

(2) נספח לפרק ב: אורה"ק – השוואת פסקות

מקרא:

1. הברלים לשוניים (או תיקון פסוקים) מסומנים בקו תחתון.
2. הברלים בעלי משמעות תוכנית אפשרית מסומנים באות בולטת.
3. מילים הנמצאות רק באחת הפסקות (הוספות או השמות) מופאות באות שונה (כאן ל) ככאן).
4. טקסט שהוזה ממקומו באופן משמעותי מסומן ברקע כהה.

2.1 חכמת הקודש

מס' פסוק	הפסקות באורה"ק א (מהד' תשכ"ג)	הפסקות במקורן
238	<p>חכמת הקודש א (אורה"ק א עמ' א)</p> <p>חכמת הקודש הנוצלת</p>	<p>שמונה קבצים ח קנט</p>
	<p>חכמת הקודש היא נעלה מכל חכמה, בזה, שהיא מהפכת את הרצון והתכונה הנפשית של לומדיה לקרבם לאותה הרוממות שהיא בעצמה מתעצמת בה. מה שאין כן כל החכמות העולמיות, אף על פי שהן מציירות ענינים נשגבים יפים ואציליים, אין להן אותה התכונה המפעלית, להמשיך את המהות העצמית של ההוגה בהן אל ערכן, ובאמת אין לה יחס כלל ליתר הכחות והעצמיות של האדם, חוץ מכחו המדעי לבד. וטעם הדבר הוא, כי כל עניני הקודש ממקור חיי החיים הם באים, מיסוד החיים המהוה את הכל, ויש בכח התוכן המקודש להוות המון ברואים לאין תכלית, לנטוע שמים וליסוד ארץ, וקל וחומר להטביע צורה חדשה ומבולטת על הנפש ההוגה. וכל המדעים של חול אין בהם זה הכח, כי הם אינם מחדשים ומחוללים חדשות מצד עצמם, אלא הם מציירים ומציגים לפני ההשקפה השכלית את מה שהוא נמצא במציאות, ועל כן אינם יכולים גם לעשות את ההוגה בהם לבריה חדשה, לעקור אותו מעצמותו הרעות, ולהעמידו במצב של מציאות חדשה, טהורה וחיה באור החיים האמתיים, העומדים לעדי עד.</p>	<p>חכמת הקודש היא נעלה מכל חכמה, בזה שהיא מהפכת את הרצון והתכונה הנפשית של לומדיה, לקרבם לאותה הרוממות שהיא בעצמה מתעצמת בה. מה שאין כן כל החכמות העולמיות, אף על פי שהן מציירות ענינים נשגבים, יפים ואציליים, אין להן אותה התכונה המפעלית, להמשיך את המהות העצמית של ההוגה בהן אל ערכן, ובאמת אין להן יחס כלל ליתר הכחות והעצמיות של האדם, חוץ מכחו המדעי לבד. וטעם הדבר הוא, כי כל עניני הקודש ממקור חיי החיים הם באים, מיסוד החיים המהוה את הכל, ויש בכח התוכן המקודש להוות המון ברואים לאין תכלית, לנטוע שמים וליסוד ארץ, וקל וחומר להטביע צורה חדשה ומבולטת על הנפש ההוגה. וכל מדע של חול אין בהם זה הכח, כי הם אינם מחדשים ומחוללים חדשות מצד עצמם, אלא הם מציירים ומציגים לפני ההשקפה השכלית את מה שהוא נמצא במציאות, ועל כן אינם יכולים גם לעשות את ההוגה בהם לבריה חדשה, לעקור אותו מעצמותו תכונותיו הרעות, ולהעמידו במצב של מציאות חדשה, טהורה, וחיה באור החיים האמתיים, העומדים לעדי עד.</p>
239	<p>חכמת הקודש ב (אורה"ק א עמ' ב-ג)</p> <p>דעת הקודש ממקור החיים</p>	<p>שמונה קבצים ח קנג</p>
	<p>הידיעה מן העולם והמציאות שבאה מצד החול, אינה עולה אפילו לחלק אחד מני רבבה בערך האמת, לעומת הידיעה העמוקה של העולם והישות בכלל, שבאה מצד הקודש. כי אמת המציאות והיש הגמור של הכל היא רק בהיות הכל בא מצד ההופעה האלהית, מצד הסתעפות חיים וישות ממקור החיים והיש. שכל מה שמתגלה בתור עולם והויה הוא רק כעין צל קלוש לגבי הישות הטהורה והאדירה שבמקור האלהי. ונמצא שכל ההון המדעי של האדם יעלה ברוממות פאר גדולו רק כשיאצר ויחסן במקור הויתו, שהיא דעת ד' ועזו, הכרת הכל מצד מקור הכל. אז יתשרו כל ההדורים, מצד שרק אז, בהיות הגובה העליון של המדע מתגלה, יחש המדע נערך בטבעו. וכל זמן שהעולם מתגלה רק על ידי צלליו הכהים, שהם השערת הכרתו מצד צבעיו הבודדים והכרותיו החצוניות, כלא נחשב, לעומת הקנין המדעי המוחלט, שהוא דעת ד', המתבלט ע"י דעת העולם בתור פועל ד', שאל זה נשואות הן עיני כל חי. וזה כל האדם, כל המצוי, כל המוכר והנודע. וכל עמל העולם ועילויו מדרגותיו הוא מכוון רק כדי שיבא האור העליון של המדעיות להתגלות בשטף מקור אמתתו. וכל המוסר הכללי והפרטי, כל הטבת ארחות החיים, אורח הצדקה והישרות בחיי היחיד והכלליות, הכל תלוי הוא ועומד להגיע אל מכוון תמותו של ההכרה במקוריותה, שהיא הולכת ומתנשאת לפי אותה המדה</p>	<p>הידיעה מן העולם והמציאות שבאה מצד החול, אינה עולה אפילו לחלק אחד מני רבבה בערך האמת, לעומת הידיעה העמוקה של העולם והישות בכלל, שבאה מצד הקודש. כי אמת המציאות והיש הגמור של הכל היא רק בהיות הכל בא מצד ההופעה האלהית, מצד הסתעפות חיים וישות ממקור החיים והיש. שכל מה שמתגלה בתור עולם והויה, הוא רק כעין צל קלוש לגבי הישות הטהורה והאדירה שבמקור האלהי. ונמצא שכל ההון המדעי של האדם יעלה ברוממות פאר גדולו, רק כשיאצר ויחסן במקור הויתו, שהיא דעת ד' ועזו, הכרת הכל מצד מקור הכל. אז יתשרו כל ההדורים, מצד שרק אז, בהיות הגובה העליון של המדע מתגלה, יחש המדע נערך בטבעו. וכל זמן שהעולם מתגלה רק על ידי צלליו הכהים, שהם השערת הכרתו מצד צבעיו הבודדים והכרותיו החצוניות, כלא נחשב, לעומת הקנין המדעי המוחלט, שהוא דעת ד', המתבלט ע"י דעת העולם בתור פועל ד', שאל זה נשואות הן עיני כל חי. וזה כל האדם, כל המצוי, כל המוכר והנודע. וכל עמל העולם ועילויו מדרגותיו הוא מכוון רק כדי שיבא האור העליון של המדעיות להתגלות בשטף מקור אמתתו. וכל המוסר הכללי והפרטי, כל הטבת ארחות החיים, אורח הצדקה והישרות, בחיי היחיד והכלליות, הכל תלוי הוא ועומד להגיע אל מכוון תמותו על ידי ההכרה במקוריותה, שהיא הולכת ומתנשאת לפי אותה המדה</p>

77. בשק"א תוקן כאן כמו באורה"ק, אבל בכתב היד (ובשק"ב) הנוסח כמו כאן.

	שיחשף ההוד של אור החיים שבמקור הקודש, שהוא זוהר האמת, אור ד', מחולל כל.	
240	חכמת הקודש ג (אורה"ק א עמ' ג) – טרם התפרסם מקורה ⁷⁸	
241	חכמת הקודש ד (אורה"ק א עמ' ד) האמת הנתגלגלת מכל	שמונה קבצים ח קנג
	כל מה שהאמת היא יותר גבוהה היא יותר פשוטה, ויותר נחוצה לכל. צרות הלב של האדם עלולה היא לנסות לנתח את האמת לחלקים, להקטין אותה. מתירא הוא מפני גדלה, וחושב שבהקטנתה תהיה יותר פפולרית. יותר שוה לכל נפש, ובאמת בזה הוא מכביד יותר, ומונע מהכל את היותר נחוץ לו. האמת האחרונה, האמת האלהית נתבעת בחזקה מכל, ודוקא בכל אמתה, ברום גובה אורה, במלא האמת שלה, ודוקא בשביל כך היא ראויה לכל, לכל בשר, לכל יצור, לכל פועל. והמדע הבחירתי והרצוני של האדם עומד הוא על מרכזו, ומוכרח הוא, אחרי עמלו הגדול לנסח את האמת, לקצרה, כדי להקטינה ולעשותה מוכשרה לרבים, - לשוב אל גדלה וטהרתה. וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ד' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה. אשרינו מה טוב חלקנו, שבשביל השבת האמת והפשוטה בעולם, שבה חיי כל נשמה תלויים, וחידוש אור העולם ומלאו שלובים, נבחרנו אנו. ויש לנו זה הכשרון בעצמותנו הפרטית והכללית, בתואר תולדתנו, בטבע בשרנו, במזג ארצנו, בנשמת אבותינו הגדולים. לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם, ואנכי נטעתיך שורק כלו זרע אמת.	כשמיגע האיש היחיד, וכן הדור, לאותו המצב שהופעתו הרוחנית כבר קרואה היא לפעולתה, אז אי אפשר לו להיות משיביע את צמאנו ההכרחי בכל תוכן מוגבל, אם לא יהיה אותו התוכן בעצמו מוסר אותו אל תוכן רחב חפשי, שבו ירגיש את השיגוב הגדול שבשורש נטיית נשמתו ממקור החיים שלה. ומתוך כך רזי עולם, רזי תורה, סוד ד', הולכים ונתבעים מן הדור. והעקשנות למצא בצד הגלוי את כל הסיפוק הרוחני, היא מדלדלת את הרוחות, ומובילה את התשוקה הסוערת למקום אשר <i>שׁוֹמֵר</i> תמצא ריקניות ומפח נפש, ובלב נואש תשוב עוד לבקש אמיצי הכח, אלה הלבבות אשר אור ד' הוא כל תוכן חייהם. גם אם נשברו ונוקשו מרוב יאוש, גם אם נתעלפו ממיעוט אמונה בעצמם, גם אם עיפו במלחמתם נגד המון רב, ההולך בבטחה אל הרוח אשר עיניו הפקוחות לפי דעתו ישאוהו, לא יחדלו להתעודד, ודגל רזי תורה, וחוסן דעת ואמונה ברורה ופנימית, וישועת עולמים לישראל ולאדם, לגויות ולנשמות, כולם, לגדולים ולקטנים, לזקנים ולצעירים, בידם. ואם אנו מדברים והאילמות תוקפת אותנו. אם אנו מבטאים בדומיתנו, מפני שאין בנו כח להדריך את הדבור, לחפש את המילול, לא בשביל כך נבהל ונסוג אחור מחפצנו הקבוע. כבודת הפה לא תעצור כח לעצור את הזרם של החפץ הנשגב, אשר דבר ד' בו יגלה, אשר יאמר דבר לאזר כח נכשלים, לבשר שלום ליריבי עם. בורא ניב שפתים שלום לרחוק ולקרוב, אמר ד', ורפאתיו.
242	חכמת הקודש ה (אורה"ק א עמ' ה-ו) הקריאה לסודות	שמונה קבצים ג שיז
243	חכמת הקודש ו (אורה"ק א עמ' ו-ח) הארת מצפה מראית ומצפה מראית	שמונה קבצים א תקצז
	כשהחקירה המדעית הולכת ומוצאת דיוקים מכוונים בתוך העלילות כולן של התווה והבהו, כשכל התנועות, שהוות ושהתהוו בעולמים לפני יצירתם הגמורה, כ"כ מתאימות הן למטרת הבנין הגמור בשכלולו. הולכת בזה חכמת מעשה בראשית להיות יותר ויותר חכמה גלויה, שנדרשת ברבים, ושנותנת מחיה לרוחות רבים. ערך ההכשר הזה שהעולם מתכשר לצפונותיה של חכמת היצירה המעשית, הולכים לעומתו הרעיונות של חכמת היצירה הרוחנית, ומתגבלים עם החיים והמציאות. והאמתיות האלוהיות, שבחותם האמת העליונה, שהיא תמיד מעוזם של חכמי עולם	כשהחקירה המדעית הולכת ומוצאת דיוקים מכוונים בתוך העלילות כולן של התווה והבהו, כשכל התנועות, שהוות ושהתהוו בעולמים לפני יצירתם הגמורה, כל כך מתאימות הן למטרת הבנין הגמור בשכלולו, הולכת בזה חכמת מעשה בראשית להיות יותר ויותר חכמה גלויה, שנדרשת ברבים, ושנותנת מחיה לרוחות רבים. ערך ההכשר הזה שהעולם מתכשר לצפונותיה של חכמת היצירה המעשית, הולכים לעומתו הרעיונות של חכמת היצירה הרוחנית, ומתגבלים עם החיים והמציאות. והאמתיות האלוהיות, שבחותם האמת העליונה, שהיא תמיד מעוזם של חכמי עולם

78. זו אחת משלוש הפסקות היחידות שבאורה"ק שאינה לקוחה משמונת הקבצים (ראה: עיטם, סקירה, עמ' 31 והערה 55). מקורה של פסקה אחת (אורה"ק ד ענוה יז) ידוע והיא איגרת ששלח הרא"ה לרב הנזיר (ראה: אוצרות הרא"ה ב-ג, עמ' 823; שרלו, חליפת). הפסקה הנוספת שאינה מש"ק היא 329. כמו כן, יש 3 חצאי פסקות שמקורן אינו בכתב היד של ש"ק (על פסקות אלה ראה לעיל, פרק ב, סעיף 2.2.3): 282, 338, 425.

<p>האמתיים, ושהיא אורם של ישראל בכללות, החפץ תמיד שהאמת העליונה המוחלטת תהיה המנצחת בעולם, והפועלת על כל הליכות החיים כולם בגבורתה, הולכות הן ונעשות לדברים שהם שווים לכל נפש, עד שאי אפשר עוד להסביר גם אמונה פשוטה לאנשים בינונים, כי אם על פי הרחבת הצעת רזי עליון, שהם עומדים ברומם של עולם. ופתחי השערים של מעשה בראשית הם הם גורמים עצמיים לפתיחת שערי מעשה מרכבה, שהיא ההנהרה העליונה, המסגלת את החושים ואת הרצונות, את ההכרות ואת ההרגשות, להאחז בעומק הרעיוניות האיתנה, מקור חיים תמימים ונצחיים, עד שהחיים הולכים באומץ קדושתם לנצח כולו את המות, והטוב ממתיק כולו את כל הרע כליל. התפיסה השכלית הרוחנית העליונה, כשם שהיא מתממת את הרצון האישי, ומעדנת את הקשר החברותי, היא פותחת את החושים הגשמיים והרוחניים להתקשר עם המציאות כמו שהיא, והעושר והעדן, הנוי והנצח שלה הולך ומתגלה לפניה. החיים שבגויה נעשים רחבים, טהורים, קדושים ועדינים, והחיים שמחוץ לגויה וממעל לה, מאירים תמיד בכל נגהם. הרוחניות הולכת היא ומתעלה באדם ובעולם, בכל רגע של חיים. וההשכלה העליונה תופשת בהכרתה את הריקום של העליון, והיא מתעדנת מרב זיו, ומעדנת את העולם כולו. כשהרוחניות משתלמת בקצבתה, וחפצה היא מרוב עדנה ושבעון להעתיק את כחותיה לכזר יותר לשדי, כל הסביבה מסתגלת לזה, והד קול העונג מקצה העולם ועד קצהו נשמע. לאור טוב זה, למבט כזה, על אותה האפלה, שחכמת החיים הבינונית קוראה זה מות, מחכה העולם. וההחלטה של הליכה באור האמת העליונה היא מביאה אותו אל מעמד איתן כזה. החיים החברותיים עם כל מילויי תקוניהם, החופש השכלי וההרגשי עם כל הרחבתם, אומץ הרוח וגבורת הבשר עם כל סנסן ויפים, כל אלה יחדיו יחברו למשאלות הנצח, שרק הן בהפתרן תעמודנה לעולם בשעת דחקו. רק דעות עליונות, שהן נובעות ממקור עליון של חיים עליונים, ישיבו להעולם וכל אשר בו, לכל הנשמות העשוקות הערטילאות, ולכל שוכני מאפליות בגויות חולות, הרוסות ומוזהמות, את עז גבורת חייהם, את ברק יפעת נצחם. ישלום העולמים, והדר הרוחות לכל בשר, ישוב ויגלה, בגאון עז, ממעל לכל הגה ורעיון מוגבל.</p>	<p>האמתיים, ושהיא אורם של ישראל בכללות, החפץ תמיד שהאמת העליונה המוחלטת תהיה המנצחת בעולם, והפועלת על כל הליכות החיים כולם בגבורתה, הולכות הן ונעשות לדברים שהם שווים לכל נפש, עד שאי אפשר עוד להסביר גם אמונה פשוטה לאנשים בינונים, כי אם על פי הרחבת הצעת רזי עליון, שהם עומדים ברומם של עולם. ופתחי השערים של מעשה בראשית הם הם גורמים עצמיים לפתיחת שערי מעשה מרכבה, שהיא ההנהרה העליונה, המסגלת את החושים ואת הרצונות, את ההכרות ואת ההרגשות, להאחז בעומק הרעיוניות האיתנה, מקור חיים תמימים ונצחיים, עד שהחיים הולכים באומץ קדושתם לנצח כולו את המות, והטוב ממתיק כולו את כל הרע כליל. התפיסה השכלית הרוחנית העליונה, כשם שהיא מתממת את הרצון האישי, ומעדנת את הקשר החברותי, היא פותחת את החושים הגשמיים והרוחניים להתקשר עם המציאות כמו שהיא, והעושר והעדן, הנוי והנצח שלה הולך ומתגלה לפניה. החיים שבגויה נעשים רחבים, טהורים, קדושים ועדינים, והחיים שמחוץ לגויה וממעל לה, מאירים תמיד בכל נגהם. הרוחניות הולכת היא ומתעלה באדם ובעולם, בכל רגע של חיים. וההשכלה העליונה תופשת בהכרתה את הריקום של העליון, והיא מתעדנת מרב זיו, ומעדנת את העולם כולו. כשהרוחניות משתלמת בקצבתה, וחפצה היא מרוב עדנה ושבעון להעתיק את כחותיה לכזר יותר לשדי, כל הסביבה מסתגלת לזה, והד קול העונג מקצה העולם ועד קצהו נשמע. לאור טוב זה, למבט כזה, על אותה האפלה, שחכמת החיים הבינונית קוראה זה מות, מחכה העולם. וההחלטה של הליכה באור האמת העליונה היא מביאה אותו אל מעמד איתן כזה. החיים החברותיים עם כל מילויי תקוניהם, החופש השכלי וההרגשי עם כל הרחבתם, אומץ הרוח וגבורת הבשר עם כל סנסן ויפים, כל אלה יחדיו יחברו למשאלות הנצח, שרק הן בהפתרן תעמודנה לעולם בשעת דחקו. רק דעות עליונות, שהן נובעות ממקור עליון של חיים עליונים, ישיבו להעולם וכל אשר בו, לכל הנשמות העשוקות הערטילאות, ולכל שוכני מאפליות בגויות חולות, הרוסות ומוזהמות, את עז גבורת חייהם, את ברק יפעת נצחם. ישלום העולמים, והדר הרוחות לכל בשר, ישוב ויגלה, בגאון עז, ממעל לכל הגה ורעיון מוגבל.</p>
<p>שמונה קבצים א קעה</p> <p>הפלוסופיה אינה משתרעת כי אם על חלק ידוע של העולם הרוחני, בטבעה היא נתוקה ממה שהוא חוץ לגבולותיה, וכזה <u>עצמו</u> היא מפורדת בפנימיותה פיורד מהותי. סיגול ההכרה איך כל הדיעות, הרגשות והנטיות כולם, מקטנם ועד גדולם, מחוברים זה בזה, ואיך פועלים זה על זה, ואיך עולמות נפרדים מאורגנים יחד, זה איך בכחה לצייר, ולזאת תשאר תמיד הגיון אריסטוקרטי, מיוחד ליחידים שבבני האדם. יתרה <u>ממנו</u> היא הסודיות, שהיא בטבעה חודרת בכל התהומות של כל המחשבות, ושל כל הרגשות, של כל הנטיות, של כל השאיפות, ושל כל העולמות, מראש עד סוף. היא מכרת את האיחוד שיש בכל המצוי, בגשמיותו ורוחניותו, בגדלותו ובקטנותו, הכרה פנימית, <u>ולשום</u> כך אין לפניו גודל וקוטן, הכל חשוב והכל נערך בערך רשום, אין תנועה אבודה, אין דמיון בטל. <u>ולעומתו</u> אין קץ להעליות, ואין חכמה והכנה שנאמר בה די ולא תתקשר להארה יותר עליונה ממנה, שהיא נראית לעומתה במעמד אפולולי. ואפילו כתר עליון, דאיהו אור צח, אור מצוחצח, אוכם הוא לגבי עילת כל העילות, דכל נהורין מתחשכאן קמיה. ומתוך היתרון הרזי הזה של התאחדותם של כל המחשבות והניצוצות הרוחניים <u>בתוכה</u>, רק היא הנה מסוגלת להדרכה כללית. על כן רק הסוד הוא נשמת האמונה, נשמתא דאורייתא, ומלשד חייו כל הגלוי, כל הקצוב, כל ההגוי בהגיון, וכל הנעשה במעשה. האחדות המפולשת של הרז כוללת את כל היצירות, כל הנאי המחשבה והרגש, כל אופני השירה וההרצאה, כל נטיות החיים, כל השאיפות וכל התקוות, כל המגמות וכל האידיאלים, מעומק תחתיתם עד רום גבהם. ולשד החיים של הגובה העליון של העילוי האלהי, שרק זוהר הנבואה ואספקלריא המאירה, זיהרא דאדם הראשון, ואורות העליונים, יכולים <u>לגלותם</u>, שוטף ועובר הוא בכל, בכל הגות לב, בכל תנועת רוח. רק סוד שיח עליון הוא מחלק את השדרות, מה יחשב לראשית, ומה <u>אע"פ</u> לאחרית, איזה מערכה לא תכנס האחדות מפני שפלותה, איזה מערכה היא עליונה ממנה, מפני גדלה, ולפני אחד מה אתה</p>	<p>244</p> <p>חכמת הקודש ז (אורה"ק א עמ' ט-י) <i>הסודות הכחולות</i></p> <p>הפלוסופיה אינה משתרעת כי אם על חלק ידוע של העולם הרוחני, בטבעה היא נתוקה ממה שהוא חוץ לגבולותיה, וכזה <u>עצמו</u> היא מפורדת בפנימיותה פיורד מהותי. סיגול ההכרה, איך כל הדיעות, הרגשות והנטיות כולם מקטנם ועד גדולם מחוברים זה בזה, ואיך הם פועלים זה על זה, ואיך עולמות נפרדים מאורגנים יחד, זה איך בכחה לצייר, ולזאת תשאר תמיד הגיון אריסטוקרטי, מיוחד ליחידים שבבני האדם. יתרה <u>ממנו</u> היא הסודיות, שהיא בטבעה חודרת בכל התהומות של כל המחשבות, ושל כל הרגשות, של כל הנטיות, של כל השאיפות, ושל כל העולמות, מראש עד סוף. היא מכרת את האיחוד שיש בכל המצוי, בגשמיותו ורוחניותו, בגדלותו ובקטנותו, הכרה פנימית. <u>ומשום</u> כך אין לפניו גודל וקוטן, הכל חשוב והכל נערך בערך רשום, אין תנועה אבודה, אין דמיון בטל. <u>ולעומת זה</u> אין קץ להעליות, ואין חכמה והכנה שנאמר בה די ולא תתקשר להארה יותר עליונה ממנה, שהיא נראית לעומתה במעמד אפולולי. ואפילו כתר עליון, דאיהו אור צח, אור מצוחצח, אוכם הוא לגבי עילת כל העילות, דכל נהורין מתחשכאן קמיה. ומתוך היתרון הרזי הזה של התאחדותם של כל המחשבות והניצוצות הרוחניים <u>בתוכה</u>, רק היא הנה מסוגלת להדרכה כללית. ע"כ רק הסוד הוא נשמת האמונה, נשמתא דאורייתא, ומלשד חייו כל הגלוי, כל הקצוב, כל ההגוי בהגיון, וכל הנעשה במעשה. האחדות המפולשת של הרז כוללת את כל היצירות, כל הנאי המחשבה והרגש, כל אופני השירה וההרצאה, כל נטיות החיים, כל השאיפות וכל התקוות, כל המגמות וכל האידיאלים, מעומק תחתיתם עד רום גבהם. ולשד החיים של הגובה העליון של העילוי האלהי, שרק זוהר הנבואה ואספקלריא המאירה, זיהרא דאדם הראשון, ואורות העליונים, יכולים <u>לגלותם</u>, שוטף ועובר הוא בכל, בכל הגות לב, בכל תנועת רוח. רק סוד שיח עליון הוא מחלק את השדרות, מה יחשב לראשית, ומה <u>אע"פ</u> לאחרית, איזה מערכה לא תכנס האחדות, מפני שפלותה, איזה מערכה היא עליונה ממנה, מפני גדלה, ולפני אחד מה אתה</p>

245	<p>סופר. חכמת הקודש ח (אורה"ק א עמ' יא-יב) <i>life הדיעות</i></p> <p>אין הכרה וידיעה בעולם, בחוגי הידיעות של האדם, וכל יצור, שלא <u>תבאנה</u> בגרמתה העלמות וטעיות. ומדרגות הטעיות וההשקפות המחושכות וההפוכות, הבאות לרגלי כל הכרה והופעה, שונות הן זו מזו. <u>בעצמותן</u> של הפרטים הנודעים יהיו אותם הצללים המטעים במדרגה קטנה, ובענינים אחרים יתגדלו. וכל מה שירחק חוג האורה של הידיעה המוכרה מהידיעה האחרת, ככה יגדל הצל שהיא מטלת יחד עם הבהירות שהיא גם כן גורמת בכללות. והדברים נכרים ביותר, ביחס של כל חכמה מוגדרת לגבי חברתה, שכל מה שיותר יתיחד ויעמק אדם בחכמה מיוחדת, ככה יגדל כח הצל שמושלך על ידי זה על מרחבי חכמות והכרות מוגדרות אחרות. ואם ההכרות הללו מנוגדות הן זו מזו באופיין הפנימי, בכח הנפשי המבסס אותן ומקשר להן את הדורשן והחוקרן, יהיו הצללים יותר עבים וחשוכים, ולפעמים מעוותים, ומביאים ניגוד וסתירה איומה מאד. וקל וחומר הנובעות ממבוע ההשקפה החיצונה של האדם על פי סקירה עולמית ונסיינות, והנובעות מהמעין הפנימי של בינת הלב, ובנין הרוח בעצמותו, שבטבען הן סותרות זו את זו. ומניחות מכשולים כל אחת מהן על דרכה של חברתה. אמנם רק באוצר השכל העליון, הווהר הנשמתי ביסודו, מופיע אור המגרש את אלה הצללים, עד כדי האפשרות, ועד כדי הקודש והטהרה של האדם, שע"ז מתרפאים המומים שכל הכרה מטילה בחברתה. ואין התאמה גמורה בתוכן ההכרות כ"א למקור החכמה, תמים דעים, לבדו ב"ה. והדבקות האלהית הפנימית, שהיא יסוד כל הידיעות, היא מרפאה אותם המחצים והמכות אשר הכינו בית מאהבנו, ושם גופיה איקרי שלום. וכשם שההכרות מטילות צל אחת על חברתה וצריכות הן למטרת התאגדותן ההרמונית עור <u>ממקום</u> עליון, מהמעין שהצורות ההכריות מתהוות משם, עור בטרם שהן מתגלמות בחטיביות מיוחדת, כמו כן התוכנים המוסריים הנם סותרים זה את זה, כל אחד בונה הוא את עולמו בצורה רחבה רדיקלית, ואינו חושש כלל לאותו הציור העולמי ואותן התביעות התוכנים המוסריים האחרים. ורק ממעין העולמי העליון, ממקור צדיקו של עולם, ממקור ראש צדיק, משם הברכות שופעות, שהכלי המחויק ברכה לכולן הוא השלום, התאחדותן של כל התביעות המוסריות המתכנסות בלבו של כל יצור, והכוללות את כל הקבוצות החברותיות, והמאחדות את כל העולמים. וכל מה שתגדל ביותר הסתירה בין הכרה להכרה, ובין מסכת מוסרית לחברתה, ככה תגדל העריגה לעומק השלום שלהן, וככה הנן מוכשרות להיות שבות למקוריותן העליונה, ולשאוב אותם מי השועה בצמאון גדול. כמים קרים על נפש עיפה שמועה טובה מארץ מרחק, ונקרא שמו פלא יועץ אבי עד שר שלום.</p>
246	<p>סופר. חכמת הקודש ט (אורה"ק א עמ' יג-יד) <i>life הפנימי</i></p> <p>מפני כח הקיבול אשר לאדם, ידיעה סותרת ידיעה, והרגשה הרגשה, וציור ציור, אבל באמת ידיעה מחזקת ידיעה, והרגשה מחיה הרגשה, וציור משלים ציור. וכל מה שמתעלה האדם כליו מתרחבים עד שמוצא בעצמו את התוכן הגדול של השלום הפנימי, והתאמתן של הידיעות והרגשות והציורים השונים זה עם זה. והדבר הולך ומתרחב, עד שבא לעומק עמקים, למקום ששם הסתירה חריפה ועזה מאד, עד כדי קצף איתן של קודש. ומרוב הדעת הפנימית, המתרחבת ומתפשטת בכל קומתו הרוחנית של האדם, נעשה שלום חודר נוקב ויורד עד התהום בכלל. הדרך שעולים על ידי מעלה עליונה זו היא <u>80 מתחילים</u> בעת אשר האדם עומד במצבו הנמוך של פגיעת הסתירות, שגם אז ישנם שני דרכים, שהם זה למעלה מזה. יש אשר ידיעה סותרת ידיעה, ושוללת אותה לגמרי, עד אשר הידיעה הסתורה מכחה של הידיעה הנקנית נחשבת כאלו אינה במציאות, וכאילו כל ענינה הוא ריק ותוהו. ויש אשר על ידי סתירתה של הידיעה האחת את השנייה מתמצות תמציות של הידיעה הסתורה ונכנסות בתוך הידיעה הנקנית האהובה, ואז, אף על פי שמצד הכלי נראה שהאדם שולל וסותר את האור הפנימי הרי הוא בונה אותה, ומקנה בהרגשות וציורים, עד שעל ידי עומק השאיבה התמציתית, שהידיעה הקנייה שואבת מהידיעות המנוגדות הנדרות, מתרחבת</p>
<p>סופר. שמונה קבצים ה יב</p> <p>אין הכרה וידיעה בעולם, בחוגי הידיעות של האדם וכל יצור, שלא <u>תביא</u> בגרמתה העלמות וטעיות. ומדרגות הטעיות, וההשקפות המחושכות וההפוכות, הבאות לרגלי כל הכרה והופעה, שונות הן זו מזו. <u>בעצמותן</u> של הפרטים הנודעים יהיו אותם הצללים המטעים במדרגה קטנה, ובענינים אחרים יתגדלו. וכל מה שירחק חוג האורה של הידיעה המוכרה מהידיעה האחרת, ככה יגדל הצל שהיא מטלת יחד עם הבהירות שהיא גם כן גורמת בכללות. והדברים נכרים ביותר ביחס של כל חכמה מוגדרת לגבי חברתה, שכל מה שיותר יתיחד ויעמק אדם בחכמה מיוחדת, ככה יגדל כח הצל שמושלך על ידי זה על מרחבי חכמות והכרות מוגדרות אחרות. ואם ההכרות הללו מנוגדות הן זו מזו באופיין הפנימי, בכח הנפשי המבסס אותן ומקשר להן את הדורשן והחוקרן, יהיו הצללים יותר עבים וחשוכים, ולפעמים מעוותים, ומביאים ניגוד וסתירה איומה מאד. וקל וחומר הנובעות ממבוע ההשקפה החיצונה של האדם, על פי סקירה עולמית ונסיינות, והנובעות מהמעין הפנימי של בינת הלב, ובנין הרוח בעצמותו, שבטבען הן סותרות זו את זו. ומניחות מכשולים כל איזה מהם על דרכו של חברו. אמנם רק באוצר השכל העליון, הווהר הנשמתי ביסודו, מופיע אור המגרש את אלה הצללים, עד כדי האפשרות, ועד כדי הקודש והטהרה של האדם, שעל ידי זה מתרפאים המומים שכל הכרה מטילה בחברתה. ואין התאמה גמורה בתוכן ההכרות כי אם למקור החכמה, תמים דעים לבדו ב"ה. והדבקות האלהית הפנימית, שהיא יסוד כל הידיעות, היא מרפאה אותם המחצים והמכות אשר הוכינו בית מאהבנו, ושם גופיה איקרי שלום. וכשם שההכרות מטילות צל אחת על חברתה וצריכות הן למטרת התאגדותן ההרמונית עור <u>ממקור</u> עליון, מהמעין שהצורות ההכריות מתהוות משם עור בטרם שהן מתגלמות בחטיביות מיוחדת, כמו כן התוכנים המוסריים הנם סותרים זה את זה, כל אחד בונה הוא את עולמו בצורה רחבה רדיקלית, ואינו חושש כלל לאותו הציור העולמי ואותן התביעות של התוכנים המוסריים האחרים. ורק ממעין העולמי העליון, ממקור צדיקו של עולם, ממקור ראש צדיק, משם הברכות שופעות, שהכלי המחויק ברכה לכולן הוא השלום, התאחדותן של כל התביעות המוסריות המתכנסות בלבו של כל יצור, והכוללות את כל הקבוצות החברותיות, והמאחדות את כל העולמים. וכל מה שתגדל ביותר הסתירה בין ההכרה להכרה, ובין מסכת מוסרית לחברתה, ככה תגדל העריגה לעומק השלום שלהן, וככה הנן מוכשרות להיות שבות למקוריותן העליונה, ולשאוב אותם מי השועה בצמאון גדול, כמים קרים על נפש עיפה שמועה טובה מארץ מרחק. ונקרא שמו פלא יועץ, אבי עד שר שלום.</p>	
<p>שמונה קבצים ו קד</p> <p>מפני כח הקיבול אשר לאדם, ידיעה סותרת ידיעה, והרגשה הרגשה, וציור ציור, אבל באמת, ידיעה מחזקת ידיעה, והרגשה מחיה הרגשה, וציור משלים ציור. וכל מה שמתעלה האדם, כליו מתרחבים, עד שמוצא בעצמו את התוכן הגדול של השלום הפנימי, והתאמתן של הידיעות והרגשות והציורים השונים זה עם זה. והדבר הולך ומתרחב, עד שבא לעומק עמקים, למקום ששם הסתירה חריפה ועזה מאד, עד כדי קצף איתן של קודש, ומרוב הדעת הפנימית, המתרחבת ומתפשטת בכל קומתו הרוחנית של האדם, נעשה שלום חודר, נוקב ויורד עד התהום, ותהום בכלל. הדרך שעולים על ידי מעלה עליונה זו, הוא <u>מתחיל</u> בעת אשר האדם עומד במצבו הנמוך של פגיעת הסתירות, שגם אז ישנם שני דרכים שהם זה למעלה מזה. יש אשר ידיעה סותרת ידיעה ושוללת אותה לגמרי, עד אשר הידיעה הסתורה מכחה של הידיעה הנקנית נחשבת כאלו אינה במציאות, וכאילו כל ענינה הוא ריק ותוהו. ויש אשר על ידי סתירתה של הידיעה האחת את השנייה, מתמצות תמציות של הידיעה הסתורה ונכנסות בתוך הידיעה הנקנית האהובה, ואז, אף על פי שמצד הכלי נראה שהאדם שולל וסותר את הידיעה המנוגדת, באמת מצד האור הפנימי הרי הוא בונה אותה, ומקנה אותה לעצמו. וכן הדברים הולכים בהרגשות וציורים. עד שעל ידי עומק השאיבה התמציתית שהידיעה הקנייה שואבת</p>	

80. להבדל הפיסוק כאן יכולה להיות משמעות תוכנית.

	<p>הדעה בכללה, ובא המצב לידי הרום היותר גדול, שהוא עומק השלום בשכלולו, עד שכל הידיעות ההרגשות והציורים עומדים בצורה אורגנית וחסובה, שכל חלק משלים את החלק השני, ואין פרץ ואין צוחה ברחובותיהם. אשרי העם שככה לו אשרי העם שד' אלהיו, אשרי העם היודע להכיר את אדון העולם, מלך שהשלום שלו, ומרוב עונג אהבה שר הוא את שיר ידידות אהבה בתענוגים, שיר השירים אשר לשלמה.</p>			
247	<p>חכמת הקודש י (אורה"ק א עמ' יד-טו) צרכ אלמחמת הדעות ישנם דעות כאלה, שהן מוכרחות לפי טבע האדם לגרום בהתפשטותן תולדות מזיקות, אף על פי שהן בעצמן מועילות ואמתיות הן. ונוצר לזה בטבע רוח האדם ללחום את קיומו, ולנגד לדעות הללו, כדי שלא יזוק בענפיהן המתפשטים. והמלחמה הולכת ומתארכת, עד שיסגל לו האדם גבורה יותר עליונה ממקורו הרוחני, ואז מרגיש הוא שעמדתו לא תפחד כלל מההתפשטות של הדעות הללו שנלחם נגדן. והכח ההוא בעצמו שמחזק את רוחו ניתן לו על ידי המלחמה עצמה. ועל כן הוא יודע להוקיר מאד את ערכה של המלחמה. וידע כמה אומלל היה אם לא היה נלחם נגד ההתפשטות המזיקה לו אז. ואח"כ בא בתוכן חיים של גבורה ומקבל את הדעות שנלחם נגד התפשטותן. אבל כשם שהאדם נתעלה כך נתעלו גם כן המושגים הרוחניים שלו, ואותן הדעות עצמן, אע"פ שנהאות כאילו הן הן הדעות שנלחם בהן, באמת אין הדבר כן. ורק לפי המבטאים החיצוניים הן דומות אלו לאלו, אבל מצד ערכן הפנימי, מובדלות הן זו מזו, כהבדל שבין קודש לחול, ובין אור לחשך. ומה שהרחיק אז מוצא הוא שהרחיק בצדק, ומה שמקרב אותן הדעות אחר שנתעלו בצדק הוא מקרבן. ודוקא הדעות הדחיות שחוזרות ונראות בהן אנו מוצאים טל חיים, איתן וקדוש מאד.</p>			
248	<p>חכמת הקודש יא (אורה"ק א עמ' טו) צרכ תנאים כל הניגודים הנמצאים בהדעות, וכל אותה האפסיות שלפעמים נראה מחוג אחד על חברו, והניגודים הללו מתגדלים ביותר כל מה שהדעות תופסות מקום יותר גדול ברוח האדם, למסתכל פנימי מתראים הם בתואר ריחוקים מקומיים של שתילים, שהם משמשים לטובת רענותם ושביעת יניקתם, כדי שכל אחד ואחד יתפתח במילואו, ותהיה הסגולה המיוחדת של כל אחד מחוטבה בכל פרטיה, מה שהקירוב היה מטשטש ומקלקל הכל. והאחדות המתואמה באה רק מתוך זה הריחוק, שרי בפירודא וסיים בחיבורא.</p>			
249	<p>חכמת הקודש יב (אורה"ק א עמ' טז) צרכ אלמחמת הניגודים המחשבות השונות אינן סותרות זו את זו בעצם, הכל אינו כי אם התגלות אחדותית, המתראה בניצוצים שונים. אמנם כשם שהגופים מטילים צל, ומעכבים את האור, ומלקים על ידי זה את המאורות, כן הצללים הרוחניים, מעכבים את ההבהקה האורית של חלקים, המקבילים להם. והצללים הם תולדות הדמיון, שלא הואר לגמרי בקרני השכל, או ההתפעלות, שהרגש מתפעל מיתר הרעיונות, כדף יצא איך לקשרם, ע"י השינוי הנמרץ של הופעה חדשה, בלתי מורגלת. וכל זה הוא בכלל מאותות השמים אל תחתו, כי יחתו הגוים מהמה, הגוים יחתו וישראל לא יחתו, הקשורים בחי העולמים, באור אין סוף, במקור הכל, באחדות השלם, שלפני אחד, ותהלה, עומדים עדי עד על עמדם. יהמו יחמרו מימיו, ירעשו הרים בגאותו סלה, נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים קדוש משכני עליון, ד' צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה.</p>			
250	<p>חכמת הקודש יג (אורה"ק א עמ' יז-יח) יסוד כל אלמחמת כל המחשבות הגיוניות הן, ובקשר סיסטמתי הן נקשרות. גם אותן שאין אנו מכירים בהן כ"א בצבוב רעיוני לבד, כשנחתור יפה אחרי שרשן נמצא איך שהן משתלשלות ממקור ההגיון. כי כך היא תכונת המחשבה. וממילא יודעים אנו שאין שום מחשבה בטלה בעולם כלל, אין לך דבר שאין לו מקום, כי כולן ממקור החכמה הן יוצאות. ואם ישנן מחשבות של דופי או של ריקניות, זה הדופי והריקניות הוא רק בסגנון החיצון, אבל כשיורדים עד פנימיותן מוצאים אנו בהן יסודי חיים, או החכמה מקור חיים. וכל אדם מלאים הם אוצרות</p>			
<p>מהידיעות המנוגדות הנדחות, מתרחבת הדעה בכללה, ובא המצב לידי הרום היותר גדול, שהוא עומק השלום בשכלולו, עד שכל הידיעות, ההרגשות והציורים, עומדים בצורה אורגנית וחסובה, שכל חלק משלים את החלק השני, ואין פרץ ואין צוחה ברחובותיהם. אשרי העם שככה לו, אשרי העם שד' אלהיו, אשרי העם היודע להכיר את אדון העולם, מלך שהשלום שלו, ומרוב עונג אהבה שר הוא את שיר ידידות אהבה בתענוגים, שיר השירים אשר לשלמה.</p>	<p>שמונה קבצים א תשלח ישנם דעות כאלה שהן מוכרחות לפי טבע האדם לגרום בהתפשטותן תולדות מזיקות, אף על פי שהן בעצמן מועילות ואמתיות הן. ונוצר לזה בטבע רוח האדם ללחום את אלמחמת קיומו ולנגד את הדעות הללו, כדי שלא יזוק בענפיהן המתפשטים. והמלחמה הולכת ומתארכת, עד שיסגל לו האדם גבורה יותר עליונה ממקורו הרוחני, ואז מרגיש הוא שעמדתו לא תפחד כלל מההתפשטות של הדעות הללו שנלחם נגדן. והכח ההוא בעצמו שמחזק את רוחו, ניתן לו על ידי המלחמה עצמה, ועל כן הוא יודע להוקיר מאד את ערכה של המלחמה, וידע כמה אומלל היה אם לא היה נלחם נגד ההתפשטות המזיקה לו אז, ואחר כך בא בתוכן חיים של גבורה ומקבל את הדעות שנלחם נגד התפשטותן. אבל כשם שהאדם נתעלה, כך נתעלו גם כן המושגים הרוחניים שלו, ואותן הדעות עצמן, אף על פי שנהאות כאילו הן הן הדעות שנלחם עליהן, באמת אין הדבר כן, ורק לפי המבטאים החיצוניים הן דומות אלו לאלו, אבל מצד ערכן הפנימי מובדלות הן זו מזו כהבדל שבין קודש לחול ובין אור לחשך, ומה שהרחיק אז מוצא הוא שהרחיק בצדק, ומה שמקרב אותן הדעות אחר שנתעלו, בצדק הוא מקרבן. ודוקא הידיעות הדחיות שחוזרות ונראות, בהן אנו מוצאים טל חיים איתן וקדוש מאד.</p>	<p>שמונה קבצים ה סא כל הניגודים הנמצאים בהדעות, וכל אותה האפסיות שלפעמים נראה מחוג אחד על חברו - והניגודים הללו מתגדלים ביותר כל מה שהדעות תופסות מקום יותר גדול ברוח האדם - למסתכל פנימי מתראים הם בתואר ריחוקים מקומיים של שתילים, שהם משמשים לטובת רענותם ושביעת יניקתם, כדי שכל אחד ואחד יתפתח במילואו, ותהיה הסגולה המיוחדת של כל אחד מחוטבה בכל פרטיה, מה שהקירוב היה מטשטש ומקלקל הכל. והאחדות המתואמה באה רק מתוך זה הריחוק. שרי בפירודא וסיים בחיבורא.</p>	<p>שמונה קבצים ב רלב המחשבות השונות אינן סותרות זו את זו בעצם. הכל אינו כי אם התגלות אחדותית, המתראה בניצוצים שונים. אמנם כשם שהגופים מטילים צל, ומעכבים את האור, ומלקים על ידי זה את המאורות, כן הצללים הרוחניים מעכבים את ההבהקה האורית של חלקים, המקבילים להם. והצללים הם תולדות הדמיון שלא הואר לגמרי בקרני השכל, או ההתפעלות שהרגש מתפעל מיתר הרעיונות, איך לקשרם על ידי השינוי הנמרץ של הופעה חדשה, בלתי מורגלת. וכל זה הוא בכלל מאותות השמים אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה, הגוים יחתו, וישראל לא יחתו, הקשורים בחי העולמים, באור אין סוף, במקור הכל, באחדות השלם שלפני אחד, המרום מכל ברכה ותהלה, עומדים עדי עד על עמדם. יהמו יחמרו מימיו, ירעשו הרים בגאותו סלה, נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים, קדוש משכני עליון, ד' צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב סלה.</p>	<p>שמונה קבצים ה רעה כל המחשבות הגיוניות הן, ובקשר סיסטמתי הן נקשרות. גם אותן שאין אנו מכירים בהן כי אם בצבוב רעיוני לבד, כשנחתור יפה אחרי שרשן נמצא איך שהן משתלשלות ממקור ההגיון. כי כך היא תכונת המחשבה. וממילא יודעים אנו שאין שום מחשבה בטלה בעולם כלל, אין לך דבר שאין לו מקום, כי כולן ממקור החכמה הן יוצאות. ואם יש בהם מחשבות של דופי או של ריקניות, זה הדופי והריקניות הוא רק בסגנון החיצון, אבל כשיורדים עד פנימיותן, מוצאים אנו בהן יסודי חיים, כי חכמה מקור חיים. וכל אדם, מלאים</p>

<p>כאמת יש בתוך האגדה תמיד תמצית הלכותי, וכמו כן בהלכה תוכן אגדי פנימי. על פי רוב מונח התוכן האגדי בצורתה האיכותית של ההלכה, והתוכן ההלכותי בתיאורה הכמותי של האגדה. ובלא חיפוש והרגשה מיוחדת, מושפעים אנו בעת הלימוד ההלכותי מתכונתה המסותרת של ההלכה, ובלימוד האגדה מקיצובה של ההלכה המעורב בתוכן האגדי. אמנם אין כל אחד מרגיש בגישה הגונה את הזרמים הללו, שהם מלאים מציאות תדירי כל אחד במקצע של חברו. ההתנכרות של אלה העולמות, שהם כל כך דבקים ומותאמים בעצמותם זה עם זה, מביא לידי פירוד חולני בטבע העיון והרחבתו, ומצמצם הוא בעוגה צרה את שני החוגים יחד, בין החוג ההלכותי, לבין החוג האגדי. חייבים אנו להבליט מאד את ההתודעות של אלה שני הכחות בצורה מתוקנת, שכל אחד יבסס יותר את תוכן חברו ויעזור ביותר לברר את פרטיו, ולהאיר אור יותר בהיר על תאוריו הכלליים, ועל עומק סברותיו והיקפן. ההלכה צריכה היא להתבסס מריח האגדה בשיעור מוטעם והגון, והאגדה צריכה גם היא להערך בתכנית של קצב, של משפטים קבועים והגיון ומוגדר, כתבניתה של ההלכה המאושרת, ועם זה יכפל כח שתיקה ורענונות. הצורך שהביא את בעלי הפלפול בדורות שעברו, לנסות לפעמים לשלב את האגדה עם ההלכה, הוא באמת נובע מתביעה זו של אחדותם של אלה הכחות, הפועלים כל כך יחד. ואנו שהננו כבר דרושים לקבץ כמה כשרונות וידיעות לברורם של תלמודנו, ושל כל ארחות חיינו, ובפרט שגם עצם הלימוד ההלכותי מוכרח הוא להיות מורכב מהרחבה של כמה שיטות, של ראשונים ושל אחרונים, שנתרבו במשך הדורות, וההתעמקות וההרחבה היא מוכרחת לנו ביותר, צריכים אנו כבר להתהלך בהרחבה גמורה גם ביחס לאיגודם של תוכני ההלכה והאגדה, שהם כוללים כבר כל השימושים ההגיוניים וההיסטוריים, המוסריים והנימוסיים. ועל כולם הופעה של כללות אור התורה, שהיא ראוייה לבא בלית חן על כל העוסק בתורה לשמה, לתן לו ערך מיוחד, ואושר של שמחת תורה מעודדת לב.</p>	<p>האגדה תמיד תמצית הלכותי, וכמו כן בהלכה תוכן אגדי פנימי. על פי רוב מונח התוכן האגדי בצורתה האיכותית של ההלכה. והתוכן ההלכותי בתיאורה הכמותי של האגדה. ובלא חיפוש והרגשה מיוחדת מושפעים אנו בעת הלימוד ההלכותי מתכונתה האגדית המסותרת של ההלכה, ובלימוד האגדה מקיצובה של ההלכה המעורב בתוכן האגדי. אמנם אין כל אחד מרגיש בבליטה הגונה את הזרמים הללו, שהם מלאים מציאות תדירית כל אחד במקצע של חברו. ההתנכרות של אלה העולמות, שהם כל כך דבקים ומותאמים בעצמותם זה עם זה, מביא לידי פירוד חולני בטבע העיון והרחבתו, ומצמצם הוא בעוגה צרה את שני החוגים יחד, בין החוג ההלכותי, לבין החוג האגדי. חייבים אנו להבליט מאד את ההתודעות של אלה שני הכחות בצורה מתוקנת, שכל אחד יבסס יותר את תוכן חברו ויעזור ביותר לברר את פרטיו, ולהאיר אור יותר בהיר על תאוריו הכלליים, ועל עומק סברותיו והיקפן. ההלכה צריכה היא להתבסס מריח האגדה בשיעור מוטעם והגון, והאגדה צריכה גם היא להערך בתכנית של קצב, של משפטים קבועים והגיון ומוגדר, כתבניתה של ההלכה המאושרת, ועם זה יכפל כח שתיקה ורענונות. הצורך שהביא את בעלי הפלפול בדורות שעברו, לנסות לפעמים לשלב את האגדה עם ההלכה, הוא באמת נובע מתביעה זו של אחדותם של אלה הכחות הפועלים כל כך יחד. ואנו שהננו כבר דרושים לקבץ כמה כשרונות וידיעות לברורם של תלמודנו, ושל כל ארחות חיינו, ובפרט שגם עצם הלימוד ההלכותי מוכרח הוא להיות מורכב מהרחבה של כמה שיטות, של ראשונים ושל אחרונים, שנתרבו במשך הדורות, וההתעמקות וההרחבה היא מוכרחת לנו ביותר, צריכים אנו כבר להתהלך בהרחבה גמורה גם ביחס לאיגודם של תוכני ההלכה והאגדה, שהם כוללים כבר כל השימושים ההגיוניים וההיסטוריים, המוסריים והנימוסיים. ועל כולם הופעה זכה, ספוגה מטל החיים של כללות אור התורה, שהיא ראוייה לבא בלית חן על כל העוסק בתורה לשמה, לתן לו ערך מיוחד ואושר של שמחת תורה, מעודדת לב.</p>
<p>שמונה קבצים ג רנו</p> <p>עינוי גדול יש לנכנס מתוך הרחבה גדולה של עיונים טהורים, ממוזגים ברגש ושירה כלילת תפארת, אל תוך הקצובות ההלכותיות, שהן שחורות כעורב. אף על פי שזהו יפיו ועוזו קדשו, למשול בעולם המלא מחשכים, וזהמות, ותסיסת מהומיות. אבל בעל הנשמה, המפוארת בהדר קדשה, הוא מרגיש את ענותו הנוראה, את חבלי המאסר, בעת יציאה מתלמוד אל תלמוד. והוא צריך תמיד עצה והדרכה נכונה, איך לרפד את היצוע של התוכנים המעשיים לפרטיהם הקשים ברפידות רכות, מלאות יפעה של עדינות החיים, והדר הקודש הנוצץ בהוד החופש והטהור השמימי, כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטוהר.</p>	<p>256 חכמת הקודש ט (אורה"ק א עמ' כח) צ'יאה תתלמו' לתלמו'</p> <p>עינוי גדול יש לנכנס מתוך הרחבה גדולה של עיונים טהורים, ממוזגים ברגש ושירה כלילת תפארת, אל תוך הקצובות ההלכותיות, שהן שחורות כעורב. אע"פ שזהו יפיו ועוזו קדשו, למשול בעולם המלא מחשכים, וזהמות, ותסיסת מהומיות. אבל בעל הנשמה, המפוארת בהדר קדשה, הוא מרגיש את ענותו הנוראה, את חבלי המאסר, בעת יציאה מתלמוד אל תלמוד. והוא צריך תמיד עצה והדרכה נכונה, איך לרפד את היצוע של התוכנים המעשיים לפרטיהם הקשים ברפידות רכות, מלאות יפעה של עדינות החיים, והדר הקודש הנוצץ בהוד החופש והטהור השמימי, כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטוהר.</p>
<p>שמונה קבצים ח רמו</p> <p>שפעת רוח הקודש המיוחדת לישראל, היא רוממה הרבה במעלתה, ומיוחדת במינה, מכל מיני שפע של רוח הקודש שכל אחד מבאי עולם זוכה לו על פי מעשיו. השפעה הישראלית היא נמשכת מפנימיותה של תורה, וההבהקה של החכמה המעשית, בתורה, ובכל הליכות החיים הפנימיים והחיצוניים, הנוגעים למפעלים והרגשות, הקרובים לחוג הפעולות, הנה גם כן יצאת בדרך ישרה של תורה. ועצמיות כחה העליון של זוהר התורה, היא משפיעה על שני אלה הסוגים הרוחניים העליונים, סוג הרוי של רוח הקודש, וסוג הגילויי של אור התורה שבהגבלה ומפעל, כלאה וכרחל אשר בנו שתייהן את בית ישראל. ותמיד אנו קרואים לתקן את שתי ההופעות הללו, הכמוסה והגלויה, שתהיינה פונות באורח ישרה לקבל את שפעת בהירותן מתוך אור עולם של אוצר החיים אשר בבור ד', החופף על הוד יסודה של תורת אלהים חיים.</p>	<p>257 חכמת הקודש כ (אורה"ק א עמ' כט) הכמוס והעליו' מאור תורה</p> <p>שפעת רוח הקודש המיוחדת לישראל היא רוממה הרבה במעלתה ומיוחדת במינה מכל מיני שפע של רוח הקודש, שכל אחד מבאי עולם זוכה לו על פי מעשיו. השפעה הישראלית היא נמשכת מפנימיותה של תורה. וההבהקה של החכמה המעשית, בתורה, ובכל הליכות החיים הפנימיים והחיצוניים, הנוגעים למפעלים, והרגשות, הקרובים לחוג הפעולות, הנה גם כן יצאת בדרך ישרה מאורה של תורה. ועצמיות כחה העליון של זוהר התורה היא משפיעה על שני אלה הסוגים הרוחניים העליונים, סוג הרוי של רוח הקודש, וסוג הגילויי של אור התורה, שבהגבלה ומפעל, כלאה וכרחל אשר בנו שתייהן את בית ישראל. ותמיד אנו קרואים לתקן את שתי ההופעות הללו, הכמוסה והגלויה, שתהיינה פונות באורח ישרה לקבל את שפעת בהירותן מתוך אור עולם של אוצר החיים אשר בבור ד', החופף על הוד יסודה של תורת אלהים חיים.</p>
<p>שמונה קבצים ה קמ</p> <p>אם נפשך תובעת ממך תמיד את הגנוז ואת החבוי, את הנעלם והנסתר, הנשגב, אל תצטער אם יעלם ממך לפעמים הגלויה הנעלם. חסד עשה הקב"ה עם עולמו הרוחני עוד יותר מעם עולמו הגשמי, כלומר התגלות החסדים ושפעת הטוב נראה בהופעה בעולם הרוחני הרבה יותר עזר ממה שהוא נראה בעולם הגשמי. ואתה למד מדת קל וחומר, בעולם הגשמי אף על פי שהכל אחוז בחוברת, הדומם, הצומח, החי והאדם, השמים והארץ, הכחות והתנועות, הצרכים והסיפוקים, המינים והאישים, הדורות</p>	<p>258 חכמת הקודש בא (אורה"ק א עמ' ל-לב) אחז' החפוי והעליו'</p> <p>אם נפשך תובעת ממך תמיד את הגנוז ואת החבוי, את הנעלם והנסתר, הנשגב, אל תצטער אם יעלם ממך לפעמים החפוי הנעלם. חסד עשה הקב"ה עם עולמו הרוחני עוד יותר מעם עולמו הגשמי, כלומר התגלות החסדים, ושפעת הטוב, נראה בהופעה בעולם הרוחני הרבה יותר עזר ממה שהוא נראה בעולם הגשמי. ואתה למד מדת קל וחומר. בעולם הגשמי אף על פי שהכל אחוז בחוברת, הדומם, הצומח, החי, והאדם, השמים והארץ, הכחות והתנועות, הצרכים והסיפוקים, המינים והאישים, התקופות</p>

<p>והדרור, מ"מ למרות האיחוד הגדול הזה, כל בריה ובריה לא את המוכרח לה, ואת תפקידיה, בחוגה הקרוב, נותן לבהמה לחמה, לבני ערב אשר יקראו. וההתכנסות החוגית הזאת מונעת כלל את אותה העצה הגדולה, של הקבעתה של השלשלת הגדולה שביצירה לכל מגמותיה. ולולא זה החסר של הביצור במקום הפיזור, של הצמצום במקום ההתרחבות, לא היתה תקומה לכל בריה, וכל יצור לא היה מוצא את צרכיו, ולא היה בא לשכלול מעולם, ואותו העולם הגדול בכללותו, והרב והעשיר באישיותו המרובבת, לא היה בא לכלל השלמה. ואם הדבר נהוג כן בעולם המצומצם החמרי, על אחת כמה וכמה שמדה זו נהגת בעולם הרוחני, זה העולם הגדול שכולו מחשבה אחת, אחת, אדירה, עשירה ואיומה, מלאה חיי עולם, זיו קודש ותפארה, שאישיו כ"כ כביימים ומרובים הם, שפלגיו כ"כ מתגברים ומתפצלים, שסוגיו ומיניו מתברכים, שוטפים ונובעים, וניצוציו, אורותיו וכליו, שכל אחד מהם הוא עולם מלא, מבורך באוצרות חיים, שמגלי השפעותיהם יוצא המון רב של שובע להחיות עם רב, של ברואים ויצורים אין חקר, <i>צ'לכא</i> שיש בו אותה הברכה הגדולה של השקטת כל יצור וכל עולם במכונו, למרות הקישור הגדול, החבוי בכללות כללותו. ושפך האשדות של החבוי והגלוי הם כ"כ חטיביים, כ"כ מתפצלים, וכ"כ מותנים לתנאים שונים, עד שלפעמים רבות מתגלה הקו המפריד והמבדיל ביניהם בדמות סתירה, שההגיון המדוד מתחלש ומתבעת ממנו, וההכרה החודרת, מעולפת ספירי הבטחון העליון, מעודדת את הנשמה בשביעה רוממה, חשופת אור ורווית ענג קדש. ואם הלב יהמה והנשמה כמהה לחשוק צפונות, נפשי חמדה בצל ירך לדעת כל רז סודך, והרוח יוצא וסוקר, וההתנוצצות הגלויה לפניו מברקת, ולפעמים אינה נקלטת בהתאמה עם כל אותן פלגי המסתרים, אל ירע לך, אל תקל בעיניך עבודת קדשך. עבוד ועבוד בעולם אשר שעריו נפתחים לפניך, אשרי אדם שמע לי לשקד על דלתתי יום יום, לשמר מזוזת פתחי, כי מצאי מצא חיים ויפק רצון מד'. וסוף הכבוד הגדול לבא, השערים יפתחו. ומלך הכבוד בא יבא, יבא מלך גבור ועזו, יבא גבור מלחמה, יבא מלך צבאות עליונים ותחתונים, יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו. יתאחדו העולמים, יתמוגז הגלוי והנסתר, תתאחד הגויה והנשמה, יתקשרו האורות והכלים. ומתיקות נעימה, עונג פנימי חסין ומאד נעלה, יחושף במקורה של התעלסות הנשמה. וכח וגבורה של מעלה תופיע עליך בעדי עדיי נהורותיה, תכיר כחך וגבורת גאונוך, תדע ענותך ודלותך, דלות כל יצור, כל עולם וכל יש מצד עצמו, שבו יגלה הוד נאוה תהלה, הוד מלך גאות לבש, רם ומתנשא שוכן שחקים. והיי עולם והיי עולמי עולמים, והיי שעה והיי רגעי רגעים, שכל ברק בריקים יתפוצץ לשמשות רבבות. ומהם עולמים ונהרו, אוצרות זיו, שפעות חיים, שמהם נשמות יוברקו, אליך יאתיו. וחוסן ישועות תלבש, <u>אזנר</u> פאר תתאזר, ובשמחת נועם עליון ימוגז רוחך, ושלטון וממלכה פנימית וחזונית יהיה גורלך, וברחמים רבים על כל היצור ימולא רוחך, ותעז במדות מלך עולמים, טוב ד' לכל ורחמיו על כל מעשיו.</p>	<p>והתקופות, מכל מקום, למרות האיחוד הגדול הזה, כל בריה ובריה מוצאה לה את המוכרח לה, ואת תפקידיה, בחוגה הקרוב, נותן לבהמה לחמה, לבני ערב אשר יקראו. וההתכנסות החוגית הזאת מונעת כלל את אותה העצה הגדולה, של הקבעתה של השלשלת הגדולה שביצירה לכל מגמותיה. ולולא זה החסר של הביצור במקום הפיזור, של הצמצום במקום ההתרחבות, לא היתה תקומה לכל בריה, וכל יצור לא היה מוצא את צרכיו, ולא היה בא לשכלול מעולם, ואותו העולם הגדול בכללותו, והרב והעשיר באישיותו המרובבת, לא היה בא לכלל השלמה. ואם הדבר נהוג כן בעולם המצומצם החמרי, על אחת כמה וכמה שמדה זו נהגת בעולם הרוחני, זה העולם הגדול שכולו מחשבה אחת, אחת, אדירה, עשירה ואיומה, מלאה חיי עולם, זיו קודש ותפארה, שאישיו כ"כ כביימים ומרובים הם, שפלגיו כ"כ מתגברים ומתפצלים, שסוגיו ומיניו מתברכים, שוטפים ונובעים, וניצוציו, אורותיו וכליו, שכל אחד מהם הוא עולם מלא, מבורך באוצרות חיים, שמגלי השפעותיהם יוצא המון רב של שובע להחיות עם רב, של ברואים ויצורים אין חקר, <i>צ'לכא</i> שיש בו אותה הברכה הגדולה של השקטת כל יצור וכל עולם במכונו, למרות הקישור הגדול, החבוי בכללות כללותו. ושפך האשדות של החבוי והגלוי הם כ"כ חטיביים, כ"כ מתפצלים, וכ"כ מותנים לתנאים שונים, עד שלפעמים רבות מתגלה הקו המפריד והמבדיל ביניהם בדמות סתירה, שההגיון המדוד מתחלש ומתבעת ממנו, וההכרה החודרת, מעולפת ספירי הבטחון העליון, מעודדת את הנשמה בשביעה רוממה, חשופת אור ורווית ענג קדש. ואם הלב יהמה והנשמה כמהה לחשוק צפונות, נפשי חמדה בצל ירך לדעת כל רז סודך, והרוח יוצא וסוקר, וההתנוצצות הגלויה לפניו מברקת, ולפעמים אינה נקלטת בהתאמה עם כל אותן פלגי המסתרים, אל ירע לך, אל תקל בעיניך עבודת קדשך. עבוד ועבוד בעולם אשר שעריו נפתחים לפניך, אשרי אדם שמע לי לשקד על דלתתי יום יום, לשמר מזוזת פתחי, כי מצאי מצא חיים ויפק רצון מד'. וסוף הכבוד הגדול לבא, השערים יפתחו. ומלך הכבוד בא יבא, יבא מלך גבור ועזו, יבא גבור מלחמה, יבא מלך צבאות עליונים ותחתונים, יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו. יתאחדו העולמים, יתמוגז הגלוי והנסתר, תתאחד הגויה והנשמה, יתקשרו האורות והכלים. ומתיקות נעימה, עונג פנימי חסין ומאד נעלה, יחושף במקורה של התעלסות הנשמה. וכח וגבורה של מעלה תופיע עליך בעדי עדיי נהורותיה, תכיר כחך וגבורת גאונוך, תדע ענותך ודלותך, דלות כל יצור, כל עולם וכל יש מצד עצמו, שבו יגלה הוד נאוה תהלה, הוד מלך גאות לבש, רם ומתנשא שוכן שחקים. והיי עולם והיי עולמי עולמים, והיי שעה והיי רגעי רגעים, שכל ברק בריקים יתפוצץ לשמשות רבבות. ומהם עולמים ונהרו, אוצרות זיו, שפעות חיים, שמהם נשמות יוברקו, אליך יאתיו. וחוסן ישועות תלבש, <u>אזנר</u> פאר תתאזר, ובשמחת נועם עליון ימוגז רוחך, ושלטון וממלכה פנימית וחזונית יהיה גורלך, וברחמים רבים על כל היצור ימולא רוחך, ותעז במדות מלך עולמים, טוב ד' לכל ורחמיו על כל מעשיו.</p>
<p>שמונה קבצים ו קפה</p> <p>יש אופי מחשבה כזה, שמפני שהוא כבר עומד במעמקי הנשמה ושרשה בכל צביונו ועושר תכניתו, הוא שולח את קויו על ההופעות השכליות הגלויות שברוך עבודת העיון. וחושב האדם שהוא בא לדברים חדשים מלמטה למעלה, בעת שהכח הגמור עושה את פעולתו עליו ממרומיו, מושכו ומקרבו אל הצפיה הגמורה בכל קויה. והוא הולך ומתקרב, בכל עת עמלו כדעת ובכשרון, אל המקום הרוחני ששם עומדת היא ההצטיירות הבנויה בכל שכלולה ומלא קומתה של המחשבה, שראשי פרקיה הם הם המתחילים להתגלות בעבודתו. והחלק השכלי, ועוצם החיים שבלשדו, כל אלה באים הם על פי רוב מהתוכן הנגמר הכמוס, האצור במרומיה של הנשמה השכלית. נר ד' נשמת אדם. ונמצא שבכמיסה נולדת הנשמה המשוכללת בתחלה, ומאצלת היא ממנה קוים ונקודות שונות, בהעמקות רבות, מאירות וכהות, עד שהאדם לפי כשרונו מתחיל הוא לחפש את אמיתותיו, לסדר את צירוי וליברו את צבעיהם. ובגילוי נולדת היא המחשבה המטושטשת בתחלה, והיא הולכת ועולה, עפה ומתקרבת אל המחשבה הגמורה, החבויה בגנוי המרומים. וכשם שהדבר נהוג ביחידים אישיים, כן הוא נהוג באומה שלמה ובמהלכי חייה, בנשמה ההיסטורית ובכל מעבדיה. וכן נהוג הדבר בכללות האדם וארחות חייו הרוחניים, על פי המסכות הרבות, הרוחניות והחמריות, שכלול העולם ובנינו, ביחש החבורה האנושית הכללית. וירדותיה ועליותיה. ומובן הדבר שחזיון כזה</p>	<p>259 חכמת הקודש כב (אורה"ק א עמ' לג-לד)</p> <p>הכחוס האצור ח'לכא</p> <p>יש אופי מחשבה כזה, שמפני שהוא כבר עומד במעמקי הנשמה ושרשה, בכל צביונו ועושר תכניתו, הוא שולח את קויו על ההופעות השכליות הגלויות שברוך עבודת העיון. וחושב האדם שהוא בא לדברים חדשים מלמטה למעלה, בעת שהכח הגמור עושה את פעולתו עליו ממרומיו, מושכו ומקרבו אל הצפיה הגמורה, בכל קויה. והוא הולך ומתקרב, בכל עת עמלו כדעת ובכשרון, אל המקום הרוחני, ששם עומדת היא ההצטיירות הבנויה בכל שכלולה, ומלא קומתה של המחשבה, שראשי פרקיה הם הם המתחילים להתגלות בעבודתו. והחלק השכלי, ועוצם החיים שבלשדו, כל אלה באים הם, ע"פ רוב, מהתוכן הנגמר הכמוס, האצור במרומיה של הנשמה השכלית. נר ד' נשמת אדם. ונמצא שבכמיסה נולדת הנשמה המשוכללת בתחלה, ומאצלת היא ממנה קוים ונקודות שונות, בהעמקות רבות, מאירות וכהות, עד שהאדם לפי כשרונו, מתחיל הוא לחפש את אמיתותיו, לסדר את צירוי, וליברו את צבעיהם. ובגילוי נולדת היא המחשבה המטושטשת הרפויה בתחלה, והיא הולכת ועולה, עפה ומתקרבת אל המחשבה הגמורה, החבויה בגנוי המרומים. וכשם שהדבר נהוג ביחידים אישיים, כן הוא נהוג באומה שלמה ובמהלכי חייה, בנשמה ההיסטורית ובכל מעבדיה. וכן נהוג הדבר בכללות האדם וארחות חייו הרוחניים, על פי המסכות הרבות הרוחניות והחמריות, שכלול העולם ובנינו, ביחש החבורה האנושית הכללית. וירדותיה ועליותיה.</p>

<p>מתגלה בכל הוד יפיו וחוטב תכסיסו בכללות היש ואור ההויה, עד הגיענו להצפיה העליונה, בית יעקב לכו ונלכה באור ד'.</p>	<p>ועליותיה. ומובן הדבר, שחזיון כזה, מתגלה בכל הוד יפיו, וחוטב תכסיסו, בכללות היש ואור ההויה, עד הגיענו להצפיה העליונה, בית יעקב לכו ונלכה באור ד'.</p>
<p>שמונה קבצים הקעו</p> <p>הסתרים העליונים, מתוך גדלם, מרוב הופעת אורם, מהרסים את כל הסדרים הקבועים בתכונת השכל הטבעי הפשוט. אמנם באמת מחדשים הם את כחו בכח כללותם. אבל החידוש הזה, שהוא חידוש החיים הרוחניים בצורתם העליונה, יבא רק אחרי השיקוע העמוק ביאורי הדעת. אבל לפני זה פוגש הבלבול וערוב הסדר את האדם, והשנאה מצד התכונה הטבעית, החדורה עמוק באדם בצורתו הרוחנית הקבועה בו בטבע, באה לכל הדרישה החבויה. אמנם בתוכיותה של שנאה זו אהבה רבה גנוזה היא, אהבה עליונה. וההכרה מתגברת, כל אשר יודרך האדם בחירותו הרוחנית, שאם כל מדע והרת עולם של כל הכרה תתרחב לפניו בעוצם יסודה, כל שפעת הרוזים ישיבועוהו, אז תבא חכמה בלבו ודעת נפשו ינעם. והנורמליות של משכל הישר, ופשטות ההרגשה האינטטיבית, וכל צורה בהירה טבעית של כל יופי ונשגב בכריאות טבעיותה, תשוב להזריח לו בוהר עליון, בהרחבה אשר לא היתה יכולה להיות גם משוערת לפני החדירה אל עומק הרוזים, אשר בסוד ישרים. ורישומי השנאה הקדומה, אשר הושרשה לפני הופעת האור במעמקי הנשמה, יבאו לשימושם היותר מכוון, שהוא שמירת הגבול בין שני העולמים הללו, באופן שכל אחד קיים הוא תמיד בצביונו, ובאין צורך של שום הפרעה ושום ביטול מתכונותיו, הוא מופיע במלא זוהר חייו, משפיע ומקבל שפעת עולמים, מתלבש ומתקשר בחברו. וצרת השנאה והקנאה הרוחנית הפנימית סרה לגמרי, ותחתיה באה הגבלה בריאה, והכרה מחוטבת, שבהתאחדותם יחד של שני העולמים, הגלוי והנסתר, במלא צביונם, בעירוב פעולותיהם בתכונה בניית ומסודרת, יבנה ויתכונן עולם מלא, בכל הדר גאונו. החק ומקורו, ומה שלמעלה ומה שלמטה ממנו, הטבע הגשמי והרוחני עם כל שרשיו, החיים ביסודם, מעומק מאפליהם עד למעלה מכל זהירי אורם, יחד מתכנסים לחטיבה אחת. ונחלי השיגוב והרוממות שוטפים בגדלם. וישועות מתחדשות, צדקות נצמחות, ועם נברא קם להלל יה.</p>	<p>260 חכמת הקודש כג (אורה"ק א עמ' לד-לה) <i>מלא תנסתר והנללו</i></p> <p>הסתרים העליונים, מתוך גדלם, מרוב הופעת אורם, מהרסים את כל הסדרים הקבועים בתכונת השכל הטבעי הפשוט. אמנם באמת מחדשים הם את כחו בכח כללותם. אבל החידוש הזה, שהוא חידוש החיים הרוחניים בצורתם העליונה, יבא רק אחרי השיקוע העמוק ביאורי הדעת. אבל לפני זה פוגש הבלבול וערוב הסדר את האדם, והשנאה מצד התכונה הטבעית, החדורה עמוק באדם בצורתו הרוחנית הקבועה בו בטבע, באה לכל הדרישה החבויה. אמנם בתוכיותה של שנאה זו אהבה רבה גנוזה היא, אהבה עליונה. וההכרה מתגברת, כל אשר יודרך האדם בחירותו הרוחנית, שאם כל מדע והרת עולם של כל הכרה תתרחב לפניו בעוצם יסודה, כל שפעת הרוזים ישיבועוהו, אז תבא חכמה בלבו ודעת נפשו ינעם. והנורמליות של משכל הישר, ופשטות ההרגשה האינטטיבית, וכל צורה בהירה טבעית של כל יופי ונשגב בכריאות טבעיותה, תשוב להזריח לו בוהר עליון, בהרחבה אשר לא היתה יכולה להיות גם משוערת לפני החדירה אל עומק הרוזים, אשר בסוד ישרים. ורישומי השנאה הקדומה, אשר הושרשה לפני הופעת האור במעמקי הנשמה, יבאו לשימושם היותר מכוון, שהוא שמירת הגבול בין שני העולמים הללו, באופן שכל אחד קיים הוא תמיד בצביונו, ובאין צורך של שום הפרעה ושום ביטול מתכונותיו, הוא מופיע במלא זוהר חייו, משפיע ומקבל שפעת עולמים, מתלבש ומתקשר בחברו. וצרת השנאה והקנאה הרוחנית הפנימית סרה לגמרי, ותחתיה באה הגבלה בריאה, והכרה מחוטבת, שבהתאחדותם יחד של שני העולמים, הגלוי והנסתר, במלא צביונם, בעירוב פעולותיהם בתכונה בניית ומסודרת, יבנה ויתכונן עולם מלא, בכל הדר גאונו. החק ומקורו, ומה שלמעלה ומה שלמטה ממנו, הטבע הגשמי והרוחני עם כל שרשיו, החיים ביסודם, מעומק מאפליהם עד למעלה מכל זהירי אורם, יחד מתכנסים לחטיבה אחת. ונחלי השיגוב והרוממות שוטפים בגדלם. וישועות מתחדשות, צדקות נצמחות, ועם נברא קם להלל יה.</p>
<p>שמונה קבצים ח רמו</p> <p>התוכן המחלק את הנגלה מהנסתר בתורה, ובכל החכמה בכלל, הוא מפני התכונות המחולקות של בעלי ההכרות. האיש שהוא מוכן לנגלות, איננו צריך להשלמת אישיותו לכל חזיון מיסתי. עדינות נפש ומוסריותו משתלמות על פי אותן הקליטות של הרוחניות שהן נקלטות מכל הכרה גלויה. ואם בישראל ובן תורה אנו עסוקים, נשמתו הישראלית משתלמת יפה, בחוש פנימי, על ידי ההצטברות של ידיעות שמצטברות בקרבה. והוא עושה לה מהן תוכן רוחני עשיר. וביסוד הדבר מוכרחים אנו לומר, שיש איזה עשירות מיסית אצל בעלי הנגלה, שהיא גורמת להם שאינם צריכים לעיבוד של תוכנים רוחניים אציליים, מפני שכבר יש בתוכיותם ענין המספיק מסוגו של רעיון נאצל. השובע הזה מביא להם פעמים בחילה בכל הענינים הנסתרים, ולהפך המה בעצמם מוצאים מחסור גדול בידיעות פרטיות מעשיות, ודרכי חייהם נעשים כפי חסרון ידיעתם, והוא הדבר הדוחף אותם להיות מרבים בהויות ודקדוקי עשיה. בעלי הנסתרה הם להיפוך מזה, הם מוצאים בעצמם סיפוק ביחס להגלוי, הדרך המעשית כמו שורה לפניהם, הספקות נפתרים אצלם בלא לאות, בעת המאורע, והתוכן הצנוע, הרוח המסתרי, הוא אצלם מלא תביעות על שכלולו. הם מרגישים מין רעבון נורא וצמאון אדיר לצוירים נעלמים, והשאלות רמות הערך, העולות ברום התעלומה, אינן נותנות להם מנוחה <i>כא</i> שיתעסקו תמיד בפתרון, ולפחות בפרטיהן וארחות ציון. חזיון בלתי מצוי הוא לראות אדם שהדרישה של הנגלה והנסתר והנסתר תהיה בו במילואה, תמיד יש איזה ניגוד מזה לזה. רק אם האדם נמשך אחר הסביבה, ורואה את הטוב והיקר שסגלו להם שני הצדדים בעבודתם, באה אליו כמו קנאת סופרים אבירה, וחפץ הוא להיות משיבוע עצמו בשתי המדות, שעל פי רוב פוגש הוא מעצורים על דרכו, ומכל מקום מתאמץ הוא להתגבר עליהם. האנשים הללו הנם תמיד עמוסים במשא גדול של דעת מכאבת, ומכל מקום הם מביאים הרבה טובה לעולם, שסוף כל סוף מהוים הם בפרי רוחם עולם חדש, שהשמים והארץ נושקים זה לזה. ואחר שהם מוציאים חזיון מורכב זה מן הכח אל הפועל, אחרים כבר יכולים לקבל מן המוכן, ומתהווה כמו יצירה נפשית קבועה במשך הדורות,</p>	<p>261 חכמת הקודש כד (אורה"ק א עמ' לו-לז) <i>מלא תנסתר והנללו</i></p> <p>התוכן המחלק את הנגלה מהנסתר, בתורה, ובכל החכמה בכלל, הוא מפני התכונות המחולקות של בעלי ההכרות. האיש שהוא מוכן לנגלות, איננו צריך להשלמת אישיותו לכל חזיון מיסתי. עדינות נפש ומוסריותו משתלמות על פי אותן הקליטות של הרוחניות שהן נקלטות מכל הכרה גלויה. ואם בישראל ובן תורה אנו עסוקים, נשמתו הישראלית משתלמת יפה, בחוש פנימי, על ידי ההצטברות של ידיעות שמצטברות בקרבה. והוא עושה לה מהן תוכן רוחני עשיר. וביסוד הדבר מוכרחים אנו לומר, שיש איזה עשירות מיסית אצל בעלי הנגלה, שהיא גורמת להם שאינם צריכים לעיבוד של תוכנים רוחניים אציליים, מפני שכבר יש בתוכיותם ענין המספיק מסוגו של רעיון נאצל. השובע הזה מביא להם פעמים בחילה בכל הענינים הנסתרים, ולהפך המה בעצמם מוצאים מחסור גדול בידיעות פרטיות מעשיות, ודרכי חייהם נעשים ממולאים מכשולים כפי חסרון ידיעתם, והוא הדבר הדוחף אותם להיות מרבים בהויות ודקדוקי עשיה. בעלי הנסתרה הם להפך מזה, הם מוצאים בעצמם סיפוק ביחס להגלוי, הדרך המעשית כמו ישרה לפניהם, הספקות נפתרים אצלם בלא לאות, בעת המאורע, והתוכן הצנוע, הרוח המסתורי הוא אצלם מלא תביעות על שכלולו. הם מרגישים מין רעבון נורא וצמאון אדיר לצוירים נעלמים, והשאלות רמות הערך, העולות ברום התעלומה, אינן נותנות להם מנוחה, <i>כא</i> שיתעסקו תמיד בפתרון, ולפחות בפרטיהן וארחות ציון. חזיון בלתי מצוי הוא לראות אדם שהדרישה של הנגלה והנסתר והנסתר תהיה בו במילואה, תמיד יש איזה ניגוד מזה לזה. רק אם האדם נמשך אחר הסביבה, ורואה את הטוב והיקר שסגלו להם שני הצדדים בעבודתם, באה אליו כמו קנאת סופרים אבירה, וחפץ הוא להיות משיבוע עצמו בשתי המדות, שעל פי רוב פוגש הוא מעצורים על דרכו, ומכל מקום מתאמץ הוא להתגבר עליהם. האנשים הללו הנם תמיד עמוסים במשא גדול, של דעת מכאבת, ומכל מקום הם מביאים הרבה טובה לעולם, שסוף כל סוף מהוים הם בפרי רוחם עולם חדש, שהשמים והארץ נושקים זה לזה. ואחר שהם מוציאים חזיון מורכב זה מן הכח אל הפועל, אחרים כבר יכולים לקבל מן המוכן, ומתהווה כמו יצירה נפשית קבועה, במשך הדורות, לתפוש</p>

	<p>את המקצועות החלוקות וההפכיות הללו יחדיו, ואז באמת מתגלה כח יצירה כפול. וחכמות בחוץ תרנה, בכפלים לתושיה, בתעלמות חכמה, כתב חזון ובאר על הלחות.</p>	<p>לתפוש את המקצועות החלוקות וההפכיות הללו יחדיו. ואז באמת מתגלה כח יצירה כפול, וחכמות בחוץ תרנה, בכפלים לתושיה, בתעלמות חכמה, כתוב חזון ובאר על הלחות.</p>
262	<p>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' לח) <i>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' לח)</i> <i>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' לח)</i></p> <p>כל חלק גלוי שאינו מוכר כראוי, בין מן התורה, בין מן העולם, הוא כמו מסך מבדיל שמסתיר את האור הנשגב של החלק החבוי והנסתר, שאינו מושג כי אם בצפייה פנימית בהירה. ובחזק זה נעוצה היא החובה של השקידה התדירית, להרבות תורה וחכמה. בתור יוצא מן הכלל, יש שאיזה סדק מתהווה בכותלי המערה, הסותמת את האורה העליונה, והאור החבוי מתנוצץ פתאום, שלא על פי הדרך המודרג של הידיעות הגלויות. נסים כאלה צריכים לקבל בשמחה, אבל אין סומכין על הנס. והסדר התדירי הוא לבא מן הגלוי אל הנסתר, מהפרטים אל הכלל.</p>	<p>שמונה קבצים ב קטט</p> <p>כל חלק גלוי שאינו מוכר כראוי, בין מן התורה, בין מן העולם, הוא כמו מסך מבדיל שמסתיר את האור הנשגב של החלק החבוי והנסתר, שאינו מושג כי אם בצפייה פנימית בהירה. ובחזק זה נעוצה היא החובה של השקידה התדירית להרבות תורה וחכמה. בתור יוצא מן הכלל, יש שאיזה סדק מתהווה בכותלי המערה הסותמת את האורה העליונה, והאור החבוי מתנוצץ פתאום, שלא על פי הדרך המודרג של הידיעות הגלויות.⁸⁶ נסים כאלה צריכים לקבל בשמחה, אבל אין סומכין על הנס. והסדר התדירי הוא לבא מן הגלוי אל הנסתר, מהפרטים אל הכלל.</p>
263	<p>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מא) <i>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מא)</i> <i>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מא)</i></p> <p>תכונתה של ההסתכלות הרוחנית היא סקירת הכל ביחד. וזאת היא טבעה המיוחד לה, שמבדילה מהסתכלות שכלית פשוטה, שהיא עסוקה תמיד בפרטים מיוחדים, שבקושי מקבצת היא אותם למדת כלל מאוחד. <i>חכמת הקודש</i> הנשמות המיוחדות לסקירה פנימית קשורים אליה בכל כח חייהם, וצער גדול ועמוק הם מרגישים כשנלחצים, ע"י עצמם מפני ההרגל או ע"י השפעת הסביבה, לעסקים, רוחניים או מעשיים, פרטיים. אלא שהם מישבים את דעתם, בהכירם את הכרח החיים לעסוק בכל המכשירים המביאים למלא המגמות. אבל בנפשם קשור חפץ נעלה לקצר במכשירים, ולהאיר במקורם את האורה המגמתית.</p>	<p>שמונה קבצים א תרלב</p> <p>תכונתה של ההסתכלות הרוחנית היא סקירת הכל ביחד. וזאת היא טבעה המיוחד לה, שמבדילה מהסתכלות שכלית פשוטה, שהיא עסוקה תמיד בפרטים מיוחדים, שבקושי מקבצת היא אותם למדת כלל מאוחד. הנשמות המיוחדות לסקירה פנימית, קשורים אליה בכל כח חייהם, וצער גדול ועמוק הם מרגישים כשנלחצים, ע"י עצמם מפני ההרגל או על ידי השפעת הסביבה, לעסקים רוחניים או מעשיים פרטיים. אלא שהם מישבים את דעתם, בהכירם את הכרח החיים לעסוק בכל המכשירים המביאים את המגמות. אבל בנפשם קשור חפץ נעלה לקצר במכשירים, ולהאיר במקורם את האורה המגמתית.</p>
264	<p>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מב) <i>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מב)</i> <i>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מב)</i></p> <p>ישנה התגלות פרטית, ההולכת עם כל משפט, עם כל חלק הגה מגזרות הגיוניות, עם כל מלה ואות, וישנה התגלות כללית, שרוח שלום של ספר, של אורח חיים, של תעופת רוח מתגלה. ויש שהכלליות מתגברת עד שהיא מכה את הפרטיות ואח"כ היא חוזרת וממציאה אותה בבהירות יותר גדולה, ובתמונת חיים יותר חשובים. אלה ארחות הגילוי הולכות בכל עובדה, בכל תנועה, בכל פעולה אשר יעשה האדם בתור עובד עבודת ד', משכלל עולמים, עושה רצונו של מקום. הגדולה העליונה היא דוקא מלאה כל, דוקא חודרת בכל מקום, אין לפניה קוטר. יש שאורות החיים מבהיקים מכל תוכן וענין הבא לידי של אדם ולחוג מגעו הגשמי והרוחני. ויש שהם מבהיקים הבהקה פרטית, מפעל אחר מפעל, לגימה אחר לגימה. ויש שהאורות משתלבים, והבהירות מאירה מכללות כולם, וממלאה מכל עושר פרטיהם בשפעת ברכה. ואותם הנצוצות, ששרי רזי תורה עסוקים בהם להעלותם בכל תוכן שבחיים, בכל מאכל ומשתה, בכל משא ומתן, בכל שיג ושיח פורצים דרכם, והם מתלכדים לאבוקות גדולות נשאות, אורות דמיונים עשירים, ודעות עליונות טהורות, ומנשאים את הנשמה לרומי מציאות ודאיות, שכל חקרי לב אנוש מתעלפים שם, מרוב תגבורת כח החיים שבשטפיהם, וצדיקים ישמחו ויעלצו לפני אלהים וישישו בשמחה.</p>	<p>שמונה קבצים הי די</p> <p>ישנה התגלות פרטית, ההולכת עם כל משפט, עם כל חלק הגה מגזרות הגיוניות, עם כל מלה ואות, וישנה התגלות כללית, שרוח שלום של ספר, של אורח חיים, של תעופת רוח מתגלה. ויש שהכלליות מתגברת עד שהיא מכה את הפרטיות ואח"כ היא חוזרת וממציאה אותה בבהירות יותר גדולה, ובתמונת חיים יותר חשובים. אלה ארחות הגילוי הולכות בכל עובדה, בכל תנועה, בכל פעולה אשר יעשה האדם בתור עובד עבודת ד', משכלל עולמים, עושה רצונו של מקום. הגדולה העליונה היא דוקא מלאה כל, דוקא חודרת בכל מקום, אין לפניה קוטר. יש שאורות החיים מבהיקים מכל תוכן וענין הבא לידי של אדם ולחוג מגעו הגשמי והרוחני. ויש שהם מבהיקים הבהקה פרטית, מפעל אחר מפעל, לגימה אחר לגימה. ויש שהאורות משתלבים, והבהירות מאירה מכללות כולם, וממלאה מכל עושר פרטיהם בשפעת ברכה. ואותם הנצוצות, ששרי רזי תורה עסוקים בהם להעלותם בכל תוכן שבחיים, בכל מאכל ומשתה, בכל משא ומתן, בכל שיג ושיח פורצים דרכם, והם מתלכדים לאבוקות גדולות נשאות, אורות דמיונים עשירים, ודעות עליונות טהורות, ומנשאים את הנשמה לרומי מציאות ודאיות, שכל חקרי לב אנוש מתעלפים שם, מרוב תגבורת כח החיים שבשטפיהם, וצדיקים ישמחו ויעלצו לפני אלהים וישישו בשמחה.</p>
265	<p>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מג) <i>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מג)</i> <i>חכמת הקודש כח (אורה"ק א עמ' מג)</i></p> <p>התשוקה העליונה שיש במדע הרוחני העליון, להמסתכלים המוכשרים, להוביל את ההופעה המציירת ונותנת נשמה להמדע בפרטיותו, משרש שרשה היותר עליון, מונעת היא את השקידה הכמותית, מפני שהיא דוחקת תמיד את החפץ הפנימי למצא שפע עדין וחיי חכמה מרוחבה בכל אות ובכל פרט, והתוכן הפרטי הוא תמיד סתום, והדברים מסתעפים ומתפצלים זה מזה בהתגלותם. ולו המתניו בני אדם עד הגלות להם האור השרשי, לא היתה כל חכמה מתפתחת, וכל מוסר וכל נימוס, וכל התפתחות מעשית לא היתה מנצחת בעולם. אבל ההכרח שמוליד את הפרטים לא יוכל לעקור את החשק הרחב, שלב העדינים הגדולים הומה וחושק אליו. ומכאן באה השפעת האמונה הגדולה, שהכל נובע מן האלהי, והכל נערך בערך המגמה העליונה שהכל שוה בה. וגודל וקוטן יחד עושים את החטיביות של החשיבות המתקנת את העולם כולו. ומשתלבים השמות הויה ואדנות בחוברת, יתלכדו ולא יתפרדו. ונועם התורה הולך ומתגבר, מפיץ הוא את מעיניו, ומרוה צמאים</p>	<p>שמונה קבצים ג קלו</p> <p>התשוקה העליונה שיש במדע הרוחני העליון, להמסתכלים המוכשרים, להוביל את ההופעה המציירת ונותנת נשמה להמדע בפרטיותו משרש שרשה היותר עליון, מונעת היא את השקידה הכמותית, מפני שהיא דוחקת תמיד את החפץ הפנימי למצא שפע עדין וחיי חכמה מרוחבה בכל אות ובכל פרט, והתוכן הפרטי הוא תמיד סתום, והדברים מסתעפים ומתפצלים זה מזה בהתגלותם. ולולא המתניו בני אדם עד הגלות להם האור השרשי, לא היתה כל חכמה מתפתחת, וכל מוסר וכל נימוס וכל התפתחות מעשית לא היתה מנצחת בעולם. אבל ההכרח שמוליד את הפרטים לא יוכל לעקור את החשק הרחב שלב העדינים הגדולים הומה וחושק אליו. ומכאן באה השפעת האמונה הגדולה שהכל נובע ממעין האלהי, והכל נערך בערך המגמה העליונה שהכל שוה בה, וגודל וקוטן יחד עושים את החטיביות של החשיבות המתקנת את העולם כולו. ומשתלבים השמות הויה ואדנות בחוברת, יתלכדו ולא יתפרדו. ונועם התורה הולך ומתגבר, מפיץ הוא את מעיניו, ומרוה צמאים</p>

86. כך דרכו של הרא"ה, לכתוב בשני יוד"ם. ראה למשל להלן, פסקה 336.

<p>מנחלי עדניו. מה יקר חסדך אלהים, ובני אדם בצל כנפיך יחסיון, ירוין מרשן ביתך ונחל עדניך תשקם, משך חסדך לידועיך וצוקתך לישרי לב.</p>	<p>266</p> <p>חכמת הקודש כט (אורה"ק א עמ' מד-מה) <i>צפית הכללות והפרטים</i></p> <p>ההופעות הכלליות, כשהן מתגלות ברוח האדם, אינן יכולות להוציא פרטים מתוכן, כ"א באצילותן העשירה הן מתנוססות בעושר גווניהן, המאוחדים כולם יחד בחטיבה אחת. זהו החסרון הבא מתוך רום ושיגוב. כשבא התור להוצאת פרטים, מתקטנת היא ההופעה העליונה, האורה מתמעטת, והפרטים, <u>רבים וחשובים, הולכים ונורחים</u>, מתהדרים ומתגדלים הם, נובעים ממעינם הנובע, אשר כפי פך קטן הולך הוא ונפתח. העסק הפרטי שבפרטים מרחיב הוא את הדעת לפי ערך העומק הלשדי שיש בתמציתם של הפרטים, שהוא טל החיים של הכללים העליונים המופיע בהם מאור חייו. גניזתו של טל אורות זה היא בנקודת הרצון שבהכרה, המתעלה לאידיאל עליון בחיי הפרטים, תולדות הכלל. העוסק בתורה לשמה הרי האור הכללי, שמתחבר לרצונו המזוכך, הולך ומתברך עמו, ומושך לו שפעת גודל, מלכות וממשלה וחיבור דין. אבל העוסק בתורה שלא לשמה פרטיו מיושבים הם מלשד הרצון האידיאלי, והפרטיות שבהן אוכלת את מוח עצמותיהם, והרי הוא מגרם גרמי, ואינו בא לתעודתו שנוצר בגללה, להוסיף אור רצוני עליון בעוזו החיים הפרטיים, להעלותם אל עליו הכלל, ולהוסיף בכלל זיו צביוני חדש על ידי עושר הבא ממשפלים. קדושי הדעה צופים את אור הפרטיות כשהם עסוקים בכללי כלליות, והם צמאים לאור הכללי, שוקקים אליו, ומזדהרים בגדלו, וכן קדשו, בהיותם עסוקים בפרטי פרטים. חסד ואמת נפגשו, צדק ושלוש נשקו.</p>
<p>שמונה קבצים ג נט</p> <p>ההופעות הכלליות כשהן מתגלות ברוח האדם, אינן יכולות להוציא פרטים מתוכן, כי אם באצילותן העשירה הן מתנוססות בעושר גווניהן, המאוחדים כולם יחד בחטיבה אחת. זהו החסרון הבא מתוך רום ושיגוב. כשבא התור להוצאת פרטים, מתקטנת היא ההופעה העליונה, האורה מתמעטת, והפרטים <u>הולכים ונורחים, רבים וחשובים</u>, מתהדרים ומתגדלים הם, נובעים ממעינם הנובע, אשר כפי פך קטן הולך הוא ונפתח. העסק הפרטי שבפרטים מרחיב הוא את הדעת לפי ערך העומק הלשדי שיש בתמציתם של הפרטים, שהוא טל החיים של הכללים העליונים המופיע בהם מאור חייו. גניזתו של טל אורות זה היא בנקודת הרצון שבהכרה, המתעלה לאידיאל עליון בחיי הפרטים, תולדות הכלל. העוסק בתורה לשמה, הרי האור הכללי, שמתחבר לרצונו המזוכך, הולך ומתברך עמו, ומושך לו שפעת גודל, מלכות וממשלה וחיבור דין. אבל העוסק בתורה שלא לשמה, פרטיו מיושבים הם מלשד הרצון האידיאלי, והפרטיות שבהן אוכלת את מוח עצמותיהם, והרי הוא מגרם גרמי, ואינו בא לתעודתו שנוצר בגללה, להוסיף אור רצוני עליון בעוזו החיים הפרטיים, להעלותם אל עליו הכלל, ולהוסיף בכלל זיו צביוני חדש על ידי עושר הבא ממשפלים. קדושי הדעה צופים את אור הפרטיות כשהם עסוקים בכללי כלליות, והם צמאים לאור הכללי, שוקקים אליו, ומזדהרים בגדלו וכן קדשו, בהיותם עסוקים בפרטי פרטים. חסד ואמת נפגשו, צדק ושלוש נשקו.</p>	<p>267</p> <p>חכמת הקודש ל (אורה"ק א עמ' מה) <i>דעת כללות ומינה פרטים</i></p> <p>בעל הנשמה הרחבה סובל יסורים גדולים מצמצומה של המחשבה בפרט מיוחד. אבל הוא צריך להתגבר ולסבול את היסורים הללו, באהבה, שהם הם המביאים אותו לאושר היותר גדול. הקלת היסורים באה מהבירור שיתברר לו, שהדעת הכללית היא הדורשת את הרחבתה הבלתי מפורטת מפני <u>עלינותה</u>, והבינה הפרטית היא כבר סופגת את כל הפרטים בבירור המדויק. וכשגלי הדעת משתפכים על הנפש, אז באמת צריכים לתן מקום להפשטה העליונה, שאינה <u>מקבלת</u> שום תואר. אבל היא חולפת, ומניחה את השפעתה הגדולה באוצר הבינה, ששם השפעה זו עצמה מגלה את חופשתה על ידי השמירה הדייקנית של פרטי הדברים, והגלמתם המוגבלת.</p>
<p>שמונה קבצים ג נט</p> <p>יסורים גדולים סובל בעל הנשמה הרחבה מצמצומה של המחשבה בפרט מיוחד. אבל הוא צריך להתגבר, ולסבול את היסורים הללו באהבה, שהם הם המביאים אותו לאושר היותר גדול. הקלת היסורים באה מהבירור שיתברר לו, שהדעת הכללית היא הדורשת את הרחבתה הבלתי מפורטת מפני <u>עלינותה</u>, והבינה הפרטית היא כבר סופגת את כל הפרטים בבירור המדויק. וכשגלי הדעת משתפכים על הנפש, אז באמת צריכים לתן מקום להפשטה העליונה, שאינה <u>מקבלת</u> שום תואר. אבל היא חולפת, ומניחה את השפעתה הגדולה באוצר הבינה, ששם השפעה זו עצמה מגלה את חופשתה על ידי השמירה הדייקנית של פרטי הדברים, והגלמתם המוגבלת.</p>	<p>268</p> <p>חכמת הקודש לא (אורה"ק א עמ' מו) <i>תכונת הרכוז והפלוז</i></p> <p>אין כל האנשים שוים בדרכים של השלמתם הרוחנית. יש אדם שתמצית לשדו הרוחני יוכל להיות מבוצר במקום אחד, וכל מה שיתרכזו יותר מחשבותיו, לימודיו, עיוניו, ורגשותיו, ימצא את עצמו יותר בנוי ומשוכלל, ועיטור המדות והתכונות, ובהירות הדעה בהארת נשמתו יופיעו עליו בהדרם. ויש אדם שרכושו הרוחני מפורז, על כל ראש דרך, ומוכרח הוא לפזר את מדעו ואת רגשותיו, וממרחק יביא לחמו. והריכוז והפיזור הזה יש בהם מדרגות על גבי מדרגות, ריכוז לפנים מריכוז ופיזור חוץ מפיזור. ויש אדם ששולטים בו שני הכחות, מוכרח הוא לתכונה ריכוזית, וגם לתכונה פיזורית, ובעת אשר תכונת הריכוז שולטת עליו לא יוכל לסבול שום תוכן של פיזור, ועת אשר רוח הפיזור מתגלה עליו לא יוכל לסבול שום ריכוז. והדבר נוהג גם כן בעמים שלמים ובסוד הנהגת עולמים, בהופעת ההסטוריות העממיות, ובתקופות הגדולות של העולמות, יצירתם, היותם, בנינם, הירוסם, חידושם והתעלותם.</p>
<p>שמונה קבצים ה ה</p> <p>ההופעה הפנימית לחוש את הנשגב, היא מנגדת בטבעה להבנה הפרטית, באיכות ובכמות של החזיונות. ושני הכחות יחד דוקא</p>	<p>269</p> <p>חכמת הקודש לב (אורה"ק א עמ' מז-מה) <i>התכונה הכללית והפרטית</i></p> <p>ההופעה הפנימית, <u>המאה לאדם</u>, לחוש <u>צד ידה</u> את הנשגב, היא מנגדת בטבעה להבנה הפרטית, באיכות ובכמות של החזיונות. ושני</p>

87. כך היא הגרסה גם בשק"א. אבל בכתב היד עצמו אפשר לקרוא גם "מקבלת" כנוסח שבאורה"ק.

88. הקריאה של מילה זו בכתב היד מסופקת, וראה שק"ב ב עמ' תק.

<p>משלימים הם את התכונה העולמית, את הרוחניות האנושית, ואת המהותיות הרוחניות⁸⁹ של העולם כולו, בסקירתו היותר עליונה ומקיפה. ההכרה האלהית בעומק ובהירות תוכנה, וההבחנה המדעית בניתוח הכרת היש הפרטי והכללי וסעיפיו, הם סותרים זה את זה סתירה סוביקטיבית, כשם שהם מאוחדים זה עם זה אחרות אוביקטיבית. המוכשרים להכרת הטבע, המחטטים בפרטיו, הם בעומק טבעם חסרים אותו הגעגוע האלהי, בתור דרישה עמוקה מקורית, וקל וחומר שמחוסרים הם עומק העלאת המחשבה ברום החביון העולמי, בדרך פתרונו האלהי. והאלהיים שוטפים הם הגיונותיהם, ומחשבותיהם עפות הן בגבהי מרומים, ואין להם אותו הכח ואותו הצמאון לחקור בעומק החזיונות המציאותיים, כאותו הצמאון הטפוס של אבירי חכמי הטבע. וכיצא בו בכל ענפים חשובים. הבקורת, וחוש האמונה וההערצה של אנשי קודש, נושאי המסורות הגדולות, שבהן אוצרות חיי עולם גנוזים, חלוקים המה זה מזה בעומק הבדלה פסיכית. הפשט והדרוש, מתפלגים הם על פי הנושאים העקריים שלהם, מחזיקים ותובעים. אמנם בכל ההבדלה הזאת התוכן המאחד האוביקטיבי מכה את גליו, ובתוך כל סיעה יש הכרה ונטיה לרכוש של חברתה. ומיוחדים גאוני שמתרוממים על ההבדל הסוביקטיבי. בצבור, התכונה המבדילה את הפרטים, המחטבת את האינדיווידואליות, והמאחדת באיכות צבוריותה, אלה שני כחות, וסותרים, מכים הם את כח קויהם זה על זה, גלי ים אורוניהם בוטשים זה בזה. במקום שהגדולה היצירתית יוצאה עד כדי התמזגות עצמית של התוכנים, הסותרים מצד צמצומי הכלים הסוביקטיביים, שמה מתגלה אור הברכה העליונה. נפלא הוא כחן של ישראל באיחוד זה של ההתפרדות האינדיווידואלית עם החטיבות האחדותית, כמו שהוא מצוין בעומק האמונה של גוי צדיק שומר אמונים, עם תכונת החודרת של עם חכם ונבון, בקרת מחוורה על כל אישיות גם היותר גדולה, והערצה עמוקה לכל חכמי קודש המתהלכים עם ד', <u>הבחנת הבריאה במהותיותה ופרטיה, עם סגולת ההתנשאות למרומי מקורה, בקרת מחוורה על כל אישיות גם היותר גדולה, והערצה עמוקה לכל חכמי קודש המתהלכים עם ד'.</u> משה ואהרן ככהניו ושמואל בקוראי שמו, קוראים אל ד' והוא יענם. בעמוד ענן ידבר אליהם, שמו עדותיו וחק נתן למו, <u>ד' אלהינו אתה צ'נתם,</u> אל נשא היית להם, ונקם על עלייתם, רוממו ד' אלהינו והשתחוה להר קדשו, כי קדוש ד' אלהינו.</p>	<p>הכחות יחד דוקא משלימים הם את התכונה העולמית, את הרוחניות האנושית, ואת המהותיות הרוחניות של העולם כולו, בסקירתו היותר עליונה ומקיפה. ההכרה האלהית בעומק ובהירות תוכנה וההבחנה המדעית, בניתוח הכרת היש הפרטי והכללי וסעיפיו, הן סותרות זו את זו סתירה סוביקטיבית, כשם שהן מאוחדות זו עם זו אחרות אוביקטיבית. המוכשרים להכרת הטבע, המחטטים בפרטיו, הם בעומק טבעם חסרים אותו הגעגוע האלהי, בתור דרישה עמוקה מקורית, וקל וחומר שמחוסרים הם עומק העלאת המחשבה ברום החביון העולמי, בדרך פתרונו האלהי. והאלהיים שוטפים הם הגיונותיהם, ומחשבותיהם עפות הן בגבהי מרומים, ואין להם אותו הכח ואותו הצמאון לחקור בעומק החזיונות המציאותיים, כאותו הצמאון הטפוס של אבירי חכמי הטבע. וכיצא בו בכל ענפים חשובים. הבקורת, וחוש האמונה וההערצה של אנשי קודש, נושאי המסורות הגדולות, שבהן אוצרות חיי עולם גנוזים, חלוקים המה זה מזה בעומק הבדלה פסיכית. הפשט והדרוש, מתפלגים הם על פי הנושאים העקריים שלהם, מחזיקים ותובעים. אמנם בכל ההבדלה הזאת התוכן המאחד האוביקטיבי מכה את גליו, ובתוך כל סיעה יש הכרה ונטיה לרכוש של חברתה. ומיוחדים גאוני שמתרוממים על ההבדל הסוביקטיבי. בצבור, התכונה המבדילה את הפרטים, המחטבת את האינדיווידואליות, והמאחדת באיכות צבוריותה, אלה שני כחות, וסותרים, מכים הם את כח קויהם זה על זה, גלי ים אורוניהם בוטשים זה בזה. במקום שהגדולה היצירתית יוצאה עד כדי התמזגות עצמית של התוכנים, הסותרים מצד צמצומי הכלים הסוביקטיביים, שמה מתגלה אור הברכה העליונה. נפלא הוא כחן של ישראל באיחוד זה של ההתפרדות האינדיווידואלית עם החטיבות האחדותית, כמו שהוא מצוין בעומק האמונה של גוי צדיק שומר אמונים עם תכונת הכרה החודרת של עם חכם ונבון, בקרת מחוורה על כל אישיות גם היותר גדולה, והערצה עמוקה לכל חכמי קודש המתהלכים עם ד', <u>הבחנת הבריאה במהותיותה ופרטיה, עם סגולת ההתנשאות למרומי מקורה.</u> משה ואהרן ככהניו ושמואל בקראי שמו, קראים אל ד' והוא יענם, בעמוד ענן ידבר אליהם, שמו עדותיו וחק נתן למו, אל נשא היית להם ונקם על עלייתם, רוממו ד' אלהינו והשתחוה להר קדשו כי קדוש ד' אלהינו.</p>
<p>שמונה קבצים א תתפ</p> <p>בכל חכמה שהארם עוסק, ימצא קוצר רוח יחד עם עונג. העונג יבא לו מהרחבת ידיעותיו, מהתפשטות אור החיים הרוחניים שנשמתו, וקוצר הרוח יבא לו מהצמצום שכל חכמה מצמצמת עצמה באופקיה המיוחדים לה. ביחוד יסבול בעל הנשמה העשירה, רבת השירה והתפארת, מהצמצום של החכמות העסוקות במהותים חיצוניים ומקריים. ביותר יגדל הכאב בעת אשר בעלי מקצועות, שלא טעמו כלל את טעם המכאוב של תוספות הדעת, והם שבעים ושמיים בחלקם, גדולים וגבוהים בעיני עצמם מרוב שלמות שאין עמו חסרון בעיניהם, והם מושיטים לנו גרגרים יבשים של דברים כאלה, שבאמת הנם ביסודם מלאים רעננות וחזות הכל. מושיטים לנו, למשל, הרצאות היסטוריות⁹⁰ על פי מעשים ועובדות חיצוניות, וקורעים הם בחזקת היד את המקצוע, שהם מסוגלים לו, מכל הארג הגדול של ההויה הגדולה בהדר גאונה. מוכרחים אנו להתגבר על שוממות רוחנו, וללמוד מהמחפשים הללו את אשר יעלו במצודתם. אבל מוכרחים אנו אחר כך לחדש את פני הדברים במקוריותם החיה והכוללת. בין אם אנו חפצים בשכלול הרוח של הכלל, בין אם אנו חפצים רק בשלימות עצמנו, סוף כל סוף לא נוכל לשאת בקרות רוח את עניות הדעת, ואת חסרון החיים ודלדול התפארת הרוחני, שבעלי המקצועות מביאים עלינו ברב עשרם, ובהמון ידיעותיהם וחריצות הבקרת שלהם, הערוכה ברוח המוגבל במקצועיותו.</p>	<p>270 חכמת הקודש לג (אורה"ק א עמ' מט-נ) חכמת הקודש לג (אורה"ק א עמ' מט-נ) חכמת הקודש לג (אורה"ק א עמ' מט-נ) בכל חכמה שהארם עוסק ימצא קוצר רוח יחד עם עונג. העונג יבא לו מהרחבת ידיעותיו, מהתפשטות אור החיים הרוחניים שנשמתו, וקוצר הרוח יבא לו מהצמצום, שכל חכמה מצמצמת עצמה באופקיה המיוחדים לה. ביחוד יסבול בעל הנשמה העשירה, רבת השירה והתפארת, מהצמצום של החכמות, העסוקות בנושאים חיצוניים ומקריים. ביותר יגדל הכאב בעת אשר בעלי מקצועות, שלא טעמו כלל את טעם המכאוב של תוספות הדעת, והם שבעים ושמיים בחלקם, גדולים וגבוהים בעיני עצמם, מרוב שלמות שאין עמו חסרון בעיניהם, והם מושיטים לנו גרגרים יבשים של דברים כאלה, שבאמת הנם ביסודם מלאים רעננות, וחזות הכל. מושיטים לנו, למשל, הרצאות היסטוריות על פי מעשים ועובדות חיצוניות, וקורעים הם בחזקת היד את המקצוע, שהם מסוגלים לו, מכל הארג הגדול של ההויה הגדולה בהדר גאונה. מוכרחים אנו להתגבר על שוממות רוחנו, וללמוד מהמחפשים הללו את אשר יעלו במצודתם. אבל מוכרחים אנו אחר כך לחדש את פני הדברים במקוריותם, החיה והכוללת. בין אם אנו חפצים בשכלול הרוח של הכלל, בין אם אנו חפצים רק בשלימות עצמנו, סוף כל סוף לא נוכל לשאת בקרות רוח את עניות הדעת ואת חסרון החיים ודלדול התפארת הרוחני, שבעלי המקצועות מביאים עלינו ברב עשרם, ובהמון ידיעותיהם וחריצות הבקרת שלהם, הערוכה ברוח המוגבל במקצועיותו.</p>
<p>שמונה קבצים ב ריט</p> <p>המשיגים הכוללים בקרבם כמה ענפים, בדיעות, במדות, בתורה ובעבודה, מוכרחים הענפים להיות לפעמים מכחישים זה את זה, מתוך ריבוי יניקתם במקום מצומצם. והם מוכרחים להתרומם</p>	<p>271 חכמת הקודש לד (אורה"ק א עמ' נ) חכמת הקודש לד (אורה"ק א עמ' נ) חכמת הקודש לד (אורה"ק א עמ' נ) המשיגים, הכוללים בקרבם כמה ענפים, בדעות, במדות, בתורה ובעבודה, מוכרחים הענפים להיות לפעמים מכחישים זה את זה, מתוך ריבוי יניקתם במקום מצומצם. והם מוכרחים</p>

89. בכתב היד כתוב "הרוחניות".

90. בכתב היד כתוב "היסטוריות".

	<p>להתרומם למקור האחדות תמיד, ששם כל הענפים הם בחטיבה אחת, והשגה כללית אחת מחיה את כולם. ומכל מקום צריכים הם סעד, ומגדולים בעלי מקצוע מיוחד, שעל פי רוב הם יותר מפורסמים בעולם, מפני שהמומן תופש את הזיו של מקצוע פרטי שמתרבה הרבה יותר ממה שהוא תופש את הגודל של עושר רוחני כללי. ואלה הנשמות המיוחדות בחוגן משפיעות הרבה עז וקדושה על הנשמות הכלליות, והנשמות הכלליות מתעשרות הרבה ע"י חבורן עם המקצועיות, והן חוזרות ומשפיעות עליהן שפע גדול מאד, הרבה יותר ממה שקבלו מהן. כי כל דבר פרטי, כיון שהוא נשפע לתוך נשמה כללית, נהפך אחר כך בכח עיכול רוחני, לדבר כללי ומקיף הכל, הכל לפי ערך הכלליות ומדת ההקפה של הנשמה הכוללת.</p>			
272	<p>חכמת הקודש לה (אורה"ק א עמ' נא) כחמות התורה והמקצועות</p> <p>כשעושים את התורה למקצוע מיוחד בחיים, או נתבעים כל המקצועות שבחכמת העולם, כדי להשלים את האישיות השלמה כוללת. אבל כשעושים עד היום של הכרת התורה בתור נושאת כל ההכרות, כל התוכנים, כל היש, דכלא בה, אז המקצועות כולם מתענפים ממנה, ומשובע טובה הכל מרווה. בזמן האמצעי, כשלא בא עדיין האדם והעולם לאותה המדרגה של שאיבת הכל ממקורה של תורה, אבל כבר בא לידי הצמאון הכללי, עד שאי אפשר לו להיות נסגר במקצוע מיוחד, צריך הוא להעזר על ידי מקצועות המדעים, בעומק האמונה שמדי יום ביומו יוסיף אורה בנועם הכללי של תורה, ויתקרב יותר לאותה המדרגה של שאיבת כל הטוב, כל הכרה, כל חכמה, כל השקפה, וכל עושר רוחני, כל ברכה וכל שפעת חיים, משדיה של תורה. וכפי אשר תתגבר אמונתו בקרבו, יטהר רוחו, ושקידתו העליונה הרוחנית והמעשית תגדל, ותחשפנה לו צפונות אדירות, כוללות כל, ממקורה של תורה. ואז ימצא ברכת האבות, ברכת הכל, בנעימת ירושתה של תורה מורשה.</p>			
273	<p>חכמת הקודש לו (אורה"ק א עמ' נב) החכמות העליונות</p> <p>יש שחכמה עליונה, בהופעתה, היא מאירה את כל הפרטים של חכמה אחרת נמוכה ממנה, ואותה ההארה, שהחכמה העליונה מאירה בשבילים הזעירים של החכמה התחתונה, מגלה לגמרי דרכים אחרים, שאינם דומים כלל לאותו המהלך, שהארת השכל באה על ידו מתוך אותו השורש של זאת החכמה עצמה, שהפרטים מסתעפים ממנה. ויש בנידון זה מעלות על גבי מעלות, חכמות מסודרות בסדורים דרגאים אלו על גבי אלו. וההופעות הולכות ממרחקים, כזריחת שמש ע"פ כל האופק של החכמה המונחת למטה מאותה המשפעת. ומתוך השביעה של האור שמקבל השורש מהמעלה העליונה, הפרטים מסתעפים בוזהר גדול ומלא.</p>			
274	<p>חכמת הקודש לו (אורה"ק א עמ' נב-נג) השורש העליון</p> <p>השורש הרוחני החזק, המלא רעננות של חיים ומציאות, הוא שולח ממנו ענפים וענפי ענפים לאין תכלית. ולפעמים כשהנשמה עיפה מריבוי הענפים, הרי היא מוכרחת להאחז בשורש במקורו, וכחה מתחדש. והיא שבה אח"כ להתעלס עם הענפים כולם בפנים חדשות, ומפריחה עוד הרבה ענפים וציצים ופרחים, מה שמקדם לא היתה היכולת מגיעה להוציאם לאור העולם. וזהו היסוד, שהרזיות העליונות מחזקת את יסוד היות דאביי רבא, והאידיאליות המוסרית את העולם הטכני והחברותי.</p>			
275	<p>חכמת הקודש לח (אורה"ק א עמ' נג-נד) מפרכים אצרכים כלליים</p> <p>צריך האדם להתעשר בפרטים תחלה, כדי שיוכל לתן לרוחו חופש והרוחה לסקירות כלליות, שזהו כל עונג רוח האדם, השואף להרחבת הנהר של הבינה העליונה. אחר שבה למדרגה הוגנת של רכישת פרטים, אז הולך הרוח ויוצר לו ערכים כלליים, שהם הולכים ומתנשאים מעל כל הפרטים. וכשהם משתלמים בצביונם, מרחפים הערכים של הבינה העליונה על הפרטים הרבים, כיונה זו שמרחפת על קנה, להוציא מן הכח אל הפועל את החיים והאור הגנוז בכל פרט ופרט, ע"י תבונה חודרת, השואבת מהבינה העליונה, ומענקת עושר לפרטים הרבים, בהמון שינויי גוניהם. אז מגיע תור הגדלות לאדם, שתובע ממנו שלא תהיינה פעולותיו מצות אנשים אלא שכל פעולה וכל הרגל, כל עבודה וכל מצוה, כל רגש וכל רעיון, כל תורה וכל תפלה, תהיה מוארה באור הגנוז, באור הכללי, הגנוז בנשמה העליונה, לפני הופעת פעולתם.</p>			
<p>למקור האחדות תמיד, ששם כל הענפים הם בחטיבה אחת, והשגה כללית אחת מחיה את כולם. ומכל מקום צריכים הם סעד מגדולים בעלי מקצוע מיוחד, שעל פי רוב הם יותר מפורסמים בעולם, מפני שהמומן תופש את הזיו של מקצוע פרטי שמתרבה הרבה יותר ממה שהוא תופש את הגודל של עושר רוחני כללי. ואלה הנשמות המיוחדות בחוגן, משפיעות הרבה עז וקדושה על הנשמות הכלליות, והנשמות הכלליות מתעשרות הרבה על ידי חיבורן עם המקצועיות, והן חוזרות ומשפיעות עליהן שפע גדול מאד, יותר ממה שקבלו מהן. כי כל דבר פרטי כיון שהוא נשפע לתוך נשמה כללית, נהפך אחר כך בכח עיכול רוחני לדבר כללי ומקיף הכל, הכל לפי ערך הכלליות ומדת ההקפה של הנשמה הכוללת.</p>	<p>שמונה קבצים ה א</p> <p>כשעושים את התורה למקצוע מיוחד בחיים, או נתבעים כל המקצועות שבחכמת העולם כדי להשלים את האישיות השלמה כוללת. אבל כשעושים עד היום של הכרת התורה בתור נושאת כל ההכרות, כל התוכנים, כל היש, דכלא בה, אז המקצועות כולם מתענפים ממנה, ומשובע טובה הכל מרווה. בזמן האמצעי, כשלא בא עדיין האדם והעולם לאותה המדרגה של שאיבת הכל ממקורה של תורה, אבל כבר בא לידי הצמאון הכללי עד שאי אפשר לו להיות נסגר במקצוע מיוחד, צריך הוא להעזר על ידי מקצועות המדעים, בעומק האמונה שמדי יום ביומו יוסיף אורה בנועם הכללי של תורה, ויתקרב יותר לאותה המדרגה של שאיבת כל הטוב, כל הכרה, כל חכמה, כל השקפה, וכל עושר רוחני, כל ברכה וכל שפעת חיים, משדיה של תורה. וכפי אשר תתגבר אמונתו בקרבו, יטהר רוחו, ושקידתו העליונה, הרוחנית והמעשית, תגדל, ויחשפנה לו צפונות אדירות, כוללות כל, ממקורה של תורה, ואז ימצא ברכת האבות, ברכת הכל, בנעימת ירושתה של תורה מורשה.</p>	<p>שמונה קבצים ה טו</p> <p>יש שחכמה עליונה בהופעתה, היא מאירה את כל הפרטים של חכמה אחרת נמוכה ממנה, ואותה ההארה שהחכמה העליונה מאירה בשבילים הזעירים של החכמה התחתונה, הם לגמרי דרכים אחרים, שאינם דומים כלל לאותו המהלך שהארת השכל באה על ידו מתוך אותו השורש של זאת החכמה עצמה שהפרטים מסתעפים ממנה. ויש בנידון זה מעלות על גבי מעלות, חכמות מסודרות בסדורים דרגאיים אלו על גבי אלו. וההופעה הולכת ממרחקים, כזריחת שמש על פני כל האופק של החכמה המונחת למטה מאותה המשפעת. ומתוך השביעה של האור שמקבל השורש מהמעלה העליונה, הפרטים מסתעפים בוזהר גדול ומלא.</p>	<p>שמונה קבצים ג רנב</p> <p>השורש הרוחני החזק, המלא רעננות של חיים ומציאות, הוא שולח ממנו ענפים וענפי ענפים לאין תכלית. ולפעמים, כשהנשמה קצה מריבוי הענפים, הרי היא מוכרחת להאחז בשורש במקורו, וכחה מתחדש. והיא שבה אחר כך להתעלס עם הענפים כולם בפנים חדשות, ומפריחה עוד הרבה ענפים וציצים ופרחים, מה שמקדם לא היתה היכולת מגיעה להוציאם לאור העולם. וזהו היסוד, שהרזיות העליונות מחזקת את יסוד היות דאביי רבא, והאידיאליות המוסרית את העולם הטכני והחברותי.</p>	<p>שמונה קבצים א תריא</p> <p>צריך האדם להתעשר בפרטים תחלה, כדי שיוכל לתן לרוחו חופש והרוחה לסקירות כלליות, שזהו כל עונג רוח האדם, השואף להרחבת הנהר של הבינה העליונה. אחר שבה למדרגה הוגנת של רכישת פרטים, אז הולך הרוח ויוצר לו ערכים כלליים, שהם הולכים ומתנשאים מעל כל הפרטים. וכשהם משתלמים בצביונם, מרחפים הערכים של הבינה העליונה על הפרטים הרבים, כיונה זו שמרחפת על קנה, להוציא מן הכח אל הפועל את החיים והאור הגנוז בכל פרט ופרט, על ידי תבונה חודרת, השואבת מהבינה העליונה, ומענקת עושר לפרטים הרבים בהמון שינויי גוניהם. אז מגיע תור הגדלות לאדם, שתובע ממנו שלא תהיינה פעולותיו מצות אנשים אלא שכל פעולה וכל הרגל, כל עבודה וכל מצוה, כל רגש וכל רעיון, כל תורה וכל תפלה, תהיה מוארה באור הכללי הגנוז בנשמה העליונה, לפני הופעת פעולתם.</p>

276	<p>חכמת הקודש לט (אורה"ק א עמ' נד-נה) המקוריות אל הפרטים</p> <p>לפעמים אפשר למשוך אור חיים ורעננות מתוך המקוריות העליונה אל הפרטים, עד שאפילו כח של מרץ והזדרזות אפשר לחזק בכל התפשטות הסעיפים הפרטיים מגופי תורה, מעשה וחכמה, על ידי ההתגברות הנשמית, שבאה מהתעמקות בשרשי ההשכלות העליונות, המקורות בלב נבון כהקיר בור מימיה. אבל לפעמים ההתגברות המקורית היא גם כן מבליעה עוד יותר את הפרטים, ונוטלת היא את האפשרות להתעסק בהם ע"י ריבוי שפעתה, נעשים הם כשרגא בטיהרא. אמנם בליעה זו אינה כי אם לשעה, בעת תוקף ההזרחה של האור המקורי, ומיד כשהאור הזה מתעלם במקורו העליון, חוזרת היא השפעה הרעננה להיות נוזלת דוקא על ידי אותה ההתגברות המקורית העליונה, שפעלה תחלה את פעולת ההבלעה, והיא מבלטת את העז הפרטי, עד שהדברים יוצאים חיים וקיימים, דשנים ורעננים בכח החיים והמעשה שבהם, חודרים לעמקי מעמקים, ומסתעפים להמון דקדוקים, תלי תלים, וחבילי חבילות. והכל צופה לעת הכושר, שעוד פעם יורח האור המקורי הגדול, ויתעלו הפרטים אל מעלות ההכללה הרוממה, יבלעו עוד במקור חייהם, ישאבו בדממה מי מעיניהם, המפכים ממקור עליון, ישתלמו שם בהשלמה עליונה. וכפי אורך ההבלעה, כה יגדל החיטוב המפורט, וכן יגבר האור הפרטי בכל חשיבותו, כצאתו מהתעלומה, כאש וכפטיש יפצץ סלע.</p>	<p>שמונה קבצים ח לה</p> <p>לפעמים אפשר למשוך אור חיים ורעננות מתוך המקוריות העליונה אל הפרטים, עד שאפילו כח של מרץ והזדרזות אפשר לחזק בכל התפשטות הסעיפים הפרטיים, מגופי תורה, מעשה וחכמה, על ידי ההתגברות הנשמית שבאה מהתעמקות בשרשי ההשכלות העליונות, המקורות בלב נבון כהקיר בור מימיה. אבל לפעמים ההתגברות המקורית היא גם כן מבליעה עוד יותר את הפרטים, ונוטלת היא את האפשרות להתעסק בהם, על ידי ריבוי שפעתה נעשים הם כשרגא בטיהרא. אמנם בליעה זו אינה כי אם לשעה, בעת תוקף ההזרחה של האור המקורי, ומיד כשהאור הזה מתעלם במקורו העליון, חוזרת היא השפעה הרעננה להיות נוזלת, דוקא על ידי אותה ההתגברות המקורית העליונה, שפעלה תחילה את פעולת ההבלעה, והיא מבלטת את העז הפרטי, עד שהדברים יוצאים חיים וקיימים, דשנים ורעננים, בכח החיים והמעשה שבהם, חודרים לעמקי מעמקים, ומסתעפים להמון דקדוקים, תלי תלים וחבילי חבילות. והכל צופה לעת הכושר, שעוד פעם יורח האור המקורי הגדול, ויתעלו הפרטים אל מעלות ההכללה הרוממה, יבלעו עוד במקור חייהם, ישאבו בדממה מי מעיניהם המפכים ממקור עליון, ישתלמו שם בהשלמה עליונה. וכפי אורך ההבלעה, כה יגדל החיטוב המפורט, וכן יגבר האור הפרטי בכל חשיבותו בצאתו מהתעלומה, כאש וכפטיש יפוצץ סלע.</p>
277	<p>חכמת הקודש מ (אורה"ק א עמ' נה-נו) הסתכלות כללית לפרטים</p> <p>לפעמים נוח יותר לבוא מהסתכלות כללית אל הפרטים, מהרחוק אל הקרוב, שלא כמדה החפושית הרגילה, שמתחלת מן הקרוב לבוא על ידו אל הרחוק, ומן הפרטיות לבוא על ידה אל הכללות. אמנם המדה היא מדה סדורה, אין כאן דליגה באמת, מפני שלעומת זוהר הנשמה, הכלליות היא הקרובה לה, והתמונה הנראית רחוקה היא ממהותה. וההכרה הסדורית, שחש החוש הפנימי העליון בתוכנים האציליים, היא ההכרה המיוחדת, המתאימה למנוחת הרוח במעמד אשרו. אמנם תביעת קודש זאת אינה גומרת את ענינה בהארת השכל לבדו, היא תובעת הרמה כללית של החיים. זאת היא תביעת הקדושה התדירית, המקשרת הכל בחטיבה אחת, בהירות השכל, עדינות הרצון, טוהר המוסר וזיקוק המדות. סוד ד' ליראיו, ובריתו להודיעם.</p>	<p>שמונה קבצים ה קג</p> <p>לפעמים נוח יותר לבוא מהסתכלות כללית אל הפרטים, מהרחוק אל הקרוב, שלא כמדה החפושית הרגילה, שמתחלת מן הקרוב לבוא על ידו אל הרחוק, ומן הפרטיות לבוא על ידה אל הכללות. אמנם המדה היא מדה סדורה, אין כאן דליגה באמת, מפני שלעומת זוהר הנשמה, הכלליות היא הקרובה לה, והתמונה הנראית רחוקה היא ממהותה, וההכרה הסדורית שחש החוש הפנימי העליון בתוכנים האציליים, היא ההכרה המיוחדת המתאימה למנוחת הרוח במעמד אשרו. אמנם תביעת קודש זאת אינה גומרת את ענינה בהארת השכל לבדו, היא תובעת הרמה כללית של החיים. זאת היא תביעת הקדושה התדירית, המקשרת הכל בחטיבה אחת, בהירות השכל, עדינות הרצון, טוהר המוסר וזיקוק המדות. סוד ד' ליראיו ובריתו להודיעם.</p>
278	<p>חכמת הקודש מא (אורה"ק א עמ' נו) קהירות הנשמה והידיעות</p> <p>מתוך בהירות הנשמה רואים את כל העולם כולו. אמנם אוצר הידיעות, הבאות מבחוץ, משחבר את הנשמה מכבליה. ובוה היא מושלת על עצמה, ויכולה לחדור לעומק תהומותיה. וכל מה שידיעתה את עצמה מתגדלת על ידי העזר של הופעת כל הידיעות כולן, מתברכת היא בקרבה הידיעה הכללית, והרי היא מתקרבת להאור העליון, אור שברא הקב"ה ביום ראשון, שהאדם צופה ומביט בו מסוף העולם ועד סופו. והכל תלוי לפי אותו הגודל של איחוד הרצון המעשי עם השכל העיוני, שבצורה אחדותית מוחלטת הם מתאחדים רק במרומי הקודש, באור התורה בשורש שרשה.</p>	<p>שמונה קבצים ו לט</p> <p>מתוך בהירות הנשמה רואים את כל העולם כולו. אמנם, אוצר הידיעות הבאות מבחוץ, משחברת את הנשמה מכבליה, ובוה היא מושלת על עצמה, ויכולה לחדור לעומק תהומותיה. וכל מה שידיעתה את עצמה מתגדלת על ידי העזר של הופעת כל הידיעות כולן, מתברכת היא בקרבה הידיעה הכללית, והרי היא מתקרבת להאור העליון, אור שברא הקב"ה ביום ראשון, שהאדם צופה ומביט בו מסוף העולם ועד סופו. והכל תלוי לפי אותו הגודל של איחוד הרצון המעשי עם השכל העיוני, שבצורה אחדותית מוחלטת הם מתאחדים רק במרומי הקודש, באור התורה בשורש שרשה.</p>
279	<p>חכמת הקודש מב (אורה"ק א עמ' נז) חכמה ובינה</p> <p>כמה גדול הוא הערך המבדיל שבין חכמה לבינה. החכמה מקורית היא, אינה צריכה לקחת את יצירותיה מנושאים זולתה, היא מוצאה את מעינה המתברך ומתגבר, עולה ומפכה תמיד, מתוך תוכיותה, ובינה היא בינת דבר מתוך דבר, צריך איזה דבר תמיד לבא, להזרע, להכנס אל החוג, עד שיאירו החיים, חיי הבינה. אמנם האידיאל התדירי של החכמה הוא שהופעותיה תתברכנה ותתרבינה כל אחת בפרטיותה מתוכה. וזה התוכן מתהווה בבינה בתדירות בלתי פוסקת, ובוה כל העולמים מתקיימים. ובעולם המוגבל אשר לאדם עומד בוה כל אופיו המהותי. מי שנשמתו מיוסדת על יסוד החכמה, אם לא יכיר את מדתו, וירד עד למדת הבינה, ומן החכמה יסיח דעתו, מחסורו הכרה עצמותית, ימצא את עצמו הרוס ואומלל, עד אשר ישוב וישאב, אמנם מתוך מעיני הבינה, את אוצרות החיים</p>	<p>שמונה קבצים ז קמז</p> <p>כמה גדול הוא הערך המבדיל שבין חכמה לבינה. החכמה מקורית היא, אינה צריכה לקחת את יצירותיה מנושאים זולתה, היא מוצאה את מעינה המתברך ומתגבר, עולה ומפכה תמיד, מתוך תוכיותה, ובינה היא בינת דבר מתוך דבר. צריך איזה דבר תמיד לבא, להזרע, להכנס אל החוג, עד שיאירו החיים, חיי הבינה. אמנם האידיאל התדירי של החכמה הוא, שהופעותיה יתברכו ויתרבו כל אחת בפרטיותה מתוכן. וזה התוכן מתהווה בבינה בתדירות בלתי פוסקת, ובוה כל העולמים מתקיימים, ובעולם המוגבל אשר לאדם עומד בוה כל אופיו המהותי. מי שנשמתו מיוסדת על יסוד החכמה, אם לא יכיר את מדתו, וירד עד למדת הבינה, ומן החכמה יסיח דעתו, מחסורו הכרה עצמותית, ימצא את עצמו הרוס ואומלל, עד אשר ישוב וישאב, אמנם מתוך מעיני הבינה, את אוצרות החיים</p>

<p>שהחכמה מזלת תדיר בנשמת חכמי לב. והבינה עצמה אינה משתכללת במהות חייה כי אם בהיותה תמיד מתאחדת עם החכמה. וזהו יסוד התשובה העליונה, שהיא סמוכה לבינה.</p>	<p>שהחכמה מזלת תדיר בנשמת חכמי לב. והבינה עצמה אינה משתכללת במהות חייה כי אם בהיותה תמיד מתאחדת עם החכמה. וזהו יסוד התשובה העליונה, שהיא סמוכה לבינה.</p>
<p>שמונה קבצים א תכד</p> <p>השכל מחובר הוא מהמושגים הפנימיים, שבאים לאדם מתוכיותו, ומתגלים בו בתור דבר ההולך ומתגלה מפנים לחוץ, ומהמושגים החיצוניים, שבאים לאדם מחוץ לפנים. והם נפגשים זה בזה, ומחיבורם ותיסוטיהם מתעוררת התחיה השכלית בכל הרחבותיה.</p>	<p>280 חכמת הקודש מג (אורה"ק א עמ' נח) <i>חכמת הפנימיות והחיצונית</i></p> <p>השכל מחובר הוא מהמושגים הפנימיים, שבאים לאדם מתוכיותו, ומתגלים בו בתור דבר ההולך ומתגלה מפנים לחוץ, ומהמושגים החיצוניים, שבאים לאדם מחוץ לפנים. והם נפגשים זה בזה, ומחיבורם ותיסוטיהם מתעוררת התחיה השכלית, בכל הרחבותיה.</p>
<p>שמונה קבצים ו רלט</p> <p>ההכרה הפנימית, המתגברת בתוכיותו של האדם כמעין הנובע, וההכרה החיצונית השכלית, שבאה מתוך הכרת העולם והמציאות, שתייהן בונות את רוח האדם, משכללות את בינתו ואת רצונו, והן פועלות יחד בחיבורן גם בלא דעתו של האדם. אמנם, כל מה שהוא משים יותר את לבו להסתכל בתכונת הבנינים הרוחניים שאלה שני היסודות בונים בקרבו, הרי הוא משכלל אותם, והוא מתעלה יותר ויותר בעילוי רוחני בהיר, ומתמלא עז וגבורה חדשה, נובעת ממעין הישועה העליונה.</p>	<p>281 חכמת הקודש מד (אורה"ק א עמ' נח) <i>ההכרה הפנימית והחיצונית</i></p> <p>ההכרה הפנימית, המתגברת בתוכיותו של האדם כמעין הנובע, וההכרה החיצונית השכלית, שבאה מתוך הכרת העולם והמציאות, שתייהן בונות את רוח האדם, משכללות את בינתו ואת רצונו, והן פועלות יחד בחיבורן, גם בלא דעתו של האדם. אמנם כל מה שהוא משים יותר את לבו להסתכל בתכונת הבנינים הרוחניים, שאלה שני היסודות בונים בקרבו, הרי הוא משכלל אותם, והוא מתעלה יותר ויותר בעילוי רוחני בהיר, ומתמלא עז וגבורה חדשה, נובעת ממעין הישועה העליונה.</p>
<p>שמונה קבצים ה עג</p> <p>אין ההתגלות הרוחנית צריכה לטשטש את העולם החמרי מצוריו המגולים, אלא לעשות את היחש אליו יותר בהיר, יותר חפשי ויותר עדין. הצער וההשתוממות שמסתבכים בהעילויים הרוחניים במהלך התגברותם, הוא בא מחורבן העולמות הקדומים, השרויים כולם בנשמה, לפני ההופעה העליונה הבאה ומתחדשת. וכשאדם מתרומם לתיקון גמור, אין השכלול הרוחני שלו בא על ידי חורבן מה שקדם, לא על ידי פיסול של ראשונות, כי אם על ידי הוספה, ואלה מוסיף על הראשונות. ונמצא כל כח החיים, כל כח הציור, כל אוצר הדעת, כל היחושים הנפשיים, קיימים, והם מוסיפים כח למערכת הקודש החדשה, ומתעלים בעילויה.</p> <p>טרם התפרסם מקורה של חצייה השני של הפסקה.</p>	<p>282 חכמת הקודש מה (אורה"ק א עמ' נט-ס) <i>ההתגלות והציור והפסול</i></p> <p>אין ההתגלות הרוחנית צריכה לטשטש את העולם החמרי בצוריו המגולים, אלא לעשות את היחש אליו יותר בהיר, יותר חפשי, ויותר עדין. הצער וההשתוממות, שמסתבכים בהעילויים הרוחניים במהלך התגברותם, הם באים מחורבן העולמות הקדומים, השרויים כולם בנשמה, לפני ההופעה העליונה, הבאה ומתחדשת. וכשאדם מתרומם לתיקון גמור, אין השכלול הרוחני שלו בא על ידי חורבן מה שקדם, לא על ידי פיסול של ראשונות, כי אם על ידי הוספה, ואלה מוסיף על הראשונות. ונמצא כל כח החיים, כל כח הציור, כל אוצר הדעת, כל היחושים הנפשיים קיימים, והם מוסיפים כח למערכת הקודש החדשה, ומתעלים בעילויה.</p> <p><i>הראשונה, הבאה מתוך מציאת החורבן הקדום, היא מחולפת בקשה את הצניז, המקיף את היראה הטהורה הפנימית, כמו קלפה לפרו והמדרגה השניה, שההוספה על הראשונה, באה מתוך המקור של היראה הטהורה, אשר הוציא יפא אליו אחריותו. והתהלכתי בתוככם, אטויל צמכת פסן צרן ולא תגדעצו ממני, יכול לא תיראו ממני תלמוד לאמר, והייתי לכם לאלהים. אז הכף יתעלה למקורו הכרוך, הצליון, שש הוא התוכן האחדותי, שהוא למעלה מכל ציור של המדגלות. ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש דג', והיה הסירות בבית ד' כמזרקית לפני המנחה, והיה כל סיר בירושלים ומהודגה קדש דג' צבאות. כי הכף יצלה למדת הקודש.</i></p>
<p>שמונה קבצים א תתפח</p> <p>המדע הפנימי, וביותר הפנימי שבפנימיות, שהוא מדע הקודש, המחיה את אור החיים, איננו תלוי בשום מדע אחר, כי הוא נהר עליון אשר מעדן יוצא, מכיפיה מיברך. ומה שמחברים את התורה והחכמה, אינו כדי להשלים איזה חסרון כח, כי אם לחבר חיבורים והופעות חדשות. ויצירה זו של התחברות אור רוח הקודש, פנימיות התורה, עם החכמה של ההכרה האנושית, במלא הקומה של שניהם, ובמלא רוח הידידות המתאימה של שניהם, תחדש בעולם נשמות חדשות, ותתן צביון חדש, רענן ובריא, למחיים. ומירכתי שאל תוציא אורים גדולים, להאיר באור חדש, באור צדיקים, לכל יושבי תבל.</p>	<p>283 חכמת הקודש מו (אורה"ק א עמ' סג) <i>מדע הקדש והחל</i></p> <p>המדע הפנימי, וביותר הפנימי שבפנימיות, שהוא מדע הקודש, המחיה את אור החיים, איננו תלוי בשום מדע אחר, כי הוא נהר עליון אשר מעדן יוצא, מכיפיה מיברך. ומה שמחברים את התורה והחכמה אינו כדי להשלים איזה חסרון כח, כי אם לחבר חיבורים והופעות חדשות. ויצירה זו של התחברות אור רוח הקודש, פנימיות התורה, עם החכמה של ההכרה האנושית, במלא הקומה של שניהם, ובמלא רוח הידידות המתאימה של שניהם, תחדש בעולם נשמות חדשות, ותתן צביון חדש, רענן ובריא, לחיים. ומירכתי שאל תוציא אורים גדולים, להאיר באור חדש, באור צדיקים, לכל יושבי תבל.</p>
<p>שמונה קבצים ב יח</p> <p>כל הענינים המוסריים כולם, כפי מה שהם נראים בפשטותם, כל מדות דרך ארץ, וכל טהרת החיים, ואומץ ויושר שלהם, וכל פשטה של תורה, נראים הם דרך ההסתכלות הסודית באופן יותר בהיר ומצוחצח באין ערוך, באופן יותר יסודי ומקורי. אבל הרבה תלוי</p>	<p>284 חכמת הקודש מז (אורה"ק א עמ' סד) <i>יסוד החל לקדש</i></p> <p>כל הענינים המוסריים כולם, כפי מה שהם נראים בפשטותם, כל מדות דרך ארץ, וכל טהרת החיים, ואומץ ויושר שלהם, וכל פשטה של תורה, נראים הם דרך ההסתכלות הסודית באופן יותר בהיר ומצוחצח באין ערוך, באופן יותר יסודי ומקורי. אבל הרבה תלוי</p>

	<p>בהירות הגילוי הרזי באותו הבירור והודאיות, האומץ ורוח החיים, שכבר רכש לו האדם המשיג בפשטותם של הדברים, בחושי בשר, ובלימוד מסודר, ברעות החבורה, ובהשתתפות החיים, של אנושיות, ונטיה עקבית בריאה טהורה ועדינה <i>אליה</i>. הקודש השמימי מתברך לפי הערך של היסוד התחתיתי של החול, שהוא מתיחש אליו בטהרו.</p>
285	<p>חכמת הקודש מח (אורה"ק א עמ' סד) <i>יסוד מצ הקדש הנה</i> כל לימוד, כל התרוממות רוחנית, צריכים להיות בנויים על היסוד של ההרגשה הטבעית, וההשכלה הטבעית. וההשכלה הטבעית עצמה עם כל ההרגשות הטבעיות, במדה הטובה של מעמדן, מוכרחות הן להיות בראשיתן נשתלות על יסוד קודש הקדשים, שהוא נושא בתוכו את הנושא של הקודש ואת הנושא של החול, את החומר ואת הצורה, בצורה עליונה אידיאלית, באחדות מעולה.</p>
286	<p>חכמת הקודש מט (אורה"ק א עמ' סה-סו) <i>כח ההשכלה הנפשית הקדש</i> כשם שהגופניות בהשפעתה סותרת את ההרחבה הרוחנית, ומתוך כך ניחא להו לצדיקיא למתבר גרמייהו בגין יקרא דקוב"ה, כך ישנם צדיקים, שמעלימים עין מכל השכלה נגלית, כדי שתהיה דעתם פנויה וצלולה להשכלות הרוחניות העליונות, הגנוזות, שהן נחשבות לגבי הנגלות, כרוחניות לגבי גשמיות. וכשם שהמעלה העליונה ביותר היא לבוא למדת השלום, שלא תפריע הגופניות כלל את הזוהר הנפשי, ואדרבא, בכל אשר יוסיף הגוף אומץ, יאדיר הכח הרוחני, כן ישנה מעלה עליונה כזאת, שכל מה שיגדל כח ההשכלה הנגלית יגדל כח הידיעה הנסתרת, וחרירות סקירתה, בעומק רעיונה. וכשם שעצם ההפרעה שהגופניות מפריעה את הנפשיות איננה באה מצד חיזוק הגוף בעצם, כי, להפך, הגוף צריך ומוכרח להיות בריא ושלם, לצורך הזוהר הנפשי, אלא עיקר הדבר תלוי בהקישור הרעיוני אשר עם הגופניות, כן לא יזיק לרוחניות עצם הידיעות המעשיות של העולם והחיים, וכל ארחות השימוש שבהם, גם בראשית המדרגה. ועיקר הזוהר היא דרושה בהשפעתה הנגלית של המטפיסיקה. שהיא גם כן השפעה רוחנית, ומין במינו מחריב, עד אשר יבנה ויכונן כח הקודש במלא המובן. או יוכל להסתכל בכל הצדדים הרוחניים, בנגלות ובנסתרות, בקודש ובחול. וככל אשר יוסיף רכוש עיוני, יוסיף עצמה רוחנית לנשמתו, והגלוי יבחין לו את הנסתר, והחול את הקודש. מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ד', עדתיך נאמנו מאד, לביתך נאוה קדש ד' לארך ימים. ובאורך ימים כלולים הם כל הימים וכל ההשפעות, כל ההופעות וכל ההזרחות, כל המדעים וכל ההרגשות, כל צדדי ההסתכלות, וכל ארחות הדעה.</p>
287	<p>חכמת הקודש נ (אורה"ק א עמ' סו-סז) <i>צדק השכל הטמאי הקדש</i> כשם שאין השכל הטבעי יכול למלא את מדת הכח הגופני, כ"א האדם צריך להתאמץ שיהיה מלא כח חיים ואומץ גופני, כדי שיוכל השכל לחול עליו בכל תגבורת ערכיו, על פי הכלל של מכירי הטבע, נפש בריאה בגוף בריא, כמו כן אין השכל הנאצל העליון, בצורת הופעת קודש, יכול למלא את המקום של השכל הטבעי, שהוא נערך לגבה ממש כגוף לגבי נשמה. ולעולם צריך אדם למלא את המדה השכלית של השכל הטבעי בכל תכונותיו, כדי שיתקיים, במדתו הרוחנית גם כן, התוכן של נפש בריאה בגוף בריא, כלומר רוח הקודש, מאירה ומפותחה, במסגרת של שכל, נאור צלול ובהיר, מרווה מכל החזיונות האפשריים להכנס בחוג מבטו של האדם, עם כל עומק החידור שבהם. ומדתו של הקב"ה היא, שכלי ריקן אינו מחזיק, וכלי מלא מחזיק, שנאמר יהב חכמתא לחכימין ומנדעא לידעי בינה, ובלב כל חכם לב נתתי חכמה.</p>
288	<p>חכמת הקודש נא (אורה"ק א עמ' סז-סח) <i>השפעת הקדש הנה</i> אין כונת כל השפעה הבאה מבחוץ לתוכיתו של האדם, בין ממקורות הקודש בין ממקורות החול, להשתיק את רוח האדם,</p>
	<p>בהירות הגילוי הרזי <u>עם</u> אותו הבירור והודאיות, האומץ ורוח החיים, שכבר רכש לו האדם המשיג בפשטותן של הדברים, בחושי בשר, ובלימוד מסודר, בריעות החבורה, ובהשתתפות החיים, וברגש בריא של אנושיות, ונטיה עברית⁹² בריאה, טהורה ועדינה. הקודש השמימי מתברך לפי הערך של היסוד התחתיתי של החול, שהוא מתיחש אליו בטהרו.</p>
	<p>שמונה קבצים ח צא כל לימוד, כל התרוממות רוחנית, צריכה להיות מבונה על היסוד של ההרגשה הטבעית וההשכלה הטבעית. וההשכלה הטבעית עצמה, עם כל ההרגשות הטבעיות, במדה הטובה של מעמדן, מוכרחות הן להיות בראשיתן נשתלות על יסוד קודש הקדשים, שהוא נושא בתוכו את הנושא של הקודש ואת הנושא של החול, את החומר ואת הצורה, בצורה עליונה, אידיאלית, באחדות מעולה.</p>
	<p>שמונה קבצים ו קיד כשם שהגופניות בהשפעתה סותרת את ההרחבה הרוחנית, ומתוך כך ניחא להו לצדיקיא למתבר גרמייהו בגין יקרא דקוב"ה, כך ישנם צדיקים שמעלימים עין מכל השכלה נגלית, כדי שתהיה דעתם פנויה וצלולה להשכלות הרוחניות העליונות, הגנוזות, שהן נחשבות לגבי הנגלות כרוחניות לגבי גשמיות. וכשם שהמעלה העליונה ביותר היא לבוא למדת השלום, שלא תפריע הגופניות כלל את הזוהר הנפשי, ואדרבא, בכל אשר יוסיף הגוף אומץ יאדיר הכח הרוחני, כן ישנה מעלה עליונה כזאת, שכל מה שיגדל כח ההשכלה הנגלית יגדל כח הידיעה הנסתרת, וחרירות סקירתה בעומק רעיונה. וכשם שעצם ההפרעה שהגופניות מפריעה את הנפשיות איננה באה מצד חיזוק הגוף בעצם, כי להפך, הגוף צריך ומוכרח להיות בריא ושלם, לצורך הזוהר הנפשי, אלא עיקר הדבר תלוי בהקישור הרעיוני אשר עם הגופניות, כן לא יזיק לרוחניות עצם הידיעות המעשיות של העולם והחיים וכל ארחות השימוש שבהם, גם בראשית המדרגה. ועיקר הזוהר היא דרושה בהשפעתה הנגלית של המטפיסיקה. שהיא גם כן השפעה רוחנית, ומין במינו מחריב, עד אשר יבנה ויכונן כח הקודש במלא המובן, או יוכל להסתכל בכל הצדדים הרוחניים, בנגלות ובנסתרות, בקודש ובחול, וככל אשר יוסיף רכוש עיוני יוסיף עצמה רוחנית לנשמתו, והגלוי יבחין לו את הנסתר, והחול את הקודש. מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ד', עדתיך נאמנו מאד לביתך נאוה קדש ד' לארך ימים. ובאורך ימים כלולים הם כל הימים וכל ההשפעות, כל ההופעות וכל ההזרחות, כל המדעים וכל ההרגשות, כל צדדי ההסתכלות וכל ארחות הדעה.</p>
	<p>שמונה קבצים ה פ כשם שאין השכל הטבעי יכול למלא את מדת הכח הגופני, כי אם האדם צריך להתאמץ שיהיה מלא כח חיים ואומץ גופני, כדי שיוכל השכל לחול עליו בכל תגבורת ערכיו, על פי הכלל של מכירי הטבע, נפש בריאה בגוף בריא, כמו כן אין השכל הנאצל העליון, בצורת הופעת קודש, יכול למלא את המקום של השכל הטבעי, שהוא נערך לגבה ממש כגוף לגבי נשמה. ולעולם צריך אדם למלא את המדה השכלית של השכל הטבעי בכל תכונותיו, כדי שיתקיים, במדתו הרוחנית גם כן התוכן של נפש בריאה בגוף בריא, כלומר רוח הקודש, מאירה ומפותחה, במסגרת של שכל נאור, צלול ובהיר, מרווה מכל החזיונות האפשריים להכנס בחוג מבטו של האדם, עם כל עומק החידור שבהם. ומדתו של הקב"ה היא שכלי ריקן אינו מחזיק, וכלי מלא מחזיק, שנאמר יהב חכמתא לחכימין ומנדעא לידעי⁹³ בינה, ובלב כל חכם לב נתתי חכמה.</p>
	<p>שמונה קבצים ה קלד אין כונת כל השפעה הבאה מבחוץ לתוכיתו של האדם, בין ממקורות הקודש בין ממקורות החול, להשתיק את רוח האדם,</p>

92. השינוי במילה זו הוא בעל משמעות תוכנית, אבל ייתכן שמקורו אינו בשינוי מכוון אלא בקריאה שונה של כתב היד; שכן הקריאה של האות השנייה אינה ברורה וספק אם היא ב' או ק'. ראה שק"ב ב עמ' תצא. ובשק"א נדפס "עקירת" אבל ללא המילה "אליה" שנוספה באורה"ק ואינה בכתב היד (ובעט"ב נדפס נוסח זהה לאורה"ק).

93. בכתב היד כתוב "חכמה לחכימין ומנדעה לידועי", ותוקן ע"פ הפסוק בדניאל ב', כא.

<p>להאלם את רעיונו העצמי, כי אם להשפיע עליו שפע נגהות אותם בתוכיות עצמיותו, ועל ידי זה ובתוך זה רעיונו העצמי ילך ויתגבר. כשהרישול מהמם את האדם חושב הוא, שכל מן החוץ הוא מכוון לגעור ברעיונו העצמי, לכווצו ולטשטשו, ובא קוצר רוח, וחסרון התעלות. הקודש והחול יחד משפיעים הם על רוח האדם, והוא מתעשר על ידי קליטתו מהם מכל אחד את הראוי, מהקודש את אור החיים והפנימיות המהותית, מהחול את הכלי, התפיסה החיצונית, לביסוסם של החזקת התוכנים, חומר למשלים והסברות, וחוגי השקפה לדרכי עולם ומדות דרך ארץ. והעושר של ההבדלה בין הקודש ובין החול, המתבררת יותר ויותר על ידי הכינוס הרכושי של המקורות השונים, מאמץ את הנפש ומאירה, עד שבבא הדבר לחוג הפנימי של התורה, אותו הערפל החולני מבהיק יותר ויותר את זהרה של תורה, ואורות מאופל מתגלים במלא הדרם.</p>	<p>להאלם את רעיונו העצמי, כי אם להשפיע עליו שפע נגהות, שיקבל אותם בתוכיות עצמיותו, ועל ידי זה ובתוך זה רעיונו העצמי ילך ויתגבר. כשהרישול מהמם את האדם חושב הוא, שכל מן החוץ הוא מכוון לגעור ברעיונו העצמי, לכווצו ולטשטשו, ובא קוצר רוח, וחסרון התעלות. הקודש והחול יחד משפיעים הם על רוח האדם, והוא מתעשר על ידי קליטתו מהם מכל אחד את הראוי, מהקודש את אור החיים והפנימיות המהותית, מהחול את הכלי, התפיסה החיצונית, לביסוסם של החזקת התוכנים, חומר למשלים והסברות, וחוגי השקפה לדרכי עולם ומדות דרך ארץ. והעושר של ההבדלה בין הקודש ובין החול, המתבררת יותר ויותר על ידי הכינוס הרכושי של המקורות השונים, מאמץ את הנפש ומאירה, עד שבבא הדבר לחוג הפנימי של התורה, אותו הערפל החולני מבהיק יותר ויותר את זהרה של תורה, ואורות מאופל מתגלים במלא הדרם.</p>
<p>שמונה קבצים ה פח</p> <p>העבודות השכליות מתחלקות לשתי מערכות כלליות. האחת היא פונה להכניס ולהלביש את שפעת רוח הקודש בלבושי ההגיון והשכל האנושי, בין מה שהאדם בעצמו, היוצר, משיג בתור התגלות ורוח הקודש, שיעבד את ההתגלות הזאת עצמה בעבודה עיונית – אף על פי שלא כל העומק נכל הגובה, לא כל החיים וכל המקוריות שבשפעת רוח הקודש יוכל להכנס במסגרת העיבוד ההגיוני, מכל מקום כמה שיוכל להכנס בתוך אותם הכלים, כמה משפע הנשמה העליונה שתוכל להחיות אלה הגופים, הוא טוב עליון ועבודה מועלת מאד להרמת הערך של כל התוכן האנושי – בין כל אותו האוצר הגדול של רוח הקודש וענפיו שיש לנו על ידי קדושת התורה כולה. והעבודה השניה היא להכניס את מערכי הלב ההגיוניים, העושים את דרכם על פי סדרם וטבעם, אל האצילות העליונה של רוח הקודש, להוציאם מתוך החיים והמצומצמים, שהם נתונים בהם, למרחביה, לעולם החירות העליון.</p>	<p>289 חכמת הקודש נב (אורה"ק א עמ' סח-ט) <i>עֲקָהּ לִינְנִי לִינְנִי עֲקָהּ</i></p> <p>העבודות השכליות מתחלקות לשתי מערכות כלליות. האחת היא פונה להכניס ולהלביש את שפעת רוח הקודש בלבושי ההגיון והשכל האנושי, בין כל אותו האוצר הגדול של רוח הקודש וענפיו שיש לנו על ידי קדושת התורה כולה, בין מה שהאדם בעצמו, היוצר, משיג בתור התגלות ורוח הקודש, שיעבד את ההתגלות הזאת עצמה בעבודה עיונית. אע"פ שלא כל העומק ולא כל הגובה, לא כל החיים וכל המקוריות שבשפעת רוח הקודש יוכל להכנס במסגרת העיבוד ההגיוני, מ"מ כמה שיוכל להכנס בתוך אותם הכלים, כמה משפע הנשמה העליונה שתוכל להחיות אלה הגופים, הוא טוב עליון, ועבודה מועלת מאד להרמת הערך של כל התוכן האנושי. והעבודה השניה, היא להכניס את מערכי הלב ההגיוניים, העושים את דרכם על פי סדרם וטבעם, אל האצילות העליונה של רוח הקודש, להוציאם מתוך החיים והמצומצמים, שהם נתונים בהם, למרחביה, לעולם החירות העליון.</p>
<p>שמונה קבצים ה קטו</p> <p>כשמסבירים עומקי הקודש בדעת השכל, בראיית התבונה האנושית, הולכים מימין לשמאל. כשמרימים את כל ערכי התבונה האנושית אל הרום העליון, ומבארים את הכל על פי שפעת הקודש, הולכים מן השמאל אל הימין. בחיבורם של שני כחות כאלה, מתכוונן בנין שלם. מדת הנטיה מן השמאל אל הימין, מאוצר רוח חכמה שבאדם אל רוח אלהים, היתה בבצלאל, מדת הנטיה מן הימין אל השמאל, משפעת הקודש אל התבונה הקצובה, המאירה באדם, ברוחו ושכלו, בצירוי ופכח יצירתו, היתה באהליאב, ועל פי שניהם יחדיו נתכוננו כל כלי המשכן ומעשיהם. היסוד העקרי הוא הפונה מן השמאל אל הימין, מאוצר החול אל רום מבווע הקודש, אבל אתו צריך להיות מלווה גם כן הכח ההולך מן הימין אל השמאל, השואב ממעינות הקודש ומשקה את מטעי החול. בצלאל ואתו אהליאב עשו את כל אשר צוה ד' את משה.</p>	<p>290 חכמת הקודש נג (אורה"ק א עמ' טז) <i>יְמִינִי לְאֵלֵי אֱלֹהֵי יְמִינִי</i></p> <p>כשמסבירים עומקי הקודש בדעת השכל, בראיית התבונה האנושית, הולכים מימין לשמאל. כשמרימים את כל ערכי התבונה האנושית אל הרום העליון, ומבארים את הכל על פי שפעת הקודש, הולכים מן השמאל אל הימין. בחיבורם של שני כחות כאלה מתכוונן בנין שלם. מדת הנטיה מן השמאל אל הימין, מאוצר רוח חכמה שבאדם אל רוח אלהים, היתה בבצלאל, מדת הנטיה מן הימין אל השמאל, משפעת הקודש אל התבונה הקצובה, המאירה באדם, ברוחו ושכלו, בצירוי ופכח יצירתו, היתה באהליאב, ועל פי שניהם יחדיו נתכוננו כל כלי המשכן ומעשיהם. היסוד העקרי הוא הפונה מן השמאל אל הימין, מאוצר החול אל רום מבווע הקודש. אבל אתו צריך להיות מלווה גם כן הכח ההולך מן הימין אל השמאל, השואב ממעינות הקודש ומשקה את מטעי החול. בצלאל ואתו אהליאב עשו את כל אשר צוה ד' את משה.</p>
<p>שמונה קבצים ח קסא</p> <p>דרכי ההשגות שנים הם בכללותם. יש שמתחלת ההכרה מדרך הרצאה רגילה, מאורח עולם ודרכם של בני אדם, בתכונת גופם, חושיהם ורגשי נפשותם, או בדרך הגיון שכלם, והיא בוקעת ועולה, מקשרת סבה בסבה, מעין במעין, עד שהיא באה לידי התגלות עליונה, אשר ממנה ינהרו פלגי חכמה ודעת קדושים. ויש להפך, השגה הבאה בדרך התגלות עליונה, מעמקי אצילות, ותוכני טהרה וקדושה עליונה שוטפים ועוברים, גלי הנשמה מתגברים, ומענינותיה הולכים וזורמים ממקור הטהרה העליון, והשכל ההגיוני ורגשי הנפש, כח המדמה, והחושים, וכל ארחות ההכרה, באים וממשיכים להם פלגים מנחל עדנים זה, עד שבאים הדברים לגבולם ותחומם הם. ונמצא ששני הדרכים הללו מתחלקים הם בין דרך ההכרה שמלמעלה למטה ובין דרך ההכרה שמלמטה למעלה, בין אור ישר בין אור חוזר. אבל יש גם כן, ששני הזרמים, זה ההולך מעילית לתחתית, וזה ההולך מתחתית אל עלית, שניהם בבת אחת פועלים את עז גבורתם, שני המעינות בבת אחת נפתחים, וזרמי קדושה וטהרה, יפעה ותפארת, הולכים בבת אחת, ממעל לתחת, להחיות שוכני עפר, ומתחת למעל, להוסיף נהרה בכל יפעת קודש, ולהעלות שפלים למרום. אז רוח הקודש מתגברת היא, ואומרת שירה בגילת ורנן. ברכי נפשי את ד', אשרי אדם עז לו בך מסלות בלבכם.</p>	<p>291 חכמת הקודש נד (אורה"ק א עמ' ע-עא) <i>מִצִּילֹת אֲנִי וּמְחַתֵּית לְצִילֹת</i></p> <p>דרכי ההשגות שנים הם בכללותם. יש שמתחלת ההכרה מדרך הרצאה רגילה, מאורח עולם ודרכם של בני אדם, בתכונת גופם, חושיהם ורגשי נפשותם, או בדרך הגיון שכלם, והיא בוקעת ועולה, מקשרת סבה בסבה, מעין במעין, עד שהיא באה לידי התגלות עליונה, אשר ממנה ינהרו פלגי חכמה ודעת קדושים. ויש להפך, השגה הבאה בדרך התגלות עליונה, מעמקי אצילות, ותוכני טהרה וקדושה עליונה שוטפים ועוברים, גלי הנשמה מתגברים ומענינותיה הולכים וזורמים ממקור הטהרה העליון, והשכל ההגיוני ורגשי הנפש, כח המדמה, והחושים, וכל ארחות ההכרה, באים וממשיכים להם פלגים מנחל עדנים זה, עד שבאים הדברים לגבולם ותחומם הם. ונמצא ששני הדרכים הללו מתחלקים הם, בין דרך ההכרה שמלמעלה למטה ובין דרך ההכרה שמלמטה למעלה, בין אור ישר בין אור חוזר. אבל יש גם כן, ששני הזרמים, זה ההולך מעילית לתחתית, וזה ההולך מתחתית אל עלית, שניהם בבת אחת פועלים את עז גבורתם, שני המעינות בבת אחת נפתחים, וזרמי קדושה וטהרה, יפעה ותפארת, הולכים בבת אחת, ממעל לתחת, להחיות שוכני עפר, ומתחת למעל, להוסיף נהרה בכל יפעת קודש, ולהעלות שפלים למרום. אז רוח הקודש מתגברת היא, ואומרת שירה, בגילת ורנן. ברכי נפשי את ד', אשרי אדם עז לו בך מסלות בלבכם.</p>

<p>שמונה קבצים ה רמה</p> <p>איזהו אור הישר במערכת השכל, הידיעות ההולכות ומסתעפות מן הקודם אל המאוחר, ואור החזון, הוא התוכן המסתעף מן המאוחר אל הקודם. מובן הדבר שהאצילות הראשונה היא יותר חפשית, רחבה וברורה, חסדיה שוטפים וזולפים בהרוחה, והשניה, הצריכה לטפס ולעלות מהתחת אל הרום, מהסבות המאוחרות אל הקדומות, הולכת היא בכבודות, כמה וכמה דרכים לפנייה. והיא בטורח קולעת אל הדרך המכוונת, וכשהיא עולה, עולה במשקל מצומצם, שוקלת את המעלות העליונות על פי המשקל הקצר של התחונות, ובעמל היא מגדילה את ההגדלה הראויה לאותן ההזרחות שממעל לה. באמונה, אור הישר הולך ישר, כחץ למטרה המכוונת בציור האמונה, האמת הגדולה, התוכן העזיו, מלא הקודש, משך החיים האמתיים, וכל שיגוב ואידור במילואו. אור החזון הוא מתחזק ועולה, מרחיב לאט את צעדיו, על כל הציור הנדרש לו, להגיע על ידם בעומק ובכירור יותר מרובה, אל המגמה התכליתית. היסוד העליון מושהה הוא תמיד עם כל כחות החיים, עם כל המרחבים הרוחניים, ההולכים ועולים מעצמם, מהתגברות הנשמית. והענפים המתפשטים, שומרי הפירות, הנם מתאגדים גם כן, על פי התעמקות ולימוד, עם הנטיות היותר נלבבות וטובות, עם עומק הטוהר שבנשמה, אבל לא בעוצם החופש הראשון, כי אם על ידי הוראה מדוקדקת, על ידי ראיות ורמזים, על ידי נשיאת דעה למרחוק ולרום. וסוף כל סוף הכל מצטרף לאגודה אחת, והמים העליונים והמים התחתונים מתחברים, ותהום אל תהום קורא. וזיו הנפש ואצילות החיים מפכים על ידם, ושירת עולמים, אשר בחסון האמונה, מתגברת, מתאמצת והולכת מדור לדור. דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך יגידו, הדר כבוד הודך ודברי נפלאתיך אשיחה, ועוזו נוראתיך יאמרו וגדולתך אספרנה, וצדקתך ירננו. ורננה בליואי, עבודת הלויים, המטהרים בטהרת דין וגבורה, רני פלט תסובכני סלה.</p>	<p>292 חכמת הקודש נה (אורה"ק א עמ' עא-עב)</p> <p>אור ישר ואור חזון</p> <p>איזהו אור הישר, במערכת השכל, הידיעות ההולכות ומסתעפות מן הקודם אל המאוחר, ואור החזון, הוא התוכן המסתעף מן המאוחר אל הקודם. מובן הדבר, שהאצילות הראשונה היא יותר חפשית, רחבה וברורה, חסדיה שוטפים וזולפים בהרוחה, והשניה, הצריכה לטפס ולעלות, מהתחת אל הרום, מהסבות המאוחרות אל הקדומות, הולכת היא בכבודות, כמה וכמה דרכים לפנייה. והיא בטורח קולעת אל הדרך המכוונת, וכשהיא עולה, עולה במשקל מצומצם, שוקלת את המעלות העליונות על פי המשקל הקצר של התחונות, ובעמל היא מגדילה את ההגדלה הראויה לאותן ההזרחות שממעל לה. באמונה, אור הישר הולך ישר, כחץ למטרה המכוונת בציור האמונה, האמת הגדולה, התוכן העזיו, מלא הקודש, משך החיים האמתיים, וכל שיגוב ואידור במילואו. אור החזון הוא מתחזק ועולה, מרחיב לאט את צעדיו, על כל הציור הנדרש לו, להגיע על ידם, בעומק ובכירור יותר מרובה, אל המגמה התכליתית. היסוד העליון מושהה הוא תמיד עם כל כחות החיים, עם כל המרחבים הרוחניים, ההולכים ועולים מעצמם, מהתגברות הנשמית. והענפים המתפשטים, שומרי הפירות, הנם מתאגדים גם כן, על פי התעמקות ולימוד, עם הנטיות היותר נלבבות וטובות, עם עומק הטוהר שבנשמה, אבל לא בעוצם החופש הראשון, כי אם על ידי הוראה מדוקדקת, על ידי ראיות ורמזים, על ידי נשיאת דעה למרחוק ולרום. וסוף כל סוף הכל מצטרף לאגודה אחת, והמים העליונים והמים התחתונים מתחברים, ותהום אל תהום קורא. וזיו הנפש ואצילות החיים מפכים על ידם, ושירת עולמים, אשר בחסון האמונה, מתגברת, מתאמצת והולכת מדור לדור. דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך יגידו, הדר כבוד הודך ודברי נפלאתיך אשיחה, ועוזו נוראתיך יאמרו וגדולתך אספרנה, וצדקתך ירננו. ורננה בליואי, עבודת הלויים, המטהרים בטהרת דין וגבורה, רני פלט תסובכני סלה.</p>
<p>שמונה קבצים א תשמג</p> <p>צריכים לחלק את עסקי המחשבה לחלקים מיוחדים. הא', שינון הרעיונות והרגשות הידועות מכבר, ב', זיכום וברורם. ג', סידורם ויחושם זה לזה בצורה הגונה. ד', הוספת חידוש על כל אחד מהם. ה', הוספת הארה כללית על העולה מקיבוץ כולם יחד. ו', הוספת רעיונות ורגשות חדשות ממקור הדעה והרגש. ז', חיבור ההוספה עם האצור מכבר. ח', הופעות חדשות שנוולדות מהחיבור. ט', התעלות רוחנית עליונה היוצאת מכללות ההופעות כולן. י', השקפת עולם שלמה, הבאה מכל הגורמים הרוחניים הנ"ל.</p>	<p>293 חכמת הקודש נו (אורה"ק א עמ' עג)</p> <p>צורת עסקי המחשבה</p> <p>צריכים לחלק את עסקי המחשבה לחלקים מיוחדים. הא', שינון הרעיונות והרגשות הידועים מכבר, ב', זיכום וברורם, ג', סידורם ויחושם זה לזה בצורה הגונה, ד', הוספת חידוש על כל אחד מהם, ה', הוספת הארה כללית על העולה מקיבוץ כולם יחד, ו', הוספת רעיונות ורגשות חדשים ממקור הדעה והרגש, ז', חיבור ההוספה עם האצור מכבר, ח', הופעות חדשות שנוולדות מהחיבור, ט', התעלות רוחנית עליונה היוצאת מכללות ההופעות כולן, י', השקפת עולם שלמה, הבאה מכל הגורמים הרוחניים הללו כאנא.</p>
<p>שמונה קבצים א תשצב</p> <p>לחמשה חלקים מוכרח עסק הלימוד להתחלק. א', שיטה, ב', ריהטא, ג', גירסא, ד', לימוד, ה', עיון. שיטה, היא שיטה מחשבתית, בלא הגבלה, בלא ערך קצוב, הכל לפי גודל הרעיון. לפי אומץ השכל ולפי חריפות הבינה, עם זיכון כח הדמיון ועומק הרגש, והיא מקפלת בקרבה ענינים לאין חקר, דנה עליהם בסקירה מהירה, לא יאומן כי יסופר, מעלה פנינים מזהירות מקרקעות ימים, מגלה אוצרות חושך ומטמוני מסתרים. ריהטא, היא מין גירסא במרוצה גדולה, ברפרוף על הענינים, כמה שאפשר לקלוט, רק שהרבה ענינים יעברו דרך הפה והמחשבה, ולפעמים מדלגים איזה תיבות וענינים וקולטים אותם דרך המחשבה, מעשרים בזה את הידיעה בעושר כמותי, ומעודדים את חיי הרוח לחפץ של גדלות ורוחב התפשטות. גירסא, היא כבר מוגבלת, לדעת את הפשוט, בלא עיון וכיור, מ"מ הרצאת הענין באה בהגבלה, ובמהירות האפשרית. הלימוד, הולך במתינות ומלבן את הענין בהגבלתו המקומית יפה, והעיון כבר מתפשט הוא, יחד עם העמקתו המקומית, בהרחבה מענין לענין, מקושר הוא עם הגבלתו, ומרוכס עם יתר הענפים</p>	<p>294 חכמת הקודש נו (אורה"ק א עמ' עג-עד)</p> <p>חמשת דרכי הלימוד</p> <p>לחמשה חלקים מוכרח עסק הלימוד להתחלק. א', שיטה, ב', ריהטא, ג', גירסא, ד', לימוד, ה', עיון. שיטה, היא שיטה מחשבתית, בלא הגבלה, בלא ערך קצוב, הכל לפי גודל הרעיון. לפי אומץ השכל, ולפי חריפות הבינה, עם זיכון כח הדמיון ועומק הרגש, והיא מקפלת בקרבה ענינים לאין חקר, דנה עליהם בסקירה מהירה, לא יאומן כי יסופר, מעלה פנינים מזהירות מקרקעות ימים, מגלה אוצרות חושך ומטמוני מסתרים. ריהטא, היא מין גירסא במרוצה גדולה, ברפרוף על הענינים, כמה שאפשר לקלוט, רק שהרבה ענינים יעברו דרך הפה והמחשבה, ולפעמים מדלגים איזה תיבות וענינים וקולטים אותם דרך המחשבה, מעשרים בזה את הידיעה בעושר כמותי, ומעודדים את חיי הרוח לחפץ של גדלות ורוחב התפשטות. גירסא, היא כבר מוגבלת, לדעת את הפשוט, בלא עיון וכיור, מ"מ הרצאת הענין באה בהגבלה, ובמהירות האפשרית. הלימוד, הולך במתינות ומלבן את הענין בהגבלתו המקומית יפה, והעיון כבר מתפשט הוא, יחד עם העמקתו המקומית, בהרחבה מענין לענין, מקושר הוא עם הגבלתו, ומרוכס עם יתר הענפים</p>

94. על פי עדות מהדירי שק"ב (כרך ב, עמ' תקז), הרי שממילה זו ועד למילים "שממעל לה" שבהמשך, כתוב בכתב היד בלשון רבים. והם תקנו כאן מסברה בעקבות אורה"ק ושק"א. אבל נראה שתיוקן זה אינו בהכרח האפשרות היחידה להבנת המשפטים, אולם למרבה הצער אין הם מביאים את הנוסח המקורי המדויק וכתב יד זה אינו תחת ידי, וצ"ע ג.
95. בכתב היד כתוב רק "זה". באורה"ק הושמט ובש"ק השלימו והוסיפו "עם זה".
96. הפ' הנוספת כאן היא ככל הנראה טעות דפוס.

	<p>ברכיסה פנימית. יש לכל אלה סעיפים וענפים מרובים. ודוגמת חמשת הדרכים שבתורה, יש כמותם בעבודה, בהדרכה ובתפלה. והחיים הרוחניים בכללותם מתפשטים ע"פ חלוקה מוטבעת זו, וגם החיים המעשיים הנם בערך זה מסומנים. חמשה חומשי תורה, חמשה ספרי תהלים, וחמשה ברכי נפשי. חמשה חלקי הנשמה, נפש רוח נשמה חיה יחידה, וחמשת הפרצופים הסודיים, וחמשת העולמות, הנם עולים בחוברת עם הדרכה זו, הלימודית והמעשית.</p>
295	<p>חכמת הקודש נח (אורה"ק א עמ' עה) לילוי וסכר</p> <p>ברוח מתגלים תוכנים עליונים בגילוי הפתעי, בלא סדר סיסטמתי, ובלא התגלות סבתית, ואחר כך באה התבונה ומבררת, מסדרת את ענפי הידיעות למיניהם, חוקרת את הדברים בקישורי סבותיהם. וחכם עדיף מנביא, חותמת היא החכמה את הנבואה, גוללירין מתגרים וגבורים מנצחים.</p>
296	<p>חכמת הקודש נט (אורה"ק א עמ' עה) התמננות והסתגלות</p> <p>לפעמים על ידי שטף המדע מרגישים ליאות, גבאה מצד שאין מניחים ריוח של התבוננות בין כל גילוי רוחני, לעכל יפה את ההופעה, בתבונה שכלית מנתחת, ובהתקבלות רצונית, מדותית, ומטשטשים בזה את גבולי האורים. כי הפסקות נתנו גם בתורה. לתן ריוח להתבונן בין פרשה לפרשה, וק"ח להדיוט הלמד מן ההדיוט. והוא הדין לכל לימוד תבוני, הבא מהתגלות הנשמה בהופעותיה. ההפסקה מכשירה את החיים, את המזג, המדות, החפץ והיחש הסביבתי, להסתגל לאותו הטוב ולאותה האמת הרוממה שבהופעה העליונה.</p>
297	<p>חכמת הקודש ס (אורה"ק א עמ' עו) צולח רוחני</p> <p>הרוחניות הבאה מתמצית של ידיעות ורגשות שבאו בצורה מיוחדת, ונתעכלו עיכול רוחני, והן פושטות צורתן ולובשות צורה חדשה, היא מתאחדת הרבה יותר באיחוד גמור עם היסוד הנשמתי, ומעלה את האדם לצורתו העליונה, מאילו היו הדברים באים לכתחלה בצורתם הגמורה. ומתוך כך השבילים הרוחניים נש כל כך מסובכים. הלא הוא אביך קנך הוא עשך ויכננך, מלמד שעשה הקב"ה כונניות באדם, שנדרש על הסיבוך האורגני, של כלי העיכול הגופניים, שהם מכוונים גם כן להעיכול הנפשי, במזון הרוחני, המחיה איש ועם.</p>
298	<p>חכמת הקודש סא (אורה"ק א עמ' עו-עז) סכלות מצא</p> <p>בתוך כל הדברים שנקראו יקרים נחשבת גם כן הסכלות. כמה יקרה היא נקודתה הפנימית, שהיא מחזקת את אור כל החכמה. אותו הצירוף שלעד לא יוכל להזקק בלבו של אדם, לעולם ימצא המדע, שצריך לצייר יותר מבורר, יותר מעודן, הוא הנושא של כל הזיקוקים והרדיפות השכליות המוסריות, וכל תנועות הטובות של החיים הכלליים והפרטיים. אותם אשר לא יתחשבו עם היקרות של נקודת הסכלות, במקום מציאותה ההכרחית, נוטלים הם את חיהם ואת חיי אחרים מן העולם, ובעמלם לא ישאו מאומה, עד אשר ישוּבו ויוכחו, הם וכל המושפעים מהם, כי יקרה מכל חכמה וכבוד היא אותה הסכלות מעט, ובמיעוטה, ובביסוסה בערכה והגבלתה, תבסס כל מכוון של חכמה, של דעת קדושים בינה, של חיי נועם, שלוה ושלום רב. ונקודה זו של סכלות המעט היקרה, היא הנושאת עליה ברוחו של אדם וכח חייו, את הדחיפה הטבעית לכל המפעלים והתנועות בעו ואמץ, שעל תכונת החומר הגס והחזק שלה בא ההשכלה רבת החשבון, ואור הקדושה העדינה, ומפתחים ומשכללים את הערך הנשמתי, את החיים הרוחניים, ואת כל סדרי המפעל. נקודה זו בעולם היא נושאת את האומץ העולמי, את הדחיפה החבויה, לבנות ולהרוס, לעקור ולנטוע, לנוע ולמזג. והופעת הדעה העולמית, השכל והבינה, החשבון והשירה, שופעים הם מהזיו העליון ומעדנים וממתקים את כל זרמי מי הפרצים הפורצים ממנה. זורם הוא הכח החי הגס והמגושם, החזק והמרון, מתיו את נחיליו בכל כח סואן, בדחיפה נוראה, הרת רעמים, ועליו שופע רוח חיים, מעוטר בשפירי הוד, עדינות, כבוד, מוסר וחק. ועז והדר נפגשים, וחיים מלאי יפעה, מלאי חיים ולשד, מלאי קדושה ברכה תהלה ותפארת מתחוללים. והכל מתאחד ביקר עליון, ביקר כל היקרים. ומתוך חשך אור גדול זורח, מסכלות מעט אוצרות חיים של תבונה, של השכלה בהירה, מלאה שפעת עדנים. והאדם מקבל את מדתו הממוזגה. אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר, למה תשומם, בטח בד' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה.</p>
<p>עם יתר הענפים ברכיסה פנימית. יש לכל אלה סעיפים וענפים מרובים. ודוגמת תורה, יש כמותם בעבודה, בהדרכה ובתפלה. והחיים הרוחניים בכללותם מתפשטים על פי חלוקה מוטבעת זו, וגם החיים המעשיים הנם בערך זה מסומנים. חמשה חומשי תורה, וחמשה ספרי תהלים, וחמשה חלקי הנשמה, נפש רוח נשמה חיה יחידה, וחמשת הפרצופים הסודיים, וחמשת העולמות, הנם עולים בחוברת עם הדרכה זו, הלימודית והמעשית.</p>	<p>שמונה קבצים ג שחכ</p> <p>ברוח מתגלים תוכנים עליונים בגילוי הפתעי, בלא סדר סיסטמתי, ובלא התגלות סבתית, ואחר כך באה התבונה ומבררת, מסדרת את ענפי הידיעות למיניהם, חוקרת את הדברים בקישורי סבותיהם. וחכם עדיף מנביא, חותמת היא החכמה את הנבואה, גוללירין מתגרים וגבורים מנצחים.</p>
<p>שמונה קבצים ג רצה</p> <p>גליאות מרגישים לפעמים על ידי שטף המדע, באה מצד שאין מניחים ריוח של התבוננות בין כל גילוי רוחני, לעכל יפה את ההופעה, בתבונה שכלית מנתחת, ובהתקבלות רצונית, מדותית, ומטשטשים בזה את גבולי האורים. כי הפסקות נתנו גם בתורה, לתן ריוח להתבונן בין פרשה לפרשה, וק"ח להדיוט הלמד מן ההדיוט. והוא הדין לכל לימוד תבוני, הבא מהתגלות הנשמה בהופעותיה. ההפסקה מכשירה את החיים, את המזג, המדות, החפץ והיחש הסביבתי, להסתגל לאותו הטוב ולאותה האמת הרוממה שבהופעה העליונה.</p>	<p>שמונה קבצים ג רצו</p> <p>הרוחניות הבאה מתמצית של ידיעות ורגשות שבאו בצורה מיוחדת, ונתעכלו עיכול רוחני, והן פושטות צורתן ולובשות צורה חדשה, היא מתאחדת הרבה יותר באיחוד גמור עם היסוד הנשמתי, ומעלה את האדם לצורתו העליונה, מאילו היו הדברים באים לכתחלה בצורתם הגמורה. ומתוך כך השבילים הרוחניים כל כך מסובכים. הלא הוא אביך קנך הוא עשך ויכננך, מלמד שעשה הקב"ה כונניות באדם, שנדרש על הסיבוך האורגני של כלי העיכול הגופניים, שהם מכוונים גם כן להעיכול הנפשי, במזון הרוחני, המחיה איש ועם.</p>
<p>שמונה קבצים ה קלט</p> <p>בתוך כל הדברים שנקראו יקרים, נחשבת גם כן הסכלות. כמה יקרה היא נקודתה הפנימית, שהיא מחזקת את אור כל החכמה. אותו הצירוף שלעד לא יוכל להזקק בלבו של אדם, לעולם ימצא המדע, שצריך לצייר יותר מבורר, יותר מעודן, הוא הנושא של כל הזיקוקים והרדיפות השכליות המוסריות, וכל תנועות הטובות של החיים הכלליים והפרטיים. אותם אשר לא יתחשבו עם היקרות של נקודת הסכלות, במקום מציאותה ההכרחית, נוטלים הם את חיהם ואת חיי אחרים מן העולם, ובעמלם לא ישאו מאומה, עד אשר ישוּבו ויוכחו, הם וכל המושפעים מהם, כי יקרה מכל חכמה וכבוד היא אותה הסכלות מעט, ובמיעוטה, ובביסוסה בערכה והגבלתה, תבסס כל מכוון של חכמה, של דעת קדושים בינה, של חיי נועם, שלוה ושלום רב. ונקודה זו של סכלות המעט היקרה, היא הנושאת עליה ברוחו של אדם וכח חייו, את הדחיפה הטבעית לכל המפעלים והתנועות בעו ואמץ, שעל תכונת החומר הגס והחזק שלה בא ההשכלה רבת החשבון, ואור הקדושה העדינה, ומפתחים ומשכללים את הערך הנשמתי, את החיים הרוחניים, ואת כל סדרי המפעל. נקודה זו בעולם היא נושאת את האומץ העולמי, את הדחיפה החבויה, לבנות ולהרוס, לעקור ולנטוע, לנוע ולמזג. והופעת הדעה העולמית, השכל והבינה, החשבון והשירה, שופעים הם מהזיו העליון ומעדנים וממתקים את כל זרמי מי הפרצים הפורצים ממנה. זורם הוא הכח החי הגס והמגושם, החזק והמרון, מתיו את נחיליו בכל כח סואן, בדחיפה נוראה הרת רעמים, ועליו שופע רוח חיים מעוטר בשפירי הוד, עדינות, כבוד, מוסר וחק. ועז והדר נפגשים, וחיים מלאי יפעה, מלאי חיים ולשד, מלאי קדושה ברכה תהלה ותפארת מתחוללים. והכל מתאחד ביקר עליון, ביקר כל היקרים. ומתוך חשך אור גדול זורח, מסכלות מעט אוצרות חיים של תבונה, של השכלה בהירה, מלאה שפעת עדנים. והאדם מקבל את מדתו הממוזגה. אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר, למה תשומם, בטח בד' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה.</p>	<p>290</p>

<p>שמונה קבצים א תלד, תשטט</p> <p>כל הנושאים שבהויה וברעיון הם חומר לרוח האדם להתעלות על ידם. ובדרך הרגיל מחולקים הם למדרגות, זה למעלה מזה, ועל פי התעלות גדולה הכל עולה במעלות הקודש. וזאת היא מדתו של רב המנונא סבא, דלא הוה שאיב מכדא, דאיהו כ"ד ספרין דאורייתא, אלא הוה שט בימא רבא. ומשום הכי דוקא הוה יכיל לסדרא פירקא דמילא דשטותא לתלמידו, לפני הצעת מילי דחכמתא, כדי לקיים דרכו של רב המנונא סבא להקדים מילי דשטותא לפני מילי דחוכמתא. כדי להכיר האור מתוך החושך, צריך שתהיה תכונת השטותא בעמקה היותר חודר. בחושך היותר שחור יש להשתמש כשרוצים לדעת את יתרון האור מתוך החושך. אמנם היא מדה ראויה דוקא לנוני ימא, וללכת במעמקי תהומות וכל מצולות הוא להם טיול ועונג, המשמח את המקום. לוייתן זה יצרת לשחק בו.</p>	<p>ארץ ורעה אמונה.</p> <p>299 חכמת הקודש סב (אורה"ק א עמ' עח) דרכו של רב המנונא סבא</p> <p>כל הנושאים שבהויה וברעיון הם חומר לרוח האדם להתעלות על ידם. ובדרך הרגיל מחולקים הם למדרגות, זה למעלה מזה, ועל פי התעלות גדולה הכל עולה במעלות הקודש. וזאת היא מדתו של רב המנונא סבא, דלא הוה שאיב מכדא, דאיהו כ"ד ספרין דאורייתא, אלא הוה שט בימא רבא, מקור התורה. ומשום הכי דוקא הוה יכיל לסדרא פירקא דמילי דשטותא לתלמידו, לפני הצעת מילי דחכמתא, כדי לקיים ויתרון האור מתוך החושך. דרכו של רב המנונא סבא, להקדים מילי דשטותא לפני מילי דחוכמתא. כדי להכיר האור מתוך החושך, צריך⁹⁷ שתהיה תכונת השטותא בעמקה היותר חודר. בחושך היותר שחור יש להשתמש כשרוצים לדעת את יתרון האור מתוך החושך. אמנם היא מדה ראויה דוקא לנוני ימא, שאינם צריכים אפילו להגנה של ספינות, וללכת במעמקי תהומות, וכל מצולות, הוא להם טיול, ועונג, המשמח את המקום, חנני חכמת התורה. לוייתן זה יצרת לשחק בו.</p>
<p>שמונה קבצים ח קצא</p> <p>צריכים להרחיב את המחשבה הרבה, באורך, ברוחב, בעומק, ברום, בהתפשטות ובגודל, לחדרה הרבה בחידור פרטי, ביחידות ובפירוט, בחיפוש ובקוטן, עד כדי נימא דקה מן הדקה. ומטיילים מן הגודל אל הקוטן, ומן הקוטן אל הגודל, מן הפרטיות אל הכלליות, ומן הכלליות אל הפרטיות, וחוזרים חלילה. טסים מן האצילות, מן האידיאליות, אל ההתגשמות, אל החמריות, אל המעשיות, ושבים ועולים מן המעשיות אל האצילות, אל האידיאליות, ועוסקים תמיד בתנועה, מלאה חיים, מוליך ומביא מעלה ומוריד, וחיים ככה חיים עליזים, חיים קדושים, בגאון שם ד'. משתוקקים לבטא את השם, מתאזים לפרש את האור העליון, מתמלאים צמאה עליונה, רות תענוגים, למלא פה תהלת אל אלים, ומרוב יראה טהורה, מעוצם חרדת קודש, שבים אל הרממה, ומיחדים יחודים קדושים, יחודים עליונים, ברנה, בקדושה, בשירה, בחדוה, בטהרה, בחילה, ברעדה, בדיעה. וכל עצמותיהם תרננה, ומלכות שמים מתעלה, והכבוד העליון מתרום ונפשי דורכת עז, והלל וזמרה הנני מתמלא, ושמים וארץ שמחים בשמחת, וכל הדינים מתמתקים, ושרפים ואראלים מזמרים אתי יחד, ומתקבצים מלאכי השרת ככמזמזומי חתן וכלה. והכל אומר כבוד, ברוך כבוד אדני ממקומו, ברוך הוא ומבורך שמו הגדול, הנעלם מכל חי, וחבוי מכל יש, ועל כל יתגדל ויתנשא סלה.</p>	<p>300 חכמת הקודש סג (אורה"ק א עמ' עט-פ) סוף ויחזיק</p> <p>צריכים להרחיב את המחשבה הרבה, באורך ברוחב, בעומק ברום, בהתפשטות ובגודל, לחדרה הרבה בחידור פרטי, ביחידות ובפירוט, בחיפוש ובקוטן, עד כדי נימא דקה מן הדקה. ומטיילים מן הגודל אל הקוטן, ומן הקוטן אל הגודל, מן הפרטיות אל הכלליות, ומן הכלליות אל הפרטיות, וחוזרים חלילה. טסים מן האצילות, מן האידיאליות, אל ההתגשמות, אל החמריות, אל המעשיות, ושבים ועולים מן המעשיות אל האצילות, אל האידיאליות, ועוסקים תמיד בתנועה, מלאה חיים, מוליך ומביא, מעלה ומוריד. וחיים ככה חיים עליזים, חיים קדושים, בגאון שם ד'. משתוקקים לבטא את השם, מתאזים לפרש את האור העליון, מתמלאים צמאה עליונה, רות תענוגים, למלא פה תהלת אל אלים, ומרוב יראה טהורה, מעוצם חרדת קודש, שבים אל הרממה. ומיחדים יחודים קדושים, יחודים עליונים, ברנה, בקדושה, בשירה, בחדוה, בטהרה, בחילה, ברעדה, בדיעה. וכל עצמותיהם תרננה, ומלכות שמים מתעלה, והכבוד העליון מתרום. ונפשי דורכת עז, והלל וזמרה הנם מתמלאים, ושמים וארץ שמחים בשמחתם, וכל הדינים מתמתקים, ושרפים ואראלים מזמרים אתם יחד, ומתקבצים מלאכי השרת ככמזמזומי חתן וכלה. והכל אומר כבוד, ברוך כבוד ד' ממקומו, ברוך הוא ומבורך שמו הגדול, הנעלם מכל חי, וחבוי מכל יש, ועל כל יתגדל ויתנשא סלה.</p>
<p>שמונה קבצים א קפא, קפ</p> <p>אם תרצה, בן אדם, הסתכל באור השכינה בכל היקום, הסתכל בעדן החיים השמימיים, איך הם מתפלשים בכל פנה וזוית שבחיים הרוחניים והחמריים, שנגד עיני בשרך, ונגד עיני רוחך. התבונן בפלאי היצירה, בחיי האלהות שלהם, לא בתור איזה תכנית כהה שממרחקים מציבים נגד עיניך, כי אם דע את המציאות שאתה חי בה, דע את עצמך ואת עולמך, דע את הגיוני הלב שלך ושל כל הוגה וחושב. מצא את מקור החיים שבקרבך, ושממעל לך, שמסביבך, את פארי הדרות החיים שאתה שרוי בתוכם. האהבה שבקרבך, העלה אותה לשורש עזה ועדנת תפארתה, הרחיבה לכל סרעפותיה, לכל אשד נשמת חי העולמים, אשר רק רצון המקום של ההגה גורם מיעוט זהרו. הבט על האורות, בתוכיותם. אל יבלעו נשמתך השמות, הניבים והאותיות. הם מסורים בידך, ואי אתה מסור בידיהם. עלה למעלה, עלה, כי כח עז לך, יש לך כנפי רוח, כנפי נשרים אבירים. אל תכחש בם, פן יכחשו לך, דרש אותם, וימצאו לך מיד.</p> <p>יקרים וקדושים הם לנו לבושי הציורים, מוכרחים הם לנו, ולכל בעלי גבול במבטיהם הרוחניים ביחוד. אבל תמיד בעת שאנו באים לחיים מדעיים, אסור לנו לזוז מהנקודה העליונה, שרק מהבלתי נתפס אור מתפלש בהנתפס, במהלך האצילות, מאור אין סוף. ואנו קרואים להיות מתעדנים בעדנים שמימיים, בכל פרטי ההכרות, שבכלל הגדול הזה, שממנו תוצאות כל החיים.</p>	<p>301 חכמת הקודש סד (אורה"ק א עמ' פג-פד) קריאה להסתכלות צליונה</p> <p>אם תרצה, בן אדם, הסתכל באור השכינה בכל היקום, הסתכל בעדן החיים השמימיים, איך הם מתפלשים בכל פנה וזוית שבחיים הרוחניים והחמריים, שנגד עיני בשרך, ונגד עיני רוחך. התבונן בפלאי היצירה, בחיי האלהות שלהם, לא בתור איזה תכנית כהה, שממרחקים מציבים נגד עיניך, כי אם דע את המציאות שאתה חי בה, דע את עצמך, ואת עולמך, דע את הגיוני הלב שלך, ושל כל הוגה וחושב. מצא את מקור החיים שבקרבך, ושממעל לך, שמסביבך, את פארי הדרות החיים, שאתה שרוי בתוכם. האהבה שבקרבך, העלה אותה לשורש עזה ועדנת תפארתה, הרחיבה לכל סרעפותיה, לכל אשד נשמת חי העולמים, אשר רק רצון המקום של ההגה גורם מיעוט זהרו. הבט על האורות, בתוכיותם. אל יבלעו נשמתך השמות, הניבים והאותיות, הם מסורים בידך, ואי אתה מסור בידיהם. עלה למעלה עלה, כי כח עז לך, יש לך כנפי רוח, כנפי נשרים אבירים. אל תכחש בם, פן יכחשו לך, דרש אותם, וימצאו לך מיד. יקרים וקדושים הם לנו לבושי הציורים, מוכרחים הם לנו, ולכל בעלי גבול במבטיהם הרוחניים ביחוד. אבל תמיד בעת שאנו באים לחיים מדעיים, אסור לנו לזוז מהנקודה העליונה, שרק מהבלתי נתפס אור מתפלש בהנתפס, במהלך האצילות, מאור אין סוף. ואנו קרואים להיות מתעדנים בעדנים שמימיים, בכל פרטי ההכרות, שבכלל הגדול הזה, שממנו תוצאות כל החיים.</p>

97. זו ככל הנראה טעות הדפסה וצ"ל "צריך".

98. בכתב היד כתוב "את".

302	<p>חכמת הקודש סה (אורה"ק א עמ' פד-פה) דצת קדושים</p> <p>דעת קדושים הוא היסוד להארה הרוחנית, המופיעה בעולם, בכל הלבבות. הקדושים, זכי המחשבה והרעיון, מתאחדים בחושם הפנימי עם הטוב הרוחני, המלא כל. וכל המתגלה להם הרי הַנֶּאֱ הופעת נהרה, וגילוי עליון, המוסיף חיים ואומץ, חיי עד ואומץ רוחני, המבסס את העולם כולו, כריח בשמיו. ממקורה של תורה, שהאירה את העולם מרום ההארה האלהית העליונה, המקפלת את הטוב הרוחני עם הגשמי, הזמני עם הנצחי, המוסרי והמעשי, היחידי והצבורי, הדקדקי הפרטי, והקוסמי הכללי, נובעים תמיד אורות חיים, המחיים כל נוגע בהם, ומשמרם בטהרתם. הסתכלות פנימית והסכמה מוסרית מוכרחות הן להתקשר ביחד אצל הראויים לכך. והם קולטים את אור העולם, השרוי בכל הנשמות, ומעמידים אותו בחטיבה שלמה, וחוזרים ומופיעים באורם, ע"י קוי החיים של מציאותם וחברתם, של שילוח רצונם וגדולת נפשם הרוחנית, ע"י ענותנותם ואהבתם לכל היצורים, את כל אוצר החיים והטוב של שבילים הם ישרי לב אל לשלח על ידם אור וחיים לכל נוצר. כלים הם להארת אור חיי עולם, משרתי ד' ועושי דברו, מלאכיו עושי רצונו, להחיות כל נוטה למות, לגבר כל חלש, להקיץ כל נרדם. והנם קוראים בשם ד' אל עולם, האומר לכל נוצר, חיה ושמח על כל טוב, עלה והתרומם מעלה מעלה.</p>
303	<p>חכמת הקודש סו (אורה"ק א עמ' פו-פז) פצולת היצואות הסודיות</p> <p>הידיעות הסודיות היותר עליונות אין מגמתן להתפשט בעולם בהתפשטות כמותית, שידעו מהן רבים, כי זהו דבר שאי אפשר. ואם ידעו רבים מסגנון החיצון, לא ידעו כלום בתוכנן הפנימי, ויהיה הדבר מזיק יותר ממה שהוא מועיל. אמנם הן צריכות לחדור לכל אלה שבהם נמצאת סגולה עליונה של הסתכלות גבוהה. ואלה היחידים, בגבהם הרוחני, מרוממים הם את העולם משפלותו ע"י מציאותם לבד, לא ע"י השפעתם הניכרת. את הרזים הפנימיים אינם מגלים, ולא יוכלו לגלות. אבל מה שהאורה הגדולה גורמת בעצם בכל כחה, בהתפשטות ניצוציה גם על כל מה שהוא מגולה, על מבט כל עין, על כל שיחה ותנועה, על מהות הרצון, על מגמת החיים, הכל פועל, ומעורר, מחזק ומקדש את הכל. גם המגמה הכללית בהשפעתם של ישראל בעולם איננה התפשטות לימוד של דעות, בדרך הלימוד וההשפעה הפשוטה והגלויה. אבל כשהאומה הזאת אוצרת יפה בקרבה את סגולתה, כבר העולם כולו מתעלה, מצד מה שיש בו סגולה פנימית כזאת, באוצר האנושיות. הפעולות וההדרכות שראו הנביאים הוא במעלה קטנה לגבי המעלה העליונה של הפעולה הפנימית. ובמקום שהנבואה שבאספקלריא שאינה מאירה אומרת, והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלהי יעקב, ויורנו מדרכיו ונלכה בארחותיו, כי מציון תצא תורה ודבר ד' מירושלם, שהיא הצעה למדרגה הפעולית הניכרת, שהיא המדרגה השנייה, אומרת הנבואה שבאספקלריא המאירה, היא תורת משה, ועתה אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי, והייתם לי סגולה מכל העמים, כי לי כל הארץ, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל.</p>
304	<p>חכמת הקודש סז (אורה"ק א עמ' פז) ההתעלות כריס</p> <p>ההתעסקות במחשבות וברגשות העליונות היא מעדנת את הנשמה ומרוממת אותה בחיים עליונים. ומתוך ההתעלות הזאת מתעלים אחר כך המעשים והמדות בהתעלות גדולה ודילוגית. וכל העולם מתעלה בגניזה על ידי העילוי של היחיד, המתרומם מעל לכל הקוטן שבחיים, שפעת ברכה יורדת על ידו לכל הברואים. וזהו הרז של המשכת הנפש לרזים עליונים, אע"פ שאינו מבינם כראוי. כי ההתעסקות המרוממה מרוממת את הכל. וזיו החיים מתמשך על הכל, והוד השירה בסוד חייה הולך ומתפשט על כל החוגים, הקרובים והרחוקים.</p>
<p>שמונה קבצים א תשלח</p> <p>דעת קדושים הוא היסוד להארה הרוחנית המופיעה בעולם בכל הלבבות. הקדושים, זכי המחשבה והרעיון, מתאחדים בחושם הפנימי עם הטוב הרוחני המלא כל. וכל המתגלה להם הרי הַנֶּאֱ גילוי עליון, והופעת נהרה, המוסיף חיים ואומץ, חיי עד ואומץ רוחני, המבסס את העולם כולו כריח בשמיו. ממקורה של תורה, שהאירה את העולם מרום ההארה האלהית העליונה, המקפלת את הטוב הרוחני עם הגשמי, הזמני עם הנצחי, המוסרי והמעשי, היחידי והצבורי, הדקדקי הפרטי והקוסמי הכללי, נובעים תמיד אורות חיים, המחיים כל נוגע בהם ומשמרם בטהרתם. הסתכלות פנימית והסכמה מוסרית, מוכרחות הן להתקשר ביחד אצל הראויים לכך, והם קולטים את אור העולם השרוי בכל הנשמות, ומעמידים אותו בחטיבה שלמה, וחוזרים ומופיעים באורם, על ידי קוי החיים של מציאותם וחברתם, של שילוח רצונם וגדולת נפשם הרוחנית, ע"י ענותנותם ואהבתם לכל היצורים, את כל אוצר החיים והטוב של שבילים הם ישרי לב לשלח על ידם אור וחיים לכל נוצר. כלים הם להארת אור חיי עולם, משרתי ד' ועושי דברו, מלאכיו עושי רצונו, להחיות כל נוטה למות, לגבר כל חלש, להקיץ כל נרדם. והנם קוראים בשם ד' אל עולם, האומר לכל נוצר, חיה ושמח על כל טוב, עלה והתרומם מעלה מעלה מעלה.</p>	
<p>שמונה קבצים א רנג</p> <p>הידיעות הסודיות היותר עליונות, אין מגמתן להתפשט בעולם בהתפשטות כמותית, שידעו מהן רבים, כי זהו דבר שאי אפשר. ואם ידעו רבים מסגנון החיצון, לא ידעו כלום בתוכנן הפנימי, ויהיה הדבר מזיק יותר ממה שהוא מועיל. אמנם הן צריכות לחדור לכל אלה שבהם נמצאת סגולה עליונה של הסתכלות גבוהה. ואלה היחידים, בגבהם הרוחני, מרוממים הם את העולם משפלותו על ידי מציאותם לבד, לא על ידי השפעתם הניכרת. את הרזים הפנימיים אינם מגלים, ולא יוכלו לגלות, אבל מה שהאורה הגדולה גורמת בעצם בכל כחה, בהתפשטות ניצוציה גם על כל מה שהוא מגולה, על מבט כל עין, על כל שיחה ותנועה, על מהות הרצון, על מגמת החיים, הכל פועל ומעורר, מחזק ומקדש את הכל. גם המגמה הכללית בהשפעתם של ישראל בעולם, איננה התפשטות לימוד של דעות בדרך הלימוד וההשפעה הפשוטה והגלויה. אבל כשהאומה הזאת אוצרת יפה בקרבה את סגולתה, כבר העולם כולו מתעלה, מצד מה שיש בו סגולה פנימית כזאת באוצר האנושיות. הפעולות וההדרכות שראו הנביאים, הוא במעלה קטנה לגבי המעלה העליונה של הפעולה הפנימית. ובמקום שהנבואה שבאספקלריא שאינה מאירה אומרת, והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלהי יעקב, ויורנו מדרכיו ונלכה בארחותיו, כי מציון תצא תורה ודבר ד' מירושלם, שהיא הצעה למדרגה הפעולית הניכרת, שהיא המדרגה השנייה, אומרת הנבואה של אספקלריא המאירה, היא תורת משה, והיה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי, והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל.</p>	
<p>שמונה קבצים ח רמא</p> <p>ההתעסקות במחשבות וברגשות העליונות היא מעדנת את הנשמה ומרוממת¹⁰⁰ אותה בחיים עליונים, ומתוך ההתעלות הזאת מתעלים אחר כך המעשים והמדות בהתעלות גדולה ודילוגית. וכל העולם מתעלה בגניזה על ידי העילוי של היחיד, המתרומם מעל לכל הקוטן שבחיים, שפעת ברכה יורדת על ידו לכל הברואים. וזהו הרז של המשכת הנפש לרזים עליונים אף על פי שאינו מבינם כראוי. כי ההתעסקות המרוממה מרוממת את הכל, וזיו החיים מתמשך על הכל, והוד השירה בסוד חייה הולך ומתפשט על כל החוגים, הקרובים והרחוקים.</p>	

99. בכתב היד כתוב "היחידים".

100. בכתב היד כתוב "הם מעדנות את הנשמה ומרוממות".

305	<p>חכמת הקודש סח (אורה"ק א עמ' פח-פט) המחזיקים לרבים</p> <p>מי שמרגיש בעצמו, אחרי כמה וכמה נסיונות, שנפשו בקרבו מתישבת במנוחתה רק בעסק רזי תורה, ידע נאמנה כי לכך נוצר. ואל יבהלוהו כל מניעות שבעולם, גשמיות וגם רוחניות, מלהיות רץ אל מקור חייו ושלמותו האמתית. ויוכל לשער, שלא רק השלמת עצמו והצלחו תלויה היא בהשלמת צביונו, אלא גם הצלת הכלל ושכלול העולם. כי כל נשמה מושלמת משלימה היא תדיר את הצביון הכללי של העולם, והגיוני אמת, כשהם שוטפים והולכים בלא מעצור באחת מפנות החיים, על ידם כל החיים כולם מתברכים. וכפי אותה המדה שהנשמה מתגדלת בפנימיותה ע"י מילוי צביונה, ככה הרי היא נעשית יסוד ושרש המון נשמות רבות, ושפעת חיים ופלגי ברכה מרובים עוברים על ידה. והכל לפי רוב הענוה. ואל יבהל ברעיונו מהשאלה, הכוללת תמיד את כל בעלי הנטיות הפנימיות, שאם ימסר לעסק רגשותיו המקודשות, מתי יעשה לביתו, ולעולם, וליתר חלקי התורה, הנחוצים למעשה, ולהרחבת הפלפול, ולמעשה החסד והעבודה המפעלית. כי רק בהיותו אחוז בשרשו הרענן, באותן אותיות התורה השייכות ביחוד לנשמתו, ובהיותו מעורה יפה בכשרונו הפנימי, ושוקק תמיד להתעמק בהשלמתו, יפתחו לפניו שערים, על כל הסעיפים המצטרכים לו, בין בעבודת החיים והמעשה, בין בעבודות רוחניות צדדיות, וכל העוסק בתורה לשמה דוקא זוכה לדברים הרבה. וכשיזח ממקורו, וינוד לדלות את מימיו מבארות אחרות, שאינן שייכות לו בעצם, ינוד מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ ומנוחה לא ימצא, כי כצפור נודדת מקנה כן איש נודד ממקומו. על כן תמיד יתאמץ לבו בד', ויחל לאל חייו, יוצר נשמתו בקרבו. ברוח מיוחד ונטיה קדושה מיוחדת, שדוקא על ידה ימצא את אשר יבקש. ומתוך עומק המנוחה הפנימית ידע שגם העתים של הנדידה, הנפשית והרוחנית, גם הם ערוכים ושמורים הגם מראש מקדם לטובתו ושכלולו, ויש אשר ממרחק יבא לחמו. ולא יקץ בטורח ועמל. אף כי ברוב הפעמים מבקשי ד' הנם מדושני עונג ומנוחה פנימית, מ"מ ניחא להו לצדיקיא לתברא גרמיהו בגין יקרא קדושא בריך הוא.</p>	<p>שמונה קבצים ה רנב</p> <p>מי שמרגיש בעצמו, אחרי כמה וכמה נסיונות, שנפשו בקרבו מתישבת במנוחתה רק בעסק רזי תורה, ידע נאמנה כי לכך נוצר, ואל יבהלוהו כל מניעות שבעולם, גשמיות וגם רוחניות, מלהיות רץ אל מקור חייו ושלמותו האמתית. ויוכל לשער שלא רק השלמת עצמו והצלחו תלויה היא בהשלמת צביונו, אלא גם הצלת הכלל ושכלול העולם. כי כל נשמה מושלמת משלימה היא תדיר את הצביון הכללי של העולם, והגיוני אמת כשהם שוטפים והולכים בלא מעצור באחת מפנות החיים, על ידם כל החיים כולם מתברכים. וכפי אותה המדה שהנשמה מתגדלת בפנימיותה על ידי מילוי צביונה, ככה הרי היא נעשית יסוד ושרש המון נשמות רבות, ושפעת חיים ופלגי ברכה מרובים עוברים על ידה. והכל לפי רוב הענוה. ואל יבהל ברעיונו מהשאלה הכוללת תמיד את כל בעלי הנטיות הפנימיות, שאם ימסר לעסק רגשותיו המקודשות, מתי יעשה לביתו ולעולם, וליתר חלקי התורה הנחוצים למעשה, ולהרחבת הפלפול, ולמעשה החסד והעבודה המפעלית. כי רק בהיותו אחוז בשרשו הרענן, באותן אותיות התורה השייכות ביחוד לנשמתו, ובהיותו מעורה יפה בכשרונו הפנימי, ושוקק תמיד להתעמק בהשלמתו, יפתחו לפניו שערים על כל הסעיפים המצטרכים לו, בין בעבודת החיים והמעשה, בין בעבודות רוחניות צדדיות. וכל העוסק בתורה לשמה דוקא זוכה לדברים הרבה. וכשיזח ממקורו, וינוד לדלות את מימיו מבארות אחרות, ומנוחה לא ימצא, כי כצפור נודדת מקנה כן איש נודד ממקומו. על כן תמיד יתאמץ לבו בד', ויחל לאל חייו, יוצר נשמתו בקרבו ברוח מיוחד ונטיה קדושה מיוחדת, שדוקא על ידה ימצא את אשר יבקש. ומתוך עומק המנוחה הפנימית ידע שגם העתים של הנדידה הנפשית והרוחנית, גם הם ערוכים ושמורים הגם מראש מקדם לטובתו ושכלולו. ויש אשר ממרחק יבא לחמו, ולא יקץ בטורח ועמל, אף כי ברוב הפעמים מבקשי ד' הנם מדושני עונג ומנוחה פנימית, מכל מקום ניחא להו לצדיקיא לתברא גרמיהו בגין יקרא דקוב"ה.</p>
306	<p>חכמת הקודש סט (אורה"ק א עמ' פט-צ) הנהיה חכמה כנסתרות</p> <p>א"ע פה שהרבה נכשלו מההגיון בנסתרות, אין המוכן להשכלה ורוחנית צריך להיות נסוג אחר מחפצו הקבוע להיות הוגה דעות, וכמו כל עניני החיים, שהם מלאים מכשולות, ומ"מ הולכי תום בטח ילכו דרכם, ועזרת ד' תשגבם, כן הוא גם כן ביחש החיים הרוחניים, שהאדם צריך רק לטהר את לבבו, ולהתאמץ בתכונת המוסר וחפץ הטוב, שהוא התוכן של הקודש, לעשות רצון קונו, ולכוון לבו לשמים, ואז ישמר מכל מכשול, וילך לבטח דרכו, בתורה וחכמה, בחקר אלה ובבינת אמת בדעת ד'.</p>	<p>שמונה קבצים ג קמד</p> <p>אף על פי שהרבה נכשלו מההגיון בנסתרות, אין המוכן להשכלה ורוחנית צריך להיות נסוג אחר מחפצו הקבוע להיות הוגה דעות. וכמו כל עניני החיים, שהם מלאים מכשולות, ומכל מקום הולכי תום בטח ילכו דרכם, ועזרת ד' תשגבם, כן הוא גם כן ביחש החיים הרוחניים, שהאדם צריך רק לטהר את לבבו, ולהתאמץ בתכונת המוסר וחפץ הטוב, שהוא התוכן של הקודש, לעשות רצון קונו, ולכוון לבו לשמים, ואז ישמר מכל מכשול, וילך לבטח דרכו, בתורה וחכמה, בחקר אלה¹⁰¹ ובבינת אמת בדעת ד'.</p>
307	<p>חכמת הקודש ע (אורה"ק א עמ' צ) ספר חכמת האמת</p> <p>חכמת האמת, שהיא באה מהתגלות רוח הקודש, מבארת את כל האורות, העולמים כולם, מצד הטוהר השכלי, שהדמיון יש לו קצת אחיזה בהן. ומתוך כך החולשה הגופנית עלולה היא לבוא אחרי השתקעות גדולה בהופעות העליונות, נאין לזה תקנה, כ"א לנשא את כל העולם הדמיוני אל הרוממות השכלית. וזה בא מצד עבודה קדושה של יראה פנימית, שהיא מקור החכמה, המעלה חכמה תתאה לרומה של חכמה עלאה. ואז לא די שחולשה גופנית אינה באה ע"י ההתגברות השכלית, אלא שזרמי גבורה, גדולים ומלאים, מתגברים ועולים על ידי התגברות הגדולה של ההשתקעות השכלית הטוהר, שהיא מופעה באור של רוח הקודש.</p>	<p>שמונה קבצים ח קמה</p> <p>חכמת האמת, שהיא באה מהתגלות רוח הקודש, מבארת את כל האורות, העולמים כולם, מצד הטוהר השכלי, שהדמיון יש לו קצת אחיזה בהן. ומתוך כך החולשה הגופנית עלולה היא לבוא אחרי השתקעות גדולה בהופעות העליונות, שאין לזה תקנה כי אם לנשא את כל העולם הדמיוני אל הרוממות השכלית. וזה בא מצד עבודה קדושה של יראה פנימית, שהיא מקור החכמה, המעלה חכמה תתאה לתתאה של חכמה עלאה. ואז לא די שחולשה גופנית אינה באה ע"י ההתגברות השכלית, אלא שזרמי גבורה גדולים ומלאים מתגברים ועולים, על ידי התגברות הגדולה של ההשתקעות השכלית הטוהר, שהיא מופעה באור של רוח הקודש.</p>
308	<p>חכמת הקודש עא (אורה"ק א עמ' צא) חמת חכמת האמת</p> <p>סתרי תורה מתאחדים בשמחה. האדם מוצא לו את כל רוחב לבבו, את כל אידיאליו, מתמלאים על ידי חכמת האמת העליונה, שאינה משועבדת לאותו המצר הדחוק של הגיון לב האדם, ע"פ הקשיו המצומצמים. על כן ימלא שמחה וגילת צדיקים, כל שיוסיף להיות חי באמונתו. המדע האנושי המצומצם הוא כלי הגון לעקר על ידו</p>	<p>שמונה קבצים ו מא</p> <p>סתרי תורה מתאחדים בשמחה. האדם מוצא לו את כל רוחב לבבו, את כל אידיאליו מתמלאים, על ידי חכמת האמת העליונה, שאינה משועבדת לאותו המצר הדחוק של הגיון לב האדם על פי הקשיו המצומצמים. על כן ימלא שמחה וגילת צדיקים, כל שיוסיף להיות חי באמונתו. הצמצום של המדע האנושי הוא כלי הגון לעקר על ידו</p>

	<p>אותם השרשים הזורים של <u>דמינות</u> הכוזבים, שהם צריכים להעקר, הם כל הדמיונות, שיסוד נטייתם הוא בערות האדם ונטיית הרשע שבו. אבל השמחה הגדולה, הממלאה את הלב חדות קודש, מפני שמשאלותיו העליונות מתמלאות, זו איננה באה כ"א ע"י רזי תורה, שמציגים לפני האדם את האספקלריא המאירה של נשמתו, החיה, העליונה, כמו שהיא.</p>	<p>אותם השרשים הזורים של דמיונות הכוזבים שהם צריכים להעקר, הם כל הדמיונות שיסוד נטייתם הוא בערות האדם ונטיית הרשע שבו, אבל השמחה הגדולה הממלאה את הלב חדות קודש מפני שמשאלותיו העליונות מתמלאות, זו איננה באה כי אם על ידי רזי תורה, שמציגים לפני האדם את האספקלריא המאירה של נשמתו החיה העליונה כמו שהיא.</p>
309	<p>חכמת הקודש עב (אורה"ק א עמ' צא-צב) <i>על קודש</i></p> <p>יסוד האושר הוא אהבת האמת בשכל, אהבת היושר בחיים, אהבת היופי ברגש, אהבת הטוב במעשה. ובכל הערכים כולם, כל אדם בונה לו אמת, יופי וטוב, בפני עצמו, כפי מדרתו. וכולם, כל המדות הללו של כל יחיד ויחיד מבני אדם, מתכנסים לאוצר מאוחד אחד, שכל האמת, היושר, היופי והטוב מתארגנים בו. ובזה באים אל המסלה של דעת ד', הנאורה, המלאה קדושה, ויראת אלהים ברורה.</p>	<p>שמונה קבצים ו מ</p> <p>יסוד האושר הוא אהבת האמת בשכל, אהבת היושר בחיים, אהבת היופי ברגש, אהבת הטוב במעשה. ובכל הערכים כולם, כל אדם בונה לו אמת, יופי וטוב, בפני עצמו, כפי מדרתו. וכולם, כל המדות הללו של כל יחיד ויחיד מבני אדם, מתכנסים לש לש לש לאוצר מאוחד אחד, שכל האמת, היושר, היופי¹⁰³ והטוב מתארגנים בו. ובזה באים אל המסלה של דעת ד' הנאורה, המלאה קדושה ויראת אלהים ברורה.</p>
310	<p>חכמת הקודש עג (אורה"ק א עמ' צב-צג) <i>אל הנליט והפלוסופיה האלהית</i></p> <p>כשהגוף טהור מטומאת התאוות והעונות, משיגים אור גדול ושמחה עליונה גם מההשכלה הפילוסופית באלהות. אבל כדי להטעים טעם שמחת קודש לירודים, מוכרחים לעלות למדת העליה של רזי תורה, המפרשת כשמלה את האור האלוהי, ומתוך יפעת תפארתה תשיג נהרה גם הנפש המגושמת. על כן בדורות האחרונים, שכי"כ גברה אפלת התאוות, וכחות הגוף הם חלשים, עד שאי אפשר לעמוד נגד השיקוע החמרי, הכרח הוא להאיר באור הרוים, הבלתי מוגבל, המתעלה בחופשו המרומם עד מרומים עליונים, ומשפיע שמחת גיל של יפעת קודש, לנפשות עגומות ונדכאות. ומ"מ מי שלבו שלם ביראת ד', באמת, ישתדל להיות טהר ידים וטהר לבב, ויוכל לטעום גי"כ את הבהירות הפשוטה של נועם ד' השכלית, המתפשטת על פי השכל האנושי, שיש בה עונג של קדושה מיוחדת. ויצרף את החול אל הקודש. ויזכה אז ביותר להבחין בין קודש לחול, ויראה כי מתוק מאד האור האלהי הבא משפעת הקודש של התגלות אלהית, אשר בסוד ד' ליראיו, באין ערוך יותר מהנועם המוגבל, שיוכל ליתן השכל האנושי. אמנם מי שיש בו קדושה פנימית, גם השכל האנושי מעורר את חיי רוחו, לשאוב ממעין הקודש אשר בעצמיות נשמתו פנימה, ושאיבה זו מתאחדת היא בעומק עצמותה עם ההארה הרוחית. וזאת היתה מדרתו של הרמב"ם, עליון, ששאבו את חכמתם האלהית ע"י המעבר של השכל האנושי, אשר למטפיסיקה הפילוסופית, שחדרו בתומת רוחם מן החול אל הקודש.</p>	<p>שמונה קבצים ו מב</p> <p>כשהגוף טהור מטומאת התאוות והעונות, משיגים אור גדול ושמחה עליונה גם מההשכלה הפילוסופית באלהות. אבל כדי להטעים טעם שמחת קודש לירודים, מוכרחים לעלות למדת העליה של רזי תורה, המפרשת כשמלה את האור האלוהי, ומתוך יפעת תפארתה תשיג נהרה גם הנפש המגושמת. על כן בדורות האחרונים, שכל כך גברה אפלת התאוות, וכחות הגוף הם חלשים עד שאי אפשר לעמוד נגד השיקוע החמרי, הכרח הוא להאיר באור הרוים הבלתי מוגבל, המתעלה בחופשו המרומם עד מרומים עליונים, ומשפיע שמחת גיל של יפעת קודש לנפשות עגומות ונדכאות. ומכל מקום, מי שלבו שלם ביראת ד' באמת, ישתדל להיות טהר ידים וטהר לבב, ויוכל לטעום גם כן את הבהירות הפשוטה של נועם ד' השכלית, המתפשטת על פי השכל האנושי, שיש בה עונג של קדושה מיוחדת, ויצרף את החול אל הקודש, ויזכה אז ביותר להבחין בין קודש לחול, ויראה כי מתוק מאד האור האלהי הבא משפעת הקודש של התגלות אלהית אשר בסוד ד' ליראיו, באין ערוך יותר מהנועם המוגבל שיוכל ליתן השכל האנושי. אמנם מי שיש בו קדושה פנימית, גם השכל האנושי מעורר את חיי נשמתו, לשאוב ממעין הקודש אשר בעצמיות נשמתו פנימה, ושאיבה זו מתאחדת היא בעומק עצמותה עם ההארה הרוחית. וזאת היתה מדרתו של הרמב"ם, ושל יתר גדולי ישראל, קדושי עליון, ששאבו את חכמתם האלהית על ידי המעבר של השכל האנושי אשר למטפיסיקה הפילוסופית, שחדרו בתומת רוחם מן החול אל הקודש.</p>
311	<p>חכמת הקודש עד (אורה"ק א עמ' צג-צד) <i>המתנת קודש</i></p> <p>על ידי ההרגל בקדושת המעשה, קדושת המחשבה, וקדושת הדבקות האלהית בהרגשה וחשק פנימי, בשקידת התורה והחכמה האלהית המקובלת, מתחדש באדם חוש מיוחד שבו הוא מבחין בין הטעם של הגיון שנובע מקדושה, ובין הגיון של חול. ויבין אז הטעם המיוחד של שמחה של מצוה, שהוא מעורן באין ערוך מכל מין שמחה שבעולם, והטעם המיוחד של נועם ההשכלה שיוצא מכל ענין של תורה וקדושה בהרגשתה, לעומת הנועם של חול, הרוחני, היוצא מכל הרגשת עידון רוחני שבחיי החול המדעיים. וכל אשר יתיחד האדם יותר בטהרת לבבו, בגבורת קודש, וישים לבו לאהבת ד' העליונה, לזיקוק המדות, במקור הטהרה האלהי, כה תתגבר בו ההבחנה הברורה, המאזרת את כח הקודש שלו, עד שימצא עז באלהים סלה.</p>	<p>שמונה קבצים ג קסז</p> <p>על ידי ההרגל בקדושת המעשה, קדושת המחשבה, וקדושת הדבקות האלהית בהרגשה וחשק פנימי, בשקידת התורה והחכמה האלהית המקובלת, מתחדש באדם חוש מיוחד שבו הוא מבחין בין הטעם של הגיון שנובע מקדושה, ובין הגיון של חול. ויבין אז הטעם המיוחד של שמחה של מצוה, שהוא מעורן באין ערוך מכל מין שמחה שבעולם, והטעם המיוחד של נועם ההשכלה שיוצא מכל ענין של תורה וקדושה בהרגשתה, לעומת הנועם של חול הרוחני היוצא מכל הרגשת עידון רוחני שבחיי החול המדעיים. וכל אשר יתיחד האדם יותר בטהרת לבבו בגבורת קודש, וישים לבו לאהבת ד' העליונה, לזיקוק המדות במקור הטהרה האלהי, כה תתגבר בו ההבחנה הברורה, המאזרת את כח הקודש שלו, עד שימצא עז באלהים סלה.</p>
312	<p>חכמת הקודש עה (אורה"ק א עמ' צד) <i>הקבלה המעשית והציונית</i></p> <p>הקבלה המעשית רואה את הכל במציאות. יש בה הרבה שמחה, מצד הגודל היופי הטוב והתפארת. אמנם יש בה גם כן הרבה עצבות, ונטיות סיגופיות, מצד הרע, הוהמא והטומאה, שהאדם מלופף בה, בעונותיו, ועונות אבותיו, עונות העולם, וחטאי העולמות, הנשאלות, בנטיות רצונם המוגבל. הציור להתנשא ולבטל את כל</p>	<p>שמונה קבצים ב קלא</p> <p>הקבלה המעשית רואה את הכל במציאות. יש בה הרבה שמחה, מצד הגודל, היופי, הטוב והתפארת, אמנם יש בה גם כן הרבה עצבות, ונטיות סיגופיות, מצד הרע, הוהמא והטומאה, שהאדם מלופף בה, בעונותיו ועונות אבותיו, עונות העולם וחטאי העולמות, בנטיות רצונם המוגבל. הדמיון להתנשא ולבטל את כל</p>

102. בכתב היד כתוב "עם זה". מהדירי ש"ק תקנו על ידי הוספת "זה" הראשון ואילו באורה"ק תוקן על ידי השמטת הכל. והתיקונים אינם הכרחיים שכן גם לגרסת כתב היד יש מובן.

103. מילה זו אינה בכתב היד והושלמה בש"ק על פי העניין.

	<p>הרע והחסרון לא יוכל לשנות את המציאות. על כן היא מלאה כובד ראש. הקבלה העיונית, היא האידיאלית, שביותר נתבארה בחסידות החדשה, של פדרות הסמוכים, היא מבארת הכל באופן ציורי. הטוב הוא המוחלט, העומד, והרע אינו כי אם דמיוני. אם כן יש¹⁰⁴ בביורו הרע, והגברת הרוח, להפך הכל לטוב, ואין מקום לעצבונות, רק שמחה, ורוממות נשמה, צריך למלא את הכל.</p>
313	<p>חכמת הקודש עו (אורה"ק א עמ' צה) חכמת חכמת הכלים מגמתה של חכמת הרזים, לכל מהלכה, היא פתוח כח הנשמה, עד כדי עמידה על כחה הפנימי, לשאוב ממקורה, בלי שום הצטרות של התלמודות אמצעית. והופעה זו מביאה את כל ההויה כולה להכיר את עצמה. ומתוך ההכרה העצמית הפנימית נמשך שפע החיים, באיחוד השכל והרצון, באין הפסקה של גבולים ושל פרטים.</p>
314	<p>חכמת הקודש עז (אורה"ק א עמ' צה-צו) חכמת ההשפעה הזרה כל מה שנכנס בנשמה אחת מהשפעת חברתה, אע"פ שמועיל לה הדבר מאיזה צד, שסוף כל סוף הוא מקנה לה איזה ידיעה, או איזה הרגשה טובה ומועילה לפעמים, הוא עם זה מזיק לה גם כן, במה שהוא מערב יסוד זר במהותה. ואין העולם משתלם כ"א במעמד של שלילת ההשפעה הזרה. ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ד', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם. המהלך השולל את ההשפעות הזרות, לגבי כל פרט, אע"פ שנראהו בצורה הורסת, היא הסתירה, המביאה לידי הבנין, היותר קיים, ויותר משוכלל. והוא המבוא היחידי לחיי עולם הבא. ירוני מושך ביתך ונחל עדניך תשקם, עדנך אין כתיב כאן אלא עדניך, מלמד שכל צדיק וצדיק יש לו עדן בפני עצמו. ההכרה הכללית באומה להשמר מהשפעות זרות היא יסוד התחיה, והיא חודרת בתור תסיסה פרטית, מחוללת הריסות, עושה מהפכות, קיימים ובהירים.</p>
315	<p>חכמת הקודש עח (אורה"ק א עמ' צו) צדק ההכרות הפנימיות צריך להסביר עילוי הלימוד של רזי תורה, עם הדרישה לכבד את ההכרות הפנימיות של האדם, שהוא יסודו של עולם. וכל הנפילה שהעולם המתעלה בתרבותו החיצונה נופל הוא בערכו הפנימי, באה היא ממדה זו, שכל מה שהערך החיצוני של התרבות הוא מתקדם, העין תופסת יותר את ההכרה החיצונה, ומוסיפה לזלול בהכרה הפנימית, ומתוך כך ערכו האמיתי של האדם פוחת ויורד. וגאולת העולם תלויה היא ברוממותן של ההכרות הפנימיות, שהן באות ומאירות על ידי העסק הכביר במעמקיהן, שהוא עצמו העסק הנלכב ברוי תורה, בקרושה ובטהרה, בעונה ואומץ רוח.</p>
316	<p>חכמת הקודש עט (אורה"ק א עמ' צז) חכמת הפנימיות לשחרר את האדם, על ידי התעלותו, על ידי התפתחותו, בגילוי כל כשרונותיו הפנימיים, זאת היא מגמתנו. שפנימיות הדברים היא המגמה האלהית שבהויה, מגמת עריגת הכמיסה של האדם. המטרות הרחוקות, שהן נשגבות, מנשאות את הנשמה, אבל רק אז הנן נושאים חשובים להתרבות, כשהן מסגלות להן את כל ארחות החיים, של המטרות הבינוניות, שהן לפי רוחו של האדם הבינוני, להיות עוזרות למגמתן. אז החיצוניות של העולם איננה פונה עורף, ולא לוחמת עם הפנימיות שלו.</p>
317	<p>חכמת הקודש פ (אורה"ק א עמ' צז-צה) חכמת הפנימיות והחיצוניות בעלי הפנימיות משתוממים הם בעת שהחיצוניות נושאת את דגלה ברמה בחיים. אבל עליהם לדעת, כי הפנימיות היא אז רק אז מנצחת, כשהיא מוצאה לפנייה עולם ערוך ומסודר, אברים בריאים, ולב אמיץ, חושים מפותחים, וסדרי יופי, נקיות וטהרה, מוסר נימוסי, ודרך ארץ, ומרץ, ואהבה לחיים ולעולם. אז תוכל הפנימיות לשלוט על ממלכה מלאה אונים. ואם השלטון החיצוני, בעת שהוא עסוק בשלו, איננו יודע להתחשב עם פנימיות החיים, שהוא כל יסוד משגבם, בשביל כך לא תרפינה הידים של בעלי התוך. יחזיקו הם</p>
<p>והחסרון, לא יוכל לשנות את המציאות. על כן היא מלאה כובד ראש. הקבלה העיונית היא האידיאלית, שביותר נתבארה בחסידות החדשה של דורות הסמוכים, היא מבארת הכל באופן ציורי. הטוב הוא המוחלט, העומד, והרע אינו כי אם דמיוני. אם כן יש בביורו הרע, והגברת הרוח, להפך הכל לטוב, ואין מקום לעצבונות, רק שמחה ורוממות נשמה צריך למלא את הכל.</p>	<p>שמונה קבצים ב קעג מגמתה של חכמת הרזים לכל מהלכה, היא פתוח כח הנשמה עד כדי עמידה על כחה הפנימי, לשאוב ממקורה, בלי שום הצטרות של התלמודות אמצעית. והופעה זו מביאה את כל ההויה כולה להכיר את עצמה. ומתוך ההכרה העצמית הפנימית נמשך שפע החיים, באיחוד השכל והרצון, באין הפסקה של גבולים ושל פרטים.</p>
<p>שמונה קבצים ב קעד כל מה שנכנס בנשמה אחת מהשפעת חברתה, אף על פי שמועיל לה הדבר מאיזה צד, שסוף כל סוף הוא מקנה לה איזה ידיעה, או איזה הרגשה טובה ומועילה לפעמים, הוא עם זה מזיק לה גם כן, במה שהוא מערב יסוד זר במהותה. ואין העולם משתלם כי אם במעמד של שלילת ההשפעה הזרה, ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ד', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם. המהלך השולל את ההשפעות הזרות, לגבי כל פרט, אף על פי שנראהו בצורה הורסת, היא הסתירה המביאה לידי הבנין היותר קיים ויותר משוכלל, והוא המבוא היחידי לחיי עולם הבא, שכל אחד ואחד עושה לו הקב"ה עדן בפני עצמו, עדנך לא נאמר אלא עדניך. ההכרה הכללית באומה להשמר מהשפעות זרות היא יסוד התחיה, והיא חודרת בתור תסיסה פרטית, מחוללת הריסות, עושה מהפכות, ובונה עולמות חדשים, קיימים ובהירים.</p>	<p>שמונה קבצים א רסב צריך להסביר עילוי הלימוד של רזי תורה, עם הדרישה לכבד את ההכרות הפנימיות של האדם, שהוא יסודו של עולם. וכל הנפילה שהעולם המתעלה בתרבותו החיצונה נופל הוא בערכו הפנימי, באה היא ממדה זו, שכל מה שהערך החיצוני של התרבות הוא מתקדם, העין תופסת יותר את ההכרה החיצונה, ומוסיפה לזלול את ההכרה הפנימית, ומתוך כך ערכו האמיתי של האדם פוחת ויורד. וגאולת העולם תלויה היא ברוממותן של ההכרות הפנימיות, שהן באות ומאירות על ידי העסק הכביר במעמקיהן, שהוא עצמו העסק הנלכב ברוי תורה, בקרושה ובטהרה, בעונה ואומץ רוח.</p>
<p>שמונה קבצים א תפז לשחרר את האדם על ידי התעלותו, על ידי התפתחותו, בגילוי כל כשרונותיו הפנימיים, זאת היא מגמתנו, שפנימיות הדברים היא המגמה האלהית שבהויה, מגמת עריגת הכמיסה של האדם. המטרות הרחוקות, שהן נשגבות, מנשאות את הנשמה, אבל רק אז הנן נושאים חשובים להתרבות, כשהן מסגלות להן את כל ארחות החיים של המטרות הבינוניות, שהן לפי רוחו של האדם הבינוני, להיות עוזרות למגמתן. אז החיצוניות של העולם איננה פונה עורף ולא לוחמת עם הפנימיות שלו.</p>	<p>שמונה קבצים א תפח משתוממים הם בעלי הפנימיות, בעת שהחיצוניות נושאת את דגלה ברמה בחיים. אבל עליהם לדעת, כי הפנימיות היא אז רק אז מנצחת, כשהיא מוצאה לפנייה עולם ערוך ומסודר, אברים בריאים, ולב אמיץ, חושים מפותחים וסדרי יופי, נקיות וטהרה, מוסר נימוסי, ודרך ארץ, ומרץ ואהבה לחיים ולעולם. אז תוכל הפנימיות לשלוט על ממלכה מלאה אונים. ואם השלטון החיצוני, בעת שהוא עסוק בשלו, איננו יודע להתחשב עם פנימיות החיים, שהוא כל יסוד משגבם, בשביל כך לא ירפו הידים של בעלי התוך. יחזיקו הם</p>

104. אברמוביץ רואה בשינוי זה הקטנת נימת ההתנגדות לקבלה המעשית (אברמוביץ, פרסום, עמ' 151) - ולא ירדתי לסוף דעתו.
105. בכתב היד כתוב: "איש את אחיו ואיש את רעהו לדעת את ד', כי כלם ידעו אותי מקטנם ועד גדולם", ותוקן בש"ק ובאורה"ק על פי הפסוק (ירמיהו ל"א, לג). וכך בהמשך תוקן באורה"ק על פי המדרש בויקרא רבה (וילנה) כז, א.

	<p>את דגלם, ויבצרו את מעמדם. יסייעו גם כן להחיצוניות להתבצר בסגנון כזה, שממילא ידע בעת גבורת הפנימיות, המוכרחת להתגלות, איך להסתגל לתפקידו, של שימוש למטרות הפנימיות, של החיים וההויה בכלל.</p>	<p>דגלם, ויבצרו את מעמדם. יסייעו גם כן את החיצוניות להתבצר בסגנון כזה, שממילא ידע, בעת גבורת הפנימיות המוכרחת להתגלות, איך להסתגל לתפקידו, של שימוש למטרות הפנימיות של החיים וההויה בכללה.</p>
318	<p>חכמת הקודש פא (אורה"ק א עמ' צח) הפסת שכרון החיצוניות</p> <p>המחשבות הבאות מצד חיצוניות העולם מטעות הן את האדם, ואפילו היותר מעולות שבהן. איזה שכרון פנימי מסוך בהן. והעולם ברובו נתון הוא בתוך שכרון זה. רק השרידים, חכמי לב, קדושי עליון, אשר הם חודרים בכח מחשבתם אל ההויה הפנימית, הם מפיגים את השכרון הזה בכחם הרוחני העליון. וכל מה שהם מטביעים את חותמם ביותר על העולם, הרי הוא הולך ומאיר יותר באורו הפנימי, ותחת שכרון, מופיע אור שמחת עדנים של קודש.</p>	<p>שמונה קבצים א תקא</p> <p>המחשבות הבאות מצד חיצוניות העולם, מטעות הן את האדם, ואפילו היותר מעולות שבהן, איזה שכרון פנימי מסוך בהן. והעולם ברובו נתון הוא בתוך שכרון זה. רק השרידים, חכמי לב, קדושי עליון, אשר הם חודרים בכח מחשבתם אל ההויה הפנימית, הם מפיגים את השכרון הזה בכחם הרוחני העליון. וכל מה שהם מטביעים את חותמם ביותר על העולם, הרי הוא הולך ומאיר יותר באורו הפנימי, ותחת שכרון <i>קיא</i> מופיע אור שמחת עדנים של קודש.</p>
319	<p>חכמת הקודש פב (אורה"ק א עמ' צט) אכנת הנסתר והגלוי</p> <p>המוכשר להסתכלות הנסתר חי הוא באמונת הנסתר. והגלוי אצלו הוא רק הזדרחות כהה מהנסתר, המאיר בברק השכלתו הגדולה. וההשכלה הנסתרת היא מיוחדת בכל אדם בצורה מיוחדת לו. היא מאוגדת עם העצמיות, שאינה נכפלת, בשום אופן, ואינה נמסרת בשום הגה והסברה. יהיו לך לבדך. וצדיק באמונתו, שלו דוקא, יחיה. ומתוך האמונה, המאירה, שלו, המכנינה לו ערך בפני עצמו, יוצא הוא לטייל בחצרות ד', שרשות הרבים מעורב שם, ונעשית דעתו מעורבת עם הבריות. יפצו מעינתך חוצה, ברחבות פלגי מים. והפלגים הללו מתרחבים כנהרות מתוך הים הגדול של האמונה הגדולה, הגנוזה במעמקי הלב, וממקום שהנחלים באים שם הם שבים ללכת.</p>	<p>שמונה קבצים ב רמא</p> <p>המוכשר להסתכלות הנסתר, חי הוא באמונת הנסתר, והגלוי אצלו הוא רק הזדרחות כהה מהנסתר, המאיר בברק השכלתו הגדולה. וההשכלה הנסתרת היא מיוחדת בכל אדם בצורה מיוחדת לו, היא מאוגדת עם העצמיות, שאינה נכפלת בשום אופן, ואינה נמסרת בשום הגה והסברה. יהיו לך לבדך, וצדיק באמונתו, שלו דוקא, יחיה. ומתוך האמונה המאירה שלו, המכנינה לו ערך בפני עצמו, יוצא הוא לטייל בחצרות ד' שרשות הרבים מעורב שם, ונעשית דעתו מעורבת עם הבריות. יפצו מעינתך חוצה, ברחבות פלגי מים. והפלגים הללו מתרחבים כנהרות מתוך הים הגדול של האמונה הגדולה, הגנוזה במעמקי הלב, וממקום שהנחלים באים שם הם שבים ללכת.</p>
320	<p>חכמת הקודש פג (אורה"ק א עמ' ק) הנצין הכחוס</p> <p>המחשבות העליונות מוצצות ממרחקים, מתוארות הן בצורה גלומה, בלי ידיעה, באפס תיאור. התשוקה הפנימית היא רק אליהן. ומתוך הדבקות באוצרן מתברכות הן כל המחשבות המתוארות, שעל ידן החכמה והמדע יוצאים לעולם, בכל נהרי נחליהם היותר מתרחבים. וכשאדם מרגיש בעצמו עניות דעת, ומיעוט הפריה רוחנית, מיד ירוץ אל המעין הכמוס, יחסה בצל שדי, ישתה לצמאו מהבארות העמוקים של גדולי חכמי לב. יגרוס אע"ג דלא ידע מאי קאמרי, ומריח המים העליונים יפריח, וכחו הרוחני ישוב אליו. ויראה בניסיון, כאשר ישוב אחרי עמלו במה שנשא דעו למרחק, אל החלקה הקרובה, ששם ההגיון הממודד שולט, המצב השכלי בכל סרעפותיו הרגילות, יראה, והנה ברכת ד' שבה אליו, והיה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, כי מקור הברכה הוא במקום התעלומה, בסוד סתור רזי הרוזים. אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך.</p>	<p>שמונה קבצים ה קל</p> <p>המחשבות העליונות מוצצות ממרחקים, מתוארות הן בצורה גלומה, בלי ידיעה, באפס תיאור. התשוקה הפנימית היא רק אליהן. ומתוך הדבקות באוצרן מתברכות הן כל המחשבות המתוארות, שעל ידן החכמה והמדע יוצאים לעולם, בכל נהרי נחליהם היותר מתרחבים. וכשאדם מרגיש בעצמו עניות דעת, ומיעוט הפריה רוחנית, מיד ירוץ אל המעין הכמוס, יחסה בצל שדי, ישתה לצמאו מהבארות העמוקים של גדולי חכמי לב, יגרוס אע"ג דלא ידע מאי קאמרי, ומריח המים העליונים יפריח, וכחו הרוחני ישוב אליו. ויראה בניסיון, כאשר ישוב אחרי עמלו במה שנשא דעו למרחק אל החלקה הקרובה ששם ההגיון הממודד שולט, <i>קא</i> המצב השכלי בכל סרעפותיו הרגילות, יראה, והנה ברכת ד' שבה אליו, ונהיה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק. כי מקור הברכה הוא במקום התעלומה, בסוד סתור רזי הרוזים. אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך.</p>
321	<p>חכמת הקודש פד (אורה"ק א עמ' קא) אכנת הקבלה והפנימיות</p> <p>בראשית הצעדים של תלמוד רזי תורה, כשרואים איך הפרטים מתקשרים זה בזה, ומכל מקום אין מבינים את התוכן היסודי שבהם, צריכים לצייר יפה, איך שכל אלה הדעות והציורים באו מתוך הופעה רוחנית גדולה ומפוארה, של רוח הקודש, על ידי השרידים אשר ד' קורא. והשלשלת הולכת היא ונמשכת בקדושה, עד שמתאחדת בהלכה למשה מסיני. ואז זורח, על ידי כח אמונה קדושה זו ופנימיותה, אור גדול לישרים, והבינה הפנימית הולכת היא ומתרחבת. כי ד' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה.</p>	<p>שמונה קבצים ח קעג</p> <p>בראשית הצעדים של תלמוד רזי תורה, כשרואים איך הפרטים מתקשרים זה בזה, ומכל מקום אין מבינים את התוכן היסודי שבהם, צריכים לצייר יפה, איך שכל אלה הדעות והציורים באו מתוך הופעה רוחנית גדולה ומפוארה של רוח הקודש, על ידי השרידים אשר ד' קורא, והשלשלת הולכת היא ונמשכת בקדושה, עד שמתאחדת בהלכה למשה מסיני. ואז זורח על ידי השערת כח אמונה קדושה זו, אור גדול לישרים, והבינה הפנימית הולכת היא ומתרחבת. כי ד' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה.</p>
322	<p>חכמת הקודש פה (אורה"ק א עמ' קא) הקבלה והשערה הפנימיות</p> <p>עמקי הסודות האלהיים פשוט הוא שאין להבינם בבירורם בשכל האנושי, אלא על פי הקבלה, מאנשים מופלאים, שהאור האלהי חדר לתוך נשמתם. וכשלומדים את דבריהם, בהכנה הראויה, באה השערה הפנימית, ומישבת את הענינים על הלב. עד שהם דומים למושגים בשכל הטבעי הפשוט. ולעולם צריכים לצרף אל המדע הזה את כח האמת של הקבלה, ואז נעשים הדברים מאירים ושמתים כנתינת מסיני, לכל חד וחד לפום דרגיה.</p>	<p>שמונה קבצים א תרלד</p> <p>עמקי הסודות האלהיים, פשוט הוא שאין להבינם בבירורם בשכל האנושי, אלא על פי הקבלה מאנשים מופלאים, שהאור האלהי חדר לתוך נשמתם. וכשלומדים את דבריהם בהכנה הראויה, באה השערה הפנימית, ומישבת את הענינים על הלב, עד שהם דומים למושגים בשכל הטבעי הפשוט. ולעולם צריכים לצרף אל המדע הזה את כח האמת של הקבלה, ואז נעשים הדברים מאירים ושמתים כנתינת מסיני, לכל חד וחד לפום דרגיה.</p>
323	<p>חכמת הקודש פו (אורה"ק א עמ' קב) זכאת הקבלה והשערה</p> <p>החכמה האלהית ברום טהרתה, תוכל לחולל מחשבות השעריות בלב כל נבון, אבל הודאות שלה היא מסורת נקיה, וזאת היא תהלתה. ההבדל שבין המשוער ובין הודאי, אפילו באותה ידיעה עצמה, הוא עמוק מכל תהומות. וקל וחומר שהודאיות יש לה תנאים</p>	<p>שמונה קבצים ב רלה, רלו</p> <p>החכמה האלהית ברום טהרתה, תוכל לחולל מחשבות השעריות בלב כל נבון, אבל הודאות שלה היא מסורת נקיה, וזאת היא תהלתה. ההבדל שבין המשוער ובין הודאי, אפילו באותה ידיעה עצמה, הוא עמוק מכל תהומות. וקל וחומר שהודאיות יש לה תנאים</p>

<p>אחרים, והתילדות מציאותית כזאת, שאין להשערה העיונית שום חלק בה. והמסתכל הטהור לעולם הוא שט בהשערותיו הנאדרות בקודש, וחי בעצם קישור היותו באמונת הקבלה. מנאמן לנאמן, עד ראש צורים. חכמים, סופרים, זקנים, נביאים, יהושע ומשה, אבות העולם וראשון אדם. כולם נתנו מרועה אחד, מפי ארון כל המעשים, ברוך הוא. העוסק בתורה לשמה נעשה כמעין הנובע וכנהר שאינו פוסק, על ידי מה שעולות החדשות ההשעריות במלא חייהן אל מרום המסורת האלהית העליונה. ומחיבור שני יסודות הללו פורחות נשמות, משפעות מחיים קדושים ורעננים, המרימים את הערך של <u>כף</u> העולם כולו למדרגה עליונה ומוארה, המגיעה כל מחשבים.</p>	
<p>שמונה קבצים א תשלז</p> <p>גם השערת רזי תורה גדולת ערך היא, כי הכל מיוסד על היכולת העליונה שאין לה קץ ותכלית, וכל מה שהוא נאה ונפלא הרי הוא גילוי הופעה, שבצורה זו או אחרת אור חי כל החיים שורים שם. צדתיק נאנאן אא דפיתק נאנא קפא ד' אכאק נאנא, אמנם מתעלים הדברים ביותר לפי רוממות קדושת החכמה, העצה, הגבורה הרוחנית, והקדושה המעשית והמחשבת, עד ההארה של הופעת הדמיון, המאיר באור כל הרוחניות האיתנה שלמעלה ממנו. בהיכלו כלו אמר כבוד.</p>	<p>324 חכמת הקודש פז (אורה"ק א עמ' קג) יסוף ההשערה הרזית</p> <p>גם השערת רזי תורה גדולת ערך היא. כי הכל מיוסד על היכולת העליונה, שאין לה קץ ותכלית. וכל מה שהוא נאה ונפלא, הרי הוא גילוי הופעה, שבצורה זו או אחרת אור חי כל החיים שורים שם. צדתיק נאנאן אא דפיתק נאנא קפא ד' אכאק נאנא, אמנם מתעלים הדברים ביותר לפי רוממות קדושת החכמה, העצה, הגבורה הרוחנית, והקדושה המעשית והמחשבת, עד ההארה של הופעת הדמיון, המאיר באור כל הרוחניות, האיתנה, שלמעלה ממנו. בהיכלו כלו אמר כבוד.</p>
<p>שמונה קבצים ה רלד</p> <p>ההכרה הרזית מיוסדת היא על הברור הפנימי של הכל יכלת, של אי ההגבלה באפשרות של הגבורה האין סופית, וההכרה הפומבית בנוייה היא על הנטיה של צמצום הכח, על פי אותם התנאים שהצמצום המתגלה מבליט אותם. בכל תחום שולטת היא רק ההכרה האחת בלא הגבלה, אין גבול של יכולת במסתרים, ואין חירות מתגלה בנגלות. אבל ההודעה שרק היד של המסתרים היא הפועלת את כל הגבולים הגלויים, מאירה את הנוגה לדון על דבר חירות בצפונות הגלוי, על דבר שליטה פנימית בלתי מוגבלת, העושה את כל הסדרים המוגבלים. ואותה ההכרה המודיעה שהמסתר העליון מכוון הוא להוציא גם כן את כל אותו הארג של החוג המצומצם, המוגבל כל כך במצרי גבולות חוקים חזקים ואיתנים, היא מבררת ששאפה כמוסה זו מניחה רושם של הגבלה חוקית עליונה גם בעולם החרות. והבינה העליונה מינה דינים מתערים, בכל צמצום והחלטת גבוליהם. וההשגה המתחברת משתעשעת תדיר בחילופי הקולות הערכיים שמולידים אלה המקורות השונים בהשפעותיהם, והחבוי והגלוי יחד נותנים את פרי תנובתם, להעשיר את רוח העולם, רוח האדם ורוח החיים כולם. וחק מרביע בתוך המשטר העליון, מופיע באורו המלא זיו קודש, כחק ברית עולם, אשר בבשר, המאוגד בתוך כל גבולות טבעיותיו. וברית ותורה מתאחדים יחד להוציא את החירות העליונה מתוך העבדות הירודה. כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם הוצאתי אותם מארץ מצרים, לא ימכרו ממכרת עבד.</p>	<p>325 חכמת הקודש פח (אורה"ק א עמ' קג-קד) ההכרה הרזית האין-סופית</p> <p>ההכרה הרזית מיוסדת היא על הברור הפנימי של הכל יכלת, של אי ההגבלה באפשרות של הגבורה האין סופית. וההכרה הפומבית בנויה היא על הנטיה של צמצום הכח, על פי אותם התנאים שהצמצום המתגלה מבליט אותם. בכל תחום שולטת היא רק ההכרה האחת, בלא הגבלה, אין גבול של יכולת במסתרים, ואין חירות מתגלה בנגלות. אבל ההודעה, שרק היד של המסתרים היא הפועלת את כל הגבולים הגלויים, מאירה את הנוגה, תנאנא את נאנא, לדון על דבר חירות בצפונות הגלוי, על דבר שליטה פנימית בלתי מוגבלת, העושה את כל הסדרים המוגבלים. ואותה ההכרה, המודיעה שהמסתר העליון מכוון הוא להוציא גם כן את כל אותו הארג של החוג המצומצם, המוגבל כל כך במצרי גבולות חוקים חזקים ואיתנים, היא מבררת, ששאפה כמוסה זו, מניחה רושם של הגבלה חוקית עליונה גם בעולם החרות. והבינה העליונה מינה דינים מתערים, בכל צמצום, והחלטת גבוליהם. וההשגה המתחברת משתעשעת תדיר בחילופי הקולות הערכיים, שמולידים אלה המקורות השונים בהשפעותיהם. והחבוי והגלוי יחד נותנים את פרי תנובתם, להעשיר את רוח העולם, רוח האדם ורוח החיים כולם. וחק לשון מרביע, בתוך המשטר העליון מופיע באורו המלא זיו קודש, כחק ברית עולם, אשר בבשר, המאוגד בתוך כל גבולות טבעיותיו. וברית ותורה מתאחדים יחד להוציא את החירות העליונה, מתוך העבדות הירודה. כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם הוצאתי אותם מארץ מצרים, לא ימכרו ממכרת עבד.</p>
<p>שמונה קבצים א תריד</p> <p>ההבטה הרציונלית על העולם בכל חזיונותיו, החמריים, המעשיים, המוסריים, והרוחניים המוחלטים, היחידים והמצורפים, הכלליים וכללי הכלליים, היא מבליעה את הנקודות והקיום המיוחדים הדקים בתוך ההארה הכללית, ומתוך כך נוח לה להתעלות למרחב כללי, אבל כשלוך טמון לרגליה, על ידי מה שלא נתבססה יפה בחדירה אל הדייקנות הפרטית. הופעה זו נראית מכתה של הרציונליות בחול, וגם בקודש. הרזיות היא חודרת לפרטים ולפרטי פרטים, אין קו ונקודה שתעבור עליהם בשתיקה, אין קוץ ותג שלא תדרוש עליהם המון פליאות, אין תנועה קלה, וחזיון קטן שבקטנים. שלא תפיץ אורה. לצייר ולתאר, להרגיש ולחשוב. מסוכנת היא הרזיות שלא תשקע בקטנותם של הפרטים, שלא יאחזו כנפיה בחרכות בחגוי סלעי מגור של חשכת הקטנוניות. היא לפי זה צריכה תמיד להחליף כח. לפעמים צריכה לספוג אל תוכה את האויר הרציונלי השטחי, היא מעלתו כשאוחזתו בידה. וביותר היא נועדה תמיד להתרומם במרחביה העליונים, בדרושי הגדולה העליונה, בכללי כללי הכללים, שגם הם לפרטים נחשבים בעת שכללים יותר רחבים מופיעים עליהם. אבל סוף כל סוף תנצח הרזיות בכחה לאלהים, ותבא עד תכונתה, להראות לעולם כולו שאכן גדלות עליונה יש גם בכל קוטן. אין גבהות לפני המקום, ולא שפלות. אין קטנות ואין גדלות, כי הכל רם ונשא, והכל שפל ונמוך. הכל רם ונשא מצד מקוריות החיים של אור חי העולמים, ששוטף בכל, והכל שפל ונמוך</p>	<p>326 חכמת הקודש פט (אורה"ק א עמ' קה-קו) הרזיות הפרטית</p> <p>ההבטה הרציונלית על העולם, בכל חזיונותיו, החמריים, המעשיים, המוסריים, והרוחניים המוחלטים, היחידים והמצורפים, הכלליים וכללי הכלליים, היא מבליעה את הנקודות והקיום המיוחדים הדקים בתוך ההארה הכללית, ומתוך כך נוח לה להתעלות למרחב כללי. אבל כשלוך טמון לרגליה ע"י מה שלא נתבססה יפה בחדירה אל הדייקנות הפרטית. הופעה זו נראית מכתה של הרציונליות בחול, וגם בקודש. הרזיות היא חודרת לפרטים ולפרטי פרטים, אין קו ונקודה שתעבור עליהם בשתיקה, אין קוץ ותג שלא תדרוש עליהם המון פליאות, אין תנועה קלה, וחזיון קטן שבקטנים. שלא תפיץ אורה. לצייר ולתאר, להרגיש ולחשוב. מסוכנת היא הרזיות שלא תשקע בקטנותם של הפרטים, שלא יאחזו כנפיה בחרכות בחגוי סלעי מגור של חשכת הקטנוניות. היא לפי זה צריכה תמיד להחליף כח. לפעמים צריכה לספוג אל תוכה את האויר הרציונלי, השטחי. היא מעלתו, כשאוחזתו בידה. וביותר היא נועדה תמיד להתרומם במרחביה העליונים, בדרושי הגדולה העליונה. בכללי כללי הכללים, שגם הם לפרטים נחשבים, בעת שכללים יותר רחבים מופיעים עליהם. אבל סוף כל סוף תנצח הרזיות בכחה לאלהים, ותבא עד תכונתה להראות לעולם כולו, שאכן גדלות עליונה יש גם בכל קוטן. אין גבהות לפני המקום, ולא שפלות. אין קטנות ואין גדלות, כי הכל רם ונשא והכל שפל ונמוך, הכל רם ונשא מצד מקוריות החיים של אור חי העולמים, ששוטף בכל, והכל</p>

	<p>שפל ונמוך אלמלי יצוירו שהנם נשארים לעצמם בלי מקור האור, שאז כלהו ספירן מתחשכן, וכד אנת חסתלק מנהון אשתארן כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא. כי עמך מקור חיים באורך נראה אור.</p>
327	<p>חכמת הקודש צ (אורה"ק א עמ' קו) האסתוריות והמ'נה</p> <p>הנפלאות המסתוריות, כשהן נקלטות בציור הנפשי, הן שוללות את הבינה הטבעית מהתפתחותה, מפני שהעולם המוחשי וחוקיו נעשים בלתי בטוחים אצלו, ואין לשכלו בסיס ממשי לסמוך עליו. אבל ע"י ההתאמצות לעקור את האמתיות של העולם המיסתי מעקם הוא את הגיונו, ועוקרו מהיסוד הכללי של הקפת המציאות. על כן נח לו לאדם שלא ישקיע את ציוריו בקישור התוכן המיסתי הממשי, כי אם במדה כזאת שיבורר לו שאיננו פועל עליו להרחיק מציוריו את הקישור הישר עם העולם הממשי, שהוא חי בו, וכל טבעיותו וחקיה. שכן ארץ ורעה אמונה.</p>
328	<p>חכמת הקודש צא (אורה"ק א עמ' קז) דקדוקי חכמת הרז'ים</p> <p>חובה לשא ולתן בחכמת האמת, היא החכמה האלהית העליונה, לדקדק באותיותיה, בפתגמיה, בציוריה ומליצותיה. האור של האושר העליון הולך וזורח לפי רוב העמל בדברים, שרזי עולם של הגדולה האלהית גנוזים בהם. ובהתרוומות הנשמה היחידה על ידם, מתרומם כל העולם עמה, והמון נשמות רבות מתעלות. ואין קץ לגודל הטוב המסוכב על ידי הארה פנימית עליונה, של נשמה אחת כללית.</p>
329	<p>חכמת הקודש צב (אורה"ק א עמ' קז-קח) – טרם התפרסם מקורה (היא נרפסה גם באורות התורה י ט – בשינויים מסוימים)</p>
330	<p>חכמת הקודש צג (אורה"ק א עמ' קח) שפת הרז'ים</p> <p>רזים צריכים להיות מוסברים ומובנים על ידי רזים דוקא, ולא על ידי דברים גלויים, וזוהי השיטה הטבעית של גילויי האמתיות, שהיא נעלה באין עורך משטת התרגום, שהוא בגמטריא תרדמה. דוקא הנעלם בנעלם מתבאר, וריבוי סעיפי התעלומה כל אחד מאיר על חברו, ותצלומה יוצא אור. וזהו נקוד על אי"ו שבאליו, למדנו שישאל לאיש על האשה ולאשה על האיש. המדרגות השוות מגלות זו את זו ומאירות אותן, רו עם רו יאחד, ואבוקת אורים תגלה.</p>
331	<p>חכמת הקודש צד (אורה"ק א עמ' קט) מצ'ן הרז'ים</p> <p>הרמזים דומים הם להיצירות החפשיות. כתפקידן של האחרונות בחול, כן תפקידן של הראשונים בקודש. כל מה שהמעין הגאוני יותר מלא לשד חיים, ככה מסתעפת היצירה בתיאורים שונים ועשירים. ואם המעין עצום מאד, יוצר הוא תכונות כאלה, שהן רחוקות מהמציאות. שלא שופתן עין ולא שמעתן אוזן מעולם. ומכל מקום דוקא בהן נראה את החיים הפליאיים שביסוד היצירה, שנשמת היוצר מעידה עליה. כפ'ל השובע הגדול של האור והחיים האמוניים מפכה יותר, כן גדלו וגברו הדילוגים הרמזיים. ומתחת כל שריג שבהם טמונים המון מלא אוצרות, למוסר ולאמונה, לתפארת קודש, ולזיו אומץ, ובטחון אלהי פנימי במעוזן וחשקן של ישראל, שמחת כל ישרי לב, דורשי ד' ועוזו.</p>
332	<p>חכמת הקודש צה (אורה"ק א עמ' קט) תכ'ן הרז'ים</p> <p>כל רמז יש לו תוכן, ושורש. כי אור המחשבה מלא בכל, וכל כלי שעושים לקבל בו הברקה מחשבתית הרי היא קולטת איזה רכוש. ומכל מקום צריך להבחין את תוכן הענין שמודיע הרמז. ורמז עצמו ראשי תיבות, ראה, מה, זה.</p>
333	<p>חכמת הקודש צו (אורה"ק א עמ' קי) יראת הפנ'ים הפנ'יים</p> <p>יראה של שטות היא מה שמתיראים מהמשלים הגשמיים שברזי תורה. הלא יודעים אנו ברור, שכל אלה אינם פוגמים מאומה את היסוד המאיר של טהרת אמונת אל אחד, ב"ה, אלא הם מוסיפים בנו אור ובהירות להבנה, וכשרון הסתגלות לאורה האלהית. ואנו אין לנו כי אם ללמוד ולשנן, להכין את התכונה הגופנית והרוחנית באופן המתאים להופעה קבועה של אור עליון זה, המפכה בכל עת ורגע מעינות טהורים ממקור שרשו. וכפי רוב הבינה, ועומק מסירות הפנש אל הדבקות האלהית, האהבה המלאה משתכפת מגנוי היראה, לחדש את חיי הרוח, בצורה של בריה חדשה בכל יום תמיד.</p>
	<p>אלמלא יצוירו שהנם נשארים לעצמם, בלי מקור האור, שאז כלהו ספירן מתחשכן, וכד אנת חסתלק מנייהו ישתארן כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא. כי עמך מקור חיים באורך נראה אור.</p>
	<p>שמונה קבצים ו רסו</p> <p>הנפלאות המיסטיות, כשהן נקלטות בציור הנפשי, הן שוללות את הבינה הטבעית מהתפתחותה, מפני שהעולם המוחשי וחוקיו נעשים בלתי בטוחים אצלו, ואין לשכלו בסיס ממשי לסמוך עליו. אבל על ידי ההתאמצות לעקור את האמתיות של העולם המיסתי מעקם הוא את הגיונו, ועוקרו מהיסוד הכללי של הקפת המציאות. על כן נח לו לאדם שלא ישקיע את ציורו בקישור התוכן המיסתי הממשי, כי אם במדה כזאת שיבורר לו שאיננו פועל עליו להרחיק מציוריו את הקישור הישר עם העולם הממשי שהוא חי בו, וכל טבעיותו וחקיה. שכן ארץ ורעה אמונה.</p>
	<p>שמונה קבצים א תשנח</p> <p>חובה לשא ולתן בחכמת האמת, היא החכמה האלהית העליונה, לדקדק באותיותיה, בפתגמיה, בציוריה ומליצותיה. האור של האושר העליון הולך וזורח לפי רוב העמל בדברים שרזי עולם של הגדולה האלהית גנוזים בהם. ובהתרוומות הנשמה היחידה על ידם, מתרומם כל העולם עמה, והמון נשמות רבות מתעלות. ואין קץ לגודל הטוב המסוכב על ידי הארה פנימית עליונה של נשמה אחת כללית.</p>
	<p>שמונה קבצים ו פא</p> <p>רזים צריכים להיות מוסברים ומובנים על ידי רזים דוקא, ולא על ידי דברים גלויים, וזוהי השיטה הטבעית של גילויי האמתיות, שהיא נעלה באין עורך משטת התרגום, שהוא בגמטריא תרדמה. דוקא הנעלם בנעלם מתבאר, וריבוי סעיפי התעלומה כל אחד מאיר על חברו, ותצלומה יוצא אור. וזהו נקוד על אי"ו שבאליו, למדנו שישאל לאיש על האשה ולאשה על האיש. המדרגות השוות מגלות זו את זו ומאירות אותן, רו עם רו יאחד, ואבוקת אורים תגלה.</p>
	<p>שמונה קבצים ה קיט</p> <p>הרמזים הם הרמזים להיצירות החפשיות. כתפקידן של האחרונות בחול, כן תפקידן של הראשונים בקודש. כל מה שהמעין הגאוני יותר מלא לשד חיים, ככה מסתעפת היצירה בתיאורים שונים ועשירים, ואם המעין עצום מאד, יוצר הוא תכונות כאלה, שהן רחוקות מהמציאות, שלא שופתן עין ולא שמעתן אוזן מעולם, ומכל מקום דוקא בהן נראה 1/3 החיים הפליאיים שביסוד היצירה, שנשמת היוצר מעידה עליה - כ'ן השובע הגדול של האור והחיים האמוניים מפכה יותר, כן גדלו וגברו הדילוגים הרמזיים, ומתחת כל שריג שבהם טמונים המון מלא אוצרות למוסר ולאמונה, לתפארת קודש ולזיו אומץ, ובטחון אלהי פנימי במעוזן וחשקן של ישראל, שמחת כל ישרי לב, דורשי ד' ועוזו.</p>
	<p>שמונה קבצים א תענו</p> <p>כל רמז יש לו תוכן ושורש. כי אור המחשבה מלא בכל, וכל כלי שעושים לקבל בו הברקה מחשבתית הרי היא קולטת איזה רכוש. ומכל מקום צריך להבחין את תוכן הענין שמודיע הרמז. ורמז עצמו ראשי תיבות ראה, מה, זה.</p>
	<p>שמונה קבצים ב רג</p> <p>יראה של שטות היא מה שמתיראים מהמשלים הגשמיים שברזי תורה. הלא יודעים אנו ברור, שכל אלה אינם פוגמים מאומה את היסוד המאיר של טהרת אמונת אל אחד, ב"ה, אלא הם מוסיפים בנו אור ובהירות להבנה, וכשרון הסתגלות לאורה האלהית. ואנו אין לנו כי אם ללמוד ולשנן, להכין את התכונה הגופנית והרוחנית באופן המתאים להופעה קבועה של אור עליון זה, המפכה בכל עת ורגע מעינות טהורים ממקור שרשו. וכפי רוב הבינה, ועומק מסירות הפנש אל הדבקות האלהית, האהבה המלאה משתכפת מגנוי היראה, לחדש את חיי הרוח בצורה של בריה חדשה בכל יום תמיד.</p>

<p>שמונה קבצים ז קצג</p> <p>מה אתבהל מפני המשלים הספונים, המטילים אימה ופחד, הכי מבלעדיהם עולמנו הוא יותר מואר? הלא אך חשכת אשמונים שולטת היא בכל הגלוי, ולחיים קורא הרז, המושיט לנו את אורותיו על ידי מחשכי משליו, שמכאוביהם הרוחניים הם מעוררים בנו את חיי חזק, אף כי עדין וספוג הוא, פתוח לכל רגש זך, ועורג בכל עז לכל הרגשה אצילית, מלאה חירות.</p>	<p>334 חכמת הקודש צו (אורה"ק א עמ' קי-קיא) <i>הפניס הנזי</i></p> <p>מה נתבהל מפני המשלים הספונים, המטילים אימה ופחד. הכי מבלעדיהם עולמנו הוא יותר מואר, הלא אך חשכת אשמונים שולטת היא בכל הגלוי. ולחיים קורא הרז. המושיט לנו את אורותיו על ידי מחשכי משליו, שמכאוביהם הרוחניים הם מעוררים בנו את חיי הרוח האיתנים, חיי העז, חיי הגאולה. הלאה כל פחד, לבנו מצור חזק, אף כי עדין וספוג הוא, פתוח לכל רגש זך, ועורג בכל עז לכל הרגשה אצילית, מלאה חירות.</p>
<p>שמונה קבצים ה רלו</p> <p>שפת הרזים היא השפה העליונה, היא המדברת את האמת המוחלטת, בלא שום נסיגה לאחור. ושמירה צריכה היא שפה ברורה זו מפני הנפילה של אור אמתה.¹⁰⁷ שלא יפול ממעלתו העליונה, ממקום ששם אור הסודי.¹⁰⁸ שורה בטבעו, וכל אותו הקישור השפתי קשור בו בעומק האמת, אל המקום הנמוך של עולם המעשה, ששם לא יש כי אם לשון שקר, והשקרים נעשים למין תוכן ומטבע עוברת לאמת. ועל פי אותו השקר המתגנב בלבוש של כזב בני אדם, אם יחשבו אותם המבטאים של השפה העליונה של מקור האמת על פי הערך של המשקולת המזויפה הזאת, הרי הם מחיבים את העולם. כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך, כי יפול הנופל ממנו. למען ייטב לך והארכת ימים. ומקרא נדרש לפניו.¹⁰⁹</p>	<p>335 חכמת הקודש צח (אורה"ק א עמ' קיא) <i>שמירת שפת הנזי</i></p> <p>שפת הרזים היא השפה העליונה, היא המדברת את האמת המוחלטת, בלא שום נסיגה לאחור. ושמירה צריכה היא שפה ברורה זו, מפני הנפילה של אור אמונה. שלא יפול ממעלתו העליונה, ממקום ששם אור היסודי שורה בטבעו, וכל אותו הקישור השפתי קשור בו בעומק האמת, אל המקום הנמוך של עולם המעשה, ששם לא יש כי אם לשון שקר, והשקרים נעשים למין תוכן ומטבע עוברת לאמת. ועל פי אותו השקר המתגנב בלבוש האמת של כזב בני אדם, אם יחשבו אותם המבטאים של השפה העליונה של מקור האמת על פי הערך של המשקולת המזויפה הזאת הרי הם מחיבים את העולם. כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך, כי יפול הנופל ממנו. למען ייטב לך והארכת ימים. ומקרא נדרש לפניו.</p>
<p>שמונה קבצים א תריג</p> <p>כל מחשבה רזית צריכה המון מחשבות גלויית להגלימה, ולהיות לה למגן ולמעקה, שלא יפלו אורותיה לתהום הדמיון, השקר וההירוס. וכל מחשבה גלויה צריכה ניצוץ רזי לעדנה, לשמרה מסרוחן ומהתהפכות לסם מות, תחת תכונתה המקורית להיות לסם חיים.</p>	<p>336 חכמת הקודש צט (אורה"ק א עמ' קיב) <i>סגן המחשבה הנזי</i></p> <p>כל מחשבה רזית צריכה המון מחשבות גלויית, להגלימה, ולהיות לה למגן ולמעקה, שלא יפלו אורותיה, לתהום הדמיון, השקר וההירוס. וכל מחשבה גלויה צריכה ניצוץ רזי, לעדנה, לשמרה מסרוחן ומהתהפכות לסם מות, תחת תכונתה המקורית להיות לסם חיים.</p>
<p>שמונה קבצים ח רכו</p> <p>גדולתה של חכמת הרזים, של חכמת האמת, חכמת ישראל המקורית והאמתית, היא מה שבשפע רוח הקודש שלה היא מעלה ומרוממת את כל הגשמיות לרוחניות, ואת כל הציורים שלהם, המוחשים והדמיונים, למרום האצילות וההשכלה העליונה. וזאת היא סגולתה של תורת אמת, שכל ביטוייה, כל הוראותיה, כל האופנים של הסברותיה, אפילו כשהם יורדים למטה מאד מאד, עד לידי התפיסה היותר נמוכה של האדם היותר שפל, היא קולעת תמיד אל צלם אלהים שלו, ואל האור האצילי של נשמתו, שהיא תמיד שרויה בו בתור נקודה חיונית פנימית. והדברים הולכים ומתעלים ומתגברים תמיד בחותם אמתתם, בלא זיו כל שהוא משורת האמת, ומנתיב האורה האלהית, ההולכת הלך ואור עדי עד.</p>	<p>337 חכמת הקודש ק (אורה"ק א עמ' קיב) <i>סגלת תורת הנזי</i></p> <p>גדולתה של חכמת הרזים, של חכמת האמת, חכמת ישראל המקורית והאמתית, היא מה שבשפע רוח הקודש שלה היא מעלה ומרוממת את כל הגשמיות לרוחניות, ואת כל הציורים שלהן, המוחשים והדמיונים, למרום האצילות, וההשכלה העליונה. וזאת היא סגולתה של תורת אמת, שכל ביטוייה, כל הוראותיה, כל האופנים של הסברותיה, אפילו כשהם יורדים למטה מאד מאד, עד לידי התפיסה היותר נמוכה של האדם היותר שפל, היא קולעת תמיד אל צלם אלהים שלו, ואל האור האצילי של נשמתו, שהיא תמיד שרויה בו בתור נקודה חיונית פנימית. והדברים הולכים ומתעלים, ומתגברים תמיד בחותם אמתתם, בלא זיו כל שהוא משורת האמת, ומנתיב האורה האלהית, ההולכת הלך ואור עדי עד.</p>
<p>שמונה קבצים ח רלא</p> <p>שלשה מינים הם בתלמוד, נגלה, נסתר, ויחודים. הנגלה הוא עקרו עבודת ההשתכלות, וההופעה של השפעה השמימית בלועה בתוכו. הנסתר, משמשים בו שני הכחות בהשתתפות, הארת השכל והשפעה השמימית. היחודים, הוא דרך לקבל את השפעה השמימית, וההופעה השכלית היא בלועה בתוכה.</p> <p>טרם התפרסם מקורה של חצייה השני של הפסקה.</p>	<p>338 חכמת הקודש קא (אורה"ק א עמ' קטו) <i>נצלה נסתר ויחודים</i></p> <p>שלשה מינים הם בתלמוד, נגלה, נסתר ויחודים. הנגלה הוא עקרו עבודת ההשתכלות, וההופעה של השפעה השמימית בלועה בתוכו. הנסתר, משמשים בו שני הכחות בהשתתפות, הארת השכל והשפעה השמימית. היחודים, הוא דרך לקבל את השפעה השמימית, וההופעה השכלית היא בלועה בתוכה.</p> <p><i>נצלה, והנסתר, הרי הם נידונים כמו צורה והיכל, לקודש הקדשים, היחודים, על יד מופצים החיים האמתיים, באדם, באומה, ובעולם. ואתם הדקיקים קדי אלהיכם חיים כלכם היום.</i></p>

106. ייתכן ויש לקרוא בכתב היד "לי". ומסתבר שכך קרא הרב הנזיר ולכן תוקן ללשון רבים "לנו" כמו בראש הפסקה ובהמשכה.
107. בכתב היד ניתן לקרוא מילה זו גם כ"אמונה" כפי שנדפס באורה"ק.
108. בכתב היד ניתן בדוחק לקרוא מילה זו גם כ"היסודי" כפי שנדפס באורה"ק.
109. מילה זו אינה ניתנת לקריאה בכתב היד, ובשק"א נכתב "לאחריו" מסברה על פי סדר הפסוקים.

<p>שמונה קבצים ח רל</p> <p>כל העולם השכלי כולו, ועמו ענפיו כולם, עד תחתית כל המדרגות, שהן כוללות כל המצוי כולו, מתחלפים הם במצב של עתים חשות, עתים ממללות. כשהמעמד הוא בתור הכנה לקבל את ההשפעה העליונה, הרי הכל חש ודומם, וכשהמצב בא לידי המדה שהמקבלים כל אחד ישפיע על מה שהוא למטה ממנו, אז המילול מתחיל. ואצל בני אדם הענין מתחלף. כשההכנה השכלית היא מכוונת, עד כדי לברר את התוכנים שהם למטה ממעמדו, אז השכל המצומצם שולט, והכח המעשי עושה את פעולתו, אבל כשההקשבה העליונה מתגברת, אז אין השכל המפורט יכול לפעול את פעולתו, והדממה מתחילה להיות שולטת. וכשאדם בא למדה זו, אז העסק השכלי הרגיל, בין בחול בין בקודש, הוא למטה ממדרגתו, ומוצא הוא בעצמו תמיד נגודים עצומים, על כל עסק שכלי הגיוני קצוב. והוא מוכרח להיות מכין עצמו אל מדת הדממה, להקשיב את הקול ממרומים, בדרך <u>ברכה רצון</u>¹¹⁰ ונדבה, ודבר ד' יבוא אליו, ויום ליום יביע אומר.</p>	<p>339 חכמת הקודש קב (אורה"ק א עמ' קטז) <i>ἄρακη</i></p> <p>כל העולם השכלי כולו, ועמו ענפיו כולם, עד תחתית כל המדרגות, שהן כוללות כל המצוי כולו, מתחלפים הם במצב של עתים חשות, עתים ממללות. כשהמעמד הוא בתור הכנה לקבל את ההשפעה העליונה, הרי הכל חש ודומם. וכשהמצב בא לידי המדה, שהמקבלים כל אחד ישפיע על מה שהוא למטה ממנו, אז המילול מתחיל. ואצל בני אדם הענין <u>כ פ ס</u> מתחלף. כשההכנה השכלית היא מכוונת, עד כדי לברר את התוכנים שהם למטה ממעמדו, אז השכל המצומצם שולט, והכח המעשי עושה את פעולתו. אבל כשההקשבה העליונה מתגברת, אז אין השכל המפורט יכול לפעול את פעולתו, והדממה מתחילה להיות שולטת. וכשאדם בא למדה זו, אז העסק השכלי הרגיל, בין בחול בין בקודש, הוא למטה ממדרגתו, ומוצא הוא בעצמו תמיד נגודים עצומים, על כל עסק שכלי הגיוני קצוב. והוא מוכרח להיות מכין עצמו אל מדת הדממה, להקשיב את הקול ממרומים, בדרך <u>ברכה רצון</u>¹¹⁰ ונדבה, ודבר ד' יבוא אליו, ויום ליום יביע אומר.</p>
<p>שמונה קבצים ג קעד, קעה</p> <p>החזון בא מרוב ענין. האותיות המחשביות הולכות ומתגלמות, באות הן מעולם פרחוק, מעולם מלא מחשבה, הכרה, אורה וביור, מעולם שמרוב ידיעה הוא לנו מלא תעלומה. באות האותיות ומתקרבות לנו, משתפלות אלינו דרגה אחר דרגה, עד אשר נקשיב בקול המחשבה, והנה תבות נוצרות, משפטים נולדים, עולם מלא דבורים מצטיר במחשבתנו. והעולם ההוא, שירד מאצילותו לבריאתו, חודר הוא אל יצירתו, דוחף הוא על כלי המבטא, והם עושים פקודתם, <u>דובבות</u> השפתים, והנה קול מדבר, פלא הוא ויהי לפלא. <u>האותיות בהתגלותן</u>, הרי הן <u>מרוכזות במרכזי</u> המחשבה, לוקחות אתן את כל אוצר החיים שבמחשבה הרחבה, המתפשטת ברב אורה, בווהר עליון, שאין בו הגיון מבורר ואות חטוב. על כן מלא כח הוא האות, פועל נוראות הוא, כשהוא הולך בשבילו, כשהוא מתחבר במקורו, כשמשתפכים בו כל שפעות החיים שבאוצר המחשבה, אשר לעולמי עד. אלה הם פלאי השמות, אדירי החיים, מכריעי הכחות, זיקי היש, שהאין העליון מבזקם ברב חילו. ואין לפרש עלום שמך.</p>	<p>340 חכמת הקודש קג (אורה"ק א עמ' קיז) <i>ἄρακη</i></p> <p>החזון בא מרוב ענין. האותיות המחשביות הולכות ומתגלמות, באות הן מעולם רחוק, מעולם מלא מחשבה, הכרה, אורה וביור, מעולם שמרוב ידיעה הוא לנו מלא תעלומה. באות האותיות ומתקרבות לנו, משתפלות אלינו דרגה אחר דרגה, עד אשר נקשיב בקול המחשבה, והנה תבות נוצרות, משפטים נולדים, עולם מלא דבורים מצטיר במחשבתנו. והעולם ההוא שירד מאצילותו לבריאתו, חודר הוא אל יצירתו, דוחף הוא על כלי המבטא, והם עושים פקודתם, <u>דובבות</u> השפתים, והנה קול מדבר, פלא הוא ויהי לפלא. <u>האותיות בהתגלותן</u>, הרי הן <u>מרוכזות במרכזי</u> המחשבה, לוקחות אתן את כל אוצר החיים שבמחשבה הרחבה, המתפשטת ברב אורה, בווהר עליון, שאין בו הגיון מבורר ואות חטוב. על כן מלא כח הוא האות, פועל נוראות הוא, כשהוא הולך בשבילו, כשהוא מתחבר במקורו, כשמשתפכים בו כל שפעות החיים שבאוצר המחשבה, אשר לעולמי עד. אלה הם פלאי השמות, אדירי החיים, מכריעי הכחות, זיקי היש, שהאין העליון מבזקם ברב חילו. ואין לפרש עלום שמך.</p>
<p>שמונה קבצים א תשנה</p> <p>בכל זמן, בכל יום, שעה ורגע, יכולים להבחין את חלקי ההרכבות שהכח הנשמתי שלנו עושה, עד שהוא מתרומם אל הרעיון האלהי הקדוש בטהרתו. והם הם השמות הרבים והשונים בהסתעפות רזי עולם, ואוצרות החיים שלהם, שהעבודה התמימה והמאירה בונה עליהם תמיד את מגדליה, רמי הערך, הבנויים לתלפיות. כי צדיק ד' צדקות אהב, י"ש יחזו פנימו, יום, שעה, רגע. והארה זו של יחוד השמות תמיד מביאה ברכת השלום, מפני שמבטלת את הריב בשרשו, והחלקים כולם מתאחדים באיחוד מקורי, וסופי תיבות גימטריא רי"ב. והשלום, המכליל את כל המחשבות הפזורות לרעיון נשגב ועשיר אחד, נורא בהודו ומלא חיים עזיזים בתכנו, הוא שומר את התורה מכל שכחה, נגד הריב, המפרר את כל דבר לחלקים, ומשכת. <u>חכמת הקודש קד (אורה"ק א עמ' קיח)</u> <i>ἄρακη</i></p>	<p>341 חכמת הקודש קד (אורה"ק א עמ' קיח) <i>ἄρακη</i></p> <p>בכל זמן, בכל יום, שעה ורגע, יכולים להבחין את חלקי ההרכבות, שהכח הנשמתי שלנו עושה, עד שהוא מתרומם אל הרעיון האלהי הקדוש בטהרתו. והם הם השמות הרבים, והשונים, בהסתעפות רזי עולם, ואוצרות החיים שלהם, שהעבודה התמימה והמאירה בונה עליהם תמיד את מגדליה, רמי הערך, הבנויים לתלפיות. כי צדיק ד' צדקות אהב. י"ש יחזו פנימו, יום, שעה, רגע. והארה זו, של יחוד השמות תמיד, מביאה ברכת השלום, מפני שמבטלת את הריב בשרשו, והחלקים כולם מתאחדים, באיחוד מקורי. וס'ת גימט' רי"ב. והשלום, המכליל את כל המחשבות הפזורות לרעיון נשגב ועשיר אחד, נורא בהודו ומלא חיים עזיזים בתכנו, הוא שומר את התורה מכל שכחה, נגד הריב, המפרר את כל דבר לחלקים, ומשכת. <u>חכמת הקודש קד (אורה"ק א עמ' קיח)</u> <i>ἄρακη</i></p>
<p>שמונה קבצים א תשנו</p> <p>השמות הם היחוסים שכל יש מתיחס על פיהם לאור אין סוף, והם הם המקיימים את הכל, וקוראים את הכל להויה, קורא אני אליהם יעמדו יחדו.¹¹¹ ויש שכל כך קלוש ואפל הוא היחש, על פי ירידותיו, ירידותיו, עד שהתוצאות היוצאות ממנו לגבי המצוי ההוא, הן נוטות להרס ונשכחות. והם הם שמות הטומאה, שבאים על ידי כמה תמורות אין קץ. וסוף הכל לחזור לאורה, ולקיים בהם בשמך יושיבוך, ומשלך יתנו לך, אין אדם נוגע במוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא.</p>	<p>342 חכמת הקודש קה (אורה"ק א עמ' קיט) <i>ἄρακη</i></p> <p>השמות הם היחוסים, שכל יש מתיחס על פיהם לאור אין סוף. והם הם המקיימים את הכל, וקוראים את הכל להויה. קרא אני אליהם יעמדו יחדו. ויש שכל כך קלוש ואפל הוא היחש, על פי ירידותיו, עד שהתוצאות, היוצאות ממנו לגבי המצוי ההוא, הן נוטות להרס ואפולולית. והם הם שמות הטומאה, שבאים על ידי כמה תמורות אין קץ. וסוף הכל לחזור לאורה, ולקיים בהם, בשמך יקראוך, ובמקומך יושיבוך, ומשלך יתנו לך, אין אדם נוגע במוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא.</p>

110. שוורץ סבור ששינוי הסדר כאן בא להתאים את התיאור לסדר ירידת השפע על פי המקובלים (ראה: שוורץ, אתגר, עמ' 180, הע' 6).

111. בכתב היד כתוב "יחד", ותוקן על פי הפסוק בישעיהו מ"ח, יג.

343	<p>חכמת הקודש קו (אורה"ק א עמ' קט-קכ) התקון היחודי</p> <p>יש צדיק כזה, שיכול לערוב, שיתוקן העולם כולו, וכל ישראל ישובו בתשובה שלמה, ומקבלים שפע חיים, וטוב גדול, בהקפה, ממאוצר העליון, מקור הברכות. וצדיקים כאלה מוכרחים להמצא בעקבתא דמשיחא, שכל ההשפעות באות בדרך הקפה, בסוד טוב איש חונן ומלוה. ואורח צדיקים זה מקדים את הטובה לבא לעולם, ומכשיר את הדעות לקבל הופעות חדשות, שאינן ראויות להן כלל. ומכל מקום לא תצא מזה שום תקלה, כי אם תועלת ותיקון, מפני שהדעות העליונות הללו יש בכחן להכשיר את הדור בהופעתן, שיוכל לקבל את האור הגדול שבהן, ולהשתמש בו כראוי. ההכשר הראוי לזה הוא העסק ביחודים, בבהירות הדעת, ואומץ טהרת הרצון. מלוה ד' חונן דל, ראשי תיבות, מיח"ד, וסופי תיבות בגימטריא תשעים, שהוא צדי באותיות, שמובנו צדיק. ועל ידו מתהפך כל הרע לטוב, וכל הטומאה לקדושה בסוף. אתה סתר לי מצר, ר"ת אותיות סמאל, וס"ת בגימטריא קדושה.</p>	
344	<p>חכמת הקודש קו (אורה"ק א עמ' קכ-קכא) חכמת היחודים</p> <p>כל המגרעות, החמריות והרוחניות, שבעולם, הכל בא, מפני שכל פרט משיג רק צד אחד מהמציאות, הגשמי והרוחני, הטוב בעיניו, ויתר הצדדים, שהם בלתי מושגים לו, הנם בעדו ראויים להיות אבודים מן העולם. והמחשבה הולכת ומרשמת את כח פעולתה על היחידים והקיבוצים, על הדורות והתקופות, שכל מה שהוא חוץ מהחוג העצמי life הוא מחריב ומפריע. ומתוך כך הסיבוכים מתגדלים, בדעות ואמונות, בשטות החיים, ובארחות הצבוריות. והיחיד גם כן סובל הוא מהמון הסיבוכים שבקרבו פנימה, שאין רגש אחד פוגש את חברו בחבה הראויה, ומחשבה אחת דוחה את חברתה ברוח או משטמה. חליפות רוח של ידירות נעשה דבר נמנע, והרגשת יופי כללי להשיב נפש הולכת ומתדלדלת. לכל אלה הפגעים, שהעולם כולו, ואנחנו ביחוד, סובלים מהם, קרואים הצדיקים מיחדי היחודים השכליים והרצוניים, לתקן, לחבר ולמלאות הטלת שלום שלמה ירי הטלת שלום בנשמתם פנימה, על ידי הופעת דעה שלמה וכללית, השולחת תמיד אור וחיים לכל העברים. זאת היא מגמת עבודתם נאמנים, שרוי עולם הולכים ומתגלים בהם ועל ידם. דייקנות גדולה בפרטים, חיבה וקישור נמרץ לכל החיים המוחשיים ותביעותיהם הראויות, והתעלות עליונה בצדק ובשכל, בהקפה אדירה, על כל חזיונות החיים, על כל ההליכות המדיניות, על כל השינויים הנפשיים, על כל מערכי מהלכי האמונות, והאמונות, על כל שטות המוסר, והכלכלה, על כל דרכי הטעם והיופי, על כל השבילים, החן והגבורה, וכל עו החיים וההויה, מתגלים על ידם. זאת היא מגמת הקריאה בשם ד' בכל עת.</p>	
345	<p>חכמת הקודש קו (אורה"ק א עמ' קכב-קכג) הצמחה הכללית</p> <p>רק סמיות עינים גורמת שלא תוחש לעין כל תכונת העבודה האלהית, על פי ההרצאה הרוחית, דוקא, שדוקא היא, העליונה והעמוקה שבביאורים, היא הפשוטה שבפשוטות. אי אפשר לומר שהתוכנים הרוחניים לא יהיה לנו עסק עם מציאותם, כי אם עם הרשמים שהם עושים עלינו, כמו שאי אפשר לאמר זה בהתוכנים החומריים. אותה ההרצאה, המספקת את כל חזיונות ההויה, אין לה שום יסוד, אלא חידושה וספיקה. ואינה יכולה לערוב שום הפסד בתוכן העליון, שהוא מבוקש שלנו. סוף כל סוף הרשמים הם נמצאים, וסדר יש להם בפנימיותנו. והפנימיות הזאת היא כוללת דברים רבים מאד. הנה עולמים לפניך. כשהתוכנים הרוחניים הנם משפיעים בהרחבה, כשהם מסודרים יפה, כשמהלכי החיים והמציאות אינם מנוגדים בינם לבין עצמם, ובינם לכל הספירות שביש ושבאפשר להיות, הכל מסודר, והכל עומד בנחת. הכללית והמקורית העליונה סוקרת מגמה כללית, ועליונה שבעליונה, וסוקרת גם כן מגמות אין סוף, בפרטים, ובפרטי פרטים, שואפת שהכל יתאים, הכל יסייע זה את זה. הקשבה יש לתחתון מצד העליון. כל מה שהקשבה תתחדד יותר, כל מה שצנורותיה יתפתחו יותר, כן יהיה האושר יותר גדול, כן יתפתח עונג, שלמות, עדינות וברכה בכל. החשק לעליון שבעליונים, הצמאון למילוי עצת קדוש ישראל, העצה הנובעת מהתגלות המחשבה הרוממה שמעל</p>	
<p>שמונה קבצים א תרלה</p> <p>יש צדיק כזה שיכול לערוב שיתוקן העולם כולו, וכל ישראל ישובו בתשובה שלמה, ומקבלים שפע חיים וטוב גדול בהקפה, מאוצר העליון, מקור הברכות. וצדיקים כאלה מוכרחים להמצא בעקבתא דמשיחא, שכל ההשפעות באות בדרך הקפה, בסוד טוב איש חונן ומלוה. ואורח צדיקים זה מקדים את הטובה לבא לעולם, ומכשיר את הדעות לקבל הופעות חדשות, שאינן ראויות להן כלל. ומכל מקום לא תצא מזה שום תקלה, כי אם תועלת ותיקון, מפני שהדעות העליונות הללו יש בכחן להכשיר את הדור בהופעתן, שיוכל לקבל את האור הגדול שבהן, ולהשתמש בו כראוי. ההכשר הראוי לזה הוא העסק ביחודים, בבהירות הדעת, ואומץ טהרת הרצון. מלוה ד' חונן דל, ראשי תיבות, מיח"ד, וסופי תיבות בגימטריא תשעים, שהוא צדי באותיות, שמובנו צדיק. ועל ידו מתהפך כל הרע לטוב, וכל הטומאה לקדושה בסוף. אתה סתר לי מצר, ראשי תיבות אותיות סמאל, וסופי תיבות בגימטריא קדושה.</p>	<p>שמונה קבצים א תרלו</p> <p>כל המגרעות החמריות והרוחניות שבעולם, הכל בא מפני שכל פרט משיג רק צד אחד מהמציאות הגשמי והרוחני, הטוב בעיניו, ויתר הצדדים, שהם בלתי מושגים לו, הנם בעדו ראויים להיות אבודים מן העולם. והמחשבה הולכת ומרשמת את כח פעולתה על היחידים והקיבוצים, על הדורות והתקופות, שכל מה שהוא חוץ מהחוג העצמי, הוא מחריב ומפריע. ומתוך כך הסיבוכים מתגדלים בדעות ואמונות, בשיטות החיים ובארחות הצבוריות, והיחיד גם כן סובל הוא מהמון הסיבוכים שבקרבו פנימה, שאין רגש אחד פוגש את חברו בחבה הראויה, ומחשבה אחת דוחה את חברתה ברוח או משטמה. חליפות רוח של ידירות נעשה דבר נמנע, והרגשת יופי כללי להשיב נפש הולכת ומתדלדלת. לכל אלה הפגעים, שהעולם כולו, ואנחנו ביחוד, סובלים מהם, קרואים הצדיקים מיחדי היחודים השכליים והרצוניים, לתקן, לחבר ולמלאות הטלת שלום שלמה ירי הטלת שלום בנשמתם פנימה, על ידי הופעת דעה שלמה וכללית, השולחת תמיד אור וחיים לכל העברים. זאת היא מגמת עבודתם נאמנים, שרוי עולם הולכים ומתגלים בהם ועל ידם. דייקנות גדולה בפרטים, חיבה וקישור נמרץ לכל החיים המוחשיים ותביעותיהם הראויות, והתעלות עליונה בצדק ובשכל, בהקפה אדירה, על כל חזיונות החיים, על כל ההליכות המדיניות, על כל השינויים הנפשיים, על כל מערכי מהלכי האמונות, והאמונות, על כל שטות המוסר והכלכלה, על כל דרכי הטעם והיופי, על כל השבילים, החן והגבורה, וכל עו החיים וההויה, מתגלים על ידם. זאת היא מגמת הקריאה בשם ד' בכל עת.</p>	<p>שמונה קבצים א תתכט</p> <p>רק סמיות עינים גורמת, שלא תוחש לעין כל תכונת העבודה האלהית, על פי ההרצאה הרוחית דוקא, שדוקא היא, העליונה והעמוקה שבביאורים, היא הפשוטה שבפשוטות. אי אפשר לומר שהתוכנים הרוחניים לא יהיה לנו עסק עם מציאותם, כי אם עם הרשמים שהם עושים עלינו, כמו שאי אפשר לאמר זה בהתוכנים החומריים. אותה ההרצאה המספקת את כל חזיונות ההויה, אין לה שום יסוד אלא חידושה וספיקה. ואינה יכולה לערוב שום הפסד בתוכן העליון, שהוא מבוקש שלנו. סוף כל סוף הרשמים הם נמצאים, וסדר יש להם בפנימיותנו. והפנימיות הזאת היא כוללת דברים רבים מאד, הנה עולמים לפניך. כשהתוכנים הרוחניים הנם משפיעים בהרחבה, כשהם מסודרים יפה, כשמהלכי החיים והמציאות אינם מנוגדים בינם לבין עצמם, ובינם לכל הספירות שביש ושבאפשר להיות, הכל מסודר, והכל עומד בנחת. הכללית והמקורית העליונה סוקרת מגמה כללית, ועליונה שבעליונה, וסוקרת גם כן מגמות אין סוף בפרטים, ובפרטי פרטים, שואפת שהכל יתאים, הכל יסייע זה את זה. הקשבה יש לתחתון מצד העליון. כל מה שהקשבה תתחדד יותר, כל מה שצנורותיה יתפתחו יותר, כן יהיה האושר יותר גדול, כן יתפתח עונג, שלמות, עדינות וברכה בכל. החשק לעליון שבעליונים, הצמאון למילוי עצת קדוש ישראל, העצה הנובעת מהתגלות המחשבה הרוממה שמעל</p>

	<p>לכל המחשבות, קובע בעולם חותמו. בשכל, ביושר, במוסר, בעבודה ובחיים הוא נחתם. והכל עובדים עבורת אין סוף, ושואבים ממנה חיים.</p>	<p>לכל המחשבה הרוממה שמעל לכל המחשבות, קובע בעולם חותמו. בשכל, ביושר, במוסר, בעבודה ובחיים, הוא נחתם, והכל עובדים עבורת אין סוף, ושואבים ממנה חיים.</p>
346	<p>חכמת הקודש קט (אורה"ק א עמ' קכג-קכד) מצלי הצמחה</p> <p>בעלי העבודה קראו הראשונים להמסתכלים הרזיים, והוא הסגנון המיוחד והאופיי שלהם. הם אינם בעלי הנאה, בעלי עריגה לקבלת פרס, חייהם הם חיי עבודה. לא סימבולים הם מצותיהם, כי אם עובדות, מצחצחות ומעלות הכל, מיטיבות לכל, ומאשרות את הכל. והמצות אינן נגבלות אצלם, הכל הוא מצוה. בכל דרכיך דעהו. כל מעשיך יהיו לשם שמים. מתנשאים הם מעל כל חיי החול. והם הם הגדוד של עבדי ד', ששם נאה להם. הם הם העומדים ומשמשים, כצבא המרום במרום. ויותר מכל מרום. הם הם החיים וקיימים בחיי עבודתם בעולם הזה ובעולם הבא, הם הם שבמיתתן קרויין חיים, ואינם חפשים מן המצות לעולמי עולמים, תלמידי חכמים שאין להם מנוחה, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, הולכים מחיל אל חיל, מה כאן עומד ומשמש אף שם עומד ומשמש.</p>	<p>שמונה קבצים ב רמה</p> <p>בעלי העבודה קראו הראשונים להמסתכלים הרזיים, והוא הסגנון המיוחד והאופיי שלהם. הם אינם בעלי הנאה, בעלי עריגה לקבלת פרס, חייהם הם חיי עבודה. לא סימבולים הם מצותיהם, כי אם עובדות, מצחצחות ומעלות הכל, מיטיבות לכל ומאשרות את הכל. והמצות אינן נגבלות אצלם, הכל הוא מצוה, בכל דרכיך דעהו. כל מעשיך יהיו לשם שמים. מתנשאים הם מעל כל חיי החול, והם הם הגדוד של עבדי ד', ששם נאה להם. הם הם העומדים ומשמשים, כצבא המרום במרום. ויותר מכל מרום. הם הם החיים וקיימים בחיי עבודתם בעולם הזה ובעולם הבא, הם הם שבמיתתן קרויין חיים, ואינם חפשים מן המצות לעולמי עולמים, תלמידי חכמים שאין להם מנוחה, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, הולכים מחיל אל חיל, מה כאן עומד ומשמש אף שם עומד ומשמש.</p>
347	<p>חכמת הקודש קי (אורה"ק א עמ' קכד-קכה) תחית הכונה</p> <p>הרבה מאד צריכה היא האנושיות להתפתח, עד שתכיר את הערך הגדול של הכונה, והרצון, של האידיאליות הגנוזה, שבמעמקי הנשמה, שהיא מתקשטת תמיד בשלל צבעים חדשים, שהם מראים קצת מחסנה ותפארת גדלה. כל המעשים המוסריים הגדולים בעולם, בפרטים ובכללים, אינם כי אם הופעות קטנות, נצוצות זעירות, מהאבוקה הגדולה של הכונה השלמה. הכונה היא הכל. תחית הכונה היא תחית העולם. התפלה בכונה, היחוד האלהי בכונה, המצוה והחובה בכונה, הרשות וההרחבה של החיים בכונה. והכונה בעצמה, הציר השכלי והמוסרי, הודו והדרו, פארו וקדושתו, עלייתו הבלתי פוסקת, המרומים האלהיים שלו. והכונה בהתבלטה באותיות, בשמות, שכל אות ונקודה שבהם הוא תהום והמון ימים, ופלגים, יאורים גדולים רחבי ידים, של חיים, חפץ, שאיפה, והשכלה, כח וגבורה, אצילות ותפארת. הכונה בהתאחזה בגופות קדושים, אנשים טהורים, אידיאליים, שהיושר והטוב, המעשי והמוסרי, הוא כל משוש חיה. הכונה החיה והרעננה, כמה נהרה היא מופיעה בעולם. והרזיות העליונה באה ומקשרת את הנשמה המכוננת עם מקורי החיים, הרעיוניים, עם שורש שרשם. ואור אין סוף, אור אלהים חיים, הולך ומשתפך, מתפלש בכל הגה ופועל. הכונה היא הרת המעשה. והכונה העליונה, הכונה מלאת החיים האלהיים, כל מחשבה של שלום, ושל מלחמת צדק ויושר, כל נצוח של חכמה, של סדר טוב ונחמד, כלול בתוכה. כל תיקון עולם כלול בה.</p>	<p>שמונה קבצים ד סא</p> <p>הרבה מאד צריכה היא האנושיות להתפתח, עד שתכיר את הערך הגדול של הכונה, והרצון, של האידיאליות הגנוזה, שבמעמקי הנשמה, שהיא מתקשטת תמיד בשלל צבעים חדשים, שהם מראים קצת מחסנה ותפארת גדלה. כל המעשים המוסריים הגדולים בעולם, בפרטים ובכללים, אינם כי אם הופעות קטנות, נצוצות זעירות, מהאבוקה הגדולה של הכונה השלמה. הכונה היא הכל. תחית הכונה היא תחית העולם. התפלה בכונה, היחוד האלהי בכונה, המצוה והחובה בכונה, הרשות וההרחבה של החיים בכונה. והכונה בעצמה, הציר השכלי והמוסרי, הודו והדרו, פארו וקדושתו, עלייתו הבלתי פוסקת, המרומים האלהיים שלו. והכונה בהתבלטה באותיות, בשמות, שכל אות ונקודה שבהם היא תהום והמון ימים, ופלגים, יאורים גדולים רחבי ידים של חיים, חפץ, שאיפה, והשכלה, כח וגבורה, אצילות ותפארת. הכונה בהתאחזה בגופות קדושים, אנשים טהורים, אידיאליים, שהיושר והטוב, המעשי והמוסרי, הוא כל משוש חיה. הכונה החיה והרעננה, כמה נהרה היא מופיעה בעולם. והרזיות העליונה באה ומקשרת את הנשמה המכוננת עם מקורי החיים הרעיוניים, עם שורש שרשם. ואור אין סוף, אור אלהים חיים, הולך ומשתפך, מתפלש בכל הגה ופועל. הכונה היא הרת המעשה. והכונה העליונה, הכונה מלאת החיים האלהיים, כל תיקון עולם כלול בה, כל מחשבה של שלום ושל מלחמת צדק ויושר, כל נצוח של חכמה, כלול בתוכה. כל תיקון עולם כלול בה.</p>
348	<p>חכמת הקודש קיא (אורה"ק א עמ' קכה-קכז) הצליה לצרות התצלומה</p> <p>ישנם הגיוני תעלומות כאלה, שהידיעות הממוצעות, של דעת העולם והחיים. מעמעמות את אורן. ואי אפשר שיעלה בידי החושב העליון תוכן שלם מסקירות בהירות הללו, רק אם ישכח וימחה מרשמו הרותניים העולם המעשי והרוחני המוגבל, וכל ציציו ופרחיו, כל הקישיו, תוכניו ואידיאליו. ורק אז יכשר לעלות אל מרומי הדעות העליונות שבעולם התעלומה. אמנם כשיעלה למרומים הללו, בכל שיא גבהם, ימצא חסין ומלא עושר, עד אשר יוכל לרדת אח"כ מלא עצמה, לנהל צאן אדם, עדר ד', בעולמים המוגבלים, על פי כחו של כל אחד ואחד. עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם. וכנביאים, חזוים עליונים, כחכמים, הוגי דעות עליונים, כמשוררים, מקשיבי שיח חיי העולמים, כל חד וחד לפי מרומו, יש שהם נתפשים בזמן של בין השמשות, שרשמי העולמים המוגבלים חלפו מהם ונמחקו מספרם הנשמתי, ועד עולם העליון שבמרומי הקודש עדיין לא הגיעו. שעות כאלה הן היותר מרונות לאלה בעלי הנשמה העליונה. או הם נואקים ומשועים בעטף רוחם, או כל העולם כולו ויסוריו אינו כדאי למדת עומק יסוריהם. ואחרי חבלים וצירים נוראים, ממעמקים ממצולות. מתוך שועת נשמה, אל ד' ויאר להם. אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני, צרה ויגון אמצא, ובשם ד' אקרא, אנא ד' מלטה נפשי, חנון ד' וצדיק ואלהינו מרחם, שמר פתאים ד', דלתי ולי יהושיע, שובי נפשי למנוחכי כי ד' גמל ד' גמל עליכי, כי חלצת נפשי ממות, את עיני מן דמעה את רגלי מדחי, אתהלך לפני ד' בארצות החיים.</p>	<p>שמונה קבצים ד קיג</p> <p>ישנם הגיוני תעלומות כאלה, שהידיעות הממוצעות של דעת העולם והחיים מעמעמות את אורן. ואי אפשר שיעלה בידי החושב העליון תוכן שלם מסקירות בהירות הללו, רק אם ישכח וימחה מרשמו הרותניים העולם המעשי והרוחני המוגבל, וכל ציציו ופרחיו, כל הקישיו, תוכניו ואידיאליו. ורק אז יכשר לעלות אל מרומי הדעות העליונות שבעולם התעלומה. אמנם, כשיעלה למרומים הללו בכל שיא גבהם, ימצא חסין ומלא עושר, עד אשר יוכל לרדת אחר כך מלא עצמה לנהל צאן אדם, עדר ד', בעולמים המוגבלים, על פי כחו של כל אחד ואחד. עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם. וכנביאים, חזוים עליונים, כחכמים, הוגי דעות עליונים, כמשוררים, מקשיבי שיח חיי העולמים, כל חד וחד לפי מרומו, יש שהם נתפשים בזמן של בין השמשות, שרשמי העולמים המוגבלים חלפו מהם ונמחקו מספרם הנשמתי, ועד עולם העליון שבמרומי הקודש עדיין לא הגיעו. שעות כאלה הן היותר מרונות לאלה בעלי הנשמה העליונה. או הם נואקים ומשועים בעטף רוחם, או כל העולם כולו ויסוריו אינו כדאי למדת עומק יסוריהם. ואחרי חבלים וצירים נוראים, ממעמקים, ממצולות. מתוך שועת נשמה, אל ד' ויאר להם. אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני, צרה ויגון אמצא ובשם ד' אקרא, אנא ד' מלטה נפשי, חנון ד' וצדיק ואלהינו מרחם, שמר פתאים ד', דלתי ולי יהושיע. שובי נפשי למנוחכי כי ד' גמל עליכי, כי חלצת נפשי ממות את עיני מן דמעה את רגלי מדחי, אתהלך לפני ד' בארצות החיים.</p>

349	<p>חכמת הקודש קיב (אורה"ק א עמ' קכז) נסתרות עצמות ואקריות</p> <p>ישנן נסתרות עצמיות, ונסתרות מקריות, העצמיות הם התוכנים המחשבתיים העליונים, שהם עולים בעוזום הרוחני על כל אוצר של חיים, של כל שפה והגיון, תגבורת החיים הרוחניים עזויה בהם, והניבים מלאים הם עז, ואש קודש מתלקחת בהם. והם הם אוצרות החיים המוסריים לדורי דורות, שכל הוגה שואב מהם לפי כחו, והם אינם פוסקים מלהשפיע משפעת חייהם. וכל אשר יוסיפו עובדים רבים לעבד אותם, ימלאו מפרק לפרק זיו חדש, ולשד חיים חדשים. אמנם הנסתרות המקריות הן באו מצד דלדול <u>פכח</u> הרוחני של השפה, שלא מצא די אונים איך לבטא מחשבות, שיש בהן תפיסה ביטויית. <u>הנה</u>, אף על פי שגם <u>בהן</u> אוצר זיו רוחני גנוז, אין <u>להן</u> אותו <u>פכח</u> הנצחי של הראשונים. ומדרגות הללו מתחלפות הן בערכי הקודש, ומבדילות בין קודש לקודש.</p>		
350	<p>חכמת הקודש קיג (אורה"ק א עמ' קכח) התכונה הצרפלי</p> <p>כשהורחה שכלית מופיעה, ובתכונת המוסר האצור בה ישנם גרעינים כאלה, שאינם לפי הערך של כל המהות של המשיג, המואר מאור השכל ההוא, אז יש להענין תכונה ערפלית, מיסתית. אבל בזמן שהרצון המוסרי המפעם בתוך ההשכלה העליונה המזרחת, הוא שוה כולו <u>אל</u> הרצון העצמי המהותי של העוסק בצעדים העליונים הללו, אז מקבלת ההארה צורה של אספקלריא מאירה, וההשגות נעשות הכרות ברורות, חיות וקיימות, עומדות בכל מעמדי החיים, ומתנחלות לדור דורים. ועל פי זה אין לאדם למהר לדון, איזה דבר של <u>הופעת</u> רעיונות נכנס בכלל המסתורין, כי הענין תלוי בהכנתו המוסרית של האדם. וישנם המון לימודים שיראו ערפליים לאיש אחד, כל זמן שההכשרה המוסרית שלו גורמת לכך. ובהתעלותו יהיו מזהימים לפניו כוזהר הרקיע, ויכירם כהכרתו של המשכיל הרגיל את המחשבות הרציניות, שבתאיורי המדע והמוסר הרגילים.</p>		
351	<p>חכמת הקודש קיד (אורה"ק א עמ' קכט) קש המרשלות הסמיות</p> <p>אל ידחה אדם את ההרגשות הסמיות, שמתעוררות בנפשו. יניח <u>אותן</u> להתעמק, ללבלב, להוסיף ציצים ופרחים, גם פירות יעשו, ויאצרו במקום הסמוי מן העין. וכל זה ינהיג בהנהגת הקודש והטהרה. אור המוסר הטהור, <u>ריח</u> העדן של הנשמה, השוקקת למאורים עליונים, יחוברו יחד. ובכל עת אשר רוחו יתרומם להקשיב קשב שיש קודש, מרוי תורה, גם טרם לדת חק ההשכלה הברורה, עולמים מלאים מתהוים, ובמרחבי אין קץ, אשר לנשמת החיים, עומדים הם שמה, ורעם גבורתם נורא הוא, <u>ואור</u> כאור החמה, כצאת השמש בגבורתו. ואם כח מדעו קצר, אפל וכהה, ולא הספיק לקלוט את התוכן ההכרי של כל השיגוי והשגב אשר במסתרי ערפלי אורים, ידע כי עוד יבא יום, ומבטן החושך אור גדול יציע, ושמשות אין חקר יגלו, ועל המוני עולמים תועפות נהורים יופעו. אשרי כל חוכה, כל מקשיב לקולות הדממה של המית הנשמות, גם בטרם יגלמו מהם מלים ואותיות.</p>		
352	<p>חכמת הקודש קטו (אורה"ק א עמ' קל) צרפלי זמר</p> <p>המחשבות היותר עמומות, שביסודן הן נובעות מרום המעלה העליונה שבאמת, הן הן מישיבי העולם והחיים. והמחשבות היותר מבוררות, שהן תוצאות ממדרגה פחותה באורה, מחוסר מעט של אור האמת הנשגבה, הרי הן מבלי העולם. אמנם לעולם צריכה ההדרכה הצבורית <u>להתכונן</u>, שיכוון הלב אל הנקודה האורית העליונה, השוכנת בערפל של העמומיות, ולא להתקשר בהעמומיות עצמה. <u>כי אז</u> הרשעה של המחשבות הברורות, שהאמת שבהן <u>אינה</u> כי אם יחוסית, אבל היסוד והעצמיות הוא שקר מוחלט, מפני שהן נובעות <u>ממדרגה</u> הממועטת באורה, שאינה מושפעת מהאור העליון של האמת המוחלטת, <u>מוכרתה היא</u> אז להתגבר, ונראה כאלו היא מנצחת, מאורת נעשה היא אז בחוצפה גדולה, וסוברת שהאמת והצדק הם על צדה. אבל עד ארגיעה לשון שקר, ומבין מפלשי העבים הקודרים יצא האור העליון, לגלות את האמת הכאוסה. peni fakni צניו צוריס תרא'נה, ויספו ענוים בד' שמחה, אבינוי אדם בקודש ישראל יגילו. ושבר פשעים וחטאים יחדו. ועובד ד' יכלו, והאגודים בעומק היושר שבתועים הללו ישובו</p>		
<p>שמונה קבצים ד קיט</p> <p>ישנם נסתרות עצמיות, ונסתרות מקריות, העצמיות הם התוכנים המחשבתיים העליונים, שהם עולים בעוזום הרוחני על כל אוצר של חיים, של כל שפה והגיון. תגבורת החיים הרוחניים עזויה בהם, והניבים מלאים הם עז, ואש קודש מתלקחת בהם. והם הם אוצרות החיים המוסריים לדורי דורות, שכל הוגה שואב מהם לפי כחו, והם אינם פוסקים מלהשפיע משפעת חייהם, וכל אשר יוסיפו עובדים רבים לעבד אותם, ימלאו מפרק לפרק זיו חדש, ולשד חיים חדשים. אמנם הנסתרות המקריות, הן באו מצד דלדול כח הרוחני של השפה, שלא מצא די אונים איך לבטא מחשבות שיש בהן תפיסה ביטויית. <u>הם</u>, אף על פי שגם <u>בהם</u> אוצר זיו רוחני גנוז, אין <u>להם</u> אותו כח הנצחי של הראשונים. ומדרגות הללו מתחלפות הן בערכי הקודש, ומבדילות בין קודש לקודש.</p>	<p>שמונה קבצים ה רסח</p> <p>כשהורחה שכלית מופיעה, ובתכונת המוסר האצור בה ישנם גרעינים כאלה שאינם לפי הערך של כל המהות של המשיג המואר מאור השכל ההוא, אז יש להענין תכונה ערפלית מיסתית. אבל בזמן שהרצון המוסרי המפעם בתוך ההשכלה העליונה המזרחת הוא שוה כולו <u>עם</u> הרצון העצמי המהותי של העוסק בצעדים העליונים הללו, אז מקבלת ההארה צורה של אספקלריא מאירה, וההשגות נעשות הכרות ברורות, חיות וקיימות, עומדות בכל מעמדי החיים, ומתנחלות לדור דורים. ועל פי זה אין לאדם למהר לדון איזה דבר של <u>הופעת</u> רעיונות נכנס בכלל המסתורין, כי הענין תלוי בהכנתו המוסרית של האדם. וישנם המון לימודים שיראו ערפליים לאיש אחד כל זמן שההכשרה המוסרית שלו גורמת לכך. ובהתעלותו יהיו מזהימים לפניו כוזהר הרקיע, ויכירם כהכרתו של המשכיל הרגיל את המחשבות הרציניות שבתאיורי המדע והמוסר הרגילים.</p>	<p>שמונה קבצים ח ד</p> <p>אל ידחה אדם את ההרגשות הסמיות שמתעוררות בנפשו. יניח <u>אותם</u> להתעמק, ללבלב, להוסיף ציצים ופרחים, גם פירות יעשו, ויאצרו במקום הסמוי מן העין. וכל זה ינהיג בהנהגת הקודש והטהרה. אור המוסר הטהור, <u>ריח</u> העדן של הנשמה, השוקקת למאורים עליונים, יחוברו יחד. ובכל עת אשר רוחו יתרומם להקשיב קשב שיש קודש מרוי תורה, גם טרם לדת חק ההשכלה הברורה, עולמים מלאים מתהוים, ובמרחבי אין קץ אשר לנשמת החיים, עומדים הם שמה, ורעם גבורתם נורא הוא, <u>ואור</u> כאור החמה, כצאת השמש בגבורתו. ואם כח מדעו קצר, אפל וכהה, ולא הספיק לקלוט את התוכן ההכרי של כל השיגוי והשגב אשר במסתרי ערפלי אורים, ידע כי עוד יבא יום ומבטן החושך אור גדול יציע, ושמשות אין חקר יגלו, ועל המוני עולמים תועפות נהורים יופעו. אשרי כל חוכה, כל מקשיב לקולות הדממה של המית הנשמות, גם בטרם יגלמו מהם מלים ואותיות.</p>	<p>שמונה קבצים ג עא</p> <p>המחשבות היותר עמומות, שביסודן הן נובעות מרום המעלה העליונה שבאמת, הן הן מישיבי העולם והחיים. והמחשבות היותר מבוררות, שהן תוצאות ממדרגה פחותה באורה, מחוסר מעט של אור האמת הנשגבה, הרי הן מבלי העולם. אמנם לעולם צריכה ההדרכה הצבורית <u>להתכונן</u>, שיכוון הלב אל הנקודה האורית העליונה, השוכנת בערפל של העמומיות, ולא להתקשר בהעמומיות עצמה. <u>כי אז</u> הרשעה של המחשבות הברורות, שהאמת שבהן <u>אינה</u> כי אם יחוסית, אבל היסוד והעצמיות הוא שקר מוחלט, מפני שהן נובעות <u>ממדרגה</u> הממועטת באורה, שאינה מושפעת מהאור העליון של האמת המוחלטת, <u>מוכרתה היא</u> אז להתגבר, ונראה כאלו היא מנצחת, מאורת נעשה היא אז בחוצפה גדולה, וסוברת שהאמת והצדק הם על צדה. אבל עד ארגיעה לשון שקר, ומבין מפלשי העבים הקודרים יצא האור העליון, לגלות את האמת הכאוסה. אבינוי אדם בקודש ישראל יגילו, ויספו ענוים בד' שמחה. ושבר פשעים וחטאים יחדו, ועובד ד' יכלו. והאגודים בעומק היושר שבתועים הללו ישובו בככי ותחנונים, וכגון אלה אליהו בא לקרב</p>

	בבכי ותחנונים. וכגון אלה אליהו בא לקרב ולא לרחק, ולהשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.	ולא לרחק, ולהשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.
353	<p>חכמת הקודש קטז (אורה"ק א עמ' קלג) <i>חכמת הקודש בארץ ישראל</i></p> <p>חכמת הקודש אינה זורחת כ"א בארץ ישראל. כל מה שמציירים בחוץ לארץ אינם אלא תולדות הבינה וסעיפיה, יפצו מעינתך חוצה ברחבות פלגי מים. על ידי הצפיה העמוקה לראות את ארץ ישראל, מזדרכת קצת הארה מזיו החכמה של ארץ ישראל, ומאירה על הסתעפות הבינה, המתיצרת גם בחו"ל. הן אמת חפצת בסתות ובסתם חכמה תודיעני, ואומר, היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלים.</p>	<p>שמונה קבצים ז קמח</p> <p>חכמת הקודש אינה זורחת כי אם בארץ ישראל. כל מה שמציירים בחוץ לארץ, אינם אלא תולדות הבינה וסעיפיה, יפצו מעינתך חוצה ברחובות פלגי מים. על ידי הצפיה העמוקה לראות את ארץ ישראל, מזדרכת קצת הארה מזיו החכמה של ארץ ישראל, ומאירה על הסתעפות הבינה, המתיצרת גם בחוץ לארץ. הן אמת חפצת בסתות ובסתם חכמה תודיעני, ואומר, היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלים.</p>
354	<p>חכמת הקודש קיז (אורה"ק א עמ' קלד) <i>המציון הרוחני בארץ ישראל</i></p> <p>בארץ ישראל המעיין הרוחני של פנימיות הקודש, שהוא אור החיים של נשמת כנסת ישראל, מתגבר הוא מאליו. רק סיוע הוא צריך מהעבודה המעשית והשכלית, שהיא משתכללת בעמל כפיו ועמל רוחו של האדם. אבל בחוץ לארץ עיקר הקנין הוא בא רק מצד היגיעה, החיקור, הביקור, הנסיון וההתעמקות. וההארה האלהית, המתגברת משפיעה הרוחניים של הנשמה, היא באה בתור סיוע, ודבר נטפל, לשכלל את האוצר הרוחני, שבא ומתאדר על ידי העמל של המלחמה נגד המחשכים הרבים, השולטים בכל ארעא דחשוכא, של חשכת הגלות. אמנם המצב הזה, העקריות של מעשה האדם ועמלו, והטפלות של האור הנשגב השמימי, איננו דבר קבוע במדותיה של כנסת ישראל. כי מיד בהקבע האומה בארץ חמדתה ישובו כל הסגולות להיות נקבעות בסדרן הראוי, והרכוש הרוחני הגדול, שנצבר בכל משך ימי הגולה, יהפכו ערכיו, וישובו גם הם לגלות את העקריות שבהם בצדם האלהי, בשפעתם החיה העליונה, ואת טפילותם בצדם האנושי, של עמל האדם ופרי התבוננותו, השכלית וההרגשית, לכל פלוגותיה.</p>	<p>שמונה קבצים ח קו</p> <p>בארץ ישראל, המעיין הרוחני של פנימיות הקודש, שהוא אור החיים של נשמת כנסת ישראל, מתגבר הוא מאליו, רק סיוע הוא צריך מהעבודה המעשית והשכלית, שהיא משתכללת על ידי עמל כפיו ועמל רוחו של האדם. אבל בחוץ לארץ, עיקר הקנין הוא בא רק מצד היגיעה, החיקור, הביקור, הנסיון וההתעמקות, וההארה האלהית, המתגברת משפיעה הרוחניים של הנשמה, היא באה בתור סיוע ודבר נטפל, לשכלל את האוצר הרוחני, שבא ומתאדר על ידי העמל של המלחמה נגד המחשכים הרבים, השולטים בכל ארעא דחשוכא של חשכת הגלות. אמנם המצב הזה <i>le</i> העקריות של מעשה האדם ועמלו, והטפלות של האור הנשגב השמימי, איננו דבר קבוע במדותיה של כנסת ישראל, כי מיד בהקבע האומה בארץ חמדתה, ישובו כל הסגולות להיות נקבעות בסדרן הראוי, והרכוש הרוחני הגדול שנצבר בכל משך ימי הגולה, יהפכו ערכיו, וישובו גם הם לגלות את העקריות שבהם בצדם האלהי, בשפעתם החיה העליונה, ואת טפילותם בצדם האנושי של עמל האדם ופרי התבוננותם השכלית וההרגשית לכל פלוגותיה.</p>
355	<p>חכמת הקודש קיח (אורה"ק א עמ' קלה) <i>השפע הרזי כנסת ישראל</i></p> <p>ההגיון הרזי הוא החופש הישראלי, כלומר, הנשמה הישראלית. בהיותה בתור נשמה יחידה, יונקת מטל החיים של כנסת ישראל, חושבת ומציירת על פי טבעה, ועל פי כל אותם הגורמים שגרמו לה לחשוב <i>לפי דבר</i> כל אותם המאורעות הגדולים, המיוחדים לישראל ותולדתו, על פי אותו היחש האלהי, העליון, המובלט, אשר הופע באומה נפלאה זו. כשהחופש עולה עד למרום פסגתו, כשאין הנשמה סובלת משום מוטה ועול של כל דעה מוסכמת, שיוצאת שלא ממקור ישראל, אז הרעיונות, ההולכים ונוצרים על פי קדושה טהורה זו, הם רזי תורה. בין כשהם נאמרים באותה השפה ואותו הסגנון, שבעלי הרזים רגילים להשתמש בה, בין כשהם נאמרים בסגנון אחר, ובצורה ספרותית אחרת, זה השפע של רוח הקודש הולך וזורם מרוח ישראל בהם, וכנסת ישראל היא בעצמה קבלה למשה מסיני.</p>	<p>שמונה קבצים ד מג</p> <p>ההגיון הרזי הוא החופש הישראלי, כלומר, הנשמה הישראלית, בהיותה בתור נשמה יחידה יונקת מטל החיים של כנסת ישראל, חושבת ומציירת על פי טבעה, ועל פי כל אותם הגורמים שגרמו לה לחשוב, כל אותם המאורעות הגדולים המיוחדים לישראל ותולדתו, על פי אותו היחש האלהי העליון המובלט, אשר הופע באומה נפלאה זו. כשהחופש עולה עד למרום פסגתו, כשאין הנשמה סובלת משום מוטה ועול של כל דעה מוסכמת שיוצאת שלא ממקור ישראל, אז הרעיונות ההולכים ונוצרים על פי קדושה טהורה זו הם רזי תורה. בין כשהם נאמרים באותה השפה ואותו הסגנון שבעלי הרזים רגילים להשתמש בה, בין כשהם נאמרים בסגנון אחר ובצורה ספרותית אחרת, זה השפע של רוח הקודש הולך וזורם מרוח ישראל בהם, וכנסת ישראל היא בעצמה קבלה למשה מסיני.</p>
356	<p>חכמת הקודש קיט (אורה"ק א עמ' קלו-קלז) <i>אדת אלףו אלהו</i></p> <p>אליהו יושב בכל מוצאי שבת קודש תחת עץ החיים וכותב זכויותיהם של ישראל. על כן ראוי לכל מי שיש שייכות של תשוקה לרוי תורה, שהיא מדת גלוי אליהו, באיזה דרגא, אפילו אם היא רק בדרך דמיון, או הרגשה, או השגת השכל האנושי, וקל וחומר אם עלה בחסד עליון למדרגות יותר גבוהות, שבכל מוצאי שבת קודש יעשה גם הוא כמעשיו של אליהו, ויעסוק בזכויותיהם של ישראל. ויכיר בהכרה שכלית ובהשגה בהירה וברורה את קדושת ישראל, ויקרת מעלתו, וידבק עצמו בכללות עם קדוש, עם ד', וסגולת נחלתו, שאין קץ ותכלית להופעת אור קדשו של כל יחיד ויחיד שבהם, שגם הריקנים שבישראל כל העולם משותת עליהם. ויש להתרעד ביראה קדושה, מקדושת הנשמה האלהית של כל נפש מישראל, ולהיות מלא שוקקות וחמדת עולמים לקדושת רוממות קוין ישראל בכלל, ולהצלתו של כל יחיד מישראל בכל מעשי ידיו, בחומריות וברוחניות, ובכל טוב. <i>ואתמוק אצמאי נשמתו יכין ויקרא</i>. אשריכם ישראל, אשריך ישראל, מי כמוך עם נושע בד'. אהבתיך עמי, ולאומי, איייתך בכל לבי, ובכל נפשי, ובכל חושי, ובכל לב, בכל</p>	<p>שמונה קבצים ו קכ</p> <p>אליהו יושב בכל מוצאי שבת קודש תחת עץ החיים, וכותב זכויותיהם של ישראל. על כן ראוי לכל מי שיש שייכות של תשוקה לרוי תורה, שהיא מדת גלוי אליהו באיזה דרגא, אפילו אם היא רק בדרך דמיון או הרגשה או השגת השכל האנושי, וקל וחומר אם עלה בחסד עליון למדרגות יותר גבוהות, שבכל מוצאי שבת קודש יעשה גם הוא כמעשיו של אליהו, ויעסוק בזכויותיהם של ישראל. ויכיר בהכרה שכלית, ובהשגה בהירה וברורה, את קדושת ישראל ויקרת מעלתו, וידבק עצמו בכללות עם קדוש, עם ד', וסגולת נחלתו, שאין קץ ותכלית להופעת אור קדשו של כל יחיד ויחיד שבהם, שגם הריקנים שבישראל כל העולם משותת עליהם. ויש להתרעד ביראה קדושה מקדושת הנשמה האלהית של כל נפש מישראל, ולהיות מלא שוקקות וחמדת עולמים לקדושת רוממות קוין ישראל בכלל, ולהצלתו של כל יחיד מישראל בכל מעשי ידיו, בחומריות וברוחניות, ובכל טוב. אשריכם ישראל, אשריך ישראל, מי כמוך עם נושע בד'. אהבתיך עמי ולאומי, איייתך בכל לבי, ובכל נפשי, ובכל חושי, ובכל לב, בכל</p>

114. איש שלום מביא עדות בשם הנזיר על שינוי שהכניס כאן הרא"ה (איש שלום, הרב קוק, עמ' 276, הערה 24), אלא שבדיקת

כתב היד אינה תומכת בעדות זו, וצ"ע.

	<p>אחמדך בכל חום לב, בכל אש עצמותי, אשתוקק לראות כבודך, יפיך, והדרך, עת תרומם ותנשא, עת תגדל ביפי צבינוך, ויצאו כל סגולותיך, והנפלאות הכמוסות בך, מן הכח אל הפועל, עת תנטע ותתאזרח בארץ צבינוך, ויגלו לצפון ולים, לקדם ולמערב, תפארת עוזך, וגובה קרנך. וראו גוים צדקך וכל מלכים כבודך, וקרא לך שם חדש אשר פי ד' יקבנו, והיית עטרת תפארת ביד ד', וצניף מלוכה בכף אלהיך.</p>	
357	<p>חכמת הקודש קב (אורה"ק א עמ' קלז-קלח) <i>התנ"לות רוח הקדש</i></p> <p>על פי התנוצצות של רוח הקודש משיגים בבת אחת, בלא יגיעה, סדרי חכמה רבה, הכוללים בקרבם עדן, יופי, קדושה, ברכה, אהבה, גבורה, ומשיגים את העולמות על פי השתלשלות סדרם כמו שהם גלויים בנשמה, שחציבתה היא מכולם. המוכשרים לזיו הסתכלות קודש זו, נתבעים הם לעסוק תמיד ברזי תורה, מצד עצמות ערכם, תורה לשמה ממש. וכל מה שהם משלימים יותר את אופים הרוחני בזיו הצחצחות העליונים, הרי הם מתגדלים, מתפארים ומתנשאים. וכל העולמים כולם, וכל הנשמות שבתוכם, לכל מדרגותיהם, מתנשאים עמם, ושם ד' הגדול מתגדל בהם ועל ידם. וכנסת ישראל מתברכת, וגאולתה מתקרבת. והתפלות מתעלות, ומתקרבות למרכז מגמתן, והולכות ונשמעות. והמאויים הולכים ומתקיימים, וכל חפץ הולך ונמלא. יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא, ותגזר אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור. והתיקון המוסרי האמיתי של <u>טהרה העליונה</u> של כל המדות, וכל המעשים כולם שהם תולדותיהן, הולך ומתגבר בשפע, וכפרץ מים הולך אור חדש ופורץ. ולמלאות המבוקש האדיר בקודש של צדיק עליון, מכון אור עולמים, מתנועעות נשמות מופלאות מחביון עזם להופיע בעולם, לחדש חיים חדשים, לכונן קודש קדשים, להסיר חליים מחולים, וזוהמות רוחניות מנפשות נעשקות, ומזיו הרחב הזה העליון לוקטים אורות, וניצוצות, הממעיט אסף עשרה חמרים.</p>	
358	<p>חכמת הקודש קכא (אורה"ק א עמ' קלח-קמ) <i>התנ"לות האורה הפנימית</i></p> <p>ההכרות הפנימיות שבנשמה הולכות ומתחזקות בקרבה, כשיפנו לפניה את הדרך מאבני המכשולים, שהם המחשבות הרעות, המדות והמעשים המקולקלים, מתרוממת מעצמה היא הנשמה אל חשקה העליון, להיות טובה וישרה, מוכנת בטוהרתה לטוהר המוסר, לקרבת אלהים, ועדינות הרוח, לאהבת הבריות, הצדקה, החסד והמישרים. העבודות המעשיות והרוחניות, <u>מתורה והרגל הטוב</u>, אינם כי אם תוכנים כאלה, שהמכשולים מתפנים על ידם. והתנוצצות האורה העצמית מתחילה לחיות את חייה, כבקיעת השמש מתוך העננים. התרוממותה הזיכוכית של הנשמה מביאה היא לקדושה היותר עליונה. סוקרת היא את תמצית הטהרה בנקודתה היותר בהירה, מאוחדת היא עם פנימיותה של ההויה כולה, שהיא מחיה גם את חיזוניה. על כן היא קרובה להארת רוח הקודש, שכל רזי עולם מתגלים לה. מתחיל הדבר הגדול הזה בטיפין טיפין. אבל כשהולכים ועולים, כשהגבורה האלהית, ברזם קדושת טוהרתה, מתגברת על ידי החפץ הטוב של האדם, של היחיד ושל הציבור, הרי היא פורצת את הקירות הסתומות, הטיפין מתחילים להיות <u>זוחלים</u> ומקלחים, והקילוח הולך ומתגבר ונעשה <u>זרם</u>, והזרם לאפיק נחלים, ולהמון מים רבים, קנול המולה כקנול מחנה, כקנול שדי בדברו. מההכרות הפנימיות, המתעוררות ועולות בלבם של צדיקי הדורות, נשמתם מתעלה, ואורה מתגדל, ועם גדולת אורה והתגברותו, מתגדלת היא האורה הפנימית של כל הנשמות כולן. הקשר הנשמתי של כל ישראל, שיש הרבה צינורות מקלחים זיו חיים מאחד לחבירו, ולמעלה למעלה, ישנה אחדות גמורה בצרור החיים השרשי שלהם, פועל הוא שהעליה האורית בוקעת היא על ידי הארתם של צדיקים בכל הנשמות כולן, בין שמרגישים אותה התוספת הרוחנית, בין שאין מרגישים אותה. מובן הדבר, שהקישור הנפשי, שעל ידי החבה, האמון, הכבוד, והדבקות המעשית, חשק השתוות, וחמדת ההתבסמות, פותח את הצינורות הרוחניים יותר ויותר, ומחזק את הקשר העצמי השרשי יותר, וההתעלות עוברת בבהירות ובפעולה נפלאה, מאישיות יחידית גדולה על הכלל כולו, הסמוך סמוך יותר, והמקושר ביותר לפי ערכו כך הוא <u>עליון</u>. אבל עיקר חטיבתה של ההתעלות באה היא גם מעצמה, ומתוספת על ידי עומק החפץ של הצדיקים עצמם, שהטבה המוחלטת, והארת הכל, היא נקודת חשקם. ומקשר</p>	
<p>אש עצמותי. אשתוקק לראות כבודך, יפיך והדרך, עת תרומם ותנשא, עת תגדל ביפי צבינוך, ויצאו כל סגולותיך והנפלאות הכמוסות בך מן הכח אל הפועל, עת תנטע ותתאזרח בארץ צבינוך, ויגלו לצפון ולים לקדם ולמערב, תפארת עוזך, וגובה קרנך. וראו גוים צדקך וכל מלכים כבודך, וקרא לך שם חדש אשר פי ד' יקבנו, והיית עטרת תפארת ביד ד', וצניף מלוכה בכף אלהיך.</p>	<p>שמונה קבצים א תרכא</p> <p>על פי התנוצצות של רוח הקודש משיגים בבת אחת, בלא יגיעה, סדרי חכמה רבה, הכוללים בקרבם עדן, יופי, קדושה, ברכה, אהבה, גבורה, ומשיגים את העולמות על פי השתלשלות סדרם, כמו שהם גלויים בנשמה, שחציבתה היא מכולם. המוכשרים לזיו הסתכלות קודש זו, נתבעים הם לעסוק תמיד ברזי תורה מצד עצמות ערכם, תורה לשמה ממש. וכל מה שהם משלימים יותר את אופים הרוחני בזיו הצחצחות העליונים, הרי הם מתגדלים, מתפארים ומתנשאים, וכל העולמים כולם וכל הנשמות שבתוכם לכל מדרגותיהן מתנשאים עמם, ושם ד' הגדול מתגדל בהם ועל ידם, וכנסת ישראל מתברכת, וגאולתה מתקרבת, והתפילות מתעלות, ומתקרבות למרכז מגמתן, והולכות ונשמעות, והמאויים הולכים ומתקיימים, וכל חפץ הולך ונמלא, יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא, ותגזר אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור. והתיקון המוסרי האמיתי של טהרה העליונה של כל המדות, וכל המעשים כולם שהם תולדותיהן, הולך ומתגבר בשפע, וכפרץ מים הולך אור חדש ופורץ. ולמלאות המבוקש האדיר בקודש של צדיק עליון, מכון אור עולמים, מתנועעות נשמות מופלאות מחביון עזם להופיע בעולם, לחדש חיים חדשים, לכונן קודש קדשים, להסיר חליים מחולים, וזוהמות רוחניות מנפשות נעשקות, ומזיו הרחב הזה העליון, לוקטים אורות וניצוצות, הממעיט יאסף עשרה חמרים.</p>	<p>שמונה קבצים ג י</p> <p>ההכרות הפנימיות שבנשמה הולכות ומתחזקות בקרבה, כשיפנו לפניה את הדרך מאבני המכשולים, שהם המחשבות הרעות, המדות והמעשים המקולקלים. מתרוממת מעצמה היא הנשמה אל חשקה העליון, להיות טובה וישרה, מוכנת בטוהרתה לטוהר המוסר, לקרבת אלהים, ועדינות הרוח, לאהבת הבריות, הצדקה, החסד והמישרים. העבודות המעשיות והרוחניות, <u>מתורה והרגל הטוב</u>, אינם כי אם תוכנים כאלה, שהמכשולים מתפנים על ידם. והתנוצצות האורה העצמית מתחילה לחיות את חייה, כבקיעת השמש מתוך העננים. התרוממותה הזיכוכית של הנשמה מביאה היא לקדושה היותר עליונה. סוקרת היא את תמצית הטהרה בנקודתה היותר בהירה, מאוחדת היא עם פנימיותה של ההויה כולה, שהיא מחיה גם את חיזוניה. על כן היא קרובה להארת רוח הקודש, שכל רזי עולם מתגלים לה. מתחיל הדבר הגדול הזה בטיפין טיפין. אבל כשהולכים ועולים, כשהגבורה האלהית, ברזם קדושת טוהרתה, מתגברת על ידי החפץ הטוב של האדם, של היחיד ושל הציבור, הרי היא פורצת את הקירות הסתומות, הטיפין מתחילים להיות <u>זוחלים</u> ומקלחים, והקילוח הולך ומתגבר ונעשה <u>זרם</u>, והזרם לאפיק נחלים, ולהמון מים רבים, כקנול שדי בדברו, קנול המולה כקנול מחנה. מההכרות הפנימיות המתעוררות ועולות בלבם של צדיקי הדורות, נשמתם מתעלה, ואורה מתגדל, ועם גדולת אורה והתגברותו, מתגדלת היא האורה הפנימית של כל הנשמות כולן. הקשר הנשמתי של כל ישראל, שיש הרבה צינורות מקלחים זיו חיים מאחד לחבירו, ולמעלה למעלה, ישנה אחדות גמורה בצרור החיים השרשי שלהם, פועל הוא שהעליה האורית בוקעת היא על ידי הארתם של צדיקים בכל הנשמות כולן, בין שמרגישים אותה התוספת הרוחנית, בין שאין מרגישים אותה. מובן הדבר, שהקישור הנפשי שעל ידי החבה, האמון, הכבוד, והדבקות המעשית, חשק השתוות וחמדת ההתבסמות, פותח את הצינורות הרוחניים יותר ויותר, ומחזק את הקשר העצמי השרשי יותר, וההתעלות עוברת בבהירות ובפעולה נפלאה מאישיות יחידית גדולה על הכלל כולו, הסמוך סמוך יותר, והמקושר ביותר לפי ערכו כך הוא <u>עליון</u>. אבל עיקר חטיבתה של ההתעלות באה היא גם מעצמה, ומתוספת על ידי עומק החפץ של הצדיקים עצמם, שהטבה המוחלטת, והארת הכל, היא נקודת חשקם. ומקשר</p>

<p>הנקודה שבכנסת ישראל יוצאת אורה גם על כל הנשמה, ועל כל רוח ונפש, והאורה הפנימית מאירה לכל צלם אלהים של כללות האדם, ולהאחדות הכללית של חיי החיים, ויסוד החיים העלומים שבכל השדרות. ההכרה הפנימית העליונה, שמתנשאת בתוכן הלב, של חסידי עליון, הגבורים הטהורים, מעלה היא הכל, ומדשנת את הכל בעדינות ובברכת שלום, ומעוז של קדושת הקיום בקישור הטוב המוחלט. והשמרים הולכים ויורדים, ושמרי השמרים הולכים וכלים. והאור הטהור של החיים הטהורים, נושאי הישר, הסיודור, הצדק, החכמה, התרבות, הדרך-אריך, הידידות, הבריאות, הנקיין, הנצחיות, הקדושה, האהבה, האמונה, והברכה, וכל ענפיהם הטובים, והמשובחים, הוא הולך ומתעלה. ולקשר עליון של עבודת קודש זאת, שהוא מעין ההולך ומתגבר, הולך ומתברך, בהמוני המונים, של ידיעות, הכרות, הרגשות, זמירות ושירות, עז וחיים, צהלה וחדוה, גבורה ותפארת, חידוש רוח ונפש, התנוצצות זיו והוד של נשמה, הגבה למעלה למעלה, הולכים צדיקים נבונים לב ומתקשרים, בכל עת ובכל רגע בעבודת קדשם, המחשבת, ההרגשית, המלולית, והמעשית. והם הולכים ועולים, הולכים ומתגברים. וכל מכשול אשר ימצא על דרכם, הכל מתהפך לטובתם ושכולם. כי עם אבני השדה ברייתך וחית השדה השלמה לך, ותגור אמר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור, יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא.</p>	<p>הנקודה שבכנסת ישראל יוצאת אורה גם על כל הנשמה, ועל כל רוח ונפש. והאורה הפנימית מאירה לכל צלם אלהים של כללות האדם, ולהאחדות הכללית של חיי החיים, ויסוד החיים העלומים שבכל השדרות. ההכרה הפנימית העליונה, שמתנשאת בתוכן הלב, של חסידי עליון, הגבורים הטהורים, מעלה היא הכל, ומדשנת את הכל בעדינות ובברכת שלום, ומעוז של קדושת הקיום בקישור הטוב המוחלט. והשמרים הולכים ויורדים, ושמרי השמרים הולכים וכלים. והאור הטהור של החיים הטהורים, נושאי הישר, הסיודור, הצדק, החכמה, התרבות, הדרך-אריך, הידידות, הבריאות, הנקיין, הנצחיות, הקדושה, האהבה, האמונה, והברכה, וכל ענפיהם הטובים, והמשובחים, הוא הולך ומתעלה. ולקשר עליון של עבודת קודש זאת, שהוא מעין ההולך ומתגבר, הולך ומתברך, בהמוני המונים, של ידיעות, הכרות, הרגשות, זמירות ושירות, עז וחיים, צהלה וחדוה, גבורה ותפארת, חידוש רוח ונפש, התנוצצות זיו והוד של נשמה, הגבה למעלה למעלה, הולכים צדיקים נבונים לב ומתקשרים, בכל עת ובכל רגע בעבודת קדשם, המחשבת, ההרגשית, המלולית, והמעשית. והם הולכים ועולים, הולכים ומתגברים. וכל מכשול אשר ימצא על דרכם, הכל מתהפך לטובתם ושכולם. כי עם אבני השדה ברייתך וחית השדה השלמה לך, ותגור אמר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור, יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא.</p>
<p>שמונה קבצים ב קפב</p> <p>להפנות את הלבבות ולהעסיק את המוחות במחשבות נאצלות, שמקורן ברזי תורה, נעשה בדור האחרון הכרח גמור לקיום היהדות. וירידה זו בעצמה, שהביאה את הכרח ההשתמשות באמצעי נשגב זה, היא העליה.</p>	<p>359 חכמת הקודש קכב (אורה"ק א עמ' קמא) <i>עלוי הרוזים בדרור האחרון</i> טטרה את הלבבות, ולהעסיק את המוחות במחשבות נאצלות, שמקורן ברזי תורה, נעשה בדור האחרון הכרח גמור לקיום היהדות. וירידה זו בעצמה, שהביאה את הכרח ההשתמשות באמצעי נשגב זה, היא העליה.</p>
<p>שמונה קבצים ב קי</p> <p>ברזי תורה מונחות המגמות היותר רוממות, שהן מתגלות בכל סעיפי הרעיון בצורות מפורזות, ובאור תורה הכל בא באגודה אחת, וכל אחת מהמגמות מאירה בביסוס של האור הכללי.</p>	<p>360 חכמת הקודש קכג (אורה"ק א עמ' קמא) <i>מנחת הרוזים</i> ברזי תורה מונחות המגמות היותר רוממות, שהן מתגלות בכל סעיפי הרעיון בצורות מפורזות, ובאור תורה הכל בא באגודה אחת, וכל אחת מהמגמות מאירה בביסוס של האור הכללי.</p>
<p>שמונה קבצים ח פט</p> <p>המגמה של התגלות רזי תורה, היא המטרה האידיאלית בחיים ובמציאות. המחשכים שתוכן הקודש מתכסה בהם, הם גורמים להקטין את רוח האדם ולהזעיר את שאיפותיו, וממילא הרי הוא מתדלדל, והחברה כולה מתדלדלת בדילדולם של היחידים, האומה מתרוששת ברוחה על ידי התרוקנות הרוח של בניה. רזי תורה מרוממים את הרוח, נותנים לו אופקים רחבים ונשאים להשקפותיו, ומשאלותיו מתעלות, עד שהוא מתרומם להקשיב את הקשב של קול ד', ותכונת חייו מתאגדת בעשות רצונו של מקום, והוא מתאחד באחדות נשאה עם כל המון העולם, שהם ביחד כולם אומר סלה של האידיאה העליונה, הרצון הקדוש והנשא. המהלכים המרוממים את הרוח משפלות ערכו, פוגשים גם כן בהשליבים התחתונים, של הכנת הרוח. וזיו החיים של תחית האומה בישראל, לימוד יסודות מדעיה, אידיאליה ושאפותיה, הנם צעדים מתקרבים לאותו השיגוב העליון, שהוד רזי האמונה וגילוי סתרי תורה מובילים אליו. רוחא דמלכא משיחא הולך הוא בהתגלות רוח הקודש על העוסקים בסתרי הקודש העליונים, ופעמי עקבותיו ניכרים הם בכל מהלך המקשר את כללות האומה לארצה ובנינה.</p>	<p>361 חכמת הקודש קכד (אורה"ק א עמ' קמב) <i>מנחת התשלות הרוזים</i> המגמה של התגלות רזי תורה היא המטרה האידיאלית בחיים ובמציאות. המחשכים, שתוכן הקודש מתכסה בהם, הם גורמים להקטין את רוח האדם, ולהזעיר את שאיפותיו, וממילא הרי הוא מתדלדל, והחברה כולה מתדלדלת בדילדולם של היחידים, האומה מתרוששת ברוחה על ידי התרוקנות הרוח של בניה. רזי תורה מרוממים את הרוח, נותנים לו אופקים רחבים ונשאים להשקפותיו, ומשאלותיו מתעלות, עד שהוא מתרומם, להקשיב את הקשב של קול ד', ותכונת חייו מתאגדת, בעשות רצונו של מקום, והוא מתאחד באחדות נשאה עם כל המון העולם, שהם ביחד כולם, אומר סלה, של האידיאה העליונה, הרצון הקדוש והנשא. המהלכים המרוממים את הרוח משפלות ערכו, פוגשים גם כן בהשליבים התחתונים, של הכנת הרוח. וזיו החיים של תחית האומה בישראל, לימוד יסודות מדעיה, אידיאליה ושאפותיה, הנם צעדים מתקרבים לאותו השיגוב העליון, שהוד רזי האמונה, וגילוי סתרי תורה, מובילים אליו. רוחא דמלכא משיחא הולך ומופיע¹¹⁶ בהתגלות רוח הקודש על העוסקים בסתרי הקודש העליונים, ופעמי עקבותיו ניכרים הם בכל מהלך המקשר את כללות האומה לארצה ובנינה.</p>
<p>שמונה קבצים ח פו</p> <p>אחת מהתעודות של התגלות רזי תורה בעולם, הוצ להשקיף על החול מתוך האספקלריא של קודש, לדעת שאין באמת חול מוחלט בעולם. ולעומת זה, כל המדידות של קודש, חול הן לגבי אור הקודש העליון, מקור אין סוף. ונמצא שעל ידי זה מתקרבים הערכים יחד, ואחדות העולמים מתבלטת, ורוח האדם הולך ומתגדל, ומעשיו הולכים ומתאדרים ביסוד חיים עליונים.</p>	<p>362 חכמת הקודש קכה (אורה"ק א עמ' קמג) <i>חנה האספקלריא fe קפ</i> אחת מהתעודות של התגלות רזי תורה בעולם הוצ, להשקיף על החול מתוך האספקלריא של קודש, לדעת שאין באמת חול מוחלט בעולם. ולעומת זה כל המדידות של קודש חול הן לגבי אור הקודש העליון, מקור אין סוף. ונמצא, שע"ז מתקרבים הערכים יחד, ואחדות העולמים מתבלטת. ורוח האדם הולך ומתגדל, ומעשיו הולכים ומתאדרים, ביסוד חיים עליונים.</p>
<p>שמונה קבצים ח פה</p> <p>ההשקפה הטבעית היא ההשקפה היותר עמוקה ויותר אמיתית בעולמנו, מצד העולם בכללו ובפרטיו, בגשמיותו ורוחניותו, בטבעו</p>	<p>363 חכמת הקודש קכו (אורה"ק א עמ' קמג-קמד) <i>ההשקפה הטבעית fe הקודש</i> ההשקפה הטבעית, היא ההשקפה היותר עמוקה ויותר אמיתית בעולמנו, מצד העולם בכללו ובפרטיו, בגשמיותו ורוחניותו,</p>

115. בכתב היד כתוב כאן "שהמוני".

116. ראה: שוורץ, אתגר, עמ' 164, הע' 6.

<p>ובניסיו. כל זמן שמתדלדל הבסיס של ההשקפות, הערך הטבעי, מתכונת החיים הרוחניים, הרי הוא מאבד את הכל. מובן הדבר, שאין הטבעיות קיימת מצד יסוד העולם, מצד האלהות, מצד מקור ההויה בעומק תוכן רומו, <i>כי אין הדיוס ענתה פרימיטיב</i> <i>de fe</i> <i>אבל</i> <i>הדבר הגורם לנו לחשוב, להגות, לשיר ולהאמין, הוא יסוד העולמים. ויסוד זה ערוך הוא במערכה טבעית, חוליות של שלשלת גדולה, ארוכה ומסודרת, שכל אחת נאחזת בחברתה. גם הנסים הם טבעיים, הם טבעיים בערך שלהם. גם להם יש יחס בחלקיהם, בפעולותיהם, בהשפעותיהם בעצמם, ובהפעלתם על העולם, על הנפשות, על הדעות ועל המעשים. חלילה למסמס את היסוד המקומי, את הכלי המחזיק את כל האור והחיים, מכל פינת החיים, וקל וחומר מפינה הראשית של החיים הרוחניים. אורו של משיח גם הוא מוטבע הוא, קשור בשלשלת הגדולה של העולם, <i>התולדה האנאלית והישראלית</i>, של היצור ורוחניותו, מגמת הווייתו ואידיאליות עתידו. אין העולם קרוע ומרוסק, עומד הוא בנין איתן, ושמים ושמי שמים, יחד עם תחתיות ארץ, עושים הם חטיבה אחת, עולם אחד וישות אחת. מגדלים את כח הנשמה, מאמצים את יסוד חיי הרוח, מעוררים בזה שפעת חיים בכל חדרי הבשר, בכל חגוי החומר. מחזקים את חיי הגויה, מאמצים את היסוד הכללי של החיים. מרחיבים ומגדלים בזה גם את זהר הנשמה. כשמתאמצת האנושיות להתגדל במפעלותיה, סוף האורה הרוחנית לבא בתקפה. וכשישראל מתאזר אפילו להגביר גם את חילו היותר מגושם, אור החמרי, אור קודש הולך ומקריץ בעולם. ואור גאולת עולם, וחיי עד הולכים ומתקרבים.</i></p>	<p>בטבעי ובניסיו. כל זמן שמתדלדל הבסיס של ההשקפות, הערך הטבעי, מתכונת החיים הרוחניים, הרי הוא מאבד את הכל. מובן הדבר, שאין הטבעיות הנאית, <i>עם כל קדושתה</i>, קיימת מצד חי העולם, מצד האלהות, מצד המקור ההויה בעומק תוכן רומו, <i>pee</i> <i>הא קדוה הקדוטי</i>. אבל הדבר הגורם לנו לחשוב, להגות, לשיר ולהאמין, הוא יסוד העולמים. ויסוד זה הוא <i>כולל</i> חוליות של שלשלת גדולה, ארוכה ומסודרת, שכל אחת נאחזת בחברתה, במערכה טבעית, <i>על פי</i> <i>הם</i> הנסים הם טבעיים, הם טבעיים בערך שלהם. גם להם יש יחס בחלקיהם, בפעולותיהם, בהשפעותיהם בעצמם, ובהפעלתם, על העולם, על הנפשות, על הדעות ועל המעשים. חלילה למסמס את היסוד המקומי, את הכלי המחזיק את כל האור והחיים, מכל פינת הראשית של החיים הראשיים. אורו של משיח גם הוא מוטבע, על בטבע הקודש, וקשור <i>כל</i> בשלשלת הגדולה של העולם, של היצור ורוחניותו, מגמת הווייתו, ואידיאליות עתידו. אין העולם קרוע ומרוסק, עומד הוא בנין איתן. ושמים ושמי שמים יחד עם תחתיות ארץ עושים הם חטיבה אחת, עולם אחד, וישות אחת. מגדלים את כח הנשמה, מאמצים את יסוד חיי הרוח, מעוררים בזה שפעת חיים, בכל חדרי הבשר, בכל חגוי החומר, מחזקים את חיי הגויה, מאמצים את היסוד הכללי של החיים. מרחיבים ומגדלים בזה גם את זהר הנשמה. כשמתאמצת האנושיות להתגדל במפעלותיה, סוף האורה הרוחנית לבא בתקפה. וכשישראל מתאזר, להגביר גם את חילו החמרי, אור קודש הולך ומקריץ בעולם. ואור גאולת עולם, וחיי עד הולכים ומתקרבים.</p>
<p>שמונה קבצים ח צ</p> <p>הקודש צריך שיבנה על יסוד החול. החול הוא החומר של הקודש, והקודש הוא לו צורה, וכל מה שיהיה החומר יותר איתן, תהיה הצורה יותר חשובה. לפעמים יש שהקודש מתעמר בהחול, עד שמדלדל את החומר, ואז נמשכת תקופה שהחומר תובע את דקיון שלו, ומארי דחובה דחיק, ובנשך ובמרבית נוטל החול את חובו מהקודש, והחוצפא מתגברת. אבל כל מה שהחול מתחזק על חשבון הקודש, מכין הוא לעצמו, מצד תכונתו החולית, שוחה. כי סוף כל סוף יתבע אחר כך הקודש את חובו, ולא בדרך תביעה ונגישה, לא בדרך חוצפא, וריבית, כי אם כח הקודש יהיה כל כך מתאמץ ומתרום, עד שכל החול יכנע תחתיו, יכנס בקרבו, ויתבלע לגמרי מיסודו החולי. והיה הנשאר בציון והגותר בירושלם קדוש יאמר לו.</p>	<p>364 חכמת הקודש קכו (אורה"ק א עמ' קמה) <i>סוף הקדוה</i> הקודש צריך שיבנה על יסוד החול. החול הוא החומר של הקודש, והקודש הוא לו צורה. וכל מה שיהיה החומר יותר איתן, תהיה הצורה יותר חשובה. לפעמים יש שהקודש מתעמר בהחול, עד שמדלדל את החומר. ואז נמשכת תקופה שהחומר תובע את דקיון שלו, ומארי דחובה דחיק, ובנשך ובמרבית נוטל החול את חובו מהקודש, והחוצפא מתגברת. אבל כל מה שהחול מתחזק על חשבון הקודש, מכין הוא לעצמו, מצד תכונתו החולית, שוחה. כי סוף כל סוף יתבע אחר כך הקודש את חובו, ולא בדרך תביעה ונגישה, לא בדרך חוצפא, וריבית, כי אם כח הקודש יהיה כל כך מתאמץ ומתרום, עד שכל החול יכנע תחתיו, יכנס בקרבו, ויתבלע לגמרי מיסודו החולי. והיה הנשאר בציון והגותר בירושלם קדוש יאמר לו.</p>
<p>שמונה קבצים א תרכו</p> <p>את הרוחניות אין מתקנים בדורנו כי אם במילוי הגשמיות. הכחות הגשמיים של תלמידי חכמים, שנקלט יפה אור הקודש בלבבם, מוכרחים לחזק. ואי אפשר לכחות גשמיים שיתחזקו ולא יורידו את הערך הרוחני והמוסרי ממעלתו, כי אם כשהאורה המחשבת תהיה גדולה, עמוקה ורחבה, וזה אי אפשר כי אם כשהעסק ברוי תורה יהיה גדול, מזהיר <i>ענה</i>. וכחות החומר, ומחשבות ורגשות חמירות, על ידי כל המכשירים שהם מתחזקים. האומץ של החלק הקדוש ביותר שבאומה, הוא בונה את הכל. הוא נותן כח באומה ובעולם לרומם את יסוד החיים, ולהופיע אור בנשמות רבות יסודיות, שכל אחת מהן מחיה עולם מלא.</p>	<p>365 חכמת הקודש קכה (אורה"ק א עמ' קמו) <i>תקן הכוח והחאר</i> את הרוחניות אין מתקנים בדורנו כי אם במילוי הגשמיות. הכחות הגשמיים של תלמידי חכמים, שנקלט יפה אור הקודש בלבבם, מוכרחים לחזק. ואי אפשר לכחות גשמיים שיתחזקו ולא יורידו את הערך הרוחני והמוסרי ממעלתו, כי אם כשהאורה המחשבת תהיה גדולה עמוקה ורחבה. וזה אי אפשר כי אם כשהעסק ברוי תורה יהיה גדול ומזהיר. וכחות החומר, ומחשבות ורגשות חמירות, יתאמצו. על ידי כל המכשירים, שהם מתחזקים <i>בט, להיות פסיו</i> <i>על</i> <i>האומץ של החלק הקדוש ביותר שבאומה הוא בונה את הכל</i>, הוא נותן כח באומה, ובעולם, לרומם את יסוד החיים, ולהופיע אור בנשמות רבות, יסודיות, שכל אחת מהן מחיה עולם מלא.</p>
<p>שמונה קבצים ב רכו</p> <p>אף על פי סדרי העולם ומנהגי העולם ונימוסיו, מנגדים הם את הַהופעה האדירה של רזי תורה, מכל מקום מתגברים הצדיקים על כל, והם חיים את חייהם, על פי סוד ד' ליראיו, בשלמות גמורה. והעולם כולו¹¹⁸ משתעבד להם באמת שעבוד פנימי גם בעת ההעלם, וסוף הכבוד, והממלכה הרוחנית של צדיקים העומדים לפני ד' תמיד, לבא בכל הדר גילוייה. והצדיקים עצמם מכירים, שבאמת העולם וכל נמוסיו, שנראים כל כך מתנגדים לאורה העליונה האלהית ותביעותיה הנצחיות, הם באמת מסעדים ותומכים לה, וסמוכים עליה. והכל אומר כבוד, ושירה בלתי פוסקת, לקודש ד' שלמעלה. וכשם שקילוסו של הקב"ה עולה מן הצדיקים, כך עולה מן</p>	<p>366 חכמת הקודש קכט (אורה"ק א עמ' קמו) <i>אור הצתיף וההוא</i> אע"פ סדרי העולם, ומנהגי העולם ונימוסיו, מנגדים הם להופעה האדירה של רזי תורה, מכל מקום מתגברים הצדיקים על כל, והם חיים את חייהם, על פי סוד ד' ליראיו, בשלמות גמורה. והעולם כולו משתעבד להם באמת שעבוד פנימי, גם בעת ההעלם. וסוף הכבוד, והממלכה הרוחנית של צדיקים, העומדים לפני ד' תמיד, לבא, בכל הדר גילוייה. והצדיקים עצמם מכירים, שבאמת העולם וכל נמוסיו, שנראים כל כך מתנגדים לאורה העליונה האלהית ותביעותיה הנצחיות, הם באמת מסעדים ותומכים לה, וסמוכים עליה. והכל אומר כבוד, ושירה בלתי פוסקת, לקודש ד' שלמעלה. וכשם שקילוסו של הקב"ה עולה מן הצדיקים, כך עולה מן</p>

117. חלק משפט זה נכתב לאורך שולי הדף כשבתוך הטקסט יש כוכבית המפנה אליו.

118. בכתב היד כתוב "כולם".

	<p>הרשעים, וכשם ששבחו של הקב"ה עולה מן הגן עדן, כך הוא עולה מן הגיהנום. וסוף הכל להתעלות, להתמתק ולהתקדש. וחכמת צדיקים מקשקשת לפנייהם כזוג, בחדות רוח הקודש, ורואים הם את העתיד באור ההוה, ומחיים בזה את ההוה של העולם באור העתיד, וממשיכים נועם עולם הבא בעולם הזה, ומרבים על ידי זה בעולם שלום וברכה, נחת ועדנים. וכל הבריות וכל החיים מתברכים ומתעדנים, מתעלים ומתקדשים, שקו"י טל חיים ומלאי ברכת עולמים.</p>
367	<p>חכמת הקודש קל (אורה"ק א עמ' קמח) <i>שמונה קבצים ח קלה</i></p> <p>יסוד החוצפא יסגא דבעקבתא דמשיחא, הוא בא מהתמעטות ההופעה הרוחנית למטה, והרעיונות הנאצלים והמוסרים הנעלים אינם נתפסים בלבבות בני אדם, על כן החומריות מתגברת. אבל זה היסוד המאיר, שהיה בדורות הקודמים מתפשט למטה, לא אבד את אורו, כי אם התכנס למעלה, בספירות עליונות, ועל פי זה נתרבה האור בנשמה, בגניזתה הפנימית. והאור המתרבה דוחק הוא את הפריסה, אשר נתפשטה לצד התחתית, ויוצאים נגהות מאופלים, שעל ידם מתגדלות התכונות המעשיות, וההכרות הגשמיות מתעמקות ומתגברות, ומכניות הן בהתגברותן בסיס גדול להארה רבה, שבתא בשפעה גדולה, בבא התור להגלות כל האורה המכונסת, שנתעלתה. ובא יבא אז אורו של משיח, בהפתעה נפלאה מאד.</p>
368	<p>חכמת הקודש קלא (אורה"ק א עמ' קמט) <i>שמונה קבצים ח רב</i></p> <p>הכחות הנאדרים בקודש שברוח האומה וביקר אור נשמתה, גנוזים המה בכחות החיים שלה, שמתחלה הם מתגלים בצורה קמוצה, טבעית, המגברת את האופי החמרי, את המרץ המעשי, ועבודת הגוי, לחטיבה הלאומית, בכל מילואה העולמי, ועל ידי הסידור החי יתעלה אור החיים, בפאר הדרו ויפעת כבודו. וגם מאותו הצביון המתגלה בתכונה שפלה, ואפילו בתכונה של העזה דמויה, מהכל אור תפארה יצא, אור קדוש ומצוחצח, שנגהות אורות הנבואה ויפיעו עליו, בכל עושר זהיריהם.</p>
369	<p>חכמת הקודש קלב (אורה"ק א עמ' קמט) <i>שמונה קבצים ח רג</i></p> <p>כמהה היא נפשנו ועשירה, רכוש גדול ונהדר מאד צבור בתוכה, אור חיים אנו מלאים, להבות תפארה, למלא כל העולם כולו אורה וצהלה, חבויים הם בקרבנו. והכל מתנועע כבר, מתפרץ לצאת, וכלפידי יבער אור הצדק, אשר יצא להאיר כל מחשכי ארץ, מאור ד' אשר בציין.</p>
370	<p>חכמת הקודש קלג (אורה"ק א עמ' קנ) <i>שמונה קבצים א תשכב</i></p> <p>במעמד הנפש של הופעה, הבא מזוהר של דעות כלליות שהן משפיעות גם כן על מצב הרצון, צריכה הבריאות הגופנית והנפשית להיות שלמה. וזה האור היה מגולה בבית ראשון, ביסוד הנבואה ורוח הקודש. לאחר שנתמעט הכח במקורו, ונתרבה בענפיו על ידי המון תלמוד והלכות מרובות, הוחל הפרט להתגבר, התוכן המעשי והדיוק, והאור הכללי התעלם, ואז אין הבריאות כל כך מעכבת. כעת אורו של משיח מתנוצץ, ועם השמירה של הרכוש הפרטי שכבר נקבץ, וההוספה ההגונה עליו מכל צד לטובה, חוזרת התביעה להתבסס מבוסמי הכלליות, המאחדים את הדעה הצלולה עם הלב המרגיש, והחפץ גדולות ואציליות. על כן הגבורה נדרשת. והתפקיד של בריאות הגוף והנשמה הותחל להדרש בכל עז, ויש לו תקוה שילך ויגדל, ירומם וינשא, בכמותו ואיכותו, ויתעלה עד מרומי הקדושה והגבורה העליונה, של עז לאלהים.</p>
371	<p>חכמת הקודש קלד (אורה"ק א עמ' קנא) <i>שמונה קבצים ז ריב</i></p> <p>אורו של משיח הוא מנהיר את כל העולם, מהפך את כל ההויה לזוהר תורה. והננו נתבעים ממעמקי נשמתנו לחוש את הגודל הזה, גם עכשיו, בהיותו שולח רק קוי אור זעירים. כי הנהורים הקלילים הנם מתמעטים והולכים, גם קודם שנתגלה הריווי הגדול של האור המרומם, ואם נאחז רק במדת האור הגלותית נשאר שוממים. והננו מוכרחים לתפוס מיד את מדת האורה הגדולה, ההולכת וחודרת לנו מאור הגאולה, גם בראשית זעירות הופעתה. ותכונת אורה היא הופעת התורה באור העולם כולו, הופעת הקודש באור כל החול כולו, הופעת הרוחניות המזוככת בתוך כל החמירות, הופעת הנפש בתוך כל הבשר, העלאת ערך כל החיים, הארת אור קדשי קדשים בכל השלבים של המציאות, בכל התנועות של היש. שמים וארץ ירננו לשמו, לחוש את הצדק, ואת התפארת, במלא הודם, בצורתם</p>

<p>האידיאלית, במרומי הרום, גם בתחתית כל שפל. להאזין לשיח שרפי קודש מכל הגה וזמזום, למצוא אור רוח הקודש מכל רעיון וחפץ, גדלו לך אתי ונרוממה שמו יחדו.</p>	<p>האידיאלית, במרומי הרום, גם בתחתית כל שפל. להאזין לשיח שרפי קודש מכל הגה וזמזום, למצוא אור רוח הקודש מכל רעיון וחפץ, גדלו לך אתי ונרוממה שמו יחדו.</p>
<p>שמונה קבצים ח ר</p> <p>הביטול של התוכנים המורגלים על פי הסברתם הקודמת בעניני הקדושה והאמונה, הוא גורמים חידוש לטובה בעולם, והתוכן של הקדושה ובהירות דעת ד' יוצא על ידי זה אל הפועל בכל מלא תקפו. וזה בא על ידי שתי תכונות בטבע השינוי הבא על ידי השינוי, שהיא כעין רקב, המוקדם להצמיחה הגרעינית, להפריה חרשה הנותנת רב תבואות. התכונה האחת היא, שהרקבון משחרר הוא כח החיים, הגנוז בנקודה הלחוצה של הכמות המצטרה, של הגרעין, ואז יצא הכח בכל חופשו, ומוליד את הפריה הנאדרה. והשנית, שהביטול הקודם של הצורה החיצונה נותן מקום בלא מעצור לחידוש הצורה החדשה ברב שכלול, באין צורך לסבול מהגרענות שנתעצמו בהצורה הראשונה, ואז נשאת היא רק ההשפעה של הצדדים הנעלים לברם, שהם מתנחלים לדורי דורות. וכיוצא בו נעשה באור הקודש, שלתכלית השתילה החדשה של כרם בית ישראל באופן שיהיה אור הנבואה האמתית חוזר בסגולת האומה, מוכרחים הערכים המורגלים, על פי צורתם התארתית, שנתקיימו אחרי הפסק הנבואה להיות מתשטשים, על ידי כח החוצפא שבעקבתא דמשיחא, <i>אנכי הריקאן</i> הזה יצא אור חדש למאיר בשפעת נגהו ¹¹⁹ כעצם השמים לטוהר. והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרחן, ולך יקרא שם חדש אשר פי ד' יקבנו.</p>	<p>372 חכמת הקודש קלה (אורה"ק א עמ' קנב) <i>חכמת אור הנבואה</i></p> <p>החידוש של התוכנים המורגלים, לעומת הסברתם הקודמת, בעניני הקדושה והאמונה, הוא גורם חידוש לטובה בעולם, והתוכן של הקדושה ובהירות דעת ד' יוצא על ידי זה אל הפועל בכל מלא תקפו. וזה בא על ידי שתי תכונות בטבע החידוש, הבא על ידי השינוי, שהיא כעין רקב, המוקדם להצמיחה הגרעינית, להפריה חרשה הנותנת רב תבואות. התכונה האחת היא, שהרקבון משחרר הוא כח החיים, הגנוז בנקודה הלחוצה של הכמות המצטרה, של הגרעין, ואז יצא הכח בכל חופשו, ומוליד את הפריה הנאדרה. והשנית, שהביטול הקודם של הצורה החיצונה נותן מקום בלא מעצור לחידוש הצורה החדשה ברב שכלול, באין צורך לסבול מהגרענות שנתעצמו בהצורה הראשונה, ואז נשאת היא רק ההשפעה של הצדדים הנעלים לברם, שהם מתנחלים לדורי דורות. וכיוצא בו נעשה באור הקודש, שלתכלית השתילה החדשה של כרם בית ישראל, באופן שיהיה אור הנבואה האמתית חוזר בסגולת האומה, מוכרחים הערכים המורגלים, על פי צורתם התארתית, שנתקיימו אחרי הפסק הנבואה, להיות מתחדשים, על ידי כח החוצפא שבעקבתא דמשיחא. ומזה יצא אור חדש מאיר בשפעת נגהו, כעצם השמים לטוהר. והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרחן, וקרא לך שם חדש אשר פי ד' יקבנו.</p>
<p>שמונה קבצים ח ר</p> <p>הארת החיים העליונה והנשאה היא עו הכל, ובה חזות הכל. הופעת השכל הנשגב, המלא אור חיים, ובהירות אצילית, רעיונית ומפעלית, היא מבטאת את הפאר העליון, את התפארת המוחלטה, שממנה היא מקצעת לה את ארצות החיים כולם, שורש כל התורה, כל העבודה, של כל ההלכות, תילי תילים, וכל מעינות פלפוליהם. מתוך המורד, מפני חשכת האויליות, נחלשה הנשמה, דוכא רוח האדם, והרי הוא מחפש דרכים, תועה כהתעות שכור, וממשש בצהררים כעור באפלה. ומתוך החושך תופיע לו נהרה, מתוך נובלות חכמה של מעלה. ובגב כפוף נושא וסובל הוא אלומים אלומים, המון עולי עולים, שמצטיירים לפניו בצורה פזורה, צו לצו, צו לצו, קו לקו, קו לקו. אמנם הם ירוממוהו, ינשאוהו, עדי ישוב למקור הנהרה. ובבא התור, אשר האור הקדום יופיע, ופאר חדש-ישן יגלה, הנה קול מפץ נשמע, בקעים בקעים מתגלים, ורעם ורעש בלבבות, דכאות רוח כפולה, והחיים מתמוגגים. ומבחוץ קול המון עלו, קול ענות גס ופרוע, הולך ונמוג כל הבסיס אשר עין בשר תחזה אותו לעמוד החיים התאוריים. אמנם מכאובי שברון כאלה הם צער הלידה העומדת על הפרק. החיים האיתנים ממקור קדשם מתנוצצים לשוב, לחדש את העולם בהדר גאונם, והמית קול תשובה עילאה מכל עברים נשמע. פקוחי אזנים יבינו מלולה, ולבבות ברות יקשיבו את שגת געגועיה. עורי עורי, התעוררי ברוב פארך, נשמת אל חי, המתהלכת בכל מלא עולמים, המתגלה בין מפלשי מחשכים, הבונה עולמי עד, המחרכת עולמים גולמיים, להחיות מתי עולם, להקים שממות עולם, לכוונן מוסדי דור ודור. לקרא יום רצון לד', ועת גאולה לארון כל הארץ, לרומם רוח שפלים ולזקוף כל הכפופים, להוליך קוממיות את כל רצוצי המשפט. ונשגב ד' לבדו ביום ההוא, והאלילים כליל יחלוף. וד' אמת ישמח במעשיו עדי עד, לעדי עד ימלך.</p>	<p>373 חכמת הקודש קלו (אורה"ק א עמ' קנג-קנד) <i>הארת החיים העליונה</i></p> <p>הארת החיים העליונה והנשאה היא עו הכל, ובה חזות הכל. הופעת השכל הנשגב, המלא אור חיים, ובהירות אצילית, רעיונית ומפעלית, היא מבטאת את הפאר העליון, את התפארת המוחלטה, שממנה היא מקצעת לה את ארצות החיים כולם, שורש כל התורה, כל העבודה, של כל ההלכות, תילי תילים, וכל מעינות פלפוליהם. מתוך המורד, מפני חשכת האויליות, נחלשה הנשמה, דוכא רוח האדם. והרי הוא מחפש דרכים, תועה כהתעות שכור, וממשש בצהררים, כעור באפלה. ומתוך החושך תופיע לו נהרה, מתוך נובלות חכמה של מעלה. ובגב כפוף נושא וסובל הוא, אלומים אלומים, המון עולי עולים, שמצטיירים לפניו בצורה פזורה, צו לצו, צו לצו, קו לקו, קו לקו. אמנם הם ירוממוהו, ינשאוהו, עדי ישוב למקור הנהרה. ובבא התור, אשר האור הקדום יופיע, ופאר חדש-ישן יגלה, הנה קול מפץ נשמע, בקעים בקעים מתגלים, ורעם ורעש בלבבות, דכאות רוח כפולה, והחיים מתמוגגים. ומבחוץ קול המון עלו, קול ענות גס ופרוע, הולך ונמוג כל הבסיס אשר עין בשר תחזה אותו לעמוד החיים התאוריים. אמנם מכאובי שברון כאלה הם צער הלידה העומדת על הפרק. החיים האיתנים ממקור קדשם מתנוצצים, לשוב, לחדש את העולם בהדר גאונם. והמית קול תשובה עילאה, מכל עברים נשמע. פקוחי אזנים יבינו מלולה, ולבבות ברות יקשיבו את שגת געגועיה. עורי עורי, התעוררי ברוב פארך, נשמת אל חי, המתהלכת בכל מלא עולמים, המתגלה בין מפלשי מחשכים, הבונה עולמי עד, המחרכת עולמים גולמיים, להחיות מתי עולם, להקים שממות עולם, לכוונן מוסדי דור ודור. לקרא יום רצון לד', ועת גאולה לארון כל הארץ, לרומם רוח שפלים, ולזקוף כל הכפופים, להוליך קוממיות, את כל רצוצי המשפט. ונשגב ד' לבדו ביום ההוא. והאלילים כליל יחלוף. וד' אמת ישמח במעשיו, עדי עד, לעדי עד ימלך.</p>
<p>שמונה קבצים ח קפא</p> <p>לעת כזאת שתחית האומה מתעוררת, והיא בכל יום יוצאת מן הכח אל הפועל בגוונים שונים, וכל העולם כולו רועש ברעש מלחמה, שמגמתה הנסחרת, אשר רק לאלהים פתרונים, היא בודאי העמדת תיקון עולם במלכות שדי, על ידי שבתם של ישראל לבצרון, להיות עם נכון ונשא, מעוטר בכל כחותיו וסגולותיו, שעל ידה יאיר האור המבהיק, אור האלהי, שיתגלה בכל ארצות החיים, בכל חיי כל חי, ובכל סדרי התבל, במשטרי העמים, ובמהלכי הרוח אשר לאדם בכלל, גם צבאות מרומים הולכים הם ומתקנים, מחשכי החורבן, ומאסרי השכינה במעמקי גלותה הולכים ומתפתחים. השלשלאות</p>	<p>374 חכמת הקודש קלו (אורה"ק א עמ' קנה-קנו) <i>צת תחית הקדש</i></p> <p>לעת כזאת שתחית האומה מתעוררת, והיא בכל יום יוצאת מן הכח אל הפועל בגוונים שונים, וכל העולם כולו רועש ברעש מלחמה, שמגמתה הנסחרת, אשר רק לאלהים פתרונים, היא בודאי העמדת תיקון עולם במלכות שדי, על ידי שבתם של ישראל לבצרון, להיות עם נכון ונשא, מעוטר בכל כחותיו וסגולותיו, שעל ידה יאיר האור המבהיק, אור האלהי, שיתגלה בכל ארצות החיים, בכל חיי כל חי, ובכל סדרי התבל, במשטרי העמים, ובמהלכי הרוח אשר לאדם בכלל, גם צבאות מרומים הולכים הם ומתקנים, מחשכי החורבן, ומאסרי השכינה במעמקי גלותה הולכים ומתפתחים. השלשלאות</p>

<p>אשר רגליו של משיח אסורות בהן הולכות ומשתברות, מתפרקות ונעשות כנעורת לפני אש, כחוטי פשתן דקים שעוברים בין להבות בוערות. אף על פי שהתחיה הלאומית בישראל, וסימני תחיית הרוח של האדם הכללי, הם נראים רק על פי צדדים חיצוניים וגופניים, הם המבשרים שהבנין הרוחני, ואור הנשמה העליונה בכל סדריה, הולך הוא ונבנה, ואור ישועה שמימית הולך ומתחשף בהמון גלי זהבי פזיז. הגיע הזמן להתקרב כל חושב מחשבות, כל הוגה, כל מליץ, וכל אשר רוח ד' נוססה בו, לתשוקת הופעת רוח הקודש, הבא ושוטף על ידי מעמק הגיון ברזי תורה, בחופש רוח, כבינה ובכרחה, בהגיון גדולה ובעבודה מטהרה, נשגבה ונשאה. ורוממות קודש זאת היא מתגלה על יחידה הסגולה. וכל אשר יחזה מרוחו איזה סימן, אפילו כהה, מבשרת קודש זאת, יוסיף אומץ להטות אוזן לסוד שיח עליון, להתנשא ממעל להגות רוח השכל האנושי המוגבל <i>melancholy</i>, ולהתהלך ברחבה בערוגות מטעי בשמי קודש עליון, שאור רוח גניזת קדשים, וריח הטוב של משיח אלהי יעקב, הולך ומדולף בהם. הטו אונכם ולכו אלי, שמעו ותחי נפשכם.</p>	<p>ומתפתחים. השלשלאות אשר רגליו של משיח אסורות בהן הולכות ומשתברות, מתפרקות ונעשות כנעורת לפני אש, כחוטי פשתן דקים שעוברים בין להבות בוערות. אף על פי שהתחיה הלאומית בישראל, וסימני תחיית הרוח של האדם הכללי, הם נראים רק על פי צדדים חיצוניים וגופניים, הם המבשרים, שהבנין הרוחני, ואור הנשמה העליונה בכל סדריה, הולך הוא ונבנה, ואור ישועה שמימית הולך ומתחשף בהמון גלי זהבי פזיז. הגיע הזמן להתקרב כל חושב מחשבות, כל הוגה, כל מליץ, וכל אשר רוח ד' נוססה בו, לתשוקת הופעת רוח הקודש, הבא ושוטף על ידי מעמק הגיון ברזי תורה, בחופש רוח, כבינה ובכרחה, בהגיון גדולה, ובעבודה מטהרה, נשגבה ונשאה. ורוממות קודש זאת היא מתגלה על יחידה הסגולה. וכל אשר יחזה מרוחו איזה סימן, אפילו כהה, מבשרת קודש זאת, יוסיף אומץ להטות אוזן לסוד שיח עליון, להתנשא ממעל להגות רוח השכל האנושי, המוגבל, ולהתהלך ברחבה, בערוגות מטעי בשמי קודש עליון, שאור רוח גניזת קדשים, וריח הטוב של משיח אלהי יעקב הולך ומדולף בהם. הטו אונכם ולכו אלי, שמעו ותחי נפשכם, <i>ואכרתה לבס מרית צולף, חסדי דוד הנאמני</i>.</p>
<p>שמונה קבצים ד יז אקשיב אקמץ מתוק אצמקי נשמתו מתוק רכעי אבמי קול אצני קורא. ואחרד חרדה צולפה הככה ירדתי כי אנביא הפקר אהיה, לאמר ד' חסדי ואל לעלה אליו דבר אצני! אקמץ קול נשמתו הוואה, ספיחי נבואות הנה צומחות, ובני נביאים מתעוררים. רוח הנבואה הולך ושת בארץ, מבקש לו מפלט, דורש לו גבורים מלאי עוז וקודש. הם ידעו לכלכל דבר, האמת לאמתה יגידו, יספרו איך נגלה להם דבר ד', לא ישקרו ולא יחניפו, את רוחם באמונה יוציאו. רוח אמונים יקר מחרוץ, ירומם עם, וישראל יעמוד על רגליו. יחל לחוש את סגולתו מימי קדם, ידע כי לא שקר עשה עט, לא שקר לבש גאות. גם בעת אשר המון לאומים לבוז נפש למתעב גוי שמוהו, <u>סגולת עולמים לו</u>. שואף הוא אל חסנו מעולם, וחסנו חוסן אל הוא, חוסן כל חכמה כל תום ויושר. ואם המורשה בלבושיה הרבים לא גלתה הוד יפיה, תבא רוח הנבואה, ובראשית דרכה תברר את אשר עם לבכה, בשפה ברורה, וברור השפה יכה גלים, עז יתן לנרדמים. וסגולת אל העליונה אשר לישראל, ידע ברוח אלהים אשר עליו, אשר רק בארצו עליו תגלה, ומרחוק יזכר את אשר שכת, יזכר כי לו ארץ רבת ערך, רחבת ידיים בעדו, וגאון עולם נגד כל העמים. וישא רגליו יעקב, ומשפחות משפחות אחד אל אחד יקובצו, וארץ שוממה תבנה, ורוח ה' אשר עליו תחל לפעם בצאצאיו אשר נזנחו, ומאפל ומחשך עיני עורים תראינה.</p>	<p>375 חכמת הקודש קלח (אורה"ק א עמ' קנז-קנח) * * * * * ספיחי נבואות הנה צומחות, ובני נביאים מתעוררים, רוח הנבואה הולך ושת בארץ, מבקש לו מפלט, דורש לו גבורים, מלאי עוז וקודש, הם ידעו לכלכל דבר, האמת לאמתה יגידו, יספרו איך נגלה להם דבר ד', לא ישקרו ולא יחניפו, את רוחם באמונה יוציאו. רוח אמונים, יקר מחרוץ, ירומם עם, וישראל יעמוד על רגליו. יחל לחוש את סגולתו מימי קדם, ידע כי לא שקר עשה עט, לא שקר לבש גאות. גם בעת אשר המון לאומים, לבוז נפש למתעב גוי שמוהו, <u>סגולת עולמים לו</u>. שואף הוא אל חסנו מעולם, וחסנו חוסן אל הוא, חוסן כל חכמה כל תום ויושר. ואם המורשה, בלבושיה הרבים, לא גלתה הוד יפיה, תבא רוח הנבואה, ובראשית דרכה תברר את אשר עם לבכה, בשפה ברורה, וברור השפה יכה גלים, עז יתן לנרדמים. וסגולת אל העליונה אשר לישראל, ידע ברוח אלהים אשר עליו, אשר רק בארצו עליו תגלה, ומרחוק יזכר את אשר שכת, יזכר כי לו ארץ רבת ערך, רחבת ידיים בעדו, וגאון עולם נגד כל העמים. וישא רגליו יעקב, ומשפחות משפחות, אחד אל אחד יקובצו, וארץ שוממה תבנה, ורוח ה' אשר עליו תחל לפעם בצאצאיו אשר נזנחו, ומאפל ומחשך עיני עורים תראינה.</p>

2.2 הגיון הקודש

הפסקות במקורן	מס' הפסקות באורה"ק א (מהד' תשכ"ג)
<p>שמונה קבצים ג שלט, שלח כל פעם שהלב דופק דפיקה רוחנית באמת, כל פעם שרעיון חדש ואצילי נולד, הרינו מקשיבים קול מלאך ד' דופק, נוקש על דלתי נשמתנו, מבקש שנפתח לו את פתחנו למען יופיע אלינו בכליל הדרו. וכל מה שנפגשהו ברוח יותר משוחררה, בלב יותר טהור, ברגש יותר איתן ונערץ, בחשק יותר פנימי ורציני לאהבת נשגב, היותר מכובד ומרומם, ככה המון נשמות מאוצלות אלינו <u>יופיעו, יזריחו בנגה</u> את חשכתנו. ומשאנו ומתננו עם העולם הרוחני האוביקטיבי ילך הלוך והתגדל, <u>והיתחשם</u> ילכו ויתחזקו, ההרגל יפעל עלינו לישב דעתנו במנוחה ובצלילות הדעת, וכשרון ההופעה, השריד מגדולת הוד הנבואה, יחל לפעם אותנו, ויביא לנו בכנפיו מרפא. בטוחים נהיה מכל הזיה, מכל רשעה, מכל שקר, שאפשר להדמיון להעליב אותנו בהם, אם נחזיק בחזקה בעץ החיים של תורת אבות, בנועם מוסרה, במצותיה ופקודיה בכל ארחות החיים, <u>ביחשנו</u> הנאמן לאדם הכללי, למשפחה ולאומה, לחיים ולכל משאלותיהם. ועם זה אין אנו צריכים כלל להיות כבולים בככלים החברתיים, שהם מחנקים את הרוח העליונה החפשית, שהם מחללים את הקודש, הבא מעולם העליון, מעלמא דחירו, אשר שם דרוו נתן לשרעפים, חירות מוחלטה לשאיפה, חופש גמור לנטיית הרצון, וליצירה. וכגודל החופש כן תגדל הקדושה, כה</p>	<p>376 הגיון הקודש א (אורה"ק א עמ' קסה-קסו) ההוואה ככריז הנאמני כל פעם שהלב דופק דפיקה רוחנית באמת, כל פעם שרעיון חדש ואצילי נולד, הרינו מקשיבים, <i>קול מלאך ד' דופק, נוקש על דלתי נשמתנו, מבקש שנפתח לו את פתחנו, למען יופיע אלינו בכליל הדרו. וכל מה שנפגשהו ברוח יותר משוחררה, בלב יותר טהור, ברגש יותר איתן ונערץ, בחשק יותר פנימי ורציני לאהבת היותר נשגב, היותר מכובד ומרומם, ככה המון נשמות מאוצלות אלינו יופיעו, יזריחו בנגה</i> את חשכתנו. ומשאנו ומתננו עם העולם הרוחני, האוביקטיבי, ילך הלוך והתקדש, <u>והיתחשם</u> ילכו ויתחזקו, ההרגל יפעל עלינו לישב דעתנו במנוחה ובצלילות הדעת, וכשרון ההופעה, השריד מגדולת הוד הנבואה, יחל לפעם אותנו, ויביא לנו בכנפיו מרפא. בטוחים נהיה מכל הזיה, מכל רשעה, מכל שקר, שאפשר להדמיון להעליב אותנו בהם, אם נחזיק בחזקה בעץ החיים של תורת אבות, בנועם מוסרה, במצותיה ופקודיה בכל ארחות החיים, <u>ביחשנו</u> הנאמן לאדם הכללי, למשפחה ולאומה, לחיים ולכל משאלותיהם. ועם זה אין אנו צריכים כלל להיות כבולים בככלים החברתיים, שהם מחנקים את הרוח העליונה החפשית, שהם מחללים את הקודש, הבא מעולם העליון, מעלמא דחירו, אשר שם דרוו נתן לשרעפים, חירות מוחלטה לשאיפה, חופש גמור לנטיית הרצון, וליצירה. וכגודל החופש כן תגדל הקדושה, כה</p>

	<p>יתרוממו החיים. ואני בד' אעלוזה, אגילה באלהי ישעי. יצייר לו כל אחד באמת ובתמים מה שנשמתו מראה לו, יוציא את תנובתו הרוחנית מן הכח אל הפועל, בלא שפתי רמיה, ומניצוצות כאלה אבוקות אור יתקבצו, ויאירו את כל העולם מכבודם, מחלקי אמת פנימית כאלה הגדולה תופיע.</p>	<p>יתרוממו החיים. ואני בד' אעלוזה, אגילה באלהי ישעי. יצייר לו כל אחד באמת ובתמים מה שנשמתו מראה לו, יוציא את תנובתו הרוחנית מן הכח אל הפועל בלא שפתי רמיה, ומניצוצות כאלה אבוקות אור יתקבצו, ויאירו את כל העולם מכבודם, מחלקי אמת פנימית כאלה, האמת הגדולה תופיע.</p>
377	<p>הגיין הקודש ב (אורה"ק א עמ' קסז) התפלות היצירה יציר בנו רוחנו את יצירותיו. מכירים אנו את המלאך, מלא החיים, היושב על האבנים, יוצר ומחולל את יצוריו, ממרומי מעלה מועף ביעף הוא, מתקרב אלינו, מתגלה בנשמתנו. הנה הוא בא. ואנו ברב שלום וחבה נקדמהו. והוא מכיר את חבתנו, בצורה יותר עדינה, יותר טהורה, יותר חיה ואיתנה, ממה שאנו סגורי החומר מכירים אותה. גמרנו את היצירה, או נפסקה אצלנו באמצע, התעייף עיניך בו ואיננו, עף לו הכרוב, נמרומים עלה, ונפשנו נדהמה. עוסקים אנחנו בתורה וחכמה, במעשים טובים ובמדות טובות, לקשר את מלאכי הקודש שלנו אלינו. לאמץ את כחנו באימוץ גבורת אל חונן, המופיע לנו באורו וישעו. מתחלפים בנו המצבים, גבורה ורפיון נפגשו, אהבה ובחילה מתערבים זה בזה, בטחון ופחד משמשים יחד, אור וחושך בערכוביה. כל זה בא ממיעוט זיקוקנו. נרומם יותר, התשובה תגדל ותתעלה, ברעם גבורתה, הרצון יתעלה בעילוי קדשו. מתרוממים אנו על הבשר וזוהמותיו, מתעלים אנו על השקר והחונף של הסביבה, באמת אל אמת אנו מתדבקים, והאור מתגבר, והחיים מתעלים.</p>	<p>שמונה קבצים ג שמ יציר בנו רוחנו את יצירותיו. מכירים אנו את המלאך מלא החיים, היושב על האבנים, יוצר ומחולל את יצוריו. ממרומי מעלה מועף ביעף הוא, מתקרב אלינו, מתגלה בנשמתנו. הנה הוא בא, ואנו ברב שלום וחבה נקדמהו. והוא מכיר את חבתנו, בצורה יותר עדינה, יותר טהורה, יותר חיה ואיתנה, ממה שאנו סגורי החומר, מכירים אותה. גמרנו את היצירה, או נפסקה אצלנו באמצע, התעייף עיניך בו ואיננו. עף לו הכרוב, נמרומים עלה, ונפשנו נדהמה. עוסקים אנחנו בתורה וחכמה, במעשים טובים ובמדות טובות, לקשר את מלאכי הקודש שלנו אלינו. לאמץ את כחנו באימוץ גבורת אל חונן, המופיע לנו באורו וישעו. מתחלפים בנו המצבים, גבורה ורפיון נפגשו, אהבה ובחילה מתערבים זה בזה, בטחון ופחד משמשים יחד, אור וחושך בערכוביה. כל זה בא ממיעוט זיקוקנו. נרומם יותר, התשובה תגדל ותתעלה ברעם גבורתה, הרצון יתעלה בעילוי קדשו. מתרוממים אנו על הבשר וזוהמותיו, מתעלים אנו על השקר והחונף של הסביבה, באמת אל אמת אנו מתדבקים, והאור מתגבר, והחיים מתעלים.</p>
378	<p>הגיין הקודש ג (אורה"ק א עמ' קסח-קסט) הנשמה היוצרת דבר שאי אפשר הוא להפסיק את היצירה ממי שנשמתו יוצרת תמיד בטבעה. בכל עת שהליאות הרוחנית מעיקה, אין זו באה כי אם מפני שחושב היוצר שהיצירה עמל הוא. וכל מה שמעמיקים יותר בסודה באים לידי הכרה שאין בה שום עמל ויגיעה. והאדם מתדמה לקונו, שלא בעמל ויגיעה ברא הקב"ה את עולמו, ובלא לאו שכלליה ובלא תששותא, ובאחא קלילא דלית ביה מששותא. הצדיקים האמתיים, קדישי עלינו, הם בעצמיותם מתנשאים מעל כל עמל ויגיעה. אף על פי שהיו חפצים בכל עמל ויגיעה, בכל יסורין ובכל צער, בכל מסירות נפש, ובכל עבודה מפרכת שבעולם, רק כדי לעשות רצון אלהים מלך ישראל וגואלו, אדון כל הבריות אלוה כל הנפשות. אבל למרות רצונם מלאים הם מנוחה ונחת, ושפע תענוגים זורם תמיד בנשמת קדשם. וחודר הרוח מלא דשן וחלב זה ברויית עדינו, בתוך רוחם, נפשם וגוייתם, וכל קרבם, עצמותם ובשרם. ומתוך עונג כבוד עליון זה מתענגים הם ביראה ואהבה עליונה בעבודתם, ובכל נשימות רוח אפס, וכל חייהם ותנועותיהם, שהם כולם עבודה עליונה אלהית, באין הפסק וביטול כלל. ושפע המעין השכלי וההרגשי הולך ומשתפך בהם מכל הצידים. כל מה שיקשיבו, יאזינו, יחישו וירגישו, כולו אומר כבוד, כולו אומר קדוש קדוש קדוש ד' צבאות מלא כל הארץ כבודו, כולו אומר שלום וברכה לכל חי, לכל בשר. יהללוהו שמים וארץ, וכל רומש כם. וחירות היצירה וברכותיה מתרחבות במותם ולבם. בכל רגע עולמות חדשים רגע עולמות חדשים באים ומתילדים, נוצרים ומתהוים, והעולמים שכבר נבראו מתעלים והולכים, בצורה חדשה, עליונה, קדושה, עדינה ומפוארה, הם מתחדשים, בכל הגה ודבור שפעת ציורים חדשים וחיודשי חרושים, כגלים, כהמון משברי ים הם מתנשאים. ואין עיף ואין כושל, ואין עמל ואין יגיעה, כי אם נחת וחדוה. ואני בד' אעלוזה, אגילה באלהי ישעי. ואם לא יאמינו בעצמם צדיקים אלו, קדושי עליון אלו, ולא יקשיבו לקול השופר של הדרור העליון, הקורא אליהם, ישטפו אותם מים רבים ועד נפש יבאו, ביון מצולה יטבעו, עד אשר יכירו גדלם ותפארתם, זיום וקדושתם. ואז תחת הדחיקה אל העמל והעצב, אשר בו אך יחללו שם אלהיהם, השורה עליהם, בעו וחדוה אשר במקומו, יתעלו אל החירות והתענוג. וידעו לאחד כל שעיפי שרעפיהם, כל תנועותיהם, שלהם ושל כל המתאזנים בחוגם, כל הבא במגע וכל המתציב נכחם בחזיון, ביחודא שלים, באור המבהיק, החי והעדין, המתנוצץ מזיו שדי, שכבודו מלא עולם, והודו והדרו על כל חסידיו.</p>	<p>שמונה קבצים ד עב, עא דבר שאי אפשר הוא להפסיק את היצירה ממי שנשמתו יוצרת תמיד בטבעה. בכל עת שהליאות הרוחנית מעיקה, אין זו באה כי אם מפני שחושב היוצר שהיצירה עמל הוא. וכל מה שמעמיקים יותר בסודה באים לידי הכרה שאין בה שום עמל ויגיעה, והאדם מתדמה לקונו, שלא בעמל ויגיעה ברא הקב"ה את עולמו, ובלא לאו שכלליה ובלא תששותא, ובאחא קלילא דלית ביה מששותא. הצדיקים האמתיים, קדישי עלינו, הם בעצמיותם מתנשאים מעל כל עמל ויגיעה. אף על פי שהיו חפצים בכל עמל ויגיעה, בכל יסורין ובכל צער, בכל מסירות נפש, ובכל עבודה מפרכת שבעולם, רק כדי לעשות רצון אלהים מלך ישראל וגואלו, אדון כל הבריות, אלוה כל הנפשות, אבל למרות רצונם מלאים הם מנוחה ונחת, ושפע תענוגים זורם תמיד בנשמת קדשם. וחודר הרוח מלא דשן וחלב זה ברויית עדינו, בתוך רוחם, נפשם וגוייתם, וכל קרבם, עצמותם ובשרם. ומתוך עונג כבוד עליון זה מתענגים הם ביראה ואהבה עליונה בעבודתם, ובכל נשימות רוח אפס, וכל חייהם ותנועותיהם, שהם כולם עבודה עליונה אלהית, באין הפסק וביטול כלל. ושפע המעין השכלי וההרגשי הולך ומשתפך בהם מכל הצדדים. כל מה שיקשיבו, יאזינו, יחישו וירגישו, כולו אומר כבוד, כולו אומר קדוש קדוש קדוש ד' צבאות מלא כל הארץ כבודו, כולו אומר שלום וברכה לכל חי, לכל בשר. יהללוהו שמים וארץ, וכל רומש כם. וחירות היצירה וברכותיה מתרחבות במותם ולבם. בכל רגע עולמות חדשים באים ומתילדים, נוצרים ומתהוים, והעולמים שכבר נבראו מתעלים והולכים, בצורה חדשה, עליונה, קדושה, עדינה ומפוארה, הם מתחדשים. בכל הגה ודבור שפעת ציורים חדשים וחיודשי חרושים, כגלים, כהמון משברי ים הם מתנשאים. ואין עיף ואין כושל, אין עמל ואין יגיעה, כי אם נחת וחדוה. ואני בד' אעלוזה, אגילה באלהי ישעי. ואם לא יאמינו בעצמם צדיקים אלו, קדושי עליון אלו, ולא יקשיבו לקול השופר של הדרור העליון, הקורא אליהם, ישטפו אותם מים רבים ועד נפש יבאו, ביון מצולה יטבעו, עד אשר יכירו גדלם ותפארתם, זיום וקדושתם. ואז תחת הדחיקה אל העמל והעצב, אשר בו אך יחללו שם אלהיהם, השורה עליהם בעו וחדוה אשר במקומו, יתעלו אל החירות והתענוג. וידעו לאחד כל שעיפי שרעפיהם, כל תנועותיהם, שלהם ושל כל המתאזנים בחוגם, כל הבא במגע וכל המתציב נכחם בחזיון, ביחודא שלים, באור המבהיק, החי והעדין, המתנוצץ מזיו שדי, שכבודו מלא עולם, והודו והדרו על כל חסידיו.</p>
379	<p>הגיין הקודש ד (אורה"ק א עמ' קע-קעא) היצירה הנשמתית יעל הנשמות הגדולות חיים הם במענים דוקא. חכמי היצירה, שהחידוש הוא יסוד חייהם, יכירו תמיד את התפשטות מהותיותם, חילוץ עצמותיהם הרוחניים, רק בשטף החידוש, ההולך וזורם לעיני רוחם. מכירים הם את הנשמה בעומק העצמי שלה, איך היא מזלפת את</p>	<p>שמונה קבצים ד פב הנשמות הגדולות חיים הם במענים דוקא. חכמי היצירה, שהחידוש הוא יסוד חייהם, יכירו תמיד את התפשטות מהותיותם, חילוץ עצמותיהם הרוחניות, רק בשטף החידוש ההולך וזורם לעיני רוחם. מכירים הם את הנשמה בעומק העצמי שלה, איך היא מזלפת את</p>

	<p>את שטפיה תמיד. לא פחות ודאי ממה שגוף מאיר מזלף קרני אורה מתוכו בלא הרף, מזלפת היא הנשמה, בעלת ההכרה והחפץ, הרגש והציור, את קרני אורה הרוחניים החיים. והזרם הולך ושוטף, הולך ומצויר. לא יכילו גליונות לבאר את החזון של איזה זמן של הזרמת הנשמה, לד של קטן שבאנשים. וכה הולכת היא העשירות ומתגדלת עד שבאה בגאוני המחשבה, בגדולי הציור, למדרגה נפלאה כזו, שרכו המתפלאים על ההארות היוצאות אל הגלוי מפרי ציוריהם. אף על פי שהחלק המתגלה מוכרח להיות הזיבורית שבעצמות היצירה, אבל עצם היצירה בחיבונה, פלאות מעשיה, מהירות השטיפה אשר לזרמי השכל, אינה נותנת לנו אפשרות של תפיסה בעצמותם הפנימית ובמהותם ופרטיהם של הזרמים השוטפים הללו. הכשרון היותר נכבד הוא החידור אל עומק עצמיותנו, וחיזורנו. וחיזור זה כל מה שידע כמה קלה היא עבודתו, כמה הוא פוגם את הרום האצילי בעמל ויגיעת נפש, כמה הוא צריך להקשיב את התביעה של עין המנוחה הפנימית, כמדה זו יגדל התוכן הגאוני שביצירה, וזיקי קודש יתחילו את התנוצצותם על כל החיים והסתעפותם הרוחנית. בכל רגע, דקה מן הדקה, הננו יוצרים, מדעתנו ושלא מדעתנו, להגישן, להביאן אל התחום של הכרתנו המובלטת, להתרגל בתוך מסגרת של ביטויים נאותים להן, אז יגלה הודן והדרן, ופעלן יראה על פני החיים כולם. והאמתיות הנצחית יפכו ממעין חיים, ממקור הנשמה שאינה יודעת שוא ודבר טוב, מאבוקת האמת גזורה היא, וכל מה שיזרום מאורה רק אמת וצדק לעד הוא.</p>		
380	<p>הגיון הקודש ה (אורה"ק א עמ' קעב-קעג) הנהרה הנשמתית כל זמן שהאדם מוכרח הוא לחכות לזמנים מתי תחול עליו רוח היצירה, ואז יחדש, יתבונן, יגהה וישיר, זהו סימן שלא הופעה עליו הארת נשמתו. הנשמה הרי היא שרה תמיד, עז וחדוה היא לבשה, נועם עליון הוא סובב אותה. והאדם צריך להתרומם עד לידי הגובה של פגישת נשמתו, של הכרת מצעדיה הרוחניים, משק כנפיה המלאים הוד קדשי קדשים, ויהיה תמיד מוכן להקשיב סוד שיה קדשה. אז ידע כי לא בעת זולת עת, לא בזמן זולת זמן, הנשמה היא מחדשת חכמה והגיון, שירה ושיח קודש, אלא בכל עת ובכל שעה היא שוטפת נהרי נחלי דבש וחמאה. והנהרה השוטפת ממנה הרי הם אצורות קודש, מעינות בינה וצפונות שכל טוב. חרשים לבקרים רבה אמונתך. בהסתכלות פנימית בעמקי הנשמה רואים, שהכח הפועל התדירי של החיים האמתיים העליונים איננו פוסק מעבודתו אף לרגע, הוא רצוא ושוב, כמראה הבזק, עבודת שרפי הקודש היא עבודתו, שירה וזמרה תמיד הוא פוצח, בגילת רונן, מספר כבוד אל. כשמתמעטת האמונה הכבירה בעוצם האני העצמי, של בעל הנשמה העליונה, אז ילך קדורנית, והוא משתומם. ועמו כל העולם כולו זיוו מתמעט. וכאשר ישוב בתשובה עליונה, והוד האמונה בכחותיו העליונים, המפעמים בו תמיד בלא הרף, אילו ישוב, אז יחיה רוחו וינהר, וכל העולמים כולם, אשר לרגליו תוכו, ועמו מתהלכים, ימלאו זיו ונהרה.</p>		
381	<p>הגיון הקודש ו (אורה"ק א עמ' קעג) התגלות תדירית אין להתנגד אל הנשמה העצמית, בהגלותה. והתגלותה תדירית היא, גם בעת אשר עבי עננים מכסים את בהיקות אורה, היא מאירה בכל גבורתה, והיא נושאת את העולם ואת האדם למטרת אשרו, הנעלה מכל שם של מטרה. הנשמה הוגה מבלי הגיון, פועלת מבלי מפעל, עמה רק עמה הננו עולים באותן המעלות, שכל דחיפת חיי המציאות במעמקי רזיו דוחפת אותנו אליהן. אז תענג על ד'. זהו סוד הצמאון, ורו ריווי.</p>		
382	<p>הגיון הקודש ז (אורה"ק א עמ' קעד) קש החלל מקשיבים את קול שיח הקודש ממרומים. קולטים את הרשמים המתגלים, המתנוצצים כברקים, ממרומי הנשמה ושרשיה. כל חזון אשר יגלה קול קורא הוא ממרומים, מקור הדעת, מאוצר החיים אשר בנשמת חי העולמים, מתגלה הוא לכל איש כפי טהרת עלייתו. כפי זיכרון עצמיותו. כל מה שהעונות המבדילים, בין האדם ליוצרו, יוצר כל, מוסרים הם, הקול הולך הוא ממקור האחדות העליונה ביותר התגלות אמת. כשיצוריו של האדם כולם, הגשמיים עם הרוחניים, מוכנים ומטוהרים, וחשק הקודש של הרומויות האלהית בהיר כבודה, עטויה מעטה המוסר השלם בכל מהלכי החיים כולם, הולך ופורץ לו את דרכו, במדה זו סרים הם הקירות החוצצים, ואור ישר וקול ישר מגיע, ספוג אוצר חיים וחכמת אמת. אזן שמעת ועין ראה ד' עשה גם שניהם.</p>		
<p>שטפיה תמיד. לא פחות ודאי ממה שגוף מאיר מזלף קרני אורה מתוכו בלא הרף, מזלפת היא הנשמה בעלת ההכרה והחפץ, הרגש והציור, את קרני אורה הרוחניים החיים. והזרם הולך ושוטף, הולך ומצויר. לא יכילו גליונות לבאר את החזון של איזה זמן של הזרמת הנשמה של קטן שבאנשים. וכה הולכת היא העשירות ומתגדלת, עד שבאה בגאוני המחשבה, בגדולי הציור, למדרגה נפלאה כזו שרכו המתפלאים על ההארות היוצאות אל הגלוי מפרי ציוריהם. אף על פי שהחלק המתגלה מוכרח להיות הזיבורית שבעצמות היצירה, אבל עצם היצירה בחיבונה, פלאות מעשיה, מהירות השטיפה אשר לזרמי השכל, אינה נותנת לנו אפשרות של תפיסה בעצמותם הפנימית ובמהותם ופרטיהם של הזרמים השוטפים הללו. הכשרון היותר נכבד הוא החידור אל עומק עצמיותנו, וחיזורנו. וחיזור זה כל מה שידע כמה קלה היא עבודתו, כמה הוא פוגם את הרום האצילי בעמל ויגיעת נפש, כמה להקשיב את התביעה של עין המנוחה הפנימית, כמדה זו יגדל התוכן הגאוני שביצירה, וזיקי קודש יתחילו את התנוצצותם על כל החיים והסתעפותם הרוחנית. בכל רגע, דקה מן הדקה, הננו יוצרים, מדעתנו ושלא מדעתנו, להגישן, להביאן אל התחום של הכרתנו המובלטת, להתרגל בתוך מסגרת של ביטויים נאותים להן, אז יגלה הודן והדרן, ופעלן יראה על פני החיים כולם. והאמתיות הנצחית יפכו ממעין חיים, ממקור הנשמה שאינה יודעת שוא ודבר טוב, מאבוקת האמת גזורה היא, וכל מה שיזרום מאורה רק אמת וצדק לעד הוא.</p>	<p>שמונה קבצים ז רכא, קפה</p> <p>כל זמן שהאדם מוכרח הוא לחכות לזמנים מתי תחול עליו רוח היצירה, ואז יחדש, יתבונן, יגהה וישיר, זהו סימן שלא הופעה עליו הארת נשמתו. הנשמה הרי היא שרה תמיד, עז וחדוה היא לבשה, נועם עליון הוא סובב אותה. והאדם צריך להתרומם עד לידי הגובה של פגישת נשמתו, של הכרת מצעדיה הרוחניים, משק כנפיה המלאים הוד קדשי קדשים, ויהיה תמיד מוכן להקשיב סוד שיה קדשה. אז ידע כי לא בעת זולת עת, לא בזמן זולת זמן, הנשמה היא מחדשת חכמה והגיון, שירה ושיח קודש, אלא בכל עת ובכל שעה היא שוטפת נהרי נחלי דבש וחמאה. והנהרה השוטפת ממנה הרי הם אצורות קודש, מעינות בינה וצפונות שכל טוב. חרשים לבקרים רבה אמונתך. בהסתכלות פנימית בעמקי הנשמה, רואים שהכח הפועל התדירי של החיים האמתיים העליונים, איננו פוסק מעבודתו אף לרגע, הוא רצוא ושוב כמראה הבזק, עבודת שרפי הקודש היא עבודתו, שירה וזמרה תמיד הוא פוצח, בגילת רונן מספר כבוד אל. כשמתמעטת האמונה הכבירה בעוצם האני העצמי, של בעל הנשמה העליונה, אז ילך קדורנית, והוא משתומם, ועמו כל העולם כולו זיוו מתמעט. וכאשר ישוב בתשובה עליונה, והוד האמונה בכחותיו העליונים, המפעמים בו תמיד בלא הרף, אילו ישוב, אז יחיה רוחו וינהר, וכל העולמים כולם אשר לרגליו תוכו ועמו מתהלכים, ימלאו זיו ונהרה.</p>	<p>שמונה קבצים ח מח</p> <p>אין להתנגד אל הנשמה העצמית בהגלותה. והתגלותה תדירית היא, גם בעת אשר עבי עננים מכסים את בהיקות אורה, היא מאירה בכל גבורתה, והיא נושאת את העולם ואת האדם למטרת אשרו, הנעלה מכל שם של מטרה. הנשמה הוגה מבלי הגיון, פועלת מבלי מפעל, עמה, רק עמה, הננו עולים באותן המעלות, שכל דחיפת חיי המציאות במעמקי רזיו דוחפת אותנו אליהן. אז תענג על ד'. זהו סוד צמאון, ורו ריווי.</p>	<p>שמונה קבצים ד קיא</p> <p>מקשיבים את קול שיח הקודש ממרומים. קולטים את הרשמים המתגלים, המתנוצצים כברקים ממרומי הנשמה ושרשיה. לד פצחון הפלסוף, והקול נשמה. איש פצח לא יוצר איש פצח חפץ והכרה מדבר. יחיה יחיה דיבור מיכיל, פלא נשמת חיים ואיזר רעלת חפצית. רק ה' יוצר את סוד הפלסוף כיכר מ'ד' כי רעלת מדבר אלו. כל חזון אשר יגלה, קול קורא הוא ממרומים, ממקור הדעת, מאוצר החיים אשר בנשמת חי העולמים, מתגלה הוא לכל איש כפי טהרת עלייתו. כפי זיכרון עצמיותו. כל מה שהעונות המבדילים בין האדם ליוצרו, יוצר כל, מוסרים הם, הקול הולך הוא ממקור האחדות העליונה ביותר התגלות אמת. כשיצוריו של האדם כולם, הגשמיים עם הרוחניים, מוכנים ומטוהרים, וחשק הקודש של הרומויות האלהית בהיר</p>

		כבודה, עטויה מעטה המוסר השלם בכל מהלכי החיים כולם, הולך ופורץ לו את דרכו, במדה זו סרים הם הקירות החוצצים, ואורו ישר וקולו ישר מגיע, ספוג אוצר חיים וחכמת אמת, ועין רואה ואוזן שומעת. ד' עשה גם שניהם.
383	הגיון הקודש ח (אורה"ק א עמ' קעה) הליק הפנימי	הפנימיות העצמותית של הנשמה, ההוגה, החיה את החיים הרוחניים האמתיים, היא צריכה חירות מוחלטה פנימית. וחירותה, שהיא חיה, באה לה מתוך מחשבתה המקורית, שזהו הזיק הפנימי שלה, המתלבה והולך על ידי הלימוד והעיון, אבל הזיק העצמי הוא יסוד הרעיון והמחשבה. ואם לא יותן לזיק העצמי מקום להופיע באורו, אז כל מה שבא לו מן החוץ לא יועיל. הזיק מוכרח להשתמר בטהרתו, והמחשבה הפנימית, בעומק האמת שלה, בגדלה ושיגובה, מוכרחת היא להתעורר. לא יכבה זיק קודש זה מפני שום תלמוד ושום עיון. היחוד הפנימי של הנשמה בתוכיות עצמה זהו הגודל העליון, של זרע האור האלהי, אור זרוע לצדיק, אשר ממנו יציץ ופרח פרי עץ חיים.
384	הגיון הקודש ט (אורה"ק א עמ' קעו) חפש הציורה הפנימית	הציורה הרוחנית חפשית היא, אינה מתחשבת עם שום השפעה חיצונית, היא יוצרת כפי הלך רוחה פנימה. וכל מה שתתגבר בקרבה אמנותה בעצמה, כן תעלה למרומי האמת. השקר, והרשעה האחוזה בו, אינם באים כי אם מהשפעה חיצונית, שבאה על הציורה הרוחנית כספחת, המצוה אותה בכחה להגות ולא רוחה. ואין צו אלא עבודה זרה.
385	הגיון הקודש י (אורה"ק א עמ' קעז) עצור כח הציורה	כל מה שמסתכל האדם יותר במעלתו הרוחנית, ככה ימצא, שאינו צריך לציוויו שום הגבלה. אדרבא, יצייר כח המצייר כל מה שיש בכחו, וגם אם כהנה וכהנה יצייר גודל ועז, עדיין לא יגיע לשיעור טפה מן הים ממה שיש לגדל ולרומם. וכמה אושר שימלא מהסתכלותו החפשית, כששחוק הדמיון הטוב ילוה אותה, עדיין לא יגיע לחלק אחד מרכבות אין קץ של העדן האמיתי, השרוי בכל היש, שכולו הוא התגלות שעשוע עליון, ועדן צור כל עולמי עד.
386	הגיון הקודש יא (אורה"ק א עמ' קעז) הציורה והאמת	מי שיש לו נשמה של יוצר מוכרח להיות יוצר רעיונות ומחשבות, אי אפשר לו להסגר בתלמודו מבט לבד. כי שלהבת הנשמה עולה היא מאליה, ואי אפשר לעצור אותה ממהלכה. מרחב למחשבות, זאת היא התביעה התדירית, שכל אדם הוגה תובע מעצמו. הלמוד השטחי, יש שיצמצם את המחשבה, יטשטש אותה בראשית הולדה. וההתרגלות של הלמוד התדירי, ההתמדה משטחית, היא שמגברת את המחלה הזאת של צרות המחשבה. ובכל כח צריכים אנחנו להגאל ממנה, כדי לפדות את נשמתנו מלחץ המצרים שלה, לפדות אותה ממצרים, מבית עבדים.
387	הגיון הקודש יב (אורה"ק א עמ' קעז) הוספת האמת והאמת	אין האמת מתגלה לאדם קטעים קטעים, אלא על ידי הופעה כללית בבת אחת. וכל טורח הלימוד, של הקטעים, הוא בא להכשיר את האדם להופעה כללית זו.
388	הגיון הקודש יג (אורה"ק א עמ' קעה) החדש והאמת	הבינה מדעתו, זאת היא הנקודה העליונה שבהתעלות הרוחנית. כל מה שנלמד הרי הוא נקלט מבחוץ, ונופל הוא בצביונו, לעומת ההגוי בקרב הנשמה פנימה. כל הנלמד אינו כי אם עצה עמוקה אין לדלות מתוך החבוי בלב, במעמקי הנשמה, את המובן הפנימי, מהדעת. הדעת הולך הוא וזורם, יוצר הוא ופועל. המחדש העליון אינו מחדש, כי אם מעתיק, מביא אורות חדשים חיים ממקום עליון מקורי, אל המקום שעוד לא היו שם, ממקום לא ידעו עיט, ולא שזפתו עין איה, אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם. ובהתגלות הגדולה האישית נוצרה האזן הנאמנה, הלב השומע, אשר לא יאמר דבר שלא שמע מפי רבו, נביאי אמת וצדק, אשר דבר ד' בפייהם אמת, מה אמתן את הפה .
	שמונה קבצים ג שמש	שמונה קבצים א תרח
	שמונה קבצים א תקפה	שמונה קבצים ז קצ, קצד
	שמונה קבצים א תקל	שמונה קבצים ה רפא

389	<p>הגיון הקודש יד (אורה"ק א עמ' קעח) <i>el'ni' d' id</i></p> <p>כל חידוש בתורה צריך שיהיה אידיאלי ביסודו, מיוסד על עומק הישרות בתוכנו המוסרי, על עומק הקודש בתוכנו האמוני, על עומק ההגיון בתוכנו השכלי, ורצוף ברגש של שירה ויופי, בתוכנו הצורתי.</p>
390	<p>הגיון הקודש טו (אורה"ק א עמ' קעט) <i>el'ni' d' t</i></p> <p>העולם מתחדש בחדושה של תורה. זהו פשוט, שחידוש, המתגלה לנו בצורה מוגבלת, הרי הוא בא אלינו בתור תמצית מוקטנה מאד באין שיעור וערך כלל, אחרי שהגלים הרוחניים העצומים שטפו ועברו, נתגלגלו מעולם אל עולם, ונצטמצמו צמצום אחר צמצום, עד שבאו והופעו לעינינו בצורה של איזה חידוש. והחידוש בשרשו לא חידוש של איזה ברק שכלי פרטי הוא, אלא חידוש של עולם, חידוש של שמים חדשים, או חידוש של ארץ חדשה, הכל לפי הערך של הענין המיוחד ותכונותיו. אותו הגודל המתפלש בנשמה, שהזרורות שלו היא סותרת ומטשטשת את ההבלטה של האותיות, הוא גודל הכולל בחיובו את כל הפרטים של האורות אשר לאותיות. וכדי לגלות את האותיות ופרטיהן, צריכים להתפלל ולכוין את הלב לאבנין שבשמים, הכל יכול וכללם יחד, הגדולות והקטנות, המגביה לשבת, המשפילי לראות בשמים ובארץ. ומתוך האורה העליונה של תפלת אמת, תפלת ישראל, יוצא אור גדול מתכונת ההשוואה העליונה, ששם אין שום אור דוחה את חברו, כי אם הכל מחזק ומאיר זה את זה. וטל רצון זה מצמיח מתוך הזוהר העליון עצמו את כל האותיות, עם נקודותיהן ופרטי פרטיהן.</p>
391	<p>הגיון הקודש טז (אורה"ק א עמ' קפ-קפא) <i>el'ni' d' t'z</i></p> <p>כל המחשבות הקדושות, והדעות הנשגבות, צומחות הן על המרחב של השדה אשר ברכו ד'. והם עולים תמיד בכל עת ובכל שעה, בכל רגע ובכל חלקי הרגע, צמחים חדשים ונפלאים, ציצים ופרחים, כמו שעולה תמיד ההשפעה של החיים לעינינו, והשפעת הקיום בכלל, הכל משפע השכל העליון והחיים המושפעים בו, המופיעים על ידו. וחכמי לב, משכילים מקוריים, מקבלים את המחשבות ממקור הקודש, מעבדים אותן בעיבוד שכלי והרגשי. ולפי מדת הדבקות האלהית, השכלית וההופעית, שלהם, ככה הם מתקרבים יותר אל מקורם של הדברים, והם מאספים אליהם את התבואות הללו. וכל חלק, שנוסף ונקבץ על ידי משיגים, כבר נותן הוא מקום לקליטתו של חלק אחר, יותר נשגב ויותר פועל, יותר מחיה ויותר מעמיד את העו של קודש ד' בעולמים. והם הם מחזדי חקלא, אוספי תבואת השדה, אשר אור ד' זרוע בו. ולפי רוב הקציר, ככה תגדל ברכת הצמיחה, כי הארץ נתן לבני אדם, לעבדה ולשמרה. והענינים נעשים אנושיים בנשמת ישראל, והם עם זה דבקים בשרשם, מפני הרעננה של הנשמה הישראלית בשרשה. ויש דרגת השביעית, שאין הדברים נתקים ממקורם כלל להיות אצורים באוצר היחיד, אלא הכל נקלט בקליטה כללית של כלל האומה, וכללות הנשמה הכוללת, נשמתו של אדם הראשון, שכוללת בה גם נפש הבהמה, אדם ובהמה תושע ד'. והיתה שבת הארץ לכם לאכלה, לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך, ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל.</p>
392	<p>הגיון הקודש יז (אורה"ק א עמ' קפא) <i>el'ni' d' z</i></p> <p>לא תוכל להכחיש עצמת מעלתה ואורה, הנשמה המאירה תמיד, המלאה תמיד שלהבת אש קודש, וצמאון אלהי עליון, הספוגה כולה תמיד בנחלי עדנים של קודש קדשים, השרויה תמיד בתוך ספירה של שירת זמרת נגינת נועם קודש. הצמאה ומתענגת יחד. ענוגה עדינה זו, יודעת היא את ערכה, שומרת ומגינה היא בגאון ענוה על כבודה ויקרת תפארתה. וכללות הכרת ערך זו, כשם שהיא מתבלטת באותם היחידים, סגולת הדורות, בדיחי דמלכא עילאה, כך היא מתבלטת תמיד בנשמתה הכללית של כנסת ישראל, המלאה תמיד גיל קודש, ושבעת תענוג ידירות אהבה. צרור המר דודי לי בין שדי ילין, אני לדודי ועלי תשוקתו.</p>
<p>שמונה קבצים ז רכב</p> <p>כל חידוש בתורה צריך שיהיה אידיאלי ביסודו, מיוסד על עומק הישרות בתוכנו המוסרי, על עומק הקודש בתוכנו האמוני, על עומק ההגיון בתוכנו השכלי, ורצוף ברגש של שירה ויופי בתוכנו הצורתי.</p>	<p>שמונה קבצים ז רי, ריא</p> <p>העולם מתחדש בחדושה של תורה. זהו פשוט שחידוש המתגלה לנו בצורה מוגבלת, הרי הוא בא אלינו בתור תמצית מוקטנה מאד באין שיעור וערך כלל, אחרי שהגלים הרוחניים העצומים שטפו ועברו, נתגלגלו מעולם אל עולם, ונצטמצמו צמצום אחר צמצום, עד שבאו והופעו לעינינו בצורה של איזה חידוש. והחידוש בשרשו לא חידוש של איזה ברק שכלי פרטי הוא, אלא חידוש של עולם, חידוש של שמים חדשים או חידוש של ארץ חדשה, הכל לפי הערך של הענין המיוחד ותכונותיו. אותו הגודל המתפלש בנשמה, שהזרורות שלו היא סותרת ומטשטשת את ההבלטה של האותיות, הוא גודל הכולל בחיובו את כל הפרטים של האורות אשר לאותיות. וכדי לגלות את האותיות ופרטיהן, צריכים להתפלל ולכוין את הלב לאבנין שבשמים, הכל יכול וכללם יחד, הגדולות והקטנות, המגביה לשבת ומשפילי לראות בשמים ובארץ. ומתוך האורה העליונה של תפלת אמת, תפלת ישראל, יוצא אור גדול מתכונת ההשוואה העליונה, ששם אין שום אור דוחה את חברו, כי אם הכל מחזק ומאיר זה את זה. וטל רצון זה מצמיח מתוך הזוהר העליון עצמו את כל האותיות, עם נקודותיהן ופרטי פרטיהן.</p>
<p>שמונה קבצים ו קלד</p> <p>כל המחשבות הקדושות, והדעות הנשגבות, צומחות הן על המרחב של השדה אשר ברכו ד'. והם עולים תמיד, בכל עת ובכל שעה, בכל רגע ובכל חלקי הרגע, צמחים חדשים ונפלאים, ציצים ופרחים, כמו שעולה תמיד ההשפעה של החיים לעינינו, והשפעת הקיום בכלל, הכל משפע השכל העליון והחיים המושפעים בו, המופיעים על ידו. וחכמי לב, משכילים מקוריים, מקבלים את המחשבות ממקור הקודש, מעבדים אותן בעיבוד שכלי והרגשי. ולפי מדת הדבקות האלהית השכלית וההופעית שלהם, ככה הם מתקרבים יותר אל מקורם של הדברים, והם מאספים אליהם את התבואות הללו. וכל חלק שנוסף ונקבץ על ידי משיגים, כבר נותן הוא מקום לקליטתו של חלק אחר, יותר נשגב ויותר פועל, יותר מחיה ויותר מעמיד את העו של קודש ד' בעולמים. והם הם מחזדי חקלא, אוספי תבואת השדה אשר אור ד' זרוע בו. ולפי רוב הקציר, ככה תגדל ברכת הצמיחה, כי הארץ נתן לבני אדם, לעבדה ולשמרה. והענינים נעשים אנושיים בנשמת ישראל, והם עם זה דבקים בשרשם, מפני הרעננה של הנשמה הישראלית בשרשה. ויש דרגת השביעית, שאין הדברים נתקים ממקורם כלל להיות אצורים באוצר היחיד, אלא הכל נקלט בקליטה כללית של כלל האומה, וכללות הנשמה הכוללת, נשמתו של אדם הראשון, שכוללת בה גם נפש הבהמה, אדם ובהמה תושע ד'. והיתה שבת הארץ לכם לאכלה, לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך, ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל.</p>	<p>שמונה קבצים ד ח</p> <p>לא תוכל להכחיש עצמת מעלתה ואורה הנשמה המאירה תמיד, המלאה תמיד שלהבת אש קודש וצמאון אלהי עליון, הספוגה כולה תמיד בנחלי עדנים של קודש קדשים, השרויה תמיד בתוך ספירה של שירת זמרת נגינת נועם קודש. הצמאה ומתענגת יחד. ענוגה עדינה זו יודעת היא את ערכה, שומרת ומגינה היא בגאון ענוה על כבודה ויקרת תפארתה. וכללות הכרת ערך זו, כשם שהיא מתבלטת באותם היחידים, סגולת הדורות, בדיחי דמלכא עילאה, כך היא מתבלטת תמיד בנשמתה הכללית של כנסת ישראל, המלאה תמיד גיל קודש, ושבעת תענוג ידירות אהבה. צרור המר דודי לי בין שדי ילין, אני לדודי ועלי תשוקתו.</p>

121. מילה זו מטושטשת בכתב היד, ואולי יש לקרוא אותה "ושבעת" כמו באורה"ק.

<p align="center">שמונה קבצים ג רעה</p> <p>ואפשר הדבר להרגיש את תנועות הנשמה שבתהום תעלומתה, את קשורה אל אותם העולמות הנשגבים שמהם היא יונקת את סוד חייה, את זיוה והדרה. וכל מה שהאדם מתקדש יותר, כל מה שמתרחק מן החטא, והוא נוטה אל הקדושה ואל האצילות, הנשמה יותר מתגלה עליו, ואורה שופע בכל קרביו, והוא נתבע מכל עצמיותו להתייחד יותר ויותר במקור חייו. הגויה וכל נטיותיה, הולכת היא ומתקדשת, נוטה היא אל היסוד הנשמתי, חושיה מתחדדים, ועם זה מתעלים, מתקדשים, ומתעדנים. הריח, ההקשבה, הראיה, הכל מתעלה, הכל מתבהר. הנשמה שואבת אורה ממקורי מרומיה, וממלאור המקורי הזה היא משפעת אל הנפש החיה, אל כחות הגוף הרוחניים והגשמיים. הגבורה מתגדלת, הבטחון, אומץ הלב ושקט הרוח, הולך הוא ומתפשט. והתשוקה לגדולות, של תום ויושר, של חיים ואור, של דעת ויפעה, הולכת ומתגדלת. והאדם הולך ומנצח את החיים, נצחון אחר נצחון. הקנאה, התאוה, הכבוד וההון, היקרים כל כך אצל רוב בני האדם, נעשים בעיניו בוויים ונתעבים. ורוחו שוקק אל הטוהר, אל הטוב המוחלט, אל האמת המזהרת, אל הנצח בכל מלא הודו, אל אור ד', אל אלהי עולם.</p>	<p align="center">הגיון הקודש יח (אורה"ק א עמ' קפב) התנאלות הנשמה</p> <p>ואפשר הדבר להרגיש את תנועות הנשמה, שבתהום תעלומתה, את קשורה אל אותם העולמות הנשגבים, שמהם היא יונקת את סוד חייה, את זיוה והדרה. וכל מה שהאדם מתקדש יותר, כל מה שמתרחק מן החטא, והוא נוטה אל הקדושה ואל האצילות, הנשמה יותר מתגלה עליו, ואורה שופע בכל קרביו, והוא נתבע מכל עצמיותו להתייחד יותר ויותר במקור חייו. הגויה, וכל נטיותיה, הולכת היא ומתקדשת, נוטה היא אל היסוד הנשמתי. חושיה מתחדדים, ועם זה מתעלים, מתקדשים, ומתעדנים. הריח, ההקשבה, הראיה, הכל מתעלה, הכל מתבהר. הנשמה שואבת אורה ממקורי מרומיה, וממלאור המקורי הזה היא משפעת אל הנפש החיה, אל כחות הגוף הרוחניים והגשמיים. הגבורה מתגדלת, הבטחון, אומץ הלב, ושקט הרוח, הולך הוא ומתפשט. והתשוקה לגדולות, של תום ויושר, של חיים ואור, של דעת ויפעה, הולכת ומתגדלת. והאדם הולך ומנצח את החיים נצחון אחר נצחון. הקנאה, התאוה, הכבוד וההון, היקרים כל כך אצל רוב בני האדם, נעשים בעיניו בוויים וזלים. ורוחו שוקק אל הטוהר, אל הטוב המוחלט, אל האמת המזהרת, אל הנצח בכל מלא הודו, אל אור ד', אל אלהי עולם.</p>	393
<p align="center">שמונה קבצים ג ט</p> <p>וכשהנשמה מתגלה בגאון עוזה, בהדרה וכבודה, מלאה היא את כל היש, הכל בה חקוק, חרות בכתב קודש לאלהים, קרני אורה כל מלאו. והופעות מלאות עז, שלות ענג, וחדות עולמים, אלה על אלה משתפכים, אלה על אלה מתעלים. ובגויה היא לא סגורה, רק אחוזה, בקצה שרון נעליה, כצפור שטה ברחבי שחקים קשורה בחוט משי דק, ארוך לאין קץ, אשר לא יעצור מאומה את מעופה, רק אם תגביה אבר, הגבה למעלה מאד מאד, יזכרנה לבלי נתק את חוט המשי הדק, יקר הערך, המענב אותה אל מרכז אוצר חושיה ורגשי גוייתה, מתוך זהירות של עדנה רוממה, מלאת הוד קודש, רצופת ענוה ושירת חסד ורחמים. אהבה וכבוד. דמות דיוקנו של הלל הזקן, הנפש התמה, המלאה חכמה ומחשבה רחבה, העמוסה ענוה ורוחב לב, החשה את חובת הכבוד לעצמה ולגופה, וזיקוק החמלה אל עצמיותה, באותה העדינות של צדקה ורחמים על כל דורש עזרה. ומה איקונין הללו שמעמידין אותן בבתי טיאטראות ובבתי קרקסאות הממונה עליהן מורקן ושוטפן, אנו שנבראנו בצלם ובדמות על אחת כמה וכמה. ניזיל ונגמול חסד עם <u>הדא אכסנאי</u>, דא נפשא דגבן, גמל נפשו איש חסד.</p>	<p align="center">הגיון הקודש יט (אורה"ק א עמ' קפג) כמו? הנשמה</p> <p>וכשהנשמה מתגלה, בגאון עוזה, בהדרה וכבודה, מלאה היא את כל היש, הכל בה חקוק. חרות בכתב קודש לאלהים, קרני אורה כל מלאו. והופעות מלאות עז, שלות ענג, וחדות עולמים, אלה על אלה משתפכים, אלה על אלה מתעלים. ובגויה היא לא סגורה, רק אחוזה, בקצה שרון נעליה, כצפור שטה ברחבי שחקים קשורה בחוט משי דק, ארוך לאין קץ, אשר לא יעצור מאומה את מעופה, רק אם תגביה אבר, הגבה למעלה מאד מאד, יזכרנה לבלי נתק את חוט המשי הדק, יקר הערך, המענב אותה אל מרכז אוצר חושיה ורגשי גוייתה, מתוך זהירות של עדנה רוממה, מלאת הוד קודש, רצופת ענוה ושירת חסד ורחמים. אהבה וכבוד. דמות דיוקנו של הלל הזקן, הנפש התמה, המלאה חכמה ומחשבה רחבה, העמוסה ענוה ורוחב לב, החשה את חובת הכבוד לעצמה ולגופה, וזיקוק החמלה אל עצמיותה, באותה העדינות של צדקה ורחמים על כל דורש עזרה. ומה איקונין הללו שמעמידין אותן בבתי טיאטראות ובבתי קרקסאות הממונה עליהן מורקן ושוטפן, אנו שנבראנו בצלם ובדמות על אחת כמה וכמה. ניזיל ונגמול חסד עם <u>הדין אכסנאי</u>, דא נפשא דגבן, גמל נפשו איש חסד.</p>	394
<p align="center">שמונה קבצים ג קלט</p> <p>תיכף כשנכנסה מחשבה אלהית רוממה בנשמה, הרי היא מתגבלת, מדי עמדה במרכז החיים המעורבים בהגבלות גופניות, והיא חוזרת לעוף למקורה, טרם נתגשמה יותר מדאי, וברק חדש בא במקומה, וגם הוא ממחר לעלות, מיראתו מפני האש השחורה, הקודחת, החמרנית, ופורח ועולה גם הוא, וחוזר חלילה. וזאת היתה מעלת לימודו של יונתן בן עוזיאל, שטרם הספיקה המחשבה להתגשם מנגיעת החומר, נתדקקה <u>ונתאצלה</u> מהופעת האור העליון של הנשמה, שנתעבנה הרבה על ידי רוח הקודש של למודו. ומתוך כך אמרו עליו, שבשעה שיושב ועוסק בתורה כל עוף שפורח עליו מיד נשרף.</p>	<p align="center">הגיון הקודש כ (אורה"ק א עמ' קפד) כרקי האחשבה</p> <p>תיכף כשנכנסה מחשבה אלהית רוממה בנשמה, הרי היא מתגבלת מדי עמדה במרכז החיים המעורבים בהגבלות גופניות, והיא חוזרת לעוף למקורה, טרם נתגשמה יותר מדאי, וברק חדש בא במקומה, וגם הוא ממחר לעלות, מיראתו מפני האש השחורה, הקודחת, החמרנית, ופורח ועולה גם הוא, וחוזר חלילה. וזאת היתה מעלת לימודו של יונתן בן עוזיאל, שטרם הספיקה המחשבה להתגשם מנגיעת החומר, נתדקקה <u>ונתאצלה</u> מהופעת האור העליון של הנשמה, שנתעבנה הרבה על ידי רוח הקודש של למודו. ומתוך כך אמרו עליו, שבשעה שיושב ועוסק בתורה כל עוף שפורח עליו מיד נשרף.</p>	395
<p align="center">שמונה קבצים ה רנה</p> <p>והזרורית העליונה של הנשמה הוא הנחמד מכל החיים. אף על פי שאין אנו מבינים כלל את השיחות הנובעות בתוכיות הנשמה מאור הזרורית, אף על פי שאי אפשר לשום כל סדר ומשטר בההגיונות הללו, <u>המבקעים</u>, ויוצאים כאור היוצא מבין החרסים, בכל זאת הנפש מתמלאת שובע ונדיבות רוח פנימית דוקא מאלה הברקים, החולפים ועוברים כל כך מהר, עד שאי אפשר כלל לעמוד על אופים, כי בהם מתגלה רו חיים עליונים, שכל העמל השכלי, כל סדרי עבודה, חוקים ומשפטים, דינים והלכות, עמקי הגיון והדרכות הגיוניות, רק מצל צלם של <u>זין</u> הברקים הגדולים הללו ישאבו את רוח חייהם.</p>	<p align="center">הגיון הקודש כא (אורה"ק א עמ' קפה) זהר הנשמה</p> <p>והזרורית העליונה של הנשמה הוא הנחמד מכל החיים. אף על פי שאין אנו מבינים כלל את השיחות הנובעות בתוכיות הנשמה מאור הזרורית, אף על פי שאי אפשר לשום כל סדר ומשטר בההגיונות הללו, <u>המבקעים</u>, ויוצאים כאור היוצא מבין החרסים, בכל זאת הנפש מתמלאת שובע ונדיבות רוח פנימית דוקא מאלה הברקים, החולפים ועוברים כל כך מהר, עד שאי אפשר כלל לעמוד על אופים. כי בהם מתגלה רו חיים עליונים, שכל העמל השכלי, כל סדרי עבודה, חוקים ומשפטים, דינים והלכות, עמקי הגיון, והדרכות הגיוניות, רק מצל צלם של <u>זין</u> הברקים הגדולים הללו ישאבו את רוח חייהם.</p>	396

397	<p>הגיון הקודש כב (אורה"ק א עמ' קפו) הפסקות והפסקות</p> <p>לפעמים נפסקת היא הופעתו הרוחנית של האדם על ידי מה שהוא חפץ בהשגה נמשכת כנחל, שאין לה הפסק, ואינו שם אל לבו, שאין טבע השגתו את המחשבות העליונות והצורות הרוחניות כי אם בהשגה מופסקת, שהיא הולכת בצורה של ברקים. וכל ההבדלים שבין השגה להשגה תלויה היא באיכות הברקים, ובקרבתם זה לזה, עד שאפילו הצורה הנמשכת בציוור אינה גם כן כי אם המשכה של ברקים תכופים, שאין הפסקתם מורגשת. וזה נוהג בכל השגותיהם של בני אדם, אפילו העליונה שבעליונות. ואין החשק התדירי של הופעה דבוקה נמצאת בנו, כי אם מצד הצפיה של העתיד הגדול של עולם הבא, שאז נאמר <u>יריון</u> מדרשן ביתך, ונחל עדיןך תשקם. וכל אלה המאורעות, של התשוקות העליונות ומדותיהן וההברקות והפסקותיהן, נוהגים הם בכל מין הופעה והשגה, יצירה וחדוש, לפי ערכה, מן הבריאה היותר עליונה, והנבואה היותר בהירה, עד היצור הקטן, והחידוש היותר רגיל. אף על פי שהם רחוקים זה מזה יותר <u>ממרחק</u> שמים וארץ, ויותר ממרחק מזרח ממערב, מכל מקום החלוקים שביניהם יש להם דוגמא, שמהקטן נוכל ללמד על הגדול, והשעור המועט מודד את המרובה.</p>
398	<p>הגיון הקודש כג (אורה"ק א עמ' קפז) הנרמית הנחלת והנחלת</p> <p>מוטלים אנחנו בין שני הזרמים הגדולים, כל הררי האור והאש הרוחניים שלמעלה מן ההכרה סובבים אותנו, מזדעזעים הם תמיד, וגורמים זעזועים נשמתיים גדולים בקרבנו. ואותם התהומות העמוקים שלמטה מן ההכרה הם תמיד גם כן שואנים, הומים ושוטפים. ומשבריהם וגליהם פוגעים בנו, ואנו מתרעדים ומשתטפים עמם. וכל התנועות הגדולות הללו אינן פוסקות, פועלות הן תמיד, בהמיה רבה, ברתיעה אדירה, בגאות חיים עזוים. אנו צריכים להכשיר את כלי קיבולנו, את כל צנורות החיים הקבועים בנו, שיהיו מוכשרים לקבל את הטוב, הנאה, הישר, הטהור, הקדוש והמאיר, שנוזל משני הזרמים האלה יחד. וכשאנו מתכשרים לזה, יוולו עלינו ממעל ומתחת רק שטפי טהור, חסד, גבורה ותפארת, ומים עליונים ומים תחתונים ישקו, ותהום אל תהום קורא בחיל. ואנו יכולים להיות עשויים בעז, להיות הצינורות המחברים את המרומים והתהומות, להעלות את האורה התהומית למרומי הרום, ולהוריד קוי אורה אדירים למעמקי תהומים. להאיר שם בשטף אור וחיים, וחיי עולם וחיי קודש יאצרו ויחסנו שם להיות לברכת עולמים.</p>
399	<p>הגיון הקודש כד (אורה"ק א עמ' קפח) הנרמית הנחלת</p> <p>לפעמים עושה היא רוח הקודש פעולתה חרישית בתוך הגוף והנפש, מקשרת היא את כל העמקים החבויים בהם אל כל המרומים שממעל להם. ובזה האדם מתעלה, מתקדש, ומתרום אל המרומים כולם. חש הוא בפנימיותו את כל פגישה הבאה ממעל, כי כמות מפנימיותו מעומק הווייתו תהומות זורמים ועולים. האספקלריאות פוגשות זו בזו, ומראות זו בזו את הוד התגליותיהן. וכל תוכן קדוש ומרום מתערה ומשתרש בעמקי מקורו, כל נטיה טובה, כל מדה טובה, כל עבודה, כל קדושה. כל מצוה וכל יושר, מורגש הוא שפגע בנו מעולם חזק ונערץ, מעולם עתיק וחדש, מעולם וקרום הוא, מנשמת אבות, משלשלת דור דורים, ונחמד ואהוב וחביב הוא, מלא חיים וזיו תפארה הוא. הדבור החי נושק אותנו במלא אהבה, ואנו נושקים אותו בחבה מלאה, אני לדודי ודודי לי.</p>
400	<p>הגיון הקודש כה (אורה"ק א עמ' קפט) הנרמית הנחלת והנחלת</p> <p>שואפת היא הנשמה מצד אחד אל המנוחה, אל השלוה הפנימית, משקפת היא צלם אידיאלה הנכסף בתבנית כל העולמים, ומצד אחר היא שואפת אל החיים, אל החיים הגמורים, שבהם יש תנועה, קול, תשואות חן, שירה אדירה, וזמרת אל. מכירה היא על כן את העולם בסוד יצירתו, רואה את מקור המנוחה במקור הפעולה, את החיים והשלום בחוכרת, והחיים והשלום יחדו ממקור האמת יצאו.</p>
<p>שמונה קבצים ה קסה</p> <p>לפעמים נפסקת היא הופעתו הרוחנית של האדם על ידי מה שהוא חפץ בהשגה נמשכת כנחל, שאין לה הפסק, ואינו שם אל לבו, שאין טבע השגתו את המחשבות העליונות והצורות הרוחניות כי אם בהשגה מופסקת, שהיא הולכת בצורה של ברקים. וכל ההבדלים שבין השגה להשגה תלויה היא באיכות הברקים, ובקרבתם זה לזה, עד שאפילו הצורה הנמשכת בציוור אינה גם כן כי אם המשכה של ברקים תכופים, שאין הפסקתם מורגשת. וזה נוהג בכל השגותיהם של בני אדם, אפילו העליונה שבעליונות. ואין החשק התדירי של הופעה דבוקה נמצאת בנו כי אם מצד הצפיה של העתיד הגדול של עולם הבא, שאז נאמר <u>יריון</u> מדרשן ביתך ונחל עדיןך תשקם. וכל אלה המאורעות של התשוקות העליונות ומדותיהן, וההברקות והפסקותיהן, נוהגים הם בכל מין הופעה והשגה, יצירה וחדוש, לפי ערכה. <u>ובין</u> הבריאה היותר עליונה, והנבואה היותר בהירה, עד היצור הקטן, והחידוש היותר רגיל, אף על פי שהם רחוקים זה מזה יותר ממרחק שמים וארץ ויותר ממרחק מזרח ממערב, מכל מקום החלוקים שביניהם יש להם דוגמא, שמהקטן נוכל ללמד על הגדול, והשעור המועט מודד את המרובה.</p>	
<p>שמונה קבצים ו צז</p> <p>מוטלים אנחנו בין שני הזרמים הגדולים, כל הררי האור והאש הרוחניים שלמעלה מן ההכרה סובבים אותנו, מזדעזעים הם תמיד, וגורמים זעזועים נשמתיים גדולים בקרבנו. ואותם התהומות העמוקים שלמטה מן ההכרה הם תמיד גם כן שואנים, הומים ושוטפים. ומשבריהם וגליהם פוגעים בנו, ואנו מתרעדים ומשתטפים עמם. וכל התנועות הגדולות הללו אינן פוסקות, פועלות הן תמיד בהמיה רבה, ברתיעה אדירה, בגאות חיים עזוים. אנו צריכים להכשיר את כלי קיבולנו, את כל צנורות החיים הקבועים בנו, שיהיו מוכשרים לקבל את הטוב, הנאה, הישר, הטהור, הקדוש והמאיר, שנוזל משני הזרמים האלה יחד. וכשאנו מתכשרים לזה, יוולו עלינו ממעל ומתחת רק שטפי טהור, חסד, גבורה ותפארת, ומים עליונים ומים תחתונים ישקו, ותהום אל תהום קורא בחיל. ואנו יכולים להיות עשויים בעז, להיות הצינורות המחברים את המרומים והתהומות, להעלות את האורה התהומית למרומי הרום, ולהוריד קוי אורה אדירים למעמקי תהומים. להאיר שם בשטף אור וחיים, וחיי עולם וחיי קודש יאצרו ויחסנו שם, להיות לברכת עולמים.</p>	
<p>שמונה קבצים ה רמ</p> <p>לפעמים עושה היא רוח הקודש פעולתה, <u>שואפת</u> חרישית, בתוך הגוף והנפש, מקשרת היא את כל העמקים החבויים בהם אל כל המרומים שממעל להם, ובזה האדם מתעלה, מתקדש ומתהרמן אל המרומים כולם. חש הוא בפנימיותו את כל פגישה הבאה ממעל, כי כמות מפנימיותו מעומק הווייתו, תהומות זורמים ועולים. האספקלריאות פוגשות זו בזו, ומראות זו בזו את הוד התגליותיהן. וכל תוכן קדוש ומרום מתערה ומשתרש בעמקי מקורו, כל נטיה טובה, כל מדה טובה, כל עבודה, כל קדושה, כל מצוה וכל יושר, מורגש הוא שפגע בנו מעולם חזק ונערץ, מעולם עתיק וחדש, מעולם וקרום הוא, מנשמת אבות, משלשלת דור דורים, ונחמד ואהוב וחביב הוא, מלא חיים וזיו תפארה הוא. הדבור החי נושק אותנו במלא אהבה, ואנו נושקים אותו בחבה מלאה, אני לדודי ודודי לי, <u>צב כן אהמתי מצותיך מלפני אנכי</u>.</p>	
<p>שמונה קבצים ה סג</p> <p>שואפת היא הנשמה מצד אחד אל המנוחה, אל השלוה הפנימית, משקפת היא צלם אידיאלה הנכסף בתבנית כל העולמים, ומצד אחר היא שואפת אל החיים, אל החיים הגמורים, שבהם יש תנועה, קול, תשואות חן, שירה אדירה, וזמרת אל. מכירה היא על כן את העולם בסוד יצירתו, רואה את מקור המנוחה במקור הפעולה, את החיים והשלום בחוכרת, והחיים והשלום יחדו ממקור האמת יצאו.</p>	

	<p>היצירה מתבארת מיסוד העקוד, המילוי ההרמוני, הכל בכלי אחד, ויוצאת בסוד הניקוד, הנקודים, העולמים והבריות לאין תכלית, הכחות בפירודם, ובהתגברותם. האינדיווידואליות המתאדרת, והרוממות של החיים, בכל שאונם הנחמד, אל השלום. בהכרה, כי הפירוד, החיים שהשאון והניגוד הוא מקור שבעם, הרי הוא מביא את המות ואת הכליון, את הרשעה ואת השקר, <u>נלקחת</u> תמצית השאון, נעימת התנועה, עליות ההתחדשות, <u>ובאה</u> לעולם נעלה ומרומם, שסגולת הנקודים מוארים בו, <u>ביושר</u> הברודים, הקוים המסודרים, בשאיפת העקידה העליונה, העומדת בשיא גבהה.</p>		
401	<p>הגיון הקודש כו (אורה"ק א עמ' קצ) <i>הגיון חסרון המנוחה</i></p> <p>המשיגים הגדולים, שאין מעלתם פוסקת מלהיות צומחת תמיד בצמיחות חדשות, אינם מוצאים בעצמם מרגע, תלמידי חכמים אין להם מנוחה. וטרם שיעמדו על התוכן של העדר מנוחה זו, הרי הם מצטערים עליה, והם מלאים יגון פנימי, ואי חפץ מורגש תמיד בקרבם, <u>המונע אותם</u> משמחת לב. אבל כאשר יתבררו להם יותר תוכני המהות העליונה שלהם. ידעו להבדיל בין חסרון המנוחה שלהם, שבא מתוך גדולה נשמית, הבלתי פוסקת, מתוך ריכוש של קניני רוח כביים חדשים בכל עת ורגע, ובין העדר מנוחה הבא מתוך מהומה של רשעות ושל בערות. ואז ידעו לשמח בחלקם, ולהחזיק במעוזם, ולעמוד תמיד על עמדם בעבודת הרוח התדירה, המחודשת להם בכל עת את ידידות נועמיה. כל היום וכל הלילה <u>תמיד</u> לא יחשו המזכירים את ד', אל דמי לכם.</p>		
402	<p>הגיון הקודש כז (אורה"ק א עמ' קצא-קצב) <i>הגיון יצירה</i></p> <p>הנשמה החפשית דוקא היא היוצרת. הרוח, המופע הופעה קשורית עם אותו הגרעין הגופני שאור החיים מתגלה בו, עושה הוא בלא הרף את פעולתו, פעולת הגידול והמתיחה. מתמתח הוא הגוף, מתרקע הוא, על פי אותה התכונה והצביון, שהצורה האידיאלית שברוח טובעת את חותמה עליו. ומה שנעשה בכל צמח, וכל חי, נעשה בכל עולמים, בפרטיהם ובכלליהם. נושאים אנו עין, ומביטים ברום עולם, בגאון גלי ים החיים, הקוראים לעולמי עד, אתיו והיו, וחכמת אלהים חיים, וגבורתו, מקסמת אותנו בהמון פליאותיה, ונפשנו כלה אל הדר יפיה. וחשים אנו, שכולנו אנו בכל מהותנו, בכל הכרתנו וחפצנו, בכל עומק חיותנו, הננו כולנו שפועי מקור החיים, המתמיד בחסדו וגבורתו. ואם מגדולתה של הנשמה, יש אשר מדוה הגוף ירבה, כי רב חכמה רב כעס, ויוסיף דעת יוסיף מכאוב, לא נקוץ באור הדעת, כי אם נרבה את שלהבתו. יודעים אנו, שאלה היסורים חבלי יצירה הם. הגויה ורוחה, כל כליה וכחותיה, מתאמצים הם להתארך עד כדי גדולתה של הנשמה, להתנשא עד רום שאיפותיה, לעשות רצונם כרצונה, למען יתאים הכל, ואור החיים בכל שלל שלמותו יאיר ויובלט, ברב נוגה והוד. רגע באפו. אלה מכאובי הגוף, ויסורי הרוח, כלא המה, מוסיפים הם עוד נועם, וידידות מסירתית, אל האור העליון, אל הזיו האלהי, יוצר כל, אשר כל מדה משתברת מפני המון משא גדלו, אבל שבר אל שבר יחדו ידובקו, ועולמים משוכללים בהדר יצירתם יופעו. וקרא זה אל זה ואמר קדוש, מקלות מים רבים אדירים משברי ים. אדיר במרום ד'. ואם כבדי פה אנו, אם דלל מאד אוצר ביטוינו, לעומת העושר הגדול, של עונג הטוב, של מקור כל קדושת השמות כולם, מתענגים אנו על ד', על ד' <u>נדאי</u>, הלא יפרוץ הרוח את מסילתו. אז ידלג כאיל פסח, ותרון¹²³ לשון אלם, ולבב נמהרים יבין לדעת, ולשון עלגים תמהר לדבר צחות. והצפיה העתידה, שהיא כל כך מושכלת ובטוחה, כל כך מאומנה וחיה, תחיינו בקרני תפארת אורותיה, גם טרם הגלותה בכל הדרה. כי אם שם אדיר ד' לנו, מקום נהרים יארים רחבי ידים, בל תלך בו אני שיט, וצי אדיר לא יעברנו.</p>		
403	<p>הגיון הקודש כח (אורה"ק א עמ' קצג-קצד) <i>הגיון ה'צירה</i></p> <p>צער היצירה הטהורה הוא מעין צער הנבואה, המתוארת ביחוד בנביאים האחרונים ובחזיונות דניאל ביותר. המדרגות שבבהירות החיים שבהשגה היותר עליונה באות במהירות, שוטפות על רשת העין הרוחנית שבנשמה, והיא לא הוכנה די סיפוקה כדי לקבלן. גילויי ההויה עולים ממעמקים, מחיים הערפליים שבבשר,</p>		
<p>היצירה מתבארת מיסוד העקוד, המילוי ההרמוני, הכל בכלי אחד, ויוצאת¹²² בסוד הניקוד, הנקודים, העולמים והבריות לאין תכלית, הכחות בפירודם ובהתגברותם, האינדיווידואליות המתאדרת, והרוממות של החיים, בכל שאונם הנחמד, אל השלום. בהכרה כי הפירוד, החיים שהשאון והניגוד הוא מקור שבעם, הרי הוא מביא את המות ואת הכליון, את הרשעה ואת השקר, <u>נלקח</u> תמצית השאון, נעימת התנועה, עליות ההתחדשות, <u>ובא</u> לעולם נעלה ומרומם, שסגולת הנקודים מוארים בו, <u>ביושר</u> הברודים, הקוים המסודרים, בשאיפת העקידה העליונה, העומדת בשיא גבהה.</p>	<p>שמונה קבצים ג רפד</p> <p>המשיגים הגדולים, שאין מעלתם פוסקת מלהיות צומחת תמיד בצמיחות חדשות, אינם מוצאים בעצמם מרגע, תלמידי חכמים אין להם מנוחה. וטרם שיעמדו על התוכן של העדר מנוחה זו, הרי הם מצטערים עליה, והם מלאים יגון פנימי, ואי חפץ מורגש תמיד בקרבם, <u>המונעת</u> משמחת לב. אבל כאשר יתבררו להם יותר תוכני המהות העליונה שלהם. ידעו להבדיל בין חסרון המנוחה שלהם, שבא מתוך גדולה נשמית הבלתי פוסקת, מתוך ריכוש של קניני רוח כביים חדשים בכל עת ורגע, ובין העדר מנוחה הבא מתוך מהומה של רשעות ושל בערות. ואז ידעו לשמח בחלקם, ולהחזיק במעוזם, ולעמוד תמיד כל היום וכל הלילה לא יחשו, המזכירים את ד' אל דמי לכם, על עמדם בעבודת הרוח התדירה, המחודשת להם בכל עת את ידידות נועמיה.</p>	<p>שמונה קבצים ד פה</p> <p>הנשמה החפשית, דוקא היא היוצרת. הרוח המופע הופעה קשורית עם אותו הגרעין הגופני שאור החיים מתגלה בו, עושה הוא בלא הרף את פעולתו, פעולת הגידול והמתיחה. מתמתח הוא הגוף, מתרקע הוא, על פי אותה התכונה והצביון שהצורה האידיאלית שברוח טובעת את חותמה עליו. ומה שנעשה בכל צמח וכל חי, נעשה בכל עולמים, בפרטיהם ובכלליהם. נושאים אנו עין, ומביטים ברום עולם, בגאון גלי ים החיים, הקוראים לעולמי עד אתיו והיו, וחכמת אלהים חיים וגבורתו מקסמת אותנו בהמון פליאותיה, ונפשנו כלה אל הדר יפיה. וחשים אנו שכולנו אנו בכל מהותנו, בכל הכרתנו וחפצנו, בכל עומק חיותנו, הננו כולנו שפועי מקור החיים המתמיד בחסדו וגבורתו. ואם מגדולתה של הנשמה יש אשר מדוה הגוף ירבה, כי רב חכמה רב כעס, ויוסיף דעת יוסיף מכאוב, לא נקוץ באור הדעת, כי אם נרבה את שלהבתו. יודעים אנו שאלה היסורים חבלי יצירה הם. הגויה ורוחה, כל כליה וכחותיה, מתאמצים הם להתארך עד כדי גדולתה של הנשמה, להתנשא עד רום שאיפותיה, לעשות רצונם כרצונה, למען יתאים הכל, ואור החיים בכל שלל שלמותו יאיר ויובלט ברב נוגה והוד. רגע באפו. אלה מכאובי הגוף ויסורי הרוח, כלא המה, מוסיפים הם עוד נועם וידידות מסירתית אל האור העליון, אל הזיו האלהי יוצר כל, אשר כל מדה משתברת מפני המון משא גדלו. אבל שבר אל שבר יחדו ידובקו, ועולמים משוכללים בהדר יצירתם יופעו, וקרא זה אל זה ואמר קדוש, מקלות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ד'. ואם כבדי פה אנו, אם דלל מאד אוצר ביטוינו לעומת העושר הגדול של עונג הטוב, של מקור כל קדושת השמות כולם, מתענגים אנו על ד', על ד' <u>דייקא</u>, הלא יפרוץ הרוח את מסילתו, אז ידלג כאיל פסח, ותרון¹²³ לשון אלם, ולבב נמהרים יבין לדעת, ולשון עלגים תמהר לדבר צחות. והצפיה העתידה, שהיא כל כך מושכלת ובטוחה, גם טרם הגלותה בכל הדרה. כי אם שם אדיר ד' לנו, מקום נהרים יאורים רחבי ידים, בל תלך בו אני שיט, וצי אדיר לא יעברנו.</p>	<p>שמונה קבצים ג כה</p> <p>צער היצירה הטהורה הוא מעין צער הנבואה, המתוארת ביחוד בנביאים האחרונים ובחזיונות דניאל ביותר. המדרגות שבבהירות החיים שבהשגה היותר עליונה באות במהירות, שוטפות על רשת העין הרוחנית שבנשמה, והיא לא הוכנה די סיפוקה כדי לקבלן. גילויי ההויה עולים ממעמקים, מחיים הערפליים שבבשר,</p>

122. בכתב היד כתוב כאן "ויוצא".

123. בכתב היד כתוב כאן "וירון".

<p>ומתבהרים, ובכל זאת לוקחים עמם את צללי האפלה, ואת ריח הבורסקי הגופני. לעומתם יורדים גילויי חיים מספירת הנשמה היותר עליונה, הולכים ומתגלמים, הולכים ומצטמצמים, עד שהם פוגשים זה בזה, ורוי עולם, ויצירות גדולות ערך, מתהווים ונולדים. לפי רוב העז, לפי גודל החיים, שבבשר מעבר מזה, וברוח הנשמה מעבר מזה, ככה מצטיינות היצירות בגבורתן, ביפין, בפעולתן על החיים, בקיומן ובנצחיותן. הרצון והשכל, כשהם עדיין בחטיבה אחת, בחביון הנשמה, ממעל, ולעומתם במעמקי רגשות הבשר מתחת, יש לכל אחת מהן סדר עולם מיוחד, נשמה פרצופית מיוחדת, שעמדתה מותנה היא ברצון שבשכל ובשכל שברצון, ביסוד ההויה המהותית, שיש בה זה וזה, והיא¹²⁴ למעלה ברום ולמטה בעומק מזה ומזה. סדר העולם, עולמה של חטיבה זו, היא של החיים עצמם. כשסדר עולם זה צריך להתפרק, להתפוצץ ולהשתנות, יש בזה יסורים של חורבן עולמות. אלה היסורים רק לבעלי נשמה מתגלים הם. כצער ילדים על אבדן שעשועים קטנים נחשבים הם כל יסורי העולם הרגילים, לגבי יסורי היצירה של חורבן עולמות. אלמלא יש כאן אור חסד מקיף, שתכף לחורבן עולמים בא אור של הויית עולמים, וההויה היא בודאי יותר חשובה מן החורבן, ויותר רוממה מן כל היש שנחרב, וההויה מנחמת את האבל של החורבן, וההויה משיבה את כל האבדות של החורבן, וההויה מחיה את כל המת שבחורבן, לולא חסד גדול זה, לולא רחמים רבים הללו, לא היה אפשר לעמוד בפני יסורי החורבן של העולמים שבצער היצירה. היוצרים השטחיים שבצעים ביצירה מתוך שובע, מתוך קלות ראש, מתוך אכילה ושתייה וטיול, חושבים את הצער ואת המרירות, ששם גנוז כתר המלוכה הרוחנית, למין זעה המיוחדת לאמנים נכשלים. אבל זוהי טעות מרה, אף חכמתי עמדה לי, חכמה שלמדתי באף עמדה לי.</p>	<p>הולכים ומתבהרים, ובכל זאת לוקחים עמם את צללי האפלה, ואת ריח הבורסקי הגופני. לעומתם יורדים גילויי חיים, מספירת הנשמה היותר עליונה, הולכים ומתגלמים, הולכים ומצטמצמים, עד שהם פוגשים זה בזה, ורוי עולם, ויצירות גדולות ערך, מתהווים ונולדים. לפי רוב העז, לפי גודל החיים, שבבשר מעבר מזה, וברוח הנשמה מעבר מזה, ככה מצטיינות היצירות בגבורתן, ביפין, בפעולתן על החיים, בקיומן ובנצחיותן. הרצון והשכל, כשהם עדיין בחטיבה אחת, בחביון הנשמה, ממעל, ולעומתם במעמקי רגשות הבשר מתחת, יש לכל אחת מהן סדר עולם מיוחד, נשמה פרצופית מיוחדת, שעמדתה מותנה היא ברצון שבשכל ובשכל שברצון, ביסוד ההויה המהותית, שיש בה זה וזה, והיא למעלה ברום, ולמטה בעומק, מזה ומזה. סדר העולם, עולמה של חטיבה זו, הוא של החיים עצמם. כשסדר עולם זה צריך להתפרק, להתפוצץ ולהשתנות, יש בזה יסורים של חורבן עולמות. אלה היסורים רק של חורבן עולמות. אלה היסורים רק לבעלי נשמה מתגלים הם. כצער ילדים על אבדן שעשועים קטנים נחשבים הם כל יסורי העולם הרגילים, לגבי יסורי היצירה של חורבן עולמות. אלמלא יש כאן אור חסד מקיף, שתכף לחורבן עולמים בא אור של הויית עולמים, וההויה היא בודאי יותר חשובה מן החורבן, ויותר רוממה מן כל היש שנחרב, וההויה מנחמת את האבל של החורבן, וההויה משיבה את כל האבדות של החורבן, וההויה מחיה את כל המת שבחורבן, לולא חסד גדול זה, לולא רחמים רבים הללו, לא היה אפשר לעמוד בפני יסורי החורבן של העולמים שבצער היצירה. היוצרים השטחיים שבצעים ביצירה מתוך שובע, מתוך קלות ראש, מתוך אכילה ושתייה וטיול, חושבים את הצער ואת המרירות, ששם גנוז כתר המלוכה הרוחנית, למין זעה המיוחדת לאמנים נכשלים. אבל זוהי טעות מרה, אף חכמתי עמדה לי, חכמה שלמדתי באף עמדה לי.</p>
<p>שמונה קבצים ח מה</p> <p>גדולים הם יסורי היצירה, הנתקת האדם מהעולם העכור, שכחות החיים החומריים כולם כל כך מושרשים בו, אל עולם האצילות והטוהר, ששם הנשמה האנושית היא אזרחית, ופועלת בחופש כחיותיה. אמנם, כמה גדול הוא גם כן עונג היצירה, בזה שהנשמה מוצאת היא את מנוחתה, את תעופת חייה העצמיים. וצריך כל יוצר לחשב חשבונו של עולם זה, שלא יקוץ ביסורי האהבה של היצירה, כי רק על ידם יזכה לאותם הענוגים העליונים המופלאים שלה, ולא ידאב רוחו בקרבו גם אם רבו יסוריו היצירתיים, שלפי מדתם יגדלו העונג והברכה. ולעולם אל יבקש את התענוגים העדינים לבדם בלא יסוריהם, כי אז הם אובדים את עדינות ערכם, ואין האור החי מתגלה מהוד של מעלה, כי אם דוקא על ידי אותו המירוק של ההסכמה הנפשית, לשמח ביסורים, שהם הם מקורי העידונים.</p>	<p>404 הגיון הקודש כט (אורה"ק א עמ' קצה) צאצא צאצא גדולים הם יסורי היצירה, הנתקת האדם מהעולם העכור, שכחות החיים החומריים כולם כל כך מושרשים בו, אל עולם האצילות והטוהר, ששם הנשמה האנושית היא אזרחית ופועלת בחופש כחיותיה. אמנם כמה גדול הוא גם כן עונג היצירה, בזה שהנשמה מוצאת היא את מנוחתה, את תעופת חייה העצמיים. וצריך כל יוצר לחשוב חשבונו של עולם זה, שלא יקוץ ביסורי האהבה של היצירה, כי רק על ידם יזכה לאותם הענוגים העליונים המופלאים שלה, ולא ידאב רוחו בקרבו גם אם רבו יסוריו היצירתיים, שלפי מדתם יגדלו העונג והברכה. ולעולם אל יבקש את התענוגים העדינים לבדם בלא יסוריהם, כי אז הם אובדים את עדינות ערכם, ואין האור החי מתגלה מהוד של מעלה, כי אם דוקא על ידי אותו המירוק של ההסכמה הנפשית, לשמח ביסורים שהם הם מקורי העידונים.</p>
<p>שמונה קבצים ג לא</p> <p>המחשבה, והיצירה הרוחנית בכלל, צריכה היא לרוח אהבה, עם חוש של עונג אצילי. אבל ההתגשמות המעשית של החיים הרוחניים, זוהי הקדושה שבחיים, צריכה היא לגבורה. ורוח הגבורה הנועד להפראת היצירה העליונה עד כדי הוצאת תולדות מעשיות, נושבת היא מתוך העז העליון בחסד הגנוז, ששם שרוי העדן של העונג האצילי, רוחב הדעת ושלות המחשבה, השוטפת מתוך עצמותה שטפי פלגים של אוצרות חיים, מלאים הוד והדר, גדולה וקדושה, תפארת ומלכות, שכל הצער הגדול והחבלים של הלידה הרוחנית מתהפכים על ידם למקורות של עונג נעים ונפלא, זיו חיים, המחיים גם כן את המות, ומהפכים את כל בלהותיו למגדל עז ומבצר מלא בטחון, ואומץ לבב. עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון.</p>	<p>405 הגיון הקודש ל (אורה"ק א עמ' ק) צאצא צאצא המחשבה, והיצירה הרוחנית בכלל, צריכה היא לרוח אהבה עם חוש של עונג אצילי. אבל ההתגשמות המעשית של החיים הרוחניים, זוהי הקדושה שבחיים, צריכה היא לגבורה. ורוח הגבורה הנועד להפראת היצירה העליונה, עד כדי הוצאת תולדות מעשיות, נושבת היא מתוך העז העליון בחסד הגנוז, ששם שרוי העדן של העונג האצילי, רוחב הדעת ושלות המחשבה, השוטפת מתוך עצמותה שטפי פלגים של אוצרות חיים, מלאים הוד והדר, גדולה וקדושה, תפארת ומלכות, שכל הצער הגדול והחבלים של הלידה הרוחנית מתהפכים על ידם למקורות של עונג נעים ונפלא, זיו חיים, המחיים גם כן את המות, ומהפכים את כל בלהותיו למגדל עז ומבצר מלא בטחון, ואומץ לבב. עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון.</p>
<p>שמונה קבצים ז רכ</p> <p>צריך האדם לתפוש בבירור מה הוא הדבר הרוחני הדוחק את לבבו, המעציבו וממהר את חייו, בלא הודעה נפשית מתוכן הסבה של אותה העצבנות והמרירות. על פי רוב כשמחפשים ומוצאים איזה סבה למצב נפשי זה, היא רק סבה שטחית, והאמת היא הרבה יותר עמוקה מכל מה שמצטייר ומתרשם בעיני זה בידיעה הברורה. אבל</p>	<p>406 הגיון הקודש לא (אורה"ק א עמ' קצז) צאצא האלהות צריך האדם לתפוש בבירור, מה הוא הדבר הרוחני, הדוחק את לבבו, המעציבו וממהר את חייו, בלא הודעה נפשית מתוכן הסבה של אותה העצבנות והמרירות. על פי רוב כשמחפשים ומוצאים איזה סבה למצב נפשי זה, היא רק סבה שטחית, והאמת היא הרבה יותר עמוקה מכל מה שמצטייר ומתרשם בעיני זה בידיעה הברורה.</p>

124. בכתב היד נראה שהיה כתוב "והם" ואז נמחק על ידי הרא"ה ותוקן ל"והיא".

<p>העצבון הרוחני הזה הוא החומר של שירת הנשמה, התביעה שהנשמה תובעת את חופשה. היא מתאבקת עם כל הלחצים הלוחצים אותה, היא חפצה חיי דרוור, חיים אציליים, עליונים, עליונים, כרויים ובהירים, והיא אינה מוצאה אותם מפני הרתוקות החמריים, שהיא אסורה בהם, וזהו סוד עצבונה. על כן ראוי מאד לעמוד עד כמה דאפשר על המעמד הנפשי הזה, ולדלות מתוך תהום המחשכים הלזה רב פנינים ורגשות רוממות. כי סוף כל סוף התודעותה¹²⁵ של הנשמה אל האדם באיזה אופן שהיא הרי היא בעצמה פנה של גאולה היא, ואורה וישועה עומדת להגלות אחרי הקדרות הזאת. והדברים הללו שזכרנו הנם נוהגים באיש יחיד, ונוהגים גם כן בכללות האומה, נוהגים במובנים שונים. לפעמים בעקר בחיי הכלל מתגלים המעמדים הללו על ידי חושבי מחשבות מצויינים, המקשיבים את הד הקול של העולם. ויש שהקול נשמע בתכונתו העצבנית מחזיון הכלל כולו. והעצבנות הזאת בעצמה גאולה היא משרת, והיא הולכת ובאה, הולכת ונוהרת.</p>	<p>אבל העצבון הרוחני הזה הוא החומר של שירת הנשמה, התביעה שהנשמה תובעת את חופשה. היא מתאבקת עם כל הלחצים הלוחצים אותה, היא חפצה חיי דרוור, חיים אציליים, עליונים, כרויים ובהירים, והיא אינה מוצאה אותם מפני הרתוקות החמריים, שהיא אסורה בהם. וזהו סוד עצבונה. על כן ראוי מאד לעמוד עד כמה דאפשר על המעמד הנפשי הזה, ולדלות מתוך תהום המחשכים הלזה רב פנינים ורגשות רוממות. כי סוף כל סוף התודעותה של הנשמה אל האדם באיזה אופן שהיא הרי היא בעצמה פנה של גאולה היא, ואור הישועה עומדת להגלות, אחרי הקדרות הזאת. והדברים הללו שזכרנו הנם נוהגים באיש יחיד, ונוהגים גם כן בכללות האומה, נוהגים במובנים שונים. לפעמים בעקר בחיי הכלל מתגלים המעמדים הללו על ידי חושבי מחשבות מצויינים, המקשיבים את הד הקול של העולם. ויש שהקול נשמע בתכונתו העצבנית מחזיון הכלל כולו. והעצבנות הזאת בעצמה גאולה היא משרת, והיא הולכת ובאה, הולכת ונוהרת.</p>
<p>שמונה קבצים הקמה</p> <p>יש שתוקפת איזה יראה בעת יצירת המחשבות. עולה רעיון על הלב, מכיר הוא החושב את הצורך הגמור של התפשטות ענפיו לרוחב, ושרשיו לעומק, את הכרח הדיבור והתפתחותו, הסתעפותו והתילדותו, בכל עומק חידושו ובידורו, במצוי כל החשבונות השייכים לו ולהמון המחשבות הסובבות אותו. וממצרות אותו. ויראה של תוהו תוקפתו, והוא נשאר עם המחשבה הגולמית כמו שהיא, או שעל ידי דחקה של יראה זו הוא מבקש לו רק שביל אחד בעלטה זו, ואין המחשבה פורצת את כל החומות של מאסרה, רק מרחק אחד היא מתפשטת בכבוד, והוא נענה ונדבא מלחץ המחשבה הצרה, והיצירה לקויה, והעולם הנזקק הַיּוֹצֵרִים המחשבתיים שרוי באופל, ברעב וצמאון. אמנם יחש יחש בודאי ליראה זו. והיא חדרה של חלישות, אל המצב המוסרי, להתתקן על ידי תשובה פנימית, היכולה להעשות מיד, ורעיון. יש לפעמים שהדבר מתייחס גם כן למצב החומרי והחלישות הגופנית. ויש שמעמד העולם הכללי, או היחושפס היותר קרובים לו מהם, הם הגורמים את עוצר רחם הרוחני הזה. ועל כולם מתגברים, לפי ערך, על ידי הרבות אור הדעת, על ידי הכרת סבת העיכוב. סוף כל סוף צריך האדם לגאול את חלקי נשמתו מגליותיהם, לפדות את אסירי מחשבותיו ממאסריהם, לאמר לאסורים צאו, לאשר בחשך הגלו. וכשאדם רוצה לגאול את אותו ההמון הרב של היצורים הרוחניים, הם המחשבות והיצורים הרבים, שהם בריות חיות וקימות, המבקשות פדיון בכל עז ומרץ, באה לו הופעה פנימית מאורו של משיח הגנוז בנשמתו, והוא מחולל גאולה, ומהווה אור חדש בעולמו. והולך האור ומתפשט, חודר ומתעמק, מתרחב ומתענף, עד באו אל שורש מקוריותו. ורגשי גאולה ואומץ מחילים להיות מתחוללים בלבבות רבות, תנועות של תחיה כללית, של שיבת בנים לגבולם, של תיקון העולם ושל קוממות הריסותיו מתיצרים ומתרבים, הולכים הם ומתלבשים בצורות שונות, יורדים הם לים החיים, מתקשרים בגויות, יוצרים תכונות וערכים, מזגים וטבעים, הנאותים להם. ומאשמינים קם עם לגאולה, וטל אורות, טל תורה של תחיה. מתחיל את פעולתו, ורסיסים מתחית המתים העולמית, הגדולה, באים ומתגלים. יחיו מתוך נבלתי יקומון, הקיצו ורננו שוכני עפר, כי טל אורת טלך וארץ רפאים תפיל. והיראה החלושה סרה, והגבורה העליונה לוקחת את מקומה. אל תיראי כי לא תבושי, ואל תכלמי כי לא תחפירי, כי בשת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד. כי בועליך עושיך ד' צבאות שמו, וגואלך קדוש ישראל אלהי כל הארץ יקרא. כי ימין ושמאל תפרוצי, וזרעך גוים יירש, וערים נשמות יושיבו, כל כלי יוצר עליך לא יצלה, וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי, זאת נחלת עבדי ד' וצדקתם מאתי, נאם ד'.</p>	<p>407 הגיון הקודש לב (אורח"ק א עמ' קצח-ר)</p> <p><i>אלהי ה' צ'רה הנשמה</i></p> <p>יש שתוקפת איזה יראה בעת יצירת המחשבות. עולה רעיון על הלב, מכיר הוא החושב, את הצורך הגמור של התפשטות ענפיו לרוחב, ושרשיו לעומק, את הכרח הדיבור והתפתחותו, הסתעפותו והתילדותו, בכל עומק חידושו ובידורו, במצוי כל החשבונות השייכים לו ולהמון המחשבות הסובבות אותו. וממצרות אותו. ויראה של תוהו תוקפתו, והוא נשאר עם המחשבה הגולמית כמו שהיא, או שעל ידי דחקה של יראה זו הוא מבקש לו רק שביל אחד בעלטה זו, ואין המחשבה פורצת את כל החומות של מאסרה, רק מרחק אחד היא מתפשטת בכבוד, והוא נענה ונדבא מלחץ המחשבה הצרה, והיצירה לקויה, והעולם הנזקק הַיּוֹצֵרִים המחשבתיים שרוי באופל, ברעב וצמאון. אמנם יחש יחש בודאי ליראה זו. והיא חדרה של חלישות, אל המצב המוסרי, להתתקן על ידי תשובה פנימית, היכולה להעשות מיד בטהור רצון ורעיון. יש לפעמים שהדבר מתייחס גם כן למצב החומרי והחלישות הגופנית. ויש שמעמד העולם הכללי, או היחסים היותר קרובים לו מהם, הם הגורמים את עוצר רחם הרוחני הזה. ועל כולם מתגברים, לפי ערך, על ידי הרבות אור הדעת, על ידי הכרת סבת העיכוב. סוף כל סוף צריך האדם לגאול את חלקי נשמתו מגליותיהם, לפדות את אסירי מחשבותיו ממאסריהם, לאמר לאסורים צאו, לאשר בחשך הגלו. וכשאדם רוצה לגאול את אותו ההמון הרב של היצורים הרוחניים, הם המחשבות והיצורים הרבים, שהם בריות חיות וקימות, המבקשות פדיון בכל עז ומרץ, באה לו הופעה פנימית מאורו של משיח, הגנוז בנשמתו, והוא מחולל גאולה, ומהווה אור חדש בעולמו. והולך האור ומתפשט, חודר ומתעמק, מתרחב ומתענף, עד באו אל שורש מקוריותו. ורגשי גאולה ואומץ מחילים להיות מתחוללים בלבבות רבות, תנועות של תחיה כללית, של שיבת בנים לגבולם, של תיקון העולם, ושל קוממות הריסותיו, מתיצרים ומתרבים, הולכים הם ומתלבשים בצורות שונות, יורדים הם לים החיים, מתקשרים בגויות, יוצרים תכונות וערכים, מזגים וטבעים הנאותים להם. ומאשמינים קם עם לגאולה, וטל אורות, וטל תורה, טל תורה של תחיה. מתחיל את פעולתו. ורסיסים מתחית המתים העולמית הגדולה באים ומתגלים. יחיו מתוך נבלתי יקומון, הקיצו ורננו שוכני עפר, כי טל אורת טלך, וארץ רפאים תפיל. והיראה החלושה סרה, והגבורה העליונה לוקחת את מקומה. אל תיראי כי לא תבושי, ואל תכלמי כי לא תחפירי, כי בשת עלומיך תשכחי, וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד. כי בעליך עשיך ד' צבאות שמו, וגואלך קדוש ישראל אלהי כל הארץ יקרא. כי ימין ושמאל תפרצי, וזרעך גוים יירש, וערים נשמות יושיבו, כל כלי יוצר עליך לא יצלה, וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי, זאת נחלת עבדי ד' וצדקתם מאתי, נאם ד'.</p>
<p>שמונה קבצים הקמה</p> <p>יש עצבון שבא מעושר רוחני, <i>וי חנה אבא אתך צ'לות הצ'ת</i>. הא כיצד, מתגברות עלי ההופעות, חזיונות מחזיונות באים לנגד עיני הרוחניות מביט אני בספרים, ובספרים היותר קדושים והיותר נשגבים, ומעינותיהם חיים ומפכים, מנביעים הם בכחם המקורי ברוחי פנימה מעינות רבים. ועל כל חזיון נולד המיון פנימי,</p>	<p>408 הגיון הקודש לב (אורח"ק א עמ' רג-רד)</p> <p><i>אלהי ה' צ'רה הנשמה</i></p> <p>יש עצבון שבא מעושר רוחני, הא כיצד? מתגברות עלינו ההופעות, חזיונות מחזיונות באים לנגד עינינו הרוחניות, מביטים אנו בספרים, ובספרים היותר קדושים, והיותר נשגבים, ומעינותיהם חיים ומפכים, מנביעים הם בכחם המקורי ברוחנו פנימה מעינות רבים. ועל כל חזיון נולד המיון פנימי, מהיכן כל זה בא? ראשית</p>

125. בכתב היד כתוב כאן "התועדותה".

<p>מהיכן כל זה בא, ראשית <u>החזיון</u>, וודאותו, מהיכן הוא נמשך. והנשמה מצטערת בעצבונה על שמחת עשרה. והעצבון הזה מערן את הרוח, ומרטיב את הלשד של החיים ומקוריות של מקוריות, והקשבות, רבות ערך, גדולות ורחבות, נולדות, והן באות עם תעודות <u>וראיותיהן</u>, והן מעלות את הנשמה למקום עליון. ובמקום העליון באה השאלה עוד הפעם, מחדש, על היותה החדשה, העשירות היותר עליונה, שבתחלה מופעת היא בכליל הודה ביפעת שמחתה, ואחר כך באה השאלה, בן מי זה העלם, אם כשר הוא לבא בקהל. והרעיון המחקרי חוזר ונעור, מבקש לו נתיבות, ומבקש ומוצא. והודאיות החדשה משתרשת עמוק עמוק בשמחה, באה לכח של פעולה, דחיפה חזקה להשפיע ולהחטיב את החיים של חוג רחב באה ומפעמת, עד העליה החדשה, שעל ידה הכל נשכח. כל העושר העבר גז וחלף, וציורים מעולם יותר עליון באים, <u>מאורי דכי</u>, טהור ורענן, מאורות וזרחים, בצורה שלא פוללה מעולם. ועל דבר העבר אין זכרון, ההוה והעתיד מלבב ומנעים, היצירה הולכת ומתרחבת, והודאיות עולה למרום קצה. והנה רוח חקר באה ומכניס עצבון חדש, כדי להוליד שמחה עליונה, וגילוי עולם מתוקן. אשר לא ספר להם ראו ואשר לא שמעו התבוננו.</p>	<p>החזון וודאותו מהיכן הוא נמשך? והנשמה מצטערת בעצבונה על שמחת עשרה, והעצבון הזה מערן את הרוח, מחדש את השכל, ומרטיב את הלשד של החיים הרוחניים. וידיעות מקוריות, ומקוריות של מקוריות, והקשבות, רבות ערך, גדולות ורחבות, נולדות, והן באות עם תעודות <u>וראיותיהן</u>, והן מעלות את הנשמה למקום עליון. ובמקום העליון באה השאלה עוד הפעם מחדש, על הודאיות החדשות, העשירות היותר עליונה, שבתחלה מופעת היא בכליל הודה, ביפעת שמחתה, ואחר כך באה השאלה, בן מי זה העלם, אם ראוי לבא בקהל? והרעיון המחקרי חוזר ונעור, מבקש לו נתיבות, ומבקש ומוצא. והודאיות החדשה משתרשת עמוק עמוק בשמחה, באה לכח של פעולה, דחיפה חזקה להשפיע, ולהחטיב את החיים של חוג רחב, באה ומפעמת, עד העליה החדשה, שעל ידה הכל נשכח. כל העושר העבר גז וחלף, וציורים מעולם יותר עליון באים, <u>מאורי דכי</u>, טהור ורענן, מאורות וזרחים, בצורה שלא פוללה מעולם. ועל דבר העבר אין זכרון, ההוה והעתיד מלבב ומנעים, היצירה הולכת ומתרחבת, והודאיות עולה למרום קצה. והנה רוח חקר באה ומכניס עצבון חדש, כדי להוליד שמחה עליונה, וגילוי עולם מתוקן. אשר לא ספר להם ראו ואשר לא שמעו התבוננו.</p>
<p>שמונה קבצים ה קטז-קיז</p> <p>מדריגות אחר מדריגות עלות הודאיות. אין כל מדריגת ודאי דומה לחברתה, במדתה הכמותית והאיכותית. רעיון מרעיון, אמונה מאמונה, מובדלים הם זה מזה, על פי מדת חיי הודאות, המחיים אותם. הודאי המוחלט שוכן ברום עולם, בחיביון עז העתיד לבא, עולם הבא, אהיה אשר אהיה, הודאי שמו כן תהלתו, ודאי סתמי. נחלים רבים מתפרדים ממנו, כולם אחוזים זה בזה, עד באם לנהר אולי, כולי האי ואולי, יובל אולי. ודאי הוא ביחש לכל הנוצר ממנו, לכל המתאצל ומתפשט מאורו, והם גם כן, לפי רובי ענפיהם ודאיים הם כל אחד במדתו. והכל יונק ממקור הודאות, השפועה מהודאי המוחלט, הודאי שלמעלה מודאי. בכל עולם, בכל איש, עולה תמיד בעליתו מרת ודאותו, ונחל אולי מתחבר הוא עם הנהר היוצא מעדן, מיסוד הודאות, וכולם יחד שואבים לשד חייהם ממקור כל הודאיות וממקור כל הספקות, ממקור שאיבת הודאות, שכל הספקות שואבים, להחיותם, להעלותם, לרעננם, ולפארים בפאר חי העולם. ושם מעון השמחה, עז וחדוה במקומו, אין שמחה כהרתת הספקות. הספקות מתגלים בשרשם הנאצל בצורתם העליונה, בצורה החיובית הבריאה והרעננה שלהם, בצורה המחיה את כל צרדיהם, ועל ידם ומהם ובהם ועמם תופיע האורה המופלגה, מקור ששון מלא עולם, הודאות המוחלטה בצורתה האידיאלית, מקור הגבורה, מקור החסד, מקור התפארת, הנצח וההודו, מקור כל יסוד עולמים, מקור כל מלכות כל אדנות כל שלטון, כל כח <u>ד</u>, כל גבורת אצילות בריאה יצירה ועשיה, כי ביה <u>ד</u> צור עולמים. כשמדריגה אחת רוצה להתפאר בודאות יותר גדולה ממדתה, או גם אם חפצה היא לשאוב ודאות יותר רחבה ומלאה מערכה, או מערכה, ממה שהיא עלולה לה, והיא יכולה לספוג אל תוכה, אז היא אובדת את משקלה, נכשלת היא ונופלת. צוללת היא אז במחשכים, כשכור היא נעה ונדה, נשברת היא ומתפוצצת, עד אשר מתון <u>חשכה</u> יאיר אורה, ותתחדש ביצירה חדשה, ומדת ספקותה תעלה למקור הודאות, ויקיצו וירננו שוכני עפר, כי טל אורת טלך.</p>	<p>הגיון הקודש לד (אורה"ק א עמ' רה-רו)</p> <p>מדריגות הודאות</p> <p>מדריגות אחר מדריגות עלות הודאיות, אין כל מדריגת ודאי דומה לחברתה, במדתה הכמותית והאיכותית. רעיון מרעיון, אמונה מאמונה, מובדלים הם זה מזה, על פי מדת חיי הודאות, המחיים אותם. הודאי המוחלט שוכן ברום עולם, בחיביון עז העתיד לבא, עולם הבא, אהיה אשר אהיה, הודאי שמו כן תהלתו, ודאי סתמי. נחלים רבים מתפרדים ממנו, כולם אחוזים זה בזה, עד באם לנהר אולי, כולי האי ואולי, יובל אולי. ודאי הוא ביחש לכל הנוצר ממנו, לכל המתאצל ומתפשט מאורו, והם גם כן, לפי רובי ענפיהם ודאיים הם כל אחד במדתו. והכל יונק ממקור הודאות, השפועה מהודאי המוחלט, הודאי שלמעלה מודאי. בכל עולם, בכל איש, עולה תמיד בעליתו מרת ודאותו, ונחל אולי מתחבר הוא עם הנהר היוצא מעדן, מיסוד הודאות, וכולם יחד שואבים לשד חייהם ממקור כל הודאיות, וממקור כל הספקות, ממקור שאיבת הודאות, שכל הספקות שואבים, להחיותם, להעלותם, לרעננם, ולפארים בפאר חי העולם. ושם מעון השמחה, עז וחדוה במקומו, אין שמחה כהרתת הספקות. הספקות מתגלים בשרשם הנאצל בצורתם העליונה, בצורה החיובית הבריאה והרעננה שלהם, בצורה המחיה את כל צרדיהם, ועל ידם ומהם ובהם ועמם תופיע האורה המופלגה, מקור ששון מלא עולם, הודאות המוחלטה בצורתה האידיאלית, מקור הגבורה, מקור החסד, מקור התפארת, הנצח וההודו, מקור כל יסוד עולמים, מקור כל מלכות כל אדנות כל שלטון, כל כח <u>ד</u>, כל גבורת אצילות בריאה יצירה ועשיה, כי ביה <u>ד</u> צור עולמים. כשמדריגה אחת רוצה להתפאר בודאות יותר גדולה ממדתה, או גם אם חפצה היא לשאוב ודאות יותר רחבה ומלאה מערכה, או מערכה, ממה שהיא עלולה לה, והיא יכולה לספוג אל תוכה, אז היא אובדת את משקלה, נכשלת היא ונופלת. צוללת היא אז במחשכים, כשכור היא נעה ונדה, נשברת היא ומתפוצצת, עד אשר מתון <u>חשכה</u> יאיר אורה, ותתחדש ביצירה חדשה, ומדת ספקותה תעלה למקור הודאות, ויקיצו וירננו שוכני עפר, כי טל אורת טלך.</p>
<p>שמונה קבצים ה רלא</p> <p>אין המדריגות של הודאיות <u>דומות זה לזה</u>, וכל אחד לפי מעלת רוחו יודע הוא לשער את הערכים הודאיים שבכל תוכן וענין. וסוד האמונה מתפשט מראשית הודאיות המוחלטה, <u>המאירה</u> בכל הענפים, עד שפועלת את פעולתה באותה הודאיות הגנוזה בנהר אולי, כולי האי ואולי. וכל אשר יתרום יותר האדם והעולם, ימצא שכל <u>אותן</u> הספקות, אין הרפיון <u>שבהן</u> כי אם בצדם החיצוני, אבל <u>פנימיותן</u> הרי הודאיות הולכת ומתגברת <u>בהן</u>. והיסוד התחתית של המעשים בנוי הוא דוקא על פי הרוז הפנימי של הערכים, מיסוד החכמה העליונה, אבא יסד ברתא, נמצא שהם כלולים בהודאיות המוחלטה, ברית עולם. ובשילובם של אלה שני הכחות הנפלאים, הראשית והאחרית, המחשבה האצילית והמעשה המתוה את העולם והחיים, הודאיות חודרת ובוקעת בכל אותן המסלות, האספקלריאות, הממוצעים, וכולם מאירים באור הודאי שמו כן תהלתו.</p>	<p>הגיון הקודש לה (אורה"ק א עמ' רז)</p> <p>הצרכים הודאיים הפנימיים</p> <p>אין המדריגות של הודאיות <u>דומות זו לזו</u>, וכל אחד לפי מעלת רוחו יודע הוא לשער את הערכים הודאיים שבכל תוכן וענין. וסוד האמונה מתפשט מראשית הודאיות המוחלטה, <u>המאירה</u> בכל הענפים, עד שפועלת את פעולתה באותה הודאיות הגנוזה בנהר אולי, כולי האי ואולי. וכל אשר יתרום יותר האדם והעולם, ימצא שכל <u>אותן</u> הספקות אין הרפיון <u>שבהם</u> כי אם בצדם החיצוני, אבל <u>פנימיותם</u> הרי הודאיות הולכת ומתגברת <u>בהם</u>. והיסוד התחתית של המעשים בנוי הוא דוקא על פי הרוז הפנימי של הערכים, מיסוד החכמה העליונה, אבא יסד ברתא, נמצא שהם כלולים בהודאיות המוחלטה, ברית עולם. ובשילובם של אלה שני הכחות הנפלאים, הראשית והאחרית, המחשבה האצילית והמעשה המתוה את העולם והחיים, הודאיות חודרת ובוקעת בכל אותן המסלות, האספקלריאות, הממוצעים, וכולם מאירים באור הודאי שמו כן תהלתו.</p>

411	<p>הגיון הקודש לו (אורה"ק א עמ' רח) נדת הוואות</p> <p>כל מתבונן בעל הסתכלות עולה על חברו בעומק הציור והודאות הגדולה של הישות האמתית אשר להמציאות הרוחנית הצורתית. וכל המכשירים התרבותיים אינם אלא דרכים איך להגיע את הבריות לידי עדינות הוואות העליונה הזאת, שכשארם מגיע למדתה העליונה הרי הוא צרור בצרור החיים, וישחק ליום אחרון.</p>				
412	<p>הגיון הקודש לו (אורה"ק א עמ' רח) וואות האסתכלות הפנימיים</p> <p>המסתכלים הפנימיים אינם מופרעים כלל במהלך הגיונותיהם מפני הסדר של ההסתכלות החיצונית, שאינה הולמת את סדרם. הם יודעים שעולמם עולם ודאי הוא, והסתירות, שבאות מעולם אחר, אינן תופסות מקום אצלם כלל, וברורה היא להם האמת לאמתה, שכל הסתירות אינן אלא לפי תנאי השכל המצומצם, שאין לו ערך כלל עם האמת הגדולה, בהחלטתה העצמית. ומתוך ידיעה בהירה זו, ההולכת לפנייהם הלך ואור, כל מה שהם יותר מתכנסים בעולמם, המלא אור וחיים, חיי קודש, ואור תורת אלהים חיים, כפי הם מתעללים הוואות האצילה.</p>				
413	<p>הגיון הקודש לח (אורה"ק א עמ' רט) קרו הוואות</p> <p>על הידיעות העליונות אין מקום לשאול, מהיכן יודעים. כשמוצאים בקרב הנשמה רוח עליון, ואוצר ידיעות מסודרות, מתאימות זו לזו, זהו היותר עליון שבכרויים. כל הידיעה הבאה מתוך מחקר אינה כי אם אמצעי איך להגיע לידיעה עליונה זו, שהנשמה מפכה מקרב עומק עמקים שלה. האמצעי היותר מוכשר לבא למדה עליונה זו היא דבקות בד', בכל כח, והגיון רזי תורה.</p>				
414	<p>הגיון הקודש לט (אורה"ק א עמ' רט) הוואות הספקות</p> <p>צללי הספקות מתפשטים לפי אותה המדה שהאורה האלהית אינה תפוסה בפנימיות מהות החיים, וכפי ההתעמקות העצמית שלה ככה היא מזוהרת, ושוללת כל ספק, ונעשה הלב אמיץ, מלא כח ד'. על כן הכלכלה הרוחנית בסדר החיים, ובאופני הרגשות, והתנועות המעוררות אותן, כשהיא עשויה על פי תוכן הקודש של האורה האלהית, היא בעצמה מאירה את אור האמונה העליונה, שכל צללי הספקות נסים ממנה. עד שיפוח היום ונסו הצללים.</p>				
415	<p>הגיון הקודש מ (אורה"ק א עמ' רי) נריות הוואות האצילה</p> <p>מתחלה מתקבלים הלימודים העליונים בתור ספק, הראוי לדון בו, ולהיות נשמע, יוכל אולי. הטפשות, המפליגה כל דבר שלא הורגלה בו, סרה מרוח האדם. והרי הוא נכנס בחדרי חדרים של גדולות ונצורות, שלא ידעם. וכל מה שמוסיף שכל, תלמוד, בינה, קדושה וטהרה, ככה הולכים הדברים ומוכרעים אצלו, עד שזוכה לזריחה של אור הודאות, אהיה, ודאי. ולפי המדה שהספק משמש אצלו, הרי הוא זקוק ליראה, שהיא המדה המחזקת את תוכן הספק להכריעו לצד הטוב. ובכל צעד שהוא צועד לצד ההכרעה והודאות, הרי היראה התחתונה מתהפכת בעצמה לאור של יראה עליונה, אידיאלית, והזרחה גדולה של אהבה, וענוה, הגדולה מכולם. וכשהוא מתעלה מעל כל ספק, הרי הוא צדיק מושל ביראת אלהים. כשרואים הצדיקים, שמיד שהם מתעסקים בגנוי המלך של רזי תורה, נשמתם מתרפאת והולכת, מקבלת היא צורה תקיפה, עדינה, מלאה תנחומות, ועוזו קודש בגבורה עליונה, הרי הודאות הרוממה מתגברת בקרבם. ואור עולם הבא, של שם אהיה, דאנא עתיד לאתגלוא, מאיר בהם. ומכח קדושה טמירה ונפלאה זו הם מזוכים את כל העולם כולו, ולפושעים יפגיעו, למחול את כל חטאות דורם, ולמלא את העולם חסד ורחמים מאור פני מלך חיים, המאיר לעולם כולו בכבודו.</p>				
416	<p>הגיון הקודש מא (אורה"ק א עמ' ריא) הוואות הכלילות וההצלחות</p> <p>הודאיות מתחילה להופיע בהזרחתה של הנשמה מאור של כולוהו עלמין, של הקפת הכל, בחידורו וגדלו, בהודו ונצחו. אבל כל זמן שהיא חבושה בעולם מיוחד, אף על פי שממנו גם כן מוזרחים לה</p>				
<p>שמונה קבצים ג קמא</p> <p>כל מתבונן בעל הסתכלות, עולה על חברו בעומק הציור והודאות הגדולה של הישות האמתית אשר להמציאות הרוחנית הצורתית. וכל המכשירים התרבותיים אינם אלא דרכים איך להגיע את הבריות לידי עדינות העליונה הזאת, שכשארם מגיע למדתה העליונה הרי הוא צרור בצרור החיים, וישחק ליום אחרון.</p>	<p>שמונה קבצים ב קנד</p> <p>המסתכלים הפנימיים אינם מופרעים כלל במהלך הגיונותיהם מפני הסדר של ההסתכלות החיצונית, שאינה הולמת את סדרם. הם יודעים שעולמם עולם ודאי הוא, והסתירות, שבאות מעולם אחר, אינן תופסות מקום אצלם כלל. וברורה היא להם האמת לאמתה, שכל הסתירות אינן אלא לפי תנאי השכל המצומצם, שאין לו ערך כלל עם האמת הגדולה, בהחלטתה העצמית. ומתוך ידיעה בהירה זו, ההולכת לפנייהם הלך ואור, כל מה שהם יותר מתכנסים בעולמם, המלא אור וחיים, חיי קודש ואור תורת אלהים חיים, הם נצטטות יותר ליומיהם.</p>	<p>שמונה קבצים ב כו</p> <p>על הידיעות העליונות אין מקום לשאול מהיכן יודעים. כשמוצאים בקרב הנשמה רוח עליון, ואוצר ידיעות מסודרות, מתאימות זו לזו, זהו היותר עליון שבכרויים. כל הידיעה הבאה מתוך מחקר, אינה כי אם אמצעי איך להגיע לידיעה עליונה זו, שהנשמה מפכה מקרב עומק עמקים שלה. האמצעי היותר מוכשר לבא למדה עליונה זו, הוא דבקות בד', בכל כח, והגיון רזי תורה.</p>	<p>שמונה קבצים ה קצא</p> <p>צללי הספקות מתפשטים לפי אותה המדה שהאורה האלהית אינה תפוסה בפנימיות מהות החיים, וכפי ההתעמקות העצמית שלה ככה היא מזוהרת, ושוללת כל ספק, ונעשה הלב אמיץ, מלא כח ד'. על כן הכלכלה הרוחנית, בסדר החיים, ובאופני הרגשות, והתנועות המעוררות אותן, כשהיא עשויה על פי תוכן הקודש של האורה האלהית, היא בעצמה מאירה את אור האמונה העליונה, שכל צללי הספקות נסים ממנה. עד שיפוח היום ונסו הצללים.</p>	<p>שמונה קבצים ב שד, שלח</p> <p>מתחלה מתקבלים הלימודים העליונים בתור ספק הראוי לדון בו ולהיות נשמע, יוכל אולי. הטפשות, המפליגה כל דבר שלא הורגלה בו, סרה מרוח האדם, והרי הוא נכנס בחדרי חדרים של גדולות ונצורות, שלא ידעם. וכל מה שמוסיף שכל, תלמוד, בינה, קדושה וטהרה, ככה הולכים הדברים ומוכרעים אצלו, עד שזוכה לזריחה של אור הודאות, אהיה ודאי. ולפי המדה שהספק משמש אצלו, הרי הוא זקוק ליראה, שהיא המדה המחזקת את תוכן הספק להכריעו לצד הטוב. ובכל צעד שהוא צועד לצד ההכרעה והודאות, הרי היראה התחתונה מתהפכת בעצמה לאור של יראה עליונה, אידיאלית, והזרחה גדולה של אהבה, וענוה, הגדולה מכולם. וכשהוא מתעלה מעל כל ספק, הרי הוא צדיק מושל ביראת אלהים. כשרואים הצדיקים, שמיד שהם מתעסקים בגנוי המלך של רזי תורה, נשמתם מתרפאת והולכת, מקבלת היא צורה תקיפה, עדינה, מלאה תנחומות ועוזו קודש בגבורה עליונה, הרי הודאות הרוממה מתגברת בקרבם, ואור עולם הבא, של שם אהיה, דאנא עתיד לאתגלוא, מאיר בהם. ומכח קדושה טמירה ונפלאה זו הם מזוכים את כל העולם כולו, ולפושעים יפגיעו, למחול את כל חטאות דורם, ולמלא את העולם חסד ורחמים מאור פני מלך חיים, המאיר לעולם כולו בכבודו. באור פני מלך חיים.</p>	<p>שמונה קבצים ז קנד</p> <p>הודאיות מתחילה להופיע בהזרחתה של הנשמה מאור של כולוהו עלמין, של הקפת הכל, בחידורו וגדלו, בהודו ונצחו. אבל כל זמן שהיא חבושה בעולם אחד, אף על פי שממנו גם כן מוזרחים לה</p>

	<p>אורים גדולים. ולפעמים שוטפים ממנו נחלים חדשים, משמחים ומעורדים כל רוח, מכל מקום צל הספקנות יוכל להגיע שמה. ולא יובל סתם יקרא שמו של אותו העולם הפרטי, כאותו העולם העליון הכללי המורחז מבינה העליונה, כי אם יובל אולי, מקום התחלתן של ההשערות הגדולות, שהן פתחי חכמה. ומאותן התחלות ההשעריות האדם נכנס לטרקלינין הפנימיים. ששם הבטחה והוראות, האמרה הפועלת, אומר ועושה, גזור ומקיים.</p>	<p>אורים גדולים, ולפעמים שוטפים ממנו נחלים חדשים, משמחים ומעורדים כל רוח, מכל מקום צל הספקנות יוכל להגיע שמה. ולא יובל סתם יקרא שמו של אותו העולם הפרטי, כאותו העולם העליון הכללי המורחז מבינה העליונה, כי אם יובל אולי, מקום התחלתן של ההשערות הגדולות, שהן פתחי חכמה. ומאותן התחלות ההשעריות, האדם נכנס לטרקלינין הפנימיים, ששם הבטחה והוראות, האמירה הפועלת, אומר ועושה, גזור ומקיים.</p>
417	<p>הגיון הקודש מב (אורה"ק א עמ' ריב) ההשערות האפשריות בתוכני הקודש הם השירים היותר נשגבים, והאמת היותר עליונה בהם ועל ידם מתגלה. והוד המוסר ונצחו נמשך על פי יסוד התגלות חזיונות הגודל של כל האפשרות של אושר הקודש, בהויה כולה.</p>	<p>שמונה קבצים ב י ההשערות האפשריות בתוכני הקודש, הם השירים היותר נשגבים, והאמת היותר עליונה בהם ועל ידם מתגלה. והוד המוסר ונצחו נמשך על פי יסוד התגלות חזיונות הגודל של כל האפשרות של אושר הקודש, בהויה כולה.</p>
418	<p>הגיון הקודש מג (אורה"ק א עמ' ריב) האפשרות בקדושה אין גוזמא במציאות. כל המצויר וּמְדוּמָה ואפשר להיות בציור, הוא באמת מצוי. וזה היה הגרעין העליון של שיטת המדברים, שדחתה אותה הפלסופי האסכולית, באשר לא יכלה לברר את עצמה. אור אמונה באמת שרוי רק בכנסת ישראל. וכל החכמות היו והנן אומות באומתנו בהדר גאון גדול, ועם חכם ונבון הגוי הגדול הזה, אמר אלהינו יקום אצלם.</p>	<p>שמונה קבצים ב ט בקדושה אין גוזמא במציאות, כל המצויר ומדומה ואפשר להיות בציור, הוא באמת מצוי. וזה היה הגרעין העליון של שיטת המדברים, שדחתה אותה הפילוסופיה האסכולית, באשר לא יכלה לברר את עצמה. אור אמתה שרוי רק בכנסת ישראל באמת. וכל החכמות היו והנן באומתנו בהדר גאון גדול, ועם חכם ונבון הגוי הגדול הזה.</p>
419	<p>הגיון הקודש מד (אורה"ק א עמ' ריג) האפשרות ההשגות הרוחניות מתגלות לאדם בדרך פתאומי. וכשם שאינן נופלות תחת הזמן, ככה אינן נופלות תחת ההדרגה של מדידת האפשרות והנמנעות באותה המדה שהאמת הזאת נמדדת בהשגות שכליות אטיות, הבאות לא בדרך שטף של נחלים, כי אם בקמוץ טיפין טיפין.</p>	<p>שמונה קבצים א תרנד ההשגות הרוחניות מתגלות לאדם בדרך פתאומי, וכשם שאינן נופלות תחת הזמן, ככה אינן נופלות תחת ההדרגה של מדידת האפשרות והנמנעות באותה המדה שהאמת הזאת נמדדת בהשגות שכליות אטיות, הבאות לא בדרך שטף של נחלים, כי אם בקמוץ טיפין טיפין.</p>
420	<p>הגיון הקודש מה (אורה"ק א עמ' ריג) השכל והאמת כל מה שנולד מהשכלת השכל מציאות ממש הוא. וכל מה שהוא מושכל ביותר בירור, מציאותו יותר חזקה, ויותר פועלת. וכל מה שהאיכות של ההשכלה היא יותר גבוהה, ויותר מקפת, ככה היא יותר מחיה ומפרה את הרוח לעשות פרי של חיים. האיכות החשובה באין סוף היא ההשכלה האלהית, וכל מה שנובע מרוחה, לפי הערך של קישור הדבר במקורו האלהי, קשר החיים שבו יותר אמיץ הוא. והדברים באלהים באמת מרגישים בשביל כך אומץ חיהם במחשבה האלהית. ואומץ החיים הוא המחזק, המעדרן והמשמח שמחה עליונה. ואני בד' אעלוזה אגילה באלהי ישעי.</p>	<p>שמונה קבצים א תשג כל מה שנולד מהשכלת השכל, מציאות ממש הוא, וכל מה שהוא מושכל ביותר בירור, מציאותו יותר חזקה ויותר פועלת. וכל מה שהאיכות של ההשכלה היא יותר גבוהה ויותר מקפת, ככה היא יותר מחיה ומפרה את הרוח לעשות פרי של חיים. האיכות החשובה באין סוף היא ההשכלה האלהית, וכל מה שנובע מרוחה, לפי הערך של קישור הדבר במקורו האלהי, קשר החיים שבו יותר אמיץ הוא. והדברים באלהים באמת, מרגישים בשביל כך אומץ חיהם במחשבה האלהית. ואומץ החיים הוא המחזק, המעדרן והמשמח שמחה עליונה. ואני בד' אעלוזה, אגילה באלהי ישעי.</p>
421	<p>הגיון הקודש מו (אורה"ק א עמ' ריד) הידיעה התפשטות הידיעה האלהית על דברים שלא היו במציאות, כעל דברים שבאו במציאות, הוא רק דבר צירופי ביחס להשגת נבראים, אבל באמתת המציאות לגבי הענין האלהי, הכל יש כבר במציאות, שכל מה שהיה היה ויהיה הכל ברוחו, ידיעתו וחפצו. ונמצא, שהכל מצוי בבחירה היותר עליונה של המציאות האמתית, אלא שלגבי דידן אין אנו יכולים להשיג שום דבר של מציאות כי אם עד שתגיע מציאותו על ידי הצמצומים הרבים, עד שירדו ויהיו הדברים שוים במדרגת המציאות למציאותנו. ונמצא שכלל גדול הוא, שהידיעה האלהית מקפת מה שיש במציאות, מפני שאין שום דבר שאינו במציאות לגבי האלהות. החק, שידיעתנו אינה מקפת מה שלא יש במציאות, הוא טבוע מפני ההתענפות של ידיעתנו מהידיעה האלהית, על כן יש בה קצת דוגמא של מקורה. ולא עוד, אלא שלא שייך כלל לומר גבי האלהות הקפת ידיעה על מה שאין במציאות, כי מאחר שיהיה הדבר בידיעת ד', הרי הוא כבר מצוי במעולה שבמציאות, וכל המציאותיות כולן אינן כי אם ניצוצות קטנות לגבי מציאות עליונה זו.</p>	<p>שמונה קבצים ו עו התפשטות הידיעה האלהית על דברים שלא היו במציאות כעל דברים שבאו במציאות, הוא רק דבר צירופי ביחס להשגת נבראים, אבל באמתת המציאות לגבי הענין האלהי, הכל יש כבר במציאות, שכל מה שהיה היה ויהיה הכל ברוחו, ידיעתו וחפצו, ונמצא שהכל מצוי בבחירה היותר עליונה של המציאות לגבי האלהים, אלא שלגבי דידן, אין אנו יכולים להשיג שום דבר של מציאות כי אם עד שתגיע מציאותו על ידי הצמצומים הרבים, עד שירדו ויהיו הדברים שוים במדרגת המציאות למציאותנו. ונמצא שכלל גדול הוא, שהידיעה האלהית מקפת מה שיש במציאות, מפני שאין שום דבר שאינו במציאות לגבי האלהות. החק, שידיעתנו אינה מקפת מה שלא יש במציאות, הוא טבוע מפני ההתענפות של ידיעתנו מהידיעה האלהית, על כן יש בה קצת דוגמא של מקורה. ולא עוד, אלא שלא שייך כלל לומר גבי האלהות הקפת ידיעה על מה שאין במציאות, כי מאחר שיהיה הדבר בידיעת ד', הרי הוא כבר מצוי במעולה שבמציאות, וכל המציאותיות כולן אינן כי אם ניצוצות קטנות לגבי מציאות עליונה זו.</p>
422	<p>הגיון הקודש מז (אורה"ק א עמ' רטו) השכל והאמת לפני התגלותה של הארת רוח הקודש הודאית, מתחילה הופעת הציורים האפשריים, שהענינים הרוחניים מתגלים בצורה בולטת, כעין התגלותם של הדברים הגשמיים בחלום, על ידי כח המדמה. והדמיון, מרוה בלשד השכל והאידיאליות, הגבורה והצניעות הפנימית, פועל את פעולתו. רואים את נשמת הדברים. העולם כולו, כל אדם וכל חי, כל צומח וכל דומם, כל כוכב וכל רקיע, כל נהר וכל ים, כל חזיון וכל תנועה, הכל מתאר בהדר הפנימיות הרוחנית שבהם. רואים איך הנשמות פורחות. מרגישים כפגישת כל אדם את תוכן הנשמה, החיה והפועלת, הרחבה והמקיפה, העשירה</p>	<p>שמונה קבצים ד עו לפני התגלותה של הארת רוח הקודש הודאית, מתחילה הופעת הציורים האפשריים, שהענינים הרוחניים מתגלים בצורה בולטת, כעין התגלותם של הדברים הגשמיים בחלום, על ידי כח המדמה. והדמיון, מרוה בלשד השכל והאידיאליות, הגבורה והצניעות הפנימית, פועל את פעולתו. רואים את נשמת הדברים. העולם כולו, כל אדם וכל חי, כל צומח וכל דומם, כל כוכב וכל רקיע, כל נהר וכל ים, כל חזיון וכל תנועה, הכל מתאר בהדר הפנימיות הרוחנית שבהם. רואים איך הנשמות פורחות. מרגישים כפגישת כל אדם את תוכן הנשמה החיה והפועלת, הרחבה והמקיפה, העשירה</p>

<p>והמבולטת במרבית ענפיה, הרבה יותר ממה שמרגישים בפגישה הגופנית של החומר הנופל ברשת החושים. החושים, הפרצוף, התנועות, הדבורים, אינם כי אם פתחים וסדקים, שהאורה הגדולה של מציאותה השלמה הגדולה של הנשמה, מתגלה יותר בהתפרצות שטפית על ידם. והדברים הולכים ומתחזרים לפי רוב המעשה ולפי רוב התלמוד, לפי רוב זיכרון הרעיון לפי רוב חופש הרוח, ולפי רוב הדבקות העליונה האלהית, ההולכת ועולה, הולכת מדרגת הברורים עד העלאת העולמות, ומהעלאת עולמות עד העמדת כל העולמים על מכונם, בשטח כל קומת הנשמה בתור מרכבה לצור עולמים. האבות הם הם המרכבה.</p>	<p>והמקיפה, העשירה והמבולטת במרבית ענפיה, הרבה יותר ממה שמרגישים בפגישה הגופנית של החומר, הנופל ברשת החושים. החושים, הפרצוף, התנועות, הדבורים אינם כי אם פתחים וסדקים, שהאורה הגדולה של מציאותה השלמה הגדולה של הנשמה מתגלה יותר בהתפרצות שטפית על ידם. והדברים הולכים ומתחזרים לפי רוב המעשה ולפי רוב התלמוד. לפי רוב זיכרון הרעיון, לפי רוב חופש הרוח, ולפי רוב הדבקות העליונה האלהית, ההולכת ועולה, הולכת מדרגת הברורים עד העלאת העולמות, ומהעלאת עולמות עד העמדת כל העולמים על מכונם, בשטח כל קומת הנשמה, בתור מרכבה לצור עולמים. האבות הם הם המרכבה.</p>
<p>שמונה קבצים ז קפ</p> <p>איני רואה שום אפשרות לצייר חופש מחשבה, התעלותה ושכלולה, כי אם כשיותן לה כל היקף גדלה, כשיוכנו אשיותיה על פי הגודל הכמותי והאיכותי, בכל אשר תעייף שם את עיני רוחה. והגודל הזה הולך הוא וחודר, חודר כליות ולב, מקשר כל מעשה וכל מפעל, כל הגה וכל שרעף, אל כל גודל וכל היקף. ומתוך התפרצות איווי גדול זה, באים אחר כך המאמרים המדודים על פי ההגיון, והם מתעלים ובאים לחופשם לפי אותו הערך שהם משתרשים בשרשיהם העליונים, שהם ממעל למדות ההגיוניות, והם הולכים ומחפשים את זיו חייהם בתוך העולמים ההשעריים, הבלתי מוגבלים בתוכנם. והאמונה והמוסר, הבקרת והמסה הולך הולך ומשתכלל, הולך הולך ומתאגר, ומתארגן ביחד, בחטיבה חיה וקיימה. וכשהאדם משער שהוא מרכז הבריאה, אין זה כי אם תחיה מחשבתית, בעומק גדלה, שהיא מוכרחת לנצח את כל הפחדנות ההגיונית. העומדת ומפרפת לנגדה באיזה מין זחלנות, של רשלנות כהה ומדולדלה. וכשמכיר האדם את גודל האחריות של מעשיו, בהיותם נאחזים בכל מלא חביוני עולמים, ברזי חיים וגנוי מכמני יצירות עולמים, הרי הוא מתגדל ומתאשר, ורעיונותיו הולכים ושוטפים במלא עזם. וכשכל היקום מלא חיים ודעה, כשהכל מלא רצון, מחשבה ומטרה, החיים הרוחניים הם מעודדים, והשירה, ההשכלית והמפעלית, מתרוממת עד מרום עזה, והכל מתרומם, מתקדם ומתעלה. והרזים החבויים בסתרי הנשמות הולכים ומתגלים, ובד בבד הם מתאחדים עם כל המון התגליות של כל ההפתחות, האישיות והחברתית, והם מזככים את כל ההויה, ומהגים את כל סיגיה.</p>	<p>423 הגיון הקודש מח (אורה"ק א עמ' רטז-ריז) לֹא הַצִּלְנוֹת הַשְּׂאֲרִיִּים</p> <p>איננו רואים שום אפשרות לצייר חופש מחשבה, התעלותה ושכלולה, כי אם כשיותן לה כל היקף גדלה, כשיוכנו אשיותיה על פי הגודל הכמותי והאיכותי, בכל אשר תעייף שם את עיני רוחה. והגודל הזה הולך הוא וחודר, חודר כליות ולב, מכשר כל מעשה וכל מפעל, כל הגה וכל שרעף, אל כל גודל וכל היקף. ומתוך התפרצות איווי גדול זה באים אחר כך המאמרים המדודים על פי ההגיון, והם מתעלים ובאים לחופשם, לפי אותו הערך שהם משתרשים בשרשיהם העליונים, שהם ממעל למדות ההגיוניות. והם הולכים ומחפשים את זיו חייהם בתוך העולמים ההשעריים, הבלתי מוגבלים בתוכנם. והאמונה והמוסר, הבקרת והמסה הולך הולך ומשתכלל, הולך הולך ומתאגר, ומתארגן ביחד, בחטיבה חיה וקיימה. וכשהאדם משער שהוא מרכז הבריאה, אין זה כי אם תחיה מחשבתית, בעומק גדלה, שהיא מוכרחת לנצח את כל הפחדנות ההגיונית. העומדת ומפרפת לנגדה באיזה מין זחלנות, של רשלנות כהה ומדולדלה. וכשמכיר האדם את גודל האחריות של מעשיו, בהיותם נאחזים בכל מלא חביוני עולמים, ברזי חיים, וגנוי מכמני יצירות עולמים, הרי הוא מתגדל ומתאשר, ורעיונותיו הולכים ושוטפים במלא עזם. וכשכל היקום מלא חיים ודעה, כשהכל מלא רצון, מחשבה ומטרה, החיים הרוחניים הם מעודדים, והשירה, ההשכלית והמפעלית, מתרוממת עד מרום עזה, והכל מתרומם, מתקדם ומתעלה. והרזים החבויים בסתרי הנשמות הולכים ומתגלים, ובד בבד הם מתאחדים עם כל המון התגליות של כל ההפתחות, האישיות והחברתית, והם מזככים את כל ההויה, ומהגים את כל סיגיה.</p>
<p>שמונה קבצים א תרמא</p> <p>אין הודאות לבדה צִיָּקָר היסוד לחיי הרוח, כי אם צִיָּקָר יֵשׁ אֵל, היא מצטרפת עם חשיבות התוכן, עד שלפעמים תוכן חשוב מסופק, יעלה בערכו עליות אין קץ על תוכן ירוד ודאי טוב לחסות בד' מבטח באדם.</p>	<p>424 הגיון הקודש מט (אורה"ק א עמ' ריז) הַזֵּאֵלִים וְהַתְּכֵן</p> <p>אין הודאות לבדה, עַט כֹּף אֲדָלָה, קְדוּשָׁתָהּ וְתַפְאֲרָתָהּ. היסוד לחיי הרוח, כי אם כשהיא מצטרפת עם חשיבות התוכן, עד שלפעמים תוכן חשוב מסופק יעלה בערכו עליות אין קץ על תוכן ירוד ודאי. טוב לחסות בד' מבטח באדם.</p>
<p>שמונה קבצים ו קלג</p> <p>האהבה אל המדע הברור צריכה להיות מוגבלת, במדה שלא תפריע אותנו מלהיות תמיד שוקקים למה שהוא יותר נשא ונשגב ממדענו הברור, עד אשר לא נוכל להגיע אליהם כי אם על ידי השערות ישרות, והרגשות כמוסות, ולפעמים על ידי הגות לב ודמיונות, כעין הזיה וחלומות בהקיץ, שכמו שהם מזיקים הרבה אם הם באים מתוך עצלות באותם הענינים שהמדע יוכל לרכוש בהם את הכרתו הברורה, כך הם מעטרים אותנו, ומבססים יותר גם את החלקים המוכרים לנו בברור, ומרימים את כל מהותנו, אם הם באים בדברים שהם נשאים כל כך עד שלמדענו אין שום אחיזה בהם. ואנו מתוך חפץ שלם, ונפש מלאה תשוקה להזרחה רוחנית, הגנו נדחקים לתור גם במה שמופלא ומכוסה מבינתנו המבוררת, ואנו באים לדון בדרך השערה, ולהתעדרן במדענים רוחניים למטרות יקרות, על ידי הגות נפש פנימית, ועזרת הדמיון, שגם הוא מתקדש ונעשה חטוב בחטיבה מדעית, כשהוא משתמש בכחו במה שראוי לו. ועל זה נאמר. במה שהורשית התבונן. ובלבד שלא יתחלף לו התוכן, עד שיחשוב את המושג ההשערי למושג מדעי, והמושג הדמיוני להשערי שכלי, וכיוצא לו, שאז יכולה רקמת הרשת של ההטעאה ללפפו. אבל כשהוא שומר את גבול הכרותיו, ויודע איך לעלות</p>	<p>425 הגיון הקודש נ (אורה"ק א עמ' ריח-ריט) הַמְעִינִים הַמְעִינִים</p> <p>האהבה אל המדע הברור צריכה להיות מוגבלת במדה שלא תפריע אותנו מלהיות תמיד שוקקים למה שהוא יותר נשא ונשגב ממדענו הברור, עד אשר לא נוכל להגיע אליהם כי אם על ידי השערות ישרות, והרגשות כמוסות, ולפעמים על ידי הגות לב ודמיונות, כעין הזיה וחלומות בהקיץ, שכמו שהם מזיקים הרבה אם הם באים מתוך עצלות באותם הענינים שהמדע יוכל לרכוש בהם את הכרתו הברורה, כך הם מעטרים אותנו, ומבססים יותר גם את החלקים המוכרים לנו בברור, ומרימים את כל מהותנו, אם הם באים בדברים שהם נשאים כל כך עד שלמדענו אין שום אחיזה בהם. ואנו מתוך חפץ שלם ונפש מלאה תשוקה להזרחה רוחנית, הגנו נדחקים לתור גם במה שמופלא ומכוסה מבינתנו המבוררת, ואנו באים לדון בדרך השערה, ולהתעדרן במדענים רוחניים למטרות יקרות, על ידי הגות נפש פנימית, ועזרת הדמיון, שגם הוא מתקדש ונעשה חטוב בחטיבה מדעית, כשהוא משתמש בכחו במה שראוי לו. ועל זה נאמר. במה שהורשית התבונן. ובלבד שלא יתחלף לו התוכן, עד שיחשוב את המושג ההשערי למושג מדעי, והמושג הדמיוני להשערי שכלי, וכיוצא לו, שאז יכולה רקמת הרשת של ההטעאה ללפפו. אבל כשהוא שומר את גבול הכרותיו, ויודע איך לעלות</p>

127. בכתב היד המילה לא ברורה, ואפשר גם לקרוא "השורה" – וכך הנוסח בשק"א.

128. אולי יש כאן טעות דפוס.

<p>מהחלק הגלוי אל הסתום, <u>נלמה</u> שמפני הגובה והאצילות של הנושא אי אפשר להיות עסוק בו כי אם בדרך השערה ודמיון, אז ימצא האדם בעצמו עז מרומים, והאור העליון יופיע עליו, כי נוכח ד' דרכו. ובמשך הזמנים ישוּבו כמה חלקים דמיוניים להיות משוערים, וחלקי השערה להיות מבוררים בדעה והכרה ברורה, ואז יתעלו הדמיונות וההשערות לענינים יותר נשאים, יותר אציליים ויותר נשגבים. וכה ילך האדם מחיל אל חיל. ואף על פי שהדבקות האלהית מצד המציאות האלהית היא גם כן שכלית הכרית, מבוררת במדע, מכל מקום אותם רגשי הלב של ההשגות הפרטיות בהתכוננים הרוחניים שהם בעולם האלהי, תעופת החזיונות של ההנהרה הנבואית, אורת החיים של הנשמה, וההזרחה של הענין האלהי בכבודו, כל אלה מביאים את האדם לאושר גדול, וסעיפיהם תלויים הם בכח ההשערה והדמיון <u>הצ'א'יון</u>, שהוא יקר מכל שכל והגיון. <u>כח הפשצרה והדמיון הצ'א'יון הננו מתחלואים אלקור החכמה, ומקוט הפינה, שהט נצ'א'יס מהחכמה והפינה הצ'א'נס. והחכמה מאין תחכא, ואי לה מקוט פינה, אלהים הפינ דרכה, והוא ידע את מקומו.</u></p>	
<p>שמונה קבצים ג קסד</p> <p>באוצר הדמיון מונח כל האמת וכל הגודל, שמתברר קמצא על ידי כמה צנורות מקטינים ומזככים של השכל. הננו קרואים להופיע באור הדמיון שלנו, בכל הוד חייו, בכל יקר תפארת גדולת קדושתו, על הככר העולמי, אשר כל באי עולם אלינו יביטו וינהרו. השכל הרציונלי שלנו אינו כי אם תלמיד קטן, המסביר קצת את כל אור החיים שיש באוצר דמיונו העשיר והקדוש, החי בחיי מציאות עליונה, המכרעת את המציאות הריאלית, באיתניות עצמיות היותה. הבו גודל לעז החיים של דמיונו העליון, המתנשא מעל כל המצרים וההגבלות היבשות אשר לתנאי המציאות, העניה והיבשה. בגבורת הדמיון, הרטוב ומלא לשד חיים, הננו מתנשאים גבוה גבוה, והוא מתאחד בשכל העליון, אשר שם שכל לא יאות לו מפני גדלו וחוסן הארתו. שמרו את הסגולה הנעלמת, את התושיה האלמותית, את הברק האלהי, המזהיר ומתנוצץ מסוף העולם ועד סופו. האצור בדרכי חיים, שפי ד' דבר להורות לנו, בארחות אמונה וחיון גבוהים מעל שמים, שהם מתנשאים בשיאם גבוה מעל גבוה, ויורדים בעז ענותם לרשת ארץ, להדריך רבבות עם, להחיות מתים, לעודד ענוים, לפאר ולהדר כל הולכי קדונית. שובו אתיו, שובו חויו, היו לעם, היו גוי קדוש ועם עליון, כאשר נוסדתם מראש מקדם, בררו לעצמכם את עומק גודל היותכם. התנשאו לתעצמות עזכם. אל תפחדו מגערת אדם, אל תבהלו מחלומות של פתאים, דגלו בדגל עליון על כל, אשר בו ידגל עם בחיר אל אלהי עולם.</p>	<p>426 הגיון הקודש נא (אורה"ק א עמ' רכג-רכד)</p> <p><u>אור הדמיון</u></p> <p>באוצר הדמיון מונח כל האמת וכל הגודל, שמתברר קמצא על ידי כמה צנורות, מקטינים ומזככים, של השכל. הננו קרואים להופיע באור הדמיון שלנו, בכל הוד חייו, בכל יקר תפארת גדולת קדושתו, על הככר העולמי, אשר כל באי עולם אלינו יביטו וינהרו. השכל הרציונלי שלנו אינו כי אם תלמיד קטן, המסביר קצת את כל אור החיים שיש באוצר דמיונו, העשיר והקדוש, החי בחיי מציאות עליונה, המכרעת את המציאות הריאלית, באיתניות עצמיות היותה. הבו גודל לעז החיים של דמיונו העליון, המתנשא מעל כל המצרים וההגבלות היבשות אשר לתנאי המציאות, העניה והיבשה. בגבורת הדמיון, הרטוב ומלא לשד חיים, הננו מתנשאים גבוה גבוה, והוא מתאחד בשכל העליון, אשר שם שכל לא יאות לו מפני גדלו וחוסן הארתו. שמרו את הסגולה הנעלמת, את התושיה האלמותית, את הברק האלהי, המזהיר ומתנוצץ מסוף העולם ועד סופו. האצור בדרכי חיים, שפי ד' דבר להורות לנו, בארחות אמונה וחיון גבוהים מעל שמים, שהם מתנשאים בשיאם גבוה מעל גבוה, ויורדים בעז ענותם לרשת ארץ, להדריך רבבות עם, להחיות מתים, לעודד ענוים, לפאר ולהדר כל הולכי קדונית. שובו אתיו, שובו חויו, היו לעם, היו גוי קדוש ועם עליון, כאשר נוסדתם מראש מקדם, בררו לעצמכם את עומק גודל היותכם. התנשאו לתעצמות עזכם. אל תפחדו מגערת אדם, אל תבהלו מחלומות של פתאים, דגלו בדגל עליון על כל, אשר בו ידגל עם בחיר אל אלהי עולם.</p>
<p>שמונה קבצים ג קעג</p> <p>יש בדמיון מעלות כאלה שאין בשכל. הדמיון מחיה בנו את העולם בצורתו הרוחנית, וממילא עושה הוא את מהותנו הרוחנית יותר שלמה, אלא שבהתגברותו מטשטש הוא את התאר של העולם המעשי. הנסיונות של התרבות העשירו הרבה את המדע המעשי, ואת הרוחני הבנוי על בסיסו, אבל את העולם של הדמיון, וכל גודל החיים שבו, הורידו הרבה. על כן קטנה היא מאד האישיות העכשוית לגבי האישיות הקדומה, ביחוד אצל הגדולים, שנתבגר הדמיון שלהם, ורכש לו את המניות הדרושות מהשכל המעשי. ובצדק הננו מכריזים גם כעת, אחרי ההתפתחות הגדולה של ההשכלות המודרניות, אם הראשונים כמלאכים אנו כבני אדם, ואם הראשונים כבני אדם, אנו כחמורים.</p>	<p>427 הגיון הקודש נב (אורה"ק א עמ' רכה)</p> <p><u>נצ'אלת הדמיון</u></p> <p>יש בדמיון מעלות כאלה, שאין בשכל. הדמיון מחיה בנו את העולם בצורתו הרוחנית, וממילא עושה הוא את מהותנו הרוחנית יותר שלמה, אלא שבהתגברותו מטשטש הוא את התאר של העולם המעשי. הנסיונות של התרבות העשירו הרבה את המדע המעשי, ואת הרוחני הבנוי על בסיסו, אבל את העולם של הדמיון, וכל גודל החיים שבו, הורידו הרבה. על כן קטנה היא מאד האישיות העכשוית לגבי האישיות הקדומה, ביחוד אצל הגדולים, שנתבגר הדמיון שלהם, ורכש לו את המניות הדרושות מהשכל המעשי. ובצדק הננו מכריזים גם כעת, אחרי ההתפתחות הגדולה של ההשכלות המודרניות, אם הראשונים כמלאכים אנו כבני אדם, ואם הראשונים כבני אדם, אנו כחמורים.</p>
<p>שמונה קבצים ג רכו</p> <p>החלומות הגדולים יסוד העולם הם. חולמים הם הנביאים, בחלום אדבר בו. חולמים הם המשוררים בהקיץ. חולמים בעלי המחשבה הגדולים לתקון העולם. חולמים אנו כולנו בשבוע ד' את שיבת ציון. הגסות של החיים החברתיים, בהיותם שקועים רק בצדם החמרי, <u>נטל'ים</u> את אור החלום מן העולם, את זהר ההרחבה שלו, את עלייתו העליונה מהמציאות הקודרת, עד שהעולם מפרפר במכאובים מתוך עקיצותיה הארסיות של המציאות חסרת זוהר החלום. רק המכאובים הם יסורי אהבה, הם ימרוקו את העולם, יכירו לו כמה גדולה היא הטעות של המתפארים במציאות הלקויה, בעת אשר רק החלום החפשי, המורד במציאות <u>וגבול'יה</u>, הוא באמת האמת היותר היותר היותית של המציאות. ואז שב חזון החלום והיה למחזה ברור. פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, ותמונת ד' יביט.</p>	<p>428 הגיון הקודש נג (אורה"ק א עמ' רכו)</p> <p><u>החלומות הגדולים</u></p> <p>החלומות הגדולים יסוד העולם הם. <u>המדרגות של חלום</u> הם המשוררים חולמים הם הנביאים, בחלום אדבר בו. חולמים הם המשוררים בהקיץ, חולמים בעלי המחשבה הגדולים לתקון העולם. חולמים אנו כולנו בשבוע ד' את שיבת ציון. הגסות של החיים החברתיים, בהיותם שקועים רק בצדם החמרי, <u>נטל'ים</u> את אור החלום מן העולם, את זהר ההרחבה שלו, את עלייתו העליונה, מהמציאות הקודרת, עד שהעולם מפרפר במכאובים מתוך עקיצותיה הארסיות של המציאות, חסרת זוהר החלום. רק המכאובים הם יסורי אהבה, הם ימרוקו את העולם, יכירו לו, כמה גדולה היא הטעות של המתפארים במציאות הלקויה, בעת אשר רק החלום החפשי, המורד במציאות <u>וגבול'יה</u>, הוא באמת האמת היותר היותר היותית של המציאות. ואז שב חזון החלום והיה למחזה ברור. פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, ותמונת ד' יביט.</p>

429	<p>הגיון הקודש נד (אורה"ק א עמ' רכז-רכח) הגיון קאספאריא ספאקלריא</p> <p>עולים הם הדמיונות מתהום הנפש, הם זרע רענן מחביון הנשמה, עולם מלא בהם נשקף. לא חזון הוא התאמת הנפש ודמיונותיה לעולם וכל יצוריו. ים הדמיון הגדול אספקלריא של המציאות הוא, המציאות רושמת בתוכו את רישומיה, ומן המציאות הרי הוא עצמו לקוח. זהירות וזיקוק צריך הוא הדמיון, שמירה גדולה דרושה לאדם מערפלו, ועיקולי ארחותיו, סיבוכיו ונפתוליו. אבל אחרי כל אלה הלא אוצר חיים של סגולות עליונות, העולם כולו, בגשמיותו ורוחניותו, בתכסיתו, במוסריו, בשאיפותיו ובפרטי גוניו, בו הוא מתבלט. וברוח קודש, בחזיון של טוהר פנימי, ילך ויווקק, ילך ויתאמת, עד שהצפיה שבאספקלריתו תתגבר ותאמץ, עד שכל דפקיו יתבררו, עד שכל תנועותיו וחזיונותיו, תולדותיו, והשפעותיו על החיים העצמיים, יבוססו, ויתחברו עם היסוד המדעי, עם החיים הממשיים, עם הציורים הנהדרים, עם הביוררים של חיי הדייקנות הבהירה. ומתוך הנהרה העליונה, שאשרי נחליה במעין הקודש, בתורה בנבואה ברוח הקודש, בכל לב קדוש, בנשמת צדיקי עולם, זוהרי אורים, הנם נשפכים, מתוך אוצרי אורים אלה, יושטף על הדמיון אור, וילך הלון וגדול, הלון והתאשר, הלון והתעדן, ונחלי עדנים ישוקה, וטל חיים בו יגלה, ומקורות עונג מקרבו יפכו. ואומץ עליון ימלא את הלב הטהור. נאזר בגבורה יגלה החמוש בזיין קודש של הדמיון הכביר בטהרתו, ויתיצב כסולם מוצב ארצה להגיע על ידו לאושר מרומים. ועם כל החוקה, עם כל התלמוד והתורה, עם כל הגעגוע הקדוש, ורגש התפלה, וכל שיחת קדשה, עם כל החיים והעולם, עם זיו כל היצורים יאוחד. ובעשרו הכביר ילוה לו מקור שירה, והיה שירת קודש, שירת נועם, מקור מעין חיים של שירת מלאכי השרת, יפעת סגולה של חכמת עולמים, של חוסן ישועה, של דעת של דעת ד' ופעליו, הליכות אלי, מלכי בקדש.</p>	<p>שמונה קבצים ו קפו</p> <p>עולים הם הדמיונות מתהום הנפש, הם זרע רענן מחביון הנשמה, עולם מלא בהם נשקף. לא חזון הוא התאמת הנפש ודמיונותיה לעולם וכל יצוריו. ים הדמיון הגדול, אספקלריא של המציאות הוא, המציאות רושמת בתוכו את רישומיה, ומן המציאות הרי הוא עצמו לקוח. זהירות וזיקוק צריך הוא הדמיון, שמירה גדולה דרושה לאדם מערפלו ועיקולי ארחותיו, סיבוכיו ונפתוליו. אבל אחרי כל אלה, הלא אוצר חיים של סגולות עליונות, העולם כולו, בגשמיותו ורוחניותו, בתכסיתו, במוסריו, בשאיפותיו ובפרטי גוניו, בו הוא מתבלט. וברוח קודש, בחזיון של טוהר פנימי, ילך ויווקק, ילך ויתאמת, עד שהצפיה שבאספקלריתו תתגבר ותאמץ, עד שכל דפקיו יתבררו, עד שכל תנועותיו וחזיונותיו, תולדותיו והשפעותיו על החיים העצמיים, יבוססו, ויתחברו עם היסוד המדעי, עם החיים הממשיים, עם הציורים הנהדרים, עם הביוררים של חיי הדייקנות הבהירה. ומתוך הנהרה העליונה, שאשרי נחליה במעין הקודש, בתורה, בנבואה, ברוח הקודש, בכל לב קדוש, בנשמת צדיקי עולם, זוהרי אורים, הנם נשפכים, מתוך אוצרי אורים אלה יושטף על הדמיון אור, וילך הלון וגדול, הלון והתאשר, הלון והתעדן, ונחלי עדנים ישוקה, וטל חיים בו יגלה, ומקורות עונג מקרבו יפכו, ואומץ עליון ימלא את הלב הטהור. נאזר בגבורה יגלה החמוש בזיין קודש של הדמיון הכביר בטהרתו, ויתיצב כסולם מוצב ארצה, להגיע על ידו לאושר מרומים. ועם כל החוקה, עם כל התלמוד והתורה, עם כל הגעגוע הקדוש ורגש התפלה וכל שיחת קדשה, עם כל החיים והעולם, עם זיו כל היצורים, יאוחד. ובעשרו הכביר ילוה לו מקור שירה, והיה שירת קודש, שירת נועם, מעין חיים של שירת מלאכי השרת, יפעת סגולה של חכמת עולמים, של חוסן ישועה, של דעת ד' ופעליו, הליכות אלי מלכי בקדש.</p>
430	<p>הגיון הקודש נד (אורה"ק א עמ' רכט) צפאריא הגיון</p> <p>במזרע הדמיון מונחת התחלות ההכרות השכליות בצורה מצומצמת, והיא הולכת הלון ואור, הלון והתפשט והתפתח, עד שמהערפלים הדמיוניים יוצאים תוכנים שכליים מבוררים. וכשם שההכרות השכליות מתפשטות הן באמת על ההויה כולה, על הטבע ושלשלותיו, ועל חלקים רבים מקיפם שמחוץ לו, כן הם התוכנים אצל הגרעיניות הדמיונית, שהיא מתהלכת בכל אורך רוחב עומק וגובה שבהויה. המרומים השכליים באים עד ההתגלות, המקודשה, לפי מדרגותיה, ומתעטרת בשלטון המעשה שבפעולות הישות, בקישור סבותיהן, ביחשים רבים ושונים. וכפי ערך זה נהוג הדבר בדמיון. מרומם עליות משתפל התוכן עד המורד העמוק. מראשית הנבואה והנהרה האלהית העליונה באדר הקודש עד שפלות הקסם בפעליו והזיותו. ומראשית הברירות המושכלת, האצילות, בזוך וטוהר צח, עד תענועי הדמיון היותר מסוכסכים, הולך קו אחד מחולק בהדרגותיו. והצופים מראש אמיר חודרים לכל המעמקים, אין חשך ואין צלמות, כי שאול ואבדון נגד ד'. וברוח האדם הכל משולב ומקושר, ואת כל צריכים לרומם לפאר, להוציא כלי למעשהו.</p>	<p>שמונה קבצים ז כו</p> <p>במזרע הדמיון מונחת התחלות ההכרות השכליות בצורה מצומצמת, והיא הולכת הלון ואור, הלון והתפשט והתפתח, עד שמהערפלים הדמיוניים יוצאים תוכנים שכליים מבוררים. וכשם שההכרות השכליות מתפשטות הן באמת על ההויה כולה, על הטבע ושלשלותיו, ועל חלקים רבים מקיפם שמחוץ לו, כן הם התוכנים אצל הגרעיניות הדמיונית, שהיא מתהלכת בכל אורך רוחב, עומק וגובה, שבהויה. המרומים השכליים באים עד ההתגלות המקודשה, לפי מדרגותיה, ומתעטרת בשלטון המעשה שבפעולות הישות, בקישור סבותיהן ביחשים רבים ושונים. וכפי ערך זה נהוג הדבר בדמיון. מרומם עליות משתפל התוכן עד המורד העמוק. מראשית הנבואה והנהרה האלהית העליונה באדר הקודש, עד שפלות הקסם בפעליו והזיותו. ומראשית הברירות המושכלת, האצילות, בזוך וטוהר צח, עד תענועי הדמיון היותר מסוכסכים, הולך קו אחד מחולק בהדרגותיו. והצופים מראש אמיר חודרים לכל המעמקים, אין חשך ואין צלמות, כי שאול ואבדון נגד ד'. וברוח האדם הכל משולב ומקושר, ואת כל צריכים לרומם, לפאר, להוציא כלי למעשהו.</p>
431	<p>הגיון הקודש נו (אורה"ק א עמ' רל) פצאריא הגיון</p> <p>השינה, וכל התכונה הטבעית הכללית של הלילה, שהיא גורמת את השינה ומתאימה לה, פועלת על צדדי החיים שבאדם שתי פעולות הפכיות. הצד העליון הרוחני יוכל להתעלות ביותר, חפשי נעשה הדמיון ממסגר החושים, ואם הוא תמיד מקושר בשכל ובחפץ עליון וקדוש, יוכל לצייר ולרמות לחזות ולהכיר מה שאין ביכלתו בזמן הערות. אבל כח החיים שבגוף חדל קישורו עם הצד הרוחני שבאדם, והוא הולך לבדו, פועל את פעולתו הטבעית, בצורה חשוכה מעורפלת. משני המקומות מתדבקות דוגמאות. אורות צחות, בנשמה העליונה, מזוי שלמעלה, ומחשכים וצחצוחי זוהמה, וקליפות מעביבות, בנפש החיים, מהרפש החשוך שהיתה שרויה בו, בהיותה בוססת בטיט של החיים הגופניים לבדם. והרינו פונים בכל בקר לשתי העבודות, לטהר את נפש החיים, ולקשר את האורות הנוספים בנשמת האדם העליונה, ולחבר עוד הפעם את שתי הקצוות בהרמוניה הנאותה.</p>	<p>שמונה קבצים א תשס</p> <p>השינה, וכל התכונה הטבעית הכללית של הלילה שהיא גורמת את השינה ומתאימה לה, פועלת על צדדי החיים שבאדם שתי פעולות הפכיות. הצד העליון הרוחני יוכל להתעלות ביותר, חפשי נעשה הדמיון ממסגר החושים, ואם הוא תמיד מקושר בשכל ובחפץ עליון וקדוש, יוכל לצייר ולרמות לחזות ולהכיר מה שאין ביכלתו בזמן הערות. אבל כח החיים שבגוף חדל קישורו עם הצד הרוחני שבאדם, והוא הולך לבדו, פועל את פעולתו הטבעית בצורה חשוכה מעורפלת. משני המקומות מתדבקות דוגמאות, אורות צחות בנשמה העליונה מזוי שלמעלה, ומחשכים וצחצוחי זוהמה וקליפות מעביבות בנפש החיים מהרפש החשוך שהיתה שרויה בו, בהיותה בוססת בטיט של החיים הגופניים לבדם. והרינו פונים בכל בקר לשתי העבודות, לטהר את נפש החיים, ולקשר את האורות הנוספים בנשמת האדם העליונה, ולחבר עוד הפעם את שתי הקצוות בהרמוניה הנאותה.</p>
432	<p>הגיון הקודש נו (אורה"ק א עמ' רלא) כח האדם</p> <p>בעלי ההשגה הגדולים, כח המדמה שלהם הוא גדול ונשגב מאד, והוא מקושר עם החזיונות היותר כלליים שבמציאות, ולפי גודל הגבורה הרוחנית והטהרה הנפשית שלהם, פועל בהם כח המדמה</p>	<p>שמונה קבצים א תשכא, תשא</p> <p>בעלי ההשגה הגדולים, כח המדמה שלהם הוא גדול ונשגב מאד, והוא מקושר עם החזיונות היותר כלליים שבמציאות. ולפי גודל הגבורה הרוחנית והטהרה הנפשית שלהם, פועל בהם כח המדמה</p>

<p>משפלותו, ומאירים אותו באור השכל, לאושר האדם.</p>	
<p>פיה, מרוממים הם את הדמיון משפלותו, ומאירים אותו באור השכל, לאושר האדם.</p> <p>שמונה קבצים א ריג</p> <p>רוב בני אדם חיים הם חיים של דמיון, ואין בכחם כלל לחיות חיים של שכל. <u>באשר</u> צריכים כל חלקי החיים להיות מתאימים זה לזה, הידיעות של האמונה שלהם, הן גם כן ידיעות דמיוניות, לפי אותו הערך של כל ענין החיים שלהם. אבל אין הדמיון והשכל מחולקים זה מזה חילוק חטיבי, כי אם חילוק דרגאי. ישנן מדרגות שהדמיון הולך ומתברר, ובא בחלקיו לידי זיכרון, עד שהוא נכנס לגבול השכל, והשכל לפעמים יורד הוא בחלקיו, ומתכנס לגבול הדמיון. ובכלל, ההבדל הוא בעיקרו בין ריחוק וקירוב של ההכרה הברורה, ולא הבדל עצמי. כי סוף כל סוף אין לאדם כי אם ידיעה צללית מכל דבר. הדברים שהם יותר גדולים בערכם, הנוגעים הרבה למהות הרוחנית העצמית של האדם בכללו ובפרטיו, הם יותר מתלבשים בכל הלבושים, בין בלבושי השכל לפי מדרגותיו, בין בלבושי הדמיון לפי חילוקי הדרגות שלו. שמירה גדולה צריך האדם <i>niesz</i> שלא יחרב דמיונו, שלא יזוחו הדברים היסודיים הטובים מלעשות את התפשטות ענפיהם גם על הדמיון, כמו שהם מושרשים בשרשיהם בעולם השכל. כרותה היא הנפש, שגרמה להחריב את פעולת הדמיון מהדברים היסודיים. והאומה כולה, היא מדולדלת. כנסת ישראל היא מעוטרת באמונה האמתית שלה, שיוכל הדמיון להיות מחובר באמת, והדמיון שלה הוא לבוש מקשט את תוכן השכל והאמת, ומגדיל הוא בזה את הדר החיים ועצמותם בקרבה. כל שקלטתו פנימה יפה מרגיש הוא בכל פנימה של הדמיון, והוא משתמר ממנה מאד. וכשהדמיון הוא שלם, בלתי עוותי רגשות וקלקולי חיים מעשיים. הולך הוא השטף השכלי, ושוטף בכל חדרי החיים, של היחיד והצבור. וכשקלי דעת באים ומזוללים בהדמיון של האומה, גורמים הם לכינוס של כחות <i>כנס</i> בגופו של הדמיון, ונסיגה לאחור גדולה הנה במצב הרוח, עד אשר ירפאו התחלואים, וישוב השכל והדמיון לעבוד בכח שקול בערך.</p>	<p>438 הגיון הקודש סג (אורה"ק א עמ' רלה-רלו) <i>הגיון האלה</i></p> <p>רוב בני אדם חיים הם חיים של דמיון, ואין בכחם כלל לחיות חיים של שכל. <u>באשר</u> צריכים כל חלקי החיים להיות מתאימים זה לזה, הידיעות של האמונה שלהם הן גם כן ידיעות דמיוניות, לפי אותו הערך של כל ענין החיים שלהם. אבל אין הדמיון והשכל מחולקים זה מזה חילוק חטיבי, כי אם חילוק דרגאי. ישנן מדרגות שהדמיון הולך ומתברר, ובא בחלקיו לידי זיכרון, עד שהוא נכנס לגבול השכל, והשכל לפעמים יורד הוא בחלקיו ומתכנס לגבול הדמיון. ובכלל, ההבדל הוא בעיקרו בין ריחוק וקירוב של ההכרה הברורה, ולא הבדל עצמי. כי סוף כל סוף אין לאדם כי אם ידיעה צללית מכל דבר. הדברים שהם יותר גדולים בערכם, הנוגעים הרבה למהות הרוחנית העצמית של האדם בכללו ובפרטיו, הם יותר מתלבשים בכל הלבושים, בין בלבושי השכל לפי מדרגותיו, בין בלבושי הדמיון לפי חילוקי הדרגות שלו. שמירה גדולה צריך האדם <i>niesz</i> שלא יחרב דמיונו, שלא יזוחו הדברים היסודיים הטובים מלעשות את התפשטות ענפיהם גם על הדמיון, כמו שהם מושרשים בשרשיהם בעולם השכל. כרותה היא הנפש, שגרמה להחריב את פעולת הדמיון מהדברים היסודיים. והאומה כולה היא מדולדלת. כנסת ישראל היא מעוטרת באמונה האמתית שלה, שיוכל הדמיון להיות מחובר באמת, והדמיון שלה הוא לבוש מקשט את תוכן השכל והאמת, ומגדיל הוא בזה את הדר החיים ועצמותם בקרבה. כל שקלטתו פנימה יפה מרגיש הוא בכל פנימה של הדמיון, והוא משתמר ממנה מאד. וכשהדמיון הוא שלם, בלתי הרוס מנפשו של עוותי רגשות וקלקולי חיים מעשיים. הולך הוא השטף השכלי, ושוטף בכל חדרי החיים, של היחיד והצבור. וכשקלי דעת באים ומזוללים בהדמיון של האומה, גורמים הם לכינוס של כחות <i>כנס</i> בגופו של הדמיון, ונסיגה לאחור גדולה הנה במצב הרוח, עד אשר ירפאו התחלואים, וישוב השכל והדמיון לעבוד בכח שקול בערך.</p>
<p>שמונה קבצים א תקמה-תקמו</p> <p>הדמיון הוא הצל של השכל, ולפעמים הוא למעלה מהשכל, לא מצד עצמו, כי אם מפני שהוא כעין חומר מקבל הארה מאור עליון. ויש לפי זה שתי סגולות מיוחדות בדמיון שדינם חלוק, סגולת צל השכל שבו, וסגולת קבלת הארה שבו. מצד צל השכל הוא מקורי, שיש בעצמותו כח זה, אבל הוא מועט באיכותו, שסוף כל סוף איננו כי אם בבואה של השכל, ויש בו כל החולשות של השכל בודאי, ועוד נוספו לו חולשות חדשות, כפי התמעטות המציאות שיש בין ענין עצמאות השכל למה שהוא צלו. אבל כח הקבלה שלו הוא ראוי לקבל הופעות נעלות מאד, ויש בו חסרון מה שאינו מקורי בזה, כי אם כעין כלי לקבל מה שנותנים בתוכו, אבל לעומת זה, מה שהוא מקבל הוא מקבל ממקור כל כך עליון ונשגב, עד שאינו צריך כלל להתחשב עם החולשות של השכל. ההתעלות של הדמיון באה כל זמן שהוא דבוק בקדושה, אבל הדמיון של חול אין לו כי אם כח הצל שבו לבד, והוא מקור הלצנות. לפי אותו הערך שהוא מתרחק ממקוריות השכל, וכפי מה שהוא מתגבר, כך המציאות מתחלשת אצלו, והנפש השקועה בו באה לידי יסורין בתחלתה, ולידי כליה בסופה. והרפואה לעולם, שישתקע הרבה בדמיון מצד הצללי שלו, היא לא התחלשות הדמיון, וגם לא הגברת השכל לבדו, שסוף גם הוא מצומצם הוא, אלא התשובה אל המקור העליון, שהדמיון מוכשר לקבל ממנו את עז החיים השלמים שלו, ועם זה יעזר גם כן השכל בסגולת צלו, החרות במעמקי הדמיון, עזר שמושי.</p>	<p>439 הגיון הקודש סד (אורה"ק א עמ' רלו-רלח) <i>מקור הגיון השכל</i></p> <p>הדמיון הוא הצל של השכל, ולפעמים הוא למעלה מהשכל, לא מצד עצמו, כי אם מפני שהוא כעין חומר מקבל הארה מאור עליון. ויש לפי זה שתי סגולות מיוחדות בדמיון, שדינם חלוק, סגולת צל השכל שבו, וסגולת קבלת הארה שבו. מצד צל השכל הוא מקורי, שיש בעצמותו כח זה, אבל הוא מועט באיכותו, שסוף כל סוף איננו כי אם בבואה של השכל, ויש בו כל החולשות של השכל בודאי, ועוד נוספו לו חולשות חדשות כפי התמעטות המציאות שיש בין ענין עצמאות השכל למה שהוא צלו. אבל כח הקבלה שלו הוא ראוי לקבל הופעות נעלות מאד, ויש בו חסרון מה שאינו מקורי בזה, כי אם כעין כלי לקבל מה שנותנים בתוכו, אבל לעומת זה, מה שהוא מקבל הוא מקבל ממקור כל כך עליון ונשגב, עד שאינו צריך כלל להתחשב עם החולשות של השכל. ההתעלות של הדמיון באה כל זמן שהוא דבוק בקדושה, אבל הדמיון של חול אין לו כי אם כח הצל שבו לבד, והוא מקור הלצנות. לפי אותו הערך שהוא מתרחק ממקוריות השכל, וכפי מה שהוא מתגבר, כך המציאות מתחלשת אצלו, והנפש השקועה בו באה לידי יסורין בתחלתה ולידי כליה בסופה. והרפואה לעולם, שישתקע הרבה בדמיון מצד הצללי שלו, היא לא התחלשות הדמיון, וגם לא הגברת השכל לבדו, שסוף גם הוא מצומצם הוא, אלא התשובה אל המקור העליון, שהדמיון מוכשר לקבל ממנו את עץ החיים השלמים שלו, ועם זה יעזר גם כן השכל בסגולת צלו, החרות במעמקי הדמיון, עזר שמושי.</p>
<p>שמונה קבצים א תרל</p> <p>הדמיון ישלח את קרני זהרו למרחוק, לצייר תמיד מה שהוא חרץ מעצמיותו של החושב, והשכל ילך סובב לנקודה העצמית שבנשמת החיים, ויציר את הנמצא בקרבה פנימה. ולפי זה הדמיון נדרש הוא אל השכל, למען העזר על ידו להצפיה הרחוקה, והשכל עוזר וסומך הוא את הדמיון להסביר לו, כמה גדול הוא הרכוש האצור בקרבו פנימה.</p>	<p>440 הגיון הקודש סה (אורה"ק א עמ' רלח) <i>ג'ת הגיון השכל</i></p> <p>הדמיון ישלח את קרני זהרו למרחוק, לצייר תמיד מה שהוא חרץ מעצמיותו של החושב, והשכל ילך סובב לנקודה העצמית שבנשמת החיים, ויציר את הנמצא בקרבה פנימה. ולפי זה הדמיון נדרש הוא אל השכל, למען העזר על ידו להצפיה הרחוקה, והשכל עוזר וסומך הוא את הדמיון להסביר לו, כמה גדול הוא הרכוש האצור בקרבו פנימה.</p>
<p>שמונה קבצים א קעז</p> <p>מדרגות השכל הולכות הן מלמטה למעלה. <i>מידע</i> <i>כח</i> <i>כח</i> <i>כח</i></p>	<p>441 הגיון הקודש סו (אורה"ק א עמ' רלט) <i>תצופת השכל והדמיון</i></p> <p>הדמיון ישלח את קרני זהרו למרחוק, לצייר תמיד מה שהוא חרץ מעצמיותו של החושב, והשכל ילך סובב לנקודה העצמית שבנשמת החיים, ויציר את הנמצא בקרבה פנימה. ולפי זה הדמיון נדרש הוא אל השכל, למען העזר על ידו להצפיה הרחוקה, והשכל עוזר וסומך הוא את הדמיון להסביר לו, כמה גדול הוא הרכוש האצור בקרבו פנימה.</p>

	<p>באמת ציורי שכל, אלא שהם כדמות גרעינים, שלא נגמרו עדיין בגידולם. אמנם כאשר השכל יתאשר, ויקיף את מהות החיים של האדם, או יהיו כל הציורים, של הדמיון מכל מדרגותיו, ושל השכל כולו, אחוזים זה בזה, כתבנית גוף אורגני, שכל חלקיו הם משולבים זה בזה. אז כאשר יחל הרעיון לעלות מלמטה למעלה, תהיה תעופתו מצומצמת, כי סוף כל סוף הרושם של הצינימה הקטנותית יפעול עליו, שלא לתן לו את העז וההרחבה החפשית. אבל כשילך הרעיון במהלכו מלמעלה למטה, מתעופתו העליונה עד תהומות הדמיון, וההרגשים התלויים בו, אז יהיה האור מואר מאד, בשפעת חסד עליון.</p>			
442	<p>הגיון הקודש סז (אורה"ק א עמ' רמ) מהלך המיון והשכל</p> <p>לפעמים בא הדמיון בתחלה לצייר את ציוריו, בכל תכנית הבנין האצילי ברב הדר, והשכל בא אחר כך ומראה את האמת הגדולה אשר בדמיון, המתאר את גנוכיו. ולפעמים המהלך להפך, השכל בא חוקר ודורש ומעמיד משפטים, הליכות, מסקנות מעשיות ולמודיות, ארחות חיים ודרכי יושר, ובא הדמיון אחר כך להלביש כל האמת ופרטיה הרבים בלבוש נאה, משובץ כל יופי וחקן, והוא מכוין אל האמת, כל זמן שתכונתו של הדמיון מתעלה בשאיפתה להתאחד עם המושג השכלי, בלא שום חציצה מפסקת. כפי הטהרה הגופנית, במזג ומדות, שקיטת התאווה, וזיכון החומר, ולפי האורה השכלית, הבאה מרוב תורה ודעת, מהרבה שימוש של חכמים, ומהרבה דעת העולם והחיים, כן יגדל כח הציור והדמיון בפעולתו, וכן תהיינה פעולותיו רצויות, שקולות וקרובות לערכים מתאימים, עד שיהיה קרוב אל השכל בבחיורו, ויהיה עולה עליו בעומק ההרגשה, ובחידור החיים שלו.</p>			
443	<p>הגיון הקודש סח (אורה"ק א עמ' רמא) שעה המיון והשכל</p> <p>לפעמים מתחילים מהציור הדמיוני והדברים הולכים עד השכל היותר טהור, ועוד הגבה למעלה יותר מהשכל ושרשיו, והאורש האלהי מתמלא בכל החיים של כל שרשי הנשמה, באדם ובעולם. ולפעמים ההתחלה באה מהופעה שכלית, או עוד עליונה ממנה, והיא מתפשטת והולכת עד הציור הדמיוני, וענפיו ההרגשים הגופניים כולם. ולפעמים שתי ההשפעות פוגשות זו את זו, בזרמן הקדוש, ואז האדם הוא סולם שמלאכי אלהים עולים ויורדים בו, ונימי הנשמה הנם הכנור, שהולכת הזרמים והובאתם מנעימות עליהם נועם קולם, קול עז, חכו ממתקים וכלו מחמדים.</p>			
444	<p>הגיון הקודש סט (אורה"ק א עמ' רמב) התנאות המיון והשכל</p> <p>כשהקדושה מתגברת, מתחלת תנועה אדירה בשני העולמות הגדולים, שאין חקר לגדלם, עוזום והוד תפארתם, עולם השכל ועולם הדמיון. השכל מלא הצחצחות העליונות, שאין קץ לביורום ואין תכלית לזוהר פליאתם, והדמיון, האספקלריא שאינה מאירה, המלאה הדר, תבנית כל צורה מפוארה, כל חזון לב מרומם ומתעלה. השכל ממעל ישלח את קריו, שהם יאירו ויחממו את הדמיון מתחת, והדמיון ממקומו ישלח מלמטה למעלה את קרני הודו, ותמיד קרן בקו יפגש, וקו בקרן יתנוצץ. והמון יצורים לאין תכלית, מלאי חיים ופליאת רצון וחכמה רבתי, עפים וטסים על פני הרקיע, המבדיל בין עולמי עד אלו, בין השכל והדמיון, ששניהם מלאי אור וחיים איתנים, אדירי אומץ וגבורת רעם, חסיני אהבה ועדנת עולמים, ופנת מרץ מתנשאים ברום עולם, בהדרת קדושה אור אל חי העולמים.</p>			
445	<p>הגיון הקודש ע (אורה"ק א עמ' רמג) השתוות הצרכים</p> <p>לולא ההשתוות שיש בהויה, לא היתה שום חכמה יכולה להתפתח. וכיון שהיצירה הרוחנית היא נכבדה כל כך, והחכמה היא כל כך מחיה את הכל, מוכרח הוא שסדר המציאות כולו יהיה בו השתוות של ערכים, עד שהחלק האחד מורה על חברו, והפרט על הכלל, הגשמי על הרוחני, והדמיון על השכל. ומסקירה זו יוצאים מעינות מלאים דעת עליון, המאחדים נפרדים ומקרבים רחוקים. אמנם גדלה של ההשתוות יוצא אל הפועל על ידי הכרת ההבדלה שבין כל ערך וערך, והחטיבה המבדלת היא מבררת את העומק של השינוי. הצער הרוחני הוא בא מהעדר ההתאמה של ההרגשות להשכל. והנשמה דואגת תמיד להשלים עצמה בהארה גדולה, עד שדרכי ההרגשה, ונטיות הטבע הרוחני והגופני שלה, יתאימו לההארה העליונה השכלית, ולמה שלמעלה מזה, דהיינו הופעת הקודש, של חזיוני קודש, שהם באים ממעלה העליונה שעל גבי השכל האנושי, אחרי שמשתלם ומודרך, ארז חיים ארצה ארצה.</p>			
<p>ציורי הדמיון הנם באמת ציורי שכל, אלא שהם כדמות גרעינים שלא נגמרו עדיין בגידולם. אמנם כאשר השכל יתאשר, ויקיף את מהות החיים של האדם, או יהיו כל הציורים של הדמיון מכל מדרגותיו, ושל השכל כולו, אחוזים זה בזה, כתבנית גוף אורגני, שכל חלקיו הם משולבים זה בזה. אז כאשר יחל הרעיון לעלות מלמטה למעלה, תהיה תעופתו מצומצמת, כי סוף כל סוף הרושם של הצינימה הקטנותית יפעול עליו שלא לתן לו את העז וההרחבה החפשית. אבל כשילך הרעיון במהלכו מלמעלה למטה, מתעופתו העליונה עד תהומות הדמיון וההרגשים התלויים בו, אז יהיה האור מואר מאד, בשפעת חסד עליון.</p>	<p>שמונה קבצים ג שחד, רפב</p> <p>לפעמים בא הדמיון בתחלה לצייר את ציוריו בכל תכנית הבנין האצילי, ברב הדר, והשכל בא אחר כך ומראה את האמת הגדולה אשר בדמיון המתאר את גנוכיו. ולפעמים המהלך להיפך, השכל בא, חוקר ודורש, ומעמיד משפטים, הליכות, מסקנות מעשיות ולמודיות, ארחות חיים ודרכי יושר, ובא הדמיון אחר כך להלביש כל האמת ופרטיה הרבים בלבוש נאה, משובץ כל יופי וחקן, והוא מכוין אל האמת, כל זמן שתכונתו של הדמיון מתעלה בשאיפתה להתאחד עם המושג השכלי, בלא שום חציצה מפסקת. כפי הטהרה הגופנית, במזג ומדות, שקיטת התאווה וזיכון החומר, ולפי האורה השכלית, הבאה מרוב תורה ודעת, מהרבה שימוש של חכמים, ומהרבה דעת העולם והחיים, כן יגדל כח הציור והדמיון בפעולתו, וכן תהיינה פעולותיו רצויות, שקולות וקרובות לערכים מתאימים, עד שיהיה קרוב אל השכל בבחיורו, ויהיה עולה עליו בעומק ההרגשה ובחידור החיים שלו.</p>	<p>שמונה קבצים א שעה</p> <p>לפעמים מתחילים מהציור הדמיוני, והדברים הולכים עד השכל היותר טהור, ועוד הגבה למעלה יותר מהשכל ושרשיו, והאורש האלהי מתמלא בכל החיים של כל שרשי הנשמה, באדם ובעולם. ולפעמים ההתחלה באה מהופעה שכלית, או עוד עליונה ממנה, והיא מתפשטת והולכת עד הציור הדמיוני, וענפיו ההרגשים הגופניים כולם. ולפעמים שתי ההשפעות פוגשות זו את זו, בזרמן הקדוש, ואז האדם הוא סולם שמלאכי אלהים עולים ויורדים בו, ונימי הנשמה הנם הכנור, שהולכת הזרמים והובאתם מנעימות עליהם נועם קולם, קול עז, חכו ממתקים וכלו מחמדים.</p>	<p>שמונה קבצים ג יד</p> <p>כשהקדושה מתגברת, מתחלת תנועה אדירה בשני העולמות הגדולים, שאין חקר לגדלם, עוזום והוד תפארתם, עולם השכל ועולם הדמיון. השכל מלא הצחצחות העליונות, שאין קץ לביורום ואין תכלית לזוהר פליאתם, והדמיון, האספקלריא שאינה מאירה, המלאה הדר תבנית כל צורה מפוארה, כל חזון לב מרומם ומתעלה. השכל ממעל ישלח את קריו, שהם יאירו ויחממו את הדמיון מתחת, והדמיון ממקומו ישלח מלמטה למעלה את קרני הודו, ותמיד קרן בקו יפגש, וקו בקרן יתנוצץ. והמון יצורים לאין תכלית, מלאי חיים ופליאת רצון וחכמה רבתי, עפים וטסים על פני הרקיע המבדיל בין עולמי עד אלו, בין השכל והדמיון, ששניהם מלאי אור וחיים איתנים, אדירי אומץ וגבורת רעם, חסיני אהבה ועדנת עולמים, ופנת מרץ מתנשאים ברום עולם, בהדרת קדושה אור אל חי העולמים.</p>	<p>שמונה קבצים א תקנו, תקנה</p> <p>לולא ההשתוות שיש בהויה, לא היתה שום חכמה יכולה להתפתח. וכיון שהיצירה הרוחנית היא נכבדה כל כך, והחכמה היא כל כך מחיה את הכל, מוכרח הוא שסדר המציאות כולו יהיה בו השתוות של ערכים, עד שהחלק האחד מורה על חברו, והפרט על הכלל, הגשמי על הרוחני, והדמיון על השכל. ומסקירה זו יוצאים מעינות מלאים דעת עליון, המאחדים נפרדים ומקרבים רחוקים. אמנם גדלה של ההשתוות יוצא אל הפועל על ידי הכרת ההבדלה שבין כל ערך וערך, והחטיבה המבדלת היא מבררת את העומק של השינוי. הצער הרוחני הוא בא מהעדר ההתאמה של ההרגשות עפ השכל. והנשמה דואגת תמיד להשלים עצמה בהארה גדולה, עד שדרכי ההרגשה, ונטיות הטבע הרוחני והגופני שלה, יתאימו לההארה העליונה השכלית, ולמה שלמעלה מזה, דהיינו הופעת הקודש, של חזיוני קודש, שהם באים ממעלה העליונה שעל גבי השכל האנושי, אחרי שמשתלם ומודרך.</p>

446	<p>הגיון הקודש עא (אורה"ק א עמ' רמז) אנחות הרוחניות</p> <p>בחנינוך האדם היחיד. וכן בחנינוך האדם הכללי, האומה והאנושיות, צריכים לשום לב לאחדות הרוחניות, דהיינו שהשכל יהיה משפיע ישר על הרגש, והרגש על הדמיון, והדמיון על הפעולות. וכשיש סתירה בין אלה החלקים אז ההריסה מוצאה מקום לחול. ועל גבי אלה ארבעה החלקים, שהם שכל, רגש, דמיון, מעשה, מתעלה הענין האצילי, שהוא שורש הנשמה, של האיש ושל הצבור, במקור ההויה העליונה.</p>
447	<p>הגיון הקודש עב (אורה"ק א עמ' רמח) הפחיתות הרוחניות</p> <p>את התכונות הרוחניות, של צד הקדושה, צריכים לבחון בבחינה מדעית, הדומה לבחינה חימית, לדעת את פרטי היסודות שבהרכבתן, ועל פיה נוכל לחדש הרבה ולהוליד תוכנים חדשים מצירופי ההרכבות, ולזקק ולהעלות את הענינים הישנים, ממש כמנהג החכמה המעשית שבחימיה. כך הוא הסדר. צריך לטהר ולאמץ את הגוף וכחותיו כולם, אחר כך בא כח הדמיון וכל סעיפיו, שצריך להיות גם כן חזק ומזוכך, ואחר כך בא הרגש וכל ענפיו, ועל גביהם יבא השכל הברור, והסתעפותיו כולן, ואור ההקשבה העליונה, שבאה מהתנוצצות רוח קודש עליון, הוא בא על גביהם. סדר זה איננו בדין של יחידים לבדם, אלא הוא הדין באומה שלמה, והדברים מתייחסים לעומת תקופות שונות במהלך החיים שלה.</p>
448	<p>הגיון הקודש עג (אורה"ק א עמ' רמט) הצפוף הרוחני</p> <p>המעשים מתהפכים לדמיונות, בכח עיכול רוחני, והדמיונות להרגשות, וההרגשות למושכלות, והמושכלות לאופי רוחני קבוע, הפועל על כל התוכן המהותי. ומוזה יש להבין, כמה גדולה היא האחריות של המעשים. אמנם לא אצל הכל הקשר עומד בחזקה, וכח העיכול הרוחני איננו שווה אצל כל איש ואצל כל עם. בטפוסה המיוחדת של היהדות מונח גם כן זה האופי, שהקשר בין החוליות הללו של המעשים, הדמיונות, הרגשות, המושכלות, והאופי הכללי, הוא חזק מאד, וכח העיכול הרוחני נשגב הוא, על כן אין קץ לחובת שמירת המעשה בישראל.</p>
449	<p>הגיון הקודש עד (אורה"ק א עמ' רמז) מלוא השכל והרגש</p> <p>אי אפשר לאדם לחיות לא בשכל לבדו, ולא ברגש לבדו, תמיד צריך שיהיה ממוזג את השכל עם הרגש בחוכמתו. כשירצה להתפרץ למעלה ממדרגתו, יאבד את הכשרון של הרגש, ויהיה מלא פגמים וחסרונות, אף על פי שיהיה בעל שכל גדול. ואין צריך לומר שאם ישתקע ברגש לבדו יפול בתהומות של סכלות, המביאים לידי כל חולשה וכל חטאת. רק תכונת המשקל השווה, המאזן את השכל עם הרגש, תביאה לידי הצלה גמורה. מובן שעם זה צריך להחיות תמיד את התכונה המעשית, והחוש החברותי הישר.</p>
450	<p>הגיון הקודש עה (אורה"ק א עמ' רנ) הרכבת השכל והרגש</p> <p>השכל הבריא המקורי בטבעו הוא מורכב בהרכבה מזגית, מיסודות השכל והרגש. השכל ההכרי שבו נותן לו את היסוד המזין, והרגש המפותח בקרבו נותן לו את היסוד המענג. וכל העוסק בתורה מתברך באחדותם הגמורה ותמימותם השלמה של השכל והרגש, בצורה כזאת שכל אחד מרחיב את גבול חברו, והנם רעין דלא מתפרשין.</p>
451	<p>הגיון הקודש עו (אורה"ק א עמ' רנ) עין השכל והרגש</p> <p>העדן של ההכרה השכלית, יש לו צורה אחרת, והעדן של ההרגשה הנפשית גם כן צורה אחרת. הראשון גדול הוא באיכותו, ואינו כל כך עמוק בפילוש החיים, והשני איננו כל כך בעל איכות גדולה, אבל עמוק וחודר. וכשהנשמה מתעלה, מתרכבים שני העדנים יחד, ואין קץ ושיעור לעשרם ולרוייתם המלאה, לעדנות אצילותם, ולאורם הבהיר והמזוקק.</p>
<p>שמונה קבצים א רמז</p> <p>בחנינוך האדם היחיד. וכן בחנינוך האדם הכללי, האומה והאנושיות, צריכים לשום לב לאחדות הרוחניות, דהיינו שהשכל יהיה משפיע ישר על הרגש, והרגש על הדמיון, והדמיון על הפעולות. וכשיש סתירה בין אלה החלקים, אז ההריסה מוצאת מקום לחול. ועל גבי אלה ארבעה החלקים, שהם שכל, רגש, דמיון, מעשה, מתעלה הענין האצילי, שהוא שורש הנשמה של האיש ושל הצבור, במקור ההויה העליונה.</p>	<p>שמונה קבצים א רז, רח, רט</p> <p>את התכונות הרוחניות של צד הקדושה, צריכים לבחון בבחינה מדעית, הדומה לבחינה חימית, לדעת את פרטי היסודות שבהרכבתן, ועל פיה נוכל לחדש הרבה, ולהוליד תוכנים חדשים מצירופי ההרכבות, ולזקק ולהעלות את הענינים הישנים, ממש כמנהג החכמה המעשית שבחימיה. כך הוא הסדר. צריך לטהר ולאמץ את הגוף וכחותיו כולם, אחר כך בא כח הדמיון וכל סעיפיו, שצריך להיות גם כן חזק ומזוכך, ואחר כך בא הרגש וכל ענפיו, ועל גביהם יבא השכל הברור והסתעפותיו כולן. ואור ההקשבה העליונה, שבאה מהתנוצצות רוח קודש עליון, הוא בא על גביהם. סדר זה איננו בדין של יחידים לבדם, אלא הוא הדין באומה שלמה, והדברים מתייחסים לעומת תקופות שונות במהלך החיים שלה.</p>
<p>שמונה קבצים א רסד</p> <p>המעשים מתהפכים לדמיונות בכח עיכול רוחני, והדמיונות להרגשות, וההרגשות למושכלות, והמושכלות לאופי רוחני קבוע, הפועל על כל התוכן המהותי. ומוזה יש להבין כמה גדולה היא האחריות של המעשים. אמנם לא אצל הכל הקשר עומד בחזקה, וכח העיכול הרוחני איננו שווה אצל כל איש ואצל כל עם. בטפוסה המיוחדת של היהדות, מונח גם כן זה האופי, שהקשר בין החוליות הללו של המעשים, הדמיונות, הרגשות, המושכלות, והאופי הכללי, הוא חזק מאד, וכח העיכול הרוחני נשגב הוא, על כן אין קץ לחובת שמירת המעשה בישראל.</p>	<p>שמונה קבצים א רעא</p> <p>אי אפשר לאדם לחיות לא בשכל לבדו ולא ברגש לבדו. תמיד צריך שיהיה ממוזג את השכל עם הרגש בחוכמתו. כשירצה להתפרץ למעלה ממדרגתו, יאבד את הכשרון של הרגש, ויהיה מלא פגמים וחסרונות, אף על פי שיהיה בעל שכל גדול. ואין צריך לומר שאם ישתקע ברגש לבדו, יפול בתהומות של סכלות, המביאים לידי כל חולשה וכל חטאת. רק תכונת המשקל השווה, המאזן את השכל עם הרגש, תביאה לידי הצלה גמורה. מובן שעם זה צריך להחיות תמיד את התכונה המעשית, והחוש החברותי הישר.</p>
<p>שמונה קבצים ג רסח</p> <p>השכל הבריא המקורי, בטבעו הוא מורכב בהרכבה מזגית מיסודות השכל והרגש. השכל ההכרי שבו נותן לו את היסוד המזין, והרגש המפותח בקרבו נותן לו את היסוד המענג. וכל העוסק בתורה לשמה, מתברך באחדותם הגמורה ותמימותם השלמה של השכל והרגש, בצורה כזאת שכל אחד מרחיב את גבול חברו, והנם רעין דלא מתפרשין.</p>	<p>שמונה קבצים א תצז</p> <p>העדן של ההכרה השכלית יש לו צורה אחרת, והעדן של ההרגשה הנפשית גם כן צורה אחרת. הראשון גדול הוא באיכותו, ואינו כל כך עמוק בפילוש החיים, והשני איננו כל כך בעל איכות גדולה, אבל עמוק וחודר. וכשהנשמה מתעלה, מתרכבים שני העדנים יחד, ואין קץ ושיעור לעשרם ולרוייתם המלאה, לעדנות אצילותם, ולאורם הבהיר והמזוקק.</p>

129. בכתב היד כתוב כאן "עיקול".

130. מילה זו אינה נמצאת בכתב היד.

<p>שמונה קבצים א קמה</p> <p>הרגש הוא יותר מהיר מן השכל. ברגש, האמרה אלהים מלאה היא תנובה וישות, גם טרם אשר נפתר אף מעט מכל המון החידות הכמוסות בה. מה שאין כן בשכל. השכל צריך עיבוד, בלא לימוד ועיון מאומה לא ימצא. אם יתחלף הרגש בשכל, ויאבה להשתמש בשכל מבלי עבודה רוחנית, כי אם ליהנות מן המוכן, כשם שאפשר הדבר ברגש, מהרה יחשך לו עולמו, וסירים סבוכים יתגדלו בחלקתו הרוחנית, אשר בכל עת יסתבך בהם, להרבות המכשלה על דרכו הרוחני. ועת ומשפט ידע לב חכם להכנס בהיכל הרגש במילואו, להתענג מעדניו, ולעבור על חלקת השכל, לעבד עבודתה. אז תבא דעת אלהים בלבבו, בצורתה היותר רצויה.</p>	<p>452 הגיון הקודש עז (אורה"ק א עמ' רנא) הרגש ועבודת השכל</p> <p>הרגש הוא יותר מהיר מן השכל. ברגש, האמרה, אלהים, מלאה היא תנובה וישות גם טרם אשר נפתר אף מעט מכל המון החידות הכמוסות בה. מה שאין כן בשכל. השכל צריך עיבוד, בלא לימוד ועיון מאומה לא ימצא. אם יתחלף הרגש בשכל, ויאבה להשתמש בשכל מבלי עבודה רוחנית, כי אם ליהנות מן המוכן, כשם שאפשר הדבר ברגש, מהרה יחשך לו עולמו, וסירים סבוכים יתגדלו בחלקתו הרוחנית, אשר בכל עת יסתבך בהם, להרבות המכשלה על דרכו הרוחני. ועת ומשפט ידע לב חכם להכנס בהיכל הרגש במילואו, להתענג מעדניו, ולעבור על חלקת השכל לעבד עבודתה. אז תבא דעת אלהים בלבבו, בצורתה היותר רצויה.</p>
<p>שמונה קבצים א רפד, רפה</p> <p>הרגש כלול הוא בשכל, והוא המדרגה התחתונה שבו. כשהוא יוצא לפעול פעולות מעשיות, אז קובע לו את תחומו הרגשי בפני עצמו. בחיים העולמיים כולם הוא התוכן הסודי של אות האחרונה של שם, שהיא נעשית שם אדני בפני עצמו. וחלק גדול ממעשה המוסר והתורה, בנויים הם על יסוד תקנת הרגש של האדם. והם צריכים לשמור גבולם. כשבאים אל הרגש בענינים ותוכנים שכליים, אין מצליחים. אמנם עצמותה של התביעה שיהיה הרגש גם כן מושכל, יש לה מקום, מפני שבאמת איננו גם חטיבה בפני עצמה, אלא אחד מצדדי השכל, שהוא מתגלה במדרגתו התחתונה.</p>	<p>453 הגיון הקודש עז (אורה"ק א עמ' רנב) אגף הרגש והשכל</p> <p>הרגש כלול הוא בשכל, והוא המדרגה התחתונה שבו, כשהוא יוצא לפעול פעולות מעשיות, אז קובע לו את תחומו הרגשי בפני עצמו. בחיים העולמיים כולם הוא התוכן הסודי של אות האחרונה של שם, שהיא נעשית שם אדני בפני עצמו. וחלק גדול ממעשה המוסר והתורה, בנויים הם על יסוד תקנת הרגש של האדם. והם צריכים לשמור גבולם. כשבאים אל הרגש בענינים ותוכנים שכליים אין מצליחים. אמנם עצמותה של התביעה, שיהיה הרגש גם כן מושכל, יש לה מקום, מפני שבאמת איננו גם חטיבה בפני עצמה, אלא אחד מצדדי השכל, שהוא מתגלה במדרגתו התחתונה.</p>
<p>שמונה קבצים א רעט</p> <p>קטרוג הלבנה מתפרש יפה ברזי הנפש. השכל, המאור הגדול, והרגש, הקטן, שניהם עומדים במשקל אחד, אבל שונים הם דרכיהם, ולפעמים רבות מאד הסתירות שביניהם. אם ערכם היה מכל צד שקול, היתה הסתירה בחיים הרוחניים, וממילא גם הגשמיים, גדולה. אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד. הרגש קובל, אפשר לשכל להרחיב את עצמו עד כדי קבלת כל ההפכים. מה שאין כן ברגש. עצה אחת יש על זה, לכו ומעטי את עצמך, הוי ראש לשועלים, בחיי המעשה, החברה והנימוס, מלכי בכיפה, אבל למעלה במקום העיונים העליונים, שם המאור הגדול מושל. אבל הקובלנא גדולה היא מאד, יש באמת מהלכים לרגש בעליונים ועליוני עליונים, גם בעמקי השכל עצמו וטוהר משפטי. הכח השכלי שברגש נמצא הוא בעושר ההתפרטות, מיעט את הלבנה לפיכך הרבה את צבאותיה. אבל בכל זאת לקוי הוא העולם מפני ירידתו של הרגש ממרומי שמי. השכל ושרש העליון מתעכב גם כן ממהלכו, ונעכר מזכותו, על ידי הנמכתו של הרגש ואי התחברותו התדירית באור השכל. מביאים כפרה על האור האלהי המונמך על ידי מיעוט הירח, משתדלים לדרוש מילוי פגימתה של הלבנה, העמדתה במשקל המאור הגדול, החיים המורגשים והשכליים ממוזגים ומשוקלים עין בעין. מה טוב ומה נעים יהיה אז העולם, מה נחמדים, עליזים, כבירים וקדושים החיים. יהי רצון מלפניך ד' או"א, שתמלא פגימת הלבנה ולא יהיה בה שום מיעוט, ויהיה אור הלבנה כאור החמה, כאור שבעת ימי בראשית, כמו שהיתה קודם מיעוטה, שנאמר ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים. וכמו החיים הפרטיים, כמו כן החברותיים, יקבלו את צורתם החדשה, השלמה והבהירה. החפץ היותר כמוס במרומי הסתר השכלי, והגלוי במעמקי לבב, בסידור האומה וחסנה, יחדיו יעמדו שלובים זה בזה, ויתקיים בנו מקרא שכתוב, ובקשו את ד' אלהיהם ואת דוד מלכם אמן.</p>	<p>454 הגיון הקודש עט (אורה"ק א עמ' רנג-רנד) מאורות השכל והרגש</p> <p>קטרוג הלבנה מתפרש יפה ברזי הנפש. השכל, המאור הגדול, והרגש, הקטן, שניהם עומדים במשקל אחד, אבל שונים הם דרכיהם, ולפעמים רבות מאד הסתירות שביניהם. אם ערכם היה מכל צד שקול, היתה הסתירה בחיים הרוחניים, וממילא גם הגשמיים, גדולה. אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד. הרגש קובל, אפשר לשכל להרחיב את עצמו עד כדי קבלת כל ההפכים. מה שאין כן ברגש. עצה אחת יש על זה, לכו ומעטי את עצמך. הוי ראש לשועלים. בחיי המעשה, החברה והנימוס, מלכי בכיפה, אבל למעלה במקום העיונים העליונים, שם המאור הגדול מושל. אבל הקובלנא גדולה היא מאד, יש באמת מהלכים לרגש בעליונים ועליוני עליונים, גם בעמקי השכל עצמו וטוהר משפטי. הכח השכלי שברגש נמצא הוא בעושר ההתפרטות, מיעט את הלבנה לפיכך הרבה את צבאותיה. אבל בכל זאת לקוי הוא העולם מפני ירידתו של הרגש ממרומי שמי. השכל ושרש העליון מתעכב גם כן ממהלכו, ונעכר מזכותו, על ידי הנמכתו של הרגש והתחברותו התדירית באור השכל. מביאים כפרה על האור האלהי המונמך על ידי מיעוט הירח, משתדלים לדרוש מילוי פגימתה של הלבנה, העמדתה במשקל המאור הגדול, החיים המורגשים והשכליים ממוזגים ומשוקלים עין בעין. מה טוב ומה נעים יהיה אז העולם, מה נחמדים, עליזים, כבירים וקדושים החיים. יהי רצון מלפניך, ד' או"א, למלא פגימת הלבנה, ולא יהיה בה שום מיעוט, ויהיה אור הלבנה כאור החמה, כאור שבעת ימי בראשית, כמו שהיתה קודם מיעוטה, שנאמר ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים. וכמו החיים הפרטיים, כמו כן החברותיים יקבלו את צורתם החדשה, השלמה והבהירה. החפץ היותר כמוס במרומי הסתר השכלי, והגלוי במעמקי לבב, בסידור האומה וחסנה, יחדיו יעמדו שלובים זה בזה. כל החלון הזה יופיץ בהדרו בצלם, אור אור נהו, חמוס ככל כסרונותיו, מלאך ככל נסיונותיו, אר נוסה בהט פדרכו הארובה מימי נודו בצמיט, אר שר בהט אף אלהים ואף אנשים ויכף. ויתקיים בנו מקרא שכתוב, ובקשו את ד' אלהיהם ואת דוד מלכם אמן.</p>
<p>שמונה קבצים א קמב</p> <p>כל מחשבה אידיאלית הפועלת בחיים, מחוברת היא מהרכבה של שכל ורגש. השכל הוא מועט בכמותו ומרובה באיכותו, והוא יסוד</p>	<p>455 הגיון הקודש פ (אורה"ק א עמ' רנה-רנו) חליונות חיי הרגש והשכל</p> <p>כל מחשבה אידיאלית, הפועלת בחיים, מחוברת היא מהרכבה של שכל ורגש. השכל הוא מועט בכמותו ומרובה באיכותו, והוא יסוד</p>

<p>הנשמה של האידיאל, ההולך ונמשך, חורז את החוט של החיים. הרגש הוא הגוף, שבו מתלבש תמיד האידיאל השכלי, להסבירו לכן החיים הפועל. ברבות הימים יאבד הרגש את ערכו, יתישן ויזדקן, ולא יוסיף תת את כחו. אבל <u>התמצית השכלית</u> שבו, אם אך הוא איתן וטהור, לא יעף ולא יזדקן. האמת קיימת לעד, וממקורה תשלח פלגים להשקות טל חיים, להחיות ענפים חדשים, ועצים רעננים, אשר יצמחו בצורת רגש חדש, מלא כח עלומים, אשר ימלא את המקום של הרגש אשר נפל מזקנה. כן הולכים הם חליפות החיים והמות בעולם הרגש, והחיים המוחלטים של השכל הטהור תמיד הם מחיים ומולידים דור חדש, אחרי כלות הישן. מאורעות האבל, שפלות ידים של הדהמה ואנינות, הכל נמצא במערכת הרגש. רגש כי זקן, כי חדל להיות לו כח פועל, יפלו עמו כל הרוחות, אשר נתמכו בו ונתמלאו אור חיים לרגליו. המתנה הפועל ישאר דומם ונבהל. אל חזיון של השארת הנפש לא יוכל כל כך מהר לעלות, לדעת כי <u>התמצית השכלית</u>, אשר חיה את האידיאל ההרגשי, חי וקיים הוא. כמו שאין התחומים של השארת הנפש ותחית המתים מרפאים את פצע המות, אשר פצע בלב נפשות דבקות בקרבת בשר ורוח. אבל סוף כל סוף מהר יעבור רוח חדש, וישלם נחומים, הויק השכלי יצא ממחבואו, יהיה לאור ולהצלה, יעמיד חיל גדול של רגשות חדשים, אזורי אונים. וגם ימיהם חוצצו, עדי יפקדו, ויפנו מקום לחיל חדש, אבל משך החיים ילך תמיד במסילתו המובטחת.</p>	<p>הגיון הקודש פא (אורה"ק א עמ' רנו-רנז) אחדות עולמות ורצונות</p> <p>שלמות השכל איננה תלויה בריבוי המושגים, כי אם בהאחדות השוורת בהם. מובן הדבר, שכל מה שהמושגים הם רבים ביותר, גבורת האחדות מתגלה, וחייה העמוקים מתבלטים. וזאת החטיבה של אחדות ההשכלה אי אפשר כלל שתהיה קנויה על ידי <u>אין</u> מסירה חוצית. בנשמתנו, בקרבה היא מונחת סגולה עליונה זו, וצריכים אנו להתודע אליה, כדי שנוכל לחיות מזיו הברכה העליונה הזאת של אחדות השכל. כל מה שעצמת הזיו השכלי <u>מופעת</u> עלינו בתכונה יותר פנימית, מתגברת היא הצורה האחדותית שבהשכלתנו, והמושגים הולכים ופושטים את צורתם הבודדה, הנקודתית, הפזורה, והולכים ומתהווים לאורות חיים חיי אחדות כבירה. וכשם שהדבר נוהג בשכל, כך הוא נוהג ברצון. הרצונות הפזורים שלנו הולכים הם ומתהווים להיות אחת מחוטבה, רצון אדיר וכביר אחד, שכמו כן אחדותו מתגברת ומתבלטת ביותר, כל מה שיתרבו ויתאדרו הענינים הרצוניים, וכל מה שיהיו יותר חשובים. וכל מה שהחטיבה הנשמית הפנימית תהיה יותר מאירה עלינו בזיו חייה. ככה יהיו הרצונות כולם הולכים ופושטים את צורתם הבודדה, ומתהווים <u>כוללים</u>, כלולים ברצון אדיר חי וכביר אחד, מרום וקדוש. בצורה השלמה שבאחדות האורה הנשמית מתגלה האור היחודי של השכל והרצון בכללו, וכל הנקודות הרצוניות מתאחדות בהנקודות השכליות, וכללות השכל מתאחד בכללות הרצון, ושניהם מאירים באור אחד ומיוחד, מלא כח וגבורה, מלא קדושה והוד, מלא תפארת ומלכות. והבנין החטיבי שאנו בנויים בנשמתנו איננו נשאר בנין פרטי, בנין יחיד מוגבל, כי אם הרי הוא חוזר להיות בנין עולמי, כל העולם כולו מאוחד ומאוחד הוא. כשחלק אחד שביש מאיר וחי, מתרומם ומתעלה, הרי כולו הולך וחי, מתרומם ומתעלה. ונמצא, שההתאחדות הנשמית שלנו מאחדת את העולם בכללו. ואתן התוצאות הרוממות של העשירות הנשמית, שיוכל כל חכם על ידי התעלותו, מפני התגלות רז האחדות שבקרבו, הן מתפשטות להיות למאורות וחסיי חיים ומקורות ברכה ועטרת שלום לעולם ומלואו. יהי כבוד ד' לעולם ישמח ד' במעשיו.</p>
<p>שמונה קבצים ז נו</p> <p>שלמות השכל איננה תלויה בריבוי המושגים, כי אם בהאחדות השוורת בהם. מובן הדבר שכל מה שהמושגים הם רבים ביותר, גבורת האחדות מתגלה, וחייה העמוקים מתבלטים. וזאת החטיבה של אחדות ההשכלה אי אפשר כלל שתהיה קנויה על ידי <u>אין</u> מסירה חוצית. בנשמתנו, בקרבה היא מונחת סגולה עליונה זו, וצריכים אנו להתודע אליה, כדי שנוכל לחיות מזיו הברכה העליונה הזאת של אחדות השכל. כל מה שעצמת הזיו השכלי <u>מופעת</u> עלינו בתכונה יותר פנימית, מתגברת היא הצורה האחדותית שבהשכלתנו, והמושגים הולכים ופושטים את צורתם הבודדה, הנקודתית, הפזורה, והולכים ומתהווים לאורות חיים חיי אחדות כבירה. וכשם שהדבר נוהג בשכל כך הוא נוהג ברצון. הרצונות הפזורים שלנו הולכים הם ומתהווים להיות אחת מחוטבה, רצון אדיר וכביר אחד, שכמו כן אחדותו מתגברת ומתבלטת ביותר, כל מה שיתרבו ויתאדרו הענינים הרצוניים, וכל מה שיהיו יותר חשובים. וכל מה שהחטיבה הנשמית הפנימית תהיה יותר מאירה עלינו בזיו חייה. ככה יהיו הרצונות כולם הולכים ופושטים את צורתם הבודדה, ומתהווים <u>כוללים</u>, כלולים ברצון אדיר חי וכביר אחד, מרום וקדוש. בצורה השלמה שבאחדות האורה הנשמית מתגלה האור היחודי של השכל והרצון בכללו, וכל הנקודות הרצוניות מתאחדות בהנקודות השכליות, וכללות השכל מתאחד בכללות הרצון, ושניהם מאירים באור אחד ומיוחד, מלא כח וגבורה, מלא קדושה והוד, מלא תפארת ומלכות. והבנין החטיבי שאנו בנויים בנשמתנו איננו נשאר בנין פרטי, בנין יחיד מוגבל, כי אם הרי הוא חוזר להיות בנין עולמי. כל העולם כולו מאוחד ומאוחד הוא. כשחלק אחד שביש מאיר וחי, מתרומם ומתעלה, הרי כולו הולך וחי, מתרומם ומתעלה. ונמצא, שההתאחדות הנשמית שלנו מאחדת את העולם בכללו. ואתן התוצאות הרוממות של העשירות הנשמית, שיוכל כל חכם על ידי התעלותו, מפני התגלות רז האחדות שבקרבו, הן מתפשטות להיות למאורות וחסיי חיים ומקורות ברכה ועטרת שלום לעולם ומלואו. יהי כבוד ד' לעולם ישמח ד' במעשיו.</p>	<p>456</p> <p>הגיון הקודש פא (אורה"ק א עמ' רנו-רנז) אחדות עולמות ורצונות</p> <p>ההשגות העליונות, שהן באות בדרך התגלות, של עולמים שלמים, אי אפשר להשיגן כי אם לפי אותה המדה שהרצון והשכל הם מאוחדים באחדות גמורה, וזהו יסוד הקודש, הנובע ממקור קבלת מלכות שמים שלמה, ששרשה הוא הארת אור האחדות, ד' אחד ושמו אחד. במדרגה זו כל מה שהוא מושכל בהשכלה, הוא מוטבע בעומק הרצון, וממילא הוא מתגשם גם כן בחיים בפועל, ואינו</p>
<p>שמונה קבצים ח קכה</p> <p>ההשגות העליונות, שהן באות בדרך התגלות, של עולמים שלמים, אי אפשר להשיגן כי אם לפי אותה המדה שהרצון והשכל הם מאוחדים באחדות גמורה, וזהו יסוד הקודש, הנובע ממקור קבלת מלכות שמים שלמה, ששרשה הוא הארת אור האחדות, ד' אחד ושמו אחד. במדרגה זו, כל מה שהוא מושכל בהשכלה, הוא מוטבע בעומק הרצון, וממילא הוא מתגשם גם כן בחיים בפועל, ואינו</p>	<p>457</p> <p>הגיון הקודש פב (אורה"ק א עמ' רנח) אחדות עולמות ורצונות</p> <p>ההשגות העליונות, שהן באות בדרך התגלות, של עולמים שלמים, אי אפשר להשיגן כי אם לפי אותה המדה שהרצון והשכל הם מאוחדים באחדות גמורה, וזהו יסוד הקודש, הנובע ממקור קבלת מלכות שמים שלמה, ששרשה הוא הארת אור האחדות, ד' אחד ושמו אחד. במדרגה זו כל מה שהוא מושכל בהשכלה הוא מוטבע בעומק הרצון, וממילא הוא מתגשם גם כן בחיים בפועל, ואינו</p>

	<p>מסתתר בעולם המעשה, כי אם כשגורמת לזה התעלומה המוחשכת של טבע החומר. ואז מתקיים בכל המילוי התוכן של מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ונחשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה.</p>	<p>מסתתר בעולם המעשה כי אם כשגורמת לזה התעלומה המוחשכת של טבע החומר, ואז מתקיים בכל המילוי התוכן של מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ובקש לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה.</p>
458	<p>הגיון הקודש פג (אורה"ק א עמ' רנט) נ"ג, פ"ב ו'א'ת</p> <p>על הרצון הפנימי אפשר לומר, שהוא ההתגלות הראשונה של המהות הרוחנית, אבל ודאי גם הוא איננו עצמות המהות היסודית של הרוחניות הנשמית. השכל והמדות הם התגלות שניה ושלישית. כשיש ברצון הפנימי קלקול, אי אפשר שלא יתגלה זה הקלקול בשכל וגם במדות, והחסרון שברצון הפנימי פוגם הוא גם כן את העצמיות הפנימית באיזה מדה. על כן אי אפשר שאור החכמה, ומאור התורה, יאיר באדם בבהירות מובהקה כל זמן שלא שב בתשובה שלמה, המתקנת את היסוד הרוחני, שהיא גורמת שתהיה ההתגלות הרוחנית התגלות בהירה ומבהיקה, ואז ממילא מזהירים הם גם כן הענפים השכליים והמדותיים, ואור התורה הולך ומתעצם, ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק.</p>	<p>שמונה קבצים ח קי</p> <p>על הרצון הפנימי אפשר לומר שהוא ההתגלות הראשונה של המהות הרוחנית, אבל ודאי גם הוא איננו עצמותה של המהות היסודית של הרוחניות הנשמית. השכל והמדות הם התגלות שניה ושלישית. כשיש ברצון הפנימי קלקול, אי אפשר שלא יתגלה זה הקלקול בשכל וגם במדות. והחסרון שברצון הפנימי, פוגם הוא גם כן את העצמיות הפנימית באיזה מדה. על כן אי אפשר שאור החכמה ומאור התורה יאיר באדם בבהירות מובהקה, כל זמן שלא שב בתשובה שלמה, המתקנת את היסוד הרוחני, שהיא גורמת שתהיה ההתגלות הרוחנית התגלות בהירה ומבהיקה, ואז ממילא מזהירים הם גם כן הענפים השכליים והמדותיים, ואור התורה הולך ומתעצם, ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק.</p>
459	<p>הגיון הקודש פד (אורה"ק א עמ' רס) ה'צ"א והר"ן</p> <p>אין סתרי תורה מתגלים על פי השכל החלוני אלא על פי שפעת הקודש של רוח הקודש, וההתנוצצות של רוח הקודש תלויה היא בתמימות הרוח, ותמימות הרוח תלויה היא בשכלול החפץ, שהוא האופי הפנימי של הנשמה, ששרשה מגיע למקום ששם הדעת והרצון מתאחדים בתכונה אחת, והרצון משתלם הוא על פי המעשים. ומטעם זה דקדוק המעשים ותוכן התשובה תנאי גדול הוא להישרתם של תוכני סתרי תורה.</p>	<p>שמונה קבצים ח קיא</p> <p>אין סתרי תורה מתגלים על פי השכל החלוני אלא על פי שפעת הקודש של רוח הקודש, וההתנוצצות של רוח הקודש תלויה היא בתמימות הרוח, ותמימות הרוח תלויה היא בשכלול החפץ, שהוא האופי הפנימי של הנשמה, ששרשה מגיע למקום ששם הדעת והרצון מתאחדים בתכונה אחת, והרצון משתלם הוא על פי המעשים. ומטעם זה דקדוק המעשים ותוכן התשובה תנאי גדול הוא להישרתם של תוכני סתרי תורה.</p>
460	<p>הגיון הקודש (אורה"ק א עמ' ר) ה'ש"א והא"י</p> <p>השכל החלוני אינו יכול להגביה ולזכך לגמרי את האופי הנפשי, שיסודו מתגלה במהות הרצון, מפני שכח הרצון הוא יותר עצמי ויותר עמוק ומושרש בהמהות הנפשית, מהשכל. אבל השכל הקודש, המוצא מאור הקודש, הוא מעדן ומקדש, מצרף ומזקק את הרצון בכל מלאו, מפני שיסוד הווייתו הוא יותר עמוק ויותר תוכני מכל ערכי הרצון כולם, וממקור שפעתו הרצונית יונקים.</p>	<p>שמונה קבצים ח קיג</p> <p>השכל החלוני אינו יכול להגביה ולזכך לגמרי את האופי הנפשי, שיסודו מתגלה במהות הרצון, מפני שכח הרצון הוא יותר עצמי ויותר עמוק ומושרש בהמהות הנפשית, מהשכל. אבל השכל הקודש, המוצא מאור הקודש, הוא מעדן ומקדש, מצרף ומזקק את הרצון בכל מלאו, מפני שיסוד הווייתו הוא יותר עמוק ויותר תוכני מכל ערכי הרצון כולם, וממקור שפעתו הרצונית יונקים.</p>
461	<p>הגיון הקודש פו (אורה"ק א עמ' רסא) ה'ד"א והא"פ</p> <p>חיי התבוננות הם החיים היותר טובים, אבל העונג שבהם יוחש על פי אותו הלשד, שהעושר של הדמיון יפור עליהם במדה הראויה. וכדי לשמור על הדמיון, מיושב ומיתרון, צריכים המעשים והמדות להיות מסויגים יפה.</p>	<p>שמונה קבצים א תרמ</p> <p>חיי התבוננות הם החיים היותר טובים, אבל העונג שבהם יוחש על פי אותו הלשד, שהעושר של הדמיון יפור עליהם במדה הראויה. וכדי לשמור על הדמיון מיושב ומיתרון, צריכים המעשים והמדות להיות מסויגים יפה.</p>
462	<p>הגיון הקודש פז (אורה"ק א עמ' רסא) ה'צ"א והר"ן</p> <p>יש להעלות את הדמיון האנושי, ואת כל הרצונות הטבעיים שלו, בין ביחוד בין בצבור, להרום היותר עליון. והעליה השכלית והשירית העליונה מורידה היא רצונות ודמיונות נשגבים, המביאים ברכה רבה. וכשהזרמים העולים והיורדים, נפגשים בדרכם, בתכונה הרמונית, הוה עונג אצילי, ושמחת עדנים, המתגלה לישרי לב. חלקים ידועים של הדמיון ושל הרצון משליכים בתור פסולת, חותכים וזורקים בתור ערלה, והמותר עולה ומתקדש.</p>	<p>שמונה קבצים א תנא</p> <p>יש להעלות את הדמיון האנושי, ואת כל הרצונות הטבעיים שלו, בין ביחוד בין בצבור, להרום היותר עליון. והעליה השכלית והשירית העליונה מורידה היא רצונות ודמיונות נשגבים, המביאים ברכה רבה. וכשהזרמים העולים והיורדים נפגשים בדרכם בתכונה הרמונית, הוה עונג אצילי ושמחת עדנים, המתגלה לישרי לב. חלקים ידועים של הדמיון ושל הרצון משליכים בתור פסולת, חותכים וזורקים בתור ערלה, והמותר עולה ומתקדש.</p>
463	<p>הגיון הקודש פח (אורה"ק א עמ' רסב) ה'ט"א והר"ן</p> <p>החכמות היותר עליונות מונחות, בעומק העומק, בעומק הטבע, בעומק הרצון /בעומק הדמיון. וכשתגיע ההכרה לאותו העומק עד שלא תהיה על העומק, עד שלא תהיה על ידי הארתה מקצצת שום דבר מהעמקים הללו, אז תוכל להעלות את למעלה, למעלה. ומלאה הארץ דעה את ד' כמים לים מכסים.</p>	<p>שמונה קבצים ו פ</p> <p>החכמות היותר עליונות מונחות בעומק הטבע, בעומק הרצון /בעומק הדמיון. וכשתגיע ההכרה לאותו העומק עד שלא תהיה על ידי הארתה מקצצת שום דבר מהעמקים הללו, אז תוכל להעלות את הכל אליה, ולהתעלות על ידם עוד למעלה למעלה, ומלאה הארץ דעה את ד' כמים לים מכסים.</p>
464	<p>הגיון הקודש פט (אורה"ק א עמ' רסג) ה'כ"א והר"ן</p> <p>עוזו הדמיון הוא מתת אלהים, ובהיותו מחובר לגדולת השכל וכן והשערה, עומק המוסר, וטבעיות הרגש, האלהי, הרי זה מכשיר לרוח הקודש.</p>	<p>שמונה קבצים ו קכא</p> <p>עוזו הדמיון הוא מתת אלהים, ובהיותו מחובר לגדולת השכל וכן והשערה, עומק המוסר וטבעיות הרגש האלהי, הרי זה מכשיר לרוח הקודש.</p>
465	<p>הגיון הקודש צ (אורה"ק א עמ' רסג) ה'א"א והר"ן</p> <p>בהשגות של השכל החלוני, פועל השכל בתור כח בפני עצמו בציוור המושכלות, והדמיון פועל בפני עצמו בענינים האסתתיים, והפעולה המציאותית פועלת בפני עצמה בענינים המעשיים, והרגש פועל בפני עצמו בענינים המורגשים. אבל בהשגות הקודש, מתוכן הגלוי של הנבואה ורוח הקודש, כל התגלות כלולה היא</p>	<p>שמונה קבצים ח קנב</p> <p>בהשגות של השכל החלוני, פועל השכל בתור כח בפני עצמו בציוור המושכלות, והדמיון פועל בפני עצמו בענינים האסתתיים, והפעולה המציאותית פועלת בפני עצמה בענינים המעשיים, והרגש פועל בפני עצמו בענינים המורגשים. אבל בהשגות הקודש, מתוכן הגלוי של הנבואה ורוח הקודש, כל התגלות כלולה היא</p>

	<p>בכל הכחות כולם. החיים, הפעולה, הדמיון והשכל כולם יחד אגודים באחדות אחת.</p>	<p>הכחות כולם. החיים והפעולה, הדמיון והשכל, כולם יחד אגודים באחדות אחת.</p>
466	<p>הגיון הקודש צא (אורה"ק א עמ' רסד) <i>נצלות רוח הקדש</i></p> <p>יש רוח הקודש של מעשה, שמעורר הרוח העליון למעשה, וכפי ההזדככות המוסרית והשכלית העליונה ורוב חפשייתה, כך רוח עליון זה מובלט יותר וחודר יותר, טהור יותר מכל סיג ועירוב בלתי הגון, והוא מסתעף ממש מרצון העליון בהנהגת העולם כולו. ורוח הקודש של דמיון, שכח המדמה נעשה מואר, נאדר, צלול, קדוש ונשגב, ומחזותיו נעשים נאמנים וכבירים, קולעים למטרות נשאות שבטוהר המוסר ושאיפת הקודש הנאדרה. רוח הקודש של שכל, שאז המושכלות והלימודים כולם מתגברים כמעין הנובע, כל רז לא אנס ליה, וכל צפונות נעשות גלויות, והמון חידות ועמוקות, שוטפות ועולות בקרב הנשמה, בבטחון ובבהירות, התורה מתברכת וציציה ופרחיה עולים בתכונות נשאות, מלאות פאר קודש עליון. ורוח הקודש עליונה, שהיא רוח הקודש ממש, שכל אלה יחד מאירים בה.</p>	<p>שמונה קבצים ו קי</p> <p>יש רוח הקודש של מעשה, שמעורר הרוח העליון למעשה, וכפי ההזדככות המוסרית והשכלית העליונה ורוב חפשייתה, כך רוח עליון זה מובלט יותר וחודר יותר, טהור יותר מכל סיג ועירוב בלתי הגון, והוא מסתעף ממש מרצון העליון בהנהגת העולם כולו. ורוח הקודש של דמיון, שכח המדמה נעשה מואר, נאדר, צלול, קדוש ונשגב, ומחזותיו נעשות נאמנות וכבירות, קולעות למטרות נשאות שבטוהר המוסר ושאיפת הקודש הנאדרה. רוח הקודש של שכל, שאז המושכלות והלימודים כולם מתגברים כמעין הנובע, כל רז לא אנס ליה, וכל צפונות נעשות גלויות, והמון חידות ועמוקות, שוטפות ועולות בקרב הנשמה בבטחון ובבהירות, התורה מתברכת, וציציה ופרחיה עולים בתכונות נשאות, מלאות פאר קודש עליון. ורוח הקודש עליונה, שהיא רוח הקודש ממש, שכל אלה יחד מאירים בה.</p>
467	<p>הגיון הקודש צב (אורה"ק א עמ' רסח) <i>רוח הקדש והשכל</i></p> <p>רוח הקודש צריך להיות מחובר יחד עם השכל הטהור של האדם. כשנניהם יחד עושים את בניני ההשגה, יצאו הדברים מזורזים יפה ומלובנים כראוי. כשמרגיל האדם את עצמו לשמע קול ד' מכל דבר, בא הענין עד התוכן היותר עליון שברוח האדם, שהוא השכל, שהוא דוקא הוא מכסה יותר מכל את הענין האלהי, מפני שיעלה במחשבה, שיש כאן כח שכלי מיוחד שעושה את הציורים השכליים. אבל על ידי ההרגל הטוב, של הקשבת קול ד' בכל דבר, מתגלה אליו קול ד' גם בשכל, ואז דוקא בשכל ימצא את ההתגלות האלהית האמתית. וכל מה שיוסיף חקירה והתפלספות יוסיף קדושת אמונה ודבקות, והערות רוח הקודש.</p>	<p>שמונה קבצים א תכב, תרנז</p> <p>רוח הקודש צריך להיות מחובר יחד עם השכל הטהור של האדם. כשנניהם יחד עושים את בניני ההשגה, יצאו הדברים מזורזים יפה ומלובנים כראוי. כשמרגיל האדם את עצמו לשמע קול ד' מכל דבר, בא הענין עד התוכן היותר עליון שברוח האדם, שהוא השכל, שהוא דוקא הוא, מכסה יותר מכל את הענין האלהי, מפני שיעלה במחשבה שיש כאן כח שכלי מיוחד שעושה את הציורים השכליים. אבל על ידי ההרגל הטוב של הקשבת קול ד' בכל דבר, מתגלה אליו קול ד' גם בשכל, ואז דוקא בשכל ימצא את ההתגלות האלהית האמתית, וכל מה שיוסיף חקירה והתפלספות יוסיף קדושת אמונה ודבקות והערות רוח הקודש.</p>
468	<p>הגיון הקודש צג (אורה"ק א עמ' רסט) <i>התאמת רוח הקדש</i></p> <p>בשפע רוח הקודש מרגישים איך רוח החיים האלהיים מאור חיי העולמים הולך בכל הליכות החיים, בכל הרצונות, בכל העולמים, בכל המחשבות, בכל העמים, בכל הבריות, בכל הליכותיה של תורה ומצותיה, המעשיות השכליות וההרגשיות, ובכל התולדות היוצאות מהן ובכל הדמיונות וההתפעלויות הנפשיות, המתולדות על ידן. מכירים על ידי הופעה זו, העליונה הרבה על השכל המצומצם, את יקרתה של קדושה ואמונה, של עשיית כל דבר לשם שמים, ומרגישים איך החיים הרוחניים, המחיים ומעודדים, מתפשטים משמותיו הקדושים של מלך מלכי המלכים הקב"ה, לכל התורה כולה, לכל אותיותיה, ולכל נשמה פרטית מישראל, ולכל העולם כולו, על ידי השלמתם. בלא סיוע של רוח הקודש כלל, אי אפשר לבאר חזיונות רמים, כמו נועם התורה והאמונה, תפקיד העבודה התפלה ודקדוקי מצות. רוח הקודש מתלבשת היא בחכמה, בחכמה של קודש, ואפילו בחכמה של חול. הלבושים הם לפעמים מכוונים למדתו, ולפעמים יש בהם משום חסיר ויתר, כשהם חול על גבי קודש. אבל בקודש שמלביש קודש, הכל כפי המדה, מדו כמדתו.</p>	<p>שמונה קבצים א תרס</p> <p>בשפע רוח הקודש מרגישים איך רוח החיים האלהיים, מאור חיי העולמים, הולך בכל הליכות החיים, בכל הרצונות, בכל העולמים, בכל המחשבות, בכל העמים, בכל הבריות, בכל הליכותיה של תורה ומצותיה המעשיות השכליות וההרגשיות, ובכל התולדות היוצאות מהן, ובכל הדמיונות וההתפעלויות הנפשיות המתולדות על ידן. מכירים על ידי הופעה זו, העליונה הרבה מן השכל המצומצם, את יקרתה של קדושה ואמונה, של עשיית כל דבר לשם שמים, ומרגישים איך החיים הרוחניים, המחיים ומעודדים, מתפשטים משמותיו הקדושים של מלך מלכי המלכים הקב"ה לכל התורה כולה, לכל אותיותיה, ולכל נשמה פרטית מישראל, ולכל העולם כולו, על ידי השלמתם. בלא סיוע של רוח הקודש כלל, אי אפשר לבאר חזיונות רמים, כמו נועם התורה והאמונה, תפקיד העבודה התפלה ודקדוקי מצות. רוח הקודש מתלבשת היא בחכמה, בחכמה של קודש, ואפילו בחכמה של חול. הלבושים הם לפעמים מכוונים למדתו, ולפעמים יש בהם משום חסיר ויתר, כשהם חול על גבי קודש, אבל בקודש שמלביש קודש, הכל כפי המדה, מדו כמדתו.</p>
469	<p>הגיון הקודש צד (אורה"ק א עמ' רע-רעא) <i>רוח הקדש והנבואה</i></p> <p>הנבואה היא הכשרון המפותח של רוח הקודש, ורוח הקודש הוא הכח הנבואי טרם צאתו מן הכח אל הפועל הגמור. כשאנו משערים את ערכה של הנבואה, צריכים אנחנו לשים את המשקל היותר גדול והיותר עקרי על התוכן של רוח הקודש בקרבה, ומכל מקום עולה היא הנבואה על רוח הקודש, מפני שהיא מדת רוח הקודש מפותחה ומבושלה. מובן הדבר לפי זה, שאפשר שיהיה אדם גדול במדת רוח הקודש שלו ומכל מקום לא יהיה נביא, מפני שלא פתח את כשרונו לבא למדת הנבואה, או שמניעות חוציות, ממדרגת העולמים כולם, וסדרי החיים, ערכי התולדה האנושית, וכיוצא בהם, הן מעכבות את הפתוח הנבואי לצאת אל הפועל. ויש נביא שלא הגיע למדת רוח הקודש באותה המעלה המופלאה של בעל רוח הקודש הגדול, ומכל מקום אותה המדה של רוח הקודש שיש בו באה לידי פתוח. וזהו התוכן של יחס נביאים וכתובים זה לזה, שהנביאים עולים בכללם על הכתובים, בקדושתם, ומכל מקום ישנה מדרגה המשוה את הנביאים אל הכתובים, ומניחים כתובים על גבי נביאים כשם שמניחים נביאים על גבי כתובים. ולפעמים מתגלה מדרגה מיוחדת מוקדמת בכתובים לגבי נביאים, כפי הסדר של מלכיות זכרונות</p>	<p>שמונה קבצים ח קמו</p> <p>הנבואה היא הכשרון המפותח של רוח הקודש, ורוח הקודש הוא הכח הנבואי טרם צאתו מן הכח אל הפועל הגמור. כשאנו משערים את ערכה של הנבואה, צריכים אנחנו לתן את המשקל היותר גדול והיותר עקרי על התוכן של רוח הקודש בקרבה, ומכל מקום עולה היא הנבואה על רוח הקודש, מפני שהיא מדת רוח הקודש מפותחה ומבושלה. מובן הדבר לפי זה, שאפשר שיהיה אדם גדול במדת רוח הקודש שלו, ומכל מקום לא יהיה נביא, מפני שלא פתח את כשרונו לבא למדת הנבואה, או שמניעות חוציות, ממדרגת העולמים כולם, וסדרי החיים, ערכי התולדה האנושית, וכיוצא בהם, הן מעכבות את הפתוח הנבואי לצאת אל הפועל. ויש נביא שלא הגיע למדת רוח הקודש באותה המעלה המופלאה של בעל רוח הקודש הגדול, ומכל מקום אותה המדה של רוח הקודש שיש בו, באה לידי פתוח. וזהו התוכן של יחס נביאים וכתובים זה לזה, שהנביאים עולים בכללם על הכתובים בקדושתם, ומכל מקום ישנה מדרגה המשוה את הנביאים אל הכתובים, ומניחים כתובים על גבי נביאים כשם שמניחים נביאים על גבי כתובים. ולפעמים מתגלה מדרגה מיוחדת מוקדמת בכתובים לגבי נביאים, כפי הסדר של מלכיות זכרונות</p>

	<p>שופרות, דראש השנה. אינהו עדיפי מיניה, ואיהו עדיף מנייהו, אינהו, עדיפי מיניה, דאינהו נביאי ואיהו לא נביא, ואיהו עדיף מנייהו, דאיהו חזי ואינהו לא חזו.</p>	<p>שופרות דראש השנה. אינהו עדיפי מיניה ואיהו עדיף מנייהו, אינהו עדיפי מיניה דאינהו נביאי ואיהו לא נביא, ואיהו עדיף מנייהו דאיהו חזי ואינהו לא חזו.</p>
470	<p>הגיון הקודש צה (אורה"ק א עמ' רעא) תכלת הנבואה הנבואה היא באה לפרקים, בנבואת הנביאים של הדורות, חרץ מנבואתו של אדון הנביאים משה רבינו ע"ה. בזמן הופעתה מתגלה היא בכל עז הרוחניות, עד שחושי הבשר ותפקידי הגוף והנפש החיונית מתבטלים. אמנם בסילוקה נשארו הרשמים הרוחניים אצורים בנפש, ראויים לסדר על ידם הנהגה ברורה לכל הליכות החיים היותר טובים, על פי המסלה שכבר נסללה על ידי הופעתה של צדקת ד' שבתורה ומוסר המנוחל מדור דורים. והנביא שלא בזמן נבואתו הוא דוקא מלא איתנות גופנית כמו איתנות נפשית. החכמים תכונתם אחרת. ההופעה הרוחנית אינה באה מעולם לידי התגברות עליונה עד כדי הריסות הסדר החמרי, אבל לעומת זה הרוחניות מתמדת היא תמיד, מחלשת היא את הכח החמרי והחיוני במדה ידועה, ומאירה את האור השכלי והמוסרי בשעור ממוצע. כמובן שיש בזה צד עליו גם כן מפני השימוש המשותף של הכח השכלי והנפשי, ומפני אפשרות התדירות, אבל חסר בו אותו העז, וההופעה הברורה, המגלה את אומץ אלהים, ומגדלת את השלטון של הטוב והקודש על הקיבוץ החברותי.</p>	<p>שמונה קבצים א תרצה הנבואה היא באה לפרקים, בנבואת הנביאים של הדורות, חרץ מנבואתו של אדון הנביאים משה רבינו ע"ה. בזמן הופעתה, מתגלה היא בכל עז הרוחניות, עד שחושי הבשר ותפקידי הגוף והנפש החיונית מתבטלים. אמנם בסילוקה נשארו הרשמים הרוחניים אצורים בנפש, ראויים לסדר על ידם הנהגה ברורה לכל הליכות החיים היותר טובים, על פי המסילה שכבר נסללה על ידי הופעתה של צדקת ד' שבתורה, ומוסר המנוחל מדור דורים. והנביא שלא בזמן נבואתו, הוא דוקא מלא איתנות גופנית כמו איתנות נפשית. החכמים, תכונתם אחרת. ההופעה הרוחנית אינה באה מעולם לידי התגברות עליונה עד כדי הריסות הסדר החמרי, אבל לעומת זה הרוחניות מתמדת היא תמיד, מחלשת היא את הכח החמרי והחיוני במדה ידועה, ומאירה את האור השכלי והמוסרי בשיעור ממוצע. כמובן שיש בזה צד עליו גם כן, מפני השימוש המשותף של הכח השכלי והנפשי, ומפני אפשרות התדירות, אבל חסר בו אותו העז וההופעה הברורה, המגלה את אומץ אלהים, ומגדלת את השלטון של הטוב והקודש על הקיבוץ החברותי.</p>
471	<p>הגיון הקודש צו (אורה"ק א עמ' רעב) הנבואה הסולחה ההבדל שבין הנבואה להחכמה הוא, שהחכמה היא מסתכלת במציאות הסתכלות צדדית, שטחית או עמוקה, אבל אין ההסתכלות הזאת פועלת במהות המצוי שום פעולה, והנבואה היא הסתכלות של חיים, שהפעולה והיצירה של המציאות, משטריה ופנימיותה, משורגים יחד עמה. הנביא רואה את המציאות מצד שהוא ועצמיותו הנם מעורים בה בכללותה, והוא מכיר את עמדתו זאת, ועל כן ההתעלות אל הנסים בפועל, אל השלטון במציאות המוגבלת, קשורה היא עם הנבואה בישראל, כשם שנתגלו בהם הנסים נתגלתה מש הנבואה. ומכל מקום אף על פי שהצנורות הנם בודאי שונים, אותו המוביל את ההסתכלות הנבואית, ואותו המוביל את ההסתכלות החכמתית, בכל זאת יש קשר ביניהם, וסעיפי הנבואה עם סעיפי החכמה מתאחדים ביחד. וכל ההארה התרבותית שבעולם מצדו המתוקן, וכל העומק של המוסר והעבודה שביסוד תורת ישראל, וכל התפשטותו הגדולה בעולם, אורגים יחד את שמלת האור הגדולה, שאחרי כל המסכות הרבות המתגלגלות בעולם, במעלות ובמורדות, בארחות מסובכים כל כך, עתידה היא להיות נטויה על כל העולם כולו, וכל היצורים כלם יביטו וינהרו.</p>	<p>שמונה קבצים ה רלו ההבדל שבין הנבואה להחכמה הוא, שהחכמה היא מסתכלת במציאות הסתכלות צדדית, שטחית או עמוקה, אבל אין ההסתכלות הזאת פועלת במהות המצוי שום פעולה, והנבואה היא הסתכלות של חיים, שהפעולה והיצירה של המציאות, משטריה ופנימיותה, משורגים יחד עמה. הנביא רואה את המציאות מצד שהוא ועצמיותו הנם מעורים בה בכללותה, והוא מכיר את עמדתו זאת, ועל כן ההתעלות אל הנסים בפועל, אל השלטון במציאות המוגבלת, קשורה היא עם הנבואה בישראל, כשם שנתגלו בהם הנסים, נתגלתה הנבואה. ומכל מקום, אף על פי שהצנורות הנם בודאי שונים, אותו המוביל את ההסתכלות הנבואית ואותו המוביל את ההסתכלות החכמתית, בכל זאת יש קשר ביניהם, וסעיפי הנבואה עם סעיפי החכמה, מתאחדים ביחד. וכל ההארה התרבותית שבעולם מצדו המתוקן, וכל העומק של המוסר והעבודה שביסוד תורת ישראל, וכל התפשטותו הגדולה בעולם, אורגים יחד את שמלת האור הגדולה, שאחרי כל המסכות הרבות המתגלגלות בעולם, במעלות ובמורדות, בארחות מסובכים כל כך, עתידה היא להיות נטויה על כל העולם כולו, וכל היצורים כולם יביטו וינהרו.</p>
472	<p>הגיון הקודש צו (אורה"ק א עמ' רעג) דעת ציון גדולת הדעת היא המדה שהדעת איננו כח מצייר בחוג הפנימי לבד, כי אם הוא יוצר ובורא כל ציוריו בכל החוגים ובכל ההתפשטות. וכשנתמעטה הקומה, נתמעט הדעת וירד ממעלתו למדת קטנות הדעת, שאיננו יכול לברא שום דבר, כי אם לצייר מכח הירשום שנשארו בו מימי קדם, מתור גדולתו, וציורו הוא גם כן מעין בריאה, אבל איננו מתפשט חרץ מחוגו הפנימי. וכשרוצה לפעול בכח ציורו על החוגים החיצוניים, צריך הוא לרדת ממעלתו עוד ולהתלבש בכח כפים, עד שהוא מגשם על ידי זה את ציוריו בחוגים חיצויים, כפי מדת הכח האפשרי להתפשט, על ידי פעולת כפים, על ידי מה שהם שואבים את כחם הנשמתי מאור הדעת, עד שמתגלמת למשל צורת שמתגלמת למשל צורת הבית מנשמתו של הבונה בחומר הבנין. וכל הסבוב הגדול של מהלך העולמים הולך הוא להשיב אל הדעת את עטרת גדולתו, שיהיה יוצר ובורא, מחולל ומוליד בכחו העצמי, שזוהי גדולתם העתידה של הצדיקים, שיהיו מחיי מתים ובוראי עולמים. והכל מכח אור הדעת בגדולתו, שיאיר בהם ממקור הדעה העליונה, דעת עליון, הנאדר בקודש.</p>	<p>שמונה קבצים ח קפז גדולת הדעת היא המדה שהדעת איננו כח מצייר בחוג הפנימי לבד, כי אם הוא יוצר ובורא כל ציוריו בכל החוגים ובכל ההתפשטות. וכשנתמעטה הקומה, נתמעט הדעת, וירד ממעלתו למדת קטנות הדעת, שאיננו יכול לברא שום דבר, כי אם לצייר מכח הירשום שנשארו בו מימי קדם, מתור גדולתו. וציורו הוא גם כן מעין בריאה, אבל איננו מתפשט חרץ מחוגו הפנימי. וכשרוצה לפעול בכח ציורו על החוגים החיצוניים, צריך הוא לרדת ממעלתו עוד ולהתלבש בכח כפים, עד שהוא מגשם על ידי זה את ציוריו בחוגים חיצויים, כפי מדת הכח האפשרי להתפשט על ידי פעולת כפים, על ידי מה שהם שואבים את כחם הנשמתי מאור הדעת, עד שמתגלמת למשל צורת הבית מנשמתו של הבונה בחומר הבנין. וכל הסבוב הגדול של מהלך העולמים, הולך הוא להשיב אל הדעת את עטרת גדולתו, שיהיה יוצר ובורא, מחולל ומוליד, בכחו העצמי, שזוהי גדולתם העתידה של הצדיקים, שיהיו מחיי מתים ובוראי עולמים, והכל מכח אור הדעת בגדולתו, שיאיר בהם ממקור הדעה העליונה, דעת עליון, הנאדר בקודש.</p>
473	<p>הגיון הקודש צה (אורה"ק א עמ' רעד) הנבואה הנבונה עולם הרעיונות מתחלק הוא לשתי מערכות, בכלל, לרעיונות מתנודדים, משתנים ומתנועעים בתנועה תדירה, ולרעיונות קבועים, עומדים בצביונם בלא שינוי ותמורה. שתי הספירות, של הנצח ושל ההוד, מתגלות בשניה יחד. הנצח בתעצומתו הוא היסוד הקבוע, וההוד ביפעתו הוא היסוד המתנודד ומשתנה. אין ציור לתפוס את מהמערכות בלא צירוף השניה לה. אין הנצח מתגלה בעוזו כי אם כשההוד מאציל עליו מיפעת הודו, ואין ההוד מלבבנו בהדרו כי אם כשעז הנצח ממולא בתוכן פנימיותו. והם הם הצנורות של נבואת</p>	<p>שמונה קבצים ח רנג עולם הרעיונות מתחלק הוא לשתי מערכות, בכלל, לרעיונות מתנודדים, משתנים ומתנועעים בתנועה תדירה, ולרעיונות קבועים, עומדים בצביונם בלא שינוי ותמורה. שתי הספירות של הנצח ושל ההוד, מתגלות בשניה יחד. הנצח בתעצומתו הוא היסוד הקבוע, וההוד ביפעתו הוא היסוד המתנודד ומשתנה. אין ציור לתפוס את מהמערכות בלא צירוף השניה לה. אין הנצח מתגלה בעוזו כי אם כשההוד מאציל עליו מיפעת הודו, ואין ההוד מלבבנו בהדרו כי אם כשעז הנצח ממולא בתוכן פנימיותו. והם הם הצנורות של נבואת</p>

	<p>האמת, והשבילים, המביאים את שפעת זיו האמת להחיות את כל היקום.</p>	<p>האמת, והשבילים המביאים את שפעת זיו האמת להחיות את כל היקום.</p>
474	<p>הגיון הקודש צט (אורה"ק א עמ' רעה) המרת הנבואה והמפצה המתמדת</p> <p>כשם שאי אפשר להכיר את העולם הגשמי לנוגה הברק המבריק ומתעלם, ואפילו יהיו ברקים רבים, אבל סוף כל סוף הסירוגין שלהם עושה את הארתם לבלתי מספיקה, וזולת אם יתרכו כל כך עד כדי התמדת האורה, עד כדי ביטול החושך המפסיק בהאור הבוהק תדיר - כן הוא בהארה הרוחנית, אין להכיר את העולם העליון, את אור הקדושה, המוסריות הטהורה, שלטון הישר, שפעת הנשגב, כי אם על ידי הופעה מתמדת. הנבואה אור של סירוגין הוֹא, רק נבואתה של תורה, נבואתו של משה רבנו, זו היא אור זולף בלתי פוסק, ולאורו נסע ונלך. אור השכל הטבעי גם הוא, כעין אור של מעלה, אינו פוסק, רק אינו מגיע לבהירות ההבלטה של הערכים המושגים ביצירות הרוחניות בלי הופעה שמימית, ואינו יכול לשמש תפקיד הנהלת חיים מקיפים לדורות עולמים. רק בחבורם של שני האורות הקבועים, שוטפי אורה התדירים, וביניהם האורות המבריקים של נבואה וְרוח הקודש, התפרצות שירה, קדושת השם במסירות נפש, עליזה עליונה, ונועם מתלהב, יחד כולם מסגננים את החיים בעילויים, ותורת עם משתכללת. ואשם דברי בפין ובצל ידי כסיתך, לנטע שמים וליסוד ארץ, ולאמר לציין עמי אתה.</p>	<p>שמונה קבצים ד פ</p> <p>כשם שאי אפשר להכיר את העולם הגשמי לנוגה הברק המבריק ומתעלם, ואפילו יהיו ברקים רבים, אבל סוף כל סוף הסירוגין שלהם עושה את הארתם לבלתי מספיקה, וזולת אם יתרכו כל כך עד כדי התמדת האורה, עד כדי ביטול החושך המפסיק בהאור הבוהק תדיר - כן הוא בהארה הרוחנית. אין להכיר את העולם העליון, את אור הקדושה, המוסריות הטהורה, שלטון הישר, שפעת הנשגב, כי אם על ידי הופעה מתמדת. הנבואה אור של סירוגין היא. רק נבואתה של תורה, נבואתו של משה רבנו, זו היא אור זולף בלתי פוסק, ולאורו נסע ונלך. אור השכל הטבעי גם הוא כעין אור של מעלה, אינו פוסק, רק אינו מגיע לבהירות ההבלטה של הערכים המושגים ביצירות הרוחניות בלא הופעה שמימית, ואינו יכול לשמש תפקיד הנהלת חיים מקיפים לדורות עולמים. רק בחבורם של שני האורות הקבועים, שוטפי אורה התדירים, וביניהם האורות המבריקים של נבואה, רוח הקודש, התפרצות שירה, קדושת השם במסירות נפש, עליזה עליונה ונועם מתלהב, יחד כולם מסגננים את החיים בעילויים, ותורת עם משתכללת. ואשם דברי בפין ובצל ידי כסיתך, לנטע שמים וליסוד ארץ ולאמר לציין עמי אתה.</p>
475	<p>הגיון הקודש ק (אורה"ק א עמ' רעו) נבואה de אספקלריא הנאירה</p> <p>כשם שהאנשים המעשיים, בעלי הכשרון לדרברים נאיריים, ולחכמות המעשיות, אינם מוכשרים להסתכלות בהירה בענינים הרוחניים, והסתכלותם הרוחנית באה לקויה ומעורבת עם משפטים כהים, המתמצים מעולם המעשה, שהם קשורים בו, כמו כן אין האנשים הרוחנים, העומדים ברום עולם, מוכשרים להסתכלות מעשית שלמה, והידיעות המעשיות שלהם וקשר חפצם בהשלמתן אינם כי אם איזה צל היוצא מתוך הענינים הרוחניים העליונים. אמנם יש כשרון עצום בתכונה הרוחנית העליונה לכלול את הכל, אבל זוהי דוקא במדתה של התגלות הנבואה של אספקלריא המאירה. על כן משה רבינו עצמו אספקלריא עליו נאמר ויהי בישרון מלך, אבל במעמד הדרות היה מלך לחוד ונביא לחוד, ושמואל הוא שהיה במדה ידועה שקול כמשה ואהרן, היתה לו בהירות רוחנית כזאת עד כדי למלא גם כן מקום של מלך, בטרת השפעת נבואתו ועליונותו הרוחנית השלמה.</p>	<p>שמונה קבצים א קצב</p> <p>כשם שהאנשים המעשיים, בעלי הכשרון לדברים ולחכמות המעשיות, אינם מוכשרים להסתכלות בהירה בענינים הרוחניים, והסתכלותם הרוחנית באה לקויה, ומעורבת עם משפטים כהים המתמצים מעולם המעשה, שהם קשורים בו, כמו כן אין האנשים הרוחנים, העומדים ברום עולם, מוכשרים להסתכלות מעשית שלמה, והידיעות המעשיות שלהם, וקשר חפצם בהשלמתן, אינם כי אם איזה צל היוצא מתוך הענינים הרוחניים העליונים. אמנם יש כשרון עצום בתכונה הרוחנית העליונה לכלול את הכל, אבל זוהי דוקא במדתה של התגלות הנבואה של אספקלריא המאירה. על כן משה רבינו עצמו עליו נאמר ויהי בישרון מלך, אבל במעמד הדרות היה מלך לחוד ונביא לחוד. ושמואל הוא שהיה במדה ידועה שקול כמשה ואהרן, היתה לו בהירות רוחנית כזאת עד כדי למלא גם כן מקום של מלך, בטרת השפעת נבואתו ועליונותו הרוחנית השלמה.</p>
476	<p>הגיון הקודש קא (אורה"ק א עמ' רעז-רעה) מדת אספקלריא הנאירה</p> <p>שלש מדות הן במחשבה. יש מחשבה רוממה שאין בה חתוך אותיות וציורי מושגים, ולא אפילו הגיון שירה והופעה של התבטאות מוסיקלית. שניה לה היא מחשבה מתגלמת בציורים, אבל הציורים הם רק מופשטים וכוללים, ולא יתכן להגביל על ידם שום תוכנים פרטיים, עד שבאה המדה השלישית, והיא כבר מוכשרת להוציא מן ההעלם הכללי אל הגילוי הגיונים פרטיים, המוכשרים כבר להתנתח על כל ארחות ההשכלה בכל ענפיה. וחילוקי ההשפעות שבבני אדם מתפלגים לפי אותן המדות. מי שהוא מוכשר לשוטט בנבכי המחשבה העליונה, שהיא למעלה מציורי ההגיון המנתח, אין בכחו לבטא אפילו ביטוי מחשבתי באופן מפורש, את הציורים המנותחים, והרי הוא אלם וכבר פה ולשון לגבי ההצטיירות המוגלמה, אפילו בצדדיה הכלליים. ומי שהוא במדרגה כזו, שרוחו מופע מהמדה המנתחת, איננו יכול להגיע לידי פירוט פרטים, אם נתוחו הציורי עומד במעמד ההכללה. ורק מי שנשמתו אינה מסוגלת לאותן שתי ההופעות הציוניות המפוצלות המתעלות מכל ציור, וההצטיירות הכללית, הוא יוכל להרבות בהרחבה בפירוטן של דברים בתכונות פרטיות. זאת המדה היא נוהגת במדה המורגלה, הטבעית. אבל במדה השמימית, העליונה, יש שכל כך מתגבר המעין העליון של המחשבה העליונה, המתעלה מכל תוכן של ציור, עד שלא די שמרוב שפעה באים לידי הבטאה הגיונים כלליים, אלא אפילו תכונות פרטיות ופרטי פרטיות באות לידי גילוי על ידה. וזהו הרז של אספקלריא המאירה, שראה משה, שכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש בכל דקדוקי תורה וכל דקדוקי סופרים, הכל כלול בה בהופעה כללית ובהבלטה פרטית, חיה וקימת, אמיצה ומתנחלת לדור דורים. ההתעמקות הרוחנית בענינים נשגבים היא מושכת את האדם מהכרה ברורה בעולם הממשי, וזהו הפגם שיש ביסוד הנבואה, שממנו המחשכים נמשכים לכל משיג רוחני. וגורם הדבר שבאים רשעי עולם, שהמושגים הקדושים הם זרים להם, והם תופסים את הנהגת העולם בידם, והוד הקדושה נהפך לדוה. וצריך</p>	<p>שמונה קבצים ח רכב, רכג, קנו</p> <p>שלש מדות הן במחשבה. יש מחשבה רוממה, שאין בה חתוך אותיות וציורי מושגים, ולא אפילו הגיון שירה והופעה של התבטאות מוסיקלית. שניה לה היא מחשבה מתגלמת בציורים, אבל הציורים הם רק מופשטים וכוללים, ולא יתכן להגביל על ידם שום תוכנים פרטיים. עד שבאה המדה השלישית, והיא כבר מוכשרת להוציא מן ההעלם הכללי אל הגילוי הגיונים פרטיים, המוכשרים כבר להתנתח על כל ארחות ההשכלה בכל ענפיה. מי וחילוקי ההשפעות שבבני אדם מתפלגים לפי אותן המדות. מי שהוא מוכשר לשוטט בנבכי המחשבה העליונה, שהיא למעלה מציורי ההגיון המנותח, אין בכחו לבטא אפילו ביטוי מחשבתי באופן מפורש, את הציורים המנותחים, והרי הוא אלם וכבר פה ולשון לגבי ההצטיירות המוגלמה, אפילו בצדדיה הכלליים. ומי שהוא במדרגה כזו שרוחו מופע מהמדה המנתחת, איננו יכול להגיע לידי פירוט פרטים, אם נתוחו הציורי עומד במעמד ההכללה. ורק מי שנשמתו אינה מסוגלת לאותן שתי ההופעות הציוניות המפוצלות המתעלות מכל ציור, וההצטיירות הכללית, הוא יוכל להרבות בהרחבה בפירוטן של דברים בתכונות פרטיות. זאת המדה היא נוהגת במדה המורגלה, הטבעית. אבל במדה השמימית, העליונה, יש שכל כך מתגבר המעין העליון של המחשבה העליונה, המתעלה מכל תוכן של ציור, עד שלא די שמרוב שפעה באים לידי הבטאה הגיונים כלליים, אלא אפילו תכונות פרטיות ופרטי פרטיות באות לידי גילוי על ידה. וזהו הרז של אספקלריא המאירה, שראה משה שכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש בכל דקדוקי תורה וכל דקדוקי סופרים, הכל כלול בה בהופעה כללית ובהבלטה פרטית, חיה וקימת, אמיצה ומתנחלת לדור דורים. ההתעמקות הרוחנית בענינים נשגבים, היא מושכת את האדם מהכרה ברורה בעולם הממשי, וזהו הפגם שיש ביסוד הנבואה, שממנו המחשכים נמשכים לכל משיג רוחני. וגורם הדבר שבאים</p>

	<p>כל חכם מישראל לעמוד בכל כחו נגד פרצה זו, ולהשתדל ללכת בעקבותיו של הרועה הנאמן, משה רבינו ע"ה, שהבהירות העליונה לא הכתה את עינו הרוחנית מלראות באספקלריא המאירה גם את העולם המעשי וכל מכשיריו. וכל מה שיותר יוסיף האדם אומץ בתורה לשמה, בדעה צלולה, והעמקת אמת, יותר יתגלו לו פתחי אורה להבין ולהשכיל, איך שבאמת כל הופעה רוחנית היא מוסיפה בהירות וביורר מוחלט לההשגה הבריאה של העולם החמרי, וכל אגפיו. וכל העוסק בתורה לשמה, כל העולם כולו כדאי הוא לו, ונותנת לו מלכות וממשלה, וחקור דין.</p>		
477	<p>הגיון הקודש קב (אורה"ק א עמ' רעט) <i>זיהרא צילאק</i> ההתעלות של אספקלריא המאירה היא מגלה את האורות העליונים בצורה בהירה כזו, עד שכל הציורים העולמיים שבכל הערכים התחתונים הם מזוהרים בכל מילואם, ואינם מתטשטשים כלל, ומזה באה המדה הנפשית, שאין החושים והכחות הגופניים מתעלפים על ידי הופעת האורה הנבואית העליונה הזאת. ומכל מקום יש הבדל בין אותה האורה ובין מדת זיהרא עילאה דאדם הראשון, בזה שמצד אספקלריא המאירה הגופנית נשארה קצת במעמדה, וממחציתו ולמטה <i>קקא איש</i>, נאמר גבי משה, ומתוך כך פירש מן האשה. ומצד זיהרא עילאה דאדם הראשון מתעלה כל הגופניות כולה, אני אמרתי אלהים אתם, ותפארת אדם לשבת בית נעשה למכון האורה האלהית העליונה. עין לא ראתה אלהים זולתך. ועל דבר זה בשרשו נסמית עינו של בלעם הרשע, רמה ירך בל יחזיון, ובל יראה גאות ד'.</p>		
478	<p>הגיון הקודש קג (אורה"ק א עמ' רפ) <i>זנה מנרל</i> ישנם בתוך הרגשת הבשר ניצוצי דמיון, ובתור הדמיון ניצוצי שכל, בתוך השכל ניצוצי רוח הקודש, בתור רוח הקודש ניצוצי נבואה, בתוך הנבואה ניצוצי אספקלריא מאירה, בתוך אספקלריא מאירה ניצוצי זיהרא עילאה דאדם הראשון, בתוך זיהרא עילאה דאדם הראשון ניצוצי אור החיים של אחר התקון השלם של כל העולמים, אחר תחיית המתים ויום שכולו שבת. ומי שעניני פקוחות בא מכל הרגשת בשר למעלה, עד אור החיים של אור עולמים שלאחר תחיית המתים, של גילוי עדן עולמי עולמים, במקור חייהם, כי עמך מקור חיים. ומתוך חשבון ארוך זה נמשכים והולכים נחלי דעה, נחלי יראת שמים ויראת חטא, נחלי מדות תרומיות, נחלי חרות עליונה, נחלי אהבה, ואורחות כבוד עד אין חקר.</p>		
479	<p>הגיון הקודש קד (אורה"ק א עמ' רפא-רפב) <i>נרעא מנרל הקד</i> הדמיונות, והשכליות, והופעת הקודש הנעלה מן השכל, הן שלשת מדרגות של המהותיות הרוחניות של האדם ושל העולם, שהן קשורות זו בזו. כל נקודה דמיונית יש לעומתה נקודה שכלית, שהיא יונקת ממנה, ושבעילוייה היא עולה עד מעלתה, ומתאחדת במקורה, וכל נקודה שכלית יש לה לעומתה נקודה הופעתית בקודש, הרוממה מכל לשון ונשגבה מכל השכלה, שהיא יונקת ממנה ועולה בעילוייה עד מדרגתה. בהתאחדותם של כל הנקודים הדמיוניים השכליים וההופעיים, בחטיבה משוכללת, מתיצב עולם מלא, משולש בקודש, שכל אחד ואחד מהם הוא מואר מכל שלשת מדרגותיו. והאדנות העליונה של מלכות שמים מתיצבת בתבנית כל, הממלאה את כל היכלי הדמיון ברוממות שכלולו, והשם הקדוש הבלתי נהגה, המיוחד באותיותיו, בהכללתו של כל היה היה ויהיה בשורשו ומקורו, המשתפך לתוכו ממקוריותו הנעלמה, ממלא אור את כל ההשכלות, אשר במרומים ממעל, ואשר בשפל מתחתיות. ואותה הצפיה למרחוק, אשר כל עבר, כל הוה, וכל עתיד יערך לעומתה, <i>תמלא</i> מזוהר אותו העתיד המאושר, שיתגלה, שהוא באמת היה הוה ויהיה תמיד, המאחד במעלה עליונה את כל הדמיונות, את כל השכליות ואת כל ההופעות שבכל קודש וקודש קדשים. אהיה אשר אהיה, ממלא בזיו הוד קדשו את כל חדרי הקודש של כל אנשי הרוח העליון, את כל אשר רוח ד' מדבר במ ולתו על לשונם, את כל צופי מרכבה, ואת כל <i>ממסחלים</i> בהדרת קודש שורש ההויות כולן, בהיותם מלאי שכלול בכל <i>ערך</i>, גם טרם יצא שכלולם לאור. <i>מס</i> ההתראות המוגבלה מופיעה להיות לשעשועים עדינים, לכל הדבקים ברוי קודש נועם עליון, כהני ד' המברכים בשמו ובו יתהללו.</p>		
<p>רשעי עולם, שהמושגים הקדושים הם זרים להם, והם תופסים את הנהגת העולם בידם, והוד הקדושה נהפך לדוה. וצריך כל חכם מישראל לעמוד בכל כחו נגד פרצה זו, ולהשתדל ללכת בעקבותיו של הרועה הנאמן, משה רבינו ע"ה, שהבהירות העליונה לא הכתה את עינו הרוחנית מלראות באספקלריא המאירה גם את העולם המעשי וכל מכשיריו. וכל מה שיותר יוסיף האדם אומץ בתורה לשמה, בדעה צלולה, והעמקת אמת, יותר יתגלו לו פתחי אורה להבין ולהשכיל, איך שבאמת כל הופעה רוחנית היא מוסיפה בהירות וביורר מוחלט לההשגה הבריאה של העולם החמרי וכל אגפיו. וכל העוסק בתורה לשמה, כל העולם כולו כדאי הוא לו, ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין.</p>	<p>שמונה קבצים ח קע ההתעלות של אספקלריא המאירה היא מגלה את האורות העליונים בצורה בהירה כזו, עד שכל הציורים העולמיים שבכל הערכים התחתונים הם מזוהרים בכל מילואם, ואינם מתטשטשים כלל, ומזה באה המדה הנפשית שאין החושים והכחות הגופניים מתעלפים על ידי הופעת האורה הנבואית העליונה הזאת. ומכל מקום יש הבדל בין אותה האורה ובין מדת זיהרא עילאה דאדם הראשון, בזה שמצד אספקלריא המאירה הגופנית נשארה קצת במעמדה, וממחציתו ולמטה איש נאמר גבי משה, ומתוך כך פירש מן האשה. ומצד זיהרא עילאה דאדם הראשון מתעלה כל הגופניות כולה, אני אמרתי אלהים אתם, ותפארת אדם לשבת בית נעשה למכון האורה האלהית העליונה. עין לא ראתה אלהים זולתך. ועל דבר זה בשרשו נסמית עינו של בלעם הרשע, רמה ירך בל יחזיון, ובל יראה גאות ד'.</p>	<p>שמונה קבצים ו קמו ישנם בתוך הרגשת הבשר ניצוצי דמיון, ובתור הדמיון ניצוצי שכל, בתוך השכל ניצוצי רוח הקודש, בתור רוח הקודש ניצוצי נבואה, בתוך הנבואה ניצוצי אספקלריא מאירה, בתוך אספקלריא מאירה ניצוצי זיהרא עילאה דאדם הראשון, בתוך זיהרא עילאה דאדם הראשון ניצוצי אור החיים של אחר התקון השלם של כל העולמים, אחר תחיית המתים ויום שכולו שבת. ומי שעניני פקוחות, בא מכל הרגשת בשר למעלה למעלה, עד אור החיים של אור עולמים שלאחר תחיית המתים, של גילוי עדן עולמי עולמים במקור חייהם, כי עמך מקור חיים. ומתוך חשבון ארוך זה נמשכים והולכים נחלי דעה, נחלי יראת שמים ויראת חטא, נחלי מדות תרומיות, נחלי חרות עליונה, נחלי אהבה ואורחות כבוד עד אין חקר.</p>	<p>שמונה קבצים ז ט הדמיונות, והשכליות, והופעת הקודש הנעלה מן השכל, הן שלשת מדרגות של המהותיות הרוחניות של האדם ושל העולם, שהן קשורות זו בזו. כל נקודה דמיונית יש לעומתה נקודה שכלית, שהיא יונקת ממנה, ושבעילוייה היא עולה עד מעלתה ומתאחדת במקורה, וכל נקודה שכלית יש לה לעומתה נקודה הופעתית בקודש, הרוממה מכל לשון ונשגבה מכל השכלה, שהיא יונקת ממנה ועולה בעילוייה עד מדרגתה. בהתאחדותם של כל הנקודים הדמיוניים וההופעיים, בחטיבה משוכללת, מתיצב עולם מלא, משולש בקודש, שכל אחד ואחד מהם הוא מואר מכל שלשת מדרגותיו. והאדנות העליונה של מלכות שמים מתיצבת בתבנית כל, הממלאה את כל היכלי הדמיון ברוממות שכלולו. והשם הקדוש הבלתי נהגה, המיוחד באותיותיו בהכללתו של כל היה היה ויהיה בשורשו ומקורו, המשתפך לתוכו ממקוריותו הנעלמה, ממלא אור את כל ההשכלות, אשר במרומים ממעל, ואשר בשפל מתחתיות. ואותה הצפיה למרחוק, אשר כל עבר, כל הוה, וכל עתיד יערך לעומתה, <i>תמלא</i> מזוהר אותו העתיד המאושר, שיתגלה שהוא באמת היה הוה ויהיה תמיד, המאחד במעלה עליונה את כל הדמיונות, את כל השכליות ואת כל ההופעות שבכל קודש וקודש קדשים, אהיה אשר אהיה, ממלא בזיו הוד קדשו את כל חדרי הקודש של כל אנשי הרוח העליון, את כל אשר רוח ד' מדבר במ ולתו על לשונם, את כל צופי מרכבה, ואת כל <i>ממסחלים</i> בהדרת קודש שורש ההויות כולן, בהיותם מלאי שכלול <i>מס</i> בכל <i>ערך</i>, גם טרם יצא שכלולם לאור. <i>מס</i> ההתראות המוגבלה מופיעה להיות לשעשועים עדינים, לכל הדבקים ברוי קודש נועם עליון, כהני ד', המברכים בשמו ובו יתהללו.</p>

2.3 הקודש הכללי

מס' 480	הפסקות באורה"ק ב (מהר" תשכ"ד) הקודש הכללי א (אורה"ק ב עמ' רפג-רפו)	הפסקות במקורן שמונה קבצים ז קעא
<p>הקדש ה'N38'</p> <p>הקודש העצמי הוא החכמה, ההכרה לבדה, זוהר האידיאות העליונות, בהיותן ברום עליונותן, בלא שום הגבלה, בלא שום פרטיות של צביון, אפילו של כללי כלליות אשר במציאות. שהכל הוא פרטי ומוגבל לגבי הרוחב ואי הגבוליות של החכמה העליונה, ברום עזווה. החכמה ברוממות קדשה היא למעלה מהחרות, נשגבה מעלמא דחירו, דכל חופש וחירות אשר בעולמים מינה תליא. צורת העולמים כולם, וכל אידיאליהם, שיגוב תכלית הויתם, וכל רום ועומק של חייהם, עדנת שירתם וריווי שמחתם, וחדות עדונם, הכל כלא נחשב לגבי טוהר הקודש של עצם החכמה. רק בהכנתה של החכמה אל הצירורים, האידיאליים, בתור השלטה על ערכים מציאותיים, מתהווה זה האור, ששם העולם של החרות מתראה. שם בעולם החרות, בעדן הצירורים וביצירת האידיאליים באופן הראוי לרדת לתפיסת הוית אידיאליים מוגבלים, יוצרי עולמים, מהוי חיים, ממציא נשמות, ומחדשי צבאי צבאות, מכח הפועתה של תכונת החרות של בית חיי כל העולמים, בצורתה העליונה, מתגלה הוד הבינה, שהיא דוגמתה של ההכרה הטהורה, המתבסמת בשיריה, כנגינת נועם וחדות רננים. הידידה אל הנועם, מהערך העליון של הקודש שממעל לכל נועם, היא מאצלת הוד הבינה בכל מערכי ההויה, והאי עלמא עילאה אף על גב דלאו איהו דינא, דינין מתערין מיניה, ושורש הגבורות במקוריותן הוא מגביר עוד את מעמק הנועם בהדר תפארתו. אמנם מקום השאיבה המקורית, ששם היש המוחלט שוכן בחבינו, איננו כי אם ברום הקודש, האידיאליות שממעל למדת כל חרות, מפני שאין תוכן של מוכשר לצאת משם, אפילו אחרי רבוא רבבות של הורדות והשתלשלויות. ממקור החיים, שהוא למעלה מן החיים, שואב ישראל את רוחו, וממעל לכל ערכי עולמים מרחף הוא לתפקידו. אמנם כדי להאיר הארת החיים בכל הנשמות, ובכל מרחבי עולמי עד, הרי אור הקודש של תוכן היש המוחלט מופיע בעדו במלא כל מילואים, ונחלי עדנים שוטפים וזורמים ברוח בינה, אשר בדברי אלהים חיים, שעל ידם שואבים הם כל צמאי נהרת הקודש את אור הקודש בחוסן עזוו. אם מתשווקת תאות עדנים וחשקת נועם, המתגברת בתוכן הנשמה, מצד תגבורת פרטיות צביונה, יחשוב כל חושב את הנועם למקור ההויה, לתוכן היש, ואליו ישים כל מגמתו, בתואר הנצח, ומגמת דורי דורות, אם כי חשק נפלא בפליאות צדקת עולמים ישים שם את משטרו, הרי יסודי החיים הולכים ומתמוטטים, מפני עזיבת האור המרומם אשר לחסנת הקודש, שממעל לכל חרות וכל נועם. ובידידה אחר ירידה בשטפי דורות, יוכלו התוכנים להורות עד כדי מאפלויות המחשכים, אשר לכל רשע וכסל, אשר למוקדי שאול, יסודי הבליה וההעדרים בכל גונייהם. ואותו הצביון המיוחד, שמוטור בו ישראל, שוכן בחכמת אל דעות ד', ברום קדשה, מכון עזה ותפארת הדר מלכותה, וצביוני כל עולמים ממנה ישאו משך ברכתם, להתהוות, להבנות, להתעלות, ולהשתכלל, להתרומם ולהתקדש עדי עד. ועל כן ברום חוסן אמונת ישראל אור הטהור של שיגוב החכמה שוכן, האמת העליונה, ממעל לכל הנועמים, ממעל לכל אידיאלי המגמות, המקציבות הגבולות בקצה תכליתן. והאפלת ההכרה בטוהר הקודש לא תקובל לבסע על ידה את המוסר הנרצה, אפילו בשביל העולם היותר ירוד, שבו שוכן האדם, יושב בית חומר, כי אם הכל יונק ממקורו העליון, ממכון היש המוחלט, ששם החכמה שוכנת בטוהר קדשה. בהראות כבוד ד' לישראל במשכן נקדש בכבודו, ההוראה התורית ממכון החכמה יוצאת היא, והיא מנתחת את כל קויה לפרטיהם ולפרטי פרטיהם, והעולמים המוגבלים, המוגלמים, וכל עלילות מצעדים אשר ליצורי עולמים, על פי מעמק הקודש אשר להחכמה בקדשה כוננו, ואורייתא מחכמה נפקת, ואבא יסד ברתא, ד' בחכמה יסד ארץ. על דוקא ממקור הקודש אשר לאספקלריא המאירה נובעים הם כל הליכות עולם אשר לישראל, והם הם הליכות עולמים, אשר ערובתם לכל היש, לכל אשר נשמה באפו, ולכל אשר תחיהו רוח חיים, לכל יצור נוצר, ולכל מעשה, מפעל ותכנית, לבא למכון הקודש, להתאשר באושר הישות המוחלטה, שאין עמנ הערד וכליון. והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו, מה קדוש לעולם קיים אף הם לעולם קיימים. ונדב ואביהו, אשר בזריחת פאר רוחם פאר רוחם שאבו תוכן הארתם אז ממעיין הבינה, המוכנה כבר להאציל אצילות</p>	<p>הקודש העצמי הוא החכמה, ההכרה לבדה, זוהר האידיאות העליונות, בהיותן ברום עליונותן, בלא שום הגבלה, בלא שום פרטיות של צביון, אפילו של כללי כלליות, אשר במציאות. שהכל הוא פרטי ומוגבל לגבי הרוחב ואי הגבוליות של החכמה העליונה, ברום עזווה. החכמה ברוממות קדשה היא למעלה מהחרות, נשגבה מעלמא דחירו, דכל חופש וחירות אשר בעולמים מינה תליא. צורת העולמים כולם, וכל אידיאליהם, שיגוב תכלית הויתם, וכל רום ועומק של חייהם, עדנת שירתם וריווי שמחתם וחדות עדונם, הכל כלא נחשב לגבי טוהר הקודש של עצם החכמה. רק בהכנתה של החכמה אל הצירורים, האידיאליים, בתור השלטה על ערכים מציאותיים, מתהווה זה האור ששם העולם של החרות מתראה. שם בעולם החרות, בעדן הצירורים וביצירת האידיאליים באופן הראוי לרדת לתפיסת הוית אידיאליים מוגבלים, יוצרי עולמים, מהוי חיים, ממציא נשמות, ומחדשי צבאי צבאות, מכח הפועתה של תכונת החרות של בית חיי כל העולמים, בצורתה העליונה, מתגלה הוד הבינה, שהיא דוגמתה של ההכרה הטהורה, המתבסמת בבשמי השירה, כנגינת נועם וחדות רננים. הידידה אל הנועם, מהערך העליון של הקודש שממעל לכל נועם, היא מאצלת הוד הבינה בכל מערכי ההויה, והאי עלמא עילאה אף על גב דלאו איהו דינא, דינין מתערין מיניה, ושורש הגבורות במקוריותן הוא מגביר עוד את מעמק הנועם בהדר תפארתו. אמנם מקום השאיבה המקורית, ששם היש המוחלט שוכן בחבינו, איננו כי אם ברום הקודש, האידיאליות שממעל למדת כל חרות, מפני שאין תוכן של מוכשר לצאת משם, אפילו אחרי רבוא רבבות של הורדות והשתלשלויות. ממקור החיים, שהוא למעלה מן החיים, שואב ישראל את רוחו, וממעל לכל ערכי עולמים מרחף הוא לתפקידו. אמנם כדי להאיר הארת החיים בכל הנשמות, ובכל מרחבי עולמי עד, הרי אור הקודש של תוכן היש המוחלט מופיע בעדו במלא כל מילואים, ונחלי עדנים שוטפים וזורמים ברוח בינה אשר בדברי אלהים חיים, שעל ידם שואבים הם כל צמאי נהרת הקודש את אור הקודש בחוסן עזוו. אם מתשווקת תאות עדנים וחשקת נועם, המתגברת בתוכן הנשמה מצד תגבורת פרטיות צביונה, יחשוב כל חושב את הנועם למקור ההויה, לתוכן היש, ואליו ישים כל מגמתו, בתואר הנצח ומגמת דורי דורות, אם כי חשק נפלא בפליאות צדקת עולמים ישים שם את משטרו, הרי יסודי החיים הולכים ומתמוטטים, מפני עזיבת האור המרומם אשר לחסנת הקודש, שממעל לכל חרות וכל נועם. ובידידה אחר ירידה בשטפי דורות, יוכלו התוכנים להורות עד כדי מאפלויות המחשכים אשר לכל רשע וכסל, אשר למוקדי שאול, יסודי הבליה וההעדרים בכל גונייהם. ואותו הצביון המיוחד, שמוטור בו ישראל, שוכן בחכמת אל דיעות ד', ברום קדשה, מכון עזה ותפארת הדר מלכותה, וצביוני כל עולמים ממנה ישאו משך ברכתם, להתהוות, להבנות, להתעלות, ולהשתכלל, להתרומם ולהתקדש עדי עד. ועל כן ברום חוסן אמונת ישראל אור הטהור של שיגוב החכמה שוכן, האמת העליונה, ממעל לכל הנועמים, ממעל לכל אידיאלי המגמות, המקציבות הגבולות בקצה תכליתן. והאפלת ההכרה בטוהר הקודש לא תקובל לבסע על ידה את המוסר הנרצה, אפילו בשביל העולם היותר ירוד שבו שוכן האדם, יושב בית חומר, כי אם הכל יונק ממקורו העליון, ממכון היש המוחלט, ששם החכמה שוכנת בטוהר קדשה. בהראות כבוד ד' לישראל במשכן נקדש בכבודו, ההוראה התורית ממכון החכמה יוצאת היא, והיא מנתחת את כל קויה לפרטיהם ולפרטי פרטיהם, והעולמים המוגבלים, המוגלמים, וכל עלילות מצעדים אשר ליצורי עולמים, על פי מעמק הקודש אשר להחכמה בקדשה כוננו, ואורייתא מחכמה נפקת, ואבא יסד ברתא, ד' בחכמה יסד ארץ. על כן דוקא ממקור הקודש אשר לאספקלריא המאירה נובעים הם כל הליכות עולם אשר לישראל, והם הם הליכות עולמים, אשר ערובתם לכל היש, לכל אשר נשמה באפו, ולכל אשר תחיהו רוח חיים, לכל יצור נוצר, ולכל מעשה, מפעל ותכנית, לבא למכון הקודש, להתאשר באושר הישות המוחלטה, שאין עמנ הערד וכליון. והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו, מה קדוש לעולם קיים אף הם לעולם קיימים. ונדב ואביהו, אשר בזריחת פאר רוחם פאר רוחם שאבו תוכן הארתם אז ממעיין הבינה, המוכנה כבר להאציל אצילות</p>	

<p>מוגבלה, להיות משתוה לערכי עולמים, אך זרה הקריבו, ובקרבתם לפני ד' וימותו. ונועדתי שמה לבני ישראל, ונקדש בכבודי. וידע ישראל אז עדי עד את יסוד חייו ועולמו, כי ממקור חכמה יצא, וממענייה העליונים הרי הוא הולך הלוך ומתורה, אשר רק בהקשבת רב קשב, בקישור למרומי הקודש, ילכו הפלגים, עד הבעתם ברבבות גוונים לדברי אלהים חיים, שכולם נתנו מרועה אחד. וצמאון ריווי הנועם אשר לנשמות הטהורות של מידועיו של מקום, שבהם נקדש הכבוד, פועל הוא את פעולתו המעוטרה לחיי השעות אשר בשטפי הנצחים. זכייתו של פנחס זה אליהו, המקנא לד' בהוראות השעות, ומלאך הברית אשר אנו חפצים שבא יבא, והוא כאש מצרף וכבורית מכבסים, ואומרו סלה הוא, וזכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחורב על כל ישראל חקים ומשפטים.</p>	<p>להאציל אצילות מוגבלה, להיות משתוה לערכי עולמים, אך זרה הקריבו, ובקרבתם לפני ד' וימותו, ונועדתי שמה לבני ישראל, ונקדש בכבודי. וידע ישראל אז עדי עד את יסוד חייו ועולמו, כי ממקור חכמה יצא, וממענייה העליונים הרי הוא הולך הלוך ומתורה, אשר רק בהקשבת רב קשב, בקישור למרומי הקודש, ילכו הפלגים עד הבעתם ברבבות גוונים לדברי אלהים חיים, שכולם נתנו מרועה אחד. וצמאון ריווי הנועם, אשר לנשמות הטהורות, של מידועיו של מקום, שבהם נקדש הכבוד, פועל הוא את פעולתו המעוטרה לחיי השעות אשר בשטפי הנצחים. זכותו של פנחס זה אליהו, המקנא לד', בהוראות השעות, ומלאך הברית אשר אנו חפצים שבא יבא, והוא כאש מצרף וכבורית מכבסים, ואומרו סלה הוא, וזכרו תורת משה עבדי, אשר צויתי אותו בחורב על כל ישראל חקים ומשפטים.</p>
<p>שמונה קבצים ז קעב</p> <p>אותה האידאולוגיה הכמוסה שממעל <u>מכל</u> העולמים, היא המבוקשת מכל טהורי לב וקדושי רעיון. אותה המגמה, שמפני עוצם קדשה, גדלה זהרה ורומה, אינה יכולה להגלות בשום מחשבה מפורטה, בשום רעיון מוקצב, אבל היא מתעלה על כל הגיון, על כל מחשבה ושאיפה נאצלת, ועל כן היא מחיה, מעודדת, מרוממת ומקדשת, בתוספות קודש ותעצומה פנימית, את כל חיי כל הגות של כל שאיפה כבודה וכל מסכת חיים עדינים - רק אותה השאיפה בהפלגתה היא מכוננת עולמים וצביונם, והיא יוצרת משאת נפש בכל נפש מבורכה. אותו הפרצוף הכמוס, של העולם הנסתר, אנו מבקשים לתקן, למלאותו אורה, להשלימו בכל תיקוניו, עד שיוכלו כל העולמים ושאיפותיהם, כל הנשמות ומגמת חייהם, על ידו להתברך. וכשאנו עוסקים בתורה לשמה, הרי חסדנו עולה מעל שמים, ואמתנו על שחקים, ושמי קודש ושחקי טוהר הם מתמלאים אור וחיים, משיקוי טללי אורות של אותה ההגות הכמוסה, היושבת בסתר עליון וצל שדי, ומזיו האור של העולם הבא המוחלט, אשר בכל מלא עולמים עולם הבא יקרא, נבנים ומשתכללים כל עולמי הזהים אשר לכל צביוני <u>תבל</u> ומילואיהם. ישראל עושה חיל, שואב מזיו יום שכולו טוב ושכולו ארון, להכין כס י' בכל יפעת ממשלתו, על כסא דוד ועל ממלכתו, להכין אותה ולסעדה באמת ובצדקה, המתנשאת ממעל לכל רכרוכית מדוכאה, ומתרוממת בעז קנאת קודש, מקור כל חסד ואמת נצחית, מעתה ועד עולם. קנאת ד' צבאות תעשה זאת.</p>	<p>481 הקודש הכללי ב (אורה"ק ב עמ' רפז-רפח) הפלות הכמוסה</p> <p>אותה האידאולוגיה הכמוסה, שממעל <u>לכל</u> העולמים, היא המבוקשת מכל טהורי לב וקדושי רעיון, אותה המגמה, שמפני עוצם קדשה, גדלה זהרה ורומה, אינה יכולה להגלות בשום מחשבה מפורטה, בשום רעיון מוקצב, אבל היא מתעלה על כל הגיון, על כל מחשבה ושאיפה נאצלת, ועל כן היא מחיה, מעודדת, מרוממת ומקדשת בתוספות קודש ותעצומה פנימית את כל חיי כל הגות של כל שאיפה כבודה וכל מסכת חיים עדינים, רק אותה השאיפה בהפלגתה היא מכוננת עולמים וצביונם, והיא יוצרת משאת נפש בכל נפש מבורכה. אותו הפרצוף הכמוס, של העולם הנסתר, אנו מבקשים לתקן, למלאותו אורה, להשלימו בכל תיקוניו, עד שיוכלו כל העולמים ושאיפותיהם, כל הנשמות ומגמת חייהם, על ידו להתברך. וכשאנו עוסקים בתורה לשמה, הרי חסדנו עולה מעל שמים, ואמתנו על שחקים, ושמי קודש ושחקי טוהר, הם מתמלאים אור וחיים, משיקוי טללי אורות של אותה ההגות הכמוסה, היושבת בסתר עליון וצל שדי. ומזיו האור של העולם הבא המוחלט, אשר בכל מלא עולמים עולם הבא יקרא נבנים ומשתכללים כל עולמי הזהים, אשר לכל צביוני <u>תבל</u> ומילואיהם. ישראל עושה חיל, שואב מזיו יום שכולו טוב ושכולו ארון, להכין כס י' בכל יפעת ממשלתו, על כסא דוד ועל ממלכתו, להכין אותה ולסעדה באמת ובצדקה, המתנשאת ממעל לכל רכרוכית מדוכאה, ומתרוממת בעז קנאת קודש, מקור כל חסד ואמת נצחית, מעתה ועד עולם. קנאת ד' צבאות תעשה זאת.</p>
<p>שמונה קבצים ב ו, ז</p> <p>הקדושה העליונה, כשהיא מופיעה על היחיד ועל הצבור, היא מעמידה אותם על המעמד של הרצון העליון, המופיע בכל ההווה כולה, וממילא זורח גם כן בס אתו האור המקורי, שמחיה את אותו הרצון הקדוש והנשגב, הרצון הפרטי אינו או מצומצם ומאופל, סגור במצרים של ההשגות והמאויים שעל פי התנאים המצומצמים של ההווה, כי אם הוא בוקע ועולה, הולך ומזהיר, לאין חקר, ומתאחד הוא בפנימי פנימיות עם הענג העליון, העדן האלהי, בכל מילואו וטובו, היורד לההווה כולה בשפע אורו. התעלות הרצון למרומים עליונים הללו היא מחדשת את כל טפוס ההווה לצד מעלה, חוקי החיים, חוקות שמים וארץ, מאירים באור עליון, באור של גדולה, באור של הופעת חיים בכל היש בצורה עליונה, בצורה רחבה ומלאה, באור חי העולמים ומקור חיי החיים. כל התורות, הדינים, הרעיונות, המוסרים, הטבעיות, הסדרים, הנימוסים, החכמות, השירים, הרצונות, זעזועי החיים, תנועות ההווה, התקיימותה אחיזתה <u>במדות</u> הישות, אינם אלא אוצרות מלאי אושר, שהרצון המתעלה מכל, בעדנו, בגבורת עוזו ובהוד נצחו, ביסוד תפארתו וברום חשק תפארת מלכותו, יגלה ויראה בהם בוהר מלא. מהתנועה היותר תחתונה, הולכים הדברים כסדרם בלא הפסק, עד המרומים העליונים. הישוב המדיני, החיים הפרטיים, המאויים, הדאגות, צרכי הקיום היותר ירודים, החפץ לרומם את הכלל, את האומה כולה, את כל העולם, את כל ההווה, את הנשמות כולן, את כל החושים, הנטיות, לאחד את כל העולמים, לנצח את המות, להעשיר את חיי החיים ממרומי מקוריותם, כל החפצים ההם וכל</p>	<p>482 הקודש הכללי ג (אורה"ק ב עמ' רפח-רצא) הקדושה העליונה הכללית</p> <p>הקדושה העליונה, כשהיא מופיעה על היחיד ועל הצבור, היא מעמידה אותם על המעמד של הרצון העליון, המופיע בכל ההווה כולה, וממילא זורח גם כן בס אתו האור המקורי, שמחיה את אותו הרצון הקדוש והנשגב. הרצון הפרטי אינו או מצומצם ומאופל, סגור במצרים של ההשגות והמאויים שעל פי התנאים המצומצמים של ההווה, כי אם הוא בוקע ועולה, הולך ומזהיר לאין חקר, ומתאחד הוא בפנימי פנימיות עם הענג העליון, העדן האלהי, בכל מילואו וטובו, היורד לההווה כולה בשפע אורו. התעלות הרצון למרומים עליונים הללו היא מחדשת את כל טפוס ההווה לצד מעלה, חוקי החיים, חוקות שמים וארץ מאירים באור עליון, באור של גדולה, באור של הופעת חיים בכל היש בצורה עליונה, בצורה רחבה ומלאה, באור חי העולמים ומקור חיי החיים. כל התורות, הדינים, הרעיונות, המוסרים, הטבעיות, הסדרים, הנימוסים, החכמות, השירים, הרצונות, זעזועי החיים, תנועות ההווה, התקיימותה אחיזתה <u>במדות</u> הישות, אינם אלא אוצרות מלאי אושר, שהרצון המתעלה מכל, בעדנו, בגבורת עוזו ובהוד נצחו, ביסוד תפארתו וברום חשק תפארת מלכותו, יגלה ויראה בהם בוהר מלא. מהתנועה היותר תחתונה הולכים הדברים כסדרם בלא הפסק עד המרומים העליונים. הישוב המדיני, החיים הפרטיים, המאויים, הדאגות, צרכי הקיום היותר ירודים. החפץ לרומם את הכלל, את האומה כולה, את כל העולם, את כל ההווה, את הנשמות כולן, את כל החושים, הנטיות, לאחד את כל העולמים, לנצח את המות, להעשיר את חיי החיים ממרומי מקוריותם, כל החפצים ההם וכל</p>

132. בכתב היד כתוב ככול הנראה "בשם".

133. נראה שיש כאן טעות דפוס.

<p>זה גם פרטי וחודר, הולך ומתבטא בכיטוי חי בהגלמה המעשית. הגודל של החיים האלהיים, חיי הקודש שבמציאות, חיי הנשמות, המלאכים, החיים הצורתיים, שהוד היושר, ותפארת הגבורה, המרופדת בצדק ואמת, רקומים בהם, הולכים ומשתלמים, והאדם כולו נעשה בכל הרגשותיו, מחשבותיו, רצונותיו וחפציו, מרותיו, תאותיו, הרהוריו, וחזיונות דמיונו, כולו מלא שרשים איתנים, שיונקים מכל ההווה הטבעית, ושלמעלה מן הטבע, שמתמימים את החיים המוגבלים עם החיים שלמעלה מכל גבול, שעושים תמיד את האדם היחידי לכח מרכז את הכל, בלהט אידיאל קבוע, רם עד אין קץ, וחובק את כל, עד בלי אבד גם ניצוץ קל. ויושר אלהי, ואמת שמימית נצחית, ומוסר אנושי, ודרכי שלום ונועם, מתלכדים יחד. ומעלה אחר מעלה באה ההכרה של חפץ ד' בעולמו, של אידיאל היצירה הכללית, עד לידי התגלות של מקור למגמה, הנאותה לפי גדלה לקשרה בקשר של מבטא הרצון, שאנו כבר באים למצב של חופש כזה, ליחס אותו לאלהי מרום, יוצר כל, שאין חקר לגדולתו. ותואר הגודל מתמלא מפגימותיו, והולך ומרוה נחת את האדם, המלא אושר אלהי בכל חייו, ואת כל היקום העומד ברוח חכמת אלהים חיים.</p>	
<p>שמונה קבצים ד ז</p> <p>מתחילים אנחנו לקלוט את רשמי הקודש מעט מעט, נקודה אחר נקודה מתנוצצת עלינו, כמטר וכרכיבים יורדים הם עלינו הופעות שחקים אלו. בהתקבצם יעשו כולם אבוקת אור גדולה אחת, ייסוד בנשמתנו את מרכזם, ומסלולם יחדור את כל עצמיות הויתנו. והננו הולכים ומתכשרים אל הסיגול של הנשמתיות הכללית, שבכל האורות הנקודיים היא ממלאה את התפשטות חייה.</p>	<p>484 הקודש הכללי ה (אורה"ק ב עמ' רצג-רצד) <i>נע' הקודש</i> מתחילים אנחנו לקלוט את רשמי הקודש מעט מעט, נקודה אחר נקודה מתנוצצת עלינו, כמטר וכרכיבים יורדים הם עלינו, הופעות שחקים אלו, בהתקבצם, יעשו כולם אבוקת אור גדולה אחת, ייסוד בנשמתנו את מרכזם, ומסלולם יחדור את כל עצמיות הויתנו. והננו הולכים ומתכשרים אל הסיגול של הנשמתיות הכללית, שבכל האורות הנקודיים היא ממלאה את התפשטות חייה.</p>
<p>שמונה קבצים ג רנד</p> <p>באים אורות הקודש, על ידי לימוד התורה, על ידי הגיון חכמה, על ידי קיום המצות, על ידי הדרכות המוסר והמדות הטובות, כל אחד מסוג מיוחד, מגוון מיוחד, והם מתרכבים בתוך הנשמה העסוקה בהם, מרוממים הם את ערכה, מוסיפים לה חיים עצמיים מקוריים. והוספה זו ספוגה היא מכל היש הרוחני, שהיש הגשמי והמעשי כלול כבר בתוכו, כלול הוא מכל המצוי, ומשביע ומרוה את הנשמה ומטעימה מכל, והיא באיתנותה חוזרת היא ומשפיעה ממקור חילה הפנימי אל הכל. והאורות הרוחניים בעצמם, שמהם באו תוספות החיים הללו אליה, חוזרים ומאירים באור יקר, באור מלא נגהות, מלא תעצומה, וברכת שדי מתגדלת ועולה כפורחת. אשרי האיש הגורם ברכת עולמים זאת בכל מעשיו ודרכיו, זהו איתן העולם.</p>	<p>485 הקודש הכללי ו (אורה"ק ב עמ' רצד) <i>תוספת הקודש</i> באים אורות הקודש, על ידי לימוד התורה, על ידי הגיון חכמה, על ידי קיום המצות, על ידי הדרכות המוסר והמדות הטובות, כל אחד מסוג מיוחד, מגוון מיוחד, והם מתרכבים בתוך הנשמה העסוקה בהם, מרוממים הם את ערכה, מוסיפים לה חיים עצמיים מקוריים. והוספה זו ספוגה היא מכל היש הרוחני, שהיש הגשמי והמעשי כלול כבר בתוכו, כלול הוא מכל המצוי, ומשביע ומרוה את הנשמה ומטעימה מכל, והיא באיתנותה חוזרת היא ומשפיעה ממקור חילה הפנימי אל הכל. והאורות הרוחניים בעצמם, שמהם באו תוספות החיים הללו אליה, חוזרים ומאירים באור יקר, באור נהדר ונערב, מלא נגהות, מלא תעצומה, וברכת שדי מתגדלת ועולה כפורחת. אשרי האיש הגורם ברכת עולמים זאת בכל מעשיו ודרכיו, זהו איתן העולם.</p>
<p>שמונה קבצים ג עד</p> <p>המחשבות העליונות של הקדושה, הנובעות ממקור הקודש, מאור התורה והחכמה, הן מעדנות את הנפשות מוסיפות בהן אור של חיים אמתיים. וחכמים יחידים המתנשאים לעדן עליון זה על ידי קישור נשמתם במעדנות זיו החכמה העליונה, על ידי קישורם אל כל ההמון כולו הם מעדנים גם נשמותיהם. ביותר הדבר פועל בישראל, מפני הקישור האחדותי הפנימי שיש לעם פלאות, עם אחד זה. וכל מה שמתבררת אמת זו יותר לשרידים אשר ד' קורא, הם מתחזקים באחיותם בתורה העליונה. ואפילו כשהדבר מזדמן שמצד מניעות מצביות, גופניות וצדדיות, מתעלם האור של העדן מהם, וזיו החכמה והקדושה העליונה מתגלה עליהם בלא קרני ההוד של השמחה והתפארת המלאים, מכל מקום מתחזקים הם בעבודתם, ואינם עוזבים את מעמדם, מיחילים הם לתשועת ד', שעוד ישוב ויאיר להם אורו. ובין כה וכה יודעים הם בידיעה גמורה, שכל מה שהם יותר מתנשאים ברום מעלה של הצירורים הקדושים העליונים, עושים הם פעולה ממשית להעלות נשמות רבות מתהומות שיקועם, להעלות אבני חן יקרות משפל המצב אשר הורדו שם על ידי המון תלאות גשמיות ורוחניות. ועל ידי העירוב הבלתי ניכר שזרמי אורותיהם של קדישי עליונים הללו מעורבים הם עם החפצים והנשיות של כל ההמון כולו, עצם החיים הולך ומתעדן, שמחת החיים הפנימית מתעלה, ורגש הטוב והיושר, ואור הקודש העלום הולך ומתגלה מבין החרכים, והעולם כולו נעשה שוה הרבה יותר ופרי העבודה מתראה במקומות אשר אין עולה על שום דעת</p>	<p>486 הקודש הכללי ז (אורה"ק ב עמ' רצה-רצו) <i>צדן הקודש</i> המחשבות העליונות של הקדושה, הנובעות ממקור הקודש, מאור התורה והחכמה, הן מעדנות את הנפשות מוסיפות בהן אור של חיים אמתיים, וחכמים יחידים המתנשאים לעדן עליון זה על ידי קישור נשמתם במעדנות זיו החכמה העליונה, על ידי קישורם אל כל ההמון כולו, הם מעדנים גם נשמותיהם. ביותר הדבר פועל בישראל, מפני הקישור האחדותי הפנימי שיש לעם פלאות, עם אחד זה. וכל מה שמתבררת אמת זו יותר לשרידים אשר ד' קורא, הם מתחזקים באחיותם בתורה העליונה. ואפילו כשהדבר מזדמן שמצד מניעות מצביות, גופניות וצדדיות, מתעלם האור של העדן מהם, וזיו החכמה והקדושה העליונה מתגלה עליהם בלא קרני ההוד של השמחה והתפארת המלאים, מכל מקום מתחזקים הם בעבודתם, ואינם עוזבים את מעמדם, מיחילים הם לתשועת ד', שעוד ישוב ויאיר להם אורו. ובין כה וכה יודעים הם בידיעה גמורה, שכל מה שהם יותר מתנשאים ברום מעלה של הצירורים הקדושים העליונים, עושים הם פעולה ממשית להעלות נשמות רבות מתהומות שיקועם, להעלות אבני חן יקרות משפל המצב אשר הורדו שם על ידי המון תלאות גשמיות ורוחניות. ועל ידי העירוב הבלתי ניכר שזרמי אורותיהם של קדישי עליונים הללו מעורבים הם עם החפצים והנשיות של כל ההמון כולו, עצם החיים הולך ומתעדן, שמחת החיים הפנימית מתעלה, ורגש הטוב והיושר, ואור הקודש העלום הולך ומתגלה מבין החרכים, והעולם כולו נעשה שוה הרבה יותר ופרי העבודה מתראה במקומות אשר אין עולה על שום דעת</p>

	<p>לשער מי הם המברכים שם, מי הם המזילים טללי הנועם, מי הם המכניסים רגשי השלום והידידות, מי הם הגורמים להישרת השכל, לאיזור הכח, לעדינות הרוח, והגדלת התקוות, כל אלה רסיסים הם מעולם האורה, החי בנשמתן של ישרים עליונים. הם הם נגידי העולם, שרי הקודש, האוהבים הגדולים של כל המעשים, שרוח החסד והאהבה של רבון כל העולמים שרויה בנשמותיהם, הם הם בעלי הרצון החזק להאיר ולהיטיב, לפאר ולשמח, לכבד ולהדר את הכל, הם הם קדושי אלהים המכובדים, שהכבוד שרוי אתם, שהוא מתיחד עם נשמתם, שאיננו פורש מהם גם כשהעולם כולו מביט עליהם בלעג ובוז, הם הם החושבים העליונים, העונים הגדולים, המלאים גאות ד', החלשים במבט החצוני, ומלאים עז וגבורה פנימית לאין תכלית, גבורי כח עושי דבר ד'.</p>	
487	<p>הקודש הכללי ח (אורה"ק ב עמ' רצז-רצח) דמות הקדושה הכללית הקדושה העליונה היא קדושת הדומיה, קדושת ההויה, שהאדם מכיר את עצמו בטל בפנימיותו הפרטית וחי חיים כלליים, חיי כל מרגיש הוא חיי הדומם, הצומח והחי, חיי הכלל כולו, של כל מדבר, של כל איש מאישי האדם, חיי כל שכל וכל מכיר, כל משיג וכל מרגיש, וההויה כולה מתעלה עמו למקורה, והמקור מתגלה תמיד עליה ועליו ברוב הדר, בהוד קדושה באמת ובנחת. כל האושר, כל הטוב והיושר, כל העז והתפארת, כל החיל והגבורה שופעים עליו, אורו של עולם הוא יסודו ואומץ המשכת חייו, בזכותו נזון העולם כולו, וכאין וכאפס הוא בעיניו, הוא אינו מתקדש, נבדל ונפרש, חי הוא וכל חייו קודש קודשים, חיי חיים הם, דופק לבבו, מרוצת דמו, שאיפות נפשו, הסתכלותו ומבט עיניו, הכל חיי אמת, חיי גבורה אלהית שוטפים בהם ועל ידם. אם יפיל עצמו קדוש הדומיה לעבודה מצומצמת, בתפלה, בתורה, בצמצום מוסריות ודיקנות פרטיות, יסבול וידוכא, יחוש כי נשמה מלאה כל היקום לוחצים בצבתים, להסגירה במועקה מצומצמת של מדה, של התוית דרך מיוחד, בשעה שכל הדרכים יחד הנם לפניו פתוחים, כולם מלאים אור, כולם אוצרים חיים. החוצפא שבעקבתא דמשיחא באה מתוך תשוקה פנימית לקדושת הדומיה העליונה, וסוף שתגיע לה, כי עתידין ישראל להיות עומדים לפני מוחיצתן של מלאכי השרת, ואלו שואלים להם מה פעל אל, מה חידוש יש בישיבה של מעלה. בניהם עתידים להיות נביאים מהמדרגה היותר עליונה, ממדרגתו של משה רבנו ומוזיהרא עילאה דאדם הראשון, עץ החיים כולו בכל עמק טובו יתגלה בהם ועל ידם. להביא אורה עליונה זו לעולם צריכים עבודת צדיקים מלאי חסד עליון, המגלים בהגיון לבם וחישת נשמתם את אוצר הטוב הגנוז בסגולת הסגולה של חיי ישראל, מעבר מזה, והמון קשור בקדושת אבות, במורשה קהלת יעקב, שואף לנקודת חייו בכל מאורו, מתפחד ומצטער על כל ההיס, מתמקמק מפרצת הגדרים, חוגר כחו לאשר ולקיים כל משפט כתוב באמונת אומן. קטיגוריא בין תלמידי חכמים, דרכים מדרכים שונים, סותרים זה את זה, מתגלים בחיים, ומרוץ האור עושה את שלו, בחדרי הנשמה, נשמת הגוי, ברוב קדשה, ואורו של משיח הולך ומתגלה.</p>	
488	<p>הקודש הכללי ט (אורה"ק ב עמ' רצט-ש) הקדושה האדםית ראוי היה שכל תוכן של קדושה ילקח בראשית השגתו מכללות האדם, שהרי ההכרה של הקדושה כללית היא, ותוכן הקישור של האדם עם ד' הוא תוכן שלמעלה מכל עם, ואחר כך יהיה נמשך בלבוש מיוחד ישראלי. אבל הקלקולים שבעולם כולו גרמו שנשתכח יסוד הקודש מכללות האדם, ונעשה בישראל יצירה חדשה, שמשום כך צריכה כל מחשבת קודש להמשך ממקור ישראל בראשיתה. ומכל מקום ישנם גבורי כח שהם מוצאים את יסוד העולם, שבשורש נשמתו של אדם הראשון, ההולכת ומפעמת את לבו של האדם בכללו, ועומק טוב זה מתקדם אצלם לכל, ואחר כך לוקחים את התמצית של קודש זה, ומלבישים אותו את בגדי ההוד של התורה והמצוה, וכל הקודש המיוחד שישראל מצויינים בו, עד שהם ממשיכים על עצמם גם דבקות אלהית, מפולשת מאורה של תורה, ושמתח המצות, מרוב כל. האדם תמצית הכל הוא, שייך הוא על להכל, איך אפשר שלא יפעל על הכל. ואומה שדבקתה בחיי כל הוא כל תכנה, וארחות חייה ממלא כל נובעים הם, איך לא את כל יעלו. את העולמים ימלאו אורה, את הבריאה יפרנסו באור הנאצל, את היצירה בזהר הבריאה, את העשיה של היצירה, בעולמים, ובאדם, בכל נשמה, שמחה וחרוה,</p>	
<p>על שום דעת לשער מי הם המברכים שם, מי הם המזילים טללי הנועם, מי הם המכניסים רגשי השלום והידידות, מי הם הגורמים להישרת השכל, לאיזור הכח, לעדינות הרוח והגדלת התקוות, כל אלה רסיסים הם מעולם האורה החי בנשמתן של ישרים עליונים. הם הם נגידי העולם, שרי הקודש, האוהבים הגדולים של כל המעשים, שרוח החסד והאהבה של רבון כל העולמים שרויה בנשמותיהם. הם הם בעלי הרצון החזק להאיר ולהיטיב, לפאר ולשמח, לכבד ולהדר את הכל. הם הם קדושי אלהים המכובדים, שהכבוד שרוי אתם, שהוא מתיחד עם נשמתם, שאיננו פורש מהם גם כשהעולם כולו מביט עליהם בלעג ובוז. הם הם החושבים העליונים, העונים הגדולים, המלאים גאות ד', החלשים במבט החצוני, ומלאים עז וגבורה פנימית לאין תכלית, גבורי כח, עושי דבר ד'.</p>	<p>שמונה קבצים ב לה הקדושה העליונה היא קדושת הדומיה, קדושת ההויה, שהאדם מכיר את עצמו בטל בפנימיותו הפרטית, וחי חיים כלליים, חיי כל מרגיש הוא חיי הדומם, הצומח והחי, חיי הכלל כולו, של כל מדבר, של כל איש מאישי האדם, חיי כל שכל וכל מכיר, כל משיג וכל מרגיש, וההויה כולה מתעלה עמו למקורה, והמקור מתגלה תמיד עליה ועליו ברוב הדר, בהוד קדושה, באמת ובנחת. כל האושר, כל הטוב והיושר, כל העז והתפארת, כל החיל והגבורה שופעים עליו. אורו של עולם הוא, יסודו ואומץ המשכת חייו. בזכותו ניזון העולם כולו, וכאין וכאפס הוא בעיניו. הוא אינו מתקדש, נבדל ונפרש. חי הוא, וכל חייו קודש קודשים, חיי חיים הם, דופק לבבו, מרוצת דמו, שאיפות נפשו, הסתכלותו ומבט עיניו, הכל חיי אמת, חיי גבורה אלהית, שוטפים בהם ועל ידם. אם יפיל עצמו קדוש הדומיה לעבודה מצומצמת, לתפלה, לתורה, לצמצום מוסריות ודייקנות פרטיות, יסבול וידוכא, יחוש כי נשמה מלאה כל היקום לוחצים בצבתים, להסגירה במועקה מצומצמת של מדה, של התוית דרך מיוחד, בשעה שכל הדרכים יחד הנם לפניו פתוחים, כולם מלאים אור, כולם אוצרים חיים. החוצפא שבעקבתא דמשיחא באה מתוך תשוקה פנימית לקדושת הדומיה העליונה, וסוף שתגיע לה, כי עתידין ישראל להיות עומדים לפני מוחיצתן של מלאכי השרת, ואלו שואלים להם מה פעל אל, מה חידוש יש בישיבה של מעלה. בני החצונות פורצו הדרכים והאצרים, עתידים להיות נביאים מהמדרגה היותר עליונה, ממדרגתו של משה רבנו ומוזיהרא עילאה דאדם הראשון. עץ החיים כולו בכל עמק טובו יתגלה בהם ועל ידם. להביא אורה עליונה זו לעולם, צריכים עבודת צדיקים מלאי חסד עליון, המגלים בהגיון לבם וחישת נשמתם את אוצר הטוב הגנוז בסגולת הסגולה של חיי ישראל, מעבר מזה, והמון קשור בקדושת אבות, במורשה קהלת יעקב, שואף לנקודת חייו בכל מאורו, מתפחד ומצטער על כל ההיס, מתמקמק מפרצת הגדרים, חוגר כחו לאשר ולקיים כל משפט כתוב באמונת אומן. קטיגוריא בין תלמידי חכמים, דרכים מדרכים שונים, סותרים זה את זה, מתגלים בחיים, ומרוץ האור עושה את שלו בחדרי הנשמה, נשמת הגוי, ברוב קדשה, ואורו של משיח הולך ומתגלה.</p>	<p>שמונה קבצים א תקכ, תקכא ראוי היה שכל תוכן של קדושה ילקח בראשית השגתו מכללות האדם, שהרי ההכרה של הקדושה כללית היא, ותוכן הקישור של האדם עם ד' הוא תוכן שלמעלה מכל עם, ואחר כך יהיה נמשך בלבוש מיוחד ישראלי. אבל הקלקולים שבעולם כולו גרמו, שנשתכח יסוד הקודש מכללות האדם, ונעשה בישראל יצירה חדשה, שמשום כך צריכה כל מחשבת קודש להמשך ממקור ישראל בראשיתה. ומכל מקום ישנם גבורי כח שהם מוצאים את יסוד העולם, שבשורש נשמתו של אדם הראשון, ההולכת ומפעמת את לבו של האדם בכללו, ועומק טוב זה מתקדם אצלם לכל, ואחר כך לוקחים את התמצית של קודש זה, ומלבישים אותו את בגדי ההוד של התורה והמצוה, וכל הקודש המיוחד שישראל מצויינים בו, עד שהם ממשיכים על עצמם גם דבקות אלהית מפולשת מאורה של תורה ושמתח המצות, מרוב כל. האדם תמצית הכל הוא, שייך הוא על להכל, איך אפשר שלא יפעל על הכל. ואומה שדבקתה בחיי כל הוא כל תכנה, וארחות חייה ממלא כל נובעים הם, איך לא את כל יעלו. את העולמים ימלאו אורה, את הבריאה יפרנסו באור הנאצל, את היצירה בזהר הבריאה, את העשיה של היצירה, בעולמים ובאדם, בכל נשמה, שמחה וחרוה,</p>

	<p>שמחת מצוה ואור תורה. נחלת יעקב עולה בגאון. האומה שהיא יונקת מן הכל, ממקור הכל, ממה שהוא למעלה מן הכל, היא מנצחת את הכל, כובשת את כשנכבשת, מנצחת את כשהיא מנוצחת, מקובצת היא בפיזור, ומושלטת בשעבוד.</p>
489	<p>הקודש הכללי י (אורה"ק ב עמ' ש) <i>כרון הקדשה משרה</i> הקדושה העליונה, שהיא יסוד הצדקות המופלגה הרוחנית, היא כשרון גאוני, מוטבע ביסוד החיים ושרשי הנשמה. מובן שיש מקום לרצון החפשי לפתח את הכשרון הזה, וגם לטשטשו, אבל ביסודו הוא כשרון, ולא רק רצון פשוט. הצדיקים הגדולים, גאוני המוסר וגאוני הקדושה הם דרושים לעולם הרבה יותר מהדרישה של כל בעלי החכמות היפות והעליונות, כתכונה ופילוסופיה שירה ועוד. יש תכונה מיוחדת לכנסת ישראל, לגדל בתוכה צדיקים איתני עולם. הצדקות במרומי חסידותה תוכל לצאת אל הפועל בשכלולה רק על פי ההכרה של האחדות האלהית וטהרתה, ודעה עליונה זו יסוד חיי האומה היא, על כן היא מוכשרה, לגידול כשרון זה. ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ.</p>
490	<p>הקודש הכללי יא (אורה"ק ב עמ' שא-שב) <i>התפלות אור הקדשה משרה</i> אור הקודש מתפשט בתחלה על כח הדבור, שנעשה כולו נובע ממעין החיים של הקדושה, המפוארה בהוד יפעת חכמתה וזוהר חייה, ואחר כך מתעלה גם כן חוש השמיעה, שכל הנשמע מצטרף לאור גדול, טהור וקדוש, ואחר כך האור מתפשט על חוש הראיה, וכל מראה עינים מתקדש ומתעלה, ומביא חשבון עולם ברור וצלול, וחיים קדושים עליונים וברכת ד' נשגבת להביא טובה לכל אשר יביט בעיני הקודש, עין ד' אל יראיו למיחלים לחסדו. ואחר כך כל תנועה, וכל רגש וזעזוע נעשה מלא חן וכבוד עליון, עד המדה העליונה של הופעת אור קודש גם על כל קניינו, על כל מה שמשמש בהם, מקלו, חמורו, וכל אשר לו. אמנם להחיות מתים על ידי המשענת, זאת היא מדה של צדיקים לעתיד לבא, ואלישע רצה להופיע אור קודש זה, בעולם הזה, ונדחה הדבר עד עת קץ. וניצוצי אורות מזה באים לישרי לב, מעין עולם הבא, ותחית המתים באה על ידי אליהו זכור לטוב, אשר באדרתו צפון כח הקודש לשפוך רוח נבואה, ולעשות פלאות, בצעקת איה ד' אלהי אליהו. ולא יפול רוחנו בקרבנו מבקשות גדולות, כי לא על צדקותינו אנו מפילים תחנונינו, כי על רחמיך הרבים, ד' אלהי אבותינו, וחסדך ישראל. ואם מרבים אנו לחשוך ולשאוף, הלא גם תשוקה וחסדך מרומים זה אך מידי אביר יעקב לנו הוא, ומשם רעה אבן ישראל.</p>
491	<p>הקודש הכללי יב (אורה"ק ב עמ' שב) <i>התפלות הקדשה מהוה</i> הקדושה הולכת ומתפשטת בעולם, ברו גדול היא מטהרת את מעשיה, היא מטהרת ומאמצת את רצונו של האדם, ומכשרת אותו, שיהיה כלי מעשה לשכלול העולם, החיצוני והפנימי, והיא מעלה את הרצון האנושי למרומי שכלו המעשי והעיוני. אם יציאת מצרים תעקר ממקומה, אם העבר איזה פעם לא יהיה לו תפקיד עיקרי, להחיות את הרוח, יהיה זה באופן שכבר כל תמציתו יהיה מסור בהווה, כל הניצוצות הנשמתיים יהיו קבועים בנור העתיד, בהיותו להוה. שהם עלו מתהום העבר, בעת שהוא היה רק הצנור העקרי, שחיי הרוח בעולם נמשכו על ידו.</p>
492	<p>הקודש הכללי יג (אורה"ק ב עמ' שג-שד) <i>התפלות הקדשה משרה</i> אורות הקודש, שמתנוצצים באיזו נקודה, צריכים תמיד להעריך את ערכם, איך הם מתפשטים בגניזה בכל המרחב, והולכים בשבילים נסתרים וזרמים חבויים, עד שבאים להתגלות באותה הנקודה המאירה. קדושת האדם שבישראל, הרי היא חבויה בכל האדם הכללי, באנושיות כולה, בעומק הגניזה, והיא הולכת וזורמת, על ידי כמה דרכים עמוקות, סבוכים וגנוזים, עד שבאים לידי הגילוי של ההארה בנשמת ישראל. קדושת המקום מלאה כל העולם, אבל חבויה היא ועלומה, והולכים שטפי הקודש המסתתרים ושואפים אל מקום התגלותם, עד שבאים לידי גילוי בארץ ישראל, ראש עפרות תבל, ומשם לנקודת הקודש, בית המקדש, ואבן שתיה, מציון מכלל יופי אלהים הופיע. קדושת הזמן מתפשטת היא על כל אורך הזמן, ברוך ד' יום יום, והולכים קוי אורי הקודש ונמשכים בצורה מסותרת, עד שבאים לידי הבעה וגילוי בזמנים המקודשים, בקדושת השבת, תחלה למקראי קודש, בתור קדושה מקורית, שהיא משפעת קדושה על העולם ועל ישראל, ובקדושת הימים טובים,</p>
	<p>ככל נשמה, שמחה וחדוה, שמחת מצוה ואור תורה. נחלת יעקב תמיד עולה בגאון. האומה שהיא יונקת מן הכל, ממקור הכל, ממה שהוא למעלה מן הכל, היא מנצחת את הכל, כובשת את כשהיא מנוצחת, מנצחת את כשהיא מנוצחת, מקובצת היא בפיזור, ומושלטת בשעבוד.</p>
	<p>שמונה קבצים ד קט הקדושה העליונה, שהיא יסוד הצדקות המופלגה הרוחנית, היא כשרון גאוני, מוטבע ביסוד החיים ושרשי הנשמה. מובן שיש מקום לרצון החפשי לפתח את הכשרון הזה, וגם לטשטשו, אבל ביסודו הוא כשרון, ולא רק רצון פשוט. הצדיקים הגדולים, גאוני המוסר וגאוני הקדושה, הם דרושים לעולם הרבה יותר מהדרישה של כל בעלי החכמות היפות והעליונות, כתכונה ופילוסופיה, שירה ועוד. יש תכונה מיוחדת לכנסת ישראל לגדל בתוכה צדיקים איתני עולם. הצדקות במרומי חסידותה תוכל לצאת אל הפועל בשכלולה רק על פי ההכרה של האחדות האלהית וטהרתה, ודעה עליונה זו יסוד חיי האומה היא, על כן היא מוכשרה, לגידול כשרון זה. ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ.</p>
	<p>שמונה קבצים ו קלו אור הקודש מתפשט בתחלה על כח הדבור, שנעשה כולו נובע ממעין החיים של הקדושה, המפוארה בהוד יפעת חכמתה וזוהר חייה, ואחר כך מתעלה גם כן חוש השמיעה, שכל הנשמע מצטרף לאור גדול, טהור וקדוש, ואחר כך האור מתפשט על חוש הראיה, וכל מראה עינים מתקדש ומתעלה, ומביא חשבון עולם ברור וצלול, וחיים קדושים עליונים, וברכת ד' נשגבת, להביא טובה לכל אשר יביט בעיני הקודש, עין ד' אל יראיו למיחלים לחסדו, ואחר כך כל תנועה, וכל רגש וזעזוע, נעשה מלא חן וכבוד עליון, עד המדה העליונה של הופעת אור קודש גם על כל קניינו, על כל מה שמשמש בהם, מקלו, חמורו, וכל אשר לו. אמנם להחיות מתים על ידי המשענת, זאת היא מדה של צדיקים לעתיד לבא, ואלישע רצה להופיע אור קודש זה בעולם הזה, ונדחה הדבר עד עת קץ. וניצוצי אורות מזה באים לישרי לב, מעין עולם הבא. ותחית המתים באה על ידי אליהו זכור לטוב, אשר באדרתו צפון כח הקודש לשפוך רוח נבואה, ולעשות פלאות, בצעקת איה ד' אלהי אליהו. ולא יפול רוחנו בקרבנו מבקשות גדולות, כי לא על צדקותינו אנו מפילים תחנונינו, כי על רחמיך הרבים, ד' אלהי אבותינו, וחסדך ישראל. ואם מרבים אנו לחשוך ולשאוף, הלא גם תשוקה וחסדך מרומים זה אך מידי אביר יעקב לנו הוא, ומשם רועה אבן ישראל.</p>
	<p>שמונה קבצים א תקצו הקדושה הולכת ומתפשטת בעולם. ברו גדול היא מטהרת את מעשיה. היא מטהרת ומאמצת את רצונו של האדם, ומכשרת אותו, שיהיה כלי מעשה לשכלול העולם, החיצוני והפנימי, והיא מעלה את הרצון האנושי למרומי שכלו המעשי והעיוני. אם יציאת מצרים תעקר ממקומה, אם העבר איזה פעם לא יהיה לו תפקיד עיקרי להחיות את הרוח, יהיה זה באופן שכבר כל תמציתו יהיה מסור בהווה, כל הניצוצות הנשמתיים יהיו קבועים בנור העתיד, בהיותו להוה. שהם עלו מתהום העבר, בעת שהוא היה רק הצנור העקרי שחיי הרוח בעולם נמשכו על ידו.</p>
	<p>שמונה קבצים ה פב אורות הקודש שמתנוצצים באיזו נקודה, צריכים תמיד להעריך את ערכם איך הם מתפשטים בגניזה בכל המרחב, והולכים בשבילים נסתרים וזרמים חבויים, עד שבאים להתגלות באותה הנקודה המאירה. קדושת האדם שבישראל, הרי היא חבויה בכל האדם הכללי, באנושיות כולה, בעומק הגניזה, והיא הולכת וזורמת על ידי כמה דרכים עמוקות, סבוכים וגנוזים, עד שבאים לידי הגילוי של ההארה בנשמת ישראל. קדושת המקום, מלאה כל העולם, אבל חבויה היא ועלומה, והולכים שטפי הקודש המסתתרים ושואפים אל מקום התגלותם, עד שבאים לידי גילוי בארץ ישראל, ראש עפרות תבל, ומשם לנקודת הקודש, בית המקדש ואבן שתיה, מציון מכלל יופי אלהים הופיע. קדושת הזמן, מתפשטת היא על כל אורך הזמן, ברוך ד' יום יום, והולכים קוי אורי הקודש ונמשכים בצורה מסותרת, עד שבאים לידי הבעה וגילוי בזמנים המקודשים, בקדושת השבת, תחלה למקראי קודש, בתור קדושה מקורית, שהיא משפעת קדושה על העולם ועל ישראל, ובקדושת הימים טובים,</p>

<p>בתור מקבלי שפעת הקודש, על ידי ישראל דקדשינהו לזמנים. דוגמת הארת הנשמה שבחושים, עין רואה ואזן שומעת, שלא ממקורם הפרטי הם לוקחים את אורם, אלא אותה הארת החיים השוטפת מאור הנשמה להחיות את הגויה כולה, מקנה איכות חיים של ראייה ושמיעה, שעל ידי התפרצות הכח בבאו עד הנקודה היותר מוכשרת לגילוי, יוצא הוא אל הפועל בתור ראייה בעין ושמיעה באוזן. וכיוצא בו בכל המון הגילויים שבעולם, בארחות ההיסטוריות, בין המתגלות בצורה טבעית, בין בארחים פלאיים, כל הבא בזמן מיוחד איננו כי אם התרכוזות של מילוי להמון כחות שהיו כבר אצורים בגניזה, ונתעכבה פעולתם עד השעה המוכשרת להבעתם. למען ציון לא אחשה ולמען ירושלים לא אשקוט, עד יצא כנגד צדקה וישועתה כלפיד יבער. וראו גוים צדקך וכל מלכים כבודך, וקורא לך שם חדש אשר פי ד' יקבנו. החידוש הוא בשם, בהתגלות, בביטוי ובפרסום, אבל העצמיות לא נתחדשה. מעת היתה שם אני. למען ציון לא אחשה, ולמען ירושלים לא אשקוט, עד יצא כנגד צדקה, וישועתה כלפיד יבער, וראו גוים צדקך וכל מלכים כבודך, וקרא לך שם חדש אשר פי ד' יקבנו.</p>	<p>בתור מקבלי שפעת הקודש, על ידי ישראל דקדשינהו לזמנים. דוגמת הארת הנשמה שבחושים, עין רואה ואזן שומעת, שלא ממקורם הפרטי הם לוקחים את אורם, אלא אותה הארת החיים השוטפת מאור הנשמה, להחיות את הגויה כולה, בבאו עד הנקודה היותר מוכשרת לגילוי, יוצא הוא אל הפועל, בתור ראייה בעין ושמיעה באוזן. וכיוצא בו בכל המון הגילויים שבעולם, בארחות ההיסטוריות, בין המתגלות בצורה טבעית, בין בארחים פלאיים, כל הבא בזמן מיוחד איננו כי אם התרכוזות, של גילוי, להמון כחות שהיו כבר אצורים בגניזה, ונתעכבה פעולתם עד השעה המוכשרת להבעתם. החידוש הוא בשם, בהתגלות בביטוי ובפרסום, אבל העצמיות לא נתחדשה. מעת היתה שם אני. למען ציון לא אחשה, ולמען ירושלים לא אשקוט, עד יצא כנגד צדקה, וישועתה כלפיד יבער, וראו גוים צדקך וכל מלכים כבודך, וקרא לך שם חדש אשר פי ד' יקבנו.</p>
<p>שמונה קבצים ח רא</p> <p>בשני סעיפים ראשיים צריכים אנו להיות עסוקים בחקירת הקודש, ביסוד הספרות שלה והתגלותה בהמון הרחב, ובהתעלותה בהכרתם של בעלי הכשרון ואנשי הרוח. הסעיף האחד הוא מענין <i>אמתיות</i> <i>le</i> התוכן של הקודש, בביאור זוהר אמתתו ובירור ודאותו. והסעיף השני הוא מענין הצורך של הקודש, עד כמה ההתודעות של אמתתו של תוכן הקודש מיסד כל מוסד טוב, ועד כמה כל בנין מוכרח הוא להיות נשפל, ועומד להיות מתקעקע על ידי ההחשכה של אור הקודש. וממילא תולד בקרבנו הידיעה החיה, איך שהאמת והצורך המה באמת מאוחדים ביסודם. והתענוג האלהי של התגלות אור האמת בבהיקותו, עם עצמת האמת ביסוד בטחון עזו, הוא באמת ענין אחד, ומושג אחד, המצטייר לערכים רבים ושונים רק על פי ההרצה הדיבורית, אודות הגוונים המרובים האצורים ביסוד האמת, שממלאים את כל העולמים כולם חוסן ותפארת נצחים.</p>	<p>493 הקודש הכללי יד (אורה"ק ב עמ' שז) <i>אמתיות הקדש אלהי</i></p> <p>בשני סעיפים ראשיים צריכים אנו להיות עסוקים בחקירת הקודש, ביסוד הספרות שלה, והתגלותה בהמון הרחב, ובהתעלותה בהכרתם של בעלי הכשרון ואנשי הרוח. הסעיף האחד הוא מענין אמתיות התוכן של הקודש, בביאור זוהר אמתתו, ובירור ודאותו. והסעיף השני הוא מענין הצורך של הקודש, עד כמה ההתודעות של אמתתו של תוכן הקודש מיסד כל מוסד טוב, ועד כמה כל בנין מוכרח הוא להיות נשפל, ועומד להיות מתקעקע על ידי ההחשכה של אור הקודש. וממילא תולד בקרבנו הידיעה החיה, איך שהאמת והצורך המה באמת מאוחדים ביסודם. והתענוג האלהי של התגלות אור האמת בבהיקותו, עם עצמת האמת ביסוד בטחון עזו, הוא באמת ענין אחד, ומושג אחד, המצטייר לערכים רבים ושונים רק על פי ההרצה הדיבורית, אודות הגוונים המרובים האצורים ביסוד האמת, שממלאים את כל העולמים כולם חוסן ותפארת נצחים.</p>
<p>שמונה קבצים ד קכב, קכא</p> <p>בקטנות הדעת מונח ארס פנימי, שנדמה על ידו, שכל הנתקה מן החול אל הקודש היא דחיה מישות אל אפסיות. ואף על פי שההודאה החיצונית מנגדת לזה, מצד קבלת האמונה שמסערת את כל כושל, גם הנשפל בקטנות, בכל זאת בעצמותה של ההכרה חסר זה היסוד המאיר, המזוהר את נשמת האדם בתוכיותה, שעל ידו הנשמה טבועה כולה בהכרתה העליונה, שכל הנתקה מן החול אל הקודש היא בריחה מחורבן ואפסיות אל הישוב, המילוי, והישות הכבירה והאיתנה, אל <i>"ח"</i> חיי החיים בעוצם מקוריותם והזרמת שפעםם ההומיה, מלאת המנוחה והעז. מתוך הכרת הגודל הזה, בהוד תיאוריו הנצחיים שאינם פוסקים, מתגדלת התפלה בתכונתה, ומוצאה היא את מטרתה בביטויה וגילוי חייה. התמלאות המאויים נעשה לה דבר נטפל. כמו חלב ודשן תשבע נפשי ושפתי רננות יהלל פי. נקודת הישות, העולמית הכללית, ונקודת היש הנשמית של האדם העולמי, אחת היא. ההבדל שבין הכרת העולם בתור חזיון ריק, צללי צבעים וצלילי קולות מתעים, ובין הכרתו בעומק המילוי והישות ההויתית, תלוי בגודל העליה העצמותית של הנשמה, שהיא בעליה עולה, וכל העולמים עולים עמה, מעומק התהו והאפסיות, לרום הבנין והישות המוחלטה. אור הדעת הפועל, היוצר והמחיה, כשהוא נשאב במהות, כבר יש לו עמדה עצמותית. היצירה אינה חזיון שוא, כי אם פעולה ומציאות מוחלטה. חזון העולם בתור פעולה יצירתית, שהאדם אחוז בו כולו, הרי הוא נותן לו את ערכי הגודל והשיגוב כולם, לו ולעולמים כולם. וכשנעמיק בדבר, נמצא, שכל משאת נפש חיצונית, כל חכמי הגוים וכל מלכותם, כל מה שהוא עומד בהכרתו ועומק חשקת עצמיותו מחוץ להספגה של העוצם, האור המלא כל, המרום מכל, מקור אור עליון, אשר תחתית הדרגתו היא ההבטאה של אור אין סוף, הוא הכל באמת חזון שוא, ומקסם כזב, שאין פדות לאדם ממנו כי אם בריחה מוחלטת מכל משא של ישות כוזבה, כדי לבוא להמנוחה הנכספת של האפסיות האמיתית. והמנוס אל הישות האמיתית, אל החיים במנוחת האמת שלהם, אינו כי אם בעומק עליונות זו, שאמונת ישראל, רוחו, נשמתו, שאיפתו, מדעו, וכל תקותו, וכל תקות עולמים בו נתונה. כל הגוים כאין נגדו, מאפס ותהו נחשבו לו. ואך כך אל ואין עור, ואין מבלעדי מושיע. ואשם דברי בפין ובצל ידי כסיתך, לנטע שמים וליסד ארץ, ולאמר לציון עמי אתה. <i>אמתי יי אלהי אלהי ישראל</i></p>	<p>494 הקודש הכללי טו (אורה"ק ב עמ' שח-שט) <i>ישות הקדש</i></p> <p>בקטנות הדעת מונח ארס פנימי, שנדמה על ידו, שכל הנתקה מן החול אל הקודש היא דחיה מישות אל אפסיות. ואף על פי שההודאה החיצונית מנגדת לזה מצד קבלת האמונה, שמסערת את כל כושל, גם הנשפל בקטנות, בכל זאת בעצמותה של ההכרה חסר זה היסוד המאיר, המזוהר את נשמת האדם בתוכיותה, שעל ידו הנשמה טבועה כולה בהכרתה העליונה, שכל הנתקה מן החול אל הקודש היא בריחה מחורבן ואפסיות אל הישוב המילוי והישות הכבירה והאיתנה, אל חיי החיים בעוצם מקוריותם, והזרמת שפעםם ההומיה, מלאת המנוחה והעז. מתוך הכרת הגודל הזה, בהוד תיאוריו הנצחיים שאינם פוסקים, מתגדלת התפלה בתכונתה, ומוצאה היא את מטרתה בביטויה, וגילוי חייה. התמלאות המאויים נעשה לה דבר נטפל. כמו חלב ודשן תשבע נפשי ושפתי רננות יהלל פי. נקודת הישות, העולמית הכללית, ונקודת היש הנשמית של האדם העולמי, אחת היא. ההבדל שבין הכרת העולם בתור חזיון ריק, צללי צבעים וצלילי קולות מתעים, ובין הכרתו בעומק המילוי והישות ההויתית, תלוי בגודל העליה העצמותית של הנשמה, שהיא בעליה עולה, וכל העולמים עולים עמה, מעומק התהו והאפסיות, לרום הבנין והישות המוחלטה. אור הדעת, הפועל, היוצר והמחיה, כשהוא נשאב במהות, כבר יש לו עמדה עצמותית. היצירה אינה חזיון שוא, כי אם פעולה ומציאות מוחלטה. חזון העולם בתור פעולה יצירתית, שהאדם אחוז בו כולו, הרי הוא נותן לו את ערכי הגודל והשיגוב כולם, לו ולעולמים כולם. וכשנעמיק בדבר, נמצא, שכל משאת נפש חיצונית, כל חכמי הגוים וכל מלכותם, כל מה שהוא עומד בהכרתו ועומק חשקת עצמיותו מחוץ להספגה של העוצם, האור המלא כל, המרום מכל, מקור אור עליון, אשר תחתית הדרגתו היא ההבטאה של אור אין סוף, הוא הכל באמת חזון שוא, ומקסם כזב, שאין פדות לאדם ממנו כי אם בריחה מוחלטת מכל משא של ישות כוזבה, כדי לבוא להמנוחה הנכספת של האפסיות האמיתית. והמנוס אל הישות האמיתית, אל החיים במנוחת האמת שלהם, אינו כי אם בעומק עליונות זו, שאמונת ישראל, רוחו, נשמתו, שאיפתו, מדעו, וכל תקותו, וכל תקות עולמים בו נתונה. כל הגוים כאין נגדו, מאפס ותהו נחשבו לו. ואך כך אל ואין עור, ואין מבלעדי מושיע. ואשם דברי בפין ובצל ידי כסיתך, לנטע שמים וליסד ארץ, ולאמר לציון עמי אתה. <i>אמתי יי אלהי אלהי ישראל</i></p>

495	<p>הקודש הכללי טז (אורה"ק ב עמ' שי) <i>טז'ן הקדש</i></p> <p>מהו הדבר הנוטל את טעם החיים מההגיון העליון, מהו הענין המרעיל את הנפשות, שלא יחושו את נועם הקודש, את אור ד', ולא יבססו את כל מעשיהם ושאיפות חייהם על פיו, רק אותו הדמיון המתעה, המראה את הוד האצילות בצורה שוממה, ואת כל המהומה שבחיים בצורה מיושבת ובנויה, מה שהוא השקר היותר מסואב שבעולם. אכן זאת היא עבודתם הקדושה של אנשי לב, לחשוף תמיד בלא הרף את המעיין הרוחני, לחוש בלב פנימה ולגלות לאחריים את ההוד ואת ההדר, את העז ואת ההויה האיתנה והמבונה של החיים האציליים, אשר מקור חייהם הוא אור הקדש, המתרפק על האהבה העליונה, אהבת ד', בזיו טהרתה ועצמת אורה. מתוך הכרה זו נגוהות יצאו, והחיים יטהרו, והאומה בכללה תכיר את מטרותיה, את רז מלחמותיה בכל ימי התולדה הארוכה והמסובכה שלה. אז תכיר ותדע, כי על קו הנבואה, על משקל רוח הקודש, ועל בסיס החיים של תורת אל חי, בכל דרכיה ומעשיה, בכל חיי היחיד והצבור שלה, בכל השקפות עולם שלה, אך בהם תמצא אשרה, ועל ידם תעמיד את יסודות תחיתה, וכונניות מוסדי שובה אל ארצה ואל תיקון לאומיותה.</p>
496	<p>הקודש הכללי יז (אורה"ק ב עמ' שיא) <i>יז'ן הקדש</i></p> <p>יש עולם של חול, ועולם של קודש, עולמים של חול ועולמים של קודש, העולמים סותרים זה את זה. כמובן הסתירה היא סוביקטיבית. האדם בהשגתו המצומצמת אינו יכול לפשר בין הקודש ובין החול, ואינו יכול להשוות את סתירותיהן, והן אמנם מיושבות ברום עולם, במכון קודש הקודשים.</p>
497	<p>הקודש הכללי יח (אורה"ק ב עמ' שיא) <i>יח'ן הקדש</i></p> <p>כשיוצאים מעולם הקודש אל החול, או להיפך, בלא הדרגה, מתארע לנשמה מה שמתארע לגוף וחושיו כשהם יוצאים מן ההיפוך אל ההיפוך, מאפלה לאורה, מחמה לצינה, צער ולפעמים גם נזק. שתי הגנות ישנן נגד היוזק זה, או לסדר את היציאה בהדרגה מקודש עליון לקודש תחתון ממנו, וכן הלאה, עד שבאים אל התוכן של חול, זאת היא מרת כל אדם. אבל עוד מדרגה יותר עליונה נמצאת, והיא הרמת כל החול כולו אל הקודש. זאת היא מרת המעולים שבצדיקים, והמדה הצפויה לעולם בעתידו הנשגב, כיום ההוא¹³⁶ יהיה על מצלות הסוס קדש לד'.</p>
498	<p>הקודש הכללי יט (אורה"ק ב עמ' שיב) <i>יט'ן הקדש</i></p> <p>ההבדלים הם בכלל היצירה. ההבדל בין קודש לחול, עובדות הן, שטטוש צורתם הוא חורבן. ההתעמקות בהבנה והרגשה בענין הבדל זה הוא מקור לפרי רוח מרובה. אמנם אחרי כל אלה משיגים בדעה ברורה, שכל אלה הם דברים עובדים, וההתעלות של הכל לקודש, ולאחזה, להשויה ולעדינות, הוא הרעיון הנצחי, החי תמיד בכל רוח נדיבה, והזהירות של ההבדלות הנם דברים שוטפים ונובעים מחיי שעה. הרעיון הכללי של ההשויה, שהוא יסוד טובת הלב ואהבת הבריות הזכה, הולך הוא במערכי הרוים בהעלאת הניצוצות, המפוזרות בכל עמקי הקליפות, וברעיון הגדול של התהפכות הכל לקדושה גמורה ומוחלטת, על ידי עבודה הדרגית שאינה פוסקת, של חסד, שלום, משפט, אמת ורחמים.</p>
499	<p>הקודש הכללי כ (אורה"ק ב עמ' שיג) <i>כ'ן הקדש</i></p> <p>אי אפשר לומר כלל שתהיה עין הנשמה צרה בהגוף, אף על פי שהענינים שהם שואפים אליהם ופועלים בהם ובונים אותם נראים כרחוקים זה מזה. וכן אי אפשר שנשמת הנשמה, הרוח האצילי העליון שהוא מחיה את הנשמה, תהיה עינו צרה בהנשמה, אף על פי שהיא מוגבלת וירודה לגביה, כמו שהגוף מוגבל הוא וירוד כלפי הנשמה. וכן הוא הדין בכל ההוה ובכל ההנהגה, הכללית והפרטית, האישית והצבורית, זהו דרך החיים. כשוראים אנו אנשים מתגברים לאחוז מגמות גופניות. או חילוניות, והם עסוקים בכנין האומה,</p>

136. בכתב היד כתוב במקום "ביום ההוא" – "והיו בהם".

	<p>והתבל, ואנו מרגישים, שיסוד החיים ומקור ההצלחה נתון הוא בתוך התפקידים העליונים, לא בבנין החמרי, כי אם בהרוחני, ולא בהרוחני החלוני, כי אם בצדדי העליונים המקודשים, קודש הקדשים, אל ירע לבנו בכל המפעלים הללו. אל נעלים עין מהצורך הגדול להתבססותה של נשמת הנשמה, אל הנשמה ואל הגוף, ואל הסתדרותם הטובה, כלומר הצורך של הקדושה העליונה, האידיאלית, האצילית האלהית, אל הבסיסים של הרוחניות החלונית, וזו האחרונה אל הגופניות וכל פנותיה, ובהתאחדות הכחות כולם יהיה הבנין שלם.</p>
500	<p>הקודש הכללי כא (אורה"ק ב עמ' שיד) קדשה מחרכת ואלנה יש קדושה בונה, ויש קדושה מחרכת, הקדושה הבונה טובה גלוי, והמחרכת טובה גנוז, מפני שהיא מחרכת כדי לבנות מה שהוא יותר נעלה ממה שכבר בנוי. המשיג את סוד הקדושה המחרכת יכול הוא לתקן כמה נשמות, ולפי גודל השגתו כך גדול הוא כח תקונו. מהקדושה המחרכת יוצאים הלוחמים הגדולים, המביאים את הברכה לעולם, מעלת משה בעל היד החזקה, ששבר את הלוחות. מי שאין נפשו משוטטת במרחבים, מי שאינו דורש את אור האמת והטוב בכל לבבו, איננו סובל הריסות רוחניות, אבל אין לו גם כן בנינים עצמיים. הוא חוסה בצלם של הבנינים הטבעיים, כמו השפנים שהסלעים הם מחסה להם. אבל האדם, מי שנשמת אדם בקרבו, נשמתו לא תוכל לחסות כי אם בבנינים שהוא בונה בעמלו הרוחני, שאיננו פוסק תמיד מעבודתו הוריוה. לפעמים הרעיון עולה למעלה, מתאווה בענינים רבי הכללות והטוהר, אז מתחלשים ביותר הענינים השפלים, היותר פריטיים, האחוזים במסעדי הדמיון, והמשפטים הרגילים, וכל חלקי הטוב והקודש, שהיו אחוזים בהם, מתרופפים, והאדם נשאר משתומם, עד שיוברק לו אור יותר בהיר, שיבנה את הריסתו הרוחנית, בנין יותר נעלה, ויקח גם כן את כל מעמקי הטוב והקודש, שהיו נתונים בתוך אותם הענינים השפלים והשטחיים, ויבנה מהם עולם חדש, עולם מלא אור גדול.</p>
501	<p>הקודש הכללי כב (אורה"ק ב עמ' שטו-שטז) מצרכות הקדש והחומר בנשיות הקודש שבעולם, אנו מוצאים את תכונת הנטיה המוטבעה בטבע הנפש, גם בצדדיה החמריים והשפלים, אלא שעל גביהם מתגלה אור הנטיה היותר עליונה ואצילית. וככה הולכים הם המצדדים, וגבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם, עד כדי היפעה האלהית, באור פני מלך חיים, דברי אלהים חיים, אשר לתורת חיים. הנטועה בעם הקודש, העומד להתהלך לפני ד' בארצות החיים. אז בהקשר הנורמלי של המדרגות, התכונה השפלה הטבעית, המוטבעת בטבע החמרני של האדם, אובדת היא את תכונתה, והיא בטלה ברוב האור העליון שלמעלה ממנה, כמדת שרגא בטיהרא, וכנר לפני אבוקה, וכטפה בים הגדול. אמנם מסייעת היא אותה הנקודה השפלה, המוטבעת בנפש התחתונה, לעזוז את עצמת הקודש, ברדתו אל מערכות החומר וחושיו, ופועלת היא בזה את פעולתה גם על כל אצילות היפעה שהמדות העליונות יושבות עליה, כחמרא דיתבי על דורדיא, המועילה לקיומו ואמוצו. בתכונת החיים אשר לאומות העולם מקשקשת היא הנקודה הטבעית הזאת גם כן. את צורתה היותר מהולמת לנחלת גויים מצאה על ידי המינות, שיצאה מהלאה לגבול ישראל, להיות לכח אמוני בעמים רבים. אבל כאן נפרשה הדורדיא מכל יין הלבנון, והנקודה החומרית בתגובה הירוד והמגושם מוצאה את ביטוייה בהתאמה לתוכן של אצילות מנוסחת שלפעמים נתמה על החפץ של הריח החריף אשר לבקשת הקודש שנוול ממנה, אבל מיד נרגיש ריח של בשר, והבשר הולך בשר, והבשר הולך הוא ומעביר את צורתו, ובשר קדש יעברו מעליך, עד שמתהווה לבשר חמורים השוה אמנם במשקלו לבשר אדם. והמשקל הזה, התכונה ההשווית המקרית לכאורה, היא הגורמת שעקבתא הגורמת שעקבתא דמשיחא מתגלה גם כן על רכיבתו של חמור זה, שבאמת איננו חמורו של משיח עדיין, שהוא עתיד לבוא במהרה בימינו בקרוב, כי אם טולא דכופתא דחמרניה. והצללים הללו הולכים הם נוסים, לפי תוקף הארת השמש, שמשו של יעקב, אשר זרחה בעבורו, לרפאות את צלעתו, שפגע בה שרו של עשו, כשנדמה לו כתלמיד חכם כשנדמה לו כתלמיד חכם מעבר מזה, וכליטטים מעבר מזה, ויעקב אשר האמת היא מנת חבלו, קרא שם המקום פניאל, כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי. כי פודה ד' נפש עבדיו, שהיא מוארה תמיד באור חיי רוח ד', המופעת במלא יפעת נשמת צור כל העולמים, אל אלהי ישראל, הנגלה בחזון אצילי, כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר.</p>
<p>והתבל, ואנו מרגישים, שיסוד החיים ומקור ההצלחה נתון הוא בתוך התפקידים העליונים, לא בבנין החמרי, כי אם בהרוחני, ולא בהרוחני החלוני, כי אם בצדדי העליונים המקודשים, קודש הקדשים, אל ירע לבנו בכל המפעלים הללו. אל נעלים עין מהצורך הגדול להתבססותה של נשמת הנשמה, אל הנשמה ואל הגוף, ואל הסתדרותם הטובה, כלומר הצורך של הקדושה העליונה, האידיאלית, האצילית האלהית, אל הבסיסים של הרוחניות החלונית, וזו האחרונה אל הגופניות וכל פנותיה, ובהתאחדות הכחות כולם יהיה הבנין שלם.</p>	<p>שמונה קבצים א תקננ, קפד, קפג יש קדושה בונה, ויש קדושה מחרכת. הקדושה הבונה טובה גלוי, והמחרכת טובה גנוז, מפני שהיא מחרכת כדי לבנות מה שהוא יותר נעלה ממה שכבר בנוי. המשיג את סוד הקדושה המחרכת יכול הוא לתקן כמה נשמות, ולפי גודל השגתו כך גדול הוא כח תקונו. מהקדושה המחרכת יוצאים הלוחמים הגדולים, המביאים את הברכה לעולם, מעלת משה בעל היד החזקה ששבר את הלוחות. מי שאין נפשו משוטטת במרחבים, מי שאינו דורש את אור האמת והטוב בכל לבבו, איננו סובל הריסות רוחניות, אבל אין לו גם כן בנינים עצמיים. הוא חוסה בצלם של הבנינים הטבעיים, כמו השפנים שהסלעים הם מחסה להם. אבל האדם, מי שנשמת אדם בקרבו, נשמתו לא תוכל לחסות כי אם בבנינים שהוא בונה בעמלו הרוחני, שאיננו פוסק תמיד מעבודתו הוריוה. לפעמים הרעיון עולה למעלה, מתאווה בענינים רבי הכללות והטוהר, אז מתחלשים ביותר הענינים השפלים, היותר פריטיים, האחוזים במסעדי הדמיון והמשפטים הרגילים, וכל חלקי הטוב והקודש, שהיו אחוזים בהם מתרופפים, והאדם נשאר משתומם. עד שיוברק לו אור יותר בהיר, שיבנה את הריסתו הרוחנית בנין יותר נעלה, ויקח גם כן את כל מעמקי הטוב והקודש, שהיו נתונים בתוך אותם הענינים השפלים והשטחיים, ויבנה מהם עולם חדש, עולם מלא אור גדול.</p>
<p>שמונה קבצים ח רנד בנשיות הקודש שבעולם, אנו מוצאים את תכונת הנטיה המוטבעה בטבע הנפש גם בצדדיה החמריים והשפלים, אלא שעל גביהם מתגלה אור הנטיה היותר עליונה ואצילית, וככה הולכים הם המצדדים, וגבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם, עד כדי היפעה האלהית באור פני מלך חיים, דברי אלהים חיים אשר לתורת חיים, הנטועה בעם הקודש העומד להתהלך לפני ד' בארצות החיים. אז בהקשר הנורמלי של המדרגות, התכונה השפלה הטבעית, המוטבעת בטבע החמרני של האדם, אובדת היא את תכונתה, והיא בטלה ברוב האור העליון שלמעלה ממנה, כמדת שרגא בטיהרא, וכנר לפני אבוקה, וכטפה בים הגדול. אמנם מסייעת היא אותה הנקודה השפלה המוטבעת בנפש התחתונה, לעזוז את עצמת הקודש, ברדתו אל מערכות החומר וחושיו, ופועלת היא בזה את פעולתה גם על כל אצילות היפעה שהמדות העליונות יושבות עליה כחמרא דיתבי על דורדיא, המועילה לקיומו ואמוצו. בתכונת החיים אשר לאומות העולם מקשקשת היא הנקודה הטבעית הזאת גם כן. את צורתה היותר מהולמת לנחלת גויים מצאה על ידי המינות, שיצאה מהלאה לגבול ישראל, להיות לכח אמוני בעמים רבים. אבל כאן נפרשה הדורדיא מכל יין הלבנון, והנקודה החומרית בתגובה הירוד והמגושם מוצאה את ביטוייה בהתאמה לתוכן של אצילות מנוסחת שלפעמים נתמה על החפץ של הריח החריף אשר לבקשת הקודש שנוול ממנה, אבל מיד נרגיש ריח של בשר. והבשר הולך לבשר חמורים, השוה אמנם במשקלו לבשר אדם. והמשקל הזה, התכונה ההשווית המקרית לכאורה, היא הגורמת שעקבתא דמשיחא מתגלה גם כן על רכיבתו של חמור זה, שבאמת איננו חמורו של משיח עדיין, שהוא עתיד לבוא במהרה בימינו בקרוב, כי אם טולא דכופתא דחמרניה. והצללים הללו הולכים הם נוסים לפי תוקף הארת השמש, שמשו של יעקב אשר זרחה בעבורו, לרפאות את צלעתו, שפגע בה שרו של עשו, כשנדמה לו כתלמיד חכם מעבר מזה, ויעקב, אשר האמת היא מנת חבלו, קרא שם המקום פניאל, כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי. כי פודה ד' נפש עבדיו, שהיא מוארה תמיד באור חיי רוח ד', המופעת במלא יפעת נשמת צור כל העולמים, אל אלהי ישראל, הנגלה בחזון אצילי, כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר.</p>	

502	<p>הקודש הכללי כג (אורה"ק ב עמ' שיז-שיח) <i>אחמא עקא אהמא</i></p> <p>רו התנועות העכשויות מתברר בזה, שהקודש עצמו, אור העולם, העומד למעלה מהטבע, מהגופניות והחברתיות, תובע הוא, מהעולם בכלל, ומישראל הפזור והשבור בפרט, את הדקיון של הטבע, הפשטות, הבריאות, הנורמליות שבחיים, בהרגשה, בשכל, בהתפעלות. מתקרבים אנו אל כל חביעות הטבע, מתלכלכים אנו בוהמתו, אין מוצא להגן כי אם על ידי הארות גדולות, על ידי הופעות נשמתיות אלהיות, מגלות רזי עליון, מודיעות האגור בסתרי חושך. בקירוב אל הטבע יש שנאת <u>מקודש</u> הרגיל, הצורך את הטבע, המשרד את מערכתו. הקודש הרגיל, המורגל מאז להתהלך עם הטבע בקרי, אוגר הוא את שארית כחו להלחם עם הטבע, אבל לוחם הוא עם <u>הטבע</u> שלו, כושל הוא ונופל במלחמתו. הטבע המתנשא לתבוע את דקיונו, שנעור על ידי תביעת הקודש הגנוזה בקרבו, מתנשא עם כל שלילותיו, שונא הוא את הקודש, גם הטבע שלו, גם את הודו יפיו ובריאותו, פה נופל הטבע, ונכשל במלחמתו. לוייתן ושור הבר, שניהם נופלים במלחמתם, ונעשה מבשרם סעודה יפה לצדיקים. מי שלא נשקע בהבלים, לא זנו עיניו קניגיאות של אומות העולם, המשחיתות את תפארת הנשמה, את הוד אצילותה וטהרת מדותיה, הרי הוא זוכה ומזכה לראות מלבב זה, עומד הוא ממעל לשניהם. גבריאל בכח אל עליון, מעורר את המלחמה, צור עולמים בהגלות אורו וקודש עליונותו גומרה, העשו יגש חרבו. רואה היא הנשמה, הנוונה מלחמה הפנימי של תורה, את הכחות הבהמיים, שביבשה ושבים, מתאבקים, לוחמים בקצף, מתנפלים זה על זה, כל אחד חושב, אני אכבוש הכל, אבל לא לדגי הים, ולא לבהמות הרים הנצחון, כי אם לקורא בשם ד', והוא ימלט, וימלט הכל.</p>
503	<p>הקודש הכללי כד (אורה"ק ב עמ' שיח-שיט) <i>עמרת עקא</i></p> <p>מה שאין הצדיקים וטהורי הלב שבעולם מכירים יפה את התפקידים של העולם הגשמי, על ידי ההתעלות שלהם וההתרחקות של חפצם מכל עניני החומר, אף על פי שגורם להם בפנים ידועים התרוממות נפשית, מכל מקום לעולם הוא גורם ירידה והשפלה. ומההשפלה של העולם חודר רוח של השפלה אחר כך גם <u>אל</u> אותם הגדולים עצמם. ואפילו אותו הריחוק, שהם מתרחקים מידיעת הרע הגמור והזוהמא של הטומאה, גם כן הוא גורם ירידה לעולם, אלא שהם מצד עצמם נמלטים מפח היקוש של הזוהמא כיון שהם מעבירים ממנה את עיניהם. אבל סוף כל סוף אותה הירידה שההתגברות של הזוהמא גורמת לעולם על ידי מה שהיא אינה מתחלשת על ידי אותה הידיעה שהיו טהורי הנשמה יודעים אותה, שאז היו מתאמצים לשברה ולכלותה, היא חוזרת ופוגעת בהם, והם סובלים מזה מועקה כללית. אמנם כל אותו המעמד עומד הוא רק כל זמן שלא התעלו קדושי העולם למצב הגבורה האלהית העליונה, שאז יראה של פחדנות כמוסה בלבבם מפני הכרת החמירות, וקל וחמר מפני פגישת הרע, והם מוכרחים להתבודד בגנוי <u>קדושים</u>, ולהניח את העולם עם זוהמתו להתפשט, כפי הטבעיות הגסה שלו. אבל כאשר יבא להם התור העליון, ועל ידי האור הגנוז שבתורה ודעת קדושים יתעלו למדת הגבורה הנאדרה בקודש, אז לא יפחדו עוד, לא מהכרת החומירות וכל תפקידיה, ולא מפגישתה של הטומאה עם כל זוהמתה. כי בטוחים שבכל מקום שיסתכלו שם בעיני קדושת גבורתם, החומר יתעלה, ויתעדר בעדן קודש, והזוהמא של הטומאה תכלה, ותכנע כולה לפני אור הקודש, ואז יתגדל ויתקדש שם ד' אל אמת, ומאופל ומחושך¹³⁷ עיני עורים תראינה, והיא ד' למלך על כל הארץ, והאלילים כליל יחלף.</p>
504	<p>הקודש הכללי כה (אורה"ק ב עמ' שכ-שכב) <i>אחא הרוח' אהמא עקא</i></p> <p>בדיעות היונקות מן החול, כשהן מתרוממות אל התוכן הרוחני, הרי הן עוזבות את התוכנים המעשיים והממשיים לגמרי, מפני שאין כחן יפה לכלול הכל באגודה אחת, באשר הן עצמן הולכות ממקור שכבר הופרד, מסיגים שהוצאו מחוץ למערכת החיים המלאים. הכוללים כל עולמים, ובאותן שהן יונקות ממקור הקודש, כל מה</p>

137. בכתב היד כתוב כאן "התעלה".

138. בכתב היד כתוב כאן "וממחשך", ותוקן ב"ש"ק על פי ישעיהו כ"ט, יח.

ומשתגבים בשיגוב אלוה נורא הוד, ומתפארים בפאר בטחון ושלות נצח, ומתרחבת האורה, לשירה לחכמה, לגבורה, לתפארת ולעז, ובריות נעשות חביבות זו לזו, והשלום הולך ונבנה, ביחידים ובלאומים, ומתרחב גם על כל חית השדה וכל רמש הארץ, על צבאות עליונים ותחתונים, כלו אמר כבוד.	ומשתגבים בשיגוב אלוה נורא הוד, ומתפארים בפאר בטחון ושלות נצח, ומתרחבת האורה, לשירה לחכמה, לגבורה, לתפארת ולעז, ובריות נעשות חביבות זו לזו, והשלום הולך ונבנה, ביחידים ובלאומים, ומתרחב גם על כל חית השדה וכל רמש הארץ, על צבאות עליונים ותחתונים, כלו אמר כבוד.
---	---

2.4 החיות העולמית

מס'	הפסקות באורה"ק ב (מהד' תשכ"ד)	הפסקות במקורן
506	<p>החיות העולמית א (אורה"ק ב עמ' שכת- של)</p> <p>החיות האלהיות הצולמיות</p> <p>זיו אור אלהים, הממלא את העולמים כולם, מחיה ומרוה אותם מדשן נועם עליון של מקור החיים, הרי הוא נותן חיל בנשמות, במלאכים, ובכל יצור, לחוש את פנימיות תחושת החיים. ונטפי עדנים הולכים ומטפטפים ומשפרים את החיים כולם. והמצויאות כולה יש לה בשביל כך אותו האור והזוהר, המבהיק עליה מאוצר הטוב של מקור חי העולמים. הזיו החי בעצמו מופיע הוא בהודו על כל, ועיני כל פונים אליו, ומושבעים רצון מיד אל עליון זאת הפתוחה. היצורים העליונים שביצירה, בראי מעלה ומטה מתענגים, ושלות עולמים רעננה הולכת ומפעמת בנחת רוח בקרבם, מביטים הם אל מקורם וינהרו. אבל לפתע פתאם מתגברת התשוקה הנלהבה, בחיי הזיו האלהי עצמו, להתעלות באהבת עדי עד למקור זיום, לאור חייהם. שפעת ההכרה והחיים מתעלים בתוך הזיו ממעל לכל ערך עולם ויצור, הערך התחתיתי של הזיו המחיה הולך ומתעלם, כל רישומי שפעת עדני עולמי עולמים הולכים ומתשטטים, החיים נבלעים במקורם. והיצירה כולה לאה וצמאה, אין פתח לשערי אורה, אין צנור לזרמת חיי קודש וטוהר, אין דרך ללשד טללי אורות. וגבורי כח, נשמות עליונות, צדיקי עולם, כאריות שואגים בצמאון נפשם, ומלאכי שלום כהמות גלים יהמיון, בשקיקה גדולה להתגלות אור אלהי עולם ונועמו, וכל העולמים כולם צחי צמא שואגים, הבו אור, בעטוף נפשם. ומקור היצירה ממקורו העליון ביסוד מקור החיים מופיע להשביע ברוב צחצחות ממקור האהבה העליונה. בשפעת חיים חדשים וברב טוב ועושר שב זיו החיים, שכינת אל, להיות חוזרת ושורה על כל היצורים, והחיים שבים ברב פאר והוד למהלכם בתוספת מרובה, מרב עונג דישון אהבת עולמים. שהופעה מקרבת אלהים עליון בעומק זיו חי העולמים.</p>	<p>הפסקות במקורן</p> <p>שמונה קבצים ה סב</p> <p>זיו אור אלהים הממלא את העולמים כולם, מחיה ומרוה אותם מדשן נועם עליון של מקור החיים, הרי הוא נותן חיל בנשמות, במלאכים, ובכל יצור, לחוש את פנימיות תחושת החיים. ונטפי עדנים הולכים ומטפטפים, ומשפרים את החיים כולם. והמצויאות כולה יש לה בשביל כך אותו האור והזוהר, המבהיק עליה מאוצר הטוב של מקור חי העולמים. הזיו החי בעצמו מופיע הוא בהודו על כל, ועיני כל פונים אליו, ומושבעים רצון מיד אל עליון זאת הפתוחה. היצורים העליונים שביצירה, בראי מעלה ומטה מתענגים, ושלות עולמים רעננה הולכת ומפעמת בנחת רוח בקרבם, מביטים הם אל מקורם וינהרו. אבל לפתע פתאם מתגברת התשוקה הנלהבה בחיי הזיו האלהי עצמו, להתעלות באהבת עדי עד למקור זיום, לאור חייהם, שפעת ההכרה והחיים מתעלים בתוך הזיו ממעל לכל ערך עולם ויצור, הערך התחתיתי של הזיו המחיה הולך ומתעלם, כל רישומי שפעת עדני עולמי עולמים הולכים ומתשטטים, החיים נבלעים במקורם. והיצירה כולה לאה וצמאה, אין פתח לשערי אורה, אין צנור לזרמת חיי קודש וטוהר, אין דרך ללשד טללי אורות. וגבורי כח, נשמות עליונות, צדיקי עולם, כאריות שואגים בצמאון נפשם, ומלאכי שלום כהמות גלים יהמיון, בשקיקה גדולה להתגלות אור אלהי עולם ונועמו, וכל העולמים כולם צחי צמא שואגים, הבו אור, בעטוף נפשם. ומקור היצירה ממקורו העליון, ביסוד מקור החיים, מופיע להשביע ברוב צחצחות ממקור האהבה העליונה. בשפעת חיים חדשים, וברב טוב ועושר שב זיו החיים, שכינת אל, להיות חוזרת ושורה על כל היצורים. והחיים שבים ברב פאר והוד למהלכם, בתוספת מרובה, מרב עונג דישון אהבת עולמים. שהופעה מקרבת אלהים עליון, בעומק זיו חי העולמים.</p>
507	<p>החיות העולמית ב (אורה"ק ב עמ' של-שלא)</p> <p>השפצ הצליון</p> <p>שפעת המחשבות, כשהולכות מלמעלה ממקור עליון, היא גורמת את המהלך להופיע המון דבורים והנהגות, הדרכות וציוורים, בצורה הממלאה אושר את כל תכונתם ואפשריותם. וזוהי הצורה היותר ברוכה, מעין דוגמא של מעלה, שבהשפעת הרוחניות. המדה העליונה מתמלאה, שפעת הטוב מתנשא, העושר העליון מתגדל, בתפנוקי מלכין יושבים, מזיו ההופעה יוצרים, וכל המתקרב מתקדש, וכל דבור מלא קודש, מלא חיי עולמים, וכל הגה ברוך הוא ממקורו, וכל תנועה וכל ניד, כל נעימה נאצל ממקור עליון. מרוח העליון המלא עולם, המצומצם בגדלו, והדר תפארה, גם הוא בעליוו העליון, בשאיפתו האין סופית, בהיותו המושלמה, הוא המרים את כל שורש היצור. רוח העולם ברוח עליון מתאחד, משפעת הברכה הכל מתמלאה של כל בריות ושל כל עולמים מתמלאות נחת, עמים מתברכים, חכמים וסופרים מתעטרים במחשבות שלום וברכה, כל רוח מלא תקוה נעימה. הבטחון האלהי, שלומו ואשרו זיו תענוגיו וגאון קדשו ממלא את הכל, ובריקת הזוהר על כל מהלכי החיים הולך למישרים, ישוב העולם מתפאר בכל עמקיו ורומיו, התשוקה הנחמדה להתרומם מעל כל זמנים, להדבק בערך הנצח והודו, ממלאה את הכל, ומתנשאת לכל לראש. שרי קודש שרים, מזמרי זמירות מנעימים, טללי שמים מתברכים, לשד חיי ארץ מתנעם, צמח הארמה עולה לברכה, פרי הארץ לגאון ולתפארת, האבת החיים מתעדת, ודור נולד בא בזיון תפארה, בקודש ובושם טוהר, מחומש בכל כשרון ומהודר באוצר גבורה, מעדנת עולם הבא, ומראש הררי קדמי עולם, ממקור שעשועי אל עליון ביסוד החכמה והתבונה הרת עולמים, וארחות המוסר, הכל יונק ומתברך. מי יוכל לפאר את יוקר שעות עליונות הללו, שהן באות ושטפות באורן. אור תורה הוא מחולל</p>	<p>שמונה קבצים ה קפח</p> <p>שפעת המחשבות, כשהולכות מלמעלה ממקור עליון, היא גורמת את המהלך להופיע המון דיבורים והנהגות, הדרכות וציוורים, בצורה הממלאה אושר את כל תכונתם ואפשריותם. וזוהי הצורה היותר ברוכה, מעין דוגמא של מעלה, שבהשפעת הרוחניות. המדה העליונה מתמלאה, שפעת הטוב מתנשא, העושר העליון מתגדל, בתפנוקי מלכין יושבים, מזיו ההופעה יוצרים, וכל המתקרב מתקדש, וכל דבור מלא קודש, מלא חיי עולמים, וכל הגה ברוך הוא ממקורו, וכל תנועה וכל ניד, כל נעימה נאצל ממקור עליון. רוח העליון המלא עולם, המצומצם בגדלו, והדר תפארה, גם הוא בעליוו העליון, בשאיפתו האין סופית, בהיותו המושלמה, הוא המרים את כל שורש היצור. רוח העולם ברוח עליון מתאחד, משפעת הברכה הכל מתמלא, הנשמות של כל בריות ושל כל עולמים מתמלאות נחת, עמים מתברכים, חכמים וסופרים מתעטרים במחשבות שלום וברכה, כל רוח מלא תקוה נעימה. הבטחון האלהי, שלומו ואשרו, זיו תענוגיו וגאון קדשו, ממלא את הכל, ובריקת הזוהר על כל מהלכי החיים הולך למישרים. ישוב העולם מתפאר בכל עמקיו ורומיו, התשוקה הנחמדה להתרומם מעל כל זמנים, להדבק בערך הנצח והודו, ממלאה את הכל, ומתנשאת לכל לראש. שרי קודש שרים, מזמרי זמירות מנעימים, טללי שמים מתברכים, לשד חיי ארץ מתנעם, צמח הארמה עולה לברכה, פרי הארץ לגאון ולתפארת, האבת החיים מתעדת, ודור נולד בא בזיון תפארה, בקודש ובושם טוהר, מחומש בכל כשרון ומהודר באוצר גבורה, מעדנת עולם הבא, ומראש הררי קדמי עולם, ממקור שעשועי אל עליון, ביסוד החכמה והתבונה, הרת עולמים וארחות המוסר, הכל יונק ומתברך. מי יוכל לפאר את יוקר שעות עליונות הללו, שהן באות ושטפות באורן.</p>

	אותן. אשרי העם שככה לו.	אור תורה הוא מחולל אותן. אשרי העם שככה לו. תמריט תמריט
508	החיות העולמית ג (אורה"ק ב עמ' שלב) שע החיים בתוך הדעה והאמונה, הציור והרגש, אשר לאדם, משתפכים הנחלים האדירים של החיים הרוחניים, של ההויה, ההולכת ושופעת, עד שהיא באה בין מלמעלה למטה בין מלמטה למעלה, בשני מהלכיה, אל ההויה הנכבדה של אוצר החיים, המגולם בחזוניתו והמצוייר בפנימיותו. האדם, ברוממו את דעתו, את אמונתו, את ציורו ואת הרגשתו תמיד אך למעלה, בעושר הרוחניות וכביריות החיים השלמים וטובם, הרי הוא מרחיב את אשד הנחלים. שופעים הם שפעים עליונים ממעל ושפעים תחתיים מתחת, אלו יורדים ואלו מתגברים ועולים. והכל חי ורענן, הכל שש ושמה, ושירות רבות מלאות חיים, ממולאות דעת ורגש, מלאות חשק ושאיפה, הנן מתמלאות אור ותפארת, אהבה ורוח נדיבה, והברכה נושאת את פריה לכל פלגותיה, שמים וארץ וכל מלואם מתברכים. הרוממות העליונה היא הרוממות המוחלטת אשר לדעה, אמונה, רגש וציור, בעז האלהי, באמצעים אלהיים, של תורה, מצוה, תפלה, דבקות, קדושה וברכה תמימה. כל תנועה מאוצר חיים זה, המכונה מול הרוממות האלהית, על ידי כוונות של תלמוד, חפץ, דבור, מעשה משלה, אור עולמים היא מחדשת. אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה.	שמונה קבצים ב שכב
509	החיות העולמית ד (אורה"ק ב עמ' שלג) התאמה לשפ אין סוף מקור הגלים הרוחניים, בנפש היחידית ובעולם, הם באים מפני ההתאמות הפנימית, שהכל מתאמץ להתאים אל שפעת אור אין סוף. וברגע אחד מבריק האור, והחיים מתפשטים מפני הרצון המתמלא והשביעה של הטוב, הבאה מהשגת ההתאמה אל הטוב הגמור של אור אין סוף, ונחת רוח שוטף והולך בכל השבילים והארחות של החיים וההויה כולה. ואחר כך באה מיד ההכרה, כמה הכל חושך הוא ומחוסר כל ערך לגבי אור אין סוף, ואיך תהומות אין קץ מברילים בין הבורא והנברא, ואיך ההתאמה הרצויה היא נראית בלתי אפשרית, ואז הכל מתישב ומתרוקן. ומתוך דכדוך נפש זה, ומתוך הכרה עמוקה בהאפסיות של הכל, והכליות של מקור הכל, וחוק המציאות העליונה של האור העליון, חיובו ובהירותו הולך וממלא את כל חדרי נפש רוח ונשמה. והצער של הצעירות, ההתבטלות הגמורה מצחצח הוא את היש, ומרחיב את הגבול, ואפשרות ההתאמה לאור אין סוף חוזרת להיות מבטחת את הרוח. והולך האדם ועולה, ובטחון נשמתו ונצח חייו הולך ומתחזק, ומתעלה הוא עליו עליון, עד שהוא מכיר שברונו ודכאונו, והוא שבור ומתיאש, ומיד שב הרוח, וחוזר ומאיר. רצוא ושוב, כמראה הבוק.	שמונה קבצים א תרצב
510	החיות העולמית ה (אורה"ק ב עמ' שלד) הקשפה הצלילה הגלים העליונים פועלים על נשמתנו בלא הרף. תנועות הרוח הפנימיות שלנו הרי הן תוצאות מאותן ההמיות שהכנור הנשמתי שלנו הומה, מתוך הקשבותיו שהוא מקשיב את הד קול האצילות העליונה. אף על פי שלא נדע עד מה, ואין בידנו לא לפרט, וקל וחומר לסכם, ולא להקציב את הענינים, שההמולה העליונה עסוקה בהם, בכל זאת הננו מקשיבים הקשבה כללית, קול דברים אנו שומעים. אף על פי שאיננו מאזינים חתוכי אותיות, ופירודי מלים, כל עמלנו התורני והמדעי הוא רק לברר מאותו הקול העליון, שהולם תמיד באזנו הפנימית, כמה שאפשר, ברורי דברים, למען נוכל להציגם לפנינו ולפני זולתנו, בצורה המביאה לידי מעשה, ולידי עיון מסודר ומעורר כראוי.	שמונה קבצים ח טו
511	החיות העולמית ו (אורה"ק ב עמ' שלד-שלה) הקשפת שפעת התצלומה מקשיב הוא הגוף את צלצלי הנשמה ממעל, חש הוא את שפעת התצלומה, איך הוא הולך ונוזל, איך הוא מפיץ קרנים מלאי זיו גדול, איך הוא חודר ויורד עד שבא אל החוש המלולי, איך הדבור דופק, והוא סופג אל תוכו את התמצית העליונה, איך שהחיים הולכים ונשפכים בתוך כל ניב שפתים. הוא מקשיב וחרד, שומע ומתגבר, יודע הוא שיעוד רבות עליו לעבוד, עליו להתאמץ ולהתחזק, עליו להרחיב את גבולי האור והקודש, עליו להמלא	שמונה קבצים ג שג

512	גודל, אמונה, ענוה, גבורה וחיים, ודבר ד' יודע לו.	גודל, אמונה, ענוה, גבורה וחיים, ודבר ד' יודע לו.
512	<p>החיות העולמית ז (אורה"ק ב עמ' שלה-שלו)</p> <p>ח"י האתול"ת</p> <p>כשהמושגים העליונים מתלבשים בהגיגות קצובים ובאותיות דבוריות, אנו רואים בהם את הנשמה התוכית לבושה בגוף חי ופועל, שכל מי שמתדבק בהצד החי של התוכן מקבל הוא שפעת חיים אפילו על ידי המגע הרוחני שלו עם האותיות והדבורים בעצמם בצורתם הקצובה. ומי שהוא מסתכל רק על הערך התמונתי שבהנוסח, המורכב בעיניו מחומר ורוח, שכל אחד מהם הוא עומד בפני עצמו, לא די שישפך שפלות חומרית אם הוא מקשר את נפשיותו בהאותיות לבדן, אלא שגם ברצותו לקשר את עצמיותו בהרוח המחיה את התוכן, לא ישפיע הרוח עליו שפעת חיים, מפני שהוא מכיר אותו בצורה כזאת שאין בה כח להחיות את אחרים, וכיון שאינו יכול להחיות לפי השקפתו את גופו, כלומר את אותיותיו וקצבת הגיונו הדבוריים, קל וחומר שלא יוכל להחיות את אחרים. על כן רק אז יגלה אור החיים שבהתוכנים המקודשים, כאשר יוקחו בתור נושא קדוש, שיש בו כח אלהי להחיות וליצור יצירות ועולמים.</p>	<p>שמונה קבצים ח קסד</p> <p>כשהמושגים העליונים מתלבשים בהגיגות קצובים ובאותיות דבוריות, אנו רואים בהם את הנשמה התוכית לבושה בגוף חי ופועל, שכל מי שמתדבק בהצד החי של התוכן, מקבל הוא שפעת חיים אפילו על ידי המגע הרוחני שלו עם האותיות והדבורים בעצמם בצורתם הקצובה. ומי שהוא מסתכל רק על הערך התמונתי שבהנוסח, המורכב בעיניו מחומר ורוח שכל אחד מהם הוא עומד בפני עצמו, לא די שישפך שפלות חומרית אם הוא מקשר את נפשיותו בהאותיות לבדן, אלא שגם ברצותו לקשר את עצמיותו בהרוח המחיה את התוכן, לא ישפיע הרוח עליו שפעת חיים, מפני שהוא מכיר אותו בצורה כזאת שאין בה כח להחיות את אחרים, וכיון שאינו יכול להחיות לפי השקפתו את גופו, כלומר את אותיותיו וקצבת הגיונו הדבוריים, קל וחומר שלא יוכל להחיות את אחרים. על כן רק אז יגלה אור החיים שבהתוכנים המקודשים, כאשר יוקחו בתור נושא קדוש, שיש בו כח אלהי להחיות וליצור יצירות ועולמים.</p>
513	<p>החיות העולמית ח (אורה"ק ב עמ' שלו)</p> <p>אתול"ת כותול"ת</p> <p>כח החיים מלא הוא אותיות רוחניות, שהן מתנוצצות בו מעולם המלא זיו עליון, שמוצאים קוים קטנים את מרכזם בהיותו של האדם. והאותיות, בין המחשביות, בין המבטאיות, רק מקצה התחתית שלהן הן מורגשות, והמון חיים עליונים מלאי זיו ותפארת כלוא בהן, ואצור בקרבן, ויותר מזה לאין קץ קשור בהן למעלה למעלה. כל מה שלומד האדם יותר, הרי מתגלה אצלו חלק מהאותיות העצמיות שלו, שהם מקורי החיים שבכל היש. הדבור מתנוצץ הוא מהחפץ, שהוא אור חיים מלא, החפץ מקושר עם הציר והשכל, והם כולם אורות חיים מאירים, לוקחי לב בחמדתם, שואפים להשתלם בהכרה של התרוממות אל כבוד אל חי, שאין קץ לחמדת נועמו. מה טובו ויפו נועמי עדניהם של חסידי עולם, כרותי ברית אלהים, ההולכים תמיד בדרכיו וצמצים לאורו, המחיה את הכל.</p>	<p>שמונה קבצים ג קכא</p> <p>כח החיים מלא הוא אותיות רוחניות, שהן מתנוצצות בו מעולם המלא זיו עליון, שמוצאים קוים קטנים את מרכזם בהיותו של האדם. והאותיות, בין המחשביות בין המבטאיות, רק מקצה התחתית שלהן הן מורגשות, והמון חיים עליונים, מלאי זיו ותפארת, כלוא בהן ואצור בקרבן, ויותר מזה לאין קץ קשור בהן למעלה למעלה. כל מה שלומד האדם יותר, הרי מתגלה אצלו חלק מהאותיות העצמיות שלו, שהם מקורי החיים שבכל היש. הדבור מתנוצץ הוא מהחפץ, שהוא אור חיים מלא, החפץ מקושר עם הציר והשכל, והם כולם אורות חיים מאירים, לוקחי לב בחמדתם, שואפים להשתלם בהכרה של התרוממות אל כבוד אל חי, שאין קץ לחמדת נועמו. מה טובו ויפו נועמי עדניהם של חסידי עולם, כרותי ברית אלהים, ההולכים תמיד בדרכיו, וצמצים לאורו המחיה את הכל.</p>
514	<p>החיות העולמית ט (אורה"ק ב עמ' שלו-שלו)</p> <p>המצין האתול"ת</p> <p>זרם גדול של הופעות מתפרץ אל תוכנו מהעולם החיצוני, מסביבה שלנו, והן יוצרות בנו ציורים, דוגמת גרעינים באים מבחוץ נקלטים בשדה ומצמיחים. וזרם עוד יותר גדול הולך ופורץ תמיד מבפנים, ממעין נשמתנו, היוצר יצירות, מצייר ציורים, בונה עולמות. אלה הזרמים תמיד נפגשים הם זה בזה, משתתפים הם בחוקיהם, ומתנגדים הם בתכונותיהם. החכוך התדירי של כחות איתנים הללו בתוכיותנו, יוצר בקרבנו את אור היצירה המלולית, ושפעת כח הולך ודופק על אורגני המבטא, וצמחים משותפים, מחבורם של שני הזרמים, הפנימי והחיצוני, הולכים ונצמחים, ודבורינו הולכים ושוטפים. הציר הרוחני מכה גלים, פועל בעצמו ועל עצמו. כשמתחברים הכחות, וננוקה היא האצילות הרוחנית מלאת הציורים, המזרמת תמיד את חרושיה, כמעין שאינו פוסק, אל האורגן הבשרי, פועלת היא על מרכז החיים, וראשית התפצלות העורקים המבטאים, והחזון הפנימי הולך ופורץ, עד שבא ניב שפה. והמעין הוא בתחלה מלא, אוצר המחשבה נדחק מהמון ציוריו, ותאות ההבעה דוחקת, ומרוב עושר נברא הניב, ונפש חיה היא רוח ממלא. העופות המסוגלים ללימוד מבטאים אין בהם אותה הסגולה היוצרת, לא התרוממו אל המעין המלולי, שעומד ברום עולם, רק כלי קבול קטן יש בהם, המכשיר את אורגניהם למבטאים, הבאים מהשפעת האדם החיצונה עליהם. אבל הדבריות בעצמה סגולתה, לא במבטא נמצא אותה, כי אם במציאות הציורית, ההולכת ופוריה גם טרם שבאה היכולת המבטאית, כלומר קודם שכבש הרוח הפנימי את הבשר המגולם, ושיעבד אותו לציוריו האידיאיים.</p>	<p>שמונה קבצים ד לה, לד</p> <p>זרם גדול של הופעות מתפרץ אל תוכנו מהעולם החיצוני, מסביבה שלנו, והן יוצרות בנו ציורים, דוגמת גרעינים באים מבחוץ נקלטים בשדה ומצמיחים. וזרם עוד יותר גדול הולך ופורץ תמיד מבפנים, ממעין נשמתנו, היוצר יצירות, מצייר ציורים, בונה עולמות. אלה הזרמים תמיד נפגשים הם זה בזה, משתתפים הם בחוקיהם, ומתנגדים הם בתכונותיהם. החכוך התדירי של כחות איתנים הללו בתוכיותנו, יוצר בקרבנו את אור היצירה המלולית, ושפעת כח הולך ודופק על אורגני המבטא, וצמחים משותפים מחבורם של שני הזרמים, הפנימי והחיצוני, הולכים ונצמחים, ודבורינו הולכים ושוטפים. הציר הרוחני מכה גלים, פועל בעצמו ועל עצמו. כשמתחברים הכחות, וננוקה היא האצילות הרוחנית¹⁴⁰ מלאת הציורים, המזרמת תמיד את חרושיה כמעין שאינו פוסק, אל האורגן הבשרי, פועלת היא על מרכז החיים, וראשית התפצלות העורקים המבטאיים, והחזון הפנימי הולך ופורץ, עד שבא ניב שפה. והמעין הוא בתחלה מלא, אוצר המחשבה נדחק מהמון ציוריו, ותאות ההבעה דוחקת, ומרוב עושר נברא הניב, ונפש חיה היא רוח ממלא. העופות המסוגלים ללימוד מבטאים, אין בהם אותה הסגולה היוצרת, לא התרוממו אל המעין המלולי שעומד ברום עולם. רק כלי קבול קטן יש בהם, המכשיר את אורגניהם למבטאים, הבאים מהשפעת האדם החיצונה עליהם. אבל הדבריות בעצמה סגולתה, לא במבטא נמצא אותה, כי אם במציאות הציורית, ההולכת ופוריה גם טרם שבאה היכולת המבטאית, כלומר קודם שכבש הרוח הפנימי את הבשר המגולם ושיעבד אותו לציוריו האידיאיים.</p>

140. מקור ההבדל כאן הוא ככל הנראה העובדה שקריאת מילה זו אינה ברורה בכתב היד.

141. בכתב היד כתוב כאן "הרוחניות".

<p style="text-align: center;">שמונה קבצים ג צה</p> <p>כשאנחנו אומרים שהאדם לא לבד שהוא מושפע מהעולם כולו, אלא הוא משפיע עליו, והשפעתו היא השפעה כבירה, עצמית, כללית, ורוחנית חיובית, כלומר לא רק אותה ההשפעה החלקית, שאנו רואים שהאדם מכריח כחות הטבע להשתמש לרצונו, הקיטור, האש, המים, החשמל, וכאלה עושים דברו, כי כל זה הוא רק בחלק מוגבל ושטחי, כי אם העצמיות אשר להעולם, בכל מילואה ובכל הקיפה, מתיחסת אליו יחש של שעבוד ושל קבלת השפעה, ככה תאמר תורת הרזים, ובהיותנו אומרים ככה, הרינו גוזרים לומר שיש מציגה עצמית בין הנשמיות שהיא פועלת בעולם כולו לנשמיותו של האדם. וכשאנו אומרים, שהאדם בהתעלותו, כשוראים ששם ד' נקרא עליו, יראים ממנו, שבעלי חיים וכחות הטבע מוכנים לעבדו, עם אבני השדה בריחך וחית השדה השלמה לך, כשבני אדם פראים חזקי מצח נכנעים מפני הוד אצילות שבנשמה מלאה חכמת אלהים, וכבוד מוסר שדי ויראת שמים, הכל מוליך אותנו למקום אחד, שלא יש נשמה בודדת, גרגרית, גדועה, בהויה כולה, הכל מחובר משורג ואורג. וכשהגדול מתבלט, הניצוצות הקטנים מתלבים, מרגישים הרגשה טמירית מעצמותם, שיש כאן נשגב ונערץ. אם לא היו בקרבם קוים יחושיים להנשגב והנערץ, לא היו מרגישים כלום. אין אנו לפי זה, דנים לומר, שנשמת כלה היא לגמרי ולא שאור החיים, שבדומם הוא נרדם, ובצומח ניעור קצת, ובחי יותר מעט, הוא דבר קרוע מגודל הכל, אלא הכל הולך ומצטרף, ועץ החיים גדול ונשגב הוא עפיה שפיר ואנבה שגיא תחתויה תטלל חיות ברא וצפרי שמיא. הגלגל הגדול של החיים, של האושר והטוב, זרוע הוא על כל גדותיו כוכבים מאירים גדולים וקטנים, לרבי רבבות אין קץ, וסדר נעלה ומשטר ויחס נפלא ביניהם נמצא. החכמה הגדולה, שזוקקים אנו לגדולה מוחלטת, שהוד אלהים מיוחס לנו. הוא כולל את הכל, והיחס בכל ערכיו, בחבתו, בהערצתו, בחידור הבנתו, בהתפעלות החיים הרוחניים מיוקר ערכו של ערך שמתבטא בתפארת של עבודת שמים, של יראה ושל אהבה, של סילוד ושל חרדה, לכל מה ששם ד' נקרא עליו - הכל עולה בסדר שלם ומחוטב.</p>	<p style="text-align: center;">החיות העולמית י (אורה"ק ב עמ' שלט-שמ) השפעת האדם בעולם</p> <p>כשאנחנו אומרים, שהאדם לא לבד שהוא מושפע מהעולם כולו, אלא הוא משפיע עליו, והשפעתו היא השפעה כבירה עצמית, כללית ורוחנית חיובית, כלומר לא רק אותה ההשפעה החלקית, שאנו רואים שהאדם מכריח כחות הטבע להשתמש לרצונו, הקיטור, האש, המים, החשמל, וכאלה עושים דברו, כי כל זה הוא רק בחלק מוגבל ושטחי, כי אם העצמיות אשר להעולם, בכל מילואה ובכל הקיפה, מתיחסת אליו יחש של שעבוד ושל קבלת השפעה, ככה תאמר תורת הרזים, ובהיותנו אומרים ככה, הרינו גוזרים לומר שיש מציגה עצמית בין הנשמיות שהיא פועלת בעולם כולו לנשמיותו של האדם. וכשאנו אומרים, שהאדם בהתעלותו, כשוראים ששם ד' נקרא עליו, יראים ממנו, שבעלי חיים וכחות הטבע מוכנים לעבדו, עם אבני השדה בריחך וחית השדה השלמה לך, כשבני אדם פראים חזקי מצח נכנעים מפני הוד אצילות שבנשמה מלאה חכמת אלהים, וכבוד מוסר שדי ויראת שמים, הכל מוליך אותנו למקום אחד, שלא יש נשמה בודדת, גרגרית, גדועה, בהויה כולה, הכל מחובר משורג ואורג. וכשהגדול מתבלט, הניצוצות הקטנים מתלבים, מרגישים הרגשה טמירית מעצמותם, שיש כאן נשגב ונערץ. אם לא היו בקרבם קוים יחושיים להנשגב והנערץ, לא היו מרגישים כלום. אין אנו לפי זה, דנים לומר, שנשמת כלה היא לגמרי ולא שאור החיים, שבדומם הוא נרדם, ובצומח ניעור קצת, ובחי יותר מעט, הוא דבר קרוע מגודל הכל, אלא הכל הולך ומצטרף, ועץ החיים גדול ונשגב הוא עפיה שפיר ואנבה שגיא תחתויה תטלל חיות ברא וצפרי שמיא. הגלגל הגדול של החיים, של האושר והטוב, זרוע הוא על כל גדותיו כוכבים מאירים גדולים וקטנים, לרבי רבבות אין קץ, וסדר נעלה ומשטר ויחס נפלא ביניהם נמצא. החכמה הגדולה שזוקקים אנו לגדולה מוחלטת, שהוד אלהים מיוחס לנו. הוא כולל את הכל, והיחס בכל ערכיו, בחבתו, בהערצתו, בחידור הבנתו, בהתפעלות החיים הרוחניים מיוקר ערכו של ערך שמתבטא בתפארת של עבודת שמים, של יראה ושל אהבה, של סילוד ושל חרדה, לכל מה ששם ד' נקרא עליו, הכל עולה בסדר שלם ומחוטב.</p>
<p style="text-align: center;">שמונה קבצים ג ג</p> <p>הצורך של הדבקות האלהית, במחשבה ובחשק הלב, שהוא יסוד האמונה בחיים, שהוא בא ודופק בחזקה בהרגשת הנשמה המוכשרת לזה מצד דרכי חייה, מדותיה וידיעותיה, צורך זה מקורו הוא בהתאגדות הכללית, שצורו החיים הכלליים אגוד הוא ביחד. ועל פי מדה מיוחדת הקרבה הזאת מאגדת את הנשמות של כל פרטי ישראל ביחד, ובמדה יותר רחבה את כל האדם יחד בכללותו, באיגוד הצלם האלהי הכללי, ובמדה יותר מורחבת מתאגד ביחד כל צורו החיים של כל אשר נשמת רוח חיים באפיו, תוצא הארץ נפש חיה למינה, זו נפשו של אדם הראשון, ובמדה המתרחבת ביותר, עובר גבול האחדות על כל המצוי, כל הנברא הנוצר והנעשה. ומיסוד האחדות שבצורות הכלליות הללו, שהוא דבר של מציאות בפועל, בא הצורך העליון לקרבת אלהים ולדבקות עליונה. שבאמת לא את עצמיותו לבד האדם מעלה ברוממותו המקודשת, בעת אשר חדות אלהים עליונה תמלאהו, בעת שרוח הקודש מקשקש לפניו כווג, ולבו מלא על כל גדותיו אהבה לכל היצור, כי אם את הכל הוא מעלה, את כל הנשמה, כל החי, כל היש. וכל נשמה יותר עליונה, מרגשת בעתים יותר תכופות את הצורך הגדול הזה. וישנם אדירי אמונה, גדולי נשמה, שמעולם אין עליה עליונה זו של דבקות אלהית, מאירה ושמה, סרה מאתם. והם הם יסודי העולם, מדריכי התבל, משכלליו ומיסדיו, המרכים בו שלום ואושר. וכל הצדדים של ההטבות והעליות למצב החיים, כל העצות הממלכתיות, הספרותיות, הכתתיות, וכדומה, אינם כי אם קטעים קטנים מגדולת פעולתם של גדולי נשמה הללו, שאור החיים הגדול שלהם מצד עצמו מלא את העולם כולו תיקון ואורה. ובזכותם המחשבה שבאדם הכללי חיה ומתהפכת לכח פועל ומרבה להטיב, לשפר</p>	<p style="text-align: center;">החיות העולמית יא (אורה"ק ב עמ' שמא-שמב) צור החיים והשקיות</p> <p>הצורך של הדבקות האלהית, במחשבה ובחשק הלב, שהוא יסוד האמונה בחיים, שהוא בא ודופק בחזקה בהרגשת הנשמה המוכשרת לזה מצד דרכי חייה, מדותיה וידיעותיה, צורך זה מקורו הוא בהתאגדות הכללית, שצורו החיים הכלליים אגוד הוא ביחד. ועל פי מדה מיוחדת הקרבה הזאת מאגדת את הנשמות של כל פרטי ישראל ביחד, ובמדה יותר רחבה את כל האדם יחד בכללותו, באיגוד הצלם האלהי הכללי, ובמדה יותר מורחבת מתאגד ביחד כל צורו החיים של כל אשר נשמת רוח חיים באפיו, תוצא הארץ נפש חיה למינה זו נפשו של אדם הראשון, ובמדה המתרחבת ביותר, עובר גבול האחדות על כל המצוי, כל הנברא הנוצר והנעשה. ומיסוד האחדות שבצורות הכלליות הללו, שהוא דבר של מציאות בפועל, בא הצורך העליון לקרבת אלהים ולדבקות עליונה. שבאמת לא את עצמיותו לבד האדם מעלה ברוממותו המקודשת, בעת אשר חדות אלהים עליונה תמלאהו, בעת שרוח הקודש מקשקש לפניו כווג, ולבו מלא על כל גדותיו אהבה לכל היצור, כי אם את הכל הוא מעלה, את כל הנשמה, כל החי, כל היש. וכל נשמה יותר עליונה, מרגשת בעתים יותר תכופות את הצורך הגדול הזה. וישנם אדירי אמונה, גדולי נשמה, שמעולם אין עליה עליונה זו של דבקות אלהית, מאירה ושמה, סרה מאתם. והם הם יסודי העולם, מדריכי התבל, משכלליו ומיסדיו, המרכים בו שלום ואושר. וכל הצדדים של ההטבות והעליות למצב החיים, כל העצות הממלכתיות, הספרותיות, הכתתיות, וכדומה, אינם כי אם קטעים קטנים מגדולת פעולתם של גדולי נשמה הללו, שאור החיים הגדול שלהם מצד עצמו מלא את העולם כולו תיקון ואורה. ובזכותם המחשבה שבאדם הכללי חיה ומתהפכת לכח פועל ומרבה להטיב, לשפר</p>

	<p>ולהעלות את החיים הלאומיים והאנושיים, הכלליים והפרטיים, דרגה אחר דרגה, אל מעלתם העליונה. בי מלכים ימלכו ורונים יחוקקו צדק, בי שרים ישרו ונדיבים כל שפטי ארץ.</p>
517	<p>החיות העולמית יב (אורה"ק ב עמ' שמג) ל' החיים</p> <p>אומרת לנו הרזיות, בעולם מלא של אור ושל חיים אתם שרויים. דעו את הישות הגדולה, את עשירות המציאות, שאתם תמיד נפגשים בה. הסתכלו בגדלה, בתפארתה, בדיקנותה ובחברותיותה. היו מחוברים להלגינים החיים, הפועלים תמיד כל זיו ותפארה. בכל פנה שאתם פונים, עם דברים חיים וקיימים יש לכם עסק, תמיד אתם פועלים פעולות נמרצות, בשיג ושיח עם משאות נפש ויקרת חיים רעננים. בכל פעולותיכם אתם נפגשים בניצוצות מלאים חיים ואור, שואפים ומשתוקקים לעלות לרום רמים, אתם עוזרים אותם והם עוזרים אתכם. זיו החכמה שאתם משיגים אין זה צללים קלושים של איזה זהרורית רוחנית, שאין בה כלום, עד שתבוא הדרשה והמדעות אליכם, אלה הם בני עולם עומד, המתודעים אליכם, השולחים לכם מרחקים בשורות טובות, ידיעות משלומם ומצבם האיתן, ובשלומם לכם שלום. כשאתם מתעלים הנכם מתרוממים אל סיעות יותר עליונות, אל סביבות יותר נהדרות. והכל חושק, הומה ושואף, בסידור נאדר בקודש, ונאזר בתפארה. כי לא דבר רק הוא מכס כי הוא חייכם, כי באור פניך נתת לנו ד' אלהינו תורת חיים.</p>
518	<p>החיות העולמית יג (אורה"ק ב עמ' שמו) מאת הצופה</p> <p>מזהירה היא נשמת העולם. מלאה הוד ויפעה היא, מלאה חיים, גנוי נשמות, אוצרות רוח הקודש, מעיני גבורה, גדולה ותפארת. הנני מתנשאים בגאון למרום נשמת העולמים, חי העולמים. מה נהדר המחזה, באו התענגו, באו רוו נחת, התעדנו בעדנים. טעמו וראו כי טוב ד'. למה תשקלו כסף בלא לחם ויגיעכם בלא לשבעה, שמעו שמוע אלי ואכלו טוב ותתענג בדשן נפשכם. ישנם דרכים שעל ידם הנשמה של היחיד ושל העולם מאירה היא באור גדול ומשתלמת בצבינות. וישנם דרכים כאלה שעל ידם יתר הכחות, ועם החיים בכלל, לשפרם על ידי מיווגה, לעדנם ולהקנות להם מאושר האצילות שלה. ופרטיהם, בהבדלים הדקים שבין אלה הגורים, והצדדים המעורבים ששני הכחות יחדו משתמשים בהם, רבים הם לאין חקר.</p>
519	<p>החיות העולמית יד (אורה"ק ב עמ' שמוח) על ההויה</p> <p>כשם שמדברים בחכמת הנפש, בפסיכולוגיה, מצד השירה והפיוט שבהסתכלות פנימית במעמיקה, ובמדע מצד הופעותיה בחיים הגלויים, כן מדברים באצילות האלהות בתור נפש ההויה, מצד הסתכלות השירית שברוח הקודש, באור הפנימי, ומצד המדע האלהי, בהופעות הסדרים, המעשים והחזיונות, בכלים. והנשמה עצמה מתעלה היא מחוקי הפסיכולוגיה המתגלים, והאצילות האלהית היא ממעל להבריאה. כל הנסתרות אנתנו צריכים לציירם <u>ביחוש</u> להתקבלותם בשכלנו וכח המדמה שלנו בהיותו מואר מאור השכר, ובהונו נכנסים להשער החיצון של כל הידיעות החמודות בדברים שהם למעלה מן החושים. ואחר שיבוסס לנו הציור אין כל הדברים הם נמצאים במציאות רוחנית אמיתית ביחש לציורינו השכליים, אז יכולים אנו כבר להרחיב את גבול מדענו על <u>מציאות</u> הרחבה של הרוחניות ממעל להויתנו. אבל אם לא נבא בהדרגה מהציור הפנימי שבקרבו אל העולם החיצון, לא נמצא כלל מה שאנחנו מפצים מההשגות הרוחניות.</p>
520	<p>החיות העולמית טו (אורה"ק ב עמ' שמוט) האצילות האלהית</p> <p>כמה נאה היא המחשבה הסודית על דבר האצילות האלהית, בתור מקור כל ההויה כולה, כל החיים, כל היופי, כל העז, כל הצדק, כל הטוב, כל הסדר, כל ההתעלות. מה גדולה היא השפעתה של מחשבת אמת זאת על כל מהלכי החיים, כמה עומק של הגיון עליון יש בה, כמה הוד נערץ של מוסר, ומבוע של יצירת נשמות עליונות, קדושות, כבירות וטהורות, יש בה. האצילות האלהית, היותה, את הכל, אין קץ לחופש שלה, אין סוף לאחדותה, לאושרה ותמותה, לזהרה ושפעת כחותיה וגוניה. כל ימי השירה, כל פלגי נחלי ההכרה, כל עזו החיים, כל השחוק ושמת העדנים, הכל ממנה הולך ונוזל, בכל היא משפעת את הדר נשמת נשמתה, בכל מורד עמוק עד עמקי תהומות מגעת הופעתה, כבודה ותשועתה. הרצון התמים והבהיר של האדם כבר הוא תופס קצה זיווה. הולך</p>
	<p>ולהעלות את החיים הלאומיים והאנושיים, הכלליים והפרטיים, דרגה אחר דרגה, אל מעלתם העליונה. בי מלכים ימלכו ורונים יחוקקו צדק, בי שרים ישרו ונדיבים כל שפטי ארץ.</p> <p>שמונה קבצים ז ו</p> <p>אומרת לנו הרזיות, בעולם מלא של אור ושל חיים אתם שרויים. דעו את הישות הגדולה, את עשירות המציאות, שאתם תמיד נפגשים בה. הסתכלו בגדלה, בתפארתה, בדיקנותה ובחברותיותה. היו מחוברים להלגינים החיים, הפועלים תמיד כל זיו ותפארה. בכל פנה שאתם פונים, עם דברים חיים וקיימים יש לכם עסק, תמיד אתם פועלים פעולות נמרצות, בשיג ושיח עם משאות נפש ויקרת חיים רעננים. בכל פעולותיכם אתם נפגשים בניצוצות מלאים חיים ואור, שואפים ומשוררים לעלות לרום רמים, אתם עוזרים אותם והם עוזרים אתכם. זיו החכמה שאתם משיגים, אין זה צללים קלושים של איזה זהרורית רוחנית שאין בה כלום עד שתבוא ההרגלה והמדעות אליכם, אלה הם בני עולם עומד, המתודעים אליכם, השולחים לכם מרחקים בשורות טובות, ידיעות משלומם ומצבם האיתן, ובשלומם לכם שלום. כשאתם מתעלים, הנכם מתרוממים אל סיעות יותר עליונות, אל סביבות יותר נהדרות. והכל חושק, הומה ושואף, בסידור נאדר בקודש, ונאזר בתפארה. כי לא דבר רק הוא מכס, כי הוא חייכם. כי באור פניך נתת לנו ד' אלהינו תורת חיים.</p>
	<p>שמונה קבצים ג שכת, צו</p> <p>מזהירה היא נשמת העולם, מלאה הוד ויפעה היא, מלאה חיים, גנוי נשמות, אוצרות רוח הקודש, מעיני גבורה, גדולה ותפארת. הנני מתנשאים בגאון למרום נשמת העולמים, חי העולמים. מה נהדר המחזה, באו התענגו, באו רוו נחת, התעדנו בעדנים, טעמו וראו כי טוב ד'. למה תשקלו כסף בלא לחם ויגיעכם בלא לשבעה, שמעו שמוע אלי ואכלו טוב ותתענג בדשן נפשכם. ישנם דרכים שעל ידם הנשמה של היחיד ושל העולם מאירה היא באור גדול ומשתלמת בצבינות. וישנם דרכים כאלה שעל ידם יתר הכחות, ועם החיים בכלל, לשפרם על ידי מיווגה, לעדנם ולהקנות להם מאושר האצילות שלה. ופרטיהם, בהבדלים הדקים שבין אלה הגורים, והצדדים המעורבים ששני הכחות יחדו משתמשים בהם, רבים הם לאין חקר.</p>
	<p>שמונה קבצים א תח, עו</p> <p>כשם שמדברים בחכמת הנפש, בפסיכולוגיה, מצד השירה והפיוט שבהסתכלות פנימית במעמיקה, ובמדע מצד הופעותיה בחיים הגלויים, כן מדברים באצילות האלהות, בתור נפש ההויה, מצד הסתכלות השירית שברוח הקודש, באור הפנימי, ומצד המדע האלהי, בהופעות הסדרים, המעשים והחזיונות, בכלים. והנשמה עצמה מתעלה היא מחוקי הפסיכולוגיה המתגלים, והאצילות האלהית היא ממעל להבריאה. כל הנסתרות אנתנו צריכים לציירם <u>ביחש</u> להתקבלותם בשכלנו וכח המדמה שלנו בהיותו מואר מאור השכר, ובהונו נכנסים להשער החיצון של כל הידיעות החמודות בדברים שהם למעלה מן החושים. ואחר שיבוסס לנו הציור, אין כל הדברים הם נמצאים במציאות רוחנית אמיתית ביחש לציורינו השכליים, אז יכולים אנו כבר להרחיב את גבול מדענו על מציאות הרחבה של הרוחניות ממעל להויתנו. אבל אם לא נבא בהדרגה מהציור הפנימי שבקרבו אל העולם החיצון, לא נמצא כלל מה שאנחנו מפצים מההשגות הרוחניות.</p>
	<p>שמונה קבצים ג לו</p> <p>כמה נאה היא המחשבה הסודית על דבר האצילות האלהית בתור מקור כל ההויה כולה, כל החיים, כל היופי, כל העז, כל הצדק, כל הטוב, כל הסדר, כל ההתעלות. מה גדולה היא השפעתה של מחשבת אמת זאת על כל מהלכי החיים, כמה עומק של הגיון עליון יש בה, כמה הוד נערץ של מוסר, ומבוע של יצירת נשמות עליונות, קדושות, כבירות וטהורות, יש בה. האצילות האלהית, היותה, את הכל, אין קץ לחופש שלה, אין סוף לאחדותה, לאושרה ותמותה, לזהרה ושפעת כחותיה וגוניה. כל ימי השירה, כל פלגי נחלי ההכרה, כל עזו החיים, כל השחוק ושמת העדנים, הכל ממנה הולך ונוזל, בכל היא משפעת את הדר נשמת נשמתה, בכל מורד עמוק עד עמקי תהומות מגעת הופעתה, כבודה ותשועתה. הרצון התמים והבהיר של האדם כבר הוא תופס קצה זיווה. הולך</p>

	<p>הוא ומתעלה, מעלה עמו את הכל, כלו אמר כבוד, לביתך נאווה קודש, ד' לארך ימים.</p>	<p>הוא ומתעלה, מעלה עמו את הכל, כבוד אומר כולו, לביתך נאווה קודש, ד' לארך ימים.</p>
521	<p>החיות העולמית טז (אורה"ק ב עמ' שנ) נשמת הצופים הפועלת</p> <p>הנשמה החפשית ודאי שרק היא מגלמת את הגויה. רק נקודתה היותר תחתית, ועם זה היותר תמציתית מתוכיותה, היא הפועלת בתור פגישה וחדירה פנימית את המבנה הגופני. זה החלק הנמסר להאדריכליות הגופנית הוא נחשך מאורו החפשי, הרחב והמגוון ברב עשרו, והוא הולך ומתעלה בעילוי הגידול, הגשמי והרוחני, הולך הוא ומתאחד עם מקורו הרחב, עם אוצר החיים של הנשמה המופשטת. ובהליכתו זו הרי הוא מתקדם, מתמלא חכמה וכשרון, עד שמלא תפקידו בא לו בהתאחדו עם מקורו, שמוסיף בזה שפעת כח לו ולמקורו. כמאורע הנשמה ביחש לגוף ויצירתו, כך הוא המאורע שנשמת העולם כולו. ההויה בכל גדלה הרוחני והחמרי, בעת היצירה כהתפעלה, עד לא הוקמה הבריאה בתיאוריה, הנשמה העולמית החיה והפועלת היא היתה האדריכל פועל הבנין. בהתגלמותה של היצירה נשפל ונאפל האור של כח זה, המטפל בדחיית פעליה. ובשטף הדורות והזמנים הולכת הנשמה העולמית ומתבררת, הולכת ומתאחדת עם מקור הויתה נשמת כל היקום. גדר פרץ משובב נתיבות לשבת.</p>	<p>שמונה קבצים ג נד</p> <p>הנשמה החפשית, ודאי שרק היא מגלמת את הגויה. רק נקודתה היותר תחתית, ועם זה היותר תמציתית מתוכיותה, היא הפועלת בתור פגישה וחדירה פנימית את המבנה הגופני. זה החלק הנמסר להאדריכליות הגופנית הוא נחשך מאורו החפשי, הרחב והמגוון ברב עשרו, והוא הולך ומתעלה בעילוי הגידול, הגשמי והרוחני, הולך הוא ומתאחד עם מקורו הרחב, עם אוצר החיים של הנשמה המופשטת. ובהליכתו זו הרי הוא מתקדם, מתמלא חכמה וכשרון, עד שמלא תפקידו בא לו בהתאחדו עם מקורו, שמוסיף בזה שפעת כח לו ולמקורו. כמאורע הנשמה ביחש לגוף ויצירתו, כך הוא המאורע שנשמת העולם כולו. ההויה בכל גדלה הרוחני והחמרי, בעת היצירה כהתפעלה, עד לא הוקמה הבריאה בתיאוריה, הנשמה העולמית החיה והפועלת היא היתה האדריכל פועל הבנין. בהתגלמותה של היצירה נשפל ונאפל האור של כח זה, המטפל בדחיית פעליה. ובשטף הדורות והזמנים הולכת הנשמה העולמית ומתבררת, הולכת ומתאחדת עם מקור הויתה, נשמת כל היקום. גדר פרץ, 143 משובב נתיבות לשבת.</p>
522	<p>החיות העולמית יז (אורה"ק ב עמ' שנא) נשמת החיים הארכליים</p> <p>ורואים אנו איך הנשמות צומחות, איך החיים באים לידי גילויים. מאוצר של מעלה, האורות מופיעים, קוי נוגה, זוהר עליון יורד כחוטי זהב, ממקום החביון מזהיר הוא למרכז המיוחד, שתנאי חיים ותנאי גידול מוכנים להם, ומתחת מתוך ערפל הבהו מתנוצצים רסיסים מוצלים, נאחזים על ידי תנאי החיים והגידול לעלות לרום היש, ובמרכז יועדו יחדו. והיו לנשמת חיים. כה צץ ופורח הוא גן החיים, אשר לכל חי, ולאדם בהדר תפארתו. מה נחמד הוא גן אלהים זה, ההולך ומתבסס, הולך הלוך ומתרום. ואם תקופות ירידה גם הן שתו עליו, סוף כל סוף מפכה הוא מעינו החי, הולך הוא בבטחה אל אשור, ואשור אשר אין לו ערך וקצב הנה בא יבא, והיום הגדול, שהכל ימלא אור, הכל ישוקה עונג ועדן, הוא יפוח. וכבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים, והארץ האירה מכבודו.</p>	<p>שמונה קבצים ג קד</p> <p>ורואה אני איך הנשמות צומחות, איך החיים באים לידי גילויים. מאוצר של מעלה האורות מופיעים, קוי נוגה, זוהר עליון יורד כחוטי זהב, ממקום החביון מזהיר הוא למרכז המיוחד, שתנאי חיים ותנאי גידול מוכנים להם, ומתחת מתוך ערפל הבהו מתנוצצים רסיסים מוצלים, נאחזים על ידי תנאי החיים והגידול לעלות לרום היש, ובמרכז יועדו יחדו והיו לנשמת חיים. כה צץ ופורח הוא גן החיים, אשר לכל חי, ולאדם בהדר תפארתו. מה נחמד הוא גן אלהים זה, ההולך ומתבסס, הולך הלוך ומתרום. ואם תקופות ירידה גם הן שתו עליו, סוף כל סוף מפכה הוא מעינו החי, הולך הוא בבטחה אל אשור, ואשור אשר אין לו ערך וקצב הנה בא יבא, והיום הגדול, שהכל ימלא אור, הכל ישוקה עונג ועדן, הוא יפוח. וכבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים, והארץ האירה מכבודו.</p>
523	<p>החיות העולמית יח (אורה"ק ב עמ' שנב) רוח החיים ומקורו</p> <p>למה לא נבין את רוח החיים הגדול המלא בכל היש כולו, בכל הבריאה, המוגבלת ובלתי מוגבלת גם יחד. למה לא ננשא את רעיוננו להביט באור הזוהר הגדול הזה, שאין קץ לעושרו, לאורו ותפארתו, ולמה לא נחוש שעם כל גדלו וחילו הרי הוא מכוון לפי המדה של מה שיש בו צד הגבלה, צד חשבון וצד סתירה, אבל המקור הנאדר בקודש, בכליל שלמות תפארתו, הרי הוא באין ערוך מפואר ונשגב מכל האיתניות ואור הקודש של רוח החיים אשר בעולמים כולם. והאידיאליות, הצ'ולנה, המשותפת לכליל תפארת הרוח הנובע ממקור אלהים חיים להוסיף עז ועצמת אור וחיל ברוח החיים אשר ליצור כולו, מתאחדת עם האידיאליות הנשגבה של רוח החיים אשר במלא כל העולמים. וברוח האצילי אשר לחפץ החפשי של מעולה ומפותח שביצורים, כערכו של האדם בעולמנו, וכל דומיו, שהם יונקים מאותו הזיו והיסוד המאיר ומחיה ביקר תפארת, שם מתאחדת האידיאליות הקבוצה. וצדק ושלוש נשקו, וחסד ואמת נפגשו, אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף. וממאפלי הסתר בא אור בהיר לשכלולו של עולם ברור, שכולו אומר כבוד.</p>	<p>שמונה קבצים ג שא</p> <p>למה לא נבין את רוח החיים הגדול, המלא בכל היש כולו, בכל הבריאה, המוגבלת ובלתי מוגבלת גם יחד. למה לא ננשא את רעיוננו להביט באור הזוהר הגדול הזה, שאין קץ לעושרו, לאורו ותפארתו, ולמה לא נחוש שעם כל גדלו וחילו הרי הוא מכוון לפי המדה של מה שיש בו צד הגבלה, צד חשבון וצד סתירה, אבל המקור הנאדר בקודש, בכליל שלמות תפארתו, הרי הוא באין ערוך מפואר ונשגב מכל האיתניות ואור הקודש של רוח החיים אשר בעולמים כולם. והאידיאליות המשותפת לכליל תפארת הרוח, הנובע ממקור אלהים חיים להוסיף עז ועצמת אור וחיל ברוח החיים אשר ליצור כולו, מתאחדת עם האידיאליות הנשגבה של רוח החיים אשר במלא כל העולמים. וברוח האצילי אשר לחפץ החפשי של מעולה ומפותח שביצורים, כערכו של האדם בעולמנו, וכל דומיו, שהם יונקים מאותו הזיו והיסוד המאיר ומחיה ביקר תפארת, שם מתאחדת האידיאליות הקבוצה. וצדק ושלוש נשקו, וחסד ואמת נפגשו, אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף. וממאפלי הסתר בא אור בהיר, לשכלולו של עולם ברור, שכולו אומר כבוד.</p>
524	<p>החיות העולמית יט (אורה"ק ב עמ' שנג-שנד) הפאתי אפלי והמוליות</p> <p>כיצד יוצאים האידיאלים הרגילים, המאירים את האופקים המוגבלים, מתוך האידיאלים הנשגבים, שהם עומדים ברום עולם למעלה למעלה מכל גבול קצב ומדה. האידיאלים הנשגבים בתעצומתם הם מתפשטים בכל המשכים כולם. גם הגבולים והמצרים כולם נכללים הם במדה בלתי גבולית בתוך המרומים הבלתי גבולים. אמנם חוץ מההתפשטות שהתוכן הגבולי הכלול בהערכים הבלתי גבולים, מתפשט עד למטה מטה בתחתית הערכים הגבולים שבבלי הגבוליות, בעצם הבלתי גבוליות מצד עצמה כלול התוכן הגבולי, ודוקא אותו העתיד להיות גבולי גם בעמדתו בעצמו</p>	<p>שמונה קבצים ח פד</p> <p>כיצד יוצאים האידיאלים הרגילים, המאירים את האופקים המוגבלים, מתוך האידיאלים הנשגבים שהם עומדים ברום עולם, למעלה למעלה מכל גבול, קצב ומדה. האידיאלים הנשגבים בתעצומתם הם מתפשטים בכל המשכים כולם. גם הגבולים והמצרים כולם, נכללים הם במדה בלתי גבולית בתוך המרומים הבלתי גבולים. אמנם חוץ מההתפשטות שהתוכן הגבולי הכלול בהערכים הבלתי גבולים, מתפשט עד למטה מטה בתחתית הערכים הגבולים שבבלי הגבוליות, בעצם הבלתי גבוליות מצד עצמה כלול התוכן הגבולי, ודוקא אותו העתיד להיות גבולי גם בעמדתו</p>

	<p>הרי הוא כלול בזיו הבלתי גבוליות. וכשהתוכן הגבולי הפנימי הגנוז בתוך הזיו הבלתי גבולי מתגמר בצירור ועומד להיות יוצא בצביון גבולי, מתעלים הם כל הערכים המתפשטים של הגבוליות שבבלתי הגבולי ומתעלים למעלה, וממלאים הם זיו חיים גדול גבולי את הככר המוכן להזוקת התוכן הבלתי גבולי שעתיד להיות עומד לעצמו. ומתוך כך נעשים אותם הארחים של ההתפשטות הגבולית שבערך הבלתי גבולי מקודרים מהארז הזיו הנמשך בהם תדיר, והזיו הנוסף בתוך החביקה הבלתי גבולית, שהערך הגבולי, העתיד להתחשב בפני עצמו, מצוייר שם, דוחק הוא את הערכים הללו לצאת מתוך ההבלעה הבלתי גבולית, ולהגלות בלידה גמורה על השדרה הגבולית. וערך זה נוהג בכל ענין, בכל עולם, בכל מדרגה, בכל אדם ובכל שעה.</p>		
525	<p>החיות העולמית כ (אורה"ק ב עמ' שנד-שנה) ח"י הח"ס</p> <p>כשהגנו נשאים על כנפי נשרים בעולם הרוחני, נשמתנו מושכת אותנו לדבר ולהגות על דבר הכללים היותר כוללים, וכל הערכים שברוח, שבכל מקצעות חיינו נעשים לפנינו מוצגים בחטיבה אחת, המתחלקת להמון מפלגות לאין תכלית, וכל המפלגות גם הן מתחלקות להמון שבילים לאין חקר, אבל כולם אחוזים וארוגים זה בזה, ומחוברים חיבור אורגני, שרוח חיים וכח חיים אדיר וגדול הולך בהם, רצוא ושוב כמראה הבזק. והדברים הולכים ומתכללים, עולמים שונים מתאחדים, ומנוצצים זה לזה את ניצוצי אורותיהם, והכל עלו ושמח ומלא חרדה. והקודש והחול זה מול זה עומדים, הבדלתם נכרת מאד, ועם כל זה הגנו רואים ביניהם אהבה ואחוה, שלום ורעות. הקודש מתנשא ומתעלה, מתרומם בהדר שיגובו, ושופע ויורד וחדר מטה מטה בגדולת ענותנותו, והחול מתמלא עדנה ועז, ושמח הוא להיות משמש לקודש, מתמלא מזיו הדרו ומתעטר בפארו. ורום עליון של שגיבת רוח חיי חיים הולך ומתגלה לפנינו, והעולמים מתתקנים, והנשמות מתמלאות ומתטהרות מפגיתמן, ועל כל החיים ברכת אלהים עליון שפוכה היא. ומתוך מצולות המחשכים עולים הם לשבע בצחצחות עדנים, מלאי הדר הדרים, פאר ושבח לאל חי העולמים, מחיה חיים, השמח במעשיו, ומשמח את כל בריותיו, בזליפת שפעת נועם חסדי חסדיו, בעוון גבורתם הנהדרה, באדרת קודש קדשים. אשרי העם שככה לו, אשרי השמה השוכנת בחביון אורה, המתלוננת בצלצח עדי עדיים, המוארה באור החסדים הנאמנים עדי עד.</p>		
526	<p>החיות העולמית כא (אורה"ק ב עמ' שנה) התכונה האורגנית</p> <p>הגנו רואים את התכונה האורגנית של המציאות החמרית והרוחנית. בבטחה יכולים אנו להשקיף על היחס הכללי של הכל, וממילא על הפעולה שהכל מתפעל מן הכל, והכל פועל על הכל. אין לנו אטם גשמי, ולא שרעף רוחני, שאיננו פועל ונפעל על מלא ובמלא כל. אמנם הפעולה הולכת היא ומתפשטת, הולכת היא ומתחלשת בכל אשר תתרחק ממרכזה, והיא מתגברת כל אשר תקרב אל מרכזה. יש אמנם שחילוף הכלים, התנועעות הפעולה ממקום למקום על ידי חילוף תנועות מוסיפה היא כח. זה מוחש בעולם הטכני, ומשוער יפה גם בעולם הרוחני לכל הפועותיו.</p>		
527	<p>החיות העולמית כב (אורה"ק ב עמ' שנו) המסנה האורגנית</p> <p>ההשכלה העליונה, על דבר המציאות הרוחנית, על דבר השכלים הגדולים, על דבר כל ההווה הנשמטית במלא עולם, כשהיא משתכללת, מראה היא את הגודל והאומץ, את היופי והפאר, את הבנין ואת החיטוב של העולמות העליונים ועיצום כבודם, עד שהאדם וכל כחותיו וקרביו מתקשר בזיום. ועם זה כשמתגברת ההבנה האורגנית בגדלה, העושה את כל היש לשיעור קומה רבתי, מתברר מיד היחס הגדול שיש לכל העולם ופרטיו, מאורעותיו ומקוריו, הליכותיו וכל ערכיו, להעולמות העליונים, הקיימים וחלקת העמידה במקום הקודש אשר לסוד ד' מתגברת, והיא נושאת ברוח האמיץ את כל תוכני החיים, עד שהתנועות החברתיות והאישיות כולן מתבררות, שהנן קשורות בקשר אמיץ עם התנועות רבות החיים, גדולות האור והזיו העליון, של חביוני העו אשר בספירות העליונות. ויבש וכמוש נראה העולם המוגבל והמצומצם שלנו, כל זמן שלא יפתחו לו השערים העליונים, כל זמן שלא יזילו עליו הצנורות החיים, הרוממים בעו נצחם, את שטף לשד חיותם,</p>		
<p>בעצמו הרי הוא כלול בזיו הבלתי גבוליות. וכשהתוכן הגבולי הפנימי, הגנוז בתוך הזיו הבלתי גבולי, מתגמר בצירור, ועומד להיות יוצא בצביון גבולי, מתעלים הם כל הערכים המתפשטים של הגבוליות שבבלתי הגבולי, ומתעלים למעלה, וממלאים הם זיו חיים גדול גבולי את הככר המוכן להזוקת התוכן הבלתי גבולי, שעתיד להיות עומד לעצמו. ומתוך כך נעשים אותם הארחים של ההתפשטות הגבולית שבערך הבלתי גבולי, מקודרים מהארז הזיו הנמשך בהם תדיר. והזיו הנוסף בתוך החביקה הבלתי גבולית, שהערך הגבולי, העתיד להתחשב בפני עצמו, מצוייר שם, דוחק הוא את הערכים הללו לצאת מתוך ההבלעה הבלתי גבולית. וערך זה נוהג בכל ענין, בכל עולם, בכל מדרגה, בכל אדם ובכל שעה.</p>	<p>שמונה קבצים ח קצד</p> <p>כשהגנו נשאים על כנפי נשרים בעולם הרוחני, נשמתנו מושכת אותנו לדבר ולהגות על דבר הכללים היותר כוללים, וכל הערכים שברוח, שבכל מקצעות חיינו נעשים לפנינו מוצגים בחטיבה אחת, המתחלקת להמון מפלגות לאין תכלית, וכל המפלגות גם הן מתחלקות להמון שבילים לאין חקר, אבל כולם אחוזים וארוגים זה בזה, ומחוברים חיבור אורגני, שרוח חיים וכח חיים אדיר וגדול הולך בהם רצוא ושוב כמראה הבזק. והדברים הולכים ומתכללים, עולמים שונים מתאחדים, ומנוצצים זה לזה את ניצוצי אורותיהם, והכל עלו, ושמח ומלא חרדה. והקודש והחול זה מול זה עומדים, הבדלתם נכרת מאד, ועם כל זה הגנו רואים ביניהם אהבה ואחוה, שלום ורעות. הקודש מתנשא ומתעלה, מתרומם בהדר שיגובו, ושופע ויורד וחדר מטה מטה בגדולת ענותנותו, והחול מתמלא עדנה ועז, ושמח הוא להיות משמש לקודש, מתמלא מזיו הדרו ומתעטר בפארו. ורום עליון של שגיבת רוח חיי חיים הולך ומתגלה לפנינו, והעולמים מתתקנים, והנשמות מתמלאות ומתטהרות מפגיתמן, ועל כל החיים ברכת אלהים עליון שפוכה היא. ומתוך מצולות המחשכים עולים הם לשבע בצחצחות עדנים, מלאי הדר הדרים, פאר ושבח לאל חי העולמים, מחיה חיים, השמח במעשיו, ומשמח את כל בריותיו, בזליפת שפעת נועם חסדי חסדיו, בעוון גבורתם הנהדרה, באדרת קודש קדשים. אשרי העם שככה לו, אשרי השמה השוכנת בחביון אורה, המתלוננת בצלצח עדי עדיים, המוארה באור החסדים הנאמנים עדי עד.</p>	<p>שמונה קבצים ה נט (חלקה הראשון של הפסקה)</p> <p>הגנו רואים את התכונה האורגנית של המציאות החמרית והרוחנית. בבטחה יכולים אנו להשקיף על היחס הכללי של הכל, וממילא על הפעולה שהכל מתפעל מן הכל, והכל פועל על הכל. אין לנו אטם גשמי, ולא שרעף רוחני, שאיננו פועל ונפעל על מלא ובמלא כל. אמנם הפעולה הולכת היא ומתפשטת, הולכת היא ומתחלשת בכל אשר תתרחק ממרכזה, והיא מתגברת כל אשר תקרב אל מרכזה. יש אמנם שחילוף הכלים, התנועעות הפעולה ממקום למקום על ידי חילוף תנועות, מוסיפה היא כח. זה מוחש בעולם הטכני, ומשוער יפה גם בעולם הרוחני לכל הפועותיו.</p>	<p>שמונה קבצים ה קמד</p> <p>ההשכלה העליונה, על דבר המציאות הרוחנית, על דבר השכלים הגדולים, על דבר כל ההווה הנשמטית במלא עולם, כשהיא משתכללת, מראה היא את הגודל והאומץ, את היופי והפאר, את הבנין ואת החיטוב, של העולמות העליונים ועיצום כבודם, עד שהאדם וכל כחותיו וקרביו מתקשר בזיום. ועם זה, כשמתגברת ההבנה האורגנית בגדלה, העושה את כל היש לשיעור קומה רבתי, מתברר מיד היחס הגדול שיש לכל העולם ופרטיו, מאורעותיו ומקוריו, הליכותיו וכל ערכיו, להעולמות העליונים, הקיימים ונשאים, וחשקת¹⁴⁴ העמידה במקום הקודש אשר לסוד ד' מתגברת, והיא נושאת ברוח האמיץ את כל תוכני החיים, עד שהתנועות החברתיות והאישיות כולן מתבררות שהנן קשורות בקשר אמיץ עם התנועות רבות החיים, גדולות האור והזיו העליון, של חביוני העו אשר בספירות העליונות. ויבש וכמוש נראה העולם המוגבל והמצומצם שלנו, כל זמן שלא יפתחו לו השערים העליונים, כל זמן שלא יזילו עליו הצנורות החיים, הרוממים בעו נצחם, את שטף לשד חיותם,</p>

144. יתכן וההבדל כאן מקורו באי בהירות בכתב היד כאן, המאפשר את שתי האפשרויות.

528	<p>וסוד ד' ליראיו ובריתו להודיעם.</p> <p>החיות העולמית כג (אורה"ק ב עמ' שנו)</p> <p>השקפה העלתית</p> <p>בכל בריה רואים את מסקנת החיים של שטח רחב מאד, של עומק ורום גדול ונעלה, ומתרוממת כל בריה למעלתה האידיאלית, לפי בהירות ההשקפה השרשית הזאת. בכל רעיון, בכל התעוררות של חיים רוחניים, שאנו רואים בעולם, מתגלה לעינינו בריה נפלאה שבבריות, שהננו חודרים והולכים, הולכים ומטפסים לעלות אל המקוריות של מהלכי החיים והרשמים העמוקים, הרחבים והרמים, שהם הם הגורמים לאותן המחשבות והנטיות שתצאנה אל הפועל, ושתחזקנה את מעמדן. וכשם שאנו מסתכלים ברעיונות המשוטטים בעולם ותופסים מקום בחיים העומדים מחוץ לנו, ותופסים את יסודם השרשי, שהוא מתגלה לנו בצורה של גדולה, כמו כן אנו באים גם כן להסתכל על מהלכי רעיונותינו אנו, בנטיות לבבנו והגיגותנו נפשנו, ואנו רואים בהם לא רק את עצמם, שהם הם עצמנו, אלא את כל המרחב הגדול, המסובך ומתענף, הגורם את היותם. ואז אנו באים מתוך ההסתכלות הצרה של עצמנו אל הסתכלות רחבה של מדת העולם, והחיים הפנימיים שלנו מתגלים אצלנו בסבותיהם המקוריות. ובהירות גדולה מופיעה אז במחזות נפשנו, על גוי ועל אדם, על שמים ועל הארץ, ועל כל המון ברואים לאין תכלית.</p>
529	<p>החיות העולמית כד (אורה"ק ב עמ' שנח)</p> <p>מקור הכשרונות</p> <p>כל הכשרונות הנפלאים הנמצאים בבעלי חיים, שלפעמים אנו משתוממים עליהם, והאדם לא יוכל להגיע להם לחקותם כי אם אחרי למוד גדול וארוך, וגם בכל זאת לא יוכל כי אם להיות רק קרוב לאותה המדה המכוונת שבכשרונותיהם, הם באים אליהם מפני שכל מדרגות בעלי החיים למיניהם, אורות החיים שלהם הם שברים של נשמה גדולה עליונה, מלאה חכמה וכשרון, שנתחלקה לסעיפים רבים, וכל סעיף במדתו מאיר בו אותו הצד הבהיר של הנשמה הגדולה, בעלת החכמה והכשרון המפליא, אלא שהיא במדה מאד זעירא, כטפה מן הים, אשר בכל זה הרושם העצמתי של הנקודה, מצד שהיא באה מכללות יסוד חכמה וכשרון עצום ונעלה, אינו נמחק, ומוציא הוא אל הפועל את כשרונו על פי מעמק הגדלות של החכמה, על פי אותה המדה שהיתה קנויה עמה בהיותה עצורה ומקושרת בקשר חיים שלמים במקורה השלם, שהיה תכנית כליל חכמה, ערוכה בחשבון מדויק של דעת עליון.</p>
530	<p>החיות העולמית כה (אורה"ק ב עמ' שנט-שס)</p> <p>נשמת האדם והמלאכים</p> <p>נשמת האדם, בהרחבתה, כוללת היא בתוכה את הנשמות הפרטיות של כל הברואים כולם. כל נפש חיה ניצוץ הוא מאור האבוקה הגדולה הכללית, נשמת האדם. רק למראה עינים, כל מין וכל פרט הוא מצוי בפני עצמו, העין החודרת רואה לבת חיים גדולה, מאחזת באדם הכללי, לכל פלגיו, שבתוכם חילופי מדרגות רבות, במדת האור והחום המתגלה, וכל בריאה גלמית מוכשרת היא רק לחלק קטן מאור זה המאיר בו. והכל עורג וחותר לשוב אל האורה העליונה במילואה, להאחד עם נשמת האדם, להיות מואר באורה, והיא מתעלה בעפירות רוחנית, מדושנה חיים ועונג, למקורה, לאוצר החיים, ששם עז וחדוה, שלמות מוחלטה, נצח והוד. כשאורה הפנימי של הנשמה מתגלה בכבודו, הכל שמת, הכל מרגיש, שהמכון, שאוצר החיים והאורשר שלהם מתגלה בו, הוא אתם, והכל שמת ומתעלה. עם אבני השדה בריתך, וחית השדה השלמה לך. הדמיון תופס את יסוד אחדות עליונה זו בתחלה, והשכל מבררו, והשכל מבררו, בסוף, ובאה המציאות הממשית ומראה את חילה במקום שאור החיים הפנימיים הבהיק במלא אורו, בנסים, אשר נעשו לצדיקים, אנשי מופת בדור דור, שהאמונה המזוקקה יודעת לשמור את הרישומות החיות של האמת הגדולה, המתעלה מכל חכמת לב האדם וכל כשרונותיו בארחות החיים. בנשמתו היסודית של נח נתגלו כל יצורי העולם, כל החיים כולם, הם באו אליו אל התיבה במשיכה טבעית פנימית, כהמשכת הענף לשרשו. שקיקותו הפנימית העליונה להתהלך את האלהים התאימה עם נטיותיו לשוב העולם כולו, איש צדיק ואיש האדמה יחד בחוברת. כינוסם של שני כשרונות הללו ביחד הוא דבר מפליא, שבדורות יותר טובים היה מבהיק הרבה יותר. אבל הנטיה האדמתית סוף סוף יש לה איזה משקל מכביד, שהאבות הגשמיים מעליהם את משא, וכל משא החיים של המון יצורים, הכלול בנשמתם הגדולה והכללית, נתהפך לתוכן גדול ומאיר של נשמת אדם גדולה, הקוראה בשם ד' אל עולם, ומסוללת נתיב לדורות, וללכת בדרך ד' לעשות צדקה ומשפט.</p>
<p>נצחם את שטף לשד חיותם, וסוד ד' ליראיו ובריתו להודיעם.</p> <p>שמונה קבצים ה רעט</p> <p>בכל בריה רואים את מסקנת החיים של שטח רחב מאד, של עומק ורום גדול ונעלה, ומתרוממת כל בריה למעלתה האידיאלית לפי בהירות ההשקפה השרשית הזאת. בכל רעיון, בכל התעוררות של חיים רוחניים שאנו רואים בעולם, מתגלה לעינינו בריה נפלאה שבבריות, שהננו חודרים והולכים, הולכים ומטפסים לעלות אל המקוריות של מהלכי החיים, והרשמים העמוקים, הרחבים והרמים, שהם הם הגורמים לאותן המחשבות והנטיות שתצאנה אל הפועל, ושיחזקנה את מעמדן. וכשם שאנו מסתכלים ברעיונות המשוטטים בעולם ותופסים מקום בחיים העומדים מחוץ לנו, ותופסים את יסודם השרשי, שהוא מתגלה לנו בצורה של גדולה, כמו כן אנו באים גם כן להסתכל על מהלכי רעיונותינו אנו, על נטיות לבבנו והגיגותנו נפשנו, ואנו רואים בהם לא רק את עצמם, שהם הם עצמנו, אלא את כל המרחב הגדול, המסובך ומתענף, הגורם את היותם. ואז אנו באים מתוך ההסתכלות הצרה של עצמנו, אל הסתכלות רחבה של מדת העולם, והחיים הפנימיים שלנו מתגלים אצלנו בסבותיהם המקוריות, ובהירות גדולה מופיעה אז במחזות נפשנו על גוי ועל אדם, על שמים ועל הארץ, ועל כל המון ברואים לאין תכלית.</p>	
<p>שמונה קבצים ח קפט</p> <p>כל הכשרונות הנפלאים הנמצאים בבעלי חיים, שלפעמים אנו משתוממים עליהם, והאדם לא יוכל להגיע להם לחקותם כי אם אחרי למוד גדול וארוך, וגם בכל זאת לא יוכל כי אם להיות רק קרוב לאותה המדה המכוונת שבכשרונותיהם, הם באים אליהם מפני שכל מדרגות בעלי החיים למיניהם, אורות החיים שלהם הם שברים של נשמה גדולה עליונה, מלאה חכמה וכשרון, שנתחלקה לסעיפים רבים, וכל סעיף במדתו מאיר בו אותו הצד הבהיר של הנשמה הגדולה, בעלת החכמה והכשרון המפליא, אלא שהיא במדה מאד זעירא, כטפה מן הים, אשר בכל זה הרושם העצמתי של הנקודה, מצד שהיא באה מכללות יסוד חכמה וכשרון עצום ונעלה, אינו נמחק, ומוציא הוא אל הפועל את כשרונו על פי מעמק הגדלות של החכמה, על פי אותה המדה שהיתה קנויה עמה בהיותה עצורה ומקושרת בקשר חיים שלמים במקורה השלם, שהיה תכנית כליל חכמה, ערוכה בחשבון מדויק של דעת עליון.</p>	
<p>שמונה קבצים ד פח, פט</p> <p>נשמת האדם בהרחבתה, כוללת היא בתוכה את הנשמות הפרטיות של כל הברואים כולם. כל נפש חיה ניצוץ הוא מאור האבוקה הגדולה הכללית, נשמת האדם. רק למראה עינים, כל מין וכל פרט הוא מצוי בפני עצמו, העין החודרת רואה לבת חיים גדולה, מאחזת באדם הכללי לכל פלגיו, שבתוכם חילופי מדרגות רבות במדת האור והחום המתגלה, וכל בריאה גלמית מוכשרת היא רק לחלק קטן מאור זה המאיר בו, והכל עורג וחותר לשוב אל האורה העליונה במילואה, להאחד עם נשמת האדם, להיות מואר באורה. והיא מתעלה בעפירות רוחנית מדושנה חיים ועונג למקורה, לאוצר החיים, ששם עז וחדוה, שלמות מוחלטה, נצח והוד. כשאורה הפנימי של הנשמה מתגלה בכבודו, הכל שמת, הכל מרגיש, שהמכון, שאוצר החיים והאורשר שלהם מתגלה בו, הוא אתם, והכל שמת ומתעלה. עם אבני השדה בריתך, וחית השדה השלמה לך. הדמיון תופס את יסוד אחדות עליונה זו בתחלה, והשכל מבררו, ובאה המציאות הממשית ומראה את חילה במקום שאור החיים הפנימיים הבהיק במלא אורו, בנסים אשר נעשו לצדיקים, אנשי מופת בדור דור, שהאמונה המזוקקה יודעת לשמור את הרישומות החיות של האמת הגדולה, המתעלה מכל חכמת לב האדם וכל כשרונותיו בארחות החיים. בנשמתו היסודית של נח נתגלו כל יצורי העולם, כל החיים כולם, הם באו אליו אל התיבה במשיכה טבעית פנימית, כהמשכת הענף לשרשו. שקיקותו הפנימית העליונה להתהלך את האלהים התאימה עם נטיותיו לשוב העולם כולו, איש צדיק ואיש האדמה יחד בחוברת. כינוסם של שני כשרונות הללו ביחד הוא דבר מפליא, שבדורות יותר טובים היה מבהיק הרבה יותר. אבל הנטיה האדמתית סוף סוף יש לה איזה משקל מכביד, שהאבות הגשמיים מעליהם את משא, וכל משא החיים של המון יצורים, הכלול בנשמתם הגדולה והכללית, נתהפך לתוכן גדול ומאיר של נשמת אדם גדולה, הקוראה בשם ד' אל עולם, ומסוללת נתיב לדורות,</p>	

<p>531</p>	<p>החיות העולמית כו (אורה"ק ב עמ' שסא-שסב) <i>ח'ט"מ נ"ח</i></p> <p>עומד האדם ותוהו איזה צורך יש בכל המון המעשים והברואים המשונים והרבים, ואיננו מביין איך הכל הוא חטיבה גדולה אחת. החיים התרדמתיים שבדומם הם התחלת מברק ההולך ומוהיר בתוך העולם הצמחני, מתפלג לאלפי רבבות קוים, מיוחדים ושונים, באים הם עד מקדש החיים, ושם הם מתנוצצים כבר בעליצות, הולכים ועולים עד רום עטרת ברואי עולם, האדם, שכל מהות חייו, זרמי אורותיהם, והתמדת הלך נפשו העולה למעלה, הם רק גלי ים גדולים, שהם הולכים ושבים מכחם של כל תנועות החיים שבמציאות, מראשית הקטנות של החיים עד גדלותם, מדומם עד המדבר. אם מתפלא אתה איך תדבר, תשמע, תריח, תחוש, תראה, תבין ותרגיש, השב לנפשך, כי כל החיים, וכל הקודמים למערכתם, הכל שופעים עלך את כל היותך. אין נקודה קטנה יתרה, הכל נצרך והכל משמש לתפקידו. אתה בכל מה שלמטה ממך, והנך קשור ועולה עם כל מה שנשגב ממך ועולה עליך. הרצון הארצי החזק שאצל בעלי החיים, שאין להם הופעה שכלית גדולה, גם הוא מתחלש קצת מרעננותו ואומץ היש שלו בדחיקת פעלו, על ידי אותו הקורטוב האידיאלי הרצוני הנכנס בתוכו, והוא יונק את אומצו הגמור מתוך חיבורו עם עולם הצומח, שאין בו אפילו אותה ההפרעה המועטת של גילוי החיים. והצומח, עם כל זרמתו הבריאה, הבלתי מפוקפקת, מסובל הוא מנדידה וטפול ציורי מוגבל, והוא מתרפא מחולשתו על ידי התבססות חיבורו עם העולם הדוממי, שבו נפש בעלת קביעות ואומץ עמידה תדירית. ופסגת החיים עולה היא באדם, ונחלשת הרבה על ידי החופש אשר לרצון, ומשיגה את אמוצה על ידי בסיסה וחבורה בעולם החי, המגושם. והשדרות האנושיות לפי התפלגותן הולך משפט זה וחורו בהן, הצד האידיאלי עומד להתמוטט מחולשה שבעדינות, על ידי הביסוס שמתבסס הוא בהצד הממשי שבהויה. וככה נעשים כל ברואי עולם חטיבה אחת, ואומות ומפלגות, ובעלי דעות ואופיים שונים, בונים יחד עולם מלא, שהוא מלא עז והדר יחדו.</p>
<p>532</p>	<p>החיות העולמית כו (אורה"ק ב עמ' שסג-שסד) <i>א"ק ה'שדרות הנחלות והצ'ליות</i></p> <p>אימון רוחני מיוחד יש גם כן בכל ההויה, בפרטי הדומם, הצומח, והחי. אין ספק שבכל מקום שההויה המצומצמת של ההזרחה הפנימית שנתה פחות את המעמד הרוחני, אף על פי שהוא קורטוב קטן בלתי מפותח ומפורט, אבל איתן הוא שם, עזיז ותקיף, ומחסנו ישיע על השדרות המפותחות שהן למעלה ממנו, כל השייך לשדרה נמוכה. אין אנו יודעים לשער את הערכים של אימון החיים ובריאות הרוחניות, שמשפיעים עלינו בעלי החיים האלמים, מפני שיתופנו עמם בחיים. כבר נגלה כמעט לפנינו השיתוף הנפשי של אישי החברה הלאומית, ולבהירים יותר בהשקפתם, גם האנושית בכלל, אבל השיתוף הנשמתי עם כללות החי עוד נעלם הוא, עוד לא יעזי שום חוקר נפש להביע את בטחונו בצירוף ידיעה זאת. אמנם באות ההצעות הרחוקות, מעין חלומות, לפני המדעים המדויקים, לבשר את הופעתם. יכולים אנו כבר להנשא לאותו הגובה של ההתאחדות עם החי הכללי, ומשם עם ההויה הצמחנית והדוממת, עם תמצית החיים, עם זיק האור החי שבהם, הם משפיעים עלינו ואנו עליהם. כל מה שאנו מדברים ממוסר וטוב, מחזיון ושירה, אינם כי אם הרחבות ניצוצות, שבמקורן הכמוס, בהויה האלמת לפרטיה, הן יותר עזיזות, יותר חיות באימון פנימי, אבל מצומצמות וצמאות להרחבה. לא רק עם עמי הארץ שבנו, עם ההמון הרחב אנו מתחידים. זהו כבר עובדא מוחשת, שרוב האידיאלים צריכים הם להיות משוקים מטל החיים של ההטבה הכללית ההמונית הרחבה, זיו החיים בה יחד עם הקבוצה כולה ששם עור ופסח הרה ויולדת יחדו, אבל יותר מזה, עם אבני השדה בריתך וחית השדה השלמה לך.</p>
<p>533</p>	<p>החיות העולמית כו (אורה"ק ב עמ' שסד-שסה) <i>ה'כוח המא'ני והא'ל'י</i></p> <p>האינטליגנציה חושבת שיכולה היא להפרד מעל ההמון, שאז תהיה יותר בריאה ברוחה, יותר אצילה במחשבתה. זוהי טעות יסודית, טעות שאינה מכרת את הצד הבריאי שיש בהכרות הטבעיות,</p>
<p>ללכת בדרך ד' לעשות צדקה ומשפט. שמונה קבצים ג כג, קנט</p> <p>עומד האדם ותוהו, איזה צורך יש בכל המון המעשים והברואים המשונים והרבים, ואיננו מביין איך הכל הוא חטיבה גדולה אחת. החיים התרדמתיים שבדומם הם התחלת ברוק <i>מ'כ'א</i>, ההולך ומוהיר בתוך העולם הצמחני, מתפלג לאלפי רבבות קוים מיוחדים ושונים, באים הם עד מקדש החיים, ושם הם מתנוצצים כבר בעליצות, הולכים ועולים עד רום עטרת ברואי עולם, האדם, שכל מהות חייו, זרמי אורותיהם, והתמדת הלך נפשו העולה למעלה, הם רק גלי ים גדולים, שהם הולכים ושבים מכחם של כל תנועות החיים שבמציאות, מראשית הקטנות של החיים עד גדלותם, מדומם עד המדבר. אם מתפלא אתה איך תדבר, תשמע, תריח, תחוש, תראה, תבין ותרגיש, השב לנפשך כי כל החיים, וכל הקודמים למערכתם, הכל שופעים עליהם את כל היותך. אין נקודה קטנה יתרה, הכל נצרך והכל משמש לתפקידו. אתה, בכל מה שלמטה ממך, והנך קשור ועולה עם כל מה שנשגב ממך ועולה עליך. הרצון הארצי החזק שאצל בעלי החיים, שאין להם הופעה שכלית גדולה, גם הוא מתחלש קצת מרעננותו ואומץ היש שלו, בדחיקת פעלו על ידי אותו הקורטוב האידיאלי הרצוני הנכנס בתוכו, והוא יונק את אומצו הגמור מתוך חיבורו עם עולם הצומח, שאין בו אפילו אותה ההפרעה המועטת של גילוי החיים. והצומח, עם כל זרמתו הבריאה, הבלתי מפוקפקת, מסובל הוא מנדידה וטיפול ציורי מוגבל, והוא מתרפא מחולשתו על ידי התבססות חיבורו עם העולם הדוממי, שבו נפש בעלת קביעות ואומץ עמידה תדירית. ופסגת החיים עולה היא באדם, ונחלשת הרבה על ידי החופש אשר לרצון, ומשיגה את אמוצה על ידי בסיסה¹⁴⁵ וחבורה בעולם החי המגושם. והשדרות האנושיות לפי התפלגותן, הולך משפט זה וחורו בהן, הצד האידיאלי עומד להתמוטט מחולשה שבעדינות, ומשיג את תקומתו על ידי הביסוס שמתבסס הוא בהצד הממשי שבהויה, וככה נעשים כל ברואי עולם חטיבה אחת, ואומות ומפלגות, ובעלי דעות ואופיים שונים, בונים יחד עולם מלא, שהוא מלא עז והדר יחדו.</p>	
<p>שמונה קבצים א קמא</p> <p>אימון רוחני מיוחד יש גם כן בכל ההויה, בפרטי הדומם, הצומח, והחי. אין ספק שבכל מקום שההויה המצומצמת של ההזרחה הפנימית שנתה פחות את המעמד הרוחני, אף על פי שהוא קורטוב קטן בלתי מפותח ומפורט, אבל איתן הוא שם, עזיז ותקיף, ומחסנו ישיע על השדרות המפותחות שהן למעלה ממנו, כל השייך לשדרה נמוכה. אין אנו יודעים לשער את הערכים של אימון החיים ובריאות הרוחניות, שמשפיעים עלינו בעלי החיים האלמים, מפני שיתופנו עמם בחיים. כבר נגלה כמעט לפנינו השיתוף הנפשי של אישי החברה הלאומית, ולבהירים יותר בהשקפתם גם האנושית בכלל, אבל השיתוף הנשמתי עם כללות החי עוד נעלם הוא, עוד לא יעזי שום חוקר נפש להביע את בטחונו בצירוף ידיעה זאת. אמנם באות ההצעות הרחוקות, מעין חלומות, לפני המדעים המדויקים, לבשר את הופעתם. יכולים אנו כבר להנשא לאותו הגובה של ההתאחדות עם החי הכללי, ומשם עם ההויה הצמחנית והדוממת, עם תמצית החיים, עם זיק האור החי שבהם, הם משפיעים עלינו ואנו עליהם. כל מה שאנו מדברים ממוסר וטוב, מחזיון ושירה, אינם כי אם הרחבות ניצוצות, שבמקורן הכמוס, בהויה האלמת לפרטיה, הן יותר עזיזות, יותר חיות באימון פנימי, אבל מצומצמות וצמאות להרחבה. לא רק עם עמי הארץ שבנו, עם ההמון הרחב אנו מתחידים. זהו כבר עובדא מוחשת, שרוב האידיאלים צריכים הם להיות משוקים מטל החיים של ההטבה הכללית ההמונית הרחבה, זיו החיים בה יחד עם הקבוצה כולה, ששם עור ופסח הרה ויולדת יחדו, אבל יותר מזה, עם אבני השדה בריתך, וחית השדה השלמה לך.</p>	
<p>שמונה קבצים א קמ</p> <p>האינטליגנציה חושבת שיכולה היא להפרד מעל ההמון, שאז תהיה יותר בריאה ברוחה, יותר אצילה במחשבתה. זוהי טעות יסודית, טעות שאינה מכרת את הצד הבריאי שיש בהכרות הטבעיות,</p>	

145. בכתב היד כתוב כאן: "בסיס".

<p>ברגשות הטבעיות, ובחושים הטבעיים, שלא נתקנו, אבל גם לא נתקלקלו על ידי שום השפעה קולטורית. הצד הבריא של היושר מצוי הוא באנשים גסים יותר ויותר ממה שהוא מצוי במלומדים ומוסריים בעלי מחשבה. יותר מובהקים הם המלומדים בדברים הפרטיים של המוסר, בחוקי ודקדוקי, אבל עצם הרגשתו זאת היא מצויה באנשים בריאים טבעיים, שהם הם ההמון, עם הארץ. ולא דוקא בהרגשת המוסר השרשית עולה הוא ההמון על אנשי הסגולה. גם בהרגשת האמונה, הגדלות האלהית, היופי, החושיות, הכל אשר לחיים בדרך ישרה, בלתי מסוננת על ידי הצינורות המלאים שכר אגמי נפש של הדעת וההחכמה, הוא יותר בריא וטהור בההמון. אמנם לא יוכל ההמון לשמור בעצמו את עצומו וטהרתו, איננו יכול לקשר יפה את מושגיו, גם איננו יודע איך לעמוד בקשרי המלחמה, בעת אשר הכרות והרגשות מתנגדות וסותרות זו את זו נלחמות בנפשו מבפנים או בעולם מבחוץ. לזה צריך הוא לעזרת גדולי התושיה, המישרים לפניו את נתיבות עולמו. אבל כשם שמשפיעים עליו עצה ותושיה, כך הוא משפיע עליהם חיים בריאים. והצד המשותף של אצילי הרוח עם ההמון, הוא הכח המקיים את שני הצדדים על מעמד היפה, ומשמרם מכל רקבון והתנוונות מוסרית וחמרית. הנבואה, הבאה מהצינור האלהי, באה דוקא לשם מטרה זו, של איחוד הרוח ההמוני עם הרוח האצילי המיוחד ליחיד סגולה. הביטויים ההמוניים מתלכדים בה עם המחשבה האידיאלית של עשירי הרוח.</p>	<p>ברגשות הטבעיות, ובחושים הטבעיים, שלא נתקנו, אבל גם לא נתקלקלו על ידי שום השפעה קולטורית. הצד הבריא של היושר מצוי הוא באנשים גסים יותר ויותר ממה שהוא מצוי במלומדים ומוסריים בעלי מחשבה. יותר מובהקים הם המלומדים בדברים הפרטיים של המוסר, בחוקי ודקדוקי, אבל עצם הרגשתו זאת היא מצויה באנשים בריאים טבעיים, שהם הם ההמון, עם הארץ. ולא דוקא בהרגשת המוסר השרשית עולה הוא ההמון על אנשי הסגולה. גם בהרגשת האמונה, הגדלות האלהית, היופי, החושיות, הכל אשר לחיים בדרך ישרה, בלתי מסוננת על ידי הצינורות המלאים שכר אגמי נפש של הדעת וההחכמה, הוא יותר בריא וטהור בההמון. אמנם לא יוכל ההמון לשמור בעצמו את עצומו וטהרתו, איננו יכול לקשר יפה את מושגיו, גם איננו יודע איך לעמוד בקשרי המלחמה, בעת אשר הכרות והרגשות מתנגדות וסותרות זו את זו נלחמות בנפשו מבפנים או בעולם מבחוץ. לזה צריך הוא לעזרת גדולי התושיה, המישרים לפניו את נתיבות עולמו. אבל כשם שמשפיעים עליו עצה ותושיה, כך הוא משפיע עליהם חיים בריאים. והצד המשותף של אצילי הרוח עם ההמון, הוא הכח המקיים את שני הצדדים על מעמד היפה, ומשמרם מכל רקבון והתנוונות מוסרית וחמרית. הנבואה, הבאה מהצינור האלהי, באה דוקא לשם מטרה זו, של איחוד הרוח ההמוני עם הרוח האצילי, המיוחד ליחיד סגולה. הביטויים ההמוניים מתלכדים בה עם המחשבה האידיאלית של עשירי הרוח.</p>
<p>שמונה קבצים א קמג, ססד</p> <p>אחדות ההויה מתגברת בתוכן ההכרה האידיאלית, כל מה שהיא מתעלה. רואה איש הרוח את החיים במלא היקום, רואה את הכח העטוף בכל אשר ישאב ממנו חיים לנפשו, ובכל אשר כל החיים חיים ישאפו. החיים כמוסים הם ביסודות ההזנה, כמוסים במעמקי ארץ, יוצאים על ידי הצמיחה והגידול אל הגילוי, באים בתור מזון, מתאחדים עם בשר האדם ורוחו, מתגלה בהם התכונה הרוחנית, עוזו החיים, החופש והאור. מי יאמר לנו שיש פירוד, מי יאמין להרגל ולדמיון הצר, שאין עליו הנשמה עליו הכל, מי יבהל מפני מרחבי מקום, מפני כתלים חוצצים. הרוח הגדול השוכן בשמי שמי עז, בהיכל הצדק והבינה, הוא נותן עז וגבורה, הוא העז והגבורה, הוא נותן חיים, והוא החיים וחי החיים. הרצון מתפתח על ידי עז הכח, הכח בא לידי גמרו ברצון. שכלול הרצון לצד הטוב, הרי הוא סוכם בקרבו את כל מלא החיים הכלולים במרחבי ההויה. חוזר הוא הרצון, ומפזר את הטוב על הכל. מתפשט הוא החפץ של הטוב, הולך הוא ומזריח את אורו בחזרה ביותר עליו, על כל המקומות אשר נוטל משם עז החיים. והחיים, ההם כלים בגבול מה שאנו קורים חיים, הלא הולכים הם ומתפשטים, הטוב שבהם לא כלה ולא יכלה, לא ידע קצב לעילוי והתפשטותו, ליפיו ועצמו. כל תכונה של יושר, של מוסר, של קדושה, של גבורה ותפארת, הנה הם גילויי החיים של מילוי ההויה, שהם באים למעוזם בתור כלים, שהרצון הטוב עושה בהם את חפצו. הרצון הטוב, כשהוא מתגבר בעת שאיבת החיים, נותן הוא גרעיני האור, ההולכים ורבים, בהתחברם עם הכח החיצוני. הרצון החפשי, המואר מהשכל העליון, הוא המתגלה בפנימיותה. וזאת היא נשמת אדם הראשון, בכל מילואה.</p>	<p>534 החיית העולמית כט (אורה"ק ב עמ' שסו-שסז) רוח החיים והרצון</p> <p>אחדות ההויה מתגברת בתוכן ההכרה האידיאלית, כל מה שהיא מתעלה. רואה איש הרוח את החיים במלא היקום, רואה את הכח העטוף בכל אשר ישאב ממנו חיים לנפשו, ובכל אשר כל החיים חיים ישאפו. החיים כמוסים הם ביסודות ההזנה, כמוסים במעמקי ארץ, יוצאים על ידי הצמיחה והגידול אל הגילוי, באים בתור מזון, מתאחדים עם בשר האדם ורוחו, מתגלה בהם התכונה הרוחנית, עוזו החיים, החופש והאור. מי יאמר לנו שיש פירוד, מי יאמין להרגל ולדמיון הצר, שאין עליו הנשמה עליו הכל, מי יבהל מפני מרחבי מקום, מפני כתלים חוצצים. הרוח הגדול השוכן בשמי שמי עז, בהיכל הצדק והבינה, הוא נותן עז וגבורה, הוא העז והגבורה, הוא נותן חיים, והוא החיים וחי החיים. הרצון מתפתח על ידי עז הכח, הכח בא לידי גמרו ברצון. שכלול הרצון לצד הטוב, הרי הוא סוכם בקרבו את כל מלא החיים הכלולים במרחבי ההויה. חוזר הוא הרצון, ומפזר את הטוב על הכל, מתפשט הוא החפץ של הטוב, הולך הוא ומזריח את אורו בחזרה ביותר עליו, על כל המקומות אשר נוטל משם עז החיים. והחיים, ההם כלים בגבול מה שאנו קורים חיים, הלא הולכים הם ומתפשטים, הטוב שבהם לא כלה ולא יכלה, לא ידע קצב לעילוי והתפשטותו, ליפיו ועצמו. כל תכונה של יושר, של מוסר, של קדושה, של גבורה ותפארת, הנה הם גילויי החיים של מילוי ההויה, שהם באים למעוזם בתור כלים, שהרצון הטוב עושה בהם את חפצו. הרצון הטוב, כשהוא מתגבר בעת שאיבת החיים, נותן הוא גרעיני האור, ההולכים ורבים, בהתחברם עם הכח החיצוני. הרצון החפשי, המואר מהשכל העליון, הוא התמצית של ההויה, המתגלה בפנימיותה. וזאת היא נשמת אדם הראשון, בכל מילואה.</p>
<p>שמונה קבצים ב קמד, רנ</p> <p>יש רצון גלוי בתוכיות הנפש, רצון הלב, ויש רצון מסותר בכללות הגוף. הרצון שבלב, כשהוא מתגלה לטובה, בהארתו מוציא מן הכח אל הפועל את הרצון המסותר שבכללות החיים, וכאן נעשה מזיגה רוחנית נפלאה ויצירה גדולה. ואור זה הולך וממשיך עליו את הטוב, את החיים הקדושים שבכללות ההויה, שהנם מלאים שאיפת קודש לנועם העליון של אור ד' בעולמו, אור השכינה, נשמת העולמים, הוד האידיאליות האלהית החיה בכל. ברוך כבוד ד' ממקומו.</p> <p>כח החיים הקדוש האצור ברצון החפשי שלנו, כשהוא מתעלה בהוד נצח קדשו, הרי הוא מוסיף אומץ גדול לעושר הרצון שבהויה כולה. והעולמים כולם בתור חטיבה רצונית מלאה חיים מתעלים הם, והעולמיות כולה בזויה האלהי היא מתעלה, ומאור</p>	<p>535 החיית העולמית ל (אורה"ק ב עמ' שסח) הרצון העליון והנסתר</p> <p>יש רצון גלוי בתוכיות הנפש, רצון הלב, ויש רצון מסותר בכללות הגוף. הרצון שבלב כשהוא מתגלה לטובה, בהארתו מוציא מן הכח אל הפועל את הרצון המסותר שבכללות החיים, וכאן נעשה מזיגה רוחנית נפלאה ויצירה גדולה. ואור זה הולך וממשיך עליו את האור הטוב, את החיים הקדושים שבכללות ההויה, שהנם מלאים שאיפת קודש לנועם העליון של אור ד' בעולמו, אור השכינה נשמת העולמים, הוד האידיאליות האלהית החיה בכל. ברוך כבוד ד' ממקומו. כח החיים הקדוש האצור ברצון החפשי שלנו, כשהוא מתעלה בהוד נצח קדשו, הרי הוא מוסיף אומץ גדול לעושר הרצון שבהויה כולה. והעולמים כולם בתור חטיבה רצונית מלאה חיים מתעלים הם, והעולמיות כולה בזויה האלהי היא מתעלה, ומאור</p>

146. בכתב היד כתוב כאן: "כשם משפיעים". ותוקן כאן ובאורה"ק באופן שונה.

147. בכתב היד כתוב: "והתנוונות".

	<p>האידיאליות הכללית של התפארת האלהית, שופע אור חדש, של חיים חדשים, להופיע נשמות חדשות, מלאות אונים, להושיע לכל כושלים, ולעודד כל נדכאים, לשום שפלים למרום וקדרים שגבו ישע.</p>
536	<p>החיות העולמית לא (אורה"ק ב עמ' שסט) רצון הצולם מכירים את רצון העולם, המדרגה המתגלה בתור נפש החיים שבהיה, בתור רצון פועל ושואף, שסעיפיו מתגלים בכל, בדצח"מ, בכל פרטים ופרטי פרטים, ובכללי כללים, הולכים אנו עמו להיקף כללותו, באים אנו לידי החלטה, שמגמה יש לרצון זה להתעלות. מתעלה הוא על ידי מה שגילוייו הפרטיים מתעלים, נשמתיהו דצדיקא משיביעים אותו רצון, צנורותיו מתפתחים, ושפע עדנת רצונו מזיל כל טוב, חיים שלום ועדנים. ומזרמי רצון וברכה הללו מסתגל הרצון הכללי לקבל מחפץ עליון, מאור רצון ועו העולה למעלה, הגבוה ומתנשא ממנו, המקיף את העולמים האידיאלים, בכל מילואיהם, שפעת ששון וברכה עולמים. והעולם מתבסס, וכל רעיון וכל מעשה מתברך, והברכה מסגלת את המחשבות לקבל רשמי הגודל, בלא תערובות דמיוני כזב, בלא חולשה של ספקות, ובלא גרם של היוק, והכל הולך למישרים. וצדיקים שמחים לפני אלהים, עושים את עבודת הקודש של חכמה ודעת, של מוסר וצדק, של סיגול אל קודש, בהכרה והוד, בהכרה ברורה, במטרה משיחא הולך ופועם בעולם. קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות.</p>
537	<p>החיות העולמית לב (אורה"ק ב עמ' שע) יסוד הצולם הרצון העולמי, המחולל את החפצים כולם, המשיב על כל חי רצון, הממלא כל נשמה בטל חיים, הגואל משחת את כל החיים, המקבל שפעת אור מכל מקורות העליונים מזילי החיים, ומופיע על כל אור וחיים, המרעיף טל חיים על התכונה העולמית כולה, על תבנית כל, הוא יסוד עולם, צדיק עליון, עמו אור זרוע ושמחת ישרי לב. בהופיעו בכל הדר כבודו, בתכונה ההיית של העולמים כולם, בצורתם הכללית המאחדת כל, אין קץ לששון, ואין תכלית לשמחת לב ועונג נפש, אשר ימלאו חדרי חדרים של כל עולמי עד, מרום עז, מגדולת גדלם, עד שפל חולשתם וקטנות קטנם. אשרי אדם עז לו בך, אשרי שותה ממעיני עדניך, בלכתו בדרך צדיקים, ובהדבקו באור תורה, בזיו חכמה ויפעת צדק ומשרים, לכוונן ולבנות, ליסוד ולשכלל, פאר כל צבי, והדר כל צניף תפארה.</p>
538	<p>החיות העולמית לב (אורה"ק ב עמ' שעג) חליון החיים הצולם רואים אנו את ההויה ברוחניותה, את החיים הפנימיים, איך הם פועלים, איך הם הולכים ומתהוים, את הנשמה המתגלה בחי ובמדבר, איך היא עומדת בעילומה, איך נשמות הבנים כלולות ומכונסות באבות, בעודם גם הם בקטנותם, איך הנשמות העתידות עומדות בצביונו, והעתיד בכללו, בשלל צבעיו הנהדרים, כמו חי נצב לעינינו. ואין חזיון זה מקסם כזב, אלא צפית אמת. אין עבר, היה ועתיד מחולקים באמתת היש, מה שהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיעשה, ומה שנעשה מכבר ומה שיעשה לעתיד הולך הוא ונעשה בהוה, תמיד ותכוף. והכל חי, והכל שלם, הכל רענן והכל מזהיר, כשהכל מוכר בחטיבה אחת, כשהאורה מזהרת ומפלטת את אורה, לידע ולהודיע, איך ממקור הכל חי הכל.</p>
539	<p>החיות העולמית לד (אורה"ק ב עמ' שעד) הכח הצולם הרבה יותר עשיר ועו ומלא תוכן ומרץ וישות תכונתית הם כל אחד ואחד מניצוצי החיים שאנו מביטים עליהם ממרחקים מגבוה. אוצר החיים שבבעלי חיים כולם מקטנם ועד גדלם, גם אוצר החיים הסגור מחתום ופנעלם המוגלם בכח בצמחים ובדוממים, אין אנו יכולים לסמן את עזונו הפנימי, הכל הולך ושוטף, מזדעזע ושואף. גם אנו אין אנו יכולים להעריך את עושר פנימיותנו, סתום וחתום הוא בעדנו גם עולמנו אנו הפנימי, הוא עולמנו במציאות, בקישור בחפץ סמוי, ועולם שאינו עולמנו, בהכרה בידיעה בהדירה. הכל מלא עושר וגודל, והכל שואף להתעלות, להזדכך ולהתרום. הכל אומר שירה, משבח מגדל מרום ומנשא, והכל בונה עובד משכלל ומעלה, שואף להתאחד ולהתארגן. החיים כלילי יופי וחכמה, אדירי גבורה והופעה, מתחילים לא ממקום שכבר יש שם ביטוי של אומר והגיון, כי אם ממחשכים, אשר עשיתי בסתר רקמתי בתחתיות ארץ. ודעתנו המשוטטת לאחדות כל היצור מוצאה צת גאון האדם בכל פנה, במרומי שחקים ובמעמקי אדמה, ד' ממת ומחיה, משפיל אף</p>
<p>הם, והעולמיות כולה בזיוה האלהי היא מתעלה, ומאור האידיאליות הכללית של התפארת האלהית, שופע אור חדש של חיים חדשים, להופיע נשמות חדשות מלאות אונים, להושיע לכל כושלים ולעודד כל נדכאים, לשום שפלים למרום וקודרים שגבו ישע.</p>	<p>שמונה קבצים א תס מכירים אנו את רצון העולם, המדרגה המתגלה בתור נפש החיים שבהיה, בתור רצון פועל ושואף, שסעיפיו מתגלים בכל, בדומם צומח חי מדבר, בכל פרטים ופרטי פרטים, ובכללי כללים, הולכים אנו עמו להיקף כללותו, באים אנו לידי החלטה שמגמה יש לרצון זה להתעלות. מתעלה הוא על ידי מה שגילוייו הפרטיים מתעלים, נשמתיהו דצדיקא משיביעים אותו רצון, צנורותיו מתפתחים, ושפע עדנת רצונו מזיל כל טוב, חיים, שלום ועדנים. ומזרמי רצון וברכה הללו, מסתגל הרצון הכללי לקבל מחפץ עליון, מאור רצון ועו העולה למעלה, הגבוה ומתנשא ממנו, המקיף את העולמים האידיאלים, בכל מילואיהם, שפעת ששון וברכה עולמים. והעולם מתבסס, וכל רעיון וכל מעשה מתברך, והברכה מסגלת את המחשבות לקבל רשמי הגודל בלא תערובות דמיוני כזב, בלא חולשה של ספקות, ובלא גרם של היוק, והכל הולך למישרים. וצדיקים שמחים לפני אלהים, עושים את עבודת הקודש של חכמה ודעת, של מוסר וצדק, של סיגול אל קודש, בהכרה והוד, בהכרה ברורה, במטרה משיחא הולך ופועם בעולם. קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות.</p>
<p>שמונה קבצים א תרכ הרצון העולמי, המחולל את החפצים כולם, המשיב על כל חי רצון, הממלא כל נשמה בטל חיים, הגואל משחת את כל החיים, המקבל שפעת אור מכל מקורות העליונים מזילי החיים, ומופיע על כל אור וחיים, המרעיף טל חיים על התכונה העולמית כולה, על תבנית כל, הוא יסוד עולם, צדיק עליון. עמו אור זרוע, ושמחת ישרי לב. בהופיעו בכל הדר כבודו בתכונה ההיית של העולמים כולם, בצורתם הכללית המאחדת כל, אין קץ לששון, ואין תכלית לשמחת לב ועונג נפש, אשר ימלאו חדרי חדרים של כל עולמי עד, מרום עז, מגדולת גדלם, עד שפל חולשתם וקטנות קטנם. אשרי אדם עז לו בך, אשרי שותה ממעיני עדניך, בלכתו בדרך צדיקים, ובהדבקו באור תורה, בזיו חכמה ויפעת צדק ומשרים, לכוונן ולבנות, ליסוד ולשכלל, פאר כל צבי, והדר כל צניף תפארה.</p>	<p>שמונה קבצים ב ס רואים אנו את ההויה ברוחניותה, את החיים הפנימיים איך הם פועלים, איך הם הולכים ומתהוים, את הנשמה המתגלה בחי ובמדבר, איך היא עומדת בעילומה, איך נשמות הבנים כלולות ומכונסות באבות, בעודם גם הם בקטנותם, איך הנשמות העתידות עומדות בצביונו, והעתיד בכללו, בשלל צבעיו הנהדרים, כמו חי נצב לעינינו. ואין חזיון זה מקסם כזב, אלא צפית אמת. אין עבר, היה ועתיד מחולקים באמתת היש. מה שהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיעשה, ומה שנעשה מכבר ומה שיעשה לעתיד הולך הוא ונעשה בהוה, תמיד ותכוף. והכל חי, והכל שלם, הכל רענן והכל מזהיר, כשהכל מוכר בחטיבה אחת, כשהאורה מזהרת ומפלטת את אורה, לידע ולהודיע איך ממקור הכל חי הכל.</p>
<p>שמונה קבצים ד ט הרבה יותר עשיר ועו ומלא תוכן ומרץ וישות תכונתית הם כל אחד ואחד מניצוצי החיים שאנו מביטים עליהם ממרחקים מגבוה. אוצר החיים שבבעלי חיים כולם מקטנם ועד גדלם, גם אוצר החיים הסגור מחתום ונעלם המוגלם בכח בצמחים ובדוממים, אין אנו יכולים לסמן את עזונו הפנימי. הכל הולך ושוטף, מזדעזע ושואף. גם אנו אין אנו יכולים להעריך את עושר פנימיותנו, סתום וחתום הוא בעדנו גם עולמנו אנו הפנימי, הוא עולמנו במציאות, בקישור בחפץ סמוי, ועולם שאינו עולמנו, בהכרה בידיעה, בהדירה. הכל מלא עושר וגודל, והכל שואף להתעלות, להזדכך ולהתרום. הכל אומר שירה, משבח מגדל מרום ומנשא, והכל בונה, עובד, משכלל ומעלה, שואף להתאחד ולהתארגן. החיים כלילי יופי וחכמה, אדירי גבורה והופעה, מתחילים לא ממקום שכבר יש שם ביטוי של אומר והגיון, כי אם ממחשכים, אשר עשיתי בסתר רקמתי בתחתיות ארץ. ודעתנו המשוטטת לאחדות כל היצור מוצאה את גאון האדם בכל פינה, במרומי שחקים ובמעמקי אדמה,</p>	

540	<p>מרוםם.</p> <p>החיות העולמית לה (אורה"ק ב עמ' שעח)</p> <p>השאיפה העליונה</p>	<p>ד' ממת ומחיה, משפיל אף מרוםם.</p> <p>שמונה קבצים א רלה</p>
542	<p>החיות העולמית לו (אורה"ק ב עמ' שעו)</p> <p>התשוקה למקור החיים</p>	<p>שמונה קבצים ח קס</p>
543	<p>החיות העולמית לו (אורה"ק ב עמ' שעז)</p> <p>האימת הנצח</p>	<p>שמונה קבצים ב קמא, קמב</p>
544	<p>החיות העולמית לח (אורה"ק ב עמ' שעח)</p> <p>הטל העליון</p>	<p>שמונה קבצים ה רפג</p>
545	<p>החיות העולמית לט (אורה"ק ב עמ' שעט)</p> <p>אלו החיים</p>	<p>שמונה קבצים א תשב</p>

<p>ממש כניצוץ קטן לפני גלגל חמה. וכל אור גדול זה הושיטו לנו אבותינו בחיקון ברכת תחית המתים בתפלה. ועם כל גדלו וזהרו של תענוג עליון זה, כלא הוא נחשב לגבי ציור התענוג והשלמות של דעת עליון שבעליונים. זהו סוד חפץ ד' ואהבתו, שצדיקים קשורים בו, וכל נשמת ישראל בו דבקה, וכל התמצית של האורה האלהית, המחיה את כל הבריות, ומתקנתם לסעודה העליונה, שם היא שרויה. ואלו הצחצחות מתמלאים תמיד שעשועים נפלאים, מלאי הוד ועדנים, גונים מגוונים שונים זה מזה, ומשפיעים ומופיעים בשפעת נחלים גדולים וימים רבים ואדירים זה על זה, וזכרם מתוק ונעים, מתוקן ומקובל, פותח שערי חסד ורחמים, אורה וישועה לעד.</p>	<p>ממש כניצוץ קטן לפני גלגל חמה. וכל אור גדול זה הושיטו לנו אבותינו בחיקון ברכת תחית המתים בתפלה. ועם כל גדלו וזהרו של תענוג עליון זה, כלא הוא נחשב לגבי ציור התענוג והשלמות של דעת עליון שבעליונים, זהו סוד חפץ ד' ואהבתו, שצדיקים קשורים בו, וכל נשמת ישראל בו דבקה, וכל התמצית של האורה האלהית, המחיה את כל הבריות, ומתקנתם לסעודה העליונה, שם היא שרויה. ואלו הצחצחות מתמלאים תמיד שעשועים נפלאים, מלאי הוד ועדנים, גונים מגוונים שונים זה מזה, ומשפיעים ומופיעים בשפעת נחלים גדולים וימים רבים ואדירים זה על זה, וזכרם מתוק ונעים, מתוקן ומקובל, פותח שערי חסד ורחמים, אורה וישועה לעד.</p>
<p>שמונה קבצים ח כג</p> <p>המות הוא חזיון שוא, טומאתו היא שקרו, מה שבני אדם קוראים מות, הרי הוא רק תגבורת החיים ותעצומתם. ומתוך השקיעה התהומית בקטנות, אשר יצר לב האדם השקיע אותו בה, הרי הוא מציייר את תגבורת החיים הזאת בצורה מדאיבה ותשוכה, שהוא קוראה מות. מתעלים הם הכהנים בקדושתם מהקשבה שקרית זו, שאי אפשר להמלט ממנה כל זמן שהממשל הכוזבי כל כך שולט בעולם, כי אם בהעברת העינים מהמחזה המביא את רשמי ההטעאה הללו אל הנפש, על כל נפשות מת לא יבא, לנפש לא יטמא בעמיו.</p>	<p>546 החיות העולמית מ (אורה"ק ב עמ' שפ)</p> <p>חליון האות</p> <p>המות הוא חזיון שוא, טומאתו היא שקרו, מה שבני אדם קוראים מות הרי הוא רק תגבורת החיים ותעצומתם. ומתוך השקיעה התהומית בקטנות, אשר יצר לב האדם השקיע אותו בה, הרי הוא מציייר את תגבורת החיים הזאת בצורה מדאיבה ותשוכה, שהוא קוראה מות. מתעלים הם הכהנים בקדושתם מהקשבה שקרית זו, שאי אפשר להמלט ממנה כל זמן שהממשל הכוזבי כל כך שולט בעולם, כי אם בהעברת העינים מהמחזה המביא את רשמי ההטעאה הללו אל הנפש, על כל נפשות מת לא יבא, לנפש לא יטמא בעמיו.</p>
<p>שמונה קבצים א תפו</p> <p>יראת המות היא מחלת האדם הכללית, הבאה בעקב החטא. החטא יצר את המות, והתשובה היא התרופה האחת להכחיד אותו מן העולם. כל עמל האדם טובב והולך הוא להנצל מן המות, ולא יבא למטרתו כי אם בהגדילו את נשמתו ממקורה הפנימי. השיקוע בעפר החומריות וההתלהבות הנפשית בכל ערכיה, היא רק מגדילה את המות, וממילא היא מוסיפה יראה על יראתו, וכל מה שיתאמץ האדם שלא להתירא מפניו, לא יועיל לו כלום, מאחר שהוא משקיע את כל הויתו בתוכנים כאלה שמות שולט בהם, והוא מהרסם ומכלה אותם. איך לא יתפלץ הלב על יופי הנהפך לכיעור, ועל חמדה שמתהפכת לבחילה. באין לחיים מטרה, המות מוכרח להיות מאוים, המלחמה נגדו לשוא היא, העזות מאומה לא תועיל. התרופות האמתיות שבהן העולם הולך ומשתחרר משעבוד המות, הם גנוזים באוצר חיים, בנשמתא דאורייתא, המתגלה בכל גילוייה, והולכת ומסתתרת בחביון עזה. ראש לכל התרופות היא אריכות ימים. אריכות ימים בכדי השעור המספיק לטבעו של אדם, הרוחני והחמרי, האישי והמשפחתי, העולמי והמדיני. כשברכה זאת מתפשטת בעולם, הולכת היא צורת המות המטלת אימה ומתבטלת, ותחתיה באה צורה של חזיון הויה, הראוי להערך בערכו האמתי. ואז איננו עוד משבש את הדעות, והבינה חוזרת להתגלות, איך שלא יש כאן מות כלל, על פי אותו הציור המדכא וההרוס, שהוא שוכן בלב החיים לדכאם, ומסתכלים ביום המיתה ואומרים שירה, ד' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת. אריכות הימים באה על ידי חיקון החיים בכל מובנם, וביחוד בהמובן המוסרי, ההולך ומתרחב, הולך ומתעמק, בכל השבילים שהם מתפצלים ממנו. רוח המוסר העליון, הממדד את החיים בערכם, חי הוא ושוכן בנפש על פי אותה המדה שהחיים מושקפים ממנו באורם, ולא יוכלו החיים להשקף באורם המלא, כי אם בדעת אל חי, מקור חכמה, חסד וגבורה, המאוחדים. מועיל הוא גם כן פתוחו של הרוח הלאומי, במה שהאדם מרגיש את אושר הקיבוץ הכללי בהרגשה חיה פנימית, ושמח בשמחת האומה, בתור אבר מאבריה, שבזה פחד המות מצד מראה הכליון החמרי שלו מתקלש, שהרי נשארה היא האומה בדורותיה, שבה כל מעיניו. אבל אין זאת עצמותה של ההצלה מיראת המות, שהרי סוף כל סוף העצמיות הפרטית מתבהלת משידוד מהותה. עצם ההדרכה להסרת יראת המות צריכה לבוא על ידי ההתרגלות של אהבת החיים בערכם האמיתי. כל זמן שהכל מדומדם, וחשבון החיים בא רק במהומה, אי אפשר להמדות <u>שיתוקנה</u>. וממילא אי אפשר שהחיים יהיו נאהבים. כל ענין אהבת החיים בא רק על ידי הפחד הדמיוני מהמות, ואי אפשר כלל לדבר על דבר הסרת יראה זו, שהיא מלח החיים. אמנם לא תמיד צריכים החיים לעמוד במדרגה זו הפחותה, עד שאין ערכם נמצא בעצמם, כי אם ביראת הפכם. על ידי קדושת החיים בתכנם העליון, אפשר לבא לאהבת החיים העצמותית. לזה אמנם צריך שיגלה בנפש ערכו</p>	<p>547 החיות העולמית מא (אורה"ק ב עמ' שפא-שפד)</p> <p>השחרור מיראת המות</p> <p>יראת המות היא מחלת האדם הכללית, הבאה בעקב החטא. החטא יצר את המות, והתשובה היא התרופה האחת להכחיד אותו מן העולם. כל עמל האדם טובב והולך הוא להנצל מן המות, ולא יבא למטרתו כי אם בהגדילו את נשמתו, ממקורה הפנימי. השיקוע בעפר החומריות, וההתלהבות הנפשית בכל ערכיה, היא רק מגדילה את המות, וממילא היא מוסיפה יראה על יראתו, וכל מה שיתאמץ האדם שלא להתירא מפניו לא יועיל לו כלום, מאחר שהוא משקיע את כל הויתו בתוכנים כאלה, שמות שולט בהם, והוא מהרסם ומכלה אותם. איך לא יתפלץ הלב על יופי הנהפך לכיעור ועל חמדה שמתהפכת לבחילה. באין לחיים מטרה, המות מוכרח להיות מאוים, המלחמה נגדו לשוא היא, העזות מאומה לא תועיל. התרופות האמתיות שבהן העולם הולך ומשתחרר משעבוד המות, הם גנוזים באוצר חיים, בנשמתא דאורייתא, המתגלה בכל גילוייה, והולכת ומסתתרת בחביון עזה. ראש לכל התרופות היא אריכות ימים. אריכות ימים בכדי השעור המספיק לטבעו של אדם, הרוחני והחמרי, האישי והמשפחתי, העולמי והמדיני. כשברכה זאת מתפשטת בעולם, הולכת היא צורת המות, המטלת אימה, ומתבטלת, ותחתיה באה צורה של חזיון הויה, הראוי להערך בערכו האמתי. ואז איננו עוד משבש את הדעות, והבינה חוזרת להתגלות, איך שלא יש כאן מות כלל, על פי אותו הציור המדכא וההרוס, שהוא שוכן בלב החיים לדכאם, ומסתכלים ביום המיתה ואומרים שירה, ד' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת. אריכות הימים באה על ידי חיקון החיים, בכל מובנם, וביחוד בהמובן המוסרי, ההולך ומתרחב, הולך ומתעמק בכל השבילים, שהם מתפצלים ממנו. רוח המוסר העליון, הממדד את החיים בערכם, חי הוא ושוכן בנפש, על פי אותה המדה שהחיים מושקפים ממנו באורם, ולא יוכלו החיים להשקף באורם המלא, כי אם בדעת אל חי, מקור חכמה, חסד וגבורה, המאוחדים. מועיל הוא גם כן פתוחו של הרוח הלאומי, במה שהאדם מרגיש את אושר הקיבוץ הכללי בהרגשה חיה פנימית, ושמח בשמחת האומה, בתור אבר מאבריה, שבזה פחד המות מצד מראה הכליון החמרי שלו מתקלש, שהרי נשארה היא האומה בדורותיה, שבה כל מעיניו. אבל אין זאת עצמותה של ההצלה מיראת המות, שהרי סוף כל סוף העצמיות הפרטית מתבהלת משידוד מהותה. עצם ההדרכה להסרת יראת המות צריכה לבוא על ידי ההתרגלות של אהבת החיים בערכם האמיתי. כל זמן שהכל מדומדם, וחשבון החיים בא רק במהומה, אי אפשר להמדות <u>שיתוקנה</u>. וממילא אי אפשר שהחיים יהיו נאהבים. כל ענין אהבת החיים בא רק על ידי הפחד הדמיוני מהמות, ואי אפשר כלל לדבר על דבר הסרת יראה זו, שהיא מלח החיים. אמנם לא תמיד צריכים החיים לעמוד במדרגה זו הפחותה, עד שאין ערכם נמצא בעצמם, כי אם ביראת הפכם. על ידי קדושת החיים בתכנם העליון, אפשר לבא לאהבת החיים העצמותית. לזה אמנם צריך שיגלה בנפש ערכו</p>

<p>של הכלל, כלומר המציאות בכל היקפה, האדם ונשמתו, ערך הרצון הטוב והמוסר המוחלט בתכונת הנצח, ערכה של ההרמוניה הרוחנית עם החיים וההווה המגושמת. וזה כבר כולל חלק חשוב מהתוכן של חכמת האלהות והכרותיה הפנימיות. היסוד מונח בעילוי הרצון והתעמקותו במעמקה של ההכרה, זיווגו עמה והתאחדותו המוחלטת בקרבה. סוד הסרת הערלה הוא עליית חפץ החיים למדה העליונה המגמתית, עד שכל הנטייה ההולדית, וכל סעיפיה הרוחניים, המקושרים עמה, כל המון הרומנטיקה וכל נפניה, כולם הם סעיפי הקודש של חוסן חפץ החיים, עד כדי להמציאו מתוך ההערך במרום עז וטהרת חשק, המטביע את נעימת האהבה בכל היקום. החיים כשהם מוכרים בערכם הטוב, הם בעצמם מסיירים הם את התבלול מעיני ההכרה, המעכב בעד הביורור של ידיעת המהות הרוחנית וערכי חייה המוחלטים. אז מתחיל העולם הרוחני להשתרע בכל הוד מילואו, מרגיש הוא אז בקרבו את עצמו וחופשו, והחיים הנשמתיים מתגלים, לא רק בתור איזה שריד של חיים גופניים, שהם הנראים כהמלאים, אלא בתור גודל עצמי, שרק ניצוץ וצל של חיים הנם החיים של קישור הגוף ותנאיו ההויים לעומתו. באופן זה כשהאמצעיים הצדדיים גם כן עוזרים, כשהמעמד האינקונומי, המשפחתי, הלאומי, ועצם שביעתם של החיים הטבעיים, בא עמו, סר פחד המות לגמרי, ונהפך הוא למקור שמחה ובטחון וחסה במותו צדיק. וכשתכונת חיים כזאת בעולם, בא השחרור ממלאך המות, במרום מילואו. ומעמד חיים כמו אלה, אפשר להכשיר את העולם אליהם. אבל לא היחיד יעצור כח לזה, כי אם האומה, אומה בין האומות, אומה קדושה, מופתית, אומה נבחרה, הסגולה מכל העמים, שבניה בנים לד' אלהיהם הם. הם הם המצויים על לא תתגדרו, ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת, כי עם קדוש אתה לד' אלהיך ובך בחר ד' אלהיך לו לעם¹⁴⁸ סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה. ולהעביר המות, שהוא חרפה לעם קדוש, וכל מוראיו ועצבונותיו, שהיא תחלת התרבות המכוננת, המאשרת את החיים בכל תפקידיהם. לזה הננו נקראים, ובשביל כך אנו נלחמים, וכל הנפילות אשר נפלנו, לא יתקו רגלינו מהמטרה העליונה, הנשואה בנשמתנו. בא נבא אליה דרך כל השלבים, ודרך כל השבילים המסובכים, אבל בא נבא, לאותה החירות אשר עבורה הננו חיים.</p>	<p>של הכלל, כלומר המציאות בכל היקפה, האדם ונשמתו, ערך הרצון הטוב והמוסר המוחלט, בתכונת הנצח, ערכה של ההרמוניה הרוחנית עם החיים וההווה המגושמת. וזה כבר כולל חלק חשוב מהתוכן של חכמת האלהות והכרותיה הפנימיות. היסוד מונח בעילוי הרצון והתעמקותו במעמקה של ההכרה, זיווגו עמה והתאחדותו המוחלטת בקרבה. סוד הסרת הערלה הוא עליית חפץ החיים למדה העליונה המגמתית, עד שכל הנטייה ההולדית, וכל סעיפיה הרוחניים, המקושרים עמה, כל המון הרומנטיקה וכל נפניה, כולם הם סעיפי הקודש של חוסן חפץ החיים, עד כדי להמציאו מתוך ההערך במרום עז וטהרת חשק, המטביע את נעימת האהבה בכל היקום. החיים כשהם מוכרים בערכם הטוב, הם בעצמם מסיירים הם את התבלול מעיני ההכרה, המעכב בעד הביורור של ידיעת המהות הרוחנית וערכי חייה המוחלטים. אז מתחיל העולם הרוחני להשתרע בכל הוד מילואו, מרגיש הוא אז בקרבו את עצמו וחופשו, והחיים הנשמתיים מתגלים, לא רק בתור איזה שריד של חיים גופניים, שהם הנראים כהמלאים, אלא בתור גודל עצמי, שרק ניצוץ וצל של חיים הנם החיים של קישור הגוף ותנאיו ההויים לעומתו. באופן זה כשהאמצעיים הצדדיים גם כן עוזרים, כשהמעמד האינקונומי, המשפחתי, הלאומי, ועצם שביעתם של החיים הטבעיים, בא עמו, סר פחד המות לגמרי, ונהפך הוא למקור שמחה ובטחון וחסה במותו צדיק. וכשתכונת חיים כזאת בעולם, בא השחרור ממלאך המות, במרום מילואו. ומעמד חיים כמו אלה, אפשר להכשיר את העולם אליהם. אבל לא היחיד יעצור כח לזה, כי אם האומה, אומה בין האומות אומה קדושה מופתית, אומה נבחרה, הסגולה מכל העמים, שבניה בנים לד' אלהיהם הם, הם הם המצויים על לא תתגדרו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת, כי עם קדוש אתה לד' אלהיך ובך בחר ד' אלהיך לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה, ולהעביר המות, שהוא חרפה לעם קדוש, וכל מוראיו ועצבונותיו, שהיא תחלת התרבות המכוננת, המאשרת את החיים בכל תפקידיהם. לזה הננו נקראים, ובשביל כך אנו נלחמים, וכל הנפילות אשר נפלנו לא יתקו רגלינו מהמטרה העליונה, הנשואה בנשמתנו, בא נבא אליה, דרך כל השלבים, ודרך כל השבילים המסובכים, אבל בא נבא לאותה החירות אשר עבורה הננו חיים.</p>
<p>שמונה בקביע ד עח</p> <p>המות בא בעקב החטא, לולא החטא הקדמון, לולא הלך האדם אחרי תאוותיו הבהמיות, היתה התחושה הרוחנית מופיעה עליו ברוב אורה. אין אנו מתחילים את התולדה האנושית מהגשמתו הגלויה של האדם, שבאה אחרי נפילה עמוקה. יסוד המציאות מתחיל באדם בהיותו העליונה, בהיותו מואר הארה רוחנית לפי תכונת עצם נשמתו. והנשמה במילוי החיים מוארה היא חוצה לגיותו ופנימה, היצירה הגופנית המרתקת את מאורה של הנשמה אל הגוף, והיא פועלת בו את פעולתה, לולא נפל האדם ברשת השכחה, ושאיפתו אל הגדולה העליונה, שהיא העבודה האלהית, עבודת גן עדן לעבדה ולשמרה, לא חדלה, והיא רק היא היתה מכשרת את המשכת החיים, אז החיים בעצמם, בהתאימים אל המטרה הנשאה הכללית של היותו של האדם האצילית, אינם צריכים להפסק. מדוע זה לא תתקשר הנשמה בגויה להחיותה תמיד, מדוע לא תמצא את כל מרחביה, בהיותה מנצחת על עבודתה החיה במרכזה הנשא, הגויה וכליה? רק מפני שכרע הרצון תחת המחשך של השעבוד השפל של העבודת הבהמית הגופנית, ורפש זה נטבע בו האדם עד אין מנוס. לא שאיפה רוממה ונצחית של יצירת חיים נשאים פועל בהעלאת נר החיים ביצירות גופיות, אלא כח אחר מעורב, יצר סוכן, והתעוררות שפלה סמויה. על כן אין הקישור אמיץ, והמחשכים רבו. כפי ערכו של הזיכור הרעיוני, תעלה יקרת הנשמה המופעת, ושלטונה על הגוף יגדל, אבל לנצח את המות לא תוכל, עטיו של נחש מפעפע ומחלחל, עד אשר יפוח היום, והשאיפה העליונה תלך ותתגשם, הרצון הנשגב, של שכלול חיים שלמים ונשאים יגדל ויגבר על כל נטיה, וההשפלה העבודתית, אשר לחומר ותנאיו הנלחצים, לא תהיה מעורבת בכח היצירה. הנשמות שבגוף תכלינה, נשמות חדשות, שהן למעלה מן הגוף, יוצרות אותו, מתרכזות בו, ושואפות ממנו ועל ידו למרומים נשאים מאד, הן יופעו, והתולדה שהקריאה אל חייה נובעת בפועל מחפץ</p>	<p>548 החיות העולמית מב (אורה"ק ב עמ' שפה-שפו)</p> <p>חיים צד הצולט</p> <p>המות בא בעקב החטא, לולא החטא הקדמון, לולא הלך האדם אחרי תאוותיו הבהמיות, היתה התחושה הרוחנית מופיעה עליו ברוב אורה. אין אנו מתחילים את התולדה האנושית מהגשמתו הגלויה של האדם, שבאה אחרי נפילה עמוקה. יסוד המציאות מתחיל באדם בהיותו העליונה, בהיותו מואר הארה רוחנית לפי תכונת עצם נשמתו. והנשמה במילוי החיים מוארה היא חוצה לגיותו ופנימה, היצירה הגופנית המרתקת את מאורה של הנשמה אל הגוף, והיא פועלת בו את פעולתה, לולא נפל האדם ברשת השכחה, ושאיפתו אל הגדולה העליונה, שהיא העבודה האלהית, עבודת גן עדן לעבדה ולשמרה, לא חדלה, והיא רק היא היתה מכשרת את המשכת החיים, אז החיים בעצמם, בהתאימים אל המטרה הנשאה הכללית, של היותו של האדם האצילית, אינם צריכים להפסק. מדוע זה לא תתקשר הנשמה בגויה להחיותה תמיד, מדוע לא תמצא את כל מרחביה, בהיותה מנצחת על עבודתה החיה במרכזה הנשא, הגויה וכליה. רק מפני שכרע הרצון תחת המחשך של השעבוד השפל של העבודת הבהמית הגופנית, ורפש זה נטבע בו האדם עד אין מנוס. לא שאיפה רוממה ונצחית של יצירת חיים נשאים פועל בהעלאת נר החיים ביצירות גופיות, אלא כח אחר מעורב, יצר סוכן, והתעוררות שפלה סמויה, על כן אין הקישור אמיץ, והמחשכים רבו. כפי ערכו של הזיכור הרעיוני, תעלה יקרת הנשמה המופעת, ושלטונה על הגוף יגדל, אבל לנצח את המות לא תוכל, עטיו של נחש מפעפע ומחלחל, עד אשר יפוח היום, והשאיפה העליונה תלך ותתגשם, הרצון הנשגב, של שכלול חיים שלמים ונשאים יגדל ויגבר על כל נטיה, וההשפלה העבודתית, אשר לחומר ותנאיו הנלחצים, לא תהיה מעורבת בכח היצירה. הנשמות שבגוף תכלינה, נשמות חדשות, שהן למעלה מן הגוף, יוצרות אותו, מתרכזות בו, ושואפות ממנו ועל ידו למרומים נשאים מאד, הן יופעו, והתולדה שהקריאה אל חייה נובעת בפועל מחפץ</p>

148. מילה זו אינה נמצאת בכתב היד, והושלמה על פי דברים ז', ו. 341

מחפץ רומם זה של שאיפת יקיצה לחיים עליונים, היא תהיה המנצחת בעולם. לפניו יכרע המות ברך, ולא יזכר ולא יפקד, ובולע לנצח. המות מום הוא ביצירה, ישראל נועד להעבירו. חרפת עם הוא לנו, וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ, כי ד' דבר ¹⁴⁹ .	רומם זה, של שאיפת יקיצה לחיים עליונים, היא תהיה המנצחת בעולם. לפניו יכרע המות ברך, ולא יזכר ולא יפקד, ובולע לנצח. המות מום הוא ביצירה, ישראל נועד להעבירו. חרפת עם הוא לנו, וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ, כי ד' דבר ¹⁴⁹ .
--	--

2.5 האחדות הכוללת

מס'	הפסקות באורה"ק ב (מהד' תשכ"ד)	הפסקות במקורן
549	<p>האחדות הכוללת א (אורה"ק ב עמ' שצא-שצב)</p> <p>אחדות הויה</p> <p>כל ההויה כלולה היא בנקודה אחת. כל הגודל המצויר לנו, כל הריבוי וכל העושר, כל הריחוק וכל ההפלגה, הכל הוא ערכי לעומת מדת הקוטן החלקית הקטנטנה שלנו, השרויה בציור הבוסרי שלנו. למופלג נחשוב, אם נאמר, שהאחדות של ההויה היא מענינת אותנו יותר מכל דבר, מפני שאנו חושבים, שהענינים השבורים והקטנים הם יותר מתאימים לנו, אבל זהו טעות נוראה בערכנו. אין לנו דבר מקביל כי אם האחדות. הגודל, הרחב, הגובה, העומק, העליוניות, ההתנוצצות, ההתחדשות, הפוריות, הזרמיות, התעודדות חיי השירה וההכרה, ברקים תדיריים ומאורות מתחדשים לרגעים, כל אלה, בכל גדלם, אינם באמת כי אם נקודה זורחת אחת, נקודת ההויה, נטף של ניצוץ אלהי. והערכים המשוים שלנו אינם כלל ערכים חיצוניים, כי אם פנימיים, עצמותיים. והעצמיות הלא היא הגודל האלהי, השיגוב הבלתי סופי, למעלה מכל גודי כמות ואיכות. ולגבי ערך ערכים של אין ערוך זה, שהיא מדידת האמת, הכל הוא רק נקודה זעירה אחת, שאי אפשר כלל לצייר את אי אחדותה. הכל הוא רק דוגמת אטם אחד, לעומת אור אין סוף. וזאת ההשערה היא המקרבת אותנו יותר אל בהירות האמת, מכל מיני ההיות שעל דבר פירודים וריחוקים, ועולמות שונים, זמנים מופלגים, תקופות ודורות, וסובבי יצירות. הוי על קטנות נשמה כזאת, המתפלאה ומשתוממת על מה שהוא כל כך ראוי להיות, על מה שהוא כל כך מסודר וכביכול טבעי, שאלמלא הפעוטיות המלוה את הגאווה הגסה של אמרת הטבע וחכמתה, היה אפשר לומר ביטוי זה ביותר מנוחת לבב, ביותר מילוי נשמה.</p>	<p>הפסקות במקורן</p> <p>שמונה קבצים ב קצה</p> <p>כל ההויה כלולה היא בנקודה אחת. כל הגודל המצויר לנו, כל הריבוי וכל העושר, כל הריחוק וכל ההפלגה, הכל הוא ערכי לעומת מדת הקוטן החלקית הקטנטנה שלנו, השרויה בציור הבוסרי שלנו. למופלג נחשוב אם נאמר, שהאחדות של ההויה היא מענינת אותנו יותר מכל דבר, מפני שאנו חושבים שהענינים השבורים והקטנים הם יותר מתאימים לנו. אבל זהו טעות נוראה בערכנו. אין לנו דבר מקביל כי אם האחדות, הגודל, הרחב, הגובה, העומק, העליוניות, ההתנוצצות, ההתחדשות, הפוריות, הזרמיות, התעודדות חיי השירה וההכרה, ברקים תדיריים ומאורות מתחדשים לרגעים, כל אלה בכל גדלם אינם באמת כי אם נקודה זורחת אחת, נקודת ההויה, נטף של ניצוץ אלהי. והערכים המשוים שלנו אינם ערכים חיצוניים, כי אם פנימיים, עצמותיים. והעצמיות הלא היא הגודל האלהי, השיגוב הבלתי סופי, למעלה מכל גודי כמות ואיכות. ולגבי ערך ערכים של אין ערוך זה, שהיא מדידת האמת, הכל הוא רק נקודה זעירה אחת, שאי אפשר כלל לצייר את אי אחדותה. הכל הוא רק דוגמת אטם אחד לעומת אור אין סוף. וזאת ההשערה היא המקרבת אותנו יותר אל בהירות האמת מכל מיני ההיות שעל דבר פירודים וריחוקים, ועולמות שונים, זמנים מופלגים, תקופות ודורות וסובבי יצירות. הוי על קטנות נשמה כזאת, המתפלאה ומשתוממת על מה שהוא כל כך ראוי להיות, על מה שהוא כל כך מסודר וכביכול טבעי, שאלמלא הפעוטיות המלוה את הגאווה הגסה של אמרת הטבע וחכמתה, היה אפשר לומר ביטוי זה ביותר מנוחת לבב, ביותר מילוי נשמה.</p>
550	<p>האחדות הכוללת ב (אורה"ק ב עמ' שצג)</p> <p>האחדות הויה</p> <p>חכמת האמת מלמדת אותנו את האחדות העולמית, את הצד של השיווי שיש למצא בהויה כולה, עד למעלה למעלה, לדמוי הצורה ליצורה, ואיך ללכת בדרך אורה זו בלי מכשול, הגשמיות והרוחניות, הציור והשכל, השפל והנישא, איך הם כולם תואמים, מתאחדים, ומוקשים, ועל כולם את הערך של הופעת החיים שלנו ביקום, ביצירה כולה, רוח האדם בעליו, על ידי הכרה צלולה והתנשאות רצון מטוהר וגמור, המתנשא לבוא עד לכדי השלטת רצונו על ההויה מפני עוזה וחשיבותו של הראשון. זאת היא המגמה של הרבקות האלהית הבהירה, העולה מעל לכל המדעים המוגבלים, שרוח האדם המעורפל רואה אך בהם את עולמו הרוחני. איננו יכולים לחלק חילוק מוחלט בין מצוי למצוי, כי אם חילוק הדרגי. מתגלה לנו ההויה בכל הקיפה, מיצור היותר קטן עד ההופעה הרוחנית, המלאה גבורה, גדולה ותפארת, מעוטרת בכתר חכמה בינה ודעת, מבלטת בגדולתה את נצח הנצחים, ובגבורתה, המאגדת את כל ההפכים, את ההוד ההוית, ובתפארתה, המלא דעת, מיסדת את יסוד הכל, מפרחת את פריחת הכל, כל הנשמות, הרוחות והנפשות, כל התנועות והחפצים, הרצונות וההסכמות, כל השאיפות וההתפעלויות, וממציאתם בכל ערכיהם בקובץ אחד, סידור ממלכתי, ד' מלך.</p>	<p>שמונה קבצים ב קפז, קכז</p> <p>חכמת האמת לומדת אותנו את האחדות העולמית, את הצד של השיווי שיש למצא בהויה כולה, עד למעלה למעלה, לדמוי הצורה ליצורה, ואיך ללכת בדרך אורה זו בלא מכשול. הגשמיות והרוחניות, הציור והשכל, השפל והנישא, איך הם כולם תואמים, מתאחדים ומוקשים. ועל כולם את הערך של הופעת החיים שלנו ביקום, ביצירה כולה, רוח האדם בעליו, על ידי הכרה צלולה והתנשאות רצון מטוהר וגמור, המתנשא לבוא עד לכדי השלטת רצונו על ההויה, מפני עוזה וחשיבותו של הראשון. זאת היא המגמה של הרבקות האלהית הבהירה, העולה מעל לכל המדעים המוגבלים, שרוח האדם המעורפל רואה אך בהם את עולמו הרוחני. איני יכול לחלק חילוק מוחלט בין מצוי למצוי, כי אם חילוק הדרגי. מתגלה לי ההויה בכל הקיפה, מיצור היותר קטן עד ההופעה הרוחנית, המלאה גבורה, גדולה ותפארת, מעוטרת בכתר חכמה בינה ודעת, מבלטת בגדולתה את נצח הנצחים, ובגבורתה המאגדת את כל ההפכים, את ההוד ההוית, ובתפארתה המלא דעת, מיסדת את יסוד הכל, מפרחת את פריחת הכל, כל הנשמות, הרוחות והנפשות, כל התנועות והחפצים, הרצונות וההסכמות, כל השאיפות וההתפעלויות, וממציאתם בכל ערכיהם בקובץ אחד, סידור ממלכתי, ד' מלך.</p>
551	<p>האחדות הכוללת ג (אורה"ק ב עמ' שצד)</p> <p>הנצח כאלות הויה</p> <p>השכלה פשוטה וישרה היא, שכל המאורעות שבעולם, כל היצורים, כל מעשיהם, וכל פרטי עניניהם, טבעיהם, תכונותיהם, מדותיהם, ארחות חייהם, החמריים, וקל וחומר הרוחניים, הכל הוא תמצית מההופעה של כללות ההויה. ויש הכנה בשכל ובכח ההשערה</p>	<p>שמונה קבצים א תתיג, תתקב</p> <p>השכלה פשוטה וישרה היא, שכל המאורעות שבעולם, כל היצורים, כל מעשיהם, וכל פרטי עניניהם, טבעיהם, תכונותיהם, מדותיהם, ארחות חייהם החמריים, וקל וחומר הרוחניים, הכל הוא תמצית מההופעה של כללות ההויה. ויש הכנה בשכל ובכח ההשערה</p>

149. בכתב היד כתוב כאן "כי פי ה'", ותוקן על פי ישעיהו כ"ה, ח.

<p>הרוחנית למצא את השרשים במקורם. וזהו יסוד סוד ד' ליראיו, והדבקות העליונה ברום ערכה. התכלית האחרונה של כל ההויה כולה היא גילוי אור ד', ברום תענוגו העליון, באחדות עליונה שלו לא יתעלה למעלה הרוממה מכל רוממות זאת. ואז יהיה העילוי של כל ההויה כולה זורח בכל פרט ופרט בפני עצמו, כדוגמא של אספקלריא, שכל מה שעומד נגדה מוזרח ונראה בה, ואין קץ לאושר גדול זה. ומשום כך צריכה היא להפרד בתחלה לחלקים היותר קטנים, וצריכות שבירות גדולות לצאת אל הפועל, כדי להפריד את הנקודות. והכל מלא אור ד' וכבודו.</p>	<p>הרוחנית למצא את השרשים במקורם. וזהו יסוד סוד ד' ליראיו, והדבקות העליונה ברום ערכה. התכלית האחרונה של כל ההויה כולה היא גילוי אור ד', ברום תענוגו העליון, באחדות עליונה שלו לא יתעלה למעלה הרוממה מכל רוממות זאת. ואז יהיה העילוי של כל ההויה כולה זורח בכל פרט ופרט בפני עצמו, כדוגמא של אספקלריא, שכל מה שעומד נגדה מוזרח ונראה בה, ואין קץ לאושר גדול זה. ומשום כך צריכה היא להפרד בתחלה לחלקים היותר קטנים, וצריכות שבירות גדולות לצאת אל הפועל, כדי להפריד את הנקודות. והכל מלא אור ד' וכבודו.</p>
<p>שמונה קבצים א שצג, נה</p> <p>קושי גדול יש בהציור של השגת אלהות ויחוסה לעולם ולכל הנבראים כולם, על פי הציור של ההויה האלהית מחוץ לההויה של העולם, אז נראה הדבר כאלו איזה הצלחה עמדה, שהאלהים יהיה בחיובו המאושר מהכל, וכל הנבראים הם החסרים ממניעת הצלחתם להיות כאלהים. ומפני זה יש נטיה בנפש להציור של האחדות הכוללת, המכרת רק את האלהות, ויודעת גם כן שכל גילוי פרטי איננו ענין האלהות, כי אם הכל, ומקור הכל, ומה שהוא למעלה למעלה מזה. אבל מה שמחלק את הגילוי הפרטי מאלהות, איננו ענין של אמת מצד עצמו, אלא סמיות עינים שלנו גורמת כן, שאיננו מכירים כי אם את הפרטיות, ואנו בעצמנו מציאותנו הפרטית¹⁵⁰ בחסרונותיה היא סמיות עינים. אבל גם דעה זו אינה מתאימה לְכָל יתר תנאי האושר הכמוסים בגנוי הלב. מה שהוא מיישב את הדעת הוא יסוד האושר שבחופש, הצדק החפשי המלא. הטוב המוחלט, החפשי שנוטה בחופשו אל הטוב, הוא מחויב המציאות, וכל יחיד יכול להתעלות בעצם חופשו אל מקור חפץ הטוב, וכשירצה את הטוב המוחלט, ישתאב בגופא דמלכא, ולא תהיה שום הבדלה בינו ובין אלהיו, כי אם עונתיכם היו מבדילים בינכם לבין אלהיכם. חזורים אנו לפי זה, שההויה האמתית היא האלהות, וכל ההויה היורדה ממעלת אלהים עליון, איננה כי אם ירידת הרצון בבחירתו הבלתי שלמה, וזה גורם תוספת של גרעון. וסוף כל סוף שכל הטומאה תכלה, והרצון מתוך חופשו יתעלה אל הטוב המוחלט, ויהיה ד' אחד ושמו אחד. והויה זו של חזרת הכל אל האלהות היא השלמות העליונה בהויה, ואין כח להשיג ערכה. הרעיון שכל ההויה כולה היא רק ענין האלהות. ואין עוד דבר לגמרי מבלעדי ד', הוא מענג את הלב מאד. התענוג הרוחני שהרעיון הזה מסבב הוא המופת על צד האמת המתבטא על ידו.</p>	<p>552 האחדות הכוללת ד (אורה"ק ב עמ' שצה-שצו) האחדות הכוללת האלהית קושי גדול יש בהציור של השגת אלהות ויחוסה לעולם ולכל הנבראים כולם, על פי הציור של ההויה האלהית מחוץ לההויה של העולם, אז נראה הדבר כאלו איזה הצלחה עמדה, שהאלהים יהיה בחיובו המאושר מהכל, וכל הנבראים הם החסרים ממניעת הצלחתם להיות כאלהים. ומפני זה יש נטיה בנפש להציור של האחדות הכוללת, המכרת רק את האלהות, ויודעת גם כן שכל גילוי פרטי איננו ענין האלהות, כי אם הכל, ומקור הכל, ומה שהוא למעלה למעלה מזה. אבל מה שמחלק את הגילוי הפרטי מאלהות, איננו ענין של אמת מצד עצמו, אלא סמיות עינים שלנו גורמת כן, שאיננו מכירים כי אם את הפרטיות, ואנו בעצמנו מציאותנו הפרטית בחסרונותיה היא סמיות עינים. אבל גם דעה זו אינה מתאימה לְכָל יתר תנאי האושר הכמוסים בגנוי הלב. מה שהוא מיישב את הדעת הוא יסוד האושר שבחופש, הצדק החפשי המלא. הטוב המוחלט, החפשי שנוטה בחופשו אל הטוב, הוא מחויב המציאות, וכל יחיד יכול להתעלות בעצם חופשו אל מקור חפץ הטוב, וכשירצה את הטוב המוחלט, ישתאב בגופא דמלכא, ולא תהיה שום הבדלה בינו ובין אלהיו. כי אם עונתיכם היו מבדילים בינכם לבין אלהיכם. חזורים אנו לפי זה, שההויה האמתית היא האלהות, וכל ההויה היורדה ממעלת אלהים עליון איננה כי אם ירידת הרצון בבחירתו הבלתי שלמה, וזה גורם תוספת של גרעון. וסוף כל סוף שכל הטומאה תכלה, והרצון מתוך חופשו יתעלה אל הטוב המוחלט, ויהיה ד' אחד ושמו אחד. והויה זו של חזרת הכל אל האלהות היא השלמות העליונה בהויה, ואין כח להשיג ערכה. הרעיון שכל ההויה כולה היא רק ענין האלהות. ואין עוד דבר לגמרי מבלעדי ד', הוא מענג את הלב מאד. התענוג הרוחני שהרעיון הזה מסבב הוא המופת על צד האמת המתבטא על ידו.</p>
<p>שמונה קבצים א קכט-קל</p> <p>יש יצר הרע נסתר מאד במעמקי הנפש, קנאה מרקבת עצמות, המביאה רפיון ומחשכים לכל רעיון של אורה. הקנאה היא מוזה, רבים לא יכירוה, מפני שישנם כמה גורמים שמונעים את השפה מלהביעה, אבל היא ישנה, נרדמה היא במחבואי הנפש האנושית, והיא יוצאת לפעמים בצורות שונות, חוץ מצורתה האמתית, כדרכן של כל התוצאות של הקנאה, שאינן מתלבשות כי אם במלבוש נכרי, ונושאות עליהן תמיד שם זר. הקנאה המוזה הזאת היא הקנאה באלהים, האדם מקנא הוא באלהים על אשרו האין סופי, על שלמותו המוחלטת. הקנאה הזאת גורמת עקמימות הדעת וחשכת המחשבה, טמטום השכל ורוגו הרוח, וכשכל האמצעים אינם מספיקים להכיל את זעמה היא מסיימת בכפירה מוחלטת, כדי להסיר מהנפש הכואבת, אכולת הרקב. את העוקץ של הקנאה הדוקר נורא. אין מרפא למחלה זו, כי אם הארה עליונה של דעת אלהים, בכירור ובעומק הגיון. הנתיבות המיוחדות ביחוד להסרת הנגע של קנאה זאת, שבהסרתו נפטר גם כן מכל התולדות הרעות של הלבושים השונים שהיא מתלבשת בהם, עד מחלת הכפירה המשועממת, המתפשטת בדורנו בתור מחלת הזמן, הנתיבות הללו שתיים הן: האחת היא נתיבה מדעית טהורה, והשנייה מדעית מוסרית. הנתיבה המדעית מבררת, שההבדל שבין האלהים והעולם תלוי הוא רק בדעה והשגה וארחות החיים. כל מה שהדעה מתעלה, מתקרב האדם והעולם לגודל האלהי, וברוממותו העליונה של האדם והכרתו הגמורה, מוצא הוא שהכל הוא כלול באלהים, והעצמיות הפרטית של כל פרט מפרטי ההויה איננו כי אם התגלות</p>	<p>553 האחדות הכוללת ה (אורה"ק ב עמ' שצז-שצח) האזהרה האלהית הכוללת יש יצר הרע נסתר מאד במעמקי הנפש, קנאה מרקבת עצמות, המביאה רפיון ומחשכים לכל רעיון של אורה. הקנאה היא מוזה, רבים לא יכירוה, מפני שישנם כמה גורמים שמונעים את השפה מלהביעה, אבל היא ישנה, נרדמה היא במחבואי הנפש האנושית, והיא יוצאת לפעמים בצורות שונות, חוץ מצורתה האמתית, כדרכן של כל התוצאות של הקנאה מתלבשות כי אם במלבוש נכרי, ונושאות עליהן תמיד שם זר. הקנאה המוזה הזאת היא הקנאה באלהים, האדם מקנא הוא באלהים על אשרו האין סופי, על שלמותו המוחלטת. הקנאה הזאת גורמת עקמימות הדעת וחשכת המחשבה, טמטום השכל ורוגו הרוח, וכשכל האמצעים אינם מספיקים להכיל את זעמה היא מסיימת בכפירה מוחלטת, כדי להסיר מהנפש הכואבת, אכולת הרקב. את העוקץ של הקנאה הדוקר נורא. אין מרפא למחלה זו, כי אם הארה עליונה של דעת אלהים, בכירור ובעומק הגיון. הנתיבות המיוחדות ביחוד להסרת הנגע של קנאה זאת, שבהסרתו נפטר גם כן מכל התולדות הרעות של הלבושים השונים שהיא מתלבשת בהם עד מחלת הכפירה המשועממת, המתפשטת בדורנו בתור מחלת הזמן, הנתיבות הללו שתיים הן: האחת היא נתיבה מדעית טהורה, והשנייה מדעית מוסרית. הנתיבה המדעית מבררת, שההבדל שבין האלהים והעולם תלוי הוא רק בדעה והשגה וארחות החיים. כל מה שהדעה מתעלה, מתקרב האדם והעולם לגודל האלהי, וברוממותו העליונה של האדם והכרתו הגמורה, מוצא הוא שהכל הוא כלול באלהים, והעצמיות הפרטית של כל פרט מפרטי ההויה איננו כי אם התגלות</p>

150. בכתב היד כתוב כאן: "מציאותינו הפרטיות".

<p>אלהות, הזורחת בגוונים שונים לפנינו, ולפי זה כל האושר האלהי הלא הוא אושר של הכל, והאושר הוא הולך ומתגדל, כל מה שהידיעה האלהית היא הולכת ומתבררת. וזהו סוד העונג הנעלה של ההשגה האלהית, שהוא הולך וחש את אשורו העליון, את שלמותו הנצחית, המלאה חרדה ועז, ואין כאן מקום לשום קנאה. הנתיבה השניה היא מדעית-מוסרית, שהשלמות וחיוב המציאות האלהית היא תלויה במדת הצדק החפשית, וכל מי שיעלה את חפשויות רצונו באותה המדה של הצדק המלא שהאלהים הוא נעלה בחפצו השלם בצדק החפשי והמוחלט, הרי הוא משתאב בגופא דמלכא, וקונה לו את השלמות האלהית, מצד בטולו אל האור האלהי בעונג פנימי. ואין שום מעצור לשום נמצא לרומם את חפצו חפשי למרום הצדק האלהי, וכפי אותה המדה שהאדם מתקרב אל מדת הצדק האלהית, הרי הוא מתעלה ונעשה איש אלהי. ונמצא השלמות האלהית מחוייבת להאלהים מצד הצדק החפשי שלו, שהיא זכות השווה לכל, שאין מקום לקנאה.</p>	<p>אלהות, הזורחת בגוונים שונים לפנינו, ולפי זה כל האושר האלהי הלא הוא אושר של הכל. והאושר הוא הולך ומתגדל, כל מה שהידיעה האלהית היא הולכת ומתבררת. וזהו סוד העונג הנעלה של ההשגה האלהית, שהוא הולך וחש את אשורו העליון, את שלמותו הנצחית, המלאה חרדה ועז, ואין כאן מקום לשום קנאה. הנתיבה השניה היא מדעית-מוסרית, שהשלמות וחיוב המציאות האלהית היא תלויה במדת הצדק החפשית, וכל מי שיעלה את חפשויות רצונו באותה המדה של הצדק המלא, שהאלהים הוא נעלה בחפצו השלם בצדק החפשי והמוחלט, הרי הוא משתאב בגופא דמלכא, וקונה לו את השלמות האלהית, מצד בטולו אל האור האלהי בעונג פנימי. ואין שום מעצור לשום נמצא לרומם את חפצו חפשי למרום הצדק האלהי, וכפי אותה המדה שהאדם מתקרב אל מדת הצדק האלהית, הרי הוא מתעלה, ונעשה איש אלהי. ונמצא השלמות האלהית מחוייבת להאלהים מצד הצדק החפשי שלו, שהיא זכות השווה לכל, שאין מקום לקנאה.</p>
<p>שמונה קבצים א צה-צז</p> <p>טבע הדבר הוא, שבהשקפה הרגילה, אותה ההתבוננות האלהית הבאה מהדעה המונוטאיסטית,¹⁵¹ שהיא ההשקפה היותר מפורסמת גם מצד האמונה, היא מסבכת לפעמים עצב וחלישות נפש, מפני הרפיון הבא ברוח האדם בצירור, שהוא בתור נמצא מסוכב, מוגבל וחלש, רחוק הוא מההשלמה האלהית, המאירה באור תפארת גבורתה. ביחוד החולשה מתעוררת על ידי ההבלטה שהחסרונות המוסריים מתבלטים בנפש על ידי <u>ההקבלה במעמד</u> האדם, לעומת השלמות האלהית, ביחס אל הצדק והמוסר. אמנם עלולה להיות מתמעטת באותה המדה שהאדם מוצא את עצמו איתן במעמדו המוסרי, המעשי והמדוטי, אבל מכל מקום אין החולשה נפקעת לגמרי, מפני ההשערה הזורמת של הצערות הרבי הגודל האלהי, המבהיל בתעצומות אין סוף את הרעיון היותר רחב. פחות מההשקפה הזאת מיגעת את האדם ההשקפה המונוטאיסטית, הנוטה להסברה הפנטאיסטית, כשהיא מזדככת מסיגיה, המובלטת בחלקים רבים ממנה בהחלק התבוני של החסידות החדשה, שאין שם דבר מבלעדי האלהות. האדם מוצא את עצמו, שאם אך לא יתפס בתוכיותו מקום בפני עצמו, שאז, בהקצרו בדמיונו מהשלמות של אין תכלית האלהית, הוא ודאי חדל ורפוי ואיננו כלום, ואיננו כלום עוד יותר מהאין כלום של הביטול הערכי שבא על ידי ההצטיירות הראשונה, מפני שאז הוא נחשב שאמנם יש איזה מציאות לו בפני עצמו בגבולו ותחום חפצו והכרתו, רגשותיו ונטיותיו, אלא שעולמו הוא קטן באין שעור עד כדי חולשה ואפסיות לעומת הגודל האין תכליתי האלהי, אבל אין זאת אפסיות גמורה ומוחלטת בעצם, לא כן הוא בהשקפה השניה, המסבכת שאין דבר חוץ מהאלהות המוחלטת, אם כן השיקוע בנטיותיו הפרטיות של האדם, הנשענות על השקפת החיים שיש איזה מציאות פרטית הוה לעצמה, אפילו בצורה שבקטנות, הוא רק הבל ושוא נתעה, וראוי היה לפי זה להשקפת עולם זו להיות מחלישה את רוח האדם במעמקי ההתבוננות שלה עוד יותר מהראשונה, מכל מקום אין הדבר כן, אלא שזו האחרונה משיבה לאדם מיד את עז נצחו, היא רק מעודדת אותו, שאין לו לשכח את אמתת הוייתו, ושעליו להתרחק מכל ארחות החיים הנובעים מהמחשבה הטעותית של הישות של עצמו הפרטי, הקרוע ברוחניותו מהאין סוף האלהי, אבל כיון שהוא צועד על דרך זה, אין לו עוד לכבוש דבר של מציאות כי אם דבר של דמיון כוזב, וכבר הוא מאושר באין סוף. אמנם באמת אין עבודה זו קלה כל כך כמו שמצייר אותה הדמיון לכאורה, היציאה לחופש ממסגר הדמיון היא עבודה לא פחות קשה מהיציאה לחופש מאיזה מסגר מציאותי, מכל מקום סוף עז רוח לו הוא יותר מהמחשבה הראשונה. אבל אי אפשר לגשת אליה אם על ידי ההרגל הגדול וההתלמדות השכלית היותר זכה שאפשר להיות על פי ההשקפה הראשונה, ואז היא מלבשת את המחשבה באורה לכל פרטיה, ונעשית לה בית קיבול והיכל. ד' בהיכל קדשו. אך אף על פי שהעולם העיוני וההרגשי השירי הוא יותר מודרך ומתעלה על ידי המחשבה השניה, המלאה מאור העונה וביטול היש, מכל מקום העולם המעשי איננו יכול להיות הולך את</p>	<p>554 האחרות הכוללת ה (אורה"ק ב עמ' שצט-תא) <i>ההשקפה האלהית החדשה</i></p> <p>טבע הדבר הוא, שבהשקפה הרגילה, אותה ההתבוננות האלהית הבאה מהדעה המונוטאיסטית, שהיא ההשקפה היותר מפורסמת גם מצד האמונה, היא מסבכת לפעמים עצב וחלישות נפש, מפני הרפיון הבא ברוח האדם בצירור, שהוא בתור נמצא מסוכב מוגבל וחלש רחוק הוא מההשלמה האלהית, המאירה באור תפארת גבורתה. ביחוד החולשה מתעוררת על ידי ההבלטה שהחסרונות המוסריים מתבלטים בנפש על ידי <u>ההקבלה במעמד</u> האדם, לעומת השלמות האלהית, ביחס אל הצדק והמוסר. אמנם עלולה להיות מתמעטת באותה המדה שהאדם מוצא את עצמו איתן במעמדו המוסרי, המעשי והמדוטי. אבל מכל מקום אין החולשה נפקעת לגמרי, מפני ההשערה הזורמת של הצערות החדלה רבי הגודל האלהי, המבהיל בתעצומות אין סוף את הרעיון היותר רחב. פחות מההשקפה הזאת מיגעת את האדם ההשקפה המונוטאיסטית, הנוטה להסברה הפנטאיסטית, כשהיא מזדככת מסיגיה, המובלטת בחלקים רבים ממנה בהחלק התבוני של החסידות החדשה, שאין שם דבר מבלעדי האלהות. האדם מוצא את עצמו, שאם אך לא יתפס בתוכיותו מקום בפני עצמו, שאז בהקצרו בדמיונו מהשלמות של אין תכלית האלהית, הוא ודאי חדל ורפוי ואיננו כלום, ואיננו כלום עוד יותר מהאין כלום של הביטול הערכי שבא על ידי ההצטיירות הראשונה, מפני שאז הוא נחשב שאמנם יש איזה מציאות לו בפני עצמו בגבולו ותחום חפצו והכרתו, רגשותיו ונטיותיו, אלא שעולמו הוא קטן באין שעור עד כדי חולשה ואפסיות לעומת הגודל האין תכליתי האלהי, אבל אין זאת אפסיות גמורה ומוחלטת בעצם, לא כן הוא בהשקפה השניה, המסבכת שאין דבר חוץ מהאלהות המוחלטת, אם כן השיקוע בנטיותיו הפרטיות של האדם, הנשענות על השקפת החיים שיש איזה מציאות פרטית הוה לעצמה, אפילו בצורה שבקטנות, הוא רק הבל ושוא נתעה, וראוי היה לפי זה להשקפת עולם זו להיות מחלישה את רוח האדם במעמקי ההתבוננות שלה עוד יותר מהראשונה, מכל מקום אין הדבר כן, אלא שזו האחרונה משיבה לאדם מיד את עז נצחו, היא רק מעודדת אותו, שאין לו לשכח את אמתת הוייתו, ושעליו להתרחק מכל ארחות החיים הנובעים מהמחשבה הטעותית של הישות של עצמו הפרטי, הקרוע ברוחניותו מהאין סוף האלהי, אבל כיון שהוא צועד על דרך זה, אין לו עוד לכבוש דבר של מציאות כי אם דבר של דמיון כוזב, וכבר הוא מאושר באין סוף. אמנם באמת אין עבודה זו קלה כל כך כמו שמצייר אותה הדמיון לכאורה, היציאה לחופש ממסגר הדמיון היא עבודה לא פחות קשה מהיציאה לחופש מאיזה מסגר מציאותי, מכל מקום סוף עז רוח לו הוא יותר מהמחשבה הראשונה. אבל אי אפשר לגשת אליה אם על ידי ההרגל הגדול וההתלמדות השכלית היותר זכה שאפשר להיות על פי ההשקפה הראשונה, ואז היא מלבשת את המחשבה באורה לכל פרטיה, ונעשית לה בית קיבול והיכל. ד' בהיכל קדשו. אך אף על פי שהעולם העיוני וההרגשי השירי הוא יותר מודרך ומתעלה על ידי המחשבה השניה, המלאה מאור העונה וביטול היש, מכל מקום העולם המעשי איננו יכול להיות הולך את</p>

151. בכתב היד כתוב כאן "הפנטאיסטית", ותוקן על פי משמעות המשך הפסקה.

152. המילה "זו" אינה נמצאת בכתב היד.

	<p>דרכו על פי ההסתכלות התדירית העליונה הזאת, ומוכרח הוא האדם להנמיך את אורו מצד הכרח הסתגלותו לעולם המעשה ולהיות קשור בהמחשבה ההיכלית הראשונה, אבל בידיעה ברורה, שהיא איננה מחשבה ברורה כשהיא לעצמה, ולית לה מגרמה כלום, אלא שהיא מסוכבת בסיכוב שכלי וציורי ממהלך המחשבה העליונה של ההסתכלות השניה שאמרנו. ואז העולם הממשי נעשה מזורז ומלוכז ומלא צדק, והעולם המחשבי מתגבר ועולה מברכת מקורו, והם מתאחדים תמיד, על ידי הבטות מאוחדות, ומרכז הויה מאוחד, ביחודא שלים.</p>		
555	<p>האחדות הכוללת ז (אורה"ק ב עמ' תב) הסכת סחז ההלכה הלומד את הקבלה צריך להסיר מלבו את הפחד, שמונח בלב מטעם החקירה ההגיונית, שמא הוא פוגם באמונה האלהית, שמא הוא מגשם, אין אלו אלא הבלי תעתועים. הכל יודעים, שרוח הקודש מתאמץ הוא להאיר באור האלהי העליון את העולם, והוא מוצא לו דרכיו בהסתכלות בחיי החיים בהישות הגדולה האלהית, המוכרת בפעולות הרוחניות הרבה יותר מבפעולות הגשמיות. הפעולות הגשמיות אפשר לטעות בהן, אפשר ליחשן לכח דינמי שאין בו אור וחיים, וממילא אינן יכולות להחיות את הנשמה מצד עצמן במדען, אבל הפעולות הרוחניות יוצאות הן בהכרח מיד של מציאות מלאה שלמות עליונה. ודוקא ידיעה שלמה עליונה זו בעושר פרטיה היא מגלה את נצחון האחדות העליונה, ומקורותיה העליונים, המאירים בצחצחות כל כך נשגבה, עד שהמבטא של האחדות גם כן הוא פחות וקטן לה, ואומרת היא, לפני אחד מה אתה סופר. וכל מה שיתרחב אור החיים יותר בהתרחבות עליונה, לתור את היצירות שיצר רוח אלהים בעולם, להתעסק בהמחשבות של שחפץ דעת ד' היה יסוד חייהם, כה יגבר הרוח, וכה תתחדש צורה פנימית אמיצה בקרב ולב עמוק. והיחידים הללו ישפיעו מרוחם עז ואומץ עליון על כל הגוי כולו, ועל כל העולם כולו, ברחמים כלולים מחסד וגבורה.</p>		
556	<p>האחדות הכוללת ח (אורה"ק ב עמ' תג-תד) הכפוי האלהות אומרים טוענים נוטים להסתה, האליליות עזיזה היא בהבלטת רשמי החיים, בהבעת הפרטיות, בחדירה אל היופי ואל העשירות הגונית, האחדות האלהית מטשטשת את הכל, מכל הגוונים גון אחד עושה, ועושר החיים מתדלדל. באה טענה זו מחסרון ידיעה וכהות רגש. האליליות עם ההתעוררות העזיזה שלה עשתה כבר את הרושם שלה להשחית את החיים, והתביעה של עושר הגוונים ושל הבלטת הרשמים. בשביל כך האחדות האלהית, בתאר אחדותה היא מתעלה על ציור האחדות הרגילה, והיא באמת מתעלה על האחדות באותה המדה שהיא מתעלה על הריבוי, ואותו העושר של הריבוי לעולם נמצא בקרבה בצורה יותר מבהיקה באין סוף. האחדות המחיה את הריבוי, הסופגת בתוכה את הריבוי, וממעל לכל מציאות ולכל תוכן היא מתנשאה, לא תוכל להמעט את רשמי החיים, כי אם להיבותם על ידי שפעת אומץ וגודל האחדות לתוך הריבוי, וכל אחד מניצוצי הריבוי יש בו ברכה של גודל אין סוף. הרויות, באה להשלים את הציור, ולהראות איך כל יפפותו של יפת לקוחה היא בעיקרה מאהלי שם, אלא שנתשטשה הצורה, בריחוק מקום. ומדברת היא הרויות בהרחבת הביאור, בעולם האלהי האחדותי, בכל מעושר הגונית הפרטי, המתגלה מהופעת האלהות האחדותית, בהגלותה לבני אדם בשכלם ובהרגשתם. וקמים קנאים ואומרים על חכמת אמת זאת, המחיה את כל נשמה יפה, ילידת חוץ היא דמיון של מיתולוגיה יש כאן, ואינם יודעים תבענים הללו, שכל ניצוץ אור חם וחיים של קודש האחדות, להביא את האחדות, להרגישה בכל עשרה, את האחדות, להרגישה בכל הפועת הריבוי. והריבוי האחדותי זהו הריבוי העשיר שבעשירים, הריבוי של אחד של לפני אחד, כלומר השלמות של הריבוי בהוד תפארת האחדות האלהית.</p>		
557	<p>האחדות הכוללת ט (אורה"ק ב עמ' תה-תו) היחוד הצליון הרעיון העליון, הנובע מיסוד ההכרה העליונה מגדולת אין סוף, המוציא את מעמק הברכה מקרב תוכיות הנשמה, ברוך הוא, עד אשר בא לידי אותו האור הנאצל באצילות הטוהר, שמכחו כבר ראויים הם עולמים להיות מתיצרים, מתוארים ומתנהלים, כל אותה</p>		
<p>ומתעלה על ידי המחשבה השניה, המלאה מאור הענוה וביטול היש, מכל מקום העולם המעשי איננו יכול להיות הולך את דרכו על פי ההסתכלות התדירית העליונה הזאת, ומוכרח הוא האדם להנמיך את אורו מצד הכרח הסתגלותו לעולם המעשה, ולהיות קשור בהמחשבה ההיכלית הראשונה, אבל בידיעה ברורה שהיא איננה מחשבה ברורה כשהיא לעצמה, ולית לה מגרמה כלום, אלא שהיא מסוכבת בסיכוב שכלי וציורי ממהלך המחשבה העליונה של ההסתכלות השניה שאמרנו. ואז העולם הממשי נעשה מזורז ומלוכז ומלא צדק, והעולם המחשבי מתגבר ועולה מברכת מקורו, והם מתאחדים תמיד על ידי הבטות מאוחדות, ומרכז הויה מאוחד, ביחודא שלים.</p>	<p>שמונה קבצים א תתנו הלומד את הקבלה צריך להסיר מלבו את הפחד שמונח בלב מטעם החקירה ההגיונית, שמא הוא פוגם באמונה האלהית, שמא הוא מגשם. אין אלו אלא הבלי תעתועים. הכל יודעים שרוח הקודש מתאמץ הוא להאיר באור האלהי העליון את העולם, והוא מוצא לו דרכיו בהסתכלות בחיי החיים בהישות הגדולה האלהית, המוכרת בפעולות הרוחניות הרבה יותר מבפעולות הגשמיות. הפעולות הגשמיות אפשר לטעות בהן, אפשר ליחשן לכח דינמי שאין בו אור וחיים, וממילא אינן יכולות להחיות את הנשמה מצד עצמן במדען. אבל הפעולות הרוחניות יוצאות הן בהכרח מיד של מציאות מלאה, שלמות עליונה, ודוקא ידיעה שלמה עליונה זו בעושר פרטיה היא מגלה את נצחון האחדות העליונה, ומקורותיה העליונים המאירים בצחצחות כל כך נשגבה, עד שהמבטא של האחדות גם כן הוא פחות וקטן לה, ואומרת היא, לפני אחד מה אתה סופר. וכל מה שיתרחב אור החיים יותר בהתרחבות עליונה, לתור את היצירות שיצר רוח אלהים בעולם, להתעסק בהמחשבות של שחפץ דעת ד' היה יסוד חייהם, כה יגבר הרוח, וכה תתחדש צורה פנימית אמיצה בקרב ולב עמוק, והיחידים הללו ישפיעו מרוחם עז ואומץ עליון על כל הגוי כולו, ועל כל העולם כולו, ברחמים כלולים מחסד וגבורה.</p>	<p>שמונה קבצים א תד האליליות, אומרים טוענים נוטים להסתה, עזיזה היא בהבלטת רשמי החיים, בהבעת הפרטיות, בחדירה אל היופי ואל העשירות הגונית, האחדות האלהית מטשטשת את הכל, מכל הגוונים גון אחד היא עושה, ועושר החיים מתדלדל. באה טענה זו מחסרון ידיעה וכהות רגש. האליליות עם ההתעוררות העזיזה שלה עשתה כבר את הרושם שלה להשחית את החיים, והתביעה של עושר הגוונים ושל הבלטת הרשמים. בשביל כך האחדות האלהית בתאר אחדותה היא מתעלה על ציור האחדות הרגילה, והיא באמת מתעלה על האחדות באותה המדה שהיא מתעלה על הריבוי, ואותו העושר של הריבוי לעולם נמצא בקרבה בצורה יותר מבהיקה באין סוף. האחדות המחיה את הריבוי, הסופגת בתוכה את הריבוי, וממעל לכל מציאות ולכל תוכן היא מתנשאה, לא תוכל להמעט את רשמי החיים, כי אם להיבותם על ידי שפעת אומץ וגודל האחדות לתוך הריבוי, וכל אחד מניצוצי הריבוי יש בו ברכה של גודל אין סוף. הרויות באה להשלים את הציור, ולהראות איך כל יפפותו של יפת לקוחה היא בעיקרה מאהלי שם, אלא שנתשטשה הצורה בריחוק מקום. ומדברת היא הרויות בהרחבת הביאור בעולם האלהי האחדותי, בכל מעושר הגונית הפרטי, המתגלה מהופעת האלהות האחדותית, בהגלותה לבני אדם בשכלם ובהרגשתם. וקמים קנאים ואומרים על חכמת אמת זאת, המחיה את כל נשמה יפה, ילידת חוץ היא דמיון של מיתולוגיה יש כאן, ואינם יודעים תבענים הללו, שכל ניצוץ אור חם וחיים של קודש האחדות, להביא את האחדות, להרגישה בכל עשרה, את האחדות, להרגישה בכל הפועת הריבוי. והריבוי האחדותי זהו הריבוי העשיר שבעשירים, הריבוי של אחד של לפני אחד, כלומר השלמות של הריבוי בהוד תפארת האחדות האלהית.</p>	<p>שמונה קבצים ז יא הרעיון העליון, הנובע מיסוד ההכרה העליונה, גדולת אין סוף, המוציא את מעמק הברכה מקרב תוכיות הנשמה, ברוך הוא, עד אשר בא לידי אותו האור הנאצל באצילות הטוהר, שמכחו כבר ראויים הם עולמים להיות מתיצרים, מתוארים ומתנהלים, כל אותה</p>

	<p>האחדות המאירה כל אותם העדנים מלאי החיים והעז, ברומם קדשי קרשיהם, הרי הם בכלל היחוד העליון, שמע ישראל ד' אלהינו ד' אחד. ברוממותה של הנשמה היא משוקה רק מזה הטל העליון, משעשוע האחדות האין סופית, וצבעיה המאירים מחיים את פנימיותה, וכוסה רוייה. מני אז והלאה, מוכר הוא אור האחדות בהיצירה הפעלית. עולמים ועולמי עולמים, רוחניים, שכליים, רצוניים, כחניים, מוגלמים ומצומצמים, קשורים ואחוזים, מחוטבים ומסודרים, עד המורד של כל אותו המרחב המעשי, והמון המוני כחותיו וגלמיו, סדריו ופארותיו, יפיו ואמנותו, פארו וסעיפיו, והכל מופע באור האחדות העליונה, האלהית, המלאה והרוויה. אמנם משבא לכלל עולמים הדבר מצומצם, שם כבר יש הויה וחדלון, עליה וירידה, ריבוי ומיעוט, במובן המדויק של אלה התוכנים, ושלילותיהם עמהם. בעת ההארה המלאה שואפת היא הנשמה למילוי העליון, למרומים האלהיים, שם הוא מקורות תענוגיה, מכוני ישעה. כל מה שהוא כבר גדור בהגדרה עולמית, הרי הוא אוסר אותה ולבה אל הרום, קוצץ את כנפי רוחה, משיבה עד דכא, על כל עיניה ולבה אל הרום, אל היחוד העליון, יחוד אור האלהי במקורו בעצמות עצמיותו. בסור הזיו העליון מאת הנשמה, הרי היא עומדת חפזית ראש, מתנחמת בעניה בהשערותיה. במשפטי הגיונותיה, שואבת מים שאובים מאוצרות החושים, בונה בניני רוח וגשם, שכל ודמיון, מהמושכלות הקצובות, חוזה את צללי הטוהר של האור התולדתי במעשה ד' אשר בעולמים, משערת היא את אור המדות והכחות האלהיים, מחיי העולמים, בניהם ומכונניהם, מקשרת היא את כל העולמים הרבים אל מקור שפעת שרשם, מתנעמת היא בטעם קצוב זה, בהיותה במורד. ריח ציקי קרה, מאכל שפחות, יש כאן, אבל בירידתה הרי הוא לה הכרח, מביאים העבדים בחשאי, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, יחודא תתאה. כשזורה על גבי היחוד התחתון רק הזיו מן היחוד העליון, הרי הוא מתכפל ומתעלה, עם כל זה הרי הוא בנפילתו, נון כפופה, של כללות האותיות אשר בשני היחודים, עם כללותם. ובהיות היחוד העליון, הפועל והמבריק, והיחוד התחתון, בעל קצבת העולמים, בטל אליו, ונרטב בלשרו, מתעלה בעילויו ומתאחד באחדותו, הרי היא נוקפת, נון פשוטה, כללא דדכר ונוקבא, תפארת ישראל ונכסת ישראל.</p>
558	<p>האחדות הכוללת י (אורה"ק ב עמ' תז) יחוד הויה ואטרתה האלהות העולמית, כלומר הויה של העולמים, החיות שלהם, הקיום, המציאות, הרוחניות והעצמיות, המענדתם, הממלאתם ישות, המעלתם תמיד ממדרגה למדרגה, הכל הוא בכלל אור מלכות, הא האחרונה של שם הויה, המתגלה בשם האדנות. אמנם המטרה האידיאלית של הויה הכל, האורה העליונה שבגללה ראויים כל העולמים להמצא, שהיא הרבה יותר ויותר עליונה בקודש מגופם של כל העולמים כולם, היא מדת התפארת, שכל זיום של כל העולמים תלוי רק כפי אותה המדה שהם מתעצמים עם האידיאל של היותם ועד כמה שהם מתאחדים בו, ושמתחם וענוגם, פדותם וגאולתם היא רק באותו הערך שהזיווג והיחוד העדין מצוי בין תפארת ומלכות. וכל מגמתנו בכל פנינונו אי אפשר שתהיה אחרת כי אם ליחדא שמא דקוב"ה, אידיאל הכל, ושכינתיה, שהיא הכל, שבא על ידי הנועם השופע ממקור הכל, המקבל לשרו משרוש מקור הכל, המתעלה עד למעלה מכל עומק של שורש ועיקר, ולפני אחד מה אתה סופר.</p>
559	<p>האחדות הכוללת יא (אורה"ק ב עמ' תיא) יחוד האהבה הקריאה בשם ד' אחד שואפת לגלות את האחדות בעולם, באדם, בעמים, ובכל התוכן של הויה, באין פרץ בין המעשים והדעות. בין השכל והדמיון. וגם הפרצים המורגשים יתאחדו על ידי ההארה העליונה, המכרת את צד אחדותם והתאמתם. בתוכן החיים של האדם הוא יסוד הקדושה כולה בחיי הרוח הוא אור הנצח, חיי שעה וחיי עולם באגודה אחת. זאת היא המחשבה היותר גדולה שבמחשבות הענקיות של כח החושב אשר להאדם, המתגלה בקרבו על ידי כל כשרון הגילוי הרוחני שלו, עד מרום התגלות אלהות, באורח שכל, וידיעה של פנים אל פנים.</p>
560	<p>האחדות הכוללת יב (אורה"ק ב עמ' תיב-תיג) התנועה הכללית והעליונה כשמתכלים בעולם בהסתכלות אידיאלית, שאור הקודש מאיר עליה את זהרו, אין רואים דבר פרטי מצד פרטיותו, כי אם בכל חזיון, בכל פלוגה, אפילו הקטנה שבקטנות, מהחלקים הישיים והמעשיים, רואים הופעה תוצאת תנועת הכל. והלימוד הזה הולך</p>
<p>האחדות המאירה, כל אותם העדנים מלאי החיים והעז, ברומם קדשי קרשיהם, הרי הם בכלל היחוד העליון, שמע ישראל ד' אלהינו ד' אחד. ברוממותה של הנשמה היא משוקה רק מזה הטל העליון, משעשוע האחדות האין סופית, וצבעיה המאירים מחיים את פנימיותה, וכוסה רוייה. מני אז והלאה מוכר הוא אור האחדות בהיצירה הפעלית. עולמים ועולמי עולמים, רוחניים, שכליים, רצוניים, כחניים, מוגלמים ומצומצמים, קשורים ואחוזים, מחוטבים ומסודרים, עד המורד של כל אותו המרחב המעשי, והמון המוני כחותיו וגלמיו, סדריו ופארותיו, יפיו ואמנותו, פארו וסעיפיו, והכל מופע באור האחדות העליונה האלהית, המלאה והרוויה. אמנם משבא לכלל עולמים, הדבר מצומצם. שם כבר יש הויה וחדלון, עליה וירידה, ריבוי ומיעוט, במובן המדויק של אלה התוכנים, ושלילותיהם עמהם. בעת ההארה המלאה, שואפת היא הנשמה למילוי העליון, למרומים האלהיים, שם הוא מקורות תענוגיה, מכוני ישעה. כל מה שהוא כבר גדור בהגדרה עולמית, הרי הוא אוסר אותה בכבלים, קוצץ את כנפי רוחה, משיבה עד דכא. על כל עיניה ולבה אל הרום, אל היחוד העליון, יחוד אור האלהי במקורו, בעצמות עצמיותו. בסור הזיו העליון מאת הנשמה, הרי היא עומדת חפזית ראש, מתנחמת בעניה בהשערותיה, במשפטי הגיונותיה, שואבת מים שאובים מאוצרות החושים, בונה בניני רוח וגשם, שכל ודמיון, מהמושכלות הקצובות, חוזה את צללי הטוהר של האור התולדתי במעשה ד' אשר בעולמים, משערת היא את אור הכחות האלהיים, מחיי העולמים, בניהם ומכונניהם, מקשרת היא את כל העולמים הרבים אל מקור שפעת שרשם, מתנעמת היא בטעם קצוב זה בהיותה במורד. ריח ציקי קרה, מאכל שפחות, יש כאן, אבל בירידתה הרי הוא לה הכרח, מביאים העבדים בחשאי, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, יחודא תתאה. כשזורה על גבי היחוד התחתון רק הזיו מן היחוד העליון, הרי הוא מתכפל ומתעלה. עם כל זה הרי הוא בנפילתו, נון כפופה, של כללות האותיות אשר בשני היחודים עם כללותם. ובהיות היחוד העליון הפועל והמבריק, והיחוד התחתון, בעל קצבת העולמים, בטל אליו, ונרטב בלשרו, מתעלה בעילויו ומתאחד באחדותו, הרי היא נוקפת, נון פשוטה, כללא דדכר ונוקבא, תפארת ישראל ונכסת ישראל.</p>	
<p>שמונה קבצים ב רמט</p> <p>האלהות העולמית, כלומר הויה של העולמים, החיות שלהם, הקיום, המציאות, הרוחניות והעצמיות, המענדתם, הממלאתם ישות, המעלתם תמיד ממדרגה למדרגה, הכל הוא בכלל אור מלכות, ה"א האחרונה של שם הויה, המתגלה בשם האדנות. אמנם המטרה האידיאלית של הויה הכל, האורה העליונה שבגללה ראויים כל העולמים להמצא, שהיא הרבה יותר ויותר עליונה בקודש מגופם של כל העולמים כולם, היא מדת התפארת, שכל זיום של כל העולמים תלוי רק כפי אותה המדה שהם מתעצמים עם האידיאל של היותם, ועד כמה שהם מתאחדים בו, ושמתחם וענוגם, פדותם וגאולתם, היא רק באותו הערך שהזיווג והיחוד העדין מצוי בין תפארת ומלכות. וכל מגמתנו בכל פנינונו אי אפשר שתהיה אחרת כי אם ליחדא שמא דקוב"ה, אידיאל הכל, ושכינתיה, שהיא הכל, שבא על ידי הנועם השופע ממקור הכל, המקבל לשרו משרוש מקור הכל, המתעלה עד למעלה מכל עומק של שורש ועיקר, ולפני אחד מה אתה סופר.</p>	
<p>שמונה קבצים א רנט</p> <p>הקריאה בשם ד' אחד שואפת לגלות את האחדות בעולם, באדם, בעמים, ובכל התוכן של הויה, באין פרץ בין המעשים והדעות. בין השכל והדמיון. וגם הפרצים המורגשים, יתאחדו על ידי ההארה העליונה, המכרת את צד אחדותם והתאמתם. בתוכן החיים של האדם, הוא יסוד הקדושה כולה, בחיי הרוח, הוא אור הנצח, חיי שעה וחיי עולם באגודה אחת. זאת היא המחשבה היותר גדולה שבמחשבות הענקיות של כח החושב אשר להאדם, המתגלה בקרבו על ידי כל כשרון הגילוי הרוחני שלו, עד מרום התגלות אלהות באורח שכל, וידיעה של פנים אל פנים.</p>	
<p>שמונה קבצים ז קנו</p> <p>כשמתכלים בעולם בהסתכלות אידיאלית, שאור הקודש מאיר עליה את זהרו, אין רואים דבר פרטי מצד פרטיותו, כי אם בכל חזיון, בכל פלוגה, אפילו הקטנה שבקטנות, מהחלקים הישיים והמעשיים, רואים הופעה תוצאת תנועת הכל. והלימוד הזה הולך</p>	

<p>הוא ומתבסס על פי המדע ההולך ומתחדש, המתקרב בשבילי החול אל מרכז הקודש, המתעלה מעל הסקירה האטמית אל הכרת התנועה והכח. ובעת אשר יוכל כל אטם להיות נראה לדבר עומד בפני עצמו, לעצם פרדיי, אין תנועה נסקרת כי אם בתור תוצאה מן הכל, נפעלת מכל ופועלת על כל. ובוה היש כולו מתעלה מהאומללות שבריסוקו, והריסותיו נבנות בבנין שלם של יוצר כל, בחכמה וחסדים נאמנים. ובוה מקרבת אותנו ההכרה של טבע החומר אל המדע האצילי העליון, שיסוד הקודש המחיה את הכל, גם את המוסר, היחידי והצבורי, הולך ומתגלה על ידה, והפלוסופיה היסודית נגאלת ממאסר החושך המלפף אותה, הבונה קיר של ברזל בין העולם והאדם לאביהם שבשמים. אין התגברות השכלית בצורתה ההגיונית צריכה עוד להיות משברת את עצמה כדי לקלוט אל תוכה את חיי האמונה הרוממים, המשיבים את הנשמה למקור חייה, ונותנים לה את עצמתה, הטבעית לה בכל מלואה. הרי היא הידיעה של ההשגחה הפרטית, לא בצדה המוקטן הפרטים מן הכללים, וממעט בשביל כך את חייהם, ולא בצורה המבליעה את הפרטים, עד שנדמה לעין הסוקר שמציאותם בטלה היא ונכחדת. הידיעה האלהית, שהפלוסופיה תובעת את הכללתה והאמונה והמוסר תובעים את פרטיותה היא מתבררת על ידי אותה הסקירה ההולכת ומתבררת, החובקת את המדע הנסיוני, וההשערי, את כל תעופות הרגשות היותר פנימיות, וההשכלות ומובלטות, וההגיון נשאר עומד על בסיסו, ומתאחו באחיות אמת, ביסוד התום של הקדושה והאמונה אשר בתומת ישרים. המציאות כולה הרי היא עולה בציוור האמת שלה, והפרטיות לצורה כללית, והולכת ומתאדרת היא בתוך הכלליות הגדולה הבלתי גבוליות, שדוקא שם היא מוצאה את איתנותה. והידיעה האלהית, ברום אמתה, בכלליותה, היא גם הפרטית היותר חודרת, המלאה אמת, ומחודרת חטיביות, שלא יפול צורר העליונה, החובקת כל עולמים, והחכמה האדריכלית, המיוחדת לכל עולם, ולכל בריה, הרי הן מתיחדות בחוברת, והענפים מתאחדים בשרשיהם, שבביעת ניקת זיו לשרם לרויה. וברוחו של כל ישר לב, של כל צדיק אוהב צדקות, ההרמוניה הזאת מפעמת את צלצוליה, ורוח קודש, רוח קודש קדשים, הולך ומתגבר להחיות עולמי עד, וכל אשר בהם.</p>	<p>הוא ומתבסס על פי המדע ההולך ומתחדש, המתקרב בשבילי החול אל מרכז הקודש, המתעלה מעל הסקירה האטמית אל הכרת התנועה והכח. ובעת אשר יוכל כל אטם להיות נראה לדבר עומד בפני עצמו, לעצם פרדיי, אין תנועה נסקרת כי אם בתור תוצאה מן הכל, נפעלת מכל ופועלת על כל. ובוה היש כולו מתעלה מהאומללות שבריסוקו, והריסותיו נבנות בבנין שלם של יוצר כל, בחכמה וחסדים נאמנים. ובוה מקרבת אותנו ההכרה של טבע החומר אל המדע האצילי העליון, שיסוד הקודש המחיה את הכל, גם את המוסר, היחידי והצבורי, הולך ומתגלה על ידה, והפלוסופיה היסודית נגאלת ממאסר החושך המלפף אותה, הבונה קיר של ברזל בין העולם והאדם לאביהם שבשמים. אין התגברות השכלית בצורתה ההגיונית צריכה עוד להיות משברת את עצמה כדי לקלוט אל תוכה את חיי האמונה הרוממים, המשיבים את הנשמה למקור חייה, ונותנים לה את עצמתה, הטבעית לה בכל מלואה. הרי היא הידיעה של ההשגחה הפרטית, לא בצדה המוקטן הפרטים מן הכללים, וממעט בשביל כך את חייהם, ולא בצורה המבליעה את הפרטים, עד שנדמה לעין הסוקר שמציאותם בטלה היא ונכחדת. הידיעה האלהית, שהפלוסופיה תובעת את הכללתה והאמונה והמוסר תובעים את פרטיותה היא מתבררת על ידי אותה הסקירה ההולכת ומתבררת, החובקת את המדע הנסיוני, וההשערי, את כל תעופות הרגשות היותר פנימיות, וההשכלות ומובלטות, וההגיון נשאר עומד על בסיסו, ומתאחו באחיות אמת, ביסוד התום של הקדושה והאמונה אשר בתומת ישרים. המציאות כולה הרי היא עולה בציוור האמת שלה, והפרטיות לצורה כללית, והולכת ומתאדרת היא בתוך הכלליות הגדולה הבלתי גבוליות, שדוקא שם היא מוצאה את איתנותה. והידיעה האלהית, ברום אמתה, בכלליותה, היא גם הפרטית היותר חודרת, המלאה אמת, ומחודרת חטיביות, שלא יפול צורר העליונה, החובקת כל עולמים, והחכמה האדריכלית, המיוחדת לכל עולם, ולכל בריה, הרי הן מתיחדות בחוברת, והענפים מתאחדים בשרשיהם, שבביעת ניקת זיו לשרם לרויה. וברוחו של כל ישר לב, של כל צדיק אוהב צדקות, ההרמוניה הזאת מפעמת את צלצוליה, ורוח קודש, רוח קודש קדשים, הולך ומתגבר להחיות עולמי עד, וכל אשר בהם.</p>
<p>שמונה קבצים ח פ, פח</p> <p>הרעיון של אור ישר ואור חוזר ברוי תורה, מביא אותנו לדון על דבר העילוי החבוי שיש בהמורד הגלוי. וכשאנו דנים את הסוגים, דומם צומח חי מדבר, הננו אומרים שיש בדומם שיגוב גנוז יותר מבצומח, ובצומח יותר מן החי, ובחי יותר מן המדבר. ואם נבא להסביר לנו את החזיון הזה, נאמר כי ההתגלות הפרטית היא מאפילה את ההארה הכללית, המקיפה, גם עלומה וחבויה במעמק הנמצא. וכיון שההתגלות האישית שבדומם היא חלושה, הרייתו הכללית היא בהיקפו הכללי ובתוכיותו בצורה כוללת ובהירה מאד. בצומח שעלה יותר, נתפתח ונשתלם באישיותו עד כדי התגלות חיים נסתרים של נטיה טבעית תנועתית, כבר מוצאה ההחשכה שהאישיות מחשכת היא את ההארה הכללית מקום יותר רחב. ובחי, שהתבלט בו כל כך האישיות עד כדי הראות חפץ ואיזה מדה שכלית, מספיק כבר גילוי פרטי זה להחשיך בצורה יותר עבה את ההארה הכללית שבו, שהוא חלק מהארת הכלל שבמציאות כולו. במדבר, שכל כך נתרום ונתנשא עד כדי חפשויות הרצון, והפריית ההשכלה בכל ענפיה ההולכים ומצמיחים, עופלה בו מאד תכונתו הכללית, שהיא האורה החיה המקפת המלאה, ונסתרת היא בעומק החיים האישיים, עד אשר יעיר את סוד חייה הכבירים הרצון הנשגב, שיסודו הוא בהענוה המוחלטה של ראש צורים, שאמר ואנכי עפר ואפר, ומי שמשש עצמן שכן לעפר בחייו, זוכה להאורה העליונה, המשוחררה מכל האפלה פרטית. הקיצו ורגנו שוכני עפר, כי טל אורת טלך. הנפשות של הדומם, הצומח, החי והמדבר. בכלליותן קשורין הן זו בזו, ובפרטיות צביון הן הולכות ומתחלקות אלו מאלו. כל מה שהמדרגה היא יותר נמוכה, הכללות יותר פועלת עליה מהפרטיות. והפרטיות הדוממת היא מצד הנפשיות כמעט כאלו אינה, ונבלעת היא בעקרה בהכלליות של נפש הדומם. בצומח מתחילה כבר הפרטיות להיות מוכרה, לפי המינים, והפרטיות האישית היא כמעט בלועה כולה בהמיניות. ובחי מתגלה כבר איזה רושם של פרטיות אישית, ומכל מקום רובה היא מובלעת בהמין. וזהו הגורם את השינוי של כל ארחות החיים שבבעלי חיים, וכיון הפעולות שבבעלי החיים החברתיים, כהדבורים וכיוצא בו. והחילוק הגמור</p>	<p>561</p> <p>האחדות הכללית יג (אורה"ק ב עמ' תיד-תטו)</p> <p>הכלליות והפרטיות כדצח"מ</p> <p>הרעיון של אור ישר ואור חוזר, ברוי תורה, מביא אותנו לדון על דבר העילוי החבוי שיש בהמורד הגלוי. וכשאנו דנים את הסוגים, דצח"מ, הננו אומרים, שיש בדומם שיגוב גנוז יותר מבצומח, ובצומח יותר מן החי, ובחי יותר מן המדבר. ואם נבא להסביר לנו את החזיון הזה, נאמר, כי ההתגלות הפרטית היא מאפילה את ההארה הכללית, המקיפה, גם עלומה וחבויה במעמק הנמצא, וכיון שההתגלות האישית שבדומם היא חלושה, היותו הכללית היא בהיקפו הכללי ובתוכיותו בצורה כוללת ובהירה מאד. בצומח שעלה יותר, נתפתח ונשתלם באישיותו, עד כדי התגלות חיים נסתרים של נטיה טבעית תנועתית, כבר מוצאה ההחשכה שהאישיות מחשכת היא את ההארה הכללית, מקום יותר רחב. ובחי, שהתבלט בו כל כך האישיות, עד כדי הראות חפץ, ואיזה מדה שכלית, מספיק כבר גילוי פרטי זה להחשיך בצורה יותר עבה את ההארה הכללית שבו, שהוא חלק מהארת הכלל שבמציאות כולו. במדבר, שכל כך נתרום ונתנשא, עד כדי חפשויות הרצון והפריית ההשכלה, בכל ענפיה ההולכים ומצמיחים, עופלה בו מאד תכונתו הכללית, שהיא האורה החיה המקפת המלאה. ונסתרת היא בעומק החיים האישיים, עד אשר יעיר את סוד חייה הכבירים הרצון הנשגב, שיסודו הוא בהענוה המוחלטה, של ראש צורים, שאמר ואנכי עפר ואפר, ומי שנעשה שכן לעפר בחייו זוכה להאורה העליונה, המשוחררה מכל האפלה פרטית, הקיצו ורגנו שכני עפר כי טל אורת טלך. הנפשות של הדומם, הצומח, החי והמדבר. בכלליותן קשורין הן זו בזו, ובפרטיות צביון הן הולכות ומתחלקות אלו מאלו. כל מה שהמדרגה היא יותר נמוכה, הכללות יותר פועלת עליה מהפרטיות. והפרטיות הדוממת היא מצד הנפשיות כמעט כאלו אינה, ונבלעת היא בעיקרה בהכלליות של נפש הדומם. בצומח, מתחילה כבר הפרטיות להיות מוכרה לפי המינים, והפרטיות האישית היא כמעט בלועה כולה בהמיניות. ובחי מתגלה כבר איזה רושם של פרטיות אישית, ומכל מקום רובה היא מובלעת בהמין. וזהו הגורם את השינוי של כל ארחות החיים המיניים שבבעלי החיים, וכיון הפעולות שבבעלי החיים החברתיים, כהדבורים וכיוצא בו. והחילוק הגמור האיש מוצא</p>

	<p>הוא מקומו בהאדם. וחוזר אחר כך יסוד האחדות להתגלות בכנסת ישראל. שמעוצם עלייתה קנתה לה הנפשיות הכללית של האומה את היתרון הכללי אשר בדומם, בצומח, ובחי. אומה זו נמשלה לעפר, וזו היא עצמה מעלתה העליונה שנמשלה גם כן לכוכבים, ורובה כצמח השדה נתתיך, ואתן צאני צאן מרעיתי, אדם אתם, אתם קרוים אדם, שסגולת הדוממיות הטובה והמופלאה נשארה בה, מראש צורים. שאמר ואנכי עפר ואפר, ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.</p>		
562	<p>האחדות הכוללת יד (אורה"ק ב עמ' תטז) התנועה המשתפת ההויה היא מלאה תמיד תנועה, גשמית ורוחנית, פועלת היא את ערכי חייה מלמעלה למטה בדרך ישרה, מהתוכנים הכלליים העליונים על הפרטיים השפלים, ופועלת גם כן מלמטה למעלה, מהפרטים על הכללים, מהתחתונים על העליונים. דוגמא זו אנו רואים באורגניסמוס החי, וברוח האדם, במעמדו הרוחני כשהוא לעצמו, וגם ביחס המשותף שבין הגוף והרוח.</p>		
563	<p>האחדות הכוללת טו (אורה"ק ב עמ' תיז-תיח) האחדות הכוללת האלהית כשאנו מסתכלים ביצירה כולה, המוחשית, ורואים את האורגניסמוס הכללי שבה, איך החלקים קשורים הם ושלובים זה בזה, בכל צומח בזה, בכל צומח, בכל חי, ובאדם, איך החלקים העליונים, הנושאים עליהם הוד חשיבות כללות ואידיאליות, הם נזקקים, ביצירתם, בהיותם ובקיומם, להחלקים הפרטיים, השפלים והנמוכים, שלפעמים בנועל אנשים עליהם, והוא הדין בהתחברות הכללית, כמה שאנו סוקרים בסקירה ברורה, מתברר לנו בדיוק פרטי, וכמה שאין העין יכולה לחדור שמה, אנו מבינים בהירה והשערה רוחנית מעמקת, עד כמה כל החלקים שביש צריכים הם זה לזה ותהומות רבה והררי עד הם זה בזה משולבים ומצורפים, מוסיפה תמיד בנו הכרה, שאלמלא ההויות התחתונות, החשוכות והכעורות, לא יצאן ולא יתגשגשו בשיא הודם ההויות העליונות, הנכבדות והמאירות, והחיבור והאיחוד הולך ומתגדל בנפשנו. מהעולם המוחשי באים אנו לעולם הרוחני, למחשבות אדם ותחבולותיו, לדרכי הקולטורות השונות, האמונות והשיטות. נרתעים אנו לאחורינו כשהננו רואים הרשע והסכלות, כמה שלטה נרתעים אנו לאחורנו כשהננו רואים הרשע והסכלות, כמה שלטה באמונותיהם, בסדרי חייהם הפרטיים והתברותיים. כשאנו משקיפים על כל התועבות שנעשו בשם אמונה, על כל קרבנות האדם לאילים, על כל חללי הנמוסים המתועבים, ועל כל הרשעות, השפלות, הרשעות, השפלות, החולשות והמחשכים של ההסכמות, ומעבר מזה רואים אנו את הברקים, את עטרות החן של שכל האדם וישרו, את חכמת החכמים, את גבורת הגבורים, את להב אור הקודש של אור האמונה בזיקוק ועלינותו, את השאיפות ואת התקות של העתיד הגדול ואת עמודי העתיד הגדול, ואת עמודי האורה שממלאים את ההוה, מיד אנו מחליטים, הלא כולה, מיד אנו מחליטים, הלא כולה, גם הוא תוכן אורגני יש לו, גם הוא אל אלים אשר בתוכו, בהברקת רוח קדשו, מצבו, ואלמלא אותם המשרים ורפשים שברוח האדם, לא הצמיח פרי תנובתו, המשמח אלהים ואנשים. ומיד אנו מתנחמים על עפר ואפר, ומקבלים אנו באהבה את העצה העמוקה של אדריכל העולמי, בורא כל המעשים, אלוה כל הנפשות, אדון כל הנשמות, הנותן נשמה לעם הארץ ורוח הולכים בה, והכל מטובו ישאבו טוב, והננו הולכים ונאזרים בקדושה ובגבורה, ומתחילים אנו להכיר את שפלות ערכנו, ואת גדולתנו גם יחד, ומשתעשעים אנו בפרחי החן והפאר אשר צמחו על ערוגות התולדה האנושית, ומכירים אנו על ידה את מה שהוא יותר נשגב ממנה, את מה שהוא למעלה למעלה מכל ערכיה. והננו כולנו שטופי תשוקת שירה, ואזורים גבורה ללכת קוממיות בדרך האורה, לדעת את הגודל אשר להיבול המגמתי שברוח, שכל טוב ויושר, כל אור וחופש, עליו צומח הוא. ומטפלים את פרי האמונה, בטהרתה ובביכורה, עד כמה שידנו מגעת להגיע אליה, באורח מישור של תבונה, ומה שמתנוצץ בנו מלמעלה מאורח שכלנו, יודעים אנו נאמנה, כי גבה על גבה שומר, אמיצים הננו בהודעת עצתנו הישרה, ונאזרים בתום הגדולה האלהית, אשר נדע ממורשת קדומים, משיח סוד קודש. מי כמוך חסין יה ואמונתך סביבותיך.</p>		
564	<p>האחדות הכוללת טז (אורה"ק ב עמ' תיט-תכ) האחדות האלהית האלהית כשהנשמה מאירה בלבת גדולתה, מכיר האדם את כחה, יודע הוא וחש שהכל תלוי בה, שכל המעשים, הרגשות, הדעות, והנשיות</p>		
<p>האישי מוצא הוא מקומו בהאדם. וחוזר אחר כך יסוד האחדות להתגלות בכנסת ישראל, שמעוצם עלייתה קנתה לה הנפשיות הכללית של האומה את היתרון הכללי אשר בדומם, בצומח ובחי. אומה זו נמשלה לעפר, וזו היא עצמה מעלתה העליונה, שנמשלה גם כן לכוכבים, ורובה כצמח השדה נתתיך, ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, אתם קרוים אדם, שסגולת הדוממיות הטובה והמופלאה נשארה בה מראש צורים. שאמר ואנכי עפר ואפר, ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.</p>	<p>שמונה קבצים א תתיד</p> <p>ההויה היא מלאה תמיד תנועה גשמית ורוחנית. פועלת היא את ערכי חייה מלמעלה למטה, בדרך ישרה, מהתוכנים הכלליים העליונים על הפרטיים השפלים, ופועלת גם כן מלמטה למעלה, מהפרטים על הכללים, מהתחתונים על העליונים. דוגמא זו אנו רואים באורגניסמוס החי, וברוח האדם, במעמדו הרוחני כשהוא לעצמו, וגם ביחס המשותף שבין הגוף והרוח.</p>	<p>שמונה קבצים ה צא</p> <p>כשאנו מסתכלים ביצירה כולה המוחשית, ורואים את האורגניסמוס הכללי שבה, איך החלקים קשורים הם ושלובים זה בזה, בכל צומח בכל חי, ובאדם, איך החלקים העליונים, הנושאים עליהם הוד חשיבות כללות ואידיאליות, הם נזקקים ביצירתם, בהיותם ובקיומם, להחלקים הפרטיים, השפלים והנמוכים, שלפעמים בנועל אנשים עליהם, והוא הדין בהתחברות הכללית, כמה שאנו סוקרים בסקירה ברורה, מתברר לנו בדיוק פרטי, וכמה שאין העין יכולה לחדור שמה, אנו מבינים בהירה והשערה רוחנית מעמקת, עד כמה כל החלקים שביש צריכים הם זה לזה, ותהומות רבה והררי עד הם זה בזה משולבים ומצורפים - מוסיפה תמיד בנו הכרה, שאלמלא ההויות התחתונות, החשוכות והכעורות, לא יצאן ולא יתגשגשו בשיא הודם ההויות העליונות, הנכבדות והמאירות, והחיבור והאיחוד הולך ומתגדל בנפשנו. מהעולם המוחשי באים אנו לעולם הרוחני, למחשבות אדם ותחבולותיו, לדרכי הקולטורות השונות, האמונות והשיטות. נרתעים אנו לאחורינו כשהננו רואים הרשע והסכלות כמה שלטה וכמה שלטה היא במערכי לב בני אדם, בנימוסיהם, בדיעותיהם, באמונותיהם, בסדרי חייהם הפרטיים והתברותיים. כשאנו משקיפים על כל התועבות שנעשו בשם אמונה, על כל קרבנות האדם לאילים, על כל חללי הנמוסים המתועבים, ועל כל הרשעות, השפלות, החולשות והמחשכים של ההסכמות, ומעבר מזה רואים אנו את הברקים, את עטרות החן של שכל האדם וישרו, את חכמת החכמים, את גבורת הגבורים, את להב אור הקודש של אור האמונה בזיקוק ועלינותו, את השאיפות ואת התקות של העתיד הגדול ואת עמודי האורה שממלאים את ההוה, מיד אנו מחליטים, הלא כולה, מיד אנו מחליטים, הלא כולה, גם הוא תוכן אורגני יש לו, גם הוא אל אלים אשר בתוכו, בהברקת רוח קדשו, מצבו, ואלמלא אותם המשרים ורפשים שברוח האדם, לא הצמיח פרי תנובתו, המשמח אלהים ואנשים. ומיד אנו מתנחמים על עפר ואפר, ומקבלים אנו באהבה את העצה העמוקה של אדריכל העולמי, בורא כל המעשים, אלוה כל הנפשות, אדון כל הנשמות, הנותן נשמה לעם הארץ ורוח הולכים בה, והכל מטובו ישאבו טוב, והננו הולכים ונאזרים בקדושה ובגבורה, ומתחילים אנו להכיר את שפלות ערכנו, ואת גדולתנו גם יחד, ומשתעשעים אנו בפרחי החן והפאר אשר צמחו על ערוגות התולדה האנושית, ומכירים אנו על ידה את מה שהוא יותר נשגב ממנה, את מה שהוא למעלה למעלה מכל ערכיה. והננו כולנו שטופי תשוקת שירה, ואזורים גבורה ללכת קוממיות בדרך האורה, לדעת את הגודל אשר להיבול המגמתי שברוח, שכל טוב ויושר, כל אור וחופש, עליו צומח הוא. ומטפלים את פרי האמונה, בטהרתה ובביכורה, עד כמה שידנו מגעת להגיע אליה, באורח מישור של תבונה, ומה שמתנוצץ בנו מלמעלה מאורח שכלנו, יודעים אנו נאמנה, כי גבה על גבה שומר, אמיצים הננו בהודעת עצתנו הישרה, ונאזרים בתום הגדולה האלהית, אשר נדע ממורשת קדומים, משיח סוד קודש. מי כמוך חסין יה ואמונתך סביבותיך.</p>	<p>שמונה קבצים ג צח, קס</p> <p>כשהנשמה מאירה בלבת גדולתה, מכיר האדם את כחה, יודע הוא וחש שהכל תלוי בה, שכל המעשים, הרגשות, הדעות והנשיות</p>

<p>השונות, שמפוזרים הם בצורות שונות בכל מלא רוחב החיים, בכל היחידים ובכל הקיבוצים, בכל העמים ובכל הלשונות, רק הפיזור שלהם הוא המביא את הצורה הזעומה של הרע והטומאה, אבל בנשמה הגדולה, שהאחדות הגדולה והחופש המוחלט והזכאי צבינוה, הכל הוא מאוחד. הטוב והקודש עובר בורם תקיף, רודה בכל ומקיף את כל, כל הפלגים ממנו הולכים ואליו שבים. כל המלחמות שליבות הן לסולם השלום, וכל הטומאות למעלת הקודש, וכל הרעות לפסגת הטוב. הכרה עליונה זו אינה סרה מנשמה איתנה, והיא משקיטה כל קצף, ומרחיבה את הדעת, סובלת היא ומוחלת, מיסדת היא ומעודדת. הכל יוכל וכללם יחד. כשהנטיה הרוחנית מתגברת מתוך הדוחק, מפני שהעולם החמרי הרוס הוא ומטושטש, אף על פי שאנו מוצאים בה הרבה קדושה ופאר אידיאלי, מכל מקום הרי היא לקויה בחולשה גדולה, ומוכרחת לבא אחרי כן תקופה של נטיה לעולם החמרי, לשכללו ולסדרו בכל מכוונותיו. ובעוד שהנשמה הכללית והפרטית עוסקת בתיקון עולם חמרי זה, הרי היא מתקצפת על הליקויים שבעולם הרוחני, הנראים מתוך הליקויים שבעולם החומרי, שגרמו את התפשטותו. ומכל מקום הולכת השפעת התיקון ומשכללת את העולם החמרי, ומיד כשהוא משתכלל, חוזרת הנטיה הרוחנית לפעם ברב כח, ומתחברים שני העולמים בהרמוניה אחת, והשמים והארץ מתאחדים, במילוי והשלמה.</p>	<p>השונות, שמפוזרים הם בצורות שונות בכל מלא רוחב החיים, בכל היחידים ובכל הקיבוצים, בכל העמים ובכל הלשונות, רק הפיזור שלהם הוא המביא את הצורה הזעומה של הרע והטומאה, אבל בנשמה הגדולה, שהאחדות הגדולה, והחופש המוחלט והזכאי הם צבינוה, הכל הוא מאוחד. הטוב והקודש עובר בורם תקיף, רודה בכל ומקיף את כל, כל הפלגים ממנו הולכים ואליו שבים. כל המלחמות שליבות הן לסולם השלום, וכל הטומאות למעלת הקודש, וכל הרעות לפסגת הטוב. הכרה עליונה זו אינה סרה מנשמה איתנה, והיא משקיטה כל קצף, ומרחיבה את הדעת, סובלת היא ומוחלת, מיסדת היא ומעודדת. הכל יוכל וכללם יחד. כשהנטיה הרוחנית מתגברת מתוך הדוחק, מפני שהעולם החמרי הרוס הוא ומטושטש, אף על פי שאנו מוצאים בה הרבה קדושה ופאר אידיאלי, מכל מקום הרי היא לקויה בחולשה גדולה, ומוכרחת לבא אחרי כן תקופה של נטיה לעולם החמרי, לשכללו ולסדרו בכל מכוונותיו. ובעוד שהנשמה הכללית והפרטית עוסקת בתיקון עולם חמרי זה, הרי היא מתקצפת על הליקויים שבעולם הרוחני, הנראים מתוך הליקויים שבעולם החמרי, שגרמו את התפשטותו. ומכל מקום הולכת השפעת התיקון ומשכללת את העולם החמרי, ומיד כשהוא משתכלל, חוזרת הנטיה הרוחנית לפעם ברב כח, ומתחברים שני העולמים בהרמוניה אחת, והשמים והארץ מתאחדים, במילוי והשלמה.</p>
<p>שמונה קבצים ח קיז</p> <p>הירידה הרוחנית, כשהיא באה מפני הכשלון הגופני, צריכין להתחשב עמה על פי סבתה, דהיינו להתעסק בתיקון המצב הגופני, בתכונה קבועה וברעיון אמיץ, כדי לבנות בתקומה הגופנית את ההריוסות הרוחניות כולן. במהלך העולם מתגלה גם כן יסוד הקלקולים הרוחניים כמה פעמים בהרס הנמצא במערכה של התיקונים החמריים. ואז מתעוררת החמירות בכל כחה, ונרמה לרבים כאלו היא באה להיות כח מהרס את המעמדים הרוחניים. ובאמת מתגלה במהלך תולדותי, שכל היסוד של השאיפה הגופנית הוא שכלול כללי כל כך, עד שחובק בתוכו גם כן את כל המאויים הרוחניים, בצורתם היותר טהורה.</p>	<p>565 האחדות הכוללת יז (אורה"ק ב עמ' תכא) <i>אחדות הכוללת חמרי</i></p> <p>הירידה הרוחנית, כשהיא באה מפני הכשלון הגופני, צריכין להתחשב עמה על פי סבתה, דהיינו להתעסק בתיקון המצב הגופני, בתכונה קבועה וברעיון אמיץ, כדי לבנות בתקומה הגופנית את ההריוסות הרוחניות כולן. במהלך העולם מתגלה גם כן יסוד הקלקולים הרוחניים כמה פעמים בהרס הנמצא במערכה של התיקונים החמריים. ואז מתעוררת החמירות בכל כחה, ונרמה לרבים כאלו היא באה להיות כח מהרס את המעמדים הרוחניים, ובאמת מתגלה במהלך תולדותי, שכל היסוד של השאיפה הגופנית הוא שכלול כללי כל כך, עד שחובק בתוכו גם כן את כל המאויים הרוחניים, בצורתם היותר טהורה.</p>
<p>שמונה קבצים א של</p> <p>הנשמה באחדותה צריכה היא לעשות את כל הפעולות השכליות והחמריות. ובהיותה מוגבלת לפי תנאי יצירתה, משום כך כשהיא נוטה לפעולה אחת מסיחה היא דעתה מפעולה אחרת, והחמריות והשכליות הנן לה כף מאזנים שקול. והיא מנסה תמיד את כחה להרחיב את השפעתה ואת רוחב חוגה, באופן שתעמד במעמד כזה, שכל הפעולות יתנו פגונה למטרה אחת, ואז תוכל לנצח על כל עבודותיה, בלא מלחמה, ובלא הפסק. והכל מתעלה ומתפתח, גם הנשמות מתפתחות, ובאות לידי אותה המדה שהסקירה יכולה להקיף את הרוחניות והחמריות בלא שום סתירה, ואז יעשן את פעולתן בתכלית השלמות, ויתנו את הגופים בכתם הגדול, הנשאב ממקור חי העולמים. וידעתם כי אני ד' בפתחי את קברותיכם עמי.</p>	<p>566 האחדות הכוללת יח (אורה"ק ב עמ' תכב) <i>אחדות הכוללת החמריות</i></p> <p>הנשמה באחדותה צריכה היא לעשות את כל הפעולות השכליות והחמריות, ובהיותה מוגבלת לפי תנאי יצירתה, משום כך כשהיא נוטה לפעולה אחת מסיחה היא דעתה מפעולה אחרת, והחמריות והשכליות הנן לה כף מאזנים שקול, והיא מנסה תמיד את כחה להרחיב את השפעתה ואת רוחב חוגה, באופן שתעמד במעמד כזה, שכל הפעולות תהיינה פגונות למטרה אחת, ואז תוכל לנצח על כל עבודותיה, בלא מלחמה, ובלא הפסק. והכל מתעלה ומתפתח גם הנשמות מתפתחות, ובאות לידי אותה המדה, שהסקירה יכולה להקיף את הרוחניות והחמריות בלא שום סתירה, ואז תעשינה את פעולתן בתכלית השלמות, ותחיינה את הגופים בכתם הגדול, הנשאב ממקור חי העולמים. וידעתם כי אני ד' בפתחי את קברותיכם עמי.</p>
<p>שמונה קבצים ז סב</p> <p>כשהתגלות של העולם המפורד מתגברת על ההתגלות העליונה של העולם המאוחד, החומריות מתגברת על הרוחניות, והתאוות הגופניות עומדות הן אז בשורה הראשונה של תכנית החיים, ואפלת העולם רבה היא. וכשההשקפה של העולם האחדותי מתגברת, אז התשוקות הרוחניות וכל שאיפות העדינות מתגברות, והעולם הולך הלוך ואור. אורא דארץ ישראל הוא המחכים, הנותן הארה בנשמה להשכיל את היסוד של העולם המאוחד. בארץ ישראל יונקים מאור החכמה הישראלית, ממהות החיים הרוחניים המיוחדים לישראל, מהשקפת העולם והחיים הישראליים, שהיא ביסודה ההתגברות של העולם המאוחד על העולם המפורד. וזהו היסוד של ביטול עבודה זרה וכל שאיפותיה וסעיפיה. בארץ העמים הטמאה אי אפשר להשקפת העולם המאוחד להגלות, והעולם המפורד שולט בחזקה, והשקפתו הפרטית והמפורדה, המחולקת ומנוכרה, היא הרודה בכל מערכי החיים, ועם כל ההתאמצות לנשום נשימה ישראלית ולהשכיל אל הסוד של העולם האחדותי, אור ארץ העמים מעכב. על כן מלאה היא האדמה הטמאה שבחוץ לארץ מסרחון עבודה זרה, וישראל שבחוץ לארץ עובדי עבודה זרה בטהרה הם. ואין דרך להנצל מחרפת עבודה זרה כי אם בכינוסן של ישראל לארץ ישראל, לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים.</p>	<p>567 האחדות הכוללת יט (אורה"ק ב עמ' תכג-תכד) <i>התגלות העולם המאוחד בארץ ישראל</i></p> <p>כשהתגלות של העולם המפורד מתגברת על ההתגלות העליונה של העולם המאוחד, החומריות מתגברת על הרוחניות, והתאוות הגופניות עומדות הן אז בשורה הראשונה של תכנית החיים, ואפלת העולם רבה היא. וכשההשקפה של העולם האחדותי מתגברת, אז התשוקות הרוחניות וכל שאיפות העדינות מתגברות, והעולם הולך הלוך ואור. אורא דארץ ישראל הוא המחכים, הנותן הארה בנשמה להשכיל את היסוד של העולם המאוחד. בארץ ישראל יונקים מאור החכמה הישראלית, ממהות החיים הרוחניים המיוחדים לישראל, מהשקפת העולם והחיים הישראליים, שהיא ביסודה ההתגברות של העולם המאוחד על העולם המפורד. וזהו היסוד של ביטול עבודה זרה וכל שאיפותיה וסעיפיה. בארץ העמים הטמאה אי אפשר להשקפת העולם המאוחד להגלות, והעולם המפורד שולט בחזקה, והשקפתו הפרטית והמפורדה, המחולקת ומנוכרה, היא הרודה בכל מערכי החיים, ועם כל ההתאמצות לנשום נשימה ישראלית ולהשכיל אל הסוד של העולם האחדותי, אור ארץ העמים מעכב. על כן מלאה היא האדמה הטמאה שבחוץ לארץ מסרחון עבודה זרה, וישראל שבחוץ לארץ עובדי עבודה זרה בטהרה הם. ואין דרך להנצל מחרפת עבודה זרה כי אם בכינוסן של ישראל לארץ ישראל, לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים.</p>

	<p>מסוגלת היא ארעא דחשוכא לפלפול הפרטים, הבא מתוך הפרוד, אבל חכמת האורה רק בארץ האור נמצאת, אין תורה כתורת ארץ ישראל.</p>
568	<p>האחדות הכוללת כ (אורה"ק ב עמ' תכז) ההתאחדות הציונית</p> <p>כל מה שהעולם הולך ומשתלם מתאחדים יותר חלקיו, ותכונת האורגניות מתבלטת עליו יותר. ההתאחדות העליונה היא התאחדות עם שכל האדם ורצונו עם כל היקום, בכלליו ובפרטיו. ההתאחדות עם הענין האלהי עושה פעולה זו במילואה, ואין כל פלא שהצדיקים הדבקים ב'ר' רצונם הוא פועל בהויה, ותפלתם עושה פירות. וכן עתידה להיות כל האנושיות כולה, כמובן על ידי שתתגלה תחלה הסגולה הבכורית של ישראל, ותתפשט על כל, וימלא כבוד ד' את כל הארץ, וישמח ד' במעשיו.</p>
569	<p>האחדות הכוללת כא (אורה"ק ב עמ' תכח-תכט) אחדות האדם והצופה</p> <p>העולם מחכה הוא להתגלות הנפלאה, איך שהאדם והעולם קשורים הם זה לזה, ולפתח על ידי גילוי זה את ההרגשה המאחדת את השנים הללו, על ידי ההופעה שתלך ותתפשט לבאר על ידה את גודל ההפעלה שהראשון פועל על האחרון. והתוכן ילך הלון ואור, עד שההפרדה הרמיונית, שנקלטה כל כך ברוחנו מצד חושי הבשר הקצרים, בהיותם מנותקים מחושי החיים הרוחניים, תכלה כולה, ובמקומה תבא הקשבת האחדות השלמה, ורוח האדם ברצונו יתגלה בהוד גבורתו הרבה יותר ממה שהתגלה עד כה בפעולותיו הטכניות. והכל תלוי בתשובה, בשכלול הרצון, שאימוצו הוא אחד מתנאיו, ועדנו וקדושתו הוא עיקרו ומהותו, וקישורו עם הדעה היותר עליונה הוא אור חיים, ועומק הופעתו בתכנית האמונה, הבאה מתוך הכרה פנימית נשגבה מאד, הוא מקור אורו, שממנו יוצאות ההשערות הנשגבות, שעל ידן מתישב העולם הרוחני כולו, עם כל ודאותיו הנפלאות, העומדות ממעל לכל הודאיות שבעולם, בגודל עז רעננותן, במעמקי הנשמה היחידית, השואבת את לשד חייה על ידי צירוף הקיבוציות הכללית, שהיא מקבלת את שפעה מיסוד ההויה כולה, שחכמת אלהים שופכת עליה תמיד את רוחה, בחזון ובפועל. צדיקים, חכמים, גבורים, נאים, עשירים ושליטים, לא יתפרדו עוד במהותם, כי אם כולם יחד ימציאו את התמצית העולה מהופעת כולם יחד, על כל הרכוש החיצוני והפנימי שבחיים, שעצם החיים מתהווה מהם ומתעשר ומתמזג על ידם. העז הנמצא בכח החיים העליונים, המגלה את כשרונו בתור נצוצות פורורת ככל בעל כשרון, ובכל פלוגה לאומית ומפלגותית, יגלה על ידי אור הרצון בכל כליותו, והכללות תופיע באורה השלם, שכל הפרטים כרום עשרם הם כלולים בה בפועל, ובכל תנועת רוח קלה עולמות מלאים נוצרים ומתפתחים, מחוללים ומולידים ברב תעצמות.</p>
570	<p>האחדות הכוללת כב (אורה"ק ב עמ' תל-תלא) אחדות האדם והצופה</p> <p>אחדות הרוחניות מאחדת בקרבה אחדות המחשבה והרצון. הרצון מתגלה בתבניתו, רק בשטחו החיצוני הוא אצלנו אופי משונה מהמחשבה והציר השכלי. וההתאחדות הזאת מובילה אותנו לדי האחדות המוחלטת של כל היש, עד שהמציאות הגשמית והרוחנית אינם כי אם ערכים משתנים בלבושיהם. ובאים המחשבה והרצון והמהותיות כולה בחוברת, והתעמקות המחשבה והגדלתה היא בעצמה הגדלת הרצון, והגדלת הרצון היא הגדלת המחשבה, ושניהם הם הגדלת המציאות הממשית, והגדלת המציאות הממשית היא הגדלתם. ונמצא שהתעלות הרצון היא מעשרת את המציאות ומפרה אותה, ככל ההפריות של הפגישות המעשיות. השגת הקנינים והאדרת החיים, הטבת המוסר והאדרת הדעת, עומדים בשורה אחת. התפלה באה כאן בתור פעולה מחוללת את המבוקשים, לא רק בתור אחד מהקנינים שהמוסר צריך להם להשגה למבוקשים, וההשגה המבוקשת של התפלה היא בעצמה הפעולה האיריאלית של החיים, המאחדת את הרצון עם המחשבה השכלית, ושניהם יחד עם המהותיים הממשיים שבעולם החושים. אותם העילויים שבנפש האדם פנימה וכל מכשיריהם, הנם מתגלים לפנינו, על פי האספקלריא המאירה של האחדותיות הגדולה, בתור שביבים של המציאות הגדולה בכל תהלוכותיה. וכל הגודל וכל הקוטן הנמדד בערכים הנפשיים, כל התבניות השונות, כל</p>
<p>מסוגלת היא ארעא דחשוכא לפלפול הפרטים, הבא מתוך הפרוד, אבל חכמת האורה רק בארץ האור נמצאת, אין תורה כתורת ארץ ישראל.</p>	<p>שמונה קבצים ב כה</p> <p>כל מה שהעולם הולך ומשתלם, מתאחדים יותר חלקיו, ותכונת האורגניסימוס מתבלטת¹⁵³ עליו יותר. ההתאחדות העליונה היא התאחדות שכל האדם ורצונו עם כל היקום, בכלליו ובפרטיו. ההתאחדות עם הענין האלהי עושה פעולה זו במילואה, ואין כל פלא שהצדיקים הדבקים ב'ר', רצונם הוא פועל בהויה, ותפלתם עושה פירות. וכן עתידה להיות כל האנושיות כולה, כמובן על ידי שתתגלה תחילה הסגולה הבכורית של ישראל, ותתפשט על כל, וימלא כבוד ד' את כל הארץ, וישמח ד' במעשיו.</p>
<p>שמונה קבצים א תרמה</p> <p>העולם מחכה הוא להתגלות הנפלאה, איך שהאדם והעולם קשורים הם זה לזה, ולפתח על ידי גילוי זה את ההרגשה המאחדת את השנים הללו, על ידי ההופעה שתלך ותתפשט לבאר על ידה את גודל ההפעלה שהראשון פועל על האחרון. והתוכן ילך הלון ואור, עד שההפרדה הרמיונית, שנקלטה כל כך ברוחנו מצד חושי הבשר הקצרים, בהיותם מנותקים מחושי החיים הרוחניים, תכלה כולה, ובמקומה תבא הקשבת האחדות השלמה, ורוח האדם ברצונו יתגלה בהוד גבורתו, הרבה יותר ממה שהתגלה עד כה בפעולותיו הטכניות. והכל תלוי בתשובה, בשכלול הרצון, שאימוצו הוא אחד מתנאיו, ועדנו וקדושתו הוא עיקרו ומהותו. וקישורו עם הדעה היותר עליונה הוא אור חיים, ועומק הופעתו בתכנית האמונה, הבאה מתוך הכרה פנימית נשגבה מאד, הוא מקור אורו, שממנו יוצאות ההשערות הנשגבות, שעל ידן מתישב העולם הרוחני כולו, עם כל ודאותיו הנפלאות, העומדות ממעל לכל הודאיות שבעולם, בגודל עז רעננותן, במעמקי הנשמה היחידית, השואבת את לשד חייה על ידי צירוף הקיבוציות הכללית, שהיא מקבלת את שפעה מיסוד ההויה כולה, שחכמת אלהים שופכת עליה תמיד את רוחה, בחזון ובפועל. צדיקים, חכמים, גבורים, נאים, עשירים ושליטים, לא יתפרדו עוד במהותם, כי אם כולם יחד ימציאו את התמצית העולה מהופעת כולם יחד על כל הרכוש החיצוני והפנימי שבחיים, שעצם החיים מתהווה מהם, ומתעשר ומתמזג על ידם. העז הנמצא בכח החיים העליונים, המגלה את כשרונו בתור נצוצות פורורת ככל בעל כשרון, ובכל פלוגה לאומית ומפלגותית, יגלה על ידי אור הרצון בכל כליותו. והכללות תופיע באורה השלם, שכל הפרטים כרום עשרם הם כלולים בה בפועל, ובכל תנועת רוח קלה עולמות מלאים נוצרים ומתפתחים, מחוללים ומולידים, ברב תעצמות.</p>	<p>שמונה קבצים ה רכא</p> <p>אחדות הרוחניות מאחדת בקרבה אחדות המחשבה והרצון. הרצון מתגלה בתבניתו, רק בשטחו החיצוני הוא אצלנו אופי משונה מהמחשבה והציר השכלי. וההתאחדות הזאת מובילה אותנו לדי האחדות המוחלטת של כל היש, עד שהמציאות הגשמית והרוחנית אינם כי אם ערכים משתנים בלבושיהם. ובאים המחשבה והרצון והמהותיות כולה בחוברת, והתעמקות המחשבה והגדלתה היא בעצמה הגדלת הרצון, והגדלת הרצון היא הגדלת המחשבה, ושניהם הם הגדלת המציאות הממשית, והגדלת המציאות הממשית היא הגדלתם. ונמצא שהתעלות הרצון היא מעשרת את המציאות ומפרה אותה, ככל ההפריות של הפגישות המעשיות. השגת הקנינים והאדרת החיים, הטבת המוסר והאדרת הדעת, עומדים בשורה אחת. התפלה באה כאן בתור פעולה מחוללת את המבוקשים, לא רק בתור אחד מהקנינים שהמוסר צריך להם להשגה למבוקשת של התפלה היא בעצמה הפעולה האיריאלית של החיים, המאחדת את הרצון עם המחשבה השכלית, ושניהם יחד עם המהותיים הממשיים שבעולם החושים. אותם העילויים שבנפש האדם פנימה וכל מכשיריהם, הנם מתגלים לפנינו, על פי האספקלריא המאירה של האחדותיות הגדולה, בתור שביבים של המציאות הגדולה בכל תהלוכותיה. וכל הגודל וכל הקוטן הנמדד בערכים הנפשיים, כל התבניות השונות, כל</p>

153. בכתב היד כתוב: "מתבטלת", וככל הנראה זו פליטת קולמוס.
350

	<p>התשוקות וכל משאות הנפש הפרטיות, הנם לנו חזות הכל, כקרני פרוינהופר, למדוד על ידם את השיגובים המוחלטים. כפי ערך מעלתו של האדם ושל הגוי בפנימיותו כן יהיו ערכיו עוברים את גבולי הצמצום ובוקעים גבולי הצמצום ובוקעים ועולים למרומי מרחבי אין סוף, וכן יהיו קביעות דעותיהם לאורים ומדותיהם מנצחות להיות באחרית הימים מדות כל אדם באחרית הימים מדות כל אדם וידע כל פעול כל אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ד' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.</p>		
571	<p>האחדות הכוללת כג (אורה"ק ב עמ' תלא-תלב) ההתאחדות הכללית המחשבה הרוית היא עוסקת תמיד בשרשי הענינים, שהיא פוגשת את ממשיותם בעולם המוגבל, וכך היא הולכת לבקש את השרשים ברומי העולמים, והיא מוצאת אותם בתמימות סידורם, עד שאפס כל קוטן, כי כל פגישה נערכת היא על פי אותו הגודל המתגלה על ידה. ולא בהתגלות לבד הדברים אמורים, ביחש השכל וההכרה, כי אם במציאות ובקיום, בפעולה ובהתהוות. נקודה אחת ומצבה מודיעה מלא עולמים, דוגמת הקיום והנקודות האספקלריותים שבתכונה ביחש להטבע השמימי. והרשימה הפעלית היא מתכפלת גם כן לפי אותו הערך של הרשימה המדעית. ועם זה הדבר מושג, שכל ערוף במדרגה שברשימה המוקטנה, כלומר כל יתרון פעולה, הארת חיים, הטבת מוסר, הגדלת שכל, שהננו פוגשים, אגוד הוא בדוגמתו באותו התוכן הדרגאי שברומו. ובוה יהיו גם ההשגות השכליות היותר מאירות נערכות מצד עצמן רק בצורה זעירה ולגבי אותם הרשמים הנגרמים שלהן בצורה אמיתית. כל השונה הקב"ה יושב ושונה כנגדו. מובן הדבר, שהערכים נתפשים תחלה במערכי הלב, ובחדרי הרוח, אחר כך בספירות הנשמיות הפרטיות, ואחר כך בגורמים שעל ידי הכלל ושעל הכלל כולו, ואחר כך במלא עולמים, בהבנת ההתאגדות הכללית של מלא כל. וכן הולכים הדברים ומתאדרים. ברכתם ושמתם מתברכת. ופדי תנובתם מתעלה. וכל ניד שפתים וכל זעזוע חיים עושה פירות ופירי פירות.</p>		
572	<p>האחדות הכוללת כד (אורה"ק ב עמ' תלג-תלד) מרכיבות האדם מה'ה כמה אמת ושירה מופיעה לפנינו בחזיון של מרכיבות נשמת האדם, ביחש ההויה כולה. אין החזיון הזה נופל לרגלי ההתגלות של הצירוף הקוסמי הרחב והבלתי תכליתי של עולמיות הכוכבים, של היצירה המתמדת של הערפלים. אדרבא מתגדלת היא שירה זו ומתאדרת על ידי הנצח והגודל. בכל מקום ששם בא אור החיים לידי התגלות הכרה, והתגלמות של הדר מוסר ושאיפות עדינות, הרי המרכז נגלה. האחדות של האדם הרוחני מקיפה היא אותו בכל גילוייו בכל העולמים, כאחדותו של כח המושך בכל הגרמים. לשוא חושבים בעלי חנו הבטה קצרים, שאחרי החידוש של הצירוף הקוסמי בטלה מרכזיותו של רוח האדם, וחפצים הם לומר שבשביל כך ערך הדת נגרע. אף על פי שאינה היא הדת גם בלב אלה אשר מעולם לא נתקבלה לרוחם המרכיבות של האדם, כהרמב"ם וסייעתו, אם כן הטענה בטלה היא מעיקרה. אבל גם בעומק הרעיון המסתורי, שהוא מוצא מקום חשוב בחיי הדת ביחוד בדורות האחרונים בהתפשטות יתרה גם שם לא נפגע דבר, כי אם נתאדר מחוה. האחריות המוסרית מתגדלת לפי שילוב הויה כזה, וזהו גם כן יתרון מרץ לרוחו של אדם בהשתלמו. מובן הדבר, שלצורך ציור של גודל נורא לגבי האחריות המוסרית צריך עומק והארה צלולה לתוכן המוסר, כדי שלא יתמססם הרוח מיתרון פחדנות, ולא יוכל להיות חמוש באותה האביריות, הדרושה לאדם פועל בחיים. הננו תופסים ציור גדולות של האדם, ציור המרכז את ההויה אל הויה האדם, אל גדלו האיכותי ואל שאיפת רצונו האמיץ והקדוש. הגויה וכחותיה הנם התמצית הארצית כולה, והרוח וכחותיו הנם השמימית כולה. האמת לאמתה זורחת היא האמת הנסתרת הגלויה לכל עיני נשמה בהירה. ההתעלות של הגוף ושל הרוח היא התעלות חלק מרכזי, שעל ידי עליו מתעלה כל הסובב אותו, המעלילו, ושופע ומשפיע תמיד על הויתו. הרוממות הזאת צריכה להיות מובנת במובן חפשי מאד מכל דמיון תועה, אז תהיה למקור גבורת הרוח, ואושר האדם בכל צביוניו.</p>		
	<p>האחדות הכוללת כה (אורה"ק ב עמ' תלה) נסכת המרכיבות הננו שמים לב אל השכל הכללי, איך הוא המהלך שלו בכלל האדם, לכל דרכיו וסעיפיו, ואנו מוצאים את זרם הקדוש שהוא מתגבר בו במרכזו, ואור ישראל הננו פוגשים בעצם תעצומתו. וכאשר באים לידי המעמד של ההרגשה הכללית, וכל נטיית לב האדם העליונה המאושרה, הננו גם כן פוגשים את רוח ישראל בעצמיות המרכז.</p>		
<p>הנפש הפרטיות, הנם לנו חזות הכל, כקרני פרוינהופר, למדוד על ידם את השיגובים המוחלטים. כפי ערך מעלתו של האדם ושל הגוי בפנימיותו, כן יהיו ערכיו עוברים את גבולי הצמצום, ובוקעים ועולים למרומי מרחבי אין סוף, וכן יהיו קביעות דעותיהם לאורים ומדותיהם מנצחות להיות באחרית הימים מדות כל אדם וידע כל פעול כל אתה פעלתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ד' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.</p>	<p>שמונה קבצים ז עד המחשבה הרוית היא עוסקת תמיד בשרשי הענינים, שהיא פוגשת את ממשיותם בעולם המוגבל, וכך היא הולכת לבקש את השרשים ברומי העולמים, והיא מוצאת אותם בתמימות סידורם, עד שאפס כל קוטן, כי כל פגישה נערכת היא על פי אותו הגודל המתגלה על ידה. ולא בהתגלות לבד הדברים אמורים, ביחש השכל וההכרה, כי אם במציאות ובקיום, בפעולה ובהתהוות. נקודה אחת ומצבה מודיעה מלא עולמים, דוגמת הקיום והנקודות האספקלריותים שבתכונה ביחש להטבע השמימי. והרשימה הפעלית היא מתכפלת גם כן לפי אותו הערך של הרשימה המדעית. ועם זה הדבר מושג, שכל ערוף במדרגה שברשימה המוקטנה, כלומר כל יתרון פעולה, הארת חיים, הטבת מוסר, הגדלת שכל, שהננו פוגשים, אגוד הוא בדוגמתו באותו התוכן הדרגאי שברומו. ובוה יהיו גם ההשגות השכליות היותר מאירות נערכות מצד עצמן, רק בצורה זעירה, ולגבי אותם הרשמים הנגרמים שלהן בצורה אמיתית. כל השונה הקב"ה יושב ושונה כנגדו. מובן הדבר, שהערכים נתפשים תחלה במערכי הלב ובחדרי הרוח, אחר כך בספירות הנשמיות הפרטיות, ואחר כך בגורמים שעל ידי הכלל ושעל הכלל כולו, ואחר כך במלא עולמים, בהבנת ההתאגדות הכללית של מלא כל. וכן הולכים הדברים ומתאדרים. ברכתם ושמתם מתברכת, ופדי תנובתם מתעלה, וכל ניד שפתים וכל זעזוע חיים עושה פירות ופירי פירות.</p>	<p>שמונה קבצים א רמו, שסו כמה אמת ושירה מופיעה לפנינו בחזיון של מרכיבות נשמת האדם, ביחש ההויה כולה. אין החזיון הזה נופל לרגלי ההתגלות של הצירוף הקוסמי הרחב והבלתי תכליתי של עולמיות הכוכבים, של היצירה המתמדת של הערפלים. אדרבא מתגדלת היא שירה זו ומתאדרת על ידי הנצח והגודל. בכל מקום ששם בא אור החיים לידי התגלות הכרה, והתגלמות של הדר מוסר ושאיפות עדינות, הרי המרכז נגלה. האחדות של האדם הרוחני מקיפה היא אותו בכל גילוייו בכל העולמים, כאחדותו של כח המושך בכל הגרמים. לשוא חושבים בעלי חנו הבטה קצרים, שאחרי החידוש של הצירוף הקוסמי, בטלה מרכזיותו של רוח האדם, וחפצים הם לומר שבשביל כך ערך הדת נגרע. אף על פי שאינה היא הדת גם בלב אלה אשר מעולם לא נתקבלה לרוחם המרכיבות של האדם, כהרמב"ם וסייעתו, אם כן הטענה בטלה היא מעיקרה, אבל גם בעומק הרעיון המסתורי, שהוא מוצא מקום חשוב בחיי הדת, ביחוד בדורות האחרונים בהתפשטות יתרה, גם שם לא נפגע דבר, כי אם נתאדר מחוה. האחריות המוסרית מתגדלת לפי שילוב הויה כזה, וזהו גם כן יתרון מרץ לרוחו של אדם בהשתלמו. מובן הדבר, שלצורך ציור של גודל נורא לגבי האחריות המוסרית, צריך עומק והארה צלולה לתוכן המוסר, כדי שלא יתמססם הרוח מיתרון פחדנות, ולא יוכל להיות חמוש באותה האביריות הדרושה לאדם פועל בחיים. הננו תופסים ציור גדולות של האדם, ציור המרכז את ההויה אל הויה האדם, אל גדלו האיכותי ואל שאיפת רצונו האמיץ והקדוש. הגויה וכחותיה הנם התמצית הארצית כולה, והרוח וכחותיו הנם השמימית כולה. האמת לאמתה זורחת היא האמת הנסתרת הגלויה לכל עיני נשמה בהירה. ההתעלות של הגוף ושל הרוח היא התעלות חלק מרכזי, שעל ידי עליו מתעלה כל הסובב אותו, המעלילו, ושופע ומשפיע תמיד על הויתו. הרוממות הזאת צריכה להיות מובנת במובן חפשי מאד מכל דמיון תועה. תהיה אז למקור גבורת הרוח, ואושר האדם בכל צביוניו.</p>	<p>שמונה קבצים ה ריח הננו שמים לב אל השכל הכללי, איך הוא המהלך שלו בכלל האדם, לכל דרכיו וסעיפיו, ואנו מוצאים את זרם הקדוש שהוא מתגבר בו במרכזו, ואור ישראל הננו פוגשים בעצם תעצומתו. וכאשר באים לידי המעמד של ההרגשה הכללית, וכל נטיית לב האדם העליונה המאושרה, הננו גם כן פוגשים את רוח ישראל בעצמיות המרכז.</p>

	<p>ולפעמים אנו אורגים מסכת מחברת יחד את המרכזים, מרכז השכל, בצורתו הישראלית, עם המרכז ההרגשי, ועל ידי המרכזים מתאחדים אצלנו ביריעה ארוגה זו כל הסביבים. ולפעמים הננו מרחיבים את התוכן, עד שאנו אורגים את כל המילוי יחד, וממילא מתחבר מרכז במרכז, והאור מתכפל.</p>	<p>ולפעמים אנו אורגים מסכת מחברת יחד את המרכזים, מרכז השכל בצורתו הישראלית, עם המרכז ההרגשי, ועל ידי המרכזים מתאחדים אצלנו ביריעה ארוגה זו כל הסביבים. ולפעמים הננו מרחיבים את התוכן, עד שאנו אורגים את כל המילוי יחד, וממילא מתחבר מרכז במרכז, והאור מתכפל.</p>
574	<p>האחדות הכוללת כו (אורה"ק ב עמ' תלו) ה'ח' ה'כ' ה'כ' היחש הגדול של כל חלק אל הכל יוכל האדם להרחיב ביחושים של המאורעות הפנימיים והחיצוניים שלו, ושל הכלל, ומן הכלל המצומצם אל הכלל היותר רחב, ומן הכלל הזה אל הכלל הכולל של כל העולמים. כל הרחבה וכל צמצום שמדגיש האדם בפנימיותו, אם מפני הארה או החשכה נפשית, או מצד תוספת או גרעון חיצוני, יכול הוא למצא מיד דוגמאות אל העולם הכללי, ומן העולם הכללי אל התוכן היותר עליון, המקיף ומחיה את העולמים. העליות והירידות הרוחניות הנה הנן דברים של עצמיות החיים, והחיים הוא תוכן כללי, שמחויב הוא להיות מסובב בכל המילוי המציאותי. וכשהאופי האנושי מתעלה, הרי דאגתו נתונה אל המרומים יותר מאל התחתיות, והמרומים על פי המדה של קישורו עמם פותחים לו את שעריהם, והיה האדם לאיש אלהים. ומעולמו העליונים תמיד יופיע להנהיג כל פרטי אחריו, ההולכים במרוצת החיים החוגגים שלהם, עם כל צמצומם.</p>	<p>שמונה קבצים ה רזו היחש הגדול של כל חלק אל הכל, יוכל האדם להרחיב ביחושים של המאורעות הפנימיים והחיצוניים שלו ושל הכלל, ומן הכלל המצומצם אל הכלל היותר רחב, ומן הכלל הזה אל הכלל הכולל של כל העולמים. כל הרחבה וכל צמצום שמדגיש האדם בפנימיותו, אם מפני הארה או החשכה נפשית, או מצד תוספת או גרעון חיצוני, יכול הוא למצא מיד דוגמאות אל העולם הכללי, ומן העולם הכללי אל התוכן היותר עליון, המקיף ומחיה את העולמים. העליות והירידות הרוחניות הנה הנן דברים של עצמיות החיים, והחיים הוא תוכן כללי שמחויב הוא להיות מסובב בכל המילוי המציאותי. וכשהאופי האנושי מתעלה, הרי דאגתו נתונה אל המרומים יותר מאל התחתיות, והמרומים, על פי המדה של קישורו עמם, פותחים לו את שעריהם, והיה האדם לאיש אלהים, ומעולמו העליונים תמיד יופיע להנהיג כל פרטי אחריו, ההולכים במרוצת החיים החוגגים שלהם עם כל צמצומם.</p>
575	<p>האחדות הכוללת כו (אורה"ק ב עמ' תלו-תלח) ה'צ' ה'כ' ה'כ' מאחדות הרוחנית הכללית מביאה אותנו לידי ההכרה של אחדות הסגולות הפנימיות, במהותן העצמית. וכשאנו מגיעים לנשמת האדם, כבר אנו חושבים בהתגלות על דבר הערך המהותי הכולל את הכל, קטן וגדול. והננו מרוממים את הערך של ההכרה הטבעית, הטבועה עמוק בנשמה, למעלה מכל ההתלמדות. הלימודים משמשים בנו לתריס, שלא תבא ההתלמדות הארעאית בחידושיה השטחיים ותעוות את המשקל הפנימי, וחוץ מזה משמשים הם כגשם נדבות להפריח ולהצמיח את הנצנים הטבעיים שבמעמקי הנשמות. המחשבות היסודיות של כל נשגב, של כל ישר, הכל כבר מוכן, ולב כל אדם הוגה בהן, בין חכם בין הדיוט. ומתוך כך משמשת היא ההשפעה כל כך באדם, והגדולים מדריכים את הקטנים לא הדרכה שמחוץ להם, אלא סידור פנימיותם. ההקדמות אינם כל כך דברים מחויבים למעלות הנשגבות, אלא דברים מקילים, ויש שהם בעצמם שבים להיות רכוש קניני, חוץ משימושם לבסס את הדברים הנשגבים יותר מהם. על פי היסוד האחרותי אנו מכירים, שהערך ההשוותי הוא הרבה יותר נשגב ונצחי מהערך ההבדלתי שבמציאות. ובחיי החברה מתגדל בשביל כך נצחון הרוב המספרי, ובא הרוב האיכותי ומכיר אחר כך את היקר שבתכונה הטבעית, ומתברר המשפט, שהתוכן הישרני שבלב ההמון הוא הנעלה לפעמים מהמושגים היותר מתאצלים שבאו על ידי כל ההתפלספות, ויקר דמם בעיניו. ומתוך ההכרה של יוקר ההשויה, מתפוררים כל אותם טיחי התפל שמבדילים בין עם לעם, עד כדי מלחמה ואיבה מנוחלת, ומתבררים התוכנים הסגוליים שבכל אחד, איך לחיות זה בצד זה, באורח עושים, המשלים את הכל, ואיך הכל מקבל זה מזה, ומשפיע זה על זה. והספרות חותרת לבא לעומק ההוקרה של הנשמיות היותר מוחלטת. שההתלמדות אינו בה כלי שימוש עצמי. והיא הנבואה, ששפעה הולך ישר ממעין החיים האלהיים אל הנשמות בטירתם, וכל בניך למודי ד' ורב שלום בניך.</p>	<p>שמונה קבצים ה רכ אחדות הרוחנית הכללית, מביאה אותנו לידי ההכרה של אחדות הסגולות הפנימיות במהותן העצמית. וכשאנו מגיעים לנשמת האדם, כבר אנו חושבים בהתגלות על דבר הערך המהותי הכולל את הכל, קטן וגדול, והננו מרוממים את הערך של ההכרה הטבעית, הטבועה עמוק בנשמה, למעלה מכל ההתלמדות. הלימודים משמשים בנו לתריס, שלא תבא ההתלמדות הארעאית בחידושיה השטחיים, ותעוות את המשקל הפנימי. וחוץ מזה משמשים הם כגשם נדבות, להפריח ולהצמיח את הנצנים הטבעיים שבמעמקי הנשמות. המחשבות היסודיות של כל נשגב, של כל ישר, הכל כבר מוכן, ולב כל אדם הוגה בהן, בין חכם בין הדיוט, ומתוך כך משמשת היא ההשפעה כל כך באדם, והגדולים מדריכים את הקטנים, לא הדרכה שמחוץ להם, אלא סידור פנימיותם. ההקדמות אינם כל כך דברים מחויבים למעלות הנשגבות, אלא דברים מקילים, ויש שהם בעצמם שבים להיות רכוש קניני, חוץ משימושם לבסס את הדברים הנשגבים יותר מהם. על פי היסוד האחרותי אנו מכירים, שהערך ההשוותי הוא הרבה יותר נשגב ונצחי מהערך ההבדלתי שבמציאות, ובחיי החברה מתגדל בשביל כך נצחון הרוב המספרי. ובא הרוב האיכותי ומכיר אחר כך את היקר שבתכונה הטבעית, ומתברר המשפט שהתוכן הישרני שבלב ההמון הוא הנעלה לפעמים מהמושגים היותר מתאצלים שבאו על ידי כל ההתפלספות, ויקר דמם בעיניו. ומתוך ההכרה של יוקר ההשויה, מתפוררים כל אותם טיחי התפל שמבדילים בין עם לעם עד כדי מלחמה ואיבה מנוחלת, ומתבררים התוכנים הסגוליים שבכל אחד, איך לחיות זה בצד זה באורח עושים המשלים את הכל, ואיך הכל מקבל זה מזה ומשפיע זה על זה. והספרות חותרת לבא לעומק ההוקרה של הנשמיות היותר מוחלטת, שההתלמדות אינו בה כלי שימוש עצמי, והיא הנבואה, ששפעה הולך ישר ממעין החיים האלהיים אל הנשמות בטירתם, וכל בניך למודי ד' ורב שלום בניך.</p>
576	<p>האחדות הכוללת כו (אורה"ק ב עמ' תלט-תמא) ה'ד' ה'כ' ה'כ' שני קוים עוברים לפנינו בהדרגת הכלל והפרט, קו המבדיל וקו המחבר. הקו המבדיל היא ההתכנסות האישית, שהיא באה מתוצאת השאיפה להשלמה רוחנית פנימית, מחשבתית והרגשית, ומזה גם כן טבעית ופעולתית, המסתעפת ממנה, שרק איש המעלה בהתבודדותו יוכל להשיגה, לציירה ולקנותה וכל אשר ירבו עליו חברים ומתחברים הנם עושים ממנו את האושר העליון של הבדידה האצילית, ושטף המעין המקיר כל כך חיים עליונים, טהורים ועזוים, קדושים ונאצלים, הוא מזדער ומצטמצם. בהדרגת הכלל באה במקומה הבדלה כתתית, הבדלת שבט לוי ביסוד האומה, והבדלת הכהונה מתוכו. בזמנים המאוחרים, הבדלת חברים מעמי הארץ, ובכלל הרי הוא התוכן הרחב של הבדלת ישראל מן העמים, ובהרחבה יותר קדומה, הבדלת האדם מכל</p>	<p>שמונה קבצים ז טט-ע שני קוים עוברים לפנינו בהדרגת הכלל והפרט, קו המבדיל וקו המחבר. הקו המבדיל היא ההתכנסות האישית, שהיא באה מתוצאת השאיפה להשלמה רוחנית פנימית, מחשבתית והרגשית, ומזה גם כן טבעית ופעולתית, המסתעפת ממנה, שרק איש המעלה בהתבודדותו יוכל להשיגה, לציירה ולקנותה, וכל אשר ירבו עליו חברים ומתחברים, הנם עושים ממנו את האושר העליון של הבדידה האצילית, ושטף המעין המקיר כל כך חיים עליונים, טהורים ועזוים, קדושים ונאצלים, הוא מזדער ומצטמצם. בהדרגת הכלל באה במקומה הבדלה כתתית, הבדלת שבט לוי ביסוד האומה, והבדלת הכהונה מתוכו, בזמנים המאוחרים, הבדלת חברים מעמי הארץ, ובכלל הרי הוא התוכן הרחב של הבדלת ישראל מן העמים, ובהרחבה יותר קדומה, הבדלת האדם מכל</p>

<p>הבהמה והחיה, על ידי הגדרה של חלקים מיוחדים, תורות ומשאת נפש מיוחדות, שבהם עומד עולמו הפנימי האנושי, המתנשא למעלה למעלה. אבל בתוך עמקה של הברלה זו התחברות והכללה גנוזות הן, כלולות הן בכללותה. הכחות המפוזרים בכל המרחב, שמהם יבדל הנבדל, הולכים הם ופועלים לטובה בעצמיות העליונה של הצביון השלם הנבדל, והשאפה מזוהה הזוהה פנימית אדירה אצילית ומקודשה את כל המרחב. האדם, בהתבדלותו מכל החי והתרוממו בספירתו העליונה הוא מתכשר דוקא על ידה להתעלה ולהאדר עד היותו צביון כללי, הנושא בתוכו את ההתעלות הרחבה של כל העולם כולו. האומה המיוחדת, סגולה מכל העמים. בשמרה את כל סגולותיה הפנימיות, בהתבדלה מכלם, הרי היא מוכנה להתכשר להעשות לאור גוים, ותשועת אפסי ארץ. השבט הלוי, בהתיחדותו בתנאי המובדלים הרי הוא מתאצל והולך ושומר את צביונו, מתקדש ומתנשא עד היותו לברכה לכללות¹⁵⁴ האומה. והכהונה, בקדושה המיוחדת הרי היא מתעלה עד כדי שאיבה עליונה של רוח הקודש, לאושר הכלל כולו, ועילוי מהותו היותר פנימית. החברים, יחידי הסגולה, בהבדלם מעמי הארץ, הרי הם שומרים את שאיפתם הרוממה, העולה למעלה למעלה מכל הערכים הרגילים, ומתחטבים להיות לנשאים כשרונות ורעיונות, שבהתפשטם הרי הם למקור ברכה לרבים, ובעמידת צביונם בחיים הרי החיים בעצמם מתבססים, מוצאים את ערכם, והולכים במסלה הקולעת אל מטרם הנצחית והזמנית. וזאת היא נחלת ד' בכל דרך הקודש, הפרדה על מנת התחברות, להיפך מההכללה הגסה, המדברת גדולות ואומרת לאגד הכל בחבילה אחת, ומאבדת את כל הוד רוחני ואצילי. וסוף כל סוף על ידי החשכת החיים נעכר אור הדעת הצלול, והאהבה הגסה המיוחדת של כל בריה מתגברת ונעשית מזוהמה, עד שהכל מתפרד, והארץ כולה תנוע כשכור מכובד פשעה. סטרא אחרא שרי בחיבורא וסיים בפירודא, וסטרא דקדושה שרי בפירודא וסיים, בחיבורא, ושם גופיה איקרי שלום. ולמעלה למעלה, האצלת האורות, הפרדת השכלים, והבדלת העולמים, הרי היא תכונה פירונית, המביאה לידי ההתאחדות העליונה, לידי ההוספה הנצחית, ורויית העונג המתחדש בעוצם פנימיות טובה בהתאחדות השעשוע העליון של הכללת אור אורי אורים של השלמות האין סופית, שאין לה תוספת מרוב שלמותה, עם ההשלמה הבאה מתוך החסרון. שבהתאחדות העליונה הרי זורם אור השלמות הבלתי אפשרי להתוסף מרוב תוספת עזו מיסוד עולם עולמים על אור השלמות ההולכת הלך ואור, וזיו עדינים הולך ומתרבה, הולך ומתברך. והבדלת הגדרים היא העושה את ההתנשאות מראש מקדמי ימות עולם, שהאור העליון בעליוניותו אינו גורע מערכו, ומשומר בטהרתו, וברב עזו כחו מלא להאיר ולהחיות הכל, וממנו חוסן כל ישועות, השבת כל אבדות, בנין כל כונניות, שכלול כל מאויים, ותעצמות כל עזיזות פארי פארים. מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון, ירוין מדרשן ביתך ונחל עדיניך תשקם, כי עמך מקור חיים באורך נראה אורי, משך חסדך ליודעיך וצדקתך לישירי לב. ונמצא אורן של ישראל מזהיר בתורה העליונה, מקור עמקי השעשועים, האדריכליות הכמוסה של יפעת עדנת מכונת שכלולי כל עולמי עולמים, בכל נועם חמדת עדנת פאר מלכות קודש קדשי קדשים. והתקדשתם והיתם קדושים כי קדוש אני, ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, כי לי כל הארץ.</p>	<p>על ידי הגדרה של חוקים מיוחדים, תורות ומשאות נפשיות מיוחדות, שבהם עומד עולמו הפנימי האנושי, המתנשא למעלה למעלה. אבל בתוך עמקה של הברלה זו, התחברות והכללה גנוזות הן, כלולות הן בכללותה. הכחות המפוזרים בכל המרחב, שמהם יבדל הנבדל, הולכים הם ופועלים לטובה בעצמיות העליונה של הצביון השלם הנבדל, והשאפה מזוהה הזוהה פנימית אדירה, אצילית ומקודשה, את כל המרחב. האדם, בהתבדלותו מכל החי, והתרוממו בספירתו העליונה, הוא מתכשר דוקא על ידה להתעלה ולהאדר, עד היותו צביון כללי, הנושא בתוכו את ההתעלות הרחבה של כל העולם כולו. האומה המיוחדת, סגולה מכל העמים, בשמרה את כל סגולותיה הפנימיות, בהתבדלה מכלם, הרי היא מוכנה להתכשר להעשות לאור גוים, ותשועת אפסי ארץ. השבט הלוי, בהתיחדותו בתנאי המובדלים הרי הוא מתאצל והולך ושומר את צביונו, מתקדש ומתנשא, עד היותו לברכה לכללות האומה. והכהונה, בקדושה המיוחדת, הרי היא מתעלה עד כדי שאיבה עליונה של רוח הקודש, לאושר הכלל כולו, ועילוי מהותו היותר פנימית. החברים, יחידי הסגולה, בהבדלם מעמי הארץ, הרי הם שומרים את שאיפתם הרוממה, העולה למעלה למעלה מכל הערכים הרגילים, ומתחטבים להיות לנשאים כשרונות ורעיונות, שבהתפשטם הרי הם למקור ברכה לרבים, ובעמידת צביונם בחיים הרי החיים בעצמם מתבססים, מוצאים את ערכם, והולכים במסלה הקולעת אל מטרם הנצחית והזמנית. וזאת היא נחלת ד' בכל דרך הקודש, הפרדה על מנת התחברות, להיפך מההכללה הגסה, המדברת גדולות ואומרת לאגד הכל בחבילה אחת. ומאבדת את כל הוד רוחני ואצילי. וסוף כל סוף על ידי החשכת החיים נעכר אור הדעת הצלול, והאהבה הגסה המיוחדת של כל בריה מתגברת ונעשית מזוהמה, עד שהכל מתפרד, והארץ כולה תנוע כשכור מכובד פשעה. סטרא אחרא שרי בחיבורא וסיים בפירודא, וסטרא דקדושה שרי בפירודא וסיים בחיבורא. ושם גופיה איקרי שלום. ולמעלה למעלה, האצלת האורות, הפרדת השכלים, והבדלת העולמים, הרי היא תכונה פירונית, המביאה לידי ההתאחדות העליונה, לידי ההוספה הנצחית, ורויית העונג המתחדש בעוצם פנימיות טובה בהתאחדות השעשוע העליון של הכללת אור אורי אורים של השלמות האין סופית, שאין לה תוספת מרוב שלמותה, עם ההשלמה הבאה מתוך החסרון. שבהתאחדות העליונה הרי זורם אור השלמות הבלתי אפשרי להתוסף מרוב תוספת עזו, מיסוד עולם עולמים, על אור השלמות ההולכת הלך ואור, וזיו עדינים הולך ומתרבה, הולך ומתברך. והבדלת הגדרים היא העושה את ההתנשאות מראש מקדמי ימות עולם, שהאור העליון בעליוניותו אינו גורע מערכו, ומשומר בטהרתו, וברב עזו כחו מלא להאיר ולהחיות הכל, וממנו חוסן כל ישועות, השבת כל אבדות, בנין כל כונניות, שכלול כל מאויים, ותעצמות כל עזיזות פארי פארים. מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון, ירוין מדרשן ביתך ונחל עדיניך תשקם, כי עמך מקור חיים באורך נראה אורי, משך חסדך ליודעיך וצדקתך לישירי לב. ונמצא אורן של ישראל מזהיר בתורה העליונה, מקור עמקי השעשועים, האדריכליות הכמוסה של יפעת עדנת מכונת שכלולי כל עולמי עולמים, בכל נועם חמדת עדנת פאר מלכות קודש קדשי קדשים. והתקדשתם והיתם קדושים כי קדוש אני, ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, כי לי כל הארץ.</p>
<p>577 האחדות הכוללת כט (אורה'ק ב עמ' תמב-תמג) אמת צדק גדולי הנשמה אינם יכולים להיות נפרדים מן הכללות היותר מקיפה, כל חפצם ושאיפתם היא תמיד טובת הכלל כולו, הכלל במלא רחבו גבהו ועמקו. אמנם הכלל מלא הוא מפרטים אין חקר, מפרטים אישיים ופרטיים חברותיים. אין הכלל מעוטר כי אם לפי מילואו בשלמותם של אישיו הפרטיים, ושל קיבוציו הקטנים והגדולים, המשלימים אותו. הכללות העליונה, <u>המשלימה</u> כל, היא מונחת בתנועת דעת ד', ואהבת ד', היוצאת ממנה בהכרח, לפי גודל קנינה ועשרה. דעת ד' באהבה רבה, כשהיא מלאה את האור האמתי שלה, לפי ערכה של כל נשמה כפי מה שהיא יכולה לשאת ולקבל, היא מבהקת באורה המוחלטת את אהבת עולם, אהבת העולמים כולם, כל היצורים, וכל חוג החיים וההויה שלהם. אהבת ההויה כולה ממלאת את לב הטובים, החסידים שבבריות, ושכבני אדם,</p>	<p>שמונה קבצים א קא גדולי הנשמה אינם יכולים להיות נפרדים מן הכללות היותר מקיפה. כל חפצם ושאיפתם היא תמיד טובת הכלל כולו, הכלל במלא רחבו, גבהו ועמקו. אמנם הכלל מלא הוא מפרטים אין חקר, מפרטים אישיים ופרטיים חברותיים. אין הכלל מעוטר כי אם לפי מילואו, בשלמותם של אישיו הפרטיים, ושל קיבוציו הקטנים והגדולים, המשלימים אותו. הכללות העליונה, <u>המשלימה</u> כל, היא מונחת בתנועת דעת ד', ואהבת ד', היוצאת ממנה בהכרח, לפי גודל קנינה ועשרה. דעת ד' באהבה רבה, כשהיא מלאה את האור האמתי שלה, לפי ערכה של כל נשמה כפי מה שהיא יכולה לשאת ולקבל, היא מבהקת באורה המוחלטת את אהבת עולם, אהבת העולמים כולם, כל היצורים, וכל חוג החיים וההויה שלהם. אהבת ההויה כולה ממלאת את לב הטובים, החסידים שבבריות, ושכבני אדם.</p>

154. ככל הנראה, יש כאן טעות הדפסה.

<p>לאושר של הכל הם מצפים, לאורה ולשמחה של הכל הם מיחלים. הם שואבים את אהבת כל ההויה, המגוונת בריבוי יצוריה, מאהבת ד' העליונה, מאהבת השלמות המוחלטת והגמורה של סבת הכל, מחולל כל ומחיה את כל. כשהאהבה יורדת מעולם האצילות לעולם הבריאה, היא יורדת בהתפרטותה לפרטי פרטים, לניגודים וסתירות, לצורך של צמצום ומיעוט ערך ואהבה, לכל פרט מיוחד בשביל פרט אחר, ולפרטים רבים בשביל אחרים הרבים, ולפרטים בכלל מפני כלליותם הכוללת. האספקלריא המאירה של האהבה, עומדת היא ברום עולם, בעולם האלהות, במקום שאין סתירות, גבולים וניגודים, רק אושר וטוב, ורחב באין תכלית. כשתולדתה האהבה העולמית יונקת ממנה יש לה הרבה מטבעה היא אינה סובלת גם ברדתה שום קמצנות ורעות עין, כשהיא מוכרחת לצמצם את עצמה, היא מצמצמת את האהבה באהבה, גודרת את הטוב בטוב. משוקי אהבה הללו כשהם רואים העולם, ביחוד, החי, מלא קנטוריות, איכות רדיפות ונגודים, מיד הם עורגים להיות משתתפים בכל חייהם בשאיפות המביאות את הכללת החיים ואיחודם, שלומם ושלותם. הם מרגישים ויודעים, שקרבת אלהים שהם עורגים אליה במלא נשמתם, היא מובילה אותם רק להתאחדותם עם הכלל ובעד הכלל. כשהם באים לשדרות האדם, ומוצאים פלוגות של עמים, דתות, כתות ושאיפות מנוגדות, הם מתאמצים בכל כחם להכליל את הכל, לאחה ולאחד. בחוש הרוחני הבריא של נשמתם הזכה, המעופפת מעוף אלהי ממעל לכל מצרים, מכירים הם שהפרטים כולם צריכים הם להיות מלאים, שהצורות החברותיות היותר טובות צריכות להיות מתעלות, ומתכנסות עם כל אושר פרטיהן באור החיים השלמים, הם חפצים שיהיה כל פרט שמור ומתעלה, והכלל כולו מאוחד ומלא שלום. כשהם באים אל עמם, ולבם קשור בכל מעמק חייהם עם אשורו נצחו ועילוי, והם מוצאים אותו מחולק ומפורק, מפולג למפלגות, למפלגות, אינם יכולים להתאחד התאחדות גמורה בשום מפלגה, כי הם חפצים להתאחד עם האומה כולה, דוקא כולה בכללה, בכל מילואה וטובה.</p>	<p>לאושר של הכל הם מצפים, לאורה ולשמחה של הכל הם מיחלים, הם שואבים את אהבת כל ההויה, המגוונת בריבוי יצוריה, מאהבת ד' העליונה, מאהבת השלמות המוחלטת והגמורה של סבת הכל, מחולל כל ומחיה את כל. כשהאהבה יורדת מעולם האצילות לעולם הבריאה, היא יורדת בהתפרטותה לפרטי פרטים, לניגודים וסתירות, לצורך של צמצום ומיעוט ערך ואהבה, לכל פרט מיוחד בשביל פרט אחר, ולפרטים רבים בשביל אחרים הרבים, ולפרטים בכלל מפני כלליותם הכוללת. האספקלריא המאירה של האהבה עומדת היא ברום עולם, בעולם האלהות, במקום שאין סתירות, גבולים וניגודים, רק אושר וטוב, ורחב באין תכלית. כשתולדתה האהבה העולמית יונקת ממנה יש לה הרבה מטבעה היא אינה סובלת גם ברדתה שום קמצנות ורעות עין, כשהיא מוכרחת לצמצם את עצמה, היא מצמצמת את האהבה באהבה, גודרת את הטוב בטוב. משוקי אהבה הללו כשהם רואים העולם, ביחוד, החי, מלא קנטוריות, איכות רדיפות ונגודים, מיד הם עורגים להיות משתתפים בכל חייהם בשאיפות המביאות את הכללת החיים ואיחודם, שלומם ושלותם. הם מרגישים ויודעים, שקרבת אלהים שהם עורגים אליה במלא נשמתם, היא מובילה אותם רק להתאחדותם עם הכלל ובעד הכלל. כשהם באים לשדרות האדם, ומוצאים פלוגות של עמים, דתות, כתות ושאיפות מנוגדות, הם מתאמצים בכל כחם להכליל את הכל, לאחה ולאחד. בחוש הרוחני הבריא של נשמתם הזכה, המעופפת מעוף אלהי ממעל לכל מצרים, מכירים הם, שהפרטים כולם צריכים הם להיות מלאים, שהצורות החברותיות היותר טובות צריכות להיות מתעלות, ומתכנסות עם כל אושר פרטיהן באור החיים השלמים, הם חפצים שיהיה כל פרט שמור ומתעלה, והכלל כולו מאוחד ומלא שלום. כשהם באים אל עמם, ולבם קשור בכל מעמק חייהם עם אשורו נצחו ועילוי, והם מוצאים אותו מחולק ומפורק, מפולג למפלגות, למפלגות, אינם יכולים להתאחד התאחדות גמורה בשום מפלגה, כי הם חפצים להתאחד עם האומה כולה, דוקא כולה בכללה, בכל מילואה וטובה.</p>
<p>שמונה קבצים ז קיב</p> <p>יש שהוא שר שירת נפשו, ובנפשו הוא מוצא את הכל, את מלא הסיפוק הרוחני במילואו. ויש שהוא שר שירת האומה, יוצא הוא מתוך המעגל של נפשו הפרטית, שאינו מוצא אותה מרוחבת כראוי, ולא מיושבת ישוב אידיאלי, שואף למרומי עז, והוא מתדבק באהבה עדינה עם כללותה של כנסת ישראל, ועמה הוא שר את שיריה, מצר בצרותיה, ומשתעשע בתקותיה, הוגה דעות עליונות וטהורות על עברה ועל עתידה, וחוקר באהבה ובחכמת לב את תוכן רוחה הפנימי. ויש אשר עוד תתרחב נפשו עד שיוצא ומתפשט מעל גבול ישראל, לשיר את שירת האדם, רוחו הולך ומתרחב בגאון כללות האדם והודו צלמו, שואף אל תעודתו הכללית ומצפה להשתלמותו העליונה, וממקור חיים זה הוא שואב את כללות הגיונותיו ומחקריו, שאיפותיו וחזיונותיו. ויש אשר עוד מזה למעלה ברוחב יתנשא עד שמתאחד עם כל היקום כולו, עם כל הבריות, ועם כל העולמים, ועם כולם אומר שירה, זה הוא העוסק בפרק שירה בכל יום שמובטח לו שהוא בן עולם הבא. ויש אשר עולה עם כל השירים הללו ביחד באגודה אחת, וכולם נותנים את קולותיהם, כולם יחד מנעימים את זמריהם, וזה לתוך זה נותן לשד וחיים, קול ששון וקול שמחה, קול צהלה וקול רנה, קול חדרה וקול קודשה. שירת הנפש, שירת האומה, שירת האדם, שירת העולם, כולן יחד מתמזגות בקרבו בכל עת ובכל שעה. והתמימות הזאת במילואה עולה היא להיות שירת קודש, שירת אל, שירת ישראל, בעוצם עזה ותפארתה, בעוצם אמתה וגדלה, ישראל שיר אל, שיר פשוט, שיר כפול, שיר משולש, שיר מרובע. שיר 156 מרובע. שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלום שלו.</p>	<p>578 האחדות הכוללת ל (אורה"ק ב עמ' תמד-תמה)</p> <p>עיר ארמז</p> <p>יש שהוא שר שירת נפשו, ובנפשו הוא מוצא את הכל, את מלא הסיפוק הרוחני במילואו. ויש שהוא שר שירת האומה, יוצא הוא מתוך המעגל של נפשו הפרטית, שאינו מוצא אותה מרוחבת כראוי, ולא מיושבת ישוב אידיאלי, שואף למרומי עז, והוא מתדבק באהבה עדינה עם כללותה של כנסת ישראל, ועמה הוא שר את שיריה, מצר בצרותיה, ומשתעשע בתקותיה, הוגה דעות עליונות וטהורות על עברה ועל עתידה, וחוקר באהבה ובחכמת לב את תוכן רוחה הפנימי. ויש אשר עוד תתרחב נפשו עד שיוצא ומתפשט מעל גבול ישראל, לשיר את שירת האדם, רוחו הולך ומתרחב בגאון כללות האדם והודו צלמו, שואף אל תעודתו הכללית ומצפה להשתלמותו העליונה, וממקור חיים זה הוא שואב את כללות הגיונותיו ומחקריו, שאיפותיו וחזיונותיו. ויש אשר עוד מזה למעלה ברוחב יתנשא עד שמתאחד עם כל היקום כולו, עם כל הבריות, ועם כל העולמים, ועם כולם אומר שירה, זה הוא העוסק בפרק שירה בכל יום שמובטח לו שהוא בן עולם הבא. ויש אשר עולה עם כל השירים הללו ביחד באגודה אחת, וכולם נותנים את קולותיהם, כולם יחד מנעימים את זמריהם, וזה לתוך זה נותן לשד וחיים, קול ששון וקול שמחה, קול צהלה וקול רנה, קול חדרה וקול קודשה. שירת הנפש, שירת האומה, שירת האדם, שירת העולם, כולן יחד מתמזגות בקרבו בכל עת ובכל שעה. והתמימות הזאת במילואה עולה היא להיות שירת קודש, שירת אל, שירת ישראל, בעוצם עזה ותפארתה, בעוצם אמתה וגדלה, ישראל שיר אל, שיר פשוט, שיר כפול, שיר משולש, שיר מרובע. שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלום שלו.</p>
<p>שמונה קבצים א שטו</p> <p>מה אני רואה בחזון, אני רואה את המחשבה העליונה, המחשבה הכוללת כל, המחשבה שכל העצמה וכל המילוי של כל בה הוא. רואה אני שכל הפלגים הגדולים ממנה משתפכים, ומהפלגים יוצאים נהרים, מהנהרים נחלים, מהנחלים שטפים, מהשטפים</p>	<p>579 האחדות הכוללת לא (אורה"ק ב עמ' תמו)</p> <p>ששעות המעשה הכוללת</p> <p>מה אני רואים בחזון, אני רואים את המחשבה העליונה, המחשבה הכוללת כל, המחשבה שכל העצמה וכל המילוי של כל בה הוא. רואים אנו, שכל הפלגים הגדולים ממנה משתפכים, ומהפלגים יוצאים נהרים, מהנהרים נחלים, מהנחלים שטפים, מהשטפים</p>

155. ככל הנראה, יש כאן טעות הדפסה.

156. בכתב היד כתוב כאן "שיר".

<p>ורמים, והזרמים מתחלקים גם הם לצנורות קטנים, והצנורות מתחלקים להמון אלפי רבבות לאין קץ של קנוקנות, מריקים שפעות, רצון חיים ומחשבה. לפעמים צר מאד המקום לשוט בין הקנוקנות, נאחזת אז הנשמה בשרשיהם של הקנוקנות הדקים, בצנורות, ואם הצנור גם הוא צר, נאחזת היא בזרם, ואם הזרם צר הוא לפניו, הרי היא נאחזת בשטף, ואם השטף הוא צר, הרי היא נאחזת בנחל, ואם צר הנחל, נאחזת היא בנהר, ואם גם הנהר יצר לה, נאחזת היא בפלג אלהים מלא מים, המחובר למחשבה של בלי מצרים, ששם הוא מקום יאורים רחבי ידיים. והשפע האחרון, הנוזל מהקנוקנות, נובע בדרך זה מהמקור הראשי של המחשבה העליונה, שלמעלה מזה תלא כל עין לצפות, וד' אמר לשכן בערפל.</p>	<p>ורמים, והזרמים מתחלקים גם הם לצנורות קטנים, והצנורות מתחלקים להמון אלפי רבבות לאין קץ של קנוקנות, מריקים שפעות, רצון חיים ומחשבה. לפעמים צר מאד המקום לשוט בין הקנוקנות, נאחזת אז הנשמה בשרשיהם של הקנוקנות הדקים, בצנורות, ואם הצנור גם הוא צר, נאחזת היא בזרם, ואם הזרם צר הוא לפניו, הרי היא נאחזת בשטף, ואם השטף הוא צר, הרי היא נאחזת בנחל, ואם צר הנחל, נאחזת היא בנהר, ואם גם הנהר יצר לה, נאחזת היא בפלג אלהים מלא מים, המחובר למחשבה של בלי מצרים, ששם הוא מקום יאורים רחבי ידיים. והשפע האחרון הנוזל מהקנוקנות נובע בדרך זה מהמקור הראשי של המחשבה העליונה, שלמעלה מזה תלא כל עין לצפות, וד' אמר לשכן בערפל.</p>
<p>שמונה קבצים ח מו איש יחידי צריך למצא עצמו בעצמו, ואחר כך הוא מוצא את עצמו בעולם המסבבו, שהוא חברתו, ציבורו ועמו. הצבור מוצא את עצמו בעצמו, ואחר כך הוא מוצא את עצמו באנושיות כולה. האנושיות היא מוצאה בעצמה בתחלה, ואחר כך היא מוצאה את עצמה בעולם. העולם מוצא את עצמו בעצמו, ואחר כך הוא מוצא את עצמו בעולמים כולם, המסבבים אותו. הסביבה העולמית בכללותה היא מוצאה את עצמה בעצמה, ואחר כך היא מוצאה את עצמה בהכללה הסוג סוגית העליונה של כל העולמות. העולמות היא מוצאה את עצמה בעצמה, ואחר כך היא מוצאה את עצמה בהחוסן המלא, בהאור העליון, בהמון החיים ומקור ימיהם, בהאורה האלהית. ואז מתאחדות כל ההכרות הללו יחד, וחזרות ונעשות חטיבה אחת, שכללותה היא אדירה לאין חקר, ופרטיותה היא חסינה, תמימה שלמה ומבולטת, עד אין קץ ותכלית. ושטף החיים הולך ושוטף, ואור עקדש הולך ומתגבר. ושרים כחוללים כל מעיני בך.</p>	<p>580 האחדות הכוללת לב (אורה"ק ב עמ' תמו) מצלות ההכללה איש יחידי צריך למצא עצמו בעצמו, ואחר כך הוא מוצא את עצמו בעולם המסבבו, שהוא חברתו, צבורו ועמו. הצבור מוצא את עצמו בעצמו, ואחר כך הוא מוצא את עצמו באנושיות כולה. האנושיות היא מוצאה בעצמה בתחלה, ואחר כך היא מוצאה את עצמה בעולם. העולם מוצא את עצמו בעצמו, ואחר כך הוא מוצא את עצמו בעולמים כולם, המסבבים אותו. הסביבה העולמית בכללותה היא מוצאה את עצמה בעצמה, ואחר כך היא מוצאה את עצמה בהכללה הסוג סוגית העליונה של כל העולמות. העולמות היא מוצאה את עצמה בעצמה, ואחר כך היא מוצאה את עצמה בהחוסן המלא, בהאור העליון, בהמון החיים ומקור ימיהם, בהאורה האלהית. ואז מתאחדות כל ההכרות הללו יחד, וחזרות ונעשות חטיבה אחת, שכללותה היא אדירה לאין חקר, ופרטיותה היא חסינה, תמימה שלמה ומבולטת עד אין קץ ותכלית. ושטף החיים הולך ושוטף, ואור עקדש הולך ומתגבר. ושרים כחוללים כל מעיני בך.</p>

2.6 הטוב הכללי

<p>הפסקות במקורן שמונה קבצים ב שטז החמרנות הגופנית היא עושה את הפירוד בין הנושאים שבמציאות, וממילא גם את הניגודים שבהם. האידיאליות הרוחנית אינה יודעת ממהות הפירוד כלל, היא מכירה רק את הכללות ואת האחדות. אין שום פרט נסקר אצלה כי אם בתור חלק של כלל. אינה יכולה בשביל כך להכיר שום טוב רק טוב כללי, ושום רע כי אם כשהוא רק כללי. ומתוך שרע כללי לא נמצא כלל, והכלליות הלא היא הולכת גם כן ביחס להופעות שבצורת הזמן, שאין האידיאליות חושבת ומתקשרת בנקודה מיוחדת שבה, כי אם בכל שטפה הגדול, מתוך כך באה היא להכיר שלא יש כלל במציאות רע, כי אם כולה היא טובה. וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. וכל זמן שישנה עדיין הכרה שיש טוב ורע, אין האדם צריך להתקשר במזגו עם תכונה זו, לא יאכל מעץ הדעת טוב ורע, כי רק עץ החיים שכולו טוב מוכן הוא לו. ומוכן הוא לו גם אכלו מעץ הדעת טוב ורע, אחר שיעמוד במסות הרבות שהוא הולך ומתנסה, וזוהמתו הולכת ומטהרת, שכלו מזדכך ומדותיו מתתקנות, ותשוב ההכרה של עץ החיים להתקשר עמו, ואז יהפך עץ הדעת טוב ורע, לעץ מלא חיים וטוב כולו. ואין דור שהעבודה הגדולה הזאת, של התבררות ההכרה והרצון לבער על ידה א הרע ממציאותו, תהיה נפסקת בו, והוא יסוד העולם וקיומו. אמרו צדיק כי טוב.</p>	<p>מס' 581 הפסקות באורה"ק ב (מהר"ש תשכ"ד) הטוב הכללי א (אורה"ק ב עמ' תנג) הטוב הכללי האידיאלי האידיאליות הרוחנית אינה יודעת ממהות הפירוד כלל, היא מכירה רק את הכללות ואת האחדות, אין שום פרט נסקר אצלה כי אם בתור חלק של כלל. בשביל כך אינה יכולה להכיר שום טוב רק טוב כללי, ושום רע כי אם כשהוא רק כללי. ומתוך שרע כללי לא נמצא כלל, והכלליות הלא היא הולכת גם כן ביחס להופעות שבצורת הזמן, שאין האידיאליות חושבת ומתקשרת בנקודה מיוחדת שבה, כי אם בכל שטפה הגדול, מתוך כך באה היא להכיר, שלא יש כלל במציאות רע, כי אם כולה היא טובה. וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. החמרנות הגופנית היא עושה את הפירוד בין הנושאים שבמציאות, וממילא גם את הניגודים שבהם, וכל זמן שישנה עדיין הכרה שיש טוב ורע, אין האדם צריך להתקשר במזגו עם תכונה זו, לא יאכל מעץ הדעת טוב ורע, כי רק עץ החיים שכולו טוב מוכן הוא לו. ומוכן הוא לו גם אכלו מעץ הדעת טוב ורע, אחר שיעמוד במסות הרבות שהוא הולך ומתנסה, וזוהמתו הולכת ומטהרת, שכלו מזדכך ומדותיו מתתקנות, ותשוב ההכרה של עץ החיים להתקשר עמו, ואז יהפך עץ הדעת טוב ורע לעץ מלא חיים וטוב כולו. ואין דור שהעבודה הגדולה הזאת, של התבררות ההכרה והרצון לבער על ידה א הרע ממציאותו, תהיה נפסקת בו, והוא יסוד העולם וקיומו. אמרו צדיק כי טוב.</p>
<p>שמונה קבצים ה עה בכללות העולם, המעשי והרוחני, אין כל רע נמצא כי אם בערכו הבודד, אבל בקיבוץ הכל, הכל הוא טוב ממש, לא מפני בטול ברוב, כפי החשבון הצנום, אלא מצד הערך העצמי האידיאלי. ומובן מזה שכל מה שהקירוב אל כל נעשה יותר גדול התכונה, הרע מתמעט, והטוב מתגלה. ולא עוד אלא שקיבוץ הרע בכל חלקיו מופיע לעומק טוב גדול מאד, והוא מתחבר בעומק רתיחות שקיקתו אל הטוב המוחלט, שלא יגורוהו רע, כולו הפך לבן טהור. והחיים הגנוזים בהשקפה נצחית זו, הם הם המעמידים את העולם, ונותנים פרמא על פני כל המזיקים, שלא יוכלו לטשטש את העולם, וגבוה מעל גבוה שומר.</p>	<p>582 הטוב הכללי ב (אורה"ק ב עמ' תנד) הטוב הכללי הנצחי בכללות העולם, המעשי והרוחני, אין כל רע נמצא כי אם בערכו הבודד, אבל בקיבוץ הכל, הכל הוא טוב ממש, לא מפני בטול ברוב, כפי החשבון הצנום, אלא מצד הערך העצמי האידיאלי. ומובן מזה שכל מה שהקירוב אל כל נעשה יותר גדול התכונה, הרע מתמעט, והטוב מתגלה. ולא עוד אלא שקיבוץ הרע בכל חלקיו מופיע לעומק טוב גדול מאד, והוא מתחבר בעומק רתיחות שקיקתו אל הטוב המוחלט, שלא יגורוהו רע, כולו הפך לבן טהור. והחיים הגנוזים בהשקפה נצחית זו הם הם המעמידים את העולם, ונותנים פרמא על פני כל המזיקים, שלא יוכלו לטשטש את העולם, וגבוה מעל גבוה שומר.</p>

<p style="text-align: center;">שמונה קבצים ז ד</p> <p>זורח הוא באספקלריא של קודש האידיאל המלא של העולם, לא אותו האידיאל המזוער הנופל בהווה המצומצמה, אלא האידיאל המרום האלהי במלא מילואו, והוא יסוד העולם היותר עתיק, מציאות העולם היותר ממשית. המציאות הזעירה רק מיניקת לשדו העליון היא מתקימת ומתברכת. מתגלה במהות האידיאליות המרוממה שאין הפכים במציאות, אין טוב שלעומתו יש רע, אבל יש מדרגות במציאות, יש טוב שלעומתו יש טוב יותר עליון, חיים וחיין דחיין. ומזיו אורו מתגלה שהתיאור של רע שאנו מתארים במציאות המוגבלת, הוא רק תיאור עראי, לפי הגבלתה של הכרתנו, ובאמת כל שחרות היא רק לבנונית מוקטנה, וכל רשע הוא צדק מזוער. ומעומק הטוב מתגלה יסוד הרחמים העליונים, ויגלה ויראה לעין כל כי ד' הוא האלהים, ועתיקא קדישא וזעיר אנפין כוליה חד, ועין ד' אל יראיו, עינא חורא, עינא דכלא ימינא. כי עין בעין יראו בשוב ד' ציון. ונודעה יד ד', וראו כל בשר יחדו כי פי ד' דבר.</p>	<p style="text-align: center;">הטוב הכללי ג (אורה"ק ב עמ' תנה) האידיאל הצליון</p> <p>זורח הוא באספקלריא של קודש האידיאל המלא של העולם, לא אותו האידיאל המזוער, הנופל בהווה המצומצמה, אלא האידיאל המרום האלהי במלא מילואו, והוא יסוד העולם היותר עתיק, מציאות העולם היותר ממשית. המציאות הזעירה רק מיניקת לשדו העליון היא מתקימת ומתברכת. מתגלה במהות האידיאליות המרוממה שאין הפכים במציאות, אין טוב שלעומתו יש רע, אבל יש מדרגות במציאות, יש טוב שלעומתו יש טוב יותר עליון, חיים וחיין דחיין. ומזיו אורו מתגלה שהתיאור של רע, שאנו מתארים במציאות המוגבלת, הוא רק תיאור עראי, לפי הגבלתה של הכרתנו, ובאמת כל שחרות היא רק לבנונית מוקטנה, וכל רשע הוא צדק מזוער. ומעומק הטוב מתגלה יסוד הרחמים העליונים, ויגלה ויראה לעין כל, כי ד' הוא האלהים, ועתיקא קדישא וזעיר אנפין כוליה חד, ועין ד' אל יראיו, עינא חורא, עינא דכלא ימינא, כי עין בעין יראו בשוב ד' ציון, ונודעה יד ד', וראו כל בשר יחדו כי פי ד' דבר.</p>
<p style="text-align: center;">שמונה קבצים ז ס-סא</p> <p>שתי השקפות עולם הן, ההשקפה המאחדת, וההשקפה המפרדת. ההשקפה המאחדת רואה את כל החזון של נמצאים מפורדים זה מזה רק בתור טעות החוש ומיעוט ההארה, אבל אמתת המציאות היא רק אחדות גדולה, והנמצאים הרבים והשונים הם רק גילויים מיוחדים, אברים שונים, צבעים וגוונים שונים, של אותה החטיבה האחדותית. ובהשקפת האחדות מביטים על הכל, ואז ממילא מתמצא חשבון הטוב, כי הכל ביחד בודאי הוא טוב בתכלית הטוב, והוא עוד הרבה יותר טוב על ידי התגלות החלקים הרעים שלו מאילו היה חסר <u>אותם</u> האברים או <u>אותן</u> דרכי הגילוי. וכל מה שאותה ההכרה האחדותית מתעמקת ומתעצמת, ככה מתגלה היא אמתתה בכל החידור התהומי שלה, ובממשלתה על החיים הכולים כל ההרגשות על פי צביונה, ונמצא שהכל מורגש ברגש של טוב, וטוב על טוב מתגבר, וחדוה על חדוה מתעלה, וחיים על חיים מתאדרים. וכל מה שההשקפה האחדותית מכה היא יותר את שרישה בעומק, היא מביאה גם כן את הטוב המעשי בעולם, את החיים ואת השלום. ולעומתה של השקפה עליונה זו נמצאת ההשקפה המפרדת, הרואה את המציאות המופרדה בתור חזון אמתי, והזרות של כל מצוי אל משנהו היא תופסת לאמתת ההכרה. החושים וכל ההשגות השטחיות עוזרים על ידיה, והחיים הכולים על פיה ומתגשמים, וכל מה שתוצאותיה מתגברות הולכת היא האפלה והרשעה ומתגברת. אין קץ לעומק המלחמה שבין אלו ההשקפות, החיצונה והפנימית. כל הארחות של העלילות שבעולם הולכות הן אל מקום אחד להוציא אל הפועל את השליטה של ההשקפה האחדותית בכל העולמים, ולשעבד את השקפת הפירוד אליה. אמונת האחדות האלהית היא הנשמה הנושאת בקרבה את כל אוצר החיים, את כל הרכוש הפנימי, שאושר העולמים אצור בו. מנהיגי המדינות, וכל הגאונים החברתיים, הם מושרשים ביסוד השקפת הפירוד, בכח המדמה, המראה את המציאות בתכונתה המפורדה, ואין העולם כדאי עדיין להנהגה הבאה מתוך השקפת האחדות בטירתה. תוכן אורו של משיח, מושב כסא ד' בעולם, וזה שמו אשר יקראו ד' צדקנו, בנוי הוא על פי יסוד השקפת האחדות המציאותית, כשהיא מתגברת כל כך עד שהיא חודרת בכל הפרטים ובכל העלילות כולם. הסתתרותה של השקפת האחדות הוא דבר מוכרח, כי עם כל האיחוד שבהויה, עם כל שהכל הוא באמת טוב גמור מצד איחודו, אין אותו הטוב של העליה התדירית מתבטל, ואותה העליה התדירית מתגוננת היא <u>בהתעדנות</u> של כל מצוי פרטי והתעלותו. כל מה שההארה החדותית¹⁵⁷ מתגלה, אין הדחיפה והבירור להעלאת כל פרט ולהחזרת כל רע לטוב מתעצם כל כך. על כן הסתתרות של האורה האחדותית היא השולחת את החטיבה הפנימית, את המהותיות העצמית של המאור המאחד, אל המעמקים של הפירודים, והם הם החבלים והמצוקות הגורמים את האורה העליונה להגלות. ניצוצי הקודש המפורזים בתהומות החושך מתלקטים אחד אל אחד, על ידי היידה של האורה העליונה האחדותית בתוך מעמקי הסתר של ההשקפה המפרדת. הנס של התגלות האור של חיי האחדות באדם ובעולם, עם תהלוכות מוסרו וכל שאיפותיו היותר עמוקות, מקיפות וממלאות</p>	<p style="text-align: center;">הטוב הכללי ב עמ' תנו-תנה) התעלות הטוב מהשקפת האחדות</p> <p>שתי השקפות עולם הן, ההשקפה המאחדת, וההשקפה המפרדת. ההשקפה המאחדת רואה את כל החזון של נמצאים מפורדים זה מזה רק בתור טעות החוש, ומיעוט ההארה, אבל אמתת המציאות היא רק אחדות גדולה, והנמצאים הרבים והשונים הם רק גילויים מיוחדים, אברים שונים, צבעים וגוונים שונים של אותה החטיבה האחדותית. ובהשקפת האחדות מביטים על הכל, ואז ממילא מתמצא חשבון הטוב, כי הכל ביחד בודאי הוא טוב בתכלית הטוב, והוא עוד הרבה יותר טוב על ידי התגלות החלקים הרעים שלו, מאילו היה חסר <u>אותם</u> האברים או <u>אותן</u> דרכי הגילוי. וכל מה שאותה ההכרה האחדותית מתעמקת ומתעצמת, ככה מתגלה היא אמתתה בכל החידור התהומי שלה, ובממשלתה על החיים הכולים כל ההרגשות על פי צביונה, ונמצא שהכל מורגש ברגש של טוב, וטוב על טוב מתגבר, וחדוה על חדוה מתעלה, וחיים על חיים מתאדרים. וכל מה שההשקפה האחדותית מכה היא יותר את שרישה בעומק, היא מביאה גם כן את הטוב המעשי בעולם, את החיים ואת השלום. ולעומתה של השקפה עליונה זו נמצאת ההשקפה המפרדת, הרואה את המציאות המופרדה בתור חזון אמתי, והזרות של כל מצוי אל משנהו היא תופסת לאמתת ההכרה. החושים וכל ההשגות השטחיות עוזרים על ידיה, והחיים הכולים על פיה ומתגשמים, וכל מה שתוצאותיה מתגברות הולכת היא האפלה והרשעה ומתגברת. אין קץ לעומק המלחמה שבין אלו ההשקפות, החיצונה והפנימית. כל הארחות של העלילות שבעולם הולכות הן אל מקום אחד להוציא אל הפועל את השליטה של ההשקפה האחדותית בכל העולמים, ולשעבד את השקפת הפירוד אליה. אמונת האחדות האלהית היא הנשמה הנושאת בקרבה את כל אוצר החיים, את כל הרכוש הפנימי, שאושר העולמים אצור בו. מנהיגי המדינות, וכל הגאונים החברתיים, הם מושרשים ביסוד השקפת הפירוד, בכח המדמה, המראה את המציאות בתכונתה המפורדה, ואין העולם כדאי עדיין להנהגה הבאה מתוך השקפת האחדות בטירתה. תוכן אורו של משיח, מושב כסא ד' בעולם, וזה שמו אשר יקראו ד' צדקנו, בנוי הוא על פי יסוד השקפת האחדות המציאותית, כשהיא מתגברת כל כך עד שהיא חודרת בכל הפרטים ובכל העלילות כולם. הסתתרותה של השקפת האחדות הוא דבר מוכרח, כי עם כל האיחוד שבהויה, עם כל שהכל הוא באמת טוב גמור מצד איחודו, אין אותו הטוב של העליה התדירית מתבטל, ואותה העליה התדירית מתגוננת היא <u>בהתעדנות</u> של כל מצוי פרטי והתעלותו. כל מה שההארה החדותית¹⁵⁷ מתגלה, אין הדחיפה והבירור להעלאת כל פרט ולהחזרת כל רע לטוב מתעצם כל כך. על כן הסתתרות של האורה האחדותית היא השולחת את החטיבה הפנימית, את המהותיות העצמית של המאור המאחד, אל המעמקים של הפירודים, והם הם החבלים והמצוקות הגורמים את האורה העליונה להגלות. ניצוצי הקודש המפורזים בתהומות החושך מתלקטים אחד אל אחד, על ידי היידה של האורה העליונה האחדותית בתוך מעמקי הסתר של ההשקפה המפרדת. הנס של התגלות האור של חיי האחדות באדם ובעולם, עם תהלוכות מוסרו וכל שאיפותיו היותר עמוקות, מקיפות וממלאות</p>

	<p>את הכל, חי חי הוא בישראל, ועמו ישראל חי וקים לעד, שם ד' אלהי עולם עליו נקרא, ובאור פניו יהלך, ד' אלהיו עמו ותרועת מלך בו.</p>
585	<p>הטוב הכללי ה (אורה"ק ב עמ' תנט-חס) דרכות התלויה ב'טוב הכללי <i>Indelible</i></p> <p>ציור הרע בחיים הרוחניים הוא ממקום שמתחילה תשוקה של השגה, והיא אינה מתמלאת. ציור רע זה אפשר להיות בכל מה שיש למעלה ממנה איזה דרגא, זאת היא צורת הרע שבאצילות, כלומר תשוקת ההשגה הבלתי מתמלאת, יותר משיעור התשוקה אין רע, ומה שהיא מתמלאת הוא אך טוב. אמנם התשוקה המכאיבה היא רק מועט לגבי המילוי, המושג העצמי, ולגבי שכיכת הדעת הפנימית, שכלולה בתוכה ההשגה הבהירה, שלמה שלמעלה מהמדרגה אין ראוי להשתוקק, כי הטוב הוא רק המושג המתאים. ואם נוסף לזה שהבירור בין המושג ובין הבלתי מושג הוא בהיר, אז נדע שאין הרע מעורב כלל עם הטוב, עומד הוא לעצמו, וכל ערך הרע שבו איננו כי אם מפני שלא נתבררה עדיין עריכתו, אם הוא למעלה מהמדרגה בהחלט, עד שראוי חדלון השקיקה ביחס לו. יכולים אנו לצייר גם כן אופן שקיקה יותר רחבה, שתהיה שקולה כעצמות ההשגה, אם מיעוט הבירור ביחס אל מה שלמעלה מהמדרגה העצמית יגדל, ותחשב אז מדת השקיקה הבלתי נמלאה כמדת ההשגה. בכל השגה מושג גם כן צד הבלתי מושג שמתגלה על ידה ואז יהיה הרע והטוב שקול. אבל כל זמן שלא נתערב עדיין הערך, כל זמן שהבלתי מושג ידוע הוא לבלתי מושג, הרי עמדת הרע היא בפני עצמו, ואינו מעורב עם הטוב. ואם התשוקה אל השגה המנועה תהיה מצורפת גם כן עם איזה כהות, המנועת ההכרה מלהבחין איזה מושג הוא מבורר ואיזה הוא מסובך ודמיוני, אז יוכל הרע והטוב להיות מעורב גם בהיותו שקול. ואם ההכרה של מה שהוא למעלה מההדרגה העצמית תהיה מנועה הרבה, אז תהיה השקיקה עולה על מדת ההשגה, כי לא לפי ערך ההשגה ישתוקק אל הגילוי התעלומתי, אלא לפי החפץ הבלתי מותנה, הפורץ, והבירורים לא יהיו מבוררים. אז יהיה הטוב המועט מעורב בהרע המרובה. ומה שאנו מציירים בציורים של הכרה והעלמה יש גם כן בחפץ ושאיפה, גם ביחס להגעה ומניעה, לצדן בהשקפת ההווה עם קיצוץ עצור. הבא מתוך ערכוב ואי התאמת החפץ. ומאלה תוצאות לחילוקי ההדרגות שבין העולמים, אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, רובו טוב ומיעוטו רע במצב מבורר ומובדל, שקול במצב מובדל, שקול במצב מעורב, רובו רע ומיעוטו טוב במצב מעורב.</p>
586	<p>הטוב הכללי ו (אורה"ק ב עמ' תסא-חסג) אצו"ט רכפ"ו ט"ו</p> <p>מה היא הסבה המקימת את הרעיון של מציאות הרע בעולם, אחרי שהשקפה תוכל לעלות עד לידי חשבון של עולם ברור וכללי, ולסקור את הכללות הטובה המוחלטה. אין זה כי אם מיעוט האורה שבאה על ידי המדרגות השונות, שהנפש שואלת, למה לא יהיה הכל נשגב, הכל טוב גמור, הכל גדול. ואם נבא לומר, חילוק מדרגות צריך בשביל שכלול העולם, כבר אנו נכנסים בשער הנמנע, כלומר שאי אפשר להמציא את השכלול כי אם על פי אלה התנאים של חילוק המדרגות, והנמנע כבר פוגם את טעמנו העליון, מה שאנו מרגישים ביכולת המוחלטה האין סופית של מחולל כל. אבל כשנבא להעמקת התוכן, הננו עוקרים את כל היסוד המטעה, האומר מאמר מוחלט על דבר חלוקי המדרגות, שבא על ידי כך לקבול אודות הקטנות, משני טעמים. הטעם הראשון הפנימי הוא, שעל פי ההתגלות האמתית של הכללות מתגלה השקפת האחדות, ובאחדות באמת הכל גדול ונשגב, ולא יש כלל קטנות ומיעוט. שמה תאמר על מה שהעין כהה והיא רואה קטנות ומיעוט, על זה אנו באים לבקר את יסוד הטוב הגודל והאור, והננו אומרים, שמה שנקלט בנו שהגודל והאור הוא הטוב והאור המוחלט, הוא תוכן אמת במקומו, במקום שראוי הגודל והטוב הבלתי ספור להגלות, אבל במקום שהמיעוט ראוי, המיעוט והקוטן הוא הטוב המוחלט והגמור, כמו הגודל במקומו. וחוזר הכל למעמד של טוב גמור, שאינו צריך לנמנע כלל, מוסקר בשתי סקירות, המתמימות זו את זו, שהאחת היא נשמה לחברתה, שהיא כמו גוף לה, והחשכה היא משכללת את הטובה, כמו האורה, ולית ימא בלא ליליא, והיום והלילה יחד מבססים את ההשלמה הצורתית של הזמן. ואלמלא</p>
<p>את הכל, חי חי הוא בישראל, ועמו ישראל חי וקים לעד, שם ד' אלהי עולם עליו נקרא, ובאור פניו יהלך. ד' אלהיו עמו ותרועת מלך בו.</p>	<p>שמונה קבצים ז נט</p> <p>ציור הרע בחיים הרוחניים הוא ממקום שמתחילה תשוקה של השגה והיא אינה מתמלאת. ציור רע זה אפשר להיות בכל מה שיש למעלה ממנה איזה דרגא. זאת היא צורת הרע שבאצילות, כלומר תשוקת ההשגה הבלתי מתמלאת. יותר משיעור התשוקה אין רע, ומה שהיא מתמלאת הוא אך טוב. אמנם התשוקה המכאיבה היא רק מועט לגבי המילוי, המושג העצמי, ולגבי שכיכת הדעת הפנימית, שכלולה בתוכה ההשגה הבהירה, שלמה שלמעלה מהמדרגה אין ראוי להשתוקק, כי הטוב הוא רק המושג המתאים. ואם נוסף לזה שהבירור בין המושג ובין הבלתי מושג הוא בהיר, אז נדע שאין הרע מעורב כלל עם הטוב, עומד הוא לעצמו, וכל ערך הרע שבו איננו כי אם מפני שלא נתבררה עדיין עריכתו, אם הוא למעלה מהמדרגה בהחלט, עד שראוי חדלון השקיקה ביחס לו. יכולים אנו לצייר גם כן אופן שקיקה יותר רחבה, שתהיה שקולה כעצמות ההשגה, אם מיעוט הבירור ביחס אל מה שלמעלה מהמדרגה העצמית יגדל, ותחשב אז מדת השקיקה הבלתי נמלאה כמדת ההשגה. בכל השגה מושג גם כן צד הבלתי מושג שמתגלה על ידה, ואז יהיה הרע והטוב שקול. אבל כל זמן שלא נתערב עדיין הערך, כל זמן שהבלתי מושג ידוע הוא לבלתי מושג, הרי עמדת הרע היא בפני עצמו, ואינו מעורב עם הטוב. ואם התשוקה אל השגה המנועה תהיה מצורפת גם כן עם איזה כהות, המנועת ההכרה מלהבחין איזה מושג הוא מבורר ואיזה הוא מסובך¹⁵⁸ ודמיוני, אז יוכל הרע והטוב להיות מעורב גם בהיותו שקול. ואם ההכרה של מה שהוא למעלה מההדרגה העצמית תהיה מנועה הרבה, אז תהיה השקיקה עולה על מדת ההשגה, כי לא לפי ערך ההשגה ישתוקק אל הגילוי התעלומתי, אלא לפי החפץ הבלתי מותנה, הפורץ, והבירורים לא יהיו מבוררים, אז יהיה הטוב המועט מעורב בהרע המרובה. ומה שאנו מציירים בציורים של הכרה והעלמה, יש גם כן בחפץ ושאיפה, גם ביחס להגעה ומניעה, לצדן בהשקפת ההווה עם קיצוץ עצור. הבא מתוך ערכוב ומאלה תוצאות לחילוקי ההדרגות שבין העולמים, אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. רובו טוב ומיעוטו רע במצב מבורר ומובדל, שקול במצב מובדל, שקול במצב מעורב, רובו רע ומיעוטו טוב במצב מעורב.</p>
<p>שמונה קבצים ז סג</p> <p>מה היא הסבה המקימת את הרעיון של מציאות הרע בעולם, אחרי שהשקפה תוכל לעלות עד לידי חשבון של עולם ברור וכללי, ולסקור את הכללות הטובה המוחלטה? אין זה כי אם מיעוט האורה שבאה על ידי המדרגות השונות, שהנפש שואלת למה לא יהיה הכל נשגב, הכל טוב גמור, הכל גדול. ואם נבא לומר, חילוק מדרגות צריך בשביל שכלול העולם, כבר אנו נכנסים בשער הנמנע, כלומר שאי אפשר להמציא את השכלול כי אם על פי אלה התנאים של חילוק המדרגות, והנמנע כבר פוגם את טעמנו העליון, מה שאנו מרגישים ביכולת המוחלטה האין סופית של מחולל כל. אבל כשנבא להעמקת התוכן, הננו עוקרים את כל היסוד המטעה, האומר מאמר מוחלט על דבר חילוקי המדרגות, שבא על ידי כך לקבול אודות הקטנות, משני טעמים. הטעם הראשון, הפנימי הוא, שעל פי ההתגלות האמתית של הכללות, מתגלה השקפת האחדות, ובאחדות באמת הכל גדול ונשגב, ולא יש כלל קטנות ומיעוט. שמה תאמר על מה שהעין כהה והיא רואה קטנות ומיעוט, על זה אנו באים לבקר את יסוד הטוב, הגודל והאור, והננו אומרים שמה שנקלט בנו שהגודל והאור הוא הטוב והאור המוחלט, הוא תוכן אמת במקומו, במקום שראוי הגודל והטוב הבלתי ספור להגלות, אבל במקום שהמיעוט ראוי, המיעוט והקוטן הוא הטוב המוחלט והגמור, כמו הגודל במקומו. וחוזר הכל למעמד של טוב גמור, שאינו צריך לנמנע כלל, מוסקר בשתי סקירות המתמימות זו את זו, שהאחת היא נשמה לחברתה, שהיא כמו גוף לה. והחשכה היא משכללת את הטובה, כמו האורה, ולית ימא בלא ליליא, והיום והלילה יחד מבססים את ההשלמה הצורתית של הזמן. ואלמלא</p>	

158. ניתן לקרוא מילה זו בכתב היד גם כ"מסופק" וגם כ"מסובך".

<p style="text-align: center;">שמונה קבצים א קיד</p> <p>הננו חשים במלא נשמתנו את ההכרח של הטוב המוחלט, את האי אפשרות של אי הויתור, ואת העריגה הבלתי פוסקת במעמקי לבבנו להתעלות אליו, להתקרב אל מרומיו, לחזות בנועמו. הננו מרגישים שהטוב השלם בהשלמת הויתור, החפשי מכל גדר, מכל תנאי וחוק, מכל תאר ושינוי, מילואו הוא מילוי עולם. אין מקום למילוי שאיפתנו אל טוב זה אלא בהסתכלות האפשרית בניצוצי זיוו, אחרי אשר ירדו אלינו וימלאונו עז וחיים, נצח והוד. הננו אחר כל החזיון הזה נשארים צמאים אל התעלות הטוב, אין אנו מקיפים את מלא היקף הטוב בתומו, כי אם כשנחזה בו, לבר מילוי הטוב, גם כן התעלות הטוב, פריחה תמידית, תוספת עז ועילוי בלי מצרים, בלא עמידה. מילוי הצמאון האידיאלי הזה יורנו דעת במה להבחין בין <u>אור האלהי</u> לאור העולם, החי ממקורו. האור האלהי מרוה אותנו את צמאוננו הנשגב אל הטוב המוחלט, הקיים במרומיו, והאור העולמי, ההולך ואור, ההולך ומתעלה, מחיי מקורו, ידשננו מהטוב של התעלות, של תגבורת הכח, של הוספת העילוי, שהננו לו כל כך צמאים ונכספים. לא נהיה לחוצים להשביר את צמאון המדע והטוב, כשהוא מקופל יחד ונושא את דעו על ההויה כולה, לדעת את סוד האצילות המוסרי שבה, במסקנא יבשה, שההויה וההפסד היא המגמה האחרונה, מה שאנו מוצאים את עצמנו מזה נעלבים ונדהמים, מלאי שממון מפעולה הולכת וסובבת, המדאיבה את נפשנו בהאנחה של אין כל חדש תחת השמש. הננו מתנשאים מעל להחזיון הפשוט שהחושים קולטים בחיצוניותם מההויה, הננו צועדים בצעדינו הרוחניים למעלה מן השמש, וגוזרים אנו "אין כל ישן", הכל פורח, הכל מתעלה, הכל מוסיף תמיד אור וחיים. אין הרוח האצילי נופל גם בראותו שהדרך של התעלות היא דרך מסובבת, שיש בה מעלות ומורדות, הליכות קדימה ונסיגות לאחור גדולות מאד, שגם הנה המורדות והנסיגות מלאות הנן רוח של עליה וקדימה. ההכרה של ההתפתחות, כשהיא הולכת ונגמרת, הולכת ונקלטת יפה בחיים המדעיים והמוסריים, כשהיא מתבכרת ויוצאת מידי בוסריותה עד שאיננה נאכלת פגה, היא מעלה את רוח האדם אל מרומי האור האלהי, מקלטת בקרבו את המגמה הפנימית של דעת אלהים, החפשית מכל חק וגבול, שבאוצר נשמתן של ישראל, שנתגלתה על ידי ההופעה האלהית המיוחדת לו, בתור הפרח היותר עליון של הזרחת אור נשמת האדם בקרב העמים כולם. ההתפתחות התדירה תמלאנו שיקוף אידיאלי מוסרי על כל ההויה, ותביאנו לידי מילוי אור אלהי מדעי והכרתי כזה, המאחד את הויתנו עם אור חי העולמים בתכלית הטוהר והמוסר, העז והגבורה בכל מילואם. כבוד אלהים, העטוף בהיצירה הרחבה, בכל גוניה העשירים והשונים, מתודע אלינו, בזיוו האידיאלי, ההולך ומתגדל, יתגדל ויתקדש שמהי רבא."</p>	<p style="text-align: center;">הטוב הכללי ח (אורה"ק ב עמ' תסו-תסז) <i>הטוב המוחלט והטוב המתעלה</i></p> <p>הננו חשים במלא נשמתנו את ההכרח של הטוב המוחלט, את האי אפשרות של אי הויתור, ואת העריגה הבלתי פוסקת במעמקי לבבנו להתעלות אליו, להתקרב אל מרומיו, לחזות בנועמו. הננו מרגישים שהטוב השלם בהשלמת הויתור, החפשי מכל גדר, מכל תנאי וחוק, מכל תאר ושינוי, מילואו הוא מילוי עולם. אין מקום למילוי שאיפתנו אל טוב זה אלא בהסתכלות האפשרית בניצוצי זיוו, אחרי אשר ירדו אלינו וימלאונו עז וחיים, נצח והוד. הננו אחר כל החזיון הזה נשארים צמאים אל התעלות הטוב, אין אנו מקיפים את מלא היקף הטוב בתומו, כי אם כשנחזה בו, לבר מילוי הטוב, גם כן התעלות הטוב, פריחה תמידית, תוספת עז ועילוי בלי מצרים, בלא עמידה. מילוי הצמאון האידיאלי הזה יורנו דעת במה להבחין בין <u>אור האלהי</u> לאור העולם, החי ממקורו. האור האלהי מרוה אותנו את צמאוננו הנשגב אל הטוב המוחלט, הקיים במרומיו, והאור העולמי, ההולך ואור, ההולך ומתעלה, מחיי מקורו, ידשננו מהטוב של התעלות, של תגבורת הכח, של הוספת העילוי, שהננו לו כל כך צמאים ונכספים. לא נהיה לחוצים להשביר את צמאון המדע והטוב, כשהוא מקופל יחד ונושא את דעו על ההויה כולה, לדעת את סוד האצילות המוסרי שבה, במסקנא יבשה, שההויה וההפסד היא המגמה האחרונה, מה שאנו מוצאים את עצמנו מזה נעלבים ונדהמים, מלאי שממון מפעולה הולכת וסובבת, המדאיבה את נפשנו בהאנחה של אין כל חדש תחת השמש. הננו מתנשאים מעל להחזיון הפשוט שהחושים קולטים בחיצוניותם מההויה, הננו צועדים בצעדינו הרוחניים למעלה מן השמש, וגוזרים אנו, אין כל ישן, הכל פורח, הכל מתעלה, הכל מוסיף תמיד אור וחיים. אין הרוח האצילי נופל גם בראותו, שהדרך של התעלות היא דרך מסובבת, שיש בה מעלות ומורדות, הליכות קדימה ונסיגות לאחור גדולות מאד, שגם הנה המורדות והנסיגות מלאות הנן רוח של עליה וקדימה. ההכרה של ההתפתחות, כשהיא הולכת ונגמרת, הולכת ונקלטת יפה בחיים המדעיים והמוסריים, כשהיא מתבכרת ויוצאת מידי בוסריותה, עד שאיננה נאכלת פגה, היא מעלה את רוח האדם אל מרומי האור האלהי, מקלטת בקרבו את המגמה הפנימית של דעת אלהים, החפשית מכל חק וגבול, שבאוצר נשמתן של ישראל, שנתגלתה על ידי ההופעה האלהית המיוחדת לו, בתור הפרח היותר עליון של הזרחת אור נשמת האדם בקרב העמים כולם. ההתפתחות התדירה תמלאנו שיקוף אידיאלי מוסרי על כל ההויה, ותביאנו לידי מילוי אור אלהי מדעי והכרתי כזה, המאחד את הויתנו עם אור חי העולמים בתכלית הטוהר והמוסר, העז והגבורה בכל מילואם. כבוד אלהים, העטוף בהיצירה הרחבה, בכל גוניה העשירים והשונים, מתודע אלינו, בזיוו האידיאלי, ההולך ומתגדל, יתגדל ויתקדש שמהי רבא."</p>
<p style="text-align: center;">שמונה קבצים ה עא</p> <p>בחשבוננו של עולם ברור, אין מקום לקובלנא של רע במציאות. אם המואסים ביש אומרים ששאיפתם המוחלטת היא האפסיות, אם כן ליצורם, ההעדר והשלילה הוא הטוב, שוב אין מה שאינו טוב. כל גריעות בעולם אינו כי אם מיעוט מציאות, או המעט מציאות התפשטות של עצם המהות, החפץ במציאות והשלמתה, או במה ששייך לו באיזה יחש, מיעוט קנין, מיעוט דעת, מיעוט כבוד, וכל אלה באים לכלל מכאובים רק מיסוד השאיפה אל ההיות, והשאיפה בהשלמת היש, ואם תהיה השאיפה המוחלטת של האושר השקיקה אל האפסיות, אז כל רע הרי הוא טוב, מפני שהוא יותר קרוב אל האפסיות. והדברים הולכים ומתעמקים, עד שאפילו ההרגשות של המכאובים הגופניים <u>משתתקות</u>, וחריפותם נטלת מהם, ובתגבורת הרעיון נעשים גם כן לדברים מענגים. אמנם לא ילך הקו בכל מהלכו, מפני שמוכרח החשבון למצות את מדתו, ולמצא שהיש הוא אושר, והמציאות היא טובה, ומפני שיקול זה כבר נערך כל צער ומכאוב במקומו והסכמתו הרגילה. אבל אז רואים בעין שכל רע בעולם אינו כי אם טוב מועט לגבי השקיקה אל הטוב המרובה, וההסתגלות של ההבטה בכל חלק היותר דקיק של טוב שנמצא ברע גם כן הרי היא מגלה את אור האמת שבהויה, ורואים כי כל אשר עשה אלהים הוא טוב, וטוב מאד. והרע המוסרי בעולם גם הוא, לולא הטוב הנשאף, להעלות את הכל להטוב המלא, וזהו הטוב המתהווה, הטוב העולה, הפורה, הטוב העצמי, המקורי, הטוב</p>	<p style="text-align: center;">הטוב הכללי ט (אורה"ק ב עמ' תסח-תסט) <i>האיפה טוב</i></p> <p>בחשבוננו של עולם ברור אין מקום לקובלנא של רע במציאות. אם המואסים ביש אומרים ששאיפתם המוחלטת היא האפסיות, אם כן ליצורם, ההעדר והשלילה הוא הטוב, שוב אין מה שאינו טוב. כל גריעות בעולם אינו כי אם מיעוט מציאות, או המעט מציאות התפשטות של עצם המהות, החפץ במציאות והשלמתה, או במה ששייך לו באיזה יחש, מיעוט קנין, מיעוט דעת, מיעוט כבוד. וכל אלה באים לכלל מכאובים רק מיסוד השאיפה אל ההיות, והשאיפה להשלמת היש. ואם תהיה השאיפה המוחלטת של האושר השקיקה אל האפסיות, אז כל רע הרי הוא טוב, מפני שהוא יותר קרוב אל האפסיות. והדברים הולכים ומתעמקים, עד שאפילו ההרגשות של המכאובים הגופניים <u>משתתקות</u>, וחריפותם נטלת מהם, ובתגבורת הרעיון נעשים גם כן לדברים מענגים. אמנם לא ילך הקו בכל מהלכו, מפני שמוכרח החשבון למצות את מדתו, ולמצא שהיש הוא אושר, והמציאות היא טובה, ומפני שיקול זה כבר נערך כל צער ומכאוב במקומו והסכמתו הרגילה. אבל אז רואים בעין שכל רע בעולם אינו כי אם טוב מועט לגבי השקיקה אל הטוב המרובה. וההסתגלות של ההבטה בכל חלק היותר דקיק של טוב שנמצא ברע גם כן הרי היא מגלה את אור האמת שבהויה, ורואים כי כל אשר עשה אלהים הוא טוב, וטוב מאד. והרע המוסרי בעולם גם הוא, לולא הטוב הנשאף, להעלות את הכל להטוב המלא, וזהו הטוב המתהווה, הטוב העולה, הפורה, הטוב העצמי, המקורי, הטוב</p>

<p>שיסודו וטובו עצור בו ומפכה ממנו במקוריותו, לולא זה האושר הגנוז, אז היתה העין רואה, שגם הרע המוסרי איננו כי אם טוב מועט, וכל רשעה אינה כי אם צדקה מוקטנת, אלא שאם היתה הסקירה הזאת מבוקרת, היה חפץ ההתעלות מתבטל. והיה העולם שמש מאשרו ועילוי, על כן רואים אנו את הרע המוסרי ברעתו, וזה גם כן צירוף של אמת בערכיו מפני התמעטות הטוב, ועמו יחד כבר גבול הוא כל ערך הרע, כל יסורין וכל מכאוב, כל קלון, וכל מיעוט, הבא בעקב החטא. אמנם בשכלול הרוח, בהתקבעות החפץ לעילוי שאינו פוסק מעצמיות תוכנו, אז אין פחד מכל רע, וממילא מוסקר העולם וכל מילואו בטובו השלם, ביסוד מציאותו הרחבה והמלאה, ועין הדעת טוב ורע נהפך כולו לעץ החיים, מעמק שרשו ויניקת לשדו עד ראש צמחתו, ציציו עליו ופרחיו, והיה פריו למאכל ועלהו לתרופה. והשקפת טוב עליון זה נשקפת מנשמתא דנשמתא דאורייתא, ששולחת בגניזה את ניצוציה לכל הדבקים באור ד', המתאזים לגאות ד', האומרים יגדל שם ד', מעל כל שם פעל ומלה, מעל כל ניב הגה והגיון, מעל כל שרעף מחשב והגיג, לך דומיה תהילה, הודו לד' כי טוב כי לעולם חסדו.</p>	<p>שיסודו וטובו עצור בו ומפכה ממנו במקוריותו, לולא זה האושר הגנוז, אז היתה העין רואה, שגם הרע המוסרי איננו כי אם טוב מועט, וכל רשעה אינה כי אם צדקה מוקטנת, אלא שאם היתה הסקירה הזאת מבוקרת, היה חפץ ההתעלות מתבטל. והיה העולם שמש מאשרו ועילוי, על כן רואים אנו את הרע המוסרי ברעתו, וזה גם כן צירוף של אמת בערכיו מפני התמעטות הטוב, ועמו יחד כבר גבול הוא כל ערך הרע, כל יסורין וכל מכאוב, כל קלון, וכל מיעוט, הבא בעקב החטא. אמנם בשכלול הרוח, בהתקבעות החפץ לעילוי שאינו פוסק מעצמיות תוכנו, אז אין פחד מכל רע, וממילא מוסקר העולם וכל מילואו בטובו השלם, ביסוד מציאותו הרחבה והמלאה, ועין הדעת טוב ורע נהפך כולו לעץ החיים, מעמק שרשו ויניקת לשדו עד ראש צמחתו, ציציו עליו ופרחיו, והיה פריו למאכל ועלהו לתרופה. והשקפת טוב עליון זה נשקפת מנשמתא דנשמתא דאורייתא, ששולחת בגניזה את ניצוציה לכל הדבקים באור ד', המתאזים לגאות ד', האומרים יגדל שם ד', מעל כל שם פעל ומלה, מעל כל ניב הגה והגיון, מעל כל שרעף מחשב והגיג, לך דומיה תהילה, הודו לד' כי טוב כי לעולם חסדו.</p>
<p>שמונה קבצים א תקכג</p> <p>קדושת הזמנים מגלה את הטוב העליון. ממקור הודאת השבת נשאב הכל, מטוב להודות לד'. מתוך שהם מתגלים בכל מועד ורגל, בתור חלקים מהטוב העליון, השמחה מוצאה בהם את שכללות, חל העונג יותר. ישראל יודע כי טוב ד', יודע הוא מחמדה הגנוזה שבאוצר העליון שבבית גזויו של הקב"ה, והרגלים מגלים את ידיעה זו, מרוממים את כח הפועל של האדם, משוים אותו לקונו בשיפור ההויה. יראה כל זכורך, וכדרך שבא לראות כך בא לראות. והם שתי ידיעות, הטוב המוחלט, שהשמחה והעונג נובעים ממנו, וההטבה שהאדם הולך ומטיב את הכל. בשייכותו לההויה כולה, הוא מעלה אותה, הוא משרפה, במצות ד', במה שהוא מקיים דבר ד', ובמה שדעתו וחפצו קשור בחפץ ד', אל עליון, קונה שמים וארץ. גדול הוא אור החסד בעולם, גדולה היא השמחה במעונותיה, גדול הוא האור והעדן במקום שהוא חונה שם, ולעומת זה גדול תהום החושך, העצב והיגון. נוטל האדם אורות שמחה וגדולה, ומפורם בתהומות ומחשכים, והם מאירים שם, ומשמחים המון בריות לאין תכלית. ומיד עולים הם ואורותיהם עמהם, בעפיפה וטיסה צוהלת, ברנה ובזמרה ובעליצות, למקום והעדנים, ושם שמחה על שמחה נוספת, ובחדרי לבו של אדם, בחוש המשורר שבו, נחלי עדן ושמחות קדושות מתגלות, ונדיבות הרוח הולכת ועולה, וגבורת הנשמה מאדרת, והכל נאדר, והכל נחבק באהבה, צפרים משוררות, וילדים מתמלאים גיל, עגומי נפש מתפכחים, ושבורי לב הולכים ועצביהם מתחבשים, ויסוד החיים הולך ומפעם בעולם. לשד העדינות שבכל, תלוי הוא בשפעת עדנת חפצו הפנימי של האדם בטוב, בהקבעתו על נפשו וכל מהות חייו את חותם הטוב. רבו מאד פרטי הטוב, עצמו הצבעים, שכללותם ופרטיהם הולכים ומתבלטים במצות, בתורה, ביחודי תפלה ותודה, ביחודי מחשבה ויחודי שמות של קדושי עליון, המתעלים על כל, ומעלים את כל. אשרי העם שככה לו אשרי העם שד' אלהיו.</p>	<p>590 הטוב הכללי י (אורה"ק ב עמ' תע-תעא) הטוב והמלאה</p> <p>קדושת הזמנים מגלה את הטוב העליון, ממקור הודאת השבת נשאב הכל, מטוב להודות לד', מתוך שהם מתגלים בכל מועד ורגל, בתור חלקים מהטוב העליון, השמחה מוצאה בהם את מקומה. מה שבכללות, חל העונג יותר. ישראל יודע כי טוב ד', יודע הוא מחמדה הגנוזה שבאוצר העליון, שבבית גזויו של הקב"ה. והרגלים מגלים את ידיעה זו, מרוממים את כח הפועל של האדם, משוים אותו לקונו בשיפור ההויה. יראה כל זכורך, וכדרך שבא לראות כך בא לראות. והם שתי ידיעות, הטוב המוחלט, שהשמחה והעונג נובעים ממנו, וההטבה, שהאדם הולך ומטיב את הכל, בשייכותו לההויה כולה, הוא מעלה אותה, הוא משרפה, במצות ד', במה שהוא מקיים דבר ד', ובמה שדעתו וחפצו קשור בחפץ ד', אל עליון קונה שמים וארץ. גדול הוא אור החסד בעולם, גדולה היא השמחה במעונותיה, גדול הוא האור והעדן במקום שהוא חונה שם. ולעומת זה גדול תהום החושך, העצב והיגון. נוטל האדם אורות שמחה וגדולה ומפורם בתהומות ומחשכים, והם מאירים שם, ומשמחים המון בריות לאין תכלית. ומיד עולים הם ואורותיהם עמהם, בעפיפה וטיסה צוהלת, ברנה ובזמרה ובעליצות, למקום האורה והעדנים, ושם שמחה על שמחה נוספת, ובחדרי לבו של אדם, בחוש המשורר שבו, נחלי עדן ושמחות קדושות מתגלות, ונדיבות הרוח הולכת ועולה, וגבורת הנשמה מאדרת, והכל נאדר, והכל נחבק באהבה, צפרים משוררות, וילדים מתמלאים גיל, עגומי נפש מתפכחים, ושבורי לב הולכים ועצביהם מתחבשים, והולך ומפעם בעולם. לשד העדינות שבכל תלוי הוא בשפעת עדנת חפצו הפנימי של האדם בטוב, בהקבעתו על נפשו וכל מהות חייו את חותם הטוב. רבו מאד פרטי הטוב, עצמו הצבעים, שכללותם ופרטיהם הולכים ומתבלטים במצות, בתורה, בהגיון תפלה ותודה, ביחודי מחשבה ויחודי שמות של קדושי עליון, המתעלים על כל, ומעלים את כל. אשרי העם שככה לו אשרי העם שד' אלהיו.</p>
<p>שמונה קבצים ה מה-מו</p> <p>חכמת הרוזים מבארת את הממשיות של הרוחניות לכל ערכיה, מתארת את היש בכל אופיו, את הטוב ואת הרע בכל מילואיהם. ובאספקלריא של קודש בהירה רואים אנו שעומק הטוב הוא המסבב את עומק הרע, כדי שיתעמק הטוב גם כן על ידי הרע, ויהיה בכל מילואו וטובו היותר שלם. ובשביל כך יש מציאות של שאיפת הרע בכל היקום, הרע המוסרי, והרע המעשי. שאיפת חורבן העולם ישנה במציאות לכל ערכיו, כמו שישנה שאיפת בנינו, התעלותו ושכלולו. עצת ד' העליונה היא לסוד ממוקשי רע, ולהעלות את האדם ואת העולם ממעמקי הרע אל מרומי הטוב. ולזה נועד העולם והאדם, ולזה נועד גם הרע עצמו, שבתור מהות מצוי עצמי, בפנימיותו, יתעלה גם הוא ויתהפך לטוב, על ידי מה שיכיר את שאיפת הרע שבו מכוונת אל השכלול הכללי של הטוב. וענפי הרע שסרו ביסוד משאיפת שכלול הטוב, הרי הם באמת רק ככף מצויאית מדומה, שהופעתם אפילו לעצמם אינה זורחת כי אם כל זמן שלא</p>	<p>591 הטוב הכללי יא (אורה"ק ב עמ' תע-תעו) צאק טוב וצאק רע</p> <p>חכמת הרוזים מבארת את הממשיות¹⁶⁰ של הרוחניות לכל ערכיה, מתארת את היש בכל אופיו, את הטוב ואת הרע בכל מילואיהם. ובאספקלריא של קודש בהירה רואים אנו, שעומק הטוב הוא המסבב את עומק הרע, כדי שיתעמק הטוב גם כן על ידי הרע, ויהיה בכל מילואו וטובו היותר שלם. ובשביל כך יש מציאות של שאיפת הרע בכל היקום, הרע המוסרי, והרע המעשי. שאיפת חורבן העולם ישנה במציאות לכל ערכיו, כמו שישנה שאיפת בנינו, התעלותו ושכלולו. עצת ד' העליונה היא לסוד ממוקשי רע, ולהעלות את האדם ואת העולם ממעמקי הרע אל מרומי הטוב. ולזה נועד העולם והאדם, ולזה נועד גם הרע עצמו, שבתור מהות מצוי עצמי, בפנימיותו, יתעלה גם הוא ויתהפך לטוב, על ידי מה שיכיר את שאיפת הרע שבו מכוונת אל השכלול הכללי של הטוב. וענפי הרע שסרו ביסוד משאיפת שכלול הטוב, הרי הם באמת רק מציאות מדומה, שהופעתם אפילו לעצמם אינה זורחת כי אם כל זמן שלא</p>

<p>זמן שלא נתגלה אור הטוב, המתגלה בכל הודו גם ממעמקי הרע, אבל אחרי ההתגלות הזאת, הרשעה הסרה בעיקר עומק מהותה משכלול הטוב, מתגלה שאינה מהות מצויה כלל, ורוח הטומאה עוברת מן הארץ, והאלילים כליל יחלף, ונשגב ד' לבדו ביום ההוא. ברוח האדם, ברצונו, בשכלו ובכל הופעותיו, ספוג הוא התמצית של הטוב והרע הכללי, המתגלה בההויה כולה, ואין לתאר כמה גדולה היא פעולתו של האדם על צחצוח היש ושכלולו. ודאי לא יוכל כל שכל מוגבל לשער את עומק החזיון הזה גם בכללותו, וקל וחומר לתארו לפרטיו, וקל וחומר עוד להנהיג סדר חיים החורר את מערכות הטוב והרע, שהוא מיושר ומכוון להרס את כל בנין הרע, ולשכלל את בנין הטוב, בנשמת האדם, ברצונו, במהותו הפנימי, בשאיפתו הפרטית והכללית, ולא עוד אלא להשפיע מרוחו על רוח העולם, על השאיפה המציאותית וכחותיה, עד כדי התהפכות של נטיה פנימית במעמקי הרע אל מרומי הטוב, משאיפת הריסה, חורבן, החשכה והשפלה, לשאיפת בנין, קוממות, הארה והתרוממות.</p>	<p>נתגלה אור הטוב, המתגלה בכל הודו גם ממעמקי הרע. אבל אחרי ההתגלות הזאת, הרשעה, הסרה בעיקר עומק מהותה משכלול הטוב, מתגלה שאינה מהות מצויה כלל, ורוח הטומאה עוברת מן הארץ, והאלילים כליל יחלף, ונשגב ד' לבדו ביום ההוא. ברוח האדם, ברצונו, בשכלו ובכל הופעותיו, ספוגה היא התמצית של הטוב והרע הכללי, המתגלה בההויה כולה, ואין לתאר כמה גדולה היא פעולתו של האדם על צחצוח היש ושכלולו. ודאי לא יוכל כל שכל מוגבל לשער את עומק החזיון הזה גם בכללותו, וקל וחומר לתארו לפרטיו, וקל וחומר עוד להנהיג סדר חיים, החורר את כל מערכות הטוב והרע, שהוא מיושר ומכוון להרס את כל בנין הרע, ולשכלל את בנין הטוב, בנשמת האדם, ברצונו, במהותו הפנימית, בשאיפתו הפרטית והכללית, ולא עוד אלא להשפיע מרוחו על רוח העולם, על השאיפה המציאותית וכחותיה, עד כדי התהפכות של נטיה פנימית במעמקי הרע אל מרומי הטוב, משאיפת הריסה, חורבן, החשכה והשפלה, לשאיפת בנין, קוממות, הארה והתרוממות.</p>
<p>שמונה קבצים ו רלז</p> <p>הטוב והרע ביסודו הוא הרבה יותר נשגב מהמתגלה ממנו בחיי האדם, היחידי והחברותי. אמנם התוכן המתגלה בחיים הוא מסתעף מהעצמיות של הטוב והרע, אבל יסודו העליון, הטומאה והטהרה, הוא המושקף בחזון קודש, שההדרכות האלהיות פונות אליו. ולפעמים יש שהרע התחתית הוא רק רע חיצוני, והוא ספוג טוב עצמי, ולהיפך, שהטוב התחתית הוא רק טוב שטחי וחיצוני, אבל ספוג הוא ברע עצמי עליון פנימי. ומוצאים אנחנו בזה, שהאמונה והקדושה הוא יסוד ושרש הכל, והוא מלא עצמיות, ונותן חיים ותקוה, בנין והתקיימות, הרבה יותר מכל תוכן תרבותי מוסרי שהאדם יכול לסמנו. אמנם להיות מוכשר לחיים כאלה, שעל פי היסוד העליון הם מכוננים, צריך על זה מחצב עם מיוחד, וזהו הרו העליון שבאומת ישראל.</p>	<p>הטוב הכללי יב (אורה"ק ב עמ' תעז) י'סו' ה'טו' והרצ</p> <p>הטוב והרע ביסודו הוא הרבה יותר נשגב מהמתגלה ממנו בחיי האדם, היחידי והחברותי. אמנם התוכן המתגלה בחיים הוא מסתעף מהעצמיות של הטוב והרע, אבל יסודו העליון, הטומאה והטהרה, הוא המושקף בחזון קודש, שההדרכות האלהיות פונות אליו. ולפעמים יש שהרע התחתית הוא רק רע חיצוני, והוא ספוג טוב עצמי, ולהיפך, שהטוב התחתית הוא רק טוב שטחי וחיצוני, אבל ספוג הוא ברע עצמי עליון פנימי. ומוצאים אנחנו בזה, שהאמונה והקדושה הוא יסוד ושרש הכל, והוא מלא עצמיות, ונותן חיים ותקוה, בנין והתקיימות, הרבה יותר מכל תוכן תרבותי מוסרי שהאדם יכול לסמנו. אמנם להיות מוכשר לחיים כאלה, שעל פי היסוד העליון הם מכוננים, צריך על זה מחצב עם מיוחד, וזהו הרו העליון שבאומת ישראל.</p>
<p>שמונה קבצים ו רמד</p> <p>כשם שאנו רואים את הרשעה באדם הפרטי או בחיי החברה האנושית, ואנו מוצאים שבכל שלילותה ורעתה יש לה תפקיד, אמנם תפקיד עובר, יש ברשעה אומץ מיוחד, תוקף הרצון ועומק חיים, שהם תוכנים נדרשים לשכלל בהם את היושר והטוב, ובטוחים אנו שסוף כל סוף תעבור הרשעה, וישוכלל האדם ותשתכלל החברה, ואז יעמד הכל על בסיס הטוב, והרשעה תכלה, ותשווקת הרע, הזעם, הרצח, הגסות, וכל סעיפיהם, יכלו כעשן - כן הוא בכלל העולם. אין ספק שיש כח רשעתי שואף רע, העושה תסיסה בעולם, והוא שליט ומלא עז, כל ימי הרע, כל הזמן שהעולם צריך לתסיסה הרעה, שואף הוא הרשע העולמי, וכל אגפיו, לאבד ולכלות, לזהם ולטמא, להחשיך ולהאפיל, להפריד ולפוצץ, והוא מאריך ברעתו, עד עת קץ, עד אשר ישוכלל העולם, עד אשר רוח חדשה, רוח חיים טהורים, יפוח על בני אדם, ונשמות קדושות יתעוררו לפעולת ישועת אמת, ויחסנון מלכותא קדישי עליונין. וכל האמור בדברי חכמים וחידותם על דבר הרשעה ומציאותה, על דבר תקפה ועזה הזמני, על דבר כליונה והמחוחה באחרית הימים, הכל רשום הוא בכתב אמת.</p>	<p>הטוב הכללי יג (אורה"ק ב עמ' תעח) ת'תק"ו ה'ט"א</p> <p>כשם שאנו רואים את הרשעה באדם הפרטי או בחיי החברה האנושית, ואנו מוצאים שבכל שלילותה ורעתה יש לה תפקיד, אמנם תפקיד עובר, יש ברשעה אומץ מיוחד, תוקף הרצון ועומק חיים, שהם תוכנים נדרשים לשכלל בהם את היושר והטוב, ובטוחים אנו, שסוף כל סוף תעבור הרשעה, וישוכלל האדם, ותשתכלל החברה, ואז יעמד הכל על בסיס הטוב, והרשעה תכלה, ותשווקת הרע, הזעם, הרצח, הגסות, וכל סעיפיהם יכלו כעשן, כן הוא בכלל העולם. אין ספק שיש כח רשעתי שואף רע, העושה תסיסה בעולם, והוא שליט ומלא עז, כל ימי הרע, כל הזמן שהעולם צריך לתסיסה הרעה, שואף הוא הרשע העולמי, וכל אגפיו, לאבד ולכלות, לזהם ולטמא, להחשיך ולהאפיל, להפריד ולפוצץ, והוא מאריך ברעתו, עד עת קץ, עד אשר ישוכלל העולם, עד אשר רוח חדשה, רוח חיים טהורים, יפוח על בני אדם, ונשמות קדושות יתעוררו לפעולת ישועת אמת, ויחסנון מלכותא קדישי עליונין. וכל האמור בדברי חכמים וחידותם על דבר הרשעה ומציאותה, על דבר תקפה ועזה הזמני, על דבר כליונה והמחוחה באחרית הימים, הכל רשום הוא בכתב אמת.</p>
<p>שמונה קבצים ז קכט-קל</p> <p>מציאות הרע העולמי, בין הכללי בין הפרטי, בין המוסרי בין המעשי, בכל תאור שהוא נמצא, כשאנו סוקרים אותו בהכללתו ובפרטיו, אנו מוצאים בו סידור, אורגניות ובנין, ואי אפשר ליחסו אל המקרה. זאת היא הנחה אחת, שממנה באים המסתכלים להכיר את יסוד הרע שבמציאות בתור כח פועל, וממילא משכיל וחי, ובאים מזה להכרת פרטיו ודרגאותיו. ולא עוד, אלא שהחסד והטוב העליון, הגבורה והיכולת האלהית, החכמה וההשגחה החודרת בכל, ומלאה כל, אי אפשר כלל שתתן מקום למציאות של רע מקרי, שלא תעבירו מן העולם, ושלא תגן על המציאות משחיתותיו, ומזה אנו באים עוד הפעם לידי ההכרה של מציאות הרע היסודי בתור בריאה, עשה שלום ובורא רע. וכיון שהוא תוכן של בריאה, עשויה מטעם גבורה של מעלה, אנו יודעים ברור שאינה ברואה כי אם לשכלל על ידה את המציאות של הטוב הכללי והפרטי, בצורה יותר עליונה ונפלאה, בצורה כזאת שמבלעדי התוכן של הרע לא הייתה המציאות של הטוב שלמה כל כך. ובזה אנו מכירים שהיסוד הפנימי של הרע הוא תוכן של טוב, ותוכן של טוב שרשי ומעולה מאד. אמנם הסתעפותו וגילוייו חוץ מן אותו השרש העליון, הנם הכל סעיפים</p>	<p>הטוב הכללי יד (אורה"ק ב עמ' תעט-תפא) ה'רצ ה'צו"א ה'חסור</p> <p>מציאות הרע העולמי, בין הכללי בין הפרטי, בין המוסרי בין המעשי, בכל תאור שהוא נמצא, כשאנו סוקרים אותו בהכללתו ובפרטיו, אנו מוצאים בו סידור, אורגניות ובנין, ואי אפשר ליחסו אל המקרה. זאת היא הנחה אחת, שממנה באים המסתכלים להכיר את יסוד הרע שבמציאות בתור כח פועל, וממילא משכיל וחי, ובאים מזה להכרת פרטיו ודרגאותיו. ולא עוד, אלא שהחסד והטוב העליון, הגבורה והיכולת האלהית, החכמה וההשגחה החודרת בכל, ומלאה כל, אי אפשר כלל שתתן מקום למציאות של רע מקרי, שלא תעבירו מן העולם, ושלא תגן על המציאות משחיתותיו, ומזה אנו באים עוד הפעם לידי ההכרה של מציאות הרע היסודי בתור בריאה, עשה שלום ובורא רע. וכיון שהוא תוכן של בריאה, עשויה מטעם גבורה של מעלה, אנו יודעים ברור שאינה ברואה כי אם לשכלל על ידה את המציאות של הטוב הכללי והפרטי, בצורה יותר עליונה ונפלאה, בצורה כזאת, שמבלעדי התוכן של הרע לא הייתה המציאות של הטוב שלמה כל כך. ובזה אנו מכירים, שהיסוד הפנימי של הרע הוא תוכן של טוב, ותוכן של טוב שרשי ומעולה מאד. אמנם הסתעפותו וגילוייו חוץ מן אותו השרש העליון, הנם</p>

<p>רעים, ואנו הולכים ומכירים את ארסם בכל מיני הופעותיהם, לדעת איך להזהר מהם, ואיך להגביר את הטוב העולמי והפרטי, באופן שיבא הדבר המגמתי של הכונה העליונה, שהיא העברת הרע כולו מן העולם, והתבסמותו של הטוב בצורה היותר שלמה, שלא יחסרו לה גם כן אותם הכחות המצויירים בכל מרחבי ומעמקי הרע, שהם הם משמשי הטוב באמת, מאדיריו ומגביריו, אחרי שהם מתמתקים ממיריותם, מטהרים מטומאתם ומוארים מחשכם הגדול. וזאת היא הפעולה היותר עליונה שבמהלך העליון של המוסר, והתוכן היותר פנימי, הקנוי בההרגשים היותר אדירים, יותר מדעיים ויותר תורניים, של קדושת האמונה בחוסן תפארתה, הגורמים להגביר רוחו הקדוש של האדם, להעלותו מעלה מעלה, להיות מפתח על ידה את צורתו האופייית בתכונה היותר קדושה ועוצמה, בהשלמה היותר מפליאה ועליונה, ומורומתו על כל המעשים. אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה.</p> <p>כמה יותר עמוקה, יותר מכוונת לעומק האמונה ורוממות הדעת, היא אותה ההשקפה הרואה את הרע הכללי וסעיפיו הפרטיים כולם בתור יסוד פועל, מסודר ומאורגן, בתור חטיבה מטרית הקולעת את מטרותיה בחוגה, ובתור כלי של הכשר ואומנות להמטרה היותר כללית, קדושה ועליונה, שתשיג את גמר השלמתה בכליון הרע, בהעברתו ובהשתנות אופיו לחכסיו הטוב היותר עליון, כמה היא עולה השקפה זו על ההשקפה הרציונלית השכיחה, החושבת את הרע הכללי ואת פרטיו המרובים רק לתוכן ענינים מקריים, שכל היסוד המתמיד שבהם איננו כי אם ההכרח הטבעי של החומר - זה נקל להבין אחרי החדירה בסדרנותו של הרע עצמו בכל ערכיו, במהלכיו הנפשיים והעולמיים, האישיים וההסתוריים. וקל והומר שעולה היא השקפה זו העמוקה, המציינת את החטיבות של הרע בתור עמדה מסודרה, בנוגע להבחירות של ההבנה האמונית ביחס להקדושה האלהית וכללות השלמות העליונה. וכשאנו חודרים ויורדים לעומק הדברים, נראה שאותה הספקנות, הפיסימיות, המלקה את הרוח בהרצאותיו השטחיות ביחס להכרת הרע הכללי וערכו במציאות, היא בעצמה תביא סוף סוף להצטרף לטובה ולהתהפך לסם חיים בעולם. כשהפיסימיות מתגברת ומאמללת את רוח האדם, היא מוכרחה לבא לידי אותה מהירה, שהיא כח עומד, המנביע מקורי רעות מתכונתו העמוקה, ולפיכך היא אוש בא, שעמו מקושרת היא הרשעה, הכפירה, וכל הנפילות הרעות שלה. אבל זאת ההשקפה בעצמה היא נותנת באחריתה כח סידורי אל הרע, לא רק מקרי וארעי, ומתוך כך באה היא מאליה ההכרה, שתוכנו הכללי וכל סעיפיו, הנם יצירה טבועה, ויצירה טבועה מסודרת מעידה תמיד על המסדר והמכוון. ואז בא הרע כולו וכל הסתעפותיו להגלות בתור מכונה עובדת לשכלול הרע העליון, המכוון בעצמו, במגמתה העליונה של ההויה. עולם חסד יבנה. ובאה מזה ההשקפה היותר עליונה, המנצחת את כל מה שעומד נגדה, וגדולת האמונה, וקדושת השליטה האלהית האחרותית, דגלם של ישראל מעולם, בתורה, בחיים, ובתולדה, הכלולים בקדושת האמונה בטהרתה, מתבלטת בפאר והדר, ביפעה גדולה וברוממות עליונה, והולכת הלך ואור.</p>	<p>הכל סעיפים רעים, ואנו הולכים ומכירים את ארסם בכל מיני הופעותיהם, לדעת איך להזהר מהם, ואיך להגביר את הטוב העולמי והפרטי, באופן שיבא הדבר המגמתי של הכונה העליונה, שהיא העברת הרע כולו מן העולם, והתבסמותו של הטוב בצורה היותר שלמה, שלא יחסרו לה גם כן אותם הכחות המצויירים בכל מרחבי ומעמקי הרע, שהם הם משמשי הטוב באמת, מאדיריו ומגביריו, אחרי שהם מתמתקים ממיריותם, מטהרים מטומאתם, ומוארים מחשכם הגדול. וזאת היא הפעולה היותר עליונה שבמהלך העליון של המוסר, והתוכן היותר פנימי הקנוי בההרגשים היותר אדירים, יותר מדעיים ויותר תורניים, של קדושת האמונה, בחוסן תפארתה, הגורמים להגביר רוחו הקדוש של האדם, להעלותו מעלה מעלה, להיות מפתח על ידה את צורתו האופייית בתכונה היותר קדושה ועוצמה, בהשלמה היותר מפליאה ועליונה, המשגבתו יסודו ועצמו על כל המעשים. אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה. כמה יותר עמוקה, יותר מכוונת לעומק האמונה ורוממות הדעת, היא אותה ההשקפה הרואה את הרע הכללי, וסעיפיו הפרטיים כולם, בתור יסוד פועל מסודר ומאורגן, בתור חטיבה מטרית, הקולעת את מטרותיה בחוגה, ובתור כלי של הכשר ואומנות להמטרה היותר כללית קדושה ועליונה, שתשיג את גמר השלמתה, בכליון הרע, בהעברתו, ובהשתנות אופיו לחכסיו הטוב היותר עליון. כמה היא עולה השקפה זו על ההשקפה הרציונלית השכיחה, החושבת את הרע הכללי ואת פרטיו המרובים רק לתוכן ענינים מקריים, שכל היסוד המתמיד שבהם איננו כי אם ההכרח הטבעי של החומר. זה נקל להבין אחרי החדירה בסדרנותו של הרע עצמו בכל ערכיו, במהלכיו הנפשיים והעולמיים, האישיים וההסתוריים. וקל וחומר שעולה היא השקפה זו העמוקה, המציינת את החטיבות של הרע בתור עמדה מסודרה, בנוגע להבחירות של ההבנה האמונית, ביחס להקדושה האלהית וכללות השלמות העליונה. וכשאנו חודרים ויורדים לעומק הדברים, נראה שאותה הספקנות, הפיסימיות, המלקה את הרוח בהרצאותיה השטחיות, ביחס להכרת הרע הכללי וערכו במציאות, היא בעצמה תביא סוף סוף להצטרף לטובה, ולהתהפך לסם חיים בעולם. כשהפיסימיות מתגברת ומאמללת את רוח האדם, היא מוכרחה לבא לידי אותה מהירה, שהיא כח עומד, המנביע מקורי רעות מתכונתו העמוקה, ולפיכך היא אוש בא, שעמו מקושרת היא הרשעה, הכפירה, וכל הנפילות הרעות שלה. אבל זאת ההשקפה בעצמה היא נותנת באחריתה כח סידורי אל הרע, לא רק מקרי וארעי, ומתוך כך באה היא מאליה ההכרה, שתוכנו הכללי וכל סעיפיו הנם יצירה טבועה, ויצירה טבועה מסודרת מעידה תמיד על המסדר והמכוון, ואז בא הרע כולו וכל הסתעפותיו להגלות בתור מכונה עובדת לשכלול הרע העליון, המכוון בעצמו, במגמתה העליונה של ההויה. עולם חסד יבנה. ובאה מזה ההשקפה היותר עליונה, המנצחת את כל מה שעומד נגדה, וגדולת האמונה וקדושת השליטה האלהית האחרותית, דגלם של ישראל מעולם, בתורה, בחיים, ובתולדה, הכלולים בקדושת האמונה בטהרתה, מתבלטת בפאר והדר, ביפעה גדולה, וברוממות עליונה, והולכת הלך ואור.</p>
<p>שמונה קבצים ד קכד</p> <p>אותה ההסתכלות הרשעה, הפיסימיתית, הקיצונית, שנתבטאה בפלוסופיא החדשה על ידי כפרנים כשופינהויב וחביריו, כמו כל צדדי המציאות, יש לה מקום, והכל בכלל אין לך דבר שאין לו מקום. הרשעה והשקר שיש כאן הוא רק העורון השלילי, שגורם להם לֹא להכיר את אותו הכח העור הפועל כל כך במלא העולם של החושים והדמיונות, הרגשות והשאיפות, וגם המחשבות האנושיות, ובכל היקום המוחש, להמעמד השמרי של ההויה, המכוננת בכל כך עדינות והארה אין סופית, בכל כך שכלול ושלמות כולית, עד שלא יחסר בה שום עו ועצמה, עד שגם התמהון והרצון החרמני, נתונים הם לכללותה. ובחוג מציאות זאת, נראה הדבר כאלו שליטה זו מתפשטת על כל מלא המצוי, אף על פי שבאמת איננה כי אם סעיף קטן אחד מתחתית קרקע המשכן הכללי, של מלא ההויה. מוכן הדבר שהשתקעות בעומק הרשעה, השיעבוד הפנימי אל הרצון העור, כששולט בעולם, הרי הוא מגביר את כחו של תנין עור זה, והעולם סובל ממנו, מרוב רשע וכסל מבלי הכיל. ועצם המדע המוטעה הזה, כשציריו מתגברים, הוא בעצמו הנהו הגורם היותר גדול להחשכת העולם, על ידי התפשטותו של הרצון האכזרי והגס הזה, בכל סעיפיו וחיליו, רוחו הטמא נמזג על ידי כן בעצמותה של התרבות האנושית, והוה לה לכת הפועל, בנימוסיה, תיאורי חייה, אומנתה, שיריה, וכל כבודה המדומה. אבל בני החורין שבעולם,</p>	<p>595 הטוב הכללי טו (אורה"ק ב עמ' תפב-תפג)</p> <p>השקפת הרצון האור</p> <p>אותה ההסתכלות הרשעה, הפיסימיתית, הקיצונית, שנתבטאה בפלוסופיא החדשה, על ידי כפרנים כשופינהויב וחביריו, כמו כל צדדי המציאות, יש לה מקום, והכל בכלל אין לך דבר שאין לו מקום. הרשעה והשקר שיש כאן הוא רק העורון השלילי, שגורם להם לֹא להכיר את אותו הכח העור הפועל כל כך במלא העולם של החושים והדמיונות, הרגשות והשאיפות, וגם המחשבות האנושיות, ובכל היקום המוחש, להמעמד השמרי של ההויה, המכוננת בכל כך עדינות והארה אין סופית, בכל כך שכלול ושלמות כולית, עד שלא יחסר בה שום עו ועצמה, עד שגם התמהון והרשעה, העורון והרצון החרמני, נתונים הם לכללותה. ובחוג מציאות זאת נראה הדבר כאלו שליטה זו מתפשטת על כל מלא המצוי, אף על פי שבאמת איננה כי אם סעיף קטן אחד מתחתית קרקע המשכן הכללי, של מלא ההויה. מוכן הדבר שהשתקעות בעומק הרשעה, השיעבוד הפנימי אל הרצון העור, כששולט בעולם, הרי הוא מגביר את כחו של תנין עור זה, והעולם סובל ממנו, מרוב רשע וכסל מבלי הכיל. ועצם המדע המוטעה הזה, כשציריו מתגברים, הוא בעצמו הנהו הגורם היותר גדול להחשכת העולם, על ידי התפשטותו של הרצון האכזרי והגס הזה, בכל סעיפיו וחיליו, רוחו הטמא נמזג על ידי כן בעצמותה של התרבות האנושית, והוה לה לכת הפועל, בנימוסיה, תיאורי חייה, אומנתה, שיריה, וכל כבודה המדומה. אבל בני החורין שבעולם,</p>

<p>שיריה, וכל כבודה המדומה. אבל בני החורין שבעולם, צדיקי הדורות, חכמי האמת, המשכילים המזהירים כוזה הרקיע, הם משחררים את עצמם ואת העולם כולו מסבל עול הרשעה של רצון עור פרוע זה. ועומק המסתורין של אמונת <u>קולע הוּא</u> את חצי למטרה עליונה זו, והידיעה העליונה מתבהרת עד כדי ההבנה התוכית, שכוונותיו של רצון כעור זה בכל מדותיו היא עצה עמוקה, של החכמה והחסד, של העדינות העליונה, הנובעת ממקור החיים חיי כל. בנצחון הרשעה העמוקה, בהגברת החופש הטהור על הכח העז של העבדות הרשעה, העולם וכל מלאו מתעדר ומתעלה, ורצונו של האדם מתעשר בעומק וחוטב אמיץ, שמבטיחהו חיי עולם של שלטון ופעולה עדינית, מקורית, למעלה מכל גבולי זמן ומקום. אמנם הרשעה עצמה חמושה היא בכלי זיינה נותנת היא רוח עוים בלב חכמי תוהו, שופכת בוז על נדיבים, ומציגה גדודים, המגבירים את חילה, תלמידיו של בלעם הרשע, שהשתקע בעומק הרצון הגס בכל מלא כח חייו, בכל שעור הרצון הגס, בכל מלא כח חייו, בכל שעור הרשעה, שהשתקע בעומק הרצון הגס בכל מלא כח חייו, ובמקום שכל תלמידיו הם הם אלה, המפריאים את רוחו, בעלי עין רעה ונפש גבוהה ורוח רחבה, והם הם שמוכרחים להיות נוחלים גיהנם ויורדים לבאר שחת, ולהיות אפר תחת כפות רגלי תלמידיו של אברהם אבינו, בעלי העין הטובה, הנפש השפלה והרוח הנמוכה, האוכלים בעולם הזה ונוחלים לעולם הבא, ושעוים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם ביום אשר אני עושה אמר ד' צבאות.</p>	<p>צדיקי הדורות, חכמי האמת, המשכילים המזהירים כוזה הרקיע, הם משחררים את עצמם ואת העולם כולו מסבל עול הרשעה של רצון עור פרוע זה. ועומק המסתורין של אמונת <u>קולע הוּא</u> את חצי למטרה עליונה זו, והידיעה העליונה מתבהרת עד כדי ההבנה התוכית, שכוונותיו של רצון כעור זה בכל מדותיו היא עצה עמוקה, של החכמה והחסד, של העדינות העליונה, הנובעת ממקור החיים חיי כל. בנצחון הרשעה העמוקה, בהגברת החופש הטהור על הכח העז של העבדות הרשעה, העולם וכל מלאו מתעדר ומתעלה, ורצונו של האדם מתעשר בעומק וחוטב אמיץ, שמבטיחהו חיי עולם של שלטון ופעולה עדינית, מקורית, למעלה מכל גבולי זמן ומקום. אמנם הרשעה עצמה חמושה היא בכלי זיינה נותנת היא רוח עוים בלב חכמי תוהו, שופכת בוז על נדיבים, ומציגה גדודים, המגבירים את חילה, תלמידיו של בלעם הרשע, שהשתקע בעומק הרצון הגס בכל מלא כח חייו, בכל שעור הרצון הגס, בכל מלא כח חייו, בכל שעור הרשעה, שהשתקע בעומק הרצון הגס בכל מלא כח חייו, ובמקום שכל תלמידיו הם הם אלה, המפריאים את רוחו, בעלי עין רעה ונפש גבוהה ורוח רחבה, והם הם שמוכרחים להיות נוחלים גיהנם ויורדים לבאר שחת, ולהיות אפר תחת כפות רגלי תלמידיו של אברהם אבינו, בעלי העין הטובה, הנפש השפלה והרוח הנמוכה, האוכלים בעולם הזה ונוחלים לעולם הבא, ושעוים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם ביום אשר אני עושה אמר ד' צבאות.</p>
<p>שמונה קבצים א תלה, שנב</p> <p>אין ההשקפה השופנהוירית על דבר הרצון רחוקה מצד עצמה, כל רעתה היא רק מה שתחת להבינה בתור אחד מחזיונות המציאות, יכין בעל השיטה עצמה אותה בתור כל המציאות וסבתה. וזאת היא עקשות, היוצאת מהוכחה של לא ראינו שאינה ראייה, במקום שכל פקוחי העינים הרוחניים הנם רואים לא רק רצון עור וחרש, אלא מלא עצה ותבונה. החרשות והאלמות שברצון הן <u>התגלות</u> של השדרה התחתונה של כח היצירה בתכונה המעשית, שיש מטרה עליונה <u>להשאיר</u> במצב מטומטם כזה, כשם שיש מטרה כזאת בשלילת הדעת של האדם מבעלי חיים אחרים. ובראשית הקו, הרצון הוא הכל וכולל הכל, והוא הולך ומתפתל, מתגלה במיעוט אחר מיעוט, עד שבסוף מתגלה רק יסודו העצמי הנקודתי, שהוא רצון לבד, שאין עמו שום תאר חיובי אחר. רצון האדם הוא פועל הרבה על התפשטות הרצון הכללי, והוא עתיד להעלותו מירידתו, ולתן לו כח וחיים, עד ששמים וארץ יהיו שמחים בתחיתם, אחרי אשר ירדו לשערי מות, באין כח חיים, ובאין רגש ודעה. אצל חוקרים אחדים נתגלתה קליפת תנין עור בכל גוניה, וצריכים קדושי לב להכירה, כדי לנצחה.</p>	<p>596 הטוב הכללי טז (אורה"ק ב עמ' תפד)</p> <p><u>יסוד הרצון האור</u></p> <p>אין ההשקפה השופנהוירית על דבר הרצון רחוקה מצד עצמה, כל רעתה היא רק מה שתחת להבינה בתור אחד מחזיונות המציאות, יכין בעל השיטה עצמה אותה בתור כל המציאות וסבתה. וזאת היא עקשות, היוצאת מהוכחה של לא ראינו שאינה ראייה, במקום שכל פקוחי העינים הרוחניים הנם רואים. לא רק רצון עור וחרש, אלא מלא עצה ותבונה. החרשות והאלמות שברצון הן <u>התגלות</u> של השדרה התחתונה של כח היצירה, בתכונה המעשית, שיש מטרה עליונה <u>להשאיר</u> במצב מטומטם כזה, כשם שיש מטרה כזאת בשלילת הדעת של האדם מבעלי חיים אחרים. ובראשית הקו, הרצון הוא הכל וכולל הכל, והוא הולך ומתפתל, מתגלה במיעוט אחר מיעוט, עד שבסוף מתגלה רק יסודו העצמי הנקודתי, שהוא רצון לבד שאין עמו שום תאר חיובי אחר. רצון האדם הוא פועל הרבה על התפשטות הרצון הכללי, והוא עתיד להעלותו מירידתו, ולתן לו כח וחיים, עד ששמים וארץ יהיו שמחים בתחיתם, אחרי אשר ירדו לשערי מות, באין כח חיים, ובאין רגש ודעה. אצל חוקרים אחדים נתגלתה קליפת תנין עור בכל גוניה, וצריכים קדושי לב להכירה, כדי לנצחה.</p>
<p>שמונה קבצים א תב, שכד</p> <p>מהיכן צהלת הרוח יכולה לנבע, אם לא מהכרת הטוב המוחלט, הטוב האלהי. הרי אפשר לאדם שידאג, שמא יהיה סובל יסורים, בתדירי תדיריות, שמא יש אחיזה כזאת בהויה שאינו יכול להתפרק ממנה עדי עד, והיא מצערת לנצח. בטחון נגד דאגה זו אי אפשר כי אם בטוב האלהי.</p> <p>בעולם האלהי אין רצון ותוכן שהוא משונה מרצון ותוכן אחר, אלא הכל פונה להטוב הגמור, השלם בכל. וכל הפועה שאנו מתכוונים לה, אינה חלקית, כי אם כללית. אף על פי שאנו מכוונים להסתכל בהופעות שהן כל אחת גבוהה מחברתה, כל אחת היא כוללת הכל. אבל במדה של החיים שאמור בהם שאינם אלהיים, שם אנו יכולים למצא הופעות חלקיות, וממילא הם רצונות והשכלות שונות ונפרדות אלו מאלו. ומשם יפרד.</p>	<p>597 הטוב הכללי יז (אורה"ק ב עמ' תפה)</p> <p><u>הכרת הטוב</u></p> <p>מהיכן צהלת הרוח יכולה לנבע, אם לא מהכרת הטוב המוחלט, הטוב האלהי. הרי אפשר לאדם שידאג, שמא יהיה סובל יסורים, בתדירי תדיריות, שמא יש אחיזה כזאת בהויה שאינו יכול להתפרק ממנה עדי עד, והיא מצערת לנצח. בטחון נגד דאגה זו אי אפשר כי אם בטוב האלהי. בעולם האלהי אין רצון ותוכן שהוא משונה מרצון ותוכן אחר, אלא הכל פונה להטוב הגמור, השלם בכל. וכל הפועה שאנו מתכוונים לה אינה חלקית, כי אם כללית, אף על פי שאנו מכוונים להסתכל בהופעות, שהן כל אחת גבוהה מחברתה, כל אחת היא כוללת הכל. אבל במדה של החיים שאמור בהם שאינם אלהיים, שם אנו יכולים למצא הופעות חלקיות, וממילא הם רצונות והשכלות שונות, ונפרדות אלו מאלו. ומשם יפרד.</p>
<p>שמונה קבצים ב רעו, רמח</p> <p>הננו מכירים טוב מוחלט, שמציאותו הוא הטוב הגמור והעונג הנעלה, ושכלול המציאות שלו והתרחבותו הם הם שבילי הטוב והעדן הנשגב, ורע גמור ומוחלט הוא העדרו של הטוב המוחלט, ומיעוט רחבות הויתו. ולעומת זה הננו מכירים רע גמור ומוחלט, שהטוב הגמור הוא העדרו ושלימותו, ומיעוט הויתו וצמצומו הוא הדרך לשבילי הטוב. <u>הפסימיזם</u> הוא הסתכלות בעומק הרע, הטוב <u>שב</u> היא הנטייה להעדר, שהיא גאולה מההויה של הרע, שהרע</p>	<p>598 הטוב הכללי יח (אורה"ק ב עמ' תפו-תפז)</p> <p><u>הטוב והטובה מהרע</u></p> <p>הננו מכירים טוב מוחלט, שמציאותו הוא הטוב הגמור והעונג הנעלה, ושכלול המציאות שלו והתרחבותו הם הם שבילי הטוב והעדן הנשגב, ורע גמור ומוחלט הוא העדרו של הטוב המוחלט, ומיעוט רחבות הויתו. ולעומת זה הננו מכירים רע גמור ומוחלט, שהטוב הגמור הוא העדרו ושלימותו, ומיעוט הויתו וצמצומו הוא הדרך לשבילי הטוב. <u>הפסימיזם</u> היא הסתכלות בעומק הרע, הטוב <u>שב</u> היא הנטייה להעדר, שהיא גאולה מההויה של הרע, שהרע</p>

<p>בעומק היש שלו כל כך עורג לו. מובן הדבר שעריגה זו מתגלה בצד העליון של הרע, בהצד שהוא כנוגע בגבול הטוב, ובא הוא לאשרו לשמח בכליונו, ובאבוד רשעים רנה, גם לרשעים עצמם, שחדלו רגז. הצד התחתון של הרע לא בא לידי שכלול והוא יותר רע מהצד העליון, והוא אינו מכיר עדיין באשרו של כליונו, והוא הישות וההויה. הבודיסמוס יש בו מן הטוב שברע, שבטא יפה את תרבות מיוחדת, ונתמלא הרבה מרוח זה עד כדי הדרכה כללית של תרבות מיוחדת, המדריכה את הצד השפל שברע עד צדו העליון, שהוא תשוקת כליונו, וכליונו העצמי המטרתי. מובן הדבר שנקודה היותר פנימית של הטוב שברע מצטרפת אל הטוב, ונשארה אחר כך בהויה נצחית, אותה תשוקת הכליון של הרע, בתחום הטוב חיה וקיימה לעולמים באושר אין קץ. שמחת ישרים היא בטוב שבטוב, העולה מכל רע, השמחה בישותה ובדרגת הרוחב של הויה, המתעצמת במקור הטוב, מקור היש והחיים, אור חי העולמים, הוא שח ויהי. הטוב והרע האידיאלי שייך הוא אל המציאות בכלל. אם תערך המציאות לטובה בכללותה, הרי הדעת נוחה, וגם הפרטים הסובלים מתפיסטים, בשביל שהם נמצאים על כל פנים בעולם שיסודו טוב. ההשגה בטוב האלהי היא מוכרחת לביסוס ההויה, וכשנזכרים שכל העולמים כולם אינם אפילו כערך של איזה ניצוץ לפני גלגלי אורים עולמיים, לגבי אור שכנית אל, מופיע אז אור הטוב בנשמה.</p>	<p>בעומק היש שלו כל כך עורג לו. מובן הדבר שעריגה זו מתגלה בצד העליון של הרע, בהצד שהוא כנוגע בגבול הטוב, ובא הוא לאשרו לשמח בכליונו, ובאבוד רשעים רנה, גם לרשעים עצמם, שחדלו רגז. הצד התחתון של הרע לא בא לידי שכלול והוא יותר רע מהצד העליון, והוא אינו מכיר עדיין באשרו של כליונו, והוא הישות וההויה. הבודיסמוס יש בו מן הטוב שברע, שבטא יפה את תרבות מיוחדת, ונתמלא הרבה מרוח זה עד כדי הדרכה כללית של תרבות מיוחדת, המדריכה את הצד השפל שברע עד צדו העליון, שהוא תשוקת כליונו, וכליונו העצמי המטרתי. מובן הדבר שנקודה היותר פנימית של הטוב שברע מצטרפת אל הטוב, ונשארה אחר כך בהויה נצחית, אותה תשוקת הכליון של הרע, בתחום הטוב חיה וקיימה לעולמים באושר אין קץ. שמחת ישרים היא בטוב שבטוב, העולה מכל רע, השמחה בישותה ובדרגת הרוחב של הויה, המתעצמת במקור הטוב, מקור היש והחיים, אור חי העולמים, הוא שח ויהי. הטוב והרע האידיאלי שייך הוא אל המציאות בכלל, אם תערך המציאות לטובה בכללותה, הרי הדעת נוחה, וגם הפרטים הסובלים מתפיסטים בשביל שהם נמצאים על כל פנים בעולם שיסודו טוב. ההשגה בטוב האלהי היא מוכרחת לביסוס ההויה. וכשנזכרים שכל העולמים כולם אינם אפילו כערך של איזה ניצוץ לפני גלגלי אורים עולמיים, לגבי אור שכנית אל, מופיע אז אור הטוב בנשמה, ואריות החיים אנתאקט.¹⁶¹</p>
<p>שמונה קבצים ה מז-מח, יז</p> <p>ארבע שאיפות עומדות ברוח האדם, נשפעות מרוח העולם במחלקותיו. האחת, שאיפת הרע הגמורה, חפץ השלטתו בכל ערכי החיים והעולם. מזה יצאה התקופה האלילית, והיא פועלת בעומק וזהמתה גם עד כה, בכל ענפיה, שהם הם סורי הגפן נכריה, בכל רשעה, מחלה, סכלות וחורבן, בין הגלויים בניוולם, בין המכוסים במעטה היופי החיצוני, כבוד מדומה ומשטר ממשלת חבל. השאיפה השניה היא הכרת הרע ברשעתו, ומתוך כך הכרות היאוש המוחלט על כל היש, ושאיפת ההצלה בכליון מוחלט, וכונניות חיים למטרה זו. האי' אק'א'ת הפוליסות.</p> <p>השאיפה השלישית היא יאוש למחצה, כלומר להתיאש מהרשעה בעצמה, מהרע ושליטתו בעצמו, למסור בידו את החומר, ואת העולם החברותי, הנגדר הרבה אחרי מראה עינים, ולהציל מתוך יאוש זה את הפנימיות של החיים, שזהו צד הטוב שלהם. האי' אק'א'ת הנצ'יות. השאיפה הרביעית היא העומדת להציל את הכל, מבלי להשאיר גם צרור, לחשוב מחשבות לכל ידח ממנו נדח, להציל את הרע בעצמו כמו את הטוב, ולא עוד אלא להפך את הרע לטוב גמור, ולהעלות את העולם ומלאו בכל צדדיו ותכססיו, את העולם היחידי בכל ערכיו החומריים, ואת העולם החברותי בכל סדריו, להעמיד את הכל על בסיס הטוב. זאת היא שאיפת ישראל, המבטאה במעמקי תורה, ביסוד האמונה, בהליכות החיים, בכל מלחמותיו המעשיים והרוחניים, בכל תקותיו, למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו, להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה, קנאת ד' צבאות תעשה זאת. וקנאת ד' היא רוח החיה בגבורת ישראל, שלא להניח להרשעה האנושית ולא להרשעה העולמית אפילו כמלא נימא, והאלילים כליל יחלוף, ונשגב ד' לבדו ביום ההוא, ישמחו השמים ותגל הארץ, ויבין היאוש למחצה, של הנוצרות, הם משמשים באיזה אופן את הרשעה העולמית, ברצותה על כל פנים להמשיך אליה כל אשר תוכל, לפחות להודות בממשיותה ונצחונה כשהיא לעצמה, וממילא היא מתבצרת. ובא אור ישראל להסיר את כל חושך, ולהעביר מן הארץ כל ענן מקדיר, להסיר את פני הלוח על כל העמים הנסוכה על כל הגוים. והוא הדין מקורה הרשעה העולמית, כל יסוד הרע, האחוז כל כך בשרשים ענפים ומתרחבים, ביצירה הגדולה. אותם המסתכלים, שטמונה בעצמותם נטיה של רשעה עצמית, רואים הם את הצביון של הרשעה העולמית בצורה של שליטה כללית, והשקועים הרבה במעמקי הרע הם מתמכרים אליה, ושמהים במציאותה, חושים לה גדולות ומתעלסים בארס נאפויה. עולים</p>	<p>599</p> <p>הטוב הכללי יט (אורה"ק ב עמ' תפח-תצ) האי' אק'א'ת ה'אל'א'ת</p> <p>ארבע שאיפות עומדות ברוח האדם, נשפעות מרוח העולם במחלקותיו. האחת, שאיפת הרע הגמורה, חפץ השלטתו בכל ערכי החיים והעולם. מזה יצאה התקופה האלילית, והיא פועלת בעומק וזהמתה גם עד כה בכל ענפיה, שהם הם סורי הגפן נכריה, בכל רשעה, מחלה, סכלות, וחורבן, בין הגלויים בניוולם, בין המכוסים במעטה היופי החיצוני, כבוד מדומה ומשטר ממשלת חבל. השאיפה השניה היא הכרת הרע ברשעתו, ומתוך כך הכרות היאוש המוחלט על כל היש, ושאיפת ההצלה בכליון מוחלט, וכונניות חיים למטרה זו. השאיפה השלישית היא יאוש למחצה, כלומר להתיאש מהרשעה בעצמה, מהרע ושליטתו בעצמו, למסור בידו את החומר ואת העולם החברותי, הנגדר הרבה אחרי מראה עינים, ולהציל מתוך יאוש זה את הפנימיות של החיים, שזהו צד הטוב שלהם. השאיפה הרביעית היא העומדת להציל את הכל, מבלי להשאיר גם צרור, לחשוב מחשבות לכל ידח ממנו נדח, להציל את הרע בעצמו כמו את הטוב, ולא עוד אלא להפך את הרע לטוב גמור, ולהעלות את העולם ומלאו בכל צדדיו ותכססיו, את העולם היחידי בכל ערכיו החומריים, ואת העולם החברותי בכל סדריו, להעמיד את הכל על בסיס הטוב. זאת היא שאיפת ישראל, המבטאה במעמקי תורה, ביסוד האמונה, בהליכות החיים, בכל מלחמותיו, המעשיים והרוחניים, בכל תקותיו, למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו, להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה, קנאת ד' צבאות תעשה זאת. וקנאת ד' היא רוח החיה בגבורת ישראל, שלא להניח להרשעה האנושית ולא להרשעה העולמית אפילו כמלא נימא, והאלילים כליל יחלוף, ונשגב ד' לבדו ביום ההוא, ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים ד' מלך. ומובן הדבר, שבין היאוש הגמור, של הבודיסמוס, ובין היאוש למחצה, של הנוצרות, הם משמשים באיזה אופן את הרשעה העולמית, ברצותה על כל פנים להמשיך אליה כל אשר תוכל, לפחות להודות בממשיותה ונצחונה, כשהיא לעצמה, וממילא היא מתבצרת. ובא אור ישראל להסיר את כל חושך, ולהעביר מן הארץ כל ענן מקדיר, להסיר את פני הלוח על כל העמים הנסוכה על כל הגוים. והוא הדין מקורה הרשעה העולמית, כל יסוד הרע, האחוז כל כך בשרשים ענפים ומתרחבים, ביצירה הגדולה. אותם המסתכלים, שטמונה בעצמותם נטיה של רשעה עצמית, רואים הם את הצביון של הרשעה העולמית בצורה של שליטה כללית, והשקועים הרבה במעמקי הרע הם מתמכרים אליה, ושמהים במציאותה, חושים לה גדולות ומתעלסים בארס נאפויה. עולים</p>

161. שלוש המילים האחרונות נוספו בזמן הדפסת ע"א.

162. בכתב היד כתוב "באמת", ותוקן על פי ישעיהו ט', ו.

	<p>עליהם אותם שכבר עומדים הם על סף של תנועה לצד הטוב, אבל אליו לא הגיעו, משיקוף הדעה בדבר שליטת הרשעה לא נשתחררו, אבל החן והאהבה אליה רפתה, ומתאוננים הם על העולם הרע ועל יסודו, ואין להם כח של זריחת תקוה להביט אל יסוד הטוב העולמי, אל מקור החיים, שהכל עבדיו, וכל הטוב וכל הרע עומד הכן למטרת השלמת אידיאלי, ולמאמרו כסופה ירדופו. אבל ההתקצפות על הרשעה בחיורף ובגידוף, מרירות הנפש, והצירורים החודרים של מחאה, אף על פי שהיא בלא תוצאה של זוהר, היא כבר התחלת הטבה, שנאת הרע כבר מקוננת בהם. למעלה מהם עולים חפשי ההשקפה, הרואים בעולם מצד אחד את הצד השלילי, את הרשעה והכסל שבו, ומצד שני את אי אפשריות נצחיותו, והם המחכים לאפיסה וכליון מוחלט מעיקר היסוד, הם כבר שואפים לְכליון הרע ומאמינים בו, אמנם לא בא לעיניהם ברק הטוב. כל אלה הם רק זיהורים קטנים של נהירו דקיק בתוך עומק החשכה, שעל כולם מאירה ומזהירה אבוקת אורות עולמיים. זאת היא הצצת הטוב בשורש שרשו, היודעת כי הרשעה כעשן תכלה, וממשלת זדון תעבר מן הארץ, ונשגב ד' לבדו ביום ההוא. אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה.</p>	
600	<p>הטוב הכללי כ (אורה"ק ב עמ' תצא-תצב) הפרכת צמיון הרע אהטוב הרע הגמור והמוחלט, שאין בו שום ניצוץ של טוב, הוא שמח בכליונו, ואבודו ואפיסתו, זוהי שלמות התפתחותו היותר גדולה. ואנו צריכים להתרומם למדת חסד מקיפה כזאת, עד אשר נשאף להיטיב לכל, וגם עם הרע אנו חפצים להיטיב במה שנכלהו, וכל הרשעה כולה כעשן תכלה. הצער נמצא רק לאותו הניצוץ מן הטוב, הקשור בחטיבה אחת עם הרע, והוא מצד הטוב שלו שואף לקיום, ומדמה בדעתו, שתנאי קיומו תלויים הם בקיום כל הסתעפות הרע, שהוא קשור בו, וכל זעזוע של כילוי של הרע מכאיב אותו. ואנו שואפים להפריד את הרע מן הטוב. או ימלא העולם עונג, יתענג הטוב בקיומו, ההולך וגובר כצאת השמש בגבורתו, ויתענג הרע בכליונו, ההולך ומתגבר גם הוא לפי רבות הטוב. נר רשעים ידעך, ואור צדיקים ישמח. הצבינות הרעים שבעולם מוכרחים הם להמחק. ישארו בתור גולמים של מציאות, וצורות חדשות יהיו מוטבעות עליהם. וכל המערכות העולמיות הולכות לסייע את המחיקה, כדי להכשיר את היצירה החדשה. הרו הפלוסופי המיסטי של הרמב"ם, בפירוש המשנה שלהי ברכות, עת לעשות לך הפרו המתאים, המתאים לסגירת דרכי התשובה לרשעים מוחלטים, כדי שיאבדו בעונם, ולהדרש אשר חלק ד' אלהיך אותם לכל העמים שהחליקם בדברים כדי לטורדן מן העולם, הכל הולך לקראת מחשבת עולמים זו, באבוד רשעים רנה. כשנגמר סיפוקם ונתמלאה סאתם, אז הגיע עת להמחיקה שתעשה, הצורה העכורה מתבטלת, ומחומור המהותי נבנה יצירה חדשה משוכללת. החטא הוא מאבד ומטשטש, מחליש והורס, ובעומק הרשעה מתמלא המובן של שרר עבירה עבירה. ומכל מקום הבחירה נתונה עד לגמירה, כל זמן שזיק עבירה, חיים בוער אפשי על ידי גבורת רצון לשכלל מזיק קטן את הצורה היותר מתוקנת, מבלי צורך של איבוד. אמנם יש שהזיק האחרון מהחיים הרוחניים המהותיים כבר אבד, ומה שחי אינו כי אם אותו הציור המכוער, שספג לתוכו את כל התמצית, הנשאר מזיק החיים המתוקנים, ושעברו אליו, אז אובדת הבחירה, ומורד הכליון בא, שלטובת התקדמות השכלול שלאחר הכליון באה החלקת הרברים, כדי לטורדן מן העולם.</p>	
601	<p>הטוב הכללי כא (אורה"ק ב עמ' תצג-תצד) ז'הרא צ'אקה שלש מדרגות הן, שההשלמה הפרטית והכללית לישראל מחויבת להיות מבוססת עליהן. השיבה אל הטבע, אל המוסר האנושי, אל יסוד האומה. והקדושה העליונה חלה דוקא על גבי שלשתן. העבודה האלהית היותר עליונה היא אותה שהיא מקושרת ישר אל הטבע. נתחללה קדושה עליונה זו על ידי זוהמת האדם, שהשחיתה את פולחן הטבע, בעשותה אותה למפלצת אלילית, במקום שהוא צריך להיות בסיס איתן להאידיאליות העליונה. זיהרה עילאה דאדם הראשון היא כוללת מדה עליונה זו, העולה עד למעלה מהאספקלריא המאירה של נבואת משה רבנו. לעבדה ולשמרה בגן עדן, זהו זיו החיים העליון, לאכל מעץ החיים, ולא לדעת כלל משום רע, מפני שאין אפשר כלל שיהיה בעולם החמרי והרוחני, השלם כל כך, מעשי ידי יוצר כל, שום דבר רע, רק הכל בעתו</p>	
<p>במעמקי הרע, הרי הם מתמכרים אליה, ושמים במציאותה, חוים לה גדולות, ומתעלסים בארס נאפופיה. עולים עליהם אותם שכבר עומדים הם על סף של תנועה לצד הטוב, אבל אליו לא הגיעו, משיקוף הדעה בדבר שליטת הרשעה לא נשתחררו, אבל החן והאהבה אליה רפתה, ומתאוננים הם על העולם הרע ועל יסודו, ואין להם כח של זריחת תקוה להביט אל יסוד הטוב העולמי, אל מקור החיים, שהכל עבדיו, וכל הטוב וכל הרע עומד הכן למטרת השלמת אידיאלי, ולמאמרו כסופה ירדופו. אבל ההתקצפות על הרשעה, החיורף והגידוף, מרירות הנפש והצירורים החודרים של מחאה, אף על פי שהיא בלא תוצאה של זוהר, היא כבר התחלת הטבה, שנאת הרע כבר מקוננת בהם. למעלה מהם עולים חפשי ההשקפה, הרואים בעולם מצד אחד את הצד השלילי, את הרשעה והכסל שבו, ומצד שני את אי אפשריות נצחיותו, והם המחכים לאפיסה וכליון מוחלט, מעיקר היסוד. הם כבר שואפים בכליון הרע ומאמינים בו, אמנם לא בא לעיניהם ברק הטוב. כל אלה הם רק זיהורים קטנים של נהירו דקיק בתוך עומק החשכה, שעל כולם מאירה ומזהירה אבוקת אורות עולמיים. זאת היא הצצת הטוב בשורש שרשו, היודעת כי הרשעה כעשן תכלה, וממשלת זדון תעבר מן הארץ, ונשגב ד' לבדו ביום ההוא. אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה.</p>	<p>שמונה קבצים ו קמט, רא</p> <p>הרע הגמור והמוחלט, שאין בו שום ניצוץ של טוב, הוא שמח בכליונו ואבודו, ואפיסתו זוהי שלמות התפתחותו היותר גדולה. ואנו צריכים להתרומם למדת חסד מקיפה כזאת, עד אשר נשאף להיטיב לכל, וגם עם הרע אנו חפצים להיטיב במה שנכלהו, וכל הרשעה כולה כעשן תכלה. הצער נמצא רק לאותו הניצוץ מן הטוב, הקשור בחטיבה אחת עם הרע, שהוא מצד הטוב שלו שואף לקיום, ומדמה בדעתו שתנאי קיומו תלויים הם בקיום כל הסתעפות הרע, שהוא קשור בו, וכל זעזוע של כילוי של הרע מכאיב אותו. ואנו שואפים להפריד את הרע מן הטוב. או ימלא העולם עונג, יתענג הטוב בקיומו, ההולך וגובר כצאת השמש בגבורתו, ויתענג הרע בכליונו, ההולך ומתגבר גם הוא לפי רבות הטוב. נר רשעים ידעך, ואור צדיקים ישמח. הצבינות הרעים שבעולם מוכרחים הם להמחק. ישארו בתור גולמים של מציאות, וצורות חדשות יהיו מוטבעות עליהם. וכל המערכות העולמיות הולכות לסייע את המחיקה, כדי להכשיר את היצירה החדשה. הרו הפלוסופי המיסטי של הרמב"ם בפירוש המשנה שלהי ברכות, עת לעשות לך הפרו המתאים, המתאים לסגירת דרכי התשובה לרשעים מוחלטים, כדי שיאבדו בעונם, ולהדרש אשר חלק ד' אלהיך אותם לכל העמים שהחליקם בדברים כדי לטורדן מן העולם, הכל הולך לקראת מחשבת עולמים זו. באבוד רשעים רנה. כשנגמרה סיפוקם ונתמלאה סאתם, אז הגיע עת להמחיקה שתעשה, הצורה העכורה מתבטלת, ומחומור המהותי נבנה יצירה חדשה משוכללת. החטא הוא מאבד ומטשטש, מחליש והורס, ובעומק הרשעה מתמלא המובן של שרר עבירה עבירה. ומכל מקום הבחירה נתונה עד לגמירה, כל זמן שזיק חיים בוער, אפשר על ידי גבורת רצון לשכלל מזיק קטן את הצורה היותר מתוקנת, מבלי צורך של איבוד. אמנם יש שהזיק האחרון מהחיים הרוחניים המהותיים כבר אבד, ומה שחי אינו כי אם אותו הציור המכוער, שספג לתוכו את כל התמצית הנשאר מזיק החיים המתוקנים, ושעברו אליו. אז אובדת הבחירה, ומורד הכליון בא, שלטובת התקדמות השכלול שלאחר הכליון, באה החלקת הרברים, כדי לטורדן מן העולם.</p>	<p>שמונה קבצים ג סג, סו</p> <p>שלש מדרגות הן, שההשלמה הפרטית והכללית לישראל מחויבת להיות מבוססת עליהן. השיבה אל הטבע, אל המוסר האנושי, אל יסוד האומה. והקדושה העליונה חלה דוקא על גבי שלשתן. העבודה האלהית היותר עליונה היא אותה שהיא מקושרת ישר אל הטבע. נתחללה קדושה עליונה זו על ידי זוהמת האדם, שהשחיתה את פולחן הטבע, בעשותה אותה למפלצת אלילית, במקום שהוא צריך להיות בסיס איתן להאידיאליות העליונה. זיהרה עילאה דאדם הראשון היא כוללת מדה עליונה זו, העולה עד למעלה מהאספקלריא המאירה של נבואת משה רבנו. לעבדה ולשמרה בגן עדן, זהו זיו החיים העליון, לאכל מעץ החיים, ולא לדעת כלל משום רע, מפני שאין אפשר כלל שיהיה בעולם החמרי והרוחני, השלם כל כך, מעשי ידי יוצר כל, שום דבר רע, רק הכל בעתו</p>

<p>ובזמנו הוא אך טוב, והאלהים עשה את האדם ישר. העסק בפרק שירה הוא היסוד של התשובה אל הטבע. זאת היא התשובה התחנתונה, שהיא העליונה, העולה למעלה מכל קנאת עם, רק מרוממת את האדם בתור האח הנעלה, לכל אחיו יצורי שרי, היודעים כולם את קונם ומתענגים בהדר פעלו. הכל למרומי הקודש הוא מתעלה. בזה קונה הוא את ערובתו שלא ישפל וירד מטה מטה, שלא יהפך לכלי מות מחבל את עצמו ואת אחרים. מוכרח הוא שם ד', ואור תורתו אשר לארץ נתנה, ללכת עם האדם בכל מורדותיו, למען לא יפול בשוחה עמוקה, אשר כבר נוקש בה מימי קדם. וגם את בדם בריתך שלחתי אסירך מבור אין מים בו.</p>	<p>ובזמנו הוא אך טוב, והאלהים עשה את האדם ישר. העסק בפרק שירה הוא היסוד של התשובה אל הטבע. זאת היא התשובה התחנתונה, שהיא העליונה, העולה למעלה מכל קנאת עם, רק מרוממת את האדם בתור האח הנעלה, לכל אחיו יצורי שרי, היודעים כולם את קונם ומתענגים בהדר פעלו. הכל למרומי הקודש הוא מתעלה. בזה קונה הוא את ערובתו שלא ישפל וירד מטה מטה, שלא יהפך לכלי מות מחבל את עצמו ואת אחרים. מוכרח הוא שם ד', ואור תורתו אשר לארץ נתנה, ללכת עם האדם בכל מורדותיו, למען לא יפול בשוחה עמוקה, אשר כבר נוקש בה מימי קדם. וגם את בדם בריתך שלחתי אסירך מבור אין מים בו.</p>
<p>שמונה קבצים ה נג-נד</p> <p>המציאות בהתהוותה וקיומה הרי היא קשור בהעליוניות של המקוריות המציאותית. לא שטחיות, לא צללים, ולא כחות חלקיים הם עושים את התוכן המציאותי, כי אם הופעת העצמיות, לשד היש, מעמק ההויה, משרש פנימיותה, כמו הוא המקור משמש ההתהוות הנשמית, אושר הנשמות. אימון הרצון, החינוך הרוחני של האדם וכל היש המרגיש, המחשב, מוכרח הוא להיות נשאב משרש המקוריות העליונה. העילוי יבא על ידי השגרה של קודש עליון, על ידי הודעה והקראה של שם ד' במילואו. או יהפך <i>אלוף</i> הרע שבמציאות, השולט בכחו העור והפראי בגופניות, בחומריות האדם וכל החי, בעולמים הגולמיים, בכחות הסוערים והצללים בהגלמה והכללה, באי ידיעה להפלות בין טוב לרע, ובקישור עם שאיפת רע, התנשאות עצמית, התפשטות חיל ושטף, מבלי הבט אל הישר, הצדק, המטרה העדינה, כשהמקוריות העליונה תזיל עליה פלגיה הרחבים. והפלגים הללו מוחשפים ועומדים הם מאורה של תורה, מההתגלות של יסוד ההויה, בקדימת הארת מטרתה האידיאלית, הכוללת את כל התכנית, גם את יסוד הרע והפרא שביש, עם כל חכסיו, עם כל המשכת פעולותיו, עם כל יצוריו, עם כל הזעף, עם כל אש התבערה, עם כל הכבדות, העפריות, השגעון, עם כל התהפוכות והזרות שלו, על הכל נהרה מופיעה. כמה גדול ונשגב הוא אור החיים של התגלות התורה, וכמה נשגב ואדיר הוא הפועל העז, הדבק באור תורה, בין בנפש, בין בעולם ומלאו, הרי הוא כובש, מדרוך, מלמד ומעדן, והכל שבים לו לאוהבים, ובקרב הכל רוח שכל מופיע. ואתה העצלות, הרשעה והעזות בעצמה הרי היא מתרוממת, מתפתחת ממוסרותיה, ותוכן המטרה הגנוזה בנקודתה הפנימית, ביסוד צורך התהוותה, מתגלה עליה, והזריות, האהבה וההכנעה המהוגנה, פורחות דוקא על ידי כחותיהם, אלפי רבבות חילי אורות מחשכים הללו מתעדרים, חשכים הללו מתעדרים ונופלים, המתנשאים ללא צדק פורחים ונאפסים, נשפים ונאפסים, ורוח טהור מיסוד חידוש העולם, של שמת היצירה מקיף וחודר. עם המלך במלאכתו ישבו צדיקים נמלך בכריאת עולמו, והמלכה זו עושה היא את מהלכה, פועלת את ערכיה, נבעימת דודים היא מתגלה לידידים, בחזירה עליונה, הנה באה ונהייתה, דבר ד' יקום לעולמים.</p>	<p>הטוב הכללי כג (אורה"ק ב עמ' תצה-תצו)</p> <p>התצלול הרע <i>אלוף</i></p> <p>המציאות בהתהוותה וקיומה הרי היא קשורה בהעליוניות של המקוריות המציאותית. לא שטחיות, לא צללים, ולא כחות חלקיים הם עושים את התוכן המציאותי, כי אם הופעת העצמיות, לשד היש, מעמק ההויה, משרש פנימיותה, כמו הוא המקור משמש ההתהוות הנשמית, אושר הנשמות. אימון הרצון, החינוך הרוחני של האדם וכל היש המרגיש, המחשב, מוכרח הוא להיות נשאב משרש המקוריות העליונה. העילוי יבא על ידי השגרה של קודש עליון, על ידי הודעה והקראה של שם ד' במילואו. או יהפך <i>אלוף</i> הרע שבמציאות, השולט בכחו העור והפראי בגופניות, בחומריות האדם וכל החי, בעולמים הגולמיים, בכחות הסוערים ופועלים בהגלמה והכללה, באי ידיעה להפלות בין טוב לרע, ובקישור עם שאיפת רע, התנשאות עצמית, התפשטות חיל ושטף, מבלי הבט אל הישר, הצדק, המטרה העדינה, כשהמקוריות העליונה תזיל עליה פלגיה הרחבים. והפלגים הללו מוחשפים ועומדים הם מאורה של תורה, מההתגלות של יסוד ההויה, בקדימת הארת מטרתה האידיאלית, הכוללת את כל התכנית, גם את יסוד הרע והפרא שביש, עם כל חכסיו, עם כל המשכת פעולותיו, עם כל יצוריו, עם כל הזעף, עם כל אש התבערה, עם כל הכבדות, העפריות, השגעון, עם כל התהפוכות והזרות שלו, על הכל נהרה מופיעה. כמה גדול ונשגב הוא אור החיים של התגלות התורה, וכמה נשגב ואדיר הוא הפועל העז, הדבק באור תורה לשמה, את החמור הרע, של הרשעה, את השור והכלב, בין בגופניות העצמות, בין בעולם ומלאו, הרי הוא כובש, מדרוך, מלמד ומעדן, והכל שבים לו לאוהבים, ובקרב הכל רוח שכל מופיע. ואתה העצלות, הרשעה והעזות בעצמה הרי היא מתרוממת, מתפתחת ממוסרותיה, ותוכן המטרה הגנוזה בנקודתה הפנימית, ביסוד צורך התהוותה, מתגלה עליה, והזריות, האהבה וההכנעה המהוגנה, פורחות דוקא על ידי כחותיהם, אלפי רבבות חילי אורות מחשכים הללו מתעדרים, חשכים הללו מתעדרים ונופלים, המתנשאים ללא צדק פורחים ונאפסים, נשפים ונאפסים, ורוח טהור מיסוד חידוש העולם, של שמת היצירה מקיף וחודר. עם המלך במלאכתו ישבו צדיקים נמלך בכריאת עולמו, והמלכה זו עושה היא את מהלכה, פועלת את ערכיה, נבעימת דודים היא מתגלה לידידים, בחזירה עליונה, הנה באה ונהייתה, דבר ד' יקום לעולמים.</p>
<p>שמונה קבצים ז קנט, קנח</p> <p>האדם בכל מהותו, באופיו ומאוייו, איננו עומד בזה העולם העתיד, שיתגלה בו אור המשוה את הטוב ואת הרע, כי אם בעולם ההווה, וגם העתיד הקרוב, שהטוב והרע בהם הם שני ערכים שונים ומתנגדים מן הקצה אל הקצה, על כן הוא אחוז במוסרות המוסר והדרך המובילה את כל יחיד, ואת הכלל כולו, אל העולם הגדול של הטוב המוחלט שערכי ההבדלה שבין טוב לרע מתבטלים בו מרוב טובו ותגבורת שפעת חייו האדירים, הוא מפולש דוקא דרך אלה העולמים, ההויה והעתיד המתחסס אליו, שבהם הקיים מובדלים, ומתוככם בא הכל אל האורה העליונה של ההשויה. ודרך חיים תוכחות מוסר. רק התשובה היא ההערכה שעל ידה נעשה האדם, וכל היש, מוצב כולו בעתיד המאושר הרחוק, חיי העולם הבא במילואם, ושם באמת הטוב והרע משתוים. והתסיסה של הרע, המתפרץ ומתעודד לערכי הטוב, באותה המהירות הנפלאה, מכשירתו לתוכן מרומם מאד, וזדונו מתהפכות לזכיות. מקור הספקנות על דבר הערך החיובי של הטוב והרע המוסרי, נובע הוא מהסקירה הפנימית הגנוזה בנשמה, הצופה אל העתיד הרחוק, הכולל כל, שמושגו הוא כלילות הטוב בצורה עליונה, העוקרת את כל תוכן רע מיסודו, ונמצאת כל מעשה וכל מפעל וכל תנועה שנעשה</p>	<p>הטוב הכללי כג (אורה"ק ב עמ' תצט-תק)</p> <p>הצתי האלף הרחוק</p> <p>האדם בכל מהותו, באופיו ומאוייו, איננו עומד בזה העולם העתיד, שיתגלה בו אור המשוה את הטוב ואת הרע, כי אם בעולם ההווה, וגם העתיד הקרוב, שהטוב והרע בהם הם שני ערכים שונים ומתנגדים מן הקצה אל הקצה, על כן הוא אחוז במוסרות המוסר והדרך המובילה את כל יחיד, ואת הכלל כולו, אל העולם הגדול של הטוב המוחלט, שערכי ההבדלה שבין טוב לרע מתבטלים בו, מרוב טובו ותגבורת שפעת חייו האדירים, הוא מפולש דוקא דרך אלה העולמים, ההויה והעתיד המתחסס אליו, שבהם הקיים מובדלים, ומתוככם בא הכל אל האורה העליונה, של ההשויה. ודרך חיים תוכחות מוסר. רק התשובה היא ההערכה שעל ידה נעשה האדם וכל היש מוצב כולו בעתיד המאושר הרחוק, חיי העולם הבא במילואם, ושם באמת הטוב והרע משתוים. והתסיסה של הרע, המתפרץ ומתעודד לערכי הטוב, באותה המהירות הנפלאה, מכשירתו לתוכן מרומם מאד, וזדונו מתהפכות לזכיות. מקור הספקנות על דבר הערך החיובי של הטוב והרע המוסרי נובע הוא מהסקירה הפנימית הגנוזה בנשמה, הצופה אל העתיד הרחוק, הכולל כל, שמושגו הוא כלילות הטוב בצורה עליונה, העוקרת את כל תוכן רע מיסודו, ונמצאת כל מעשה וכל מפעל וכל תנועה שנעשה</p>

	<p>שנעשה בעולם, הכל עולה ליסוד הטוב. ואחרי הזיכרון והסרת הסיגים יאיר התוכן הטוב של אור החיים שבכל המפעלים כולם, באין הברדל כלל בין צדק לרשע, בין טוב לרע, כי אין שטן ואין פגע, רק טוב מוחלט באמת. ועמך כולם צדיקים, יאמר על כללות ההויה כולה, שיסוד יסודה הוא כנסת ישראל, בעומק תמציותה.</p>		
604	<p>הטוב הכללי כד (אורה"ק ב עמ' תקא-תקב) 33 ס'ת הטוב הצתי?</p> <p>גדולתה של הצדקות וחדותה הפנימית תלויה היא במה שהיא מוכשרת להיות צופיה את הטוב העתידי. אין הזמנים חוצצים בפניה, כל העובר הרי הוא קצף על פני מים, וכל הרע והכיעור המקצר את הדעת הכל עובר הוא. הנצח הוא מובטח אל הכלל כולו, והטוב המוחלט הוא מלא עולם גם בהוה, ומוכן להתבלט ביותר בכמה שדרות בעתיד. ההתפתחות, שרגילה היא להיות נשואה על כל לשון, כשהיא מרחבת את תכנה, הרי היא מקור של כל צדקות ישרות וקדושה, והיא משרה את הנועם האלהי על כל נשמה. החשבון הוא פשוט, מאחר שהכל מתפתח לטובה, אם כן הכל מתעלה, ובכן הכל מתוקן לסעודה, ולטוב הגמור, והרי שביעת הרצון מהמציאות היא גלויה, וחסד עליון הולך הוא וניצוק בכל מילואה של הנשמה. וזו היא מגמת מדת הטוב של צדיקים, שממלאים אהבת ד', ואהבת העולם והבריות כולן. ומדת הטוב והחסד, כשמתגברת בלבו של צדיק יסוד עולם, היא מגיעה באורה עד עומק העתיד היותר רחוק, עד עולם התיקון היותר עליון, שכל מר יומתק וכל רע יהפך לטוב, וכל חשך לאור. והוא מתעלה על כל המעשים ועל כל סדרי העולם שבהוה, שמדת הדין מעכבת ועוצרת את הטוב, שלא יתפשט בכל מילואו, אבל הצדיק הטוב הוא לעולם מתגבר על כל, ודבק הוא במדת טובו, שהיא מדת הטוב העליון, המתגלה לו תמיד מהאור הגנוז לצדיקים לעתיד לבוא, שמעמקי טובו הוא מה שלא יצדק להשפיע את טובם בהתרחבות גדולה, כפי חשק הטוב בפנימיותו, להיות טוב ומטיב לרעים ולטובים. כשמדת הטוב העליונה מתגברת בתוך הלב, שאז האדם הוא מלא חסד וסליחה, אין לעכב את המהלך הקדוש הזה בשום רעיון אחר, המצמצם את הטוב ואת החסד, כי מרגעי אורה אלו רוח הקודש מתפשטת בעולם, ומהטוב המוחלט, המזורז בנשמה אחת במדה גדולה, הנשמות כולן, הקטנות עם הגדולות, הרחוקות והקרובות, מתמתקות.</p>		
605	<p>הטוב הכללי כה (אורה"ק ב עמ' תקג-תקד) 34 ס'ת הצתי?</p> <p>העדינות הנפשית היא מרגילה את האדם להביט את הבטת חייו ואידיאליו למרחוק, להיות מאושר באושר העולם שיבא, אחר שיתנתק לגמרי. אריכות הזמן אינו חוצץ כלל בעד הנפש העדינה. המנוחה האידיאלית שואלת על המציאות המגמתית, כיון שהיא מוצאה מטרה רוממה בכללות ההויה, כבר היא מלאה אושר פנימי, ומנוחתה האצילית רכושה היא לה. טהרה מדותית ומעשית צריך האדם כדי שלא תעוכר ההופעה השכלית שלו, למען יוכל להרגיש יפה את עדן העתיד. וזאת הטהרה היא הגורמת שיסוד עולם הבא נעוץ הוא באושר של תחית המתים. הבטחון בישועת ד' הכללית שיעשה לעולמו, רק היא היא הממתקת את כל החיים כולם, ואין השמחה נפרעת כלל ממה שאין היחיד ביחש לאושר הגדול ההוא. מלא חפץ לב הוא בידעו שהטובה עתידה לבוא, שהעולם הוא מתוקן לאושר, שהמציאות כדאית היא להברא. לולא האמנתי לראות בטוב ד' בארץ חיים, למה נקוד על לולא, למה דוד לפני הקב"ה, יודע אני שאתה משלם שכר טוב לצדיקים לעתיד לבא, אבל איני יודע אם יהיה חלקי עמהם. ובכל זאת הוא מאושר אשר ודאי, אושר הבא מתוך שאיפה אצילית, את התיאוריה הכללית.</p>		
606	<p>הטוב הכללי כו (אורה"ק ב עמ' תקד) 35 ס'ת הצתי מהו?</p> <p>כפי האוטם הגופני, ככה אין אדם יכול לשאוב נחת ותנחומים מהעתידי המאושר של העולם, ולפי הפירוד הנפש אינו יכול לחוש את אותו האושר העתידי, כי באמת הרי הוא הוה, כי האור האלהי לעולם הרי הוא במילואו וטובו, אם כן העולם ולמעלה ממנו מאושר, הכל טוב. ואין לא ישמח ויעלוז כל יש ברוב העונג, הברו הטוב, שכל מה שהוא חוץ לו ומשולל מטובו אינו נחשב לקלפת השום ולאפס ממש. וגם זה היש הדמיוני משולל הטוב אינו כי אם נושא להבלטת אור הטוב, ברוח יותר בולט, יותר חסון ויותר רענן.</p>		
<p>בעולם, הכל עולה ליסוד הטוב. ואחרי הזיכרון והסרת הסיגים, יאיר התוכן הטוב של אור החיים שבכל המפעלים כולם, באין הברדל כלל בין צדיק לרשע, בין טוב לרע, כי אין שטן ואין פגע, רק טוב מוחלט באמת. ועמך כולם צדיקים יאמר על כללות ההויה כולה, שיסוד יסודה הוא כנסת ישראל בעומק תמציותה.</p>	<p>שמונה קבצים א תקיא, תקסג, תקסב</p> <p>גדולתה של הצדקות וחדותה הפנימית, תלויה היא במה שהיא מוכשרת להיות צופיה את הטוב העתידי. אין הזמנים חוצצים בפניה. כל העובר הרי הוא קצף על פני מים, וכל הרע והכיעור המקצר את הדעת הכל עובר הוא. הנצח הוא מובטח אל הכלל כולו, והטוב המוחלט הוא מלא עולם גם בהוה, ומוכן להתבלט ביותר בכמה שדרות בעתיד. ההתפתחות, שרגילה היא להיות נשואה על כל לשון, כשהיא מרחבת את תכנה, הרי היא מקור של כל צדקות ישרות וקדושה, והיא משרה את הנועם האלהי על כל נשמה. החשבון הוא פשוט, מאחר שהכל מתפתח לטובה, אם כן הכל מתעלה, ובכן הכל מתוקן לסעודה ולטוב הגמור. והרי שביעת הרצון מהמציאות היא גלויה, וחסד עליון הולך הוא וניצוק בכל מילואה של הנשמה. וזו היא מגמת מדת הטוב של צדיקים, שממלאים אהבת ד', ואהבת העולם והבריות כולן. ומדת הטוב והחסד, כשמתגברת בלבו של צדיק יסוד עולם, היא מגיעה באורה עד עומק העתיד היותר רחוק, עד עולם התיקון היותר עליון, שכל מר יומתק וכל רע יהפך לטוב, וכל חשך לאור. והוא מתעלה על כל המעשים ועל כל סדרי העולם שבהוה, שמדת הדין מעכבת ועוצרת את הטוב, שלא יתפשט בכל מילואו, אבל הצדיק הטוב הוא לעולם מתגבר על כל, ודבק הוא במדת טובו, שהיא מדת הטוב העליון, המתגלה לו תמיד מהאור הגנוז לצדיקים לעתיד לבוא, שמעמקי טובו הוא מה שלא יצדק להשפיע את טובם בהתרחבות גדולה, כפי חשק הטוב בפנימיותו, להיות טוב ומטיב לרעים ולטובים. כשמדת הטוב העליונה מתגברת בתוך הלב, שאז האדם הוא מלא חסד וסליחה, אין לעכב את המהלך הקדוש הזה בשום רעיון אחר, המצמצם את הטוב ואת החסד, כי מרגעי אורה אלו רוח הקודש מתפשטת בעולם, ומהטוב המוחלט המזורז בנשמה אחת במדה גדולה, הנשמות כולן, הקטנות עם הגדולות, הרחוקות והקרובות, מתמתקות.</p>	<p>שמונה קבצים ה צג-צד</p> <p>העדינות הנפשית היא מרגילה את האדם להביט את הבטת חייו ואידיאליו למרחוק, להיות מאושר באושר העולם שיבא אחר שיתנתק לגמרי. אריכות הזמן אינו חוצץ כלל בעד הנפש העדינה. המנוחה האידיאלית שואלת על המציאות המגמתית, כיון שהיא מוצאה מטרה רוממה בכללות ההויה, כבר היא מלאה אושר פנימי, ומנוחתה האצילית רכושה היא לה. טהרה מדותית ומעשית צריך האדם כדי שלא תעוכר ההופעה השכלית שלו, למען יוכל להרגיש יפה את עדן העתיד. וזאת הטהרה היא הגורמת שיסוד עולם הבא נעוץ הוא באושר של תחית המתים. הבטחון בישועת ד' הכללית שיעשה לעולמו, רק היא היא הממתקת את כל החיים כולם, ואין השמחה נפרעת כלל ממה שאין היחיד ביחש לאושר הגדול ההוא. מלא חפץ לב הוא בידעו שהטובה עתידה לבוא, שהעולם הוא מתוקן לאושר, שהמציאות כדאית היא להברא. לולא האמנתי לראות בטוב ד' בארץ חיים, למה נקוד על לולא, למה דוד לפני הקב"ה, יודע אני שאתה משלם שכר טוב לצדיקים לעתיד לבא, אבל איני יודע אם יהיה חלקי עמהם. ובכל זאת הוא מאושר אושר ודאי, אושר הבא מתוך שאיפה אצילית, התופסת תמיד את המציאות, את התיאוריה הכללית.</p>	<p>שמונה קבצים ו רמט</p> <p>כפי האוטם הגופני, ככה אין אדם יכול לשאוב נחת ותנחומים מהעתידי המאושר של העולם, ולפי הפירוד הנפש אינו יכול לחוש את אותו האושר העתידי, כי באמת הרי הוא הוה, כי האור האלהי לעולם הרי הוא במילואו וטובו, אם כן העולם ולמעלה ממנו מאושר, הכל טוב. ואין לא ישמח ויעלוז כל יש ברוב העונג, הברו הטוב, שכל מה שהוא חוץ לו ומשולל מטובו אינו נחשב לקלפת השום ולאפס ממש. וגם זה היש הדמיוני משולל הטוב אינו כי אם נושא להבלטת אור הטוב, ברוח יותר בולט, יותר חסון ויותר רענן.</p>

607	<p>הטוב הכללי כזו (אורה"ק ב עמ' תקה) הנצט הכללי</p> <p>מדין קל וחומר נלמד, שאם אותה נקודת הרע הצריכה להמצא בשיפוליה של ההויה כדי לבסס על ידה בסוף את כל אוצר הטוב, גורמת כל כך הרבה להאפיל את הנגהים העליונים, עד כדי המצאת הגבולים של השלילות וההעדרים בכל הערכים, הגשמיים והרוחניים, הנועם הטוב, שהוא קודם לכל, ומלא כל, מגמת כל ואחרית כל, כמה הוא חודר /מתפלש בכל היש. וכל מה שהאדם מסתכל יותר בקל וחומר זה, הרי הוא מתמלא בכל מילוי הטוב, ונשמחו מתעלה, ערכי החיים המוסריים והמעשיים שלו מתעלים, ומתעדרים על ידי אותו נועם הטוב, לחזות בנועם ד' ולבקר בהיכלו.</p>
608	<p>הטוב הכללי כח (אורה"ק ב עמ' תקו) השמה המקורית</p> <p>כשם שההויה המוחשית היא טבועה על התנועה התדירית, כן ההויה הרעיונית טבועה היא על השמחה הבלתי פוסקת, שמח הוא העולם, שמחה היא ההויה הפנימית כולה. מעכבים חלקיים משביתים תנועה חלקית, ומעכבים כדוגמתם בעולם הפנימי משביתים את השמחה. יורד הוא רוח החיים מתנועת שמחתו העצמית, על ידי ההשבתות של אסורו בעבודת החיים הטבעיים הגלמיים, משלים הוא את חוסר שמחתו בתקנות אושר, שהוא מצייירם לפי מצבו, הולך הרוח ומתגדל, ומכיר ביותר מדי גדלו את האפסיות שבתקנות הללו, ונקודת שמחתו יורדת, עד שהוא מתגדל כל כך, עד שהוא מכיר שאין כל סבה להשבתת השמחה המקורית, השמחה ההויית, שמחת מעון עולמים, ואיננו נזקק עוד לרקם ציורי תקנות נובלים. וצדיקים ישמחו יעלצו לפני ד' וישישו בשמחה.</p>
609	<p>הטוב הכללי כט (אורה"ק ב עמ' תקז) הנצט העליון</p> <p>העונג היותר גדול הוא מה שמתענגים על העונג של ד' מצד עצמו. זה תפיס ברעותא דליבא, אף על גב דלא תפיס בשום מחשבה. וכל מגמת השכליות התורניות והעבודות כולן, הן כדי לפתח שבילין לעונג בהיר עליון זה שאין קץ להעליונים שבו, ומדרגותיו אין להן תכלית וקץ. ובכל עת שהנשמה מצייירת נטף אחד מעדן עליון שבעליונים.¹⁶³ זה נעשית מדושנת עונג, ואור האהבה ממנו הוא נובע. ושיר השירים מיוסד על נקודה זו, המתגלה באהבה בתענוגים, שכל ערוני עולמים הם רק ניצוצים קלים מאור זוהר עדן נחלי תענוגיה. אשרי המחכה לאור עדן זה, עין לא ראתה אלהים זולתך, יעשה למחכה לו.</p>
610	<p>הטוב הכללי ל (אורה"ק ב עמ' תקח) הנצט האמרי</p> <p>המצב המאושר הוא המצב הנפשי, שנועם ד' ועונג אהבה ושיקוק עליון מופיע בתוך הנשמה במצב של מנוחה וקביעות. על בסיס זה הולך ומתרחב שפע הדעת, והענוגים העליונים הולכים ומתרחבים. משפע ברכה עליונה זו כל המדות מתמתקות, והנשמה הולכת ונעשית עדינה, וכל הנשמות כולן, וכל החיים וכל כחות ההויה, שיש להם שייכות להנשמה המאושרה הזאת, הולכות הן ומתברכות, ומתוך כך העולם כולו מתברך. להעמיד את העולם יותר ויותר במצב מאושר זה, צריכה הפוליטיקה כולה וכל חכמת החיים להתכוין. היותר קרוב לצעדי עליון אלה הוא ישראל, עם אשר ד' קרוב לו, וצדיקי ישראל צריכים לשום כל מעינם להמתיק, על ידי מתיקותם הפנימית, את הנשמות כולן של כל ישראל. זאת היא תוצאה היותר ישרה מהכוונות היותר שלמות של התפלה, ומפעלות היחודים.¹⁶⁴ המיוחדים לאנשי הסגולה, הנגשים אל ד' ונוהרים אל טובו. וחסידים ואנשי מעשה מצרפים זיו קדוש זה לשמחה של מצוה, להגשים את האור בחיים.</p>
611	<p>הטוב הכללי לא (אורה"ק ב עמ' תקט) הנצט הפעיל</p> <p>במחשבות הגדולות, הכלליות, מתגלה הנועם העליון של עולם הבא, אור הבינה, וברעיונות ועצות המוסר וההדרכה המדותית וכל פרטיה של תורה מתגלה זיו השלום, והשפעת הטוב המיסד עולם, ומכינו להיות עומד וחי בחיי היחיד ובחיי החברה, בחיי שעה ובחיי עולם, והיינו דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. וצדיקים הולכים תמיד מחיל אל חיל, מדרך לנתיב, ומטיילים מנתיב לדרך</p>

163. ככל הנראה, נקודה זו היא טעות הדפסה.

164. גם כאן יש טעות הדפסה וצריך לבוא פסיק במקום נקודה.

	<p>בעילויים, וטועמים את הנועם בכל עדניו, ומתענגים על רוב שלום, ועולים מן השלום, והמנוחה שבאה לרגליו, אל הנועם, ומרבים נועם בעולם הרוחני ובחיי הנשמות, ושלום בעולם המעשה ובחיי הגויות. ולא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, ומה מונח בתוך הכלי ההוא, עצם הברכה, ומה היא עצם הברכה זהו הנועם, ברכת משה שברך את עושי המשכן, כאשר הביאו אליו, וראה שעשו ככל אשר צוה ד' אותו, ומה ברכה ברכם, ויהי נעם ד' אלהינו עלינו, וכן אמר להם, יהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידיכם. והיא שכינה העליונה, אוצר הנועם, רחובות הנהר, מקור התורה, בכל נועמה. הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים.</p>
612	<p>הטוב הכללי לב (אורה"ק ב עמ' תקי) כל המתעורר בעולם מדור דורים עד אחרית, הכל הוא חלקי שאיפות וחלקי הכרות, שהולכות ומצטרפות ליצירה שלמה. עד שלא באה הצורה המשלימה, המכנסת את הכל אל שלמותה, יש בהם טוב ורע, אמת ושקר, טומאה וטהרה, קודש וחול. אבל כשיופיע האור של ההתאחדות הכוללת, שיהיה מבורר כל אלה השאיפות וחלקי ההכרות למה הן באות, אז הכל יוכר לטוב, לאמת, לטהרה, ולקודש, עולם שכולו שבת, שכולו טוב.</p>
<p>בעילויים, וטועמים את הנועם בכל עדניו, ומתענגים על רוב שלום, ועולים מן השלום, והמנוחה שבאה לרגליו, אל הנועם, ומרבים נועם בעולם הרוחני ובחיי הנשמות, ושלום בעולם המעשה ובחיי הגויות. ולא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום. ומה מונח בתוך הכלי ההוא, עצם הברכה, ומה היא עצם הברכה, זהו הנועם, ברכת משה שברך את עושי המשכן, כאשר הביאו אליו, וראה שעשו ככל אשר צוה ד' אותו, ומה ברכה ברכם, ויהי נעם ד' אלהינו עלינו, וכן אמר להם, יהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידיכם. והיא שכינה העליונה, אוצר הנועם, רחובות הנהר, מקור התורה, בכל נועמה. הנחמדים מזהב ומפז רב, ומתוקים מדבש ונפת צופים.</p>	<p>שמונה קבצים א רפו כל המתעורר בעולם מדור דורים עד אחרית, הכל הוא חלקי שאיפות וחלקי הכרות, שהולכות ומצטרפות ליצירה שלמה. עד שלא באה הצורה המשלימה, המכנסת את הכל אל שלמותה, יש בהם טוב ורע, אמת ושקר, טומאה וטהרה, קודש וחול. אבל כשיופיע האור של ההתאחדות הכוללת, שיהיה מבורר כל אלה השאיפות וחלקי ההכרות למה הן באות, אז הכל יוכר לטוב, לאמת, לטהרה, ולקודש. עולם שכולו שבת, שכולו טוב.</p>

2.7 התעלות העולם

מס'	הפסקות באורה"ק ב (מהר" תשכ"ד)	הפסקות במקורן
613	<p>התעלות העולם א (אורה"ק ב עמ' תקטו-תקטז) קט התעלות העולם בחזיון כל כח הולך ומתעלה, אין מהלכו לבטלה, כי אם עילוי הוא לו. וערך יש להעילוי בין מצד עצמו, בין מצד צירופו אל הישים האחרים. את התוכיות העצמית של כל מצוי וכל כח ודאי אין אנו מכירים, ויכולים אנו לצייר, כי גם במקום האילמות הגמורה הנראית לנו, שם בפנים חיים מפכים. כל מה שיש בכל אטם, ובכל מה שהוא קטן מהם, בכל ניד כל דהו, קל וחומר בכל דומם מצויר בצורה, בכל דבר משוכלל איזה שכלול, וקל וחומר עוד יותר בכל האורגנים, בכל צמח, ובכל חי למינהו, הכל הולך ושוטף, הכל מתעלה. חילוף הצורות לא במעגל טובה הוא לבדו, כי אם גם בקו עולה, שאין קץ לעליותיו. וכל חודר פנימי, כל משורר נאמן, כל מקשיב ברוח הקודש פוגש הוא את כל היש בעליותיו, וקל וחומר לאדם, וכל שכן ללאומים ונשמותיהם, ועל אחת כמה וכמה לעולמים שלמים, ובכל תוקף ויתרון לכללות כל העולמים וההויות, העליות הולכות בלא הרף, בכל עולה, גם הירידות עליות הנה בפנימיות. ולפי התום והיושר, ולפי איוון החכמה והמשרים, הקדושה והדבקות האלהית הטהורה, לפי רום הנשמה ועז חביונה, ככה מוקשב הוא קול העולים, קול קולי קולות של עולמים עולים, עולים בהיותם, עולים בכנינם, עולים בשכלולם, עולה פנימיות חיתם גם בחרבנם ונתוצם, הכל עולה, הכל מצטרף ומזדכך, הכל נותן פאר לחי העולמים. וקשב תהלה זו ישראל קושבי, עם כל העולמים הרי הוא עולה, חיות שרפים ואופני קדש הם חבריו, עמם, עם כולם יחד, גאון ד' ישא. הרוח החיה בתולדתו, בעומק נשמתו, המתראה בתורתו, באמונתו, בכל נפלאות עולם אשר חזו עיניו ואשר עוד יחזו, ריכוז כל מלא עלית עולמי עולמים הוא. עם זו יצרתי לי תהלתי יספור.</p>	<p>שמונה קבצים ה קיה בחזיון כל כח הולך ומתעלה, אין מהלכו לבטלה, כי אם עילוי הוא לו. את התוכיות העצמית של כל מצוי וכל כח, ודאי אין אנו מכירים, ויכולים אנו לצייר כי גם במקום האילמות הגמורה הנראית לנו, שם בפנים חיים מפכים. וערך יש להעילוי, בין מצד עצמו, בין מצד צירופו אל הישים האחרים. כל מה שיש בכל אטם, ובכל מה שהוא קטן מהם, בכל ניד כל דהו, קל וחומר בכל דומם מצויר בצורה, בכל דבר משוכלל איזה שכלול, וקל וחומר עוד יותר בכל האורגנים, בכל צמח, ובכל חי למינהו, הכל הולך ושוטף, הכל מתעלה. חילוף הצורות לא במעגל טובה הוא לבדו, כי אם גם בקו עולה, שאין קץ לעליותיו. וכל חודר פנימי, כל משורר נאמן, כל מקשיב ברוח הקודש, פוגש הוא את כל היש בעליותיו, וקל וחומר לאדם, וכל שכן ללאומים ונשמותיהם, ועל אחת כמה וכמה לעולמים שלמים, ובכל תוקף ויתרון לכללות כל העולמים וההויות. העליות הולכות בלא הרף בכל עולה, גם הירידות עליות הנה בפנימיות. ולפי התום והיושר, ולפי איוון החכמה והמשרים, הקדושה והדבקות האלהית הטהורה, לפי רום הנשמה ועז חביונה, ככה מוקשב הוא קול העולים, קול קולי קולות של עולמים עולים, עולים בהויותם, עולים בכנינם, עולים בשכלולם, עולה פנימיות חיתם גם בחרבנם ונתוצם. הכל עולה, הכל מצטרף ומזדכך, הכל נותן פאר לחי העולמים. וקשב תהלה זו ישראל קושבי, עם כל העולמים הרי הוא עולה, חיות שרפים ואופני קדש הם חבריו, עמם, עם כולם יחד, גאון ד' ישא. הרוח החיה בתולדתו, בעומק נשמתו, המתראה בתורתו, באמונתו, בכל נפלאות עולם אשר חזו עיניו ואשר עוד יחזו, ריכוז כל מלא עלית עולמי עולמים הם. עם זו יצרתי לי תהלתי יספור.</p>
614	<p>התעלות העולם ב (אורה"ק ב עמ' תקיז) התעלות העולם ב ההופעה שבאה לאדם, לחוש על ידה את היצירה, לא כדבר שכבר נגמר ונעשה, אלא כדבר שהוא תמיד מתהווה, מתעלה, מתפתח ומתרום, זו היא שמעלה אותו מתחת השמש למעלה מן השמש, ממקום שאין כל חדש, למקום שאין כל ישן, שהכל מתחדש, ששמת שמים וארץ הוה בו, כיום שנבראו בו. ועל ידי אספקלריא בהירה זו מביטים בכל העולמות, ובהתולדה הכללית והאנושית, בגורל החיים של כל יצור, ובכל המאורעות של כל הזמנים. ויום שכולו שבת, שבו מאירה מנוחת העולמים, הוא יום שהחידוש השופע תדיר היא תכונת יצירתו, שאינו צריך גמר ותכלית. כי חמדת ימים הוא, כליל תפארת, מקור כל הברכות.</p>	<p>שמונה קבצים ד קכו ההופעה שבאה לאדם, לחוש על ידה את היצירה לא כדבר שכבר נגמר ונעשה, אלא כדבר שהוא תמיד מתהווה, מתעלה, מתפתח ומתרום, זו היא שמעלה אותו מתחת השמש למעלה מן השמש, ממקום שאין כל חדש למקום שאין כל ישן, שהכל מתחדש, ששמת שמים וארץ הוה בו כיום שנבראו בו. ועל ידי אספקלריא בהירה זו מביטים בכל העולמות, ובהתולדה הכללית והאנושית, בגורל החיים של כל יצור, ובכל המאורעות של כל הזמנים. ויום שכולו שבת, שבו מאירה מנוחת העולמים, הוא יום שהחידוש השופע תדיר היא תכונת יצירתו, שאינו צריך גמר ותכלית, כי חמדת ימים הוא, כליל תפארת, מקור כל הברכות.</p>

	<p>העליה היותר עליונה, עד עלותה למקורה בסתר עליון. בצורה זו מובנת היא יפה המציאות בכל צורותיה. מובן הוא, שיש כח עליון הרודה בה להעלותה, שכבר הוחל מאז בהיותה במקורה לפני ירידתה. וההתפתחות המורגשת מלמטה למעלה הוא החזיון של צעדי התשובה של המצוי כולו. ההויה ירדה בתחילה, משמי מרומה עד עמקי עמקיה, ומתוך כך היא מוכנת לעלות מכל ירידותיה אל מקור שרשה. וכשם שעליה בהדרגה אטית, כך ירידתה היתה דרגאית, והאורות העליונים הראשיים נתקו מעט מעט, מכללות אורם העליון בעליונים.</p>			
619	<p>התעלות העולם ז (אורה"ק ב עמ' תקכג) דרגות ההתעלות הדרגאיות כיצד הוא מהלך עליו העולם. האצילות העליונה כולה טוב, אחרי השתלשלות רבות בא מהות השכל, שתעודתו להיות מתפתח ומתעלה לאצילות עליונה, מטבע באמת וטוב מוחלט. אחר שיטביע השכל בעצמו את הטבע האצילי, ישליך הרבה מסגולותיו המוגבלות, כהשלכת השליא מן הולד אחרי צאתו לאויר העולם. ההרגשות מתעלות לעומת השכל, כדוגמא של השכל לעומת האצילות העליונה ממנו. ההרגשה כשהיא מתעלה לזיכוכ שכלי, מאבדת היא כמה מסגולות הגסות שבטבעה. וכן עומד המזג, והנטיית החמריות, לעומת ההרגשות הנשאות מהן. ודבר זה לא באדם לבדו נהוג אלא בעולם כולו, וההתעלות של הטבע היותר גס הולכת היא במסללה על ידי חילופי הערכים, מטבע למזג, וממזג לרגש, מרגש לשכל, משכל לאצילות. והרצון הטמיר של קדושי הרוח, הוא נאחו בחפץ התעלות הכל להאצילות העליונה, שהיא בעצמה גם כן עולה היא מעלות אין קץ, שהעין היותר חמושה במשקפים רוחניים מתעששת לראותם, אבל הזוהר הכללי של החשק היותר עליון פועל הוא את פעולת דפקיו על כל פעולה וכל הגה, על כל תנועה, וכל ניד חיים של החיים חיי אמת, והם שואבים את מהות חיהם מזיו העליון תמיד, ומעלים על ידי עלית תשוקתם את העולם כולו, ואת כל שיחו ושיגו, מדי עלותם.</p>			
620	<p>התעלות העולם ח (אורה"ק ב עמ' תקכד) הדרגות הדרגאיות שפעת החיים היציריים, ממקור החיים, הולכת ושופעת היא ליצירה העליונה, יצירת השכל, הטוב, והשירה, משתפלת היא דרגה אחר דרגה, עד שיוצרת את החמריות, נעשית טבעית קשה, חשוכה, קשורה לחק עפר, אבן וברזל. בדרגותיה אשר ירדה, זוכרת היא שפעה זו את אורה הראשון, משתוקקת היא לשוב לימי חסנה וזויה, פונה היא מטביעתה הירידית, ומפסקת מצעוד עוד צעדים בשפל, פונה היא לעלות, להיות מוארת מאור של מעלה, מהאור של מקור היותה. את השתלשלותה אבדה, כיון שפנתה למעלה, אין זה מהלך הזרם ההולך ויורד, אבל נתעשרה בעושר רוחני פנימי, מתחברת היא עם המאור העליון, השפעה של הוית הישות, הרוחני האצילי, השכלי, והמוסרי, הקדוש והמצוחצח. מהחיבור הנעלה מתחדשים אורות ונגהות רבות, יצירות נפלאות, שבהן מתגלה הכבוד הארצי עם השאיפה השמימית המנצחתה. נשמת האדם, בכל תגויה השונים, היא פרח רו עולם זה.</p>			
621	<p>התעלות העולם ט (אורה"ק ב עמ' תקכה) הצמחת ההופעה הדרגאית ההופעה היצירת הולכת היא במסלולה, החיים משתלשלים במדרגותיהם, הרצון שבהויה הולך ומתגלה גילוי אחר גילוי, התוכן של טוב הולך ומתרבה, וההארה האלהית דוחפתו להתפתח. הירידה של המצאת חיים רצוניים, דרגא אחר דרגא, מביאה עד שחוג חיים רצוניים שהם מלאים הירוס חמרי ורוחני מתגלה, ההופעה האלהית מסתלקת. תיכף כשהזוהמא הרגזנית לצד הירוס מתראה, והטבע נדחף הוא מכחותיו בסערה, המציאות המעשית נעשית גלמודה מבעלה היוצר באמצע הופעת אור החיים, והריחוק פועל לחולל תכונה של הויה שפלה, מכוערת ומקולקלת. הארה מעשית שוללת, מחוללת את העלמת ההופעה, שהיתה כבר מוכנת, מתגלה בחוג המציאות הפועלת העליונה, ומה שהיה מוכן להופיע בתוכן של טוב מופיע בתור אור של טוב בכלי, שגנוז בעצם עמקו סיג חזק מאד, אשר מירוק איום מעלהו אל מקור אורו. עשרה הרוגי מלכות, חלקם בחיים.</p>			
622	<p>התעלות העולם י (אורה"ק ב עמ' תקכו) השפירה העולמית עולם התוהו, ושבידותיו, ותיקוניו, מורים לנו, שעוצם הרצון לתיקון, לשכלול, להויה, שהם הטוב הגמור, פועל הוא בכח מלא מאד מאד. אין ההויה יכולה לקבל את כל עוצם הטוב של המהות העליון, אמיץ כח אין סוף. ההויה החלקית מתמסמסת מרוב הטוב,</p>			
<p>העליה היותר עליונה, עד עלותה למקורה בסתר עליון. בצורה זו מובנת היא יפה המציאות בכל צורותיה. מובן הוא שיש כח עליון הרודה בה להעלותה, שכבר הוחל מאז, בהיותה במקורה לפני ירידתה, וההתפתחות המורגשת מלמטה למעלה הוא החזיון של צעדי התשובה של המצוי כולו. ההויה ירדה בתחילה משמי מרומה עד עמקי עמקיה, ומתוך כך היא מוכנת לעלות מכל ירידותיה אל מקור שרשה. וכשם שעליה בהדרגה אטית, כך ירידתה היתה דרגאית, והאורות העליונים הראשיים נתקו מעט מעט מכללות אורם העליון בעליונים.</p>	<p>שמונה קבצים א תקמו כיצד הוא מהלך עליו העולם. האצילות העליונה כולה טוב. אחרי השתלשלות רבות, בא מהות השכל, שתעודתו להיות מתפתח ומתעלה לאצילות עליונה, מטבע באמת וטוב מוחלט. אחר שיטביע השכל בעצמו את הטבע האצילי, ישליך הרבה מסגולותיו המוגבלות, כהשלכת השליא מן הולד אחרי צאתו לאויר העולם. ההרגשות מתעלות לעומת השכל, כדוגמא של השכל לעומת האצילות העליונה ממנו. ההרגשה, כשהיא מתעלה לזיכוכ שכלי, מאבדת היא כמה מסגולות הגסות שבטבעה. וכן עומד המזג והנטיית החמריות לעומת ההרגשות הנשאות מהן. ודבר זה לא באדם לבדו נהוג, אלא בעולם כולו. וההתעלות של הטבע היותר גס הולכת היא במסללה על ידי חילופי הערכים, מטבע למזג, וממזג לרגש, מרגש לשכל, משכל לאצילות. והרצון הטמיר של קדושי הרוח, הוא נאחו בחפץ התעלות הכל להאצילות העליונה, שהיא בעצמה גם כן עולה היא מעלות אין קץ, שהעין היותר חמושה במשקפים רוחניים מתעששת לראותם. אבל הזוהר הכללי של החשק היותר עליון, פועל הוא את פעולת דפקיו על כל פעולה וכל הגה, על כל תנועה, וכל ניד חיים של החיים חיי אמת, והם שואבים את מהות חיהם מזיו העליון תמיד, ומעלים על ידי עלית תשוקתם את העולם כולו, ואת כל שיחו ושיגו, מדי עלותם.</p>	<p>שמונה קבצים א רצ שפעת החיים היציריים, ממקור החיים, הולכת ושופעת היא ליצירה העליונה, יצירת השכל, הטוב והשירה, משתפלת היא דרגה אחר דרגה, עד שיוצרת את החמריות, נעשית טבעית, קשה, חשוכה, קשורה לחק עפר, אבן וברזל. בדרגותיה אשר ירדה, זוכרת היא שפעה זו את אורה הראשון, משתוקקת היא לשוב לימי חסנה וזויה, פונה היא מטביעתה הירידית, ומפסקת מצעוד עוד צעדים בשפל, פונה היא לעלות, להיות מוארת מאור של מעלה, מהאור של מקור היותה. את השתלשלותה אבדה, כיון שפנתה למעלה, אין זה מהלך הזרם ההולך ויורד, אבל נתעשרה בעושר רוחני פנימי, מתחברת היא עם המאור העליון, השפעה של הוית הישות, הרוחני האצילי, השכלי, והמוסרי, הקדוש והמצוחצח. מהחיבור הנעלה, מתחדשים אורות ונגהות רבות, יצירות נפלאות, שבהן מתגלה הכבוד הארצי עם השאיפה השמימית המנצחתה. נשמת האדם בכל תגויה השונים, היא פרח רו עולם זה.</p>	<p>שמונה קבצים א שב ההופעה היצירת הולכת היא במסלולה, החיים משתלשלים במדרגותיהם, הרצון שבהויה הולך ומתגלה גילוי אחר גילוי, התוכן של טוב הולך ומתרבה, וההארה האלהית דוחפתו להתפתח. הירידה של המצאת חיים רצוניים, דרגא אחר דרגא, מביאה עד שחוג חיים רצוניים, שהם מלאים הירוס חמרי ורוחני, מתגלה. ההופעה האלהית מסתלקת, תיכף כשהזוהמא הרגזנית לצד הירוס מתראה, והטבע נדחף הוא מכחותיו בסערה, המציאות המעשית נעשית גלמודה מבעלה היוצר באמצע הופעת אור החיים, והריחוק פועל לחולל תכונה של הויה שפלה, מכוערת ומקולקלת. הארה מעשית שוללת, מחוללת את העלמת ההופעה שהיתה כבר מוכנת, מתגלה בחוג המציאות הפועלת העליונה, ומה שהיה מוכן להופיע בתוכן של טוב, מופיע בתור אור של טוב בכלי, שגנוז בעצם עמקו סיג חזק מאד, אשר מירוק איום מעלהו אל מקור אורו. עשרה הרוגי מלכות חלקם בחיים.</p>	<p>שמונה קבצים א רמד עולם התוהו ושבידותיו ותיקוניו, מורים לנו, שעוצם הרצון לתיקון, לשכלול, להויה, שהם הטוב הגמור, פועל הוא בכח מלא, מאד מאד. אין ההויה יכולה לקבל את כל עוצם הטוב של המהות העליון, אמיץ כח אין סוף. ההויה החלקית מתמסמסת מרוב הטוב,</p>

	<p>מעוצם החיים, משתברת היא מרוב שאיפתה. אבל לא מפני זה יחדל הטוב הנשא לעשות את דרכו, הוא חוזר ובונה אחר השבירה, והבנין המתוקן עולה יפה יפה, באין ערוך ליקרתו. וכל כך מרובה היא מדה טובה ממדת פורענות, עד שכדאי לסבול את כל יסורי השבירה, את כל קלקולי הריסה, רק שיצאו עולמים משוכללים כאלה, שנושאים בכחם עושר חיים כזה, שהוא מצד עצמם למעלה מכחם. ואין המהווה העליון בוחר בדרך מדודה ומצומצמת, כדי שיעור היכולת של ההויה, שאם כן היה הטוב מוגבל לא לפי עוצם עו חיי היוצר כל, אלא לגמרי לפי תנאי היצירה החלושה.</p>	<p>מעוצם החיים, משתברת היא מרוב שאיפתה. אבל לא מפני זה יחדל הטוב הנשא לעשות את דרכו, הוא חוזר ובונה אחר השבירה, והבנין המתוקן עולה יפה יפה, באין ערוך ליקרתו. וכל כך מרובה היא מדה טובה ממדת פורענות, עד שכדאי לסבול את כל יסורי השבירה, את כל קלקולי הריסה, רק שיצאו עולמים משוכללים כאלה, שנושאים בכחם עושר חיים כזה, שהוא מצד עצמם למעלה מכחם. ואין המהווה העליון בוחר בדרך מדודה ומצומצמת, כדי שיעור היכולת של ההויה, שאם כן היה הטוב מוגבל, לא לפי עוצם עו חיי היוצר כל, אלא לגמרי לפי תנאי היצירה החלושה.</p>
623	<p>התעלות העולם יא (אורה"ק ב עמ' תקכז) <i>התעלות העולם יא</i></p> <p>למה באה השבירה. לפי שהאלהות נותנת היא לפי כחה, והמקבל מוגבל הוא, אם כן תהיה הטובה מוגבלת, על כן נותן הוא הטובה בלא שעור, לפי מדתו, ותהיה אלהית בלתי גבולית, ואף על פי שלא יוכל המקבל הנברא לקבל, כי אם כשישבר לגמרי. ויבנה בתשוקתו לשוב למקורו הבלתי גבולי, להתאחד באלהות, ובוה יעשה הנברא את עצמו, ויהיה במדרגת השלמות של בורא, ויתעלה ממעל לגבול של נברא, מה שלא היה אפשר בלא שפעת רב טוב למעלה ממדרגת אפשרות קבלתו, שהיה תמיד רק במדרגת נברא, ולא במעלת בורא כלל.</p>	<p>שמונה קבצים א תסב</p> <p>למה באה השבירה? לפי שהאלהות נותנת היא לפי כחה, והמקבל מוגבל הוא, אם כן תהיה הטובה מוגבלת, על כן נותן הוא הטובה בלא שעור, לפי מדתו, ותהיה אלהית, בלתי גבולית, ואף על פי שלא יוכל המקבל הנברא לקבל כי אם כשישבר לגמרי, ויבנה בתשוקתו לשוב למקורו הבלתי גבולי, להתאחד באלהות. ובוה יעשה הנברא את עצמו, ויהיה במדרגת השלמות של בורא, ויתעלה ממעל לגבול של נברא, מה שלא היה אפשר בלא שפעת רב טוב למעלה ממדרגת אפשרות קבלתו, שהיה תמיד רק במדרגת נברא, ולא במעלת בורא כלל.</p>
624	<p>התעלות העולם יב (אורה"ק ב עמ' תקכז) <i>התעלות העולם יב</i></p> <p>אצל האלהות, הזמן הוא נצחי, על כן איננו זמן, מכל מקום אינו אובד שום יתרון שיש לזמן באשר הוא זמן. הגבול הוא באין סוף וממילא איננו גבול, ומכל מקום איננו אובד את היתרון שיש לגבול באשר הוא גבול. השינוי הוא שינוי, ומכל מקום איננו אובד את היתרון שיש לשינוי. ואנו יכולים לדבר בהשגת אלהות מה שאנו משיגים מצד הזמן הגבול והשינוי, ואנו יודעים שהדבור הוא מצד הנצח האין סוף והשינוי, וכל המתראה בזמן גבול ושינוי הוא אספקלריא שאינה מאירה, המקבלת מנצח אין סוף ושינוי, שהוא אספקלריא המאירה.</p>	<p>שמונה קבצים א ק</p> <p>אצל האלהות הזמן הוא נצחי, על כן איננו זמן, מכל מקום אינו אובד שום יתרון שיש לזמן באשר הוא זמן. הגבול הוא באין סוף, וממילא איננו גבול, ומכל מקום איננו אובד את היתרון שיש לגבול באשר הוא גבול. השינוי הוא שינוי, ומכל מקום איננו אובד את היתרון שיש לשינוי. ואנו יכולים לדבר בהשגת אלהות מה שאנו משיגים מצד הזמן, הגבול והשינוי, ואנו יודעים שהדבור הוא מצד הנצח, האין סוף והשינוי. וכל המתראה בזמן, גבול ושינוי, הוא אספקלריא שאינה מאירה, המקבלת מנצח, אין סוף ושינוי, שהוא אספקלריא המאירה.</p>
625	<p>התעלות העולם יג (אורה"ק ב עמ' תקכח) <i>התעלות העולם יג</i></p> <p>כשהתעלות הצפיית מתגברת בנו, הננו מתגאים ברום ענוה, לדבר הגות שיש קודש, ומתעלים אנו ממעל לאותו התוכן הנשא, של רזי רזים, מקור הברכה של התוספת ממעל לה, וכשאנו אומרים ביטוי אין סוף, לבנו מלא רגש שאלה ושקיקה פנימית אל ביטוי אין ראשית, והננו חשים שאין ראשית אינו נהגה גם בהגות ביטוי המחשבי היותר כמוס וגנוז. באין סוף מונחה היא השלילה של אפשרות התוספת, כי מה יוסף על אין סוף, על השלמות המתעלה מכל עומק הדר עז. ויש מכון לריכוז מלכותי, לכונן השלמה בלתי פוסקת המתעלה, בגרעון המכשיר את התוספת, בצמצום המכשיר את ההרחבה. וכיון שההתאצלות העליונה בטויה, הננו כבר מורשים לומר, שעומק ההתעלות הבלתי סופית הרי היא מתעלה בשחרור עליון בהבדלת האורים, שדין התוספת נוהג בהם, מהמקוריות, העוצם שאין בו ערך של התעלות מרוב תעצומו. ורק בשביל היכולת הבלתי סופית הזאת לחולל סופים והגבלות, שיהיה כלי ברכה לעדנת שעשועי עולמים, בשביעת טוב מתק תענוגים עדינים, כספינת אחדותם, יש כח הבטאה, קול דממה דקה. אבל באין ראשית לא יחוקה ערך נורא זה, ומה יושיט לנו, אם נסכיל לחשוב על מרום התעצומה, על עומק מקור כל מקור, נעלה מכל היות היי היות, שם אין שרעף, גם בערכי הערכים הבלתי נערכים. אך לאלהים דומי נפשי, כי ממנו תקותי.</p>	<p>שמונה קבצים ז עא</p> <p>כשהתעלות הצפיית מתגברת בנו, הננו מתגאים ברום ענוה לדבר הגות שיש קודש. ומתעלים אנו ממעל לאותו התוכן הנשא של רזי רזים, מקור הברכה של התוספת, ממעל לה. וכשאנו אומרים ביטוי אין סוף, לבנו מלא רגש שאלה ושקיקה פנימית אל ביטוי אין ראשית, והננו חשים שאין ראשית אינו נהגה גם בהגות ביטוי המחשבי היותר כמוס וגנוז. באין סוף מונחה היא השלילה של אפשרות התוספת, כי מה יוסף על אין סוף, על השלמות המתעלה מכל עומק הדר עז. ויש מכון לריכוז מלכותי, לכונן השלמה בלתי פוסקת המתעלה בגרעון המכשיר את התוספת, בצמצום המכשיר את ההרחבה. וכיון שההתאצלות העליונה בטויה, הננו כבר מורשים לומר שעומק ההתעלות הבלתי סופית הרי היא מתעלה בשחרור עליון בהבדלת האורים שדין התוספת נוהג בהם, מהמקוריות, העוצם שאין בו ערך של התעלות מרוב תעצומו. ורק בשביל היכולת הבלתי סופית הזאת לחולל סופים והגבלות, שיהיה כלי ברכה לעדנת שעשועי עולמים, בשביעת טוב מתק תענוגים עדינים, כספינת אחדותם, יש כח הבטאה, קול דממה דקה. אבל באין ראשית לא יחוקה ערך נורא זה, ומה יושיט לנו, אם נסכיל לחשוב על מרום התעצומה, על עומק מקור כל מקור, נעלה מכל היות היי היות, שם אין שרעף, גם בערכי הערכים הבלתי נערכים. אך לאלהים דומי נפשי, כי ממנו תקותי.</p>
626	<p>התעלות העולם יד (אורה"ק ב עמ' תקכט-תל) <i>התעלות העולם יד</i></p> <p>האיטיות שבסדר המציאות, ההגבלה שבטבע, הרשלנות החיצונית שלה, הצמצום שבעליות רוחניות, הארעיות שבנסים, כל אלה מחזיקי היסוד של ההתעלות הבלתי פוסקת, שהוא היסוד הפנימי של המציאות, שיש לו גבול בתוך גבולו, שחספיק הירידה של התגלות המציאות העולמית, עד עומקה היותר ירוד, ועד מחשכה היותר אפל, לעליה נצחית, בלא שום הפסק. וכל תקופה איטית מכינה כח לתקופה יותר מהירה בעלייתה, עד המהירות היותר עליונה. ינהגו עלמות, בזריות, כאלץ עולמתא, רצוא ושוב כמראה הבוק. ולעד לא תכלה הופעת ההתעלות, ותוספות האור העדן והחיים ההולכים ומתבסמים, ומתמלאים תמיד ערך יותר גדול ונשגב, עד שישתוו יחד צורת ההשלמה הגמורה, וצורת ההשתלמות הבלתי פוסקת, הבאה מסבת החסרון הקדום. ויספיק הזכר של חסרון העבר לתן דחיפה תמידית להשתלמות הולכת ונוספת. ותהיה</p>	<p>שמונה קבצים ב שיח</p> <p>האיטיות שבסדר המציאות, ההגבלה שבטבע, הרשלנות החיצונית שלה, הצמצום שבעליות רוחניות, הארעיות שבנסים, כל אלה מחזיקי היסוד של ההתעלות הבלתי פוסקת, שהוא היסוד הפנימי של המציאות, שיש לו גבול בתוך גבולו, שחספיק הירידה של התגלות המציאות העולמית, עד עומקה היותר ירוד, ועד מחשכה היותר אפל, לעליה נצחית בלא שום הפסק. וכל תקופה איטית מכינה כח לתקופה יותר מהירה בעלייתה, עד המהירות היותר עליונה. ינהגו עלמות, בזריות, כאלץ עולמתא, רצוא ושוב כמראה הבוק. ולעד לא תכלה הופעת ההתעלות, ותוספות האור, העדן והחיים, ההולכים ומתבסמים, ומתמלאים תמיד ערך יותר גדול ונשגב, עד שישתוו יחד צורת ההשלמה הגמורה, וצורת ההשתלמות הבלתי פוסקת, הבאה מסבת החסרון הקדום. ויספיק הזכר של חסרון העבר, לתן דחיפה תמידית להשתלמות הולכת ונוספת.</p>

	<p>הצורה של ההשתלמות הבלתי נפסקת מתעלה על ההשלמה הגמורה. אשת חיל עטרת בעלה, וצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה, ההולכת ומתגברת תמיד, עליה אחר עליה, לאין קץ ותכלית. ברוך ד' לעולם אמן ואמן, וישתבח שמו לעד ולנצח נצחים. וכל ניצוצי החיים, כל הנשמות הרוחות והנפשות, וכל זיקי החיים שבכל היש, הרי הם אחודים עם יסוד ההשתלמות הבלתי נפסקת, שהוא אור ד' המהוה הישות, זרוע ד' אשר נגלתה, והם תמיד עולים בעלייתה, כמו שהם יורדים, וירדו בירידתה, שהיא ירידתם המבלטת ירידתה. והנה הכל כוסף לעלית אור עולמי עולמים, להארת זיו שכינת אל, הדר כבוד אל הכבוד, ההולך ומשתלם, יוצא מההעלם אל הגילוי, בכל התנועות השונות של ההויה, ובכל מיני התסיסות שברוח האדם וכל היצור כולו, ההולך להעשות אגודה לעשות רצון קונו בלבב שלם.</p>		
627	<p>התעלות העולם טו (אורה"ק ב עמ' תקל) השתלמות הנפש מגמת ההויה כולה, מצד החפץ הכמוס האין סופי, היא כפי הגלותה לנו, עצה גדולה של התעלות והוספה נצחית, שאם אין מציאות של קוטן וחסרון, לא יוכל להיות רק גודל ומילוי, אבל לא התגדלות, ודריכה תדירית לתוספת ברכה. ואף על פי שאין קץ להעילוי של השלמות המלאה, שאין בה עילוי מצד אין סופיותה, מכל מקום כלול בה גם כן זה הכח הנשגב של התעלות תדירית, וזה נחשב כאלו השלמות המוחלטת משתלמת על ידי ההשתלמות הבאה על ידי הופעת הקוטן הבא אל הגודל, ועבודה זו היא צורך גבוה.</p>		
628	<p>התעלות העולם טז (אורה"ק ב עמ' תקלא) השתלמות החתול וההתעלות מה אנו חושבים על דבר המטרה האלהית בהמצאת ההויה. אומרים אנו, שהשלמות המוחלטת היא מחויבת המציאות, ואין בה דבר בכח, כי אם הכל בפועל, אבל יש שלמות של הוספת שלמות, שזה אי אפשר להיות באלהות, שהרי השלמות המוחלטת האין סופית אינה מניחה מקום להוספה, ולמטרה זו שהוספת שלמות גם היא לא תחסר בהויה, צריכה ההויה העולמית להתהוות, ולהיות לפי זה מתחלת מתחתית היתר שפלה, כלומר ממעמד של החסרון המוחלט, ושתלך תמיד הלוך ועלה להעליה המוחלטת. וההויה נוצרה בתכונה כזו, שעדי עד לא תחדל מהתעלות, כי זאת היא פעולה אין סופית. וכדי להבטיח את העליה בעצמותה של ההויה נוצרה כולה בעילוי עליון, והעילוי היה יותר מכדי השעור שתוכן מוגבל יכול להיות בפועל, אף על פי שהוא יכול להיות בכח, על כן בהופעת ההויה בפועל נתקלקלו הדברים, והכחות נסתבכו זה בזה, והנם עוסקים במלחמה חריפה, עד שתנצח המחשבה המוחלטת האין סופית של הטוב, ויתוקן הכל, בצירוף העילוי של נתינת מקום להשלמתה של עליה בלתי נפסקת, שזהו ערך מיוחד, שבוה הבריאה משלמת את כבוד בוראה.</p>		
629	<p>התעלות העולם יז (אורה"ק ב עמ' תקלב-תקלג) י' ארכי' הנפש מבינים אנו בשלמות האלהית המוחלטת שני ערכים של השלמה. ערך אחד של השלמה, שמצד גדלה וגמירתה אין שייך בה הוספה של מעלה. אבל אם לא היתה האפשרות של הוספה, היה זה בעצמו ענין חסרון. כי השלמות ההולכת ונוספת תמיד יש בה יתרון ותענוג, ואיזה מין העלאה שאנו עורגים לה כל כך, הליכה מחיל אל חיל, אשר על כן לא תוכל השלמות האלהית להיות חסרה <u>זה</u> היתרון של הוספת הכח. ועל זה יש באלהות הכשרון של היצירה, ההתהוות העולמית הבלתי מוגבלת, ההולכת בכל עריכה ומתעלה, ונמצא שהנשמה האלהית העצמית שבהויה המחיה אותה, הוא התמידי שלה, שהוא הוא יסודה האלהי, הקורא אותה להמצא ולהשתכלל. וכל מה שהמדע הולך ומתבסס על יסוד ההתפתחות, הולך הוא ומתקרב אל האורה האלהית היותר בהירה, ובא אל החזון היותר עליון, שאין לדון על ידו את ההויה כולה מצד יחוסה החלקי, כלומר על דבר היחס שיש בין חלק אחד ממנו לחברו, כי לא בזה ימצאו הערכים האמתיים שלה כי אם עיקר דינה הפנימי הוא בדבר יחוסה הכללי של כולה וכל חלקיה אל השלמות האלהית, שהוא הוא הדבר היותר נכבד והיותר ראוי ליסוד עליו את היסוד של ההויה כולה. וההכרה העליונה מעברת את חוש האהבה השכלית העליונה, עד שבא האדם לידי הכרה, שאם היה האידיאל של הבריאה פחות משיגוב עליון של עילאה, לא היה לכל האידיאליות שום ערך, שום שיגוב של קודש של קודש לא היה להם, כי אם דברים של חול, פרדים יבשים, והתפעלות בהמית. אשרי שאל יעקב בעוורו שברו על ד' אלהיו, עושה שמים וארץ את הים וכל אשר בס, השומר אמת לעולם. זהו הכלל העליון,</p>		
<p>ותהיה הצורה של ההשתלמות הבלתי נפסקת מתעלה על ההשלמה הגמורה, אשת חיל עטרת בעלה, וצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה, ההולכת ומתגברת תמיד, עליה אחר עליה, לאין קץ ותכלית. ברוך ד' לעולם אמן ואמן, וישתבח שמו לעד ולנצח נצחים. וכל ניצוצי החיים, כל הנשמות, הרוחות והנפשות, וכל זיקי החיים שבכל היש, הרי הם אחודים עם יסוד ההשתלמות הבלתי נפסקת, שהוא אור ד' המהוה הישות, זרוע ד' אשר נגלתה, והם תמיד עולים בעלייתה, כמו שהם יורדים וירדו בירידתה, שהיא ירידתם המבלטת ירידתה. והנה הכל כוסף לעלית אור עולמי עולמים, להארת זיו שכינת אל, הדר כבוד אל הכבוד, ההולך ומשתלם, יוצא מההעלם אל הגילוי, בכל התנועות השונות של ההויה, ובכל מיני התסיסות שברוח האדם וכל היצור כולו, ההולך להעשות אגודה לעשות רצון קונו בלבב שלם.</p>	<p>שמונה קבצים ח מג</p> <p>מגמת ההויה כולה, מצד החפץ הכמוס האין סופי, היא כפי הגלותה לנו, עצה גדולה של התעלות והוספה נצחית, שאם אין מציאות של קוטן וחסרון, לא יוכל להיות רק גודל ומילוי, אבל לא התגדלות, ודריכה תדירית לתוספת ברכה. ואף על פי שאין קץ להעילוי של השלמות המלאה, שאין בה עילוי מצד אין סופיותה, מכל מקום כלול בה גם כן זה הכח הנשגב של התעלות תדירית, וזה נחשב כאלו השלמות המוחלטת משתלמת על ידי ההשתלמות הבאה על ידי הופעת הקוטן הבא אל הגודל, ועבודה זו היא צורך גבוה.</p>	<p>שמונה קבצים א תמג</p> <p>מה אנו חושבים על דבר המטרה האלהית בהמצאת ההויה? אומרים אנו שהשלמות המוחלטת היא מחויבת המציאות, ואין בה דבר בכח, כי אם הכל בפועל. אבל יש שלמות של הוספת שלמות, שזה אי אפשר להיות באלהות, שהרי השלמות המוחלטת האין סופית אינה מניחה מקום להוספה, ולמטרה זו, שהוספת שלמות גם היא לא תחסר בהויה, צריכה ההויה העולמית להתהוות, ולהיות לפי זה מתחלת מתחתית היתר שפלה, כלומר ממעמד של החסרון המוחלט, ושתלך תמיד הלוך ועלה להעליה המוחלטת. וההויה נוצרה בתכונה כזו שעדי עד לא תחדל מהתעלות, כי זאת היא פעולה אין סופית. וכדי להבטיח את העליה בעצמותה של ההויה נוצרה כולה בעילוי עליון, והעילוי היה יותר מכדי השעור שתוכן מוגבל יכול להיות בפועל, אף על פי שהוא יכול להיות בכח. על כן בהופעת ההויה בפועל נתקלקלו הדברים, והכחות נסתבכו זה בזה, והנם עוסקים במלחמה חריפה, עד שתנצח המחשבה המוחלטת האין סופית של הטוב, ויתוקן הכל, בצירוף העילוי של נתינת מקום להשלמתה של עליה בלתי נפסקת, שזהו ערך מיוחד, שבוה הבריאה משלמת את כבוד בוראה.</p>	<p>שמונה קבצים ד סח</p> <p>מבינים אנו בשלמות האלהית המוחלטת שני ערכים של השלמה. ערך אחד של השלמה, שמצד גדלה וגמירתה אין שייך בה הוספה של מעלה. אבל אם לא היה האפשרות של הוספה, היה זה בעצמו ענין חסרון. כי השלמות ההולכת ונוספת תמיד יש בה יתרון ותענוג, ואיזה מין העלאה שאנו עורגים לה כל כך, הליכה מחיל אל חיל, אשר על כן לא תוכל השלמות האלהית להיות חסרה <u>זה</u> היתרון של הוספת הכח. ועל זה יש באלהות הכשרון של היצירה, ההתהוות העולמית הבלתי מוגבלת, ההולכת בכל עריכה ומתעלה. ונמצא שהנשמה האלהית העצמית שבהויה המחיה אותה, הוא העילוי התמידי שלה, שהוא הוא יסודה האלהי, הקורא אותה להמצא ולהשתכלל. וכל מה שהמדע הולך ומתבסס על יסוד ההתפתחות, הולך הוא ומתקרב אל האורה האלהית היותר בהירה, ובא אל החזון היותר עליון, שאין לדון על ידו את ההויה כולה מצד יחוסה החלקי, כלומר על דבר היחס שיש בין חלק אחד ממנו לחברו, כי לא בזה ימצאו הערכים האמתיים שלה כי אם עיקר דינה הפנימי הוא בדבר יחוסה הכללי של כולה וכל חלקיה אל השלמות האלהית, שהוא הוא הדבר היותר נכבד והיותר ראוי ליסוד עליו את היסוד של ההויה כולה. וההכרה העליונה מעברת את חוש האהבה השכלית העליונה, עד שבא האדם לידי הכרה, שאם היה האידיאל של הבריאה פחות משיגוב עליון זה של השלמות הנוראה הזאת, שהוא אתרא דיראה עילאה, לא היה לכל האידיאליות שום ערך, שום שיגוב של קודש לא היה להם, כי אם דברים של חול, פרדים יבשים, והתפעלות בהמית. אשרי שאל יעקב בעוורו שברו על ד' אלהיו, עושה שמים וארץ את הים וכל אשר בס,</p>

<p>השומר אמת לעולם. זהו הכלל העליון, שכל ההסתעפויות המוסריות המדויקות יוצאות ממנו כענפים מעץ רב, דרומיה מטי עד שמי שמיא וחזותיה לסוף ארעא. וכשם שהחשכה גדולה היא זו ההכרה שאינה יודעת רו עליון זה, של המגמה התכליתית, היא זו השלמות האלהית ההולכת ומתעלה, על ידי היצירה כולה, לאין סוף ותכלית, כן יותר מזה אפלה מנודח היא הדעה החושבת, שאין כאן כי אם זאת השלמות של ההתעלות, ולא שלמות מוחלטה, שאין שייך עמה ומצדה שום הוספה והתעלות, מפני שהכל כבר מעולה, הכל שלם וגמור. וזאת היא האפלה השרויה בשטתו של ברגסון. ויבאו ימים, ויגלה אור ד' בכל הוד מילואו, ויכירו הכל, שדוקא או יש מקום בינה להשלמות המתברכת, שהקדש צריך לה, כשיש שלמות עליונה ועשירה. והקדש צריך ברכה, ואין צריך צדקה. והיה ביום ההוא יהיה ד' אחד ושמו אחד, הוא ושמו דוקא.</p>	<p>שכל ההסתעפויות המוסריות המדויקות יוצאות ממנו, כענפים מעץ רב דרומיה מטי עד שמי שמיא, וחזותיה לסוף ארעא. וכשם שהחשכה גדולה היא זו ההכרה שאינה יודעת רו עליון זה, של המגמה התכליתית, היא זו השלמות האלהית ההולכת ומתעלה, על ידי היצירה כולה, לאין סוף ותכלית, כן יותר מזה אפלה מנודח היא הדעה החושבת, שאין כאן כי אם זאת השלמות של ההתעלות, ולא שלמות מוחלטה, שאין שייך עמה ומצדה שום הוספה והתעלות, מפני שהכל כבר מעולה, הכל שלם וגמור. וזאת היא האפלה, השרויה בשטתם של הפלוסופים המעפילים המודרניים, (ברגסון). ויבאו ימים ויגלה אור ד' בכל הוד מילואו, ויכירו הכל, שדוקא או יש מקום בינה להשלמות המתברכת, שהקדש צריך לה, כשיש שלמות עליונה ועשירה. והקדש צריך ברכה, ואין צריך צדקה. והיה ביום ההוא יהיה ד' אחד ושמו אחד, הוא ושמו דוקא.</p>
<p>שמונה קבצים ב שטו</p> <p>יחוד, ברכה, קדושה. באור אין סוף אין שייך הוספה והתעלות מצד עצמו, אבל באמת אי אפשר שהיתרון של ההתעלות הנצחית תחסר מהשלמות המוחלטה. וזאת היא תורת ההויה, הופעות אורות חיות הויתיות, על ידי רושם של ירידה, במדה כזאת שלעולם יהיה אפשרות לתוספת ועליה, שהיא בעצמותה סילוק מכל ירידה ושלמות. והפירוים בעולמים יתיחדו כאחד במקורם האחדותי, וההתאחדות תוסיף אור ויתרון בלא הפסק, ברכה תמידית, ותוכן הברכה היא התעלות, והבדלה מכל פחיתות ורשעה, מכל חושך וצמצום, קדושה.</p>	<p>630 התעלות העולם יח (אורה"ק ב עמ' תקלד) יחוד והתעלות יחוד, ברכה קדושה. באור אין סוף אין שייך הוספה, והתעלות, מצד עצמו, אבל באמת אי אפשר שהיתרון של ההתעלות הנצחית תחסר מהשלמות המוחלטה. וזאת היא תורת ההויה, הופעות אורות חיות הויתיות, על ידי רושם של ירידה, במדה כזאת, שלעולם יהיה אפשרות לתוספת ועליה, שהיא בעצמותה סילוק מכל ירידה ושלמות. והפירוים בעולמים יתיחדו כאחד במקורם האחדותי, וההתאחדות תוסיף אור ויתרון בלא הפסק, ברכה תמידית, ותוכן הברכה היא התעלות, והבדלה מכל פחיתות ורשעה, מכל חושך וצמצום, קדושה.</p>
<p>שמונה קבצים א תפה, תשפ</p> <p>תורת ההתפתחות, ההולכת וכובשת את העולם כעת, היא מתאמת לרוי עולם של הקבלה יותר מכל התורות הפילוסופיות האחרות. ההתפתחות ההולכת במסלול של התעלות, היא נותנת את היסוד האופטימי בעולם, כי איך אפשר להתיאש בשעה שרואים שהכל מתפתח ומתעלה. וכשחודרים בתוכיותו של יסוד ההתפתחות המתעלה, אנו מוצאים בו את הענין האלהי מאור בבהירות מוחלטת, שדוקא אין סוף בפועל, מחולל הוא להוציא אל הפועל מה שהוא אין סוף בכח. ההתפתחות מופיעה אור על כל ארחות ד'. ההויה כולה מתפתחת ועולה, כשם שהדבר ניכר בחלקים ממנה, ועלייתה היא כללית כמו פרטית עולה היא עד מרום הפסגה של הטוב המוחלט. מובן הדבר שהטוב והכללות הוא מחובר יחד, ועומדת ההויה לבא לידי מדה זו, שכולה תספוג את כל הטוב של כולה בכל פרטיה, וזאת היא עלייתה הכללית, ששום פרט לא יאבד מהאגודה, הכל מתוקן לסעודה. למטרה זו צריכים שכלול רוח לתשוקה האלהית העליונה, שנוצרה על ידי עבודה אמונית בד'.</p>	<p>631 התעלות העולם יט (אורה"ק ב עמ' תקלז) תורת ההתפתחות תורת ההתפתחות, ההולכת וכובשת את העולם כעת, היא מתאמת לרוי עולם של הקבלה, יותר מכל התורות הפילוסופיות האחרות. ההתפתחות, ההולכת במסלול של התעלות, היא נותנת את היסוד האופטימי בעולם, כי איך אפשר להתיאש בשעה שרואים שהכל מתפתח ומתעלה. וכשחודרים בתוכיותו של יסוד ההתפתחות המתעלה, אנו מוצאים בו את הענין האלהי מאור בבהירות מוחלטת, שדוקא אין סוף בפועל, מחולל הוא להוציא אל הפועל מה שהוא אין סוף בכח. ההתפתחות מופיעה אור על כל ארחות ד', ההויה כולה מתפתחת ועולה כשם שהדבר ניכר בחלקים ממנה, ועלייתה היא כללית כמו פרטית עולה היא עד מרום הפסגה של הטוב המוחלט. מובן הדבר שהטוב והכללות הוא מחובר יחד, ועומדת ההויה לבא לידי מדה זו, שכולה תספוג את כל הטוב של כולה בכל פרטיה, וזאת היא עלייתה הכללית, ששום פרט לא יאבד חוצה, שום ניצול לא יאבד מהאגודה, הכל מתוקן לסעודה. למטרה זו צריכים שכלול רוח לתשוקה האלהית העליונה, שנוצרה על ידי עבודה אמונית בד'.</p>
<p>שמונה קבצים א קיז-קכג</p> <p>הזמן חידש לפרסם הכרות כאלה, שגרמו בפרסומן להרס את ההכרות, אשר בעצמן אינן שייכות ביחש שלילי להכרות המחודשות, אלא שמצד ההרגל נצטברו יחד. האדם מקשר את כל מחשבותיו זו לזו, וכיון שחלק מהן משתנה, הולך השינוי על פני הככר המחשבי. רק בדעת וחשבון יסייג לו האדם את הגבולים, להבחין עד היכן צריך להגיע יד השינוי של ההכרות החדשות בצדק, והיכן הוא המקום ששם כלה כחן. טבע השכל והציור הרוחני בכלל לחוש בכלול את השינוי שבחלק מחלקיו, הוא לו טבע של חיים, המביא לידי שכלול והוספת מעלה בכל עת אשר יחודש יחודש דבר באחד החלקים שבו. שלשה הנם השינויים העיקריים, שבאו במהלך הציור האנושי בזמן החדש, שמהעקרים הללו הסתעפו ענפים רבים חדשים. ומבלי שימת לב להבין את המהות העקרית המונחה בעצמותם של אלה השינויים, למען דעת עד כמה הם צריכים להתפשט, לגרום אחריהם עוד שינויים בדעות ובמעשים, גרמו השינויים לטובה הללו גם כן מבוכה וערובייה, אשר תשוב לטובה ביחד עם התגברות ההכרה, אחרי שיתפשט התלמוד הרוחני בהגינות הנפש ואוצר הדעות, כראוי לו. שלשת השינויים העיקריים הם. האחד, השינוי במהלך המחשבה החברתית. השני, במהלך המחשבה הקוסמולוגית, השלישי, במהלך המחשבה האנושית. הבנת החברה האנושית, ההתפתחותית.</p>	<p>632 התעלות העולם כ (אורה"ק ב עמ' תקלח-תקמב) השני"ט העקרי"ט באחשה החדשה הזמן חידש לפרסם הכרות כאלה, שגרמו בפרסומן להרס את ההכרות, אשר בעצמן אינן שייכות ביחש שלילי להכרות המחודשות, אלא שמצד ההרגל נצטברו יחד. האדם מקשר את כל מחשבותיו זו לזו, וכיון שחלק מהן משתנה, הולך השינוי על פני הככר המחשבי. רק בדעת וחשבון יסייג לו האדם את הגבולים, להבחין עד היכן צריכה להגיע יד השינוי של ההכרות החדשות בצדק, והיכן הוא המקום ששם כלה כחן. טבע השכל והציור הרוחני בכלל לחוש בכלול את השינוי שבחלק מחלקיו הוא לו טבע של חיים, המביא לידי שכלול והוספת מעלה בכל עת אשר יחודש דבר באחד החלקים שבו. שלשה הנם השינויים העיקריים, שבאו במהלך הציור האנושי בזמן החדש, שמהעקרים הללו הסתעפו ענפים רבים חדשים. ומבלי שימת לב להבין את המהות העקרית המונחה בעצמותם של אלה השינויים, למען דעת עד כמה הם צריכים להתפשט, לגרום אחריהם עוד שינויים בדעות ובמעשים, גרמו השינויים לטובה הללו גם כן מבוכה וערובייה, אשר תשוב לטובה ביחד עם התגברות ההכרה, אחרי שיתפשט התלמוד הרוחני, בהגינות הנפש ואוצר הדעות, כראוי לו. שלשת השינויים העיקריים הם. האחד, השינוי במהלך המחשבה החברתית. השני, במהלך המחשבה הקוסמולוגית. השלישי, במהלך המחשבה האנושית. הבנת החברה האנושית, ובכלל החיים החברתיים, ההתפתחותית.</p>

היה ענין סגור ורוז כמוס לפני ההמון הגדול בדורות שלפנינו, כמו כל הסודות של החכמה המעשית והעיונית. כל עדה וקהלה היתה סגורה בתחומה, על כל יחיד לא פעלה בגלוי כי אם הסביבה הקרובה שלו, ובתומו חשב כן כל יחיד וכל צבור, שהעולם הגדול הוא רק סביבתו הרוחנית והגשמית. בני ישראל, הנבדלים מכל העמים, גם הם היו סגורים בתחומם, ועוד במדה יותר גדולה, מפני שתי סבות חזקות, מפני הרדיפות הרבות אשר פגשו תמיד מהעולם האנושי הגדול, עד מקום שעניניהם היו יכולות לשלוט, ומפני השינוי העקרי שבהליכות החיים הרוחניים והמעשיים שבינינו ובין ההמון הרב של כל העמים תחת כל השמים, מאז ומעולם. יחיד הסגולה, בעלי הדעה הגדולה, ידעו מעולם את סוד האחדות הרוחנית, ידעו שרוח האדם רוח כללי הוא, עד כמה שההבדלות הרבות הרוחניות והחומריות עושות את שלהן להבדיל בין איש לאיש, ובין קיבוץ חברתי אחד למשנהו, עוד יותר מכל ההבדלות גדולה היא האחדות העצמית שביניהם, והמחשבות פועלות ונפעלות מכלי הרף, וסדרי החיים הולכים ומשתנים, מגמת ההשתוות היא ודאי לקלוט תמיד את היותר טוב, היותר בריא ויותר עדין שבכל קיבוץ, ולנטע אותו על אדמת הכלל כולו. אבל ההמון לא הציץ מעולם למעלה מחוגו, חשב שאין כאן שום יחש, שום כח פועל ומתפעל מסביבה זרה, וקל וחומר עוד רחוקה, על חוגו שלו הקרוב אליו. ובספירת המחשבה המצומצמת הזאת נתרשמה הצורה הטפוסית של עולמו הרוחני היותר פנימי, על פי התכונה הזאת נצטירה אהבתו האידיאלית לכל קודש, ויחושו לעמו המיוחד, וכל המתחשש לו, תקותיו לעתיד, חזון רוחו על העולמות החבויים שלמעלה מהחושים, השקפתו על החיים והמות, על החופש ועל השעבוד, על העמידה ברשות עצמו ועל המשמעת, הכל היה נארג בהאריגה המצומצמת הזאת, של הציור של הסביבה הבודדת, שהיא הנה הסך הכל של ההויה. הזמנים שינו את ההשקפה הזאת בתכלית השינוי, לא רק בצירום של החוגים המשכילים, כי אם בחוג ההמון כולו, מקטנו ועד גדוליו. ההכרה החברתית נסבה ונתרבה, כל יחיד מרגיש, שהנה לא בודד, ולא סגור בתחום מיוחד לגמרי, שהוא פועל ומתפעל מהמון חוגים רבים ורחבים, מסביבות שונות וגם זרות, ואין ליאש כל רוח לומר, שאין לן להתחשב עמו מאומה, גם אם יהיה רחוק שברחוקים. אבל כאן החשבון נתגדל, הערכוביה נתרבתה. והצורך ללמד איך מסדרים מערכה רבת גוונים בתחום הצר של המחשבה ההמונית הרגילה, ואיך משאירים את כל הטוב שבעולם הרוחני בעינו באין מגרעת אחרי כל מהפכה שהשפעה זרה מחוללת, ואיך שואבים עד הכל רק את הטוב והאמת, את הישר וההגון, צורך זה נתגדל עד מאד, ואי אפשר להספיקו כי אם על ידי השפעה מרובה של הסברת רעיונות רוחניים פנימיים וטובים שאי אפשר להוציא את הדבר אל הפועל כי אם על ידי העמדת המון משפיעים רוחניים טובים והגונים, המלאים דעה ורגש טוב ונעלה, עד כדי להשפיע גם כן כלפי חוץ באופן היותר רצוי. המחשבה הקוסמולוגית, גם היא גרמה לפעול שינוי גדול במהלך החיים הרוחניים. הרעיונות אשר נספגו מהציור הקטנטן של העולם הכללי, על פי התכונה הישנה במצב של שקיטה וקטנות, הולמות הן לאותה הקטנות של צמצום הסביבה. והרוח החדש הכללי, שבא לרגלי ההרחבה המדעית של ציור החוש כלפי ההויה המוחשית, מוכרח הוא לחדש בהתרחבו בין המונים רבים צורה חדשה על העולם הרוחני וכל קשר מחשבותיו, שצריך לימוד מרובה איך לכוון הכל מחדש בתכלית התיקון. עם ההשארה היותר מוצלחת של כל הטוב היסודי שבישן. ואיך יעשה דבר זה אם לא על פי לימוד קבוע במעמקי הרוח, שיחולל המון גדול של היתרון הרוחני כולו על מעמדו המאיר, שעוד יוסיף נהרה על ידי הטוב שיקובץ מהרחבה של כל ההכרות החדשות, אחרי אשר יתאימו אל כל הטוב האצור בכל הישן לפי צורתו של הטוב האצור בכל הישן לפי צורתו הטהורה. מהלך המחשבה של ההתפתחות, שנתפרסמה בכל השדרות לרגלי למודי הטבע החדשים, עשתה מהפכה רבה בחוג המחשבות הרגילות. לא אצל יחיד הסגולה בעלי הדעה וההגיון, שמעולם הסתכלו בסדרי השתלשלות דרגאים, אפילו בהויה הרוחנית המוסקרת בסקירה היותר נסתרה, שאין הדבר זר אצלם להבין במדת ההשוואה גם כן באופן זה בדבר ההתפתחות החומרית של העולם המוחשי, שראוי הדבר שתהיה התגלותו מתאמת להשתלשלות הרוחנית של ההויה, שאינה מחסרת דרגה אחת בדילוג וריקניות. אבל ההמון לא הסכים להבין את ההתפתחות ברעיון שלם ומקיף, המחשבה ההמונית על מכוונה, מלאכה זו נוחה היא מאד. הכל

ובכלל החיים החברתיים, היה ענין סגור ורוז כמוס לפני ההמון הגדול בדורות שלפנינו, כמו כל הסודות של החכמה המעשית והעיונית. כל עדה וקהלה היתה סגורה בתחומה, על כל יחיד לא פעלה בגלוי כי אם הסביבה הקרובה שלו, ובתומו חשב כן כל יחיד וכל צבור, שהעולם הגדול הוא רק סביבתו הרוחנית והגשמית. בני ישראל, ככל האדם, גם הם היו סגורים בתחומם, ועוד במדה יותר גדולה, מפני שתי סבות חזקות, מפני הרדיפות הרבות אשר פגשו תמיד מהעולם האנושי הגדול, עד מקום שעניניהם היו יכולות לשלוט, ומפני השינוי העקרי שבהליכות החיים הרוחניים והמעשיים שבינינו ובין ההמון הרב של כל העמים תחת כל השמים מאז ומעולם.

יחיד הסגולה, בעלי הדעה הגדולה, ידעו מעולם את סוד האחדות הרוחנית, ידעו שרוח האדם רוח כללי הוא. עד כמה שההבדלות הרבות, הרוחניות והחומריות, עושות את שלהן, להבדיל בין איש לאיש, ובין קיבוץ חברתי אחד למשנהו, עוד יותר מכל ההבדלות גדולה היא האחדות העצמית שביניהם, והמחשבות פועלות ונפעלות מכלי הרף, וסדרי החיים הולכים ומשתנים, מגמת ההשתוות היא ודאי לקלוט תמיד את היותר טוב, היותר בריא ויותר עדין שבכל קיבוץ, ולנטע אותו על אדמת הכלל כולו. אבל ההמון לא הציץ מעולם למעלה מחוגו, חשב שאין כאן שום יחש, שום כח פועל ומתפעל מסביבה זרה, וקל וחומר עוד רחוקה, על חוגו שלו הקרוב אליו, ובספירת המחשבה המצומצמת הזאת, נתרשמה הצורה הטפוסית של עולמו הרוחני היותר פנימי. על פי התכונה הזאת נצטיירה אהבתו האידיאלית לכל קודש, ויחושו לעמו המיוחד וכל המתחשש לו, תקותיו לעתיד, חזון רוחו על העולמות החבויים שלמעלה מהחושים, השקפתו על החיים והמות, על החופש ועל השעבוד, על העמידה ברשות עצמו ועל המשמעת, הכל היה נארג בהאריגה המצומצמת הזאת, של הציור של הסביבה הבודדת, שהיא הינה הסך הכל של ההויה.

הזמנים שינו את ההשקפה הזאת בתכלית השינוי, לא רק בצירום של החוגים המשכילים, כי אם בחוג ההמון כולו, מקטנו ועד גדוליו. ההכרה החברתית נסבה ונתרבה. כל יחיד מרגיש שהנה לא בודד, ולא סגור בתחום מיוחד לגמרי, שהוא פועל ומתפעל מהמון חוגים רבים ורחבים, מסביבות שונות וגם זרות, ואין ליאש כל רוח לומר, שאין לן להתחשב עמו מאומה, גם אם יהיה רחוק שברחוקים. אבל כאן החשבון נתגדל, הערכוביה נתרבתה, והצורך ללמד איך מסדרים מערכה רבת גוונים בתחום הצר של המחשבה ההמונית הרגילה, ואיך משאירים את כל הטוב שבעולם הרוחני בעינו באין מגרעת אחרי כל מהפכה שהשפעה זרה מחוללת, ואיך שואבים עד הכל רק את הטוב והאמת, את הישר וההגון, צורך זה נתגדל עד מאד, ואי אפשר להספיקו כי אם על ידי השפעה מרובה של הסברת רעיונות רוחניים פנימיים וטובים, שאי אפשר להוציא את הדבר אל הפועל כי אם על ידי העמדת המון משפיעים רוחניים טובים והגונים, המלאים דעה ורגש טוב ונעלה, עד כדי להשפיע גם כן כלפי חוץ באופן היותר רצוי.

המחשבה הקוסמולוגית גם היא גרמה לפעול שינוי גדול במהלך החיים הרוחניים. הרעיונות אשר נספגו מהציור הקטנטן של העולם הכללי על פי התכונה הישנה, במצב של שקיטה וקטנות, הולמות הן לאותה הקטנות של צמצום הסביבה. והרוח החדש הכללי, שבא לרגלי ההרחבה המדעית של ציור החוש כלפי ההויה המוחשית, מוכרח הוא לחדש, בהתרחבו בין המונים רבים, צורה חדשה על העולם הרוחני וכל קשר מחשבותיו, שצריך לימוד מרובה איך לכוון הכל מחדש בתכלית התיקון. עם ההשארה היותר מוצלחת של כל הטוב היסודי שבישן. ואיך יעשה דבר זה, אם לא על פי לימוד קבוע במעמקי הרוח, שיחולל המון גדול של היתרון הרוחני כולו על מעמדו המאיר, שעוד יוסיף נהרה על ידי הטוב שיקובץ מהרחבה של כל ההכרות החדשות, אחרי אשר יתאימו אל כל הטוב האצור בכל הישן, לפי צורתו הטהורה.

מהלך המחשבה של ההתפתחות, שנתפרסמה בכל השדרות לרגלי למודי הטבע החדשים, עשתה מהפכה רבה בחוג המחשבות הרגילות. לא אצל יחיד הסגולה בעלי הדעה וההגיון, שמעולם הסתכלו בסדרי השתלשלות דרגאים, אפילו בהויה הרוחנית המוסקרת בסקירה היותר נסתרה, שאין הדבר זר אצלם להבין במדת ההשוואה גם כן באופן זה בדבר ההתפתחות החומרית של העולם המוחשי, שראוי הדבר שתהיה התגלותו מתאמת להשתלשלות הרוחנית של ההויה, שאינה מחסרת דרגה אחת בדילוג וריקניות. אבל ההמון לא הסכים להבין את ההתפתחות ברעיון שלם ומקיף,

<p>ולא יכול לקשור על פיו את עולמו הרוחני. לא הכבודות שיש <u>עם</u> התאמה של פסוקי תורה, או מאמרים מסורתיים אחרים, לרעיון המכונה. מלאכה זו נוחה היא מאד. הכל יודעים שהמשל, החייה והרמז, שולטים בענינים הללו, שהם כבשונו של עולם, בכל מקום, וגם און ההמון רגילה להיות נשמעת לגזרה קצרה, שמקרא זה או מאמר זה הוא בכלל סתרי תורה, והיא מתאמת בזה אל הקשר הרחוק של פתאומיות ודליגה, שהיא מצלת את המחשבה מלשוטט במה שהיא רחוק מחוגה, <u>בהפגש</u> עתה עם החטיבה החדשה של ההתפתחות, ההולכת ומתפרסמת וכובשת מקום בלבבות, לזה <u>צריכה</u> הזרחת אורה מרובה, שתהיה הולכת וחודרת בכל השדרות, עד אשר תופיע <u>בסדריה הנוחים</u> גם בחוג היותר פשוט והמוני. על כן הזמן מכריח להפצת הדעה, הדעה היותר רוממה, יותר רחבה ואידיאלית. אי אפשר לצורה הגסה של האמונה, אחרי אשר ירדה ירידה אחר ירידה ונתלכשה בלבושי שקים עבים מאד, להחזיק מעמד. ומי זה יליבש את האמונה הטהורה את המחלצות הראויות לה, מי ישם על ראשה אותו הטהור ההולם לפי הוד מלכותה, אם לא גדולי הכשרון, חכמי לב, קדושי רגש וטהורי נפש, השתולים בחצרות ד', תלמידי חכמים המסורים להגיון התורה ועמלה.</p>	<p>יודעים, שהמשל החידה והרמז שולטים בענינים הללו, שהם כבשונו של עולם, בכל מקום, וגם און ההמון רגילה להיות נשמעת לגזרה קצרה, שמקרא זה או מאמר זה, הוא בכלל סתרי תורה, והיא מתאמה בזה אל הקשר הרחוק של פתאומיות ודליגה, שהיא מצלת את המחשבה מלשוטט במה שהיא רחוק מחוגה, <u>בהפגש</u> עתה עם החטיבה החדשה של ההתפתחות, ההולכת ומתפרסמת וכובשת מקום בלבבות, לזה <u>צריכה</u> הזרחת אורה מרובה, שתהיה הולכת וחודרת בכל השדרות, עד אשר תופיע <u>בסדריה הנוחים</u> גם בחוג היותר פשוט והמוני. על כן הזמן מכריח להפצת הדעה, הדעה היותר רוממה, יותר רחבה ואידיאלית. אי אפשר לצורה הגסה של האמונה, אחרי אשר ירדה ירידה אחר ירידה ונתלכשה בלבושי שקים עבים מאד, להחזיק מעמד. ומי זה יליבש את האמונה הטהורה את המחלצות הראויות לה, מי ישם על ראשה אותו הטהור ההולם לפי הוד מלכותה, אם לא גדולי הכשרון, חכמי לב, קדושי רגש וטהורי נפש, השתולים בחצרות ד', תלמידי חכמים המסורים להגיון התורה ועמלה.</p>
<p>שמונה קבצים א קטז</p> <p>הרעיון על דבר ההתפתחות של ההויה וכל המצוי, הוא מוריד את רוח האדם ומעלהו. סם חיים וסם מות ביחד שקועים בקרבו. כשהאדם מסתכל לאחור, ורואה את השפלות שבמצבי העבר, והוא כשהוא עומד במעמדו המוסרי, השכלי והפתולוגי, מאושר מול העבר, דעתו נעשית זחה עליו מצד אחד, וגדרי המוסר מתרופפים אצלו. כמה מוסר שימצא בקרבו, יאמר, בעת אשר יתקפהו רוח רעה של איזה תאוה, שהוא די והותר, ורב מאד מהנדרש ליצור שכמותו, שיתודו הוא בהמות ופראות גסה. לעומת זה, ההשקפה של ההתפתחות ביחס להעתידי, היא מרוממת ומעלה את האדם לגובה מוסרי כזה ממש, שראוי להיות מצטייר בלבבו על פי אותה ההסברה המתבארת לפניו מהידיעה על דבר גדולתו של האדם בראשית הויתו, על דבר מושב אלהים אשר ישב טרם אשר נטרד מגן עדן מקדם. כל מה שמתעלה האדם בדעה והשכל, בתלמוד תורה ותכונות טובות, מעוף שכלו וציריו המוסרי, הולך הוא קדמה אל העתיד, וממילא הולך הוא רעיון ההתפתחות ופועל עליו לישר את דרכיו, ולעודד את חושי המוסריים, עד אשר יכנס להיכלי הקדושה והטהרה, בגבורה עליונה מלאה עז ד'. וההשקפה של העבר תאזרהו אומץ של יראה, כי ישם אל לבו את השפלות הנוראה של העבר, ויחוש שבשחתו את דרכיו יוכל לפול באותה השפלות החשכה, תחת אשר על ידי תיקון דרכיו ומעשיו הפרטיים והחברתיים, הנה אורה גדולה, ההולכת ומאירה בהתעלות של אין סוף, נכונה לפניו.</p>	<p>633 התעלות העולם כא (אורה"ק ב עמ' תקמג) <i>הקפת ההתפתחות לצד</i></p> <p>הרעיון על דבר ההתפתחות של ההויה, וכל המצוי, הוא מוריד את רוח האדם ומעלהו, סם חיים וסם מות ביחד שקועים בקרבו. כשהאדם מסתכל לאחור ורואה את השפלות שבמצבי העבר, והוא כשהוא עומד במעמדו המוסרי, השכלי והפיזיולוגי, מאושר מול העבר, דעתו נעשית זחה עליו מצד אחד, וגדרי המוסר מתרופפים אצלו. כמה מוסר שימצא בקרבו, יאמר, בעת אשר יתקפהו רוח רעה של איזה תאוה, שהוא די והותר ורב מאד מהנדרש ליצור שכמותו, שיתודו הוא בהמות ופראות גסה. לעומת זה ההשקפה של ההתפתחות ביחס להעתידי היא מרוממת ומעלה את האדם לגובה מוסרי כזה ממש, שראוי להיות מצטייר בלבבו על פי אותה ההסברה המתבארת לפניו מהידיעה על דבר גדולתו של האדם בראשית הויתו, על דבר מושב אלהים אשר ישב טרם אשר נטרד מגן עדן מקדם. כל מה שמתעלה האדם בדעה והשכל, בתלמוד תורה ותכונות טובות, מעוף שכלו וציריו המוסרי, הולך הוא קדמה אל העתיד, וממילא הולך הוא רעיון ההתפתחות ופועל עליו לישר את דרכיו ולעודד את חושי המוסריים, עד אשר יכנס להיכלי הקדושה והטהרה בגבורה עליונה מלאה עז ד'. וההשקפה של העבר תאזרהו אומץ של יראה, כי ישם אל לבו את השפלות הנוראה של העבר, ויחוש שבשחתו את דרכיו יוכל לפול באותה השפלות החשכה, תחת אשר על ידי תיקון דרכיו ומעשיו הפרטיים והחברתיים, הנה אורה גדולה, ההולכת ומאירה, בהתעלות של אין סוף, נכונה לפניו.</p>
<p>שמונה קבצים א תקפא קט</p> <p>יש בעולם תוכן טוב ההולך ומתעלה, וזה התוכן מתגלה הוא ברצונו ובטבעו של האדם גם כן. בעבר היה הטבע והרצון האנושי יותר פראי ממה שהוא כעת, ולימים הבאים יהיה יותר נח וטוב מההווה. בעבר היתה מהות התורה והמוסר פונה ביותר לביטול כח הרצון הטבעי, מפני שהרע היה מרובה בו, ולעתיד הולך הדבר ומקבל צורה חדשה, עד שהדרישה של החופש הרצוני תובעת תביעות מוסריות שיניחו את הרחבתה המבוקשת, שאז תראה כמה טובה צפונה בה. אבל בתוך הרצון העכשווי כמה סיגים עדיין יש בו, ומתוך הזכות של הניצוצות הטובים של הרצון שהתעלה, חפצים גם אלה הסיגים לזכות בחופש, וחופשם יחריב את העולם ויהם אותו. לזאת המלחמה עצומה היא, וכל מחנה מגינה בצדק, ולוחמת בצדק, החפשים לוחמים בעד ניצוצי הטוב של הרצון שלא יסבלו עבדות לאין צורך, שהוא אך למחסור, והמשועבדים, מכירי העבר ויודעיו בהדר טוב, מגינים על השעבוד, שלא יהרסו חלקי הרצון המזוהמים את הבנין האצילי של העולם. וגדולי הנפש צריכים לתווך את השלום בין הלוחמים, בהראותם לכל אחד מהם, מה הוא הגבול השייך לו באמת. ההתפתחות של רוח האדם, מכשרת את שכלו העצמי ואת חפצו</p>	<p>634 התעלות העולם כב (אורה"ק ב עמ' תקמד-תקמו) <i>התצלות הרצון והכל האנושי</i></p> <p>יש בעולם תוכן טוב ההולך ומתעלה, וזה התוכן מתגלה הוא ברצונו ובטבעו של האדם גם כן. בעבר היה הטבע והרצון האנושי יותר פראי ממה שהוא כעת, ולימים הבאים יהיה יותר נח וטוב מההווה. בעבר היתה מהות התורה והמוסר פונה ביותר לביטול כח הרצון הטבעי, מפני שהרע היה מרובה בו, ולעתיד הולך הדבר ומקבל צורה חדשה, עד שהדרישה של החופש הרצוני תובעת תביעות מוסריות שיניחו את הרחבתה המבוקשת, שאז תראה כמה טובה צפונה בה. אבל בתוך הרצון העכשווי כמה סיגים עדיין יש בו, ומתוך הזכות של הניצוצות הטובים של הרצון שהתעלה חפצים גם אלה הסיגים לזכות בחופש, וחופשם יחריב את העולם ויהם אותו. לזאת המלחמה עצומה היא, וכל מחנה מגינה בצדק, ולוחמת בצדק, החפשים לוחמים בעד ניצוצי הטוב של הרצון שלא יסבלו עבדות לאין צורך, שהוא אך למחסור, והמשועבדים, מכירי העבר ויודעיו בהדר טוב, מגינים על השעבוד, שלא יהרסו חלקי הרצון המזוהמים את הבנין האצילי של העולם. וגדולי הנפש צריכים לתווך את השלום בין הלוחמים, בהראותם לכל אחד מהם, מה הוא הגבול השייך לו באמת. ההתפתחות של רוח האדם מכשרת את שכלו העצמי ואת חפצו הפנימי להיות שואף אל הטוב הגמור</p>

	<p>שהוא הטוב האלהי, שהוא היסוד של המגמה לכל התגלות אלהות, והשפעת התורה והנבואה בעולם. בימים הראשונים היה השכל הכללי של האנושיות פחות מפותח, וחפצו היה גם כן יותר ברברי. אז היה החזון האלהי כולו נועד לדחות את השכל הסורר, המשועבד רק להחפצים הבהמיים, החפץ הטבעי, שהיתה התעוררותו יותר מכוונת לקראת הכיעור והחטא. התבסמות העולם על ידי כל המשך הדורות, על ידי ביסוס היותר עליון של גילויי השכינה בישראל, ועל ידי נסיונות הזמנים, התגדלות היחס החברותי, והתרחבות המדעים, זיקקה הרבה את רוח האדם, עד שאף על פי שלא נגמרה עדיין טהרתו, מכל מקום חלק גדול מהגיונותיו ושאיפת רצונו הטבעי הנם מכוונים מצד עצמם אל הטוב האלהי. ונגד אותו החלק שכבר נודרך מוכרחת היא הליברליות להתפשט, לתפוס מקום. וכשבאה המסורת והדת אפילו בצורתה היותר טהורה לכבוש תחת ידה את זה החלק המזוקק לא תצליח. אבל צריכה היא לסייע את רוח האדם בנקודת טהרתו, ללכת במסלתו שכבר כבש, ולכוין את מטרותה נגד אותם חלקי הרוח, של הדעת והרצון האנושי, שעדיין לא נתבסמו, והם עומדים <u>עוד</u> במצבם הפראי כימי קדם. ולפי התנועה התסיסית של החלקים המבוססים, עוד הסכנה בהם יותר גדולה, כשהחלקים הבלתי מבוססים, השרידיים הרבים של הברבריות, הולכים במצבם הפרוע, והצד המתוקן שברוח האדם סוכך עליהם באברת דמיונו, להעטיף מעטה של ברק נוצץ על כל תועבה ושקר. וזאת היא עבודת הקודש של עובדי ד', עד קץ הימים, עד אשר רוח הטומאה כליל יחלוף, וזיו האדם והעולם יגלה בתפארת עזו, במלכות שדי.</p>	
635	<p>התעלות העולם כג (אורה"ק ב עמ' תקמו) מיון ההנהגה שמח היה הרמב"ם כשצורת ההשגחה קבלה אצלו צביון של הדרגה שכלית. וראוי הדבר לשמח על זה, מפני שכל זמן שהאמונה הזאת, שהיא מבססת את חיי העולם, היא מונחת בלא תואר שכלי, איננה מתערבת עם כל גלי החיים של הנפש החכמה, השואפת להשכיל. אבל אחר שקבלה לתוכה צורתה השכלית, הרי היא משתרשת במעמקי הנשמה בכל חדריה ומעמקיה, והאדם מוצא את עצמו מאושר, כשצורתו הרוחנית מתאחדת לחטיבה אחת.</p>	
636	<p>התעלות העולם כד (אורה"ק ב עמ' תקמ-תקמח) תורת ההתפתחות ההנהגה בכל מקום שפקרו המינים תשובתם בצדם. כשם שהדבר מתקיים במובן התיבות והאותיות של תורה, כך הוא מתקיים בעצמיותן של הנטיות הנפשיות והשכליות. כל אותן ההרצאות והדרכים המביאים לדרכי מינות הם בעצמם ביסודם מביאים, כשמתפשטים את מקורם, לעומק אמונה יותר עליונה יותר מאירה ומחיה, מאותה ההבנה הפשוטה שהאירה לפני התגלות הפרץ. ההתפתחות היצירתית, שנוטים אליה כל ההולכים אחרי מוסרי השכל המופע מהחושים, גורמת בראשיתה לקצץ את ההמשך של אור האמונה, המלא כח ד'. ובאמת אין ערך לכל התוכן במקום שאין שום חסרון ביסוד ההמצאה העולמית, כי די באלהותי לכל בריה, וכח ד' הבלתי סופי מספיק הוא על הכל, מכל מקום מאחר שצביון כזה מתגלה בשכל, אף על פי שראשית שביליו נעו, ומרחיק בשטחיותו את האור האלהי מן הרעיון, בעומקו הרי הוא המקור היותר נשגב ליסוד ההשגחה. כי דוקא ההתפתחות ההולכת בקישור כל כך נמרץ, ממטה למעלה, מיצור שפל לעליון, ואינה סרה ממסלתה, היא המורה אותנו על ההבטה מרחוק, עד אין תכלית, ועל תכלית נועדה לכל ההויה, ובזה הגודל האלהי מתפאר, וכל המגמות האמוניות מתאשרות ביותר, ומקום האמונה, הבטחון, והעבודה האלהית מתרחב. מאחר שהכל הולך למגמה הרי עין צופיה על כל, ומאחר שהכל מתעלה, ויש בשכלולו של האדם את עצמו ואת עולמו גם כן כדי להעלות מדרגות, הרי הוא עושה בזה ממש את רצון קונו. והמעלה הרוחנית המתעלה מעל כל מתראה היא ליותר מרכוית ביסוד ההויה, ונמצאת עליתו של האדם אליה מוכרה, ולא עוד אלא שאחריותה של המגמה, והצפיה המוקדמה שלה, מראה דרך להארה של אחרית מראשית, ועצות של דליגה ושל ישור דרך נתבעות. טוב וישר ד' על כן יורה חטאים בדרך, יירך עניים במשפט וילמד עניים דרכו. והננו ממילא עולים למעמד המחשבה שהיצירה העולמית, של עולם הזה ושל עולם הבא, של עתיד הפרטי ושל העתיד הכללי, הכל נשקף בהשקפה אחת, והכל מעורה זה בזה.</p>	
<p>הפנימי להיות שואף אל הטוב הגמור, שהוא הטוב האלהי, שהוא היסוד של המגמה לכל התגלות אלהות, והשפעת התורה והנבואה בעולם. בימים הראשונים היה השכל הכללי של האנושיות פחות מפותח, וחפצו היה גם כן יותר ברברי, אז היה החזון האלהי כולו נועד לדחות את השכל הסורר, המשועבד רק להחפצים הבהמיים, בכללות החברה האנושית, ולדחוק תמיד את החפץ הטבעי, שהיתה התעוררותו יותר מכוונת לקראת הכיעור והחטא. התבסמות העולם על ידי כל המשך הדורות, על ידי ביסוס היותר עליון של גילויי השכינה בישראל, ועל ידי נסיונות הזמנים, התגדלות היחס החברותי, והתרחבות המדעים, זיקקה הרבה את רוח האדם, עד שאף על פי שלא נגמרה עדיין טהרתו, מכל מקום חלק גדול מהגיונותיו ושאיפת רצונו הטבעי הנם מכוונים מצד עצמם אל הטוב האלהי. ונגד אותו החלק שכבר נודרך, מוכרחת היא הליברליות להתפשט, לתפוס מקום. וכשבאה המסורת והדת, אפילו בצורתה היותר טהורה, לכבוש תחת ידה את זה החלק המזוקק, לא תצליח. אבל צריכה היא לסייע את רוח האדם בנקודת טהרתו, ללכת במסלתו שכבר כבש, ולכוין את מטרותה נגד אותם חלקי הרוח, של הדעת והרצון האנושי שעדיין לא נתבסמו, והם עומדים <u>עוד</u> במצבם הפראי כימי קדם. ולפי התנועה התסיסית של החלקים המבוססים, עוד הסכנה בהם יותר גדולה, כשהחלקים הבלתי מבוססים, השרידיים הרבים של הברבריות, הולכים במצבם הפרוע, והצד המתוקן שברוח האדם סוכך עליהם באברת דמיונו, להעטיף מעטה של ברק נוצץ על כל תועבה ושקר. וזאת היא עבודת הקודש של עובדי ד', עד קץ הימים, עד אשר רוח הטומאה כליל יחלוף, וזיו האדם והעולם יגלה בתפארת עזו במלכות שדי.</p>	<p>שמונה קבצים א יג שמח היה הרמב"ם כשצורת ההשגחה קבלה אצלו צביון של הדרגה שכלית. וראוי הדבר לשמח על זה, מפני שכל זמן שהאמונה הזאת, שהיא מבססת את חיי העולם, היא מונחת בלא תואר שכלי, איננה מתערבת עם כל גלי החיים של הנפש החכמה, השואפת להשכיל. אבל אחר שקבלה לתוכה צורתה השכלית, הרי היא משתרשת במעמקי הנשמה בכל חדריה ומעמקיה, והאדם מוצא את עצמו מאושר, כשצורתו הרוחנית מתאחדת לחטיבה אחת.</p>	<p>שמונה קבצים ה רט בכל מקום שפקרו המינים, תשובתם בצדם. כשם שהדבר מתקיים במובן התיבות והאותיות של תורה, כך הוא מתקיים בעצמיותן של הנטיות הנפשיות והשכליות. כל אותן ההרצאות והדרכים המביאים לדרכי מינות, הם בעצמם ביסודם מביאים, כשמתפשטים את מקורם, לעומק אמונה יותר עליונה יותר מאירה ומחיה, מאותה ההבנה הפשוטה שהאירה לפני התגלות הפרץ. ההתפתחות היצירתית, שנוטים אליה כל ההולכים אחרי מוסרי השכל המופע מהחושים, גורמת בראשיתה, לקצץ את ההמשך של אור האמונה, המלא כח ד'. ובאמת אין ערך לכל התוכן במקום שאין שום חסרון ביסוד ההמצאה העולמית, כי די באלהותי לכל בריה, וכח ד' הבלתי סופי מספיק הוא על הכל. מכל מקום, מאחר שצביון כזה מתגלה בשכל, אף על פי שראשית שביליו נעו, ומרחיק בשטחיותו את האור האלהי מן הרעיון, בעומקו הרי הוא המקור היותר נשגב ליסוד ההשגחה. כי דוקא ההתפתחות, ההולכת בקישור כל כך נמרץ, ממטה למעלה, מיצור שפל לעליון, ואינה סרה ממסלתה, היא המורה אותנו על ההבטה מרחוק עד אין תכלית, ועל תכלית נועדה לכל ההויה, ובזה הגודל האלהי מתפאר, וכל המגמות האמוניות מתאשרות ביותר, ומקום האמונה, הבטחון, והעבודה האלהית מתרחב. מאחר שהכל הולך למגמה, הרי עין צופיה על כל, ומאחר שהכל מתעלה, ויש בשכלולו של האדם את עצמו ואת עולמו גם כן כדי להעלות מדרגות, הרי הוא עושה בזה ממש את רצון קונו. והמעלה הרוחנית המתעלה מעל כל מתראה היא ליותר מרכוית ביסוד ההויה, ונמצאת עליתו של האדם אליה מוכרה. ולא עוד, אלא שאחריותה של המגמה, והצפיה המוקדמה שלה, מראה דרך להארה של אחרית מראשית, ועצות של דליגה ושל ישור דרך נתבעות. טוב וישר ד' על כן יורה חטאים בדרך, יירך עניים במשפט וילמד עניים דרכו. והננו ממילא עולים למעמד המחשבה שהיצירה העולמית, של עולם הזה ושל עולם הבא, של עתיד הפרטי, של העתיד הכללי, הכל נשקף בהשקפה אחת, והכל מעורה זה בזה.</p>

<p>והאמונה שהעולם הזה הוא כפרוודור בפני עולם הבא, שמביאה לידי הבינה האמונית המפורטה, מתאמצת, וכל ערכי המוסר מתעלים בעילויי אלהי, ולא עוד אלא שיש צפיה ומגמה מובטחה, ככח הצפיה כך הוא כח הגבורה. ונמצא שהיסוד של התעלות מעל כל חקי הטבע הוא דבר מובן באפשריותו והתאמתו לכל דרכי הדעה המיושבת.</p>	
<p>שמונה קבצים ח קנר, מא</p> <p>הפילוסופיה היתה מעולם נוטה להכרתה של ההשגחה הכללית, והיא רחוקה ביסודה מנטיה אל ההכרה של ההשגחה הפרטית, שבה מתגדרת ביחוד הדת. אבל בשרשם של דברים מתרכזות הנטיות הללו, הנראות מתנגדות זו לזו, למרכז אחד. ההשקפה החודרת תדין, שכל עיקר המושג של הפרטיות אין לו מעמד אמיתי מצד עצמו. האמת העליונה היא מתארת לנו את הכלל בחטיבה אחת. כל מה שנראה לנו פרטי, איננו באמת כי אם הופעה אחת מהכלל המאוחד. וזה הוא דבר ברור, שההשגחה האלהית מתקשרת עם האמת העליונה, וביסודה אין לנו כלל מושג של פרטיות. אבל ההשגחה הכללית הזאת, הרי היא יותר חודרת אל כל הפרטים כולם, שהם מצד חשכנו מתארים לפרטיותם, מכל מין השגחה פרטית שאפשר להעלות על הדעת. הצד החלוש שהתערב בהסברתה של הפילוסופיה ביחווה אל תיאור ההשגחה, הוא רק מה שחשבה שבמקום שהיא מדברת מהשגחה כללית, יש מקום לפרטים במציאות, אלא שהם יוצאים מחוץ לשטחה של ההשגחה. וזהו דבר בדוי ומוכחש מעיקר היסוד של עומק הטהרה הפילוסופית. וזאת הנטיה בעומק אמתה היתה נטיתו של הרלב"ג, בצדו כל כך להסביר את התוכן של ההשגחה לצד הכללות, ומוצל צדיק מעון, של סילוק השגחה מפרטים. ההבנה של השגחה כללית וידיעה כללית, שבפילוסופיה, כלפי מעלה, מיוסדה היא על עומק הדעת שעצמיות הפירוד לפרטים היא הכרה מוטעת, מצד הכהות שבהכרת הברואים, גם העליונים שבעליונים. אבל האמת היא כולו כלל גדול, ואם כן, כלפי מעלה, שמוארה שם האמת הבהירה, ההשגחה והידיעה היא באמת כללית.</p>	<p>637 התעלות העולם כה (אורה"ק ב עמ' תקמט-תקנ) <i>הנהגה הכללית והפרטית</i></p> <p>הפילוסופיה היתה מעולם נוטה להכרתה של ההשגחה הכללית, והיא רחוקה ביסודה מנטיה אל ההכרה של ההשגחה הפרטית, שבה מתגדרת ביחוד הדת. אבל בשרשם של דברים מתרכזות הנטיות הללו, הנראות מתנגדות זו לזו, למרכז אחד. ההשקפה החודרת תדין, שכל עיקר המושג של הפרטיות אין לו מעמד אמיתי מצד עצמו. האמת העליונה היא מתארת לנו את הכלל, בחטיבה אחת, כל מה שנראה לנו פרטי, איננו באמת כי אם הופעה אחת מהכלל המאוחד. וזה הוא דבר ברור, שההשגחה האלהית מתקשרת עם האמת העליונה, וביסודה אין לנו כלל מושג של פרטיות. אבל ההשגחה הכללית הזאת הרי היא יותר חודרת אל כל הפרטים כולם, שהם מצד חשכנו מתארים לפרטיותם, מכל מין השגחה פרטית שאפשר להעלות על הדעת. הצד החלוש שהתערב בהסברתה של הפילוסופיה ביחווה אל תיאור ההשגחה, הוא רק מה שחשבה שבמקום שהיא מדברת מהשגחה כללית, יש מקום לפרטים במציאות, אלא שהם יוצאים מחוץ לשטחה של ההשגחה. וזהו דבר בדוי ומוכחש מעיקר היסוד של עומק הטהרה הפילוסופית. וזאת הנטיה בעומק אמתה היתה נטיתו של הרלב"ג, בצדו כל כך להסביר את התוכן של ההשגחה לצד הכללות, ומוצל צדיק מעון, של סילוק השגחה מפרטים. ההבנה של השגחה כללית וידיעה כללית שבפילוסופיה, כלפי מעלה, מיוסדה היא על עומק הדעת, שעצמיות הפירוד לפרטים היא הכרה מוטעת, מצד הכהות שבהכרת הברואים, גם העליונים שבעליונים. אבל האמת היא כולו כלל גדול, ואם כן כלפי מעלה, שמוארה שם האמת הבהירה, ההשגחה והידיעה היא באמת כללית.</p>
<p>שמונה קבצים ח רנו</p> <p>כשנמצא את עומק הרעיון של רז ההשגחה, הננו צריכים לסדרו בסידור של כמות ושל איכות. הסידור הכמותי הוא, שלא יש שום דבר בעולם שאיננו נעשה בדבר ד' ועצתו העליונה, כל אשר חפץ ד' עשה בשמים ובארץ. והצד האיכותי הוא שהעצה היא העצה היותר אצילית, היותר מגמתית ויותר אידיאלית, מכל מה שהלב יכול לחשוב. והעצה הזאת שרויה באידיאליותה בכנסת ישראל, בעולמנו בתור גוי אחד בארץ, ובשרשי הויתה במעמד האצילי עד אין קץ ותכלית. אבל לעולם מוכרחים אנו להשקיף את ההדר העליון על ידי ההתאחדות הנפלאה של שני אופני ההשגחה הללו, שהשניה, המבוטאה בכנסת ישראל, מגלה היא את כל האור והעילוי של הראשונה, ומחשבתן של ישראל קודמת לכל, וחותרת את הכל. הרעיונות המתחסיים להשגחה בכלל, אפילו בכל מעמק הפרטיות שלה ובכל ערכי דיקנותה, אפשר להם להגלות בהופעה של השכלה בהירה בשכל האנושי, וקל וחומר בערכי רוח הקודש ונבואה. אבל ההופעה האיכותית, המצבינה את כל הוד האידיאליות והתרוכה בכנסת ישראל, בכל תועפותיה, מרום עליון עד עמק שפל, זה אינו מתגלה כי אם על ידי אור התורה, נבואתו של משה, לא בחידות, ולא בחלוש, ולא במראה נבואית מודרגת, כי אם דוקא בהתודעות של פה אל פה אדבר בו, המיחדת את כנסת ישראל בעולם מכל גויי הארץ, ומיום אשר ברא אלהים אדם על הארץ, מקצה השמים עד קצה השמים. ומזה האור האיכותי, הנפלא בטהרתו, בחוזק הראותו, ובהוד חותמו הריאלי בחיים, המבטא בכל את הדר אמת אצילותו, נשאבת כל נבואה וכל רוח הקודש בכל הדורות ובכל הזמנים, עד עולמי עד. וכל החכמה וכל התרבות האנושית הכללית היא תמיד פונה בפנימיותה להגיע אל המעין העליון הזה, להספג מרוחו, ולהיות מאור מאורו, אור החיים מעולם עד עולם, עד אשר יבא היום הגדול אשר בו ינהרו עמים רבים אל</p>	<p>638 התעלות העולם כו (אורה"ק ב עמ' תקנא-תקנב) <i>כל הנהגה</i></p> <p>כשנמצא את עומק הרעיון של רז ההשגחה, הננו צריכים לסדרו בסידור של כמות, ושל איכות. הסידור הכמותי הוא שלא יש שום דבר בעולם שאיננו נעשה בדבר ד' ועצתו העליונה, כל אשר חפץ ד' עשה בשמים ובארץ. והצד האיכותי הוא שהעצה היא העצה היותר אצילית, היותר מגמתית, ויותר אידיאלית, מכל מה שהלב יכול לחשוב. והעצה הזאת שרויה באידיאליותה בכנסת ישראל, בעולמנו בתור גוי אחד בארץ, ובשרשי הויתה במעמד האצילי, עד אין קץ ותכלית. אבל לעולם מוכרחים אנו להשקיף את ההדר העליון, על ידי ההתאחדות הנפלאה של שני אופני ההשגחה הללו, שהשניה המבוטאה בכנסת ישראל מגלה היא את כל האור והעילוי של הראשונה, ומחשבתן של ישראל קודמת לכל, וחותרת את הכל. הרעיונות המתחסיים להשגחה בכלל, אפילו בכל מעמק הפרטיות שלה ובכל ערכי דיקנותה, אפשר להם להגלות בהופעה של השכלה בהירה בשכל האנושי, וקל וחומר בערכי רוח הקודש ונבואה. אבל ההופעה האיכותית, המצבינה את כל הוד האידיאליות של העולם, והתרוכה בכנסת ישראל, בכל תועפותיה, מרום עליון עד עמק שפל, זה אינו מתגלה כי אם על ידי אור התורה, נבואתו של משה, לא בחידות, ולא בחלוש, ולא במראה נבואית מודרגת, כי אם דוקא בהתודעות של פה אל פה אדבר בו, המיחדת את כנסת ישראל בעולם מכל גויי הארץ, ומיום אשר ברא אלהים אדם על הארץ, מקצה השמים עד קצה השמים. ומזה האור האיכותי, הנפלא בטהרתו, בחוזק הראותו, ובהוד חותמו הריאלי בחיים, המבטא בכל את הדר אמת אצילותו, נשאבת כל נבואה וכל רוח הקודש, בכל הדורות ובכל הזמנים, עד עולמי עד. וכל החכמה וכל התרבות האנושית הכללית היא תמיד פונה בפנימיותה להגיע אל המעין העליון הזה, להספג מרוחו, ולהיות מאור מאורו, אור החיים מעולם עד עולם, עד אשר יבא היום הגדול אשר בו ינהרו עמים רבים אל</p>

166. בכתב היד כתוב "המביא".

167. מילה זו אינה נמצאת בכתב היד, והושלמה בש"ק מסברה.

	<p>הר ד' אל בית אלהי יעקב, בשאיפה של ויורנו מדרכיו ונלכה בארחתיו, כי מציון תצא תורה ודבר ד' מירושלם.</p>	<p>רבים אל הר ד' אל בית אלהי יעקב, בשאיפה של ויורנו מדרכיו ונלכה בארחתיו, כי מציון תצא תורה ודבר ד' מירושלם.</p>
639	<p>התעלות העולם כז (אורה"ק ב עמ' תקנה-תקנו) המאנה הציונה</p> <p>בכל השדרות מתגלה הצביון של הרחיפה הסמויה של הפרטים, שבתוכם גנוז אוצר חיים בלתי נודע ומשוער, והם הולכים ונדחפים, מתקשרים למגמה, שבהקבץ השעור הראוי והתכונה הראויה, הצירוף והסידור הנכון, מתגלה לפי הערך אותו האור הנודע, אור החכמה הבינה והדעת, והיסוד המגמתי העליון, בגדולת צביונו. כן הולכים החיים, האיש, הקבוצים, המחשבות, המעשים, הקבוצים העיוני עד בנין השטות היותר משוכללות, וקבוצן של השטות לשטות כוללות, שכל שטה היותר מקפת נחשבת בהאורגניסמוס הכללי של הרוח כמבטא אחד בתוך ענין מלא. הקדמת נעשה לנשמע הוא היסוד היצירתי, השורר בעולם המוחשי והאידיאלי. הבנין בהתגלמו מתקבץ הוא מהפרטים, ובקוצם של הפרטים משתכלל הכלל. והעדות על המחשבה שלמעלה מכל מחשבה, על הכוונות המטרות שלמעלה מכל מטרה, היא הולכת ומתבלטת. ובמוסר החיים של האדם, אותו הרצון הכמוס דוחפו תדיר, ובידו לשא עין להחפץ המגמתי העומד ממעל לו, נזר אלהיו אשר על ראשו. וכפי הרוממות של העלאת עצמיותו אל העולם המגמתי העליון, זכירת הצור ביה ד' צור עולמים, ככה ימצא מין את מינו וניעור. והניצוצות של החיים שהם פזורים בחגוי הנטיות הקטעיות, באים ומאירים בצורה תאורית, חקוקת פנים עשירים ומשוכללים, ונעשים חייו של אדם עליונים. והעם נעשה עם קדוש, הרואה את המחשבה העליונה שיש בבנין עולם ביצירתו התולדתית. וכל רעיון וכל חפץ אישי הרי זה מתעלה, וחזורת ההתעלות האישית, ומוסיפה אורה גדולה בהאופי הכללי, שנעשה יותר בהיר ויותר מזהיר. והרצונות הסמויים נעשים מלאי דעה, בהירי מציאות, ואותו החשך שברוך רשעים הולך ונגרש, ונסו הצללים. ואותו דרך הטוב, אותו הדר הנועם, המוסר היותר עליון, הנשאב מהמקור האלהי היותר טהור, הולך ומפכה את מעיניו, ובני אדם שואבים בששון ממעיני הישועה, וישועת ד' ממהרת לחבוש לכל שבורי לב.</p>	<p>שמונה קבצים ה קכח</p> <p>בכל השדרות מתגלה הצביון של הרחיפה הסמויה של הפרטים, שבתוכם גנוז אוצר חיים בלתי נודע ומשוער, והם הולכים ונדחפים, מתקשרים למגמה, שבהקבץ השיעור הראוי והתכונה הראויה, הצירוף והסידור הנכון, מתגלה לפי הערך אותו האור הנודע, אור החכמה, הבינה והדעת, והיסוד המגמתי העליון בגדולת צביונו. כן הולכים החיים, האיש, הקבוצים, המחשבות, המעשים, הקבוצים העיוני, עד בנין השיטות היותר משוכללות, וקבוצן של השיטות לשיטות כוללות, שכל שיטה היותר מקפת נחשבת בהאורגניסמוס הכללי של הרוח כמבטא אחד בתוך ענין מלא. הקדמת נעשה לנשמע הוא היסוד היצירתי השורר בעולם המוחשי והאידיאלי. הבנין בהתגלמו מתקבץ הוא מהפרטים, ובקבוצם של הפרטים משתכלל הכלל, והעדות על המחשבה שלמעלה מכל מחשבה, על הכוונות המטרות שלמעלה מכל מטרה, היא הולכת ומתבלטת. ובמוסר החיים של האדם, אותו הרצון הכמוס דוחפו תדיר, ובידו לשא עין להחפץ המגמתי העומד ממעל לו, נזר אלהיו אשר על ראשו. וכפי הרוממות של העלאת עצמיותו אל העולם המגמתי העליון, זכירת הצור, ביה ד' צור עולמים, ככה ימצא מין את מינו וניעור, והניצוצות של החיים שהם פזורים בחגוי הנטיות הקטעיות, באים ומאירים בצורה תיאורית, חקוקת פנים עשירים ומשוכללים. ונעשים חייו של אדם עליונים. והעם נעשה עם קדוש, הרואה את המחשבה העליונה שיש בבנין עולם ביצירתו התולדתית. וכל רעיון וכל חפץ אישי הרי זה מתעלה, וחזורת ההתעלות האישית ומוסיפה אורה גדולה בהאופי הכללי, שנעשה יותר בהיר ויותר מזהיר. והרצונות הסמויים נעשים מלאי דעה, בהירי מציאות, ואותו החשך שברוך רשעים הולך ונגרש, ונסו הצללים, ואותו דרך הטוב, אותו הדר העולם שבמוסר היותר עליון, הנשאב מהמקור האלהי היותר טהור, הולך ומפכה את מעיניו, ובני אדם שואבים בששון ממעיני הישועה, וישועת ד' ממהרת לחבוש לכל שבורי לב.</p>
640	<p>התעלות העולם כז (אורה"ק ב עמ' תקנו-תקנה) הקיצה המאנתית</p> <p>המושג המגמתי של ההויה, שהוא מתבטא באותה ההגדרה של כדי לדעת את ד', הוא עולה ומתברר, עולה ומזדכך, מתגדל ומתרחב, מתעמק ומתלהב, לפי אותן המדות שההויה כולה ופרטיה עמה עולים בהן תדיר. מובן הידיעה המגמטית אינו כלל בגדר אחד עם אותה הידיעה, ההשכלית והמוסרית. היא עולה על כל בעשרה, בכלילותה, בהתעמקות המהותיות שלה, מתוך גדלה היא צריכה להיות חודרת בכל, אין דרגה אחת מציאותית צריכה להדלג, בכל צריכה ההתדרגות לעבור, ושהייתה, שאנו משערים אותה בצורה זמנית, היא גם כן מכוונת לפי דרגה לפי מדת עלייתה. כשאנו חוזים ברוחנו המדעי, והתוכן האמוני המזוקק, ואותם רגשי הלב העדינים המתלולים עמהם, את הטוהר של דעת ד' בצורה השכלית, הרגשית, מוסרית, אמונית, חזיונית, ומעשית, הומה לבנו על כל העולם השקוע בחמורות, באיללות, בכפירות, ברשעות, במחשכים, בקצפונות ועלבונות, והננו נזרקים בבת ראש אל תשוקת ההשפעה של ההופעה משלנו על כל, ואין אנו שמים אל לב איך גם אנו בעצמנו הננו כל כך רחקי ידיעה, רחקי השלמה, עד שהננו כולנו נמשכים במערכה גדולה, ששיפוליה מגיעים עמוק עמוק בתחתיות, ועליוניותיה עולים הלוך ועלה למרומי רומים. כל ארחות התעיה דרגות הן, שבהן ועל ידן מטפסים ותופסים את אותו האור המאושר, שאנו מתגברים לבטאו בדעת ד'. ואנחנו חושבים שהננו משלימים בזה איזה פרוגרמה, ומיד שכלנו בקרבנו, ורוחנו השואף, מברונו, שהננו רק שוקקים לאידיאל של ידיעה ולידי שקיקה, שאין אנו יכולים גם להגות בה מפני גדלה, ומכל מקום היא היא בעצמה אותה התכונה של דעת ד' ועבודת ד', שבהם אנו רואים חזות הכל. רו ישראל הוא פשוטו כמשמעו התהלכות מחשכית ההולכת ומזככת עצמה בארך רוח, בארך זמן, בשקט ובשקידה בלתי פוסקת. הגויות, שהריחה ריח כל דהו מנועמה של תורה, לא יכלה לעמוד על אותו הרוז של מי יתן טהור מטמא, ודריכה מיכנית אחזתה לבסוף. כל ארחות זרות, אשר חלק ד' לכל העמים תחת כל השמים, והשוית הידיעה האלהית המגמטית, לאיזה ידיעה, השכלית או מוסרית, הקטינה את המדה ומחקה את הסאה, והחשיכה עולם, במקום החפץ להאיר, ודלדלה כח במקום הראוי להגביר. וכנסת ישראל עסקה בתקנון רוחה, בהתעמקות חשבונה, בידיעתה שאל מה שהיא עורגת הכל צפוי והרשות נתונה, ושסוף כל סוף עצת ד'</p>	<p>שמונה קבצים ז קטו</p> <p>המושג המגמתי של ההויה, שהוא מתבטא באותה ההגדרה של כדי לדעת את ד', הוא עולה ומתברר, עולה ומזדכך, מתגדל ומתרחב, מתעמק ומתלהב, לפי אותן המדות שההויה כולה ופרטיה עמה עולים בהן תדיר. מובן הידיעה המגמטית אינו כלל בגדר אחד עם אותה הידיעה, ההשכלית והמוסרית. היא עולה על כל בעשרה, בכלילותה, בהתעמקות המהותיות שלה, מתוך גדלה היא צריכה להיות חודרת בכל, אין דרגה אחת מציאותית צריכה להדלג, בכל צריכה ההתדרגות לעבור, ושהייתה, שאנו משערים אותה בצורה זמנית, היא גם כן מכוונת לפי דרגה, לפי מדת עלייתה. כשאנו חוזים ברוחנו המדעי, והתוכן האמוני המזוקק, ואותם רגשי הלב העדינים המתלולים עמהם, את הטוהר של דעת ד' בצורה השכלית, הרגשית, מוסרית, אמונית, חזיונית, ומעשית, הומה לבנו על כל העולם השקוע בחמורות, באיללות, בכפירות, ברשעות, במחשכים, בקצפונות ועלבונות. והננו נזרקים בבת ראש אל תשוקת ההשפעה של ההופעה משלנו על כל, ואין אנו שמים אל לב איך גם אנו בעצמנו הננו כל כך רחקי ידיעה, רחקי השלמה, עד שהננו כולנו נמשכים במערכה גדולה, ששיפוליה מגיעים עמוק עמוק בתחתיות, ועליוניותיה עולים הלוך ועלה למרומי רומים. כל ארחות התעיה דרגות הן, שבהן ועל ידן מטפסים ותופסים את אותו האור המאושר שאנו מתגברים לבטאו בדעת ד'. ואנחנו חושבים שהננו משלימים בזה איזה פרוגרמה, ומיד שכלנו בקרבנו, ורוחנו השואף, מברונו שהננו רק שוקקים לאידיאל של ידיעה, ולידי שקיקה שאין אנו יכולים גם להגות בה מפני גדלה, ומכל מקום היא היא בעצמה אותה התכונה של דעת ד' ועבודת ד', שבהם אנו רואים חזות הכל. כל ארחות עבודה זרה, אשר חלק ד' לכל העמים תחת כל השמים, הרוז ישראל הוא פשוטו כמשמעו התהלכות מחשכית ההולכת ומזככת עצמה, בארך רוח, בארך זמן, בשקט ובשקידה בלתי פוסקת. הגויות שהריחה ריח כל דהו מנועמה של תורה, לא יכלה לעמוד על אותו הרוז של מי יתן טהור מטמא, ודריכה מיכנית אחזתה לבסוף. והשוית הידיעה האלהית המגמטית לאיזה ידיעה השכלית או מוסרית, הקטינה את המדה ומחקה את הסאה, והחשיכה עולם במקום החפץ להאיר, ודלדלה כח במקום הראוי להגביר. וכנסת ישראל עסקה בתקנון רוחה, בהתעמקות חשבונה, בידיעתה שאל מה שהיא עורגת הכל צפוי והרשות נתונה, ושסוף כל סוף עצת ד'</p>

	<p>היא תקום, ושההחשבה היא תכונה של הארה, ושהביטוי החי שהתבלט בתולדתה הנפלאה יעשה פרי, ועושה הוא את פריו בלא רפיון, בלא הפסק והפרדה. כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו, ואנחנו נלך בשם ד' אלהים חיים ומלך עולם.</p>
641	<p>התעלות העולם כט (אורה"ק ב עמ' תקנט) קשת התכלית המרכזית</p> <p>כשם ששכלנו ורצוננו, ככל דבר שבהויה, הוא ניצוץ מן הכל וממקור הכל הוא נובע, ואנו עולים לדרג ממנו על האור העליון בדרך דוגמא ובבואה דבבואה, כן אנו דנים על נקודת הרצון, שהיא מחוברת לשכל, והיא תכונת בקשת התכלית, שהוא גם כן ניצוץ מהכל, ונובע ממקורו. שוללים אנו את כל ההגבלות והמגרעות שישנן בבקשת התכלית שלנו, ואנו באים למצא צד האצילות והרוממות שיש בבקשת התכלית, שהיא נותנת צורה הגונה לכל מהלכי המעשים, ואנו אומרים, שהיא נמצאת ביסוד הכל, פמרכו העליון, מלכות א"ס, בדרך השאלה, ראשית כל הצמצומים כולם, המביאה ליסוד הכל, והיא באמת הכל, כל הראשית, וכל האחרית, כל ההויה, וכל המבוקש מההויה.</p>
642	<p>התעלות העולם ל (אורה"ק ב עמ' תקס) מרכז העולם</p> <p>מרכז העולם הוא ברצון החפשי, שיתעלה, ויהיה, עם כל חופשו שהוא כשרון עצמי עדין, עזיז ומתמיד בפעולתו לטובה קבועה ההולכת ומתעלה. ותוכן זה הוא דמות האדם, שנשמתו הכוללת שולחת את קויה בכל מקום ואופן שיש לו כלי המתאים עם אורה. והתפשטותה של נשמת אדם עליון זה הוא מלא כל עולמים, שבכולם ימצא אדם מוגבל רשום בקיום מיוחדים של אור מרכזי זה.</p>
643	<p>התעלות העולם לא (אורה"ק ב עמ' תקס) הנחיות האיציות</p> <p>המגמות האידיאליות העליונות יונקות הן חיותן מגופן. כל מגמה מספקת לעצמה, ומטרתה ותכליתה בקרבה. נימין דאריך לא מסתכנן דא ברא. והמגמות האידיאליות המושרשות בעולם המעשה, כולן קשורות ומשולבות הן אחת ברעותה ברתוקות של שלשאות ארוכות וגדולות מאד, חבל בחבל, נימא בנימא, והמגמה האחרונה אי אפשר לתפשה כי אם כשעולים לספירה יותר עליונה, לעולם יותר מואר ומתוקן, נימין דועיר מסתכנן דא ברא, עד אשר הבהירות העליונה מופיעה להודיע ולהודע, שהכל ענין אחד, ד' הוא האלהים.</p>
644	<p>התעלות העולם לב (אורה"ק ב עמ' תקסא-תקסב) הנחיה החברתית האישית</p> <p>כשאנו נשאלים על החיים החברתיים מה היא מגמתם, אין לנו תשובה מאותם החיים עצמם, כי אם זקוקים אנו לבא לשאיפה של עולם גדול ונשגב מהם, שמקצת מזהירויותו מתראים לפנינו בעולם הדעת, ובכל המרחבים של העולם הרוחני. ובוזה כבר אנו באים בהסכמה, שאי אפשר כלל שתהיה כל השאיפה האנושית שקועה רק באותם החיים החברתיים לבדם, ולא עוד אלא שהדבר מוכרח הוא, שאם יחדלו החיים החברתיים מיניקת לשדם מאותם החיים העליונים שהם למעלה מהם, ושהם עושים את הויתם להויה מטרתית, יפחת מאד הערך החיוני שלהם עצמם, וממילא יתגלו בקרבם מגרעות גדולות, עד שיהיו יורדים גם בערכם. ובשביל כך תיקון העולם דורש צפיית ישועה עמוקה ממעיני הישועה העליונים. ותקוותם של ישראל הנצחית לאורו של משיח, לאור ד' בעולמו, היא היא בסיסו של עולם, של כל מצביו, גם של העולם החברתי, עם כל הסתעפותיו. ומוכרח הדבר, שאנשים צופים ימצאו, שכל מעינם יהיה שקוע באותן המגמות העליונות, וחזיונם יהיה עולה ומרעיף על גבי החזיונות החברתיים, הנוטלים כל כך מקום כמותי גדול בעולמנו. אותו הרוח המחיה את החיים החברתיים צריך שיהיה בעצמו לקוח מאצילות הרוח העליון של החיים העליונים, החיים הקדושים השמימיים, חיי החכמה, חיי העדן הקדוש של נועם ד'. וממילא הוא מוכן להיות עושה בנשמתו החברתיים מעין דוגמתו, מעין דוגמא של מעלה, להשכיך את שלום המרומים בארץ, ושכינה בתחתונים. זאת היא המגמה היסודית של נשמת ישראל, לחיות חיים אלהיים במוכח החברותי, כמו שהחיים הללו הם מצויים למעלה מן החברה, וכמו שהם נסקרים במשאת נפשם של יחידים סגולה המקודשים. נחלת ישראל היסודית היא מתנה זו, שבהחיים החברתיים שלהם היא דוגמא של מעלה, מלכות בית דוד היא דוגמת מלכות שמים העליונה, והסגולות השמימיות גנוזות בה, והן מוכרחות לצאת לאור בכל מילואם, במילוי המלכותי, בהתכוננות כסא ד' על מכונו, על כסא דוד ועל ממלכתו, להכין אותה ולסעדה.</p>
	<p>כל סוף עצת ד' היא תקום, ושההחשבה היא תכונה של הארה, ושהביטוי החי שהתבלט בתולדתה הנפלאה יעשה פרי, ועושה הוא את פריו, בלא רפיון, בלא הפסק והפרדה. כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו, ואנחנו נלך בשם ד', אלהים חיים ומלך עולם.</p>
	<p>שמונה קבצים א תשנב</p> <p>כשם ששכלנו ורצוננו, ככל דבר שבהויה, הוא ניצוץ מן הכל, וממקור הכל הוא נובע, ואנו עולים לדרג ממנו על האור העליון בדרך דוגמא ובבואה דבבואה, כן אנו דנים על נקודת הרצון, שהיא מחוברת לשכל, והיא תכונת בקשת התכלית, שהוא גם כן ניצוץ מהכל ונובע ממקורו. שוללים אנו את כל ההגבלות והמגרעות שישנן בבקשת התכלית שלנו, ואנו באים למצא צד האצילות והרוממות שיש בבקשת התכלית, שהיא נותנת צורה הגונה לכל מהלכי המעשים, ואנו אומרים שהיא נמצאת ביסוד הכל, מרכז העליון, מלכות אין סוף, בדרך השאלה, ראשית כל הצמצומים כולם, המביאה ליסוד הכל, והיא באמת הכל, כל הראשית וכל האחרית, כל ההויה וכל המבוקש מההויה.</p>
	<p>שמונה קבצים ד נו</p> <p>מרכז העולם הוא ברצון החפשי, שיתעלה ויהיה עם כל חופשו, שהוא כשרון עצמי עדין, עזיז, ומתמיד <i>צדק</i> בפעולתו לטובה קבועה, ההולכת ומתעלה. ותוכן זה הוא דמות האדם, שנשמתו הכוללת שולחת את קויה בכל מקום ואופן שיש לו כלי המתאים עם אורה. והתפשטותה של נשמת אדם עליון זה הוא מלא כל עולמים, שבכולם ימצא אדם מוגבל, רשום בקיום מיוחדים של אור מרכזי זה.</p>
	<p>שמונה קבצים ג קו</p> <p>המגמות האידיאליות העליונות, יונקות הן חיותן מגופן. כל מגמה מספקת לעצמה, ומטרתה ותכליתה בקרבה. נימין דאריך לא מסתכנן דא ברא. והמגמות האידיאליות המושרשות בעולם המעשה, כולן קשורות ומשולבות הן אחת ברעותה ברתוקות של שלשאות ארוכות וגדולות מאד, חבל בחבל, נימא בנימא, והמגמה האחרונה אי אפשר לתפשה כי אם כשעולים לספירה יותר עליונה, לעולם יותר מואר ומתוקן, נימין דועיר מסתכנן דא ברא, עד אשר הבהירות העליונה מופיעה, להודיע ולהודע שהכל ענין אחד, ד' הוא האלהים.</p>
	<p>שמונה קבצים ז סז-סח</p> <p>כשאנו נשאלים על החיים החברתיים, מה היא מגמתם, אין לנו תשובה מאותם החיים עצמם, כי אם זקוקים אנו לבא לשאיפה של עולם גדול ונשגב מהם, שמקצת מזהירויותו מתראים לפנינו בעולם הדעת, ובכל המרחבים של העולם הרוחני. ובוזה כבר אנו באים בהסכמה, שאי אפשר כלל שתהיה כל השאיפה האנושית שקועה רק באותם החיים החברתיים לבדם, ולא עוד, אלא שהדבר מוכרח הוא, שאם יחדלו החיים החברתיים מיניקת לשדם מאותם החיים העליונים שהם למעלה מהם, ושהם עושים את הויתם להויה מטרתית, יפחת מאד הערך החיוני שלהם עצמם, וממילא יתגלו בקרבם מגרעות גדולות, עד שיהיו יורדים גם בערכם. ובשביל כך תיקון העולם דורש צפיית ישועה עמוקה ממעיני הישועה העליונים. ותקוותם של ישראל הנצחית לאורו של משיח, לאור ד' בעולמו, היא היא בסיסו של עולם, של כל מצביו, גם של העולם החברתי, עם כל הסתעפותיו. ומוכרח הדבר שאנשים צופים ימצאו, שכל מעינם יהיה שקוע באותן המגמות העליונות, וחזיונם יהיה עולה ומרעיף על גבי החזיונות החברתיים, הנוטלים כל כך מקום כמותי גדול בעולמנו. אותו הרוח המחיה את החיים החברתיים צריך שיהיה בעצמו לקוח מאצילות הרוח העליון של החיים העליונים, החיים הקדושים השמימיים, חיי החכמה, חיי העדן הקדוש של נועם ד'. וממילא הוא מוכן להיות עושה בנשמתו החברתיים מעין דוגמתו, מעין דוגמא של מעלה, להשכיך את שלום המרומים בארץ, ושכינה בתחתונים. זאת היא המגמה היסודית של נשמת ישראל, לחיות חיים אלהיים במוכח החברותי, כמו שהחיים הללו הם מצויים למעלה מן החברה, וכמו שהם נסקרים במשאת נפשם של יחידים סגולה המקודשים. נחלת ישראל היסודית היא מתנה זו, שבהחיים החברתיים שלהם היא דוגמא של מעלה, מלכות בית דוד היא דוגמת מלכות שמים העליונה, והסגולות השמימיות גנוזות בה, והן מוכרחות לצאת לאור בכל מילואם במילוי המלכותי, בהתכוננות כסא ד' על מכונו,</p>

	<p>והמשיחיות בעצמותה סגולת ישראל היא, סגולת האומה, שהיא צריכה להתפתח בקרבה, ומוכרחה להגאל ממצריה וכל המציקים לה, השושנה העליונה צריכה שיפנו מכל צדדיה הקוצים והחוחים העוקצים אותה, ותתיחד עם דודה באהבה, מלכות שמים ומלכות הארץ בחטיבה אחת, האידיאל החברותי והאידיאל הרוחני הגדול מעל כל חיי חברה וקבוץ, החובק במתי שחקים בגדלו ותעצומות הפשטותו, המלא הוד נצח נצחים, מתאחדים ומתמזגים יחד. ד' אחד ושמו אחד.</p>
645	<p>התעלות העולם לג (אורה"ק ב עמ' תקסג-תקסד) תקסג תאדס והצולס מצתי</p> <p>העולם עומד לעלות ממעל למצב עבודת האדמה, בצורתה האמללה, שתאר קללה יש לה. הזריעה וכל עמלה, הזריה, והניכוש שקדם לקצירה, כל אלה תוצאות של נפילה הן, מעקבות החטא, בועת אפך תאכל לחם. יעלה רוח האדם למעלה, ותענה הארץ לעומתו ברכה עליונה, ירעש כלבנון פריו, וגלוסקאות וכלי מילת מארץ יצמחו, ועבודת האדם גם המעשית תקח לה תואר עליון יותר. מעין עליה זו הוא אור המתגלה בשמטה, בשבת הארץ, שנה של שבייתה מכל עבודת הארץ, ודי לאדם בברכת האדמה, ממתת ד' עליה, וההתחרות האנושית חדלה, והלב מתעדר עד כדי הכרת אחות כל החיים כולם, ולבהמתך ולחיה אשר בארץ תהיה כל תבואתה לאכל. אמנם גם יובל, גם שמטה, רשמים הם של עולם חדש, שהעולם ההוא איננו מניח לקבוע את כל החותם כולו, אבל מבשרים הם טוב עליון, הבא מזריחה של רוחניות יותר עליונה. אבל בין כך וכך חובת האדם בצורתו המדעית לרומם את עבודת האדמה משפלותה, וזה עושה אור ד' במדע האנושי, ועתידין כל בעלי אומניות שיעמדו על בעלי אומניות שיעמדו על הקרקע, הקרקע תצא מקללתה בחלקה היותר גדול, מפני שהחכמה תגאלנה. אבל כל זאת תהיה גאולת האדם, שהיא רק תכשיר גאולת האדם, אבל גאולת העולם עצמה תתרום מעל הצורך של עמידה על הקרקע, ולא חובה כי אם עדין תשאר עבודת האדמה, ובגן עדין יטייל האדם, ושמה יהיה לעבדה ולשמרה, והעדן עצמו עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו, הוא למעלה מכל עבודה ומכל שמירה. וגם אותו העתיד מרשם הוא את זוהר אורו על ההוה, ובתקופות היותר מאירות תהיה רשימתו יותר נכרת, עד התעלות עליונה, שהכל מתפתח, והכל דולג ודוהר למעלה, הכל שמח, מתרעע, מרנן, ומלא גילה פנימית ושבע שמחות ונחת עדנים, והוד הכל והדר מקור הכל מאיר בחלקיותו של כל אחד. והמוסר ההוי קשור בו, אורו וישעו של הקץ היותר מרומם איננו נתק מהתוכן המוסרי של ההוה, וסוכת עורו של לוייתן, הכל לפי מעשיו של כל אחד ואחד. זאת היא הדעה העליונה, הדעה הישראלית, היודעת להוקיר את החיים המוסריים בתפארת נצח הודם, מה שלא ידע כל עם ולשון, ולא תשורם עין כל חכם ערל בשור. ועם כל זה אין העתיד מתעמם אפילו במאומה, ואין גילת הודו מתמעטת, כי אם עוד עולה ומתעלה, בשביל קשרה האמיץ ביקר המוסר, שהוא אמנם לא המוסר האנושי המוגבל בתחומים כל כך צרים, ובנוי על יסודות שהנפש חופשת להשתחרר מהם, כי אם המוסר הנצחי. המוסר האלהי אור החיים הוא מצד עצמו, לא רצועות על קרני שור מועד הוא, כי אם עטרת תפארת בראשו של כל צדיק, וצדיקים יירשו ארץ. והתעלות ההויה תעלה, עד שהאניות היותר אמיצה של הכל תתבצר באמת וטוב ונושאייהם. לכן בארצם משנה יירשו שמחת עולם תהיה להם.</p>
646	<p>התעלות העולם לד (אורה"ק ב עמ' תקסה-תקסו) תקסו תאדס והצולס מצתי</p> <p>הכח היותר חדש שיתגלה בעולם, לחדש את החיים בגאולה שלמה, הוא הערך הגדול שיש לרצון האדם בהויה כולה, כשהוא משתלם בשלמותו הגמורה. ולזה אנחנו עורגים, כל מעשינו לשם כך מכוונים הם, לגלות את האלהות שברצון האדם. וזה אנו הולכים ומגלים על ידי התכנית של התעלות האדם והתקדשות רצונו, שהוא מבוא לבא על ידו לגבורת הרצון, להתגלות אלהות בעצם הרצון עצמו, העולה למעלה מכל עמל ומכל כשרון המעשה, שהוא אך הבל ורעות רוח, לגבי המעלה העליונה של עליית הרצון למקורו, והתגלותו בפעולה. זה האידיאל איננו נפסק מישראל, זאת היא עליית השכינה התדירית, שבכל יום אנו מכוונים לה בעבודתנו, עליית רצון האדם, עד כדי תפיסת מקומו הנועד לו ברצון ההויה, ואז רצון ההויה כולה, אור הרצון של הופעת גילוי האלהות המוחלטה מתגלה עליו. והכל מתחדש באור גדול, בחיים חדשים, בשירה חדשה, בטבע מחודש, בנשמות חדשות, בדעות חדשות, בהרגשות חדשות, בציור עולם מחודש, ברצונות מחודשים,</p>
<p>על כסא דוד ועל ממלכתו, להכין אותה ולסעדה. והמשיחיות בעצמותה סגולת ישראל היא, סגולת האומה, שהיא צריכה להתפתח בקרבה, ומוכרחה להגאל ממצריה וכל המציקים לה. השושנה העליונה צריכה שיפנו מכל צדדיה הקוצים והחוחים העוקצים אותה, ותתיחד עם דודה באהבה, מלכות שמים ומלכות הארץ בחטיבה אחת. האידיאל החברותי והאידיאל הרוחני המרומם, הגדול מעל כל חיי חברה וקבוץ, החובק במתי שחקים בגדלו ותעצומות הפשטותו, המלא הוד נצח נצחים, מתאחדים ומתמזגים יחד. ד' אחד ושמו אחד.</p>	<p>שמונה קבצים א תתסה</p> <p>העולם עומד לעלות ממעל למצב עבודת האדמה בצורתה האמללה, שתאר קללה יש לה. הזריעה וכל עמלה, הזריה, והניכוש שקדם לקצירה, כל אלה תוצאות של נפילה הן מעקבות החטא, בועת אפך תאכל לחם. יעלה רוח האדם למעלה, ותענה הארץ לעומתו ברכה עליונה, ירעש כלבנון פריו, וגלוסקאות וכלי מילת מארץ יצמחו, ועבודת האדם, גם המעשית, תקח לה תואר עליון יותר. מעין עליה זו הוא אור המתגלה בשמטה, בשבת הארץ, שנה של שבייתה מכל עבודת הארץ, ודי לאדם בברכת האדמה ממתת ד' עליה, וההתחרות האנושית חדלה, והלב מתעדר עד כדי הכרת אחות כל החיים כולם, ולבהמתך ולחיה אשר בארץ תהיה כל תבואתה לאכל. אמנם, גם יובל גם שמטה רשמים הם של עולם חדש, שהעולם ההוא איננו מניח לקבוע את כל החותם כולו, אבל מבשרים הם טוב עליון, הבא מזריחה של רוחניות יותר עליונה. אבל בין כך וכך חובת האדם בצורתו המדעית לרומם את עבודת האדמה משפלותה, וזה עושה אור ד' במדע האנושי, ועתידין כל בעלי אומניות שיעמדו על הקרקע, הקרקע תצא מקללתה בחלקה היותר גדול, מפני שהחכמה תגאלנה. אבל כל זאת תהיה גאולת האדם, שהיא רק תכשיר גאולת האדם, אבל גאולת העולם עצמה תתרום מעל הצורך של עמידה על הקרקע, ולא חובה, כי אם עדין, תשאר עבודת האדמה, ובגן עדין יטייל האדם, ושמה יהיה לעבדה ולשמרה. והעדן עצמו, עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו, הוא למעלה מכל עבודה ומכל שמירה. וגם אותו העתיד מרשם הוא את זוהר אורו על ההוה, ובתקופות היותר מאירות תהיה רשימתו יותר נכרת, עד התעלות עליונה, שהכל מתפתח, והכל דולג ודוהר למעלה, הכל שמח, מתרעע, מרנן, ומלא גילה פנימית ושבע שמחות ונחת עדנים, והוד הכל והדר מקור הכל מאיר בחלקיותו של כל אחד. והמוסר ההוי קשור בו, אורו וישעו של הקץ היותר מרומם איננו נתק מהתוכן המוסרי של ההוה, וסוכת עורו של לוייתן, הכל לפי מעשיו של כל אחד ואחד. זאת היא הדעה העליונה, הדעה הישראלית, היודעת להוקיר את החיים המוסריים בתפארת נצח הודם, מה שלא ידע כל עם ולשון, ולא תשורם עין כל חכם ערל בשור. ועם כל זה אין העתיד מתעמם אפילו במאומה, ואין גילת הודו מתמעטת, כי אם עוד עולה ומתעלה, בשביל קשרה האמיץ ביקר המוסר, שהוא אמנם לא המוסר האנושי המוגבל בתחומים כל כך צרים, ובנוי על יסודות שהנפש חופשת להשתחרר מהם, כי אם המוסר הנצחי. המוסר האלהי, אור החיים הוא מצד עצמו, לא רצועות על קרני שור מועד הוא, כי אם עטרת תפארת בראשו של כל צדיק, וצדיקים יירשו ארץ. והתעלות ההויה תעלה, עד שהאניות היותר אמיצה של הכל, תתבצר באמת וטוב ונושאייהם. לכן בארצם משנה יירשו שמחת עולם תהיה להם.</p>
<p>שמונה קבצים א תצ</p> <p>הכח היותר חדש שיתגלה בעולם, לחדש את החיים בגאולה שלמה, הוא הערך הגדול שיש לרצון האדם בהויה כולה, כשהוא משתלם בשלמותו הגמורה. ולזה אנחנו עורגים, כל מעשינו לשם כך מכוונים הם, לגלות את האלהות שברצון האדם. וזה אנו הולכים ומגלים על ידי התכנית של התעלות האדם והתקדשות רצונו, שהוא מבוא לבא על ידו לגבורת הרצון, להתגלות אלהות בעצם הרצון עצמו, העולה למעלה מכל עמל ומכל כשרון המעשה, שהוא אך הבל ורעות רוח, לגבי המעלה העליונה של עליית הרצון למקורו, והתגלותו בפעולה. זה האידיאל איננו נפסק מישראל, זאת היא עליית השכינה התדירית, שבכל יום אנו מכוונים לה בעבודתנו, עליית רצון האדם עד כדי תפיסת מקומו הנועד לו ברצון ההויה. ואז רצון ההויה כולה, אור הרצון של הופעת גילוי האלהות המוחלטה מתגלה עליו. והכל מתחדש באור גדול, בחיים חדשים, בשירה חדשה, בטבע מחודש, בנשמות חדשות, בדעות חדשות, בהרגשות חדשות, בציור עולם מחודש, ברצונות מחודשים,</p>	

	<p>בבטחון חדש, ביחש מחודש לשמים ולארץ, לכל היקום, לאדם ולבריות כולם, לגווי החיים כולם, לגלוי ולסתר, לרוחניות ולגשמיות, לחיים שבגוף ולחיים שמחוץ לגוף, להכרות מוגבלות ולהכרות שאינן מוגבלות, לניצוצות פרטיים ולאורות כלליים, לכלים מחזיקים ולתוכנים שלהם, להכל יברא יחש חדש בחידוש ההתגלות של ערכו האמתי של רצונו של האדם במציאות. וזה יבא על ידי הסרת החלודה והזוהמה מהרצון, על ידי העברת הערלה החיצונה והפנימית, על ידי מחיית עמלק, באדם ובלאומים, בבעור רוח הטומאה מהעולם כולו.</p>	<p>בבטחון חדש, ביחש מחודש לשמים ולארץ, לכל היקום, לאדם ולבריות כולם, לגווי החיים כולם, לגלוי ולסתר, לרוחניות ולגשמיות, לחיים שבגוף ולחיים שמחוץ לגוף, להכרות מוגבלות ולהכרות שאינן מוגבלות, לניצוצות פרטיים ולאורות כלליים, לכלים מחזיקים ולתוכנים שלהם, להכל יברא יחש חדש בחידוש ההתגלות של ערכו האמתי של רצונו של האדם במציאות. וזה יבא על ידי הסרת החלודה והזוהמה מהרצון, על ידי העברת הערלה החיצונה והפנימית, על ידי מחיית עמלק באדם ובלאומים, בבעור רוח הטומאה מהעולם כולו.</p>
647	<p>התעלות העולם לה (אורה"ק ב עמ' תקסו) <i>התעלות העולם לה</i></p> <p>בעולם הולכים הכחות האנושיים ומתפתחים ברוחניותם, הפתוח גורם חילוק מקצועות, וחילוק המקצועות הוא גורם שכל מקצוע יפותח וישתלם כראוי. אבל מגמתה של החלוקה היא שכל המקצועות השונים יתאחדו ברוחם, כמו שבאמת הכל הוא מיוחד ומאוחד, במרומי האצילות האלהית. רוח האמונה, הזוקקה למחשבה האלהית, היה יותר חזק בדורות הראשונים, מפני שלא נסתעפו כל כך הרעיונות המיוחדים, והיה הכל כלול ביחד, ובוזה היו יותר קרובים להתוכן האלהי, אבל מתוך דחק שלהם בכלים המקבלים את המחשבות יצאו הרעיונות מטושטשים. ואור העולם משפיע הוא להוציא ממסגר אסיר, ולגאול את הנשמות ממצריהם הדחוקים. ונדמה הדבר בראשית ההופעה כאילו הענפים מתפרדים מהשרש, מה שבאמת הנם מתברכים רק ממנו. וברב שפע ישובו להאחד באחדות האורה של החכמה העליונה, המחיה את הכל. בהתבוננות חודרת בסוד הנהגה עליונה זו יבין כל משכיל להחזיר הכל לשורש הטוב, וידע כי נשגב שם ד' לבדו, בהודו על ארץ ושמים.</p>	<p>שמונה קבצים א תשד</p> <p>בעולם הולכים הכחות האנושיים ומתפתחים ברוחניותם, הפתוח גורם חילוק מקצועות, וחילוק המקצועות הוא גורם שכל מקצוע יפותח וישתלם כראוי. אבל מגמתה של החלוקה היא שכל המקצועות השונים יתאחדו ברוחם, כמו שבאמת הכל הוא מיוחד ומאוחד, במרומי האצילות האלהית. רוח האמונה, הזוקקה למחשבה האלהית, היה יותר חזק בדורות הראשונים, מפני שלא נסתעפו כל כך הרעיונות המיוחדים, והיה הכל כלול ביחד, ובוזה היו יותר קרובים להתוכן האלהי, אבל מתוך דחק שלהם בכלים המקבלים את המחשבות, יצאו הרעיונות מטושטשים. ואור העולם משפיע הוא להוציא ממסגר אסיר, ולגאול את הנשמות ממצריהם הדחוקים, ונדמה הדבר בראשית ההופעה כאילו הענפים מתפרדים מהשרש, מה שבאמת הנם מתברכים רק ממנו. וברב שפע ישובו להאחד באחדות האורה של החכמה העליונה המחיה את הכל. בהתבוננות חודרת בסוד הנהגה עליונה זו, יבין כל משכיל להחזיר הכל לשורש הטוב, וידע כי נשגב שם ד' לבדו בהודו על ארץ ושמים.</p>
648	<p>התעלות העולם לו (אורה"ק ב עמ' תקסז) <i>התפתחות והדלוגים</i></p> <p>בעולם פועלים ההתפתחות האיתית והדילוגים הפתאומיים. ישנם בעלי נשמות כאלה שהצד של הדליגה מתגבר בהם על צד ההתפתחות ההדרגית, וזהו האופי הישראלי, הם מושפעים מרעיון התשובה הרבה, ושואפים לדברים רמי ערך, שאין הסביבה ותנאי החיים מסכימים על זה, ומכל מקום חפצים העו הוא הכח הגלגלי, הנושא עליו את כל הרכוש היותר טוב שבחיים.</p>	<p>שמונה קבצים א רצח</p> <p>בעולם פועלים 168 ההתפתחות האיתית והדילוגים הפתאומיים. ישנם בעלי נשמות כאלה, שהצד של הדליגה מתגבר בהם על צד ההתפתחות ההדרגית, וזהו האופי הישראלי, הם מושפעים מרעיון התשובה הרבה, ושואפים לדברים רמי ערך, שאין הסביבה ותנאי החיים מסכימים על זה. ומכל מקום חפצים העו הוא הכח הגלגלי, הנושא עליו את כל הרכוש היותר טוב שבחיים.</p>
649	<p>התעלות העולם לו (אורה"ק ב עמ' תקסט) <i>הצרות הצלויים</i></p> <p>ישנן כמה מדרגות של עליויים, שיוכל האדם והעולם להתעלות. המדרגה האחת היא שלא יעמד המצב על מעמד אחד, כי אם יזוו ממקומו לצד המעלה, וזו היא רק הצלה מירידה למטה, כי עמידה ממש אי אפשר. והשנית היא שתמיד תהיה התנועה הבאה חזקה משלפניה, ובוזה העליה היא הולכת הלך ואור. והשלישית היא שתהיה כל תנועה כפולה משלפניה, וכן הולך הדבר לבלי תכלית בכפל, עד שכל תנועה באה להיות כוללת כל מה שבצדק ובבחיורש התנועות שלפניה, עד שכל רגע חדש של חיים הוא שזה ונעלה באיכותו על כל החיים הקודמים, ויפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא.</p>	<p>שמונה קבצים א תקנ</p> <p>ישנן כמה מדרגות של עליויים שיוכל האדם והעולם להתעלות. המדרגה האחת היא, שלא יעמד המצב על מעמד אחד, כי אם יזוו ממקומו לצד המעלה, וזו היא רק הצלה מירידה למטה, כי עמידה ממש אי אפשר. והשנית היא, שתמיד תהיה התנועה הבאה חזקה משלפניה, ובוזה העליה היא הולכת הלך ואור. והשלישית היא, שתהיה כל תנועה כפולה משלפניה, וכן הולך הדבר לבלי תכלית בכפל, עד שכל תנועה באה להיות כוללת כל מה שבצדק ובבחיורש התנועות שלפניה, עד שכל רגע חדש של חיים הוא שזה ונעלה באיכותו על כל החיים הקודמים, ויפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא.</p>
650	<p>התעלות העולם לח (אורה"ק ב עמ' תקסח-תקסט) <i>התעלות והאחזות הכוללת</i></p> <p>המחשבה הסודית, של העלאת הניצוצות, מתאחדת היא עם התוכן של אחדות ההויה, המתגבר ועולה, עד שהוא קובע את האופי המוסרי של האדם על פיו, ונעשה הדבר מחזור, שכל מה שנוגע בדרך ישרה או אי ישרה לאדם הכל הוא עצם מעצמותו, והכל עולה או יורד עמו. על פי המחשבה הגדולה של אחדות ההויה בטלה היא השאלה של אהבת עצמו, שאלה שמוה לראשית החטאת, ואלה ליסוד המוסר. לא יש כי אם אהבת הכל, שהיא באמת האהבה העצמית הנאורה והעליונה. והאהבה העצמית המזויפת, האוהבת את הניצוץ הקטן, המתראה לעינים הטרוטות, ושונאת את העצמיות המחזורת, הרי היא סמיות עינים, שאינה פחות כסל מאשר היא רשע. כמה מדרגות ישנן בהעלאת הניצוצות, וכל אחת מהן קובעת את השפעה המוסרית הגדולה, וערכה התרבותי בעולם. בכלל כל כח מתפתח, וכל כשרון מתעלה, הרי הוא מצטרף לעליויה של ההויה. ובשעה שהספק והפסימיות יכולים לחדור לתוך הלב, לאמר על כל מעשה אשר יעשה האדם כי הכל</p>	<p>שמונה קבצים ג ה-ז</p> <p>המחשבה הסודית של העלאת הניצוצות, מתאחדת היא עם התוכן של אחדות ההויה, המתגבר ועולה, עד שהוא קובע את האופי המוסרי של האדם על פיו, ונעשה הדבר מחזור, שכל מה שנוגע בדרך ישרה או אי ישרה לאדם, הכל הוא עצם מעצמותו, והכל עולה או יורד עמו. על פי המחשבה הגדולה של אחדות ההויה, בטלה היא השאלה של אהבת עצמו, שאלה שמוה לראשית החטאת, ואלה ליסוד המוסר. לא יש כי אם אהבת הכל, שהיא באמת האהבה העצמית הנאורה והעליונה. והאהבה העצמית המזויפת, האוהבת את הניצוץ הקטן, המתראה לעינים הטרוטות, ושונאת את העצמיות המחזורת, הרי היא סמיות עינים, שאינה פחות כסל מאשר היא רשע. כמה מדרגות ישנן בהעלאת הניצוצות, וכל אחת מהן קובעת את השפעה המוסרית הגדולה, וערכה התרבותי בעולם. בכלל, כל כח מתפתח, וכל כשרון מתעלה, הרי הוא מצטרף לעליויה של ההויה. ובשעה שהספק והפסימיות יכולים לחדור לתוך הלב, לאמר על כל</p>

<p>מעשה אשר יעשה האדם כי הכל הבל, לא יוכל ערך הכלל והנצח להיות מתבטל משיגורו וערך העצמות, שהיא נקודת האהבה, והכח הדוחף לחיים ולכל מעשה וכשרון, היא דוקא בכל, והכל היא העצמות הפרטית יותר מחוורה, שכל עמל החכמה והמוסר אינם כי אם לברר את הביטוי הפשוט הזה, המבורר לצדיקים ולישרי לב, וסמוי מן העין של נעוי לב ורשעים, הכל לפי מדת הרשעה והסכלות שהם כרוכים אחריהן. מובן הדבר, שכל מחשבה אידיאלית, שהיא חשובה יותר מהגסות החמרנית, כבר יש בה משום העלאת אור החיים, והכח המשתמש בעולם לפתחה ולקיימה ולהחזיקה, כל השימושים שלו עולים עמו, וכבר הם נוסעים לצד העילוי ההויה הכללית. אמנם כל אידיאל מוגבל בדעתו של אדם, אינו כי אם כוכב אחד במערכת הצבא העולמי הגדול, הולך הוא ונוסע, מתאגד הוא לקבוצה, שאין ספק בלב הוגה הדעת המפותחת, שאידיאל האידיאליים, שהוא כמוס ומוסתר, יותר נשגב הוא מחלקיו, ובכל סתר חשכו מאיר בקו אורו, המתנוצצים מתוך הערפל, את אור החיים הרבה יותר מהגלוי של האור המועט, שמתראה בהאידיאל החלקי, שבני אדם יכולים לשאת את דגלו, בהכרזות וקולי קולות. לעולם ישאר מפני זה נחלה לבני אדם להיות אגודים, באידיאל הקיצוני העליון שבעליון, מקור הכל, לאשתאבא בגופא דמלכא קרישא, חלקי ד' אמרה נפשי על כן אוחיל לו. והאמונה האלהית, בעזה וגדלה, תהיה לעד נשמתה של כל ההתפתחות האנושית והעולמית. והגינות הגולמיים שבכל היקום הם פרקי שירה למלך הכבוד, שכל המקשיב סוד הוא עמם את שירתם שירתו, בכל עונג לבב. ויש לפי זה כוללת. קביעת החפץ האידיאלי המקודש לפי עצמת זרמו הרי הוא מושך עמו לצד מעלה כל ניצוץ, וכל נטף המתמוז עמו, ואפילו הנכנס בגבול מגעו לפי הערכים של חוקי המשיכה העצמית והרצון הפרטי, המתגלה מתוך חביון הכלל, אשר מסוד דעת לסכם את כל רגשות חייו, וכל נטיותיו הטבעיות הגמורות, הכל לצד העליה האלהית. זאת היא מחשבת הקודש של הנגשים אל ד', בעלי הנשמות האציליות.</p>	<p>הבל, לא יוכל ערך הכלל והנצח להיות מתבטל משיגורו וערך העצמות, כל מה שמתברר לאדם, כי אמתת העצמות, שהיא נקודת האהבה, והכח הדוחף לחיים ולכל מעשה וכשרון, היא דוקא בכל, והכל היא העצמות הפרטית יותר מחוורה, שכל עמל החכמה והמוסר אינם כי אם לברר את הביטוי הפשוט הזה, המבורר לצדיקים ולישרי לב, וסמוי מן העין של נעוי לב ורשעים, הכל לפי מדת הרשעה והסכלות שהם כרוכים אחריהם. מובן הדבר, שכל מחשבה אידיאלית, שהיא חשובה יותר מהגסות החמרנית, כבר יש בה משום העלאת אור החיים, והכח המשתמש בעולם לפתחה ולקיימה ולהחזיקה, כל השימושים שלו עולים עמו, וכבר הם נוסעים לצד העילוי, במהלך ההויה הכללית. אמנם כל אידיאל מוגבל בדעתו של אדם אינו כי אם כוכב אחד במערכת הצבא העולמי הגדול, הולך הוא ונוסע, מתאגד הוא לקבוצה, שאין ספק בלב הוגה הדעת המפותחת, שאידיאל האידיאליים, שהוא כמוס ומוסתר, יותר נשגב הוא מחלקיו, ובכל סתר חשכו מאיר בקו אורו, המתנוצצים מתוך הערפל, את אור החיים הרבה יותר מהגלוי של האור המועט, שמתראה בהאידיאל החלקי, שבני אדם יכולים לשאת את דגלו, בהכרזות וקולי קולות. לעולם ישאר מפני זה נחלה לבני אדם להיות אגודים, באידיאל הקיצוני העליון שבעליון, מקור הכל, לאשתאבא בגופא דמלכא קרישא, חלקי ד' אמרה נפשי על כן אוחיל לו. והאמונה האלהית, בעזה וגדלה, תהיה לעד נשמתה של כל ההתפתחות האנושית והעולמית. והגינות הגולמיים שבכל היקום הם פרקי שירה למלך הכבוד, שכל המקשיב סוד הוא עמם את שירתם שירתו, בכל עונג לבב. ויש לפי זה כוללת. קביעת החפץ האידיאלי המקודש לפי עצמת זרמו הרי הוא מושך עמו לצד מעלה כל ניצוץ, וכל נטף המתמוז עמו, ואפילו הנכנס בגבול מגעו לפי הערכים של חוקי המשיכה העצמית והרצון הפרטי, המתגלה מתוך חביון הכלל, אשר מסוד דעת לסכם את כל רגשות חייו, וכל נטיותיו הטבעיות הגמורות, הכל לצד העליה האלהית. זאת היא מחשבת הקודש של הנגשים אל ד', בעלי הנשמות האציליות.</p>
<p>שמונה קבצים ח רנט</p> <p>עולם תוהו עומד הוא לפנינו כל זמן שאין אנחנו מגיעים לידי התיקון העליון של אחרותם של כל זרמי החיים וכל הנטיות השונות אשר להם. כל זמן שכל אחד מתנשא לומר אני אמלך, ואני ואפסי עוד, אין שלום בעצמנו, ואין שם ד' מופיע עלינו, שמא גופיה דאקריה שלום, אשר אור האמת רק ממנו ועל ידו מופיע. כל עמל החיים, ביחוד העמל הרוחני של כל המחשבה, מוכרח להיות פונה רק כדי לגלות את אור השלום הכללי העליון, היוצא לא מתוך דחיה של איזה כח, של איזה רעיון, של איזה זרם, של איזה נטיה, אלא מתוך הכנסתו של כל אחד מאלה לתוך הים הגדול של אור אין סוף, ששם הכל מתאחד, הכל מתעלה, הכל מתרומם, והכל מתקדש. חביבים הם היסורים הרוחניים, שכל עובד אמיתי, עובד אלהים אמת באהבה גמורה, סובל על ידי השאיפה הקדושה הטוהרה והנאצלת הזאת, אבל דוקא היסורים הללו הם הממריקים את הנשמה, ומביאים אותה, ועל ידה את העולם כולו, לידי האושר המרומם, לידי שאיבת רוח הקודש, לידי הגלותה של השכינה העליונה, ולידי הדבקות האמיתית באור חיי כל החיים. ואתם הרבקים בד' אלהיכם חיים כולכם היום.</p>	<p>התעלות העולם לט (אורה"ק ב עמ' תקע)</p> <p>התקון הצליל</p> <p>עולם תוהו עומד הוא לפנינו, כל זמן שאין אנחנו מגיעים לידי התיקון העליון של אחרותם של כל זרמי החיים וכל הנטיות השונות אשר להם. כל זמן שכל אחד מתנשא לומר, אני אמלך ואני ואפסי עוד, אין שלום בעצמנו, ואין שם ד' מופיע עלינו, שמא גופיה דאקריה שלום, אשר אור האמת רק ממנו ועל ידו מופיע. כל עמל החיים, ביחוד העמל הרוחני של כל המחשבה, מוכרח להיות פונה רק כדי לגלות את אור השלום הכללי העליון, היוצא לא מתוך דחיה של איזה כח, של איזה רעיון, של איזה זרם, של איזה נטיה, אלא מתוך הכנסתו של כל אחד מאלה לתוך הים הגדול של אור אין סוף, ששם הכל מתאחד, הכל מתעלה, הכל מתרומם, והכל מתקדש. חביבים הם היסורים הרוחניים, שכל עובד אמיתי, עובד אלהים אמת באהבה גמורה, סובל על ידי השאיפה הקדושה הטוהרה והנאצלת הזאת, אבל דוקא היסורים הללו הם הממריקים את הנשמה, ומביאים אותה, ועל ידה את העולם כולו, לידי האושר המרומם, לידי שאיבת רוח הקודש, לידי הגלותה של השכינה העליונה, ולידי הדבקות האמיתית באור חיי כל החיים. ואתם הרבקים בד' אלהיכם חיים כולכם היום.</p>
<p>שמונה קבצים א התקג</p> <p>בינה הוא האידיאל העליון, איך שהעולם צריך להיות בתכלית הטוב, הנועם והאושר, לא כמו שהוא עם גבוליו ומצוריו וזעירותו, כי אם ברעיון הדרור המוחלט מכל מועקה שבעולם, עולם מלא, עולם עליון. וממעל לבינה היא החכמה, מה שעולם זה עומד להכיר ממה שיותר עליון ממנו. ומה שהוא יותר עליון מכל אידיאל עולמי בהכרה, ואידיאל עולמי מלא בעתיד, הם תמיד מקושרים זה אל זה. וחיי כל העולמים וקיומם באים על ידי הצפייה הנסתרה שיש אל הכל להאושר העליוני הלזה, שהוא נותן בלא הרף את דחיפת ההויה מכלליות כלליותה עד פרטיות פרטיותה, ומהאצילות היותר טהורה ומאירה, עד החמריות היותר טמאה וחשוכה, הכל עומד להתעלות, להאיר ולהתאחד. ורעיון אחדותי זה, כללי ועליון, ממלא לבם של צדיקים גדולה שמחה, ומחזק ומחיה את רוחם לעבודה שלמה תמידית, ונותן להם כח רוחני, של שלום וכבוד, להשלים עם כל נטיות החיים ולהעלותם, לדעת איך לכבד את הבריות כולם, ולהסתכל מתוך מעמדם איך הכל עושה רצון קונו. ומתוך עליונותה של מחשבה זו יודעים הם לברר מכל דבור ומכל תנועה,</p>	<p>התעלות העולם מ (אורה"ק ב עמ' תקעא)</p> <p>האויאל הצליל</p> <p>בינה הוא האידיאל העליון איך שהעולם צריך להיות בתכלית הטוב, הנועם והאושר, לא כמו שהוא עם גבוליו ומצוריו וזעירותו, כי אם ברעיון הדרור, המוחלט מכל מועקה שבעולם, עולם מלא, עולם עליון. וממעל לבינה היא החכמה, מה שעולם זה עומד להכיר ממה שיותר עליון ממנו. ומה שהוא יותר עליון מכל אידיאל עולמי בהכרה, ואידיאל עולמי מלא בעתיד, הם תמיד מקושרים זה אל זה. וחיי כל העולמים וקיומם באים על ידי הצפייה הנסתרה שיש אל הכל להאושר העליוני הלזה, שהוא נותן בלא הרף את דחיפת ההויה מכלליות כלליותה עד פרטיות פרטיותה, ומהאצילות היותר טהורה ומאירה, עד החמריות היותר טמאה וחשוכה, הכל עומד להתעלות, להאיר, ולהתאחד. ורעיון אחדותי זה, כללי ועליון, ממלא לבם של צדיקים גדולה שמחה, ומחזק ומחיה את רוחם לעבודה שלמה תמידית, ונותן להם כח רוחני, של שלום וכבוד, להשלים עם כל נטיות החיים ולהעלותם, לדעת איך לכבד את הבריות כולם, ולהסתכל מתוך מעמדם איך הכל עושה רצון קונו. ומתוך עליונותה של מחשבה זו יודעים הם לברר מכל דבור ומכל תנועה,</p>

	<p>מכל ידיעה ומכל מאורע דברי אלהים חיים. ואור תורה וחכמת אלהים מאירה את כל הוייתם מכל העברים, ובקרבם יכבדו את אלהי הכבוד, והדר כבודו מלא עולם, וסובב עולם, ומעולם עד עולם אתה אל, וחסד אל כל היום.</p>	<p>מכל ידיעה ומכל מאורע, דברי אלהים חיים. ואור תורה וחכמת אלהים מאירה את כל הוייתם מכל העברים, ובקרבם יכבדו את אלהי הכבוד, והדר כבודו מלא עולם, וסובב עולם, ומעולם עד עולם אתה אל, וחסד אל כל היום.</p>
653	<p>התעלות העולם מא (אורה"ק ב עמ' תקעב-תקעג) הצ'א'ת הצ'א'ט מעולמים רחוקים באות נשמותינו אלינו, מעולמות קימים, ומעולמות נחריים, העבר כולו זורח עלינו, קטנותו היא מגדלת אותנו. משטף דקיק של חיים הוחל אות החיים, והרי הוא עולה ומתרחב, עולה ומתעלה במסלולו, קונה לו תמיד נכסים חדשים, מוסיפם על הראשונים, מתארגנים הם יחד לחטיבה רבת האון וההוד. ורעידת רוממות עוברת על כל היקום, והכל מתרומם, עלו ומתקדש, מכין אוצר חיים לעולמות עתידיים, מחדש אותם ומתחדש בהם, ומתעלה על ידם, מתגדל בגדולה אצילית, הולך ועולה עד שחקי שחקים. קונה לו עמדה של מהלכים בין העומדים, מתעשר בהמון חושים לאין תכלית, בשפעת צבעים אדירים ורוחניים לאין קצב, מאיר כאור החמה, כזוהר הרקיע וכוכבים לעולם ועד. הננו נתבעים להעלות את עצמנו, להרבות את גדולתנו, להרחיב את חכמתנו, באור החיים שמתוסף בנו הננו מוסיפים חיים ואור בכל היש, והיש כולו דוחק אותנו להמציא לו עליו, צינורות שוטפים חפץ רצון וחיים ממלא כל היקום באים עדנו, מתעלים בעילוינו, שבים כגלי ים בשפעת שטפם, כמשברי אור בשיא חוסן מרוצתם. ואנו כולנו בעלי החפץ וההכרה קרואים אנו לפתח את היש כולו, להרחיב את גבול הוייתו, קרואים אנו להאדיר חפצנו, להבהיק הכרתנו, לעזוז את יכלתנו. בלי מצרים היא שאיפתנו, ובכל מצר וגבול הננו נותנים ברכות נצחים, עז לנו באלהים סלה. את העולמים כולם אנו מנשאים, משגבים ומפארים, ונותנים פאר לאל חי העולמים.</p>	<p>שמונה קבצים ג שיב-שיג מעולמים רחוקים באות נשמותינו אלינו, מעולמות קימים, ומעולמות נחריים. העבר כולו זורח עלינו, קטנותו היא מגדלת אותנו. משטף דקיק של חיים הוחל אות החיים, והרי הוא עולה ומתרחב, עולה ומתעלה במסלולו, קונה לו תמיד נכסים חדשים, מוסיפם על הראשונים, מתארגנים הם יחד לחטיבה רבת האון וההוד. ורעידת רוממות עוברת על כל היקום, והכל מתרומם, עלו ומתקדש, מכין אוצר חיים לעולמות עתידיים, מחדש אותם ומתחדש בהם, ומתעלה על ידם, מתגדל בגדולה אצילית, הולך ועולה עד שחקי שחקים, קונה לו עמדה של מהלכים בין העומדים, מתעשר בהמון חושים לאין תכלית, בשפעת צבעים אדירים ורוחניים לאין קצב, מאיר כאור החמה, כזוהר הרקיע וכוכבים לעולם ועד. הננו נתבעים להעלות את עצמנו, להרבות את גדולתנו, להרחיב את חכמתנו, באור החיים שמתוסף בנו הננו מוסיפים חיים ואור בכל היש, והיש כולו דוחק אותנו להמציא לו עליו, צינורות שוטפים חפץ רצון וחיים, ממלא כל היקום, באים עדנו, מתעלים בעילוינו, שבים כגלי ים בשפעת שטפם, כמשברי אור בשיא חוסן מרוצתם. ואנו כולנו בעלי החפץ וההכרה, קרואים אנו לפתח את היש כולו, להרחיב את גבול הוייתו. קרואים אנו להאדיר חפצנו, להבהיק הכרתנו, לעזוז את יכלתנו. בלי מצרים היא שאיפתנו, ובכל מצר וגבול הננו נותנים ברכות נצחים, עז לנו באלהים סלה. את העולמים כולם אנו מנשאים, משגבים ומפארים, ונותנים פאר לאל חי העולמים.</p>
654	<p>התעלות העולם מב (אורה"ק ב עמ' תקעג-תקעד) את הכל, את כל העולם, את כל היצורים, את כל הנשמה אנו רוצים להעלות, ואנו זקוקים להעלות ולעזן את שרש הכל, אנו שוקקים לרומם, לחבר במקור אור החיים, יסוד חי העולמים. ומתשוקה קבועה חקוקה ומבולטה במעמקי נשמתנו, בטבע תולדתנו, בכל מסבות החיים ההולכות ומשתלשלות עלינו, על הכלל ועל הפרט, אנו לוקחים כל רעיון וכל חפץ, כל רגש של תקוה וכל עומק של חיים, כל גבורה וכל הוד. את הזוהר האלהי של כל העולמים אנו שואפים למלא ולרומם, לעדן ולשגב, את האידיאות האלהיות הנפולות מפני מצר הישות המוגבלת אנו שואפים לשחרר, ואנו ממשיכים להן ולמקור <u>כנסיתן</u> חיים עליונים ממקור החירות, על ידי התרחבות הופעת זליפת זרמי נשמתנו, המתפצלים בכלים שונים, ממעמקי האמונה עד שטחיות המעשה, מחלקת התום והיושר עד רוכסי הבקרת והנתוח המדעי, מיסוד תשוקת החיים עד קסם כל פאר כל תקוה וכל רענונות, מעמקי מחשכים של כל קדרות רוח, של כל נפילת מעמקים, עד נשיאת ראש למעלה ורכיבת עבים וערבות, בכל מתלבשת תשוקת עולמי עד, תאות גבעות עולם שלנו, נצה ישראל עדי עד. ומתפלש הרוח הגדול, אשר מרחבי עולמים לא יכילוהו, בכל לבבות, בכל נתיבות חיים, וזקנים גם בתולות, הוגי דעות ושופטי ארץ, אכרים ושרי קודש, וכל כחות החיים הספונים, אשר כל בוני עולם בעתיד מהם יצאו, כולו אומר כבוד עז וחיים, כולו מוגש ומוקטר, לשם אל עולם, לרומם שם אלהי ישראל, להעלות שטפי חיי העולמים אל באר מקור מי חיהם. וממעל ומתחת ברכות ישטפו, זרע השלום יתן פרי, והארץ תענה את הדגן ואת התירוש ואת היצהר, והם יענו את יורעאל.</p>	<p>שמונה קבצים ה קעח את הכל, את כל העולם, את כל היצורים, את כל הנשמה, אנו רוצים להעלות, ואנו זקוקים להעלות ולעזן. את שרש הכל אנו שוקקים לרומם, לחבר במקור אור החיים, יסוד חי העולמים. ומתשוקה קבועה, חקוקה ומבולטה, במעמקי נשמתנו, בטבע תולדתנו, בכל מסבות החיים ההולכות ומשתלשלות עלינו, על הכלל ועל הפרט, אנו לוקחים כל רעיון וכל חפץ, כל רגש של תקוה וכל עומק של חיים, כל גבורה וכל הוד. את הזוהר האלהי של כל העולמים אנו שואפים למלא ולרומם, לעדן ולשגב, את האידיאות האלהיות הנפולות מפני מצר הישות המוגבלת, אנו שואפים לשחרר, ואנו ממשיכים להן ולמקור <u>כנסיתם</u> חיים עליונים ממקור החירות, על ידי התרחבות הופעת זליפת זרמי נשמתנו, המתפצלים בכלים שונים, ממעמקי האמונה עד שטחיות המעשה, מחלקת התום והיושר עד רוכסי הבקרת והנתוח המדעי, מיסוד תשוקת החיים וההויית עד קסם כל פאר, כל תקוה וכל רענונות, מעמקי מחשכים של כל קדרות רוח, של כל נפילת מעמקים, עד נשיאת ראש למעלה ורכיבת עבים וערבות, בכל מתלבשת תשוקת עולמי עד, תאות גבעות עולם שלנו, נצה ישראל עדי עד. ומתפלש הרוח הגדול, אשר מרחבי עולמים לא יכילוהו, בכל לבבות, בכל נתיבות חיים, וזקנים ונערים, בחורים גם בתולות, הוגי דעות ושופטי ארץ, אכרים ושרי קודש, וכל כחות החיים הספונים, אשר כל בוני עולם בעתיד מהם יצאו, כולו אומר כבוד, עז וחיים, כולו מוגש ומוקטר לשם אל עולם, לרומם שם אלהי ישראל, להעלות שטפי חיי העולמים אל באר מקור מי חיהם. וממעל ומתחת ברכות ישטפו, זרע השלום יתן פרי, והארץ תענה את הדגן ואת התירוש ואת היצהר, והם יענו את יורעאל.</p>

2.8 ראש דבר – מוסר ויראת אלהים

מס'	הפסקות באורה"ק ג (מהדר' תשכ"ד)	הפסקות במקורן
655	ראש דבר – מוסר ויראת אלהים א (אורה"ק ג עמ' יט) 169 מי שיש לו נשמה כללית צריך לעסוק בדור שלנו במבואים, בביורר מפתחות לכל ענין נשגב. במבוא לאמונה בכלל, להבין גדרה, תוארה, תכונתה, פעולתה, באדם ובעולם, הצדדים הטובים והרעים של הופעתה, למען דעת איך להניח הכל על מכונו. מבואים למוסר, לכל תורתה הרחבה והעמוקה לכל צדיה השונים, למוסר האלהי, ההופעי, למוסר האמוני, למוסר הטבעי, למוסר המעשי והמוסר המדומי, למוסר הפרטי ולמוסר החברותי הקיבוצי, למוסר החינוכי, למוסר המשפחתי, למוסר התיאורי, למוסר ההיגיוני, למוסר העברי, ולמוסר ההוה, למוסר האידיאלי העתידי, ולמוסר הקיבוצי הרוחני, העולה מכל סעיפי המוסר הרבים הללו וענפיהם יחדיו.	שמונה קבצים א תרפג מי שיש לו נשמה כללית, צריך לעסוק בדור שלנו במבואים, בביורר מפתחות לכל ענין נשגב. במבוא לאמונה בכלל, להבין גדרה, תוארה, תכונתה, פעולתה באדם ובעולם, הצדדים הטובים והרעים של הופעתה, למען דעת איך להניח הכל על מכונו. מבואים למוסר, לכל תורתה הרחבה והעמוקה לכל צדיה השונים, למוסר האלהי, ההופעי, למוסר האמוני, למוסר הטבעי, למוסר המעשי והמוסר המדומי, למוסר הפרטי ולמוסר החברותי הקיבוצי, למוסר החינוכי ולמוסר המשפחתי, למוסר המעשי ולמוסר התיאורי, למוסר ההיסטורי העברי ולמוסר ההוה, למוסר האידיאלי העתידי, ולמוסר הקיבוצי הרוחני, העולה מכל סעיפי המוסר הרבים הללו וענפיהם יחדיו.
656	ראש דבר – מוסר ויראת אלהים ב (אורה"ק ג עמ' כ) צריך לעסוק תמיד בדבר הכלל של יראת שמים, להבין את תוכן ענינה, ולקנות אותה בטהרתה, בתור הסגולה היותר יקרה של החיים, ואחר כך להסתכל בפרט באותה היראה המיוחדת לישראל, מה היא, ומה המה גדריה העצמיים. צריך לברר את המוסר המופשט המוחלט הכללי, וצריך לברר גם כן את המוסר השייך ליראת שמים, ולהתבונן אל היחוסים שיש בין אלה הגדרים המיוחדים, במה הם נבדלים זה מזה, ובמה יתאחדו.	שמונה קבצים א רסט-רע צריך לעסוק תמיד על דבר הכלל של יראת שמים, להבין את תוכן ענינה, ולקנות אותה בטהרתה בתור הסגולה היותר יקרה של החיים, ואחר כך להסתכל בפרט באותה היראה המיוחדת לישראל, מה היא, ומה המה גדריה העצמיים. בדבר המוסר, צריך לברר את המוסר המופשט, המוחלט, הכללי, וצריך לברר גם כן את המוסר השייך ליראת שמים, ולהתבונן אל היחוסים שיש בין אלה הגדרים המיוחדים, במה הם נבדלים זה מזה, ובמה יתאחדו.
657	ראש דבר – מוסר ויראת אלהים ג (אורה"ק ג עמ' כא) מה שמרצה הרמ"ח לוצאטו בהקדמת ספר מסילת ישרים, בסבת המניעה לעסוק בחסידות ויראת שמים בתור חכמה לימודית, מפני שעקרי הענינים הם ידועים לכל, ובשביל כך חשוב כל אחד שאין צריך להוציא זמן על עיונם, זהו הצד הטכני שבמניעה זו. אבל הצד הפנימי שלה בא גם כן מסבה זו עצמה, אבל בצורה יותר כמוסה, כלומר לא רק על הסכמת העולם פועל דבר זה של הרגשת היסודות גם בלא לימוד, לחשוב על זה שאין צורך להתעמק בפרטיהם, אלא מפני שהמחשבות הטבעיות הן מלאות ציורים באלה הענינים הרוחניים, ובשביל כך מראשית כל לימוד, בתחילת שימת הלב על ביורר, באים הם ושוטפים, ומתוך שהם מחשבות של בוסר, והרבה דברים אויליים וחשוכים מעורבים בהם, ועם החשך השכלי יש גם כן בטבע של עניני היראה והמוסר בבוסריותם מרירות בלתי טבעית כזאת, שמחשבת את אור השכל, ומכשלת את כח החיים הפורחים באדם, עד שהם מזדקקים ועומדים על המעמד השכלי וההרגשה הנאורה הטהורה ברוח קדוש מלא ומשוכלל, על כן מפריעים הם בעצמם בשטפם את האפשרות של הלימוד וההתעמקות, וצריכה היא המתודה המוסרית של לימודי החסידות למצא דרך איך לסנן את הזרמים הראשונים.	שמונה קבצים ה כב מה שמרצה הרמ"ח לוצאטו בהקדמת ספר מסילת ישרים, בסבת המניעה לעסוק בחסידות ויראת שמים בתור חכמה לימודית, מפני שעקרי הענינים הם ידועים לכל, ובשביל כך חשוב כל אחד שאין צריך להוציא זמן על עיונם, זהו הצד הטכני שבמניעה זו. אבל הצד הפנימי שלה בא גם כן מסבה זו עצמה, אבל בצורה יותר כמוסה. כלומר, לא רק על הסכמת העולם פועל דבר זה של הרגשת היסודות גם בלא לימוד, לחשוב על זה שאין צורך להתעמק בפרטיהם, אלא מפני שהמחשבות הטבעיות הן מלאות ציורים באלה הענינים הרוחניים, ובשביל כך מראשית כל לימוד, בתחילת שימת הלב על ביורר, באים הם ושוטפים, ומתוך שהם מחשבות של בוסר, והרבה דברים אויליים וחשוכים מעורבים בהם, ועם החשך השכלי יש גם כן בטבע של עניני היראה והמוסר בבוסריותם מרירות בלתי טבעית כזאת, שמחשבת את אור השכל, ומכשלת את כח החיים הפורחים באדם, עד שהם מזדקקים ועומדים על המעמד השכלי וההרגשה הנאורה הטהורה, ברוח קדוש מלא ומשוכלל - על כן מפריעים הם בעצמם בשטפם את האפשרות של הלימוד וההתעמקות, וצריכה היא המתודה המוסרית של לימודי החסידות למצא דרך איך לסנן את הזרמים הראשונים.
658	ראש דבר – מוסר ויראת אלהים ד (אורה"ק ג עמ' כב) שאלה היא, אם אפשר להעמיד את הלימוד של יראת ד', בתור חטיבה בפני עצמה, במערכה של כל הלימודים שבעולם, אפילו אם נעמיד אותו בראש כולם, וכפשטא דקרא ראשית חכמה יראת ד', או אולי עומד הוא התוכן הנקי של יראת ד' למעלה מכל לימוד, ואורו הוא המתפשט בכל הלימודים שבעולם, ועל פי נטיית רצון פנימית לטובה ולקדושה מתפשטת היא האורה החמודה של יראת ד' בכל הלימודים, כמו בכל התנועות, הדעות, השאיפות והרגשות, ועולה היא על פי זה על כל סדר סיסטמתי. מאירה היא אמנם בזיו אורה את הטיב הפנימי של כל הגלמד והנחקר. כשהיא בעצמה לפעמים הוה לנושא מיוחד, הדבר דומה כמו שהשפה נעשה לנושא מיוחד בלימודים, בתוך כל חלקי הספרות שלה, אף על פי שעצם הספרות היא עצמותה, ועצמותה האמתית בספרות כולה היא מוארה. ובמבט רחב, נעשו חלקי הלימודים של השפה כשהם בספרותה,	שמונה קבצים ו קפ שאלה היא אם אפשר להעמיד את הלימוד של יראת ד' בתור חטיבה בפני עצמה במערכה של כל הלימודים שבעולם, אפילו אם נעמיד אותו בראש כולם, וכפשטא דקרא ראשית חכמה יראת ד', או אולי עומד הוא התוכן הנקי של יראת ד' למעלה מכל לימוד, ואורו הוא המתפשט בכל הלימודים שבעולם, ועל פי נטיית רצון פנימית לטובה ולקדושה מתפשטת היא האורה החמודה של יראת ד' בכל הלימודים, כמו בכל התנועות, הדעות, השאיפות והרגשות, ועולה היא על פי זה על כל סדר סיסטמתי. מאירה היא אמנם בזיו אורה את הטיב הפנימי של כל הגלמד והנחקר. כשהיא בעצמה לפעמים הוה לנושא מיוחד, הדבר דומה כמו שהשפה נעשה לנושא מיוחד בלימודים, בתוך כל חלקי הספרות שלה, אף על פי שעצם הספרות היא עצמותה, ועצמותה האמתית בספרות כולה היא מוארה. ובמבט רחב, נעשו חלקי הלימודים של השפה כשהם בספרותה,

169. הפסקות של ראש דבר בתחילת כרך ג ממוספרות במספור עמודים נפרד משאר הכרך (מספור המודפס בספר וגם כאן בפונט שונה). הפסקות של הכרך עצמו מתחילות שוב מעמ' א.

	<p>בתוך חלקים עצמיים של ספרותה, והם עומדים ביחס הכללי הזה במדרגה אחת ביחס להשפה עם כל חלקי הספרות שאינם עסוקים בעצמות התנאים הלימודיים של השפה וחוקיה.</p>	<p>חביבים בתוך חלקים עצמיים של ספרותה, והם עומדים ביחס הכללי הזה במדרגה אחת ביחס להשפה עם כל חלקי הספרות שאינם עסוקים בעצמות התנאים הלימודיים של השפה וחוקיה.</p>
659	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים ה (אורה"ק ג עמ' נג) התכונה של יראת שמים, מצד עצמה, לית לה מגרמה כלום, ואי אפשר לה להיות מתחשבת בין הכשרונות ומעלות הנפש של האדם. היא כשהיא לעצמה היא עלולה להוריד את האדם ואת האנושיות כולה לעמקי תהומות, כשם שהיא עלולה להעלותם למרומי שחקים. אבל דוקא משום דלית לה מגרמה כלום היא מקבלת את כל האורות, היא אוצרת בקרבה את כל הכשרונות כולם, וכל כשרון מתברך ומובטח להיות נצור רק על פי ההערכה הנכבדה של יחושו להאוצר הגדול, אוצר של יראת שמים, שבו הכל גנוז. על כן יראת שמים מתרוממת לא כל כך על פי העסק במעמקי עצמה, כמו שהיא מתמלאה על ידי מה שממלאים אוצרה בכל דעת וכשרון, בתורה ובמצות, בכל מדה נכונה, בכל עז וגבורה, בכל תהילה ותפארת. נמצא שיראת שמים ויסוד הווייתה העולמית היא אספקלריא דלא נהרא, מצד עצמה, וכל עילויה הוא בהארת אור שמש העליון עליה, עד אשר תתאחד יפה ביסוד מקוריותה. אז תעלה מעלה מעלה, ותהיה באמת עטרת תפארת לעמוסי בטן, כשתשוב מלאה טוב אל שורש מחצבה העליון, העשירי מכל השפעה נאצלת, המתפלגת לפלגות מיוחדות. כי היא בת נדיב, בתו של אברהם אבינו שנקרא נדיב, שבכל שמה, מקור הברכה כולה.</p>	<p>שמונה קבצים א רס התכונה של יראת שמים מצד עצמה, לית לה מגרמה כלום, ואי אפשר לה להיות מתחשבת בין הכשרונות ומעלות הנפש של האדם. היא כשהיא לעצמה היא עלולה להוריד את האדם ואת האנושיות כולה לעמקי תהומות, כשם שהיא עלולה להעלותם למרומי שחקים. אבל דוקא משום דלית לה מגרמה כלום, היא מקבלת את כל האורות, היא אוצרת בקרבה את כל הכשרונות כולם. וכל כשרון מתברך, ומובטח להיות נצור, רק על פי ההערכה הנכבדה של יחושו להאוצר הגדול, אוצר של יראת שמים, שבו הכל גנוז. על כן יראת שמים מתרוממת לא כל כך על פי העסק במעמקי עצמה, כמו שהיא מתמלאה על ידי מה שממלאים אוצרה בכל דעת וכשרון, בתורה ובמצות, בכל מדה נכונה, בכל עז וגבורה, בכל תהילה ותפארת. נמצא שיראת שמים ויסוד הווייתה העולמית, היא אספקלריא דלא נהרא מצד עצמה, וכל עילויה הוא בהארת אור שמש העליון עליה, עד אשר תתאחד יפה ביסוד מקוריותה. אז תעלה מעלה מעלה, ותהיה באמת עטרת תפארת לעמוסי בטן, כשתשוב מלאה טוב אל שורש מחצבה העליון, העשירי מכל השפעה נאצלת, המתפלגת לפלגות מיוחדות. כי היא בת נדיב, בתו של אברהם אבינו שנקרא נדיב, שבכל שמה, מקור הברכה כולה.</p>
660	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים ו (אורה"ק ג עמ' נד) יראת ד' היא החכמה היותר עמוקה, מיוסדת על השקפת העולם היותר פנימית, והיא נותנת את היסוד העמקני לכל מדע וכל תורה, בין בקודש בין בחול. והחול עצמו כשהוא דורש את העמקנות היסודית הרי הוא מוכרח לבא למסקנא זו, שכל זמן שאין יראת ד' מבססת את המדע הרי הוא כולו רק מרפרף על השטח החיצוני של המושגים, שבאמת אינם בכלל חכמה. הן יראת ד' היא חכמה, שכן בלשון יוגינת קורין לאחת הינא.</p>	<p>שמונה קבצים ג רכ יראת ד' היא החכמה היותר עמוקה, מיוסדת על השקפת העולם היותר פנימית, והיא נותנת את היסוד העמקני לכל מדע וכל תורה, בין בקודש בין בחול. והחול עצמו, כשהוא דורש את העמקנות היסודית, הרי הוא מוכרח לבא למסקנא זו, שכל זמן שאין יראת ד' מבססת את המדע, הרי הוא כולו רק מרפרף על השטח החיצוני של המושגים, שבאמת אינם בכלל חכמה. הן יראת ד' היא חכמה, שכן בלשון יוגינת קורין לאחת הינא.</p>
661	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים ז (אורה"ק ג עמ' נה) על פי המחשבה היסודית יש להחיים האידיאליים מקום במציאות רק עם המחשבה האלהית ברומה העליון, הצלול המזוקק, אשר רק הדבקות האלהית העליונה מגעת לנגוע בה. המוסר של כפירה אינו כלום, מפני שהכפירה בעצמה היא הפך הצדק והמוסר היסודי. ונמצא שהכופרים שהם בעלי מוסר, נובע המוסר לא מכפירתם, כי אם מהכרת האלהים הגנוזה בעומק נפשם, שהם אינם מכירים אותה.</p>	<p>שמונה קבצים ו פט על פי המחשבה היסודית, יש להחיים האידיאליים מקום במציאות רק עם המחשבה האלהית ברומה העליון, הצלול המזוקק, אשר רק הדבקות האלהית העליונה מגעת לנגוע בה. המוסר של כפירה אינו כלום, מפני שהכפירה בעצמה היא הפך הצדק והמוסר היסודי, ונמצא שהכופרים שהם בעלי מוסר, נובע המוסר לא מכפירתם, כי אם מהכרת האלהים הגנוזה בעומק נפשם, שהם אינם מכירים אותה.</p>
662	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים ח (אורה"ק ג עמ' נו) ההשגה העולמית הכללית והמאירה מביאה לידי איחוד המוסר בעולם, ובוה מתעלה שורש יראת חטא למושג עולמי כללי, שהוא בסיס ליראת שמים, המבססת את יסוד האהבה העמוקה, מעלת השלמות העליונה. המוסר הולך ומסתעף ומתפרט לפי בינתו של אדם ולימודיו, לפי גורלו וקבלותיו, וכל מה שהיסוד שעל ידו המוסר מתפרט הוא יותר חזק, השפעתו הולכת בצורה יותר חזקה, בהיחש שיש בין קשר המעשים להתכונה המוסרית הכוללת. ומזה יוצא שכל מוסר המרוכס בקריאת שם שמים הוא נובע יותר ויותר ממעמקי כל היש, וחודר עד לעמקי נשמת הנשמה. זהו סוד רתיחת האמונה, ועלייתה במרום עז השמחה והאהבה הנשגבה.</p>	<p>שמונה קבצים א שעא ההשגה העולמית, הכללית והמאירה, מביאה לידי איחוד המוסר בעולם, ובוה מתעלה שורש יראת חטא למושג עולמי כללי, שהוא בסיס ליראת שמים, המבססת את יסוד האהבה העמוקה, מעלת השלמות העליונה. המוסר הולך ומסתעף ומתפרט לפי בינתו של אדם ולימודיו, לפי גורלו וקבלותיו, וכל מה שהיסוד שעל ידו המוסר מתפרט הוא יותר חזק, השפעתו הולכת בצורה יותר חזקה, בהיחש שיש בין קשר המעשים להתכונה המוסרית הכוללת. ומזה יוצא, שכל מוסר המרוכס בקריאת שם שמים הוא נובע יותר ויותר ממעמקי כל היש, וחודר עד לעמקי נשמת הנשמה. זהו סוד רתיחת האמונה, ועלייתה במרום עז השמחה והאהבה הנשגבה.</p>
663	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים ט (אורה"ק ג עמ' נז) החסרון היותר גדול שיש בתכונתה של יראת שמים, שאינה מחוברת יפה באורה של תורה, הוא מה שבמקום יראת חטא, היא מתחלפת על יראת המחשבה, וכיון שהאדם מתחיל להיות מתירא לחשוב, הרי הוא הולך וטובל בבוץ הבערות, הנוטלת את אור נשמתו, מכשלת את כחו, ומעיבה את רוחו.</p>	<p>שמונה קבצים א רסז החסרון היותר גדול שיש בתכונתה של יראת שמים שאינה מחוברת יפה באורה של תורה, הוא מה שבמקום יראת חטא, היא מתחלפת על יראת המחשבה, וכיון שהאדם מתחיל להיות מתירא לחשוב, הרי הוא הולך וטובל בבוץ הבערות, הנוטלת את אור נשמתו, מכשלת את כחו, ומעיבה את רוחו.</p>
664	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים י (אורה"ק ג עמ' נח) את יראת השמים, את מכון האמונה האלהית העליונה, צריכים לצרף מכל הסיגים שלה, מכל הסיגים המוסריים והמדעיים, שהאדם וכל השכלה מוגבלת שבמציאות מערבת בה. והצירוף היותר גדול הוא זה, מה שמתגלה לעין, שאין שם שום סיג, שהכל הוא חיים וטוב, והערכים רק הם צריכים שיהיו משוערים כראוי, הצד השימושי צריך שיהיה במדתו הנכונה, בכל דבר, בין שהוא גשמי, בין שהוא רוחני, והצד המדעי צריך שיתאמץ לדעת איך מערכים את הכל, ואז אין שטן ואין פגע רע.</p>	<p>שמונה קבצים א תקסו את יראת השמים, את מכון האמונה האלהית העליונה, צריכים לצרף מכל הסיגים שלה, מכל הסיגים המוסריים והמדעיים, שהאדם וכל השכלה מוגבלת שבמציאות מערבת בה. והצירוף היותר גדול הוא זה מה שמתגלה לעין שאין שם שום סיג, שהכל הוא חיים וטוב, והערכים רק הם צריכים שיהיו משוערים כראוי, הצד השימושי צריך שיהיה במדתו הנכונה בכל דבר, בין שהוא גשמי בין שהוא רוחני, והצד המדעי צריך שיתאמץ לדעת איך מערכים את הכל, ואז אין שטן ואין פגע רע.</p>

665	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים יא (אורה"ק ג עמ' כו)</p> <p>דבר מוכרח הוא שיטגל האדם לעצמו את המוסר הטבעי הפשוט, בכל רחבו ועמקו, ואת יראת ד', ותמצית הטהור של האמונה הפשוטה, נכל מדותיה ברוחב ובעומק, ועל גבי שתי הסגולות הללו יבנה את כל מעלות רוחו העליונות. אסור ליראת שמים שתדחק את המוסר הטבעי של האדם, כי אז אינה עוד יראת שמים טהורה. סימן ליראת שמים טהורה הוא כשהמוסר הטבעי, הנטוע בטבע הישר של האדם, הולך ועולה על פיה במעלות יותר גבוהות ממה שהוא עומד <u>מבלעדה</u>. אבל אם תצויר יראת שמים בתכונה כזאת שבלא השפעתה על החיים היו החיים יותר נוטים לפעול טוב, ולהוציא אל הפועל דברים מועילים לפרט ולכלל, ועל פי השפעתה מתמעט כח הפועל ההוא, יראת שמים כזאת היא יראה פסולה.</p>
666	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים יב (אורה"ק ג עמ' כז-כט)</p> <p>בתחלתה של הופעת יראת אלהים על האדם הכללי והפרטי, מביאה היא אותו לידי שעמום ובטלנות, הוא אוכד את רצונו ואת עצמיות המהותיות שלו, מפני שנגעה בו היראה רק בצדדיה החיצוניים, לא הפכה את הפראות והרשעה, הספוגה במהותו החמרנית, ובטבע הנפש הטמאה הגנוזה בעומק שמרי החיים האנושיים, והרי ההופעה האלהית, שהיא לגמרי ההיפוך מכל הרשעה והנבלה, היא מבטלת אותה, וממילא נעשה האדם חלוש החיים, והציבוריות נעשית לקויה, אין אומץ ואין חפץ קבוע לשכלול, להכשרתם של החיים החברותיים. אבל רוח האדם האמין, המכיר על פי נקודתו הפנימית, כי ההרגשה הזאת של יראת אלהים היא הכל, כל החיים וכל הטוב, לא יעזב את אוצרו, ובכל אשר יתענה עינויים גשמיים ועינויים רוחניים, מכל אשר לא יוכל לכאורה להחזיק מעמד נגד החופש המודרני, נגד שאיפת הגדולה התרבותית של חיי הזמן, נגד היופי המקסים, ונגד תסיסת החיים המרעשת, וגם לפעמים נגד המוסר והיושר הטבעיים, שלא יוכל בכל פעם להלום אותם אל הצורה של יראת אלהים ותוצאותיה בחיים כפי קליטתו ההסברית, כל אלה לא יכילו כח להפסיק את חוט החיים ואת אומץ ההסכמה, שרק ביראת אלהים מחסה עז לאדם, ויזכך אותה ויטהרנה, יעלנה על פסגת המדע המבורר, ויעטרנה בזיו המוסר הבריאי, ישבצנה בהדר חיי העולם ותרבותו, וימלאנה במתק האהבה, רוחב הדעת, והנועם אשר לעדן העליון, ויחדש בה ובגללה את העולם ואת החיים בצורה חדשה, מלאה הוד ותפארת, גדולה וגבורה, ואבן מאסו הבונים היה תהיה לראש פנה. תכונתה של יראת שמים היא מחלשת את האדם בתחלת הופעתה, אבל חולשה זו היא בסיס ליסוד גבורה עליונה. הגבורה החמרנית מתחלשת, וגבורה אידיאלית נכנסת במקומה, והיא משיבה לאדם את כל נוקיו גמ מצדו החמרי. והנמיכות של השפלות הנפשית, הבאה מצד התכונה של היראה האלהית, משרה על האדם אותה הגדולה של גאות ד' העליונה, ומיעוט היראה בטהרתה, וכל שמץ של גיאות בכיעורה, מנוולות את הוד רוח האדם, <u>בעשותו</u> מחיצה בינו ובין הכח העליון של גבורה של מעלה, ומונעת ממנו אותו המילוי העליון של גודל החיים ורענותם אשר לגיאות ד', המעטרת את הצדיקים בענות צדק.</p>
667	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים יג (אורה"ק ג עמ' ל)</p> <p>הבטלנות, הנמשכת לפעמים על ידי יראת שמים, באה מחסרון הבירור לדעת מה בין טוב לרע, בתכונות הנפשיות. ומתוך שהשפעה הרצויה של קבלת עול מלכות שמים היא בודאי להחליש את הרע שבנפש, מחלשת היא בחסרי בירור את כללות הכח, בין הכח הרוחני, דהיינו העצמיות המחשבת, על ידי מה שבאה להחליש את הצד המקולקל שבמחשבה, בין הכח החמרי, שהוא התעוררות החיים, חשק העבודה ומרץ הפעולה. והדעה הנכונה צריכה היא תמיד להשיב ליראי ד' את אבדתם הגדולה הזאת, לדעת שיראת ד' בטהרתה מוכרחת היא להוסיף אומץ כח בכלל, ולהוציא אל הפועל את כל סגולה צפונה בתוך הנפש להשכיל ולהיטיב, ושלייתה אינה מכוונת כי אם לגבי הצד הרע שבנפש, מקור המדות הרעות, והמעשים המקולקלים, שבהיות הנפש טהורה ומנוקה מהם הרי היא עולה במעלות החיים בהרחבה גדולה ובתוספת ברכה רבה.</p>
668	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים יד (אורה"ק ג עמ' לא)</p> <p>האישיות, בכל התפשטות הכח שלה, היא תובעת את דקיונה מהמוסר, ומהדת, בזמן שהם באים לעצור את הטוב והצדק שיש בה. אבל לעולם אין המוסר ולא הדת מכוונים כי אם לעצור את הרע <u>מא</u> הפראות שבאישיות, ומאד צריך האדם לזיכוכ מדותיו, והארת דעותיו, עד כדי להבין ולחוש את אותו הצד הפראי והרשעי שבו,</p>

	<p>שבו, שהוא צריך להיות נעצר על ידי הדת והמוסר, ולדעת גם כן את הצד של האור והטוב שבו, שהוא עומד למעלה מהתפקיד של הדת והמוסר, המובנם המצוי. התרבות מגלה היא צדדים רבים של טוב ושל אור בנפש האדם, במקום שהיה נחשב לרשע ופראות, וכשהיא מוצאה בנקודות הללו מעצורים מצד הדת והמוסר, היא נלחמת בהם ומנצחתם. אבל אחרית המלחמה היא הגילוי, שמגלים הדת והמוסר בעצמם את אורם, עד שנמצא החופש האישי הזה, ותביעותיו הטבעיות הטובות, הוא מוכר לאחד מכרי הדת והמוסר עצמם, וממילא מתאשר עוד ביותר הכח של הדת והמוסר לשלוט על הצד הפראי שבאדם, ולהיות מכובד ואהוב מצד העליון והטוב שבו.</p>			
669	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים טו (אורה"ק ג עמ' לב) המוסר שבמדות, והמעשים החקיים, האחרונים צורך הכלל הם, והראשונים צורך היחיד, שהוא בפנים ידועים התוכן של חיי הכלל. המעשים החקיים, כשנשקעים בהם בעומק גדול כל כך עד כדי שכחת מטרם, מביאים הם לפעמים חלישות בהמרץ של המוסר המדותי, ומתוך כך באה מחאה מצד מחזיקי המוסר הכולל, שנראית כעין גערה על דקדוקי החקים. אבל לעולם הצד העליון שבמוסר הוא שיהיה הכלל כלל עומד מקושר יפה וחי, ולזה החקים צריכים ומוכרחים. על כך לעולם יעמד החק למעלה מהמוסר, והמוסר ישמש לו לעזר להדר בקיומו של החק, בנדיבות מוסרית.</p>			
670	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים טז (אורה"ק ג עמ' לב) המוסר הטבעי הגלוי צריך שיתבהר טרם שיתגלו בנפש אותם השבילים של התוכנים אשר להמוסר העליון הסודי, רק באופן זה של הקדמת הבסיס האיתני היסודי יש מקום לכונן עליו את כל הבנין העליון, שראשו בשמים. כל מה שהשרשים של האילן יותר מתפשטים, מתעמקים ומשתרשים, ככה יהיו ענפיו רעננים, חזקים ופורים, ועלהו לא יבול.</p>			
671	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים יז (אורה"ק ג עמ' לג) האידיאל המוסרי, לכל פרטיו, המעשיים, והציוריים, הוא תוצאה ישירה מהאידיאל השכלי, ברום חביונו. המחשבה של האנשים בעלי הרוח משוטטת היא בעקרה למעלה, בגבהי האידיאל השכלי, האמת והשקר, זהו כל התוכן שלה. והתוכן של האידיאל המוסרי, כאחת מצלעותיו של האידיאל השכלי, כלול הוא עמו, ואינו תופס מקום לבדו כלל. לא בכוונה מרויקת לצמצם המבט אל הפרטים של הטוב והרע, ולסור מרע, ולעשות טוב, נוכל לצייר לנו את האידיאל השכלי ברום גבהו, עסק אין לו כלל עם אלה הפרטיות, אלא שכשימצא המואר ממנו פגישה עם תכנים כאלה, שיש בהם טוב ורע, ודאי יעשה את הטוב, ולא יעשה את הרע. הצמצום לכיון את האידיאל בשביל טוב ורע זאת היא ירידה עצומה, למי שהיה מוכן לחיות חיים של האידיאל השכלי, בעצם טהרתו. וכל הפרעות נגד המוסר היותר טוב הנהוג בספירה האנושית, הבאות מצד איזה התגברות של מחשבה חפשית נשאה, יונקות הן את לשדן מתשוקת האידיאל השכלי לעלות אל מקומו. אלא שבמקום שהאידיאל השכלי לעולם לא ישלול את הערך של הטוב והרע, לא יאמר על הטוב רע ועל הרע טוב, אלא יתרום על גביהם, ובכל מגע שיבא לידו ישאר הטוב טוב והרע רע, כל זמן שהוא בצבינו הרע ובגבולו, יבואו המושפעים מהניצוץ הקטן של הזהרורית של מעלה, אשר רק השעת עין מההכרה החודרת וחלישות של הרצון ביחש להחזקת המעמד של הטוב והרע ביחושם אליהם בדרכי החיים, פעל עליהם, לידי חילוף ותמורה, עד שיאמרו על הטוב רע ועל הרע טוב, הארץ נשמטה מתחתם, ובשמים מעל לא ימצאו מעמד.</p>			
672	<p>ראש דבר – מוסר ויראת אלהים יח (אורה"ק ג עמ' לד) משובחים הם כל המחשבות והרעיונות של יראת שמים, שנאמרים מטוהר לב על פי ההכרה וההרגשה התמה. אמנם באותם החלקים שהתפשטות הבאה לא מתוך גדולת הכרה היא מצמצמת את החיים, ממעטת את המרץ, ומקפחת את הכחות החמריים ואת הכשרונות הרוחניים, שם מונח הרפיון. ועל זה באה סגולת הניגוד, המתפשטת על ידי ספרים ועתונים והשפעות, ושם ההריסה והגסות גדולה מאד, עד שאין אדם יכול לעמוד בפני ריחם הרע, ומכל מקום נלקח מזה תמצית של עוז וחיל, וגבורת הרצון, ובא בסגולה לאמץ את עז החיים, המתדלדל על ידי ההשפעה התמימה של יראת שמים, שלא נסתגלה להכרה ברורה, ומשני הכחות יחד יבנה עולם, ויבנה עם, ותבוא גאולה וישועת עולמים לבית ישראל, ולעולם כולו. וכבוד ד' עליון, וכבוד שם אל אלהי ישראל, אלהי עולם, וכבוד כבוד תפארת עזו, יתיחדו כולם לחטיבה אחת רוממה, וישראל יעשה חיל, ואור אמת יבקע בעוון, ושקר ועול כליל יחלוף, וכל חולשה ורקבון תכלה, וכל גבורה ואומץ, טוהר וקודש יתרום,</p>			
<p>שהוא צריך להיות נעצר על ידי הדת והמוסר, ולדעת גם כן את הצד של האור והטוב שבו, שהוא עומד למעלה מהתפקיד של הדת והמוסר, המובנם המצוי. התרבות מגלה היא צדדים רבים של טוב ושל אור בנפש האדם, במקום שהיה נחשב לרשע ופראות. וכשהיא מוצאה בנקודות הללו מעצורים מצד הדת והמוסר, היא נלחמת בהם ומנצחתם. אבל אחרית המלחמה היא הגילוי שמגלים הדת והמוסר בעצמם את אורם, עד שנמצא החופש האישי הזה ותביעותיו הטבעיות הטובות, הוא מוכר לאחד מכרי הדת והמוסר עצמם, וממילא מתאשר עוד ביותר הכח של הדת והמוסר לשלוט על הצד הפראי שבאדם, ולהיות מכובד ואהוב מצד העליון והטוב שבו.</p>	<p>שמונה קבצים תצה המוסר שבמדות, והמעשים החקיים, האחרונים צורך הכלל הם, והראשונים צורך היחיד, שהוא בפנים ידועים התוכן של חיי הכלל. המעשים החקיים, כשנשקעים בהם בעומק גדול כל כך עד כדי שכחת מטרם, מביאים הם לפעמים חלישות בהמרץ של המוסר המדותי, ומתוך כך באה מחאה מצד מחזיקי המוסר הכולל, שנראית כעין גערה על דקדוקי החקים. אבל לעולם הצד העליון שבמוסר הוא, שיהיה הכלל כלל עומד, מקושר, יפה וחי, ולזה החקים צריכים ומוכרחים. על כך לעולם יעמד החק למעלה מהמוסר, והמוסר ישמש לו לעזר, להדר בקיומו של החק בנדיבות מוסרית.</p>	<p>שמונה קבצים ח יח המוסר הטבעי הגלוי צריך שיתבהר, טרם שיתגלו בנפש אותם השבילים של התוכנים אשר להמוסר העליון הסודי, רק באופן זה, של הקדמת הבסיס האיתני היסודי, יש מקום לכונן עליו את כל הבנין העליון, שראשו בשמים. כל מה שהשרשים של האילן יותר מתפשטים, מתעמקים ומשתרשים, ככה יהיו ענפיו רעננים, חזקים ופורים, ועלהו לא יבול.</p>	<p>שמונה קבצים א קעה האידיאל המוסרי, לכל פרטיו המעשיים והציוריים, הוא תוצאה ישירה מהאידיאל השכלי ברום חביונו. המחשבה של האנשים בעלי הרוח, משוטטת היא בעקרה למעלה, בגבהי האידיאל השכלי, האמת והשקר זהו כל התוכן שלה. והתוכן של האידיאל המוסרי, כאחת מצלעותיו של האידיאל השכלי, כלול הוא עמו, ואינו תופס מקום לבדו כלל. לא בכוונה מדוייקת לצמצם המבט אל הפרטים של הטוב והרע, ולסור מרע ולעשות טוב, נוכל לצייר לנו את האידיאל השכלי ברום גבהו, עסק אין לו כלל עם אלה הפרטיות, אלא שכשימצא המואר ממנו פגישה עם תכנים כאלה שיש בהם טוב ורע, ודאי יעשה את הטוב, ולא יעשה את הרע. הצמצום לכיון את האידיאל בשביל טוב ורע, זאת היא ירידה עצומה למי שהיה מוכן לחיות חיים של האידיאל השכלי בעצם טהרתו. וכל הפרעות נגד המוסר היותר טוב הנהוג בספירה האנושית, הבאות מצד איזה התגברות של מחשבה חפשית נשאה, יונקות הן את לשדן מתשוקת האידיאל השכלי לעלות אל מקומו. אלא שבמקום שהאידיאל השכלי לעולם לא ישלול את הערך של הטוב והרע, לא יאמר על הטוב רע ועל הרע טוב, אלא יתרום על גביהם, ובכל מגע שיבא לידו ישאר הטוב טוב והרע רע, כל זמן שהוא בצבינו הרע ובגבולו, יבואו המושפעים מהניצוץ הקטן של הזהרורית של מעלה, אשר רק השעת עין מההכרה החודרת וחלישות של הרצון ביחש להחזקת המעמד של הטוב והרע ביחושם אליהם בדרכי החיים, פעל עליהם לידי חילוף ותמורה, עד שיאמרו על הטוב רע ועל הרע טוב. הארץ נשמטה מתחתם, ובשמים מעל לא ימצאו מעמד.</p>	<p>שמונה קבצים ו פד משובחים הם כל המחשבות והרעיונות של יראת שמים שנאמרים מטוהר לב, על פי ההכרה וההרגשה התמה. אמנם באותן החלקים שהתפשטות הבאה לא מתוך גדולת הכרה, היא מצמצמת את החיים, ממעטת את המרץ, ומקפחת את הכחות החמריים ואת הכשרונות הרוחניים, שם מונח הרפיון. ועל זה באה סגולת הניגוד, המתפשטת על ידי ספרים ועתונים והשפעות <i>Nillean</i>, ושם ההריסה והגסות גדולה מאד, עד שאין אדם יכול לעמוד בפני ריחם הרע, ומכל מקום נלקח מזה תמצית של עוז וחיל וגבורת הרצון, ובא בסגולה לאמץ את עז החיים המתדלדל על ידי ההשפעה התמימה של יראת שמים שלא נסתגלה להכרה ברורה. ומשני הכחות יחד יבנה עולם ויבנה עם, ותבוא גאולה וישועת עולמים לבית ישראל ולעולם כולו, וכבוד ד' עליון, וכבוד שם אל אלהי ישראל, אלהי עולם, וכבוד כבוד תפארת עזו, יתיחדו כולם לחטיבה אחת רוממה. וישראל יעשה חיל, ואור אמת יבקע בעוון, ושקר ועול כליל יחלוף, וכל חולשה ורקבון תכלה, וכל גבורה ואומץ, טוהר</p>

ויספו ענוים בד' שמחה, ואביוני אדם בקדוש ישראל יגילו.	וקודש, יתרום. ויספו ענוים בד' שמחה, ואביוני אדם בקדוש ישראל יגילו.
--	--

2.9 מוסר הקודש

מס'	הפסקות באורה"ק ג (מהד' תשכ"ד)	הפסקות במקורן
673	<p>מוסר הקודש א (אורה"ק ג עמ' א-ב)</p> <p>המוסר האלהי</p> <p>מלאים אנו רגש מוסר, כמהים אנו לחיות חיים חיי טוהר, דמיונו מלהיב את חשק לבכנו לצייר היותר נשגב והיותר נאה, היותר טהור והיותר נאצל, החפץ הפנימי שלנו חושק שיהיה רצוננו הקבוע טהור וקדוש, שתהיה כל מגמת חיינו ברורה ומכוונת להאידיאל היותר נשגב בחיים. וכל אלו התשוקות אינן מתגשמות כי אם על ידי מסירותנו הפנימית והחיצונה אל אור ד', אל המוסר האלהי, המתגלה בתורה, במסורת, בשכל, וביושר. המוסר של חול איננו עמוק, ואינו נכנס בפנימיות הנשמה, ואף על פי שהאדם נמשך אחריו לטובה, על ידי שמכיר את היושר שיש בדברי הגיון, אין להדרכה זו תפיסה עומדת בפני ההסתערות של תאוות שונות, כשהן מתעוררות בחוקה. וקל וחומר שאין ביד מוסר רפוי כזה להדריך את הכללות, את הציבור האנושי בעמקו והיקף גדלו. לחדור אל עומק הנשמה, ולהפוך אל האדם הכללי והפרטי לב בשר תחת לב אבן. לא יש עצה אחרת כי אם שיהיה מודרך על פי המוסר האלהי. וכדאי הדבר, שיטעה האדם בכמה טעיות בדרך מהלכו, ובלבד שיבסס את חזון עולמו ומוסר חייו על פי אותו העומק של המוסר האלהי, משמעט בכשלונות ויחיה חיים רוחניים רפויים, על ידי השפעה שטחית של המוסר החלוני.</p>	<p>שמונה קבצים ג רי, קסו</p> <p>מלאים אנו רגש מוסר, כמהים אנו לחיות חיים חיי טוהר. דמיונו מלהיב את חשק לבכנו לצייר היותר נשגב והיותר נאה, היותר טהור והיותר נאצל. החפץ הפנימי שלנו חושק שיהיה רצוננו הקבוע טהור וקדוש, שתהיה כל מגמת חיינו ברורה, ומכוונת להאידיאל היותר נשגב בחיים. וכל אלו התשוקות אינן מתגשמות כי אם על ידי מסירותנו הפנימית והחיצונה אל אור ד', אל המוסר האלהי, המתגלה בתורה, במסורת, בשכל וביושר.</p> <p>המוסר של חול איננו עמוק, ואינו נכנס בפנימיות הנשמה, ואף על פי שהאדם נמשך אחריו לטובה, על ידי שמכיר את היושר שיש בדברי הגיון, אין להדרכה זו תפיסה עומדת בפני ההסתערות של תאוות שונות, כשהן מתעוררות בחוקה. וקל וחומר שאין ביד מוסר רפוי כזה להדריך את הכללות, את הציבור האנושי בעמקו והיקף גדלו. לחדור אל עומק הנשמה, ולהפוך אל האדם הכללי והפרטי לב בשר תחת לב אבן, לא יש עצה אחרת כי אם שיהיה מודרך על פי המוסר האלהי. וכדאי הדבר שיטעה האדם בכמה טעיות בדרך מהלכו, ובלבד שיבסס את חזון עולמו ומוסר חייו על פי אותו העומק של המוסר האלהי, משמעט בכשלונות, ויחיה חיים רוחניים רפויים, על ידי השפעה שטחית של המוסר החלוני.</p>
674	<p>מוסר הקודש ב (אורה"ק ג עמ' ג)</p> <p>המוסר הכללי העליון</p> <p>המסגרת האנושית צרה היא בעדנו, כל כך גדול הוא רוחנו, עד שאנו דורשים להתפשטותו במלא קומתו מלא כל. המוסר שלנו מתפשט והולך הוא על כל בריה, על כל היש, ומוכרח הוא מפני זה להיות מתגשם על פי האמרה היוצאת מאדון כל עולמים. התורה הישראלית מוכרחת היא להיות מן השמים, ומתפשטת היא על הארץ, בכשרון האומה הפנימי, המותאם לאותו האור השמימי, שכל סעיפיו הולכים הם באותם העקבות של הגשמת המוסר העליון, שלמעלה מכל הגבלה, על מלא כל. אתה הוא בעולם הזה ואתה הוא לעולם הבא, לא יקרעו העולמות זה מזה, לא יקרעו הפרטים מעל הכלל, לא יקרעו ולא יפרדו המדות האלהיות אלו מאלו, ולא ינתק הכל מאין סוף, ולא יעורטל אור אין סוף מכל התיקונים הפרטיים, פרטי הפרטים, שהכל משתגב בשיגוב אחד, הכל מבורך מעולם ועד עולם, ברוך ד' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם, ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה.</p>	<p>שמונה קבצים ה רכב</p> <p>צרה היא בעדנו המסגרת האנושית, כל כך גדול הוא רוחנו, עד שאנו דורשים להתפשטותו במלא קומתו מלא כל. המוסר שלנו מתפשט והולך הוא על כל בריה, על כל היש, ומוכרח הוא מפני זה להיות מתגשם על פי האמרה היוצאת מאדון כל עולמים. התורה הישראלית מוכרחת היא להיות מן השמים, ומתפשטת היא על הארץ, בכשרון האומה הפנימי, המותאם לאותו האור השמימי, שכל סעיפיו הולכים הם באותם העקבות של הגשמת המוסר העליון, שלמעלה מכל הגבלה, על מלא כל. אתה הוא בעולם הזה ואתה הוא לעולם הבא. לא יקרעו העולמות זה מזה, לא יקרעו הפרטים מעל הכלל, לא יקרעו ולא יפרדו המדות האלהיות אלו מאלו, ולא ינתק הכל מאין סוף, ולא יעורטל אור אין סוף מכל התיקונים הפרטיים, פרטי הפרטים, שהכל משתגב בשיגוב אחד, הכל מבורך מעולם ועד עולם, ברוך ד' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם, ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה.</p>
675	<p>מוסר הקודש ג (אורה"ק ג עמ' ד-ה)</p> <p>מוסר ההויה</p> <p>המוסר הוא אחד מחזיונות ההויה, והוא טבוע גם כן בכללות ההויה, לפי אותו הערך שההויה הכללית צריכה אליו, ובוה יש יחש גדול בין רוח האדם המתעלה בתכונת מוסריותו להויה כולה. והקיבוץ החברותי, שהוא כבר חלק רשום ביותר מגילויי ההויה לגבי גילוי ההויה הנמצא ביחידים, לפי ערך גדלותו כך ניכרת החטיבה המוסרית בקרבו. ולפי אותה ההכרעה המוסרית שבקיבוץ בתכונה נפשית שבו, כך יחושו אל העולם הגדול, מצד האופי המוסרי, שבכללו הולך הוא וגדול. מקור מוסריות ההויה הוא ההדרכה האלהית, שהדריכה את ההויה ומדריכתה לכלל גילוי. הנפשות המלאות איתניות של הכרה, לחדור אל האור המוסרי ולהכיריו בתור נשמת ההויה, היותר זורחת וחביבה, גם תחת המון הכיסויים של המלחמות והצביון השעוררי שמתגלה לפי השטחיות של ההשקפה עליה, הנן עולות במעלות היותר רוממות במציאות, וחשיבותן בההויה הכללית אדירה היא לאין חקר. הן הנה הנפשות אשר קרבת אלהים להן טוב, בעליהן מלאים הם עז וגבורה אלהית לפעול ישועות לאדם רב, והם מאירים לבני אדם את אור הצדק העליון ואבוקת היושר המאיר באורה הגדול, הם מטביעים את חותם דרישת האמת וחפץ החיים בכל טהרתם ועזוים יחד על הכלל כולו. בחקי ההויה הרוחניים, ובעשרם הגדול, מתפשטת היא התכנית המוסרית במלא שליטתה, אבל גם בחקים החמריים אין</p>	<p>שמונה קבצים א קכח</p> <p>המוסר הוא אחד מחזיונות ההויה, והוא טבוע גם כן בכללות ההויה, לפי אותו הערך שההויה הכללית צריכה אליו, ובוה יש יחש גדול בין רוח האדם, המתעלה בתכונת מוסריותו, עַם ההויה כולה. והקיבוץ החברותי, שהוא כבר חלק רשום ביותר מגילויי ההויה לגבי גילוי ההויה הנמצא ביחידים, לפי ערך גדלותו כך ניכרת החטיבה המוסרית בקרבו. ולפי אותה ההכרעה המוסרית שבקיבוץ בתכונה נפשית שבו, כך יחושו אל העולם הגדול, מצד האופי המוסרי שבכללו, הולך הוא וגדול. מקור מוסריות ההויה הוא ההדרכה האלהית, שהדריכה את ההויה ומדריכתה לכלל גילוי. הנפשות המלאות איתניות של הכרה, לחדור אל האור המוסרי ולהכיריו בתור נשמת ההויה היותר זורחת וחביבה, גם תחת המון הכיסויים של המלחמות והצביון השעוררי שמתגלה לפי השטחיות של ההשקפה עליה, הנן עולות במעלות היותר רוממות במציאות, וחשיבותן בההויה הכללית אדירה היא לאין חקר. הן הנה הנפשות אשר קרבת אלהים להן טוב, בעליהן מלאים הם עז וגבורה אלהית לפעול ישועות לאדם רב, והם מאירים לבני אדם את אור הצדק העליון, ואבוקת היושר המאיר באורה הגדול. הם מטביעים את חותם דרישת האמת וחפץ החיים בכל טהרתם ועזוים יחד על הכלל כולו. בחקי ההויה הרוחניים, ובעשרם הגדול, מתפשטת היא התכנית המוסרית במלא שליטתה. אבל גם בחקים החמריים אין</p>

<p>ניצוצה כבה, אורה הבהיר של התכונה הנובעת מצדק העולמים הוא מעורב בתוכיותם, עד שכולם הם מוכשרים להיות משפיעים ומקבלים השפעה ממקור האור של המוסר המזוקק בויקוקו האלהי, ומתוך שהאורה האלהית המלוכשת בהמגמה המוסרית הגדולה והכללית של כלל ההויה, היא מפלשת את דרכה גם כחות הטבע, הנראים כעושים את עבודתם כגלמים מתים בלא הכנה ומטרה, והם נכונים להשתמש בהם לכל רשעה ולכל הירוסיים מוסריים שבעולם, כמו לכל מוסר וטוהר של טוב, והניצוץ האלהי שולט על הכל בעזו, ומדריך גם את החושך והרשעה לטהרתה של המגמה הנצחית האידיאלית האלהית, המלאה צדק ומשיר, שהיא מכוננת את העז והגבורה, ומאזרת כח את תוכן החיים וההויה, על כן מלכותו בכל משלה, ועצת ד' היא תקום.</p>	<p>ניצוצה כבה, אורה הבהיר של התכונה הנובעת מצדק העולמים הוא מעורב בתוכיותם, עד שכולם הם מוכשרים להיות משפיעים ומקבלים השפעה ממקור האור של המוסר המזוקק בויקוקו האלהי, ומתוך שהאורה האלהית המלוכשת בהמגמה המוסרית הגדולה והכללית של כלל ההויה, היא מפלשת את דרכה גם כחות הטבע, הנראים כעושים את עבודתם כגלמים מתים בלא הכנה ומטרה, והם נכונים להשתמש בהם לכל רשעה ולכל הירוסיים מוסריים שבעולם, כמו לכל מוסר וטוהר של טוב, והניצוץ האלהי שולט על הכל בעזו, ומדריך גם את החושך והרשעה לטהרתה של המגמה הנצחית האידיאלית האלהית, המלאה צדק ומשיר, שהיא מכוננת את העז והגבורה, ומאזרת כח את תוכן החיים וההויה, על כן מלכותו בכל משלה, ועצת ד' היא תקום.</p>
<p>שמונה קבצים ה פא</p> <p>המקור העצמי של המוסר מוכרח להיות מונח ביסוד מה שהוא טוב לכל במובן היותר רחב, דהיינו טוב לכל המצוי. ומוכרח על פי זה להיות מציאות למהלך מעשי ומחשבתי כזה, שתולדותיו מביאות את הטוב לכל, במובנו היותר נרחב. השאלה היא רק איך יתגלה לאדם המוגבל הטוב לכל המצוי, שהוא כל כך נעלם ממנו. ועל זה התשובה מוכרחת ללא, שבעולם תמצא נקודה מאירה, שמפי הגבורה ישמע בה תורה ומצות. והתורה מן השמים צריכה להיות מכוונה לטובת הכל, מראשית עד אחרית. וכל סדרי המוסר שהם נערכים בכל השררות, לפי כל המצבים השונים של כל היצורים, של כל היחידים וכל הקיבוצים, הנם באמת שלבים שיעלה על ידם העולם למדה זו של הקשבת קול ד', שיגלה לו מזיו האורה של נקודת עולמים זו את היסוד המוסרי בכל מילואו, איך לעשות טוב עם הכל, בכל מעשיו ובכל דרכיו. זאת היא התורה אשר תצא מציון ודבר ד' מירושלים, שכל העמים ישתוקקו לה באחרית הימים. והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ד' אל בית אלהי יעקב וירוננו מדרכיו ונלכה בארחתיו, כי מציון תצא תורה ודבר ד' וחכמת ישראל הסודית נועצת היא את כל רישומי מוסרה להמטרה היותר כללית, של תיקון העולמות כולם, ושל תיקונם היותר אידיאלי, רדיקלי, של תיקון שרשם העליון, של יחוד האלהית העולמית בכל ענפיה עם האלהות האידיאליות הרוממה מכל ציור עולמים, יחוד קוב"ה ושכינתיה, מקור הציורי המוחלט.</p>	<p>676 מוסר הקודש ד (אורה"ק ג עמ' 1-1)</p> <p>התגלות המוסר הכפול</p> <p>המקור העצמי של המוסר מוכרח להיות מונח ביסוד מה שהוא טוב לכל, במובן היותר רחב, דהיינו טוב לכל המצוי, ומוכרח על פי זה להיות מציאות למהלך מעשי ומחשבתי כזה, שתולדותיו מביאות את הטוב לכל, במובנו היותר נרחב. השאלה היא רק איך יתגלה לאדם המוגבל הטוב לכל המצוי, שהוא כל כך נעלם ממנו. ועל זה התשובה מוכרחת ללא, שבעולם תמצא נקודה מאירה, שמפי הגבורה ישמע בה תורה ומצות. והתורה מן השמים צריכה להיות מכוונה לטובת הכל, מראשית עד אחרית. וכל סדרי המוסר שהם נערכים בכל השררות, לפי כל המצבים השונים של כל היצורים, של כל היחידים וכל הקיבוצים, הנם באמת שלבים שיעלה על ידם העולם למדה זו של הקשבת קול ד', שיגלה לו מזיו האורה של נקודת עולמים זו את היסוד המוסרי בכל מילואו, איך לעשות טוב עם הכל, בכל מעשיו ובכל דרכיו. זאת היא התורה אשר תצא מציון ודבר ד' מירושלים, שכל העמים ישתוקקו לה באחרית הימים, והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ד' אל בית אלהי יעקב וירוננו מדרכיו ונלכה בארחתיו, כי מציון תצא תורה ודבר ד' וחכמת ישראל הסודית נועצת היא את כל רישומי מוסרה להמטרה היותר כללית, של תיקון העולמות כולם, ושל תיקונם היותר אידיאלי, רדיקלי, של תיקון שרשם העליון, של יחוד האורה האלהית העולמית בכל ענפיה עם האלהות האידיאליות הרוממה מכל ציור עולמים, יחוד קוב"ה ושכינתיה, מקור הציורי המוחלט.</p>
<p>שמונה קבצים ב קנא</p> <p>המוסר בקולו האלהי בא לתוך הנשמה מחיי כל עולמים כולם. ההויה היא בכללותה בלא שום חטא, החטא הוא מצוי רק בערך הפרטים. אצל הכלל הכל מתאים להרמוניה נצחית, והמעשים שההרמוניה הנצחית מתגלה על ידם הם הנם המעשים הטהורים, המשוללים מכל חטא, עון ופשע. וחיים כאלה, שמעשים כאלה מהם מפכים, זה הוא הדבר שהנשמה דורשת, והיא משיגה אותם באור מקור חיי כל החיים, אור מקור יפעת אור אין סוף, שהיא אליו כל כך שקוקה, קשורה ועורגת, באין קץ ותכלית, בתשובה עילאה, בחופש עליון, בעליצות דרוו, ובחרת קודש קדשים, מלאה חכמת עולמי עולמים.</p>	<p>677 מוסר הקודש ה (אורה"ק ג עמ' 1 ז)</p> <p>מקור המוסר</p> <p>המוסר בקולו האלהי בא לתוך הנשמה מחיי כל עולמים כולם. ההויה היא בכללותה בלא שום חטא. החטא הוא מצוי רק בערך הפרטים. אצל הכלל הכל מתאים להרמוניה נצחית. והמעשים שההרמוניה הנצחית מתגלה על ידם הם הנם המעשים הטהורים, המשוללים מכל חטא עון ופשע. וחיים כאלה, שמעשים כאלה מהם מפכים, זה הוא הדבר שהנשמה דורשת, והיא משיגה אותם, באור מקור חיי כל החיים, אור מקור יפעת אור אין סוף, שהיא אליו כל כך שקוקה, קשורה ועורגת, באין קץ ותכלית, בתשובה עילאה, בחופש עליון, בעליצות דרוו, ובחרת קודש קדשים, מלאה חכמת עולמי עולמים.</p>
<p>שמונה קבצים ג ככ"א¹⁷¹</p> <p>יראת אלהים, ושמירת מצות אלהים, בחיים חלקיים, הנראים רק לעין הגסה החמרית, אפשר לסלול נתיב במצות אנשים מלומדה, בהגיון אדם מוגבל. אבל בחיים הכוללים את כל היש, בחיים שגבוליהם רחבים כרוחב ההויה כולה, שתמונותיהם כל כך עשירות ומשופעות במדתן, עד שגבהי שחקים לא יכילום, אין דרך לפנות כי אם בחק ומצוה אלהית, ומקור האומץ אי אפשר להיות פחות ויתר מיראת אלהים החיה והרעננה, שהיא הולכת ומשפעת את טללי תחייתה על הככרים המעשיים שבחיים. מצותיו שמור. כי האדם כולו צריך שיחונך, שיודרך, שיסתגל להויה הכללית ולמקוריותה.</p>	<p>678 מוסר הקודש ו (אורה"ק ג עמ' ח-ט)</p> <p>הצוה הכפולת האלהית</p> <p>יראת אלהים, ושמירת מצות אלהים, בחיים חלקיים, הנראים רק לעין הגסה החמרית, אפשר לסלול נתיב במצות אנשים מלומדה, בהגיון אדם מוגבל. אבל בחיים הכוללים את כל היש, בחיים שגבוליהם רחבים כרוחב ההויה כולה, שתמונותיהם כל כך עשירות ומשופעות במדתן, עד שגבהי שחקים לא יכילום, אין דרך לפנות כי אם בחק ומצוה אלהית. ומקור האומץ אי אפשר להיות פחות ויתר מיראת אלהים, החיה והרעננה, שהיא הולכת ומשפעת את טללי תחייתה על הככרים המעשיים שבחיים, מצותיו שמור. כי האדם כולו צריך שיחונך, שיודרך, שיסתגל להויה הכללית,</p>

171. בשק"ב נדפסה פסקה זו כהמשך ישיר של פסקה כא. וראה גם שם, עמ' תצו-תצז. ולפי זה נראה שהנזיר מביא כאן חצי פסקה המתחילה באמצע משפט. אלא שכנראה שהעניין אינו תלוי בשאלות עריכה אלא נובע מסיבה טכנית, והיא העובדה שבנקודה זו מתחיל בכתב היד עמ' חדש. הפיסוק בש"ק הוא פיסוק שארבעת המילים הראשונות הן סוף משפט. ואילו המילה "להן" נוספה באורה"ק לשיטתו של הנזיר שהן תחילת משפט חדש.

<p>אי אפשר ליסד מכוון של חינוך בעד ניצוץ של האדם, בעד נטף אחד מים החיים שלו, כי אם כל האדם צריך שיבא לרוממות שאיפתו, וכל האדם כולו בכל ערכיו, בחייו המלאים כל היש שבחמור וכל היש שברוח, כל החיים שבשעה, כל החיים שבעולם, כל האדם, הוא רק הוא העומד לספג אל תוכו פתרון גמור ורצוי לחידת העולם והחיים, העוקצת ומכאבת כל כך. אין תועלת בעקשנות ספקנית, האומרת במרמה, שתתנה תנאים של שוא לבנות עליהם את קולונותיה כלפי האלהים ועולמו, שתתעקש למצא את הפתרון, דוקא ברשף הקטן הזה של חיי החושים, הבשר והרוח המוגבל, בחיי השעה החולפים כצל עובר, לא זו הדרך. החלק חשוב ונכבד, הבשר עדין וחביב, הרוח ער ומתנשא, אבל כל אלה רק אז לגדלם, לזיום יבואו, בהיותם שואפים וזורחים אל מרכז מהלך היותם, שרק בחקיקה אלהית היא בולטת, רק מהמקור האלהי. שקדושי העולם, אדירי המוסר העליון, אריות הצדק והאמת, מלכי האמונה והתום, מושלי החיים, וכובשי המות, רוכבי במות ההויה, בשכלם והרגשתם, ברוח עוזו קודש הקדשים, המקשקש לפניהם כזוג, וברעם גבורתם המתרומם מעל כל גבולי זמן ומקום, הם הפוטרים את עצמם ואת כל העולם עמם, מחובות מצרים וגבולים צרים, ועם זה דוקא הם הם המבססים את עדין החיים ונוצמם, הם הם היודעים לתן מדה וקצב לכל חיוב ולכל שליילה, לכל עונג של גוף ושל נשמה, לכל חמדת עין ולב, הם הם מחוקקי הצדק, רוזני עולם, המתלוננים בצל שדי, הם הם המלמדים לאדם את תוכן חייו, המושלים ביצרים, המחשבים חשבונו של עולם, ועצתם אמונה לכל האדם.</p>	<p>ולמקוריותה. אי אפשר ליסד מכוון של חינוך בעד ניצוץ של האדם, בעד נטף אחד מים החיים שלו, כי אם כל האדם צריך שיבא לרוממות שאיפתו, וכל האדם כולו בכל ערכיו, בחייו המלאים כל היש שבחמור וכל היש שברוח, כל החיים שבשעה, כל החיים שבעולם, כל האדם, הוא רק הוא העומד לספג אל תוכו פתרון גמור ורצוי לחידת העולם והחיים, העוקצת ומכאבת כל כך. אין תועלת בעקשנות ספקנית, האומרת במרמה, שתתנה תנאים של שוא, לבנות עליהם את עמודיה, כלפי האלהים ועולמו, שתתעקש למצא את הנוחם, את הפתרון, דוקא ברשף הקטן הזה של חיי החושים, הבשר והרוח המוגבל, בחיי השעה, החולפים כצל עובר. לא זו הדרך. החלק חשוב ונכבד, הבשר עדין וחביב, הרוח ער ומתנשא, אבל כל אלה רק אז לגדלם, לזיום יבואו, בהיותם שואפים וזורחים אל מרכז מהלך היותם, שרק בחקיקה אלהית היא בולטת, רק מהמקור האלהי. שקדושי העולם, אדירי המוסר העליון, אריות הצדק והאמת, מלכי האמונה והתום, מושלי החיים, וכובשי המות, רוכבי במות ההויה, בשכלם והרגשתם, ברוח עוזו קודש הקדשים, המקשקש לפניהם כזוג, וברעם גבורתם המתרומם מעל כל גבולי זמן ומקום, הם הפוטרים את עצמם ואת כל העולם עמם, מחובות מצרים וגבולים צרים, ועם זה דוקא הם הם המבססים את עדין החיים ונוצמם, הם הם היודעים לתן מדה וקצב לכל חיוב ולכל שליילה, לכל עונג של גוף ושל נשמה, לכל חמדת עין ולב, הם הם מחוקקי הצדק, רוזני עולם, המתלוננים בצל שדי, הם הם המלמדים לאדם את תוכן חייו, המושלים ביצרים, המחשבים חשבונו של עולם, ועצתם אמונה לכל האדם.</p>
<p>שמונה קבצים א תקכב</p> <p>כל המוסר שבעולם אחוז הוא בכל מצוה, וכל הטוב שבעולם אחוז הוא בכל נטיה מוסרית חזקה. כי איך יהיה טוב לאדם, אם לא אוצר המוסר יהיה מוכן בכל מילואו בקרב לבו. אם חזקים, חכמים, עשירים, יהיו בני אדם, כשמוסר יחסר להם, יהיו אמללים לאין חקר. ומוסר לא בתור אתא קלילא, אלא מוסר חודר, מוסר ממלא קרב וכליות, מוסר נשאב ממעיני החיים, מוסר המשלב את כל רגשי הנשמה היותר שונים לחטיבה אחת, ומעמידם כולם במלא צביונם. זהו דוקא המוסר של החיים, ההולך ממקור החיים, שמפעם ביחידים ממעיני האומה, ובאומה מחי העולמים, מצות ד' ברה מאירת עינים.</p>	<p>679 מוסר הקודש ז (אורה"ק ג עמ' י) מוסר הנצחיות</p> <p>כל המוסר שבעולם אחוז הוא בכל מצוה, וכל הטוב שבעולם אחוז הוא בכל נטיה מוסרית חזקה. כי איך יהיה טוב לאדם, אם לא אוצר המוסר יהיה מוכן בכל מילואו בקרב לבו. אם חזקים, חכמים, עשירים יהיו בני אדם, כשמוסר יחסר להם, יהיו אמללים לאין חקר. ומוסר לא בתור אתא קלילא, אלא מוסר חודר, מוסר ממלא קרב וכליות, מוסר נשאב ממעיני החיים, מוסר המשלב את כל רגשי הנשמה היותר שונים לחטיבה אחת, ומעמידם כולם במלא צביונם, זהו דוקא המוסר של החיים, ההולך ממקור החיים, שמפעם ביחידים ממעיני האומה, ובאומה מחי העולמים, מצות ד' ברה מאירת עינים.</p>
<p>שמונה קבצים ו רפז</p> <p>המצוות הן הן האדם העליון הכללי בעצמו, כלומר המהות האיכותית של הצורה הכללית של היש הרוחני, ברום המוסר ורוממות המגמה שלו. ותיאור החיים שמתהווה על פי המילוי של המצוות, הם הם החיים האידיאליים, שאינם אידיאליים רק לאדם הפרטי והחברותי לבדו, אלא הם הם אידיאליים בעד כל היש. כל ההויה שואפת לאותו התוכן האידיאלי המגמתי, שבשבילו נברא העולם, שבבילו מתקיים, ואליו הוא שואף להיות הולך ומתפתח, הולך ומתהווה. ואי אפשר לצורה רצונית אידיאלית להיות כי אם כחטיבה זו, ניצוץ מלהבת¹⁷³ הגדולה.</p>	<p>680 מוסר הקודש ח (אורה"ק ג עמ' י) מוסר האדם הכללי</p> <p>המצוות הן הן האדם העליון הכללי בעצמו, כלומר המהות האיכותית של הצורה הכללית של היש הרוחני ברום המוסר, ורוממות המגמה שלו. ותיאור החיים שמתהווה על פי המילוי של המצוות, הם הם החיים האידיאליים, שאינם אידיאליים רק לאדם הפרטי והחברותי לבדו, אלא הם הם אידיאליים בעד כל היש. כל ההויה שואפת לאותו התוכן האידיאלי המגמתי, שבשבילו נברא העולם, שבבילו מתקיים, ואליו הוא שואף להיות הולך ומתפתח, הולך ומתהווה. ואי אפשר לצורה רצונית אידיאלית להיות כי אם כחטיבה זו, ניצוץ מלהבת¹⁷³ הגדולה.</p>
<p>שמונה קבצים א תתפ</p> <p>האישיות העולמית הכללית בעלת מוסר היא, בעלת רצון ובחירה, והרע העולמי הוא תולדה מירידתה המוסרית, כשם שהרע האישי הוא תולדה מהירידה המוסרית של היחיד, והרע החברותי מהירידה המוסרית של החברה. אין לנו כל רשות לקטע את הצורה המתגלה לפנינו בחיים היחידים והצבוריים, לומר שאין להם שרשים במרחבי החיים כולם. אי אפשר לתאר לנו חוק הויתתי שאיננו מתפשט באופקים כלליים היותר מתפשטים. הירידה הכללית בודאי יותר נשגבה ויותר מלאת חיים היא מזו המצומצמת הפרטית. קטרוג הלבנה, חטא הארץ, הנם סיבות קודמות לחטא האדם, והאדם הוא ענף שכתו גדול גם על שרשו. הולכים הדברים וחוזרים, יתקן האדם את חטאו, והארץ תענה לעומתו, את חטאה תתקן גם היא. הלבנה תצא מקיטרוגה, ותתמלא פגימתה, ולא יהא בה שום מיעוט. כל ההפרעות שבפמליא של מעלה יסודרו, באופן שהטוב רק הוא</p>	<p>681 מוסר הקודש ט (אורה"ק ג עמ' יא) מוסר האישיות הפואטית</p> <p>האישיות העולמית הכללית בעלת מוסר היא, בעלת רצון ובחירה, והרע העולמי הוא תולדה מירידתה המוסרית, כשם שהרע האישי הוא תולדה מהירידה המוסרית של היחיד, והרע החברותי מהירידה המוסרית של החברה. אין לנו כל רשות לקטע את הצורה המתגלה לפנינו בחיים היחידים והצבוריים, לומר שאין להם שרשים במרחבי החיים כולם. אי אפשר לתאר לנו חוק הויתתי שאיננו מתפשט באופקים כלליים, היותר מתפשטים. הירידה הכללית בודאי יותר נשגבה, ויותר מלאת חיים היא מזו המצומצמת הפרטית. קטרוג הלבנה, חטא הארץ, הנם סיבות קודמות לחטא האדם, והאדם הוא ענף שכתו גדול גם על שרשו. הולכים הדברים וחוזרים, יתקן האדם את חטאו, והארץ תענה לעומתו, את חטאה תתקן גם היא. הלבנה תצא מקיטרוגה, ותתמלא פגימתה, ולא יהא בה שום מיעוט, כל ההפרעות שבפמליא של מעלה יסודרו, באופן</p>

172. בכתב היד כתוב כאן "א-להים".

173. הוספת ה' הראשונה ניראית כטעות דפוס.

<p>ניצח. ומבט חודר, פנימי, בשלימות האושר הרצוני שבגנוזי נשמתו של אדם, כשהוא מתאחד עם האפשרות של ההכרה העליונה, המודדה בהטוב האלהי, בעוצם היכולת ובאדירות החפץ להיטיב להאייר ולהחיות, הוא נותן לנו את ערובתו לטובה. ובאה הנבואה ושפעת רוח הקודש, וממלאה את מה שהשכל אינו משלים, ומקור השמחה העדינה מתברך ברכת שלום ואמת.</p>	<p>שהטוב רק הוא ניצח. ומבט חודר פנימי, בשלמות האושר הרצוני שבגנוזי נשמתו של אדם, כשהוא מתאחד עם האפשרות של ההכרה העליונה, המודדה בהטוב האלהי, בעוצם היכולת ובאדירות החפץ, להיטיב להאייר ולהחיות, הוא נותן לנו את ערובתו לטובה. ובאה הנבואה ושפעת רוח הקודש וממלאה את מה שהשכל אינו משלים, ומקור השמחה העדינה מתברך ברכת שלום ואמת.</p>
<p>שמונה קבצים א תקלה</p> <p>רוח הקודש משיג הכל בהשגה מוסרית. אבל המוסר המוחלט, שהוא נותן השקפת עולם המיסדת עולם, הבונה עולם ומנהגת עולם, עולם במלא מובנו, שהם עולמי כל עולמים, הוא תוכן מעולה מכל מדת מוסר, שיכולה שום מחשבה לצייר. וההסתכלות העליונה במדת המוסר המוחלטה, שהיא יסוד צדקת עולמים כולם, היא מביאה להאפיל ברב זהרה את כל מדות המוסר הקטנות, עד אשר מי שלא הזדיין בזיין של מלחמת ד' יוכל לפול בידי שונאי נפשו, האורבים לו על דרך החיים, הצריכה למוסר עולמי מדוד.</p>	<p>682 מוסר הקודש י (אורה"ק ג עמ' יב) <i>שמונה קבצים א תקלה</i></p> <p>רוח הקודש משיג הכל בהשגה מוסרית, אבל המוסר המוחלט, שהוא נותן השקפת עולם, המיסדת עולם, הבונה עולם ומנהגת עולם, עולם במלא מובנו, שהם עולמי כל עולמים, הוא תוכן מעולה מכל מדת מוסר, שיכולה שום מחשבה לצייר. וההסתכלות העליונה במדת המוסר המוחלטה, שהיא יסוד צדקת עולמים כולם, היא מביאה להאפיל ברב זהרה את כל מדות המוסר הקטנות, עד אשר מי שלא הזדיין בזיין של מלחמת ד' יוכל לפול בידי שונאי נפשו, האורבים לו על דרך החיים, הצריכה למוסר עולמי מדוד.</p>
<p>שמונה קבצים א רפט</p> <p>הטבע אינו יודע ממוסר וצדק, כי אם שואף לחפצו, לבנות ולהרוס, לנבל ולהצמיח. וכן הטבע הפרטי של האדם, אינו יודע כי אם את חפצו המיוחד. אבל הקדושה, היא מתפשטת, מתגברת, על ידי ההשפעות של המעשים הטובים והלימודים, התעוררות ההרגשות הקדושות על ידי תפלה ועבודת קודש, עד שמאירה את מאור המוסר גם בטבע האדם. הארה זו נעשית היא גם כן בדוגמתה בהויה כולה, והאור הנעים הטוב של הקודש, של המוסר העולמי, הולך וחודר בכל ההויה, עד שהיא מתאימה עם טבעה לתכונת המוסר, והצדק העליון, שבהופעת הקודש העליונה הכוללת.</p>	<p>683 מוסר הקודש יא (אורה"ק ג עמ' יב) <i>מוסר הקודש יא</i></p> <p>הטבע אינו יודע ממוסר וצדק, כי אם שואף לחפצו, לבנות ולהרוס, לנבל ולהצמיח. וכן הטבע הפרטי של האדם אינו יודע כי אם את חפצו המיוחד, אבל הקדושה היא מתפשטת, מתגברת על ידי ההשפעות של המעשים הטובים והלימודים, התעוררות ההרגשות הקדושות, על ידי תפלה ועבודת קודש, עד שמאירה את מאור המוסר גם בטבע האדם. הארה זו נעשית היא גם כן בדוגמתה בהויה כולה, והאור הנעים הטוב של הקודש, של המוסר העולמי, הולך וחודר בכל ההויה, עד שהיא מתאימה עם טבעה לתכונת המוסר, והצדק העליון, שבהופעת הקודש העליונה הכוללת.</p>
<p>שמונה קבצים א קלב</p> <p>המגמה האחרונה בחיים היא הקדושה. הקדושה היא חטיבה עליונה, שאין בה כלום מהחולשה שבמוסר. הקדושה אינה נלחמת כלל נגד האהבה העצמית, הטבעה עמוק במעמקי נפש כל חי, אלא שהיא מעמידה את האדם בצורה עליונה כזאת, שכל מה שיותר יהיה אוהב את עצמו, ככה יתפשט הטוב שבו על הכל, על כל הסביבה, על כל העולם, על כל ההויה. אין בתכונה של קבוצת צבורי בשום אופן אפשרות לנטיה של החלשת האהבה העצמית, ואיננה בה כי אם הירוס מוסרי, אם יזדמן, ורקבון פנימי האוכל כל. על כן אי אפשר כלל לדרוש שיהיה בעולם עם מוסרי, כי אם עם קדוש, עם שכל מה שייגביר את עצמו, כל מה שירומם את ערכו בפנים ובחוץ, כן ירומם ויגביר את האור והטוב בעולם. ונמצא שתמצית הטוב שבמוסר כלולה היא כבר בהקדושה, בצורה יותר מפוארה, יפה ומענגת.</p>	<p>684 מוסר הקודש יב (אורה"ק ג עמ' יג) <i>שמונה קבצים א קלב</i></p> <p>המגמה האחרונה בחיים היא הקדושה. הקדושה היא חטיבה עליונה, שאין בה כלום מהחולשה שבמוסר. הקדושה אינה נלחמת כלל נגד האהבה העצמית, הטבעה עמוק במעמקי נפש כל חי, אלא שהיא מעמידה את האדם בצורה עליונה כזאת, שכל מה שיותר יהיה אוהב את עצמו, ככה יתפשט הטוב שבו על הכל, על כל הסביבה, על כל העולם, על כל ההויה. אין בתכונה של קבוצת צבורי בשום אופן אפשרות לנטיה של החלשת האהבה העצמית, ואיננה בה כי אם הירוס מוסרי, אם יזדמן, ורקבון פנימי, האוכל כל. על כן אי אפשר כלל לדרוש שיהיה בעולם עם מוסרי, כי אם עם קדוש, עם שכל מה שייגביר את עצמו, כל מה שירומם את ערכו בפנים ובחוץ, כן ירומם ויגביר את האור והטוב בעולם. ונמצא שתמצית הטוב שבמוסר כלולה היא כבר בהקדושה, בצורה יותר מפוארה, יפה ומענגת.</p>
<p>שמונה קבצים א קלג-קלד</p> <p>המוסר הוא הפרוודור, והקדושה הטרקלין. כשהפרטים מכשירים את עצמם בהטהרה של המוסר, מתעלה הקיבוץ, הכלל, להיות קדוש. המוסר הציבורי כבר הוא מנער מעליו את האבק של הדימוגיה שבמוסר, ועוטה הוא, על ידי ההתקבצות של ניצוצי המוסר שבפרטיו, את האורה של גבורת הקדושה, שהיא מתעלה על ידי ההעמקה דוקא בהאהבה העצמית. ולהיפך כשהפרטים עוזבים את הטהרה המוסרית, האבוקה הנפשית הצבורית מתכנסת בתכונה של טומאה, ומתגלה מפלצת איומה של עם כבד עון, הרע מכל חיה רעה, ומנוול מכל בריה משוקצת. האומה שאין בכח כללותה להתרומם אל הקדושה, איננה יכולה מצד נשמתה הכללית לתן לבניה השפעה לטהרת המוסר. רק האומה שתכונת הקדושה מונחת בסתר גזעה הרוחני, היא מסייעת את בניה להיות טהורים במוסר, עד אשר ירומם גם הפרט אל מרום הקדושה.</p>	<p>685 מוסר הקודש יג (אורה"ק ג עמ' יד) <i>התצלות המוסר הצבורי לקדש</i></p> <p>המוסר הוא הפרוודור, והקדושה הטרקלין. כשהפרטים מכשירים את עצמם בהטהרה של המוסר, מתעלה הקיבוץ, הכלל, להיות קדוש. המוסר הציבורי כבר הוא מנער מעליו את האבק של הדימוגיה שבמוסר, ועוטה הוא, על ידי ההתקבצות של ניצוצי המוסר שבפרטיו, את האורה של גבורת הקדושה, שהיא מתעלה על ידי ההעמקה דוקא בהאהבה העצמית. ולהיפך כשהפרטים עוזבים את הטהרה המוסרית, האבוקה הנפשית הצבורית מתכנסת בתכונה של טומאה, ומתגלה מפלצת איומה של עם כבד עון, הרע מכל חיה רעה, ומנוול מכל בריה משוקצת. האומה שאין בכח כללותה להתרומם אל הקדושה, איננה יכולה מצד נשמתה הכללית לתן לבניה השפעה לטהרת המוסר. רק האומה, שתכונת הקדושה מונחת בסתר גזעה הרוחני, היא מסייעת את בניה להיות טהורים במוסר, עד אשר ירומם גם הפרט אל מרום הקדושה.</p>
<p>שמונה קבצים ב קלב, קב</p> <p>המוסר לא יעמוד בלא מקורו, והמקור מוכרח הוא להיות אור אין סוף, אחרי תיקוניו בהופעות העולמות. וכשהיה נשגב בלב בני אדם מוסר בלא מקורו האלהי, יפחת ויבול. כשם שבא המוסר לעולם על ידי הצנורות האלהיים, כן תמיד יפדה ממנו. וכיון שהאופן המקשר את המחשבה האנושית והרגשותיה עם האורה</p>	<p>686 מוסר הקודש יד (אורה"ק ג עמ' טו-טז) <i>המוסר ומקורו בישא</i></p> <p>המוסר לא יעמוד בלא מקורו, והמקור מוכרח הוא להיות אור אין סוף, אחרי תיקוניו בהופעות העולמות. וכשהיה נשגב בלב בני אדם מוסר בלא מקורו האלהי יפחת ויבול, כשם שבא המוסר לעולם על ידי הצנורות האלהיים, כן תמיד יפדה ממנו. וכיון שהאופן המקשר את המחשבה האנושית והרגשותיה עם האורה</p>

<p>האלהית הבלתי גבולית, ועליונה מכל, מוכרח להיות בגוונים משונים, בשביל כך שונות הן ארצות החיים הרוחניים בכל עם וקבוץ רשום. אבל המחרוזת המסדרת, המאחדת, מוכרחת לנצח ולעבור על הכל. ד' אחד ושמו אחד.</p> <p>שני דברים מאירים בישראל. המוסר הטהור, בכל שאיפותיו בכללות העולם, באדם ובכל חי, ובכל ההויה כולה, והידיעה שהכל נובע מהקריאה בשם ד', ובכל אורותיו היוצאים ממנו, הבאים ברעיון עד שיצא שם הנכתב והנקרא, והיוצאים בדרך תולדות של כינויים והרגשות, שהם כולם אותות של מציאות עליון בעושר היותו. המוסר בלא מקורו הוא אור פנימי, מרכזי, שאין לו מקיף, סביבה מקורית. סופו להתדלדל, וערכו בעמידתו גם כן ממועט הוא. ההופעה הנפשית לקישור האלהי, הוא תוכן מקיף חסר מרכזיות. ישראל וישורון כוללים ההיקף והפנים, המוסר ומקורו האלהי, שהוא ינצח ויכריע את כל העולם כולו, ויזריח אורו של משיח.</p>	<p>האלהית הבלתי גבולית, ועליונה מכל, מוכרח להיות בגוונים משונים, בשביל כך שונות הן ארצות החיים הרוחניים בכל עם וקבוץ רשום. אבל המחרוזת המסדרת, המאחדת, מוכרחת לנצח ולעבור על הכל, ד' אחד ושמו אחד. שני דברים מאירים בישראל, ובכל ההויה כלה, והידיעה שהכל נובע מהקריאה בשם ד' ובכל אורותיו היוצאים ממנו, הבאים ברעיון, עד שיצא שם הנכתב והנקרא, והיוצאים בדרך תולדות של כינויים והרגשות, שהם כולם אותות של מציאות עליונה בעושר היותה. המוסר בלא מקורו הוא אור פנימי, מרכזי, שאין לו מקיף, סביבה מקורית, סופו להתדלדל, וערכו בעמידתו גם כן ממועט הוא. ההופעה הנפשית לקישור האלהי, כשאין המוסר וערכיו מאירים כראוי, הוא תוכן מקיף חסר מרכזיות. ישראל וישורון כוללים ההיקף והפנים, המוסר ומקורו האלהי, שהוא ינצח ויכריע את כל העולם כולו, ויזריח אורו של משיח.</p>
<p>שמונה קבצים ז נ</p> <p>הפילוסופיא האסכולית חושבת את המוסר ואת השכל לשני אורגנים מיוחדים, מובדלים זה מזה, שהם מחוברים זה עם זה רק חיבור מוכני. המדות הרעות מעכבות את ההשגה הבהירה, אבל עיכוב זה הוא רק עיכוב תנאי. לפעמים יוכל המשכיל להתגבר על התוכן הרשעתי שלו, אף על פי שלא יכבשנו, מכל מקום יעלה בשכלו להשיג אמיתות נשגבות, אלא שיעלה לו הדבר בקושי יותר. ומה התוכן המפריד את העולמים היסודיים של החיים והמציאות זה מזה, מתהווה אחר כך פרץ גדול בכל תוכני המוסר והשכל, וגם בכל ערכי השקפות העולם יחד. לא כן אומרת התורה. אור ישראל מופיע בגבורה עליונה וישרה, מכרת את האחדות המלאה והמתאימה. השכל והמוסר אינם אורגנים שונים, שרק על ידי אמצעים צריכים הם להיות מחוברים זה עם זה, נשמה אחת, עצם אחד הוא, ושמרתם ועשייתם כי הַא חכמתכם ובינתכם. ואותה האחדות של החכמה והמוסר מורה, שכל החשכה מוסרית היא בעצמה החשכה שכלית, לא תוכל להיות מושלמת בשום התגברות שכלית שבעולם. באותה הפנה שהרשעה מונחת שמה שם האולת שוכנת, ובאותם החיים שפגימה רוחנית שוכנת אין הזוי האלהי מתגלה כל עיקר. שכינת לא שריא באתר פגים. על כן התשובה מכל חטא הוא תמיד תנאי עקרי בתכונת חכמת ישראל.</p>	<p>מוסר הקודש טו (אורה"ק ג עמ' יט-כ) <i>חַזְקוֹת הַמוֹסֵר הַחַכְמָה</i></p> <p>הפילוסופיא האסכולית חושבת את המוסר ואת השכל לשני אורגנים מיוחדים, מובדלים זה מזה, שהם מחוברים זה עם זה רק חיבור מוכני. המדות הרעות מעכבות את ההשגה הבהירה, אבל עיכוב זה הוא רק עיכוב תנאי. לפעמים יוכל המשכיל להתגבר על התוכן הרשעתי שלו, אף על פי שלא יכבשנו, מכל מקום יעלה בשכלו להשיג אמיתות נשגבות, אלא שיעלה לו הדבר בקושי יותר. ומה התוכן המפריד את העולמים היסודיים של החיים והמציאות זה מזה, מתהווה אחר כך פרץ גדול בכל תוכני המוסר והשכל, וגם בכל ערכי השקפות העולם יחד. לא כן אומרת התורה. אור ישראל מופיע בגבורה עליונה וישרה, מכרת את האחדות המלאה והמתאימה. השכל והמוסר אינם אורגנים שונים, שרק על ידי אמצעים צריכים הם להיות מחוברים זה עם זה, נשמה אחת, עצם אחד הוא, ושמרתם ועשייתם כי הַא חכמתכם ובינתכם. ואותה האחדות של החכמה והמוסר מורה, שכל החשכה מוסרית היא בעצמה החשכה שכלית, לא תוכל להיות מושלמת בשום התגברות שכלית שבעולם. באותה הפנה שהרשעה מונחת שמה שם האולת שוכנת, ובאותם החיים שפגימה רוחנית שוכנת אין הזוי האלהי מתגלה כל עיקר. שכינת לא שריא באתר פגים. על כן התשובה מכל חטא הוא תמיד תנאי עקרי בתכונת חכמת ישראל.</p>
<p>שמונה קבצים ו רעה</p> <p>הפילוסופיא שהשיגה את החק המוסרי הכללי של העולם, וזהו כל יסוד ידיעת האלהות אצלה, לא יכלה לבא עד העומק הפרטי, איך כל האיכות והכמות המוסרית שבנפש האדם היא מופעה מהחק העליון הזה, והם אחוזים זה בזה כקוי קרני אור השמש היוצאים מן השמש. וחופש הרצון והבחירה, וצדדי החיוב וההכרח שיש בזה, בין באדם בין בעולם, כולם אחוזים בכונניות נפלאות, שהן הולכות ומתגלות לפרטיהם ופרטי פרטיהם בסוד ד' ליראיו. וחכמת יראת ד', החודרת עד כל מעמקי החיים, והאור הגדול של הדבקות האלהית אשר לצדיקים כבירי כח ועובדי ד' באמת, בגבורה ובקדושה, הוא מראה להם את התעלומות הללו, בצורה חודרת במעמקי האמת, שאין דוגמתה בכל התגלות שכלית בעולם, כי אם בסוד ד' ליראיו, ואת ישרים סודו. אמנם עניה היא דעת האדם, שכשהיא תופסת איזה חק, חושבת היא בחלוניות מחשבתה, שכבר עמדה על התיאור האלהי. אלה האליליים הרוחניים, אשר בלב עול נפש אטומה באים, באין בושה של יראה פנימית, לדרוך בהיכל הקודש, ולא ידעו ולא יבינו כי הם תופסים רק חק מלאכי קל וקטן, מעלמא דפירודא, ולשוא הם קוראים בשם ד'. כי רק על פי המובן של האורה האלהית אשר בהתגלות הקודש, שכל דעה מתבטלת, וכל הגדרה וכל הגיון מוגבל מתבטל ביטול אפסי בכל עת עלותו ברעיון, שם השראת השכינה חבויה, ושם ההתגלות האלהית מתנוצצת, כאור הנראה מבין חרסים, רצוא ושוב כמראה הבוק.</p>	<p>מוסר הקודש טז (אורה"ק ג עמ' כא-כב) <i>תַּצְלִיחוֹת הַחֵק הַמוֹסֵר' הַחַכְמָה</i></p> <p>הפילוסופיא שהשיגה את החק המוסרי הכללי של העולם, וזהו כל יסוד ידיעת האלהות אצלה, לא יכלה לבא עד העומק הפרטי, איך כל האיכות והכמות המוסרית שבנפש האדם היא מופעה מהחק העליון הזה, והם אחוזים זה בזה, כקוי קרני אור השמש היוצאים מן השמש. וחופש הרצון והבחירה, וצדדי החיוב וההכרח שיש בזה, בין באדם בין בעולם, כולם אחוזים בכונניות נפלאות, שהן הולכות ומתגלות לפרטיהם ופרטי פרטיהם בסוד ד' ליראיו. וחכמת יראת ד', החודרת עד כל מעמקי החיים, והאור הגדול של הדבקות האלהית אשר לצדיקים כבירי כח ועובדי ד' באמת, בגבורה ובקדושה, הוא מראה להם את התעלומות הללו, בצורה חודרת במעמקי האמת, שאין דוגמתה בכל התגלות שכלית בעולם, כי אם בסוד ד' ליראיו, ואת ישרים סודו. אמנם עניה היא דעת האדם, שכשהיא תופסת איזה חק, חושבת היא בחלוניות מחשבתה, שכבר עמדה על התיאור האלהי. אלה האליליים הרוחניים, אשר בלב עול נפש אטומה באים, באין בושה של יראה פנימית, לדרוך בהיכל הקודש, ולא ידעו ולא יבינו כי הם תופסים רק חק מלאכי קל וקטן, מעלמא דפירודא, ולשוא הם קוראים בשם ד'. כי רק על פי המובן של האורה האלהית אשר בהתגלות הקודש, שכל דעה מתבטלת, וכל הגדרה וכל הגיון מוגבל מתבטל פביטול אפסי בכל עת עלותו ברעיון, שם השראת השכינה חבויה, ושם ההתגלות האלהית מתנוצצת, כאור הנראה מבין חרסים, רצוא ושוב כמראה הבוק.</p>
<p>שמונה קבצים ב ה</p> <p>ההנהגה האלהית, המקושרת עם היחס המוסרי, בין באישים פרטיים בין בלאומים ובכללים, הכל הוא המשך מן הטבע של המוסר הכללי הנמשך בעצמותה של ההויה, שבשם אלהים. אמנם למעלה</p>	<p>מוסר הקודש יז (אורה"ק ג עמ' כג) <i>הַטָּעַ הַמוֹסֵר' וְהַמְחִירָה הַכַּחוֹסָה</i></p> <p>ההנהגה האלהית, המקושרת עם היחס המוסרי, בין באישים פרטיים בין בלאומים ובכללים, הכל הוא המשך מן הטבע של המוסר הכללי, הנמשך בעצמותה של ההויה, שבשם אלהים. אמנם למעלה</p>

	<p>מזה עומדת היא הבחירה הכמוסה, שאיננה על פי התוכן המוסרי המתגלה, אלא על פי האידיאל העליון, שעל פי הצפיה העליונה, למעלה מהתנאים שההווה נמצאת בהם כעת. ההזרחות שבאות מתוכן זה הם אורות הנשמה הפנימית של כל היש, והן כוללות את העבר, ההווה והעתיד, למעלה מסדר זמנים וצורתם, וכל זה כולל בשם ההוי"ה, כסדרו ובכל אופני צירופיו.</p>	<p>מזה עומדת היא הבחירה הכמוסה, שאיננה על פי התוכן המוסרי המתגלה, אלא על פי האידיאל העליון שעל פי הצפיה העליונה, למעלה מהתנאים שההווה נמצאת בהם כעת. ההזרחות שבאות מתוכן זה, הם אורות הנשמה הפנימית של כל היש, והן כוללות את העבר, ההווה והעתיד, למעלה מסדר זמנים וצורתם, וכל זה כולל בשם ההוי"ה, כסדרו ובכל אופני צירופיו.</p>
690	<p>מוסר הקודש יח (אורה"ק ג עמ' כד-כה) כל הוי"ה והצפיה</p> <p>היושר הוא הדבר היותר עיקרי בהווה, העיגולים הנם טפלים לו, כלומר חופש החיים, מחופש המוחלט מצד מקור ההויה, החופש שבמושג האלהי, שיצירת ההויה באה מצדו המוסרי, זהו הכל. ומשם נמשך שהמוסר שבארחות החיים הוא הצד המכריע את החיים. המוסר המוגבל האנושי איננו שלם, מפני שבפעמו הוא צריך למוסר להעמידו על טהרתו, אבל המושג המוסרי שבהחלטת המהות שבו, זוהי הצורה היותר פנימית שבההויה. זאת היא המשפלה עצמה עד תחתית המדרגה של העולל, הצריך יניקה וטיפול ילדותי, ומקור שרשה הוא מרום ונשא, יותר מכל חקי ההויה, המקיפים כל בעו הענקי של ההכרח והקביעות שלהם. בתוך העיגולים עצמם, בתוך חקי ההויה המוכרחים, בתוך חקי הברזל האיתנים, שאינם משתנים בפעולתם על גוי ועל אדם יחד, הפועלים את טובם על כל הרעים, ומקדיחים בצד הבורע שלהם גם את הטובים והישרים, בתוכיות פנימיות רק היושר הולך ופועל, הנם הולכים לתכונת היושר ובשבילו. ההכרה המוסרית השלמה כשהיא מתגברת, הרי היא מפלשת את נתיבה מבעד כל החקים החוצצים, והם מבריקים בתוך העלטה ההכרחית המדומה את אור החופש המוסרי. ופלאים גדולים מתגלים לפי גדולת האמונה ויושר הלב, ממעל לכל חקי ההכרח גם בחוג הטבע המועק ומוגבל, וקל וחומר שעולה היא ההויה הלך ועלה, ומקומה העקרי מתפשט הוא מהלאה להגבלה הצרה של החקים העוריים, החרשים, ותופשת היא את כל המערכת של החיים העצמיים, שהם מלאים שכל ורצון, ויושר הם ממלאים את כל חללם. אשרי איש אשר לא עוב את עצמו בידי הסביבה המאפליה, ועיניו פקוחות לחזות בנועם ד', המתגלה בעולמים היפים, המתראים לעיני רוח טהורים.</p>	<p>שמונה קבצים א קמז</p> <p>היושר הוא הדבר היותר עיקרי בהווה, העיגולים הנם טפלים לו. כלומר, חופש החיים, חופש המוחלט, מצד מקור ההויה, החופש שבמושג האלהי, שיצירת ההויה באה מצדו המוסרי, זהו הכל. ומשם נמשך שהמוסר שבארחות החיים הוא הצד המכריע את החיים. המוסר המוגבל האנושי איננו שלם, מפני שבפעמו הוא צריך למוסר להעמידו על טהרתו. אבל המושג המוסרי שבהחלטת המהות שבו, זוהי הצורה היותר פנימית שבההויה. זאת היא המשפלה עצמה עד תחתית המדרגה של העולל, הצריך יניקה וטיפול ילדותי, ומקור שרשה הוא מרום ונשא יותר מכל חקי ההויה, המקיפים כל בעו הענקי של ההכרח והקביעות שלהם. בתוך העיגולים עצמם, בתוך חקי ההויה המוכרחים, בתוך חקי הברזל האיתנים שאינם משתנים בפעולתם על גוי ועל אדם יחד, הפועלים את טובם על כל הרעים, ומקדיחים בצד הבורע שלהם גם את הטובים והישרים, בתוכיות פנימיות רק היושר הולך ופועל, הנם הולכים לתכונת היושר ובשבילו. ההכרה המוסרית השלמה כשהיא מתגברת, הרי היא מפלשת את נתיבה מבעד כל החקים החוצצים, והם מבריקים בתוך העלטה ההכרחית המדומה את אור החופש המוסרי. ופלאים גדולים מתגלים לפי גדולת האמונה ויושר הלב, ממעל לכל חקי ההכרח, גם בחוג הטבע המועק ומוגבל, וקל וחומר שעולה היא ההויה הלך ועלה, ומקומה העקרי מתפשט הוא מהלאה להגבלה הצרה של החקים העוריים החרשים, ותופשת היא את כל המערכת של החיים העצמיים, שהם מלאים שכל ורצון, ויושר הם ממלאים את כל חללם. אשרי איש אשר לא עוב את עצמו בידי הסביבה המאפליה, ועיניו פקוחות לחזות בנועם ד', המתגלה בעולמים היפים המתראים לעיני רוח טהורים.</p>
691	<p>מוסר הקודש יט (אורה"ק ג עמ' כה) טבע הציפיה והישר</p> <p>כמה שהעצמות האלהית זורחת בקירוב גדול אין לומר טבע כלל, אפילו טבע רוחני מוחלט. ולכן אין באוון חוטם פה בחינות עיגולים, רק יושר לבד, רק בההשפעות שנתרחקו הרבה, כמצח ועינים, יש גם עיגולים, כלומר הטבע הרוחני, שהוא מגביל, לעומת החפץ החפשי העליון, המבוע של הרצון המוחלט.</p>	<p>שמונה קבצים ב קיז</p> <p>כמה שהעצמות האלהית זורחת בקירוב גדול, אין לומר טבע כלל, אפילו טבע רוחני מוחלט. ולכן אין באוון חוטם פה בחינות עיגולים, רק יושר לבד. רק בההשפעות שנתרחקו הרבה, כמצח ועינים, יש גם עיגולים, כלומר הטבע הרוחני, שהוא מגביל, לעומת החפץ החפשי העליון, המבוע של הרצון המוחלט.</p>
692	<p>מוסר הקודש כ (אורה"ק ג עמ' כו) ההכרח והחפץ העליון</p> <p>אנו מדברים באלהות, על דבר ההכרח של המציאות, כלומר אי אפשר כי אם שיהיה מקור אור אין סוף מצוי בצורה של מציאות עליונה, שאפילו צורת האפס המחייבת בשלילתה אין דומה לה, ועל דבר החופש של חידוש הויות. בההויה עצמה לכל צורותיה נכרים בה סימני ההכרח, מצד המקוריות העליונה של העצמות, וסימני החופש, מצד שגופה של המציאות הרי הוא חידוש רצוני, כלומר דבר שלול מההכרח. אמנם גם הנחת ההכרח על המציאות מצד צורת ההכרח ודאי בחופש גמור הו"ה, שהרי היא אחת מצורות החידוש. אבל החופש בעצמו מדרוך להיות חותם ההכרח ניכר בהויה, ובתוכיותה חותם החופש, המתגלה ביסוד הרצוני שבמציאות, שהוא מתפשט הרבה מאד. אנו פוגשים אותו בחוש באנושיות הפרטית, אבל אינו שלול מהכלליות, ומכלל ההויה וכל חלקיה. יש ברצון עליון, שהוא יסוד העולם כולו, ויש בהכרח עליון, שהנח חותם העליונות, למעלה ממראה אדם, כי לא אדם הוא. ואין ההכרח הכרח, כי אם ענין נעלה בכל מרצון.</p>	<p>שמונה קבצים ב קיח</p> <p>אנו מדברים באלהות על דבר ההכרח של המציאות, כלומר אי אפשר כי אם שיהיה מקור אור אין סוף מצוי בצורה של מציאות עליונה, שאפילו צורת האפס המחייבת בשלילתה אין דומה לה, ועל דבר החופש של חידוש הויות. בההויה עצמה לכל צורותיה, נכרים בה סימני ההכרח, מצד המקוריות העליונה של העצמות, וסימני החופש, מצד שגופה של המציאות הרי הוא חידוש רצוני, כלומר דבר שלול מההכרח. אמנם גם הנחת ההכרח על המציאות מצד צורת ההכרח ודאי בחופש גמור הו"ה, שהרי היא אחת מצורות החידוש. אבל החופש בעצמו מדרוך להיות חותם ההכרח ניכר בהויה, ובתוכיותה חותם החופש, המתגלה ביסוד הרצוני שבמציאות, שהוא מתפשט הרבה מאד. אנו פוגשים אותו בחוש באנושיות הפרטית, אבל אינו שלול מהכלליות, ומכלל ההויה וכל חלקיה. יש ברצון עליון, שהוא יסוד העולם כולו, ויש בהכרח עליון, שהנח חותם העליונות, למעלה ממראה אדם, כי לא אדם הוא. ואין ההכרח הכרח, כי אם ענין נעלה בכל מרצון.</p>
693	<p>מוסר הקודש כא (אורה"ק ג עמ' כז) חיות האקסטריות</p> <p>מצד חיוב המציאות האלהית אין בריאה כלל, ואין עוד מלבדו, וכל הנמצא הוא רק מפני שהמשכת החפץ גורמת שימצא. על כן אין</p>	<p>שמונה קבצים א תשפז</p> <p>מצד חיוב המציאות האלהית אין בריאה כלל, ואין עוד מלבדו, וכל הנמצא הוא רק מפני שהמשכת החפץ גורמת שימצא, על כן אין</p>

175. מקורו של הבדל זה הוא, ככל הנראה, באפשרות לקרוא בכתב היד את שתי המילים.

176. בכתב היד המילה רשומה ללא ב'.

<p>שום צד חיוב כלל בכל דבר שבהויה, וכל הנמנע הוא רק ביחש, אבל בעצם הכל אפשר. והסיבוב שמחייב המציאות לאפשרות, אין בו הדרגה, והוא מעין זריקה, כשגלגל שחתח כסא הכבוד שזרקו ואמר ליה היה ארץ. וכיון שבאמת אין עוד מלבדו, אם כן הכל הוא מחוייב, כי כל האפשרי אינו באמת מצוי, והמחוייב הוא ההפך מהציוור הניסי. ובעומק טוב זה גנוז שורש השרשים של הרע, הכופר בנסיים, באפשרות, וטוען הכל חיוב וטבע, כופר בחידוש ואומר קדמות, מפני שרוח פנימי גבוה מעל גבוה מתנוצץ בו. ובכל זמן של עליה גדולה, קודמת ירידה כזו, הגורמת לשאוב ממבוע העליון מכל עליון, שממנו הכל נטהר, וחוזרים אחר כך הדברים למקומם בכל הדר קדשם, ויחש המציאות בחלקיו הולך ומובן בשליטה העליונה המטרית, המתעלה מכל עליו, ומתנשא לכל לראש, ועין בעין יראו בשבוע ד' ציון, וראו כל בשר יחדו כי פי ד' דבר.</p>	<p>שום צד חיוב כלל בכל דבר שבהויה, וכל הנמנע הוא רק ביחש, אבל בעצם הכל אפשר. והסיבוב שמחייב המציאות לאפשרות אין בו הדרגה, והוא מעין זריקה, כשגלגל שחתח כסא הכבוד שזרקו ואמר ליה היה ארץ. וכיון שבאמת אין עוד מלבדו, אם כן הכל הוא מחוייב, כי כל האפשרי אינו באמת מצוי, והמחוייב הוא ההפך מהציוור הניסי. ובעומק טוב זה גנוז שורש השרשים של הרע, הכופר בנסיים, באפשרות, וטוען הכל חיוב וטבע, כופר בחידוש ואומר קדמות, מפני שרוח פנימי גבוה מעל גבוה מתנוצץ בו. ובכל זמן של עליה גדולה, קודמת ירידה כזו, הגורמת לשאוב ממבוע העליון מכל עליון, שממנו הכל נטהר, וחוזרים אחר כך הדברים למקומם בכל הדר קדשם. ויחש המציאות בחלקיו הולך ומובן בשליטה העליונה המטרית, המתעלה מכל עליו, ומתנשא לכל לראש, ועין בעין יראו בשבוע ד' ציון, וראו כל בשר יחדו כי פי ד' דבר.</p>
<p>שמונה קבצים ז' לג-לד</p> <p>מהו הטבע, אחיות הסכות במסובכים. האופנים של אלו האחיות שונים הם. בתכניות רבות הנן עומדות ומסודרות, שוטפות והולכות. ודאי החופש העליון כביר ונעלם, רם ונשא הוא, מתנשא מעל כל, והמון עולמים לאין תכלית אצורים ביכולת העליונה, במציאות היותר נבחרה, יותר פאורה, יותר חזקה ויותר אמיתית. ומהם הוורח האור המציאותי הסיבתי, שהננו כלנו, בכל היותנו, הרוחנית והחמרית, הפרטית והכללית, האישית והעולמית, אחוים ומעורים בו. קדורים הם מקטיני הטבע, מצמצמיו בגבולים קצרים ומצרים דחוקים. מבית עבדים הננו מוצאים, לחרות עולם נגאלנו, זיכך אותנו כור הברזל אשר במצרים, להכין גאולה לעולם כולו בגאולתנו. והטבע התעלה בעילוינו, זרח עליו הוד נשמת הנס. והנס והחק, והתורה, והמדע, המוסר והוורח הרוחני, הצדקה והמשרים, והמשרים, הרבקות האלהית, וסדרי הקדושה כולם הם גילויי הטבע היותר חטיביים. והטבע בעומק רומו, במקור חיות היותו, פועל בכל, חותם אלהי עולם בכל נוצר, בכל יש והוה, בכל עולם ובכללות עולמים. ועומק היראה, משטר האהבה, רוממות הקדושה, ואורח החיים הזורע צדקות ועו, הוא מכונן תהלוכות לחקות עולמים, את חקותי תשמרו. והנס והטבע מתאחדים. מימינו אש דת למו. הטבע בעצמו צריך שיתקדש על ידי מחשבתן של ישראל. כל מה שחזירית הבינה, המוארה באור האלהי, חודרת יותר אל הבנת העולם וכל תכונותיו, במעמדיו חחומריים והרוחניים וכל שלשלותיהם, מזרחת אורה של שמש צדקה, וההכרה אין יד אל עליון קונה שמים וארץ מובילה הכל בעצה ובחבונה, בחסד וברחמים, בגבורה ובמלכות מלאתי צדק, היא מתגברת. והאדם מתעלה, והעולם מתעלה עמו. העולם מזדקק על ידי מחשבת קודש זאת, עד שהוא מקבל הכשר של חידור לאור היותר עליון. וההופעה של הנסים והנפלאות הגדולות נעשית מותאמת לתכונתו. וכל מה שיותר יופיע האור של הנסים העליונים, כה יגדל העז של החשיבות הפנימית של הטבע, היונקת מחכמה של מעלה. וזאת תורת האדם תמיד, להעיר את נפשו, לרוממה ולשגבה, לזככה ולהאירה, עד שהאור העליון של הנשמה העליונה יהיה חודר בכל חגויה. וכן היא תורת העולם, לחדור במעמקי הנפש העולמית, במסתרי החיים של היצור, בתחבולות ויצרי לב האדם, איש האדם, אותו האור העליון, אותם הגוונים הנאים, של הקשת העליונה, ברית עולם בין ד' ובין כל נפש חיה, להכיר ולהבין, כי אלהי הרוחות לכל בשר ואלהי כל בשר הוא, יוצרנו יוצר בראשית, וכל מעשינו פעלת לנו.</p>	<p>מוסר הקודש כג (אורה"ק ג עמ' כח-כט)</p> <p>התאחדות הטבע והנס</p> <p>מהו הטבע, אחיות הסכות במסובכים, האופנים של אלו האחיות שונים הם. בתכניות רבות הנן עומדות ומסודרות, שוטפות והולכות. ודאי החופש העליון כביר ונעלם, רם ונשא הוא, מתנשא מעל כל, והמון עולמים לאין תכלית אצורים ביכולת העליונה, במציאות היותר נבחרה, יותר פאורה, יותר חזקה ויותר אמיתית. ומהם הוורח האור המציאותי הסיבתי, שהננו כלנו, בכל היותנו, הרוחנית והחמרית, הפרטית והכללית, האישית והעולמית, אחוים ומעורים בו. קדורים הם מקטיני הטבע /מצמצמיו, בגבולים קצרים ומצרים דחוקים. מבית עבדים הננו מוצאים, לחרות עולם נגאלנו, זיכך אותנו כור הברזל אשר במצרים, להכין גאולה לעולם כולו בגאולתנו. והטבע התעלה בעילוינו, זרח עליו הוד נשמת הנס. והנס והחק, /התורה, והמדע, המוסר והוורח הרוחני, הצדקה והמשרים, הרבקות האלהית, וסדרי הקדושה כולם הם גילויי הטבע היותר חטיביים. והטבע בעומק רומו, במקור חיות היותו, פועל בכל, חותם אלהי עולם בכל נוצר, בכל יש, והוה, בכל עולם ובכללות עולמים. ועומק היראה, משטר האהבה, רוממות הקדושה, ואורח החיים הזורע צדקות ועו, הוא מכונן תהלוכות לחקות עולמים, את חקותי תשמרו. והנס והטבע מתאחדים. מימינו אש דת למו. הטבע בעצמו צריך שיתקדש על ידי מחשבתן של ישראל, כל מה שחזירית הבינה, המוארה באור האלהי, חודרת יותר אל הבנת העולם וכל תכונותיו, במעמדיו חחומריים והרוחניים, וכל שלשלותיהם, מזרחת אורה של שמש צדקה, וההכרה, אין יד אל עליון קונה שמים וארץ מובילה הכל בעצה ובחבונה, בחסד וברחמים, בגבורה ובמלכות מלאתי צדק, היא מתגברת. והאדם מתעלה, והעולם מתעלה עמו. העולם מזדקק על ידי מחשבת קודש זאת, עד שהוא מקבל הכשר של חידור לאור היותר עליון. וההופעה של הנסים והנפלאות הגדולות נעשית מותאמת לתכונתו. וכל מה שיותר יופיע האור של הנסים העליונים, כה יגדל העז של החשיבות הפנימית של הטבע, היונקת מחכמה של מעלה. וזאת תורת האדם תמיד, להעיר את נפשו, לרוממה ולשגבה, לזככה ולהאירה, עד שהאור העליון של הנשמה העליונה יהיה חודר בכל חגויה. וכן היא תורת העולם, לחדור במעמקי הנפש העולמית, במסתרי החיים של היצור, בתחבולות ויצרי לב האדם אל האדם, אותו האור העליון, אותם הגוונים הנאים, של הקשת העליונה, ברית עולם בין ד' ובין כל נפש חיה, להכיר ולהבין, כי אלהי הרוחות לכל בשר ואלהי כל בשר הוא, יוצרנו יוצר בראשית, וכל מעשינו פעלת לנו.</p>
<p>שמונה קבצים א תשפח</p> <p>ההכרח הוא מצד העליוניות המוחלטה, האמת כשהיא לעצמה, והרצון מצד היחש¹⁷⁷ של תואר הויה, ומצד ערכי ההויה זה אל זה חוזר ההכרח, ומצד יחושם למקור ההויה מופיע הרצון. הנשמות הנן מהתוכיות, והרצון שולט בהן, ויש בהן רו הבחירה, וההויה כולה, ורוחניותה בכלל, כמלאכים, וכנהנה, הנם מסובכים ביחש לערכי ההויה זה אל זה, והם מוצקי ההכרח. עילוי כל ההכרח התחתון לבא לידי התכלית האחרון של ההכרח העליון, לאשתאבא בגופא דמלאכא, הוא על ידי השתתפות הנשמות ברצונם, שהצנור הוא ביחוד נשמות ישראל, שיסוד הרצון האלהי וחופש הבחירה מונח בהכרתם ונשית לבם התכונית.</p>	<p>מוסר הקודש כג (אורה"ק ג עמ' ל)</p> <p>ההכרח והמחירה</p> <p>ההכרח הוא מצד העליוניות המוחלטה, האמת כשהיא לעצמה, והרצון מצד היחש של תואר הויה, ומצד ערכי ההויה זה אל זה חוזר ההכרח, ומצד יחושם למקור ההויה מופיע הרצון. הנשמות הנן מהתוכיות, והרצון שולט בהן, ויש בהן רו הבחירה. וההויה כולה, ורוחניותה בכלל, כמלאכים, וכנהנה, הנם מסובכים ביחש לערכי ההויה זה אל זה, והם מוצקי ההכרח. עילוי כל ההכרח התחתון לבא לידי התכלית האחרון של ההכרח העליון, לאשתאבא בגופא דמלאכא, הוא על ידי השתתפות הנשמות ברצונם. שהצנור הוא ביחוד נשמות ישראל, שיסוד הרצון האלהי וחופש הבחירה מונח בהכרתם ונשית לבם התכונית.</p>

<p>שמונה קבצים ה קע</p> <p>בכל מה שיש איזה צד הגבלה, יש לחלק בו בין רצון והכרח. כל רצון חפשי סופו לטוב, וכל הכרח סופו לרע, עד שיחזירונו הרצון לטוב. בכל מצוי, כיון שיש בו צד הגבלה, יש בו צד הכרח, וזהו צד הרע שבו. השתלמותו תלויה היא בחפשיותו, בצאתו מכבלי ההכרח לחירות. הטבע המעשי הוא מלא הכרח, וכמדתו הוא מלא רע. הצד הטוב שיש בו, הוא מה שבעלי הרצון יכולים להטביע ברצון עליו צורה מיוחדת, ובעומק החבוי האמוני, צדיקים שולטים ברצונם החפשי על חוקי הבריאה. ועומק עמקי הטוב, הממתיק את כל הרע, הוא מפני שאין ההכרח הכרח גמור, אלא הוא רצון עליון חפשי, שמתגלם בחיצוניותו לצורה מוכרחת, ונמצא שפנימיות הכל הוא טוב, והרע הוא רק חיצוני. ממוצא דבר למדנו, שאין כל השפעה שהטבע בחיצוניותו משפיע שלא יהיה ספוג מן הרע של ההכרח שבו, ואפילו היופי והשירה שבטבע גם כן היא געולה מן הרע המוכרח שבו. אבל הכל נגאל ממאסרו המוכרח על ידי אור הפנימיות המופיע, אור הרצון, שזהו הזורח בתורה, שמתחש האדם והעולם אל רצון ד', יוצר כל ברצונו. נחת רוח לפני שאמרת ונעשה רצוני, לשם מי שאמר והיה העולם.</p>	<p>696 מוסר הקודש כד (אורה"ק ג עמ' לא) הרצון וההכרח</p> <p>בכל מה שיש איזה צד הגבלה יש לחלק בו בין רצון והכרח. כל רצון חפשי סופו לטוב, וכל הכרח סופו לרע, עד שיחזירונו הרצון לטוב. בכל מצוי, כיון שיש בו צד הגבלה יש בו צד הכרח, וזהו צד הרע שבו. השתלמותו תלויה היא בחפשיותו, בצאתו מכבלי ההכרח לחירות. הטבע המעשי הוא מלא הכרח, וכמדתו הוא מלא רע. הצד הטוב שיש בו הוא מה שבעלי הרצון יכולים להטביע ברצון עליו צורה מיוחדת, ובעומק החבוי האמוני צדיקים שולטים ברצונם החפשי על חוקי הבריאה. ועומק עמקי הטוב, הממתיק את כל הרע, הוא מפני שאין ההכרח הכרח גמור, אלא הוא רצון עליון חפשי, שמתגלם בחיצוניותו לצורה מוכרחת, ונמצא שפנימיות הכל הוא טוב, והרע הוא רק חיצוני. ממוצא דבר למדנו, שאין כל השפעה שהטבע בחיצוניותו משפיע שלא יהיה ספוג מן הרע של ההכרח שבו, ואפילו היופי והשירה שבטבע גם כן היא געולה מן הרע המוכרח שבו. אבל הכל נגאל ממאסרו המוכרח על ידי אור הפנימיות המופיע, אור הרצון, שזהו הזורח בתורה, שמתחש האדם והעולם אל רצון ד', יוצר כל ברצונו. נחת רוח לפני שאמרת ונעשה רצוני, לשם מי שאמר והיה העולם.</p>
<p>שמונה קבצים א תתמ-תתמא, תתלט</p> <p>כל המדע הוא כדי להתאים אותנו אל היש האמיתי, וכיון שיסוד היש הוא רצון הישות, ממילא ההתאמה אל רצון הישות הוא הגובה היותר עליון. ומוכרח הדבר שכל נטיות חיינו יהיו <u>מכוונות</u> להסתגלות זו. והננו באים לשמח בשמחת תורה ומצוה יותר מרב כל. אמנם הדעה העליונה מוכרחת להתרומם עוד יותר, ובענות צדק תאמר, שתואר הרצון הוא אחד מהתוארים של הגודל, שאנו מבקשים, והוא רק אצילות צמצומית מאור אין סוף. וכתר עליון, אף על גב דאיהו אור צח אור מצוחצח, אוכם הוא לגבי עילת כל העילות, לא בחנופה, כי אם בטרה ובגבורה אנו אומרים אומר מלא זה, כליל חכמת אמת. גם אם נתאר את הכל ברצון, הננו קרואים לומר, שכל החזיונות שהם חוץ מהרצון הנם כלולים, וכל התוכן של החיים הוא בשביל ההתאמה אל הרצון היותר כללי ויותר נשגב מכל, הרצון שכל נטיותיו הנן עשויות בפועל. וזאת היא באמת אחת מההבנות שהרצון המוסרי של יסוד הקודש מתגלה על ידן.¹⁷⁸</p>	<p>697 מוסר הקודש כה (אורה"ק ג עמ' לב) ההתאמה ויציאת היות</p> <p>כל המדע הוא כדי להתאים אותנו אל היש האמיתי, וכיון שיסוד היש הוא רצון הישות, ממילא ההתאמה אל רצון הישות הוא הגובה היותר עליון. ומוכרח הדבר, שכל נטיות חיינו יהיו <u>מכוונות</u> להסתגלות זו. והננו באים לשמח בשמחת תורה ומצוה יותר מרב כל. אמנם הדעה העליונה מוכרחת להתרומם עוד יותר, ובענות צדק תאמר, שתואר הרצון הוא אחד מהתוארים של הגודל, שאנו מבקשים, והוא רק אצילות צמצומית מאור אין סוף. וכתר עליון, אף על גב דאיהו אור צח אור מצוחצח, אוכם הוא לגבי עילת כל העילות, לא בחנופה, כי אם בטרה ובגבורה אנו אומרים אומר מלא זה, כליל חכמת אמת. גם אם נתאר את הכל ברצון, הננו קרואים לומר, שכל החזיונות שהם חוץ מהרצון הנם כלולים, וכל התוכן של החיים הוא בשביל ההתאמה אל הרצון היותר כללי ויותר נשגב מכל, הרצון שכל נטיותיו הנן עשויות בפועל. וזאת היא באמת אחת מההבנות, שהרצון המוסרי של יסוד הקודש מתגלה על ידן.</p>
<p>שמונה קבצים ז לט</p> <p>כשאור הקודש מוזער, שולט הטבע בגסותו, חוקיו הסמויים הולכים ומלפפים את החיים, והאדם נמשך אחרי צדו הבהמי, והעולם אחרי מערכותיו, <u>שהם הם</u> גם כן קיבוץ החוקיות הכוכבית, הזרמים והכחות הפועלים בפגישתם הסידורית על פי משטרם. וכשהשכל התוכי מתגבר, כשהרצון הטוב בחיקוי העליון מתרומם להנהגה, הכל מתעלה, וכבאדם כן בעולם אין שליטה חוקית סמויה, כי אם הנהגה שכלית מדוייקה. נתונים הם כל הגויים תחת הירד החזקה של משטרי המערכות של כחות הטבע וזרמיהם, אין להם שאיפה יותר גבוהה מהמילוי של חפצם הטבעי, זהו מלחמת קיומם. כל השכל איננו כי אם משמש לאותו הרצון העור, ונמצא שאין התרוממות עצמית, כי אם התקשטות חיצונית, והתעלות חלקית בחוג הנשפל, חירות שטחית בתוך עמקה של ההשתעבדות הפנימית. לא כאלה חלק יעקב, החפץ התוכי הוא לנצח את עצמו, הסקירה הנשמית היא לרומם את חיי הכלל וחיי העולמים, את חיי הפרט וחיי כל מפעל ותנועה, אל אותו המובן של החיים אשר להעדן העליון של החכמה היצירתית, ששם המגמה המציאותית שרויה, והדבקות האלהית הולכת ופועמת באומה ביסוד נשמתה וחפץ קיומה. הרצון העליון הזה מתגבר הוא על כל המערכות, אין הזרמים הטבעיים דוחפים אותו, כי חזק הוא מהם. אמנם בהשפלת האורה, בשליטת ראשים שאינם הגונים, מיסוד ערב רב, נכנס רוח זר ותוכן גויי, עד</p>	<p>698 מוסר הקודש כו (אורה"ק ג עמ' לג-לד) מצרכות הטבע והרצון</p> <p>כשאור הקודש מוזער, שולט הטבע בגסותו, חוקיו הסמויים הולכים ומלפפים את החיים, והאדם נמשך אחרי צדו הבהמי, והעולם אחרי מערכותיו, <u>שהם הם</u> גם כן קיבוץ החוקיות הכוכבית, הזרמים והכחות הפועלים בפגישתם הסידורית על פי משטרם. וכשהשכל התוכי מתגבר, כשהרצון הטוב בחיקוי העליון מתרומם להנהגה, הכל מתעלה, וכבאדם כן בעולם אין שליטה חוקית סמויה, כי אם הנהגה שכלית מדוייקה. נתונים הם כל הגויים תחת הירד החזקה של משטרי המערכות של כחות הטבע וזרמיהם, אין להם שאיפה יותר גבוהה מהמילוי של חפצם הטבעי, זהו מלחמת קיומם. כל השכל איננו כי אם משמש לאותו הרצון העור, ונמצא שאין התרוממות עצמית, כי אם התקשטות חיצונית, והתעלות חלקית בחוג הנשפל, חירות שטחית בתוך עמקה של ההשתעבדות הפנימית. לא כאלה חלק יעקב, החפץ התוכי הוא לנצח את עצמו, הסקירה הנשמית היא לרומם את חיי הכלל וחיי העולמים, את חיי הפרט וחיי כל מפעל ותנועה, אל אותו המובן של החיים אשר להעדן העליון של החכמה היצירתית, ששם המגמה המציאותית שרויה, והדבקות האלהית הולכת ופועמת באומה ביסוד נשמתה וחפץ קיומה. הרצון העליון הזה מתגבר הוא על כל המערכות, אין הזרמים הטבעיים דוחפים אותו, כי חזק הוא מהם. אמנם בהשפלת האורה, בשליטת ראשים שאינם הגונים, מיסוד ערב רב, נכנס רוח זר ותוכן גויי, עד</p>

178. בכתב היד כתוב "יד".

179. בכתב היד יש כאן עוד מילה מטושטשת.

699	<p>כדי השלטה של המערכה הטבעית, עד בוא אור הגאולה,</p> <p>מוסר הקודש כז (אורה"ק ג עמ' לד)</p> <p>הבחירה הכאוסה</p> <p>הבחירה הצפונה היא יסוד כל חק ומשפט, והיא שמה את המערכות לפי מדרגותיהן, מגדולי המציאות עד קטניהם. והבחירה הגלויה, המתגלמת בבני אדם, שהמשפט המורגש מתראה על ידה, הוא רק כנטף מן הים לגבי הבחירה הכמוסה, שכל מערכת המשפט של כל היש מתנהגת על ידה.</p>	<p>כדי השלטה של המערכה הטבעית, עד בוא אור הגאולה [...].¹⁷⁹</p> <p>שמונה קבצים ח מב</p> <p>הבחירה הצפונה היא יסוד כל חק ומשפט, והיא שמה את המערכות לפי מדרגותיהן, מגדולי המציאות עד קטניהם. והבחירה הגלויה, המתגלמת בבני אדם, שהמשפט המורגש מתראה על ידה, הוא רק כנטף מן הים לגבי הבחירה הכמוסה, שכל מערכת המשפט של כל היש מתנהגת על ידה.</p>
700	<p>מוסר הקודש כח (אורה"ק ג עמ' לה-לו)</p> <p>הבחירה והחירות מִיִּשְׂרָאֵל</p> <p>מדרגותיה עד רומה, הולכים האופיים ומתבדלים זה מזה בהתוכן של חופש עצמותם, שהוא חופש רצונם. מפלאות תמים דעים הוא, שכל בריה הרי היא נגאלת ממאסר העבדות, כלומר מכבלי ההכרח והעדר החופש הבחירי. לפי ערך השיוי הפנימי שלו, בחוג האנושי, תתרחבה אותה התכונה של החופש ביותר, אבל לא בכל מילואה. עדיין אין חירות אֲמִיתָה בעולם, אין העולם גאול עדיין מכבלי העבדותיים, אבל מדרגות מדרגות יש, עד כמה כל אישיות קונה לה, בטוב נטייתה, במעשיה ושאפיותיה, את בחירתה וחופשה העליון. בעמים הדבר יותר אופיי. העמים במושגם הכללי הנם יותר כבולים כבלי ההכרח מאישים יחידים, והצירוף העבדתי של כל יחיד הולך ונעשה עול ברזל בקיבוצים. ישראל נתנשאו לחירות ביציאת מצרים. זאת היא חירות עליונה, שחרור הרצון, חופש האופי. והיא היא התכונה היותר עליונה, הראויה להיות מתממת את כל העולם באור החירות העליון, שהוא צריך להיות הולך ונקנה, עד שבאה התכונה העליונה מכל שאיפה שבחירות, שהיא היא המבוטאה בהעבדות האלהית של ד' אלהי ישראל, עבדי הם אשר מארץ מצרים, לא ימכרו ממכרת עבד. המצה היא לחם עוני ולחם חירות. באותו הזמן שנגלה עליונה, שחרור הרצון, חופש עולמים, נוצרה בנשמתנו תכונת החופש, המוכשר לשעבוד מלכות שמים בצורתו האידיאלית. ורו עולם הוא שיש בסגולת המצה, לתן כח חפשי בחירות הקודש. וכשהוא בא בפרק זה, שהנשמה הכללית והאישית שבה עוד הפעם להתחדש, כל נקודה ונקודה מעצמות חיה אין שיעור לערכה, כח צביוני מיוחד, משולל כבר החופש הגמור, והאוכל חמץ בזה הפרק של התחדשות נשמתו ונשמתו כנסת ישראל נוטל הוא חייו מהעולם, הכרת תכרת הנפש ההוא. והמצה היא נהמא דאסותא, רפואת הנשמה המשוחררת, חירות עליון, בגאולה שלמה.</p>	<p>שמונה קבצים ה ק</p> <p>הבחירה במילואה לישראל היא נתונה. מראשית היצירה, מתחתית מדרגותיה עד רומה, הולכים האופיים ומתבדלים זה מזה בהתוכן של חופש עצמותם, שהוא חופש רצונם. מפלאות תמים דעים הוא, שכל בריה הרי היא נגאלת ממאסר העבדות, כלומר מכבלי ההכרח והעדר החופש הבחירי. לפי ערך השיוי הפנימי שלו, בחוג האנושי, תתרחבה אותה התכונה של החופש ביותר, אבל לא בכל מילואה. עדיין אין חירות אֲמִיתָה בעולם, אין העולם גאול עדיין מכבלי העבדותיים, אבל מדרגות מדרגות יש עד כמה כל אישיות קונה לה, בטוב נטייתה, במעשיה ושאפיותיה, את בחירתה וחופשה העליון. בעמים הדבר יותר אופיי. העמים במושגם הכללי הנם יותר כבולים כבלי ההכרח מאישים יחידים, והצירוף העבדתי של כל יחיד הולך ונעשה עול ברזל בקיבוצים. ישראל נתנשאו לחירות ביציאת מצרים. זאת היא חירות עליונה, שחרור הרצון, חופש האופי. והיא היא התכונה היותר עליונה, הראויה להיות מתממת את כל העולם באור החירות העליון, שהוא צריך להיות הולך ונקנה, עד שבאה התכונה העליונה מכל שאיפה שבחירות, שהיא היא המבוטאה בהעבדות האלהית של ד' אלהי ישראל, עבדי הם אשר מארץ מצרים, לא ימכרו ממכרת עבד. המצה היא לחם עוני ולחם חירות. באותו הזמן שנגלה עליונה, שחרור הרצון, חופש עולמים, נוצרה בנשמתנו תכונת החופש, המוכשר לשעבוד מלכות שמים בצורתו האידיאלית. ורו עולם הוא שיש בסגולת המצה, לתן כח חפשי בחירות הקודש. וכשהוא בא בפרק זה, שהנשמה הכללית והאישית שבה עוד הפעם להתחדש, כל נקודה ונקודה מעצמות חיה אין שיעור לערכה, כח צביוני מיוחד, משולל כבר החופש הגמור, והאוכל חמץ בזה הפרק של התחדשות נשמתו ונשמתו כנסת ישראל נוטל הוא חייו מהעולם, הכרת תכרת הנפש ההוא. והמצה היא נהמא דאסותא, רפואת הנשמה המשוחררת, חירות עליון, בגאולה שלמה.</p>
701	<p>מוסר הקודש כט (אורה"ק ג עמ' לו)</p> <p>הרצון הכללי</p> <p>אי אפשר להבין את פליאת הרצון של האדם, בכל פאר חופשו, רק בתור ניצוץ אחד מהשלהבת הגדולה של הרצון הגדול שבכל ההויה כולה, הופעת רצון רבון כל העולמים, ברוך הוא. בהתקדשותו של הרצון הרי הענף דומה לשרשו הגדול, יונק ממנו ומתחבר אליו ומתמלא מאורו שפעת חייו, מתמלא אותו המילוי הנצחי והשלם שלו. ובהעתק הרצון הפרטי, בהשתקעותו בהקטנות והפרטיות של השביה החלקית שהוא אסור בה, הרי הוא מנתק את רצונו ממקור החיים שלו, ומביא בזה אפסיות, חלישות כח, וחשכה על מהותו היותר פנימית של עצמותו, שהוא רצונו, שהוא כבודו. וכל עמל המוסר, וכל ההופעות הרוחניות שבעולם, מכון הוא למטרתה העליונה של גאולת הרצון, והשבתו למקור חייו היסודיים, להשתל בבית ד', לשא ענף ופרי, ולהציץ ציצים ופרחים, ורב תבואות, להתאחד באחדות שלמה וחייה באמתת הרצון הכללי, שהוא אור ד' וכבודו, אשר בנשמת היקום כולו.</p>	<p>שמונה קבצים ג מז</p> <p>אי אפשר להבין את פליאת הרצון של האדם, בכל פאר חופשו, רק בתור ניצוץ אחד מהשלהבת הגדולה של הרצון הגדול שבכל ההויה כולה, הופעת רצון רבון כל העולמים, ב"ה. בהתקדשותו של הרצון, הרי הענף דומה לשרשו הגדול, יונק ממנו ומתחבר אליו, ומתמלא מאורו שפעת חייו, מתמלא אותו המילוי הנצחי והשלם שלו. ובהעתק הרצון הפרטי, בהשתקעותו בהקטנות והפרטיות של השביה החלקית שהוא אסור בה, הרי הוא מנתק את רצונו ממקור החיים שלו, ומביא בזה אפסיות, חלישות כח וחשכה, על מהותו היותר פנימית של עצמותו, שהוא רצונו, שהוא כבודו. וכל עמל המוסר, וכל ההופעות הרוחניות שבעולם, מכון הוא למטרתה העליונה של גאולת הרצון, והשבתו למקור חייו היסודיים, להשתל בבית ד', לשא ענף ופרי, ולהציץ ציצים ופרחים, ורב תבואות, להתאחד באחדות שלמה וחייה באמתת הרצון הכללי, שהוא אור ד' וכבודו, אשר בנשמת היקום כולו.</p>
702	<p>מוסר הקודש ל (אורה"ק ג עמ' מ)</p> <p>הרצון הפואטי</p> <p>הרצון הטוב, החפשי מכל מועקה, רוח אלהים הוא המרחף בכל ההויה, מתגלה הוא בלבם של צדיקים וישרים בכל הודו, לפי הערך שהם מקבלים אותו, פועל הוא את פעולתו בלי הרף, בונה הוא את העולמות במגמתו, מחריב אותם במשפטו, חוזר ובונה אותם בצורה יותר מזהירה, מלאה התאמה וצדק מוחלט. ונשמתנו אנו כולה ספוגה מאור ישר דנא, כולה מתענגת היא על טובו, המסורת הקדושה קוראה אותנו להתקשר כולנו, בכל הויתנו, בכל ארחות חיינו, באור חיים עליונים הללו, שהם חיים מן העולם עד העולם. הננו קרואים להתרומם מעל מעגל קסמים הצר של חשבונות פעוטים. ועם זה כל חשבון קטן נמצא ומתמצה, מצרפים אנו את הצירופים, מחברים אנו את נתוקי החיים אל היריעה הגדולה של החיים, אל האור כשלמה, שיוצר החיים לובש אותה מראש מקדם.</p>	<p>שמונה קבצים ד צה</p> <p>הרצון הטוב החפשי מכל מועקה, רוח אלהים הוא, המרחף בכל ההויה. מתגלה הוא בלבם של צדיקים וישרים בכל הודו, לפי הערך שהם מקבלים אותו. פועל הוא את פעולתו בלי הרף, בונה הוא את העולמות במגמתו, מחריב אותם במשפטו, חוזר ובונה אותם בצורה יותר מזהירה, מלאה התאמה וצדק מוחלט. ונשמתנו אנו כולה ספוגה מאור ישר דנא, כולה מתענגת היא על טובו, המסורת הקדושה קוראה אותנו להתקשר כולנו, בכל הויתנו, בכל ארחות חיינו, באור חיים עליונים הללו, שהם חיים מן העולם עד העולם. הננו קרואים להתרומם מעל מעגל קסמים הצר של חשבונות פעוטים, ועם זה כל חשבון קטן נמצא ומתמצה. מצרפים אנו את הצירופים, מחברים אנו את נתוקי החיים אל היריעה הגדולה של החיים, אל האור כשלמה, שיוצר החיים לובש אותה מראש מקדם.</p>

703	<p>עטה אור כשלמה, נוטה שמים כיריעה.</p> <p>מוסר הקודש לא (אורה"ק ג עמ' מא)</p> <p>כח ה'רצון 160</p> <p>הרצון הטוב ההולך במעלות קדשו למעלה למעלה, המגיע עד מרומי החופש של המרחב העליון, במקום שכל עין של תבונה מתעששת, הוא הוא הכח היותר פועל, בכל עת, גם בהיותו במעמד הטמיריות, וקל וחומר בהגלותו בתכונה אלהית, של גילוי רצון לתורה ומצוה, ומוסר טהור של הדמות הצורה ליוצרה, שהוא המשכת האדם להטוב המוחלט והעדין. כל מה שיתבררו יותר הדברים, וכל מה שהתרבות האנושית תתבסס יותר ויותר, תהיה יותר ראויה לשמש לחומר לגלות על ידה את הוד הגוונים העשירים מלאי החיים, של הפעולות העולמיות, השופעות והולכות מפלגי נחלי שפעת הברכה, של עוזו כחו של הרצון הטוב והקדוש, שאוצרו מתגלים בנשמותיהם של צדיקים, כבירי כח לב, יסודי העולם, מעדניו ומאיריו, באור אלהי עולם, אלהים חיים, ההולך ואור עליהם תמיד, על פי התפתחות עדינות רצונם, ההולך ועולה, המתיוחד ומתאחד ברצון קונם, המתברך בטל החיים של חסד עליון, אשר בו עולם יבנה, אשר ממנו חיים מתגברים, אשר מתוכו עדינים מתפשטים, אשר ממקורו שמחות וגילות לאין חקר הולכות ומתנשאות. שמחו בד' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב.</p>	
704	<p>מוסר הקודש לב (אורה"ק ג עמ' מב)</p> <p>יכף הנפש</p> <p>היכולת האלהית בחפצו קשורה, והיכולת האנושית נועדה היא לבא להמדה האלהית הזאת, להיות קשורה בחפצו, אני אמרתי אלהים אתם. ועל כן לא נשלל לגמרי רושם זה של יכולת החפץ מהאדם, והוא הולך ומוכר עד כדי המדה של ותגורו אמרו ויקם לך. זוהי מדת הצדיקים, ולפי צדקו של אדם הוא מתדמה ליוצרו, יוצר כל באומר, ואין אדם בעולם שלא יהיה בו קורטוב של צדקות, והמיעוט הכמותי הוה הוא היסוד האיכותי שלו, שהוא פועל ברצונו על כל היקום, והוא גוזר ומקיים, וממנו יצמח הכל, הוא היסוד החיוני של הלוז, אשר ממנו הכל יקום ויפרח בתחית המתים, בעלמא דעתיד לאתחדתא. וכפי ההתנערות של היסוד הרצוני במדת הצדק, להיות כלול במהות הצדקות, ככה היא הופעת הפעולה הרצונית בגבורתה, בהשיגה מדת תחית המתים, שבאו אליה כל מנחלי תורה שבעל פה, זוטרא דאית בכו מחיה מתים.</p>	
705	<p>מוסר הקודש לג (אורה"ק ג עמ' מג-מד)</p> <p>הרצון היסודי ה'רצון</p> <p>מכירים אנו את הרצון הטוב ליסוד ההויה, והמציאות כולה היא מיוסדת על תמציתו. מתגלה יסוד עולם זה ברצונו של אדם, השפעתו מתגדלת כל מה שהוא מפתחו יותר. אותו הטוב הרצוני, המנחם בעומק אמונת ד', זהו הגרעין שהכל צומח ממנו. שרשיו, גזעו, ענפיו, עליו ציציו ופריו, הנם המעשים, והתורות, הם הם המרבים כלים להוסיף לשד חיים לכל ההויה כולה, לכל הנשמות, ולכל המעשים. נקודת הצדקות שבכל לב היא מכון החיים ויסוד קיום העולמים. וכשהנקודה משתלמת בלב יחידי סגולה, עד שהיא מתרחבת על כל המאויים, ומתעטרת בכל שטח המדע והדמיון של הנפש, זהו באמת האדם היסודי, שכל טוב העולם בידו, ואור ד' לאמץ כח החיים של כל היקום על ידו מופיע. והקב"ה קרא ליעקב אל, שנאמר ויקרא לו אל, ומי קראו כך אלהי ישראל. כל דיבור היוצא מנקודת הטוב של הרצון, שהמוסר האלהי שרוי בו, לפי עומק אמתתו, לפי גודל התפשטותו במעשים, ולפי רום הכרתו בשכל, כך הוא יוצר ופועל. משך החיים של ההויה, יצירת ברואים, עגלא תלתא, וגברא, הנם באים על ידי התעלות החפץ של קדושת נקודת הרצון לרום גבהו. הלימורים הרזיים, דבספר יצירה, עוזרים הם לבסס את הרצון, להוציא כלי למעשהו. אנו עולים בערך הרצון הגבה למעלה, עד שאנו אומרים, סבת חיוב המציאות הוא טוב הרצון המוחלט, צדיק ד' לעולם, יסוד עולמי עד. ודרך הרצון הכל מתעלה, ואי בעו צדיקי ברו עלמא, שנאמר עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם, הא אי ליכא עונות אין הבדלה. והכל עולה באחדות עליונה, אושר ותענוג, למעלה מכל אחדות ומכל צחצחות, שורש נשמתן של צדיקים, אשר עם המלך ישבו במלאכתו.</p>	
<p>עוטה אור כשלמה, נוטה שמים כיריעה.</p> <p>שמונה קבצים ב שנג</p> <p>הרצון הטוב, ההולך במעלות קדשו למעלה למעלה, המגיע עד מרומי החופש של המרחב העליון, במקום שכל עין של תבונה מתעששת, הוא הוא הכח היותר פועל, בכל עת, גם בהיותו במעמד הטמיריות, וקל וחומר בהגלותו בתכונה אלהית של גילוי רצון לתורה ומצוה, ומוסר טהור של הדמות הצורה ליוצרה, שהוא המשכת האדם להטוב המוחלט והעדין. כל מה שיתבררו יותר הדברים, וכל מה שהתרבות האנושית תתבסס יותר ויותר, תהיה יותר ראויה לשמש לחומר לגלות על ידה את הוד הגוונים העשירים, מלאי החיים, של הפעולות¹⁸⁰ העולמיות השופעות והולכות מפלגי נחלי שפעת הברכה של עוזו כחו של הרצון הטוב והקדוש, שאוצרו מתגלים בנשמותיהם של צדיקים כבירי כח לב, יסודי העולם, מעדניו ומאיריו באור אלהי עולם, אלהים חיים, ההולך ואור עליהם תמיד על פי התפתחות עדינות רצונם, ההולך ועולה, המתיוחד ומתאחד ברצון קונם, המתברך בטל החיים של חסד עליון, אשר בו עולם יבנה, אשר ממנו חיים מתגברים, אשר מתוכו עדינים מתפשטים, אשר ממקורו שמחות וגילות לאין חקר הולכות ומתנשאות. שמחו בד' וגילו צדיקים, והרנינו כל ישרי לב.</p>	<p>שמונה קבצים ה רכז</p> <p>היכולת האלהית בחפצו קשורה, והיכולת האנושית נועדה היא לבא להמדה האלהית הזאת, להיות קשורה בחפצו, אני אמרתי אלהים אתם. ועל כן לא נשלל לגמרי רושם זה של יכולת החפץ מהאדם, והוא הולך ומוכר עד כדי המדה של ותגורו אמרו ויקם לך. זוהי מדת הצדיקים. ולפי צדקו של אדם הוא מתדמה ליוצרו, יוצר כל באומר. ואין אדם בעולם שלא יהיה בו קורטוב של צדקות, והמיעוט הכמותי הוה הוא היסוד האיכותי שלו, שהוא פועל ברצונו על כל היקום, והוא גוזר ומקיים, וממנו יצמח הכל, הוא היסוד החיוני של הלוז, אשר ממנו הכל יקום ויפרח בתחית המתים, בעלמא דעתיד לאתחדתא. וכפי ההתנערות של היסוד הרצוני במדת הצדק, להיות כלול במהות הצדקות, ככה היא הופעת הפעולה הרצונית בגבורתה, בהשיגה מדת תחית המתים, שבאו אליה כל מנחלי תורה שבעל פה, זוטרא דאית בכו מחיה מתים.</p>	<p>שמונה קבצים א תשצ, תשפט</p> <p>מכירים אנו את הרצון הטוב ליסוד ההויה, והמציאות כולה היא מיוסדת על תמציתו. מתגלה יסוד עולם זה ברצונו של אדם, השפעתו מתגדלת כל מה שהוא מפתחו יותר. אותו הטוב הרצוני, המנחם בעומק אמונת ד', זהו הגרעין שהכל צומח ממנו. שרשיו, גזעו, ענפיו, עליו, ציציו ופריו, הנם המעשים והתורות. הם הם המרבים כלים להוסיף לשד חיים לכל ההויה כולה, לכל הנשמות, ולכל המעשים. נקודת הצדקות שבכל לב, היא מכון החיים ויסוד קיום העולמים. וכשהנקודה משתלמת בלב יחידי סגולה, עד שהיא מתרחבת על כל המאויים, ומתעטרת בכל שטח המדע והדמיון של הנפש, זהו באמת האדם היסודי, שכל טוב העולם בידו, ואור ד' לאמץ כח החיים של כל היקום על ידו מופיע. והקב"ה קרא ליעקב אל, שנאמר ויקרא לו אל, ומי קראו כך, אלהי ישראל. כל דיבור היוצא מנקודת הטוב של הרצון, שהמוסר האלהי שרוי בו, לפי עומק אמתתו, לפי גודל התפשטותו במעשים, ולפי רום הכרתו בשכל, כך הוא יוצר ופועל. משך החיים של ההויה, יצירת ברואים, עגלא תלתא וגברא, הנם באים על ידי התעלות החפץ של קדושת נקודת הרצון לרום גבהו. הלימורים הרזיים דבספר יצירה, עוזרים הם לבסס את הרצון, להוציא כלי למעשהו. אנו עולים בערך הרצון הגבה למעלה, עד שאנו אומרים, סבת חיוב המציאות הוא טוב הרצון המוחלט, צדיק ד' לעולם, יסוד עולמי עד. ודרך הרצון הכל מתעלה, ואי בעו צדיקי ברו עלמא, שנאמר עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם, הא אי ליכא עונות אין הבדלה. והכל עולה באחדות עליונה, אושר ותענוג, למעלה מכל אחדות ומכל צחצחות, שורש נשמתן של צדיקים אשר עם המלך ישבו במלאכתו.</p>

180. בכתב היד כתוב "הפועלות".

<p>706 מוסר הקודש לד' (אורה"ק ג עמ' מה-מו) הפצת הריצון הפועל</p> <p>מסתכלים בצורה הנפלאה של רצון האדם, זהו האור הרוחני העשיר, החובק בכחו המון כחות והמון תולדות, זהו האור המעופף במרץ כל כך נפלא, יורד תהומות ועולה שחקים, זהו המתקטן ומזדער עד אין גבול ותפיסה, והמתגדל ומתרחב עד אין קץ למרחב. כשרואים את זהרוריו הרבים, את סעיפיו, עולמיו הנפלאים, כל החן ההוד והתפארת, כל הגבורה החכמה והמלאכה, כל הישות והעצמות, איך הכל בו קשור וחבוק, מיד עומדים על שייכותו העצמית למקורו, למרום הקודש. והננו משיגים, כי רצון זה, שאנו פוגשים אותו בתוכיותנו בצורתו הזעירה, ספוג הוא בצמצומו מרצון של מעלה, מרצון אור העולמים, ובהיותו עומד בקרבנו חבוש במאסריו, שרשו נטוע אלי החופש והאור העליון, הרינו מתעלים עמו ומעלים אותו, הרינו אווזים דרכי חיים, דרכי מחשבה ותאורי הגיון, ארחות פעולה, לרוממו ולשגבו. הבעת הרצון במבטא, מלא עולמים הוא חודר, נפלא הוא הדיבור, ברק החפץ נורא הוא בפעולתו, המון חביונות, רוי יצירה בו כלולים. וסוף האדם וסוף האדם להתעלות עד כדי הכרת רצונו, עד כדי התודעותו אל עצמו, עד כדי עצמו, עד כדי התפיסה העליונה של האושר אשר בעשיית רצונו קונו, מפני <u>שרצוננו</u> איננו כי אם רצון קונו. וכל מה שההכרה הזאת היא יותר חודרת, יותר היא מגלמת את הויתה. בישראל נטוע הוא חפץ זה, מוסר עולמים זה, אור יראת שמים ואהבת שמים, אור היכולת וכבוד הביטוי, הקול קול יעקב, פעולת התפלה והברכה. והעולם עוד יאזין וישמע, כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל, יעקב ידבר בקולו, ויגיד לאדם את ערכו, ימצא את האדם האבוד אחרי אבדו, יקים את הנופל, את הנכשל, אחרי נפלו והכשלו, ישכיל ויוכיח, וגוים רבים יזה, תפלתו תפלה וברכתו ברכה, ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך. כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.</p>	<p>707 מוסר הקודש לה' (אורה"ק ג עמ' מז-מח) התפלה הריצון התפילה</p> <p>יגדל רוח האדם, יסקר את החומר והרוח בסקירה גדולה אחת, המות יאבד לגמרי את ערכו, יכחד מן המציאות, מתוך הכרה בהירה וידיעה בטוחה, החיים יתפשטו על הכל, הטבע הרוחני והטבע החמרי, הטבע ונשמת הטבע, הטבע ולמעלה מן הטבע, הכל יעשה אגודה אחת. החפץ האישי, בהיותו מבוטא במהלך עליוניו למקורו, התפלה, זהו הגילוי האיתן של גודל הרוח, התוכן התופס מקום היותר חשוב בעולם משוכלל, מה שהיה נכבד כל כך מתוך נטיה אינסטינקטיבית, יכבד הרבה יותר בהכרה של מדע צלול. כפי לבוא למרומי כל מגמה בפועל בעולם הגדול ובעולם האישי, יחד עם כל הדרכים, מכשירי השכלול, שחולל המדע, החוש והרגש, הגאונות האמנותיות והגבורה הממשלתית, תבא התפלה. מה שנודע רק ליחידי סגולה, יודע לכל, וטוהר הרצון וחסנו, בנשותו בעזו לסוד אלה, זה יהיה ראש מגדלי התרבות העתידה, שתתנוסס בתפארה מידי עם עולם, בשביל העולם כולו, וביתו בית תפלה יקרא לכל העמים. כשמתפללים מתפשט כח הרצון, והדבר המפשט את כח הרצון ביותר הוא כשמכוונים במילוי הרצון אל ד'. כשהמחשבה דבקה באלהים, והרצון דבק בו אז בקשר מחשבתי פנימי, אז כל כחות הנפש מתגדלים מעל כל גבול, והרצון הטוב והמעולה בהתפשטו ביותר, פועל הוא את טובו. התפלה היא פעולה ממש, ככל פעולה שהטבע שלה מורגש. אמנם הכל תלוי בגודל קדשו של הרצון היחידי של המתפלל, ושל התוכן האלהי הממלא את נשמתו, ותפלתו של צדיקים עושה מהפכה גדולה לטובה, בערכי העולם כולו. מה עתה זה מהפך את התבואה בגורן, אף תפלתו של צדיקים מהפכת דעתו של הקודש ברוח הוא ממדת רגזנות למדת רחמנות. אין הפילוסופיה, המבינה את העדר השינוי ברצון ד', יכולה לגעת בגובה זה, שהוא כולל בקרבו את כל השינויים בהשואה נצחית. ותנועות הרצון של האדם כלפי האלהים, בבירור טובו, הוא מופיע על ידי התגלות אור ד' באדם ובעולם לטובה, כמו שכל ההיות הטבעיות פועלות את גילויי שינוייהם, מתוך ההשואה האיתנה של המציאות כולה.</p>
<p>שמונה קבצים ה סט</p> <p>מסתכלים בצורה הנפלאה של רצון האדם, זהו האור הרוחני העשיר, החובק בכחו המון כחות והמון תולדות, זהו האור המעופף במרץ כל כך נפלא, יורד תהומות ועולה שחקים, זהו המתקטן ומזדער עד אין גבול ותפיסה, והמתגדל ומתרחב עד אין קץ למרחב. כשרואים את זהרוריו הרבים, את סעיפיו, עולמיו הנפלאים, כל החן, ההוד והתפארת, כל הגבורה, החכמה והמלאכה, כל הישות והעצמות, איך הכל בו קשור וחבוק, מיד עומדים על שייכותו העצמית למקורו, למרום הקודש, והננו משיגים כי רצון זה שאנו פוגשים אותו בתוכיותנו בצורתו הזעירה, ספוג הוא בצמצומו מרצון של מעלה, מרצון אור העולמים. ובהיותו עומד בקרבנו חבוש במאסריו, שרשו נטוע אלי החופש והאור העליון, הרינו מתעלים עמו ומעלים אותו, הרינו אווזים דרכי חיים, דרכי מחשבה ותאורי הגיון, ארחות פעולה, לרוממו ולשגבו. הבעת הרצון במבטא, מלא עולמים הוא חודר. נפלא הוא הדיבור, ברק החפץ נורא הוא בפעולתו, המון חביונות רוי יצירה בו כלולים. וסוף האדם להתעלות עד כדי הכרת רצונו, עד כדי התודעותו אל עצמו, עד כדי התפיסה העליונה של האושר אשר בעשיית רצונו קונו, מפני <u>שרצוננו</u> איננו כי אם רצון קונו. וכל מה שההכרה הזאת היא יותר חודרת, יותר היא מגלמת את הויתה. בישראל נטוע הוא חפץ זה, מוסר עולמים זה, אור יראת שמים ואהבת שמים, אור היכולת וכבוד הביטוי, הקול קול יעקב, פעולת התפלה והברכה. והעולם עוד יאזין וישמע, כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל, יעקב ידבר בקולו, ויגיד לאדם את ערכו, ימצא את האדם האבוד אחרי אבדו, יקים את הנופל, את הנכשל, אחרי נפלו והכשלו, ישכיל ויוכיח, וגוים רבים יזה, תפלתו תפלה וברכתו ברכה, ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך. כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.</p>	<p>שמונה קבצים ב ד, רטו</p> <p>יגדל רוח האדם, יסקר את החומר והרוח בסקירה גדולה אחת, המות יאבד לגמרי את ערכו, יכחד מן המציאות, מתוך הכרה בהירה וידיעה בטוחה. החיים יתפשטו על הכל. הטבע הרוחני והטבע החמרי, הטבע ונשמת הטבע, הטבע ולמעלה מן הטבע, הכל יעשה אגודה אחת. החפץ האישי, בהיותו מבוטא במהלך עליוניו למקורו, התפלה, זהו הגילוי האיתן של גודל הרוח, התוכן התופס מקום היותר חשוב בעולם משוכלל, מה שהיה נכבד כל כך מתוך נטיה אינסטינקטיבית, יכבד גם בהכרה של מדע צלול. לבוא למרומי כל מגמה בפועל, בעולם הגדול ובעולם האישי, יחד עם כל הדרכים מכשירי השכלול שחולל המדע, החוש והרגש, הגאונות האמנותיות והגבורה הממשלתית, תבא התפלה. מה שנודע רק ליחידי סגולה, יודע לכל, וטוהר הרצון וחסנו, בנשותו בעזו לסוד אלה, זה יהיה ראש מגדלי התרבות העתידה, שתתנוסס בתפארה מידי עם עולם, בשביל העולם כולו, וביתו בית תפלה יקרא לכל העמים. כשמתפללים מתפשט כח הרצון, והדבר המפשט את כח הרצון ביותר הוא כשמכוונים במילוי הרצון אל ד'. כשהמחשבה דבקה באלהים, והרצון דבק בו אז בקשר מחשבתי פנימי, אז כל כחות הנפש מתגדלים מעל כל גבול, והרצון הטוב והמעולה בהתפשטו ביותר, פועל הוא את טובו. התפלה היא פעולה ממש, ככל פעולה שהטבע שלה מורגש. אמנם הכל תלוי בגודל קדשו של הרצון היחידי של המתפלל, ושל התוכן האלהי הממלא את נשמתו. ותפלתו של צדיקים עושה מהפכה גדולה לטובה, בערכי העולם כולו, מה עתה זה מהפך את התבואה בגורן <u>מקום מקום</u>, אף תפלתו של צדיקים מהפכת ¹⁸¹ דעתו של הקב"ה ממדת רגזנות למדת רחמנות. אין הפילוסופיה, המבינה את העדר השינוי ברצון ה', יכולה לגעת בגובה זה, שהוא כולל בקרבו את כל השינויים בהשואה נצחית. ותנועות הרצון של האדם כלפי האלהים, בבירור טובו, הוא מופיע על ידי התגלות אור ד' באדם ובעולם לטובה, כמו שכל ההיות הטבעיות פועלות את גילויי שינוייהם מתוך ההשואה האיתנה של המציאות כולה.</p>

<p>708 מוסר הקודש לו (אורה"ק ג עמ' מט-נא) התראות הרצון בתפילה</p> <p>התפלה היא מחיה ממש את הרוח, הבעת הרצון, כשהוא מכוון כלפי האלהות, בהוד הקדושה והאצילות העליונה, שכל רמי נשמה חשים את הדר כבודה בגלוי של הכרה והרגשה חיה, וכל קטני נפש מרגישים הערצה עליונה, בנקודת החיים היותר פנימיים ועצמיים שלהם, על ידה, אף על פי שלא יוכלו להביעה ולהסביר אף קצת ממנה, הבעת רצון כזו, מאיזה מבוקש שיהיה, מאיזה צורה של שבח ותהלה שתצויר, מאיזה תפלה והשתפכות נפש שתבולט, הכל מעורר את כל מקור החיים של החיים הרוחניים, הגנוז בחיינו של הנשמה, ואת כל יחושה לכל מלא העולמים. וקנין של היות יותר מטהרה, יותר מפוארה וחוקה באשיות רוחניים, מתחדש בנשמה. כמה גדול הוא הערך של תפלת ישרים, כמה ראוי הוא לעולם התרבותי שיהא צמא לתפלה זכה, כמה צריכה היא להתקדמות לפנות את כל המכשולים, המונחים על ארצות התפלה, כדי ליהנות מזיו של מעלה הגנוז בה. וזה בא יבא. זאת היא עבודת ישראל בעולם, קולו של יעקב יחגר ממסגרותיו, ויבא לרוממות שאיפתו. מחנך הוא את עצמו לטיסה עליונה, כגודל רך בתחלת אביב חייו. רך בתחלת אביב חייו. כל תפלת ישראל וכל תהילותו, מאז מקדם עד בא תור השלמת אופיו, כולה מסה אחת גדולה, להוציא אל הפועל את הכשרון העליון של הוד התפלה וגבורת חייה, על כל הנשמות ועל כלה מעשים. ובא יבא המועד, יום גאולה וישועה, והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתו, כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים, וכל הנשמה תהלל יה הללויה.</p> <p>יסוד התפלה היא התרוממות הרצון והתגלותו. כשהמבוקש הממלא את רצונו של אדם, מובע בקשר הרעיון והחפץ באלהים, עולה הרצון למרומי ערכו, מתאחד הוא עם הרצון הכללי, הרצון העולמי, אור חי העולמים, שבו כלולים כל המאויים. וכשהרצון הפרטי מצויר את מבוקשו בדבר הפרטי, חיי הרצון פועלים את המבוקש, על ידי מה שהרצון הכללי כולו מצויר את הפרט המתבקש, על פי פרטיותו היותר מבוררת. ובהיות החפץ עולה למרומי הדעת, מתבררת ההכרה, שאין רצון שום בריה דבר מפורד מהרצון האלהי הכללי, המתגלה באור כל חי וכל בריה. ולפי הערך של הדעה, המסכרת את גודל האמת של ים החיים, ככה מתגברת היא הפעולה הכבירה של הופעת התולדה של המבוקש. וכל מה שההכרה יותר גדולה באחדותה הרוחנית של ההויה כולה, החיה בנשמת אלהים שבה, ככה עולה היא מדת המוסר והחכמה. והצדיק והחכם לאמתו, הרי הוא פותח בתפלתו שערי הרצון, לסגנון בסגנון וצבע המיוחד לו, שאליו שם מגמתו, ותגור אמרו ויקם לך. וכל מה שהדעה מתבררת יותר באחדותה הגדולה של כל הישות, כשם שפעולת התפלה היא מתבררת, כמו כן מתבררת האמת של כל חריצות, כל חכמה וכל כשרון מעשה, כי גם כל מעשינו פעלת לנו. וכל דעה והגיון, שביב מתגלה הוא מאור אל אדון כל הנשמות, רבון כל המעשים. ובמקום שהאמונה גדולה, צריכים החיים התרבותיים להתרומם, וערך החפץ האנושי, והתקדמות הסדר שבחיים, עולה הוא למדרגתו היותר עליונה, בסתר עליון וצל שדי.</p>	<p>709 מוסר הקודש לו (אורה"ק ג עמ' נב) פצת הרצון בתפילה</p> <p>ודאי הוא שתכונת התפלה שהיא פועלת הוא מפני התעמקות הרצון, ורצונו של אדם הוא שביב מהרצון העליון הכללי, רצון היוצר אשר נעשה בחפצו כל. אבל זאת הסגולה של הרצון היצירתי לא תופע כי אם לפי אותה ההשתקעות שהרצון הפרטי משתקע בשרשו. על כן אותו החפץ העמוק של השגת המבוקש המובע בתפלה, המתלקח ביותר על ידי רגשי הלב והסתערות הנפש, על ידי התפרצות החפץ וההעתרה, מצד עצמם לא היו יכולים לפעול, כי אם מצד שמקריבים את הרצון אל הבורא, אל יוצר כל, בזה הם מתגלים בטבעם, ופרטי החפצים חוזרים לכלליהם, והכל נעשה בסגולה העצמית להם, מתעצמים אז בתכונתם היסודית, שהוא החפץ האלהי, שכחו הוא כח פועל כל הפעלים, מהוה כל ההיות, יוצר כל היצירות, ממלא כל החפצים. כל אשר חפץ ד' נעשה</p>
<p>שמונה קבצים ג מג, יח</p> <p>התפלה היא מחיה ממש את הרוח. הבעת הרצון, כשהוא מכוון כלפי האלהות, בהוד הקדושה והאצילות העליונה, שכל רמי נשמה חשים את הדר כבודה בגלוי של הכרה והרגשה חיה, וכל קטני נפש מרגישים הערצה עליונה בנקודת החיים היותר פנימיים ועצמיים שלהם על ידה, אף על פי שלא יוכלו להביעה ולהסביר אף קצת ממנה, הבעת רצון כזו, מאיזה מבוקש שיהיה, מאיזה צורה של שבח ותהלה שתצויר, מאיזה תפלה והשתפכות נפשית¹⁸² שתבולט, הכל מעורר את כל מקור החיים של החיים הרוחניים, הגנוז בחיינו של הנשמה, ואת כל יחושה לכל מלא העולמים. וקנין של היות יותר מטהרה, יותר מפוארה וחוקה באשיות רוחניים, מתחדש בנשמה. כמה גדול הוא הערך של תפלת ישרים, כמה ראוי הוא לעולם התרבותי שיהא צמא לתפלה זכה, כמה צריכה היא להתקדמות לפנות את כל המכשולים המונחים על ארצות התפלה, כדי ליהנות מזיו של מעלה הגנוז בה. וזה בא יבא. זאת היא עבודת ישראל בעולם, קולו של יעקב יחגר ממסגרותיו, ויבא לרוממות שאיפתו. מחנך הוא את עצמו לטיסה עליונה, כגודל רך בתחלת אביב חייו. רך בתחלת אביב חייו. כל תפלת ישראל וכל תהילותו, מאז מקדם עד בא תור השלמת אופיו, כולה מסה אחת גדולה, להוציא אל הפועל את הכשרון העליון של הוד התפלה וגבורת חייה על כל הנשמות ועל כלה מעשים. ובא יבא המועד, יום גאולה וישועה, והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתו, כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים, וכל הנשמה תהלל יה הללויה.</p> <p>יסוד התפלה היא התרוממות הרצון והתגלותו. כשהמבוקש הממלא את רצונו של אדם, מובע בקשר הרעיון והחפץ באלהים, עולה הרצון למרומי ערכו, מתאחד הוא עם הרצון הכללי, הרצון העולמי, אור חי העולמים, שבו כלולים כל המאויים. וכשהרצון הפרטי מצויר את מבוקשו בדבר הפרטי, חיי הרצון פועלים את המבוקש, על ידי מה שהרצון הכללי כולו מצויר את הפרט המתבקש, על פי פרטיותו היותר מבוררת. ובהיות החפץ עולה למרומי הדעת, מתבררת ההכרה, שאין רצון שום בריה דבר מפורד מהרצון האלהי הכללי, המתגלה באור כל חי וכל בריה. ולפי הערך של הדעה, המסכרת את גודל האמת של ים החיים, ככה מתגברת היא הפעולה הכבירה של הופעת התולדה של המבוקש. וכל מה שההכרה יותר גדולה באחדותה הרוחנית של ההויה כולה, החיה בנשמת אלהים שבה, ככה עולה היא מדת המוסר והחכמה. והצדיק והחכם לאמתו, הרי הוא פותח בתפלתו שערי הרצון, לסגנון בסגנון וצבע המיוחד לו, שאליו שם מגמתו, ותגור אמרו ויקם לך. וכל מה שהדעה מתבררת יותר באחדותה הגדולה של כל הישות, כשם שפעולת התפלה היא מתבררת, כמו כן מתבררת האמת של כל חריצות, כל חכמה וכל כשרון מעשה, כי גם כל מעשינו פעלת לנו. וכל דעה והגיון, שביב מתגלה הוא מאור אל אדון כל הנשמות, רבון כל המעשים. ובמקום שהאמונה גדולה, צריכים החיים התרבותיים להתרומם, וערך החפץ האנושי, והתקדמות הסדר שבחיים, עולה הוא למדרגתו היותר עליונה, בסתר עליון וצל שדי.</p>	<p>709 מוסר הקודש לו (אורה"ק ג עמ' נב) פצת הרצון בתפילה</p> <p>ודאי הוא שתכונת התפלה שהיא פועלת הוא מפני התעמקות הרצון, ורצונו של אדם הוא שביב מהרצון העליון הכללי, רצון היוצר אשר נעשה בחפצו כל. אבל זאת הסגולה של הרצון היצירתי לא תופע כי אם לפי אותה ההשתקעות שהרצון הפרטי משתקע בשרשו. על כן אותו החפץ העמוק של השגת המבוקש המובע בתפלה, המתלקח ביותר על ידי רגשי הלב והסתערות הנפש, על ידי התפרצות החפץ וההעתרה, מצד עצמם לא היו יכולים לפעול, כי אם מצד שמקריבים את הרצון אל הבורא, אל יוצר כל, בזה הם מתגלים בטבעם, ופרטי החפצים חוזרים לכלליהם, והכל נעשה בסגולה העצמית להם, מתעצמים אז בתכונתם היסודית, שהוא החפץ האלהי, שכחו הוא כח פועל כל הפעלים, מהוה כל ההיות, יוצר כל היצירות, ממלא כל החפצים. כל אשר חפץ ד' נעשה</p>

	<p>בשמים ובארץ, והוא מקים דבר עבדו ועצת מלאכיו ישלים, ותגור אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור.</p>
710	<p>מוסר הקודש לח (אורח"ק ג עמ' נג-נד) ספס הריצון הפלילי רצונו של האדם הוא קשור ברצון האלהים, והוא נובע מזיו אורו. רק כל זמן שאין האדם מגלה בעצמו את היחש הזה, אין מתגלה ברצונו אותה הסגולה האלהית שבו. אבל כל מה שהאדם משים אל לבו לדעת, שאין לנו שום רצון אחר כי אם התגלות מאור הרצון האלהי, לפי מדת הגילוי הזה מתגלה כח הסגולה ברצונו להיות פועל, מהוה, מחדש וגוור. ולפי אותה המדה באה התפלה, ומראה את נפלאותיה, ובא גם כן הביטוי הרגיל ועושה נפלאות, ולפעמים גם שלא בכונה, כמו ברכת חכם וקללתו על תנאי, אף על פי שלא נתקיים התנאי, ושגגה היוצאת מלפני השליט, לטוב ולמוטב, וגם בהתגלותה של איזה תנועה, כמו שליף חד מסאניה ואתי מטרא. טרם יקראו ואני אענה, עוד הם מדברים ואני אשמע. צריכים להסביר את היסוד של התפלה. התפלה במובנה הרגיל, הבקשה, פעולתה היא טכנית אידיאלית, במובן מקודש עליון. הרצון הפרטי איננו דבר בודד, סעיף הוא מהרצון הכללי, משפע המתעלה מעל לכל לראש, משפעת הרצון המחולל כל, הבורא כל עולמים, המחיש בכל יום תמיד מעשה בראשית. חלוש הוא הרצון המסועף, אפס היא מדת היכולת שלו, מפני שהוא בציוורו נפרד מהחפץ הכללי, לפי אותה המדה של עו הדבקות אשר להרצון הפרטי בהרצון המקודש הכללי, לפי מדה זו הרי הוא מתעלה, ויכלתו מתגברת. בעת התפלה, שהאדם פונה אל ד' מעומק רצונו, מתעלה עו המהותי של הרצון הפרטי שלו. וכפי ערך הדבקות האיכותית הזאת, הרצון הזה הפרטי, שנשתחרר מפרטיותו, רץ והוא הולך, רץ מרות, ¹⁸³ עף וטס, ומתגבר מתוך חזרתו ליסוד חייו, למקור מחצב מהותיותו, לעומק רצון ד', אדון כל, הרי הוא פועל את פעולתו, כפי רצונו וציוורו.</p>
711	<p>מוסר הקודש לט (אורח"ק ג עמ' נה-נו) פס החיים הריצון חתפילי התפלה, במציאותה ובאמונתה, מבססת היא את היסוד של גדולת הרצון של האדם וקדושתו. הרצון הוא היסוד לכל החיים, לכל הגוי, ולכל הנפעל, הרי הוא מתעלה, מזדכך, מתקדש ומתורומם ברוממות קדושה אלהית, על ידי התפלה. גרעין אחד של תפלה נושא עמו משך של חיים רצוניים אדירים, לפניו ולאחריו. כל שטפי הרצון הקדום וענפיהם, לפני התגלותה של התפלה בנפש, הרי הם הולכים ומתרכזים במרכז הטמון של התפלה. עיקר בנין הרצון, שהוא הולך ונבנה, הולך ומשתלם, מתעלה לבא לכלל תיקון בנין ושכלול, הוא בא מיסוד התפלה. התפלה גם בעודה בכח הרי היא מעלה את הרצון, את נקודת החיים היותר עליונה ועשירה. הרעיון, הציור של התפלה, האמונה של התפלה, הדבורים המבוטאים של התפלה, הנם יחד חטיבה עולמית גדולה. החזון העולמי היותר נשגב, יותר אידיאלי, ויותר תהומי בתהום ההכרה של הביטוי היותר נשגב ויותר חסון בחסינות האמת, הוא העולם בתור הצגה של רצון ד', התגלות רצון אלהים עליון קונה הכל, ורצונו של האדם הנגש אל ד' הוא כבר רצון מתעלה, רצון מתאמץ לבא לתוכן מהותיותו האמיתית. אותו הגודל האמיתי של הרצון הולך ומתגלה על ידי מה שהוא מפנהו אל ד'. והרי חוזר הוא משך החיים, משך העולמים, הד המציאות, אומץ ההויה אל יסודו, משתגב בשיגובו האלהי החסון והנערץ, והרי הוא היסוד היותר אמיץ לכל בנין, לכל מבוקש. והמבוקשים בעצמם הרי הם מתעלים על ידי התפלה, הם עושים בעד התפלה ועושה בעדם, וביחד מתעטרים הם עטרות אל חי העולמים. רצון ברצון נגש, שאיפה בשאיפה, שכל בשכל, חיים בחיים, והכל מתמלא ברכה עדי עד. והנה נמצאת התפלה אותה שפעת הרצון בעצמה של יצירת עולמים, של קיום עולמים, של חיי העולמים, ואיך זה לא יושגו על ידה כל המאויים, והיא יוצרת כל, מחוללת כל. ואותה ההופעה בעצמה נערכת היא בהורחת פעולתה, לפי מעמק הרצון, ולפי חידור העריגה האלהית שעמה, ההולכת ביחד עם ההתבטאות, אבל בתור סעיף של קו אור מאותו אור החיים, השוטף בלא הפסק להחיות כל, הרי הוא יונק ומשתרש בשורש קיומו בתהום החפץ העליון, המלא אושר וטוב</p>
	<p>ובארץ, והוא מקים דבר עבדו ועצת מלאכיו ישלים, ותגור אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור.</p> <p>שמונה קבצים ח רלג, עז</p> <p>רצונו של האדם הוא קשור ברצון האלהים, והוא נובע מזיו אורו. רק כל זמן שאין האדם מגלה בעצמו את היחש הזה, אין מתגלה ברצונו אותה הסגולה האלהית שבו. אבל כל מה שהאדם משים אל לבו לדעת, שאין לנו שום רצון אחר כי אם התגלות מאור הרצון האלהי, לפי מדת הגילוי הזה, מתגלה כח הסגולה ברצונו להיות פועל, מהוה, מחדש וגוור. ולפי אותה המדה באה התפלה ומראה את נפלאותיה, ובא גם כן הביטוי הרגיל ועושה נפלאות, ולפעמים גם שלא בכונה, כמו ברכת חכם וקללתו על תנאי, אף על פי שלא נתקיים התנאי, ושגגה היוצאת מלפני השליט לטוב ולמוטב. וגם בהתגלותה של איזה תנועה, כמו שליף חד מסאניה ואתי מטרא. טרם יקראו ואני אענה, עוד הם מדברים ואני אשמע. צריכים להסביר את היסוד של התפלה. התפלה במובנה הרגיל, הבקשה, פעולתה היא טכנית אידיאלית, במובן מקודש עליון. הרצון הפרטי איננו דבר בודד, סעיף הוא מהרצון הכללי, משפע המתעלה מעל לכל לראש, משפעת הרצון המחולל כל, הבורא כל עולמים, המחיש בכל יום תמיד מעשה בראשית. חלוש הוא הרצון המסועף, אפס היא מדת היכולת שלו, מפני שהוא בציוורו נפרד מהחפץ הכללי, לפי אותה המדה של עו הדבקות אשר להרצון הפרטי בהרצון המקודש הכללי, לפי מדה זו הרי הוא מתעלה, ויכלתו מתגברת. בעת התפלה, שהאדם פונה אל ד' מעומק רצונו, מתעלה עו המהותי של הרצון הפרטי שלו. וכפי ערך הדבקות האיכותית הזאת, הרצון הזה הפרטי, שנשתחרר מפרטיותו, רץ והוא הולך, רץ מרות, ¹⁸³ עף וטס, ומתגבר מתוך חזרתו ליסוד חייו, למקור מחצב מהותיותו, לעומק רצון ד', אדון כל, הרי הוא פועל את פעולתו כפי רצונו וציוורו.</p>
	<p>שמונה קבצים ז קכד-קכה</p> <p>התפלה, במציאותה ובאמונתה, מבססת היא את היסוד של גדולת הרצון של האדם וקדושתו. הרצון הוא היסוד לכל החיים, לכל הגוי, ולכל הנפעל. הרי הוא מתעלה, מזדכך, מתקדש ומתורומם ברוממות קדושה אלהית, על ידי התפלה. גרעין אחד של תפלה נושא עמו משך של חיים רצוניים אדירים, לפניו ולאחריו. כל שטפי הרצון הקדום וענפיהם, לפני התגלותה של התפלה בנפש, הרי הם הולכים ומתרכזים במרכז הטמון של התפלה. עיקר בנין הרצון, שהוא הולך ונבנה, הולך ומשתלם, מתעלה לבא לכלל תיקון בנין ושכלול, הוא בא מיסוד התפלה. התפלה גם בעודה בכח, הרי היא מעלה את הרצון, את נקודת החיים היותר עליונה ועשירה. הרעיון, הציור של התפלה, האמונה של התפלה, הדבורים המבוטאים של התפלה, הנם יחד חטיבה עולמית גדולה. החזון העולמי היותר נשגב, יותר אידיאלי ויותר תהומי בתהום ההכרה של הביטוי היותר נשגב ויותר חסון בחסינות האמת, הוא העולם בתור הצגה של רצון ד', התגלות רצון אלהים עליון קונה הכל. ורצונו של האדם הנגש אל ד', הוא כבר רצון מתעלה, רצון מתאמץ לבא לתוכן מהותיותו האמיתית. אותו הגודל האמיתי של הרצון, הולך ומתגלה על ידי מה שהוא מפנהו אל ד'. והרי חוזר הוא משך החיים, משך העולמים, הד המציאות, אומץ ההויה, אל יסודו, משתגב בשיגובו האלהי החסון והנערץ, והרי הוא היסוד היותר אמיץ לכל בנין, לכל מבוקש. והמבוקשים בעצמם הרי הם מתעלים על ידי התפלה, הם עושים בעד התפלה ועושה בעדם, וביחד מתעטרים הם עטרות אל חי העולמים. רצון ברצון נגש, שאיפה בשאיפה, שכל בשכל, חיים בחיים, והכל מתמלא ברכה עדי עד.</p> <p>והנה נמצאת התפילה, אותה שפעת הרצון בעצמה של יצירת עולמים, של קיום עולמים, של חיי העולמים, ואיך זה לא יושגו על ידה כל המאויים, והיא יוצרת כל, מחוללת כל. ואותה ההופעה בעצמה נערכת היא בהורחת פעולתה, לפי מעמק הרצון, ולפי חידור העריגה האלהית שעמה, ההולכת ביחד עם ההתבטאות. אבל בתור סעיף של קו אור מאותו אור החיים השוטף בלי הפסק להחיות כל, הרי הוא יונק ומשתרש בשורש קיומו, בתהום החפץ</p>

<p>לכל, בוטש הוא הרצון הנגזר באורו ופוגש את כללותו בשורש היות. ומטבילת הסעיף בגזעו הרי הכל חוזר ברב חוסן לאיתניות מלאה. ויודע הוא וחס הוא המתפלל הרענן, למתח את רצונו, לרומם את מאוייו במדה ובמשקל, בשיעור הנדרש לאותה הפגישה והבטישה. לא באימוץ עקשני של הפצרה חסרת דעת, ולא ברפיון המביא עצלחים, נמיכת המקרה ודליפת הבית, אלא בעז ובגבורה, בגילה וברעדה, כחץ מקשת יצא דבר ד' הנבטא בניב שפתים, וקולע הוא את פעליו אל המטרה המטמונים, את גנוי החיים ורזי הרצונות, ועולמים מלאי חן, חסד ותפארת, מלאי עליזה וגודל, מלאי יפעה והוד והדר, בזוי מתחדשים, מתעלים ומתרומים, בסולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, המתפלל בכל שיעור קומתו.</p>	<p>לכל, בוטש הוא הרצון הנגזר באורו ופוגש את כללותו בשורש היות. ומטבילת הסעיף בגזעו הרי הכל חוזר ברב חוסן לאיתניות מלאה. ויודע הוא וחס הוא המתפלל הרענן, למתח את רצונו, לרומם את מאוייו במדה ובמשקל, בשיעור הנדרש לאותה הפגישה והבטישה. לא באימוץ עקשני של הפצרה חסרת דעת, ולא ברפיון המביא עצלחים, נמיכת המקרה ודליפת הבית, אלא בעז ובגבורה, בגילה וברעדה, כחץ מקשת יצא דבר ד' הנבטא בניב שפתים, וקולע הוא את פעליו אל המטרה המטמונים, את גנוי החיים ורזי הרצונות, ועולמים מלאי חן, חסד ותפארת, מלאי עליזה וגודל, מלאי יפעה והוד והדר, בזוי מתחדשים, מתעלים ומתרומים, בסולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, המתפלל בכל שיעור קומתו.</p>
<p>שמונה קבצים ז קב, פט</p> <p>מיסוד התגלות¹⁸⁵ הרצון, בתור תוכן כל היש של כל העולמים, נובע מעין התפלה, בצורתה האידיאלית והמעשית, שהיא חותם האידיאליות. אותו האור המזהיר זיו חיים ועמדה לכל היקום, הוא משלח את קרני הודו בלב כל יצור, ובלב האדם, הוא חוזר למעין הנובע של תפלה, שהיא בעצמה מאדירה את הרצון ומאצלת אותו. הרצון האלהי, בתור נשמת כל עולמים, שהוא יסוד כל טמיר ונעלם, המופיע על כל גלוי ונראה, הוא המחיה את אור האמונה ביקר טבעיותה האצילית בפנימיות הנשמה, והוא העושה את אותה החטיבה של הרבקות האלהית, הפועלת אור וחיים ברצונה, המזלת ברכה לכל פלגיה. הרבקות האלהית, שהיא חיי כל, אינה זזה משום נמצא באמת. ובכל זאת העילוי של כל היש תלוי באותה המציאות של הרבקות האלהית, המתנוצצת בהכרה והרגשה, והמתגלמת בחיים ובמפעלים. ובזה יפה כח התורה והתפלה, העבודה והמצות, ובכל אופן שאדם אחד מתמלא אורה אלהית רצונית והכרית, בעצם היותו המדעית והחפצית, בה במדה מתמלאות כל אלה הסבות, ההולכות ומקשרות את כל הקישורים המציאותיים, מרוממות הענין האלהי בסגולת מציאותו, בכבודו במקומו, עד מעמד אותה האישיות הנקדשה באור חיים, באור קיום של הדר נצח נצחים. וברקי זוהר הללו ממלאים את שדות כל צדיקי עולם, שהם מוצאים את עצמם ברב אמת ועונה מרוכזים בריכוז אור חי העולמים, והם הם הקוראים אל ד' בעד כל מעשיו, המתפללים ונענים. אלו הם הישרים, אשר סוד ד' להם יגלה בכל עת. והחפץ האלהי איננו חפץ דוחה חפצים, כי אם חפץ מאד חפצים, חפץ מצחצח ומבריק חפצים, חפץ מסיר את כל העדר וכל חולשה מכל חפץ, ומעמיד את החיים והמציאות העצמית על מעמד היותן איתן, היותן נשגב, היותן פורח ומשגשג. ותכונת הקודש המיוחדת של החפץ האלהי, המתגלה בלב הדרוש את אלהים, היא מחדשת את אורה על ידי הערת הנפש אל קרבת ד', אל טוהר המוסר, אל מעמק האמונה. ומתוך הסקירה העמוקה באה שפעת קודש, מרוממה מכל תיאור, ומשגבת ישע.</p>	<p>712 מוסר הקודש מ (אורה"ק ג עמ' נז-נח) הרצון והסכמת החיים</p> <p>מיסוד התעלות הרצון בתור תוכן כל היש של כל העולמים נובע מעין התפלה בצורתה האידיאלית והמעשית, שהיא חותם האידיאליות. אותו האור המזהיר זיו חיים ועמדה לכל היקום, הוא משלח את קרני הודו בלב כל יצור, ובלב האדם הוא חוזר למעין הנובע של תפלה, שהיא בעצמה מאדירה את הרצון ומאצלת אותו. הרצון האלהי, בתור נשמת כל עולמים, שהוא יסוד כל טמיר ונעלם, המופיע על כל גלוי ונראה, הוא המחיה את אור האמונה ביקר טבעיותה האצילית בפנימיות הנשמה, והוא העושה את אותה החטיבה של הרבקות האלהית, הפועלת אור וחיים ברצונה, המזלת ברכה לכל פלגיה. הרבקות האלהית, שהיא חיי כל, אינה זזה משום נמצא באמת. ובכל זאת העילוי של כל היש תלוי באותה המציאות של הרבקות האלהית, המתנוצצת בהכרה והרגשה, והמתגלמת בחיים ובמפעלים. ובזה יפה כח התורה והתפלה, העבודה והמצות. ובכל אופן שאדם אחד מתמלא אורה אלהית רצונית והכרית, בעצם היותו המדעית והחפצית, בה במדה מתמלאות כל אלה הסבות, ההולכות ומקשרות את כל הקישורים המציאותיים, מרוממות הענין האלהי בסגולת מציאותו, בכבודו במקומו, עד מעמד אותה האישיות הנקדשה באור חיים, באור קיום של הדר נצח נצחים. וברקי זוהר הללו ממלאים את שדות כל צדיקי עולם, שהם מוצאים את עצמם ברב אמת ועונה מרוכזים בריכוז אור חי העולמים, והם הם הקוראים אל ד' בעד כל מעשיו, המתפללים ונענים. אלו הם הישרים, אשר סוד ד' להם יגלה בכל עת. והחפץ האלהי איננו חפץ דוחה חפצים, כי אם חפץ מאד חפצים, חפץ מצחצח ומבריק חפצים, חפץ מסיר את כל העדר וכל חולשה מכל חפץ, ומעמיד את החיים והמציאות העצמית על מעמד היותן איתן, היותן נשגב, היותן פורח ומשגשג. ותכונת הקודש המיוחדת של החפץ האלהי, המתגלה בלב הדרוש את אלהים, היא מחדשת את אורה על ידי הערת הנפש אל קרבת ד', אל טוהר המוסר, אל מעמק האמונה. ומתוך הסקירה העמוקה באה שפעת קודש, מרוממה מכל תיאור, ומשגבת ישע.</p>
<p>שמונה קבצים ד עז</p> <p>יבא האדם לידי הכרה עמוקה במהות רצונו, בעומק החיים שלו, בדרך שיגובו וקדושתו, ובנוראותה של הסכנה האורבת לו, כשיטה מהמסלה. והרצון במלא המובן איננו הרצון המפורט על איזה דבר, מעשה וענין מיוחד, אלא הרצון הכללי, הסכמת החיים הנובעת מעצם מהות החיים, הצומת ששם מתקשר הכל, כל החזיונות, הרעיונות, החפצים והדמיונות. וכח זה זורם והולך הוא, שוטף ומתרומם, מכה גלים ומשלח פלגים בלא הרף, וכשכח זה זקוק הוא, בהיר ומלא יושר, כל מה ששופע וזורם הכל ישר וטוב הוא, המאויים הגלויים והנסתרים הכל נכבד ומרומם ערך. וכשהוא מעוכר, כל מה שהוא מחולל משפיעו, הכל הוא רשע ועול, הכל נמאס ומעוות. ערך החיים האידיאליים הם מותנים הרבה יותר מהשפעים התדירים הללו, ממה שהם מותנים מערכי המעשים, שהם רק לפרקים מתגלים. הלב המלא אור קודש, שלום, יושר ומוסר, בטהרה פנימית, בעומק תמותו, הוא אוצר של חיים, שכשהוא לעצמו אין ערוך לסגולתו, לא יערכנוהו כל הון עתק.</p>	<p>713 מוסר הקודש מא (אורה"ק ג עמ' נט-ס) הרצון והסכמת החיים</p> <p>יבא האדם לידי הכרה עמוקה במהות רצונו, בעומק החיים שלו, בדרך שיגובו וקדושתו, ובנוראותה של הסכנה האורבת לו, כשיטה מהמסלה. והרצון, במלא המובן, איננו הרצון המפורט, על איזה דבר מעשה וענין מיוחד, אלא הרצון הכללי, הסכמת החיים, הנובעת מעצם מהות החיים, הצומת, ששם מתקשר הכל, כל החזיונות, הרעיונות, החפצים והדמיונות. וכח זה זורם והולך הוא, שוטף ומתרומם, מכה גלים ומשלח פלגים בלא הרף, וכשכח זה זקוק הוא, בהיר ומלא יושר, כל מה ששופע וזורם הכל ישר וטוב הוא, המאויים הגלויים והנסתרים הכל נכבד ומרומם ערך. וכשהוא מעוכר, כל מה שהוא מחולל משפיעו, הכל הוא רשע ועול, הכל נמאס ומעוות. ערך החיים האידיאליים הם מותנים הרבה יותר מהשפעים התדירים הללו, ממה שהם מותנים מערכי המעשים, שהם רק לפרקים מתגלים. הלב המלא אור קודש, שלום, יושר ומוסר, בטהרה פנימית, בעומק תמותו, הוא אוצר של חיים, שכשהוא לעצמו אין ערוך לסגולתו, לא יערכנוהו כל הון עתק.</p>

184. הבדל זה מקורו במילה לא ברורה בכתב היד שאלה הן שתי אפשרויות קריאה שלה.

185. בכתב היד אפשר לקרוא את המילה גם כ"התעלות".

<p>ועילוי הרצון, זיקוקו, הקבעתו בקביעות עליונה מאירה, שיהיה ערך החיים העליון קבוע תדיר בו, דורש הוא חיים רצוניים מלאים אורה אלהית. זאת היא מגמתה של עבודת התפלה, יסוד העבודה הלבית, מי יוכל להגיע עד מרום ערכה. התפלה היא מסכמת את החיים כולם, בכל כללותם, בכל עומק עצמות טבעיותם, אל הסכום המרום, של אוצר הטוהר העליון, הצמאון האלהי המובע על ידה, הגעגועים ההומים לזוהר הצחצחות הנשמחיות, החפיצה הפנימית להתעלות, להשאב בחיי חיי מקור חי כל חיי העולמים, בסקירת עוזם וכבודם, בהבחנת הערצתם הבלי גבולית, בהתנפלות פנימית לעומת כל קוצר יד, המונע את ההתגשמות של קדושת החיים והמוסר המואר על ידי האבוקה האלהית בתכלית שלמותם, העליוה הפנימית החודרת, על האור האלהי השלם, המעין המלא עדני עד ותענוגים עזוים טהורים נשגבים וקדושים באין קץ, התפשטות החשק, במיווג הגבורה העליונה, להעדין את כל היקום, למלא חסד אורה ושמחה את כל היש, לרומם את כל השפל, להקים את כל הכושל. חיי הטוב, היושר והטוהר למעלה מכל מדה, מופעים על ידי הצינורות מרווי האורה של הנוכחיות האלהית, באים לשכלולם על ידי התפלה ההגונה, והיא היא ממטרותיה העליונות, העלאת הרצון, האישי והעולמי הכרוך עמו, לאחדות השלמה, לקודש ד' קודש ישראל.</p>	<p>ועילוי הרצון, זיקוקו, הקבעתו בקביעות עליונה מאירה, שיהיה ערך החיים העליון קבוע תדיר בו, דורש הוא חיים רצוניים, מלאים אורה אלהית. זאת היא מגמתה של עבודת התפלה, יסוד העבודה הלבית, מי יוכל להגיע עד מרום ערכה. התפלה היא מסכמת את החיים כולם, בכל כללותם, בכל עומק עצמות טבעיותם, אל הסכום המרום, של אוצר הטוהר העליון, הצמאון האלהי המובע על ידה, הגעגועים ההומים לזוהר הצחצחות הנשמחיות, החפיצה הפנימית להתעלות, להשאב בחיי חיי מקור חי כל חיי העולמים, בסקירת עוזם וכבודם, בהבחנת הערצתם הבלי גבולית, בהתנפלות פנימית לעומת כל קוצר יד, המונע את ההתגשמות של קדושת החיים והמוסר המואר על ידי האבוקה האלהית בתכלית שלמותם, העליוה הפנימית החודרת, על האור האלהי השלם, המעין המלא עדני עד ותענוגים עזוים טהורים נשגבים וקדושים באין קץ, התפשטות החשק, במיווג הגבורה העליונה, להעדין את כל היקום, למלא חסד אורה ושמחה את כל היש, לרומם את כל השפל, להקים את כל הכושל. חיי הטוב, היושר והטוהר למעלה מכל מדה, מופעים על ידי הצינורות מרווי האורה של הנוכחיות האלהית, באים לשכלולם על ידי התפלה ההגונה, והיא היא ממטרותיה העליונות, העלאת הרצון, האישי והעולמי הכרוך עמו, לאחדות השלמה, לקודש ד' קודש ישראל.</p>
<p>שמונה קבצים ד צו</p> <p>כשמתחררים מכל דמיון, מהבל הנותן אסוריו על השכל החפשי, משערים נאמנה את אחדות החיים, ואת פעולתו של הכח המרכזי של החיים, פעולת הרצון, שהוא היסוד המניע את כל גלגלי החיים. והאוצר הגדול של הרצון הספון בנשמת האדם, כמה מכריע הוא, וכמה אחוז הוא עם הערך הכללי של החיים. כמה פשוט הוא הדבר שבעליית רצונו של אדם כל הברואים מתעלים, ובשפלותו כולם נשפלים. האחריות המוסרית הקוסמית הרזית הזאת, כמה פשוטה ישרה וטבעית היא. צריכים רק שלא להיות נבעת מגודל אור האמונה, ההולך ונשפע על ידי חשבוננו של עולם ברור זה. אז מתברר החשבון והולך, והבסיס המוסרי של החיים הפרטיים, החברתיים, הכלכליים והדתיים, הזמניים והעולמיים, הולך ומתחזק, מסתעף יפה לענפיו, ומתאחד באחדות מתאימה עם שרשו. הרצון והבעתו, הגלותו על ידי מעשים, על ידי ביטויים, על ידי רגשות, על ידי ציורים ואמונות, כמה אדיריות יש בו, כמה כח ספוג בו, כמה יופי כלול בו, וכמה אמת הוא אוצר, ההולך ומתברר, כפי המדה שכל האמצעיים, המעשיים והמוסריים, הצריכים להגשמתו הם מזדווגים עמו, גבורה, אמונה, תפלה, הכרה והרגשה, סילול מסלה לחיים מתאימים אל האידיאלים היותר מזהירים, שמשתייע על ידי כל אוצרות מחמדים גנוזי הרוח של האדם בגדלו. כשהכל מתחבר ביחד, הולכת היא גבורת האמת קוממיות, מתאדרת היא ומתגדלת, מעטרת את החיים ומכבשת אותם, מסדרת את עבודתם ומכוננת את שאיפתם ברוח ובהתגלמות. ברכו ד' מלאכיו, 186 עושי דברו לשמע בקול דברו, רז שמלאכי השרת משתמשים בו הוא נעשה ונשמע, והקדמת נעשה לנשמע, מי גילה רז זה לבני, רז שמלאכי השרת משתמשים בו, אמר הקב"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע. משוחרר הוא השכל המעשי, המתאחד עם בינת הלב המקורית, החפשית והרחבה, מכל כבל של שכל עיוני, שהרמיון ההולל מתעלל בו כחפצו, וסוף מעשה במחשבה תחלה.</p>	<p>714 מוסר הקודש מב (אורה"ק ג עמ' סא-סב) הרצון האלהי האלוסי</p> <p>כשמתחררים מכל דמיון מהבל, הנותן אסוריו על השכל החפשי, משערים נאמנה את אחדות החיים, ואת פעולתו של הכח המרכזי של החיים, פעולת הרצון, שהוא היסוד המניע את כל גלגלי החיים, והאוצר הגדול של הרצון, הספון בנשמת האדם, כמה מכריע הוא, וכמה אחוז הוא עם הערך הכללי של החיים. כמה פשוט הוא הדבר, שבעליית רצונו של אדם, כל הברואים מתעלים, ובשפלותו כולם נשפלים. האחריות המוסרית הקוסמית הרזית הזאת כמה פשוטה ישרה וטבעית היא. צריכים רק שלא להיות נבעת מגודל אור האמונה, ההולך ונשפע על ידי חשבוננו של עולם ברור זה. אז מתברר החשבון והולך, והבסיס המוסרי של החיים הפרטיים, החברתיים, הכלכליים והדתיים, הזמניים והעולמיים, הולך ומתחזק, מסתעף יפה לענפיו, ומתאחד באחדות מתאימה עם שרשו. הרצון והבעתו, הגלותו על ידי מעשים, על ידי ביטויים, על ידי רגשות, על ידי ציורים ואמונות, כמה אדיריות יש בו, כמה כח ספוג בו, כמה יופי כלול בו, וכמה אמת הוא אוצר, ההולך ומתברר, כפי המדה שכל האמצעיים, המעשיים והמוסריים, הצריכים להגשמתו, הם מזדווגים עמו, גבורה, אמונה, תפלה, הכרה והרגשה, סילול מסלה לחיים מתאימים אל האידיאלים היותר מזהירים, שמשתייע על ידי כל אוצרות מחמדים גנוזי הרוח של האדם בגדלו, כשהכל מתחבר ביחד, הולכת היא גבורת האמת קוממיות, מתאדרת היא ומתגדלת, מעטרת את החיים, ומכבשת אותם, מסדרת את עבודתם, ומכוננת את שאיפתם ברוח ובהתגלמות. ברכו ד' מלאכיו, עושי דברו לשמוע בקול דברו, רז שמלאכי השרת משתמשים בו הוא נעשה ונשמע, והקדמת נעשה לנשמע, מי גילה רז זה לבני, רז שמלאכי השרת משתמשים בו, אמר הקב"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע. משוחרר הוא השכל המעשי, המתאחד עם בינת הלב המקורית, החפשית והרחבה, מכל כבל של שכל עיוני, שהרמיון ההולל מתעלל בו כחפצו, וסוף מעשה במחשבה תחלה.</p>
<p>שמונה קבצים א קנ, שעד</p> <p>כמה רוממה היא, כמה אמת ושירה כמוסה היא במחשבה הרזית, שהאדם מצד כחו הרוחני הוא פועל על כל ההויה כולה. אור החיים שבתוך החפץ החפשי, שיוכל להתעלות על ידי בחירת הטוב, בעז גבורה וחכמה נשאה לחוג נעלה מאד, אין די מקום לצמצם את ערכו. מה נהדרה היא ההשקפה המוסרית היוצאת מצורה אחראית גדולה כזאת, אחריות של ההויה כולה, של כל העולמות, שהנם בידו של אדם להרבות בהם חן ואור, חיים שמחה וכבוד, כשהוא הולך בדרך ישרה, כשהוא מתחזק ומתאזר בגבורה טהורה לכבוש לפניו דרכי חיים טובים ונעריצים, והוא הולך ומתעלה מחיל אל חיל, ובידו להכאיב בהם כל חלקה טובה, בהשפילו את נפשו, בהשחיתו את דרכיו, ובהחשיכו את אורו הרוחני, בהשביטו את</p>	<p>715 מוסר הקודש מג (אורה"ק ג עמ' סג-סד) ההשקפה האלוסי האחרית</p> <p>כמה רוממה היא, כמה אמת ושירה כמוסה היא, המחשבה הרזית, שהאדם מצד כחו הרוחני הוא פועל על כל ההויה כולה. אור החיים שבתוך החפץ החפשי, שיוכל להתעלות על ידי בחירת הטוב, בעז גבורה וחכמה נשאה לחוג נעלה מאד, אין די מקום לצמצם את ערכו. מה נהדרה היא ההשקפה המוסרית, היוצאת מצורה אחראית גדולה כזאת, אחריות של ההויה כולה, של כל העולמות, שהנם בידו של אדם להרבות בהם חן ואור, חיים שמחה וכבוד, כשהוא הולך בדרך ישרה, כשהוא מתחזק ומתאזר בגבורה טהורה לכבוש לפניו דרכי חיים טובים ונעריצים, והוא הולך ומתעלה מחיל אל חיל. ובידו להכאיב בהם כל חלקה טובה, בהשפילו את נפשו, בהשחיתו את דרכיו, ובהחשיכו את אורו הרוחני, בהשביטו את</p>

	<p>טהרו המוסרי. הפסגה הרוממה המוסרית הזאת, הבנויה על פי חשבוננו של עולם, גדול ונהדר זה, היא מערנת את הנפש בהופעתה, עד אשר לא תוכל כלל להשפל, היא משתגבת בחומות ומגדלים של כל ההויה כולה, של כל המציאות, של כל נצחם והודם של כל העולמים, להשמר על ידם מכל רע. איך זה תוכל תכונת הרע להתרומם לקחת חלק בחיי האדם ובמעשהו, כשחשבון נשא ומרוםם כזה ערוך לפניו. אמנם ההשחתה המוסרית הקודמת תוכל לעצם את העין עד אשר לא תעצר כח כלל לראות את האור הבהיר של חשבון עולמי זה, האוזן תוכל להיות ערלה על ידי טמטומי החטאים, עד אשר לא תקשיב כלל את קול אלהים הקורא בכח מתוך ההצעה המוסרית הנשאה הזאת, החובקת מלא עולמי עד. אבל אך רעיון טוב לשוב להתקדש להטהר מכל חטא יעלה על לבו של האדם, והעין נפקחת והאוזן מתפתחת מערלתה, וקול אלהים בכח קורא אל האדם מכל מלא עולמים להעלות מעל משכני אופל, ולהתרומם באותה ההתרוממות הרוחנית הגדולה, הנאותה לפי גודל האחריות של כל ההויה כולה, המוצעת לפניו. הדעה שהאדם הוא התוכן המרכזי של ההויה כולה מגדילה את האחריות המוסרית, ומעוררת את החפץ לפעול גדולות. אם הצורה העולמית החומרית נתגדלה על ידי ההתגליות הרבות, מציב המדע לפנינו את השליטה החפשית בתור האדם, והתגלותו היא המרכז התמציתי היותר עליון של ההויה, שבודאי החיים הם תמצית המציאות הבלתי מרגישה, ותמצית החיים היא שליטת החפץ, שבא למרום עזו על ידי איחודו עם הטוב המוחלט, והופעתו בצורה היותר אפשרית.</p>	
716	<p>מוסר הקודש מד (אורה"ק ג עמ' סה-סו) המוסר הישראלי הנוצרי</p> <p>ההתגלות על דבר גודל ערכו של האדם, על השפעתו הגדולה בשפעת החיים שלו, בגודל רוחו, ברצונו והופעת שכלו על ההויה, על כל היש, זאת היא חטיבה מיוחדת לישראל. רחוק רחוק מאד הוא העולם כולו מהכרה זו. הכל חושבים, שהאדם ביחש להמציאות הוא רק פסיבי, מושפע ולא משפיע. אבל הקטנה זו אין לה כל ערך באמת. ודאי שההארה הרוחנית של סגולת הרוחניות ההייתית של עצמות המציאות קשורה היא הרבה עם הידיעה בעצמה, כל מה שהאדם יודע יותר את ערכו, ככה ערכו באמת גדול הוא, וכל מה שיכיר יותר בשפעת החיים, ששדרות ההויה השונות מקבלות על ידי ההויה המרכזית שלו, ככה תגדל עצמותה של השפעה זו. מובן הדבר, שידעיה כזאת אי אפשר לה שתהיה רק ידיעה גרידא. מהות החיים, הרצון וההתמשכות הנשמית, צריכים להתקשר בקישור אורגני בידיעה זו. וקישור זה צריך שיתהווה על פי סגולה היסטורית ארוכה, וזה הוא גם כן אחד מהדרכים שכנסת ישראל היא מצוינת בהם. ההתבגרות הנשמית עד כדי ההפעלה על ההויה, אל הפועל יצאה בישראל ביחוד. המוסר הישראלי איננו כי אם מוסר אינדיבידואלי, ולא גם משפחתי ולאומי, ולא גם אנושי כללי, אף על פי שהכל כלול בו, אבל בעקרו הוא אלהי, תורת ד' בורא עולם, תורה שהיא המשכה של היצירה, לא פחות מזה, גדולת הכרה זו היא מורשת ישראל מעולם, והיא גאותם ועוזם עדי עד. תורת ישראל מבארת, איך קיום העולם והמוסר האנושי הם תלויים זה בזה, וממילא מובן, ששכלול העולם בשכלול המוסר גם הוא קשור קשר של קיימא, זאת היא עיקר דעת אלהים הישראלית. חטא האדם קלקל בכללו את מוסרו עד שמלאה הארץ חמס, השחית את דרכו, הרע את יצר מחשבות לבו. העולם מתקומם עליו, יורד מבול ומוחה את היקום כולו. שורש האדם הנשאר מתחזק בישור, היושר מתאמץ בקישורו עם אלהים, עומד ומעלה עולות לד'. העולם מתבסס, והברית נכרתת על קיומו. עוד כל ימי הארץ.</p>	
717	<p>מוסר הקודש מה (אורה"ק ג עמ' סז-סט) שפת ישראל הנוצרי</p> <p>השכל האלהי הוא שכל יוצר, שיש לו פועל בכל מילואיו, ושכל הברואים הוא שכל מצייר, שאיננו יכול כי אם להציג לפניו את מה שישנו. הקרבה האלהית מקנה לנבראים את סגולתו של השכל האלהי, ולפי ערך קרבתו האלהית כך גדל כח יצירתו. גם ההצטיינות השכלית הפשוטה יש בה מלשד הקודש של קרבת אלהים במדה ידועה. וכל מה שתוכן הקרבה הזאת מתרחב, מתפשט ומתעמק ביותר, כן מראה הוא בבליטה יותר גדולה את השואתו עם השכל היוצר, יסוד ההתעסקות הסודית שבספר יצירה היא בנויה על</p>	
<p>טהרו המוסרי. הפסגה הרוממה המוסרית הזאת, הבנויה על פי חשבוננו של עולם גדול ונהדר זה, היא מערנת את הנפש בהופעתה, עד אשר לא תוכל כלל להשפל. היא משתגבת¹⁸⁷ בחומות ומגדלים של כל ההויה כולה, של כל המציאות, של כל נצחם והודם של כל העולמים, להשמר על ידם מכל רע. איך זה תוכל תכונת הרע להתרומם, לקחת חלק בחיי האדם ובמעשהו, כשחשבון נשא ומרוםם כזה ערוך לפניו. אמנם ההשחתה המוסרית הקודמת תוכל לעצם את העין עד אשר לא תעצר כח כלל לראות את האור הבהיר של חשבון עולמי זה. האוזן תוכל להיות ערלה על ידי טמטומי החטאים, עד אשר לא תקשיב כלל את קול אלהים הקורא בכח מתוך ההצעה המוסרית הנשאה הזאת, החובקת מלא עולמי עד. אבל אך רעיון טוב לשוב להתקדש, להטהר מכל חטא, יעלה על לבו של האדם, והעין נפקחת, והאוזן מתפתחת מערלתה, וקול אלהים בכח קורא אל האדם מכל מלא עולמים, להעלות מעל משכני אופל, ולהתרומם באותה ההתרוממות הרוחנית הגדולה, הנאותה לפי גודל האחריות של כל ההויה כולה, המוצעת לפניו. הדעה שהאדם הוא התוכן המרכזי של ההויה כולה, מגדילה את האחריות המוסרית, ומעוררת את החפץ לפעול גדולות. אם הצורה העולמית החומרית נתגדלה על ידי ההתגליות הרבות, מציב המדע לפנינו את השליטה החפשית בתור האדם, והתגלותו היא המרכז התמציתי היותר עליון של ההויה, שבודאי החיים הם תמצית המציאות הבלתי מרגישה, ותמצית החיים היא שליטת החפץ, שבא למרום עזו על ידי איחודו עם הטוב המוחלט, והופעתו בצורה היותר אפשרית.</p>	<p>שמונה קבצים תחס, תצט</p> <p>ההתגלות על דבר גודל ערכו של האדם, על השפעתו הגדולה, בשפעת החיים שלו, בגודל רוחו, ברצונו והופעת שכלו, על ההויה, על כל היש, זאת היא חטיבה מיוחדת לישראל. רחוק רחוק מאד הוא העולם כולו מהכרה זו. הכל חושבים שהאדם ביחש להמציאות הוא רק פסיבי, מושפע ולא משפיע, אבל הקטנה זו אין לה כל ערך באמת. ודאי שההארה הרוחנית של סגולת הרוחניות ההייתית של עצמות המציאות, קשורה היא הרבה עם הידיעה בעצמה, כל מה שהאדם יודע יותר את ערכו, ככה ערכו באמת גדול הוא, וכל מה שיכיר יותר בשפעת החיים ששדרות ההויה השונות מקבלות על ידי ההויה המרכזית שלו, ככה תגדל עצמותה של השפעה זו. מובן הדבר שידעיה כזאת אי אפשר לה שתהיה רק ידיעה גרידא. מהות החיים, הרצון וההתמשכות הנשמית, צריכים להתקשר בקישור אורגני בידיעה זו. וקישור זה צריך שיתהווה על פי סגולה היסטורית ארוכה, וזה הוא גם כן אחד מהדרכים שכנסת ישראל היא מצוינת בהם. ההתבגרות הנשמית עד כדי ההפעלה על ההויה, אל הפועל יצאה בישראל ביחוד. המוסר הישראלי איננו כי אם מוסר אינדיבידואלי, ולא גם משפחתי ולאומי, ולא גם אנושי כללי, אף על פי שהכל כלול בו, אבל בעקרו הוא אלהי, תורת ד' בורא עולם, תורה שהיא המשכה של היצירה, לא פחות מזה, גדולת הכרה זו היא מורשת ישראל מעולם, והיא גאותם ועוזם עדי עד. תורת ישראל מבארת איך קיום העולם והמוסר האנושי הם תלויים זה בזה, וממילא מובן, ששכלול העולם בשכלול המוסר גם הוא קשור קשר של קיימא. זאת היא עיקר דעת אלהים הישראלית. חטא האדם קלקל בכללו את מוסרו, עד שמלאה הארץ חמס, השחית את דרכו, הרע את יצר מחשבות לבו. העולם מתקומם עליו, יורד מבול ומוחה את היקום כולו. שורש האדם הנשאר מתחזק בישור, היושר מתאמץ בקישורו עם אלהים, עומד ומעלה עולות לד'. העולם מתבסס, והברית נכרתת על קיומו. עוד כל ימי הארץ.</p>	<p>שמונה קבצים ד קי, קטז</p> <p>השכל האלהי הוא שכל יוצר, שיש לו פועל בכל מילואיו, ושכל הברואים הוא שכל מצייר, שאיננו יכול כי אם להציג לפניו את מה שישנו. הקרבה האלהית מקנה לנבראים את סגולתו של השכל האלהי, ולפי ערך קרבתו האלהית כך גדל כח יצירתו. גם ההצטיינות השכלית הפשוטה יש בה מלשד הקודש של קרבת אלהים במדה ידועה, וכל מה שתוכן הקרבה הזאת מתרחב, מתפשט ומתעמק ביותר, כן מראה הוא בבליטה יותר גדולה את השואתו עם השכל היוצר, יסוד ההתעסקות הסודית שבספר יצירה, היא בנויה על</p>

187. בכתב היד כתוב כאן "משתגברת".

<p>על מכן זה של התעלותו של שכל האדם אל הסגולה האלהית, כפי אותה המדה שיש באפשרות זאת. ואי בעו צדיקי ברו עלמא, ועתידי צדיקים שיחיו מתים, ויבראו עולמות. ההבדל העצמי שבין ישראל לעמים, בשורש נשמתם, הוא ששכל האדם בכללו, שאיננו כי אם שכל מצייר, מציג ברוחו את המצוי, ומגלם אותו במעשיו, באמנות לכל פרטיה, מסתגלים לו כל העמים אשר תחת כל השמים, אבל סגולה אלוהית של שכל יוצר, זאת היא הפליאה של סגולת ישראל, שהיא מברלת אותו מן העמים כולם בעליוניות כזאת, שכל הברל סוגי לא ידמה לו. והולכים אנו דרך ארוכה מאד, דרך מעלות ומורדות, גליות וגאולות, עד שנבא לאותו גמר הצביון של הופעת נשמתנו בהגמרה בכללנו ובפרטנו, אלהים אתם ובני עליון כלכם, בעלי נשמה יוצרת, פועלת בצורה על כל היקום, כדוגמא של מעלה. ואשם דברי בפין ובצל ידי כסיתין, לנטע שמים וליסד ארץ, ולאמר לציון עמי אתה. עד עת קץ לא יעמוד שום עם ולשון על רז מופלא זה, של ההבדל העצמי שבין ישראל לעמים כולם, בין נשמת האדם לגוית האדם. וההבדל הזה הוא חודר מההיקף הכללי אל הפרטים כולם, אל פרטי פרטיהם, אל האישים היחידים, אל הגדולים ואל הקטנים, אל גורל חייהם הכלליים ואל כל תנועה מתנועותיהם, עד לחלקים היותר קלים ודקים. אין קוטן בגודל. נשמת ישראל נשמה יוצרת היא, לא רק מציירת, נשמה אלהית, אשר אור אלהים חי בקרבה, אלהים אתם ובני עליון כולכם, בני אתם לך, אלהים. נשמת כל העמים היא רק מציירת, אוצרת ומנתחת. לא כאלה שבת נחלתו, ד' צבאות שמו, ולא נקרא צבאות כי אם על שם ישראל, שהם צבאות ד'. אין לישראל סימבולים, שהם רק גורמי מחשבה ורגש, כי אם מצות ותורות, דברים חיים וקיימים, נאמנים ונחמדים, לעד ולעולמי עולמים, קללתם קלה וברכתם ברכה. וכי יגלה אור ד', ומהר ציון אור חדש יאיר על אפסי ארץ, יבינו כל הגוים, כי לא יתכן להדמות לבני אל חי, בסגולתם העצמית. אבל אושר גדול יהיה אז לאנושיות עד כמה שתוכל לחקות את אור עולם זה, את מעין חיים זה, עד כמה שתוכל להשיג אל תוכה מנטפי נהרי פלגיו. ונלוו גוים רבים אל ד', והיו לי לעם, וידעת כי ד' צבאות שלחני אליך. ונחל ד' את יהודה חלקו על אדמת הקדש ובחר עוד בירושלם, הס כל בשר מפני ד', כי נעור ממעון קדשו. ד' בהיכל קדשו, הס מפניו כל הארץ.</p>	<p>מכן זה של התעלותו של שכל האדם אל הסגולה האלהית, כפי אותה המדה שיש באפשרות זאת. ואי בעו צדיקי ברו עלמא, ועתידי צדיקים שיחיו מתים, ויבראו עולמות, ההבדל העצמי שבין ישראל לעמים, בשורש נשמתם, הוא ששכל האדם בכללו, שאיננו כי אם שכל מצייר, מציג ברוחו את המצוי, ומגלם אותו במעשיו, באמנות לכל פרטיה, מסתגלים לו כל העמים אשר תחת כל השמים, אבל סגולה אלוהית של שכל יוצר, זאת היא הפליאה של סגולת ישראל, שהיא מברלת אותו מן העמים כולם בעליוניות כזאת, שכל הברל סוגי לא ידמה לו. והולכים אנו דרך ארוכה מאד, דרך מעלות ומורדות, גליות וגאולות, עד שנבא לאותו גמר הצביון של הופעת נשמתנו בהגמרה בכללנו ובפרטנו, אלהים אתם ובני עליון כלכם, בעלי נשמה יוצרת, פועלת בצורה על כל היקום, כדוגמא של מעלה. ואשם דברי בפין ובצל ידי כסיתין, לנטע שמים וליסד ארץ, ולאמר לציון עמי אתה. עד עת קץ לא יעמוד שום עם ולשון על רז מופלא זה, של ההבדל העצמי שבין ישראל לעמים כולם, בין נשמת האדם לגוית האדם. וההבדל הזה הוא חודר מההיקף הכללי אל הפרטים כולם, אל פרטי פרטיהם, אל האישים היחידים, אל הגדולים ואל הקטנים, אל גורל חייהם הכלליים ואל כל תנועה מתנועותיהם, עד לחלקים היותר קלים ודקים. אין קוטן בגודל. נשמת ישראל נשמה יוצרת היא, לא רק מציירת, נשמה אלהית, אשר אור אלהים חי בקרבה, אלהים אתם ובני עליון כולכם, בני אתם לך, אלהים. נשמת כל העמים היא רק מציירת, אוצרת ומנתחת. לא כאלה שבת נחלתו, ד' צבאות שמו, ולא נקרא צבאות כי אם על שם ישראל, שהם צבאות ד'. אין לישראל סימבולים, שהם רק גורמי מחשבה ורגש, כי אם מצות ותורות, דברים חיים וקיימים, נאמנים ונחמדים, לעד ולעולמי עולמים, קללתם קלה וברכתם ברכה. וכי יגלה אור ד', ומהר ציון אור חדש יאיר על אפסי ארץ, יבינו כל הגוים, כי לא יתכן להדמות לבני אל חי, בסגולתם העצמית. אבל אושר גדול יהיה אז לאנושיות עד כמה שתוכל לחקות את אור עולם זה, את מעין חיים זה, עד כמה שתוכל להשיג אל תוכה מנטפי נהרי פלגיו. ונלוו גוים רבים אל ד', והיו לי לעם, וידעת כי ד' צבאות שלחני אליך, ונחל ד' את יהודה חלקו על אדמת הקדש ובחר עוד בירושלם, הס כל בשר מפני ד', כי נעור ממעון קדשו. ד' בהיכל קדשו, הס מפניו כל הארץ.</p>
<p>שמונה קבצים ב קלו</p> <p>יכולים אנו להמשיך נשמות גדולות בעולם, שיהיה להן רצון אדיר וכח גדול להביא גאולה לעולם, להסיר את כל האפוליות שבחיים, ולנצח את כל החולשות שבהם. והכל תלוי ברצון שלנו, בהחפץ להתעלות למרומי קודש העליון, בדרישה קבועה ומקורית, בקידוש איתן של בשר ורוח, בהתדמות לאלהים, על ידי הליכה בדרכיו.</p>	<p>718 מוסר הקודש מו (אורה"ג עמ' ט) הרבה 113 יכולים אנו להמשיך נשמות גדולות בעולם, שיהיה להן רצון אדיר וכח גדול להביא גאולה לעולם, להסיר את כל האפוליות שבחיים, ולנצח את כל החולשות שבהם. והכל תלוי ברצון שלנו, בהחפץ להתעלות למרומי קודש העליון, בדרישה קבועה ומקורית, בקידוש איתן של בשר ורוח, בהתדמות לאלהים, על ידי הליכה בדרכיו.</p>
<p>שמונה קבצים ז מב</p> <p>הכניסה אל אושר החיים, של היחיד ושל הכלל, לא תהיה נגמרת בחפץ עדין לבד, להשתמש עם הכחות המרוכשים כבר או המנוחלים מני אז, לטובה, כי אם כשהרצון הטוב יתעמק כל כך, וישלח פארתיו ויעמיק שרשיו, עד כדי התגברות כח החיים לרכוש עוד הרבה אמצעים וכחות, כדי להוציא על ידם אל הפועל את אותו אושר החיים המבוקש, של חפץ הטוב העדין והקדוש. איש חיל, זהו מובן הצדק החי, שמתהפך אז לכח פועל ומהווה. אין שום ישועה שלמה באמת, כי אם אותה שהנושע פעל להופעתה בפועל ידיו. וזהו יסוד הצדק שבעבודת האדם, רכישת כחות וסידורם למטרת החיים היותר עליונים ומקודשים. וכשהחיים הכלליים באים לידי מדרגתם הגבוהה, מתעוררים כל הכחות הכלליים, וכל הסכיבה העולמית, המעשית והרוחנית, הנוגעת בהם, וכל המקורות העליונים, שמהם הם צומחים ועולים, לפעול ולעבוד ביסוד היצירה של הישועה, ישועת הכלל וישועת העולם. אור ד' המופיע על עז החיל, על הצדק המחדש והמהווה, זהו תוכן מיושר מאור הקודש של הבריאה, התהוות העולם וכל אשר לו מאותו החפץ הקדום, המלא עז, המעוטר בגבורה ובכל אור קדשי קדשים, עדינות הטוב, החסדים הנאמנים עדי עד. עתה ידעתי כי הושיע ד' משיחו, יענהו משמי קדשו, בגבורות ישע ימינו. וכל יסוד צפית הישועה, הבאה מתוך פלפול החכמה המנוחלת, חכמת הרזים, שאורו של משיח גנוז בה, ורוחו של אליהו המבשר והמקנא, ציר השלום, וההתעוררות הודאית, נוחה בה, היא היא יוצרת את הערכים של</p>	<p>719 מוסר הקודש מז (אורה"ג עמ' ע-עא) צית ה'101 הכניסה אל אושר החיים, של היחיד ושל הכלל, לא תהיה נגמרת בחפץ עדין לבד, להשתמש עם הכחות המרוכשים כבר או המנוחלים מני אז לטובה, כי אם כשהרצון הטוב יתעמק כל כך, וישלח פארתיו ויעמיק שרשיו, עד כדי התגברות כח החיים לרכוש עוד הרבה אמצעים וכחות, כדי להוציא על ידם אל הפועל את אותו אושר החיים המבוקש, של חפץ הטוב העדין והקדוש. איש חיל, זהו מובן הצדק החי, שמתהפך אז לכח פועל ומהווה. אין שום ישועה שלמה באמת, כי אם אותה שהנושע פעל להופעתה בפועל ידיו. וזהו יסוד הצדק שבעבודת האדם, רכישת כחות וסידורם למטרת החיים היותר עליונים ומקודשים. וכשהחיים הכלליים באים לידי מדרגתם הגבוהה, מתעוררים כל הכחות הכלליים, וכל הסכיבה העולמית, המעשית והרוחנית, הנוגעת בהם, וכל המקורות העליונים, שמהם הם צומחים ועולים, לפעול ולעבוד ביסוד היצירה של הישועה, ישועת הכלל וישועת העולם. אור ד' המופיע על עז החיל, על הצדק המחדש והמהווה, זהו תוכן מיושר מאור הקודש של הבריאה, התהוות העולם וכל אשר לו מאותו החפץ הקדום, המלא עז, המעוטר בגבורה ובכל אור קדשי קדשים, עדינות הטוב, החסדים הנאמנים עדי עד. עתה ידעתי כי הושיע ד' משיחו, יענהו משמי קדשו, בגבורות ישע ימינו. וכל יסוד צפית הישועה, הבאה מתוך פלפול החכמה המנוחלת, חכמת הרזים, שאורו של משיח גנוז בה, ורוחו של אליהו המבשר והמקנא, ציר השלום, וההתעוררות הודאית, נוחה בה, היא היא יוצרת את הערכים של</p>

	<p>החיל, של רכישת הכחות וריכוזם למטרת האושר העולמי הכללי, שכל אושר של כל נקודה מציאותית בה תלוי. זאת היא הופעת הכח היוצר את הויית הגאולה, בכל מדרגותיה, והבינה הפנימית בסדרי מהלכיה הכמוסים, מתחתית העומק, מההתרחקות המוחלטה של כל הסעיפים המנגדים לה, שהם באמת עוזריה, עד הקירוב המתאם של כל הכונניות, המורגשים בכל ארחות הסקירות, שהם קרובים לה ותומכים את חילה. אשת חיל עטרת בעלה, ורחוק מפנינים מכרה, בטח בה לב בעלה ושלל לא יחסר. ילכו מחיל אל חיל, יראה אל אלהים בציון.</p>		
720	<p>מוסר הקודש מה (אורה"ק ג עמ' עב) 3 א' יצוה צ' א' ת</p> <p>צריך לצפות תמיד לישועת הכלל היותר גדולה, שהיא עליית העולמות, והנשמות כולן התלויות בהם, מעמקי הרע והתהוה, על ידי עליית האדם מתהומותיו אל מרומיו, עד שיבא להיות דומה לקונו, שיהיה בורא עולמות במאמרו ורצונו. ומה שגם עכשיו נאמר בצדיקים ותגור אמר ויקם לך, זהו רק התנוצצות קטנה מאור העתיד, שיתפשט בכל מילויי הנשמות כולן. ואי אפשר לשער גדול השמחה הפאר והעושר שיש בזה, שכל הצדיקים כוספין ומתאוין לאור גדול זה, ושמחים בו תמיד, כי כל מעשה ד' לעולם הוא קיים, ועדי עד למעלה מכל גבול וכל זמן הוא נצב ועומד, וישמחו בך יודעי שמך, כי לא עזבת דרשיך ד'. ואף על פי שאין כח בשום נשמה בזמן הזה להכיל בתוכה את האור הגדול הזה, מכל מקום על ידי החשק הגדול, וההשערה העליונה בגיאות ד', בסוד נודע בשערים בעלה, ממשיכין הצדיקים על עצמם ועל העולם כולו הרבה קיים, כדמות שערות, מלאות שפע אור וחיים, מהאור הגדול הזה, של זקנת העולמות כולם, שימלאו באורם וזיום, בדעתם וחפץ טובם, באור פני מלך חיים, אשרי כל חוכי לו.</p>		
721	<p>מוסר הקודש מט (אורה"ק ג עמ' עג-עד) 3 א' יצוה צ' א' ת</p> <p>אנו משערים כללות הרצון והצמיחה, שפרטי המשכות הרצוניות נמשכים ממנו. הפרטים, כיון שהם מתבארים, צריכים הם לינק מתהום יותר עמוק מההקפה של כללות הרצון, והוא הדין בשכל, כלליותו, והמשכות השכליות הפרטיות. בין המשכה להמשכה, של כל פרט, אנו מכירים איזה הפסק ממולא בשכל וברצון הכללי. אלה הם תיקוני הקודש מההופעות העליונות, שבדרכי הסוד אנו מדמים את השכל והמשכותיו, הגלגלתא ושערותיה, והרצון להחלק התחתון של הראש, והמשכותיו הפרטיות הן הן תיקוני דיקנא. ובביכור העולם להגלות האידיאל הרצוני האלהי העליון בכל הדור, בהמשכות פרטיו כולם, מראש עד סוף, דא היא עידנא דבעי קוב"ה לאוקרא לדיקניה, אשרי המחכה ויגיע. מובן הדבר, שמפני הורמונות וההבדלה שאין קץ לה שבמושגים האלהיים הללו מכל מה שכל נוצר ונברא יוכל לדמות ולשער, אין השמות הללו של רצון ושכל כוללים ומספיקים לבאר גם שמץ מהאור הגדול הזה. והננו מוכנים בכל עת רצון של הארת הנשמה להוסיף תוארים רבים, המשלימים את הגדרים להבנתנו להוסיף עליה אורה והשלמה בעומק האמונה. חדשים לבקרים רבה אמונתך. ונאמר, שההבדל הוא בין המחשבה המגמתית העליונה, ובין ההופעות היוצאות לסגל את המציאות ולשכללה, ובין תולדותיה של המחשבה המתבודדת, הפונות למעלה, דוגמת שערות הראש, שרק בהתרבותן להרחף החוצה יפנו למטה, כלומר ברוב האורה המגמתית המתגלה, ההויה מצטיירת בצורותיה השונות, ושפעי חיים עשירים ומרובים הולכים ונמשכים, כעין שערות המתארכות מרום הראש, וההופעות, המסגלות ההויה, הולכות ישר למטה בטבען, שערות הזקן.</p>		
722	<p>מוסר הקודש נ (אורה"ק ג עמ' עד) 3 א' יצוה צ' א' ת</p> <p>כל הרצונות של כל הברואים, וביחוד של האדם, ובטפוסו היסודי של ישראל, הם גרעינים שיש בהם כח הצמיחה, וכשמעלים אותם על ידי תפלה, זורעים אותם ממש בשדה אשר ברכו ד', ומצמיחים על ידי זה ישיעות. וכפי טוהר התפלה, וכפי ההכשר של כל הענינים המתלויים לסגולותיה, כך היא ברכתה של צמיחת חיים זאת. ויש אשר אור צמיחתם מאיר מחיי עולם הבא, ששם נגש חורש בקוצר, והלוך ילך ובכה נשא משך הזרע, בא יבא ברנה נשא אלומותיו. כמו שהיה אצל איוב, הבקר היו חרשות, והאתנות רועות על ידיהם. עוד הם מדברים ואני אשמע.</p>		
<p>החיל, של רכישת הכחות וריכוזם למטרת האושר העולמי הכללי, שכל אושר של כל נקודה מציאותית בה תלוי. זאת היא הופעת הכח היוצר את הויית הגאולה בכל מדרגותיה, והבינה הפנימית בסדרי מהלכיה הכמוסים, מתחתית העומק, מההתרחקות המוחלטה של כל הסעיפים המנגדים לה, שהם באמת עוזריה, עד הקירוב המתאם של כל הכונניות, המורגשים בכל ארחות הסקירות, שהם קרובים לה ותומכים את חילה. אשת חיל עטרת בעלה, ורחוק מפנינים מכרה, בטח בה לב בעלה ושלל לא יחסר. ילכו מחיל אל חיל, יראה אל אלהים בציון.</p>	<p>שמונה קבצים א תקסה</p> <p>צריך לצפות תמיד לישועת הכלל היותר גדולה, שהיא עליית העולמות, והנשמות כולן התלויות בהם, מעמקי הרע והתהוה, על ידי עליית האדם מתהומותיו אל מרומיו, עד שיבא להיות דומה לקונו, שיהיה בורא עולמות במאמרו ורצונו. ומה שגם עכשיו נאמר בצדיקים ותגור אמר ויקם לך, זהו רק התנוצצות קטנה מאור העתיד, שיתפשט בכל מילויי הנשמות כולן. ואי אפשר לשער גדול השמחה הפאר והעושר, שיש בזה, שכל הצדיקים כוספין ומתאוין לאור גדול זה, ושמחים בו תמיד, כי כל מעשה ד' לעולם הוא קיים, ועדי עד למעלה מכל גבול וכל זמן הוא נצב ועומד. וישמחו בך יודעי שמך, כי לא עזבת דרשיך ד'. ואף על פי שאין כח בשום נשמה בזמן הזה להכיל בתוכה את האור הגדול הזה, מכל מקום על ידי החשק הגדול, וההשערה העליונה בגיאות ד', בסוד נודע בשערים בעלה, ממשיכין הצדיקים על עצמם ועל העולם כולו הרבה קיים, כדמות שערות, מלאות שפע אור וחיים, מהאור הגדול הזה של זקנת העולמות כולם, שימלאו באורם וזיום, בדעתם וחפץ טובם, באור פני מלך חיים, אשרי כל חוכי לו.</p>	<p>שמונה קבצים א תשצד</p> <p>אנו משערים כללות הרצון והצמיחה, שפרטי המשכות הרצוניות נמשכים ממנו. הפרטים, כיון שהם מתבארים, צריכים הם לינק מתהום יותר עמוק מההקפה של כללות הרצון, והוא הדין בשכל, כלליותו, והמשכות השכליות הפרטיות. בין המשכה להמשכה, של כל פרט, אנו מכירים איזה הפסק ממולא בשכל וברצון הכללי. אלה הם תיקוני הקודש מההופעות העליונות, שבדרכי הסוד אנו מדמים את השכל והמשכותיו, הגלגלתא ושערותיה, והרצון להחלק התחתון של הראש, והמשכותיו הפרטיות הן הן תיקוני דיקנא. ובביכור העולם להגלות האידיאל הרצוני האלהי העליון בכל הדור, בהמשכות פרטיו כולם מראש עד סוף, דא היא עידנא דבעי קוב"ה לאוקרא לדיקניה, אשרי המחכה ויגיע. מובן הדבר, שמפני הורמונות וההבדלה שאין קץ לה שבמושגים האלהיים הללו מכל מה שכל נוצר ונברא יוכל לדמות ולשער, אין השמות הללו של רצון ושכל כוללים ומספיקים לבאר גם שמץ מהאור הגדול הזה, והננו מוכנים בכל עת רצון של הארת הנשמה להוסיף תוארים רבים, המשלימים את הגדרים להבנתנו, להוסיף עליה אורה והשלמה בעומק האמונה, חדשים לבקרים רבה אמונתך. ונאמר, שההבדל הוא בין המחשבה המגמתית העליונה, ובין ההופעות היוצאות לסגל את המציאות ולשכללה, ובין תולדותיה של המחשבה המתבודדת, הפונות למעלה, דוגמת שערות הראש, שרק בהתרבותן להרחף החוצה יפנו למטה, כלומר ברוב האורה המגמתית המתגלה, ההויה מצטיירת בצורותיה השונות, ושפעי חיים עשירים ומרובים הולכים ונמשכים, כעין שערות המתארכות מרום הראש, וההופעות, המסגלות ההויה, הולכות ישר למטה בטבען, שערות הזקן.</p>	<p>שמונה קבצים ו צד</p> <p>כל הרצונות של כל הברואים, וביחוד של האדם, ובטפוסו היסודי של ישראל, הם גרעינים שיש בהם כח הצמיחה, וכשמעלים אותם על ידי תפלה, זורעים אותם ממש בשדה אשר ברכו ד', ומצמיחים על ידי זה ישיעות. וכפי טוהר התפלה, וכפי ההכשר של כל הענינים המתלויים לסגולותיה, כך היא ברכתה של צמיחת חיים זאת. ויש אשר אור צמיחתם מאיר מחיי עולם הבא, ששם נגש חורש בקוצר, והלוך ילך ובכה נשא משך הזרע בא יבא ברנה נשא אלומותיו, כמו שהיה אצל איוב, הבקר היו חרשות, והאתנות רועות על ידיהם. עוד הם מדברים ואני אשמע.</p>

<p>שמונה קבצים ח כח</p> <p>הרצון יסוד החיים הוא, הוא מוכרח להיות פועם בחיים. המוסר, התורה, כל אור קדוש ועליון, צריך הוא לפעול עליו להישירו, אבל לא לטשטש את כחו. החלשת כח הרצון על ידי מעמסות מטרידות, אפילו כשהיו נובעות ממקום עליון וקדוש לפי דעת האדם, היא מרדלת את הצורה העליונה של הוד האדם. אור הקדוש, בעז הרצון וחופשו, בהודו הרענן הוא מתגלה, ולא אותי קראת יעקב כי יגעת בי ישראל. והמעטת הטרחים היא אחת ממגמות התורה האלהית, הנותנת שביל חיים ומהלך ישר לכל כח הרצון ממבועו האמיץ, ממקור החיים.</p>	<p>723 מוסר הקודש נא (אורה"ק ג עמ' עה) הישרת הרצון 1581</p> <p>הרצון יסוד החיים הוא, הוא מוכרח להיות פועם בחיים. המוסר, התורה, כל אור קדוש ועליון צריך הוא לפעול עליו להישירו, אבל לא לטשטש את כחו. החלשת כח הרצון על ידי מעמסות מטרידות, אפילו כשהיו נובעות ממקום עליון וקדוש לפי דעת האדם, היא מרדלת את הצורה העליונה של הוד האדם. אור הקדוש בעז הרצון וחופשו, בהודו הרענן הוא מתגלה, ולא אותי קראת יעקב כי יגעת בי ישראל. והמעטת הטרחים היא אחת ממגמות התורה האלהית, הנותנת שביל חיים ומהלך ישר לכל כח הרצון ממבועו האמיץ, ממקור החיים.</p>
<p>שמונה קבצים א קצא</p> <p>הרצון הוא מקור החיים. רצון האדם הוא באמת יסוד שכלולו והיותו. אמנם הרצון הזה צריך הוא פתוח ועישוי יותר מכל הכחות כולם. בילדות האנושיות, הרצון הטבעי של האדם צריך חינוך של נגיעה, של שבירה, ושל היפוך. כל זמן שהאדם הולך ומשתכלל, כך רצונו העצמי הולך ונהפך לטובה, ושבירתו של הרצון מאבדת טובה רבה. הרבר קשה מאד בדמדומי חמה, בין פרק לפרק שבתקופה חשובה של רוח האדם, שאז מעבר מזה מונח הרבה פראות ברצון, ששבירתו היא עליה ופתוח, ולעומת זה מונח ברצון כח אור וטוב, ששכלול העולם תלוי בהשאתו על פי תכונתו. והבינה הישרה מוכרחת היא לפתור בזהירות את שאלת התחומין, באופן שישר האדם מלא אומץ מצד הטוב שברצון שכבר נשתכלל, מצד אותם חלקי הנשמה שכבר נגאלו ויצאו מתהומות הגיהנם וממעמקי הקליפות, ומלא גם כן דכאות רוח ותכונה של לב נשבר ונדכא, לעומת אותם חלקי הרצון שעדיין חית האדם הרעה שרויה בהם, שהם צריכים זיכוך על ידי דכרוך ושבירה.</p>	<p>724 מוסר הקודש א נב (אורה"ק ג עמ' עו) הישרת הרצון 1582</p> <p>הרצון הוא מקור החיים. רצון האדם הוא באמת יסוד שכלולו והיותו. אמנם הרצון הזה צריך הוא פתוח ועישוי יותר מכל הכחות כולם. בילדות האנושיות, הרצון הטבעי של האדם צריך חינוך של נגיעה, של שבירה, ושל היפוך. כל זמן שהאדם הולך ומשתכלל, כך רצונו העצמי הולך ונהפך לטובה, ושבירתו של הרצון מאבדת טובה רבה. הרבר קשה מאד בדמדומי חמה, בין פרק לפרק, שבתקופה חשובה של רוח האדם, שאז מעבר מזה מונח הרבה פראות ברצון, ששבירתו היא עליה ופתוח, ולעומת זה מונח ברצון כח אור וטוב, ששכלול העולם תלוי בהשאתו על פי תכונתו. והבינה הישרה מוכרחת היא לפתור בזהירות את שאלת התחומין, באופן שישר האדם מלא אומץ מצד הטוב שברצון שכבר נשתכלל, מצד אותם חלקי הנשמה שכבר נגאלו ויצאו מתהומות הגיהנם וממעמקי הקליפות, ומלא גם כן דכאות רוח ותכונה של לב נשבר ונדכא, לעומת אותם חלקי הרצון, שעדיין חית האדם הרעה שרויה בהם, שהם צריכים זיכוך על ידי דכרוך ושבירה.</p>
<p>שמונה קבצים ג קמג</p> <p>כשמרגיש האדם שרצונו הוא רפוי, צריך הוא להתאמץ לחזקו בכל מיני אימוץ, כדי שיוכל להוציא אל הפועל כל דבר טוב שחק טבעו מתאים לו. וטוב יותר לעסוק באימוץ כח הרצון, מלעסוק בפרטים של הטבות מוסריות. כמובן, בעת שעוסקים באימוץ הרצון, צריכים גם כן שלא לשכח מלעסוק בטהרתו ועידונו, ובהעלאת מדרגתו של הרצון אל הקדושה. אבל העסק היסודי אצל החלקיים בחלישות הרצון צריך להיות העסק בהגברת עצמיותו של הרצון, על ידי עצות שונות, טבעיות, מוסריות, שכליות, תורניות, ולא יירף משום עצה שתוכל להועיל למטרתה העליונה של אימוץ כח הרצון בכללו.</p>	<p>725 מוסר הקודש נג (אורה"ק ג עמ' עז) הישרת הרצון 1583</p> <p>כשמרגיש האדם שרצונו הוא רפוי, צריך הוא להתאמץ לחזקו בכל מיני אימוץ, כדי שיוכל להוציא אל הפועל כל דבר טוב, שחק טבעו מתאים לו. וטוב יותר לעסוק באימוץ כח הרצון, מלעסוק בפרטים של הטבות מוסריות. כמובן, בעת שעוסקים באימוץ הרצון, צריכים גם כן שלא לשכח מלעסוק בטהרתו ועידונו, ובהעלאת מדרגתו של הרצון אל הקדושה. אבל העסק היסודי אצל החלקיים בחלישות הרצון צריך להיות העסק בהגברת עצמיותו של הרצון על ידי עצות שונות טבעיות, מוסריות, שכליות, תורניות, ולא יירף משום עצה שתוכל להועיל למטרתה העליונה של אימוץ כח הרצון בכללו.</p>
<p>שמונה קבצים א תשטו, תכו</p> <p>ביסום העולם בכלל, וביסומה של כנסת ישראל בפרט, הוא גורם, שבא הזמן של חזיון הרצון בעולם, ועמו התור של חזיון הגוף למטרות נעלות, והוא שקול כנגד סדרי תעניות וסיגופים בדורות הראשונים. ואף על פי שעדיין לא יצא מן הכח אל הפועל הביסום הגמור, מכל מקום הרבר הולך ואור. ועל ידי התאחדות גמורה של כל פלוגות האומה בישראל, וחיבור כל המחשבות והרגשות העליונות והנמוכות בהם ובעולם, והופעת אור סתרי תורה ברכים בלבושים מתוקנים, יוכן העולם לאורו העליון של הביסום הגמור של אור הרצון הטוב בתועפות עוזה, עד כדי השליטה העליונה של ותגור אמר ויקם לך.</p> <p>לפעמים הרצון חלוש מפני חולשת הגוף, והצד הרוחני אינו מוכשר להתבסס יפה מפני חוסר אחיזה חמרית מבונה. והעזיבה החמרית מוסיפה מכאוב בזה, במקום שהבראת הגוף בסדר היא מעלה את האור הרוחני ומחזקתו. וכלל זה נוהג גם בעם כולו, ובישראל הוא מתגלה ביחוד בעיקבא דמשיחא, בתור תביעה שמכל מקום מגמתה הפנימית היא עליו הנשמה והארתה המבהקת.</p>	<p>726 מוסר הקודש נד (אורה"ק ג עמ' עח-עט) תור חלוק הרצון והפול</p> <p>ביסום העולם בכלל, וביסומה של כנסת ישראל בפרט, הוא גורם, שבא הזמן של חזיון הרצון בעולם, ועמו התור של חזיון הגוף למטרות נעלות, והוא שקול כנגד סדרי תעניות וסיגופים בדורות הראשונים. ואף על פי שעדיין לא יצא מן הכח אל הפועל הביסום הגמור, מכל מקום הרבר הולך ואור. ועל ידי התאחדות גמורה של כל פלוגות האומה בישראל, וחיבור כל המחשבות והרגשות העליונות והנמוכות בהם ובעולם, והופעת אור סתרי תורה ברכים בלבושים מתוקנים, יוכן העולם לאורו העליון של הביסום הגמור של אור הרצון הטוב בתועפות עוזה, עד כדי השליטה העליונה של ותגור אמר ויקם לך.</p> <p>לפעמים הרצון חלוש מפני חולשת הגוף, והצד הרוחני אינו מוכשר להתבסס יפה מפני חוסר אחיזה חמרית מבונה, והעזיבה החמרית מוסיפה מכאוב בזה, במקום שהבראת הגוף בסדר היא מעלה את האור הרוחני ומחזקתו. וכלל זה נוהג גם בעם כולו, ובישראל הוא מתגלה ביחוד בעיקבא דמשיחא, בתור תביעה של חזיון חומרי, שמכל מקום מגמתה הפנימית היא עליו הנשמה, והארתה המבהקת.</p>
<p>שמונה קבצים ב קו, שו</p> <p>עוד יתגלה בעולם גודל ערך הכח של רצון האדם, ומדרגתו במציאות כמה היא מכרעת, על ידי רזי תורה. וגילוי זה יהיה הכתר</p>	<p>727 מוסר הקודש נה (אורה"ק ג עמ' פ) התאלות הרצון 1584</p> <p>עוד יתגלה בעולם גודל ערך הכח של רצון האדם, ומדרגתו במציאות כמה היא מכרעת, על ידי רזי תורה. וגילוי זה יהיה הכתר</p>

	<p>של כל המדע כולו, ויבוקש מכל העולם בישראל. מכירים לנו את הגדול שיש בגרעין של הרצון. רצון האדם, כשמתמלא באש הגבורה, בשלהבת הקנאה, בלהט היופי, באור הקדושה, ביפעת החיים, ובכל המילוי של אוצרות אלו, כמה נשא ונשגב הוא, כמה ישות מצויה בו, כמה תהומות, ענג ועדן של טוהר ועז ספונים בקרבו. ובצנור של האורה האלהית הגבורה והטהורה, המשתפכת תמיד בנשמתו, הלא הכל זורם, גדולתה של היות הרצון לפי הברכה של הקדוש היא.</p>			
728	<p>מוסר הקודש נו (אורה"ק ג עמ' פא-פב) תקואת ה'13 נפלו העולמות, בנפילת הרצון, האדם נפל בתהום החטא, נתקטן רצונו ונזדהם, הכל נחשך, הכל נתקטן, אומלל וקדר. הוי, מה הומה הלב לתקן את החטא הגדול, להחזיר העטרה ליושנה, להאיר את העולמות כולם מתוך מחשכיהם. ולתעודה אין קצית זו קרואים אנו, מסלותיה אנו סוללים, הולכים אנו בדרכי החיים, בעצות מלכו של עולם, להופיע אור על הכל, אור אלהי אמת, אור בלא מחשך. ד' בדר ינחנו ואין עמו אל נכר. והרצון הנעכר אל אורו יושב, כשיבוטא בחזקה ברצון עם עמו, הגוי הגדול אשר לו אלהים קרובים אליו, ירומם בעוזו, יבטא את רצונו באין מעצור, יסגל לו את עצמיותו, יאגור אל תוכו את כל נשמת האדם, כלביא יקום וכארי יתנשא, ישב רוחו, יגלה את הרצון העזי והקדוש, את רצון אלהים בחיים, בעולם ובעולמות כולם, יבער את הרשעה, את השקר, את הזוהמא, את הפחדים, את המות עצמו מהעולם. יחדש את זיו המאורות, ישיב את אור השמים, אשר לבשו שקים וקדרו, לאיתנם. ועז אלהים זה הנה הוא עומד אחר כתלנו, קול דודי הנה זה בא, מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות.</p>			
729	<p>מוסר הקודש נו (אורה"ק ג עמ' פה-פו) השאיפה ה'13 השאיפה, במובן האצילות שלה, היא מזיגה של השכל והרצון, כשהם מתאחדים ביחד לצד הטוב האידיאלי. וכל זמן שהשכל והרצון הנם יסודות מופרדים זה מזה, אף שיהיו מתחברים לפעמים התחברות שכונית, עדיין לא תצא השאיפה האצילית לפועל, כי אם יהיה לפעמים איוה רצון טוב, מואר בהכרה טובה ומבוררת. אבל מדת הקדושה העליונה, שהיא השאיפה האצילית, באה אחרי שהשכל מתמזג עם הרצון, עד שאין להם כלל אותו הטבע ואותה התכונה שיש לכל יסוד מהם בפני עצמו, אלא אור של איוה מה חדש יוצא ממיזוגם בצביון של דעת המלא תפארת, המופיע נשמות יסודיות לבנין עולמים עדי עד. העבודה העליונה של האישיות הפרטית היא, להעלות את כחות הפרטית היא להעלות את כחות החיים הטבעיים, הרצוניים, שיהיו ממוזגים בטבע עם המחשבתיים השכליים. ומיזוג זה אינו נעשה בהדר השלמתו כי אם לפי אותה המדה שהעריגה האלהית, על פי תנאיה ותפקידיה, ממלאה את הרצון שלא יתערבו בפעולות החיים, והוך, והאוכל המבורר, של הרצון מתקשר עם השכל הצלול, העולה ומתקשר עם הדר הקודש, הפורח על שדמות הקדושה והברכה העליונה, ביחודא שלים.</p>			
730	<p>מוסר הקודש נח (אורה"ק ג עמ' פז) היפוצה ה'13 והיכילת הידיעה הברורה מחוללת את הרצון, כשהיא עומדת על הבסיס הטוב. חמדת הטוב כל שהיא מתבררת יותר כך היא מתחזקת, כל מה שמתברר יותר שהטוב הוא טוב באמת, כן הרצון מתגבר. גבורת הרצון מחוללת את היכולת. למדנו מזה, שהידיעה הרצון והיכולת הנם תמיד אחוזים יחד, ובמקום שנמצא מדע לאין גבול, שמה הרצון הוא בלתי גבולי, והיכולת בלי גבול, גם היא. אפשר לומר, שהרצון לעולם לא יוכר, כמו שההכרה לא תרצה. אבל אין זה מונע מלעלות במקום יותר עליון, שההכרה והרצון הנם מאוחדים שם. ואין שום צורך במילא לומר, שאין צורת החיים העצמותיים ערוכים מתוכן כזה, שסגולת ההכרה והרצון יחד הם בה דבר אחד, עשיר ומלא ערך. ויחס המוסר אל עצמות החיים יהיה רק שהמוסר הטוב מאחד את ההכרה והרצון גם בענפיו, כמו שהם מיוחדים בגזע השרשי שלהם.</p>			
731	<p>מוסר הקודש נט (אורה"ק ג עמ' פח-צ) הננין הפנימי מהכרה ורצון העולם הפנימי צריך הוא להבנות תמיד, ולהשתכלל בלא הרף, עוד יותר מהבנין התמידי של העולם החיצוני. ברוחו של אדם, כל מה שהוא מוצע על פי יסוד החפץ הפנימי לטובה, זהו בנין פנים, וכל מה שהחפץ הפנימי עומד מרחוק, או אינו משתתף בוה, הרי הוא</p>			
<p>של כל המדע כולו, ויבוקש מכל העולם בישראל. מכירים לנו את הגדול שיש בגרעין של הרצון. רצון האדם, כשמתמלא באש הגבורה, בשלהבת הקנאה, בלהט היופי, באור הקדושה, ביפעת החיים, ובכל המילוי של אוצרות אלו, כמה נשא ונשגב הוא, כמה ישות מצויה בו, כמה תהומות, ענג ועדן של טוהר ועז ספונים בקרבו. ובצנור של האורה האלהית, הגיבורה והטהורה, המשתפכת תמיד בנשמתו, הלא הכל זורם, גדולתה של היות הרצון, לפי הברכה של הקדוש היא.</p>	<p>שמונה קבצים ב שז-שח נפלו העולמות בנפילת הרצון, האדם נפל בתהום החטא, נתקטן רצונו ונזדהם, הכל נחשך, הכל נתקטן, אומלל וקדר. הוי, מה הומה הלב לתקן את החטא הגדול, להחזיר העטרה ליושנה, להאיר את העולמות כולם מתוך מחשכיהם. ולתעודה אין קצית זו קרואים אנו, מסלותיה אנו סוללים, הולכים אנו בדרכי החיים, בעצות מלכו של עולם, להופיע אור על הכל, אור אלהי אמת, אור בלא מחשך. ד' בדר ינחנו, ואין עמו אל נכר. והרצון הנעכר אל אורו יושב, כשיבוטא בחזקה ברצון עם עמו, הגוי הגדול אשר לו אלהים קרובים אליו, ירומם בעוזו, יבטא את רצונו באין מעצור, יסגל לו את עצמיותו, יאגור אל תוכו את כל נשמת האדם, כלביא יקום וכארי יתנשא, ישב רוחו, יגלה את הרצון העזי והקדוש, את רצון אלהים, בחיים, בעולם ובעולמות כולם. יבער את הרשעה, את השקר, את הזוהמא, את הפחדים, את החרפה, את המות עצמו, מהעולם. יחדש את זיו המאורות, ישיב את אור השמים, אשר לבשו שקים וקדרו, לאיתנם. ועז אלהים זה הנה הוא עומד אחר כתלנו, קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות.</p>	<p>שמונה קבצים ג מו, קלז השאיפה, במובן האצילות שלה, היא מזיגה של השכל והרצון, כשהם מתאחדים ביחד לצד הטוב האידיאלי. וכל זמן שהשכל והרצון הנם יסודות מופרדים זה מזה, אף שיהיו מתחברים לפעמים התחברות שכונית, עדיין לא תצא השאיפה האצילית אל הפועל, כי אם יהיה לפעמים איוה רצון טוב, מואר בהכרה טובה ומבוררת. אבל מדת הקדושה העליונה, שהיא השאיפה האצילית, באה אחרי שהשכל מתמזג עם הרצון, עד שאין להם כלל אותו הטבע ואותה התכונה שיש לכל יסוד מהם בפני עצמו, אלא אור של איוה מה חדש יוצא ממיזוגם, בצביון של דעת המלא תפארת, המופיע נשמות יסודיות לבנין עולמים עדי עד. העבודה העליונה של האישיות הפרטית היא, להעלות את כחות הפרטית הטבעיים הרצוניים, שיהיו ממוזגים בטבע עם המחשבתיים השכליים. ומיזוג זה אינו נעשה בהדר השלמתו כי אם לפי אותה המדה שהעריגה האלהית, על פי תנאיה ותפקידיה, ממלאה את הרצון שלא יתערבו בפעולות החיים, והוך והאוכל המבורר של הרצון מתקשר עם השכל הצלול, העולה ומתקשר עם הדר הקודש, הפורח על שדמות הקדושה והברכה העליונה, ביחודא שלים.</p>	<p>שמונה קבצים א קכו, תתפד הידיעה הברורה מחוללת את הרצון, כשהיא עומדת על הבסיס הטוב. חמדת הטוב, כל שהיא מתבררת יותר, כך היא מתחזקת. כל מה שמתברר יותר שהטוב הוא טוב באמת, כן הרצון מתגבר. גבורת הרצון מחוללת את היכולת. למדנו מזה, שהידיעה הרצון והיכולת הנם תמיד אחוזים יחד, ובמקום שנמצא מדע לאין גבול, שמה הרצון הוא בלתי גבולי, והיכולת בלי גבול, גם היא. אפשר לומר, שהרצון לעולם לא יוכר, כמו שההכרה לא תרצה. אבל אין זה מונע מלעלות במקום יותר עליון, שההכרה והרצון הנם מאוחדים שם. ואין שום צורך במילא לומר, שאין צורת החיים העצמותיים ערוכים מתוכן כזה, שסגולת ההכרה והרצון יחד הם בה דבר אחד, עשיר ומלא ערך. ויחס המוסר אל עצמות החיים יהיה רק, שהמוסר הטוב מאחד את ההכרה והרצון גם בענפיו, כמו שהם מיוחדים בגזע השרשי שלהם.</p>	<p>שמונה קבצים א קלא העולם הפנימי צריך הוא להבנות תמיד, ולהשתכלל בלא הרף, עוד יותר מהבנין התמידי של העולם החיצוני. ברוחו של אדם, כל מה שהוא מוצע על פי יסוד החפץ הפנימי לטובה, זהו בנין פנים, וכל מה שהחפץ הפנימי עומד מרחוק, או אינו משתתף בוה, הרי הוא</p>

<p>בנין חוץ. אפילו ההכרה המדעית איננה נחשבת לבנין פנים כי אם כשהיא משתכללת כל כך עד לכדי הטבעת הרצון היותר עמוק על פיה. אבל כל זמן שתהיה רק מציירת והוגה, וחפץ הלב בחייו אינו נוטל חלק במעמק החיים הציוריים הללו, הרי זה רק בנין חיצוני, שאין ההשלמה היחידית והציבורית נבנית בהם בנין עדי עד. התורה והיראה, החכמה והתפלה, ההכרה והעבודה, כשהם באים תמיד יחד, הנם משפרים את העולם בין מצדו הפנימי בין מצדו החיצוני. כשמשקל אחד חסר, חסר לעומתו בסדר הבנין לפי החסרון, פנימי או מחסור חיצוני. ההכרות צריכות להיות נמסרות תמיד לפי אותה המדה שיזעזעו את הנטיות של הרצון מהדומה שלהן, ויעוררן לטובה. אז בונות ההכרות, יחד עם השכלול החיצון שהן משכללות את רוח האדם, גם את העולם הפנימי שלו. זהו עיקר היסוד המונח בסדרי ההסברות המתגלות לפני ההכרה האנושית בדברים שהם כבשונו של עולם, בין שהן באות בדרך הירישה החיפושית, בין שהן באות על ידי הופעת הרוח בגילוי המדע הפנימי, בין שהן באות בתכונת נבואה והתגלות אלהים, תמיד טבע הרוח הוא לבוא מעולף בצורות מגוונות בגוונים, שהם מלוים את העצמיות שבהכרה, והגוונים הם תמיד נותנים על ההכרה איזה עצמיות משלהם. והמדע טורח תמיד איך להכיר את ההכרה ביסוד הפנימי שלה, והוא הולך ונתקל בדרכו כמה פעמים, עד שהוא מגיע בהמשך דורות ותקופות לידי איזה קירוב אל המקוריות שתחת הגוונים. ולמה לנו כל אלה, למה לא הובעו ולא הוכרו ההכרות התוכיות בעצמותן. אבל כשאנו באים לסכם את נקודות הבנין הפנימי, שהוא היסוד היותר עקרי בהשכלול העולמי, אז נמצא שההכרות רק אז תפעלנה על החפץ לפי המגמה הטובה שבהן, דוקא כשהן באות בתחילתן מגוונות, והגוונים הם מולידים נטיות של חפץ לטובה בדוגמא שלמה, לפי התכונה של התמצית הטוב של המבוקש שבהכרות. וכל מה שתתחולל יותר דעתו של אדם הפרטי והכללי, כך מתקרב הוא יותר לפנימיות ההכרות. אבל עם זה, כיון שהולידו הגוונים את התנועה של התמצית הפנימית שבהכרה, שהוא נטית החפץ הטוב, שהוא המוסר שבהכרה, הולכת זו ומתרבה דוקא עם ההסרה של הגוונים החיצוניים, והעמידה על המקוריות הטהורה שבעצמות ההכרה. אבל אם היו ההכרות באות ערומות, חשופות בתוכיותן כמו שהן, אז לא היה כל מקום להתעוררות החיים הנפשיים הפנימיים, וההכרות היו משתקפות בציווי הנפש, כמו שמשתקפות ההכרות החיצוניות של החושים באיזה אדם הנכנס לעולם שהוא כולו זר לו, שאמנם מתרשמות הן על רשת העצבים של חוש הראות, מתוות הן את התוים שלהם בלוח החיים, אבל אינם מעמיקים בו את הויתם, אינם משתרשים בנשמה לשאת ענף ופרי, ולהתהפך לעצם מעצמו הפנימיים של האדם, לגדל את איכותו. ואוי אוי היה לעולם כולו, אם תכונת הדעת, שהיא זיו החיים, היתה עומדת בצורה כזאת, והיתה מתמדת בלא הפסק ולא תיקון כלל הקובלנא המרה של "אכתוב לו רובי תורתי כמו זר נחשבו", תחת שעל ידי הגוונים באה התוחלת של כי תבוא חכמה בלבך ודעת לנפשך ינעם, כי מצאי מצא חיים ויפק רצון מד".</p>	<p>בנין חוץ. אפילו ההכרה המדעית איננה נחשבת לבנין פנים כי אם כשהיא משתכללת כל כך עד לכדי הטבעת הרצון היותר עמוק על פיה. אבל כל זמן שתהיה רק מציירת והוגה, וחפץ הלב בחייו אינו נוטל חלק במעמק החיים הציוריים הללו, הרי זה רק בנין חיצוני, שאין ההשלמה היחידית והציבורית נבנית בהם בנין עדי עד. התורה והיראה, החכמה והתפלה, ההכרה והעבודה, כשהם באים תמיד יחד, הנם משפרים את העולם בין מצדו הפנימי בין מצדו החיצוני. כשמשקל אחד חסר, חסר לעומתו בסדר הבנין לפי החסרון, מחסור פנימי או מחסור חיצוני. ההכרות צריכות להיות נמסרות תמיד לפי אותה המדה שיזעזעו את הנטיות של הרצון מהדומה שלהן ויעוררן לטובה. אז בונות ההכרות, יחד עם השכלול החיצון שהן משכללות את רוח האדם, גם את העולם הפנימי שלו. זהו עיקר היסוד המונח בסדרי ההסברות, המתגלות לפני ההכרה האנושית בדברים שהם כבשונו של עולם, בין שהן באות בדרך הירישה החיפושית, בין שהן באות על ידי הופעת הרוח בגילוי המדע הפנימי, בין שהן באות בתכונת נבואה והתגלות אלהים, תמיד טבע הרוח הוא לבוא מעולף בצורות מגוונות בגוונים, שהם מלוים את העצמיות שבהכרה, והגוונים הם תמיד נותנים על ההכרה איזה עצמיות משלהם. והמדע טורח תמיד איך להכיר את ההכרה ביסוד הפנימי שלה, והוא הולך ונתקל בדרכו כמה פעמים עד שהוא מגיע בהמשך דורות ותקופות לידי איזה קירוב אל המקוריות שתחת הגוונים. ולמה לנו כל אלה, למה לא הובעו ולא הוכרו ההכרות התוכיות בעצמותן. אבל כשאנו באים לסכם את נקודות הבנין הפנימי, שהוא היסוד היותר עקרי בהשכלול העולמי, אז נמצא שההכרות רק אז תפעלנה על החפץ לפי המגמה הטובה שבהן, דוקא כשהן באות בתחילתן מגוונות, והגוונים הם מולידים נטיות של חפץ לטובה, בדוגמא שלמה, לפי התכונה של התמצית הטוב של המבוקש שבהכרות. וכל מה שתתחולל יותר דעתו של אדם הפרטי והכללי, כך מתקרב הוא יותר לפנימיות ההכרות. אבל עם זה כיון שהולידו הגוונים את התנועה של התמצית הפנימית שבהכרה, שהוא נטית החפץ הטוב, שהוא המוסר שבהכרה, הולכת הולדה זו ומתרבה, דוקא עם ההסרה של הגוונים החיצוניים והעמידה על המקוריות הטהורה שבעצמות ההכרה. אבל אם היו ההכרות באות ערומות, חשופות בתוכיותן כמו שהן, אז לא היה כל מקום להתעוררות החיים הנפשיים הפנימיים, וההכרות היו משתקפות בציווי הנפש, כמו שמשתקפות ההכרות החיצוניות של החושים באיזה אדם הנכנס לעולם שהוא כולו זר לו, שאמנם מתרשמות הן על רשת העצבים של חוש הראות, מתוות הן את התוים שלהם בלוח החיים, אבל אינם מעמיקים בו את הויתם, אינם משתרשים בנשמה לשאת ענף ופרי, ולהתהפך לעצם מעצמו הפנימיים של האדם, לגדל את איכותו. ואוי אוי היה לעולם כולו, אם תכונת הדעת, שהיא זיו החיים, היתה עומדת בצורה כזאת, והיתה מתמדת בלא הפסק ולא תיקון כלל הקובלנא המרה של אכתוב לו רבי תורתי כמו זר נחשבו, תחת שעל ידי הגוונים באה התוחלת של כי תבוא חכמה בלבך ודעת לנפשך ינעם, כי מצאי מצא חיים ויפק רצון מד".</p>
<p>שמונה קבצים א תכה, קצד</p> <p>הדעת צריכה להתרחב ולהתעמק. עומק הדעת הוא מכוון עם הרצון. כשהדעה מתעמקת נוטלת היא עמה את הרצון בכל מקום שהיא מתפשטת. מעלת הרצון מוכרחת היא להיות בשלמותה, שיהיה למעלת ההכרה. ואם האדם אוהב את הטוב ואת האמת באמת, לפי אותה המדה של האהבה, כן עבודתו בהכרת הטוב והאמת עומדת לו. ואם הרצון מתפגם, מוכרחת ההכרה להיות נחלשת. אמנם זאת היא סגולת החכמה, שהיא מעלה את הרצון, ומתקנת את פגמיו. על כן אף על גב שהאדם צריך להשתדל להשלמת הרצון שלו, מכל מקום כשהוא יתור בחכמה, וכפי המדה של התגברות אור התורה שבנפשו, כן יתעלה גם כן רצונו.</p>	<p>732 מוסר הקודש ס (אורה"ק ג עמ' צא) מצאת ההכרה והרצון</p> <p>הדעת צריכה להתרחב ולהתעמק, עומק הדעת הוא מכוון עם הרצון, כשהדעה מתעמקת נוטלת היא עמה את הרצון בכל מקום שהיא מתפשטת. מעלת הרצון מוכרחת היא להיות בשלמותה, שיהיה למעלת ההכרה. ואם האדם אוהב את הטוב ואת האמת באמת, לפי אותה המדה של האהבה, כן עבודתו בהכרת הטוב והאמת עומדת לו. ואם הרצון מתפגם, מוכרחת ההכרה להיות נחלשת. אמנם זאת היא סגולת החכמה, שהיא מעלה את הרצון, ומתקנת את פגמיו. על כן אף על גב שהאדם צריך להשתדל להשלמת הרצון שלו, מכל מקום כשהוא רואה שרצונו נפגם, אל יניח ידו מדרישה תדירית, ויתור בחכמה, וכפי המדה של התגברות אור התורה שבנפשו, כן יתעלה גם כן רצונו.</p>
<p>שמונה קבצים א תקלו, שעח</p> <p>כשנתגלתה חכמה העליונה באדם, אין פגם אפשר להמצא ברצונו, ולא במעמקי טבע בשרו. וכד אתחזיא חכמה דנא, אין ערלה כלל, ואדם הראשון נברא מהול. הרצון נפגם אחרי ההסתרה של החכמה בהכירה, שאז מתגלה שרצון וחכמה הם שני ענינים, מה שהוא גילוי של טעות, שבאמת ענין ומהות אחד הם. וכשם שהחכמה העליונה בהירה באמתתה, כן היא צלולה בטובה מצד בחינת רצון</p>	<p>733 מוסר הקודש סא (אורה"ק ג עמ' צב) מלות הרצון והחכמה</p> <p>כשנתגלתה החכמה העליונה באדם אין פגם אפשר להמצא ברצונו, ולא במעמקי טבע בשרו. וכד אתחזיא חכמה דנא, אין ערלה כלל, ואדם הראשון נברא מהול. הרצון נפגם אחרי ההסתרה של החכמה בהכירה, שאז מתגלה שרצון וחכמה הם שני ענינים, מה שהוא גילוי של טעות, שבאמת ענין ומהות אחד הם. וכשם שהחכמה העליונה בהירה באמתתה, כן היא צלולה בטובה מצד בחינת רצון</p>

	<p>שבה. מונע הוא העון את גילוי החכמה, מפני שהוא פוגם את הרצון. ועיקר הופעת החכמה גנוזה היא במעמקי הרצון.</p>	<p>שבה. מונע הוא העון את גילוי החכמה, מפני שהוא פוגם את הרצון. ועיקר הופעת החכמה גנוזה היא במעמקי הרצון.</p>
734	<p>מוסר הקודש סב (אורה"ק ג עמ' צג-צד) <i>ink ההכרה הרצון והיכרות</i></p> <p>סימן טוב הוא לאדם ולאומה, כשחוש המוסרי שבהם הולך הוא ומתפתח, החוש המפותח יפה מכיר הוא בכל פגם מוסרי של עצמו, והוא נסלד ממנו. יש גם שההכרה המוסרית מקדמת היא את עצמה הרבה מהיכולת המוסרית החפשית, ואז הוספת דעת זו תוסיף מכאובים רבים, כי הוא רואה בעין פקוחה, איך הקרעים המוסריים שלו עצמו הם מענים את נשמתו, והוא הולך בעצמו קודר תחת הלחץ של רצון עצמו הנדכא, מתגרת יד <u>טבעה</u> של היכולת המוסרית, שלא נתפתח עדיין לזו המדרגה של ההכרה. אבל יסורים הללו יסורי אהבה הם, סוף סוף מביאים הם את האורה הגמורה. כיון שההכרה מתחלת לעשות את עבודתה המדעית, באה אחר כך גם כן היכולת ועושה את עבודתה הרצונית, כי סוף כל סוף הרצון, ובפנים ידועים גם היכולת, שעל עצמו, הוא הגמר הברור של ההכרה, נדנדוד הרצון וחולשת היכולת באה רק מסבתה של כחות ההכרה. עוזרת היא גם כן הסביבה כולה, החיצונה האוביקטיבית, להוציא אל הפועל את היכולת הגנוזה בכח ההכרה. כי התנועה לעילוי ההויה אינה סגורה בשום עצם מיוחד לבדו, הולכת היא תנועה זו ומתפשטת בכל ההיקף המתיחש לה. וכפי הגודל של ההכרה המוסרית, וכפי מדת הריחוק שהרצון והיכולת המוסריים רחוקים הם ממנה, כך מכוונים הם הדברים הדוחקים את הרוח ומביאים אותו לשכלולו, עד שהם מאחדים את היכולת הרצון עם ההכרה, במה שהם מערנים ומעלים את נטית הרוח המתיחש לאלה, אל אותו מרום הפסגה שההכרה הגיעה כבר לה. והם הם יסורי הצדיקים, המזככים את האדם ואת הגוי, ומכשירים אותו להיות צדיק, חסיד, ישר ונאמן.</p> <p>כיון שהאדם נגש אל ההכרות הרוחניות, נחלש כחו. התושיה מתגלה עליו בכל עזה, והיא מתשת כחו של אדם. פגמיו המוסריים כולם מתבלטים אצלו. צמאון נורא לשלמות עליונה בוער אז בקרבו, ואינו מוצא את נפשו בעלת יכולת להושיע את עצמה ממצרי שאול הרוחניים שהיא נתונה בהם. תשות כח זו מזקת את כהירות השכל, ומעממת את חריצות החקירה הבהירה, אשר כדי להוציא את התפקיד האנושי אל הפועל, להיות איש חי מכיר ובעל השכלה, צריך הוא, אחר שעבר עליו הנחשול של החלישות, להתאמץ בכל כח, ולהיות קשור בקשר רוחני אמיץ והסכמה חזקה לחיים ההכריים. ואז ישוב לו כח לטייל בפרדס הצפונות העליונות, ולשמרו מעבר מזה מכל נטיה גסה וחזיונות לב.</p>	<p>שמונה קבצים א קלט, קצה</p> <p>סימן טוב הוא לאדם ולאומה כשחוש המוסרי שבהם הולך הוא ומתפתח. החוש המפותח יפה מכיר הוא בכל פגם מוסרי של עצמו, והוא נסלד ממנו. יש גם שההכרה המוסרית מקדמת היא את עצמה הרבה מהיכולת המוסרית החפשית, ואז הוספת דעת זו תוסיף מכאובים רבים, כי הוא רואה בעין פקוחה איך הקרעים המוסריים שלו עצמו הם מענים את נשמתו, והוא הולך בעצמו קודר תחת הלחץ של רצון עצמו, הנדכא מתגרת יד <u>טבעו</u> של היכולת המוסרית, שלא נתפתח עדיין לזו המדרגה של ההכרה. אבל יסורים הללו יסורי אהבה הם, סוף סוף מביאים הם את האורה הגמורה. כיון שההכרה מתחלת לעשות את עבודתה המדעית, באה אחר כך גם כן היכולת ועושה את עבודתה הרצונית, כי סוף כל סוף הרצון, ובפנים ידועים גם היכולת, שעל עצמו, הוא הגמר הברור של ההכרה. נדנדוד הרצון וחולשת היכולת, באה רק מסבתה של כחות ההכרה. עוזרת היא גם כן הסביבה כולה החיצונה, האוביקטיבית, להוציא אל הפועל את היכולת הגנוזה בכח ההכרה, כי התנועה לעילוי ההויה אינה סגורה בשום עצם מיוחד לבדו, הולכת היא תנועה זו ומתפשטת בכל ההיקף המתיחש לה. וכפי הגודל של ההכרה המוסרית, וכפי מדת הריחוק שהרצון והיכולת המוסריים רחוקים הם ממנה, כך מכוונים הם הדברים הדוחקים את הרוח ומביאים אותו לשכלולו, עד שהם מאחדים את היכולת הרצון עם ההכרה, במה שהם מערנים ומעלים את נטית הרוח המתיחש לאלה, אל אותו מרום הפסגה שההכרה הגיעה כבר לה. והם הם יסורי הצדיקים, המזככים את האדם ואת הגוי, ומכשירים אותו להיות צדיק, חסיד, ישר ונאמן.</p> <p>כיון שהאדם נגש אל ההכרות הרוחניות, נחלש כחו. התושיה מתגלה עליו בכל עזה, והיא מתשת כחו של אדם. פגמיו המוסריים כולם מתבלטים אצלו. צמאון נורא לשלמות עליונה בוער אז בקרבו, ואינו מוצא את נפשו בעלת יכולת להושיע את עצמה ממצרי שאול הרוחניים שהיא נתונה בהם. תשות כח זו מזקת את כהירות השכל, ומעממת את חריצות החקירה הבהירה, אשר כדי להוציא את התפקיד האנושי אל הפועל, להיות איש חי, מכיר, ובעל השכלה, צריך הוא, אחר שעבר עליו הנחשול של החלישות, להתאמץ בכל כח, ולהיות קשור בקשר רוחני אמיץ והסכמה חזקה לחיים ההכריים. ואז ישוב לו כח לטייל בפרדס הצפונות העליונות, ולשמרו מעבר מזה מכל נטיה גסה וחזיונות לב.</p>
735	<p>מוסר הקודש סג (אורה"ק ג עמ' צה) <i>התאמת כל האצילות בקצה</i></p> <p>אצל הצדיקים הגדולים, שכבר קדשו את כל כחותיהם, יכולה היא המחשבה להיות נובעת מהרצון, וכל מה שהחכמה יותר מקושרת היא עם הרצון הפנימי שלהם, היא יותר מאוששת ובנויה על פי מעמק האמת היותר חסין, כי עיקר האמת מונח הוא בטבע הקדושה, המוטבעת עמוק בנפשם, המלאה אור קודש מהיסוד העליון מקור חיי אור העולמים, אור ד', חיי החיים. וגבורי הקודש, שגופם כבר נתעלה למרומי הקודש, האמת היותר אמיץ שלהם הוא המיוסד מהעומק של הטבע הגופני, שהוא מורה, שהאור החי של האמת הוא מותאם בכל המדרגות <u>כולן</u>. עבודת רוח תדירית היא להשוות את השכל והרצון במשקל אחד, לצד העילוי, ואת האחרונה עם ההרגשה הפנימית, ואת האחרונה עמם.</p>	<p>שמונה קבצים ח קטו, ל</p> <p>אצל הצדיקים הגדולים, שכבר קדשו את כל כחותיהם, יכולה היא המחשבה להיות נובעת מהרצון. וכל מה שהחכמה יותר מקושרת היא עם הרצון הפנימי שלהם, היא יותר מאוששת ובנויה על פי מעמק האמת היותר חסין, כי עיקר האמת מונח הוא בטבע הקדושה, המוטבעת עמוק בנפשם, המלאה אור קודש מהיסוד העליון, מקור חיי אור העולמים, אור ד', חיי החיים. וגבורי הקודש, שגופם כבר נתעלה למרומי הקודש, האמת היותר אמיץ שלהם הוא המיוסד מהעומק של הטבע הגופני, שהוא מורה שהאור החי של האמת הוא מותאם בכל המדרגות <u>כולם</u>. עבודת רוח תדירית היא להשוות את השכל והרצון במשקל אחד, לצד העילוי, ואת שניהם עם ההרגשה הפנימית, ואת האחרונה עמם.</p>
736	<p>מוסר הקודש סד (אורה"ק ג עמ' צו) <i>האנחות באיזה</i></p> <p>הנשמות האציליות כל מעשיהם הם מאוחדים עם מחשבותיהם, והאחדות היא בהם גדולה מאד, עד שאין המעשים סימבוליים, להזכיר על ידם את המחשבות, כי אם הם גילויי חיים ממש, שהם מתגלים בהערך של העולם המעשי, כפי אותו הגילוי ממש שהמחשבות הן מתגלות בעולם השכלי המחשבתי. וכל הפאר והיופי הקדוש והמרומם הזה מופיע מתולדות האחדות העליונה והמופלאה שברום האצילות, שהאורות והכלים הם מתכן אחד, מסוג אחד ומפנין אחד, איהו וחיייהו וגרמיהו חד בהון, ודבריו חיים וקיימים, נאמנים ונחמדים, לעד ולעולמי עולמים.</p>	<p>שמונה קבצים ח קצב</p> <p>הנשמות האציליות, כל מעשיהם הם מאוחדים עם מחשבותיהם, והאחדות היא בהם גדולה מאד, עד שאין המעשים <u>סימבוליים</u>, להזכיר על ידם את המחשבות, כי אם הם גילויי חיים ממש, שהם מתגלים בהערך של העולם המעשי, כפי אותו הגילוי ממש שהמחשבות הן מתגלות בעולם השכלי המחשבתי. וכל הפאר והיופי הקדוש והמרומם הזה מופיע מתולדות האחדות העליונה והמופלאה שברום האצילות, שהאורות והכלים הם מתכן אחד, מסוג אחד ומפנין אחד, איהו וחיייהו וגרמיהו חד בהון, ודבריו חיים וקיימים, נאמנים ונחמדים, לעד ולעולמי עולמים.</p>

737	<p>מוסר הקודש סה (אורה"ק ג עמ' צז) החירות האלוהית</p> <p>לפי מה שהאדם מקודש הוא בדרכיו, לפי מה שהאצילות הפנימית מתגברת בקרבו, ככה מוצא הוא את העליוניות של הכרת השכל, הערתו ודחיפתו הפנימית, והוא מתאשר במתת חלקו, ורוח החירות מתגבר בקרבו. והרי מתעלה מעל כל השפלות, של כל הקדרות העולמית, מתרומם הוא מעל תחתיו של הדמיון החמרני, וחופשה ניתנה לו מכל שעבודיו. מתוך האספקלריא המאירה של הערת השכל, הרי הוא מציץ על כל חוק כתוב, על כל מצוה ותורה, והמעין האלהי הומה בקרבו, ונחליו הולכים ושוטפים, להאדיר את תוכן חייו הרוחניים האמתיים אדירות אין קץ.</p>
738	<p>מוסר הקודש סו (אורה"ק ג עמ' צח) הכרת ה' ה' ה' ה'</p> <p>כל מה שהאדם מקדש יותר את רצונו, ומעלה אותו למרומי הטוב, ככה זורחת בקרבו האורה של ההכרה האלהית העליונה, שיסודה העליון הוא הכרת השלטון העצמי האלהי בחופש גמור, שהוא תוכן הרצון המוחלט, שכל התוארים בו כלולים. הסתכלות החכמה מביאה לקדושה. החפץ הולך ונמשך אחרי ההכרה, וההכרה כשהיא מתעלה, כשהיא מבררת את עצמה מעומק יסודה, היא מוצאה עולם מלא שאיפת קודש, משתרע לאין תכלית מכל צדדיה, והיא בתוכו שרויה כמרכו של נקודה בתוך עיגול רחב לאין סוף.</p>
739	<p>מוסר הקודש סז (אורה"ק ג עמ' צט) הרצון הקדוש</p> <p>בהתקרבות רצונית אל מקור החיים, אל שורש חיי החיים, בהתקרבות של חפץ פנימי בתום לבב, להתקרב לד', אצור כל יסוד חכמה וכל תפארת חיים. על כן תיכף כשדופק בלבו של אדם קול הרעיון לקרבה אל ד', הרי קו חיים נמשך עליו ואור חכמה מופיע עליו. וכל מה שיוסיף רצון קדוש עליון זה כח ואומץ רצוני פנימי, הרי הוא מתקרב בכל מהותו אל יסוד המציאות, והקיר המבדיל בין תמימות המחשבה ושלמותה ביסוד היצירה, מלאת כח עליון, המלא עולם, האומר ועושה, ובין פזורי המחשבות, הרעיונות, וצללי החיים שמתהווים בחוג נפשו הפרטית, הוא מתבטל ונהרס. ונמצא שהוא הולך על דרך אורה כזו, שכל הגיוני לבבו, כל מחשבותיו, דבוריו ופעולותיו דבר ד' יביעו. וצמח ד' זה, כמה שיהיה הוא מעט חכמות, כמה שיהיה מוקף בקוצים וברקנים, הסובבים את הישגתה העליונה, אין לתאר ואין להעריך בכל ערך ושיעור מוגבל את יקרת ערכו. על כן יקר מכל הון הוא הרעיון האלהי אשר באדם, החפץ להתקרב אל קונו, המתעורר וחי בתוכו. כל התורה וכל החכמה, כל המוסר והמעשה, אינם אלא טל מאת ד' להצמיח וללבלב פרח נחמד זה, שישגה ויעשה חיל, יפרח פרח ויציץ ציץ, ויעשה פרי תנובה, ויאמר אדם אך פרי לצדיק.</p>
740	<p>מוסר הקודש סח (אורה"ק ג עמ' ק) האלי ה' ה' ה' ה'</p> <p>אור התורה ועצם החיים של צדיקים, הם ממוזגים את העולם כולו במזג קדוש ועדין, נותנים להחיים בכל עת ורגע את התוכן הקיים שלו, ההולך וחודר יותר בפעולתו, לפי רבות התפשטות הנהרות, בין בעומק החיים של הנושאים הרוחניים בעצמם, שהם החכמים הצדיקים בעלי הרצון הקדוש והטוב של החיים, בין בכל הסביבה, ההולכת ומכרת יותר ויותר את התביעה של הישרות הפנימית שבהויה ובחיים. כל הדעות, התנועות, המלחמות, הכונניות, המכוננות, והספרויות, השאיפות החברותיות והאישיות, כולם כאחד הולכים ומכשירים את החיים איך להספג ולהחדר בהם אותו האור הרענן, שהקודש העליון חי במלא חופשו הנאדר בתוכו. זהו אורן של צדיקים, גבורי כח עליונים, חמושים בגבורת טהרה של מעלה, בגבורת קודש של זיו החיים והדרם, כמו שהם מופיעים ממקורם המלא זוהר, ומצוחצח עדנים.</p>
742	<p>מוסר הקודש סט (אורה"ק ג עמ' קא) הארת ה' ה' ה' ה'</p> <p>כשבאים למדת רוי עולם, המשפיעים על כל החיים, על כל שעור הקמה, ועל כל הכחות, מתאחדת הארת הנשמה עם הארת חיי</p>
<p>שמונה קבצים ח ככה</p> <p>לפי מה שהאדם מקודש הוא בדרכיו, לפי מה שהאצילות הפנימית מתגברת בקרבו, ככה מוצא הוא את העליוניות של הכרת השכל, הערתו ודחיפתו הפנימית, והוא מתאשר במתת חלקו, ורוח החירות מתגבר בקרבו. והרי מתעלה מעל כל השפלות של כל הקדרות העולמית, מתרומם הוא מעל תחתיו של הדמיון החמרני, וחופשה ניתנה לו מכל שעבודיו. מתוך האספקלריא המאירה של הערת השכל, הרי הוא מציץ על כל חק כתוב, על כל מצוה ותורה, והמעין האלהי הומה בקרבו, ונחליו הולכים ושוטפים, להאדיר את תוכן חייו הרוחניים האמתיים, אדירות אין קץ.</p>	<p>שמונה קבצים א תרה, תקלט</p> <p>כל מה שהאדם מקדש יותר את רצונו, ומעלה אותו למרומי הטוב, ככה זורחת בקרבו האורה של ההכרה האלהית העליונה, שיסודה העליון הוא הכרת השלטון העצמי האלהי, בחופש גמור, שהוא תוכן הרצון המוחלט, שכל התוארים בו כלולים. הסתכלות החכמה מביאה לקדושה. החפץ הולך ונמשך אחרי ההכרה, וההכרה כשהיא מתעלה, כשהיא מבררת את עצמה מעומק יסודה, היא מוצאה עולם מלא שאיפת קודש, משתרע לאין תכלית מכל צדדיה, והיא בתוכו שרויה כמרכו של נקודה בתוך עיגול רחב לאין סוף.</p>
<p>שמונה קבצים ה רעו</p> <p>בהתקרבות רצונית אל מקור החיים, אל שורש חיי החיים, בהתקרבות של חפץ פנימי, בתום לבב, להתקרב לד', אצור כל יסוד חכמה וכל תפארת חיים. על כן תיכף כשדופק בלבו של אדם קול הרעיון לקרבה אל ד', הרי קו חיים נמשך עליו, ואור חכמה מופיע עליו. וכל מה שיוסיף רצון קדוש עליון זה כח ואומץ רצוני פנימי, הרי הוא מתקרב בכל מהותו אל יסוד המציאות, והקיר המבדיל בין תמימות המחשבה ושלמותה ביסוד היצירה, מלאת כח עליון, המלא עולם, האומר ועושה, ובין פזורי המחשבות, הרעיונות וצללי החיים שמתהווים בחוג נפשו הפרטית, הוא מתבטל ונהרס.¹⁸⁹ ונמצא שהוא הולך על דרך אורה כזו, שכל הגיוני לבבו, כל מחשבותיו, דבוריו ופעולותיו, דבר ד' יביעו. וצמח ד' זה, כמה שיהיה הוא מעט חכמות, כמה שיהיה מוקף בקוצים וברקנים הסובבים את הישגתה העליונה, אין לתאר ואין להעריך בכל ערך ושיעור מוגבל את יקרת ערכו. על כן יקר מכל הון הוא הרעיון האלהי אשר באדם, החפץ להתקרב אל קונו, המתעורר וחי בתוכו. כל התורה וכל החכמה, כל המוסר וכל התושיה, אינם אלא טל מאת ד' להצמיח וללבלב פרח נחמד זה, שישגה ויעשה חיל, יפרח פרח ויציץ ציץ, ויעשה פרי תנובה, ויאמר אדם אך פרי לצדיק.</p>	<p>שמונה קבצים ו קנג</p> <p>אור התורה, ועצם החיים של צדיקים, הם ממוזגים את העולם כולו במזג קדוש ועדין, נותנים להחיים בכל עת ורגע את התוכן הקיים שלו, ההולך וחודר יותר בפעולתו לפי רבות התפשטות הנהרות, בין בעומק החיים של הנושאים הרוחניים בעצמם, שהם החכמים הצדיקים, בעלי הרצון הקדוש והטוב של החיים, בין בכל הסביבה, ההולכת ומכרת יותר ויותר את התביעה של הישרות הפנימית שבהויה ובחיים. כל הדעות, התנועות, המלחמות, הכונניות, המכוננות, והספרויות, השאיפות החברותיות והאישיות, כולם כאחד הולכים ומכשירים את החיים איך להספג ולהחדר בהם אותו האור הרענן, שהקודש העליון חי במלא חופשו הנאדר בתוכו. זהו אורן של צדיקים, גבורי כח עליונים, חמושים בגבורת טהרה של מעלה, בגבורת קודש של זיו החיים והדרם, כמו שהם מופיעים ממקורם המלא זוהר ומצוחצח עדנים.</p>
<p>שמונה קבצים ה ד</p> <p>כשבאים למדת רוי עולם, המשפיעים על כל החיים, על כל שעור הקמה, ועל כל הכחות, מתאחדת הארת הנשמה עם הארות חיי</p>	<p>שמונה קבצים ח ככה</p> <p>לפי מה שהאדם מקודש הוא בדרכיו, לפי מה שהאצילות הפנימית מתגברת בקרבו, ככה מוצא הוא את העליוניות של הכרת השכל, הערתו ודחיפתו הפנימית, והוא מתאשר במתת חלקו, ורוח החירות מתגבר בקרבו. והרי מתעלה מעל כל השפלות של כל הקדרות העולמית, מתרומם הוא מעל תחתיו של הדמיון החמרני, וחופשה ניתנה לו מכל שעבודיו. מתוך האספקלריא המאירה של הערת השכל, הרי הוא מציץ על כל חק כתוב, על כל מצוה ותורה, והמעין האלהי הומה בקרבו, ונחליו הולכים ושוטפים, להאדיר את תוכן חייו הרוחניים האמתיים, אדירות אין קץ.</p>

	<p>הגויה, והדם מתפעל גם הוא מהתנועה הרוחנית העליונה של חשק הנשמה באצילות אידיאלי חפציה, המתוארים בפנימיותה, ובוה יורד כח חיים גדול מאד גם בתוך מפלי הבשר, וכחות החומר מתרעננים, ונעשים פועלים בפועל חיים מלא. ובוה מתכפלת חובת הקדושה והדבקות האלהית, בכל עומק הציור, שהיכולת יכולה להשיגו. וזאת היא תורת השימור של הקדושים, המתהלכים לפני ד' תמיד, שעליה בנויה היא כל אותה המערכה של חילופי מדריוגות הקודש שלקחו עמדתם בפועל, מטרת חולין עד טהרת חטאת, ובפרטיותם מתחטבת היא תוצאת החסידות המיוחדת, הבאה בפועל לכל הליכות החיים, המיוחדים לנגשים אל ד', איש לפי מעלתו.</p>	<p>הגויה, והדם מתפעל גם הוא מהתנועה הרוחנית העליונה, של חשק הנשמה באצילות אידיאלי חפציה המתוארים בפנימיותה, ובוה יורד כח חיים גדול מאד גם בתוך מפלי הבשר, וכחות החומר מתרעננים, ונעשים פועלים בפועל חיים מלא. ובוה מתכפלת חובת הקדושה והדבקות האלהית, בכל עומק הציור שהיכולת יכולה להשיגו. וזאת היא תורת השימור של הקדושים המתהלכים לפני ד' תמיד, שעליה בנויה היא כל אותה המערכה של חילופי מדריוגות הקודש, שלקחו עמדתם בפועל, מטרת חולין עד טהרת חטאת, ובפרטיותם מתחטבת היא תוצאת החסידות המיוחדת, הבאה בפועל בכל הליכות החיים המיוחדים לנגשים אל ד', איש לפי מעלתו.</p>
743	<p>מוסר הקודש ע (אורה"ק ג עמ' קב) <i>התקדשות הטבע האנושי</i> הטבע הגופני הוא כולו תמצית של הטבע המעשי, שהוא תמצית מהטבע הרוחני שלמעלה ממנו. ההופעה הרוחנית התדירה, תולדתה של ההסתכלות הצלולה, היא מעלה את הטבע הגופני למקורו, והרי הוא מתעדן ומתקדש, ותולדותיו בחיים הפרטיים והכלליים נראים להאיר את מחשכי העולם כולם. עצם הטבע הגופני עולה בעת ההסתכלות למעלה רוממה מכפי מה שהוא בעת הטמטום השכלי, ואחר כך כשחזורו למקומו אחר ההסתכלות הוא חוזר כבר מבוסס, ומלא טוב.</p>	<p>שמונה קבצים א תקנו הטבע הגופני הוא כולו תמצית של הטבע המעשי, שהוא תמצית מהטבע הרוחני שלמעלה ממנו. ההופעה הרוחנית התדירה, תולדתה של ההסתכלות הצלולה, היא מעלה את הטבע הגופני למקורו, והרי הוא מתעדן ומתקדש, ותולדותיו בחיים הפרטיים והכלליים נראים להאיר את מחשכי העולם כולם. עצם הטבע הגופני עולה בעת ההסתכלות למעלה רוממה מכפי מה שהוא בעת הטמטום השכלי, ואחר כך כשחזורו למקומו אחר ההסתכלות, הוא חוזר כבר מבוסס ומלא טוב.</p>
744	<p>מוסר הקודש עא (אורה"ק ג עמ' קג-קד) <i>המסו האנושי</i> הארציות וכל ההשגות שמבוססות על החושים, וכל הרצונות שיש להם אחיזה ויחס עמהם, הם נותנים את החומר, שממנו יוצא אחר כך אל הפועל אותו העו הרוחני, שאנו מתחברים עמו במערכות העליונות בהשגות ורצונות הנאצלות, שמזדרחות בקרבנו. ואם אנו עולים יותר ממקום העמדה הראויה להקשבתנו, הרינו משתמטים מהבסיס הארצי, ונאבדים מאתנו כל אותם האימוצים, שיסודם בבסיסיות הגשמיות, שהם בהתהפכם למוזגים רוחניים, נותנים בנו את הזיק של שלהבת החיים הרוחניים, והגנו מועפים ונחלשים, והעו הרוחני, בהירותו וברירותו, דיוק רצונו ואומץ רוחו נעזב ממנו. אומללים אנו שרוים אז בים הרוחניות הגדול, הסוער עלינו בהמון גליו, והאניה שישבנו עליה נשברה וירדה תהומות בסערת המשברים. ושני דרכי הצלה יש לנו. או למהר אל החוף, ובכלל זה להחזיק באיזה שבר של האניה עד כדי המצאת ריוח והצלה, עד כדי פגישת אנית הצלה, או אניה חדשה, השטה בים הגדול, שתהיה נכונה להעלותנו עליה, אופקים חדשים של עבודה, דעת, הגיון ומפעלים, מקושרים באותם המחשבות והאידיאלים הגדולים, שנסתפגו בנו מאז, או להתרומם כל כך ברום העילוי של הרוח העליון, עד כדי הקבעה של טבע עצמי ויסודי של אזרחיות אמיתית בעולם הנאצל, להעשות מגוני ימא, כאחד התנינים הגדולים, דרי הים הקבועים, שאז מאור החיים הגדול של הרוחניות האיתנה, מתהפך כל העולם החומרי לאוצר רוח גדול, והכל מתאים יחד בעצת שלום. לפעמים הרוח נעשה חודר יותר מדאי, ומעמיק יותר מדאי, במדע הוא מנתח את הפרטיות יותר מדאי, ובמוסר הוא מעיק על הלב יותר מדאי, מחריד ומטיל מרה יותר מדאי. או מרפאים אותו בהחזיונות החיצוניים ומשתמשים בהשטחיות של החול, במדע ובמוסר, ואז החול מתקדש גם הוא, וממוג את רוח החיים, ואור השמחה שבה במשקל נאה. וחוזרת ההתעמקות והחזירה להיות שוארה ובריאה בצורה מתוקנת, שממנה באות הסגולות של מאור פנים ושמחת לב, המתלוות תמיד עם כל אופי של רוחניות משוכללה.</p>	<p>שמונה קבצים ה קג, קה הארציות, וכל ההשגות שמבוססות על החושים, וכל הרצונות שיש להם אחיזה ויחס עמהם, הם נותנים את החומר שממנו יוצא אחר כך אל הפועל אותו העו הרוחני שאנו מתחברים עמו במערכות העליונות, בהשגות ורצונות הנאצלות שמזדרחות בקרבנו. ואם אנו עולים יותר ממקום העמדה הראויה להקשבתנו, הרינו משתמטים מהבסיס הארצי, ונאבדים מאתנו כל אותם האימוצים, שיסודם בבסיסיות הגשמיות, שהם בהתהפכם למוזגים רוחניים, נותנים בנו את הזיק של שלהבת החיים הרוחניים, והגנו מועפים ונחלשים, והעו הרוחני, בהירותו וברירותו, דיוק רצונו ואומץ רוחו, נעזב ממנו. אומללים אנו שרוים אז בים הרוחניות הגדול, הסוער עלינו בהמון גליו, והאניה שישבנו עליה נשברה, וירדה תהומות בסערת המשברים. ושני דרכי הצלה יש לנו. או למהר אל החוף, ובכלל זה להחזיק באיזה שבר של האניה עד כדי המצאת ריוח והצלה, עד כדי פגישת אנית הצלה, או אניה חדשה השטה בים הגדול, שתהיה נכונה להעלותנו עליה, אופקים חדשים של עבודה, דעת, הגיון ומפעלים, מקושרים באותם המחשבות והאידיאלים הגדולים, שנסתפגו בנו מאז, או להתרומם כל כך ברום העילוי של הרוח העליון, עד כדי הקבעה של טבע עצמי ויסודי של אזרחיות אמיתית בעולם הנאצל, להעשות מגוני ימא, כאחד התנינים הגדולים דרי הים הקבועים, שאז מאור החיים הגדול של הרוחניות האיתנה, מתהפך כל העולם החומרי לאוצר רוח גדול, והכל מתאים יחד בעצת שלום.</p>
745	<p>מוסר הקודש עב (אורה"ק ג עמ' קה) <i>הנהגות הרוחניות</i> שנואה היא העצבות, מפני שהיא נובעת ממקור היותר משחת שבדעות וברגשות. הידיעה, שהאדם בהתגלותו בתור בעל רצון, אופיו משתלם כולו בנקודת רצונו דוקא, האושר שלו הוא רצון טוב, כל קוי האושר וההצלחות הרוממות, שלב כל אדם כל כך עורג להם, אינם כי אם תולדות מנקודת חיים מלאים זו, נקודת הרצון הטוב הקדוש והבהיר, ובתוכן זה דומה האדם בחופשו ליוצרו, כל בחפצו המקיף והחפשי מכל מועקה, כשידיעה זו מתבררת, מיד מוצא האדם את עצמו מלא חדות, מסולק מכל עצבות. הוא מכיר שהוא אינו צריך כי אם לאמץ את רצונו לטוב, וזה מסור בידו בכל עת ורגע, ותיכף כשרצונו מתעלה, הרי הוא מתעלה, וכל הספירות העולמיות התלויות בו מתעלות עמו. ואיך לא יהיה האדם מלא תמיד עז וחדוה, אם טובת הטובות, עושר</p>	<p>שמונה קבצים ג נא שנואה היא העצבות, מפני שהיא נובעת ממקור היותר משחת שבדעות וברגשות. הידיעה שהאדם, בהתגלותו בתור <i>אנוש</i> בעל רצון, אופיו משתלם כולו בנקודת רצונו דוקא, האושר שלו הוא רצון טוב, כל קוי האושר וההצלחות הרוממות, שלב כל אדם כל כך עורג להם, אינם כי אם תולדות מנקודת חיים מלאים זו, נקודת הרצון הטוב, הקדוש והבהיר, ובתוכן זה דומה האדם בחופשו ליוצרו, כל בחפצו המקיף והחפשי מכל מועקה - כשידיעה זו מתבררת, מיד מוצא האדם את עצמו מלא חדות, מסולק מכל עצבות. הוא מכיר שהוא אינו צריך כי אם לאמץ את רצונו לטוב, וזה מסור בידו בכל עת ורגע, ותיכף כשרצונו מתעלה, הרי הוא מתעלה, וכל הספירות העולמיות התלויות בו מתעלות עמו. ואיך לא יהיה האדם מלא תמיד עז וחדוה, אם טובת הטובות, עושר</p>

	<p>העשירות, הצלחת ההצלחות, מסור ונתון בידו, והוא מושל בכל המכמנים הנפלאים האצורים באוצר נחמד ושמן זה. המחשבה שהאוסר תלוי במה שהוא חרץ ליכולתו של האדם, ממה שהוא חרץ להויתר, וחרץ לרצונו, מחשבת פגול הוא, רשעות וסכלות היא מרופדת. והיא מעוררת את כל התכונות השפלות וכל המדות הרעות שביסוד הרשעה, שכחת ד' וטובו, אורו וישעו, חכמתו חסדו וגבורתו. על כן ישרי לב שמחים תמיד, שמחו בד' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב.</p>		
746	<p>מוסר הקודש עג (אורה"ק ג עמ' קר-קז) <i>niei - e</i> ההבדל בין דברי קדושה לדברים בטלים הוא רק יחושי, לפי השקפתנו המוגבלת. אפשר לה להשקפה שתתעלה עד כדי הכרה וציור פנימי של מקומן של כל הדברים, אל תהי מפליג לכל דבר, שאין לך דבר שאין לו מקום. כשיגדל הכח של כבוד הבריות, כשהאל תהי בו לכל אדם ימצא את מקומו האמתי בחיים, אז ימצא גם כן כל הדברים את מקומם, וכל הדברים הבטלים יתעלו, יצאו מכלל אורו, ויבאו לכלל ברוך. יסוד השיח, מדתו של יצחק, העומדת למעלה גם ממדרגת שיר, שהוא יסוד התגלות קדושת ישראל, שיר אל, שכל, יכולת, רצון, שהוא למעלה מזמור, החובק את ההמשכות של השיר, ולא את עוצם מקוריותו, במקום שכל בא זכרון, במקום יכולת באה מחשבה, במקום רצון אדיר, הממולא אור השכל והיכולת המוחלטת, בא רצון קלוש, שהוא מתחיה רק מהשפעת הזכרון, של העבר, והציור לחשוב על דבר אידיאלי היכולת, בתשות כח, באפס כל גבורה להגשימם, להוציאם אל הפועל. אבל גם הרצון הוא רק סעיף קטן מעץ החיים כולו, והעתיד הולך לקראת התהוות החיים בשלימותם, בהתעלות כל החול אל הקודש, כל הבטל אל הנשגב והמרומם מאד. עכשיו תורה נתתי לכם, לעתיד לבא חיים אני נותן לכם. זהו יסוד שיח, שכל, יכולת, חיים, מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה לי. אבל ההדרכה אל מעלה רוממה זו היא בנצירת הדרך המכשיר, המבדיל בין הטוב ובין הרע, שהוא מרומם ומשגב את האור החי, השבוי במעמק הרע, ומשלב הכל אל הטוב. מכל ארח רע כלאתי רגלי למען אשמר דברך, ממשפטיך לא סרתי כי אתה הורתני.</p>		
747	<p>מוסר הקודש עד (אורה"ק ג עמ' קז) <i>האמונה האלוהית</i> האמונה האלהית מבארת את הגודל והעו שיש לרצון האדם והכרתו, לכשישתלם בכל מילואו, שכמוכן לא יתבאר הדבר בכיורו כי אם על ידי ידיעה שלמה בכל היש כולו, לפי מדת הגודל היותר אפשרית. ונשאר לעולם החק, שדעת ד' באה מדעת מעשי ד'. והאמונה היא מקפת את כל הידיעות, לעשות חטיבה כללית מכל הפרטים כולם, ובוה היא נותנת חיים נצחיים לכל הזוכים לאורה, והיא מחיה בלשד פנימיותה את המוסר, את חיי החברה, ואת חיי היחיד, כשם שהיא מחיה את כל העולמים כולם, מראש ועד סוף, שכולם יחד הנם אדם אצילי, צדיק עליון, שנאמר עליו בצדק צדיק באמונתו יחיה. והצדיק היחיד הפרטי שואב הוא את אור צדקו משפעת טל צדיק עליון, של אדם עלאה זה, הכולל כל היצור כולו שכולו, ביחד שואף ופועל טוב נפלא, אשר כל רעיון לא יכולהו, ומנובלות אורו כל טוב נמצא, וכל ערך וגן. וכל נשמה ועולם מתמלא רוח חיי עדנים, רוח גבורה וקדושה, עד כדי לתן מלכות למלכים, נבואה לנביאים, שירה לשרים, גבורה לגבורים, וצדק לצדיקים.</p>		
748	<p>מוסר הקודש עה (אורה"ק ג עמ' קח-קי) <i>האמונה, כח האמונה</i> עומק האמונה בטבעיותה, יורדת מעמקי תהומות, כוללת כל היצורים וכל המעשים כולם, ועולה מעלות עליונות, שפירי שחקי רום, וסוד שיח קודש קדשים, סוד הכמוס, סגור חותם של רז רזי רים, הקשבה חרישית קול דממה דקה, אשר שם הנה ד' עובר. מתחתיה תבא הארת החכמה עם כל מערכותיה, כל הגות כל ספונת הגיון מבריק ברב זוהר זהיר דעה, כל חשבון משקל מפעל ומדה, כל תכנית כל יצור, וכל הדומי עולמים, כל הכרות עמקי עמקים וגבהי רוממים באשר הם שם, במשטר ומשקל, בצורה חטיבה סידור וקצב. הורחת השקפת כל היש בשני גוונים, מאירים וחיים, אשר זה עולה על זה, אור, ואור מזהיר, חיים, וחיי חיים, הופעת הרצון, העולמים בתור ההתגלות החפצית, רצון אלוה, בכל הודי סגולותיו, וממנה אור מתאצל, הופעת החכמה, העולמים וכל היש בתור חכמת אלהים, ביפעת התגלותה. מעין האמונה, וכל הרזיות הנמוגת עמה, הולך ומפכה ממקור העדן של התגלות הרצון, ומעין ההכרה, ההסתכלות ההשגה והחכמה, לכל סעיפיה, וכל עולמותיה, הרמים</p>		
<p>העשירות, הצלחת ההצלחות, מסור ונתון בידו, והוא מושל בכל המכמנים הנפלאים האצורים באוצר נחמד ושמן זה. המחשבה שהאוסר תלוי במה שהוא חרץ ליכולתו של האדם, ממה שהוא חרץ להויתר, וחרץ לרצונו, מחשבת פגול היא, רשעות וסכלות היא מרופדת. והיא מעוררת את כל התכונות השפלות, וכל המדות הרעות שביסוד הרשעה, שכחת ד' וטובו, אורו וישעו, חכמתו, חסדו וגבורתו. על כן ישרי לב שמחים תמיד, שמחו בד' וגילו צדיקים, והרנינו כל ישרי לב.</p>	<p>שמונה קבצים ח פא ההבדל בין דברי קדושה לדברים בטלים, הוא רק יחושי, לפי השקפתנו המוגבלת. אפשר לה להשקפה שתתעלה עד כדי הכרה וציור פנימי של מקומן של כל הדברים. אל תהי מפליג לכל דבר, שאין לך דבר שאין לו מקום. כשיגדל הכח של כבוד הבריות, כשהאל תהי בו לכל אדם ימצא את מקומו האמתי בחיים, אז ימצא גם כן כל הדברים את מקומם, וכל הדברים הבטלים יתעלו, יצאו מכלל אורו ויבאו לכלל ברוך. יסוד השיח, מדתו של יצחק, העומדת למעלה גם ממדרגת שיר, שהוא יסוד התגלות קדושת ישראל, שיר אל, שכל, יכולת, רצון, שהוא למעלה מזמור, החובק את ההמשכות של השיר, ולא את עוצם מקוריותו. במקום שכל בא זכרון, במקום יכולת באה מחשבה, במקום רצון אדיר, הממולא אור השכל והיכולת המוחלטת, בא רצון קלוש, שהוא מתחיה רק מהשפעת הזכרון של העבר, והציור לחשוב על דבר אידיאלי היכולת בתשות כח, באפס כל גבורה להגשימם, להוציאם אל הפועל. אבל גם הרצון הוא רק סעיף קטן מעץ החיים כולו, והעתיד הולך לקראת התהוות החיים בשלימותם, בהתעלות כל החול אל הקודש, כל הבטל - אל הנשגב והמרומם מאד. עכשיו תורה נתתי לכם, לעתיד לבא חיים אני נותן לכם. זהו יסוד שיח, שכל, יכולת, חיים, מכל מלמדי השכלתי, כי עדותיך שיחה לי. אבל ההדרכה אל מעלה רוממה זו היא בנצירת הדרך המכשיר, המבדיל בין הטוב ובין הרע, שהוא מרומם ומשגב את האור החי השבוי במעמק הרע, ומשלב הכל אל הטוב. מכל ארח רע כלאתי רגלי למען אשמר דברך, ממשפטיך לא סרתי כי אתה הורתני.</p>	<p>שמונה קבצים א תקפה האמונה האלהית מבארת את הגודל והעו שיש לרצון האדם והכרתו, לכשישתלם בכל מילואו, שכמוכן לא יתבאר הדבר בכיורו כי אם על ידי ידיעה שלמה בכל היש כולו, לפי מדת הגודל היותר אפשרית. ונשאר לעולם החק, שדעת ד' באה מדעת מעשי ד'. והאמונה היא מקפת את כל הידיעות, לעשות חטיבה כללית מכל הפרטים כולם, ובוה היא נותנת חיים נצחיים לכל הזוכים לאורה, והיא מחיה בלשד פנימיותה את המוסר, את חיי החברה ואת חיי היחיד, כשם שהיא מחיה את כל העולמים כולם מראש ועד סוף, שכולם יחד הנם אדם אצילי, צדיק עליון, שנאמר עליו בצדק צדיק באמונתו יחיה. והצדיק היחיד הפרטי, שואב הוא את אור צדקו משפעת טל צדיק עליון של אדם עלאה זה, הכולל כל היצור כולו שכולו, ביחד שואף ופועל טוב נפלא, אשר כל רעיון לא יכולהו, ומנובלות אורו כל טוב נמצא, וכל ערך וגן, וכל נשמה ועולם, מתמלא רוח חיי עדנים, רוח גבורה וקדושה, עד כדי לתן מלכות למלכים, נבואה לנביאים, שירה לשרים, גבורה לגבורים וצדק לצדיקים.</p>	<p>שמונה קבצים ז צט עומק האמונה בטבעיותה, יורדת מעמקי תהומות, כוללת כל היצורים וכל המעשים כולם, ועולה מעלות עליונות, שפירי שחקי רום, וסוד שיח קודש קדשים, סוד הכמוס, סגור חותם של רז רזי רים, הקשבה חרישית, קול דממה דקה, אשר שם הנה ד' עובר. מתחתיה תבא הארת החכמה עם כל מערכותיה, כל הגות כל ספונת הגיון מבריק ברב זוהר זהיר דעה, כל חשבון משקל מפעל ומדה, כל תכנית כל יצור וכל הדומי עולמים, כל הכרות עמקי עמקים וגבהי רוממים באשר הם שם, במשטר ומשקל, בצורה חטיבה, סידור וקצב. הורחת השקפת כל היש בשני גוונים מאירים וחיים, אשר זה עולה על זה, אור ואור מזהיר, חיים וחיי חיים, הופעת הרצון, העולמים בתור ההתגלות החפצית, רצון אלוה בכל הודי סגולותיו, וממנה אור מתאצל, הופעת החכמה, העולמים וכל היש בתור חכמת אלהים, ביפעת התגלותה. מעין האמונה, וכל הרזיות הנמוגת עמה, הולך ומפכה ממקור העדן של התגלות הרצון, ומעין ההכרה, ההסתכלות, ההשגה והחכמה, לכל סעיפיה וכל עולמותיה, הרמים</p>

<p>הרמים רומי רום והשפלים שפלי שפל, הכל מפכה הוא והומה, שוטף ומתפלג ממקור ההתגלות ההוייתית בתור חכמת אלהים, המתלבשת בציורי צייר עולמים, בינת אלהים חיים, יוצר וצר צורה. לא תוכל החכמה בהתגלותה להתארך בכל אורך הרצון בהוד אורות יפעתו, שם הנהרה העזה, המכהה כל מאורות, ולא תוכל להשפל ולהמתח כמוה, מתח אור אין סוף לעמקי מעמקים. מתעששת העין הרוחנית מרוב נוגה וזוהר, ומעוצם טוהר האויר המצוחצח, לא תוכל הגות החכמה לעמוד, ושם הרצון שואף זורח. מתדממת היא החכמה במקום המחשכים, אשר השם אלוה חכמה ולא חלק להם בכינה, ושם הולך הרצון בכל שטפיו ונמשך. האמונה בכל רזיה, באור אין סוף היא אחוזה, במגמת הרצון היא אגודה, פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון. אין קץ לדרור העליון אשר לכתר מלכות העליונה, אשר לשטף הרצון בכל מעמקיו, אין צורך לשום הגבלה ומצרים, אין חושך ואין צלמות, אין חסרון ואין מניעה, לא חק של הכרת, ולא שום העצרה ממלא כל טוב. למטה מיפעתה תופיע החכמה, במקום אשר כבר קדמה התעלומה. לולא חק מעכב, אין חכמה חכמה מתבלטת, אשר עצה ותושיה המכוונת נגד מעצורים, החוסמים כיוונם של מגמות אידיאליות, אין אור המחשבה, המלאה משקלי הגיון וקשרי סבות, ואריגת עלילות במסכת עולמים, יוצא ומתנוצץ. האמונה ביפעת הרצון היא קשורה, ומתלבשת בעדי תפארת החכמה להגלות לעין כל נשמה, מקור הרציונליות בהתגלות היצור בתור חכמת אל, ומקור המסתורין בתור הגלותה בתור רצונו, מלא גניזת קודש קדשים, והגנוז בגלוי מתלבש, החכמה בתור גיית הרצון, שהוא נשמתה בקרבה, באה ומשחקת לפניו בכל עת, משחקת בתבל ארצו. האמונה כשהיא אובדת את יסוד התגלותה הרצונית, אם תאחו רק במושג הגלוי של החכמה, הרי היא אובדת את דרכה, ומפסקת את כח חייה העזויים, המלאים חיי עולמים וזיו אור נצחי נצחים. התגלות האמונה ואור רזי תורה מקפת אור החסד המפורט על כל בשר וכל נשמה. הרצון מקיף את כל, ומלא כל. והרציונליות מודדת מדת השגחה כללית ופרטית, ומחלקות מנות לפי מדת ההשכלה שביצורים. אלמלא אור החכמה, החוגר כחוט הסקרא בין תחתית התגלות הרצון בעליונותו, היו טובעים בתהומות הרצון במקום רפשויו באין מעמד, בהגלותו ביצורים לפי עמדותיהם. ואילו הרצון המחיה כל, לא היה כל קשר ותמות מוחלטה בכל ההויה, ואפס כל תקוה וכל אושר כללית חמדה. הנערץ והנקצב ביחד עושים הם את חטיבת כל הגדולות. ורזי שיה כל קודש מתהלכים בהגיוני כל שואף אור דעת, וריח העליון אשר ליראת ד' במלא שגיובה מחיה כל חי, ועושה עז מבטחה לכל יציר, ומקוה לכל תקוה. ונחת אין מידה מתמלאת כל נשמה במטמוני חדריה, והלב נשא אל כפים, ושמתח עולמים ורפואת כל מדרוה, פרי למאכל ועלה לתרופה, הנה באה ונהיתה. נאמן ד' וישר דברו, ידידי ידידות משכן דבירו. נפשי חמדה בצל ירך לדעת כל רז סודך, מדי דברי בכבודך הומה לבי אל דודך, על כן אדבר בך נכבדות ושמן אכבד בשרי ידידות. ומלאות הן הנכבדות הגות חכמה, ומרוות הן הידידות שיקויי אמונת אומן, והיה חוסן יצועת חכמת ודעת, יראת ד' היא אוצרו.</p>	<p>רומי רום, והשפלים שפלי שפל, הכל מפכה הוא והומה, שוטף ומתפלג ממקור ההתגלות ההוייתית, בתור חכמת אלהים, המתלבשת בציורי צייר עולמים, בינת אלהים חיים, יוצר וצר צורה. לא תוכל החכמה בהתגלותה להתארך בכל אורך הרצון, בהוד אורות יפעתו, שם הנהרה העזה, המכהה כל מאורות, ולא תוכל להשפל ולהמתח כמוה מתח אור אין סוף לעמקי מעמקים. מתעששת העין הרוחנית מרוב נוגה וזוהר, ומעוצם טוהר האויר המצוחצח לא תוכל הגות החכמה לעמוד, ושם הרצון שואף זורח. מתדממת היא החכמה במקום המחשכים, אשר השם אלוה חכמה ולא חלק להם בכינה, ושם הולך הרצון בכל שטפיו ונמשך. האמונה בכל רזיה באור אין סוף היא אחוזה, במגמת הרצון היא אגודה, פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון. אין קץ לדרור העליון, אשר לכתר מלכות העליונה, אשר לשטף הרצון בכל מעמקיו, אין צורך לשום הגבלה ומצרים, אין חושך ואין צלמות, אין חסרון ואין מניעה, לא חק של הכרת, ולא שום העצרה ממלא כל טוב. למטה מיפעתה תופיע החכמה, במקום אשר כבר קדמה התעלומה. לולא חק מעכב, אין חכמה מתבלטת, אשר עצה ותושיה המכוונת נגד מעצורים, החוסמים כיוונם של מגמות אידיאליות, אין אור המחשבה, המלאה משקלי הגיון וקשרי סבות, ואריגת עלילות במסכת עולמים, יוצא ומתנוצץ. האמונה ביפעת הרצון היא קשורה, ומתלבשת בעדי תפארת החכמה להגלות לעין כל נשמה, מקור הרציונליות בהתגלות היצור בתור חכמת אל, ומקור המסתורין בתור הגלותה בתור רצונו, מלא גניזת קודש קדשים, והגנוז בגלוי מתלבש. החכמה בתור גיית הרצון, שהוא נשמתה בקרבה, באה ומשחקת לפניו בכל עת, משחקת בתבל ארצו. האמונה כשהיא אובדת את מקורה, את יסוד התגלותה הרצונית, אם תאחו רק במושג הגלוי של החכמה, הרי היא אובדת את דרכה, ומפסקת את כח חייה העזויים, המלאים חיי עולמים וזיו אור נצחי נצחים. התגלות האמונה ואור רזי תורה מקפת אור החסד המפורט על כל בשר וכל נשמה. הרצון מקיף את כל, ומלא כל. והרציונליות מודדת מדת השגחה כללית ופרטית, ומחלקות מנות לפי מדת ההשכלה שביצורים. אלמלא אור החכמה, החוגר כחוט הסקרא בין תחתית התגלות הרצון ועליונותו, היו טובעים בתהומות הרצון במקום רפשויו באין מעמד, בהגלותו ביצורים לפי עמדותיהם. ואילו הרצון המחיה כל, לא היה כל קשר ותמות מוחלטה בכל ההויה, ואפס כל תקוה, וכל אושר כללית חמדה. הנערץ והנקצב ביחד עושים הם את חטיבת כל הגדולות. ורזי שיה כל קודש מתהלכים בהגיוני כל שואף אור דעת, וריח העליון אשר ליראת ד' במלא שגיובה מחיה כל חי, ועושה עז מבטחה לכל יציר, ומקוה לכל תקוה. ונחת אין מידה מתמלאת כל נשמה במטמוני חדריה, והלב נשא אל כפים, ושמתח עולמים ורפואת כל מדרוה, פרי למאכל ועלה לתרופה, הנה באה ונהיתה. נאמן ד' וישר דברו, ידידי ידידות משכן דבירו. נפשי חמדה בצל ירך לדעת כל רז סודך, מדי דברי בכבודך הומה לבי אל דודך, על כן אדבר בך נכבדות ושמן אכבד בשרי ידידות. ומלאות הן הנכבדות הגות חכמה, ומרוות הן הידידות שיקויי אמונת אומן, והיה חוסן יצועת חכמת ודעת, יראת ד' היא אוצרו.</p>
<p>שמונה קבצים ה קלה</p> <p>הולך ומתעמק, הולך ומתרחב הוא הבירור על דבר היחש שבין האדם ליוצרו. היחושיים מתחילים, לפי רוב בהירותה של הנשמה, להניב את תנובתם. מציצים יציצי התענוג, פרחי הרצון, החדוה והשמחה, העליצות הפנימית, האמת והענוה, הגבורה והרוממות העדינה, האהבה הכללית לכל הבריות, החפץ בטוב ובשלמות, והעז והבטחון הנפשי הפנימי. חודרים היחושיים ובאים לתוך מעמקי הנפש, מטהרים ומצחצחים את המדות, חודרים ובוקעים הם בשרשי המוג הגופני, מעדנים אותו, מטהרים ומקדשים אותו באור קדשם. עולים הם היחושיים עד מרומי השכל, עד הסתעפותה של המחשבה ההגיונית, עד לכח המשער העליון, ומאירים אותו באור, מתנוצצים¹⁹⁰ ושבים כדמות ברקים, חוזרים ומעריבים את כל כחות החיים בתנועתם. הכל מתמוגז על ידי כחם של היחושיים האלהיים, שהם מסתעפים ומתרבים, מתאדרים בגוניהם, ושבים לחטיבה מאוחדה, מלאה הדרת קודש קדשים, מלאה עז וחיים עליונים, מלכות וממשלה וחקיקור דין. המעין מתגבר והולך, הפלגים מתפרצים ומתגדלים, שופכים הם את מימי שפעם זה לזה, המון גלי</p>	<p>749 מוסר הקודש עו (אורה"ק ג עמ' קיא-קיב)</p> <p>חִטֵּי הַיְחֻשִׁים הַאֱלֹהִיִּים</p> <p>הולך ומתעמק, הולך ומתרחב הוא הבירור על דבר היחש שבין האדם ליוצרו. היחושיים מתחילים, לפי רוב בהירותה של הנשמה, להניב את תנובתם. מציצים יציצי התענוג, פרחי הרצון, החדוה והשמחה, העליצות הפנימית, האמת והענוה, הגבורה והרוממות העדינה, האהבה הכללית לכל הבריות, החפץ בטוב ובשלמות, והעז והבטחון הנפשי הפנימי. חודרים היחושיים ובאים לתוך מעמקי הנפש, מטהרים ומצחצחים את המדות, חודרים ובוקעים הם בשרשי המוג הגופני, מעדנים אותו, מטהרים ומקדשים אותו באור קדשם. עולים הם היחושיים עד מרומי השכל, עד הסתעפותה של המחשבה ההגיונית, עד לכח המשער העליון ומאירים אותו באור, מתנוצצים ושבים כדמות ברקים, חוזרים ומעריבים את כל כחות החיים בתנועתם. הכל מתמוגז על ידי כחם של היחושיים האלהיים, שהם מסתעפים ומתרבים, מתאדרים בגוניהם, ושבים לחטיבה מאוחדה, מלאה הדרת קודש קדשים, מלאה עז וחיים עליונים, מלכות וממשלה וחקיקור דין. המעין מתגבר והולך, הפלגים מתפרצים ומתגדלים, שופכים הם את מימי שפעם זה לזה, המון גלי</p>

	<p>נועם מתרבים, ימי ימים של דעת ותבונה, של שירת אל חיים הומים בהמון רבה, מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ד'. העולם כולו מתאחד עם הנשמה, העולמות כולם מתאחדים בעולמו, המרומים כולם מתמזגים יחד, הארץ וכל אשר בה, השמים וכל צבאם, היצורים כולם משוררים ושמחים, סוקרים הם את זיו העונג אשר בנשמתו של האדם, אשר נודככה, אשר כבר פלסה לה מסילתה בתוך ערפלי כל העולמים, בקעה את ימי התעלומות, והיא מלאה אור חיים, זיו עליון עליה נוהר, ומשפעתה מניקה היא לכל חיים, חסד אהבה גבורה, קדושה וברכה, ברכת שמים מעל, ברכת תהום רבצת תחת, ברכת שמים ורחם, ברכת אביך גברו על ברכת הויר, תהינה לראש יוסף, ולקרקד נזיר אחיו.</p>
750	<p>מוסר הקודש עז (אורח"ק ג עמ' קטו) הצנחיות עקב רק לתוכן הקודש, האישי, והעולמי, יש אופי עצמי, וישות החיים ממקוריות פנימיות עצמית. אבל תוכן החול, וקל וחומר הרע, הטמא, אין לו אופי עצמי, ולא תאוה עצמית, ולא מהות רצון עצמי, כי אם דחיפה חיצונית, המנענת את הפעולות הגשמיות והרוחניות. ומקור החשק, התאוה, האופיות, העצמיות הוא בקודש, ומושפעים ממנו כל הדברים בו. ואתם הדברים בד' אלהים חיים כלכם היום.</p>
751	<p>מוסר הקודש עז (אורח"ק ג עמ' קטז) הצנחיות הפנימיות כשנפגמת העצמיות הפנימית בנפש ובעולם, אי אפשר להחזירה לידי תיקון כי אם על ידי התעמקות פנימית ברוי תורה, מעלמא דחירו, ובקדושה גדולה, שתוצאותיה היא הדבקות התדירית, כתרין ריעין דלא מתפרשין. לא ההודמנות הארצית, הבאה מזמן לזמן, שזה מספיק רק לטהרה חיצונית, בשעה שהפנימיות לא נפגמה. ונמצא שפגמי הברית, וכל יסוד הגאולה, התלויה בגילוי רזי תורה, הכל מתתקן ברו העצמיות הפנימית, שמתעורר רצון הנעלם, שבא בסימן טוב, בכנסת ישראל, דוד מלך ישראל חי וקים, רוח אפינו משיח ד'. גולין לחוץ לארץ על ידי פגמים של הפנימיות, ושם שבים בתשובה, כדי להוציא את האור מתוך החושך, שזהו האור היותר גנוז, וטועמים מרירות פנימית מאד, בהשגה של עבדות שאין בה משום חירות גלוי, כי אם חרדה וקדרות, אבל בתוכה אור עליון מאיר בחסד של אהבה מסותרת, שעתיד להגלות גודל אורו בשיבת ציון.</p>
752	<p>מוסר הקודש עט (אורח"ק ג עמ' קיז-קיח) הצנחיות כנסת ישראל מי שהוא ממת המלכות לית ליה מגרמיה כלום, והיא מדה שהחסרון והיתרון מתחברים בה בנושא אחד. ראוי הוא אדם זה לספוג לתוכו את הכל, וכשהוא פונה אל הטוב ומכיר איך דלית ליה מגרמיה באמת כלום, הרי הוא מוכן להיות ממולא מכל טוב, של כל המדות, כל התכונות, כל הצדדים, ואין בו שום סתירה. ויש בו עומק העצמיות כל כך עד שהדברים המתקבלים בתוכו הרי הם עצמיותו ממש, כיון שעצמיות מיוחדת גדרית בפני עצמו אין לו כלל. הוא אינו ראוי להיות עסוק בבטלה, ולא להשתקע בשינה, הוא צריך להזהר כמה דאפשר מטעמא דמותא. וחיבורו ויחשו לארץ ישראל הוא יחוש עצמי, וחש הוא את התוכן של כל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוה, כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ד' לאמר לך עבד אלהים אחרים, ונפשו עורגת בעומק התשוקה לאהבת קדושת הארץ וצפיית ישועה. ומדה זו היא מדת כנסת ישראל בעצם, שהיא הטבעיות העצמית של האומה הישראלית, שהם ממעטים עצמם תמיד, והם מרגישים בקטנותם, מרגישים איך שכל המילוי שבהם אינו עצמי, שאינם אלא כלי לקבל אור ושפע מברכת ד' העליונה, וגם המגמה היא תמיד מגמה השפיעית, לתן טרף לבייתה וחק לנערותיה. ומחשבתן של ישראל עומדת בראש כל המחשבות, משורשת היא ומבוססת באור הימין של החסד, שלזה היא עריגתה, אבל יושבת היא על עלין תקיפין, יודעת היא את הצורך ואת הערך של כל תכני הגבורה, יודעת היא את הרע עד כדי שנאה עמוקה, המעמקת את אהבת הטוב.</p>
753	<p>מוסר הקודש פ (אורח"ק ג עמ' קיח) הצנחיות הנשגבה מתרומם הוא האדם כשעוסק בדברים נשגבים, מזיו הנשגב מתאצל על העוסק בהם ציור פנימי, שמזהיר את העצמיות הנפשית של ההוגה והמציייר, עד שהשיגוב מתעצם בתוכיותו. וזה נוהג בכל נשגב גלוי, בכל יופי נעלה, בכל הוד מוסרי גדול, בכל חכמה וסדר מפואר. ובדברים האלהיים, בתורה ובמצוות, האור הנשגב בהם אצור וגנוז, חבוי וטמון, בצורה של חיים אדירים, שרק קוים</p>
<p>נועם מתרבים, ימי ימים של דעת ותבונה, של שירת אל חיים, הומים בהמון רבה, מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ד'. העולם כולו מתאחד עם הנשמה, העולמות כולם מתאחדים בעולמו, המרומים כולם מתמזגים יחד, הארץ וכל אשר בה, השמים וכל צבאם, היצורים כולם משוררים ושמחים, סוקרים הם את זיו העונג אשר בנשמתו של האדם, אשר נודככה, אשר כבר פלסה לה מסילתה בתוך ערפלי כל העולמים, בקעה את ימי התעלומות, והיא מלאה אור חיים, זיו עליון עליה נוהר, ומשפעתה מניקה היא לכל חיים, חסד, אהבה, גבורה, קדושה וברכה, ברכת שמים מעל, ברכת תהום רבצת תחת, ברכת שמים ורחם, ברכת אביך גברו על ברכת הויר, תהינה לראש יוסף, ולקרקד נזיר אחיו.</p>	<p>שמונה קבצים ה לט רק לתוכן הקודש, האישי והעולמי, יש אופי עצמי, וישות החיים ממקוריות פנימיות עצמית. אבל תוכן החול, וקל וחומר הרע, הטמא, אין לו אפי עצמי, ולא תאוה עצמית, ולא מהות רצון עצמי, כי אם דחיפה חיצונית המנענת את הפעולות הגשמיות והרוחניות. ומקור החשק, התאוה, האופיות, העצמיות הוא בקודש, ומושפעים ממנו כל הדברים בו. ואתם הדברים בד' אלהים חיים כלכם היום.</p>
<p>שמונה קבצים ו רכה-רכו כשנפגם העצמיות הפנימית בנפש ובעולם, אי אפשר להחזירה לידי תיקון כי אם על ידי התעמקות פנימית ברוי תורה, מעלמא דחירו, ובקדושה גדולה, שתוצאותיה היא הדבקות התדירית, כתרין ריעין דלא מתפרשין. לא ההודמנות הארצית, הבאה מזמן לזמן, שזה מספיק רק לטהרה חיצונית, בשעה שהפנימיות לא נפגמה. ונמצא שפגמי הברית, וכל יסוד הגאולה, התלויה בגילוי רזי תורה, הכל מתתקן ברו העצמיות הפנימית, שמתעורר רצון הנעלם, שבא בסימן טוב, בכנסת ישראל, דוד מלך ישראל חי וקים, רוח אפינו משיח ד'. גולין לחוץ לארץ על ידי פגמים של הפנימיות, ושם שבים בתשובה, כדי להוציא את האור מתוך החושך, שזהו האור היותר גנוז, וטועמים מרירות פנימית מאד, בהשגה של עבדות, שאין בה משום חירות גלוי, כי אם חרדה וקדרות, אבל בתוכה אור עליון מאיר בחסד של אהבה מסותרת, שעתיד להגלות גודל אורו בשיבת ציון.</p>	<p>שמונה קבצים ו ריב מי שהוא ממת המלכות לית ליה מגרמיה כלום, והיא מדה שהחסרון והיתרון מתחברים בה בנושא אחד. ראוי הוא אדם זה לספוג לתוכו את הכל, וכשהוא פונה אל הטוב, ומכיר איך דלית ליה מגרמיה באמת כלום, הרי הוא מוכן להיות ממולא מכל טוב של כל המדות, כל התכונות, כל הצדדים, ואין בו שום סתירה. ויש בו עומק העצמיות כל כך, עד שהדברים המתקבלים בתוכו הרי הם עצמיותו ממש, כיון שעצמיות מיוחדת גדרית בפני עצמו אין לו כלל. הוא אינו ראוי להיות עסוק בבטלה, ולא להשתקע בשינה, הוא צריך להזהר כמה דאפשר מטעמא דמותא. וחיבורו ויחשו לארץ ישראל הוא יחוש עצמי, וחש הוא את התוכן של כל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוה, כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ד' לאמר לך עבד אלהים אחרים, ונפשו עורגת בעומק התשוקה לאהבת קדושת הארץ וצפיית ישועה. ומדה זו היא מדת כנסת ישראל בעצם, שהיא הטבעיות העצמית של האומה הישראלית, שהם ממעטים עצמם תמיד, והם מרגישים בקטנותם, מרגישים איך שכל המילוי שבהם אינו עצמי, שאינם אלא כלי לקבל אור ושפע מברכת ד' העליונה, וגם המגמה היא תמיד מגמה השפיעית, לתן טרף לבייתה וחק לנערותיה. ומחשבתן של ישראל עומדת בראש כל המחשבות, משורשת היא ומבוססת באור הימין של החסד, שלזה היא עריגתה, אבל יושבת היא על עלין תקיפין, יודעת היא את הצורך ואת הערך של כל תכני הגבורה, יודעת היא את הרע עד כדי שנאה עמוקה, המעמקת את אהבת הטוב.</p>
<p>שמונה קבצים ה קסו מתרומם הוא האדם כשעוסק בדברים נשגבים, מזיו הנשגב מתאצל על העוסק בהם ציור פנימי, שמזהיר את העצמיות הנפשית של ההוגה והמציייר, עד שהשיגוב מתעצם בתוכיותו. וזה נוהג בכל נשגב גלוי, בכל יופי נעלה, בכל הוד מוסרי גדול, בכל חכמה וסדר מפואר. ובדברים האלהיים, בתורה ובמצוות, האור הנשגב בהם אצור וגנוז, חבוי וטמון, בצורה של חיים אדירים, שרק קוים</p>	<p>415</p>

	<p>וניצוצות יוצאים מהם ללב העוסק בגלוי, וזיום המתגלה תלוי הוא באופיו האיכותי, לפי מדת רוחו וטהרתו של כל אחד. אבל ההשתגות הנשמית אינה קשורה בהמדה הגלויה שבשיגוב האלהי שבמצוה ותורה, אלא העצמיות משתגבת בפנימיות מהותה לפי אותה המדה הנאצלת, שהנשגב העצמי שורה באורו בנושא הקדוש שהוא של אור התורה והמצוה. על כן אין קץ ותכלית לאושר הנשגב של עוסקי תורה ומצות, ואין גבול לנעימות ששון הקדוש, השרויה ברוח הפנימי של כל המתחבר לקודש. ורו זה של שמחת המצות והעבודה האלהית הוא המנשא את נשמת העולם לתעודתה, ישמחו השמים ותגל הארץ.</p>	<p>וניצוצות יוצאים מהם ללב העוסק בגלוי, וזיום המתגלה תלוי הוא באופיו האיכותי, לפי מדת רוחו וטהרתו של כל אחד. אבל ההשתגות הנשמית אינה קשורה בהמדה הגלויה שבשיגוב האלהי שבמצוה ותורה, אלא העצמיות משתגבת בפנימיות מהותה לפי אותה המדה הנאצלת, שהנשגב העצמי שורה באורו בנושא הקדוש שהוא של אור התורה והמצוה. על כן אין קץ ותכלית לאושר הנשגב של עוסקי תורה ומצות, ואין גבול לנעימות ששון הקדוש, השרויה ברוח הפנימי של כל המתחבר לקודש. ורו זה של שמחת המצות והעבודה האלהית, הוא המנשא את נשמת העולם לתעודתה, ישמחו השמים ותגל הארץ.</p>
754	<p>מוסר הקודש פא (אורה"ק ג עמ' קיט) אי יוצאת האפי הצמית</p> <p>את האופי העצמי אי אפשר לשום אדם לדעת, אפילו של עצמו, וקל וחומר של זולתו, לא של יחיד, וקל וחומר של אומה. אנו הולכים סביב להמרכז של הידיעה, עסוקים אנו בהשערות ובאומדנות, לכיון על פי המעשים הגלויים, שגם נסתרים ברובם ממנו, וביחוד סיבותיהם המסובכות, ועל פי תעודות כאלו מדברים אנו על דבר אופי מיוחד ונשמה מובדלה. מוכרחים אנו להחליט, שידיעתנו בזה תלויה היא על בלימה, והמשפט לאלהים הוא.</p>	<p>שמונה קבצים ג שגב</p> <p>את האופי העצמי אי אפשר לשום אדם לדעת, אפילו של עצמו, וקל וחומר של זולתו, לא של יחיד, וקל וחומר של אומה. אנו הולכים סביב להמרכז של הידיעה, עסוקים אנו בהשערות ובאומדנות, לכיון על פי המעשים הגלויים, שגם נסתרים ברובם ממנו, וביחוד סיבותיהם המסובכות, ועל פי תעודות כאלו מדברים אנו על דבר אופי מיוחד ונשמה מובדלה. מוכרחים אנו להחליט, שידיעתנו בזה תלויה היא על בלימה, והמשפט לאלהים הוא.</p>
755	<p>מוסר הקודש פב (אורה"ק ג עמ' קיט) הכרה צמית</p> <p>מסתכלים בחביון עז בהשגות רוממות אף על פי שאינן מובנות מפני רוב זהרן, אף על פי שהן מפחידות מרוב איומן, וחוזרים עליהן בהשפעת השכל המיושב אחרי עבור חזיון, ובמשך הזמן ההשפעה השכלית והמוסרית, אומץ הנשמה והדר הקודש, חידוש הרוח ושלמות המהות העצמי יוצא מן הכח אל הפועל, ומתגלה בההגדלה האישית, הבאה מתוך הכרה עצמית, משוקה כולה בטל חיים של ענוה וטהרה.</p>	<p>שמונה קבצים ג כו</p> <p>מסתכלים בחביון עז בהשגות רוממות, אף על פי שאינן מובנות מפני רוב זהרן, אף על פי שהן מפחידות מרוב איומן, וחוזרים עליהן בהשפעת השכל המיושב אחרי עבור חזיון. ובמשך הזמן, ההשפעה השכלית והמוסרית, אומץ הנשמה והדר הקודש, חידוש הרוח ושלמות המהות העצמי, יוצא מן הכח אל הפועל, ומתגלה בההגדלה האישית, הבאה מתוך הכרה עצמית, משוקה כולה בטל חיים של ענוה וטהרה.</p>
756	<p>מוסר הקודש פג (אורה"ק ג עמ' קכ) צמית צמית</p> <p>החושב העומד על עמדתו העצמית, מחויב הוא לשכלל את עולמו הפנימי בכל ענפיו ופרטיו. והעבודה הזאת אין לה קצבה, וכל ימיו הוא קרוא להוסיף לקח ושכלול של חיים מדעיים ומוסריים. כל הדברים הכלליים שהם משוטטים בעולם הדעות והרגשות, מוכרחים לקבל אצלו צורה פרטית מחושבת בפני עצמה, ועם זה מתמזגת היא יפה עם הצורות הרוחניות והמעשיות של הכלל כולו. האנשים הרוחניים מוכרחים להיות שומרים תמיד על הלך נפשם הפנימי, רגש של טובה כשמתלהב אצלם, יש לו עסק עם צורך נפשי קבוע, שהוא בא אליהם מעולם מסודר, מלא חיים ורזי טוהר. לפעמים צריכה הנטיה להיות נשקלת בפלס השכל, ולפעמים מתגברת היא על כל משקל. יש מין הכרה פנימית, שמבררת לאדם בירור גמור, שנשמתו במלא אורה מתגלה אליו, והיא חסינה ומלאה אמת, יותר מכל שכל מדוד ושקול.</p>	<p>שמונה קבצים ג רמז-רמח</p> <p>החושב, העומד על עמדתו העצמית, מחויב הוא לשכלל את עולמו הפנימי בכל ענפיו ופרטיו. והעבודה הזאת אין לה קצבה, וכל ימיו הוא קרוא להוסיף לקח ושכלול של חיים מדעיים ומוסריים. כל הדברים הכלליים שהם משוטטים בעולם הדעות והרגשות, מוכרחים לקבל אצלו צורה פרטית מחושבת בפני עצמה, ועם זה מתמזגת היא יפה עם הצורות הרוחניות והמעשיות של הכלל כולו. האנשים הרוחניים מוכרחים להיות שומרים תמיד על הלך נפשם הפנימי, רגש של טובה כשמתלהב אצלם, יש לו עסק עם צורך נפשי קבוע, שהוא בא אליהם מעולם מסודר, מלא חיים ורזי טוהר. לפעמים צריכה הנטיה להיות נשקלת בפלס השכל, ולפעמים מתגברת היא על כל משקל. יש מין הכרה פנימית, שמבררת לאדם בירור גמור, שנשמתו במלא אורה מתגלה אליו, והיא חסינה ומלאה אמת יותר מכל שכל מדוד ושקול.</p>
757	<p>מוסר הקודש פד (אורה"ק ג עמ' קכא) תנועת ההכרה הצמית</p> <p>התנועה הנפשית, כלפי ההכרה העצמית, מתגלגלת היא, עוברת מול התוכן הראייתי של הבחנת עצמו. יש שהצדדים הרעננים אשר להנפש עוברים, ואז מתמלא האדם גודל ועז, ויש שהצדדים השוממים עוברים, ואז לובש הוא חרדות, ורוחו נמוג בקרבו. ההקפה השלמה דורשת היא, שבעת שעוברים הצדדים המלאים והמיושבים לא תזוז דעתו, וידע כי רק צד אחד עובר, וכי אחרי החזיון הזה, המלא והרענן, יבא חזיון דל ומעוגם, ובעת ההקפה הקודרת ידע, שעוד מעט וחזיון משמח ומרנן יופיע. ובוה ישתכללו תכונותיו, ומעולם לא תשלט עליו גאוה גסה, המאבדת כל הון, ולא תדוכא נפשו מעוצב חשוך, ויחזיק במעוז הטוב החכמה והצדק, ושם ד' יהיה תמיד מגדל עזו.</p>	<p>שמונה קבצים ו קצה</p> <p>התנועה הנפשית כלפי ההכרה העצמית, מתגלגלת היא, עוברת מול התוכן הראייתי של הבחנת עצמו. יש שהצדדים הרעננים אשר להנפש עוברים, ואז מתמלא האדם גודל ועז, ויש שהצדדים השוממים עוברים, ואז לובש הוא חרדות, ורוחו נמוג בקרבו. ההקפה השלמה דורשת היא, שבעת שעוברים הצדדים המלאים והמיושבים, לא תזוז דעתו, וידע כי רק צד אחד עובר, וכי אחרי החזיון הזה, המלא והרענן, יבא חזיון דל ומעוגם, ובעת ההקפה הקודרת ידע, שעוד מעט וחזיון משמח ומרנן יופיע. ובוה ישתכללו תכונותיו, ומעולם לא תשלט עליו גאוה גסה, המאבדת כל הון, ולא תדוכא נפשו מעוצב חשוך, ויחזיק במעוז הטוב, החכמה והצדק, ושם ד' יהיה תמיד מגדל עזו.</p>
758	<p>מוסר הקודש פה (אורה"ק ג עמ' קכב) התרוואמות הצמית הפנימית</p> <p>ישנם צדיקים גדולים, בעלי תכונות עליונות, שהם נלחצים בנשמתם פנימה, מפני שאינם חודרים לתוך הגדולה הפנימית אשר ברוחם, ואינם מאמינים באמונה שלמה בקדושת שאיפותיהם, ומפני זה אינם מכירים כל כך את יסוד האור שבמרחב רעיונותיהם, והם הולכים שחוח, מנטל החול של הסכלות העולמית, כעס אוילים, המכבדת עליהם, שמתוך כך הם נתונים בתוך ים של צרות רוחניות. רעיונות הצרים של ההמון מעיקים על רוחם, ולהתרום עד כדי מלא הגובה של מחשבת עצמם, ושל כבירות רצונם, אין להם כח. והם מוכרחים סוף כל סוף להתנער מתרדמתם, ועם כל השלום והכבוד שהם מתייחסים בהם אל ההדרכה ההמונית, ישובו אל ד',</p>	<p>שמונה קבצים ח ו-ז</p> <p>ישנם צדיקים גדולים, בעלי תכונות עליונות, שהם נלחצים בנשמתם פנימה, מפני שאינם חודרים לתוך הגדולה הפנימית אשר ברוחם, ואינם מאמינים באמונה שלמה בקדושת שאיפותיהם, ומפני זה אינם מכירים כל כך את יסוד האור שבמרחב רעיונותיהם, והם הולכים שחוח, מנטל החול של הסכלות העולמית, כעס אוילים, המכבדת עליהם, שמתוך כך הם נתונים בתוך ים של צרות רוחניות. רעיונות הצרים של ההמון מעיקים על רוחם, ולהתרום עד כדי מלא הגובה של מחשבת עצמם ושל כבירות רצונם, אין להם כח. והם מוכרחים סוף כל סוף להתנער מתרדמתם, ועם כל השלום והכבוד שהם מתייחסים בהם אל ההדרכה ההמונית, ישובו אל ד',</p>

	<p>המתגלה להם תמיד מחלונותיהם וחרכיהם המיוחדים. אם אל מקור התורה שואף אתה, התרומם והתאזר לקראת אותה העליונות, הפועמת ברוחך פנימה, עם כל שיגך ושיחך, עם כל משאך הרוחני והגשמי אשר נטל עליך, היה בן חיל, והבט נכחה לקראת האור, המתגלה לך מבין החרכים.</p>	<p>המתגלה להם תמיד מחלונותיהם וחרכיהם המיוחדים. אם אל מקור התורה שואף אתה, התרומם והתאזר לקראת אותה העליונות הפועמת ברוחך פנימה, עם כל שיגך ושיחך, עם כל משאך הרוחני והגשמי אשר נטל עליך. היה בן חיל, והבט נכחה לקראת האור המתגלה לך מבין החרכים.</p>
759	<p>מוסר הקודש פו (אורה"ק ג עמ' קכג-קכד) הַפְּתִיחַ הַפְּנִימִית וְהַפְּנִי הַנֶּפֶשׁ</p> <p>כמה טובה מונעים בידים מפני שכלות הדעה שבאנשים, אשר רוח ד' ראוי לדפוק בלבבם, והם אווזים בקטנות, ואינם מאמינים בעצמם בגדולת נשמתם. לא הסביבה ולא המעשים בפרטיות הם היסודות, שעליהם האושר הנשמתי בנוי באוצרה הפנימי, כי אם גודל הנפש, הקדושה והטהרה הפנימית, אומץ הרצון ועז המחשבה. הסביבה והמעשים נכנעים הם מפני העצמה הרוחנית, כשהיא מתרוממת. על כן עוסקים הם הצדיקים הגדולים בעיקר הדבר בגודל הפנימי. כמובן מדקדקים הם במעשים, משתדלים בטהרת הסביבה, אבל כל זה בא מתוך הגורם הפנימי של האורה העליונה, הזורמת בנשמה בכל הוד סגולתה, דוקא מתוך הצינור היותר גדול ושוטף, ולא ישפילו את עצמם להיות דבוקים תמיד בתוך הקטנות של הדקדוקים הפרטיים שאין להם סוף, המלאים את הרוח העולה למעלה. ובכלל לא העולם המוחשי בדיוקי פעוליו תופס המקום היותר גדול בנשמת חיים הנצחית, המופיעה באור גדלה בנשמות העליונות, כי אם ההוד הנשגב של תפארת חי העולמים, שבתוכו הכל כלול, כל הטוב הרעיוני, המוסרי והמעשי. התפשטות השלמות על המעשים כולם מאליה היא באה, בעת אשר הרצון הגדול לטוב האלהי <u>ברוב</u> טהרו פועל בכל תקפו. ומכל מקום פונים הם הצדיקים לפעמים <u>מרום</u> גדלם ומסתכלים על מעשיהם בפרטי פרטות. אחרי שכבר שבעו זיו עדנים מעונג העליון, והרוח מלא כח התעודד והתאמץ, החשק של הטוב והטהר מלא אור חיים חי בלב פנימה, בא חשבון הנפש, בגדולה ותפארת, לפרטים ופרטי פרטים, בא גם הדכדוך הנפשי והגופני, כזרם שוטף ורעם נורא, פחד וגודל, תקוה ובטחון, ושאיפת תיקון לכל פגם, תשובה עליונה, הכוללת כל התשובות כולן. כשמוציאים הצדיקים פגמים כשהם רואים שאי העליונה בשביל זה, כי הם יודעים, שהסבה של העדר היכלת לתקן כל חסרון הוא מפני שעדיין לא זרח האור של הנשמה, שהיא הכח האמיתי של החיים על כל הענפים של סעיפי החיים. על כן הם משתדלים לעלות למעלות עליונות יותר, בהשגה ובבהירות הרוח, כדי שתתחזק הנשמה ביותר, ותגלה עליהם את הופעתה, ובטוחים הם שבגודל ההופעה הנשמתית יגדל כל כך כחם עד שיהיו יכולים לתקן את כל המעוותים, הרוחניים והמעשיים, הקרובים והרחוקים, בין שבין אדם למקום, ובין מה שבין אדם לחבירו, שאינם מוצאים בהם כל הבדל עצמי.</p>	<p>שמונה קבצים א רמח-רמט</p> <p>כמה טובה מונעים בידים, מפני שכלות הדעה שבאנשים אשר רוח ד' ראוי לדפוק בלבבם, והם אווזים בקטנות, ואינם מאמינים בעצמם, בגדולת נשמתם. לא הסביבה, ולא המעשים בפרטיות, הם היסודות שעליהם האושר הנשמתי בנוי באוצרה הפנימי, כי אם גודל הנפש, הקדושה והטהרה הפנימית, אומץ הרצון, ועז המחשבה. הסביבה והמעשים נכנעים הם מפני העצמה הרוחנית, כשהיא מתרוממת. על כן עוסקים הם הצדיקים הגדולים בעיקר הדבר בגודל הפנימי. כמובן מדקדקים הם <u>במעשים</u>, משתדלים בטהרת הסביבה, אבל כל זה בא מתוך הגורם הפנימי של האורה העליונה, הזורמת בנשמה בכל הוד גדולתה, דוקא מתוך הצינור היותר גדול ושוטף, ולא ישפילו את עצמם להיות דבוקים תמיד בתוך הקטנות של הדקדוקים הפרטיים שאין להם סוף, המלאים את הרוח העולה למעלה. ובכלל, לא העולם המוחשי בדיוקי פעוליו, תופס המקום היותר גדול בנשמת חיים הנצחית, המופיעה באור גדלה בנשמות העליונות, כי אם ההוד הנשגב של תפארת חי העולמים, שבתוכו הכל כלול, כל הטוב הרעיוני, המוסרי והמעשי. התפשטות השלמות על המעשים כולם מאליה היא באה, בעת אשר הרצון הגדול לטוב האלהי <u>ברוב</u> טהרו פועל בכל תקפו. ומכל מקום פונים הם הצדיקים לפעמים <u>מרום</u> גדלם, ומסתכלים על מעשיהם בפרטי פרטיות. אחרי שכבר שבעו זיו עדנים מעונג העליון, והרוח מלא כח התעודד והתאמץ, החשק של הטוב והטהר, מלא אור חיים, חי בלב פנימה, בא חשבון הנפש, בגדולה ותפארת, לפרטים ופרטי פרטים, בא גם הדכדוך הנפשי והגופני, כזרם שוטף ורעם נורא, פחד וגודל, תקוה ובטחון, ושאיפת תיקון לכל פגם, תשובה עליונה, הכוללת כל התשובות כולן.</p> <p>כשמוציאים הצדיקים פגמים כשהם רואים שאי אפשר <u>להסת</u> לתקנם, אינם נופלים ממדרגתם העליונה בשביל זה, הם יודעים שהסבה של העדר היכולת לתקן כל חסרון, הוא מפני שעדיין לא זרח האור של הנשמה, שהיא הכח האמיתי של החיים, על כל הענפים של סעיפי החיים. על כן הם משתדלים לעלות למעלות עליונות יותר, בהשגה ובבהירות הרוח, כדי שתתחזק הנשמה ביותר, ותגלה עליהם את הופעתה, ובטוחים הם, שבגודל ההופעה הנשמתית, יגדל כל כך כחם, עד שיהיו יכולים לתקן את כל המעוותים, הרוחניים והמעשיים, הקרובים והרחוקים, בין מה שבין אדם למקום, ובין מה שבין אדם לחבירו, שאינם מוצאים בהם כל הבדל עצמי.</p>
760	<p>מוסר הקודש פו (אורה"ק ג עמ' קכה) הַתְּקוּן וְהַנְּפִילָה</p> <p>אותה הגדולה הנשמתית, השואפת לקודש עליון, ולגדולות ונשגבות, מוכרחת היא להיות מטפלת בתיקון המדות והמעשים גם כן, ולפעמים לרדת לעמקי החיים המעשיים ולנקר בפרטי פרטיותיהם, לתקנם ולכוונם על פי הצדק והדין, על פי התורה וההלכה, ולחדור למעמקי המדות הנפשיות, להסיר מהם כל רשעה וכל סלף. ואם רק להעליה יושם לב, ולא אל הטהרה והקדושה התחתית, יוכל כל אותו האור העליון להשתבר, ולהתהפך לרועץ. גדולת הנשמה תוכל להתהפך לגאווה מוזרה, ותשווקת הידיעה בתעצומות המסתרים לדמיון מתגדר בשלל צבעיו. אומץ הרוח, המרומם את הופעת החיים, יוכל לרומם גם כן את התאוות הסוערות הגופניות, חמדת הבצע, הכבוד, והתענוגים המוחשיים יוכלו לפרוץ כל גבולם, וממרום עז השאיפה העליונה המלאכית תוכל לבא הנפילה היותר נוראה, ועלמא דאתכסיא, מדתה של לאה, עיניה רכות, על פרשת דרכים היא יושבת, ומתפללת שלא תפול בגורלו של עשו. ומתוך גדלה ובכיייה זכתה ליסוד נבואה ומיכות, ולחלקן של ישראל.</p>	<p>שמונה קבצים א רנ</p> <p>אותה הגדולה הנשמתית, השואפת לקודש עליון ולגדולות ונשגבות, מוכרחת היא להיות מטפלת בתיקון המדות והמעשים גם כן, ולפעמים לרדת לעמקי החיים המעשיים ולנקר בפרטי פרטיותיהם, לתקנם ולכוונם על פי הצדק והדין, על פי התורה וההלכה, ולחדור למעמקי המדות הנפשיות, להסיר מהם כל רשעה וכל סלף. ואם רק להעליה יושם לב, ולא אל הטהרה והקדושה התחתית, יוכל כל אותו האור העליון להשתבר, ולהתהפך לרועץ. גדולת הנשמה תוכל להתהפך לגאווה מוזרה, ותשווקת הידיעה בתעצומות המסתרים, לדמיון מתגדר בשלל צבעיו. אומץ הרוח, המרומם את הופעת החיים, יוכל לרומם גם כן את התאוות הסוערות הגופניות, חמדת הבצע, הכבוד והתענוגים המוחשיים, יוכלו לפרוץ כל גבולם, וממרום עז השאיפה העליונה, המלאכית, תוכל לבא הנפילה היותר נוראה, ועלמא דאתכסיא, מדתה של לאה, עיניה רכות, על פרשת דרכים היא יושבת, ומתפללת שלא תפול בגורלו של עשו. ומתוך גדלה ובכיייה, זכתה ליסוד נבואה ומיכות, ולחלקן של ישראל.</p>
761	<p>מוסר הקודש פח (אורה"ק ג עמ' קכו-קכז) הַאִפִּי הַקְּמוּץ וְהַמְתַּנְּנָה</p> <p>ישנם אנשים אשר עשה אלהים אותם ישר, שתכונתם שוקטה, וההדרכה הישרה והמנוחה הפנימית היא גורלם הקבוע להם. אמנם אם יתיגעו בתורה במוסר ובחכמה יעלו במעלות גדולות, אבל בכל אופן הנם אנשי יושר טובים והגונים. גורלם של אלה הוא להיות עוסקים במקצעות המעשים בפועל או בחכמות המעשיות. הצד</p>	<p>שמונה קבצים א סא</p> <p>ישנם אנשים אשר עשה אלהים אותם ישר, שתכונתם שוקטה, וההדרכה הישרה והמנוחה הפנימית היא גורלם הקבוע להם. אמנם אם יתיגעו בתורה, במוסר ובחכמה, יעלו במעלות גדולות, אבל בכל אופן הנם אנשי יושר טובים והגונים. גורלם של אלה הוא להיות עוסקים במקצעות המעשים בפועל, או בחכמות המעשיות.</p>

<p>הצד המוסרי שלהם עומד הוא על עצמו, על עמדו ומנוחתו. יוכל להיות שלא יעלה למעלה רוממה, אבל גם לא ישפל למדרגה שפלה. אבל סוג שני נמצא שאין בהם מנוחה, עומדים הם תמיד בשיקול, להיות עולים עד לרום שמים, או גם לרדת למעמקי תהומות. אלה צריכים הם לתקן את אישיותם הרוחנית מדי יום ביומו. אלה, כשיסגלו לעצמם את אותה הדרך שהם צריכים לה, יעלו מעלה מעלה, אבל אם יעזבו אותה, עלולים הם לרדת מטה מטה. אלה הם שהם צריכים להיות עסוקים תמיד בתורה ועבודה, במוסר וברגשי קודש, וחלילה להם לפרש לדרך ארץ, ולחכמות מעשיות. במהלך הדורות ככלל, נמצא לפעמים דורות כאלה שתכונתם הכללית היא מסוג הראשון, שהם בעלי מנוחה, בעלי אופי קבוע, וחינוכם ראוי להיות דומה לאלה היחידים בעלי האופי הקבוע. וישנם גם כן דורות בעלי אופי מתנווד, שפרנסתם הרוחנית צריכה להיות מתמדת בהשפעה תדירית. ולפעמים אנו מוצאים שבאיזה חלק מיוחד יהיה לאיש או לרור פנים של מנוחה, ובחלק אחר פנים של תנועה, וצריכים המנהיגים, הדואגים לטובת הכלל, לשום אל לב, איך לחנך את לשום אל לב איך לחנך את הדור ביחס לכל חלק וחלק בפני עצמו.</p>	<p>הצד המוסרי שלהם עומד הוא על עצמו, על עמדו ומנוחתו, יוכל להיות שלא יעלה למעלה רוממה, אבל גם לא ישפל למדרגה שפלה. אבל סוג שני נמצא שאין בהם מנוחה, עומדים הם תמיד בשיקול, להיות עולים עד לרום שמים, או גם לרדת למעמקי תהומות. אלה צריכים הם לתקן את אישיותם הרוחנית מדי יום ביומו. אלה, כשיסגלו לעצמם את אותה הדרך שהם צריכים לה, יעלו מעלה מעלה, אבל אם יעזבו אותה, עלולים הם לרדת מטה מטה. אלה הם שהם צריכים להיות עסוקים תמיד בתורה ועבודה, במוסר וברגשי קודש, וחלילה להם לפרש לדרך ארץ, ולחכמות מעשיות. במהלך הדורות ככלל נמצא לפעמים דורות כאלה, שתכונתם הכללית היא מסוג הראשון, שהם בעלי מנוחה, בעלי אופי קבוע, וחינוכם ראוי להיות דומה לאלה היחידים בעלי האופי הקבוע. וישנם גם כן דורות בעלי אופי מתנווד, שפרנסתם הרוחנית צריכה להיות מתמדת בהשפעה תדירית. ולפעמים אנו מוצאים שבאיזה חלק מיוחד יהיה לאיש או לרור פנים של מנוחה, ובחלק אחר פנים של תנועה, וצריכים המנהיגים, הדואגים לטובת הכלל, לשום אל לב, איך לחנך את הדור ביחס לכל חלק וחלק בפני עצמו.</p>
<p>שמונה קבצים א קכד, שפט</p> <p>התקשרות לאיזה תוכן, היא מפלסת נתיב להחיים, אם התוכן הוא נעלה ונשגב, כפי מדתו יהיו נתיבות החיים גם כן נעלים ונשגבים, ואם התוכן הוא נמוך ושפל ערך, יהיו לפיהו גם כן נתיבות החיים נמוכים ושפלי ערך. אבל נתיבות יהיו להחיים בכל מקום שיש קשר קבוע לאיזה תוכן. האנשים הפשוטים והטבעיים קשורים הם יפה לעצמיותם החמרית, ובוזה יש כבר לחייהם נתיב סלול על פי דרכם. היוצאים מגבולה של השדרה היותר נמוכה כבר יש להם תוכן אצילי מצד חיי המשפחה שלהם, אבל גם קשר זה הוא גם כן טבעי וחמרי, ויש בו הרבה מגסות החיים. גדולי המדע והמוסר, הנפשות אשר נודרכו הרבה ונתעלו ממעל להשאיפות ההמוניות, מוכרח הדבר שקישורם הרוחני למגמתם העליונה בחייהם יהיה קבוע, כדי שיהיה לחייהם נתיב סלול. אצלם הקישורים הטבעיים אינם כפי כל המדה של האומץ הנהוגה בהמון הגדול, ואם פעם ישכחו את מעלתם העליונה, וירצו להשתוות עם ההמון הרגיל, יהיו הרבה ירודים ממנו. אותם הקישורים הטבעיים, שדים כדי לתן מסלול קבוע לחיי ההמונים, אינם מספיקים כלל לפלס נתיב לנשמתם הגדולה ורבת הכחות של אנשי המעלה וגדולי המחשבה והרגש. רק כשהם עומדים במעלתם הנעלה, כבר נתיב חייהם סלול וכבוש במערכה יותר מעולה מהנתיבות ההמוניות. אבל כשהם ירודים מרמת הפסגה אשר להם, יכולים להיות אובדי דרך ואומללים בחיים יותר מכל אומלל שבהמון. "מה דגים שבים כיון שהם יוצאים ליבשה מיד מתים, כך תלמיד חכם כיון שפירש מן התורה מיד מת". אצילי הרוח, מוכרחים הם להיות קבועים וקשורים בבית חייהם, המלא אור וחיים עליונים. האמר לאביו ולאמו לא ראיתו, ואת אחיו לא הכיר, ואת בניו לא ידע, כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו".</p> <p>תלמידי חכמים הם כדגים שאינם יכולים לפרש מן המים, כן אינם יכולים לפרש מן התורה. וכשהם פורשים מן התורה מיד הם מרגישים בקרבם נטיה לכל אפילות הרוחניות, והתעוררות הרע המחריד. וכל מה שמדרגתו של התלמיד חכם יותר גדולה, כך אינו יכול לפרש ממדרגת תורתו, עד שצדיקים הגדולים, שגדלה מעלת רוחם ונשמתם, אינם יכולים לפרש מהדבקות האלהית, ומעולמים עליונים. וכשהם צריכים לעסוק בתורה הנגלית ובמצות מעשיות, ובעסקי העולם לחברת בני אדם, אפילו בדרך מצוה וקדושה, הם צריכים להכין להם מגינים, שלא יפגעו בהעתקם ממעלתם הטבעית שלהם, שהיא ההתקשרות בצרור החיים של ד' אלהיהם.</p>	<p>762 מוסר הקודש פט (אורה"ק ג עמ' קכז-קכח) ההתקשרות לנתיב החיים</p> <p>התקשרות לאיזה תוכן היא מפלסת נתיב להחיים, אם התוכן הוא נעלה ונשגב כפי מדתו יהיו נתיבות החיים גם כן נעלים ונשגבים, ואם התוכן הוא נמוך ושפל ערך יהיו לפיהו גם כן נתיבות החיים נמוכים ושפלי ערך. אבל נתיבות יהיו להחיים בכל מקום שיש קשר קבוע לאיזה תוכן. האנשים הפשוטים והטבעיים קשורים הם יפה לעצמיותם החמרית, ובוזה יש כבר לחייהם נתיב סלול על פי דרכם. היוצאים מגבולה של השדרה היותר נמוכה כבר יש להם תוכן אצילי מצד חיי המשפחה שלהם, אבל גם קשר זה הוא גם כן טבעי וחמרי, ויש בו הרבה מגסות החיים. גדולי המדע והמוסר, הנפשות אשר נודרכו הרבה ונתעלו ממעל להשאיפות ההמוניות, מוכרח הדבר שקישורם הרוחני למגמתם העליונה בחייהם יהיה קבוע כדי שיהיה לחייהם נתיב סלול. אצלם הקישורים הטבעיים אינם כפי כל המדה של האומץ הנהוגה בהמון הגדול, ואם פעם ישכחו את מעלתם העליונה, וירצו להשתוות עם ההמון הרגיל, יהיו הרבה ירודים ממנו. אותם הקישורים הטבעיים, שדים כדי לתן מסלול קבוע לחיי ההמונים, אינם מספיקים כלל לפלס נתיב לנשמתם הגדולה ורבת הכחות של אנשי המעלה, וגדולי המחשבה והרגש. רק כשהם עומדים במעלתם הנעלה כבר נתיב חייהם סלול וכבוש במערכה יותר מעולה מהנתיבות ההמוניות. אבל כשהם ירודים מרמת הפסגה אשר להם, יכולים להיות אובדי דרך, ואומללים בחיים יותר מכל אומלל שבהמון. מה דגים שבים כיון שהם יוצאים ליבשה מיד מתים, כך תלמיד חכם כיון שפירש מן התורה מיד מת. אצילי הרוח מוכרחים הם להיות קבועים וקשורים בבית חייהם, המלא אור וחיים עליונים. האמר לאביו ולאמו לא ראיתו, ואת אחיו לא הכיר, ואת בניו לא ידע, כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו. תלמידי חכמים הם כדגים שאינם יכולים לפרש מן המים, כן אינם יכולים לפרש מן התורה. וכשהם פורשים מן התורה, מיד הם מרגישים בקרבם נטיה לכל אפילות הרוחניות, והתעוררות הרע המחריד. וכל מה שמדרגתו של התלמיד חכם יותר גדולה, כך אינו יכול לפרש ממדרגת תורתו, עד שצדיקים הגדולים, שגדלה מעלת רוחם ונשמתם, אינם יכולים לפרש מהדבקות האלהית, ומעולמים עליונים. וכשהם צריכים לעסוק בתורה הנגלית ובמצות מעשיות, ובעסקי העולם לחברת בני אדם, אפילו בדרך מצוה וקדושה, הם צריכים להכין להם מגינים, שלא יפגעו בהעתקם ממעלתם הטבעית שלהם, שהיא ההתקשרות בצרור החיים של ד' אלהיהם.</p>
<p>שמונה קבצים א עד</p> <p>כשהשכל מאיר במלא אורו, אז אין צורך לשום הדרכה מיוחדת של חקים ומשפטים. הטוב הגמור במעשה נמשך הוא אחרי המאור השכלי, וכל מכשולות החיים מתישרים מעצמם. החקים והמשפטים מתקיימים לא בתור חקים ומשפטים מצויים, כי אם בתור תנועות טבעיות, לנושאים שהארת השכל חזקה עליהם. הטוב והרע, וכל ערכיהם, חילוקיהם, והעמל הגדול שיש בכיוון הדרך הממוצע, שלא יוסיף ולא יגרע, כל אלה באו אחר שגרע השכל את אורו, וההרגשה, ההתפעלות, ושיקוע של החושים, לקחו את מקומו, אחרי חטא הקדמוני של האכילה מפרי עץ הדעת טוב ורע.</p>	<p>763 מוסר הקודש צ (אורה"ק ג עמ' קכט) דרכ המלא והכח</p> <p>כשהשכל מאיר במלא אורו, אז אין צורך לשום הדרכה מיוחדת של חקים ומשפטים. הטוב הגמור במעשה נמשך הוא אחרי המאור השכלי, וכל מכשולות החיים מתישרים מעצמם. החקים והמשפטים מתקיימים לא בתור חקים ומשפטים מצויים, כי אם בתור תנועות טבעיות, לנושאים שהארת השכל חזקה עליהם. הטוב והרע, וכל ערכיהם, חילוקיהם, והעמל הגדול שיש בכיוון הדרך הממוצע, שלא יוסיף ולא יגרע, כל אלה באו אחר שגרע השכל את אורו, וההרגשה, ההתפעלות, ושיקוע של החושים לקחו את מקומו, אחרי חטא הקדמוני, של האכילה מפרי עץ הדעת טוב ורע.</p>

<p>שמונה קבצים ג רפח</p> <p>ההשגה המתפרצת לעלות עד לחוץ לתחום הציור האנושי, מתטשטשים אצלה ההבדלים שבין טוב לרע, בין טמא לטהור. ואף על פי שהדבר בא מרוב אור וקדושה עליונה, ששם באמת חוזר הכל לטוב וקודש, ואין שטן ואין פגע רע, אבל בתחום החיים המוגבלים שלנו הלא באמת רב מאד הרע והטמא, שהננו מוכרחים להיות שקועים בהכרת כיעורו ושנאתו, כשם שהננו חייבים להיות קשורים באהבת הטוב, הטוהר והקודש, והכרת כבודו ותפארתו. ועל כן בעלי מחשבה פורצת כזו הם מרגישים בקרבם עצבות קודרת בכל עת, כדוגמת של עצבון שעל חטא, הבא ממוסר כליות, מפני שחירות מחשבתם וקדושתה העליונה הרי היא באמת חוטאת, מצד הערכים המעשיים. והם שבים לאיתן מצב הנפש הקדושה, השמחה תמיד באור ה', על ידי מה שהם שואבים ממקור הקודש העליון לא רק את מצב של התרחבות הנפש והכללתה העליונה, אלא גם את מצב הדרך המוגבל, שהוא התוכן המיוחד למעבר החיים העליונים, אורח צדיקים, שהוא כאור נוגה, ההפך מדרך רשעים באפלה, שלא ידעו במה יכשלו. וכפי המדה ששתי התכונות מתאימות ביחד, בנשמה, האורה העליונה, הצופה למרחוק לכלל הקליפה בפרי, והרע בטוב, ולהפך הכל לאור גדול, והאור התחתון, המאיר בכל חדרי לבב, לסור מרע, ולשנא כל תועבת ד', ככה מתבסס הרוח, ואור הקודש עם נועמו ושמתו בשלות ישרים חוזר להאיר, והנשמה מתרוממת, ונס יגון ואנחה.</p>	<p>764 מוסר הקודש צא (אורה"ק ג עמ' קל-קלא) <i>התכונה העליונה והתחתונה</i></p> <p>ההשגה, המתפרצת לעלות עד לחוץ לתחום הציור האנושי, מתטשטשים אצלה ההבדלים שבין טוב לרע, בין טמא לטהור, ואף על פי שהדבר בא מרוב אור וקדושה עליונה, ששם באמת חוזר הכל לטוב וקודש, ואין שטן ואין פגע רע, אבל בתחום החיים המוגבלים שלנו הלא באמת רב מאד הרע והטמא, שהננו מוכרחים להיות שקועים בהכרת כיעורו ושנאתו, כשם שהננו חייבים להיות קשורים באהבת הטוב, הטוהר והקודש, והכרת כבודו ותפארתו. ועל כן בעלי מחשבה פורצת כזו הם מרגישים בקרבם עצבות קודרת בכל עת, כדוגמת של עצבון שעל חטא, הבא ממוסר כליות, מפני שחירות מחשבתם וקדושתה העליונה הרי היא באמת חוטאת, מצד הערכים המעשיים. והם שבים לאיתן מצב הנפש הקדושה, השמחה תמיד באור ה', על ידי מה שהם שואבים ממקור הקודש העליון לא רק את מצב של התרחבות הנפש והכללתה העליונה, אלא גם את מצב הדרך המוגבל, שהוא התוכן המיוחד למעבר החיים העליונים, אורח צדיקים, שהוא כאור נוגה, ההפך מדרך רשעים באפלה, שלא ידעו במה יכשלו. וכפי המדה ששתי התכונות מתאימות ביחד, בנשמה, האורה העליונה, הצופה למרחוק לכלל הקליפה בפרי, והרע בטוב, ולהפך הכל לאור גדול, והאור התחתון, המאיר בכל חדרי לבב, לסור מרע, ולשנא כל תועבת ד', ככה מתבסס הרוח, ואור הקודש עם נועמו ושמתו בשלות ישרים חוזר להאיר, והנשמה מתרוממת, ונס יגון ואנחה.</p>
<p>שמונה קבצים ה קכד</p> <p>מי הקשיב סוד שיח רעש מלחמת העולם הטוב והרע בהאבקם על משטר העולמיות, אשר בצורה זעירא ונקודתית מתגלה כעין צביון זה בנפשו של אדם, במלחמת חייו החיצוניים והפנימיים. רב קשב אנו קושבים. המלחמה מעוררת גבורה, שפעת החיים העולמיים אל הטוב מתגברים, על ידי הניגוד העצום של כל התוכן של הרשעה, הגימנסטיקה העולמית מאזרתה בגבורה.</p>	<p>765 מוסר הקודש צב (אורה"ק ג עמ' קלא) <i>המלחמה מצולפת ונס</i></p> <p>מי הקשיב סוד שיח רעש מלחמת העולם, הטוב והרע בהאבקם על משטר העולמיות, אשר בצורה זעירא ונקודתית מתגלה כעין צביון זה בנפשו של אדם, במלחמת חייו החיצוניים והפנימיים. רב קשב אנו קושבים. המלחמה מעוררת גבורה. שפעת החיים העולמיים אל הטוב מתגברים על ידי הניגוד העצום של כל התוכן של הרשעה, הגימנסטיקה העולמית מאזרתה בגבורה.</p>
<p>שמונה קבצים ה עז-עח</p> <p>תמיד צריכים ל הלחם עם החושך, לשחרר את עצמו מהמשלה של כח התאוה, כח הרשעה העור, הפועם ודולג, שט ומרחף בעולם, מפשט בכל עזו את מרחבי מחשכיו על הגוף האנושי וכל כחותיו, מגרר עליו בצלליו הרבים הכפולים במאפלים, התאוה החומרית והתאוה הרוחנית החשוכה, לא אותה התאוה הרוחנית השואפת למרומים, לקודש, לנשגב, לטהור וזוך, אלא התאוה החשוכה הרוחנית, תולדתה של התאוה החומרית, המעכבת על כל מאור ממאורי הקודש העליונים, שלא יתפשט ולא יחדור בנפש ובעולם, מספקת את כל הודאות העליונות בכח מחשכיה, המיוסדים על יסוד שקר שאין לו רגלים, אלא שכך היא בונה את עליותיה בעולה, בניני רשע וכסל, ומחזקת את ציורי האדם בהשקפת עולם מאופלת, עד שכל אור עולם נחשב לו כזר, וכל עמל אדם הוא להמלט מתוך המהפכה של צללי צלמות ובלהות שאול הללו, של אלה הזוהמות, מחשכת החומריות והרוחניות יחד, המתמזגים זה בזה, מתחברים ומזדווגים יחד כדי להוליד ילדי פשע, זרע שקר. והדבקות הרעננה באלהים חיים, באור תורה וחכמה עליונה, בזיו הטוהר העליון, אשר למנה נתנה מנשמת אלוה ממרומים, תפריד את פועלי האון, והתאוה הרוחנית לא תוכל להתחבר עם התאוה הגופנית, וכל אחת מהן בפני עצמה תכשל ותפול לפני הגבורה העליונה, המתגלה מאור הנשמה, מקול ד' בכח, הקורא תמיד לכל תמימי לב, המישרים אורחותם, שמעו פתיים וחיו, ואשרו בדרך בינה. כשהשכל הפשוט והישר עושה את מעשיו ברוח האדם, צריך הוא להלחם עם רוח החשון של התאוה הגולמית, שמהרסת תמיד את בניני השכל והישר בראשית התיסדותם. ביחוד היא מניחה מכשולים את הקיום המעשיים שבציורים השכליים, שם היא מניחה את ארסה, את ביצי הצפעוני שלה, והם הולכים ומתפתחים עד</p>	<p>766 מוסר הקודש צג (אורה"ק ג עמ' קלב-קלד) <i>המלחמה הפכה והצלפית</i></p> <p>תמיד צריכים ל הלחם עם החושך, לשחרר את עצמו מהמשלה של כח התאוה, כח הרשעה העור, הפועם ודולג, שט ומרחף בעולם, מפשט בכל עזו את מרחבי מחשכיו על הגוף האנושי וכל כחותיו, מגרר עליו בצלליו הרבים הכפולים במאפלים, התאוה החומרית, והתאוה הרוחנית החשוכה, לא אותה התאוה הרוחנית, השואפת למרומים, לקודש, לנשגב, לטהור וזוך, אלא התאוה החשוכה הרוחנית, תולדתה של התאוה החומרית, המעכבת על כל מאור ממאורי הקודש העליונים, שלא יתפשט ולא יחדור בנפש ובעולם, מספקת את כל הודאות העליונות, בכח מחשכיה, המיוסדים על יסוד שקר שאין לו רגלים, אלא שכך היא בונה את עליותיה בעולה, בניני רשע וכסל, ומחזקת את ציורי האדם בהשקפת עולם מאופלת, עד שכל אור עולם נחשב לו כזר, וכל עמל אדם הוא להמלט מתוך המהפכה של צללי צלמות ובלהות שאול הללו, של אלה הזוהמות, מחשכת החומריות והרוחניות יחד, המתמזגים זה בזה, מתחברים ומזדווגים יחד כדי להוליד ילדי פשע זרע שקר. והדבקות הרעננה באלהים חיים, באור תורה וחכמה עליונה, בזיו הטוהר העליון אשר למנה נתנה מנשמת אלוה ממרומים, תפריד את פועלי האון, והתאוה הרוחנית לא תוכל להתחבר עם התאוה הגופנית, וכל אחת מהן בפני עצמה תכשל ותפול לפני הגבורה העליונה, המתגלה מאור הנשמה, מקול ד' בכח, הקורא תמיד לכל תמימי לב, המישרים אורחותם, שמעו פתיים וחיו, ואשרו בדרך בינה. כשהשכל הפשוט והישר עושה את מעשיו ברוח האדם, צריך הוא להלחם עם רוח החשון של התאוה הגולמית, שמהרסת תמיד את בניני השכל והישר בראשית התיסדותם. ביחוד היא מניחה מכשולים את הקיום המעשיים שבציורים השכליים, שם היא מניחה את ארסה, את ביצי הצפעוני שלה, והם הולכים ומתפתחים עד</p>

191. הבדל זה מקורו ככל הנראה מכך שהמילה לא ברורה דיה בכתב היד.

192. בכתב היד כתוב "גם גם".

<p>ששורצים שירון נחשי בהתגלמות המעשית, בתיאוריות הנובעות גם מהשכלה ובינה חודרת. המלחמה והזהירות צריכה להיות בראשית השתכללותה של המחשבה. באותו הפרק שמגיעה היא במסקנתה לחוגים המעשיים, שם הנחש אורב לפתות, לפרוץ גדרות עולם, לשלוח יד ברשע וכסל, שם ישוך עקב. וישירי לב שמים לב על דרכיהם, נאזרים בגבורה של מעלה, ולהמסקנא המעשית קוראים הם עוד יותר לעזרה מקודש. וכשם שרוח התאווה עומדת לשטן להאצלת השכל, כך עומד רוח השכל המגושם לשטן על הבנינים הנאצלים, המופעים ממקור קודש יותר עליון מערכו. לעומתם הרי הוא דומה בגשמיותו, בצמצום כחו, ואיסורו אל ההנאות, תולדות החושים וההרגלים, לרוח התאווה לעומת ערכו. והמלחמה הנטושה לעומת המשפטים, תולדות אור העליון, מאור תורה, ורוח ד' על יראיו וסודו לישרים, היא כפולה, פה מתחבר כבר השכל האנושי המגושם בתור לוחם, ועל שני צדיו עומדים לעזור לו ברשע שני אויביו התדירים, רוח התאווה החומרית והרוחנית יחד. אמנם טוב לפני האלהים ימלט מהם. ודרך איסור מלחמה לד' זו היא בראשית כל להפריד את השכל משכניו הרעים, לברר לו שאין חברתו נאה עמהם, ובזה הרי הוא בעצמו מתעלה, וברוח העידון שבקברו יכיר את מקומו, ויתלוה עם הרוח האצילי של אור הקודש, שהור האמונה העליונה, עין ד' אל יראיו, מופיע עליו. ואז יתפוצצו הררי עד, שחו גבעות עולם, והרוחות הזעיריים של התאווה הרוחנית והחומרית, מתחילים גם כן להתרחק מצואתם. חלקיהם היותר סיגיים מסתתרים במתבואים, והצדדים היותר טהורים שלהם באים לשרת בקודש, לקשט את כח הדמיון, לרומם את להב רגש הלב. והכל מסייעים למלאכת שמים, אפילו רוחות, אפילו מזיקים, וברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו.</p>	<p>ששורצים שירון נחשי בהתגלמות המעשית, בתיאוריות הנובעות גם מהשכלה ובינה חודרת. המלחמה והזהירות צריכה להיות בראשית השתכללותה של המחשבה. באותו הפרק שמגיעה היא במסקנתה לחוגים המעשיים, שם הנחש אורב לפתות, לפרוץ גדרות עולם, לשלוח יד ברשע וכסל, שם ישוך עקב. וישירי לב שמים לב על דרכיהם, נאזרים בגבורה של מעלה, ולהמסקנא המעשית קוראים הם עוד יותר לעזרה מקודש. וכשם שרוח התאווה עומדת לשטן להאצלת השכל, כך עומד רוח השכל המגושם לשטן על הבנינים הנאצלים, המופעים ממקור קודש יותר עליון מערכו. לעומתם הרי הוא דומה בגשמיותו, בצמצום כחו, ואיסורו אל ההנאות, תולדות החושים וההרגלים, לרוח התאווה לעומת ערכו. והמלחמה הנטושה לעומת המשפטים, תולדות אור העליון, מאור תורה, ורוח ד' על יראיו וסודו לישרים, היא כפולה, פה מתחבר כבר השכל האנושי המגושם בתור לוחם, ועל שני צדיו עומדים לעזור לו ברשע, שני אויביו התדירים, רוח התאווה החומרית והרוחנית יחד. אמנם טוב לפני האלהים ימלט מהם. ודרך איסור מלחמה לד' זו היא בראשית כל להפריד את השכל משכניו הרעים, לברר לו, שאין חברתו נאה עמהם, ובזה הרי הוא בעצמו מתעלה, וברוח העידון שבקברו יכיר את מקומו, ויתלוה עם הרוח האצילי של אור הקודש, שהור האמונה העליונה, עין ד' אל יראיו, מופיע עליו. ואז יתפוצצו הררי עד, שחו גבעות עולם, והרוחות הזעיריים של התאווה הרוחנית והחומרית, מתחילים גם כן להתרחק מצואתם, חלקיהם היותר סיגיים מסתתרים במתבואים, והצדדים היותר טהורים שלהם באים לשרת בקודש, לקשט את כח הדמיון, לרומם את להב רגש הלב. והכל מסייעים למלאכת שמים, אפילו רוחות, אפילו מזיקים, וברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו.</p>
<p>שמונה קבצים טנט, תסח</p> <p>אין לשער גודל ערכה של הידיעה הרזית בדבר שתי נפשות, הקדושה והטמאה, אשר לאדם, ואיך שכל אחת שואפת להגדיל ממשלתה בגויה האנושית. כי רק בהבנה זו נוכל להביט אל מסתרי הנפש, ולהבין עלילות בני אדם, והחכמה המוסרית על ידי הכרה זו תוכל בבטחה לנהל את מעשיה, באין דרך של סתירות. ולמעלה מזה באה הידיעה על דבר הנפש הקדושה בעצמה, ששתי רוחין הן, רוחא דעלמא הדין ורוחא דעלמא דאתי. וראוי להכיר ששתי רוחות הללו גם הם נוהגים קצת מלחמה ביניהם, אלא שהיא כבר מלחמה של שלום, מלאה אהבה וכבוד, שכל רוח רוחש לחברו. אבל שנים הם, ובזמן שהאחד מתגבר, ושאיפות עלמא דאתי מתמלאות בלב בכל גבהן, לא יוכל אז רוח דעלמא דין להמשיך כל כך את מעשיו, גם את המעולים שבהם. ובזמן שרוח דעלמא דין מתגבר, אז יושב הוא ממרחק רוחא דעלמא דאתי, ושולח הוא רק ניצוצים קלים, להאיר את דרך רוחא דעלמא דין כשהוא הולך למשרים. מיוחד הוא יצחק מאחר העקדה, שחי בו רק רוחא דעלמא דאתי, ומתוך גודל הופעת האור העליון עליו, הוא הוא החותם את מחשבת הסליחה לעתיד לבא, ולא יאמר בתשובה על שאלת בניך חטאו, ימחו על קדושת שמך, כמו אברהם ויעקב. כי קיום העולם, המבניא לסליחה גמורה, לקוח הוא דוקא מרוח העליון. המתנשא ממעל לעלמא הדין, אשר על כן יוכל להחיותו תמיד, ולהשקיף עליו השקפה לטובה, בכל עומק פרטיותו וכלליותו. ומי שהוא למעלה מכל עולם הזה מוצא את כל טוב עולם הזה לפניו, וזורע ומוצא מאה שערים, והולך הלוך וגדל. חכמי לב מכירים באמת את האפסיות של עולם הזה מצד עצמו, והם מעלים את מחשבתם וציור עולמם למעלת עולם הבא ואשרו. ומתוך שהם מסתכלים שכל ההויה המשך אחד יש לה, ממילא נעשה עולם הזה גם הוא מפואר אצלם, ומתוך כך הם דורשים לתקנו ולשכללו, ומזה יבא הרצון של התרבות והשכלול של חיי עולם הזה על ידי צדיקים קדושי רוח, שתעלה בעז רוח על כל מה שגילה רוח האדם מצד עצמו, מפני שאהבה זו מיוסדת על תוהו ועל שקר, אלא שהדבר נדרש לקיום העולם ביעולם, אבל יותר הרבה מזה יהיה הישוב הבא מדעה שלמה.</p>	<p>767 מוסר הקודש צד (אורה"ק ג עמ' קלה-קלו)</p> <p><i>je'ot nleat nrahut</i></p> <p>אין לשער גודל ערכה של הידיעה הרזית, בדבר שתי נפשות, הקדושה והטמאה, אשר לאדם, ואיך שכל אחת שואפת להגדיל ממשלתה, בגויה האנושית, כי רק בהבנה זו נוכל להביט אל מסתרי הנפש, ולהבין עלילות בני אדם. והחכמה המוסרית על ידי הכרה זו תוכל בבטחה לנהל את מעשיה, באין דרך של סתירות. ולמעלה מזה באה הידיעה על דבר הנפש הקדושה בעצמה, ששתי רוחין הן, רוחא דעלמא הדין, ורוחא דעלמא דאתי. וראוי להכיר, ששתי רוחות הללו גם הם נוהגים קצת מלחמה ביניהם, אלא שהיא כבר מלחמה של שלום, מלאה אהבה וכבוד, שכל רוח רוחש לחברו. אבל שנים הם, ובזמן שהאחד מתגבר, ושאיפות עלמא דאתי מתמלאות בלב בכל גבהן, לא יוכל אז רוח דעלמא דין להמשיך כל כך את מעשיו, גם את המעולים שבהם. ובזמן שרוח דעלמא דין מתגבר, אז יושב הוא ממרחק רוחא דעלמא דאתי ושולח הוא רק ניצוצים קלים, להאיר את דרך רוחא דעלמא דין, כשהוא הולך למשרים. מיוחד הוא יצחק מאחר העקדה, שחי בו רק רוחא דעלמא דאתי, ומתוך גודל הופעת האור העליון עליו, הוא הוא החותם את מחשבת הסליחה לעתיד לבא, ולא יאמר בתשובה על שאלת בניך חטאו, ימחו על קדושת שמך, כמו אברהם ויעקב, כי קיום העולם, ועוצם החסד המביא לסליחה גמורה, לקוח הוא דוקא מרוח העליון, המתנשא ממעל לעלמא הדין, אשר על כן יוכל להחיותו תמיד, ולהשקיף עליו השקפה לטובה, בכל עומק פרטיותו וכלליותו. ומי שהוא למעלה מכל עולם הזה מוצא את כל טוב עולם הזה לפניו, וזורע ומוצא מאה שערים, והולך הלוך וגדל. חכמי לב מכירים באמת את האפסיות של עולם הזה מצד עצמו, והם מעלים את מחשבתם וציור עולמם למעלת עולם הבא ואשרו. ומתוך שהם מסתכלים, שכל ההויה המשך אחד יש לה, ממילא נעשה עולם הזה גם הוא מפואר אצלם, ומתוך כך הם דורשים לתקנו ולשכללו, ומזה יבא הרצון של התרבות והשכלול של חיי עולם הזה, על ידי צדיקים קדושי רוח, שתעלה בעז רוח על כל מה שגילה רוח האדם מצד עצמו, מפני שאהבה זו מיוסדת על תוהו ועל שקר, אלא שהדבר נדרש לקיום העולם וישובו, שיהיו משתגעים בעולם, אבל יותר הרבה מזה יהיה הישוב הבא מדעה שלמה.</p>
<p>שמונה קבצים ו קצז-קצח</p> <p>כל החולשות הגופניות והרוחניות, כל המחשבות הפסולות וכל</p>	<p>768 מוסר הקודש צה (אורה"ק ג עמ' קלו-קלח)</p> <p><i>צחיות ואילה אחמוט הקמר</i></p> <p>כל החולשות הגופניות והרוחניות, כל המחשבות הפסולות, וכל</p>

<p>הרעיונות המדלדלים, המטשטשים את הכשרון ואת הבהירות הנשמית, באים רק מחסרון הארה של הנשמה העצמית, חסרון הזולת טל החיים היסודי של הרצון וההרגשה, ההכרה והתשוקה, ממהותה הפנימית. על ידי מעשים רעים ונטיות עכורות מתחשכת אורה של הנשמה, ומעינה נכבש, והאדם סופג לו את רוחניו מכלים אחרים, מרשמי חוץ של עולמים, ספרים, נפשות ומעשים, ורשמי החוץ פועלים עליו בצורה מדולדלת. אז התוכן הפראי של הגוף מתגבר בצורה של שממון ושל הריסה, והאדם הולך בלא כח לפני רודפיו, אבר אז את היסוד, הצינור המשפיע לעצמיות, ממקור החיים המיוחד לו, את הפסוק שלו, את האותיות של שמו שבתורה. ומיון הבשר הולך ומרעיש, חובט בו בכל שוטי ברזל, והוא קבור באדמת עפר קברו החומרי, וככול בכבלי זוהמא, ענן השכחה החשוך סובב את כל מלא קומתו, ואת שמו לא ידע. חיבוט קבר זה עם כל בהלותיו ישנו בכל עת וזמן, בין בפרטיותו של כל אחד, בין בכללות האומה. אכתוב להם רובי תורתו כמו זר נחשבו, ותהי להם חזות הכל כדבר הספר החתום. והננו כמו חללים שוכבי קבר, אשר לא זכרתם מיד, והמה מידך נגזרו. והנה תבוא הגאולה, גאולת הכלל וגאולת הפרט, הרוח הפנימי יצא ממחבואו, יעמד על בסיסו העצמי, יזכר ימים מקדם שנות עולמים. עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי, יחפש וימצא, בנר ד' נשמת אדם יחפש, ומחשבתן של ישראל הקודמת לכל תאיר בראשית עו מקורה על כל אותיותיה של תורה. הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא, הנני פותח את קברותיכם עמי, והבאתי אתכם אל אדמת ישראל, ונתתי רוחי בכם וחיייתם. לשעבר תורה נתתי בכם, לעתיד חיים אני נותן לכם. נשמת ישראל, מקורה של תורה, תמצא את עצמה, ובמצאה את עצמותה, יתנוצצו לפניה כל אותיותיה של תורה בתפארת זיו החיים שלהם, ויקרא בהם שם עולם, שם חדש אשר פי ה' יקבנו. מזהרה צפיית ישועת הכלל יאיר אור הפרט, שאין בו אלא מה שבכלל, והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו, כל הכתוב לחיים בירושלם.</p>	<p>הרעיונות המדלדלים, המטשטשים את הכשרון ואת הבהירות הנשמית, באים רק מחסרון הארה של הנשמה העצמית, חסרון הזולת טל החיים היסודי, של הרצון וההרגשה, ההכרה והתשוקה, ממהותה הפנימית. על ידי מעשים רעים ונטיות עכורות מתחשכת אורה של הנשמה, ומעינה נכבש, והאדם סופג לו את רוחניו מכלים אחרים, מרשמי חוץ של עולמים, ספרים, נפשות ומעשים, ורשמי החוץ פועלים עליו בצורה מדולדלת. אז התוכן הפראי של הגוף מתגבר בצורה של שממון ושל הריסה והאדם הולך בלא כח לפני רודפיו, אבר אז את היסוד, הצינור המשפיע לעצמיות ממקור החיים המיוחד לו, את הפסוק שלו, את האותיות של שמו שבתורה. ומיון הבשר הולך ומרעיש, חובט בו בכל שוטי ברזל, והוא קבור באדמת עפר קברו החומרי, וככול בכבלי זוהמא, ענן השכחה החשוך סובב את כל מלא קומתו, ואת שמו לא ידע. חיבוט קבר זה עם כל בהלותיו ישנו בכל עת וזמן, בין בפרטיותו של כל אחד, בין בכללות האומה. אכתוב להם רובי תורתו כמו זר נחשבו, ותהי להם חזות הכל כדבר הספר החתום. והננו כמו חללים שוכבי קבר, אשר לא זכרתם מיד, והמה מידך נגזרו. והנה תבוא הגאולה, גאולת הכלל וגאולת הפרט, הרוח הפנימי יצא ממחבואו, יעמד על בסיסו העצמי, יזכר ימים מקדם שנות עולמים. עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי, יחפש וימצא, בנר ד' נשמת אדם יחפש, ומחשבתן של ישראל הקודמת לכל, תאיר בראשית עו מקורה על כל אותיותיה של תורה. הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא, הנני פותח את קברותיכם עמי, והבאתי אתכם אל אדמת ישראל, ונתתי רוחי בכם וחיייתם, לשעבר תורה נתתי בכם, לעתיד חיים אני נותן לכם. נשמת ישראל, מקורה של תורה, תמצא את עצמה, ובמצאה את עצמותה, יתנוצצו לפניה כל אותיותיה של תורה, בתפארת זיו החיים שלהם, ויקרא בהם שם עולם, שם חדש אשר פי ה' יקבנו. מזהרה צפיית ישועת הכלל יאיר אור הפרט, שאין בו אלא מה שבכלל, והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו, כל הכתוב לחיים בירושלם.</p>
<p>שמונה קבצים ז קפב</p> <p>העולם הרוחני בונה כל אחד ואחד לעצמו בקרבו. כל תכונת ההקשבה אינה כי אם הכשרה לבנין הנצחי העצמי של היחיד. כל מרכז התורה הוא הפסוק של שמו הפרטי, זהו כל כובד הדין, כל עומק השאלה, כל איום האחריות, כל חיבוט הקבר. ויש אשר הקשבתו היא כל כך מפולשה, עד שאובד הוא את הריכוז העצמי, יודע הוא שמות רבים, רק את שמו שכן ולא ידע. אז כל עמלו לריק הוא, ואין לו תקנה כי אם על ידי ערלת און כבירה, שמונעתו מכל הקשבה, ואחרי ההירוס הגדול הזה, החרשות שהיא איבוד כללי, חרשו נותן לו דמי כולו, הוא שב ומתחדש בצורה חדשה, תתהפך כחומר חותם ויתיצבו כמו לבוש. רזי הרזים של עת לעשות לד' הפור תורתך, חיווק לבן של רשעים ונעילת דלתי תשובה מהם, זהו עומק החסד, המיית הרחמים העליונים מעל כל גבול. אבל כמה רע ומר הוא צער גלגול יצירה זה, איבוד כל התכנית הקדמונית והתחדשות האופי בפנים חדשות, אפר תחת כפות רגלי צדיקים, ומדרס לכל היקום, וממעמקים תהומיים הללו, עולם חדש מתכונן, אפס המץ, ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור, מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק.</p>	<p>769 מוסר הקודש צו (אורה"ג עמ' קלט)</p> <p><i>הפס' ה' אלהתתלה</i></p> <p>העולם הרוחני בונה כל אחד ואחד לעצמו בקרבו. כל תכונת ההקשבה אינה כי אם הכשרה לבנין הנצחי העצמי של היחיד, כל מרכז התורה הוא הפסוק של שמו הפרטי. זהו כל כובד הדין, כל עומק השאלה, כל איום האחריות, כל חיבוט הקבר. ויש אשר הקשבתו היא כל כך מפולשה, עד שאובד הוא את הריכוז העצמי, יודע הוא שמות רבים, רק את שמו שכן, ולא ידע. אז כל עמלו לריק הוא, ואין לו תקנה כי אם על ידי ערלת און כבירה, שמונעתו מכל הקשבה, ואחרי ההירוס הגדול הזה, החרשות, שהיא איבוד כללי, חרשו נותן לו דמי כולו, הוא שב ומתחדש בצורה חדשה, תתהפך כחומר חותם, ויתיצבו כמו לבוש. רזי הרזים של עת לעשות לד' הפור תורתך, חיווק לבן של רשעים ונעילת דלתי תשובה מהם, זהו עומק החסד, המיית הרחמים העליונים מעל כל גבול. אבל כמה רע ומר הוא צער גלגול יצירה זה, איבוד כל התכנית הקדמונית והתחדשות האופי בפנים חדשות, אפר תחת כפות רגלי צדיקים, ומדרס לכל היקום, וממעמקים תהומיים הללו, עולם חדש מתכונן, אפס המץ, ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור, מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק.</p>
<p>שמונה קבצים ג כד</p> <p>ואני בתוך הגולה. האני הפנימי העצמי, של היחיד ושל הציבור, אינו מתגלה בתוכיותו רק לפי ערך הקדושה והטהרה שלו, לפי ערך הגבורה העליונה, הספוגה מהאורה הטהורה של זיו מעלה, שהיא מתלהבת בקרבו, חטאנו עם אבותינו, חטא האדם הראשון, שנתנכר לעצמיותו, שפנה לדעתו של נחש, ואבר את עצמו, לא ידע להשיב תשובה ברורה על שאלת איך, מפני שלא ידע נפשו, מפני שהאניות האמיתיות נאבדה ממנו, בחטא ההשתחואה לאל זר. חטא ישראל, זנה אחרי אלהי נכר, את אניותו העצמית עוב, זנה ישראל טוב. חטאה הארץ, הכחישה את עצמותה, צמצמה את חילה, הלכה אחרי מגמות ותכליות, לא נתנה את כל חילה הכמוס להיות טעם עץ כטעם פרי, נשאה עין מחוץ לה, לחשוב על דבר גורלות</p>	<p>770 מוסר הקודש צו (אורה"ג עמ' קמ-קמא)</p> <p><i>קפט הא' ה' אלהתתלה</i></p> <p>ואני בתוך הגולה, האני הפנימי העצמי, של היחיד ושל הציבור, אינו מתגלה בתוכיותו רק לפי ערך הקדושה והטהרה שלו, לפי ערך הגבורה העליונה, הספוגה מהאורה הטהורה של זיו מעלה, שהיא מתלהבת בקרבו, חטאנו עם אבותינו, חטא האדם הראשון, שנתנכר לעצמיותו, שפנה לדעתו של נחש, ואבר את עצמו, לא ידע להשיב תשובה ברורה על שאלת איך, מפני שלא ידע נפשו, מפני שהאניות האמיתיות נאבדה ממנו, בחטא ההשתחואה לאל זר, חטא ישראל, זנה אחרי אלהי נכר, את אניותו העצמית עוב, זנה ישראל טוב. חטאה הארץ, הכחישה את עצמותה, צמצמה את חילה, הלכה אחרי מגמות ותכליות, לא נתנה את כל חילה הכמוס להיות טעם עץ כטעם פרי, נשאה עין מחוץ לה, לחשוב על דבר גורלות</p>

194. בכתב היד כתוב "קרוב".

195. בכתב היד כתוב: "כל הנותר בציון והנשאר בירושלם".

<p>וקריירות. קטרגה הירח, אבדה סיבוב פנימיותה, שמחת חלקה, חלמה על דבר הדרת מלכים חיצונה, וכה הולך העולם וצולל באבדן האני של כל אחד, של הפרט ושל הכלל. באים מחנכים מלומדים, מסתכלים בחיצוניות, מסיחים דעה גם מן האני, ומוסיפים תבן על המדורה, משקים את הצמאים בחומץ, מפטמים את המוחות ואת הלבבות בכל מה שהוא חוץ מהם, והאני הולך ומשתכח, וכיון שאין אני, אין הוא, וקל וחומר שאין אתה. רוח אפינו משיח ד', זהו גבורתו הדר גדלו, איננו מבחורץ לנו, רוח אפינו הוא. את ד' אלהינו ודוד מלכנו נבקש, אל ד' ואל טובו נפחד, את האני שלנו נבקש, את עצמנו נבקש ונמצא, הסר כל אלהי נכר, הסר כל זר וממזר, וידעתם כי אני ד' אלהיכם, המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים, אני ד'.</p>	<p>וקריירות. קטרגה הירח, אבדה סיבוב פנימיותה, שמחת חלקה, חלמה על דבר הדרת מלכים חיצונה, וכה הולך העולם וצולל באבדן האני של כל אחד, של הפרט ושל הכלל. באים מחנכים מלומדים, מסתכלים בחיצוניות, מסיחים דעה גם מן האני, ומוסיפים תבן על המדורה, משקים את הצמאים בחומץ, מפטמים את המוחות ואת הלבבות בכל מה שהוא חוץ מהם, והאני הולך ומשתכח, וכיון שאין אני, אין הוא, וקל וחומר שאין אתה. רוח אפינו משיח ד', זהו גבורתו הדר גדלו, איננו מבחורץ לנו, רוח אפינו הוא. את ד' אלהינו ודוד מלכנו נבקש, אל ד' ואל טובו נפחד, את האני שלנו נבקש, את עצמנו נבקש ונמצא, הסר כל אלהי נכר, הסר כל זר וממזר, וידעתם כי אני ד' אלהיכם, המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים, אני ד'.</p>
<p>שמונה קבצים ז קמב, קצח</p> <p>כשהרעיון והרצון והאופי איננו מתעלה מהחוג של השלמת העולם המעשי, עומד התוכן אז בצורה עברותית, עבודת עבד. אין המגמה המעשית אפשרית להיות המעשה בעצמו, כי אם איזה פועל יוצא ממנו, על מנת לקבל פרס. אבל כאשר התמצית של האידיאל המעשי כבר שולט, אז מתרומם כל העולם המעשי, ונשמה נזרקה בקרבו, הנותנת לו חיים חדשים, עליונים, שמתאחד המעשה והרעיון, ומוצא שכרו בתוכו, שכר מצוה מצוה, עשה דברים לשם פעלך, ודבר במ לשמן. כשחושבים בטעות שהעולם האידיאלי העליון הוא נפרד מהעולם המעשי, ואין לו עסק עמו, מפרידים את הרשויות, ויוצאים מקדושת האחדות לזוהמת השניות. אמנם, אם שקועה היא המחשבה רק בעולם המעשי, אף על פי שנראים גם בו סימני גדולה רוחב והעמקה, כללותו איננו יכול לעלות בכל זה מערכו המזער, והוא תוכן נערות וקטנות, שיפה הוא לחנוך, ומסוכן הוא אם ישאר בתור מטרה אחריתית. אבל מפני שבעולם האידיאלי הוא התוכן המעשי כולו חי אידיאל רצוני ושאיפתו עליון, שמגיע בהכרח למעלה מכללותו המוגבלת במעשה, מתוך כך נקשרים כתרים גם מבלי הדעת המפורטה של הקשורים בכל חושי חיים בעולם המוגבל ההוא, והכתרים עולים בכך הגנוז שבעיקר מהותם, ונמצא שהכל מתאחד לחיים ולמצויאות עליונה. זהו חלק התם, שיש במסורת, בקדושת ההנהגה והשמירת תורת אם בלא נטישה. אבל המגמה שבחיים התוריים היא התעלות אופיית אל העולם השאיפתי, שממקורו העליון נותן את כל כח הצמיחה והרטיבות לכל העולם המעשי כולו. עד היכן הוא הגבול של החרות האצילית, הוא דבר הסמוי מן העין, ובאמת אין לה גבול, כי נחלתה היא בלי מצרים. אפילו החלק היותר קלוש מהעבודת הנשמית הוא כבר מטיל פגם בהתאמה הולך הוא ומשתלם, בהיותו הולך למשרים, הולך הוא ומשתחרר מכל שעבוד של ציור ורעיון באור החרות האלהי שבנשמתו, חלק אלוה ממעל, ונשמת שדי ממרומים. אמנם בבול החרות אין לו ערך מצד עצמו, אבל ערך גדול יש לו מצד מקריו, מצד דרכי ההטעה שבו, אין לך אדם שאיננו משועבד לדעות ומדות ותכונות קדומות, המשפילות את הדר נפשו, ולפעמים יש שמה שהוא קורא בשם חרות, איננו כי אם שיעבוד לאיזה מצב קדום, גרוע ושפל. על כן בעין פקוחה צריך האדם להתבונן על מהות החרות, בשעה שהוא שואף אליה, למען לא תתחלף לו העבדות השפלה בחרות.</p>	<p>771 מוסר הקודש צח (אורה"ק ג עמ' קמא-קמב) המצלות והחרות כשהרעיון והרצון והאופי איננו מתעלה מהחוג של השלמת העולם המעשי, עומד התוכן אז בצורה עברותית, עבודת עבד. אין המגמה המעשית אפשרית להיות המעשה בעצמו, כי אם איזה פועל יוצא ממנו, על מנת לקבל פרס. אבל כאשר התמצית של האידיאל המעשי כבר שולט, אז מתרומם כל העולם המעשי, ונשמה נזרקה בקרבו, הנותנת לו חיים חדשים, עליונים, שמתאחד המעשה והרעיון, ומוצא שכרו בתוכו, שכר מצוה מצוה, עשה דברים לשם פעלך, ודבר במ לשמן. כשחושבים בטעות שהעולם האידיאלי העליון הוא נפרד מהעולם המעשי, ואין לו עסק עמו, מפרידים את הרשויות, ויוצאים מקדושת האחדות לזוהמת השניות. אמנם, אם שקועה היא המחשבה רק בעולם המעשי, אף על פי שנראים גם בו סימני גדולה רוחב והעמקה, כללותו איננו יכול לעלות בכל זה מערכו המזער, והוא תוכן נערות וקטנות, שיפה הוא לחנוך, ומסוכן הוא אם ישאר בתור מטרה אחריתית. אבל מפני שבעולם האידיאלי העליון הוא התוכן המעשי כולו חי אידיאל רצוני ושאיפתו עליון, שמגיע בהכרח למעלה מכללותו המוגבלת במעשה, מתוך כך נקשרים כתרים גם מבלי הדעת המפורטה של הקשורים בכל חושי חיים בעולם המוגבל ההוא, והכתרים עולים בכך הגנוז שבעיקר מהותם, ונמצא שהכל מתאחד לחיים ולמצויאות עליונה. זהו חלק התם, שיש במסורת, בקדושת ההנהגה והשמירת תורת אם בלא נטישה. אבל המגמה שבחיים התוריים היא התעלות אופיית אל העולם השאיפתי, שממקורו העליון נותן את כל כח הצמיחה והרטיבות לכל העולם המעשי כולו. עד היכן הוא הגבול של החרות האצילית, הוא דבר הסמוי מן העין, ובאמת אין לה גבול, כי נחלתה היא בלי מצרים. אפילו החלק היותר קלוש מהעבודת הנשמית הוא כבר מטיל פגם בהתאמה הולך הוא ומשתלם, בהיותו הולך למשרים, הולך הוא ומשתחרר מכל שעבוד של ציור ורעיון באור החרות האלהי שבנשמתו, חלק אלוה ממעל, ונשמת שדי ממרומים. אמנם בבול החרות אין לו ערך מצד עצמו, אבל ערך גדול יש לו מצד מקריו, מצד דרכי ההטעה שבו, אין לך אדם שאיננו משועבד לדעות ומדות ותכונות קדומות, המשפילות את הדר נפשו, ולפעמים יש שמה שהוא קורא בשם חרות איננו כי אם שיעבוד לאיזה מצב קדום, גרוע ושפל. על כן בעין פקוחה צריך האדם להתבונן על מהות החרות, בשעה שהוא שואף אליה, למען לא תתחלף לו העבדות השפלה בחרות.</p>
<p>שמונה קבצים ג רט-רמ</p> <p>שבים אנו אל מושגי הטבע גם במובן הרוחני, וזוהי תפארתנו. הרוחניות, המוסר, השקיקה האלהית, כשהיא מוכרת בתור חטיבה טבעית, הרי היא מארגנת את האדם העולם והחיים במערכה של אושר עליון, נשגב, אידיאלי, והעולם הולך ומתתקן במלכות שדי. מי זה לא ישתוקק לזה, שיהיה הטוב והצדק טבע קנוי בכל נפש, ומי זה לא ישאף, שהוד החיים העליונים בהוד רוחניותם ושיגוב מציאותם יהיו מאוגדים בעוצם הטבעיות שלנו. מי לא ידע שנצחון הטוב והחיים על הרע והמות הוא מאוחז בהקביעות של הטוב והחיים בתוכיות הטבע המסודרת, האיתנה, ובתוך המושג של הטבע מכינים אנו כבר, מה היא העבודה האלהית, מה היא חובתה של תורה, בקיומה ותלמודה, עד כמה העולם צריך מזון ופרנסה רוחנית כדי להתקיים באופיו, כדי שהאידיאליות תעמד בו בראש. אנחנו נקח מן הטבע את העו שלן, את איתניותו, את הסדר המדויק שלן, את התמדתו ושקידתו, את מתינותו, ואת העמדה הבטוחה המתגלה בחזיונותיו לגבי עצמו. אבל נשתחרר מעורוננו, מפראותו, מהכרתו העבדותית, משלילת כונתו, וחסרון אידיאליותו. והגנו</p>	<p>772 מוסר הקודש צט (אורה"ק ג עמ' קמג) המצלות והחרות שבים אנו אל מושגי הטבע גם במובן הרוחני, וזוהי תפארתנו. הרוחניות, המוסר, השקיקה האלהית, כשהיא מוכרת בתור חטיבה טבעית, הרי היא מארגנת את האדם העולם והחיים במערכה של אושר עליון, נשגב, אידיאלי, והעולם הולך ומתתקן במלכות שדי. מי זה לא ישתוקק לזה, שיהיה הטוב והצדק טבע קנוי בכל נפש, ומי זה לא ישאף, שהוד החיים העליונים בהוד רוחניותם ושיגוב מציאותם יהיו מאוגדים בעוצם הטבעיות שלנו. מי לא ידע שנצחון הטוב והחיים על הרע והמות הוא מאוחז בהקביעות של הטוב והחיים בתוכיות הטבע המסודרת, האיתנה, ובתוך המושג של הטבע מכינים אנו כבר, מה היא העבודה האלהית, מה היא חובתה של תורה, בקיומה ותלמודה, עד כמה העולם צריך מזון ופרנסה רוחנית, כדי להתקיים באופיו, כדי שהאידיאליות תעמד בו בראש. אנחנו נקח מן הטבע את העו שלן, את איתניותו, את הסדר המדויק שלן, את התמדתו ושקידתו, את מתינותו, ואת העמדה הבטוחה המתגלה בחזיונותיו לגבי עצמו. אבל נשתחרר מעורוננו, מפראותו, מהכרתו העבדותית, משלילת כונתו, וחסרון אידיאליותו. והגנו</p>

	<p>אידיאליותה, והננו אז הולכים קוממיות, צועדים על במתי ארץ, נחלים נחלה בלי מצרים, לובשים עז והדר, ושוחקים ליום אחרון.</p>	<p>אז הולכים קוממיות, צועדים על במתי ארץ, נחלים נחלה בלי מצרים, לובשים עז והדר, ושוחקים ליום אחרון.</p>
773	<p>מוסר הקודש קב (אורה"ק ג עמ' קמד) הת"ס הפנימי התם הפנימי הוא הרבה למעלה מהמוסר. כל המוסר כולו נובע הוא מנחליו המשתפכים מכל עבריו, וממלאים את כל אופקי הרעיונות והמעשים ישרנות אופית. התם הוא המבוע העליון, המתעלה מכל הגה חברותי, מכל רעיון של צורך חוצי, ושל צורך עצמי, הוא הוא האושר העליון, שכל חפצים לא ישוו בו, שכל תענוגים רוחניים לא יערכוהו. והתם הזה נחלת יעקב הוא, נחלה בלי מצרים, נחלת איש תם יושב אהלים, המביאה ברכת השלום בעולם, והשלום איננו כי אם כלי המחזיק את ברכתו העליונה. שמר תם וראה ישר, כי אחרית לאיש שלום. התום והישר הם יסוד האושר. הענוה המדויקת היא נסמכת תמיד עליהם, ובהצמדם יחד הם עושים את החיים למושג של רכוש רוחני, אמיץ וגדל כח.</p>	<p>שמונה קבצים ז קצח, ריח התם הפנימי הוא הרבה למעלה מהמוסר. כל המוסר כולו נובע הוא מנחליו המשתפכים מכל עבריו, וממלאים את כל אופקי הרעיונות והמעשים ישרנות אופית. התם הוא המבוע העליון, המתעלה מכל הגה חברותי, מכל רעיון של צורך חוצי, ושל צורך עצמי, הוא הוא האושר העליון, שכל חפצים לא ישוו בו, שכל תענוגים רוחניים לא יערכוהו. והתם הזה נחלת יעקב הוא, נחלה בלי מצרים, נחלת איש תם יושב אהלים, המביאה ברכת השלום בעולם, והשלום איננו כי אם כלי המחזיק את ברכתו העליונה. שמר תם וראה ישר, כי אחרית לאיש שלום. התום והישר הם יסוד האושר. הענוה המדויקת היא נסמכת תמיד עליהם, ובהצמדם יחד הם עושים את החיים למושג של רכוש רוחני, אמיץ וגדל כח.</p>
774	<p>מוסר הקודש קב (אורה"ק ג עמ' קמז-קמח) היסוד הכללי האדם צריך להחליץ תמיד ממסגרותיו הפרטיות, הממלאות את כל מהותו, עד שכל רעיונותיו סובבים תמיד רק על דבר גורלו הפרטי, שזהו מוריד את האדם לעומק הקטנות, ואין קץ ליסורים גשמיים ורוחניים, המסובבים מזה. אבל צריך שתהיה מחשבתו ורצונו, ויסוד רעיונותיו נתונים להכללות, לכללות הכל, לכללות העולם, לאדם, לכללות ישראל, לכל היקום, ומזה תתבסס אצלו גם הפרטיות שלו בצורה הראויה. וכל מה שהתפיסה הכללית היא יותר חזקה אצלו ככה תגדל שמחתו, וככה יזכה יותר להארת האור האלהי, כי שם מלא חל על עולם מלא, ולית שכינתא שריא באתר חסיר, וכיון דבאתר חסיר או פגים לא שריא, איך תשרה באתר שהכל נטול וחסר, ואין שם כי אם נקודה דלה מצערה ואפסית, שהיא הפרטיות האנכית לבדה. והתביעה הזאת להיות תמיד נתון ביסוד הכללי, בצרורא דלעילא דביה חיי כולא, הוא יסוד נשמת הצדיקים, המתהלכים לפני האלהים, ומתענגים על ד'. והם צריכים להתחזק לדעת את עצמות רצונם, ושלא לעזבו משום מניעה שבעולם, רק תמיד יגדלוהו יקדשוהו ויפארוהו, ויזכו לברכת ד', מיסוד בכל מכל כל.</p>	<p>שמונה קבצים ו ריד האדם צריך להחליץ תמיד ממסגרותיו הפרטיות הממלאות את כל מהותו, עד שכל רעיונותיו סובבים תמיד רק על דבר גורלו הפרטי, שזהו מוריד את האדם לעומק הקטנות, ואין קץ ליסורים גשמיים ורוחניים, המסובבים מזה. אבל צריך שתהיה מחשבתו ורצונו, ויסוד רעיונותיו נתונים להכללות, לכללות הכל, לכללות העולם, לאדם, לכללות ישראל, לכל היקום, ומזה תתבסס אצלו גם הפרטיות שלו בצורה הראויה. וכל מה שהתפיסה הכללית היא יותר חזקה אצלו, ככה תגדל שמחתו, וככה יזכה יותר להארת האור האלהי, כי שם מלא חל על עולם מלא, ולית שכינתא שריא באתר חסיר, וכיון דבאתר חסיר או פגים לא שריא, איך תשרה באתר שהכל נטול וחסר, ואין שם כי אם נקודה דלה, מצערה ואפסית, שהיא הפרטיות האנכית לבדה. והתביעה הזאת להיות תמיד נתון ביסוד הכללי, בצרורא דלעילא דביה חיי כולא, הוא יסוד נשמת הצדיקים המתהלכים לפני האלהים ומתענגים על ד'. והם צריכים להתחזק לדעת את עצמות רצונם, ושלא לעזבו משום מניעה שבעולם, רק תמיד יגדלוהו, יקדשוהו ויפארוהו, ויזכו לברכת ד', מיסוד בכל מכל כל.</p>
775	<p>מוסר הקודש קב (אורה"ק ג עמ' קמח) התקון הכללי מה שלומדים, ומה שמתפללים, ומה שעוסקים בישובו של עולם, בין בדברים המוכרחים לאדם ולבריות לקיומם המצומצם, בין בדברים העשויים להרחיב דעתו של אדם ולשפר את חייו, הכל עולה לאגודה אחת, לחטיבה אחת, להשלים את התיקון הכללי של העולם כולו, ולקרבו יותר ויותר להמטרה האידיאלית המבוקשת, לעשות את החיים טובים והגונים, ויותר ראויים להקשר בקשר נצחי, בקשר הקודש, בקשר שמחת עולמים, בקשר עדני עדנים, בקשר זיו ונהורא מעליא, באור חי העולמים, ידיע מה בחשוכא ונהורא עמיה שרא.</p>	<p>שמונה קבצים ו מו מה שלומדים, ומה שמתפללים, ומה שעוסקים בישובו של עולם, בין בדברים המוכרחים לאדם ולבריות לקיומם המצומצם, בין בדברים העשויים להרחיב דעתו של אדם ולשפר את חייו, הכל עולה לאגודה אחת, לחטיבה אחת, להשלים את התיקון הכללי של העולם כולו, ולקרבו יותר ויותר להמטרה האידיאלית המבוקשת, לעשות את החיים טובים והגונים, ויותר ראויים להקשר בקשר נצחי, בקשר הקודש, בקשר שמחת עולמים, בקשר עדני עדנים, בקשר זיו ונהורא מעליא, באור חי העולמים, ידיע מה בחשוכא ונהורא עמיה שרא.</p>
776	<p>מוסר הקודש קב (אורה"ק ג עמ' קמט) הצמורה הכללית ההרגשה הקדושה, המחוברת בבניה עליונה, מחברת את העבודה האלהית בטהרתה עם כל היצור, לשיר יחד עם כל משוררי פרק שירה, ועם כל אדם, אשר בנפש ישרה עורג הוא אל אל יוצר כל. והכלליות הזאת, החפשית והרחבה, לא תחדל מהיות יסוד האמונה, הממולאה אהבת אלהים ואהבת האדם, ואהבת הבריות כולם. והבלטתו של יסוד זה יכין לו האיש הישראלי על פי הדפוס המיוחד של החקיקה האלהית אשר באורן של ישראל, כתורה וכמצוה מורשה קהלת יעקב, שהיא לא תעיק ותצמצם את היסוד הרחב והחפשי, אלא תרחיבהו, ותופע עליו נהרה. בתחלה מוצאים את התוכן של התורה כולה, בכל הרחבתה, בהנפש הפרטית, ובתקוניה ובקלקוליה, בעליותיה וירידותיה, ואחר כך מוצאים את הנפש הפרטית שהיא מושגת עם הכלל כולו, ואחר כך מוצאים את התוכן של הכלל בעולם כולו, וההויה נמצאת תלויה בהשלמת המוסר והתורה של כל יחיד. חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, ומתי יגיעו מעשי למעשי אברהם יצחק ויעקב אבותינו.</p>	<p>שמונה קבצים ג קח, קצה ההרגשה הקדושה, המחוברת בבניה עליונה, מחברת את העבודה האלהית בטהרתה עם כל היצור, לשיר יחד עם כל משוררי פרק שירה, ועם כל אדם, אשר בנפש ישרה עורג הוא אל אל יוצר כל. והכלליות הזאת, החפשית והרחבה, לא תחדל מהיות יסוד האמונה, הממולאה אהבת אלהים ואהבת האדם, ואהבת הבריות כולם. והבלטתו של יסוד זה יכין לו האיש הישראלי על פי הדפוס המיוחד של החקיקה האלהית אשר באורן של ישראל, כתורה וכמצוה מורשה קהלת יעקב, שהיא לא תעיק ותצמצם את היסוד הרחב והחפשי, אלא תרחיבהו, ותופע עליו נהרה. בתחלה מוצאים את התוכן של התורה כולה, בכל הרחבתה, בהנפש הפרטית, ובתקוניה ובקלקוליה, בעליותיה וירידותיה, ואחר כך מוצאים את הנפש הפרטית שהיא מושגת עם הכלל כולו, ואחר כך מוצאים את התוכן של הכלל בעולם כולו, וההויה נמצאת תלויה בהשלמת המוסר והתורה של כל יחיד. חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, ומתי יגיעו מעשי למעשי אברהם יצחק ויעקב אבותינו.</p>

<p>שמונה קבצים ה קמו</p> <p>כל מה שעובר על אדם יחידי ועל נפשו, מאורעותיו מיום התחלת יצירתו עד הגמר בשכלולו, עליותיו והדרגותיו, חליפותיו ותמורותיו, הכל בגודל עבר ועובר על היצירה הגדולה, על כל עולמים, ומה שעבר ועובר על כל עולמים, עובר על כל אדם. אמנם ישנם ענינים כאלה שהתפיסה הכללית מקדמת בהם, ומתוך ההזרחה של היצירה העולמית, מתוך מעשה בראשית, באים להכרת הנפשיות הפרטית, וישנם דברים כאלה שהתפיסה הפרטית מקדמת לבא, ומהם מתפלש אור הידיעה על חכמת עולמים. וישנם הרבה פרקים שהנחלים נפגשים זה בזה, וממלאים זה את זה, משלימים ומבררים זה את זה.</p>	<p>777 מוסר הקודש קד (אורה"ק ג עמ' קג) התפיסה הכללית והפרטית</p> <p>כל מה שעובר על אדם יחידי ועל נפשו, מאורעותיו מיום התחלת יצירתו עד הגמר בשכלולו, עליותיו והדרגותיו, חליפותיו ותמורותיו, הכל בגודל עבר ועובר על היצירה הגדולה, על כל עולמים, ומה שעבר ועובר על כל עולמים, עובר על כל אדם. אמנם ישנם ענינים כאלה שהתפיסה הכללית מקדמת בהם, ומתוך ההזרחה של היצירה העולמית, מתוך מעשה בראשית, באים להכרת הנפשיות הפרטית, וישנם דברים כאלה שהתפיסה הפרטית מקדמת לבא, ומהם מתפלש אור הידיעה על חכמת עולמים. וישנם הרבה פרקים שהנחלים נפגשים זה בזה, וממלאים זה את זה, משלימים ומבררים זה את זה.</p>
<p>שמונה קבצים א תקצח, תקמד</p> <p>כל המחשבות והרעיונות, התשוקות הגדולות, והנסיגות העצומים, שעוברים על כל צדיק בנפשו הפרטית, כולם עוברים הם על כללות האומה, ובאופן למך כללי על כללות האדם, ובאופן יותר כללי על כללות העולם, וכל העולמים כולם. וכל מה שהאורה הפנימית והמקפת העליונה היא יותר נתבעת ברוב אמת מנשמתו של אדם, והוא מתגלגל הרבה בצער הצמאון לשבר את נפשו מהריווי העליון, עד שהצער בא לידי דכדוכה של נפש ממש, עד לכדי בחילה בחיים, ועד לידי התמעטות הכח, וההתהלכות כצל בנטותו, ובכל זה לא יפנה אל רהבים, ולא יאבה בשום אופן לשכר את עצמו בשכרון החיצוני של העולם, לא בתאוות גשמיות, ולא ברוחניות, ולא בדמיוניות, ולא במה שקוראים שכליות, כי אם עומד הוא על משמרתו, והתגלות האמת העליונה והטוב המוחלט בנשמתו ובעולם, הוא כל ישעו וחפצו - לפי מדה של התגברות תכונה זו, הוא הולך ומשתוה לרוח כל העולמים, וסוקר הוא מפנימיותו את הכל, והולך האור ובה לו מתוך מחשכיו, עד כדי צפיה נאמנה מסוף העולם ועד סופו, כל אחד ואחד לפום דרגיה, ויראה בגיאות ד', ברב עז וחדוה, וארח צדיקים כאור נגה, הולך ואור עד נכון היום. כל העולמים כולם בכללותם מרוח ד' חיים הם, וכחם מלא חיים של צדק גמור ושל ישר מלא, והאדם בבחירתו הוא צריך להעמיד את תוכן חייו באופן שיתאים לחיי העולמים כולם. וזהו סוד הגבורה שביראת שמים, שכל העז של כל העולמים מסייע למי ששם דרכו נוכח ד'. וכל מה שיתגבר האדם ביותר בויכוח הנפש, התביעה הזאת בקרבו ביותר, והיא מתפשטת על כל מעשיו, דרכיו, תנועותיו וקניניו, עד שאי אפשר הדבר שתבא דבר תקלה אפילו על ידי בהמתו.</p>	<p>778 מוסר הקודש קה (אורה"ק ג עמ' קנא-קנב) ההשתוות לחיי האנשים</p> <p>כל המחשבות והרעיונות, התשוקות הגדולות, והנסיגות העצומים, שעוברים על כל צדיק בנפשו הפרטית, כולם עוברים הם על כללות האומה, ובאופן כללי על כללות האדם, ובאופן יותר כללי על כללות העולם, וכל העולמים כולם. וכל מה שהאורה הפנימית והמקפת העליונה היא יותר נתבעת ברוב אמת מנשמתו של אדם, והוא מתגלגל הרבה בצער הצמאון לשבר את נפשו מהריווי העליון, עד שהצער בא לידי דכדוכה של נפש ממש, עד לכדי בחילה בחיים, ועד לידי התמעטות הכח, וההתהלכות כצל בנטותו, ובכל זה לא יפנה אל רהבים, ולא יאבה בשום אופן לשכר את עצמו בשכרון החיצוני של העולם, לא בתאוות גשמיות, ולא ברוחניות, ולא בדמיוניות, ולא במה שקוראים שכליות, כי אם עומד הוא על משמרתו, והתגלות האמת העליונה והטוב המוחלט בנשמתו ובעולם, הוא כל ישעו וחפצו, לפי מדה של התגברות תכונה זו, הוא הולך ומשתוה לרוח כל העולמים, וסוקר הוא מפנימיותו את הכל, והולך האור ובה לו מתוך מחשכיו, עד כדי צפיה נאמנה מסוף העולם ועד סופו, כל אחד ואחד לפום דרגיה, ויראה בגיאות ד', ברב עז וחדוה, וארח צדיקים כאור נגה, הולך ואור עד נכון היום. כל העולמים כולם בכללותם מרוח ד' חיים הם, וכחם מלא חיים של צדק גמור ושל ישר מלא, והאדם בבחירתו הוא צריך להעמיד את תוכן חייו באופן שיתאים לחיי העולמים כולם. וזהו סוד הגבורה שביראת שמים, שכל העז של כל העולמים מסייע למי ששם דרכו נוכח ד'. וכל מה שיתגבר האדם ביותר בויכוח הנפש, התביעה הזאת בקרבו ביותר, והיא מתפשטת על כל מעשיו, דרכיו, תנועותיו וקניניו, עד שאי אפשר הדבר שתבא דבר תקלה אפילו על ידי בהמתו.</p>
<p>שמונה קבצים א קפו, רי</p> <p>הנשמות הגדולות מוכנות הן שיהיה זורח בפנימיותן חזות הכל, מהשאיפה היותר טהורה ורוממה והיותר כללית בהיקפה, עד ההשתלשלות היותר רחוקה וזעירה, שבפרטי פעולותיה, חפצה היא שהאור הגדול יהיה מלא כל. וכמה גדול הוא מכאובה כשאי אפשר הדבר שיחדר האור הכללי בישרת שטפו על כל פעולותיה, והיא מוכרחת הרבה פעמים להשתמש באור כזה, אור של תולדה, שהוא גם כן מאיר את המחשכים באיזה מדה, אבל לא באותו שטף האורה, שתוכיות הנשמה עורגת היא לו.</p> <p>הצדיקים הגדולים כוללים בנשמתם את הכל, ויש להם כל הטוב של הכל וגם כל הרע של הכל, וסובלים יסורים בעד הכל, ומקבלים עונג מהכל, ומהפכים את כל הרע של הכל לטוב, ומתוך שהם מתמתקים על ידי היסורים שהם סובלים, הכל מתמתק על ידם, כי בשרש נשמתם נמצא כח של סעיפי הנשמות הרבות מאד שהצדיקים הם יסודם.</p>	<p>779 מוסר הקודש קו (אורה"ק ג עמ' קנג) הנשמות הגדולות</p> <p>הנשמות הגדולות מוכנות הן, שיהיה זורח בפנימיותן חזות הכל, מהשאיפה היותר טהורה ורוממה והיותר כללית בהיקפה, עד ההשתלשלות היותר רחוקה וזעירה, שבפרטי פעולותיה, חפצה היא שהאור הגדול יהיה מלא כל, וכמה גדול הוא מכאובה, כשאי אפשר הדבר, שיחדר האור הכללי בישרת שטפו על כל פעולותיה, והיא מוכרחת הרבה פעמים להשתמש באור כזה, אור של תולדה, שהוא גם כן מאיר את המחשכים באיזה מדה, אבל לא באותו שטף האורה, שתוכיות הנשמה עורגת היא לו. הצדיקים הגדולים כוללים בנשמתם את הכל, ויש להם כל הטוב של הכל, וגם כל הרע של הכל, וסובלים יסורים בעד הכל, ומקבלים עונג מהכל, ומהפכים את כל הרע של הכל לטוב, ומתוך שהם מתמתקים על ידי היסורים שהם סובלים, הכל מתמתק על ידם, כי בשרש נשמתם נמצא כח של סעיפי הנשמות הרבות מאד, שהצדיקים הם יסודם.</p>
<p>שמונה קבצים א ריז</p> <p>הולכת היא היצירה את דרכה, בוראה היא את כל דרגותיה, שואפת היא להתיצרות היותר עדינה ונשגבה, שעל ידה תהיה משתקפת כל התמצית של ההויה כולה, כל חסנה ועוזה, כל יפיה, ישרה וחכמתה. זאת היא הנשמה השלמה של האדם, שהמובחר שבו הוא המושלם הבחירי שבקרבו, אותו ששכלל ברצונו את מהותו לצד הטוב היותר עליון, עד שהוא מגלה חלק יצירתי, שיש בו מהות של פועל טוב מוחלט. הנשמה העליונה בעצמה מוצאת היא את חסנה</p>	<p>780 מוסר הקודש קז (אורה"ק ג עמ' קנד) האנשים הארכיות</p> <p>הולכת היא היצירה את דרכה, בוראה היא את כל דרגותיה, שואפת היא להתיצרות היותר עדינה ונשגבה, שעל ידה תהיה משתקפת כל התמצית של ההויה כולה, כל חסנה ועוזה, כל יפיה, ישרה וחכמתה. זאת היא הנשמה השלמה, של האדם, שהמובחר שבו הוא המושלם הבחירי שבקרבו, אותו ששכלל ברצונו את מהותו לצד הטוב היותר עליון, עד שהוא מגלה חלק יצירתי, שיש בו מהות של פועל טוב מוחלט. הנשמה העליונה בעצמה מוצאת היא את חסנה</p>

	<p>ועזה פנימה, אינה צריכה לשום דבר חוץ לה, היא מאושרת, ובכח הכללי שבה, מתוך שהיא תמצית הכל היא ממשכת את החיים לכל, את כל החסר לכל בכל גווני החסרון. והרבים, בעלי קטעים שביצירה, אינם מוצאים את מחסורם בפנימיותם, הם צריכים הרבה עד שיתמלא חסרונם, שיתקן קצת מפגימת עצמותם, שאחר כל אלה אינה מתתקנת לגמרי כי אם בצדיק העליון, בעל הנשמה המרכזית, ובת קול יוצאת מהר חורב ואומרת, כל העולם כולו ניוון בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת.</p>		
781	<p>מוסר הקודש קח (אורה"ק ג עמ' קנה-קהו) ציק 811</p> <p>התכונה של ההכרה האלהית היא מרכזה הפנימי של יראת שמים, הוא המקור החי של נשמת העולם, המתפשט בכל היצורים, בכל היש, בכל ההויה וחליפותיה, בנצחה ועוזה, היא מדרכת את כל העולם כולו לעילוי ורוממותו. כל המוסר, כל החקיות, כל החיוביות, הנם רק סעיפים ממנה, היא בעצמה היא מקור העונג האצילי, שנשמת כל העולמים היא אליה שואפת. כל התרבות העליונה וכל מדרגותיה העולמים, בהשתרנות הנשמות, במהלך התולדה, בחיים ההיסטוריים שלאדם, ושל כל החי, של כל המרגיש והמתנועע, כל פרק שירה וכל סעיפיו, הופעותיה והשתלבותיה, ממנה הוא נובע. הצדיק העליון, המלא גילת יח, המרוה עז קודש, שדברו דבר ד' הוא, שכל תכונותיו קדש קדשים הנן, כל שיחו ושיגו, אידיאיו ואידיאליו, הם אך חפץ אחד, אדרות אל חי ושבח שירי רנניו, הוא כולו אך התגלות יפעת אור החיים האלהיים שבכל היש. ואליו הכל יכסופו, מברכותיו הכל מתברכים, ובכוחו הנערץ הכל משתגב, דבר פיו הוא מלא בקרבו את יסוד חי כל, ומתוך חזוק חי האצילות שבכוחו הכל מתאמץ ומתחסן, ומתוך כך מבטאו הוא אוצר העז, ותגור אומר ויקם לך, ועל דרכי יגה אור, אין עושר כעשור, ואין חוסן כחסנו. אשרי כל הבא בגבולו, ומוצלה הצלחת עולמים כל הבא במגעו, וכל המתחבר לאגודת זיו טהרות. עבד הוא למלך הכבוד, וכבודו של עולם בקרבו הוא שורה, כל המדעים מתאגדים בתכונת רוחו, וכל המוסרים נובעים חיי נגוהות מתשוקת פליאות אור קדשיו, זהו מופת העולם, חסין האדייריות. רוח הישר אשר לאדם חש הוא בקרבו את רוממות הדרו, ותשוקת קודש ממלאה את כל ישירי לב, לחסות בצלו.</p>		
782	<p>מוסר הקודש קט (אורה"ק ג עמ' קנו) ציק 812</p> <p>כשנשמה גדולה הולכת ומתעלה, הרי היא מטבעת חותם של אצילות, של טהור, וגדולה עליונה על כל ההויה. זהו יסוד החזיון של צדיק יסוד עולם. נקודה פנימית היא הנשמה הצלולה והרוממה, כל הנשמות כולן נכל מעשיהן, כל כחות היש וכל גילויי החיים הולכים הם רק לשכלל את הויתיה. העולם מחוסר הוא מגמה, כל זמן שאין נשמה עליונה זורחת בו. וכיון שהיא באה ומאירה באור יקרתה, הרי העולם משתכלל, ושמים וארץ שמחים כשמחת יצירתם. יודעים הם ישירי לב, וצדיקים עליונים, שהם הם הנם צינורות שפע החיים ליקום כולו, מרגישים הם את גלי ההשפעה של הטוב שיורד עליהם, ועל ידם בעולם, והרגשתם זאת מלבשתם עונה ויראה, ומביאתם להתעלות תמיד בוזהר השכל, וביקר התכונות.</p>		
783	<p>ימוסר הקודש קי (אורה"ק ג עמ' קנז) ציק 813</p> <p>כל מה שהאדם מתעלה יותר בצורתו הרוחנית, מרגיש הוא יותר את הערך הגדול של הרבים, הציבור מתחיל להיות חי בתוכיותו, בלבבו ועומק רצונו הוא מרגיש את הצרכים הרבים של הציבור, את גודל הערך של החיים, המפעמים בכללות הציבור, והוא עומד כולו לעיני רוחו כדמות חטיבה אחת, הוא מרגיש את המציאות הממשית של הציבור, ומתמלא אליו אהבה וכבוד אין קץ. ואז הרי הוא מתעלה להיות מנהיג ציבורי אידיאלי, מחשבותיו מתקדשות בקדושת הרבים, ומוסרו מתעלה להיות צדיק לרבים, ואור נשמתו מתחילה להאיר בקדושת אורו של משיח. וכפי מה שהחשק להיטיב מתגבר בו על עניני החיים המוגבלים ותוכניהם, כן יותר ויותר הולך רוחו ומתעלה, ואופקים רחבים עליונים רוחניים, שאין להם קץ ותכלית להשלמתם, בעולמים עליונים, בגנוי מרומים, באוצרות של מעלה, מתרחבים לפניו ומתגלים לרוחו, ובהם הוא רודה, להשכיל ולהיטיב, להרבות אור אושר וקודש. והרי הוא עומד בקשר תדיר עם ההמון הגדול של צבא מרום, קדושי עליון, מעריצי קדוש יעקב, מן העולם עד העולם.</p>		
<p>ועזה פנימה, אינה צריכה לשום דבר חוץ לה, היא מאושרת, ובכח הכללי שבה, מתוך שהיא תמצית הכל, היא ממשכת את החיים לכל, את כל החסר לכל בכל גווני החסרון. והרבים, בעלי קטעים שביצירה, אינם מוצאים את מחסורם בפנימיותם, הם צריכים הרבה עד שיתמלא חסרונם, שיתקן קצת מפגימת עצמותם, שאחר כל אלה אינה מתתקנת לגמרי כי אם בצדיק העליון, בעל הנשמה המרכזית, ובת קול יוצאת מהר חורב ואומרת, כל העולם כולו ניוון בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת.</p>	<p>שמונה קבצים ח קלט</p> <p>התכונה של ההכרה האלהית היא מרכזה הפנימי של יראת שמים, הוא המקור החי של נשמת העולם, המתפשט בכל היצורים, בכל היש, בכל ההויה וחליפותיה, בנצחה ועוזה, היא מדרכת את כל העולם כולו לעילוי ורוממותו. כל המוסר, כל החקיות, כל החיוביות, הנם רק סעיפים ממנה. היא בעצמה היא מקור העונג האצילי, שנשמת כל העולמים היא אליה שואפת. כל התרבות העליונה וכל מדרגותיה, במהלכי העולמים, בהשתרנות הנשמות, במהלך התולדה, בחיים ההיסטוריים שלאדם, ושל כל החי, של כל המרגיש והמתנועע, כל פרק שירה וכל סעיפיו, הופעותיה והשתלבותיה, ממנה הוא נובע. הצדיק העליון, המלא גילת יח, המרוה עז קודש, שדברו דבר ד' הוא, שכל תכונותיו קדש קדשים הנן, כל שיחו ושיגו, אידיאיו ואידיאליו, הם אך חפץ אחד, אדרות אל חי ושבח שירי רנניו, הוא כולו אך התגלות יפעת אור החיים האלהיים שבכל היש. ואליו הכל יכסופו, מברכותיו הכל מתברכים, ובכוחו הנערץ הכל משתגב, דבר פיו הוא נושא בקרבו את יסוד חי כל, ומתוך חזוק חי האצילות שבכוחו הכל מתאמץ ומתחסן, ומתוך כך מבטאו הוא אוצר העז, ותגור אומר ויקם לך, ועל דרכי יגה אור, אין עושר כעשור, ואין חוסן כחסנו. אשרי כל הבא בגבולו, ומוצלה הצלחת עולמים כל הבא במגעו, וכל המתחבר לאגודת זיו טהרות. עבד הוא למלך הכבוד, וכבודו של עולם בקרבו הוא שורה. כל המדעים מתאגדים בתכונת רוחו, וכל המוסרים נובעים חיי נגוהות מתשוקת פליאות אור קדשיו. זהו מופת העולם, חסין האדייריות. רוח הישר אשר לאדם חש הוא בקרבו את רוממות הדרו, ותשוקת קודש ממלאה את כל ישירי לב לחסות בצלו.</p>	<p>שמונה קבצים א תתט</p> <p>כשנשמה גדולה הולכת ומתעלה, הרי היא מטבעת חותם של אצילות, של טהור, וגדולה עליונה, על כל ההויה. זהו יסוד החזיון של צדיק יסוד עולם. נקודה פנימית היא הנשמה הצלולה והרוממה, כל הנשמות כולן נכל מעשיהן, כל כחות היש וכל גילויי החיים הולכים הם רק לשכלל את הויתיה. העולם מחוסר הוא מגמה, כל זמן שאין נשמה עליונה זורחת בו. וכיון שהיא באה, ומאירה באור יקרתה, הרי העולם משתכלל, ושמים וארץ שמחים כשמחת יצירתם. יודעים הם ישירי לב וצדיקים עליונים, שהם הם הנם צינורות שפע החיים ליקום כולו, מרגישים הם את גלי ההשפעה של הטוב שיורד עליהם, ועל ידם בעולם, והרגשתם זאת מלבשתם עונה ויראה, ומביאתם להתעלות תמיד בוזהר השכל וביקר התכונות.</p>	<p>שמונה קבצים ג קסב</p> <p>כל מה שהאדם מתעלה יותר בצורתו הרוחנית, מרגיש הוא יותר את הערך הגדול של הרבים, הציבור מתחיל להיות חי בתוכיותו, בלבבו ועומק רצונו הוא מרגיש את הצרכים הרבים של הציבור, את גודל הערך של החיים, המפעמים בכללות הציבור, והוא עומד כולו לעיני רוחו כדמות חטיבה אחת, הוא מרגיש את המציאות הממשית של הציבור, ומתמלא אליו אהבה וכבוד אין קץ. ואז הרי הוא מתעלה להיות מנהיג ציבורי אידיאלי, מחשבותיו מתקדשות בקדושת הרבים, ומוסרו מתעלה להיות צדיק לרבים, ואור נשמתו מתחילה להאיר בקדושת אורו של משיח. וכפי מה שהחשק להיטיב מתגבר בו על עניני החיים המוגבלים ותוכניהם, כן יותר ויותר הולך רוחו ומתעלה, ואופקים רחבים, עליונים, רוחניים, שאין להם קץ ותכלית להשלמתם, בעולמים עליונים, בגנוי מרומים, באוצרות של מעלה, מתרחבים לפניו ומתגלים לרוחו, ובהם הוא רודה, להשכיל ולהיטיב, להרבות אור, אושר וקודש. והרי הוא עומד בקשר תדיר עם ההמון הגדול של צבא מרום, קדושי עליון, מעריצי קדוש יעקב, מן העולם עד העולם.</p>

784	<p>מוסר הקודש קיא (אורה"ק ג עמ' קנח-קס)</p> <p>המחשבה היסודית</p> <p>לפי הביורו החי שהמגמה מתבררת בחיים, הולכים הם המעשים והמחשבות מסתעפות בעצמם ביפים ובגבורתם. הביורו המחשבתי הוא אחד מהביורורים היותר עקריים להמגמה התכליתית של החיים. אבל אותו המושג, שאנו קוראים מחשבה, איננו כולל עדיין את כל מניית החיים לכל עמקם. אותה המחשבה היסודית, שהיא באמת ראשית הכל, היא מחשבת החיים בעצמה, המחשבה שהיא יסוד החיים וכל המפעל, וכל המגמה והנטייה של החיים, המחשבה העליונה והמקורית שבנשמה, שממנה החיים נשאבים, ושעל פיה החיים מסתגנים. זאת המחשבה לביורוה לשמירתה ונקיונה צריכה היא לכל אותן העצות העליונות, שכל התורה כולה עסוקה בהן, וששבביל כך המצות נקראות לבעלי הרוזן תרי"ג עטין דמלא קדישא. המחשבה, שהתורה, שרוח הקודש מדבר עליה, היא אותה המחשבה היסודית, שאמנם כל מיני מחשבות ורעיונות הם קויה וניצוציה, צלליה והסתעפותיה, סופגים הם ממנה את לשד חייהם כל אחד ואחד לפי מדתו, ערכו וכחו. לפי אותה המדה של טהרתה ונקיונה של זאת המחשבה היסודית, גבורת החיים מתגלה, סוד אריכות החיים בה הוא גנוז, יראת ד' תוסיף ימים. בה חבוי סוד היראה הטהורה, יראת ד' טהורה עומדת לעד. כפי רוב הטהור של נקודת שוהם זאת, של אור אש שמים זאת, טהרת החיים ועו החיים מתרומם, כל מה שהוא מסתעף מבחוץ מכחה הוא בא. היא אינה צריכה סיוע ואימוץ מהעצות והתעוררות, ממפעלים ותנועות, כדי לאמץ את כחה, כי מקור גבורה היא. אמנם המפעלים כולם, לפי רוב דרגותיהם, התנועות החיצוניות כולן, התפקידים הבאים מפועל ורגש, מסידור הגיוני ומכל מבוע ומעין רוחני שהוא, הכל הוא להכין המון רב של כלים לשטף מי שפעתה. מעינה של גבורת נשמה זו לעולם מפכה הוא, מים חיים ונוזלים מן לבנון. ולפי רוב הכלים המוגשים יש אשר תשטוף ברכה בתוספת מרובה, תלך למרחקים, תרד במורד, נטישותיה שלחו עברו ים. כמשפט הנשמה ביחש להכרתה העצמית, כן הוא המשפט ביחש להכרת עמדתה אל הכלל, אל האומה, אל העולם, אל העולמים, אל היש, אל ההוויות, אל כל אשר ממעל וכל אשר מתחת. לפי רוב עוצם הטהור של הנקודה המחשבתית רבו הנטישות, רבי המעש, עצומי החיים. אמנם לפי אותה המדה שאין העצמה המחשבתית בנקיונה, צריכה היא בירור ואימוץ חיצוני, באים המעשים המסודרים, המחשבות העשויות והמסומנות, הציונים הדוגמתיים, הרננות והזמרים, וכל הפעולות המסייעות ופועלות את חשיפת החיים, מעוררות ונותנות אומץ, פותחות את צינורות הנביעות הפנימיות, ואור החיים וגורל הטהור הולך ורב. מובן הדבר שבאופן זה השמירה נחוצה על כל שעל, האורב יושב בחדר, והסימנים צריכים להיות תמיד נגד העינים, אל תט ימין ושמאל, הסר רגלך מרע. חסד עליון עשה אל למושעות לעולמו, באור תורת ד' תמימה, הנובעת ממקור קדומים, ממקור הנשמת של המחשבה העליונה, ממקור הגבורה של בריאת כל עולמים, מצות ד' ברה מאירת עינים. המניות של עזוז החיים אשר להמחשבה העליונה נובקות הן במולפת המצות האלהיות בתוך הדם הרוחני של הנשמה לעומק תמצית ראש פסגת מקור כחותיה, ומתנת חיים נכונים ממרום באים, ולעומתה תתנשא נקודת המחשבה הפנימית, וממאסרה תצא, תקום לתחיה בעו חפש ודורו, והקודש העליון, אשר במצוה, החיה חיי העולמים, יתן לה עצמת חיים. והכל לפי רוב המעשה, ולפי טוהר הכונה, לפי הדבקות הרצונית שבנקודת המצוה ומחוללה. אבל הברות המחשבה העליונה, התגלותה של הנשמה בנקודת גבהה, בשוהם פנימיותה, מקבלת היא אל תוכה את הברכה לפי הכנתה באומה כולה, בחיים המסתעפים, ההומים ופועמים לחיי ציבור וסדריו. האיתניות המיוחדת תלויה היא ביחוד, בנצחה והודה, בערך התבררות סוד המחשבה העליונה שבאומה, בהתיחדותה עם שרשה, שהיא מחשבת רו עולם אשר בצל שדי, מגמת החיים ויפעתם, מהותם ופרים, ציצם ופרחם. היקיצה לתחיה ולגאולה תלויה היא בהתעלותה של הנקודה הנשמתית הכללית, המרוכזת ביותר בשרידים אשר ד' קורא.</p>
785	<p>מוסר הקודש קיב (אורה"ק ג עמ' קסא)</p> <p>המדרכה הכוללת</p> <p>הטוב והרע איננו מתחיל ומסתיים באדם ובערכיו המוסריים לבדם, מלא עולם הוא מתגלה, ומתיחס לערכי המוסר המעשי והמחשבתי של האדם, כערך הרשמים של ההופעות הכלליות שהוא מקבל אותם, כשבא לחוג כלי תפיסתו המוחשיים והשכליים. התורה, בצורתה המעשית והמוסרית, הנתפסת ברעיון, הרי היא מורה את</p>
<p>שמונה קבצים ה קמב</p> <p>לפי הביורו החי שהמגמה מתבררת בחיים, הולכים הם המעשים והמחשבות המסתעפות בעצמם, ביפים ובגבורתם. הביורו המחשבתי הוא אחד מהביורורים היותר עקריים להמגמה התכליתית של החיים, אבל אותו המושג שאנו קוראים מחשבה, איננו כולל עדיין את כל מניית החיים לכל עמקם. אותה המחשבה היסודית, שהיא באמת ראשית הכל, היא מחשבת החיים בעצמה, המחשבה שהיא יסוד החיים וכל המפעל וכל המגמה והנטייה של החיים, המחשבה העליונה והמקורית שבנשמה, שממנה החיים נשאבים, ושעל פיה החיים מסתגנים. זאת המחשבה לביורוה לשמירתה ונקיונה צריכה היא לכל אותן העצות העליונות, שכל התורה כולה עסוקה בהן, וששבביל כך המצות נקראות לבעלי הרוזן תרי"ג עטין דמלא קדישא. המחשבה, שהתורה, שרוח הקודש מדבר עליה, היא אותה המחשבה היסודית, שאמנם כל מיני מחשבות ורעיונות הם קויה וניצוציה, צלליה והסתעפותיה, סופגים הם ממנה את לשד חייהם, כל אחד ואחד לפי מדתו, ערכו וכחו. לפי אותה המדה של טהרתה ונקיונה של זאת המחשבה היסודית, גבורת החיים מתגלה, סוד אריכות החיים בה הוא גנוז, יראת ד' תוסיף ימים. בה חבוי סוד היראה הטהורה, יראת ד' טהורה עומדת לעד. כפי רוב הטהור של נקודת שוהם זאת, של אור אש שמים זאת, טהרת החיים ועו החיים מתרומם, כל מה שהוא מסתעף מבחוץ מכחה הוא בא. היא אינה צריכה סיוע ואימוץ מהעצות והתעוררות, ממפעלים ותנועות, כדי לאמץ את כחה, כי מקור גבורה היא. אמנם המפעלים כולם, לפי רוב דרגותיהם, התנועות החיצוניות כולן, התפקידים הבאים מפועל ורגש, מסידור הגיוני ומכל מבוע ומעין רוחני שהוא, הכל הוא להכין המון רב של כלים לשטף מי שפעתה. מעינה של גבורת נשמה זו לעולם מפכה הוא מים חיים ונוזלים מן לבנון. ולפי רוב הכלים המוגשים יש אשר תשטוף ברכה בתוספת מרובה, תלך למרחקים, תרד במורד, נטישותיה שלחו עברו ים. כמשפט הנשמה ביחש להכרתה העצמית, כן הוא המשפט ביחש להכרת עמדתה אל הכלל, אל האומה, אל העולם, אל העולמים, אל היש, אל ההוויות, אל כל אשר ממעל וכל אשר מתחת. לפי רוב עוצם הטהור של הנקודה המחשבתית יתרבו הנטישות, רבות המעש, עצומות החיים. אמנם לפי אותה המדה שאין העצמה המחשבתית בנקיונה, צריכה היא בירור ואימוץ חיצוני. באים המעשים הסודרים, המחשבות העשויות והמסומנות, הציונים הדוגמתיים, הרננות והזמרים, וכל הפעולות המסייעות ופועלות את חשיפת החיים, מעוררות ונותנות אומץ, פותחות את צינורות הנביעות הפנימיות, ואור החיים וגורל הטהור הולך ורב. מובן הדבר שבאופן זה השמירה נחוצה על כל שעל, האורב יושב בחדר, והסימנים צריכים להיות תמיד נגד העינים, אל תט ימין ושמאל, הסר רגלך מרע. חסד עליון עשה אל למושעות לעולמו באור תורת ד' תמימה, הנובעת ממקור קדומים, ממקור הנשמת של המחשבה העליונה, ממקור הגבורה של בריאת כל עולמים, מצות ד' ברה מאירת עינים. המניות של עזוז החיים אשר להמחשבה העליונה, נובקות הם במולפת המצות האלהיות בתוך הדם הרוחני של הנשמה, לעומק תמצית ראש פסגת מקור כחותיה, ומתנת חיים נכונים ממרום באים, ולעומתה תתנשא נקודת המחשבה הפנימית וממאסרה תצא, תקום לתחיה בעו חפש ודורו, והקודש העליון אשר במצוה החיה חיי העולמים, יתן לה עצמת חיים. והכל לפי רוב המעשה, ולפי טוהר הכונה, לפי הדבקות הרצונית שבנקודת המצוה ומחוללה. אבל הברות המחשבה העליונה, התגלותה של הנשמה בנקודת גבהה, בשוהם פנימיותה, מקבלת היא אל תוכה את הברכה לפי הכנתה באומה כולה, בחיים המסתעפים, ההומים ופועמים לחיי ציבור וסדריו. האיתניות המיוחדת תלויה היא ביחוד, בנצחה והודה, בערך התבררות סוד המחשבה העליונה שבאומה, בהתיחדותה עם שרשה, שהיא מחשבת רו עולם אשר בצל שדי, מגמת החיים ויפעתם, מהותם ופרים, ציצם ופרחם. היקיצה לתחיה ולגאולה תלויה היא בהתעלותה של הנקודה הנשמתית הכללית, המרוכזת ביותר בשרידים אשר ד' קורא.</p>	
<p>שמונה קבצים ה מג</p> <p>הטוב והרע איננו מתחיל ומסתיים באדם ובערכיו המוסריים לבדם, מלא עולם הוא מתגלה, ומתיחס לערכי המוסר המעשי והמחשבתי של האדם, כערך הרשמים של ההופעות הכלליות שהוא מקבל אותם, כשבא לחוג כלי תפיסתו המוחשיים והשכליים. התורה, בצורתה המעשית והמוסרית, הנתפסת ברעיון, הרי היא מורה את</p>	

	<p>דרד החיים לסור מן הרע ולדבק בטוב, לא מצד הערך המצומצם המוסרי, שכבר נכנס בגבול המינחוד של האדם, אלא מצד ערכיהם הכלליים המתרחבים בעולם, מובן שכל ערכי המוסר המוגבל עומדים בצורה יותר מחוטבה ומדוייקת, על ידי מה שהם יונקים ממקום כל כך רם ורענן. המחשבות, הרגשות, הפעולות, ההנאות, שהם שואבים את מהותיותם מן הרע הכללי שבעולם, והם ממילא מבצרים אותו במגעם הפרטי, הרי הם האסורים. וכל מה שהוא מוצל מן הרע הכללי הרי הם מותרים. וכל מה שהוא מהטוב והגבורת מעינו הרי הם מצוויים ועומדים לשמור ולעשות. הדרכה עולמית אלהית זו נאותה לנפשות כאלה, שהיחש שלהם עם העולם ומלואו, עם קיומו ופריחתו הכללית, הוא יחש אקטיבי, ופועל באורח ישרה ותכופה. וזאת היא גדולתן של ישראל, אשר נתן לנו תורת אמת, וחיי עולם נטע בתוכנו.</p>
786	<p>מוסר הקודש קיג (אורה"ק ג עמ' קסב-קסד) ההפטה הכללית העין הפקוחה רואה את החיים המתפשטים בכל ההויה, בכללותה ובפרטיותה. מביט ומקשיב לעליותיהם וירידותיהם של כל הפרטים, מאחד בשכלו את נשמת האדם, מדעו ושאיפת רצונו עם כל ההויה, והכחות היותר נמוכים מצומצמים ונרדמים, ומגביה למעלה את ציורו, עד רם ונשא. כל אשר יבא עמו במגע רחוק או קרוב הוא נתפס בפנימיות חייו שלו. מדי אכלו, שתותו, וכל עסקי גשמיותו, מכיר הוא גלי חיים שוטפים מן הכל אליו, מתבקשים להעלות על ידו ועמו. אוהב הוא את הכל, מרחם הוא, מלא הוא הוד ויפעת גבורה, רוצה בעליית הכל. ובעלייתו הוא מתדבק הוא דבקות פנימית תמיד, בתשוקת הרוממות, שאין עמה הגה ורעיון, מפני שהיא גדולה מכל מחשבה, אדירה מכל שם, עושה הוא בסיס לתשוקת עולמים זאת כל מוסר וכל צדק וטוב. כשאדם אוכל, שותה, עושה כל צורך גופני, מתרגש באיזה התרגשות נפשית שיש בה עונג נפשי, מתעוררים בו כחותיו, לא לפי מדת השכל, הצדק והיושר, לבדם, כי אם כפי אותה המדה שהטבע הפשוט, וגם המקולקל מכבר על ידי מעשים בחייתיים בלתי הגונים שלו, ושל כללות האדם, מושכת אותם. מדה זו נוהגת באדם ובעולם. ההכרה רואה ברוח האדם חלק מן ההויה הכללית, כשם שההבטה השטחית רואה בגופו וכחותיו כן. ומצד רוחו גדול הוא האדם בעולם הרוח, ועל כן הוא תופס מקום חשוב מאד, ועילוי רוחו, והשפלתו, שכלו וקלקולו, הוא הנושא היותר חשוב, לטובי החושבים וההוגים המעמיקים. מגביר אדם את רוחו לצד הטוב, כלומר לצד התכונה שהיא מכוננת לשכלולה של ההויה, לכללותיה ולפרטיותיה, לרוחה ולגוייתה, מגביר בזה בפנים ידועים וחשובים למאד את הטוב בכל ההויה כולה. החשבון מתמצה, בין מיד בין לאחר זמן, והתכונה מתהווה, בין בהויה זמנית בין בהויה שזורתה ביחש להזמן היא שונה הרבה מתכונת הזמן שאנו רגילים בו. הסקירה של הרוח הטהור, המתנשא מעל לתקרה הנמוכה של החושים ונושאים, מדברת היא במדה של תכונת האדם ברוחו ונפשו, על דבר ההויה כולה, מונה היא את הכחות שבמצאות לפי ערכם בעולם הקטן, שהוא באמת העולם הגדול עצמו, מוצאת היא את אופי החיים, בכל תעלומותיהם, ובכל מסיבותיהם, ערוכים בסגנון כזה, שאפשר להציץ מהם על כל ההויה, על העולמות כולם, על עולמי עד. וההבטה הזאת כשהיא קבועה, כשדרכי החיים מתאימים לה, היא פותחת שערים נפלאים, שערי שמים ממש במלא מובנם. אשרי הדופק עליהם תמיד, יתנשא בהם ועל ידם מכל שפלות החיים, יתרומם ויתעלה, על כל המעשים, וכל העולם כולו כדאי הוא לו.</p>
787	<p>מוסר הקודש קיד (אורה"ק ג עמ' קסד-קסט) התפילה והטוב העליון כשאנו מתחילים במסילת ישרים ללמוד, שיסוד החסידות הוא שהאדם לא נברא אלא להתענג על ד' וליהנות מזיו שכנתו, שזהו התענוג האמיתי והעידון הנצחי, נסלד החוש המוסרי שלנו מפני האיגואליזם, ואהבת התענוג, שביסוד זה, ותובעים אנחנו יסוד יותר טהור ונקי משום תערוכות הנאה. אמנם זהו גורל העולם והאדם, שירד כבר בראשית יצירתו מהתכונה הטהורה אשר להאידיאליות העליונה, והושבתה אצלו הטהרה האצילית, ומלמטה הוא צריך לטפס למעלה למעלה. יתברר לו אמנם אחר כך שמושג תענוג זה של התענוג על ד' הוא התוכן הטהור שבאידיאליות היותר היותר טהורה, שאי אפשר לבטאה בשום הגה אנושי. מורגשת היא הרגשה מועטת בשאיפת הלב הטהור, בהתעלותו מעל כל המצרים המצמצמים אותו, וזהו רק של של צל צללה של השאיפה העליונה, הנקיה מכל עירוב גס. באים אנו להלן, רואים אנו, שכשתעמיק עוד</p>
<p>דרד החיים, לסור מן הרע ולדבק בטוב, לא מצד הערך המצומצם המוסרי, שכבר נכנס בגבול המינחוד של האדם, אלא מצד ערכיהם הכלליים המתרחבים בעולם. מובן שכל ערכי המוסר המוגבל עומדים בצורה יותר מחוטבה ומדוייקת על ידי מה שהם יונקים ממקום כל כך רם ורענן. המחשבות, הרגשות, הפעולות, ההנאות, שהם שואבים את מהותיותם מן הרע הכללי שבעולם, והם ממילא מבצרים אותו במגעם הפרטי, הרי הם האסורים. וכל מה שהוא מוצל מן הרע הכללי, הרי הם מותרים. וכל מה שהוא מהטוב והגבורת מעינו, הרי הם מצוויים ועומדים לשמור ולעשות. הדרכה עולמית אלהית זו, נאותה לנפשות כאלה שהיחש שלהם עם העולם ומלואו, עם קיומו ופריחתו הכללית, הוא יחש אקטיבי ופועל באורח ישרה ותכופה. וזאת היא גדולתן של ישראל, אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו.</p>	<p>שמונה קבצים א קעא, קסו</p> <p>העין הפקוחה רואה את החיים המתפשטים בכל ההויה, בכללותה ובפרטיותה. מביט ומקשיב לעליותיהם וירידותיהם של כל הפרטים, מאחד בשכלו את נשמת האדם, מדעו ושאיפת רצונו, עם כל ההויה, והכחות היותר נמוכים, מצומצמים ונרדמים, ומגביה למעלה את ציורו עד רם ונשא. כל אשר יבא עמו במגע רחוק או קרוב, הוא נתפס בפנימיות חייו שלו. מדי אכלו, שתותו, וכל עסקי גשמיותו, מכיר הוא גלי חיים שוטפים מן הכל אליו, מתבקשים להעלות על ידו ועמו. אוהב הוא את הכל, מרחם הוא, מלא הוא הוד ויפעת גבורה, רוצה בעליית הכל. ובעלייתו הוא, מתדבק הוא דבקות פנימית תמיד, בתשוקת הרוממות שאין עמה הגה ורעיון, מפני שהיא גדולה מכל מחשבה, אדירה מכל שם, עושה הוא בסיס לתשוקת עולמים זאת כל מוסר וכל צדק וטוב. כשאדם אוכל, שותה, עושה כל צורך גופני, מתרגש באיזה התרגשות נפשית שיש בה עונג נפשי, מתעוררים בו כחותיו, לא לפי מדת השכל, הצדק והיושר, לבדם, כי אם כפי אותה המדה שהטבע הפשוט, וגם המקולקל מכבר על ידי מעשים בחייתיים בלתי הגונים, שלו ושל כללות האדם, מושכת אותם. מדה זו נוהגת באדם ובעולם. ההכרה הבהירה רואה ברוח האדם חלק מן ההויה הכללית, כשם שההבטה השטחית רואה בגופו וכחותיו כן. ומצד רוחו גדול הוא האדם בעולם הרוח, ועל כן הוא תופס מקום חשוב מאד, ועילוי רוחו והשפלתו, שכלו וקלקולו, הוא הנושא היותר חשוב, לטובי החושבים וההוגים המעמיקים. מגביר אדם את רוחו לצד הטוב, כלומר לצד התכונה שהיא מכוננת לשכלולה של ההויה, לכללותיה ולפרטיותיה, לרוחה ולגוייתה, מגביר בזה בפנים ידועים וחשובים למאד את הטוב בכל ההויה כולה. החשבון מתמצה, בין מיד בין לאחר זמן, והתכונה מתהווה, בין בהויה זמנית בין בהויה שזורתה ביחש להזמן היא שונה הרבה מתכונת הזמן שאנו רגילים בו. הסקירה של הרוח הטהור, המתנשא מעל לתקרה הנמוכה של החושים ונושאים, מדברת היא, במדה של תכונת האדם ברוחו ונפשו, על דבר ההויה כולה, מונה היא את הכחות שבמצאות לפי ערכם בעולם הקטן, שהוא באמת העולם הגדול עצמו, מוצאת היא את אופי החיים, בכל תעלומותיהם, ובכל מסיבותיהם, ערוכים בסגנון כזה, שאפשר להציץ מהם על כל ההויה, על העולמות כולם, על עולמי עד. וההבטה הזאת, כשהיא קבועה, כשדרכי החיים מתאימים לה, היא פותחת שערים נפלאים, שערי שמים ממש, במלא מובנם. אשרי הדופק עליהם תמיד, יתנשא בהם ועל ידם מכל שפלות החיים, יתרומם ויתעלה על כל המעשים, וכל העולם כולו כדאי הוא לו.</p>
<p>שמונה קבצים ו דב</p> <p>כשאנו מתחילים במסילת ישרים ללמוד, שיסוד החסידות הוא שהאדם לא נברא אלא להתענג על ד' וליהנות מזיו שכנתו, שזהו התענוג האמיתי והעידון הנצחי, נסלד החוש המוסרי שלנו מפני האיגואליזם, ואהבת התענוג, שביסוד זה, ותובעים אנחנו יסוד יותר נקי משום תערוכות הנאה. אמנם זהו גורל העולם והאדם, שירד כבר בראשית יצירתו מהתכונה הטהורה אשר להאידיאליות העליונה, והושבתה אצלו הטהרה האצילית, ומלמטה הוא צריך לטפס למעלה למעלה. יתברר לו אמנם אחר כך, שמושג תענוג זה של התענוג על ד', הוא התוכן הטהור שבאידיאליות היותר טהורה, שאי אפשר לבטאה בשום הגה אנושי. מורגשת היא הרגשה מועטת בשאיפת הלב הטהור, בהתעלותו מעל כל המצרים המצמצמים אותו, וזהו רק של של צל צללה של השאיפה העליונה, הנקיה מכל עירוב גס. באים אנו להלן, רואים אנו, שכשתעמיק עוד</p>	

	<p>וגם כל נפש חיה, וכל שיח וצמח, גם כל כח חיים צפון בכל יסוד ודומם, שואב עדנה והתעלות, וההשקפה הבהירה הזאת, שתכליתה קנויה היא על ידי רוח הקודש, המוכשר להופיע בישראל ועל ידו בעולם כולו, היא גם עכשיו המקור הראשי של כל התענוגים כולם.</p>	<p>וגם כל נפש חיה, וכל שיח וצמח, גם כל כח חיים צפון בכל יסוד ודומם, שואב עדנה והתעלות. וההשקפה הבהירה הזאת, שתכליתה קנויה היא על ידי רוח הקודש המוכשר להופיע בישראל, ועל ידו בעולם כולו, היא גם עכשיו המקור הראשי של כל התענוגים כולם.</p>
790	<p>מוסר הקודש קיז (אורה"ק ג עמ' קעב) הצדן הצלילן הצדיקים העליונים חוש הרוחני המקודש בעליונותו כל כך מפותח אצלם, עד שאינם מוצאים בעצמם מנוחה, כי אם בקשר מחשבתם וכל חושיהם בהאורה האלהית, וההכרה האלהית והרגשתה היא מלאה אצלם תענוג ועדנים, ממולאים מכל מיני ענוגים שבעולם, מעונג של כל נעימה ושיירה, מכל מיני טעמים וריחי נחוחים של בשמים, נרד וכרכום, קנה וקנמון עם כל עצי לבונה, מור ואהלות עם כל ראשי בשמים. וכל הידיעות, וכל המעשים הטובים וכל המדות הטובות, כל התורה וכל החכמה, כל החריצות, וכל היושר והצדק, כל גבורה וכל אור חיים, הכל ממולא אצלם בהדבקות האלהית, השכלית וההרגשית, הממלאה את כל היותם עדנת עולמים. אומללים הם מרגישים את עצמם, כשעוברת שעה קלה שאין העדן האלהי ממלא את כל מלא חייהם. ואחרי שעה כזאת הרי הם מתעלים בעליו של צניעות ונשיקות קודש לאור חי העולמים, בשפלות רוח, בשכל טהור, בקדושת עם, ובאמונת אומן. ונחלי עדן עליונים זורמים ושוטפים דרך נשמתם, וכל הברכות אצורת בה, חיים ונחת, שלום וריעות, דשן ורענונות לכל העולם כולו, לכל המעשים ולכל הבריות. כל התורה והמוסר כולו, כל החכמה והדרך ארץ כולו, כל ההויה היא הדרכה לבא למדה עליונה זו, ולצד העליון שבה.</p>	<p>שמונה קבצים א תצצה הצדיקים העליונים, חוש הרוחני המקודש בעליונותו כל כך מפותח אצלם, עד שאינם מוצאים בעצמם מנוחה כי אם בקשר מחשבתם וכל חושיהם בהאורה האלהית. וההכרה האלהית והרגשתה היא מלאה אצלם תענוג ועדנים, ממולאים מכל מיני ענוגים שבעולם, מעונג של כל נעימה ושיירה, מכל מיני טעמים וריחי נחוחים של בשמים, נרד וכרכום, קנה וקנמון עם כל עצי לבונה, מור ואהלות עם כל ראשי בשמים. וכל הידיעות, וכל המעשים הטובים, וכל המדות הטובות, כל התורה וכל החכמה, כל החריצות וכל היושר והצדק, כל גבורה וכל אור חיים, הכל ממולא אצלם בהדבקות האלהית, השכלית וההרגשית, הממלאה את כל היותם עדנת עדן עולמים. אומללים הם מרגישים את עצמם כשעוברת שעה קלה שאין העדן האלהי ממלא את כל מלא חייהם, ואחרי שעה כזאת הרי הם מתעלים בעליו של צניעות ונשיקות קודש לאור חי העולמים, בשפלות רוח, בשכל טהור, בקדושת עז ובאמונת אומן. ונחלי עדן עליונים זורמים ושוטפים דרך נשמתם, וכל הברכות אצורות בה, חיים ונחת, שלום וריעות, דשן ורענונות, לכל העולם כולו, לכל המעשים ולכל הבריות. כל התורה והמוסר כולו, כל החכמה והדרך ארץ כולו, כל ההויה היא הדרכה לבא למדה עליונה זו, ולצד העליון שבה.</p>
791	<p>מוסר הקודש קיח (אורה"ק ג עמ' קעג) הנחלת האלה כל ההזרחות הרוחניות מאירות את המהותיות הפנימית העצמית שלנו, ומעמידות אותנו ברום מעלה בעצם הקיום והאושר. וכפי אותו הערך שעצמותן של ההזרחות הללו הן מיושרות עמוקות, אמיתיות נאות ואיתנות, ככה תהיה מדת ההזרחה החיונית, המאושרת, שהננו סופגים אל תוכנו, ולא עוד אלא שכל הזרחה רוחנית הבאה אלינו פנימה היא נותנת לנו את אשרה ממקור היותה, היא שואבת חיים בשרשיה מראשית אצילות ההויה, שעל ידה הומשכו אורותיה, שעל פיהם נתגלמה אותה ההזרחה בתיאוריה, עד שבאה אלינו, והננו רואים אותה פנים אל פנים, שבעים מטובה ומתענגים מזויה. ממילא נדע, שנערכות הן ההזרחות יותר מהערך שבין עצמן על ידי הערך של מקוריותן. ואותן ההזרחות, שההויה המאושרת שלהן היא באה משפעת עליוניות יותר כוללת, יותר נשגבה, יותר מקפת את הכל, הרי היא יותר ספוגת חיים, יותר מאשרת, ויותר משגבת לעד ולעולמי עולמים את המזרחים על ידה, ומעתה היפלאו לנו כל <u>אותם</u> דברי האמת הנאמרים בשפעה של רוח הקודש מאהבתה ושבחה של תורה, מהאושר העליון הנצחי והחי בחיים מלאים עדי עד, שמתאשרים ההוגים בה, הד כל דברי תורה בכלל ובפרט, בפרטיהם ובפרטי פרטיהם, הרי הם מרוויים ממקור אותה האורה העליונה, הקדומה לכל, שקדמה לכל יציר נברא, שהיא יסוד השעשועים האלהיים במקורם, ומה גדלה שפעתם עלינו כשאנו מזרחים מהם.</p>	<p>שמונה קבצים ז ז כל ההזרחות הרוחניות מאירות את המהותיות הפנימית העצמית שלנו, ומעמידות אותנו ברום מעלה, בעצם הקיום והאושר. וכפי אותו הערך שעצמותן של ההזרחות הללו הן מיושרות, עמוקות, אמיתיות, נאות ואיתנות, ככה תהיה מדת ההזרחה החיונית, המאושרת, שהננו סופגים אל תוכנו, ולא עוד, אלא שכל הזרחה רוחנית הבאה אלינו פנימה, היא נותנת לנו את אשרה ממקור היותה, היא שואבת חיים בשרשיה מראשית אצילות ההויה, שעל ידה הומשכו אורותיה, שעל פיהם נתגלמה אותה ההזרחה בתיאוריה, עד שבאה אלינו, והננו רואים אותה פנים אל פנים, שבעים מטובה ומתענגים מזויה. ממילא נדע, שנערכות הן ההזרחות יותר מהערך המגולה שבין עצמן, על ידי הערך של מקוריותן. ואותן ההזרחות שההויה המאושרת שלהן היא באה משפעת עליוניות יותר כוללת, יותר נשגבה, יותר מקפת את הכל, הרי היא יותר ספוגת חיים, יותר מאשרת ויותר משגבת לעד ולעולמי עולמים את המזרחים על ידה. ומעתה היפלאו לנו כל <u>אותן</u> דברי האמת הנאמרים בשפעה של רוח הקודש מאהבתה ושבחה של תורה, מהאושר העליון הנצחי והחי בחיים מלאים עדי עד, שמתאשרים ההוגים בה, הד כל דברי תורה בכלל ובפרט, בפרטיהם ובפרטי פרטיהם, הרי הם מרוויים ממקור אותה האורה העליונה, הקדומה לכל, שקדמה לכל יסוד השעשועים האלהיים במקורם, ומה גדלה שפעתם עלינו כשאנו מזרחים מהם.</p>
792	<p>מוסר הקודש קיט (אורה"ק ג עמ' קעד) הנאט הרחוק אפילו כשהגוף שבור ורצון, והנפש נבהלה ופצועה במכאובים רבים ורחניים וגשמיים, אין הנועם הרוחני חדל מתת את דובשו ומתק שפעו, המרגיע ונותן עונג פנימי לנפש גם בתוך מחשכיה. וזה הנועם נשאב הוא אצל כל אחד ואחד משפעת התורה והמצות שלו, מפעולתם וכונתם. וכשם שהוא נוהג בכל יחיד, ככה הוא נוהג בכללות האומה, שהיא יונקת תמיד ממתק טוב הקודש הפנימי של נועם ד', הממתיק את החיים ומשפיע צורה כבודה ומתוקנה, וחיים מלאים תוכן של קורת רוח פנימית, בעומק הנשמה הכללית של כנסת ישראל, שקויה וניצוצי אורה משתלחים הם אל כל יחיד ויחיד, לפי ערך הכנתו, לפי זוהר נשמתו, ולפי רוב קישורו העצמי אל הכלל.</p>	<p>שמונה קבצים ה קיא אפילו כשהגוף שבור ורצון, והנפש נבהלה ופצועה במכאובים רבים, רוחניים וגשמיים, אין הנועם הרוחני חדל מתת את דובשו ומתק שפעו, המרגיע ונותן עונג פנימי לנפש גם בתוך מחשכיה. וזה הנועם נשאב הוא אצל כל אחד ואחד משפעת התורה והמצות שלו, מפעולתם וכונתם. וכשם שהוא נוהג בכל יחיד, ככה הוא נוהג בכללות האומה, שהיא יונקת תמיד ממתק טוב הקודש הפנימי של נועם ד', הממתיק את החיים, ומשפיע צורה כבודה ומתוקנה, וחיים מלאים תוכן של קורת רוח פנימית, בעומק הנשמה הכללית של כנסת ישראל, שקויה וניצוצי אורה משתלחים הם אל כל יחיד ויחיד, לפי ערך הכנתו, לפי זוהר נשמתו, וכפי רוב קישורו העצמי אל הכלל.</p>
793	<p>מוסר הקודש קכ (אורה"ק ג עמ' קעה) המצטר אטו הצלילן גם ההשקפה היותר ממארת על תוכן העולם, היותר עצובה ומחשכת, פועלת היא רק על השלילות של חיי עולם הזה, שהיא באמת מרימה את הערך של החיים המוחלטים, שהם חיי עולם הבא. וממילא, על ידי השקפה יותר עמוקה מתהפכים חיי עולם הזה</p>	<p>שמונה קבצים ה קח גם ההשקפה היותר ממארת על תוכן העולם, היותר עצובה ומחשכת, פועלת היא רק על השלילות של חיי עולם הזה, שהיא באמת מרימה את הערך של החיים המוחלטים, שהם חיי עולם הבא. וממילא, על ידי השקפה יותר עמוקה, מתהפכים חיי עולם הזה</p>

	<p>גם כן לעושר גדול, כי הרי הם המיסדים את המעבר להטוב הגדול ומנוחת עולמים של חיי עולם הבא, אמנם יותר גדול, יותר נאור ונעלה הוא התוכן של האספקלריא המאירה בישראל, היודעת להאיר את הערך של חיי העולם הזה, ואת הערך של כל העולמים וכל היצורים, מראש כל דרגין עד סוף כל דרגין, מאופי של נדידה, והעברה, למצב של עליו תדירי, ומעמד נצח והוד. וזאת היא עבודת הקדושים שבישראל, שהם מחייבים את החיים וממלאים אותם וזהו קודש, המשפיע חיים וברכה לכל, והם ממולאים על ידי זה שפעת ברכה וחדוד ד', שכל העדינות והמירוק שאפשר להעלות על הרעיון האידיאלי, מכל נוי של יסורין והקרבת עצמו, הרי הם מונחים כלולים ואצורים באותו העדן העליון. ממתים ירך ד' ממתים מחלד חלקם בחיים, וצפונך תמלא בטנם, ישבעו בנים והניחו יתום לעולליהם. ואני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך.</p>		
794	<p>מוסר הקודש קבא (אורה"ק ג עמ' קעו) אור הצולט הבא</p> <p>העולם הבא וכל חמודותיו, אורו ושפעו, שכלו ותפארתו, גבורתו וחסדו, אור חייו והדר יפעתו, כולו עומד בכליל יפיו וטובו. ומה שהוא בכחה של הנשמה להתאחד באור מתוק זה, בפאר קדושתו, הרי הוא דבר של מציאות, שעושר הויה גדול יש בה. ומתוך קדושתם של צדיקים, שעולם הבא והארתו האלהית היא תשוקת חייהם, מאיר אור עולם הבא בכל העולם כולו, וחסד של נועם ד' נעשה פרוש על הכל. ושמחת המצות, שהן הן הצנורות של הקודש של נועם עליון ויפעת אלהים חיים מתהלך בהן, בחן וזמיו החביבים, באהבה בתענוגים, מתגדלת בגדולה רעננה, ההולכת ומתגברת מחיל אל חיל. מגן עדן מקבלים את הטיפין העליונים, המלאים טל של חיים חמרי, מכל פחד שוא, מכל רפיון נשמת, הגבורה והקדושה והתפארת, במסגרת גדולת הדעת.</p>		
795	<p>מוסר הקודש קבב (אורה"ק ג עמ' קעז-קעח) אור צולט הבא הצולט הנה</p> <p>לפי אותו הערך שאור עולם הבא זורח בעולם הזה, באיש היחיד, בכללות העולם ובמציאות בכללותה, הכל מתעלה. באדם זורחת היא האורה של עולם הבא לפי טהרתו קדושתו וגבורתו הרוחנית, בהופעת קודש, בשכל, ברגש, בציור, בדמיון, בטבע, במזג הגופניות. וכפי אותו הערך, שהשליטה על ארחות החיים כולם ועל עצם החיים וכחותיהם באה מכח ההתכוונות אל חיי עולם הבא, כה הם מאירים יותר, כה הם עדינים יותר, יותר מלאים גבורה ותפארת, יותר מיוסדים ביסוד חיים קבועים, אהל כל יצען כל יסע יתדותיו לנצח, וכל חבליו כל ינתקו. כשאוור עולם הבא זורח בפילוש גדול, מרומם הוא את כל ערכי החיים כולם, מאיר הוא בספרות ובשיירה, בחיי החברה והמדינה, באישיות היחידה ובמשפחה, בממלכה ובמשטריה, בעולם היופי והגבורה, באהבה ובסידור הצרכים כולם לכל סעיפיהם, הקטנים עם הגדולים. החותם העליון של חיים עליונים ממלא את כל חלל העולם, וזיו השכינה פורח בכל, והטבע וחוקיו, הליכות שמים וארץ ומשטריהם, החיים והמות הנראים בעולם, התקוות והתלאות, הכל מואר באור חיי עד, באור חיים, שכוס התענוגים העדינים, המרוממים כל נשמה, ומצחצחים כל רוח ונפש, ממלאים הם את כל מהותם. והאישים היחידים, שמעלים הם את חייהם למדה זו, מתברכת מדת האמונה אצלם, מתעטרת בעטרה של הכרה עליונה. העולם ומלוואו, הזמנים ושטפיהם מתיצבים ברוחם במערכה בהירה, מלואת כבוד, גודל נצח והוד, וזיו אור עליון, הממלא את כל השמות, את כל האותיות, את כל ההגינות, כל המחשבות, כל משאות הנפשות אשר מעולם ועד עולם, שוטף עליהם תמיד, בעוזו ועטרת חינו. והם מלאים אהבה לכל היקום, לכל הבריות, שקועים באור החסד העליון, האומר לעולם חסד יבנה, ודעת ד' במשפט ובצדקה ממלאה את כל אחד מהם.</p>		
796	<p>מוסר הקודש קבג (אורה"ק ג עמ' קעח) אהבת צולט הנה וצולט הבא</p> <p>כדי לאהוב יפה את העולם הזה, צריכים להשתקע מאד באהבת עולם הבא, ולעשות את כל השכלולים של עולם הזה בתכלית הרחבתם, הכנות רחבות, בשביל הפרטים, ובשביל הכלל כולו, לחיי עולם הבא. רק אז תצעד התרבות את דרכה בטח. חכמה גדולה זו יודעת היא האמונה, ומתוך גלה סופה לכבוש את כל העולם כולו. ובעת אשר היאוש ימלא את כל נשמה, וחיי העולם הזה יעשו כל כך מזולזלים, תבא אהבת עולם הבא ותתן טל של חיים להחיות בו את חיי עולם הזה, וזקנים וצעירים יחדיו יביטו אליו וינהרו, ומלכים</p>		
<p>הזה גם כן לעושר גדול, כי הרי הם המיסדים את המעבר להטוב הגדול ומנוחת עולמים של חיי עולם הבא, אמנם יותר גדול, יותר נאור ונעלה, הוא התוכן של האספקלריא המאירה בישראל, היודעת להאיר את הערך של חיי העולם הזה, ואת הערך של כל העולמים וכל היצורים, מראש כל דרגין עד סוף כל דרגין, מאופי של נדידה, והעברה, למצב של עליו תדירי, ומעמד נצח והוד. וזאת היא עבודת הקדושים שבישראל, שהם מחייבים את החיים, וממלאים אותם וזהו קודש, המשפיע חיים וברכה לכל, והם ממולאים על ידי זה שפעת ברכה וחדוד ד', שכל העדינות והמירוק שאפשר להעלות על הרעיון האידיאלי, מכל נוי של יסורין והקרבת עצמו, הרי הם מונחים כלולים ואצורים באותו העדן העליון. ממתים ירך ד', ממתים מחלד חלקם בחיים וצפונך תמלא בטנם, ישבעו בנים והניחו יתום לעולליהם. ואני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך.</p>	<p>שמונה קבצים ג ריג, שטז</p> <p>העולם הבא וכל חמודותיו, אורו ושפעו, שכלו ותפארתו, גבורתו וחסדו, אור חייו והדר יפעתו, כולו עומד בכליל יפיו וטובו. ומה שהוא בכחה של הנשמה להתאחד באור מתוק זה בפאר קדושתו, הרי הוא דבר של מציאות, שעושר הויה גדול יש בה. ומתוך קדושתם של צדיקים, שעולם הבא והארתו האלהית היא תשוקת חייהם, מאיר אור עולם הבא בכל העולם כולו, וחסד של נועם ד' נעשה פרוש על הכל. ושמחת המצות, שהן הן הצנורות של הקודש של נועם עליון ויפעת אלהים חיים מתהלך בהן, בחן וזמיו החביבים, באהבה בתענוגים, מתגדלת בגדולה רעננה, ההולכת ומתגברת מחיל אל חיל. מגן עדן מקבלים את הטיפין העליונים, המלאים טל של חיים קדושים וטהורים, מסולקים מכל שיקוע חמרי, מכל פחד שוא, מכל רפיון נשמת. הגבורה והקדושה והתפארת, במסגרת גדולת הדעת.</p>	<p>שמונה קבצים ה קנז</p> <p>לפי אותו הערך שאור עולם הבא זורח בעולם הזה, באיש היחיד, בכללות העולם ובמציאות בכללותה, הכל מתעלה. באדם זורחת היא האורה של עולם הבא לפי טהרתו קדושתו וגבורתו הרוחנית, בהופעת קודש, בשכל, ברגש, בציור, בדמיון, בטבע, במזג הגופניות. וכפי אותו הערך, שהשליטה על ארחות החיים כולם, ועל עצם החיים וכחותיהם, באה מכח ההתכוונות אל חיי עולם הבא, כה הם מאירים יותר, כה הם עדינים יותר, יותר מלאים גבורה ותפארת, יותר מיוסדים ביסוד חיים קבועים, אהל כל יצען כל יסע יתדותיו לנצח, וכל חבליו כל ינתקו. כשאוור עולם הבא זורח בפילוש גדול, מרומם הוא את כל ערכי החיים כולם, מאיר הוא בספרות ובשיירה, בחיי החברה והמדינה, באישיות היחידה ובמשפחה, בממלכה ובמשטריה, בעולם היופי והגבורה, באהבה ובסידור הצרכים כולם לכל סעיפיהם, הקטנים עם הגדולים. החותם העליון של חיים עליונים ממלא את כל חלל העולם, וזיו השכינה פורח בכל, והטבע וחוקיו, הליכות שמים וארץ ומשטריהם, החיים והמות הנראים בעולם, התקוות והתלאות, הכל מואר באור חיי עד, באור חיים, שכוס התענוגים העדינים, המרוממים כל נשמה, ומצחצחים כל רוח ונפש, ממלאים הם את כל מהותם. והאישים היחידים, שמעלים הם את חייהם למדה זו, מתברכת מדת האמונה אצלם, מתעטרת בעטרה של הכרה עליונה. העולם ומלוואו, הזמנים ושטפיהם, מתיצבים ברוחם במערכה בהירה, מלואת כבוד, גודל נצח והוד. וזיו אור עליון, הממלא את כל השמות, את כל האותיות, את כל ההגינות, כל המחשבות, כל משאות הנפשות אשר מעולם ועד עולם, שוטף עליהם תמיד, בעוזו ועטרת חינו. והם מלאים אהבה לכל היקום, לכל הבריות, שקועים באור החסד העליון, האומר לעולם חסד יבנה, ודעת ד' במשפט ובצדקה ממלאה את כל אחד מהם.</p>	<p>שמונה קבצים א תנה</p> <p>כדי לאהוב יפה את העולם הזה, צריכים להשתקע מאד באהבת עולם הבא, ולעשות את כל השכלולים של עולם הזה בתכלית הרחבתם, הכנות רחבות, בשביל הפרטים, ובשביל הכלל כולו, לחיי עולם הבא. רק אז תצעד התרבות את דרכה בטח. חכמה גדולה זו יודעת היא האמונה, ומתוך גלה סופה לכבוש את כל העולם כולו. ובעת אשר היאוש ימלא את כל נשמה, וחיי העולם הזה יעשו כל כך מזולזלים, תבא אהבת עולם הבא ותתן טל של חיים להחיות בו את חיי עולם הזה, וזקנים וצעירים יחדיו יביטו אליו וינהרו, ומלכים</p>

797	<p>ושרים, ולוחמים וגבורים, ימצאו בו מקור לשד טל חייהן.</p> <p>מוסר הקודש קנד (אורה"ק ג עמ' קעט) הנצחיות והתקון החברתי ההסתכלות הרוחנית השלמה, שהיא ההסתכלות האלהית, היא מחוללת את התיקון החברתי היותר נעלה, אחרי המון סבות וצינורות, של שדרות אנשים, וסדרי חיים שונים. התעופה העליונה, המתעלה מעולם המעשה וגבוליו, הוא המעמד של רוח הגדול אשר לנשמת האדם, מתאחד הוא האדם בשיא רוחו עם המהות הרוחנית העומדת למעלה מכל ערכיו, מתעלה הוא מגבולי הזמן והמקום, והנצחיות הבהירה היא נחלתו, בעוזו חסנה וקדושת ערכה. החיים המעשיים נפעלים מאליהם לטובה, אבל לא יוכלו לפשט את עצמם בכל פרטי פרטיהם. מוכרחת היא התעופה העליונה לרדת. ברדתה, היא נעשית ראש לשועלים, כח רודה ודוחף לעולמים מוגבלים, כח מישר נתיבות מעשה, עיון ושירה גבולית. ירידה היא לאור העליון. בירידה זו מפלג הוא שטפי אורות לכל הגבולים, לשרדות המעשיות ולשאיפות הפועלות, תתן טרף לביתה וחק לנערותיה. בהיות חק מלא, והפלגים כבר יכולים להשקות דים, עולה היא שטיפת האורה, מתחדדת במקורה, מתרפקת על דודה, ונשמת הבריאה כולה מתעלה לרוח האדם לעומתה עולה ממעל לכל סדרי חיים מעשיים, והוגה ישרות מוחלטות, בזיו האמת לאמתו.</p>
798	<p>ושרים, ולוחמים וגבורים, ימצאו בו מקור לשד טל חייהם.</p> <p>שמונה קבצים א קצח</p>
799	<p>מוסר הקודש קנד (אורה"ק ג עמ' קעט) הנצחיות והתקון החברתי ההסתכלות הרוחנית השלמה, שהיא ההסתכלות האלהית, היא מחוללת את התיקון החברתי היותר נעלה, אחרי המון סבות וצינורות, של שדרות אנשים, וסדרי חיים שונים. התעופה העליונה, המתעלה מעולם המעשה וגבוליו, הוא המעמד של רוח הגדול אשר לנשמת האדם, מתאחד הוא האדם בשיא רוחו עם המהות הרוחנית העומדת למעלה מכל ערכיו, מתעלה הוא מגבולי הזמן והמקום, והנצחיות הבהירה היא נחלתו, בעוזו חסנה וקדושת ערכה. החיים המעשיים נפעלים מאליהם לטובה, אבל לא יוכלו לפשט את עצמם בכל פרטי פרטיהם. מוכרחת היא התעופה העליונה לרדת. ברדתה, היא נעשית ראש לשועלים, כח רודה ודוחף לעולמים מוגבלים, כח מישר נתיבות מעשה, עיון ושירה גבולית. ירידה היא לאור העליון. בירידה זו מפלג הוא שטפי אורות לכל הגבולים, לשרדות המעשיות ולשאיפות הפועלות, תתן טרף לביתה וחק לנערותיה. בהיות חק מלא, והפלגים כבר יכולים להשקות דים, עולה היא שטיפת האורה, מתחדדת במקורה, מתרפקת על דודה, ונשמת הבריאה כולה מתעלה לרוח האדם לעומתה עולה ממעל לכל סדרי חיים מעשיים, והוגה ישרות מוחלטות, בזיו האמת לאמתו.</p>
798	<p>מוסר הקודש קנד (אורה"ק ג עמ' קפ) תקון הצולף והחיים הנצחיים אין המחשבה האצילית שלמה באדם, כשהוא מתנשא לצייר את הטוב הכללי, ולהתאמץ לחשוך בו לעצמו, ולעולם כולו, אלא אם כן היא מחפשת אפשרות לצורת חיים כזאת, שתבסס את העולם, במה שתתקן את תכונתו החברתית, ותכריע גם כן לטובה את החיים הפרטיים, בין בחיצוניותם, בין בפנימיותם, ותעמיד את היסוד לבסס את מעמד החיים באופן כזה, שהחיים הנצחיים, שהם קשורים בזיכרון הנשמות, ואימוצן הרוחני המוחלט, הם יהיו נמשכים והולכים מהתיקון המסודר של המעמדים החברתיים והפרטיים, ומאוצר המחשבות, שהמחשבה הראשית גורמת להריק על החיים. כל מחשבה שהיא מפקדת את תיקון העולם וסדרי המדינות ופורחת באויר רוחני לבה, ומתפארת בתיקון נשמות והצלחתן, הרי היא מיוסדת בשקר שאין לו רגלים. וכל מחשבה שדבר אין לה עם הרוממות הנצחיות, ומתעסקת רק עם סדרי החיים החמריים ותיקניהם, אפילו אם יהיו בה תוכנים מוסריים וארחות צדק ומישורים, סופה להתעכר, מפני קטנותה, ומפני הזוהמא והסרחון שהחיים החמריים לקויים בהם בטבעם, כשהם מנותקים מיסוד חיים נצחיים ותשוקתם. ביחוד תוכר חולשה של מחשבה קיבוצית כזאת, במה שתשים את מרכזה רק בצעירים, שהחיים החומריים משחקים לפנייהם בכל מהתלותיהם ושגיניהם, וזקנים לא יוכלו לקחת בה חלק אמיץ, כי אם ברצון עשוי ובלב מיואש. וכך היא המדה היונית, להביט על הזקנים במבט בוז, כדברי אריסטו, בריטוריקה. ומה לקויה היא מחשבה ציבורית, שאינה יכולה להתפשט יפה על כל חלקיה, ונאמר, כי מלך ד' בהר ציון ובירושלים, ונגד זקניו כבוד.</p>
799	<p>מוסר הקודש קנד (אורה"ק ג עמ' קפא) הצולף והחיים הנצחיים הרעה העליונה, המיוחדת להוגי הרעות היותר נשגבים, עסוקה ביסוד בעור הרע, ושכלול העולם כולו. כל התיקונים הפרטיים שבעולם ובחיים אינם כי אם ניצוצות קטנים מאבוקת עולמים זו. פנימיות העולמות הולכת ומתתקנת על ידי ההשפעה הרוחנית, שהיסוד המרכזי ש הוא אורן של ישראל, והחיצוניות שבהם באה לשכלול על ידי ההכרה המעשית, וכל התרבות החברתית, האסתתית והאומנתית. רוח האדם ילך ויגדל, אור היצירה האלהית תתרומם בקרבו, עד לכדי אותה המדה של ההתאחדות הגמורה של השכלול הפנימי והשכלול החיצוני של העולם. והמחשבות וההרגשות כולן, המתפשטות בכל הנפשות באימוץ רצון והרחבה סוערת לשכלול החיצוני של העולם, הן הן שיהיו מעוררות ומפשטות גם כן את השכלול הפנימי של גדולת הדעת, קדושת הרצון, עליו החיים, הנצח וההוד, הקדושה והתפארת המלכותית שבכל נשמה. וכמו כן ההתרחבות החיה והמאירה של השכלול הפנימי, של קודש העליון, של החפץ הבהיר בעליוניות מגמתו, שכולו אומר כבוד אל, היא העתידה ומוכנת להיות רוח החיה היסודי בשכלול העולם כולו בחיצוניותו, בתיקוני החברה, בשיפור החיים, בכונניותן של כל חמדה ועונג לבב, ביום חבש ד' את שבר עמו ומחץ מכתו ירפא. והמים העליונים עם המים התחתונים לא</p>
799	<p>שמונה קבצים א סד</p>

	<p>יחצו עוד לשתי מערכות, שהללו שמחים והללו בוכים, אלא על הכל אור שמחת צדיקים יהיה זורת, ועז וחרדה במקומו.</p>
800	<p>מוסר הקודש קבו (אורה"ק ג עמ' קפב) תקון החמץ הצולמי עילוי העולם בנקודת הרצון הפנימית הוא תלוי, בהעדינות של המבוקש הכללי המגמתי של החיים המעשים והעלילות, שהם האמצעים לחיים, הם ממלאים את השטח החיצוני של החיים. ויכולים הם לבא מתוך רצון עכור ומוזהם, ואז הם בתכלית הקלקול והתיעוב, והם מאבדים את העולם, מרבים בו רשעה ומשטמה, מלחמות ופרעות, והעולם הולך ומתמוגג בעניותו הרוחנית והחמרית. והם יכולים גם כן לבא מתוך רצון עדין, קדוש וטהור, ואז הם מכובדים ומפוארים, וגוררים אחריהם תיקון עולם מלא, ומצב נשמתי מרומם ונשגב. כל האור העתידי, הופעת כבוד ד' בעולם, תגלה את העוז לשבר את הנקודה המבדלת בין עומק רע לעומק טוב, תכניס תחת החפץ הרע והשפל, חפץ טוב ומרומם, והחמץ העולמי יהפך למצה. ואותו הקנה, של חית קנה, המשתמש בכחו הספרותי לרועץ, להמם את החברה, ולבצר את מקלטי הרשעה, יכרת ממנו חלקו הירוד, המשתפל לאותן התהומות האפלים, ויתקדש להראות בכחו את מה שראוי להראות בעולם, שהאדם העשוי בצלם אלהים חי בו. ואותו הקנה שהעלה שרטון וכרך גדול שברומי עליו הוא בנוי, שלקח עוצם כחו מפני הירידה הישראלית, אשר באה מאז הוגלם החפץ לנטיה <u>החיצונית</u> של ההתהדרות הגויית, ביום שנשא שלמה את בת פרעה, גער חית קנה, ויאמר, הנה, ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן.</p>
801	<p>מוסר הקודש קכח (אורה"ק ג עמ' קפג) 3'16'16'16'16' כל זמן שישנם הפכים מרגיזים בעולם הדעות, ציורים שאין חטיבה ציורית אחרת <u>סובלת</u>, אף על פי שאי הסבל בא מתוך נקודת עומק הטוב, שאי אפשר לה לסבול את הרע ואת סרחונו, מכל מקום סוף כל סוף קוצר כח ורוגזה יש כאן, מדת הדין עדיין שולטת, ומדת החסד לא נתפשטה ברב גדלה. הצפיה המאושרה היא להתגלות הטוב, האור של החסד הנאמן, מקור החיים והשלום, האמת והצדק, שכל ההפכים יושלמו אליו. ברצות ד' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו, יאמר בראשונה על עולם הרעיון, על המון התיאורים, על הצעת המחשבות. ויסוד הכל, שאין שום רע נמצא, לא בעולם הגולמי, ולא בעולם האידיאלי התיאורי, כי אם לפי אותה המדה, שהטוב כנוף ומסוגר ואינו מושיט את זהרי אורו אל כל האפסים, אבל בהתחפשות הטוב מכבדו, או אין שום דבר רע במציאות, וכל התוכנים מתהפכים בטיבם וטבעם לטוב, כל השקרים קונים את חכמת האמת בעצמותם, ומתלבנים מכתמי מחשכיהם. ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, אור שכבר היה. קנה רצון לא ישבור ופשתה כהה לא יכבנה, לאמת יוציא משפט. ועליוני הדעה, קדושי הרוח, שאיפת שלום ואמת עליונה זו חיה בלבבם, ועל כן עם עומק קנאתם לד', הם הם העומדים על הפסגה העליונה של הנני נותן לו את בריתי שלום.</p>
802	<p>מוסר הקודש קכט (אורה"ק ג עמ' קפד) הצ'א'ת'1313'1313'1313' את ניצוצות הקדושה אנו שואפים תמיד להעלות. יודעים אנו שבפועל לא נתגלה עדיין בהווה הסוכבת אותנו אותו הכח האיתן של האידיאליות האלהית, כל התפארת, כל ההוד שביסוד המציאות, אבל התנועה כולה האיתנה של היש הולכת היא לקראת האידיאליות הגמורה. מתבשלת היא האידיאליות ברוחנו, לפי אותו הערך שאנו מתרוממים, משאנו באים לידי הכרת שיטת האידיאליות הכללית, מתוך שאנו שואבים אותה מאוצר החיים שלמעלה מההווה המוגבלת, הננו מחיים ומשיבים את כל הקטעים שאנו לוקטים מתוך החיים וההווה כולה, מכל תנועה, מכל כח, מכל שיח, מכל שיג, מכל רגש, מכל תוכן קל וקטן עד נשגב וגדול, את האור הפזור שמגמגם הוא <u>בכללות</u>, מוציא הוא הברות בודדות לצרפם לפוך שירה איתן, ומולף זליפה זרמית של אור חיים, אציליים גבוריים ומלאים עז וקודש, עז קודש, קודש הקדשים, קודש קדשי הקדשים. את הניצוצות <u>הפזורים</u> אנחנו מעלים לכלל שיטות שלמות, כלומר עולמות מלאים, מבונים בבנין שלם, יבנו ברוחנו, יתכוננו בכליותינו, יבוצרו בחיינו הפרטיים ובחיי חברתנו כולה, יתערו וינטעו, ילכו מהם פלגים יכלי מים, ישלחו <u>שרשיה</u> להעשות ארוזים אדירים, ישבעו עצי ד' ארוזי לבנון אשר נטע. איש כפי ניצוציו אשר העלה חיי מתעשרים, הכל לפי רוב המעשה, לפי גודל השאיפה תגדל הפעולה, ולפי רוב הבינה תגדל השאיפה, ולפי רוב הפעלים יתאדר הבנין.</p>
	<p>יחצו עוד לשתי מערכות, שהללו שמחים והללו בוכים, אלא על הכל אור שמחת צדיקים יהיה זורת, ועז וחרדה במקומו.</p>
	<p>שמונה קבצים ז מג עילוי העולם בנקודת הרצון הפנימית הוא תלוי, בהעדינות של המבוקש הכללי המגמתי של החיים. המעשים והעלילות, שהם האמצעים לחיים, הם ממלאים את השטח החיצוני של החיים. ויכולים הם לבא מתוך רצון עכור ומוזהם, ואז הם בתכלית הקלקול והתיעוב, והם מאבדים את העולם, מרבים בו רשעה ומשטמה, מלחמות ופרעות, והעולם הולך ומתמוגג בעניותו הרוחנית והחמרית. והם יכולים גם כן לבא מתוך רצון עדין, קדוש וטהור, ואז הם מכובדים ומפוארים, וגוררים אחריהם תיקון עולם מלא, ומצב נשמתי מרומם ונשגב. כל האור העתידי, הופעת כבוד ד' בעולם, תגלה את העוז לשבר את הנקודה המבדלת בין עומק רע לעומק טוב, תכניס תחת החפץ הרע והשפל חפץ טוב ומרומם, והחמץ העולמי יהפך למצה. ואותו הקנה של חית קנה, המשתמש בכחו הספרותי לרועץ, להמם את החברה, ולבצר את מקלטי הרשעה, יכרת ממנו חלקו הירוד, המשתפל לאותן התהומות האפלים, ויתקדש להראות בכחו את מה שראוי להראות בעולם, שהאדם העשוי בצלם אלהים חי בו. ואותו הקנה שהעלה שרטון, וכרך גדול שברומי עליו הוא בנוי, שלקח עוצם כחו מפני הירידה הישראלית, אשר באה מאז הוגלם החפץ לנטיה <u>החיצונית</u> של ההתהדרות הגויית, ביום שנשא שלמה את בת פרעה, גער חית קנה, ויאמר הנה, ראשון לציון הנה הנם, ולירושלם מבשר אתן.</p>
	<p>שמונה קבצים ז קעג כל זמן שישנם הפכים מרגיזים בעולם הדעות, ציורים שאין חטיבה ציורית אחרת <u>סובלת</u>, אף על פי שאי הסבל בא מתוך נקודת עומק הטוב, שאי אפשר לה לסבול את הרע ואת סרחונו, מכל מקום סוף כל סוף קוצר כח ורוגזה יש כאן, מדת הדין עדיין שולטת, ומדת החסד לא נתפשטה ברב גדלה. הצפיה המאושרה היא להתגלות הטוב, האור של החסד הנאמן, מקור החיים והשלום, האמת והצדק, שכל ההפכים יושלמו אליו. ברצות ד' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו, יאמר בראשונה על עולם הרעיון, על המון התיאורים, על הצעת המחשבות. ויסוד הכל, שאין שום רע נמצא, לא בעולם הגולמי, ולא בעולם האידיאלי התיאורי, כי אם לפי אותה המדה, שהטוב כנוף ומסוגר, ואינו מושיט את זהרי אורו אל כל האפסים, אבל בהתחפשות הטוב מכבדו, או אין שום דבר רע במציאות, וכל התוכנים מתהפכים בטיבם וטבעם לטוב, כל השקרים קונים את חכמת האמת בעצמותם, ומתלבנים מכתמי מחשכיהם. ויאמר אלהים יהי אור, ויהי אור, אור שכבר היה. קנה רצון לא ישבור ופשתה כהה לא יכבנה, לאמת יוציא משפט. ועליוני הדעה, קדושי הרוח, שאיפת שלום ואמת עליונה זו חיה בלבבם, ועל כן עם עומק קנאתם לד', הם הם העומדים על הפסגה העליונה של הנני נותן לו את בריתי שלום.</p>
	<p>שמונה קבצים ו קסז את ניצוצות הקדושה אנו שואפים תמיד להעלות. יודעים אנו שבפועל לא נתגלה עדיין בהווה הסוכבת אותנו אותו הכח האיתן של האידיאליות האלהית, כל התפארת, כל ההוד שביסוד המציאות, אבל התנועה כולה האיתנה של היש הולכת היא לקראת האידיאליות הגמורה. מתבשלת היא האידיאליות ברוחנו, לפי אותו הערך שאנו מתרוממים, משאנו באים לידי הכרת שיטת האידיאליות הכללית, מתוך שאנו שואבים אותה מאוצר החיים שלמעלה מההווה המוגבלת, הננו מחיים ומשיבים את כל הקטעים שאנו לוקטים מתוך החיים וההווה כולה, מכל תנועה, מכל כח, מכל שיח, מכל שיג, מכל רגש, מכל תוכן קל וקטן עד נשגב וגדול, את האור הפזור שמגמגם הוא <u>בכללות</u>, מוציא הוא הברות בודדות לצרפם לפוך שירה איתן, ומולף זליפה זרמית של אור חיים, אציליים גבוריים ומלאים עז וקודש, עז קודש, קודש הקדשים, קודש קדשי הקדשים. את הניצוצות <u>הפזורות</u> אנחנו מעלים לכלל שיטות שלמות, כלומר עולמות מלאים, מבונים בבנין שלם, יבנו ברוחנו, יתכוננו בכליותינו, יבוצרו בחיינו הפרטיים ובחיי חברתנו כולה, יתערו וינטעו, ילכו מהם פלגים יכלי מים, ישלחו <u>שרשיה</u> להעשות ארוזים אדירים, ישבעו עצי ד' ארוזי לבנון אשר נטע. איש כפי ניצוציו אשר העלה חיי מתעשרים, הכל לפי רוב המעשה. לפי גודל השאיפה תגדל הפעולה, ולפי רוב הבינה תגדל השאיפה, ולפי רוב הפעלים יתאדר הבנין.</p>

803	<p>מוסר הקודש קל (אורה"ק ג עמ' קפה) השקיקה אלוהי הכלה</p> <p>אין צער בעולם שידמה לצער השקיקה אל הטוב המוחלט, אל הצמאון הנורא, המענה את הנשמה, להיות מוצא את עצמו מאושר באושר רוחני, מלוי בתוכיותו זוהר של יושר, של תמימות, של צדק, ושל הדבקות האלהית, המחוברת עם טהרה מכל חטא ועון. לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. כל הצדקות וכל הרשעות, כל האמתיות וכל השקרים, כל הטובות וכל הרעות, מצטרפות הכל לאגודה אחת, גדולה ונפלאה, שהטוב העליון של היצירה זורח על גבי כולם. אשרי אדם מעמיק בעומק הקפת הכללות, הוא ימצא נועם בכל מר, טוהר בכל טומאה, אמת בכל שקר, צדק בכל רשע, ויכוף את כל רע וכל רשע, כל שקר וכל כיעור, להיות מתהפך לאופי האמת והצדק, האור והטוב. על הפרטים של כללים גדולים הללו כל תורת המוסר העליונה מיוסדת היא. והצורך של התגלות האלהות בדרכי החיים הוא בא בעיקרו מפני הסתר המפליא שהטובה המפלאה גנוזה בתוכו, אשר רק ברצון ד' המתגלה תוכל דרך אורה זו להגלות, ולהסתמן בכל מפעל בחיים, נר לרגלי דרך ואור לנתיבתי.</p>
804	<p>מוסר הקודש קלא (אורה"ק ג עמ' קפו) הצנא הכלה</p> <p>צריך לעשות את כל המצות כולן בשמחה, מפני שהן מפתחות את החוש של הנועם, ושל האהבה האלהית, המסותרת בעצם טבע הנשמה. והפרישות מכל חטא, גם היא נאה להיות מקושרת למטרה קדושה זו, מפני שהחטא מעביב הוא את הארת הנשמה על ידי העכירות המעשית, ההולכת ומערבבת את הצלילות הרוחנית, ובוהה ההתגדלות של אור הנעימות האלהית מתעכבת. והרעה צריכה להתגדל בין בערכיה המעשיים ובין בערכיה הרוחניים, עד שהכח הנשמתי יגדל כל כך, באופן שימצא און לו לסדר את החיים כולם, הכלליים והפרטיים, בצורה הגונה, שהפרח העליון של החיים, שהוא העונג הכללי, הכולל את כל העינוגים הנצחיים, שכל העינוגים הזמניים נשפעים גם כן ממנו, שהוא העונג של נועם ד', יהיה הולך ופורח בהצלחה וגדולה.</p>
805	<p>מוסר הקודש קלב (אורה"ק ג עמ' קפז) חדות צולמים</p> <p>מי שרוחו מלא מהופעת אור אין סוף, כל הרעיונות הקצובים הם לוחצים את לבבו, ואינו מוצא בהם קורת רוח, על כך צריך לענג את נשמתו בעונג העליון החפשי, של עלמא דחירו, שהוא אור התענוג העליון של חדות ד' העליונה, חדות עולמים, של זיו אור חיי העולמים.</p>
806	<p>מוסר הקודש קלג (אורה"ק ג עמ' קפז) יסוד הצנא הכלה</p> <p>הענוה והיראה בהתגלותן הן מולידות את העונג ואת השמחה. אמנם בא העונג העדין מיסוד הענוה, והשמחה הטהורה מיסוד היראה. והתגלות פרצופיהם של אלה החזיונות המוארים באה על ידי הופעת אורותיהם מזה על זה, קורא אני אליהם יעמדו יחדו. וממיוזג הקדוש של אלה הענפים באה הגבורה העליונה, רבת החיל, הפועלת את כל צביוני החיים, באדרת קודש.</p>
807	<p>מוסר הקודש קלד (אורה"ק ג עמ' קפז) ארכ הצנא הכלה</p> <p>בארץ ישראל אפשר להמשיך שמחה דקדושה גם ממקום השמחה בעצמה, אבל בחוץ לארץ אי אפשר להמשיך שמחה, מפני הקטיגוריא והחרון של כחות הדין שבחוץ לארץ, כי אם על ידי שאיבה של שמחה ממקור העונג, ששם אין שום מניעה ופגע מגיע. ומשום הכי אפילו משום צער החורבן שמחה הוא דאסור, הא תענוג שרי. וכשמתענגים באהבה בתענוגים ממקור הקודש, יורדת היא למטה שמחה טהורה מרושנת עונג, שהיא ממשכת את אורא דארץ ישראל קצת גם בחוץ לארץ, להשיב נפש המיחלים לחסדי השם ית', המצפים לראותה ולשמוח בשמחתה, זכרני ד' ברצון עמך פקדני בישועתך, לשמח בשמחת גויך להתהלל עם נחלתך.</p>
808	<p>מוסר הקודש קלה (אורה"ק ג עמ' קפח-קצ) המנחה הצולמית הפנימית</p> <p>כשהמעשים הטובים מתרבים בעולם, כשרצונות טובים נעשים טבע קבוע לנשמת האדם, נשמת העולם כולו מתברכת היא, מתמלאה שפעת חיים טובים נעימים ורעננים, והאור האלהי, המגמה השעשועית הפנימית של היצירה כולה, מזריחה באור יפעתה על פני כל היקום, מחייה הפנימיים, והנשמות המתלבשות בגופות, באות רוויות טל חיים, צדק מוסר, גבורה חכמה, שמחה ומשרים בעצמיות יצירתן ומעשיהן והכרותיהן, שאיפותיהן, כשרונותיהן,</p>
<p>שמונה קבצים ג רפט, רלה</p> <p>אין צער בעולם שידמה לצער השקיקה אל הטוב המוחלט, אל הצמאון הנורא, המענה את הנשמה, להיות מוצא את עצמו מאושר באושר רוחני, מלוי בתוכיותו זוהר של יושר, של תמימות, של צדק, ושל הדבקות האלהית, המחוברת עם טהרה מכל חטא ועון. לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. כל הצדקות וכל הרשעות, כל האמתיות וכל השקרים, כל הטובות וכל הרעות, מצטרפות הכל לאגודה אחת, גדולה ונפלאה, שהטוב העליון של היצירה זורח על גבי כולם. אשרי אדם מעמיק בעומק הקפת הכללות, הוא ימצא נועם בכל מר, טוהר בכל טומאה, אמת בכל שקר, צדק בכל רשע, ויכוף את כל רע וכל רשע, כל שקר וכל כיעור, להיות מתהפך לאופי האמת והצדק, האור והטוב. על הפרטים של כללים גדולים הללו, כל תורת המוסר העליונה מיוסדת היא. והצורך של התגלות האלהות בדרכי החיים, הוא בא בעיקרו מפני הסתר המפלאה שהטובה המפלאה גנוזה בתוכו, אשר רק ברצון ד' המתגלה תוכל דרך אורה זו להגלות ולהסתמן בכל מפעל בחיים. נר לרגלי דרך ואור לנתיבתי.</p>	
<p>שמונה קבצים א תקו</p> <p>צריך לעשות את כל המצות כולן בשמחה, מפני שהן מפתחות את החוש של הנועם ושל האהבה האלהית, המסותרת בעצם טבע הנשמה. והפרישות מכל חטא, גם היא נאה להיות מקושרת למטרה קדושה זו, מפני שהחטא מעביב הוא את הארת הנשמה על ידי העכירות המעשית, ההולכת ומערבבת את הצלילות הרוחנית, ובוהה ההתגדלות של אור הנעימות האלהית מתעכבת. והרעה צריכה להתגדל בין בערכיה המעשיים ובין בערכיה הרוחניים, עד שהכח הנשמתי יגדל כל כך, באופן שימצא און לו לסדר את החיים כולם, הכלליים והפרטיים, בצורה הגונה, שהפרח העליון של החיים, שהוא העונג הכללי הכולל את כל העינוגים הנצחיים, שכל העינוגים הזמניים נשפעים גם כן ממנו, שהוא העונג של נועם ד', יהיה הולך ופורח בהצלחה וגדולה.</p>	
<p>שמונה קבצים ח רלה</p> <p>מי שרוחו מלא מהופעת אור אין סוף, כל הרעיונות הקצובים הם לוחצים את לבבו, ואינו מוצא בהם קורת רוח, על כך צריך לענג את נשמתו בעונג העליון החפשי של עלמא דחירו, שהוא אור התענוג העליון של חדות ד' העליונה, חדות עולמים של זיו אור חיי העולמים.</p>	
<p>שמונה קבצים ז ל</p> <p>הענוה והיראה בהתגלותן, הן מולידות את העונג ואת השמחה. אמנם בא העונג העדין מיסוד הענוה, והשמחה הטהורה מיסוד היראה. והתגלות פרצופיהם של אלה החזיונות המוארים באה על ידי הופעת אורותיהם מזה על זה, קורא אני אליהם יעמדו יחדו. וממיוזג הקדוש של אלה הענפים, באה הגבורה העליונה, רבת החיל, הפועלת את כל צביוני החיים באדרת קודש.</p>	
<p>שמונה קבצים ו קעג</p> <p>בארץ ישראל אפשר להמשיך שמחה דקדושה גם ממקום השמחה בעצמה, אבל בחוץ לארץ אי אפשר להמשיך שמחה, מפני הקטיגוריא והחרון של כחות הדין שבחוץ לארץ, כי אם על ידי שאיבה של שמחה ממקור העונג, ששם אין שום מניעה ופגע מגיע. ומשום הכי אפילו משום צער החורבן שמחה הוא דאסור, הא תענוג שרי. וכשמתענגים באהבה בתענוגים ממקור הקודש, יורדת היא למטה שמחה טהורה מרושנת עונג, שהיא ממשכת את אורא דארץ ישראל קצת גם בחוץ לארץ, להשיב נפש המיחלים לחסדי השם ית', המצפים לראותה ולשמוח בשמחתה, זכרני ד' ברצון עמך פקדני בישועתך, לשמח בשמחת גויך להתהלל עם נחלתך.</p>	
<p>שמונה קבצים ו רי</p> <p>כשהמעשים הטובים מתרבים בעולם, כשרצונות טובים נעשים טבע קבוע לנשמת האדם, נשמת העולם כולו מתברכת היא, מתמלאה שפעת חיים טובים נעימים ורעננים, והאור האלהי, המגמה השעשועית הפנימית של היצירה כולה, מזריחה באור יפעתה על פני כל היקום, מחייה הפנימיים, והנשמות המתלבשות בגופות, באות רוויות טל חיים, צדק מוסר, גבורה חכמה, שמחה ומשרים בעצמיות יצירתן ומעשיהן והכרותיהן, שאיפותיהן, כשרונותיהן,</p>	

<p>וזיו פניהן, וכל גורלן הולך ומתגלה בשפע עושר ושמחה, ועונן ועדן. אמנם רצון האדם, ביסודו בעולם, להיות תופס את נשמת העולמים במעוזה, להיות מגביר את שפעת ברכתה ואור חייה בפעולת חיי העולם, בהתגלות המציאות התדירית, בהתחדשות הדורות, ובהסתעפות פעולת החיים כולם, לכל מקצועות הבריאה לכל ענפיה, זאת היא מורשת קדומים של כנסת ישראל, שמשלתמת בצביונה, בהיותה עומדת בכל הדר יפיה ותכסיסיה כולם, מלכות ומקדש, נבואה, וארץ ישראל. אז יש מקור חיים להוית הנשמות, יש מגמה וצינור זולף לאורות הנשמות, שימלאו בתפקידיהן האלהיים. אז העולמים העליונים האידאליים הגבוהים, רוויי העדן, והאידאליים המעשיים, לבושי הגויה ותכסיסיה, זה בזה ישקו. ורוח האדם מתנשא ומתחדש, וכל היקום שואב חיי ממקור מעיניו, וזרם הטוב, מקור האושר, הצדקה והישרנות, השלום והברכה, הולך ושוטף ביצירה, והעולמות שמחים, וחדות חי העולמים פנימית היא, שמחת ד' במעשיו הולכת היא במסלולה, מתגברת היא על כל מעצוריה, ואור החסד האלהי הולך הלוך ואור, הלוך וגדול. אבל מיום שחורב בית המקדש, מעת אשר נוטל כבוד מבית חיינו, וכנסת ישראל נדרה מארצה, נתפורה בין הגויים, נתפרדה ונתרוססה, והחטיבה האלהית בחיי האדם והעולם לא תעשה את המשך פעולותיה, נשמת העולם כהה, אורה כוסה בערפלים, אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם. יש חדוה בעולם, יש אושר בעולם, יש תקוה בעולם, יש התפתחות בעולם, ישנם תיקונים מדיניים ותיקונים חברתיים, כל אלה הם שמחות חיצוניות, משמחות הן <u>לאותן</u> שאינם חודרים לסוד ההויה ורויה, גם אלה השמחות שמחות הן, אבל מבחוץ הן עומדות. זמרי השחק החיצונים יכולים לשמח להרנין ולזמר, בבתי בראי עז וחדוה תמיד נמצא. אבל ברו ההויה הפנימית, חושך ובכיה, שם אין התנחומים מתקבלים מכל היפויים והתקונים החיצונים, שם ישנה תביעה אחת, לאור החיים בשפעת היצירה הפנימית, לסדר עולם רווי דשן, מדרושן עונג, מראשית יסודו, שמחת עולמים פנימית בסוד הויתיה ואחרית מגמתה. שם התנחומים באים ממקור פנימי של פנימי פנימיות, אשר עין לא ראתה, שזו דוקא מכרת לשחק לעלו ולהשתעשע, יותר ויותר מכל הזמירות החיצוניות, אשר תחת כל השמים. קדושי עולם שחלקם בחיים, כרבי עקיבא וחביריו, אותן הנשמות הקדושות שעלו במחשבה הקדומה, הם הם יכולים הם לשחק כשרואים שועלים יוצאים מבית קדשי הקדשים, וכששומעים קול המונה של רומי. והם הם מנחמי האמת, המנחמים בעומק, בדרך ארוכה וקצרה. המחאה הפנימית היא רק על התנחומים השטחיים, אל תאיצו <u>לנחמני</u>. אבל דוקא ממקור העומק, ממקור החיים הארוכים, אל המחשבה העמקנית, יוצאים תנחומות אל דבר לאט עמך. ובירושלם תנחמו. הנחמה המהירה היא מדת ראובן, שנטל נחלה מבוהלת בעבר הירדן, והיה ראש לגולים. אמנם גם שם חלקת ספון, והיינו משום דלא סליק מחשבתיה באתריה, והוא בשביל כך אינו מקושר עם הזמן, והמלכות והכהונה יש להם קשר עם הזמן, והם מעלים אותו על ידי נגיעתם בו.</p>	<p>וזיו פניהן, וכל גורלן הולך ומתגלה בשפע עושר ושמחה, ועונן ועדן. אמנם רצון האדם, ביסודו בעולם, להיות תופס את נשמת העולמים במעוזה, להיות מגביר את שפעת ברכתה ואור חייה בפעולת חיי העולם, בהתגלות המציאות התדירית, בהתחדשות הדורות, ובהסתעפות פעולת החיים כולם, לכל מקצועות הבריאה לכל ענפיה, זאת היא מורשת קדומים של כנסת ישראל, שמשלתמת בצביונה, בהיותה עומדת בכל הדר יפיה ותכסיסיה כולם, מלכות ומקדש, נבואה, וארץ ישראל. אז יש מקור חיים להוית הנשמות, יש מגמה וצינור זולף לאורות הנשמות, שימלאו בתפקידיהן האלהיים. אז העולמים העליונים האידאליים הגבוהים, רוויי העדן, והאידאליים המעשיים, לבושי הגויה ותכסיסיה, זה בזה ישקו. ורוח האדם מתנשא ומתחדש, וכל היקום שואב חיי ממקור מעיניו, וזרם הטוב, מקור האושר, הצדקה והישרנות, השלום והברכה, הולך ושוטף ביצירה, והעולמות שמחים, וחדות חי העולמים פנימית היא, שמחת ד' במעשיו הולכת היא במסלולה, מתגברת היא על כל מעצוריה, ואור החסד האלהי הולך הלוך ואור, הלוך וגדול. אבל מיום שחורב בית המקדש, מעת אשר נוטל כבוד מבית חיינו, וכנסת ישראל נדרה מארצה, נתפורה בין הגויים, נתפרדה ונתרוססה, והחטיבה האלהית בחיי האדם והעולם לא תעשה את המשך פעולותיה, נשמת העולם כהה, אורה כוסה בערפלים, אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם. יש חדוה בעולם, יש אושר בעולם, יש תקוה בעולם, יש התפתחות בעולם, ישנם תיקונים מדיניים ותיקונים חברתיים, כל אלה הם שמחות חיצוניות, משמחות הן <u>לאותן</u> שאינם חודרים לסוד ההויה ורויה, גם אלה השמחות שמחות הן, אבל מבחוץ הן עומדות. זמרי השחק החיצונים יכולים לשמח להרנין ולזמר, בבתי בראי עז וחדוה תמיד נמצא. אבל ברו ההויה הפנימית, חושך ובכיה, שם אין התנחומים מתקבלים מכל היפויים והתקונים החיצונים, שם ישנה תביעה אחת לאור החיים בשפעת היצירה הפנימית, לסדר עולם רווי דשן, מדרושן עונג, מראשית יסודו, שמחת עולמים פנימית בסוד הויתיה ואחרית מגמתה, שם התנחומים באים ממקור פנימי של פנימי פנימיות, אשר עין לא ראתה, שזו דוקא מכרת לשחק לעלו ולהשתעשע יותר ויותר מכל הזמירות החיצוניות, אשר תחת כל השמים. קדושי עולם, שחלקם בחיים, כרבי עקיבא וחביריו, אותן הנשמות הקדושות שעלו במחשבה הקדומה, הם הם יכולים הם לשחק כשרואים שועלים יוצאים מבית קדשי הקדשים, וכששומעים קול המונה של רומי. והם הם מנחמי האמת, המנחמים בעומק בדרך ארוכה וקצרה. המחאה הפנימית היא רק על התנחומים השטחיים, אל תאיצו <u>לנחמני</u>. אבל דוקא ממקור העומק, ממקור החיים הארוכים, אל המחשבה העמקנית, יוצאים תנחומות אל דבר לאט עמך. ובירושלם תנחמו. הנחמה המהירה היא מדת ראובן, שנטל נחלה מבוהלת, בעבר הירדן, והיה ראש לגולים. אמנם גם שם חלקת ספון. והיינו משום דלא סליק מחשבתיה באתריה, והוא בשביל כך אינו מקושר עם הזמן, והמלכות והכהונה יש להם קשר עם הזמן, והם מעלים אותו על ידי נגיעתם בו.</p>
<p>שמונה קבצים א קפו</p> <p>אין המדינה האושר היותר עליון של האדם. זה ניתן להאמר במדינה רגילה, שאינה עולה לערך יותר גדול מחברת אחריות גדולה, שנשארו המון האידאות, שהם עטרת החיים של האנושיות, מרחפים ממעל לה, ואינם נוגעים בה. מה שאין כן מדינה שהיא ביסודה אידיאלית, שחוקק בהויתיה התוכן האידיאלי היותר עליון, שהוא באמת האושר היותר גדול של היחיד. מדינה זו היא באמת היותר עליונה בסולם האושר. ומדינה זו היא מדינתנו, מדינת ישראל, יסוד כסא ד' בעולם, שכל חפצה הוא שיהיה ד' אחד ושמו אחד, שזהו באמת האושר היותר עליון. אמת שאושר נשגב זה צריך הוא לביאור ארוך, כדי להעלות אורו בימי חושך, אבל לא מפני זה יחדל מלהיות האושר היותר גדול.</p>	<p>809 מוסר הקודש קלו (אורה"ק ג עמ' קצא) <i>אֵלֶּר הַמְדִינָה הַאִיִּדְאוֹת</i></p> <p>אין המדינה האושר היותר עליון של האדם. זה ניתן להאמר במדינה רגילה, שאינה עולה לערך יותר גדול מחברת אחריות גדולה, שנשארו המון האידאות, שהם עטרת החיים של האנושיות, מרחפים ממעל לה, ואינם נוגעים בה. מה שאין כן מדינה שהיא ביסודה אידיאלית, שחוקק בהויתיה התוכן האידיאלי היותר עליון, שהוא באמת האושר היותר גדול של היחיד. מדינה זו היא באמת היותר עליונה בסולם האושר. ומדינה זו היא מדינתנו, מדינת ישראל, יסוד כסא ד' בעולם, שכל חפצה הוא שיהיה ד' אחד ושמו אחד, שזהו באמת האושר היותר עליון. אמת שאושר נשגב זה צריך הוא לביאור ארוך, כדי להעלות אורו בימי חושך, אבל לא מפני זה יחדל מלהיות האושר היותר גדול.</p>
<p>שמונה קבצים ג שנו</p> <p>עד תור הגאולה העתידה השפענו על העולם רק לימודי חובות, מוסר וצדק, היוצא מדעת אלהים אמת. וחובות אין העולם חפץ לקבל, ואם הוא מקבל נשאר בלב טינה על המעורר הראשי ליידיעת החובה, שאינה נותנת להנפש הברברית להתפשט בכל מאוייה. אבל בבוא התור של אור העולם להגלות, יודע לעולם שדרכי החיים של העונג האמיתי אנהנו משפיעים בעולם, את אושר החיים הנותן לו את ערכו, אשר מבלעדו הוא שלול כל ערך. ועונג ואושר זהו דבר</p>	<p>810 מוסר הקודש קלו (אורה"ק ג עמ' קצב) <i>תֵּרַ הַחַוּבָּה</i></p> <p>עד תור הגאולה העתידה השפענו על העולם רק לימודי חובות, מוסר וצדק, היוצא מדעת אלהים אמת, וחובות אין העולם חפץ לקבל, ואם הוא מקבל נשאר בלב טינה על המעורר הראשי ליידיעת החובה, שאינה נותנת להנפש הברברית להתפשט בכל מאוייה. אבל בבוא התור של אור העולם להגלות, יודע לעולם שדרכי החיים של העונג האמיתי אנהנו משפיעים בעולם, את אושר החיים הנותן לו את ערכו, אשר מבלעדו הוא שלול כל ערך. ועונג ואושר זהו דבר</p>

<p>השוה לכל, על כל פנים לחשוק בו, ואת המקור המשפיע אושר ועונג מכבדים ומחבבים. ועל כן יחזיקו עשרת אנשים מכל לשונות הגוים בכנף איש יהודי.</p>	<p>השוה לכל על כל פנים לחשוק בו, ואת המקור המשפיע אושר ועונג מכבדים ומחבבים, ועל כן יחזיקו עשרת אנשים מכל לשונות הגוים בכנף איש יהודי.</p>
<p>שמונה קבצים ז ריד הבו אור, הבו קודש, הבו יושר, הבו צדק, הבו חיים שהם ראויים לשמש, לישראל, להיחיד ולהציבור, ולכל העולם כולו, תהום אל תהום קורא אבע מימין.</p>	<p>מוסר הקודש קלח (אורה"ק ג עמ' קצב) הבו אור, הבו קודש, הבו יושר, הבו צדק, הבו חיים, שהם ראויים לשמש, לישראל, להיחיד ולהציבור, ולכל העולם כולו, תהום אל תהום קורא, אבע מימין.</p>

2.10 דרך הקודש

2.10.1 דרך הקודש, עבודת הקודש

<p>שמונה קבצים א תשעה-תשעט</p> <p>דרך הקודש בנויה היא על יסוד ההשויה שהאדם משהו את דרכו הפרטית לדרך ד' העליונה. וזה נוהג בדברים שהשויתם היא השויה מעשית ושכלית, כהליכה בדרך ד' במדות טובות וכל מצות התורה והשכל, שהם כולם נובעים מההתרוממות של דמיון צורה ליוצרה, ונוהג גם כן בתוכן של דמיון, שכן המדמה מסדר את הענין על פי תכונתו בגדריו. וכל מה שיתקדש האדם והעם יותר, וכחו המדמה יהיה יותר מטהר, ויותר חזק, תחזק בו התביעה של ההשויה הדמיונית, ומזה יצאו המון דרכי חסידות נאים ומתוקנים לכללות הציבור, על פי דרכי היופי של סדרי עבודה והידורי מצות. ומתפצלים מזה ארחות צדיקים של קדושי עליונים, לכל אחד ואחד לפי מעלת נשמתו, ולפי עושר החיים של כח דמיונו, שגם בו מתגלה אור חי העולמים, המחיה חיים בכל ערכי חייהם כולם. ההוד והתפארת של נוי של עולם שבבית המקדש, הדר בגדי כהונה, קדושת הגוף וטהרתו לכל אחד ואחד לפי ערכו, כל אלה הסתעפות מצד הערך הגדול שיש לכח הדמיון הבריא והחזק, העומד בגדרו, ועושה את תפקידו בעולם בתור לבוש מתוקן להאורה האלהית העליונה, המופיעה על האורה הנשמטית והשכלית שבאדם ובעולם בהדר גאון עוזה. ופה הוא הצורך הגדול של המשקל, להבחין בין דמיון לדמיון ובין יופי ליופי, ואורח צדיקים כאור נוגה, פלגותא דשערי, שורה בוהר עליון זה. העליונות הזאת של שכלול כח הדמיון, בכלל ובפרט, היא עטרת תפארת, שאינה הולמת כי אם לפי אותו הערך שהשכלולים המעשיים והשכליים כבר מיוסדים. אי אפשר לצייר תכונה שלמה של עושר הדמיון, כשהבערות שולטת, והרשעה המעשית מתגברת. רק בהתרוממות רוחנית ומעשית חשובה וקבועה אפשר להשיב את בנין בית המקדש למקומו, והשכלולים המוקדמים הולכים הם ליסד את בית הזבול, את נוה אפריון, שהדר אל שם שורה. אבל לעומת זה התביעה לשלמות היופי המפואר, ושכלול הדמיון בכל איתניותו, עם כל מה שלפניו וכל מה שלאחריו, עם כל מה שלמעלה וכל מה שלמטה ממנו, וזה היסוד האיתן של תביעת החיים, התוכן המחולל בחסרונו את הצעקה הנוראה, שיושב הקב"ה ושואג כארי, או לי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני לבין האומות, שנאמר ד' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו, שאג ישאג על נוהו.</p>	<p>812 דרך הקודש, עבודת הקודש א (אורה"ק ג עמ' קצט-ר) <i>דרך הקודש והנהייה</i></p> <p>דרך הקודש בנויה היא על יסוד ההשויה, שהאדם משהו את דרכו הפרטית לדרך ד' העליונה. וזה נוהג בדברים שהשויתם היא השויה מעשית ושכלית, כהליכה בדרך ד', במדות טובות, וכל מצות התורה והשכל, שהם כולם נובעים מההתרוממות של דמיון צורה ליוצרה, ונוהג גם כן בתוכן של דמיון, שכן המדמה מסדר את הענין על פי תכונתו בגדריו. וכל מה שיתקדש האדם והעם יותר, וכחו המדמה יהיה יותר מטהר, ויותר חזק, תחזק בו התביעה של ההשויה הדמיונית, ומזה יצאו המון דרכי חסידות נאים ומתוקנים לשלום הציבור על פי דרכי היופי של סדרי עבודה והידורי מצות. ומתפצלים מזה ארחות צדיקים של קדושי עליונים לכל אחד ואחד לפי מעלת נשמתו, ולפי עושר החיים של כח דמיונו, שגם בו מתגלה אור חי העולמים, המחיה חיים בכל ערכי חייהם כולם. ההוד והתפארת של נוי של עולם שבבית המקדש, הדר בגדי כהונה, קדושת הגוף וטהרתו לכל אחד ואחד לפי ערכו, כל אלה הסתעפות מצד הערך הגדול שיש לכח הדמיון הבריא והחזק, העומד בגדרו, ועושה את תפקידו בעולם, בתור לבוש מתוקן להאורה האלהית העליונה, המופיעה על האורה הנשמטית והשכלית שבאדם ובעולם בהדר גאון עוזה. ופה הוא הצורך הגדול של המשקל, להבחין בין דמיון לדמיון ובין יופי ליופי. ואורח צדיקים כאור נוגה, פלגותא דשערי, שורה בוהר עליון זה. העליונות הזאת של שכלול כח הדמיון, בכלל ובפרט, היא עטרת תפארת, שאינה הולמת כי אם לפי אותו הערך שהשכלולים המעשיים והשכליים כבר מיוסדים. אי אפשר לצייר תכונה שלמה של עושר הדמיון, כשהבערות שולטת והרשעה המעשית מתגברת. רק בהתרוממות רוחנית ומעשית חשובה וקבועה אפשר להשיב את בנין בית המקדש למקומו, והשכלולים המוקדמים הולכים הם ליסד את בית הזבול, את נוה אפריון, שהדר אל שם שורה. אבל לעומת זה התביעה לשלמות היופי המפואר, ושכלול הדמיון בכל איתניותו, עם כל מה שלפניו וכל מה שלאחריו, עם כל מה שלמעלה וכל מה שלמטה ממנו, וזה היסוד האיתן של תביעת החיים, התוכן המחולל בחסרונו את הצעקה הנוראה, שיושב הקב"ה ושואג כארי, או לי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי, והגליתי את בני לבין האומות, שנאמר ד' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו, שאג ישאג על נוהו.</p>
<p>שמונה קבצים ח רטז</p> <p>שלש מדות ישנן בבעלי הנפש, המשפיעים על בני דורם מאוצר רוחם, ושלשתן נאחזות הן במדתה של הדוגמה העליונה, שדרכי העבודה האלהית, ברוחה הפנימי, שהיא התכונה של הרבקות האצילית, מתפרטות בה, והן מוצאות להן מקום בשרשי היסוד של עבודת הלויה, כהוונה, ועל גביהם מדתו של משה עבד ד'. העבודה של המשמעת הפשוטה, שהצד התחתית שלה הוא דרוש וקבל שכר, והיא הולכת ומתעלה בדרכה, זאת היא עבודת הלוים, כי שכר הוא להם חלף עבודתם. כשהיא מתעלה אין ענינה נטויות אל השכר, אבל סוף ענינה היא משמעת פשוטה ותמימה. אנשי הרוח אשר בידם נתונים המפתחות של אוצר החיים הלזו, הם הנם כל</p>	<p>813 דרך הקודש, עבודת הקודש ב (אורה"ק ג עמ' רא-רב) <i>עבודת הלויה מצודת הקדש</i></p> <p>שלש מדות ישנן בבעלי הנפש, המשפיעים על בני דורם מאוצר רוחם, ושלשתן נאחזות הן במדתה של הדוגמה העליונה, שדרכי העבודה האלהית, ברוחה הפנימי, שהיא התכונה של הרבקות האצילית, מתפרטות בה, והן מוצאות להן מקום בשרשי היסוד של עבודת הלויה, כהוונה, ועל גביהם מדתו של משה עבד ד'. העבודה של המשמעת הפשוטה, שהצד התחתית שלה הוא דרוש וקבל שכר, והיא הולכת ומתעלה בדרכה, זאת היא עבודת הלוים, כי שכר הוא להם חלף עבודתם. כשהיא מתעלה אין ענינה נטויות אל השכר, אבל סוף ענינה היא משמעת פשוטה ותמימה. אנשי הרוח, אשר בידם נתונים המפתחות של אוצר החיים הלזו, הם הנם כל</p>

<p>העובדים בקודש, המזכירים את ד' בתורה, במוסר, בהוראה ישרה, בהלכה והגדה. אותם המושפעים מהם, מושפעים הם משפעת התורה, המתגלה על פיהם, בתור צינור ומעבר הגון. המקשיבים זוכים במשמעתם הברה, והם מזכים את מזכיהם גם כן, בדרך שכת שחלף העבודה. זהו יחש לוי, שומר השערים מבחוץ, ומרים קול בשיר וזמרה. למעלה מזה היא העבודה הפנימית, שהיא מסתכלת ברזי עולם, והיא מפרנסת את הקודש של מעלה, ברוז הנאצל של תנו עז לאלהים, וישראל מפרנסים לאביהם שבשמים, ובזמן שהם עושים רצונו של מקום הם מוסיפים כח בגבורה של מעלה. ולעומת תוכן זה כעבודת הקודש של טהורי הנשמה, צדיקים יסודי העולם, שהמתדבק בהם הרי הוא מתדבק בשכינה, וכל המתדבק במ מוסיף בהם כח וגודל, נהרה וחיי עלמות, זאת היא מדתן של כהנים, עבודת מתנה אתן את כהונתכם, וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב, קדוש יהיה לך. למעלה מכולם היא מדתו של משה, רועה נאמן, שענינו ולבו רק אל צאן עמו, ויזכר ימי עולם משה עמו, איה המעלם מים את רועה צאנו, דוגמתו היא התכונה העליונה, שאין כל עולמים כדאים לה, לא פרנסה ולא תוספת גדולה, כי אם רעה בהירה ואספקלריא המאירה, שכל השפע והטוב בטלים לגבה יותר משרגא בטיהרא. ואור עליון זה מאיר את כל המחשכים ומנהיר את כל נאות צדיקים, כשמשא דנהרא על כל מחשכי ארץ ועל כל כוכביא ומזלי כלהון. אשרי העם שככה לו בגימטריא משה, אשרי שד' אלהיו, ועתה אמר ד' יוצרי מבטן לעבד לו, להיות עדי עד מתלמידיו של משה עבד ד', העומד תמיד מוכן להופיע ולהשפיע, ולא לקבל מאומה, אפילו ברכה רוחנית ואצילית, כי ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו, כליל תפארת ננת לו. והו מקורה של תורת אמת, שבאורה כל יצור נברא אור וחיים, והתפארת זו מתן תורה, שהיא תומכת כל זרועות עולם, ואינה צריכה להתמך, כי עמך מקור חיים באורך נראה אור.</p>	<p>העובדים בקודש, המזכירים את ד' בתורה, במוסר, בהוראה ישרה, בהלכה והגדה. אותם המושפעים מהם, מושפעים הם משפעת התורה, המתגלה על פיהם, בתור צינור ומעבר הגון. המקשיבים זוכים במשמעתם הברה, והם מזכים את מזכיהם גם כן, בדרך שכת שחלף העבודה. זהו יחש לוי, שומר השערים מבחוץ, ומרים קול בשיר וזמרה. למעלה מזה היא העבודה הפנימית, שהיא מסתכלת ברזי עולם, והיא מפרנסת את הקודש של מעלה, ברוז הנאצל של תנו עז לאלהים, וישראל מפרנסים לאביהם שבשמים, ובזמן שהם עושים רצונו של מקום הם מוסיפים כח בגבורה של מעלה. ולעומת תוכן זה כעבודת הקודש של טהורי הנשמה, צדיקים יסודי העולם, שהמתדבק בהם הרי הוא מתדבק בשכינה, וכל המתדבק במ מוסיף בהם כח וגודל, נהרה וחיי עלמות, זאת היא מדתן של כהנים, עבודת מתנה אתן את כהונתכם, וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב, קדוש יהיה לך. למעלה מכולם היא מדתו של משה, רועה נאמן, שענינו ולבו רק אל צאן עמו, ויזכר ימי עולם משה עמו, איה המעלם מים את רועה צאנו, דוגמתו היא התכונה העליונה, שאין כל עולמים כדאים לה, לא פרנסה ולא תוספת גדולה, כי אם רעה בהירה ואספקלריא המאירה, שכל השפע והטוב בטלים לגבה יותר משרגא בטיהרא. ואור עליון זה מאיר את כל המחשכים ומנהיר את כל נאות צדיקים, כשמשא דנהרא על כל מחשכי ארץ ועל כל כוכביא ומזלי כלהון. אשרי העם שככה לו בגימטריא משה, אשרי שד' אלהיו, ועתה אמר ד' יוצרי מבטן לעבד לו, להיות עדי עד מתלמידיו של משה עבד ד', העומד תמיד מוכן להופיע ולהשפיע, ולא לקבל מאומה, אפילו ברכה רוחנית ואצילית, כי ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו, כליל תפארת ננת לו. והו מקורה של תורת אמת, שבאורה כל יצור נברא אור וחיים, והתפארת זו מתן תורה, שהיא תומכת כל זרועות עולם, ואינה צריכה להתמך, כי עמך מקור חיים באורך נראה אור.</p>
<p>שמונה קבצים א תרנח</p> <p>מהות העבודה יש בה שני תוכנים, יש עבודה דמיונית, ויש עבודה ממשית. הרמיונית היא מיוסדת להמשך רגשי האדם לענינים גדולים, והגדול מן הכל הלא הוא הענין האלהי, ומתוך שהרגש יתמשך אחר הנשגב לא תהיה העכבה מצד הגוף וכוחותיו כל כך להתגברות הרוחנית העליונה. אבל העבודה הממשית היא ממש תחיית הרצון, והגברת הנשמה האלהית, באדם ובעולם, על ידי מעשים טובים, ושכלים אמיתים, וכל דבר קדוש ואמת, על פי הטהרה השכלית והופעת אור התורה. בההערה המביאה לידי עבודה זו, מתגלה לאדם תוכן חיים, שיש לו מה לעשות בשביל הטוב היותר עליון שיתרבה בעולם, וממילא כל דבר גדול המביא טובה כללית הוא בכלל. ואם הוא מהדברים שהטוב גלוי בהם, אינו אובד בזה את ערכו, אלא שנשאר הרבה ממה שהטוב גנוז בו, וערך טובו הוא סגולי אלהי, שהם כל פרטי המצות, והמדות העליונות שחסידי עולם גבורי הרוח חיים על פיהם בתם לבב, ובשמחת ישרים, ורוח גבורה עליונה, המרוממת אותם מעל כל המעשים.</p>	<p>814 דרך הקודש, עבודת הקודש ג (אורה"ק ג עמ' רג)</p> <p>מהות העבודה</p> <p>מהות העבודה יש בה שני תוכנים, יש עבודה דמיונית, ויש עבודה ממשית. הרמיונית היא מיוסדת להמשך רגשי האדם לענינים גדולים, והגדול מן הכל הלא הוא הענין האלהי, ומתוך שהרגש יתמשך אחר הנשגב לא תהיה העכבה מצד הגוף וכוחותיו כל כך להתגברות הרוחנית העליונה. אבל העבודה הממשית היא ממש תחיית הרצון, והגברת הנשמה האלהית, באדם ובעולם, על ידי מעשים טובים ושכלים אמיתים, וכל דבר קדוש ואמת, על פי הטהרה השכלית והופעת אור התורה, בההערה המביאה לידי עבודה זו, מתגלה לאדם תוכן חיים, שיש לו מה לעשות בשביל הטוב היותר עליון שיתרבה בעולם, וממילא כל דבר גדול המביא טובה כללית הוא בכלל. ואם הוא מהדברים שהטוב גלוי בהם, אינו אובד בזה את ערכו, אלא שנשאר הרבה ממה שהטוב גנוז בו, וערך טובו הוא סגולי אלהי, שהם כל פרטי המצות, והמדות העליונות, שחסידי עולם גבורי הרוח חיים על פיהם בתם לבב, ובשמחת ישרים, ורוח גבורה עליונה, המרוממת אותם מעל כל המעשים.</p>
<p>שמונה קבצים א תרנח, תרעה</p> <p>העבודה הפנימית יש בה משום סידור המחשבות, שהוא עצם חיי ההתבוננות, וסידור הרגשות, שהוא חיי הפיוט והשירה, ויחוסם של אלה התכונות השונות זה לזה, לכוין איך הם מתלכדים ביחד, ופועלים אלה על אלה, ובאיזה אופן הרכבתם עולה יפה, ובאיזה אופן הם צריכים להתחלק כל אחד במערכה לבדו. לפעמים צריכים להכיר את הפעולה הרוחנית של העבודה הפנימית, ואור התורה והתפילה בכללה, בפנימיות הנפש, וממנה יוצא האור לעולם כולו, ולפעמים צריכים לעמוד במעמד כזה, שאין הנפש כי אם מדה מודדת, כמדת קרקע וכלים, וההופעות הולכות ומאירות לעולם כולו, וסוף הכבוד לבוא גם כן להופעת הנפש היחידה, שממנה נבע אור זה. מדה זו האחרונה משמשת לפעמים מצד גדלות ולפעמים מצד קטנות, אי אפשר לתפוס המדה האמצעית, וצריכים להחזיק דוקא בגדלות עליונה, להופיע אור בעולמים כולם. כי אשב בחשך ד' אור לי.</p>	<p>815 דרך הקודש, עבודת הקודש ד (אורה"ק ג עמ' רד)</p> <p>הצמחה הפנימית</p> <p>העבודה הפנימית יש בה משום סידור המחשבות, שהוא עצם חיי ההתבוננות, וסידור הרגשות, שהוא חיי הפיוט והשירה, ויחוסם של אלה התכונות השונות זה לזה, לכוין איך הם מתלכדים ביחד, ופועלים אלה על אלה, ובאיזה אופן הרכבתם עולה יפה, ובאיזה אופן הם צריכים להתחלק כל אחד במערכה לבדו. לפעמים צריכים להכיר את הפעולה הרוחנית של העבודה הפנימית ואור התורה והתפילה בכללה בפנימיות הנפש, וממנה יוצא האור לעולם כולו, ולפעמים צריכים לעמוד במעמד כזה, שאין הנפש כי אם מדה מודדת, כמדת קרקע וכלים, וההופעות הולכות ומאירות לעולם כולו, וסוף הכבוד לבוא גם כן להופעת הנפש היחידה, שממנה נבע אור זה. מדה זו האחרונה משמשת לפעמים מצד גדלות ולפעמים מצד קטנות, אי אפשר לתפוס המדה האמצעית, וצריכים להחזיק דוקא בגדלות עליונה, להופיע אור בעולמים כולם. כי אשב בחשך ד' אור לי.</p>
<p>שמונה קבצים ג קיט קלג</p> <p>יסוד העבודה בנוי במרכז האמונה, שהולך ומאיר לברר לעולם</p>	<p>816 דרך הקודש, עבודת הקודש ה (אורה"ק ג עמ' רה)</p> <p>יסוד העבודה</p> <p>יסוד העבודה בנוי במרכז האמונה, שהולך ומאיר, לברר לעולם</p>

	<p>ולאדם, כמה נשגב הוא הערך היחיושי שבין העולם ליוצרו, וממילא בין האדם לבוראו, עד שאוצר הטוב של כל החמדה הולך ומתעלה הוא על ידי הבלטתה של הידיעה, ההולכת ומתרשמת וטובעת את חותמה, באמונה, בבטחון, באהבה כיראה, בדבקות, כעונג וחשק לבב לאור אלהים חיים. ומחשבות נשאות הללו הן הנה תולדות העילוי של כל החיים וכל היצור וכל הטוב שבעולם ובחיים, אפילו מה שבא על ידי כלים כאלה, שהם מתנכרים לגמרי מכל ההודעה של הקודש האלהי, הכל יונק הוא מהצינורות של היחושים שברצת וברצון שבין העולם ויצוריו למקור חייהם, אל חי העולמים. אחת מהדרגות של התנוצצות רוח הקודש היא, כשהולכת ומתבררת לו גדולת הערך של היחש שלו לאלהים, ומזה מסתעפת הידיעה עד כדי הביורר ההולך ואור של היחש של כל העולם כולו לאלהים. והנקודה המרכזית שבבירור זה היא, שכל מה שהציור הפנימי של האדם יתעמק ויתגדל בערך יחש זה, ככה יתאדר תוכן השלמות שלו, ותוכן השלמות של כל העולם כולו, התלוי במרכזו, בשלמותו של האדם, אשר עז לו באלהים.</p>			
817	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש ו (אורה"ק ג עמ' רו) אקר הצמודה</p> <p>עיקר העבודה הולכת ומתבררת לאדם, כל מה שידע שאור החיים האלהיים העליונים מחיה את כל עניני הרוחניות שלו, בשכל וברצון, ברגש ובנטיה, בתכונה ובמדה, כשם שהוא מחיה את הכל בהויה ובישות. ואז יוטבע בו טבע של דבקות אלהית קבועה, שתלך ותשתלם בכל עז תכסיסיה, לפי גדולת ההשגה, לפי רוב החכמה הרוחנית, ולפי התעלות המדות והמעשים, ולפי עליית הרצון וזינוך הנשמה בהכשרה להסתכל בעליית העולמים כולם בהדר זיו ורחניותם. ויתאמץ יותר טבע קודש זה, כל מה שיתחפך הרע, העצמי והעולמי, לטוב, והחושך לאור, לא רק בכללות, אלא גם בפרטיות, על ידי הופעת קודש בכל יום תמיד.</p>			
818	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש ז (אורה"ק ג עמ' רז) אמורה אפקה פוס</p> <p>כשמכיר האדם בעצמו שאינו נוטה כלל לדרישות של פרס בעד מצותיו ועבודתו, אל יקטן בעיניו כשרון זה, ויעבד היטב את החוש העדין הזה, עד אשר יבא באמת לצעוד על אותו דרך החיים של עבודת הרב שלא על מנת לקבל פרס, ומורא שמים יהיה עליו, בצורתה הבהירה הראויה למבקשי ד'.</p>			
819	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש ח (אורה"ק ג עמ' רז) הנטיה אצמורה צליונה</p> <p>מי שיש לו נטיה לחסידות, לדבקות אלהית, ולחכמות רוחניות עליונות מופשטות, צריך הוא לדעת שלכך נוצר. ואם ירף מעבודתו העליונה, שרק שרידים יחידים מוכשרים לה, מי זה ימלא את החסרון הגדול הזה. על כן ישמח בחלקו, ואל ירע בעיניו, ולא יבזז לחלקם של אחרים, אף על פי שהם רחוקים מזה מאד, כי בודאי יש להם מקצועות אחרים של טוב ותועלת, שהם רחוקים ממנו, ויהיה תמיד עשיר בדעתו, וטוב עין, ומכבד את הבריות, ואוהבם כולם, ושוחר טובתם ועילוים. אפילו אם יש לאדם רק קצת נטיה לציורים ורחניות עליונים, אפילו אם אין בו שכל וחכמה באמת רק איזה עילוי של כח המדמה בתכונה של איזה מדרגה יותר מהרגיל, כבר חל עליו כל החוב של התנהגות הקדושה העליונה, ומוכרח הוא להתבודד בדרכו בקודש, להתרומם במדות טובות ותכונות עליונות ממעל לההמון הגדול, ויתאמץ ללמוד מכל אדם, וביחוד מההמון התמים, ומכל מי שיש בו איזה מעלה. ואם ירצה ללכת בדרך הרגילה, של ההמון וחכמיו הרגילים, לא יוכל בשום אופן, רק יתאמץ לקנות מדות מעולות וחסרון עולם ברור, והשאיפה התדירית לקרבת אלהים, שהיא טבועה בנשמתו, לא יעזבנה מפני שום מניעה שבעולם. לא ירדוף אחר הכבוד, ולא יבהל כשימצאו מכבדים אותו בהפלגה, וקל וחומר שלא יצטער ממה שמבזיו מבזים אותו, או מקילים בכבודו.</p>			
820	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש ט (אורה"ק ג עמ' רח) התאוקה הצליונה</p> <p>כשהתשוקה העליונה לאור העליון, לווהר הצחצחות של קודש הקדשים, מתגברת, או האדם נקרא לשעות אל עושהו, להסתכל כלפי מעלה, ולדבק את כל חפצו, כל רעיונותיו וכל מחשבתו בנועם ד'. כי אם לא יעלה למרום המעמד של הקדושה, שהוא קרוא לה מתוך פנימיות תשוקותיו, ימצא הכל חשוך לפניו, מלא קצפון ועצב, וכל הפנים הזעומות הללו אינם באים כי אם לעורר את יסוד החיים שבנשמתו, למען ירומם וינשא בתועפות עזו הרוחני הגבה למעלה. כשהאורה האלהית מגולה בהנשמה, והצמאון האלהי תמיד הוא בוער בתוקף, ידע האדם, שזהו היסוד לכל מעלות</p>			
<p>ולאדם, כמה נשגב הוא הערך היחיושי שבין העולם ליוצרו, וממילא בין האדם לבוראו, עד שאוצר הטוב של כל החמדה הולך ומתעלה הוא על ידי הבלטתה של הידיעה, ההולכת ומתרשמת וטובעת את חותמה, באמונה, בבטחון, באהבה, כיראה, בדבקות, כעונג וחשק לבב לאור אלהים חיים. ומחשבות נשאות הללו הן הנה תולדות העילוי של כל החיים וכל היצור, וכל הטוב שבעולם ובחיים, אפילו מה שבא על ידי כלים כאלה שהם מתנכרים לגמרי מכל ההודעה של הקודש האלהי, הכל יונק הוא מהצינורות של היחושים שברצת וברצון שבין העולם ויצוריו למקור חייהם, אל חי העולמים. אחת מהדרגות של התנוצצות רוח הקודש היא, כשהולכת ומתבררת לו גדולת הערך של היחש שלו לאלהים, ומזה מסתעפת הידיעה עד כדי הביורר ההולך ואור של היחש של כל העולם כולו לאלהים. והנקודה המרכזית שבבירור זה היא, שכל מה שהציור הפנימי של האדם יתעמק ויתגדל בערך יחש זה, ככה יתאדר תוכן השלמות שלו, ותוכן השלמות של כל העולם כולו, התלוי במרכזו בשלמותו של האדם אשר עז לו באלהים.</p>	<p>שמונה קבצים א תרעג</p> <p>עיקר העבודה הולכת ומתבררת לאדם, כל מה שידע שאור החיים האלהיים העליונים מחיה את כל עניני הרוחניות שלו, בשכל וברצון, ברגש ובנטיה, בתכונה ובמדה, כשם שהוא מחיה את הכל בהויה ובישות. ואז יוטבע בו טבע של דבקות אלהית קבועה, שתלך ותשתלם בכל עז תכסיסיה לפי גדולת ההשגה, לפי רוב החכמה הרוחנית, ולפי התעלות המדות והמעשים, ולפי עליית הרצון וזינוך הנשמה, בהכשרה להסתכל בעליית העולמים כולם בהדר זיו ורחניותם. ויתאמץ יותר טבע קודש זה, כל מה שיתחפך הרע העצמי והעולמי לטוב, והחושך לאור, לא רק בכללות אלא גם בפרטיות, על ידי הופעת קודש בכל יום תמיד.</p>	<p>שמונה קבצים ח כז</p> <p>כשמכיר האדם בעצמו שאינו נוטה כלל לדרישות של פרס בעד מצותיו ועבודתו, אל יקטן בעיניו כשרון זה, ויעבד היטב את החוש העדין הזה, עד אשר יבא באמת לצעוד על אותו דרך החיים של עבודת הרב שלא על מנת לקבל פרס, ומורא שמים יהיה עליו, בצורתה הבהירה הראויה למבקשי ד'.</p>	<p>שמונה קבצים ג קכ</p> <p>מי שיש לו נטיה לחסידות, לדבקות אלהית, ולחכמות רוחניות עליונות מופשטות, צריך הוא לדעת שלכך נוצר. ואם ירף מעבודתו העליונה, שרק שרידים יחידים מוכשרים לה, מי זה ימלא את החסרון הגדול הזה. על כן ישמח בחלקו, ואל ירע בעיניו, ולא יבזז לחלקם של אחרים, אף על פי שהם רחוקים מזה מאד, כי בודאי יש להם מקצועות אחרים של טוב ותועלת שהם רחוקים ממנו. ויהיה תמיד עשיר בדעתו, וטוב עין, ומכבד את הבריות, ואוהבם כולם, ושוחר טובתם ועילוים. אפילו אם יש לאדם רק קצת נטיה לציורים ורחניות עליונים, אפילו אם אין בו שכל וחכמה באמת, רק איזה עילוי של כח המדמה בתכונה של איזה מדרגה יותר מהרגיל, כבר חל עליו כל החוב של התנהגות הקדושה העליונה, ומוכרח הוא להתבודד בדרכו בקודש, להתרומם במדות טובות ותכונות עליונות ממעל לההמון הגדול. ויתאמץ ללמוד מכל אדם, וביחוד מההמון התמים, ומכל מי שיש בו איזה מעלה. ואם ירצה ללכת בדרך הרגילה, של ההמון וחכמיו הרגילים, לא יוכל בשום אופן, רק יתאמץ לקנות מדות מעולות, וחשבון עולם ברור, והשאיפה התדירית לקרבת אלהים שהיא טבועה בנשמתו, לא יעזבנה מפני שום מניעה שבעולם. לא ירדוף אחר הכבוד, ולא יבהל כשימצאו מכבדים אותו בהפלגה, וקל וחומר שלא יצטער ממה שמבזיו מבזים אותו או מקילים בכבודו.</p>	<p>שמונה קבצים ח רמד, רלז</p> <p>כשהתשוקה העליונה לאור העליון, לווהר הצחצחות של קודש הקדשים, מתגברת, או האדם נקרא לשעות אל עושהו, להסתכל כלפי מעלה, ולדבק את כל חפצו, כל רעיונותיו וכל מחשבתו, בנועם ד'. כי אם לא יעלה למרום המעמד של הקדושה שהוא קרוא לה מתוך פנימיות תשוקותיו, ימצא הכל חשוך לפניו, מלא קצפון ועצב, וכל הפנים הזעומות הללו אינם באים כי אם לעורר את יסוד החיים שבנשמתו, למען ירומם וינשא בתועפות עזו הרוחני הגבה למעלה. כשהאורה האלהית מגולה בהנשמה, והצמאון האלהי תמיד הוא בוער בתוקף, ידע האדם, שזהו היסוד לכל מעלות</p>

	<p>הקודש, וזהו אור העולם. ואל יפול בדעתו מפני כל פגם מעשי ומדותי, כי ודאי לא יאונה לו כל און. ובדרכו דרך הקודש ילך, ועו גאון ד' יהיה בידו למטה חוסן, ושבת מושלים, לנהל על ידו את העולם, ולרומם ברוממות קודש את הכלל כולו, וישמח ויעז במתת גורלו.</p>
821	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש י (אורה"ק ג עמ' רט) הפנימי ההתלהבות הפנימית מאור הקודש, הצמאון התוכי לאור ד', זהו היסוד של התגלות הקדושה בנשמתו של אדם. והאיש, אשר סגולת מרומים זו היא אצורה בנשמתו, צריך הוא להכיר את תכונתו, למען ידע איך לנהל את מהלך חייו, ואת כל נטיותיו, ומערכות מחשבותיו, שיחו ושיגו והגיגותיו, על פי אותו המעמד הגדול של אור האהבה, אשר ממלא ערניה הקדושים מתמלאת תמיד נשמתו מטל החסד של אור הברכה העליונה, ברכת ד' היא תעשיר. שפעת הצמאון האלהי באה לפעמים כדי להשפיע מרוח קדוש זה על העולם ועל החיים, על האומה ועל הכלל כולו, בכל הרוחב של מובן זה, לקרב הכל אל מרום הקודש, אל אור שם ד', חי העולמים.</p>
822	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש יא (אורה"ק ג עמ' רי) הפנימי את הצמאון האלהי, הבווער וסוער בשלהבת עזו בלב, אסור לכבות. אם כל המכבה גחלת מעל המזבח הגשמי, עובר הוא בלאו של אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, קל וחומר המכבה גחלת רוחנית עליונה מעל גבי המזבח הרוחני, המלא חי קודש, הלב הישראלי. אמנם צריכים תמיד להוסיף אש מן ההדיוט, בשכל טוב, בחכמה ובבינה, באור תורה ונר מצוה, כדי שתהא השלהבת עולה ומתרוממת, עולה ומוסיפה כח וגבורה, בכל הדרגות של החיים, מרום רקייעא עד ארעית תהומא. הצמאון העמוק והלוהט, כשהוא מתחבר אל השכל, החוקר והדורש, המצייר והמשכלל, משפיע הוא בו כח חיים רעננים ועליונים, מאזר הוא את כח החכמה באזנב גבורה, והגבורה משתלהבת בלהבות אור מלאי גוונים וצבעים נפלאים, כעין החשמל, וכמראה הבוק, כמראה אש בית לה, וגבות מלאות עינים, וגבה להם ויראה להם, נחמדו ויפו, פאר קדושים. אשרי עין רואה כל אלה, ירוין מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם, משך חסדך לידועיך וצדקתך לישירי לב.</p>
823	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש יב (אורה"ק ג עמ' ריא-ריב) הפנימי מי זה יוכל לספר ולתאר את התבערה הגדולה של הצמאון הגדול, אשר לצדיקים, לאלהים. הדבקות האלהית הנתבעת מעומק לב נפש רוח ונשמה, כשהיא מנועה מאיזה כח, כשחלק אחד מחלקי החיים, המכוונים את החיים כולם, אינו עומד ישר נגד האורה הנעימה הנחשקת הזאת, מה עצום הוא הכאב, מה נורא הוא המחץ החודר. ולעומת זה התענוג, שאין לו דוגמא וערך, שאין לו משל ותיאור מהשביעה של עונג אלהים אל חי, מי יוכל לסמנה, מי הוא אדון השירה אשר יעצר כח לגלות קצת מחמדת רשפיה. וכשמחברים יחד אלה שני הניגודים, הצער העמוק הבווער מאש הצמאון עם העונג האיום, אשר לא יחקר, ממילוי החשק הנערץ בעז קדשו מקרני אורות של זיקי אהבת אלהים, של מציאת אור ד' בעומק רגש, בתוכן דעה, מה עצמה סערה רוממה ונשגבה זו, שגליה כל כך נפלאים הם במעמקי הנשמה, מי יוכל לתן דוגמא לעומק חיים זה של נחלי צער המשתפכים לתוך נהרי עדנים, מתבוללים בהם, מתרכבים על ידם, מתעמקים כל חד על ידי משנהו בעומק נשמת הנשמה. והנשמה רווית עדן, עמוקת חיים, עטורת גבורה, שואבת מכל פלג ונחל, מתאמצת מתגדלת ומתרחבת, וששון גיל ואושר אין קץ, גדולת מלכיות מלכי מלכים, רוחב רחבי שחקים חשה בקרבה. ואין מדה לגדולה, אין קצב לתפארת, ועומק האמונה עמוק מתהום, ויאורי הדעת גלי בדולח מפכים, והולכת הסערה ונשקטת בהמון צחזון עדנת עולמים, מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים. השלהבת הגדולה, של צמאון הדעת, של שקיקת היושר, מרעשת כח החיים של טהורי הרוח, דוחפת היא אותם לעבודה גדולה מטרדת ובלתי פוסקת, לא ידעו שלווה ומנוחה, ישגו תמיד באהבה וחשק עליוניות, ובלבבם תמיד מצרים הם, מרעידים, ומלאים בטחון ועז, תקוה רבה, וחרדה אצילית, עין טובה, וחדירה עמוקה, הרגשת</p>

198. בכתב היד כתוב "עראית".

199. מילה זו מחוקה בכתב היד והושלמה מהשערה.

	<p>הרגשת פגמים וחיפוי כל פשע. ולבת האהבה והחסד עולה ברום גליה, ואשה אש קודש ברב עז יוקדת. במי התורה החכמה והדעת, במי התפלה התשובה והדבקות, המשרים, החסד והצדקה, שהחפץ הטוב שקוע בהם בחמדתו הכבירה, מכבים את קצת שלהבת אש הצמאון היוקדה, ורוח נכון ושוקט מתחיל להתגלות, ושב והיה לבער, ולכת חיים אדיר ונשא.</p>	<p>פגמים, וחיפוי כל פשע. ולבת האהבה והחסד עולה ברום גליה, ואשה אש קודש ברב עז יוקדת. במי התורה, החכמה והדעת, במי התפלה, התשובה והדבקות, המשרים, החסד והצדקה, שהחפץ הטוב שקוע בהם בחמדתו הכבירה, מכבים את קצת שלהבת אש הצמאון היוקדה, ורוח נכון ושוקט מתחיל להתגלות. ושב והיה לבער, ולכת חיים אדיר ונשא [ק"ל] 199.</p>
824	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש יג (אורה"ק ג עמ' ריג) התאמנות הצמאון צריך להבחין את פרטי הצמאון של דעת ד'. יש שמתגבר הצמאון של ההשכלה האלהית המקורית, הנובעת מעצמותה של הנשמה, מתוקף השגתה ומעצם טהרתה, ויש שמתגבר הצמאון של הדמיון והציור, ויש שמתגבר הצמאון של הרגש בטהרת הלב ובמשאות הנפש, ויש שמתגבר הצמאון של הלימוד לפי התכונה המבוטאה בספרים, באותיות ובתיבות. ויש שכל הצמאונות הללו ביחד מתגברים ועולים בלולים במערכי הלב, מתמזגים על פי צירופים שונים, והרמוניה שלמה של נגינת קודש מתהווה מהם. ודוקא באותו התוכן של התגברות העשירה של כל הצמאונות כולם, יוכל האדם לפנות אל המון התלמוד בחקר כל חק ומשפט, ואל המעשה המדויק על פי פרטי צביונו. ובהתגברות היותר חודרת של הצמאונות הקדושים הללו ממקור הטהור שלהם, יוכל להתעסק במלא חופש אלהי עליון בכל מעשה של רשות, בכל עסק, בכל מחשבה, בכל חכמה, בכל רגש, בכל מפעל ומשטר, גם בחיי החול הגמורים, והכל ימלא על ידו הוד קודש.</p>	<p>שמונה קבצים ד קל צריך להבחין את פרטי הצמאון של דעת ד'. יש שמתגבר הצמאון של ההשכלה האלהית המקורית, הנובעת מעצמותה של הנשמה, מתוקף השגתה ומעצם טהרתה ויש שמתגבר הצמאון של הרגש בטהרת הלב ובמשאות הנפש. ויש שמתגבר הצמאון של הדמיון והציור. ויש שמתגבר הצמאון של הלימוד, לפי התכונה המבוטאה בספרים, באותיות ובתיבות. ויש שכל הצמאונות הללו ביחד מתגברים, ועולים בלולים במערכי הלב, מתמזגים על פי צירופים שונים, והרמוניה שלמה של נגינת קודש מתהווה מהם. ודוקא באותו התוכן של התגברות העשירה של כל הצמאונות כולם, יוכל האדם לפנות אל המון התלמוד, בחקר כל חק ומשפט, ואל המעשה המדויק על פי פרטי צביונו. ובהתגברות היותר חודרת של הצמאונות הקדושים הללו ממקור הטהור שלהם, יוכל להתעסק במלא חופש אלהי עליון בכל מעשה של רשות, בכל עסק, בכל מחשבה, בכל חכמה, בכל רגש, בכל מפעל ומשטר, גם בחיי החול הגמורים, והכל ימלא על ידו הוד קודש.</p>
825	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש יד (אורה"ק ג עמ' ריד) תכונה עליונה הצדיקים מתיגעים ביגיעה רוחנית, כשהאמונה בעצמם מתמעטת בהם, ואז הם סוברים שהם דומים לכל המון בני אדם, ואפילו אם ידמו את עצמם להיות מתוקנים ומלומדים שבהם, גם אז לא ינצלו משפלות פנימית. רק הם חייבים לדעת, שתכונת נשמתם היא לגמרי תכונה אחרת, עליונה, שהתשוקה של אור הקודש ושל הרבקות האלהית היא נתבעת מהם בכל רגע, והם צריכים להשפיע תמיד על כל הנשמות, הנאחזים ביניקה מנשמתם הגדולה והמקפת. בכלל צדיקים כאלה נכללים כל אלה שהתשוקה הפנימית לרזי תורה ולהגיון חכמת קודש בכללות דבקה בהם בטבעם. ואף על פי שלפעמים הם מתמעטים מאורם, ולפעמים נופלים בכמה ענינים פחותים, על זה נאמר כי שבע יפול צדיק וקם. ואחרי כל מה שעובר עליו לא יסלק אמונתו מעצמות קדושת נשמתו, ובפה מלא יאמר, ודעו כי הפלה ד' חסיד לו, ד' ישמע בקראי אליו. מי שמוכשר ליראת שמים אמיתית, לחסידות וקדושה, צריך לדעת, שאי אפשר כלל להיות ככל אדם, אלא הוא מוכרח להתאמץ להחזיק במדתו המיוחדת.</p>	<p>שמונה קבצים א תשה, תקעד הצדיקים מתיגעים ביגיעה רוחנית כשהאמונה בעצמם מתמעטת בהם, ואז הם סוברים שהם דומים לכל המון בני אדם, ואפילו אם ידמו את עצמם להיות מתוקנים ומלומדים שבהם, גם אז לא ינצלו משפלות פנימית. רק הם חייבים לדעת שתכונת נשמתם היא לגמרי תכונה אחרת, עליונה, שהתשוקה של אור הקודש ושל הרבקות האלהית היא נתבעת מהם בכל רגע, והם צריכים להשפיע תמיד על כל הנשמות הנאחזים ביניקה מנשמתם הגדולה והמקפת. בכלל צדיקים כאלה נכללים כל אלה שהתשוקה הפנימית לרזי תורה ולהגיון חכמת קודש בכללות דבקה בהם בטבעם. ואף על פי שלפעמים הם מתמעטים מאורם, ולפעמים נופלים בכמה ענינים פחותים, על זה נאמר כי שבע יפול צדיק וקם. ואחרי כל מה שעובר עליו לא יסלק אמונתו מעצמות קדושת נשמתו, ובפה מלא יאמר, ודעו כי הפלה ד' חסיד לו, ד' ישמע בקראי אליו. מי שמוכשר ליראת שמים אמיתית, לחסידות וקדושה, צריך לדעת, שאי אפשר כלל להיות ככל אדם, אלא הוא מוכרח להתאמץ להחזיק במדתו המיוחדת.</p>
826	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש טו (אורה"ק ג עמ' רטו) תאנה ערית מי שנשמתו היא שירית פיוטית, צריך הוא לדעת את תכונתו, את מאוייו ותשוקותיו המיוחדות, את הלך נפשו ואת המזון הרוחני המיוחד לו, הנדרש לסיפוק חיתו הרוחנית כאויר לנשימה, ואם גם ישתתף עם שאר בעלי כשרונות ביתר הדרישות הרוחניות, לא ישכח לעולם שהוא נתבע להיות עומד על מצבו ובסיסו הרוחני עמדה עצמית. ועל כל העובדות, השיחות, התורות, המחקרים, הפלפולים וההגיונות יזה עליהם מרוחו הטהור, האיתן, המלא שירת קודש חיה ותמימה, זריקת טהרה של זרמי אורה, הגיגי שירה, ורוממות נשמה, הכוספת תמיד לדודה גואלה, אל חי. כשהנשמה השירית העדינה, הצופה את הגדולות העליונות, טרם שנתבססו אצלה במעמדן המסודר, משתפלת לשיחה מעשית בעסקי עולם הזה המוגבלים, הרי היא נכשלת בכל שעל בגיוזומים, שהתוכן הפרטי שלהם הוא שקר, וצריך איש המעלה למצא את היסוד המלהיב, שרוח השקר יוצא משם בתכונתו השירית, ויתקן את תוכנו בכינוס פנימי, מבלי להוציא הרוח בדברים בטלים, ואז הולך הרעיון לעומת הגדולות השמימיות, שהגוזמא היותר זעירה לעומתן. ואם מתוך שטף הרוח והתרום, מתנשא ממעל לכל גבול, יכולטו לפעמים איזה אותיות גוזמאיות, היה יהיו כשגגה היוצאת מלפני השליט, ויעשו גם הם את תפקידם, ושיחות חולין יהיו למקור ברכה ותלמוד.</p>	<p>שמונה קבצים ח ט, יד מי שנשמתו היא שירית פיוטית, צריך הוא לדעת את תכונתו, את מאוייו ותשוקותיו המיוחדות, את הלך נפשו, ואת המזון הרוחני המיוחד לו, הנדרש לסיפוק חיתו הרוחנית כאויר לנשימה, ואם גם ישתתף עם שאר בעלי כשרונות ביתר הדרישות הרוחניות, לא ישכח לעולם שהוא נתבע להיות עומד על מצבו ובסיסו הרוחני עמדה עצמית. ועל כל העובדות, השיחות, התורות, המחקרים, הפלפולים וההגיונות, יזה עליהם מרוחו הטהור, האיתן, המלא שירת קודש חיה ותמימה, זריקת טהרה של זרמי אורה, הגיגי שירה, ורוממות נשמה, הכוספת תמיד לדודה גואלה, אל חי. כשהנשמה השירית העדינה, הצופה את הגדולות העליונות טרם שנתבססו אצלה במעמדן המסודר, משתפלת לשיחה מעשית בעסקי עולם הזה המוגבלים, הרי היא נכשלת בכל שעל בגיוזומים, שהתוכן הפרטי שלהם הוא שקר, וצריך איש המעלה למצא את היסוד המלהיב, שרוח השקר יוצא משם בתכונתו השירית, ויתקן את תוכנו בכינוס פנימי, מבלי להוציא את הרוח בדברים בטלים. ואז הולך הרעיון לעומת הגדולות השמימיות, שהגוזמא היותר זעירה לעומתן. ואם מתוך שטף הרוח והתרום, מתנשא ממעל לכל גבול, יכולטו לפעמים איזה אותיות גוזמאיות, היה יהיו כשגגה היוצאת מלפני השליט, ויעשו גם הם את תפקידם, ושיחות חולין יהיו למקור ברכה ותלמוד.</p>
827	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש טז (אורה"ק ג עמ' רטז) תאנה ערית הנשמות הגדולות אין להם מרגוע מפחד ועצבון, עד שהם באים לאותה המדרגה שהם נועדים לה מעצם טבעם ושוורש מחצבם,</p>	<p>שמונה קבצים א צט, שח הנשמות הגדולות אין להם מרגוע מפחד ועצבון, עד שהם באים לאותה המדרגה שהם נועדים לה מעצם טבעם ושוורש מחצבם,</p>

<p>להיות כלולים כולם תמיד באור האלהי, בזוהר גדול של שכל בהיר, וחשק אדיר של רצון כביר מאד. וכל מה שהוא נמוך מזה איננו משביר את רעבונום, ולא משקיט את רוחם. הגדולים חייבים לדלג, כדי להכנס למחשבות גדולות. צריך האדם להכיר את כשרונו הפנימי, וידע בעצמו אם נוצר לגדולות. אל יבהל מפני עון של גאווה, במה שיכיר את מדרגת שכלו, וערך נטיית רצונו. אדרבא, מפני ענוה פסולה, המדכאת את הנשמה, ומטשטשת את האור האלהי שבנפש, צריך להזהר הרבה יותר. כשהגדולים מתעלים התעלות שכלית, כל העולם כולו מתעלה עמם, על פי הטבע המשותף שיש לנפשות בני האדם כולם. אבל במדה גדולה מכל פועל טבע שיתוף זה בישראל, שיש בהם אצד הנשמה אחדות מוחלטה.</p>	<p>להיות כלולים כולם תמיד באור האלהי, בזוהר גדול של שכל בהיר וחשק אדיר של רצון כביר מאד. וכל מה שהוא נמוך מזה איננו משביר את רעבונום, ולא משקיט את רוחם. הגדולים חייבים לדלג, כדי להכנס למחשבות גדולות. צריך האדם להכיר את כשרונו הפנימי, וידע בעצמו אם נוצר לגדולות. אל יבהל מפני עון של גאווה, במה שיכיר את מדרגת שכלו, וערך נטיית רצונו. אדרבא, מפני ענוה פסולה, המדכאת את הנשמה, ומטשטשת את האור האלהי שבנפש, צריך להזהר הרבה יותר. כשהגדולים מתעלים התעלות שכלית, כל העולם כולו מתעלה עמם, על פי הטבע המשותף שיש לנפשות בני האדם כולם. אבל במדה גדולה מכל פועל טבע שיתוף זה בישראל, שיש בהם אצד הנשמה אחדות מוחלטה.</p>
<p>שמונה קבצים ג ח</p> <p>בכל מין וסוג יש קטנות וגדלות. ויש גדול מאד במין אחד, אבל כללות המין הוא קטן לגבי מין הגדול ממנו. ויש קטן ממין גדול, שהוא מצדו ודאי קטן בלא ערך לגבי הגדול ממין הקטן, ומכל מקום בתוכיותו גדלות גנוזה בכח. וזה נוהג בנשמות לא פחות מבגופים. כל המעלות הגדולות, שהננו חרדים מאד לגשת עליהן, מפני שראויים אנו שראשונים שהיו גדולי עולם חרדו מהן, יש לרדק עדיין שמא אנו הננו עולים עליהם לא מצד אישיותנו הנשמית אלא מצד מיניותה. ויש שהדבקות האלהית העליונה, שהיא תפארת כל היקום, נתבעת מבני דורנו, והיא מתקבלת אצלם בצורה חשובה ורעננה, גם בתוכן כזה, העסקנות העולמית, והתרחבות שיח ושיג של דרך ארץ. אף על פי שהרמב"ם כתב על זה, שלדרגה זו אין איש כיוצא בו יכול להרדין, כי אינה מדרגת כל הנביאים, כי אם דרגת משה והאבות, אל נבהל מזה. יוכל היות, ובודאי כן הוא, שהדבקות האלהית שלנו, המתפשטת גם במעשים החומריים והקולטוריים, היא רק ניצוץ דק וקלוש מאד, והאורה העליונה של הדבקות האלהית, שהתנה הרמב"ם למודרכים על ידו, שתהיה שורה רק בשעת תורה, תפילה, מצוה ועבודה, וזמני התבודדות מיוחדים, היא יותר ויותר עליונה ושלמה, שאין הציור שלנו תופסה. מכל מקום לא דבר ריק הוא מה שאנו קוראים לדבקות תדירית, ומה שהסגנון הרוי, שהולך ומתפרש יותר ויותר בבורות המאוחרים, עושה את התוכן האלהי הזה יותר ויותר נפש, ומה שהתכסיס המדעי שבעולם, השואף לגדולות, ורוח התעשייה והמסחר העשוי לבלי חת, הנותן לבני דורותינו תכונות של התחרות וחפץ של עליות רוממות, הם העוזרים להכניס תכונה זו בשדרות היותר רוחניות ויותר תמימות. ועם זה לא נעלמה ממנו גדולתם של הראשונים, ואפי' נתנו לעומתם, אם הראשונים כמלאכים אנו כבני אדם. אבל האם על המלאכים עצמם, עם כל הודאתנו בתקפם וחוסן קדושתם גדלם ואימתם, וגובה להם ויראה להם, וכי עליהם עצמם אין אנו באים בכח הסוד והאגדה בכלל להתגדר ולומר, שמה שלא יוכלו להגיע אליו עם כל כבודם, אנו מגיעים אליו עם כל שפלותנו. החשבונות שונים הם. יש לנו עילוי של הליכה ושל בחירה, של התקבצות הדרגות השונות בחיבור אחת, לגבי מעמד של הכרח, של תפוסות מיוחדות למקצוע אחד, שאנו מרשמים את המלאכים. אבל על כל פנים החשבון מתמצה, שההשתפלות שלנו לעומתם לא תבטלנו משאיפות רוממות ערך, ודליגה על גביהם, נגד האליליות הרוחנית, שהרבתה לה אלילים מכל דרי מעלה. ואנו הננו עולים בגאותנו ואומרים, מי לי בשמים, רק האמת המוחלטה, רק הגודל לבדו, רק המקוריות בעצמה רק עז אלהים דורשים אנו ונדרוש. כמו כן בחשבונות אחרים לא יעכבונו ראשונים. אם אנו באים למגמה, שמסיבות נמנעה מהם, בין שהיא שכלית בין שהיא מוסרית, אמונית או לאומית, וכבודם וגדלם, ומיעוט ערכנו וקטנותו במקומו מונח, אבל לא נפסוק משום כך מכל שאיפת עליה, שרוחנו הומה אליה, ושיד הזמן מורה אותנו, שהננו יכולים לתפוסה. שם ד' אנו קוראים בהתגלות החיים והרוח שבכל דור ודור. ופגם הכתוב כבודו של צדיק בקבר מפני כבודו של צדיק חי. ועם זה הרינו מתאחדים עם גדולת האבות. ביחוד הדברים אמורים ביחש לכל הדרכה שבאה מחקר לב, אפילו חקר לבב של גדולים חקרי לב. הדברים של אבות העולם, שבאו במסורת ומורשה באמת חותם השלמות האלהית טבוע עליהם, ולעולם אין אנו צריכים כלל לזוז מהם. זאת היא הסיסמה, המבדלת בין עצמיותה של תורה שבעל פה, שהאומה יודעת לעשותה עיקר קבוע, ובין דברי חכמים וסופרים פרטיים שבכל הדורות והזמנים.</p>	<p>828</p> <p>דרך הקודש, עבודת הקודש יז (אורה) ק ג עמ' ריז-ריט</p> <p><i>קטנות ודלות סולות</i></p> <p>בכל מין וסוג יש קטנות וגדלות, ויש גדול מאד במין אחד, אבל כללות המין הוא קטן לגבי מין הגדול ממנו, ויש קטן ממין גדול, שהוא מצדו ודאי קטן בלא ערך לגבי הגדול ממין הקטן ומכל מקום בתוכיותו גדלות גנוזה בכח. וזה נוהג בנשמות לא פחות מבגופים. כל המעלות הגדולות, שהננו חרדים מאד לגשת עליהן, מפני שראויים אנו שראשונים שהיו גדולי עולם חרדו מהן, יש לרדק עדיין שמא אנו הננו עולים עליהם לא מצד אישיותנו הנשמית, אלא מצד מיניותה. ויש שהדבקות האלהית העליונה, שהיא תפארת כל היקום, נתבעת מבני דורנו, והיא מתקבלת אצלם בצורה חשובה ורעננה, גם בתוכן כזה, העסקנות העולמית, והתרחבות שיח ושיג של דרך ארץ, אף על פי שהרמב"ם כתב על זה, שלדרגה זו אין איש כיוצא בו יכול להרדין, כי אינה מדרגת כל הנביאים, כי אם דרגת משה והאבות, אל נבהל מזה. יוכל היות, ובודאי כן הוא, שהדבקות האלהית שלנו, המתפשטת גם במעשים החומריים והקולטוריים, היא רק ניצוץ דק וקלוש מאד, והאורה העליונה של הדבקות האלהית, שהתנה הרמב"ם למודרכים על ידו, שתהיה שורה רק בשעת תורה תפילה, מצוה ועבודה, וזמני התבודדות מיוחדים, היא יותר ויותר עליונה ושלמה, שאין הציור שלנו תופסה. מכל מקום לא דבר רק הוא מה שאנו קוראים לדבקות תדירית, ומה שהסגנון הרוי, שהולך ומתפרש יותר ויותר בבורות המאוחרים, עושה את התוכן האלהי הזה יותר ויותר נפש, ומה שהתכסיס המדעי שבעולם, השואף לגדולות, ורוח התעשייה והמסחר העשוי לבלי חת, הנותן לבני דורותינו תכונות של התחרות וחפץ של עליות רוממות, הם העוזרים להכניס תכונה זו בשדרות היותר רוחניות ויותר תמימות. ועם זה לא נעלמה ממנו גדולתם של הראשונים, ואפי' נתנו לעומתם, אם הראשונים כמלאכים אנו כבני אדם. אבל האם על המלאכים עצמם, עם כל הודאתנו בתקפם וחוסן קדושתם גדלם ואימתם, וגובה להם ויראה להם, וכי עליהם עצמם אין אנו באים בכח הסוד והאגדה בכלל להתגדר ולומר, שמה שלא יוכלו להגיע אליו עם כל כבודם, אנו מגיעים אליו עם כל שפלותנו. החשבונות שונים הם. יש לנו עילוי של הליכה ושל בחירה, של התקבצות הדרגות השונות בחיבור אחת, לגבי מעמד של הכרח, של תפוסות מיוחדות למקצוע אחד, שאנו מרשמים את המלאכים. אבל על כל פנים החשבון מתמצה, שההשתפלות שלנו לעומתם לא תבטלנו משאיפות רוממות ערך, ודליגה על גביהם, נגד האליליות הרוחנית, שהרבתה לה אלילים מכל דרי מעלה. ואנו הננו עולים בגאותנו ואומרים, מי לי בשמים. רק האמת המוחלטה, רק הגודל לבדו, רק המקוריות בעצמה רק עז אלהים דורשים אנו ונדרוש. כמו כן בחשבונות אחרים לא יעכבונו ראשונים. אם אנו באים למגמה, שמסיבות נמנעה מהם, בין שהיא שכלית בין שהיא מוסרית, אמונית או לאומית, וכבודם וגדלם, ומיעוט ערכנו וקטנותו במקומו מונח, אבל לא נפסוק משום כך מכל שאיפת עליה, שרוחנו הומה אליה, ושיד הזמן מורה אותנו, שהננו יכולים לתפוסה. שם ד' אנו קוראים בהתגלות החיים והרוח שבכל דור ודור. ופגם הכתוב כבודו של צדיק בקבר מפני כבודו של צדיק חי. ועם זה הרינו מתאחדים עם גדולת האבות. ביחוד הדברים אמורים ביחש לכל הדרכה שבאה מחקר לב, אפילו חקר לבב של גדולים חקרי לב. הדברים של אבות העולם, שבאו במסורת ומורשה באמת חותם השלמות האלהית טבוע עליהם, ולעולם אין אנו צריכים כלל לזוז מהם. זאת היא הסיסמה, המבדלת בין עצמיותה של תורה שבעל פה, שהאומה יודעת לעשותה עיקר קבוע, ובין דברי חכמים וסופרים פרטיים שבכל הדורות והזמנים.</p>

829	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש יח (אורה"ק ג עמ' רכ)</p> <p>נרות הדלילה בצמורה</p>	<p>שמונה קבצים ג קה, רמו</p> <p>הגדולה הנפשית המורגשת בעת העבודה, הרי היא נערכת למדריגות, הדרגה הראויה למדת העבודה הבינונית, הרי היא נחשבת לחסרת חדוה במדת העבודה היותר עליונה ממנה, ולהפך, אותה הגדולה, המעודנת את הנשמה ומעטרתה כבוד בעת העבודה העליונה, תחשב לגאווה אולת בעת העבודה הפחותה. אותה גאות ד', המיוחדת לצפיית המרכבה, שהיא היא הענוה האמיתית, הרי היא בתור גאווה מעוררת וזהמת גסות הרוח, כשהיא עומדת במדתה בעת התלמוד הרגיל. ועל כן ידע עת ומשפט לב חכם, איך להחזיק במדת הרוח, בעלייתו וירידתו. מי שהוא צריך להיות יונק ממקור עליון איננו יכול לינק ממקור תחתון. המוסר הפשוט לא יעמד אצל המוכשרים להסתכלות עליונה, כי אם כשהיו עסוקים בעיון וסדר חיים המתאים למדתם, הם מוכרחים להביא לחמם דוקא ממרחק, וממקום הקרוב והקטן לא ינתן להם מזון רוחני.</p>
830	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש יט (אורה"ק ג עמ' רכא)</p> <p>דקק מ'וחדה</p>	<p>שמונה קבצים ד ו</p> <p>כל אדם צריך לדעת, שקרוי הוא לעבוד על פי אופן ההכרה וההרגשה המיוחד שלו, על פי שורש נשמתו, ובעולם זה, הכולל עולמים אין ספורות, ימצא את אוצר חייו. אל יבלבלוהו תוכנים שוטפים אל תוכו מעולמות זרים, שאינו קולטם כהוגן, שאינו מוכשר לאגנם יפה בצרור החיים שלו. אלה העולמות ימצאו תיקונם במקומם, אצל המסוגלים לבנינם ושכלולם. אבל הוא צריך לרכו את חייו בעולמותיו הוא, בעולמות הפנימיים שלו, שהם לו מלאים כל ומקיפים את כל. חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, גדולה ענותנית זו מאשרת היא את האדם, ומביאתו לשלמות העליונה העומדת ומחכה לו, ובהיותו צועד בדרך חיים בטוחה זו, במסלולו המיוחד, באורח צדיקים המיוחד שלו, ימלא גבורת חיים ועליזות רוחנית, ואור ד' עליו יגלה, מהאות המיוחד שלו בתורה, יצא לו עזו ואורו.</p>
831	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש כ (אורה"ק ג עמ' רכב)</p> <p>הנצח מ'דקק הקדש הצליון</p>	<p>שמונה קבצים א תקמט</p> <p>יש תביעה פנימית בלבו של אדם, שכל גילויי חייו צריכים שיהיה להם אופי נצחי, באופן שלא ייראו כלל מפני כל תמורה, ומכל כליין ואיבוד, והוא צועד בזה למעלה מעצמות הזמן. אמנם אי אפשר שתתגשם תביעה זו כי אם בדרך הקודש העליון, של השקיעה המחולטת בהאור האלהי, הנותן בכח רזי עולם שלו, תפקיד עולמי לכל תנועה רוחנית וגשמית, ומורה דרך לכל דבר קטן שבקטנים, איך להתעלות למרומי הגודל. אמנם יחד עם זה אי אפשר לאדם לשכח, שהוא קשור בעולם מוגבל, שבו יש הפרש בין גודל לקטן, בין אור לחושך, בין חול לקודש, בין טמא לטהור. וצריך תמיד לשאוף לגדלות, לאור, לקדושה ולטהרה, ולהפך בכח אין גבולי, הגנוז באופיו הנצחי פנימה, את הקטנות והחשכות, החול והטמא, לגדלות ואורה, לקודש וטוהר. ומתוך ההשקפה, שהכל יש בכחו להפך לטוב עליון, נעשה האדם מיושב בדעתו, מקובל על הבריות, שמח בעולמו, ומקודש בקדושה עליונה, ומתהלך בארצות החיים, בכל המובנים, לפני ד' תמיד.</p>
832	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש כא (אורה"ק ג עמ' רכג)</p> <p>דקק הצלאת הכף</p>	<p>שמונה קבצים ב רנט</p> <p>הרעיון של העלאת הניצוצות, כשהוא מתגלה בנשמה בתור הכרה פנימית, כבר מחיבת היא את המשיג ללכת תמיד בדרך עבודת קודש זו, שהוא יסוד של בכל דרכיך דעהו, ומתוך עבודת הפרט בא הוא לעבודת הכלל, להצדיק את כל התנועות של הטבת המצב החמרי שבאדם ושבאומה, עד שהוא מתדבק לאהבת ישוב ארץ ישראל שנתגלה בימינו, וברוב אורה הוא מעלה את הרעיון ואת נושאו, ומאירם באור החיים. ואורחותיו כולם של אוהב ישראל בקדושה כזה מתעלים, עד שאכילותיו הן קרבנות ממש ושתייתו נסכים, וכל סדרי חייו מערכות קדושות, משפיעות אור וחיים לגדולי מעלה וצבאות מטה, ובכל תושיה יפריח ציצים ופרחים, ולרגעים יפוצו מעינותיו פלגים יבלי מים. ואהבת הבריות אין קץ מקנת תמיד בלבבו, וחדות עולמים חיה בנשמתו, ונהנים ממנו עצה ותושיה בכל עת ובכל שעה, וכלביא יקום, וכארי יתנשא, להמתיק גבורות ולהרבות חסדים טובים, על כל עולם מעולמי עד, ועל כל רוח ונפש מכל יצור.</p>
833	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש כב (אורה"ק ג עמ' רכד)</p> <p>הפסח הצליון</p>	<p>שמונה קבצים ח צה</p> <p>כשנשמתו של אדם יחידי מתעלה, ומתרוממת בקדושה, הרי היא</p>

<p>מרומת ומעלה עמה את כל התלוי בה ואת כל המתחשש עמה, בין ממעל לה בין מתחתיה, ומכל צדדיה, לפנייה ולאחריה, מימינה ומשמאלה, והארה חיונית, אורית, אלהית, מתוספת בכל מערכי עולמים. וכל מה שהאדם מצייר לו באמונה גמורה ובהכרה פנימית דבר נשגב ונעלה זה, הרי הוא מתגדל ומתקדש, ושמתחת התורה, החכמה, המצוה, והמדות הטובות, וכל טוב, וכל חמדה, כל רוחב דעת, וכל עליצות רוח, כל יקרת חיים, וכל מעין חכמה מתאמץ בו. אמנם צריך האדם להיות עוסק תמיד בתורה ובקדושה, במצות ובמדות טובות, בחכמה וברוממות רעיון, בתפלה ובעליצות קודש, בהעמקת אמונה ובמרחב דעה, כדי שימצא את עצמו מוכשר להכרת הרעיון של הופעה זו, עד שידע תמיד ויכיר את העילוי, שהוא מעלה את כל צבאות מעלה וכל צבאות מטה, את כל החיים, וכל מערכותיהם, את כל הגופים ואת כל הנשמות, על ידי מפעליו הטובים ועבודתו בקודש. ואז, פעם אחר פעם, אור סליחה ומחילה, אור תשובה וצהלה, יהיה מתגבר בו, ויהיה לברכה בעולם, ויקוים בו ותגור אומר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור. ואפילו בשעה שלבו דואג ונפשו לקויה, בשעה שהוא חרד ודואג ממכשולות הרבים שבארחות החיים, אל יניח ידו מההתעלות הרוחנית העליונה, על ידי אור תורה ואור דעת, על ידי הארת רזי תורה והגיונות עליונים, מהמושגים העומדים ברימו של עולם, ומורים רום הדרת הקודש, אשר מקורם הוא הצחצחות העליונה מזיו החכמה, ודעת פאר אל נורא הוד.</p>	<p>מרומת ומעלה עמה את כל התלוי בה ואת כל המתחשש עמה, בין ממעל לה, בין מתחתיה, ומכל צדדיה, לפנייה ולאחריה, מימינה ומשמאלה, והארה חיונית, אורית, אלהית, מתוספת בכל מערכי עולמים. וכל מה שהאדם מצייר לו באמונה גמורה ובהכרה פנימית דבר נשגב ונעלה זה, הרי הוא מתגדל ומתקדש, ושמתחת התורה, החכמה, המצוה, והמדות הטובות, וכל טוב, וכל חמדה, כל רוחב דעת, וכל עליצות רוח, כל יקרת חיים, וכל מעין חכמה מתאמץ בו. אמנם צריך האדם להיות עוסק תמיד בתורה ובקדושה, במצות ובמדות טובות, בחכמה וברוממות רעיון, בתפלה ובעליצות קודש, בהעמקת אמונה ובמרחב דעה, כדי שימצא את עצמו מוכשר להכרת הרעיון של הופעה זו, עד שידע תמיד ויכיר את העילוי, שהוא מעלה את כל צבאות מעלה וכל צבאות מטה, את כל החיים, וכל מערכותיהם, את כל הגופים ואת כל הנשמות, על ידי מפעליו הטובים ועבודתו בקודש. ואז פעם אחר פעם, אור סליחה ומחילה, אור תשובה וצהלה, יהיה מתגבר בו, ויהיה לברכה בעולם, ויקוים בו ותגור אומר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור. ואפילו בשעה שלבו דואג ונפשו לקויה, בשעה שהוא חרד ודואג ממכשולות הרבים שבארחות החיים, אל יניח ידו מההתעלות הרוחנית העליונה, על ידי אור תורה ואור דעת, על ידי הארת רזי תורה והגיונות עליונים, מהמושגים העומדים ברימו של עולם, ומורים רום הדרת הקודש, אשר מקורם הוא הצחצחות העליונה, מזיו החכמה ודעת פאר אל נורא הוד.</p>
<p>שמונה קבצים א תרצד-תרצה</p> <p>כל מה ששייך לאדם, על ידי קישורו הרוחני העצמותי בכל ההויה, קשור הוא לרצונו הפנימי, וכשהוא מתעלה, הכל מתעלה עמו. התפלה מבררת היא את הרצון. בהתנשאו, כל הכלול בו בקישורים שונים ביחש המציאות במקורו <u>מתנשאים</u> עמו. אורות חיים משפעת חי העולמים אלה, נפוצים הם בכל, באים באכילה ושתייה של כל אדם, להעשות עמו יחד חטיבה חיה עזה. מתהום הדמיון החשוך הכל מתעלה להררי הדעה הבהירה, הקשורה בצדקת אל אלהים חיים. ועברתם את ד' אלהיכם, וברך את לחמך ואת מימך. לפני העלותם של כל צבאות ד', ניצוצות הקודש השייכים בכל יום לעומק החפץ הטוב של האדם, כשיתקשרו על ידי קשר גופני, מורידים הם את ערך הרצון ומחלישים את כחו, והם עצמם נשארים בחשכתם אחרי גיון, קשר החיים של הדברים המוכרחים לחיים ולבריאות, לעולם קשורים הם באותו עז הרצון המתמלא מאור חכמת עולמים, שבינתה העליונה לא סרה מלהתעדר בנחלי עדניה, וחי העולמים המקיימים אותם וכל אשר בהם, שופעים עזם ביום עזם וטהרתם הבלתי נעכרת. וכל מה שהאדם אוכל ושותה לרפואה, ולאמץ את כשלוך הכח החמרי, המוכרח לתפקיד חייו, הרי הוא <u>מעלה</u> ומרומם מצד עצמו, מתקשר בזיו החפץ הפנימי של מהות חייו, מוסיף לו יפעה ואור יושר, ומתעלה בבהירות יתירה בהתגלות חפצו בתפלת ישרים.</p>	<p>834 דרך הקודש, עבודת הקודש כג (אורה"ק ג עמ' רכה-רכו) התפלות הרצון מתנשאה</p> <p>כל מה ששייך לאדם על ידי קישורו הרוחני העצמותי בכל ההויה קשור הוא לרצונו הפנימי, וכשהוא מתעלה הכל מתעלה עמו. התפלה מבררת היא את הרצון. בהתנשאו כל הכלול בו בקישורים שונים ביחש המציאות במקורו <u>מתנשאים</u> עמו. אורות חיים משפעת חי העולמים אלה נפוצים הם בכל, באים באכילה ושתייה של כל אדם להעשות עמו יחד חטיבה חיה עזה. מתהום הדמיון החשוך הכל מתעלה להררי הדעה הבהירה, הקשורה בצדקת אל אלהים חיים. ועברתם את ד' אלהיכם, וברך את לחמך ואת מימך. לפני העלותם של כל צבאות ד', ניצוצות הקודש השייכים בכל יום לעומק החפץ הטוב של האדם, כשיתקשרו על ידי קשר גופני, מורידים הם את ערך הרצון ומחלישים את כחו, והם עצמם נשארים בחשכתם אחרי גיון, קשר החיים של הדברים המוכרחים לחיים ולבריאות לעולם קשורים הם באותו עז הרצון המתמלא מאור חכמת עולמים, שבינתה העליונה לא סרה מלהתעדר בנחלי עדניה, וחי העולמים המקיימים אותם וכל אשר בהם, שופעים עזם ביום עזם וטהרתם הבלתי נעכרת. וכל מה שהאדם אוכל ושותה לרפואה, ולאמץ את כשלוך הכח החמרי, המוכרח לתפקיד חייו, הרי הוא <u>מעלה</u> ומרומם מצד עצמו, מתקשר בזיו החפץ הפנימי של מהות חייו, מוסיף לו יפעה ואור יושר, ומתעלה בבהירות יתירה בהתגלות חפצו בתפלת ישרים.</p>
<p>שמונה קבצים ז רכג</p> <p>התפלה היא האידיאל של כל עולמים. כל ההויה כולה למקור חייה היא עורגת. כל צמח וכל שיח, כל גרגר חול, וכל רגב אדמה, כל אשר בו חיים נגלים וכל אשר בו חיים כמוסים, כל קטני היצירה וכל גדוליה, שחקי מעל ושרפי קודש, כל הפרטיות שביש, וכל כללותו, הכל הומה, שואף, עורג ושוקק, לחמדת שלמות מקורו העליון, החי, הקדוש, הטהור והכביר. והאדם סופג את כל השקיקות הללו בכל עת ובכל שעה, והוא מתרומם ומתעלה בתשוקות קדשו, ובא תור הגילוי, לתשוקות רוממות אל אלה בתפלה, המכה גלי אורה, היוצאת בחופש עזה, בהגיון שיח קדשה, למרחבי אל. מרומם הוא האדם בתפלה את כל היצור, מאחד הוא עמו את כל היש, מעלה את הכל, מרומם אל הכל, למקור הברכה, למקור החיים.</p>	<p>835 דרך הקודש, עבודת הקודש כד (אורה"ק ג עמ' רכו) התפלה האידאל הכל</p> <p>התפלה היא האידיאל של כל עולמים. כל ההויה כולה למקור חייה היא עורגת, כל צמח, וכל שיח, כל גרגר חול, וכל רגב אדמה, כל אשר בו חיים נגלים, וכל אשר בו חיים כמוסים, כל קטני היצירה, וכל גדוליה, שחקי מעל, ושרפי קודש, כל הפרטיות שביש, וכל כללותו, הכל הומה שואף עורג ושוקק, לחמדת שלמות מקורו העליון, החי הקדוש הטהור והכביר. והאדם סופג את כל השקיקות הללו בכל עת ובכל שעה, והוא מתרומם ומתעלה בתשוקות קדשו, ובא תור הגילוי, לתשוקות רוממות אל אלה בתפלה, המכה גלי אורה, היוצאת בחופש עזה, בהגיון שיח קדשה, למרחבי אל. מרומם הוא האדם בתפלה את כל היצור, מאחד הוא עמו את כל היש, מעלה את הכל, מרומם אל הכל, למקור הברכה, למקור החיים.</p>
<p>שמונה קבצים ז רטז-ריו</p> <p>כשהתפלה נעזבת מפני שמצפים לתפלה שלמה, לתפלה שיש בה הארה בהירה, אף על פי שבדאי העזיבה בעצמה היא דבר של הפסד רב, בכל זאת כשהתפלה הבהירה באה, היא מחזרת את כל העובני הקדום. ודבר זה נוהג בין בערך היחיד בין בערך הצבור, בכנסת ישראל הכללית. התפלה תבא לישראל, ותבא בצורה מאד בהירה, מצורה הנובעת מתוך כל נשמתה, מתוך כל הכרתה הפנימית, מתוך כל השקפת העולם שלה, ומתוך כל השפעתה על העולם בעבר, בהווה ובעתיד. וכשתבא התפלה הישראלית, ישתומם</p>	<p>836 דרך הקודש, עבודת הקודש כה (אורה"ק ג עמ' רכו) תפלה ופסק שירה</p> <p>כשהתפלה נעזבת, מפני שמצפים לתפלה שלמה ותפלה שיש בה הארה בהירה, אף על פי שבדאי העזיבה בעצמה היא דבר של הפסד רב, בכל זאת כשהתפלה הבהירה באה, היא מחזרת את כל העובני הקדום. ודבר זה נוהג בין בערך היחיד בין בערך הצבור, בכנסת ישראל הכללית. התפלה תבא לישראל, ותבא בצורה מאד בהירה, מצורה הנובעת מתוך כל נשמתה, מתוך כל הכרתה הפנימית, מתוך כל השקפת העולם שלה, ומתוך כל השפעתה על העולם בעבר, בהווה ובעתיד. וכשתבא התפלה הישראלית, ישתומם</p>

	<p>העולם כולו, על הודה וצדק הדרה, על עוזה וחנה. היא תבא מתוך הרצון השלם, העושה את העולם כולו לחטיבה אחת של קודש, ואת החיים כולם לפרק אחד של שירה עליונה, של שיר חדש, של שיר ד' על ארמת ישראל, של שיר ציון, הנגאל, המלא פדות עולמים. העסק בפרק שירה זהו יסוד עבודה שכלית, עבודה מלאה חיי עולם, הנובעים ישר מהתחברות ישרה של האדם עם כל המציאות כולה, והיא הקדמה לעבודה רגילה, שבאה לאדם על ידי התורה.</p>
837	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש כו (אורה"ק ג עמ' רכח) צבורת הקדש העליונה</p> <p>הצדיקים לוקחים לא רק את תשוקותיהם של עצמם, כי אם את כל התשוקות וכל התאוות של כל העולם כולו, של כל המציאות, של כל הברואים, והם מעלים את הכל להקדושה העליונה, להיות עטרה לראש מלך חי העולמים, שהוא כל עיקר יסודו של פרק שירה, שהוא כל כך מופלג במעלתו. וכל מי שלא בא לידי מדה זו, להיות עובד את השם ית' בתאוותיהם ובתשוקותיהם של כל הברואים כולם, עדיין לא נכנס לפני ולפנים, בהיכל הקודש. וכל אדם לפי דרגה דיליה, צריך הוא לחכות ולצפות מתי יגיע למדה קדושה זו, לעבוד עבודת הקודש העליונה הזאת, בכל פאר הוד שמחת עליצת נשמתו, המלאה זיו נועם ורגנת עולמים.</p>
838	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש כו (אורה"ק ג עמ' רכח)</p> <p>הפצים אנו, בתשוקה וחפיצה גמורה, לעבוד עבודת ד', עבודת קודש עליונה, למעלה למעלה מכל חק של טבע, אנו רוצים להכניס בתוך הטבע כולו את האור החפצי, של תשוקת קודש הקדשים, של האידיאליות האלהית, אנו מתיחדים עם כל פרק שירה, עם כל המשוררים אבל בכל היש, העולים בשיר, ומתעלים בשיר, ונותנים הוד והדר לפאר חי העולמים, ברוך הוא וברוך שמו.</p>
839	<p>דרך הקודש, עבודת הקודש כו (אורה"ק ג עמ' רכט-רל) מכהן בצבורת הקדש</p> <p>הצדיק תמיד עומד בין האלהים ובין העולם, מקשר הוא את העולם, האלם, החשוך, להדבר והאורה האלהית, כל חושיו של צדיק אמיתי נתונים הם להקישור האלהי של העולמות כולם. תאוותיו, חפציו, נטיותיו, הרהוריו, פעולותיו, שיחותיו, מנהגיו, תנועותיו, עצביו, שמחותיו, צעריו, ענוגיו, כולם בלא שום שיוך הנם אקורדים של המוסיקה הקדושה, שהחיים של האלהות, בהיותם מפכים בעולמות כולם, נותנים על ידם את קולם קול עז. ונשמות לאין קץ, אוצרות חיים לאין תכלית, הממלאים את כל היש, רק הם בהתאמצם לעלות מתחתית עומק שעמום שפלותם לרוממותה של חרות החופש האלהית, מקור העדן והעונג. הם הם הדוחפים את כל מפעלות הצדיק, אשר הוא תמיד מכהן בעבודת הקודש, שכל חייו הם קודש לד'. אמת גדולה חיה בלבו, גבורה חיה ומנצחת ערה בנשמתו, והוא חש את גדלו והוד גודל חפצו, ולפי גדולתו רבה ענותנותו, פחות מניצוץ של רשף קליל נגד מרחבי כל עולמים הוא בעיניו באמת נגד הגודל של תפארת אלהים חיים שמפעם תמיד ברוחו. אהבה אין קץ לאלהים היא מושג גילו, ותבה פנימית לכל היצור, ידידות נאמנה לכל הבריות, ואהבה מסורה לכל דרגותיה, למשפחה, לחברים, לעם, לאדם, לחי ולצומח, ולכל יש ומצוי, היא חקוקה בכל מלא צדקה במושי לבבו. גבורת שמים וכבוד מלא אונים מלאים הם כל שרעפיו, ודבורו נחל עדינים ומפעל, אומר ועושה, גזור ומקיים, ועל דרכיך נגה אור.</p>
<p>העולם כולו על הודה והדרה, על עוזה וחנה. היא תבא מתוך הרצון השלם, העושה את העולם כולו לחטיבה אחת של קודש, ואת החיים כולם לפרק אחד של שירה עליונה, של שיר חדש, של שיר ד' על ארמת ישראל, של שיר ציון הנגאל, המלא פדות עולמים. העסק בפרק שירה זהו יסוד עבודה שכלית, עבודה מלאה חיי עולם, הנובעים ישר מהתחברות ישרה של האדם עם כל המציאות כולה, והיא הקדמה לעבודה רגילה שבאה לאדם על ידי התורה.</p>	<p>שמונה קבצים ח קיד</p> <p>הצדיקים לוקחים לא רק את תשוקותיהם של עצמם, כי אם את כל התשוקות וכל התאוות של כל העולם כולו, של כל המציאות, של כל הברואים, והם מעלים את הכל להקדושה העליונה, להיות עטרה לראש מלך חי העולמים, שהוא כל עיקר יסודו של פרק שירה, שהוא כל כך מופלג במעלתו. וכל מי שלא בא לידי מדה זו, להיות עובד את השם ית' בתאוותיהם ובתשוקותיהם של כל הברואים כולם, עדיין לא נכנס לפני ולפנים בהיכל הקודש. וכל אדם לפי דרגה דיליה, צריך הוא לחכות ולצפות מתי יגיע למדה קדושה זו, לעבוד עבודת הקודש העליונה הזאת בכל פאר הוד שמחת עליצת נשמתו, המלאה זיו נועם ורגנת עולמים.</p>
<p>שמונה קבצים ח קכז</p> <p>הפץ אני בתשוקה וחפיצה גמורה לעבוד עבודת ד', עבודת קודש עליונה, למעלה למעלה מכל חק של טבע. אני רוצה להכניס בתוך הטבע כולו את האור החפצי של תשוקת קודש הקדשים של האידיאליות האלהית. אני מתיחד עם כל פרק שירה, עם כל המשוררים, אבל בכל היש, העולים בשיר ומתעלים בשיר, ונותנים הוד והדר לפאר חי העולמים, ברוך הוא וברוך שמו.</p>	<p>שמונה קבצים ג ל</p> <p>הצדיק תמיד עומד בין האלהים ובין העולם, מקשר הוא את העולם, האלם, החשוך, להדיבור והאורה האלהית, כל חושיו של צדיק אמיתי נתונים הם להקישור האלהי של העולמות כולם. תאוותיו, חפציו, נטיותיו, הרהוריו, פעולותיו, שיחותיו, מנהגיו, תנועותיו, עצביו, שמחותיו, צעריו, ענוגיו, כולם בלא שום שיוך הנם אקורדים של המוסיקה הקדושה, שהחיים של האלהות, בהיותם מפכים בעולמות כולם, נותנים על ידם את קולם, קול עז. ונשמות לאין קץ, אוצרות חיים לאין תכלית, הממלאים את כל היש, רק הם בהתאמצם לעלות מתחתית עומק שעמום שפלותם לרוממותה של חרות החופש האלהית, מקור העדן והעונג, הם הם הדוחפים את כל מפעלות הצדיק, אשר הוא תמיד מכהן בעבודת הקודש, שכל חייו הם קודש לד'. אמת גדולה חיה בלבו, גבורה חיה ומנצחת ערה בנשמתו, והוא חש את גדלו והוד גודל חפצו, ולפי גדולתו רבה ענותנותו, פחות מניצוץ של רשף קליל נגד מרחבי כל עולמים הוא בעיניו באמת נגד הגודל של תפארת אלהים חיים שמפעם תמיד ברוחו. אהבה אין קץ לאלהים היא מושג גילו, ותבה פנימית לכל היצור, ידידות נאמנה לכל הבריות, ואהבה מסורה לכל דרגותיה, למשפחה, לחברים, לעם, לאדם, לחי ולצומח, ולכל יש ומצוי, היא חקוקה בכל מלא צדקה במושי לבבו. גבורת שמים וכבוד מלא אונים מלאים הם כל שרעפיו, ודבורו נחל עדינים ומפעל, אומר ועושה, גזור ומקיים. ותגור אמר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור.</p>

2.10.2 דרך הקודש, טהרת מדות הנפש

840	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש א (אורה"ק ג עמ' רלג) התורה והנפש</p> <p>אף על פי שהתורה והמצוות מזככות הן את המדות, מכל מקום אי אפשר לסמוך על זאת לבד, והכרח לעסוק בזיקוק המדות, ובתיקון המוסר ביחוד.</p>
841	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ב (אורה"ק ג עמ' רלג) דרישה לזיכוכ המדות</p> <p>הדרישה לזיכוכ המדות אינה נפסקת מעולם, כי גם אם זיכך האדם את מדותיו בהיותו במעמד רוחני ממוצע, כשמתגדל מוציא הוא תעלומות חיים ממעמקי התהוה, שבאים אצלו לידי גילוי נפשי, ואלה החלקים עדיין לא נתבררו מעולם, וצריכים תמיד זיכוכ חדש. ומתוך כך צדיקים שאין הגידול פוסק מהם, שהרי הם הולכים מחיל</p>
<p>שמונה קבצים א רעז</p> <p>אף על פי שהתורה והמצוות מזככות הן את המדות, מכל מקום אי אפשר לסמוך על זאת לבד, והכרח לעסוק בזיקוק המדות ובתיקון המוסר ביחוד.</p>	<p>שמונה קבצים ב רמג</p> <p>הדרישה לזיכוכ המדות אינה נפסקת מעולם. כי גם אם זיכך האדם את מדותיו בהיותו במעמד רוחני ממוצע, כשמתגדל מוציא הוא תעלומות חיים ממעמקי התהוה, שבאים אצלו לידי גילוי נפשי, ואלה החלקים עדיין לא נתבררו מעולם, וצריכים תמיד זיכוכ חדש. ומתוך כך צדיקים שאין הגידול פוסק מהם, שהרי הם הולכים מחיל</p>

	אל חיל, עוסקים תמיד בתשובה בפועל, שאחד מחלקיה החשובים הוא זיכרון המדות וברורן.	אל חיל, עוסקים תמיד בתשובה בפועל, שאחד מחלקיה החשובים הוא זיכרון המדות וברורן.
842	<p>שמונה קבצים ו קלא</p> <p>הסדר של העלאת המדות, היא בנפש חכמה מיוחדת, שצריכה להרחבתה את כל הרכוש של תורת הנפש, עם כל ההתחדשות מעובדה שבדורותינו, ובעולם היא הסתכלות עולם רחבה, שתוכל להכניס בתוכה את כל המדע והרגש היותר מחודש, ולתן נשמה חדשה, שתוכל מאז להתאים עם כל דרישת הקודש והמוסר הטהור והאיתן.</p>	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ג (אורה"ק ג עמ' רלד)</p> <p>חכמת העלאת המדות</p> <p>הסדר של העלאת המדות היא בנפש חכמה מיוחדת, שצריכה להרחבתה את כל הרכוש של תורת הנפש עם כל ההתחדשות היותר מעובדה שבדורותינו, ובעולם היא הסתכלות עולם רחבה, שתוכל להכניס בתוכה את כל המדע והרגש היותר מחודש, ולתן בכל אלה נשמה חדשה, שתוכל מאז להתאים עם כל דרישת הקודש והמוסר הטהור והאיתן.</p>
843	<p>שמונה קבצים ח קח</p> <p>הסיגים, שמתקבצים בנפש האדם פנימה, ומתפרצים בתור מדות רעות, ערמומיות, תאות שפלות, כעסים ומשטמות, הם גילויים מהסיגים הכלליים שבעולם. וכל ריכוך שהסיגים מתרככים בלב האדם ובעומק נשמתו, על ידי הטבת המדות, וביותר על ידי אור תורה, והעלאת תפלה, הגבה למעלה באור הקודש, מתרככים הסיגים הכלליים והדינים מתמתקים.</p>	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ד (אורה"ק ג עמ' רלד)</p> <p>רכוק הסיגים</p> <p>הסיגים, שמתקבצים בנפש האדם פנימה, ומתפרצים בתור מדות רעות, ערמומיות, תאות שפלות, כעסים ומשטמות, הם גילויים מהסיגים הכלליים שבעולם. וכל ריכוך שהסיגים מתרככים בלב האדם ובעומק נשמתו, על ידי הטבת המדות, וביותר על ידי אור תורה והעלאת תפלה, הגבה למעלה באור הקודש, מתרככים הסיגים הכלליים, והדינים מתמתקים.</p>
844	<p>שמונה קבצים א תט</p> <p>הלימוד שהאדם הוא יצור מורכב ברוחניותו משתי נפשות, נפש טובה אלהית, ונפש רעה בהמית, הוא אחד מהיסודות היותר נכבדים להארת הדרך של ההבנה האנושית במהות הנפש, והשכיל היותר סלול לדרך החיים המוסריים השלמים. האדם יוכל למצא קורת רוח תמידי על ידי זה, בין בשעת שלותו בין בשעת יסוריו, כשהטובה מתרחבת, הרי הוא מקשר את רעיונו בהנפש האלהית, להרחיבה, להרימה ולחזקה, וכשהמצוקה מתגברת, הוא משים פנים אל הנפש הרעה הבהמית, לצחצח את זוהמתה, לשמח במה שהיא מתיסרת ועל ידי זה מטהרת. מרגיל האדם בזה את עצמו להביט על מגרעותיו כעל דבר העומד מחוץ לעצמותו העיקרית, ובוזה שופט הוא את עצמו בצדק. והשאיפה להפוך את הטבע של הנפש הבהמית לעילוי לטובה וזיכוך היא חטיבה של עבודה חשובה, שהאדם מרגיש תמיד בכל עומק הוייתו את נחיצותה, ובוזה ימצא את עצמו תמיד עובד עבודה מועילה, צריכה לו ולעולם, בכל עבודות הקודש, שכולן עולות לזיכוך כל הנדרש לזכך.</p>	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ה (אורה"ק ג עמ' ר)</p> <p>ת' ה' ת' ת' ת'</p> <p>הלימוד שהאדם הוא יציר מורכב ברוחניותו, משתי נפשות, נפש טובה אלהית, ונפש רעה בהמית, הוא אחד מהיסודות היותר נכבדים להארת הדרך של ההבנה האנושית במהות הנפש, והשכיל היותר סלול לדרך החיים המוסריים השלמים. האדם יוכל למצא קורת רוח תמידי על ידי זה, בין בשעת שלותו, בין בשעת יסוריו, כשהטובה מתרחבת, הרי הוא מקשר את רעיונו בהנפש האלהית, להרחיבה להרימה ולחזקה. וכשהמצוקה מתגברת הוא משים פנים אל הנפש הרעה הבהמית, לצחצח את זוהמתה, לשמח במה שהיא מתיסרת ועל ידי זה מטהרת. מרגיל האדם בזה את עצמו להביט על מגרעותיו כעל דבר העומד מחוץ לעצמותו העיקרית, ובוזה שופט הוא את עצמו בצדק. והשאיפה להפוך את הטבע של הנפש הבהמית לעילוי לטובה וזיכוך היא חטיבה של עבודה חשובה, שהאדם מרגיש תמיד בכל עומק הוייתו את נחיצותה, ובוזה ימצא את עצמו תמיד עובד עבודה מועילה, צריכה לו ולעולם, בכל עבודות הקודש, שכולן עולות לזיכוך כל הנדרש לזכך.</p>
845	<p>שמונה קבצים ו קעב</p> <p>יש אדם שמרגיש את מהות הנפש הרעה, הנפש הטמאה שבקרבו, ומתוך כך הוא מלא מרורות על נפשו. אבל צריך הוא לשום אל לבו, כי לעומת הנפש הטמאה, יש בו נפש אלהית טהורה קדושה ונשגבה, ולפעמים מפני ההשתלמות של גילוי האור אשר להנפש האלהית, מתגברת גם כן הנפש הטמאה, ומשתדלת להודיע את מהותה, אשת פתיות הומיה. והאדם בחכמת אלהים אשר בקרבו ידע איך לקחת שבי את כל החיל והכח, כל הכשרון והרעיון, כל השיח והשיג, אשר לנפש הטמאה, ולשעבד הכל לשורש הקודש. ואז יודחו הסיגים הגמורים וילכו להם, וירדו למצולות ים הנפש, לשכון שמה מבלי צאת ובא. והצדדים של טהרה, זיוי אורי הקודש, שנבלעו במצודת הנפש הטמאה, יצאו לחפשי, ויתדבקו באור הנפש האלהית, להגדיל את פאר הקודש, באור שבעתים.</p>	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ו (אורה"ק ג עמ' רלז)</p> <p>מאצולות הנפש</p> <p>יש אדם שמרגיש את מהות הנפש הרעה, הנפש הטמאה שבקרבו, ומתוך כך הוא מלא מרורות על נפשו. אבל צריך הוא לשום אל לבו, כי לעומת הנפש הטמאה, יש בו נפש אלהית טהורה קדושה ונשגבה, ולפעמים מפני ההשתלמות של גילוי האור אשר להנפש האלהית, מתגברת גם כן הנפש הטמאה, ומשתדלת להודיע את מהותה, אשת פתיות הומיה. והאדם בחכמת אלהים אשר בקרבו ידע איך לקחת שבי את כל החיל והכח, כל הכשרון והרעיון, כל השיח והשיג אשר לנפש הטמאה, ולשעבד הכל לשורש הקודש. ואז יודחו הסיגים הגמורים, וילכו להם, וירדו למצולות ים הנפש, לשכון שמה, מבלי צאת ובא. והצדדים של טהרה, זיוי אורי הקודש, שנבלעו במצודת הנפש הטמאה, יצאו לחפשי, ויתדבקו באור הנפש האלהית, להגדיל את פאר הקודש, באור שבעתים.</p>
846	<p>שמונה קבצים ז נה</p> <p>מצד מצב הגלגול של הנשמות, יכולים להיות חסרונות יסודיות בעצם הנפש, חוץ מאותן המגרעות שהגופניות ומזגיה גורמים. וגם זה אפשר להתרחש, שכל זמן שכחות הגויה הם איתנים, ותאות הגופניות סוערות והומיות הן, אין ההשפעה הנפשית הגרועה ניכרת, שאינה יכולה להשפיע משלה, מאחר שיש זרם אחר, ההומיה וסואן בחיים. אבל אחרי השיקוט של המיית החיים הבשריים, אז מתעוררים החסרונות הנשמתיים, מתכונה הקודמת, ואז מגיע התור לעצם התיקון הנשמתי, מה שכל ההקדמות של ההדרכה המוסרית המכוונת נגד הכחות הגופניים היו רק פרוודור לעבודה יסודית זו. אמנם מהלך תיקון זה יוכל להיות אצילי ביותר, ואף על פי שיפגע לפעמים במעברים, הנראים כעיוכים חמריים, שורש התוכן איננו כי אם אצילי וציורי, והנצחון המוחלט מוכן הוא לפי התגברות האצילית הנשמתי, שמתקנים על ידה את מערכות החיים גם אותן שכבר קדמו. דור לדור ישבח מעשיך, וחסידריך יברוככה.</p>	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ז (אורה"ק ג עמ' רלז)</p> <p>התיקון הנשמתי</p> <p>מצד מצב הגלגול של הנשמות יכולים להיות חסרונות יסודיים בעצם הנפש, חוץ מאותן המגרעות שהגופניות ומזגיה גורמים, וגם זה אפשר להתרחש, שכל זמן שכחות הגויה הם איתנים, ותאות הגופניות סוערות והומיות הן, אין ההשפעה הנפשית הגרועה ניכרת, שאינה יכולה להשפיע משלה, מאחר שיש זרם אחר, ההומיה וסואן בחיים. אבל אחרי השיקוט של המיית החיים הבשריים, אז מתעוררים החסרונות הנשמתיים, מתכונה הקודמת, ואז מגיע התור לעצם התיקון הנשמתי, מה שכל ההקדמות של ההדרכה המוסרית המכוונת נגד הכחות הגופניים היו רק פרוודור לעבודה יסודית זו. אמנם מהלך תיקון זה יוכל להיות אצילי ביותר, ואף על פי שיפגע לפעמים במעברים, הנראים כעיוכים חמריים, שורש התוכן איננו כי אם אצילי וציורי, והנצחון המוחלט מוכן הוא לפי התגברות האצילית הנשמתי, שמתקנים על ידה את מערכות החיים גם אותן שכבר קדמו. דור לדור ישבח מעשיך, וחסידריך יברוככה.</p>
847	<p>שמונה קבצים א שפו</p> <p>צריך להחל בטהרת המעשה, ולטהר אחר כך את ההרגשה והמדות,</p>	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ח (אורה"ק ג עמ' רלח)</p> <p>סדר הטהרה ומניצתה</p> <p>צריך להחל בטהרת המעשה, ולטהר אחר כך את ההרגשה והמדות,</p>

<p>ולעלות מזה לטהרת השכל, ואז הענינים הולכים כסדרם. אשרי מי שזוכה לכך. אבל לפעמים מזדמן הדבר שאי אפשר לאדם לעסוק בתיקונים כסדר, ואיש כזה אסור לו להביט על סדר, כי אם יחטוף מכל הבא, וכשרוחו מוכשר לעילוי הדעות, יעלה ויזכך, ירחיב, יגדיל תורה ויאדיר. אף על פי שרבו עליו תביעותיו מצד התכונה של ההרגש ושל המעשים, שלא נתקנו עדיין ולא הובררו, ואפילו אם יהיו מהיותר כבדים שבהם, שהם ענינים שבין אדם לחברו, מכל מקום הוא לא יעזוב את עלייתו, ואת פעולתו לטובה ולעילוי, בכל אשר תשיג ידו, אף על פי שיהיה מנוע מאיזה צד שיהיה, בין מצד חסרון היכולת, בין אפילו מצד חסרון הרצון, כי לפעמים מזדמן, שחסרון רצון הוא גם כן דומה לאונס. ואף על פי שחלילה להשתמש בהתנצלות של הכופרים בבחירה חפשית, שהיא דעה מושחתת, מכל מקום לפעמים ישנם צחצוחים מדעה זו, שמביאים רפואה למחלות קשות שבנפש, היוצאים מהכלל של אלמלא שלשה מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאי ישראל. והכלל הוא, שהאדם לפי גדלו בהשגה ובחשק הגדלת הטוב, יגדיל וירחיב מעשהו, ולא יבהל ולא יפחד משום עיכוב, לא רוחני ולא חמרי, וכשמתחזקים ומתמלאים אומץ, מתחלת גבורת קודש של מעלה לפעם בנשמה, ולהצליח את כל דרכיה.</p>	<p>ולעלות מזה לטהרת השכל, ואז הענינים הולכים כסדרם. אשרי מי שזוכה לכך. אבל לפעמים מזדמן הדבר שאי אפשר לאדם לעסוק בתיקונים כסדר, ואיש כזה אסור לו להביט על סדר, כי אם יחטוף מכל הבא, וכשרוחו מוכשר לעילוי הדעות, יעלה, ויזכך, ירחיב, יגדיל תורה ויאדיר. אף על פי שרבו עליו תביעותיו מצד התכונה של ההרגש ושל המעשים, שלא נתקנו עדיין ולא הובררו, ואפילו אם יהיו מהיותר כבדים שבהם, שהם ענינים שבין אדם לחברו, מכל מקום הוא לא יעזוב את עלייתו, ואת פעולתו לטובה ולעילוי, בכל אשר תשיג ידו, אף על פי שיהיה מנוע מאיזה צד שיהיה, בין מצד חסרון היכולת, בין אפילו מצד חסרון הרצון, כי לפעמים מזדמן, שחסרון רצון הוא גם כן דומה לאונס. ואף על פי שחלילה להשתמש בהתנצלות של הכופרים בבחירה חפשית, שהיא דעה מושחתת, מכל מקום לפעמים ישנם צחצוחים מדעה זו, שמביאים רפואה למחלות קשות שבנפש, היוצאים מהכלל של אלמלא שלשה מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאי ישראל. והכלל הוא, שהאדם לפי גדלו בהשגה ובחשק הגדלת הטוב, יגדיל וירחיב מעשהו, ולא יבהל ולא יפחד משום עיכוב, לא רוחני ולא חמרי, וכשמתחזקים ומתמלאים אומץ, מתחלת גבורת קודש של מעלה לפעם בנשמה, ולהצליח את כל דרכיה.</p>
<p>שמונה קבצים א רלב, תרגם</p> <p>אף על פי שצריך להשתדל הרבה להיטיב את המדות, מכל מקום חלילה לעכב בשביל מניעת הטהרה המדותית את העילוי לצד גדול הרוח וההסתכלות השכלית. ולא ידך גיסא, אי אפשר כלל שיטהרו המדות בלא עליית רוח גדולה, וכל הגדול מחברו צריך הוא יותר לשכלל את עולמו הרוחני השכלי, כדי שיהיה לו מבורר הדבר <u>מהו</u> המהות האמיתית של טהרת המדות.</p> <p>לפעמים אדם עומד על מצב כזה, שהוא צריך לשאוב הכל, מהשגתו, ואינו צריך להתחשב עם המדות ותולדותיהן, שברית כרותה היא, שבהתרוממות הדעת כולם יתרוממו, ובטהרתו יטהרו. ואין למוד את התוכן של המדות <u>ביחוש</u> אל הטוב והרע באדם נעלה, שאור הדעת שופע עליו במענינותיו הרבים, באותה המדה הבינונית הרגילה אצל אנשים שחיהם הם רק חיי רגש ודמיון, שבאמת ההבדל ביניהם הוא יותר גדול מההבדל של חיי השנה והחלום לחיי הערות והמחשבה הבהירה.</p>	<p>848 דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ט (אורה"ק ג עמ' רלט)</p> <p>התצלות הדעת וטהרת המדות</p> <p>אף על פי שצריך להשתדל הרבה להיטיב את המדות, מכל מקום חלילה לעכב בשביל מניעת הטהרה המדותית את העילוי לצד גדול הרוח וההסתכלות השכלית. ולא ידך גיסא אי אפשר כלל שיטהרו המדות בלא עליית רוח גדולה, וכל הגדול מחברו צריך הוא יותר לשכלל את עולמו הרוחני השכלי, כדי שיהיה לו מבורר הדבר, מהו המהות האמיתית של טהרת המדות. לפעמים אדם עומד על מצב כזה, שהוא צריך לשאוב הכל, מהשגתו, ואינו צריך להתחשב עם המדות ותולדותיהן, שברית כרותה היא, שבהתרוממות הדעת כולם יתרוממו, ובטהרתו יטהרו. ואין למוד את התוכן של המדות <u>ביחוש</u> אל הטוב והרע באדם נעלה, שאור הדעת שופע עליו במענינותיו הרבים, באותה המדה הבינונית, הרגילה אצל אנשים, שחיהם הם רק חיי רגש ודמיון, שבאמת ההבדל ביניהם הוא יותר גדול מההבדל של חיי השנה והחלום לחיי הערות והמחשבה הבהירה.</p>
<p>שמונה קבצים א רנה</p> <p>כשהנשמה דבקה בציור החיים, באור ד', באהבת הדבקות האלהית, המדות כולן מתישרות מאליהן. <u>ואתן</u> גדולי המחשבה הראויים להדבקות הרוממה, אינם יכולים לישר שום דבר מארחות חייהם כי אם על פי המדה של הדבקות העליונה, שהיא הולכת ושוטפת דרך הצינורות של המדע הגלוי, והתורה והמצוה, וכל הדר המוסר והגבורה הרוחנית כולה. התביעה הפנימית של הדבקות האלהית, הבאה בחטיבה מיוחדת בנשמתן של ישראל, היא עליונה בעצמה מכל מחשבה הגיונית על פי שפע רוח הקודש היא מתישבת בלב, ועל פי תקות ישועה היא מתאמצת ומתפשטת בכל החוגים המעשים, התופסים מקום בחיי הכלל ובחיי הפרט.</p>	<p>849 דרך הקודש, טהרת מדות הנפש י (אורה"ק ג עמ' רמ)</p> <p>הדבקות והישרת המדות</p> <p>כשהנשמה דבקה בציור החיים, באור ד', באהבת הדבקות האלהית, המדות כולן מתישרות מאליהן. <u>ואתן</u> גדולי המחשבה, הראויים להדבקות הרוממה, אינם יכולים לישר שום דבר מארחות חייהם, כי אם על פי המדה של הדבקות העליונה, שהיא הולכת ושוטפת דרך הצינורות של המדע הגלוי, והתורה והמצוה, וכל הדר המוסר והגבורה הרוחנית כולה. התביעה הפנימית של הדבקות האלהית, הבאה בחטיבה מיוחדת בנשמתן של ישראל, היא עליונה בעצמה מכל מחשבה הגיונית על פי שפע רוח הקודש היא מתישבת בלב, ועל פי תקות ישועה היא מתאמצת ומתפשטת בכל החוגים המעשים, התופסים מקום בחיי הכלל ובחיי הפרט.</p>
<p>שמונה קבצים רנה</p> <p>הצחצוחים של המדות הרעות, המעורבים בתוך הכשרון של הדבקות האלהית שבנפש, הם פועלים את פעולתם לרעה יותר מהמדות הרעות שאצל רוב בני אדם, מפני שאין בעולם פעולה כל כך אמיצה במעמקי הנפש, כמו הדבקות האלהית, אשר על כן אין לשער את עומק וגודל החיים של הצדיקים העומדים לפני ד', ומתענגים בנועם הדבקות והחשק האלהי. וכשהכח הכללי של החיים הוא גדול ואמיץ, גם החלק הרע שבהם הוא גם כן אמיץ, כתוכן הפנימי של כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו. ומפני כך עומדים הצדיקים תמיד במצב של מלחמה נגד צחצוחי הרע שבהם, המעורב עם הטוב, כל זמן שהעולם לא נתבסס כולו. אבל ד' לא יעזבם, והם תמיד הולכים מחיל אל חיל, כובשים ומנצחים. ולעד לא יעזבו את תוכן החיים העקרי, שהוא הדבקות האלהית, כי אם תמיד יעלו אותו, יאמצוהו ויברוהו, ובעלייתו ועלייתם עמו הכל</p>	<p>850 דרך הקודש, טהרת מדות הנפש יא (אורה"ק ג עמ' רמא)</p> <p>הצחצוחים של המדות הרעות, המעורבים בתוך הכשרון של הדבקות האלהית שבנפש, הם פועלים את פעולתם לרעה יותר מהמדות הרעות שאצל רוב בני אדם, מפני שאין בעולם פעולה כל כך אמיצה במעמקי הנפש, כמו הדבקות האלהית, אשר על כן אין לשער את עומק וגודל החיים של הצדיקים, העומדים לפני ד', ומתענגים בנועם הדבקות והחשק האלהי, וכשהכח הכללי של החיים הוא גדול ואמיץ, גם החלק הרע שבהם הוא גם כן אמיץ, כתוכן הפנימי של כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו. ומפני כך עומדים הצדיקים תמיד במצב של מלחמה נגד צחצוחי הרע שבהם, המעורב עם הטוב, כל זמן שהעולם לא נתבסס כולו. אבל ד' לא יעזבם, והם תמיד הולכים מחיל אל חיל, כובשים ומנצחים. ולעד לא יעזבו את תוכן החיים העקרי, שהוא הדבקות האלהית, כי אם תמיד יעלו אותו, יאמצוהו ויברוהו, ובעלייתו ועלייתם עמו הכל</p>

200. בכתב היד כתוב "על ומפני" ויתכן שהמילה "על" מחוקה.

201. בכתב היד כתובה המילה "עומדים" פעמים.

	<p>מתעלה, כל העולם, כל החיים, כל ההויה. בהתרוממות היסוד יתרום הבנין, ובאימוץ השורש יתאמצו השריגים והעלים כולם, יחד עם כל המוני פרטיותיהם.</p>	<p>הכל מתעלה, כל העולם, כל החיים, כל ההויה. בהתרוממות היסוד יתרום הבנין, ובאימוץ השורש יתאמצו השריגים והעלים כולם, יחד עם כל המוני פרטיותיהם.</p>
851	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש יב (אורה"ק ג עמ' רמב) מדות גדולות ודקות</p> <p>אצל גדולי העולם המדות גדולות הן, חזקות הן מאד, וכשהן מתפרצות נראות הן כפראיות. אבל עיקר מהותן הוא רוב האיתניות, וכפי הגודל שלהן כך עולה הזיקוק שלהן. ואותן המדות, שהן אופי הרצון, מוארות הן באור החיים, והשכל העליון מאיר בהן, ואינן טעונות לחיצה והתכווצות, כי אם הרחבה והעלאה. כשנפגשים עם מצבים של קטנות, מוצאים הגדולים את המדות שלהם חריפות יותר מדאי. יכולים הם להביט אל רוחם פנימה, ולמצא את כל הליקויים שבו. אבל לא יוכלו להונות את נפשם גם אונאה של ענוה, שהם באמת הנם הגרועים שבבני אדם, שהרי בני אדם רבים ששים במדותיהם, ואינם מכירים אי רצון במדותיהם, רק אלה צלולי הדעה נפשם ירעה להם על מדותיהם ועל מעשיהם שאינם רצויים. רק יבואו לידי מסקנא, שאמנם גדולים הם ליקוייהם, אבל ההרגשה בהליקויים בעצמה גדולה היא. והגדלות הזאת כבר נותנת היא ערובה, שלא ישפלו אלה אשר הכרת צדם השפל היא צרתם הקבועה, והם יתעלו עד לידי הכרה עמוקה, שעצמותם של הליקויים יתרונות גדולים הם, ומתוך גדולת נשמה הם באים, ולשימוש של גדולה הם נועדים.</p>	<p>שמונה קבצים ג קצו-קצח</p> <p>אצל גדולי העולם המדות גדולות הן, חזקות הן מאד, וכשהן מתפרצות נראות הן כפראיות, אבל עיקר מהותן הוא רוב האיתניות, וכפי הגודל שלהן כך עולה הזיקוק שלהן. ואותן המדות, שהן אופי הרצון, מוארות הן באור החיים, והשכל העליון מאיר בהן, ואינן טעונות לחיצה והתכווצות, כי אם הרחבה והעלאה. כשנפגשים עם מצבים של קטנות, מוצאים הגדולים את המדות שלהם חריפות יותר מדאי. יכולים הם להביט אל רוחם פנימה, ולמצא את כל הליקויים שבו, אבל לא יוכלו להונות את נפשם גם אונאה של ענוה, שהם באמת הנם הגרועים שבבני אדם, שהרי בני אדם רבים ששים במדותיהם, ואינם מכירים אי רצון במדותיהם, רק אלה צלולי הדעה, נפשם ירעה להם על מדותיהם ועל מעשיהם שאינם רצויים. רק יבואו לידי מסקנא, שאמנם גדולים הם ליקוייהם, אבל ההרגשה בהליקויים בעצמה גדולה היא, והגדלות הזאת כבר נותנת היא ערובה שלא ישפלו אלה אשר הכרת צדם השפל היא צרתם הקבועה, והם יתעלו עד לידי הכרה עמוקה, שעצמותם של הליקויים יתרונות גדולים הם, ומתוך גדולת נשמה הם באים, ולשימוש של גדולה הם נועדים.</p>
852	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש יג (אורה"ק ג עמ' רמג) עשר המדות והמדות</p> <p>כל המדות אפשר להעלותן, מפני שיש להן שורש בקדושה, חוץ מהעצבות שאין לה שורש כלל, כי עז וחדוה במקומו. וצריכים להעלות את סבתה, וכיון שהשורש מתעלה גם היא עולה. והשורש של העצבות הוא או גאוה או כעס, או דאגה, הבאה מסבתם, וכיוצא.</p>	<p>שמונה קבצים ו קל</p> <p>כל המדות אפשר להעלותן, מפני שיש להן שורש בקדושה, חוץ מהעצבות, שאין לה שורש כלל, כי עז וחדוה במקומו. וצריכים להעלות את סבתה, וכיון שהשורש מתעלה גם היא עולה. והשורש של העצבות הוא או גאוה, או כעס, או דאגה הבאה מסבתם, וכיוצא.</p>
853	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש יד (אורה"ק ג עמ' רמג) י"ז הכעס והצורה</p> <p>יסוד הכעס בא מצד חסרון היצירה הרוחנית. קיבוץ כחות רוחניים, העומדים לצאת אל הפועל בציוור ובתפארת מובלט, דוחקים את הנשמה ומצערים אותה בקצפון פנימי. כל מלחמות גויים, וכל רצה ושוד שבבני אדם, עד כל רוגז שבבעלי חיים, מארס הנחש עד עקיצת קטן שברמשים, בכונה של הזיק, בא מצד הכעס הכללי, האצור בעולם, שמצד עצור כח היצירה. וכל מה שהיצירה הרוחנית מתרחבת, כל מה שהפלגים של הדעה הרחבה מסתעפים בעוז מרוצתם, כל מה שהתורה תתגדל ותתאדר, השלום מתרבה בעולם, אז יחזק במעוזי יעשה שלום לי, שלום יעשה לי.</p>	<p>שמונה קבצים ח רנא</p> <p>יסוד הכעס בא מצד חסרון היצירה הרוחנית. קיבוץ כחות רוחניים, שעומדים לצאת אל הפועל בציוור ובתפארת מובלט, דוחקים את הנשמה, ומצערים אותה בקצפון פנימי. כל מלחמות גויים, וכל רצח ושוד שבבני אדם, עד כל רוגז שבבעלי חיים, מארס הנחש עד עקיצת קטן שברמשים בכונה של הזיק, בא מצד הכעס הכללי האצור בעולם, שמצד עצור כח היצירה. וכל מה שהיצירה הרוחנית מתרחבת, כל מה שהפלגים של הדעה הרחבה מסתעפים בעוז מרוצתם, כל מה שהתורה תתגדל ותתאדר, השלום מתרבה בעולם, אז יחזק במעוזי יעשה שלום לי, שלום יעשה לי.</p>
854	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש טו (אורה"ק ג עמ' רמד) הכעס והצאת</p> <p>את הכעס צריכים אנחנו לשנא בכל עומק הוייתנו. בכעס גדול, אבל מתוך ומישוב, אנחנו צריכים לשנא את הכעס הרתחני, המערבב את הדעת, ופוסל את כל היתרונות הגדולים של האדם, היחידי והציבורי. כשרואים אנו איזו כחה או מפלגה מדברת תמיד את דבריה בכעס, הרי לנו סימן, שאין לה דעת, שאין לה תוכן במה למלא את הריקניות שבה, והיא כועסת על עצמה באמת, אלא שהאיגואיזם בא ומכריח אותה להטיל את הארס של כעסה על אחרים. החכמים העליונים, שבאו עד מרום הצדק והחסד, מלאי רצון הם תמיד, וחסד ואמת מעטר אותם כל היום.</p>	<p>שמונה קבצים ג קלד</p> <p>את הכעס צריכים אנחנו לשנא בכל עומק הוייתנו. בכעס גדול, אבל מתוך ומישוב, אנחנו צריכים לשנא את הכעס הרתחני, המערבב את הדעת, ופוסל את כל היתרונות הגדולים של האדם, היחידי והציבורי. כשרואים אנו איזו כחה או מפלגה מדברת תמיד את דבריה בכעס, הרי לנו סימן, שאין לה דעת, שאין לה תוכן במה למלא את הריקניות שבה, והיא כועסת על עצמה באמת, אלא שהאיגואיזם בא ומכריח אותה להטיל את הארס של כעסה על אחרים. החכמים העליונים, שבאו עד מרום הצדק והחסד, מלאי רצון הם תמיד, וחסד ואמת מעטר אותם כל היום.</p>
855	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש טז (אורה"ק ג עמ' רמד) לוק הקנאה</p> <p>צריך לזקק את מדת הקנאה, כשהיא באה אל גבול הקודש, שתהיה קנאת ד' נקיה. ואם אי אפשר על פי רוב בלא צחצוחים של חולשת בשר ורוח, מכל מקום צריכה הבקורת העצמית לברר את בסיסה העקרי, שלא יהיה קנאת איש מרעהו, המביאה רקב עצמות, כי אם קנאת ד', הנותנת לבעליה ברית שלום.</p>	<p>שמונה קבצים ח לט</p> <p>צריך לזקק את מדת הקנאה כשהיא באה אל גבול הקודש, שתהיה קנאת ד' נקיה. ואם אי אפשר על פי רוב בלא צחצוחים של חולשת בשר ורוח, מכל מקום צריכה הבקורת העצמית לברר את בסיסה העקרי, שלא יהיה קנאת איש מרעהו, המביאה רקב עצמות, כי אם קנאת ד', הנותנת לבעליה ברית שלום.</p>
856	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש יז (אורה"ק ג עמ' רמה) לדות והירות מכאן המכירות</p> <p>לפעמים מתוך גדלות רוחנית מתחזקות גם כן המדות הרעות, ומתבלט הדבר בלעגה וביזוי לחברים, כשיש איזה טינא בלב ביחוד עליהם. אף על פי שלכאורה התביעה הלבית דורשת הרחבה זו, ולפעמים יש מקום לצדד גם כן שאין בביזוי ההוא משום לשון הרע והתכבדות בקלון חבירו, שאין הכונה להרע כי אם להרחיב את אופיו הפנימי, שהוא בעיקרו קודש, בכל זאת הזהירות מזה היא יפה, והרי זה בכלל אל תאמר אשלמה רע, קוה לד' וישע לך. כשמודמן לצדיק נפילה מוסרית, אל יחת, ויעלה למקומו העליון</p>	<p>שמונה קבצים ג רנג, קלב</p> <p>לפעמים מתוך גדלות רוחנית מתחזקות גם כן המדות הרעות, ומתבלט הדבר בלעגה וביזוי לחברים, כשיש איזה טינא בלב ביחוד עליהם. אף על פי שלכאורה התביעה הלבית דורשת הרחבה זו, ולפעמים יש מקום לצדד גם כן שאין בביזוי ההוא משום לשון הרע והתכבדות בקלון חבירו, שאין הכונה להרע כי אם להרחיב את אופיו הפנימי, שהוא בעיקרו קודש, בכל זאת הזהירות מזה היא יפה, והרי זה בכלל אל תאמר אשלמה רע, קוה לד' וישע לך. כשמודמן לצדיק נפילה מוסרית, אל יחת, ויעלה למקומו העליון</p>

	<p>במחשבת קדושתו. ביחוד אל יבהל מפני חטאת האדם בנוגע בין אדם לחברו, בעיני כבוד, והתכבדות בקלון חברו, שלפעמים יש בהם קורטוב של טוב, מפני גדולת הנשמה, אלא שצריכים לזקקה בתשובה מאהבה, ולשוב תמיד לגבורה של ענוה, של אהבת רעים, וזהירות בכבוד הבריות.</p>	<p>במחשבת קדושתו. ביחוד אל יבהל מפני חטאת האדם בנוגע בין אדם לחברו, בעיני כבוד, והתכבדות בקלון חברו, שלפעמים יש בהם קורטוב של טוב, מפני גדולת הנשמה, אלא שצריכים לזקקה בתשובה מאהבה, ולשוב תמיד לגבורה של ענוה, של אהבת רעים, וזהירות בכבוד הבריות.</p>
857	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש יח (אורה"ק ג עמ' רמו) מדת ההשתלות מדרגת ההשתוות במדות היא עולה עד אותה המדרגה, עד שאפילו לצורך רוחני לא יהיה צריך לא שבח ולא גנות, כי לא יבנס בלבו שום רעיון של גאווה עד שיצטרך לקבל טובה ממה שמגנים אותו, ולא ישפל בשפלות של עצבות, ושל מיעוט זריזות, בהארה ובשכל, בחריצות ובחריפות, בעומק הדעת ובבהירות החידוש, עד שיהיה צריך לפעמים הגדלה מסביבתו כדי לבוא למדרגתו הרוחנית העליונה. וכל זמן שיסוד השבח של בני אדם נדרש לו, אפילו לטובה רוחנית, עדיין לא בא למדת ההשתוות. אמנם רכוש גדול וכן נעלה ונפלא צריך אדם לרכוש לו עד שיגיע למדה עליונה זו, שלא יהיה דרוש לו לא שבח ולא גנות. ואם יעלה למדה זו, אז יהיה באמת מעדת ישרים, שהם המקבלים את כל עניניהם בתכלית השיווי, ויקיים חסד ומשפט אשירה לך ד' אומרה, אם חסד אשירה ואם משפט אשירה. ודוקא כשבאים למדה זו, תוכן הכבוד הרוחני, כבוד האמת, חי הוא בנשמה, כי אין דבר שבמינו שיהיה מחריב בו, שהוא הסיג של כבוד המדומה, וקל וחומר של צורך הבזו כדי להשפיל דעתו. ועל ישרי לב כאלה, הקשורים בקשר החכמה העליונה, המשקיפה על כל העולם כולו באור האמת הברור, נאמר כבוד חכמים ינחלו, כחס מתגבר, ודומיתם נפלאה, ראשי תבות כחי, וסופי תבות דמו, דומיה תהלה, גבורי כח עושי דברו.</p>	<p>שמונה קבצים ו יז מדרגת ההשתוות במדות היא עולה עד אותה המדרגה, עד שאפילו לצורך רוחני לא יהיה צריך לא שבח ולא גנות, כי לא יבנס בלבו שום רעיון של גאווה, עד שיצטרך לקבל טובה ממה שמגנים אותו, ולא ישפל בשפלות של עצבות ושל מיעוט זריזות בהארה ובשכל, בחריצות ובחריפות, בעומק הדעת ובבהירות החידוש, עד שיהיה צריך לפעמים הגדלה מסביבתו כדי לבא למדרגתו הרוחנית העליונה. וכל זמן שיסוד השבח של בני אדם נדרש לו, אפילו לטובה רוחנית, עדיין לא בא למדת ההשתוות. אמנם רכוש גדול וכן נעלה ונפלא צריך אדם לרכוש לו, עד שיגיע למדה עליונה זו, שלא יהיה דרוש לו לא שבח ולא גנות. ואם יעלה למדה זו, אז יהיה באמת מעדת ישרים, שהם המקבלים את כל עניניהם בתכלית השיווי, ויקיים חסד ומשפט אשירה לך ד' אומרה, אם חסד אשירה ואם משפט אשירה. ודוקא כשבאים למדה זו, תוכן הכבוד הרוחני, כבוד האמת, חי הוא בנשמה, כי אין דבר שבמינו שיהיה מחריב בו, שהוא הסיג של כבוד המדומה, וקל וחומר של צורך הבזו כדי להשפיל דעתו. ועל ישרי לב כאלה, הקשורים בקשר החכמה העליונה, המשקיפה על כל העולם כולו באור האמת הברור, נאמר כבוד חכמים ינחלו, כחס מתגבר, ודומיתם נפלאה, ראשי תבות כחי, וסופי תבות דמו, דומיה תהלה, גבורי כח עושי דברו.</p>
858	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש יט (אורה"ק ג עמ' רמו) יאה יתרה וצלות רואים אנו איך קליפת נוגה, ששרויה ביסודה בנפש הבהמית, אורבת היא על הנטיות הנפשיות להמשיך אותן אליה, להשפיל את רוח האדם, לטשטש את אורו, למעט שלטון הקודש בעולם, ועל ידי תוספת עבודה ויראה יתרה חושבת היא להחליש את כח הרצון, שליטת החוג שבקדושה הפנימית. ואז בכל עת התעוררות הכחות הבהמיים על ידי פעולות גופניות, באה היא ומהממת את הרצון החלוש, המדוכא על ידי הפגיעה של צדקות הרבה יותר מן המדה, ועל ידי העצבות המדלדלת, המצורפה לזה, ובוה עושקת היא נשמות וכחות, וכחתף תארוך, ובוגדים באדם תוסיף. אמנם ד' לא יעזוב את חסידיו, ושבע יפול צדיק וקם. וכארי ולביא יתחזק איש אשר נוכח ד' דרכו, וישם פניו אל תורה, אל היושר והצדק, אל התפלה הרעננה, המלאה שמחות ועז, ועת לדרוש את ד', דרשו ד' ועזו בקשו פניו תמיד. מיראה יתירה הרצון נחלש, והמדות הרעות הנפש, וכשמזדמן להם שעת הכושר עולות ממחבואן, ומעותות את דרך האדם. היראה היתרה היא אפשירת רק בלא צירוף של אור הדעת, שכיון שהדעת מאירה אז באים לידי העלאת המדות, וממילא אין להן מה להיות משתקעות בעומק, והולכת הדרכת התקון ומשתבחת, בלא קלקולים תכופים, ואומץ הלב דקדושה הולך ומתפתח בכל ארחות החיים.</p>	<p>שמונה קבצים ו ל קסט רואה אני איך קליפת נוגה ששרויה ביסודה בנפש הבהמית, אורבת היא על הנטיות הנפשיות להמשיך אותן אליה, להשפיל את רוח האדם, לטשטש את אורו, למעט שלטון הקודש בעולם. ועל ידי תוספת עבודה ויראה יתרה, חושבת היא להחליש את כח הרצון, שליטת החוג שבקדושה הפנימית. ואז בכל עת התעוררות הכחות הבהמיים על ידי פעולות גופניות, באה היא ומהממת את הרצון החלוש, המדוכא על ידי הפגיעה של צדקות הרבה יותר מן המדה, ועל ידי העצבות המדלדלת, המצורפה לזה, ובוה עושקת היא נשמות וכחות, וכחתף תארוך, ובוגדים באדם תוסיף. אמנם ד' לא יעזוב את חסידיו, ושבע יפול צדיק וקם. וכארי ולביא יתחזק איש אשר נוכח ד' דרכו, וישם פניו אל תורה, אל היושר והצדק, אל התפלה הרעננה, המלאה שמחות ועז, ועת לדרוש את ד', דרשו ד' ועזו בקשו פניו תמיד. מיראה יתירה הרצון נחלש, והמדות הרעות הנפש, וכשמזדמן להם שעת הכושר עולות ממחבואן, ומעותות את דרך האדם. היראה היתרה היא אפשירת רק בלא צירוף של אור הדעת, שכיון שהדעת מאירה, אז באים לידי העלאת המדות, וממילא אין להן מה להיות משתקעות בעומק, והולכת הדרכת התקון ומשתבחת, בלא קלקולים תכופים, ואומץ הלב דקדושה הולך ומתפתח בכל ארחות החיים.</p>
859	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כ (אורה"ק ג עמ' רמח) מזה פניאית כיון שמחשבה קטנה תופסת מקום בנפש בדבר הענינים האלהיים וכל תכני הקודש, הרי היא מפשטת את ארס הקטנות שלה על כל המון המעשים הלימודים והדיבורים, שהם הולכים ונעשים על פי השפעתה. והסיגים הרוחניים, הצללים, מחשבות השקר והחולשה, החנופה והתאוה מתאחזים בכל דברי קדושה, ומבצרים להם מקום בתורה שלא לשמה ובמצות לשם חנופת שוא. והאדם הקדוש, שחושו הטהור לא יוכל לסבול תהפוכות כאלה, מוצא בקרבו עיפות נוראה בעת שיגש לעבודתו בלתי מטהרה. ואף שלפעמים מוכרח הדבר שלא להמתין עד ההשלמה של רוממות הרוח, מפני הדאגה של הדלדול הגמור שהלימוד והמעשה בצורתו החיצונית יסבול מזה באופן נורא, מכל מקום תמיד יש מקום לחשבון זה, ולבושה פנימית, הלוכשת את האדם בידעתו, שרוח הקודש העליון איננו שורה בו עדיין, ולא הוא הוא הרוחפו לעבוד ולפעול, ללמוד ולקיים. ומתוך התשווקה אל קדושת אמת יזכה לברר את נטיותיו, עד שתמיד יצעד ממדרגה למדרגה בדרגת טהרת הרוח, ותמיד יזכה שיותר ויותר יתעורר אצלו הצד הטהור העליון, שיקח את החלק היסודי והעקרי בנטיותיו לפעול, ללמוד וללמד, לשמור ולעשות כל דברי תלמוד ומצות ד' באהבה, והאהבה תהיה צרופה/עליונה,</p>	<p>שמונה קבצים א שסט כיון שמחשבה קטנה תופסת מקום בנפש בדבר הענינים האלהיים וכל תכני הקודש, הרי היא מפשטת את ארס הקטנות שלה על כל המון המעשים, הלימודים והדיבורים, שהם הולכים ונעשים על פי השפעתה. והסיגים הרוחניים, הצללים, מחשבות השקר והחולשה, החנופה והתאוה, מתאחזים בכל דברי קדושה, ומבצרים להם מקום בתורה שלא לשמה ובמצות לשם חנופת שוא. והאדם הקדוש, שחושו הטהור לא יוכל לסבול תהפוכות כאלה, מוצא בקרבו עיפות נוראה בעת שיגש לעבודתו בלתי מטהרה. ואף שלפעמים מוכרח הדבר שלא להמתין עד ההשלמה של רוממות הרוח, מפני הדאגה של הדלדול הגמור שהלימוד והמעשה בצורתו החיצונית יסבול מזה באופן נורא, מכל מקום תמיד יש מקום לחשבון זה, ולבושה פנימית הלוכשת את האדם בידעתו שרוח הקודש העליון איננו שורה בו עדיין, ולא הוא הוא הרוחפו לעבוד ולפעול, ללמוד ולקיים. ומתוך התשווקה אל קדושת אמת, יזכה לברר את נטיותיו, עד שתמיד יצעד ממדרגה למדרגה בדרגת טהרת הרוח, ותמיד יזכה שיותר ויותר יתעורר אצלו הצד הטהור העליון, שיקח את החלק היסודי והעקרי בנטיותיו, לפעול, ללמוד וללמד, לשמור ולעשות כל דברי תלמוד ומצות ד' באהבה, והאהבה תהיה צרופה, עליונה,</p>

	חזקה, קדושה ומאירה.	חזקה, קדושה ומאירה.
860	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כא (אורה"ק ג עמ' רמט)</p> <p>הכרת השפלות הפנימית</p> <p>הצדיק האמיתי דעתו שפלה עליו לאין שעור, מפני שהוא מכיר את גודל הכיעור של הרע המובלע בו, בין מצד הרע הכללי של העולם כל זמן שלא נתברר כולו, בין מצד העצם של המהות של הצד הרע שבנפשו עצמו, בין מצד חלישות הרצון וסתימת אור היושר והצדק, שאינו מאיר בחלקים רבים מכחותיו. ומכל מקום אינו מראה את שפלותו בגלוי, ולפעמים גם לבא לפומא לא גלי, משני טעמים, אחד שלא ישפל ויחלש הצד הטוב שבנפש, ושלא ילקה אגב הוצא כרבה, והשני שלא יתגאה בהשפלות עצמה, ושלא תעורר הענוה הגלויה קנאה יתרה. ומכל מקום מפני שבוחן לבבות יודע עד כמה השפלות הפנימית מגעת, זוכה הוא לכל המעלות של הענוה, אף על פי שמצד המניעות האמורות לא הוציא את סגולת הנפש הזאת מן הכח אל הפועל בכל צביונה ותפארתה, והוא בכלל חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה.</p>	<p>שמונה קבצים א תרפט</p> <p>הצדיק האמיתי דעתו שפלה עליו לאין שעור, מפני שהוא מכיר את גודל הכיעור של הרע המובלע בו, בין מצד הרע הכללי של העולם כל זמן שלא נתברר כולו, בין מצד אצט העצם של המהות של הצד הרע שבנפשו עצמו, בין מצד חלישות הרצון, וסתימת אור היושר והצדק, שאינו מאיר בחלקים רבים מכחותיו. ומכל מקום אינו מראה את שפלותו בגלוי, ולפעמים גם ליבא לפומא לא גלי, משני טעמים, אחד שלא ישפל ויחלש הצד הטוב שבנפש, ושלא ילקה אגב הוצא מִכְרַבָּא, והשני שלא יתגאה בהשפלות עצמה, ושלא תעורר הענוה הגלויה קנאה יתרה. ומכל מקום, מפני שבוחן לבבות פ"ה יודע עד כמה השפלות הפנימית מגעת, זוכה הוא לכל המעלות של הענוה, אף על פי שמצד המניעות האמורות לא הוציא את סגולת הנפש הזאת מן הכח אל הפועל בכל צביונה ותפארתה, והוא בכלל חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה.</p>
861	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כב (אורה"ק ג עמ' רמט)</p> <p>יסורים מצרכים</p> <p>כשמרגישים את היסורים של מצרי שאול, שעל ידי המעשים הרעים והמדות הרעות, וחסרון התורה, הבא מביטול תורה, וצער מניעת הדבקות האלהית, כל אלה הם אש מצרף לטהר את הנשמה, ומהם יצפה אדם לישועה.</p>	<p>שמונה קבצים א תיד</p> <p>כשמרגישים את היסורים של מצרי שאול שעל ידי המעשים הרעים והמדות הרעות, וחסרון התורה הבא מביטול תורה, וצער מניעת הדבקות האלהית, כל אלה הם אש מצרף לטהר את הנשמה, ומהם יצפה אדם לישועה.</p>
862	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כג (אורה"ק ג עמ' רנ)</p> <p>דכאון וצנוה</p> <p>כשאדם מרגיש בעצמו ריקניות גמורה, ורואה שאיננו כלום, ונפשו משתוחחת בקרבו מרוב דכאוה נמראה אפסותה, ידע כי ישועת ד' קרובה להאיר לו, ומדה טובה מרובה ממדת פורענות, ואם לפני שבר גאון, לפני גדולה ואורה דכאות רוח וענוה פנימית. ומיד יתפוס בכל האמצעים לבסס מדת ענוה זו בכל מקורות הרוח שבידו, וירומם אף ינשא בטהרת נשמתו, בהדבק במקור השלום, באור מלך גאות לבש, אל חי העולמים.</p>	<p>שמונה קבצים ו קסד</p> <p>כשאדם מרגיש בעצמו ריקניות גמורה, ורואה שאיננו כלום, ונפשו משתוחחת בקרבו מרוב דכאוה נמראה אפסותה, ידע כי ישועת ד' קרובה להאיר לו. ומדה טובה מרובה ממדת פורענות, ואם לפני שבר גאון, לפני גדולה ואורה דכאות רוח וענוה פנימית. ומיד יתפוס בכל האמצעים לבסס מדת ענוה זו בכל מקורות הרוח שבידו, וירומם אף ינשא בטהרת נשמתו, בהדבקה במקור השלום, באור מלך גאות לבש, אל חי העולמים.</p>
863	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כד (אורה"ק ג עמ' רנ)</p> <p>שכחה ונחמה</p> <p>יש שטוב לשכח את העונות, ועל ידי מה שעושים כן לשם שמים כדי להתאמץ בעבודה בשמחה, ובהרחבת הדעת בתורה וחכמה, לשפר את העולם ולהוסיף אור ושמחת ד' במעשיו, ממילא מדה נכגד מדה, נעשים הם אצל הקב"ה גם כן כביכול בגדר שכחה, גם אלה תשכחנה זה מעשה העגל. וכח הזכרון נכפל בהטוב והקודש, וכל המצות וכל הטובות והמחשבות הטהורות מתנוצצים בזכרון כפול, זכרון טוב לפניך.</p>	<p>שמונה קבצים ו רנח</p> <p>יש שטוב לשכח את העונות, ועל ידי מה שעושים כן לשם שמים, כדי להתאמץ בעבודה בשמחה ובהרחבת הדעת, בתורה וחכמה, לשפר את העולם ולהוסיף אור ושמחת ד' במעשיו, ממילא מדה נכגד מדה נעשים הם אצל הקב"ה גם כן כביכול בגדר שכחה, גם אלה תשכחנה, זה מעשה העגל. וכח הזכרון נכפל בהטוב והקודש, וכל המצות, וכל הטובות והמחשבות הטהורות, מתנוצצים בזכרון כפול, זכרון טוב לפניך.</p>
864	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כה (אורה"ק ג עמ' רנא)</p> <p>כצור ויפי</p> <p>לפעמים מתגלה הנפש בכל מערומי כיעורה לאדם, והוא מתבהל מהמראה. רק בזה מרגיע הוא את רוחו, כי לפי גודל הכח של צד הכיעור של הנפש וטומאתה, כה יגדל צד היפה שבה וטהרתה, כי את זה לעומת זה עשה האלהים. ואחרי אשר יתגבר ויתרומם על חזיון הבלהות של צד הכיעור, וזרח לעיניו הצד הטהור, צד היופי שבנפש, ועיניו יראו וינהרו, ויתנחם על כל חזון הפלצות אשר בעתהו. ויספו עונים בד' שמחה, ואביוני אדם בקדוש ישראל יגילו.</p>	<p>שמונה קבצים ו קסה</p> <p>לפעמים מתגלה הנפש בכל מערומי כיעורה לאדם, והוא מתבהל מהמראה. רק בזה מרגיע הוא את רוחו, כי לפי גודל הכח של צד הכיעור של הנפש וטומאתה, כה יגדל צד היפה שבה וטהרתה, כי את זה לעומת זה עשה האלהים. ואחרי אשר יתגבר ויתרומם על חזיון הבלהות של צד הכיעור, וזרח לעיניו הצד הטהור, צד היופי שבנפש, ועיניו יראו וינהרו, ויתנחם על כל חזון הפלצות אשר בעתהו. ויספו עונים בד' שמחה, ואביוני אדם בקדוש ישראל יגילו.</p>
865	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כו (אורה"ק ג עמ' רנא)</p> <p>הרס ונפין</p> <p>כשמרגיש האדם שנהרס הרבה ברוחניות, ידע שהגיע לו התור לבנות בנין חדש, יותר נעלה ונשגב, ויותר קיים ומפואר, ממה שהיה בראשונה, ויתחזק ויתאמץ בתיקון מעשיו ודרכיו, בסדר הגון, באומץ לבב, בחפץ טהור, בלב מלא עז ושמחה פנימית, כי טוב וישר ד', על כן יורה חטאים בדרך, ידרך עונים במשפט וילמד עונים דרכו.</p>	<p>שמונה קבצים ו ס</p> <p>כשמרגיש האדם שנהרס הרבה ברוחניות, ידע שהגיע לו התור לבנות בנין חדש, יותר נעלה ונשגב, ויותר קיים ומפואר, ממה שהיה בראשונה, ויתחזק ויתאמץ בתיקון מעשיו ודרכיו, בסדר הגון, באומץ לבב, בחפץ טהור, בלב מלא עז ושמחה פנימית, כי טוב וישר ד', על כן יורה חטאים בדרך, ידרך עונים במשפט, וילמד עונים דרכו.</p>
866	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כז (אורה"ק ג עמ' רנב)</p> <p>נפילה והתרחמות</p> <p>כשמרגיש אדם שהוא עלוב, ריקני, אין לו איל רוחני, ונופל הוא</p>	<p>שמונה קבצים ג צז</p> <p>כשמרגיש אדם שהוא עלוב, ריקני, אין לו איל רוחני, ונופל הוא</p>

	<p>ומתמוטט, ידע שאור גדול מוכן לפניו, וכל הגרעונות, הביטולים, בין המעשיים, בין הרוחניים, בין החיוביים בין השליליים של כל ימי חייו הם מתיצבים לפניו, וכל עונותיו מעידים עליו, והרי הוא תוהו, מתחרט מתוך מכאובים רבים, והוא מתרומם ושב, יוצא מעומק התהום אל גבעת הרום, מטומאה לטהרה, מאפלה לאור גדול. ובדרך יציאתו ועלייתו הרי הוא עובר מדורי חושך, שמשעממים אותו כל כך, אבל הוא יודע כי רחום וחנון ד', וכי גם כי ילך בגיא צלמות לא יירא רע, כי ד' עמו. ומתוך נבכי תהומות אל ד' יזעק וקולו ישמע, ולאור דעת יקרא ויאיר לו, וחכמה וחסד יתמכוהו ויעטרוהו, ומהרה ישוב לבצרון, מלא חכמה שמחה וגבורה.</p>	<p>ומתמוטט, ידע שאור גדול מוכן לפניו, וכל הגרעונות, הביטולים, 202 בין המעשיים בין הרוחניים, בין החיוביים בין השליליים, של כל ימי חייו, הם מתיצבים לפניו, וכל עונותיו מעידים עליו, והרי הוא תוהו, מתחרט מתוך מכאובים רבים, והוא מתרומם ושב, יוצא מעומק התהום אל גבעת הרום, מטומאה לטהרה, מאפלה לאור גדול. ובדרך יציאתו ועלייתו הרי הוא עובר מדורי חושך, שמשעממים אותו כל כך, אבל הוא יודע כי רחום וחנון ד', וכי גם כי ילך בגיא צלמות לא יירא רע, כי ד' עמו. ומתוך נבכי תהומות אל ד' יזעק, וקולו ישמע, ולאור דעת יקרא ויאיר לו, וחכמה וחסד יתמכוהו ויעטרוהו, ומהרה ישוב לבצרון, מלא חכמה, שמחה וגבורה.</p>
867	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כח (אורה"ק ג עמ' רנב) נפילה וצליה בעת אשר ירגיש האדם נפילה, מפני חולשת רוח והמעדה מוסרית, ישים אל לבו שממעמקי התהומים הוא צריך לדלות מרגליות יקרות, וישבו ויעלה, ויחדש כחו בגבורה ושלחה, לאור עולם, עוד ביתר שאת מימי קדם. וכן הוא הדין בדור שלם, ובתקופה עולמית.</p>	<p>שמונה קבצים ח קד בעת אשר ירגיש האדם נפילה מפני חולשת רוח והמעדה מוסרית, ישים אל לבו שממעמקי התהומים הוא צריך לדלות מרגליות יקרות, וישבו ויעלה, ויחדש כחו בגבורה ושלחה לאור עולם, עוד ביתר שאת מימי קדם. וכן הוא הדין בדור שלם, ובתקופה עולמית.</p>
868	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש כט (אורה"ק ג עמ' רנג) יציאות וציקות מי שיש לו חוש עמוק ביראת שמים, ותמיד משתוקק הוא בפנימיות לבבו להוציא מן הכח אל הפועל את החוש הקדוש הזה, ונפשו בקרבו שוקקת להיות מקושר בדבקות אלהית, לפי הרגשתו והשגתו, והוא רוצה לעלות בתשוקה רוחנית זו תמיד מעלה מעלה, אף על פי שיש לו כמה וכמה מניעות, וכמה מכשולים מעשיים, וכמה וידידות, תדיר בכל יום ובכל עת ובכל שעה, מכל מקום לא יאבד ממנו את התוכן של לידע אינש בנפשו אי צדיק גמור הוא אם לאו. ויש במדה זו של צדיק גמור גם כן כמה וכמה נקודות, ויכול להיות שאף על פי שבכללותו סבוהו דכיות ומצולות ים, מכל מקום בעמקי נפשו מונחת עוצם המהותיות של הצדקות הגמורה, והיא היא נקודת האורה החיה האלהית, שעל ידה הרי הוא קשור אמיץ בקשר אחי עולם, ורק היא היא תכונן את עצם מדרגתו במלא מובנה, רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו ד'.</p>	<p>שמונה קבצים ה רנא מי שיש לו חוש עמוק ביראת שמים, ותמיד משתוקק הוא בפנימיות לבבו להוציא מן הכח אל הפועל את החוש הקדוש הזה, ונפשו בקרבו שוקקת להיות מקושר בדבקות אלהית לפי הרגשתו והשגתו, והוא רוצה לעלות בתשוקה רוחנית זו תמיד מעלה מעלה, אף על פי שיש לו כמה וכמה מניעות, וכמה מכשולים מעשיים, וכמה וידידות, תדיר בכל יום ובכל עת ובכל שעה, מכל מקום לא יאבד ממנו את התוכן של לידע אינש בנפשו אי צדיק גמור הוא אם לאו. ויש במדה זו של צדיק גמור גם כן כמה וכמה נקודות, ויכול להיות שאף על פי שבכללותו סבוהו דכיות ומצולות ים, מכל מקום בעמקי נפשו מונחת עוצם המהותיות של הצדקות הגמורה, והיא היא נקודת האורה החיה האלהית, שעל ידה הרי הוא קשור אמיץ בקשר אחי עולם, ורק היא היא תכונן את עצם מדרגתו במלא מובנה, רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו ד'.</p>
869	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש ל (אורה"ק ג עמ' רנג-רנד) אריכות וזקוק כל מה שהחוש המוסרי מתחדד, האדם רואה את מערומיו, ומרירות נפשו על ערכו המוסרי הבלתי מפותח מתגברת בקרבו, עד שלפעמים מר לו מאד. בכל זאת משכיל כל ישר לב לקבל באהבה תכונה זו, המזקקת את האדם, ומביאתו למדות יקרות ותכונות זכות, ועל זה נאמר, אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על ד' אלהיו, דניחא להו לצדיקיא דמתברן גרמייהו בגין יקרא דקוב"ה.</p>	<p>שמונה קבצים ה ו כל מה שהחוש המוסרי מתחדד, האדם רואה את מערומיו, ומרירות נפשו על ערכו המוסרי הבלתי מפותח מתגברת בקרבו, עד שלפעמים מר לו מאד. בכל זאת משכיל כל ישר לב לקבל באהבה תכונה זו, המזקקת את האדם, ומביאתו למדות יקרות ותכונות זכות, ועל זה נאמר, אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על ד' אלהיו, דניחא להו לצדיקיא דמתברן גרמייהו בגין יקרא דקוב"ה.</p>
870	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לא (אורה"ק ג עמ' רנד) אריכות ונחמיות ההכרה הסוביקטיבית גם היא יקרה מאד, וחלילה לזלזל בערכה, וביחש להתוכן הדתי שלה, כלול הכל בכלל אל תהי רשע בפני עצמך. כאשר נודמן הדבר, ומצד התוכן הסוביקטיבי מתמלא האדם מרורות על עצמו, על ערכי מוסרו, ועל השקפותיו, והוא מתקצף על הלחץ שמחשבותיו לוחצות אותו, ידע אז ויכיר, כי לא באו אלה הסערות בכדי לעקור את זה התוכן שהוא כל כך קרוב אליו, שהוא הגשר המעביר אותו מעולמו המצומצם לעולם הרחב והמלא אור וחירות של קדושה, אלא יחזיק במעוון, ויתמם עם אלהיו, ובארחות החיים הפנימיים יחזיק ויוסיף אומץ, בהסכמות של תשובה קרובה יתחזק להיטיב את היחושים. ואור יותר רענן ויותר מקיף יגלה לפניו, מהעולם המלא חוקים ומשפטים ישרים ותורות אמת, מזיו התורה יקבל מאורו, ומתוכן החכמה העליונה יחצוב לו מחצב של השקפות ונחומים, ועם זה יבחר ויקרב אליו את אותו המוסד הרוחני הפנימי הפועל את פעולתו ברגשותיו הקרובים, וכאור בקר יזרח שמש לפניו, ובוקר חדש, נחומים ותקוות חדשות ממקור הישועה לפניו יצמחו, ובושת עלומיו ישכח, וחרפת אלמנותיו לא יזכר עוד, כי לא אלמן ישראל ויהודה מאלהיו.</p>	<p>שמונה קבצים ה ריב ההכרה הסוביקטיבית גם היא יקרה מאד, וחלילה לזלזל בערכה, וביחש להתוכן הדתי שלה, כלול הכל בכלל אל תהי רשע בפני עצמך. כאשר נודמן הדבר, ומצד התוכן הסוביקטיבי מתמלא האדם מרורות על עצמו, על ערכי מוסרו ועל השקפותיו, והוא מתקצף על הלחץ שמחשבותיו לוחצות אותו, ידע אז ויכיר, כי לא באו אלה הסערות בכדי לעקור את זה התוכן שהוא כל כך קרוב אליו, שהוא הגשר המעביר אותו מעולמו המצומצם לעולם הרחב והמלא אור וחירות של קדושה, אלא יחזיק במעוון, ויתמם עם אלהיו, ובארחות החיים הפנימיים יחזיק ויוסיף אומץ, בהסכמות של תשובה קרובה יתחזק להיטיב את היחושים. ואור יותר רענן ויותר מקיף יגלה לפניו, מהעולם המלא חוקים ומשפטים ישרים ותורות אמת, מזיו התורה יקבל מאורו, ומתוכן החכמה העליונה יחצוב לו מחצב של השקפות ונחומים, ועם זה יבחר ויקרב אליו את אותו המוסד הרוחני הפנימי הפועל את פעולתו ברגשותיו הקרובים. וכאור בקר יזרח שמש לפניו, ובוקר חדש, נחומים ותקוות חדשות ממקור הישועה לפניו יצמחו, ובושת עלומיו ישכח, וחרפת אלמנותיו לא יזכר עוד, כי לא אלמן ישראל ויהודה מאלהיו.</p>
871	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לב (אורה"ק ג עמ' רנה-רנו) מדיקת הנפש לאור התורה מרגישים את הטבעיות העליונה של אור הקודש, הזורח בחיים האישיים של האדם, בחוש הקודש של האמונה בעומק טמיירותה.</p>	<p>שמונה קבצים ז פה מרגישים את הטבעיות העליונה של אור הקודש, הזורח בחיים האישיים של האדם, בחוש הקודש של האמונה בעומק טמיירותה.</p>

<p>לאורה נבדקת היא הנפש, וכל חטא ופגם יורגש על ידה, ודחיקת הלב אל התשובה ממעמקי אהבה, וצער נסתר מהול בשמחה, וגעגוע עדין הומה כנחל, ומנגן מאליו המון ניגונים חרישיים של תוגה ושל חדרה, של רוממות ודכאות, הולך ומתגבר. ולפעמים בא הרוח הגנוז וחונה על מרכזי המעשה, בודק הוא את העובדות בפועל בבקורתו החודרת, או לפעמים הנפש הלומה מרוב של דקדוק, והעצה המכוונת במהלכי החיים נעשית קשה ועלומה. אז אין עצה כי אם עצת ד', אור התורה בכל המון גילוייה, למודיה, הלכותיה, דקדוקיה וגדריה. אז היא הנר המאיר את המחשכים, על ידה הנשמה מתנחמת, לא תאמר חטא לכל אשר יאמר הדמיון חטא הוא, כי אם תגעור בשרן מזה ומזה, אל תרעה הרבה ואל תהי צדיק הרבה, מאזני צדק יבואו אז על ככר החיים. וכל שבוירי לב מתנחמים, והחיים הטהורים והקדושים, הולכים הם ומתאדרים, הולכים ומתקדשים, והעינים למרום מתנשאות, והעולם מאיר בזיו תפארה, חסד אל מנהיג את הנשמה, ובטחון של חסד, של טובה ושל ברכה, של צדקה ושל יצועת עולמים בא ומפפעם. והמון רב של רעיונות חדשים לבקרים, המעוררים לחדש כח רוחני, להגדיל תורה ולהאדיר חכמה, לאזן שיח ספונים, להעמיק הגיוני סגולה, בא ומתערם ערמות ערמות בסידור משוכלל מכל מעשה ומכל מפעל. ודרך החיים נעשית ישרה, וחבת עולמים לכל יציר נברא הולכת ומתרחבת, וכל העולם כולו מעולם עד עולם אומר שירה חדשה.</p>	<p>לאורה נבדקת היא הנפש, וכל חטא ופגם יורגש על ידה, ודחיקת הלב אל התשובה ממעמקי אהבה, וצער נסתר מהול בשמחה, וגעגוע עדין הומה כנחל, ומנגן מאליו המון ניגונים חרישיים של תוגה ושל חדרה, של רוממות ודכאות, הולך ומתגבר. ולפעמים בא הרוח הגנוז וחונה על מרכזי המעשה, בודק הוא את העובדות בפועל בבקורתו החודרת, או לפעמים הנפש הלומה מרוב שטף של דקדוק, והעצה המכוונת במהלכי החיים נעשית קשה ועלומה. אז אין עצה כי אם עצת ד', אור התורה, בכל המון גילוייה, למודיה, הלכותיה, דקדוקיה, וגדריה, אז היא הנר המאיר את המחשכים, על ידה הנשמה מתנחמת, לא תאמר חטא לכל אשר יאמר הדמיון חטא הוא, כי אם תגעור בשטן מזה ומזה, אל תרשע הרבה, ואל תהי צדיק הרבה, מאזני צדק יבואו אז על ככר החיים, וכל שבוירי לב מתנחמים. והחיים הטהורים והקדושים, העוזים והמאושרים, הולכים הם ומתאדרים, הולכים ומתקדשים, והעינים למרום מתנשאות, והעולם מאיר בזיו תפארה, חסד אל מנהיג את הנשמה, ובטחון של חסד, של טובה ושל ברכה, של חדרה ושל יצועת עולמים בא ומפפעם. והמון רב של רעיונות חדשים לבקרים, המעוררים לחדש כח רוחני, להגדיל תורה ולהאדיר חכמה, לאזן שיח ספונים, להעמיק הגיוני סגולה, בא ומתערם ערמות ערמות בסידור משוכלל מכל מעשה ומכל מפעל. ודרך החיים נעשית ישרה, וחבת עולמים לכל יציר נברא הולכת ומתרחבת, וכל העולם כולו מעולם עד עולם, אומר שירה חדשה.</p>
<p>שמונה קבצים ח קיש</p> <p>צריך לברר את היסוד של מניעת האפשרות להיות עסוק בעבודה תכופה, שהיא מזדמנת לבעלי רוח עדין, המשוטטים בשיא הגובה של מחשבות נאצלות. לפעמים באה מניעה זו מפני המהירות הגדולה שבהתנוצצות הנשמה, שרעיון רודף רעיון, ומחשק לחשק מתקלע אז האדם, ואינו יכול להתישב על מעמד קבוע, מפני הליכתו²⁰³ התדירה מחיל אל חיל. אבל מזדמן הדבר שחסרון טהרה ומעמק ענוה גורם את ההתנוצצות הזאת, אף על פי שיש בה גם כן צירוף של התעלות תדירית. וכשמצרף האדם את הביטוי העפילה הנשמתי, אז מנוחה שלמה מתחדשת בקרבו, ונעשה מוכשר לעבודת תמיד, עבודה בלתי מופרעה ומופסקה על ידי שום הטרידה, לא מצד המורד ולא מצד המעל.</p>	<p>872 דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לג (אורה"ק ג עמ' רנז) <i>התנוצצות ואצלות תמידי</i></p> <p>צריך לברר את היסוד של מניעת האפשרות להיות עסוק בעבודה תכופה, שהיא מזדמנת לבעלי רוח עדין, המשוטטים בשיא הגובה של מחשבות נאצלות. לפעמים באה מניעה זו מפני המהירות הגדולה שבהתנוצצות הנשמה, שרעיון רודף רעיון, ומחשק לחשק מתקלע אז האדם, ואינו יכול להתישב על מעמד קבוע מפני הליכתו התדירה מחיל אל חיל. אבל מזדמן הדבר, שחסרון טהרה ומעמק ענוה גורם את ההתנוצצות הזאת, אף על פי שיש בה גם כן צירוף של התעלות תדירית. וכשמצרף האדם את הביטוי המדתי עם העפילה הנשמתי, אז מנוחה שלמה מתחדשת בקרבו, ונעשה מוכשר לעבודת תמיד, עבודה בלתי מופרעה ומופסקה על ידי שום הטרידה, לא מצד המורד ולא מצד המעל.</p>
<p>שמונה קבצים א תשלא</p> <p>לפעמים אדם צריך להתישב בדעתו שלא להיות רדוף תמיד מחובת המעשה והתלמוד, אלא לתן לעצמו הנחה וריחוק, כדי שתתעלה נשמתו בעצמה, ותתרחב בטוילה הפנימי בלשד החיים האצורים בתוך כל המעשה והתלמוד, בתוך כל העבודה והתפלה. ואחרי שבייתה כזאת, שקדושת שבת יש בה, מתאמצת הנשמה לשוב ברב כח לעבודה רוחנית ומעשית, שכל פרטיה יהיו רעננים, יונקים ממקור החיים של הדעת המלאה, מוארה באור החיים.</p>	<p>873 דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לד (אורה"ק ג עמ' רנח) <i>מיתה של צמחה</i></p> <p>לפעמים אדם צריך להתישב בדעתו, שלא להיות רדוף תמיד מחובת המעשה והתלמוד, אלא לתן לעצמו הנחה וריחוק, כדי שתתעלה נשמתו בעצמה, ותתרחב בטוילה הפנימי, בלשד החיים האצורים בתוך כל המעשה והתלמוד, בתוך כל העבודה והתפלה. ואחרי שבייתה כזאת, שקדושת שבת יש בה, מתאמצת הנשמה לשוב ברב כח לעבודה רוחנית ומעשית, שכל פרטיה יהיו רעננים, יונקים ממקור החיים של הדעת המלאה, מוארה באור החיים.</p>
<p>שמונה קבצים ו טה</p> <p>על ידי מה שחפצים במדות חסידות גדולות, מתגבר היצר הרע הרבה, והאדם מתדלדל ברוחניותו, ועל כל פנים מוציא כח רב על מלחמת היצר הרע, שהיה יכול להשתמש בכח זה להתעלות יותר ויותר. על כן אין אדם צריך לחשוך לעלות במדות חסידות עליונות שלא בהדרגה, כי אם להשתוקק לעלות תמיד מעלה מעלה בדרך הדרגה. ומגמת פניו תהיה לעלות למדרגה היותר עליונה, חייב אדם מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב. ועל ידי קצת התגברות היצר הרע שיש על ידי התשוקה הכללית לעלות בהדרגה למדרגה גדולה, מתעוררת אצלו מדת הגבורה שבקדושה, ואור החיים מבהיק בקרבו.</p>	<p>874 דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לה (אורה"ק ג עמ' רנח) <i>צליה מהדרגה</i></p> <p>על ידי מה שחפצים במדות חסידות גדולות מתגבר היצר הרע הרבה, והאדם מתדלדל ברוחניותו, ועל כל פנים מוציא כח רב על מלחמת היצר הרע, שהיה יכול להשתמש בכח זה להתעלות יותר ויותר. על כן אין אדם צריך לחשוך לעלות במדות חסידות עליונות שלא בהדרגה, כי אם להשתוקק לעלות תמיד מעלה מעלה בדרך הדרגה, ומגמת פניו תהיה לעלות למדרגה היותר עליונה, חייב אדם לאמר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב. ועל ידי קצת התגברות היצר הרע שיש על ידי התשוקה הכללית, שחושק לעלות בהדרגה למדרגה גדולה, מתעוררת אצלו מדת הגבורה שבקדושה, ואור החיים מבהיק בקרבו.</p>
<p>שמונה קבצים ח צז</p> <p>החלישות והחזרה הן סימנים של מעמד הולך לתכונת הגדלות. אבל הגדלות עצמה היא מתעלה עליהן, והן מתהפכות מחלישות לגבורה ומחזרה לבטחה. ההליכה אל הגדלות אינה מניחה שום תכונה להיות קבועה, והשטפים הנפשיים הולכים כנחר הומה וזועף, ומתוך שהנשמה רוצה תמיד בקביעות של שלום, היא מוצאה בקרבה תמיד התגעשות בלתי רצויה, המתגלמת אצלה</p>	<p>875 דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לו (אורה"ק ג עמ' רנט) <i>חזרה והליכה</i></p> <p>החלישות והחזרה הן סימנים של מעמד הולך לתכונת הגדלות, אבל הגדלות עצמה היא מתעלה עליהן, והן מתהפכות מחלישות לגבורה ומחזרה לבטחה. ההליכה אל הגדלות אינה מניחה שום תכונה להיות קבועה, והשטפים הנפשיים הולכים כנחר הומה וזועף, ומתוך שהנשמה רוצה תמיד בקביעות של שלום, היא מוצאה בקרבה תמיד התגעשות בלתי רצויה, המתגלמת אצלה</p>

203. בכתב היד יש ספק אם לקרוא כאן כך או "הליכתן".

	<p>בתואר של חלישות וחרדה. אבל סוף כל סוף במעמיקה של חלישות וחרדה זו גם בעת שלטונן שריות שם הגבורה והבטחה.</p>	<p>בתואר של חלישות וחרדה. אבל סוף כל סוף, במעמיקה של חלישות וחרדה זו, גם בעת שלטונן, שריות שם הגבורה והבטחה.</p>
876	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לז' (אורה"ק ג עמ' דנט-רט) חרדת הפרטים והגדלות האדם הגדול, כשהוא מכניס את עצמו יותר מדאי במדת הפרטים, בין בלימודם בין בחרדתם, הרי הוא מתקטן, ומעלתו מתמעטת, וצריך לשוב בתשובה מאהבה, מתוך גדלות הנשמה, לקשר את תוכן חיי נשמתו בענינים גדולים ונשגבים. ומובן הוא שלא יזלזל חלילה בשום פרט, ויוסיף תמיד אומץ וקדושה מעשית גם כן. ההרגשה של הנשמה הגדולה עמוקה היא, ופחוש המוסרי שלה חד הוא ונוקב עד התהום, ואם לא תבוא הארה, המענגת ומשמחת מתוך הסתכלות כללית, להסיר את האיום של חרדת הפרטים, שאין להם קץ, מוכרח הוא להיות נמוג ביגון חרדתו, ומתבטל על ידו מתורה ומתפלה, וממושכלות עליונים, שהם יקרים מכל. היצר הרע איננו מתכתש בתוכיותו של אדם כי אם על ידי הפרטים של התורה והמוסר, והיצר הטוב מתחזק על ידי ההופעות הכלליות, הבאות אחר שהנשמה מטרת בביעור הסיגים שבתוכה.</p>	<p>שמונה קבצים א תיב, תטו האדם הגדול, כשהוא מכניס את עצמו יותר מדאי במדת הפרטים, בין בלימודם בין בחרדתם, הרי הוא מתקטן, ומעלתו מתמעטת, וצריך לשוב בתשובה מאהבה, מתוך גדלות הנשמה, לקשר את תוכן חיי נשמתו בענינים גדולים ונשגבים. ומובן הוא שלא יזלזל חלילה בשום פרט, ויוסיף תמיד אומץ וקדושה מעשית גם כן. ההרגשה של הנשמה הגדולה עמוקה היא, וחוש המוסרי שלה חד הוא ונוקב עד התהום, ואם לא תבוא הארה המענגת ומשמחת מתוך הסתכלות כללית, להסיר את האיום של חרדת הפרטים שאין להם קץ, מוכרח הוא להיות נמוג ביגון חרדתו, ומתבטל על ידו מתורה ומתפלה, וממושכלות עליונים, שהם יקרים מכל. היצר הרע איננו מתכתש בתוכיותו של אדם כי אם על ידי הפרטים של התורה והמוסר, והיצר הטוב מתחזק על ידי ההופעות הכלליות, הבאות אחר שהנשמה מטרת בביעור הסיגים שבתוכה.</p>
877	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לח' (אורה"ק ג עמ' רס) קטנות והמשכה והגדלה כל חטא ועון מטמא הוא את הקודש. קטנות הרצון שבא על ידי פגם המדות, והמתחזק על ידי חטאת האדם, הוא מחנך את נשמת הקודש, שלא תוכל לשאוף את אויר קדשה. האהבה נעשית חולנית ופועטה, עד שכל הענינים הנתלים בה מתאחזים רק בקטנותה. וכשמדברים על דבר היתרון המיוחד לאומה ברוחניותה ועליוניותה ענינה, מתקבלים הדברים מצד הרפיון הנפשי של חנופה, ולא מצד רוממות אמתתם. על כן זאת היא ראשית החובה, אומץ הרוח והתעלות המחשבה, עד כדי בירור הענינים, באופן שמה שהוא מרומם ישאר מרומם מצד עצמו, וההמשכה אל הגדולה תהיה בגדולת אמת.</p>	<p>שמונה קבצים א שסה כל חטא ועון מטמא הוא את הקודש. קטנות הרצון שבא על ידי פגם המדות, והמתחזק על ידי חטאת האדם, הוא מחנך את נשמת הקודש, שלא תוכל לשאוף את אויר קדשה. האהבה נעשית חולנית ופועטה, עד שכל הענינים הנתלים בה מתאחזים רק בקטנותה. וכשמדברים על דבר היתרון המיוחד לאומה ברוחניותה ועליוניותה ענינה, מתקבלים הדברים מצד הרפיון הנפשי של חנופה, ולא מצד רוממות אמתתם. על כן זאת היא ראשית החובה, אומץ הרוח והתעלות המחשבה, עד כדי בירור הענינים, באופן שמה שהוא מרומם ישאר מרומם מצד עצמו, וההמשכה אל הגדולה תהיה בגדולת אמת.</p>
878	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש לט' (אורה"ק ג עמ' רסא) מספר קטן במדות והמשכה כשמעיינים תמיד בתכונות הנפשיות לבד בלא עלייה להשכלה שכלית חפשית, עולמית רחבה, מתקטנת ההשגה, והמדות בעצמן מצטמצמות, והמושגים מתזערים בצורת מספר קטן. אמנם הרבה רכוש שואבים מקטנות כזאת, אבל תמיד צריכים להשתדל לעלות למרחב, למקום הגדול, והגיאות האלהית.</p>	<p>שמונה קבצים ו לח כשמעיינים תמיד בתכונות הנפשיות לבד, בלא עלייה להשכלה שכלית חפשית, עולמית רחבה, מתקטנת ההשגה, והמדות בעצמן מצטמצמות, והמושגים מתזערים בצורת מספר קטן. אמנם הרבה רכוש שואבים מקטנות כזאת, אבל תמיד צריכים להשתדל לעלות למרחב, למקום הגדול והגיאות האלהית.</p>
879	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש מ' (אורה"ק ג עמ' רסא) מצל' המוסר המדות הנשמה הגדולה, שהיא חובקת מרחבים ועונקת גבהי מרומים, שתכנם עולה הוא מעל למושג המוסר והמדות, כשהיא עוזבת את מרומיה ומתכווצת אך בתוכן המדותי, כחה כשל, והיא הולכת ומתטשטשת, עד אשר תתגבר בתשובה עליונה, ותשווקה מטל העליון של החכמה, שהמוסר יסתעף ממנה מאליו.</p>	<p>שמונה קבצים ח קמא הנשמה הגדולה, שהיא חובקת מרחבים ועונקת גבהי מרומים, שתכנם עולה הוא מעל למושג המוסר והמדות, כשהיא עוזבת את מרומיה ומתכווצת אך בתוכן המדותי, כחה כשל, והיא הולכת ומתטשטשת, עד אשר תתגבר בתשובה עליונה, ותשווקה מטל העליון של החכמה, שהמוסר יסתעף ממנה מאליו.</p>
880	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש מא' (אורה"ק ג עמ' רסב) הצלאת הקטנות והגדלות כשם שצריכים להעלות את המדות והמחשבות הרעות לשרשן, כדי לתקן ולמתקן, כן צריכים להעלות את המדות והמחשבות הקטנות, אף על פי שהן טובות אבל אינן במעלה גדולה ומאירה, למקור שרשן, ולהאירן באור של מוסר. וכשם שמועילים לעולם כולו בעליית המדות והמחשבות הגדולות, כך יותר מועילים ומטיבים לעולם על ידי העלאתן של המדות והמחשבות הקטנות, כשעולות לאורה גדולה. ומדה זו של העלאת דברים קטנים לגדלות אינה פוסקת בכל עת ובכל עשה. והיא התשובה הגמורה, שצדיקים גמורים באים על ידה להיות עולים במעלות בעלי תשובה. כשם שצריכים להעלות את המחשבות והמדות הנפולות, שהרע והכיעור ניכר בהן, למקור שרשן בקודש, שאז רואים שהן הנן באמת מחשבות נשגבות ומדות טובות, כן צריך לרומם את המחשבות שהן כשרות, אלא שהן עומדות בתחתית המדרגה, שהרע והתוהו מחובר עמן, אף על פי שהן פונות לקדושה, אל רום המעלה של האצילות האידאלית, שהיא מכוונת רק אל הטוב הגמור והישרנות המוחלטת, עד שההתרוממות הולכת וגדלה עד העולם העליון, שהקודש הטהור מושל בו בגבורתו.</p>	<p>שמונה קבצים ב רס, א כשם שצריכים להעלות את המדות והמחשבות הרעות לשרשן, כדי לתקן ולמתקן, כן צריכים להעלות את המדות והמחשבות הקטנות, אף על פי שהן טובות, אבל אינן במעלה גדולה ומאירה, למקור שרשן להאירן. וכשם שמועילים לעולם כולו בעליית המדות והמחשבות הנפולות, כך יותר מועילים ומטיבים לעולם על ידי העלאתן של המדות והמחשבות הקטנות כשעולות לאורה גדולה. ומדה זו של העלאת דברים קטנים לגדלות, אינה פוסקת בכל עת ובכל עשה, והיא התשובה הגמורה, שצדיקים גמורים באים על ידה להיות עולים במעלות בעלי תשובה. כשם שצריכים להעלות את המחשבות והמדות הנפולות, שהרע והכיעור ניכר בהן, למקור שרשן בקודש, שאז רואים שהן הנן באמת מחשבות נשגבות ומדות טובות, כן צריך לרומם את המחשבות שהן כשרות, אלא שהן עומדות בתחתית המדרגה, שהרע והתוהו מחובר עמן, אף על פי שהן פונות לקדושה, אל רום המעלה של האצילות האידאלית, שהיא מכוונת רק אל הטוב הגמור והישרנות המוחלטת, עד שההתרוממות הולכת וגדלה עד העולם העליון, שהקודש הטהור מושל בו בגבורתו.</p>
881	<p>דרך הקודש, טהרת מדות הנפש מב' (אורה"ק ג עמ' רסג-רסד) המשכה המדות והצלות כשמחשבים בעיני האלהות הכל מתעלה, כל המדות מתעלים,</p>	<p>שמונה קבצים א תקמ, תקמב-תקמג כשמחשבים בעיני האלהות, הכל מתעלה. כל המדות מתעלות,</p>

<p>והמעשים מתעלים על ידי <u>עילויים</u> של המדות, והעולמות כולם מתעלים, מרוב עונג הגנוז בזיו האלהות, המתגלה על חיי המחשבה, ומשם על ידי צינורות החיים לכל היקום כולו. וזאת היא מדתן של צדיקים מקיימי העולם במחשבותיהם הקדושות, המשפיעות חיים מכל העולם, ומעלים את העולם, ואת כל באי עולם, בעליית מחשבתם, המזלת לשד של חיי עולם על הכל. ומה שאין שום אדם משיג את כחם של גבורי כח אלה, אין יפעת זיום נגרעת מאומה, והם הנם נשמת החיים. וחיים הם במלא האהבה האלהית, הכוללת בקרבה בצורה כללית את כל פרטי היש, באין צורך של הקטנת דעה וירידה לתהומותיהם, כי ממרומיהם הם מופיעים אור על כל רם, ועל כל שפל, וממדת קונם יש בהם. כל מה שהמחשבה האלהית מתגברת באדם, והיא חודרת יותר בתוך עצמיותו, היא מזככת את כל מדותיו ואת כל מעשיו בזיכוכן עליון כזה, שאין כל הזיקוקים הבאים מאיזו הופעה מוסרית אחרת מתדמים לה. הצדיק אוהב ד' הוא באמת יסוד עולם, בעלייתו העולם כולו מתעלה, והוא מרגיש את עילוי העולם כולו מתוכו מקרבו, מבשרו יחזה, ומנשמתו יבין. הזוהר שיש בכל פעולה וכל ענין בהיותו מואר באור האלהי הוא מורמם מקדש, מגביר מעדן, ומרוה כל טוב. וכל מה שהופעת הקודש מתגברת על ידי התגברות המחשבה במרומי הקודש, כל נצוצות הטוב מתגדלים, מכל המצות <u>מופיעות</u> זהוריות עליוניות נפלאות, מרגינות לב ומשמחות נפש בזיו חיי נצח שלהם, ומכל מעשה עולמי, מכל תנועה וכל כוסף לב, מתגלה הוד נחמד, שכולו אומר כבוד. וכל מה שהוא מתעלה על ידי מחשבתם של צדיקים הוא עולה ביקר שגיא. ואין קץ לאושר העולם כולו, הבא על ידי הרחבת הלב של צדיקים עליונים, שחבת החיים שלהם היא חבת קודש, הנובעת מכליון נפש בגבורה ועז למקור חיי החיים כולם, כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו, הוד בית חיינו.</p>	<p>והמעשים מתעלים על ידי <u>עילויים</u> של המדות, והעולמות כולם מתעלים, מרוב עונג הגנוז בזיו האלהות, המתגלה על חיי המחשבה, ומשם על ידי צינורות החיים לכל היקום כולו. וזאת היא מדתן של צדיקים מקיימי העולם במחשבותיהם הקדושות, המשפיעות חיים מכל העולם, ומעלים את העולם, ואת כל באי עולם, בעליית מחשבתם, המזלת לשד של חיי עולם על הכל. ומה שאין שום אדם משיג את כחם של גבורי כח אלה, אין יפעת זיום נגרעת מאומה, והם הנם נשמת החיים. וחיים הם במלא האהבה האלהית, הכוללת בקרבה בצורה כללית את כל פרטי היש, באין צורך של הקטנת דעה וירידה לתהומותיהם, כי ממרומיהם הם מופיעים אור על כל רם, ועל כל שפל, וממדת קונם יש בהם. כל מה שהמחשבה האלהית מתגברת באדם, והיא חודרת יותר בתוך עצמיותו, היא מזככת את כל מדותיו ואת כל מעשיו בזיכוכן עליון כזה, שאין כל הזיקוקים הבאים מאיזו הופעה מוסרית אחרת מתדמים לה. הצדיק אוהב ד' הוא באמת יסוד עולם, בעלייתו העולם כולו מתעלה, והוא מרגיש את עילוי העולם כולו מתוכו מקרבו, מבשרו יחזה, ומנשמתו יבין. הזוהר שיש בכל פעולה וכל ענין בהיותו מואר באור האלהי הוא מורמם מקדש, מגביר מעדן, ומרוה כל טוב. וכל מה שהופעת הקודש מתגברת על ידי התגברות המחשבה במרומי הקודש, כל נצוצות הטוב מתגדלים, מכל המצות <u>מופיעות</u> זהוריות עליוניות נפלאות, מרגינות לב ומשמחות נפש בזיו חיי נצח שלהם, ומכל מעשה עולמי, מכל תנועה, וכל כוסף לב, מתגלה הוד נחמד, שכולו אומר כבוד. וכל מה שהוא מתעלה על ידי מחשבתם של צדיקים הוא עולה ביקר שגיא. ואין קץ לאושר העולם כולו, הבא על ידי הרחבת הלב של צדיקים עליונים, שחבת החיים שלהם היא חבת קודש, הנובעת מכליון נפש בגבורה ועז למקור חיי החיים כולם, כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו, הוד בית חיינו.</p>
--	---

2.10.3 דרך הקודש, פרישות

<p>שמונה קבצים ו כב, כו</p> <p>אמת הדבר, שהדרך הממוצע הוא דרך החיים המאושרים הראויים לכל אדם, וזאת היא עצת ד' ברוח התורה, והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון, את הדרך זו בית חיים. מכל מקום טבע הסגולה הנשמטית הוא נותן, שיחידים ימצאו בעולם שההסתכלות העליונה וחיי הפרישות הקיצונית עם הטהרה המופלגה היא נאותה להם, כדי לכבוש דרך לעולם כולו, להאיר נתיבות עולמים. ואלה הגדולים מוצאים בתכנם הקיצוני את אותה שביעת החיים והאושר המלא, יותר הרבה ממה שמוצאים אותם רוב בני אדם בלכתם בדרך הממוצע הראוי להם. על כן יחיד סגולה בעלי חסידות מופלגה, זאת היא גם כן מכלל תוכן קדושת ישראל שימצאו בעולם, ובמאפל הגלות לפעמים דוקא אלה הענקים הם אשר האירו לנו את כל חשכת החיים, וישימו לנו מעקשים למישור, ומחשכים לאור.</p> <p>המסוגלים לחסידות, לקדושה, להשגת רזי תורה, לא יוכלו לדמות את עצמם לרוב בני אדם. דרכי חיים צריכים להיות בדרך יותר עליון. מחשבותיהם מוכרחות להיות נטויות למעלה, מובדלות מעסקי חול ופונות תמיד אל הקודש. ובזה הם עושים טובה לכל העולם, מרבים בו שפע של אושר, של קדושה, ושל מנוחה, מחממים את הלבבות, ומאירים את הנשמות בסגולתם. ובהניחם את ידיהם ומתרפים ממעלתם, מתפשטת נפילה רוחנית בעולם כולו. ואף על פי שדרכם הקודש צריכה להיות בקיצוניות ותומרות, מכל מקום צריכים גם הם להיות מעורבים בדעת עם הבריות, ולדעת עת לכל חפץ, להגביר את תוכן החיים, ואת דעת העולם העמוקה בקרבם, את ההתקרבות והריעות המדינית ברוחם ונפשם, ואז יהיו שלמים באמת, ותיקון העולם יהיה ראוי לבא על ידיהם, ומדותיהם האנושיות יתפארו ויתעלו בתכלית הטוב, ופאר רוח הקודש יחול עליהם בניעמות וחדוה.</p>	<p>882 דרך הקודש, פרישות א (אורה"ק ג עמ' רסז-רסח)</p> <p>הפרישות והדרך האמצעית</p> <p>אמת הדבר, שהדרך הממוצע הוא דרך החיים, המאושרים, הראויים לכל אדם, וזאת היא עצת ד' ברוח התורה, והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון, את הדרך זו בית חיים. מכל מקום טבע הסגולה הנשמטית הוא נותן, שיחידים ימצאו בעולם, שההסתכלות העליונה, וחיי הפרישות הקיצונית עם הטהרה המופלגה, היא נאותה להם, כדי לכבוש דרך לעולם כולו, להאיר נתיבות עולמים. ואלה הגדולים מוצאים בתכנם הקיצוני את אותה שביעת החיים, והאושר המלא, יותר הרבה ממה שמוצאים אותם רוב בני אדם בלכתם בדרך הממוצע הראוי להם. על כן יחיד סגולה בעלי חסידות מופלגה, זאת היא גם כן מכלל תוכן קדושת ישראל שימצאו בעולם, ובמאפל הגלות לפעמים דוקא אלה הענקים הם אשר האירו לנו את כל חשכת החיים, וישימו לנו מעקשים למישור, ומחשכים לאור. המסוגלים לחסידות, לקדושה, להשגת רזי תורה, לא יוכלו לדמות את עצמם לרוב בני אדם, דרכי חיים צריכים להיות בדרך יותר עליון, מחשבותיהם מוכרחות להיות נטויות למעלה, מובדלות מעסקי חול ופונות תמיד אל הקודש. ובזה הם עושים טובה לכל העולם, מרבים בו שפע של אושר, של קדושה, ושל מנוחה, מחממים את הלבבות, ומאירים את הנשמות בסגולתם. ובהניחם את ידיהם ומתרפים ממעלתם מתפשטת נפילה רוחנית בעולם כולו. ואף על פי שדרכם הקודש צריכה להיות בקיצוניות, וחומרות, מכל מקום צריכים גם הם להיות מעורבים בדעת עם הבריות, ולדעת עת לכל חפץ, להגביר את תוכן החיים, ואת דעת העולם העמוקה בקרבם, את ההתקרבות והריעות המדינית ברוחם ונפשם, ואז יהיו שלמים באמת, ותיקון העולם יהיה ראוי לבא על ידיהם, ומדותיהם האנושיות יתפארו ויתעלו בתכלית הטוב, ופאר רוח הקודש יחול עליהם בניעמות וחדוה.</p>
---	--

204. בכתב היד כתוב "מקדשו".

883	<p>דרך הקודש, פרישות ב (אורה"ק ג עמ' רסט-רע) התקדוּת ה'ח'י' אהל'א</p>	<p>יש שעות שאדם חש שנכנס רוחו כולו בקרבו פנימה, מאד הוא מרוכז אז בעצמותו, העולם החיצוני איננו פועל עליו מאומה, הוא קשור בעומק ההתבודדות הפנימית. אם יבא אחד ויבקרנה מבחוץ, לא ידע את העשוי ברוחו. הוא יוכל לדון עליו הרבה מצדו השלילי, איך שאיננו חברותי, איך שהוא מתרחק מן הבריות, ואיך שהכל, כל העולם וכל החיים, הכל מוזר לו. ובאמיתיות רוחו בקרבו הוא מרגיש הרמוניה גדולה ואחודה, בפנימיותו טוב טוב לו מאד, השקט הנכסף, שכל העולם רודף אחריו, שריו הוא או בתוכו, והוא באמת יושב אז ברומו של עולם. ויש לשער שהנקודה החיה העזויה שבתוכו פועלת היא בלא יודעים על הסביבה יותר ממה שכל אגיטציה רעשנית יכולה לפעול ולעשות. וכמו שהדבר נהוג באיש יחידי, נהוג הדבר באומה בשלמותה, כשרוח ישראל מתכנס יפה בפנימיותו, הרי הוא מרגיש שלמות עליונה בקרבו. בונה הוא אז עולמו, אינו רודף להיות הומה ושואג בעולם, אבל רוחו בפנימיותו מתרענן, חייו פועמים בחזקה, והוא יודע את כחו, ואז פועל הוא בעולם, על ידי מה שפועל בעצמו. עת הבנין, ההולכת כעת להתגלות, טרופה היא. אפשר הדבר להתחלף בין נטיה לנטיה. כשאין ההצעות דיין לברר את האושר של הגברת הרוח הפנימי ושל אושר הריכוז, אז המחשבה משוטטת תמיד רק בעולם החיצוני, משוטטת לבקש אושר ואינה מוצאה. כעת העבודה דרושה להחיות את רוח ישראל פנימה, להשתמש בכל הכחות, בין הפנימיים בין החיצוניים, לצורך ריכוז הרוח, וההערות תלכנה עד כדי הרגשה של הוד המנוחה הפנימית, וירא מנוחה כי טוב.</p>
884	<p>דרך הקודש, פרישות ג (אורה"ק ג עמ' רע) התקדוּת והתאִלּוּת הנשׂא</p>	<p>כל מה שהאדם הוא יותר גדול, צריך הוא יותר לחפש את עצמו, יותר מסתרת היא מהכרתו נשמתו העמוקה, עד שהוא צריך להרבות בהתבודדות, בהתעלות הרעיון, בהתעמקות המחשבה, בהשתחררות הדעה, עד שסוף כל סוף תגלה אליו נשמתו, על ידי הורחת קצת מזיו אוריה. ואז ימצא את אשרו, יתעלה מכל ההשפלות, ויתרומם על כל מעשים, בזה שישתהו ויתאחד עם כל המעשים, ובוהו שישתפל עד לכדי הנמכת הרוח היותר קיצונית, עד לכדי ביטול הצורה הרמיונית הפרטית, ואנכי תולעת ולא איש, עד לכדי ביטול היש בעומק עצמו, ואנחנו מה. אז יכיר את כל זיק של אמת, את כל בריק של יושר, המשוטט בכל מקום שהוא, והכל יקבץ אליו, בלא שום שנאה ותחרות, ואור השלום ועז הגבורה עליו יופיע, הוד הרחמים, ופאר האהבה עליו יזרח, וחשק המפעל והעבודה, שקיקת היצירה וההתעודות, תשוקת הדממה והרון הפנימי, יחדו יתאגדו ברוחו, והיה קודש.</p>
885	<p>דרך הקודש, פרישות ד (אורה"ק ג עמ' רעא-רעב) התקדוּת והתכר'וּת</p>	<p>האדם שנשמתו מאירה בקרבו, מוכרח הוא להתבודד הרבה. החברה התדירית של אנשים אחרים, המגושמים על פי רוב נגדו גם ברוחניותם, מעממת את אורה הבהיר של נשמתו העליונה. ומתוך כך פעולתו החשובה מתמעטת, ובמקום ההטבה שהיה יכול להיטיב להחברה על ידי התבודדותו והרחקתו ממנה ברוב הזמנים, שגם אז יש שפישח הרוחני לא יפסק, ונגד פניו יהיה כל הדור כולו, להתפלל בעדם, ולצייר את עליונים, את אוצר הטוב שבהם, יגרום לה נפילה על ידי נפילתו, מפני ההאפלה שהיא מאפילה את רוחניותו בקרבם המטרדת, וצריך תלמיד חכם שיעשה עצמו כענק זה לצואר שנראה ואינו נראה. קשה מאוד לסבול את החברה, את הפגישה של אנשים שרויים בכל מהותם בעולם אחר לגמרי, שהאישיות השקועה במהלכים רוחניים אציליים, בשאיפות מוסריות גבוהות, אין לה מגע שמה. ומכל מקום סבל זה דוקא הוא מצחצח את האדם ומעלהו. השפעתו הרוחנית של האדם הנעלה על הסביבה, שבאה דוקא עם הפגישה התדירית, מטהרת את הסביבה, מעלה חן של קודש וחופש על כל מי שבא במגעו. והאצילות הזאת של חן קודש זה חוזרת אחרי כן בצורה יותר איתנה ופועלת על המשפיע עצמו, והרי הוא נעשה חברותי, מלא אצילות וקדושה, שהיא מדה יותר רוממה מהתוכן המקודש העומד בבדידותו, שהיא גורלו הטבעי של האדם, שעסקי הרוח העליונים הם יסוד חייו.</p>
886	<p>דרך הקודש, פרישות ה (אורה"ק ג עמ' רעב) התקדוּת והתקרבות</p>	<p>לפעמים יש שהציורים האידיאליים אינם יכולים לפרח ולהתרחב כראוי להם, מפני הקישור הנפשי שברצון אל ההדרכה הכללית של</p>

<p>ההמון, על כן יולד הכרח פנימי להתבדל מהשדרות ההמוניות ורוחניותיהן, היא גורמת החלשה טבעית, שהיא מצויה אצל העסקנים הרוחניים, שהם צריכים להוסיף אומץ נפשי אצלם על ידי השפעה שהם מקבלים מהתום הפשוט ההמוני, ההולך אחרי טבעו, ועם כל הגסות וחשכת הדעת שיש בהם, יש בהם הרבה נטיות קדושות איתנות, שהן ראויות להיות לבסיסים גדולים להמעמד הרוחני של אצילי הדעת. ומתוך אלה שני המשפטים המתנגדים זה לזה, צריך החושב האציל להיות עומד באמצעותן של שתי הנטיות, ההתבדלות וההתקרבות, שבזה יעלה בידו הזוך הרעיוני מצד אחד, והאיתנות הטבעית, שיש בהתום והרעננות הפשוטה מצד שני.</p>	<p>ההמון, על כן יולד הכרח פנימי להתבדל מהשדרות ההמוניות ורוחניותיהן, היא גורמת החלשה טבעית, שהיא מצויה אצל העסקנים הרוחניים, שהם צריכים להוסיף אומץ נפשי אצלם על ידי השפעה שהם מקבלים מהתום הפשוט ההמוני, ההולך אחרי טבעו, ועם כל הגסות וחשכת הדעת שיש בהם, יש בהם הרבה נטיות קדושות איתנות, שהן ראויות להיות לבסיסים גדולים להמעמד הרוחני של אצילי הדעת. ומתוך אלה שני המשפטים המתנגדים זה לזה, צריך החושב האציל להיות עומד באמצעותן של שתי הנטיות, ההתבדלות וההתקרבות, שבזה יעלה בידו הזוך הרעיוני מצד אחד, והאיתנות הטבעית, שיש בהתום והרעננות הפשוטה מצד שני.</p>
<p>שמונה קבצים ה קא</p> <p>יתרון השתיקה, ורוח הקודש המתגבר על ידה, בא מתוך ההתפרצות הפנימית שבאה מתוך מעין הנשמה, שדורש להתפשטות והרחבתו מגרש גדול מבלי מעיק.²⁰⁵ וחמורה היא ההתבודדות הפנימית מאד, ודורשת היא שגשוגה בלא שום הפרעה בעולם, אז יוצרת היא את ערכיה וגווניה מכחה התוכי הפנימי, ואור הרוחני, פאר החיים וגבורתם היסודית, מתגברים והולכים. והדיבור הבא אז, הרי הוא מפריע בכחו הבנייני בנטילתו מהישן, ממה שכבר מטושטש ומאופל, מוגבל ומצומצם, ונותן על הזרם המעיני, השוקק לחידוש וטריות חדשות. ודוגמת השתיקה הדבורית, לעומת המחשבה, יש גם כן דומיה מחשבתית, כשבא תורה של המחשבה היותר נעלמה, היותר פאורה ועליונה. והולכים הם הדברים במדרגות, זו למעלה מזו. המצה היא משתקת את כל שאון חיזוני, כל תנועה והתגבהות במערכת החיים, מאלמת את הזרמים החיצוניים, ובא זה בהתאמה לגילוי שכינה, ומורא גדול, לעומק רז הדומיה, ומתבטא הוא בקול אדיר, שהדומיה מתאזנת בו, כזיתא פסחא והלילא פקע אגרא.</p>	<p>887 דרך הקודש, פרישות ו (אורה"ק ג עמ' רעג) <i>ת'קה והתמאדנות פנימית</i></p> <p>יתרון השתיקה ורוח הקודש המתגבר על ידה, בא מתוך ההתפרצות הפנימית, שבאה מתוך מעין הנשמה, שדורש להתפשטות והרחבתו מגרש גדול מבלי מעיק, וחמורה היא ההתבודדות הפנימית מאד, ודורשת היא שגשוגה בלא שום הפרעה בעולם. אז יוצרת היא את ערכיה וגווניה מכחה התוכי הפנימי, ואור הרוחני, פאר החיים וגבורתם היסודית מתגברים והולכים. והדיבור הבא אז הרי הוא מפריע בכחו הבנייני בנטילתו מהישן, ממה שכבר מטושטש ומאופל, מוגבל ומצומצם, ונותן על הזרם המעיני, השוקק לחידוש וטריות חדשות. ודוגמת השתיקה הדבורית, לעומת המחשבה, יש גם כן דומיה מחשבתית, כשבא תורה של המחשבה היותר נעלמה, היותר פאורה ועליונה. והולכים הם הדברים במדרגות זו למעלה מזו. המצה, היא משתקת את כל שאון חיזוני, כל תנועה והתגבהות במערכת החיים, מאלמת את הזרמים החיצוניים. ובא זה בהתאמה לגילוי שכינה, ומורא גדול, לעומק רז הדומיה, ומתבטא הוא בקול אדיר, שהדומיה מתאזנת בו, כזיתא פסחא והלילא פקע אגרא.</p>
<p>שמונה קבצים א תחסח</p> <p>השתיקה נתבעת בעומק הנשמה, מכל אשר הגיגים עליונים, שבעצמם עומדים הם ממעל לחוג המבטא של האדם, הנם קבועים בתוכיותו. כשבעל המחשבה הדוממת עוסק בדממתו הנשגבה, עולמות רבים הולכים ונבנים, שירות נשגבות מתנשאים בשיא קדש, וגבורה עליונה בעדן קודש מתרוממת על כל ספירותיו הרוחניות. השתיקה המלאה חיים מאצרת את הוד החכמה אל תוכה. העולם הרוחני והמעשי הולך ומתגלה בחידור עצום, בכל פרטיהם, בכל קויהם היותר מדויקים, אל החכם העליון, שכרמי מטעיו הנם מסויגים בהסיג של שתיקה היפה לחכמים. זאת היא הדממה העליונה, המתעלה בהודה על הרוח, הרעש, ועל האש, קול דממה דקה והנה ד' עובר.</p>	<p>888 דרך הקודש, פרישות ז (אורה"ק ג עמ' רעד) <i>דממה עליונה</i></p> <p>השתיקה נתבעת בעומק הנשמה, מכל אשר הגיגים עליונים, שבעצמם עומדים הם ממעל לחוג המבטא של האדם, הנם קבועים בתוכיותו. כשבעל המחשבה הדוממת עוסק בדממתו הנשגבה, עולמות רבים הולכים ונבנים, שירות נשגבות מתנשאים בשיא קדש, וגבורה עליונה בעדן קודש מתרוממת על כל ספירותיו הרוחניות. השתיקה, המלאה חיים, מאצרת את הוד החכמה אל תוכה. העולם הרוחני והמעשי הולך ומתגלה בחידור עצום בכל פרטיהם, בכל קויהם היותר מדויקים, אל החכם העליון, שכרמי מטעיו הנם מסויגים בהסיג של שתיקה היפה לחכמים. זאת היא הדממה העליונה, המתעלה בהודה על הרוח, הרעש, ועל האש, קול דממה דקה, והנה ד' עובר.</p>
<p>שמונה קבצים ה קד</p> <p>הירוס גדול בא במערכי הרוח כשמופיע האור הפנימי של עת לחשות, והאילמות הקדושה העליונה בכל הוד כבודה ובכובד משאה, היא ממלאה את כל הנשמה, אם ימרוד בה האדם, ויפרץ לדבר, מרידה זו במלכות הדומיה מחרבת את כל בניניו, כל האוצר של התום ושל היושר, של העומק ושל ההתקשרות העליונה, הכל מתרוסס. והוא צריך אחר כך, אם ירצה לבנות את הריסותיו, לכוונן הכל מחדש, והמשכיל בעת ההיא ידום. אמנם כאשר יתן להדומיה את כבודה בעת הופעתה, אז תנהיג היא את משטרה, תכוונן את אולמיה, תחדור בעמקיה ותבא עד נבכי תהומיה, ומתוכה תוציא פארות וענפים נאדרים ככח צומח גדול ורענן, השיחים ימלאו כח, ויבא ניב שפתים. אז תחל העת לדבר, בהדר כבודה, ורוח הדומיה יהיה המיטטרון הפועל על שיטפת הדיבור, אשר יול כנחלים ברוב עושר וכל חמדה, בורא ניב שפתים, שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ד' ורפאתיו. <i>אמר ד' ורפאתיו. והיה כריו אכאכא וצ'למו א'תרופה, א'ת'ר' סה א'א'א'.</i></p>	<p>889 דרך הקודש, פרישות ח (אורה"ק ג עמ' רעה) <i>צת צלולת וצת א'א'א'</i></p> <p>הירוס גדול בא במערכי הרוח, כשמופיע האור הפנימי של עת לחשות, והאילמות הקדושה העליונה בכל הוד כבודה ובכובד משאה היא ממלאה את כל הנשמה, אם ימרוד בה האדם, ויפרץ לדבר, מרידה זו במלכות הדומיה מחרבת את כל בניניו, כל האוצר של התום ושל היושר, של העומק ושל ההתקשרות העליונה, הכל מתרוסס. והוא צריך אחר כך, אם ירצה לבנות את הריסותיו, לכוונן הכל מחדש, והמשכיל בעת ההיא ידום. אמנם כאשר יתן להדומיה את כבודה בעת הופעתה, אז תנהיג היא את משטרה, תכוונן את אולמיה, תחדור בעמקיה ותבא עד נבכי תהומיה, ומתוכה תוציא פארות וענפים נאדרים ככח צומח גדול ורענן, השיחים ימלאו כח, ויבא ניב שפתים. אז תחל העת לדבר, בהדר כבודה, ורוח הדומיה יהיה המיטטרון הפועל על שיטפת הדיבור, אשר יול כנחלים ברוב עושר וכל חמדה, בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ד' ורפאתיו.</p>
<p>שמונה קבצים ח קמג</p> <p>הדממה מביאה לידי רוח הקודש. וכל מה שרוח הקודש מתגבר באדם, ככה הוא מכיר את גודל ערכו של הדיבור, את פעולתו ואת גבורת שליטתו המעשית. וכפי מה שיהיה דיבורו יקר בעיניו, מפני</p>	<p>890 דרך הקודש, פרישות ט (אורה"ק ג עמ' רעו) <i>הדממה ורוח הקדש</i></p> <p>הדממה מביאה לידי רוח הקודש. וכל מה שרוח הקודש מתגבר באדם, ככה הוא מכיר את גודל ערכו של הדיבור, את פעולתו ואת גבורת שליטתו המעשית. וכפי מה שיהיה דיבורו יקר בעיניו, מפני</p>

205. בכתב היד כתוב "מבלי מעסק זה".

	<p>מה שיודע הוא את ערכו, ככה יגדל ערכו באמת, ופעולת דיבורו תהיה נפלאה, ותתנוצץ עליו סגולת ישראל הפנימית, הקול קול יעקב, אין לך תפלה שנשמעת שאין בה מזרעו של יעקב.</p>	<p>מה שיודע הוא את ערכו, ככה יגדל ערכו באמת, ופעולת דיבורו תהיה נפלאה, ותתנוצץ עליו סגולת ישראל הפנימית, הקול קול יעקב, אין לך תפלה שנשמעת שאין בה מזרעו של יעקב.</p>
891	<p>דרך הקודש, פרישות יב (אורה"ק ג עמ' רעו) <i>הדמור ורוח הקדש</i></p> <p>הארת רוח הקודש מבררת להאדם את הגודל שבכח הדיבור, את המפעל הגדול של מהות הדיבור, היא מצגת בבהירות לעיני רוחו, איך נשאב כל דיבור מראשית יצירתו עד התגלמותו לכלל דיבור, ואחר כן איך הוא הולך ופועל בהמסרו לחלל המרחב הגדול בהתאחדו עם היצירה הגדולה, קביעות הרעיון בהרחבה והכרה פנימית באיכות הגדולה של הדיבור יעשה את האדם אחראי גדול על כל מוצא שפתיו, ערכי הדיבורים, מלאי ענין של קדושה, יתרוממו למעלתם האמיתית, וחרדה צודקת מלאה מוסר תתקוף אותו מבלי להפקיר דיבוריו, שלא לשוח שיחת חולין. וכשם שמחשבה זו היא מתוצאת רוח הקודש, בהארתה, כך פעולתה המוסרית מביאה לידי רוח הקודש.</p>	<p>שמונה קבצים ג ריט</p> <p>הארת רוח הקודש מבררת להאדם את הגודל שבכח הדיבור, את המפעל הגדול של מהות הדיבור. היא מצגת בבהירות לעיני רוחו איך נשאב כל דיבור, מראשית יצירתו עד התגלמותו לכלל דיבור, ואחר כן איך הוא הולך ופועל בהמסרו לחלל המרחב הגדול, בהתאחדו עם היצירה הגדולה, קביעות הרעיון, בהרחבה והכרה פנימית, באיכות הגדולה של הדיבור, יעשה את האדם אחראי גדול על כל מוצא שפתיו. ערכי הדיבורים מלאי ענין של קדושה יתרוממו למעלתם האמיתית, וחרדה צודקת מלאה מוסר תתקוף אותו מבלי להפקיר דיבוריו, שלא לשוח שיחת חולין. וכשם שמחשבה זו היא מתוצאת רוח הקודש בהארתה, כך פעולתה המוסרית מביאה לידי רוח הקודש.</p>
892	<p>דרך הקודש, פרישות יא (אורה"ק ג עמ' רעז) <i>עצמ' קדש</i></p> <p>כל מה שיתברר יותר לאדם, שהתורה ורוחניותה העליונה היא סבתה העליונה וכלי אומנתה של ההויה כולה, בכל רוחב מושגה של מלה זו, של כל הגשמיות וכל הרוחניות שבעולמים, או יתעלה הרעיון עד כדי להבין ולחוש, שכל מחשבת קודש, וכל דיבור קדוש הוא נאדר ואמין בחילו הרבה יותר מכל המציאות כולה, ולא יוכל לעכב את גודל השיגוב והשלטון של דיבורי התורה והתפילה ומחשבותיהם לא כל ציור של העולם המוחשי, גבוליו והכרחיו, לא איתניות הטבע ומהלכיו, ולא כל רעיון הגיוני, מוגבל ומתואר על פי דרכי השכל והחיפוש שבמחשבות לבב האדם. כי אור הקודש, הנעלה מכלם, מושל הוא על כלם, מנהיגם ומכריעם, ומאיר את הכל באורו. פתח דבריך יאיר. ממרום המציאות העליונה בא הדיבור לפיו של האדם, ואין לשער כמה גדולות הן העלילות המעשיות והרוחניות שפועל הדיבור מאז הנתקן ממקור אורו עד שבה לכלל ביטוי. ומהלך עצום זה עושה הדיבור בהתבטאו בחזירתו למקורו. וכשהוא מקושר להמחשבה האלהית בתורה ובתפילה, אין לאורו זוהר עשיר קץ ותכלית, וממש בורא הוא עולמים, מלאים כח וחיים, אומץ ועושר רב, והצדיק בעל המדע, המשיג את ערכו של הדיבור, כרום השגתו תהיה גם פעולתו, ותגור אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור.</p>	<p>שמונה קבצים א תרעב, תר</p> <p>כל מה שיתברר יותר לאדם, שהתורה ורוחניותה העליונה היא סבתה העליונה וכלי אומנתה של ההויה כולה, בכל רוחב מושג של מלה זו, של כל הגשמיות וכל הרוחניות שבעולמים, או יתעלה הרעיון עד כדי להבין ולחוש, שכל מחשבת קודש, וכל דיבור קדוש הוא נאדר ואמין בחילו הרבה יותר מכל המציאות כולה. ולא יוכל לעכב את גודל השיגוב והשלטון של דיבורי התורה והתפילה ומחשבותיהם, לא כל ציור של העולם המוחשי, גבוליו והכרחיו, לא איתניות הטבע ומהלכיו, ולא כל רעיון הגיוני, מוגבל ומתואר על פי דרכי השכל והחיפוש שבמחשבות לבב האדם. כי אור הקודש, הנעלה מכלם, מושל הוא על כלם, מנהיגם ומכריעם, ומאיר את הכל באורו. פתח דבריך יאיר. ממרום המציאות העליונה בא הדיבור לפיו של האדם, ואין לשער כמה גדולות הן העלילות המעשיות והרוחניות שפועל הדיבור, מאז הנתקן ממקור אורו עד שבה לכלל ביטוי. ומהלך עצום זה עושה הדיבור בהתבטאו בחזירתו למקורו. וכשהוא מקושר להמחשבה האלהית בתורה ובתפילה, אין לאורו זוהר עשיר קץ ותכלית, וממש בורא הוא עולמים, מלאים כח וחיים, אומץ ועושר רב. והצדיק בעל המדע, המשיג את ערכו של הדיבור, כרום השגתו תהיה גם פעולתו, ותגור אמר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור.</p>
893	<p>דרך הקודש, פרישות יב (אורה"ק ג עמ' רעח) <i>התצלות הדמור ופצלתו</i></p> <p>מתחלה צריכים לצייר יפה את הערך של הדיבור, את כחו ופעולתו, את שרשיו הגדולים בכל המציאות בכל מדרגותיה, ואת יניקת שפעתו עד שבה לכלל דיבור מבוסא, ממוזג ממחשבה, ונשמה פנימית, אצילות תשוקת קודש העליון, ומעשה בפועל של עקימת שפתים, ואת הופעת פעולתו בחזרת כחו, בצלצוליו והסבבת מפעליו, והליכתו המסודרת, אחרי צאתו מחוג המצומצם של ערך האדם המדבר, במדתו המוגבלת. וכל מה שיתבהר יותר הציור הזה, כל מה שיתברר יותר בביורו מדעי מוסרי ואמוני, כן יתעלה הדיבור ויתקדש, וכן יהיה יחושו של האדם אליו בתכונה של רוממות קדושה, ואור החיים העליונים, המלאים כל עולמי עד, יזרח בו, וכה תגדל פעולתו וירבה זיו אורו, ותגור אמר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור.</p>	<p>שמונה קבצים ח קפב</p> <p>מתחלה צריכים לצייר יפה את הערך של הדיבור, את כחו ופעולתו, את שרשיו הגדולים בכל המציאות בכל מדרגותיה, ואת יניקת שפעתו עד שבה לכלל דיבור מבוסא, ממוזג ממחשבה ונשמה פנימית, אצילות תשוקת קודש העליון, ומעשה בפועל של עקימת שפתים, ואת הופעת פעולתו בחזרת כחו, בצלצוליו והסבבת מפעליו והליכתו המסודרת, אחרי צאתו מחוג המצומצם של ערך האדם המדבר במדתו המוגבלת. וכל מה שיתבהר יותר הציור הזה, כל מה שיתברר יותר בביורו מדעי, מוסרי ואמוני, כן יתעלה הדיבור ויתקדש, וכן יהיה יחושו של האדם אליו בתכונה של רוממות קדושה, ואור החיים העליונים, המלאים כל עולמי עד, יזרח בו, וכה תגדל פעולתו, וירבה זיו אורו, ותגור אמר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור.</p>
894	<p>דרך הקודש, פרישות יג (אורה"ק ג עמ' רעח) <i>מצלות הסיח הפנימי והנפילי</i></p> <p>אם תסקור את העליה הרוחנית שאינה פוסקת שבמלא העולם, שלעומתה נפשך הולכת היא ועולה, האזן לקול השיח הפנימי, אשר הוא חוסן החיים המילוליים, אז תבין כמה מעלות הנך עולה בכל הגה אשר תבטא להשיכיל ולהיטיב, ורוחך ימלא גבורה ועוז, אשר יזרה ממך כל תוכן של דברים בטלים, ריקי חיים. בתפלה, בתורה, בשיחה ובהגות רוח, יצלל אליך סדרי מעלות, אשר שיר המעלות ישורר בהם את ערך נצחיו, למנצח בנגינותיו.</p>	<p>שמונה קבצים ח ח</p> <p>אם תסקור את העליה הרוחנית שאינה פוסקת שבמלא העולם, שלעומתה²⁰⁷ נפשך הולכת היא ועולה, האזן לקול השיח הפנימי, אשר הוא חוסן החיים המילוליים, אז תבין כמה מעלות הנך עולה בכל הגה אשר תבטא להשיכיל ולהיטיב, ורוחך ימלא גבורה ועוז, אשר יזרה ממך כל תוכן של דברים בטלים, ריקי חיים. בתפלה, בתורה, בשיחה ובהגות רוח, יצלל אליך סדרי מעלות, אשר שיר המעלות ישורר בהם את ערך נצחיו, למנצח בנגינותיו.</p>

206. בכתב היד כתוב "וכל תהיה".

207. בכתב היד כתוב "שלעומתם".

895	<p>דרך הקודש, פרישות יד (אורה"ק ג עמ' רעט) מצמט דבאור</p> <p>בעלי הנשמות הזכות, שהמחשבה פועלת בהם בתדירות באופן בהיר, בולעת היא אצלם את כשרון הדיבור, ועל כל פנים את הנטיה ואת החפץ של דיבור, מרגישים הם בכל דיבור מעמסה ודחיקה על המרחב הגדול של החופש שבמחשבתם הפוריה, השולחת תמיד קרני אורה לעברים שונים. אם יזדמן הדבר, שירדו מרוממות מעלתם וידברו דיבורים בהרחבת פה, כאחד האנשים הרגילים, ירגישו בעצמם צער ועלבון גדול על אשר צערו את נשמתם העדינה על ידי כבישת מעין החי, הזורם בעז גאון של המחשבה המלאה בהירות עליונה. ותכסיסם הרגיל הוא, שיהיו הדברים שהם מוציאים מפיהם ספוגים ברכיבות הלח של המחשבה הנאדרת בקודש, ואינם שחים שיחת חולין מימיהם.</p>
896	<p>דרך הקודש, פרישות טו (אורה"ק ג עמ' רעט-רפ) המורחט דמריט ספלט</p> <p>הדברים הבטלים יונקים את חיותם מרוח חלש ורפה, מרוח מדולדל ומותהה, וכשמדברים אותם מעלים את הרוח העכור והמכוער הזה, ומזהמים בו את הנפש, ואויר העולם מתאפל. על כן בורחים כל המעמיקים בקדושה מכל דבור של בטלה, אפילו ממלה אחת, ובוזה הם זוכים לאור הגנוו המלא חיים, וכל דבריהם כנחלי אש, והאהבה הקדושה, אהבת ד' וכל העולמים, אהבת כל היקום וכל היצור ממלאתם רוח חיים, וקנאת הטוב והקודש, קנאת תיקון הכל, פאר הכל ושיגוב הכל, קנאת אור החיים העליונים מרוממת את נשמתם, משלהבת את רוחם בעידוני רשפיה, רשפי אש שלהבתיה.</p>
897	<p>דרך הקודש, פרישות טז (אורה"ק ג עמ' רפ) תולת דמריט הארתט</p> <p>כל דבור שיוצא בלא דבקות אלהית, שכלית והרגשית, הרי הוא מאפיל את אור השכל, ומטשטש את הזוהר המוסרי. וכששבים בתשובה על זה, לוקחים את הדיבורים שכבר עברו ושותלים אותם במקום טהרה, והם מתחילים להתנוצץ בהתנוצצות של קדושה, ומאירים את הנשמה, ומתוך שירדו למטה לוקחים הם עמם כמה מחשבות וכחות נודדים שנתלשו מבית חיים, ומתאחדים לחטיבה אחת של חיים וששון ישע. המעוף השכלי הנפלא של האור האלהי, ובהירות הדמיון הנשגב של המושפעים מאור הקודש, נותן הוא את הכח להכיר בכל ענין, בכל שיחה, בכל תנועה בעולם, את קישורים אל הנשגב הכללי, אל אור החיים העליונים, המסדרים את הכל לאושר עליון ונעלה. ונעשו כל שיחות החולין מרגליות עליונות, שזוהר הקודש מאיר בהן במילוי והדר, ועלהו לא יבול, וכל אשר יעשה יצליח.</p>
898	<p>דרך הקודש, פרישות יז (אורה"ק ג עמ' רפא) צנרות דמריט</p> <p>כל דבור פותח הוא צנור בנשמה מעין אותו התוכן שהדבור חצוב משם. על כן כל דבור של תורה חכמה ומוסר, קל וחומר של דבקות עליונה, ומושכלת ביחודים עליונים, פותח פתח של קדושה מפולשת. וגלי הנפש הרוחניים הומים ומתנועעים תמיד מכחו של הרעדת הדבור, בכל ספירותיהם. ודבור בטל, וקל וחומר גרוע מאוס ואסור, פותח הוא גם הוא את הצנור המזוהם של הנפש, והמוני גלים רועשים של רפש וטיט הולכים ופועלים, עד אשר רוח טוב וישוכו. וכל דבור היוצא מעומק הרצון של קדושה ואצילות, גם כשהוא בחיצוניותו נראה כאלו הוא סתם שיחה, מכל מקום נובע הוא ממקור הרצון הקבוע של בעליו. על כן בעלי ההסתכלות השלמה, המאירים באור החיים העליונים, כל שיחה הנובעת מרוחם פותחת היא את הצנורות היותר טובים ומלאים זיו עליון. שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכה תלמוד, ויש שהיא שקולה נגד כל התורה כולה.</p>
899	<p>דרך הקודש, פרישות יח (אורה"ק ג עמ' רפב) כרור דמריט</p> <p>כשבא מעמד נפשי על ידי התעוררות של פגישה, שנמשכים דיבורים שיש בהם תעורבות של נטיות חלושות, אם יש בהם גם כן תוכן של דעה ושל יושר, ורגש של יראת שמים, ושל אהבת ישראל וחפץ חסד של הצדקת הבריות, יש חובה לברר אחר המעמד הרשום, את התוכן הנפשי, לזכוכ מסיגיו, ולהשאיר רק את הרשמים היפים הקדושים, שהם באמת הבריאים והחזקים, ולמחוק את החלושים, הנוטים לצד הדמיון והמדות הבלתי טהורות, אז ישאר מכל התעוררות החיים של המעמד הנפשי הריח הטהור והנקי כתבואה ברורה שאין בה תבן, ולא יהיו במדרגת דברי חלומות, כי אם במדרגת הגיוני חכמה ודעת קדושים. ראוי להזהר מלבטא כל דיבור שיגרום רפיון שטת המוסר בחיי שום איש. אפילו אם</p>
<p>שמונה קבצים ג לט</p> <p>בעלי הנשמות הזכות, שהמחשבה פועלת בהם בתדירות באופן בהיר, בולעת היא אצלם את כשרון הדיבור, ועל כל פנים את הנטיה ואת החפץ של דיבור. מרגישים הם בכל דיבור מעמסה ודחיקה על המרחב הגדול של החופש שבמחשבתם הפוריה, השולחת תמיד קרני אורה לעברים שונים. אם יזדמן הדבר שירדו מרוממות מעלתם, וידברו דיבורים בהרחבת פה כאחד האנשים הרגילים, ירגישו בעצמם צער ועלבון גדול, על אשר צערו את נשמתם העדינה על ידי כבישת מעין החי, הזורם בעז גאון, של המחשבה המלאה בהירות עליונה. ותכסיסם הרגיל הוא, שיהיו הדברים שהם מוציאים מפיהם ספוגים ברכיבות הלח של המחשבה הנאדרת בקודש, ואינם שחים שיחת חולין מימיהם.</p>	<p>שמונה קבצים ה ריא</p> <p>הדברים הבטלים יונקים את חיותם מרוח חלש ורפה, מרוח מדולדל ומותהה, וכשמדברים אותם מעלים את הרוח העכור והמכוער הזה, ומזהמים בו את הנפש, ואויר העולם מתאפל. על כן בורחים כל המעמיקים בקדושה מכל דיבור של בטלה, אפילו ממלה אחת, ובוזה הם זוכים לאור הגנוו המלא חיים, וכל דבריהם כנחלי אש, והאהבה הקדושה, אהבת ד' וכל העולמים, אהבת כל היקום וכל היצור ממלאתם רוח חיים, וקנאת הטוב והקודש, קנאת תיקון הכל, פאר הכל ושיגוב הכל, קנאת אור החיים העליונים מרוממת את נשמתם, משלהבת את רוחם בעידוני רשפיה, רשפי אש שלהבתיה.</p>
<p>שמונה קבצים ו קלה</p> <p>כל דבור שיוצא בלא דבקות אלהית, שכלית והרגשית, הרי הוא מאפיל את אור השכל, ומטשטש את הזוהר המוסרי. וכששבים בתשובה על זה, לוקחים את הדיבורים שכבר עברו, ושותלים אותם במקום טהרה, והם מתחילים להתנוצץ בהתנוצצות של קדושה, ומאירים את הנשמה. ומתוך שירדו למטה, לוקחים הם עמם כמה מחשבות וכחות נודדים שנתלשו מבית חיים, ומתאחדים לחטיבה אחת של חיים וששון ישע. המעוף השכלי הנפלא של האור האלהי, ובהירות הדמיון הנשגב של המושפעים מאור הקודש, נותן הוא את הכח להכיר בכל ענין, בכל שיחה, בכל תנועה בעולם, את קישורים אל הנשגב הכללי, אל אור החיים העליונים, המסדרים את הכל לאושר עליון ונעלה. ונעשו כל שיחות החולין מרגליות עליונות, שזוהר הקודש מאיר בהן במילוי והדר. ועלהו לא יבול, וכל אשר יעשה יצליח.</p>	<p>שמונה קבצים ו קלה</p> <p>כל דבור פותח הוא צנור בנשמה, מעין אותו התוכן שהדבור חצוב משם. על כן כל דבור של תורה, חכמה ומוסר, קל וחומר של דבקות עליונה, ומושכלת ביחודים עליונים, פותח פתח של קדושה מפולשת. וגלי הנפש הרוחניים הומים ומתנועעים תמיד מכחו של הרעדת הדבור, בכל ספירותיהם. ודבור בטל, וקל וחומר גרוע, מאוס ואסור, פותח הוא גם הוא את הצנור המזוהם של הנפש, והמוני גלים רועשים של רפש וטיט הולכים ופועלים, עד אשר יעבור רוח טוב וישוכו. וכל דבור היוצא מעומק הרצון של קדושה ואצילות, גם כשהוא בחיצוניותו נראה כאלו הוא סתם שיחה, מכל מקום נובע הוא ממקור הרצון הקבוע של בעליו. על כן בעלי ההסתכלות השלמה, המאירים באור החיים העליונים, כל שיחה הנובעת מרוחם, פותחת היא את הצנורות היותר טובים ומלאים זיו עליון. שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכה תלמוד, ויש שהיא שקולה נגד כל התורה כולה.</p>
<p>שמונה קבצים ו קנה, נז</p> <p>כשבא מעמד נפשי על ידי התעוררות של פגישה, שנמשכים דיבורים שיש בהם תעורבות של נטיות חלושות, אם יש בהם גם כן תוכן של דעה ושל יושר, ורגש של יראת שמים ושל אהבת ישראל וחפץ חסד של הצדקת הבריות, יש חובה לברר אחר המעמד הרשום, את התוכן הנפשי, לזכוכ מסיגיו, ולהשאיר רק את הרשמים היפים הקדושים, שהם באמת הבריאים והחזקים, ולמחוק את החלושים, הנוטים לצד הדמיון והמדות הבלתי טהורות. אז ישאר מכל התעוררות החיים של המעמד הנפשי הריח הטהור והנקי כתבואה ברורה שאין בה תבן, ולא יהיו במדרגת דברי חלומות, כי אם במדרגת הגיוני חכמה ודעת קדושים. ראוי להזהר מלבטא כל דיבור שיגרום רפיון שיטת המוסר בחיי</p>	<p>456</p>

	<p>הדברים מצד עצמם נראים כנכונים, הרי הם מזיקים להשומע, אם הוא קשור בחוגו המוסרי, בתוכן מנוגד מהדברים הנשמעים לו, באותו פרק.</p>	<p>שום איש. אפילו אם הדברים מצד עצמם נראים כנכונים, הרי הם מזיקים להשומע, אם הוא קשור בחוגו המוסרי בתוכן מנוגד מהדברים הנשמעים לו באותו פרק.</p>
900	<p>דרך הקודש, פרישות יט (אורה"ק ג עמ' רפג) לע הדיבור</p>	<p>שמונה קבצים ו עה-עט</p>
	<p>האדם יכול לדעת את מעמדו הרוחני על פי הבהירות של הדיבור שלו. מה שהאור הנשמתי יותר חי בקרבו, כפי אותה המדה יחוש, איך כל דיבור ודיבור שלו יוצא כחץ, וכשטף מים חיים, ואיך שהוא בא ונמשך ממקור חיים, ופועל את פעולתו בעולם. מובן שהאיכות הפרטית של הפעולה של הדיבור תשוער על פי המדה הפרטית של העילוי הנשמתי, כל חד וחד לפום דרגיה. כשמדבר דברים קדושים, ובקרבו הוא מצטער מפני הופעת הקדושה שמשתפכת בקרבו, ידע שהנפש הטמאה היא מתמעטת והולכת, והיא מתכאבת על פחיתותה שפוחתת, וממילא הטוב מתגבר והולך. ובידיעה זו עצמה, ובאמונה והעמקה בה, הנפש הטהורה מתעוררת בשמחה, ויודעת שהיא מתקדשת ומתעלה, מתרחבת והולכת. ד' עז למו ומעוז ישועות משיחו הוא, ויעלו לבי ומשירי אהודנו.</p>	<p>האדם יכול לדעת את מעמדו הרוחני על פי הבהירות של הדיבור שלו. מה שהאור הנשמתי יותר חי בקרבו, כפי אותה המדה יחוש איך כל דיבור ודיבור שלו יוצא כחץ וכשטף מים חיים, ואיך שהוא בא ונמשך ממקור חיים, ופועל את פעולתו בעולם. מובן שהאיכות הפרטית של הפעולה של הדיבור, תשוער על פי המדה הפרטית של העילוי הנשמתי, כל חד וחד לפום דרגיה. כשמדבר דברים קדושים, ובקרבו הוא מצטער מפני הופעת הקדושה שמשתפכת בקרבו, ידע שהנפש הטמאה היא מתמעטת והולכת, והיא מתכאבת על פחיתותה שפוחתת, וממילא הטוב מתגבר והולך. ובידיעה זו עצמה, ובאמונה והעמקה בה, הנפש הטהורה מתעוררת בשמחה, ויודעת שהיא מתקדשת ומתעלה, מתרחבת והולכת. ד' עז למו ומעוז ישועות משיחו הוא. ויעלו לבי ומשירי אהודנו.</p>
901	<p>דרך הקודש, פרישות כ (אורה"ק ג עמ' רפד) אל ילך קדמו ואל יצא</p>	<p>שמונה קבצים א תשי</p>
	<p>הסדר הראוי הוא שיתמלא הרוח מחשבות והרגשות, ומה שאין הרעיון הפנימי יכול לשאת מוכרח הוא להתפרץ החוצה, בצורה של דיבורים, והם הם יסודי התפילות וההודאות, הלימודים והקריאות. ולמה שאין מספיק ערך זה של ההתגלות הדיבורית, מפני רוב שטף אורו, מוכרח הוא להתגלם במעשים, האומרים ברמיזתם, ופועלים בעצמותם, את כל התוכן הרעיוני של הרגשות והמחשבות הנעלות. כשהמעמד עומד על צורה כזאת העולם מתוקן, ואור ישר שופע על הכל. בפגמתה של התכונה העולמית צריכים להמציא את התוכן למעלה. המעשים מעוררים את הערך הדיבורי, והדיבורים את הרעיונות. האור מתעלה בכבודות, ונעזר הוא לפעמים על ידי מה שבאמצע מהלכו יתעורר הרעיון בפתע פתאום, עד כדי הופעה של שילוח אור ישר ממקורו לשטף אוצר ההגה הדיבורי, וממנו להתעוררות המעשית, או נעשה הדבר ממוזג, ותפארת וחדוה מתגלים, במקדש קודש.</p>	<p>הסדר הראוי הוא, שיתמלא הרוח מחשבות והרגשות, ומה שאין הרעיון הפנימי יכול לשאת, מוכרח הוא להתפרץ החוצה בצורה של דיבורים, והם הם יסודי התפילות וההודאות, הלימודים והקריאות. ולמה שאין מספיק ערך זה של ההתגלות הדיבורית, מפני רוב שטף אורו, מוכרח הוא להתגלם במעשים, האומרים ברמיזתם, ופועלים בעצמותם, את כל התוכן הרעיוני של הרגשות והמחשבות הנעלות. כשהמעמד עומד על צורה כזאת, העולם מתוקן, ואור ישר שופע על הכל. בפגמתה של התכונה העולמית, צריכים להמציא את התוכן למעלה. המעשים מעוררים את הערך הדיבורי, והדיבורים את הרעיונות. האור מתעלה בכבודות, ונעזר הוא לפעמים על ידי מה שבאמצע מהלכו יתעורר הרעיון בפתע פתאום, עד כדי הופעה של שילוח אור ישר ממקורו לשטף אוצר ההגה הדיבורי, וממנו להתעוררות המעשית. או נעשה הדבר ממוזג, ותפארת וחדוה מתגלים במקדש קודש.</p>
902	<p>דרך הקודש, פרישות כא (אורה"ק ג עמ' רפה) אל תתן הדיבור</p>	<p>שמונה קבצים ו יד, רמו</p>
	<p>לפעמים יש שמרגישים את ההתקשרות שיש בין דיבורו של אדם לעולם, וזאת היא התחלת הדרגה של גאולת הדיבור מהגלות. ואפילו כשהוא מתחיל לזרוח רק בכח הדמיון לבד, גם כן הוא טוב, ויאחו צדיק דרכו וטהר ידי יוסף אמן. כשנשמתו של אדם מתעלה הרי הוא מרגיש ביותר את הגבורה העצומה של כח הדיבור, ויודע באמת את הערך הגדול של כל דיבור שלו, את ערך תפלתו וברכותיו, את ערך תורתו, וכל שיחותיו, ואת הערך של כל הדיבור הכללי הוא צופה, וחש הוא את תנועת העולם, ותסיסתו הגדולה, שהדיבור פועל.</p>	<p>לפעמים יש שמרגישים את ההתקשרות שיש בין דיבורו של אדם לעולם, וזאת היא התחלת הדרגה של גאולת הדיבור מהגלות. ואפילו כשהוא מתחיל לזרוח רק בכח הדמיון לבד, גם כן הוא טוב, ויאחו צדיק דרכו, וטהר ידי יוסף אמן. כשנשמתו של אדם מתעלה, הרי הוא מרגיש ביותר את הגבורה העצומה של כח הדיבור, ויודע באמת את הערך הגדול של כל דיבור שלו, את ערך תפלתו וברכותיו, את ערך תורתו וכל שיחותיו, ואת הערך של כל הדיבור הכללי הוא צופה, וחש הוא את תנועת העולם ותסיסתו הגדולה שהדיבור פועל.</p>
903	<p>דרך הקודש, פרישות כב (אורה"ק ג עמ' רפז) מתחת פה בקדש</p>	<p>שמונה קבצים ו קנ, יא</p>
	<p>כל פתיחת פה בקודש, פותחת אלפי צינורות של אור קודש, של טללי שפעת חכמה וציוורים עליונים, נשגבים ונעימים, שהם משתפכים לתוך הנשמה, מודיעים לה זיוים עליונים, מנשאים אותה לרוממות מעלה, מקרבים לה את היש העליון, את הרוחניות והטהרה המעולה, את אור ד' ממרומו. כל מוצא מעורר כל המוצאים כולם, כל חוש מעורר כל החושים כולם, כל רעיון מעורר כל הרעיונות כולם, כל מצוי מעורר כל החבר לו במציאות. כל ההויה המאוגדת כל כך, המתאימה כל כך, בעליונה ובתחתיתה, כולה כאחד, כחטיבה אחת, נחמדה עשירה ורוממה, מתגלה היא לדורש ד' עת יפתח פיו, תהלת ד' ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד, ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה, פתח דבריך יאר מבין פתיים כל מה שהנשמה מתגברת ביותר באדם, ואור הקודש מתגלה בו, ככה הוא מרגיש יותר את הערך של דיבורים שבקדושה, וכשהוא מדבר בתורה ובתפלה, שפעה רבה של אורות נשמתיים שופעים ממנו, ופתיחת צנורות הדעה העליונה, והרגשת הקודש המלאה מתראה לפניו בשלל צבעי אור וחיים אמיצים, נאדרים בקודש.</p>	<p>כל פתיחת פה בקודש, פותחת אלפי צינורות של אור קודש, של טללי שפעת חכמה, וציוורים עליונים, נשגבים ונעימים, שהם משתפכים לתוך הנשמה, מודיעים לה זיוים עליונים, מנשאים אותה לרוממות מעלה, מקרבים לה את היש העליון, את הרוחניות והטהרה המעולה, את אור ד' ממרומו. כל מוצא מעורר כל המוצאים כולם, כל חוש מעורר כל החושים כולם, כל רעיון מעורר כל הרעיונות כולם, כל מצוי מעורר כל החבר לו במציאות. כל ההויה, המאוגדת כל כך, המתאימה כל כך בעליונה ובתחתיתה, כולה כאחד, כחטיבה אחת נחמדה, עשירה ורוממה, מתגלה היא לדורש ד' עת יפתח פיו, תהלת ד' ידבר פי, ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד, ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה, פתח דבריך יאר מבין פתיים. כל מה שהנשמה מתגברת ביותר באדם, ואור הקודש מתגלה בו, ככה הוא מרגיש יותר את הערך של דיבורים שבקדושה, וכשהוא מדבר בתורה ובתפלה, שפעה רבה של אורות נשמתיים שופעים ממנו, ופתיחת צנורות הדעה העליונה, והרגשת הקודש המלאה מתראה לפניו בשלל צבעי אור וחיים אמיצים, נאדרים בקודש.</p>
904	<p>דרך הקודש, פרישות כג (אורה"ק ג עמ' רפז) הצקה</p>	<p>שמונה קבצים ו יב-יג</p>
	<p>אותם ניצוצות הקודש, שהם משוקעים עדיין במעמקי תהום הרע, גורמים את ההכרח של הצעקה, שהיא מורגשת בכלי הגוף. וכל מה</p>	<p>אותם ניצוצות הקודש שהם משוקעים עדיין במעמקי תהום הרע, גורמים את ההכרח של הצעקה, שהיא מורגשת בכלי הגוף. וכל מה</p>

	<p>שיוסיף האדם לברר את הניצוצות השייכים לו, ולא יהיו כל תנועותיו ומעשיו כי אם ביושר ובקדושה, ככה ירגיש שדיבורו נבחת פועל הכל, והולך למשרים, דובב שפתי ישנים. אמנם כל זמן שמצטרך הוא להעלות ניצוצי ממעמקים, יפה צעקה לאדם. וישנם צדיקים צועקים לד' מפני צרת העולם, מפני הירידה הכללית, צעקה זו נוהגת עד שימלא העולם כולו תיקון ואורה, ויקוים אין יוצאת ואין צוחה ברחבתנינו, צעקת צדיקים הללו איננה באה להם מעקת הנפש הפנימית של צרתם הרוחנית, כי אם מהצער הגדול של העולם, צער השכינה בכלל, הצועקת בחבליה, כאילה בעת לידתה. ממש כמו שעץ קטן מדליק את הגדול, ובהצתת אליה הדליק את אש המערכה, ככה צעקה קטנה ודלה מביאה לידי התעוררות נפשית ושכלית גדולה. כי אור האמת של הצמאון האלהי ויקידת אש התשוקה בוער באמת במעמקי הנשמה, אלא שהיא צריכה איהו גורם כל דהוא להוציא את אור שלהבתה אל הגילוי, ולפעמים על ידי סבה דלת ערך יוצא אל הפועל תוכן מפואר מאד.</p>			
904	<p>דרך הקודש, פרישות כד (אורה"ק ג עמ' רפח) <i>הדגור והמחשבה בארץ ישראל</i></p> <p>בחוץ לארץ אין מתגלה כי אם הערך של המעשה, ובארץ ישראל הערך של הדיבור, ובבית המקדש הערך של המחשבה. מפני קדושת בית המקדש המתנוצצת בארץ ישראל, כדברי התוספות בפרק קדשי קדשים, שעיקר קדושת ארץ ישראל היא מפני קדושת בית המקדש, מתגלה קדושת המחשבה בכל ארץ ישראל, וגם בזמן יש קצת רושם ממנה, כי קדושתן אף שהן שוממין. ובחוץ לארץ מתגלות התנוצצויות קטנות של אלו הערכים, הנעלמים, כמאן דחזי בתר כותלא, מפני הצפיה הגדולה לתשועת ד', לבנין הארץ, ולשיבת ישראל לארץ ישראל, ולבנין בית המקדש, הקשורה בלבן של ישראל. לכל מי שמצפה יותר לישועה, ערכי הדיבור והמחשבה מתגלים לו ביותר, ומעטרים את ערכי המעשה שלו. על כן נסמכו שאלות, פלפלת בחכמה וצפית לישועה זו לזו.</p>			
906	<p>דרך הקודש, פרישות כה (אורה"ק ג עמ' רפט) <i>תצנ'ות כהדרכת מצמר</i></p> <p>מי שמוכשר לרוממות עליונה בהשגתו, ומדותיו ומעשיו לא נודככו כפי ערכו, הרי הוא שרוי לפעמים בבהלה ובעצבות גדולה מאד, ואם גופו חזק צריך הוא להשתמש בתעניות וסיגופים, בתור הדרכה של מעבר. אבל אם גופו הוא חלש, צריך הוא להרחיב את דעתו ברוממות הקדושה, ולהשליך על ד' את יהבו, ואת כל טיפולו המוסרי המעשי, אחרי שבשמחה וטוב לבב ירצה ללכת גם במעשה ובמדות בדרך ישרה, ויוכל להניח את רוחו הגדול לטוטט במרחבים עליונים, לשיר שירי נועם, מלאים גבורה נפלאה, גם במקום שלכאורה אין ידו מגעת שם. כי אין קץ ותכלית לאור החסד האלהי, הפרוש על משיגי האמת, שהם הם מבקשיו ודורשיו. כי בי חשק ואפלטוהו אשגבהו כי ידע שמי, יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה, אחלצהו ואכבדהו, אך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי.</p>			
907	<p>דרך הקודש, פרישות כו (אורה"ק ג עמ' רצ) <i>תצנ'ות ונצ'ות</i></p> <p>עיקר כבודת ההשגה הוא על ידי מה שהרצון אל הטוב ואל השלמות נחלש על ידי פגמי המדות והעונות, ובאמת ראוי להתענות כדי להתיש את כח הרע שבחומר, המונע את הרצון מלעלות במעלותיו. אבל צריך לשקול גם כן את הכח הרוחני והגופני אם הוא מסכים לזה. בכל אופן אין להתיאש מעליית הרצון. ואפילו כשנשארים כמה פגמים שלא נתתקנו, בין במדות בין במעשים, צריך לצפות לחסד ד' ולתשועה עליונה, כי טוב וישר ד', ויורה חטאים בדרך.</p>			
908	<p>דרך הקודש, פרישות כז (אורה"ק ג עמ' רצ) <i>קראת מ'כפ'א</i></p> <p>כשמודמן הדבר וצדיק עובד, שיסוד חפצו התדירי הוא התעלות החיים להאורה האלהית, להשלמת הכל והשלמת העדן של מקור הכל, העושה תדיר נחת רוח ליוצרו, בהרגשתו בשכלו בדעתו ובפעולותיו, אם להט הרצון, המקושר באיהו קשר עדנה עם הבהמות הטבעית, נטה מדרכו הסלולה, והנטיה הגופית נצחה בעת התעסקו בפעלה הגופני, ביחוד בשעתא דמיכלא, שהיא שעתא דקרבא, עת אשר מתנגשים כחות החיים הרוחניים עם הכחות הבהמיים, בהתגלות פעולותיהם, מיד אחרי הסעודה, שב הוא ומתקדש למפרע, מרים את הנטיה אשר הושפלה, וזרמי החיים,</p>			
<p>שיוסיף האדם לברר את הניצוצות השייכים לו, ולא יהיו כל תנועותיו ומעשיו כי אם ביושר ובקדושה, ככה ירגיש שדיבורו נבחת פועל הכל, והולך למשרים, דובב שפתי ישנים. אמנם כל זמן שמצטרך הוא להעלות ניצוצי ממעמקים, יפה צעקה לאדם. וישנם צדיקים צועקים לד' מפני צרת העולם, מפני הירידה הכללית. צעקה זו נוהגת עד שימלא העולם כולו תיקון ואורה, ויקוים אין יוצאת ואין צוחה ברחובותינו. צעקת צדיקים הללו איננה באה להם מעקת הנפש הפנימית של צרתם הרוחנית, כי אם מהצער הגדול של העולם, צער השכינה בכלל, הצועקת בחבליה כאילה בעת לידתה. ממש כמו שעץ קטן מדליק את הגדול, ובהצתת אליה הדליק את אש המערכה, ככה צעקה קטנה ודלה מביאה לידי התעוררות נפשית ושכלית גדולה. כי אור האמת של הצמאון האלהי, ויקידת אש התשוקה, בוער באמת במעמקי הנשמה, אלא שהיא צריכה איהו גורם כל דהוא להוציא את אור שלהבתה אל הגילוי, ולפעמים על ידי סבה דלת ערך יוצא אל הפועל תוכן מפואר מאד.</p>	<p>שמונה קבצים ו ריא</p> <p>בחוץ לארץ אין מתגלה כי אם הערך של המעשה, ובארץ ישראל הערך של הדיבור, ובבית המקדש הערך של המחשבה. מפני קדושת בית המקדש המתנוצצת בארץ ישראל, כדברי התוספות בפרק קדשי קדשים²⁰⁸ שעיקר קדושת ארץ ישראל היא מפני קדושת בית המקדש, מתגלה קדושת המחשבה בכל ארץ ישראל, וגם בזמן הזה יש קצת רושם ממנה, כי קדושתן אף שהן שוממין. ובחוץ לארץ מתגלות התנוצצויות קטנות של אלו הערכים הנעלמים, כמאן דחזי בתר כותלא, מפני הצפיה הגדולה לתשועת ד', לבנין הארץ, ולשיבת ישראל לארץ ישראל, ולבנין בית המקדש, הקשורה בלבן של ישראל. לכל מי שמצפה יותר לישועה, ערכי הדיבור והמחשבה מתגלים לו ביותר, ומעטרים את ערכי המעשה שלו. על כן נסמכו שאלות פלפלת בחכמה וצפית לישועה זו לזו.</p>	<p>שמונה קבצים ג קפו</p> <p>מי שמוכשר לרוממות עליונה בהשגתו, ומדותיו ומעשיו לא נודככו כפי ערכו, הרי הוא שרוי לפעמים בבהלה ובעצבות גדולה מאד. ואם גופו חזק צריך הוא להשתמש בתעניות וסיגופים, בתור הדרכה של מעבר. אבל אם גופו הוא חלש, צריך הוא להרחיב את דעתו ברוממות הקדושה, ולהשליך על ד' את יהבו, ואת כל טיפולו המוסרי המעשי, אחרי שבשמחה וטוב לבב ירצה ללכת גם במעשה ובמדות בדרך ישרה, ויוכל להניח את רוחו הגדול לטוטט במרחבים עליונים, לשיר שירי נועם, מלאים גבורה נפלאה, גם במקום שלכאורה אין ידו מגעת שם. כי אין קץ ותכלית לאור החסד האלהי הפרוש על משיגי האמת, שהם הם מבקשיו ודורשיו. כי בי חשק ואפלטוהו אשגבהו כי ידע שמי, יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה, אחלצהו ואכבדהו, אך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי.</p>	<p>שמונה קבצים א שטז</p> <p>עיקר כבודת ההשגה, הוא על ידי מה שהרצון אל הטוב ואל השלמות נחלש על ידי פגמי המדות והעונות. ובאמת ראוי להתענות כדי להתיש את כח הרע שבחומר, המונע את הרצון מלעלות במעלותיו, אבל צריך לשקול גם כן את הכח הרוחני והגופני, אם הוא מסכים לזה. בכל אופן אין להתיאש מעליית הרצון. ואפילו כשנשארים כמה פגמים שלא נתתקנו, בין במדות בין במעשים, צריך לצפות לחסד ד' ולתשועה עליונה, כי טוב וישר ד', ויורה חטאים בדרך.</p>	<p>שמונה קבצים ג מד</p> <p>כשמודמן הדבר וצדיק עובד, שיסוד חפצו התדירי הוא התעלות החיים להאורה האלהית, להשלמת הכל והשלמת העדן של מקור הכל, העושה תדיר נחת רוח ליוצרו, בהרגשתו בשכלו בדעתו ובפעולותיו, אם להט הרצון, המקושר באיהו קשר עדנה עם הבהמות הטבעית, נטה מדרכו הסלולה, והנטיה הגופית נצחה בעת התעסקו בפעלה הגופני, ביחוד בשעתא דמיכלא, שהיא שעתא דקרבא, עת אשר מתנגשים כחות החיים הרוחניים עם הכחות הבהמיים, בהתגלות פעולותיהם - מיד אחרי הסעודה שב הוא ומתקדש למפרע, מרים את הנטיה אשר הושפלה, וזרמי החיים אשר</p>

	<p>אשר נטו אל ארץ תחתית, והתקשרו עם יחושיהם, מתרוממים בשבובם לשמי רומם, בעוד רכוש גדול, של ערכי חיים, עמוקים מני ים.</p>	<p>נטו אל ארץ תחתית, והתקשרו עם יחושיהם, מתרוממים בשבובם לשמי רומם בעוד רכוש גדול של ערכי חיים, עמוקים מני ים.</p>
909	<p>דרך הקודש, פרישות כח (אורה"ק ג עמ' רצא) <i>נזר חיים הכיאה</i></p> <p>ניצוצות החיים שבאכילה, הנם עלולים להשפל ולרום. התפלה, התגלות הרצון המקורי להטוב המוחלט ברום קדשו, כשהיא מתיחסת אל המזון, הרי היא מרימה את ערך הניצוצות ההם כולם, ובהתאחדות החיים שלהם עם אוצר חיי האוכל עולה היא האבוקה הקדושה בשלהבת מאירה ומחממת חום קודש, לכל קושט וכל טוב, לאור באור החיים, ולהצטרף בצרור החיים את ד' אל עולם, ולהמשיך משפע אור טובו חיי נועם וקודש לכל ערכי החיים כולם, בכל חליפותיהם הזמניים והנצחיים. יש ניצוצות חיים בעולם, שהם מוסיפים אור חיים בנשמה שקולטת אותם, וישנם כאלה שהם מחשיכים אותה לפי ערך כמותם ואיכותם, וערך ההחשכה הטבועה בתכונתם. הניצוצות שבמאכלים שכבר הופיע אור התפלה על הנפש. ההחשכה מעיבה את המסך של הדמיון, שלא יוכל השכל הנפשי לחדור על ידו. והכשפים והנחשים כולם מתכונה זו שולטים, ולא נחש ביעקב ולא קסם בישראל.</p>	<p>שמונה קבצים א תת, תרכה</p> <p>ניצוצות החיים שבאכילה, הנם עלולים להשפל ולרום. התפלה, התגלות הרצון המקורי להטוב המוחלט ברום קדשו, כשהיא מתיחסת אל המזון, הרי היא מרימה את ערך הניצוצות ההם כולם, ובהתאחדות החיים שלהם עם אוצר חיי האוכל, עולה היא האבוקה הקדושה בשלהבת מאירה, ומחממת חום קודש לכל קושט וכל טוב, לאור באור החיים, ולהצטרף בצרור החיים את ד' אל עולם, ולהמשיך משפע אור טובו חיי נועם וקודש לכל ערכי החיים כולם, בכל חליפותיהם הזמניים והנצחיים. יש ניצוצות חיים בעולם מוסיפים אור חיים בנשמה שקולטת אותם, וישנם כאלה שהם מחשיכים אותה, לפי ערך כמותם ואיכותם, וערך ההחשכה הטבועה בתכונתם. הניצוצות שבמאכלים ומצמם מאירים, רק אם באים אחר שכבר הופיע אור התפלה על הנפש. ההחשכה מעיבה את המסך של הדמיון, שלא יוכל השכל הנפשי לחדור על ידו. והכשפים והנחשים כולם מתכונה זו שולטים, ולא נחש ביעקב ולא קסם בישראל.</p>
910	<p>דרך הקודש, פרישות כט (אורה"ק ג עמ' רצב-רצג) <i>חנת האכילה בקדש</i></p> <p>מה שהתיאבון הפשוט של האכילה עושה אצל בעלי חיים כולם, ואצל בני אדם בינונים, להמשיך את האדם לאכול להחזיק את חייו וכחותיו, פועל בצורה אצילית וכן נשגב אצל גדולי הדעה, צדיקים יסודי עולם, החפץ להתאחד עם כל ניצוצי הקודש הטמונים בתוך המאכלים, שהשמחה הנשמטית מתעוררת מהאדם האוכל לעומתם, לקבל אל תוך נשמתו, להוסיף בהם אור וחדות עולמים, והם בעצמם מוסיפים עז ושמחה בתנועה, גם לפני האכילה. בעת האוכל כבר השמחה מתנוצצת במעמקים, ובאכילה עצמה היא עולה במעלה יותר עליונה, ויאכל בעז וישת וייטב לבו, וייטב לבו בדברי תורה, שהן הן האכילה והשתיה עצמן, לבאי בסוד ד', דידעי מאי דמחוי להו במחוג. כשאוכלים לשם תאוה חמרתית מתגבר העצבון בסוד אוכלי לחם העצבים. כי הניצוצות, שהיו ראויים לעלות, יורדים, ובהיותם מתעצבים על ירידתם, מרגיש האוכל את עצבם, על ידי חילוף של כמה דרכי ההרגשה, ותמורות אותיות, עד שההרגשה העצבנית נכרת בגילוי נפשי בקרבו. ועל ידי אכילה בקדושה, והגברת המגמה העליונה של טהרת הנשמה ובהירותה, מתוספת צהלת הרוח ושמחה באוכל, על ידי שמחתם של הניצוצות שנתעלו, ובשמחתם עמהם, והלב מרגיש על ידי כמה שבילים וצינורות שונים, וחדות ד' מתגברת עליו. והיינו ויאכל בעז וישת וייטב לבו, מאי וייטב לבו בדברי תורה, שחוץ ממה שנטיית הלב להגברת הרוחניות של העלאת החיים הכמוסים במאכלים לחשק רוחני, שמתמלא באהבת התורה ולימודה, עוד התוכן המקודש של אכילה קדושה זו היא בעצמה דברי תורה, וזה השולחן אשר לפני ד'.</p>	<p>שמונה קבצים א תרא, תשלד</p> <p>מה שהתיאבון הפשוט של האכילה עושה אצל בעלי חיים כולם, ואצל בני אדם בינונים, להמשיך את האדם לאכול, להחזיק את חייו וכחותיו, פועל בצורה אצילית וכן נשגב אצל גדולי הדעה, צדיקים יסודי עולם, החפץ להתאחד עם כל ניצוצי הקודש הטמונים בתוך המאכלים, שהשמחה הנשמטית מתעוררת מהאדם האוכל לעומתם, לקבל אל תוך נשמתו, להוסיף בהם אור וחדות עולמים, והם בעצמם מוסיפים עז ושמחה בתנועה ¹⁵, גם לפני האכילה. בעת האוכל כבר השמחה מתנוצצת במעמקים, ובאכילה עצמה היא עולה במעלה יותר עליונה. ויאכל בעז וישת וייטב לבו, וייטב לבו בדברי תורה, שהן הן האכילה והשתיה עצמן לבאי בסוד ד' דידעי מאי דמחוי להו במחוג.</p> <p>כשאוכלים לשם תאוה חמרתית, מתגבר העצבון, בסוד אוכלי לחם העצבים. כי הניצוצות שהיו ראויים לעלות, ובהיותם מתעצבים על ירידתם, מרגיש האוכל את עצבם, על ידי חילוף של כמה דרכי ההרגשה, ותמורות אותיות, עד שההרגשה העצבנית נכרת בגילוי נפשי בקרבו. ועל ידי אכילה בקדושה, והגברת המגמה העליונה של טהרת הנשמה ובהירותה, מתוספת צהלת הרוח ושמחה באוכל, על ידי שמחתם של הניצוצות שנתעלו, ובשמחתם עמהם. והלב מרגיש על ידי כמה שבילים וצינורות שונים, וחדות ד' מתגברת עליו. והיינו ויאכל בעז וישת וייטב לבו, מאי וייטב לבו בדברי תורה, שחוץ ממה שנטיית הלב להגברת הרוחניות של העלאת החיים הכמוסים במאכלים, מביאה לחשק רוחני שמתמלא באהבת התורה ולימודה, עוד התוכן המקודש של אכילה קדושה זו היא בעצמה דברי תורה, וזה השולחן אשר לפני ד'.</p>
911	<p>דרך הקודש, פרישות ל (אורה"ק ג עמ' רצג) <i>סודות קדושים</i></p> <p>נשמה עליונה מלאה רוח הקודש, יורדת על בחירי בני אדם, קדושי ישראל הצדיקים, בעת שהם באים לאכול את סעודתם, זה השולחן אשר לפני ד'. התרוממות נפשם מתגברת למעלה למעלה, ומרוב זיו חיים העליונים מתגלה גם כן הדר ניצוצות החיים, המפורזים בכל דבר אשר יאכל, והכחות הכמוסים של השכל, הרצון, השירה האלהית וההכרה העליונה, שבמצב תרדמה וקפאון הם נמצאים בכל היצור, הולכים הם ועולים, ומתאחדים בנשמתו הגדולה של קדוש עליון, והעולם כולו מתמלא אור ושמחה. וכל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו השכינה.</p>	<p>שמונה קבצים ג מח</p> <p>נשמה עליונה, מלאה רוח הקודש, יורדת על בחירי בני אדם, קדושי ישראל הצדיקים, בעת שהם באים לאכול את סעודתם, זה השולחן אשר לפני ד'. התרוממות נפשם מתגברת למעלה למעלה, ומרוב זיו חיים העליונים מתגלה גם כן הדר ניצוצות החיים המפורזים בכל דבר אשר יאכל, והכחות הכמוסים של השכל, הרצון, השירה האלהית וההכרה העליונה, שבמצב תרדמה וקפאון הם נמצאים בכל היצור, הולכים הם ועולים, ומתאחדים בנשמתו הגדולה של קדוש עליון, והעולם כולו מתמלא אור ושמחה. וכל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו השכינה.</p>
912	<p>דרך הקודש, פרישות לא (אורה"ק ג עמ' רצד) <i>קדש האכילה מישראל</i></p> <p>מחשבות עמוקות וחודרות בדבר קדושת האכילה, בצורתה האידיאלית-ריאלית, העולה למעלה מכל ערכים מוסריים מוגבלים, שכל כחם הוא רק בההצגה הנפשית של המושג הסוביקטיבי, הוא רק נחלתן של ישראל, הרחוקים מגורלו של עשו, באמרו הלעיטני נא. אשרי העם שככה לו אשרי העם שד' אלהיו. חטא הארץ, שאין טעם עזו ופריו שוים, הוא הגורם לכל השינויים שיהיו באופן מנוגד זה מזה, ובעולם המוסרי והחברותי הוא היסוד לשינויי הדעות שבין האנשים שתפקיד חייהם הוא הרוחניות, המדע,</p>	<p>שמונה קבצים ג מט-נ</p> <p>מחשבות עמוקות וחודרות בדבר קדושת האכילה, בצורתה האידיאלית-ריאלית, העולה למעלה מכל ערכים מוסריים מוגבלים, שכל כחם הוא רק בההצגה הנפשית של המושג הסוביקטיבי, הוא רק נחלתן של ישראל, הרחוקים מגורלו של עשו, באמרו הלעיטני נא. אשרי העם שככה לו אשרי העם שד' אלהיו. חטא הארץ, שאין טעם עזו ופריו שוים, הוא הגורם לכל השינויים שיהיו באופן מנוגד זה מזה. ובעולם המוסרי והחברותי הוא היסוד לשינויי הדעות שבין האנשים שתפקיד</p>

	<p>האמונה, התורה והמוסר העליון, ובין האנשים, שהממשלה והנהגה הוא גורלם, הנדיבים הגבורים המלכים, וכל ההמון כולו. אכילת הצדיקים, המרימה את יסוד החיים הכמוס שבכח הארץ, היא מחזירה את הארץ לתפקידה, והדרגות מתחילות לקבל צורה הדרת, שתהיה מוכנת להתחברות האופיים של המעשיים והרוחניים בכל יסודי החיים.</p>
913	<p>דרך הקודש, פרישות לב (אורה"ק ג עמ' רצה) האכלה של ארץ ישראל</p> <p>המאכל של ארץ ישראל מקדש בפנימיותו, ואינו מגשם כי אם בחיצוניותו, אבל ממאכלי חוץ לארץ צריכים להזהר. ולפי רוב הצפייה לארץ ישראל מתעלה המאכל שבחוץ לארץ גם כן. וזהו סוד הזכרת ירושלים, בעל נהרות בבל או בשיר המעלות שובה בכל סעודה. צפית ארץ ישראל, הבאה תכף למזון, מעדנת את המאכל שבחוץ לארץ ועושה אותו קרוב לעילוי של ארץ ישראל. גם בארץ ישראל מפני התמעטות הקדושה שעל ידי החורבן יש הגשמה, לפי הערך, במאכל, שעולה ומתרחן על ידי צפית הישועה, המובלטת במזמורים האמורים.</p>
914	<p>דרך הקודש, פרישות לג (אורה"ק ג עמ' רצו) היסוד התולדותי והמיניתי</p> <p>המחשבה היא ההתגלות הנצחית אשר לאדם, שבהדיבור היא מתגלה, והיא נובעת בדרך ישרה מהצד הנצחי אשר בנטיה המינית, ביסוד התולדותי אשר לו בערך חייו. ומובן הדבר, שכפי הערך אשר המחשבה האצילית בטהרה תופיע באורה על כח המילולי של האדם, יבוסס ביותר עז החיים היסודי אשר בנטיה המינית שלו על הבסיס היותר אציל וחסון שבקדושה העליונה, והאור הפנימי של החיים בכל עזו יורח בכח הדיבור, ותגזר אמר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור.</p>
915	<p>דרך הקודש, פרישות לד (אורה"ק ג עמ' רצו-רצז) תקון היסוד והנצחיות</p> <p>המבט המוסרי העליון, הנובע מההכרה האלהית העליונה, קובע את עיקר חותמו על יחס הרצון למגמה המינית, שהוא הצד הנצחי הבלתי סופי, שהוא כמוס במהותו של אדם. אין בזה ספק, שבאוצר נקודה זו כל החמודות העליונות נגזרות, וכל התיאוריה רבת הערך, הסובבת לתקן יסוד קודש זה, להפנות את הנטיה המינית וענפיה ביסודה למגמת הקדושה של החיים, הרי היא הפינה היסודית בכל ערכי המוסר, המבססים את העולם האנושי, הפנימי והחיצוני. וימים יבאו והתרבות הכללית תביט בהערצה נשגבה על הוד אלוה, הפרוש בתוך המחשבות, הנראות כחשכות לעומדים בגסות הנטיה ובשושבוות הדעת מחוץ למחנה ישראל, המקושרות בתיקוני היסוד, וכל דברי הצומות וזעקות, אשר לשובבים, שבמוסר הרזי. אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה.</p>
916	<p>דרך הקודש, פרישות לה (אורה"ק ג עמ' רצז) התפוכות הנפולית הטבעיות</p> <p>ההתעוררות של המדע החדש על דבר הנטיה הטבעית שיש לאיזה בני אדם מראשית יצירתם, ובשביל כך חפצים הם לעקור את המחאה המוסרית בזה, אבל דבר אלהינו יקום לעולם. וכבר פירש בר קפרא על זה, תועבה תועה אתה בה, שהיא נטיה רעה, שצריך אדם וכללות האדם להלחם עליה. ומקצת הטינא שאולי תמצא אצל יחיד באופן שאי אפשר לעקרה, זה ראו חכמים מראש ואמרו על זה, כל מה שאדם רוצה בו, משל לדג הבא מבית הצייד רצה לאוכלו צלי שלוק מבושל אוכלו. ובזה העמיקו בטבע האדם עד לחמלה על העיר, חגרין מפני מה הויין מפני שהופכין את שולחנם, ואף על פי שאינה הלכה, מכל מקום היא סיחה של מלאכי השרת, דהיינו חכמים הדומים למלאכי ד', וכל עם ד' על פיהם יחנה ויסע. וכל הנשאר בציון ונשאר בירושלם קדוש יאמר, וישנא תהפוכות, ודרך ישרים סלולה.</p>
917	<p>דרך הקודש, פרישות לו (אורה"ק ג עמ' רצח) תקון המיני והנצחיות</p> <p>עיקר תיקון פגם הברית הוא קידוש הרצון והארתו הברורה, עד שהרצון היותר חזק מצד הטבע הגופני, שיש לו שורש בקדושה חזק מאד מפני הופעת החיים שבו, שהוא הרצון של נטיית המין, אור הקדושה שופע בו כל כך עד שהצד הקדוש שבו הוא הרודה בחיים וממשיך את פעולתו והופעתו. והצד של החול, וקל וחומר של</p>
<p>חיהם הוא הרוחניות, המדע, האמונה, התורה והמוסר העליון, ובין האנשים שהממשלה והנהגה הוא גורלם, הנדיבים, הגבורים, המלכים, וכל ההמון כולו. אכילת הצדיקים, המרימה את יסוד החיים הכמוס שבכח הארץ, היא מחזירה את הארץ לתפקידה, והדרגות מתחילות לקבל צורה הדרת, שתהיה מוכנת להתחברות האופיים של המעשיים והרוחניים בכל יסודי החיים.</p>	<p>שמונה קבצים ו צו</p> <p>המאכל של ארץ ישראל מקדש בפנימיותו, ואינו מגשם כי אם בחיצוניותו, אבל ממאכלי חוץ לארץ צריכים להזהר. ולפי רוב הצפייה לארץ ישראל מתעלה המאכל שבחוץ לארץ גם כן. וזהו סוד הזכרת ירושלים בעל נהרות בבל, או בשיר המעלות שובה בכל סעודה. צפית ארץ ישראל הבאה תכף למזון, מעדנת את המאכל שבחוץ לארץ, ועושה אותו קרוב לעילוי של ארץ ישראל. גם בארץ ישראל מפני התמעטות הקדושה שעל ידי החורבן, יש הגשמה לפי הערך במאכל, שעולה ומתרחן על ידי צפית הישועה, המובלטת במזמורים האמורים.</p>
<p>שמונה קבצים ג צ</p> <p>המחשבה היא ההתגלות הנצחית אשר לאדם, שבהדיבור היא מתגלה, והיא נובעת בדרך ישרה מהצד הנצחי אשר בנטיה המינית, ביסוד התולדותי אשר לו בערך חייו. ומובן הדבר, שכפי הערך אשר המחשבה האצילית בטהרה תופיע באורה על כח המילולי של האדם, יבוסס ביותר עז החיים היסודי אשר בנטיה המינית שלו על הבסיס היותר אציל וחסון שבקדושה העליונה, והאור הפנימי של החיים בכל עזו יורח בכח הדיבור. ותגזר אמר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור.</p>	<p>שמונה קבצים ג פט</p> <p>המבט המוסרי העליון, הנובע מההכרה האלהית העליונה, קובע את עיקר חותמו על יחס הרצון למגמה המינית, שהוא הצד הנצחי הבלתי סופי, שהוא כמוס במהותו של אדם. אין בזה ספק שבאוצר נקודה זו כל החמודות העליונות נגזרות, וכל התיאוריה רבת הערך, הסובבת לתקן יסוד קודש זה, להפנות את הנטיה המינית וענפיה ביסודה למגמת הקדושה של החיים, הרי היא הפינה היסודית בכל ערכי המוסר, המבססים את העולם האנושי, הפנימי והחיצוני. וימים יבאו, והתרבות הכללית תביט בהערצה נשגבה על הוד אלוה הפרוש בתוך המחשבות, הנראות כחשכות לעומדים בגסות הנטיה ובשושבוות הדעת מחוץ למחנה ישראל, המקושרות בתיקוני היסוד, וכל דברי הצומות וזעקות אשר לשובבים, שבמוסר הרזי. אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה.</p>
<p>שמונה קבצים ו צט</p> <p>ההתעוררות של המדע החדש על דבר הנטיה הטבעית שיש לאיזה בני אדם מראשית יצירתם <i>כבר, ובשביל כך חפצים הם לעקור את המחאה המוסרית בזה, אבל דבר אלהינו יקום לעולם, וכבר פירש בר קפרא על זה, תועבה, תועה אתה בה, שהיא נטיה רעה, שצריך אדם, וכללות האדם, להלחם עליה. ומקצת הטינא שאולי תמצא אצל יחיד באופן שאי אפשר לעקרה, זה ראו חכמים מראש, ואמרו על זה, כל מה שאדם רוצה בו, משל לדג הבא מבית הצייד רצה לאוכלו צלי שלוק מבושל אוכלו. ובזה העמיקו בטבע האדם עד לחמלה על המקולקלים בראשית יצירתם. ומכל מקום העירו, חגרין מפני מה הויין מפני שהופכין את שולחנם, ואף על פי שאינה הלכה, מכל מקום היא סיחה של מלאכי השרת, דהיינו חכמים הדומים למלאכי ד', וכל עם ד' על פיהם יחנה ויסע. וכל הנשאר בציון והנותר בירושלם</i>²⁰⁹ קדוש יאמר, וישנא תהפוכות, ודרך ישרים סלולה.</p>	<p>שמונה קבצים א שנו-שנז</p> <p>עיקר תיקון פגם הברית, הוא קידוש הרצון והארתו הברורה, עד שהרצון היותר חזק מצד הטבע הגופני, שיש לו שורש בקדושה חזק מאד, מפני הופעת החיים שבו, שהוא הרצון של נטיית המין, אור הקדושה שופע בו כל כך, עד שהצד הקדוש שבו הוא הרודה בחיים, וממשיך את פעולתו והופעתו, והצד של החול, וקל וחומר של</p>

	<p>הטומאה שבו, הוא בטל לגמרי לצד הקודש, ואז באמת לא יקרב נגע באהלו, ונעשה צדיק משומר מכל מוקש, וכשהרצון עולה במדרגה עליונה של קודש כזאת, אז הוא מתברר גם מכל מדות רעות ומכל מעשים רעים שבעולם, אפילו מהדברים היותר קלים שהאדם דש אותם בעקביו. יצא דעריית יוכל ללפף את האדם יותר עמוק מהשורש של קישור החיים שלו עצמו, מפני שהוא נעוץ בנטיית המשך החיים של הדורות כולם. ולעומת זה בקדושה יכולים לעלות על ידי קדושת הברית למדרגת דוגמא של צדיק בכל הדורות. שני לזה הוא ענין חמדת גזל, שהרכוש הוא גם כן מעמיד על רגליו את הדורות בתור ירושה, שאהבת הקנין הרעה, תוכל להשפיל מאד, והטובה שבקדושה תוכל לעלות למרומי החיים ועליונותם.</p>		
918	<p>דרך הקודש, פרישות לז' (אורה"ק ג עמ' רצט) <i>קדושת המעשה</i> <i>המחשבה</i> <i>הפועלת לקבע קדושת הטבע והרצון ביסוד יסודו, עד לקדושת הזיווג בעצמות הטבע הטהור והקדוש, כדוגמת האדם לפני החטא, ולמעלה למעלה, גם על ידי השאיפה לקדושת עולמים זו, מתעדן כל הקישור הנפשי, ויחס המשפחה מתקשר בחוטי קודש קדשים, שהם חזקים ואמיצים מאד, וגורם שפע חיים ארוכים לתולדותיו. ומיסוד צדיק כזה מושפע שפע החיים והעדינות, העו והאומץ, וגם ישות החיים בגדולה, וגבורת עז על כל החיים, על כל הגלויים אליו, על כל הדור, על כל העולם. אומץ מוסיף אומץ, חיים ממשכים חיים, כבוד ותפארת מזהיר תפארת והדרת קודש על כל.</i></p>		
919	<p>דרך הקודש, פרישות לח' (אורה"ק ג עמ' רצט) <i>הנטיה המינית הולכת היא וזורמת אל העתיד, אל שכלול החיים, שיביא הזמן, את חיי העולם הבא בעולם הזה. ומתוך שהחיים העתידים הנם מלאים הוד ונועם מלא, על כן גדולה היא שאיפת החפץ ועו הרצון של נטית עולמים זאת, והקדושה המגמתית רק עליה היא משרה את אורה. והנפש הטהורה מנהגת את נטיה זו למגמתה, בגידור התורה, החכמה, הישר והצניעות, מקורי הצדק. כל מאן דנטיר ברית איקרי צדיק. ויסוד קדושתן של ישראל הוא קשור בעולם העתיד, ורוח קדושה הולך וחופף על כלל האומה ופרטיה. ועמך כלם צדיקים.</i></p>		
920	<p>דרך הקודש, פרישות לט' (אורה"ק ג עמ' ש-שא) <i>קשר המינית והכניס העולמי</i> הטעם העתיק של המילה, המעטת תאות המין, הוא חובק כללים רחבים של המדע. קשר הברית, להיות לך לאלהים ולזרעך אחרך, של דעת אחדות ד', הקשור במילה, משולב הוא עמה קשר עצמי, מבשרו יחזה אדם אלוה. אם יש באדם כח לאחד את כל כחות נפשו וכל נטיותיו למטרה שכלית ומוסרית אחת, כבר רואה הוא את האחדות בעולמו הפנימי, והאחדות של העולם הכללי מתבררת אצלו יותר ויותר. וכשהוא מוצא שכחותיו פרודים הם, כשאינו יכול לצייר שלטון כללי על נטיותיו ותאותיו, אז מחליט הוא שהעולם הגדול כמוהו מפורד הוא גם הוא, ושאינן אחדות במציאות. התאווה המינית כוללת בעצמותה, ובסעיפי התאווה החמריות הדמיוניות והרוחניות הכלולים בה, את החלק היסודי מכל הנטיות כולל. אם היא עומדת באדם במצב כזה, שהרוח האצילי שבו יוכל לעלות גם עליה להקיפה, לאחדה עם כל המון הכחות הגשמיים והרוחניים שבאדם למטרה אחת מוסרית עליונה, אז האחדות מתגלה בעצמותו, וגילוי האחדות האלהית מתחזה בו בבשרו. השיקוע של רוח האדם בתוך תאות המין עד לכדי צלילה גמורה, עד לכדי אוטם האידיאליות והמוסריות בחוגה, גרמה את תכונת הערלה. והמעמד הפתולוגי הזה הוא נושא עליו בגויה את האימוץ של נטיה זו בצורתה היוצאת מחוג האידיאליות והמסירה המוסרית המגמתית. מובן הדבר, שההשקפה הפסימית בעולם, שהיא נאותה לירידה מוסרית, היא נותנת כח דוחף להנתקתה של תאות המין מן האידיאליות, שכיון שהמציאות בכללה היא רעה רבה, אין יהיה אידיאל להרבות יצורים אומללים. ולפי זה לכל הנטיה כולה אין שורש באידיאל, רק התפרצות התאווה היא שעושה את דרכה. לא כן היא השקפת הטוב העולמי, ההשקפה האופטימית, של וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד, היא נותנת מקום לאידיאליות להתפשט גם על הנטיה המינית. ואם ירד טבע הבשר ויצר לב האדם</p>		
<p>של הטומאה שבו, הוא בטל לגמרי לצד הקודש, ואז באמת לא יקרב נגע באהלו, ונעשה צדיק משומר מכל מוקש. וכשהרצון עולה במדרגה עליונה של קודש כזאת, אז הוא מתברר גם מכל מדות רעות ומכל מעשים רעים שבעולם, אפילו מהדברים היותר קלים שהאדם דש אותם בעקביו. יצא דעריית יוכל ללפף את האדם יותר עמוק מהשורש של קישור החיים שלו עצמו, מפני שהוא נעוץ בנטיית המשך החיים של הדורות כולם. ולעומת זה בקדושה, יכולים לעלות על ידי קדושת הברית למדרגת דוגמא של צדיק בכל הדורות. שני לזה הוא ענין חמדת גזל, שהרכוש הוא גם כן מעמיד על רגליו את הדורות בתור ירושה, שאהבת הקנין הרעה תוכל להשפיל מאד, והטובה שבקדושה תוכל לעלות למרומי החיים ועליונותם.</p>	<p>שמונה קבצים ו פב</p> <p>מצד קדושת המעשה וקדושת המחשבה, הפועלת לקבע קדושת הטבע והרצון ביסוד יסודו, עד לקדושת הזיווג בעצמות הטבע הטהור והקדוש, כדוגמת האדם לפני החטא, ולמעלה למעלה, גם על ידי השאיפה לקדושת עולמים זו, מתעדן כל הקישור הנפשי, ויחס המשפחה מתקשר בחוטי קודש קדשים, שהם חזקים ואמיצים מאד, וגורם שפע חיים ארוכים לתולדותיו. ומיסוד צדיק כזה מושפע שפע החיים והעדינות, העו והאומץ, וגם ישות החיים בגדולה וגבורת עז על כל החיים, על כל הגלויים אליו, על כל הדור, על כל העולם. אומץ מוסיף אומץ, חיים ממשכים חיים, כבוד ותפארת מזהיר תפארת והדרת קודש על כל.</p>	<p>שמונה קבצים א תנו</p> <p>הנטיה המינית הולכת היא וזורמת אל העתיד, אל שכלול החיים, שיביא הזמן, את חיי העולם הבא בעולם הזה. ומתוך שהחיים העתידים הנם מלאים הוד ונועם מלא, על כן גדולה היא שאיפת החפץ ועו הרצון של נטית עולמים זאת, והקדושה המגמתית רק עליה היא משרה את אורה. והנפש הטהורה מנהגת את נטיה זו למגמתה, בגידור התורה, החכמה, הישר והצניעות, מקורי הצדק. כל מאן דנטיר ברית איקרי צדיק. ויסוד קדושתן של ישראל הוא קשור בעולם העתיד, ורוח קדושה הולך וחופף על כלל האומה ופרטיה. ועמך כלם צדיקים.</p>	<p>שמונה קבצים א תצו</p> <p>הטעם העתיק של המילה, המעטת תאות המין, הוא חובק כללים רחבים של המדע. קשר הברית, להיות לך לאלהים ולזרעך אחרך, של דעת אחדות ד', הקשור במילה, משולב הוא עמה קשר עצמי, מבשרו יחזה אדם אלוה. אם יש באדם כח לאחד את כל כחות נפשו וכל נטיותיו למטרה שכלית ומוסרית אחת, כבר רואה הוא את האחדות בעולמו הפנימי, והאחדות של העולם הכללי מתבררת אצלו יותר ויותר. וכשהוא מוצא שכחותיו פרודים הם, כשאינו יכול לצייר שלטון כללי על נטיותיו ותאותיו, אז מחליט הוא שהעולם הגדול כמוהו מפורד הוא גם הוא, ושאינן אחדות במציאות. התאווה המינית כוללת בעצמותה, ובסעיפי התאווה החמריות הדמיוניות והרוחניות הכלולים בה, את החלק היסודי מכל הנטיות כולל. אם היא עומדת באדם במצב כזה, שהרוח האצילי שבו יוכל לעלות גם עליה להקיפה, לאחדה עם כל המון הכחות הגשמיים והרוחניים שבאדם למטרה אחת מוסרית עליונה, אז האחדות מתגלה בעצמותו, וגילוי האחדות האלהית מתחזה בו בבשרו. השיקוע של רוח האדם בתוך תאות המין עד לכדי צלילה גמורה, עד לכדי אוטם האידיאליות והמוסריות בחוגה, גרמה את תכונת הערלה. והמעמד הפתולוגי הזה, הוא נושא עליו בגויה את האימוץ של נטיה זו בצורתה היוצאת מחוג האידיאליות והמסירה המוסרית המגמתית. מובן הדבר, שההשקפה הפסימית בעולם, שהיא נאותה לירידה מוסרית, היא נותנת כח דוחף להנתקתה של תאות המין מן האידיאליות, שכיון שהמציאות בכללה היא רעה רבה, אין יהיה אידיאל להרבות יצורים אומללים. ולפי זה לכל הנטיה כולה אין שורש באידיאל, רק התפרצות התאווה היא שעושה את דרכה. לא כן היא השקפת הטוב העולמי, ההשקפה האופטימית²¹⁰, של וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד, היא נותנת מקום לאידיאליות להתפשט גם על הנטיה המינית. ואם ירד טבע הבשר</p>

210. בכתב היד כתוב "האופטומית".

921	<p>עד כדי התפתחותה של הערלה, הנה יסול לו האדם את דרכו האצילית בתיקון ברית קודש, על ידי המילה, ואז ימצא את כל כחותיו נטויים למטרה כללית אידיאלית קדושה, ומבשרו יחזה אלוה, ויקדש את קדוש ישראל, ד' אחד.</p> <p>דרך הקודש, פרישות מ (אורה"ק ג עמ' שב-שג)</p> <p>שמון הנפש לפני השנה</p> <p>הרשעה שבעולם מוצאה באדם את מכונה, והיא הולכת ומתגלמת בקרבו, מדי יום ביומו מוסיפה היא אומץ, מכשלת היא את כחו להתרומם להתעלות לטוב, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום. אי אפשר לאדם בלא תפלות תדיריות, שאחד מפרקייהן הם הוידויים. האדם מוכרח להתודות על עונותיו, על חטאיו שבגלוי ושבסתר, ושבסטרי סתרים, על נטיותיו לרעה, ההולכות ומלפפות אותו. כשהטרה של התפלה והוידוי באה מדי יום ביומו, כשחשבון הנפש אינו דבר נשכח מהאדם, אז הוא מנער את הרשעה ממנו, קמעה קמעה, טרם שהספיקה להעשות עליו ערמה גדולה כזאת שלא יוכל להרים ראש. ומארי חושבנא בכל יום מסלקים את הרשעה היומית, מתודים הם לפני שינתם הקבועה, על עצמם ועל כל העולם כולו. לפחות מגלים הם את מחאתם על הרשעה הפרטית, והכללית, בכל מקום שהיא, מעמידים בזה את נפשם נכח הטוב והקודש, מעלים אותה בזה אל שרש חיי קדשה, מחברים את יניקתה מבאר הטוב. בידך אפקיד רוחי. פועלת היא נשמת כל יחיד במערכי ההויה כולה, כשהטוב מרובה בה מכריעה היא את הטוב הכללי בכחה, וכיוצא בזה להיפך. השתקעותה של המציאות הפרטית בפרטיותה, ממעטת את הפעלתה על העולם כולו, הרוחני העליון. בעת השינה כח החיים הרוחניים שואב הוא ממקורו, מטהר הוא ממעיין החיים העליונים, אם נטהר הרצון, והחטא סר ממנו. החטא עצמו גורם חלישות הרוחניות, עד שהשינה סוגרת את כל פעולתו. אמנם יש מדה שהשינה יפה לצדיקים ורעה לרשעים, על פי שמצד הגלוי, חלקה החמרי, היא רעה לצדיקים ויפה לרשעים. התשובה לפני השינה מביאה ברכה כמוסה לעולם, ומברכת את הנשמה משפע מקורה.</p>
922	<p>דרך הקודש, פרישות מא (אורה"ק ג עמ' שג)</p> <p>דרכי חנות</p> <p>ארבעה דרכים ישנם לקימת חצות. האחד, החזרת הנשמה להגוף בדיוק, הבאה מתוך הרגשה פנימית בעילוי העולמות ויקיצתם בנקודת חצות לילה. הב', על ידי רוח צפונית הבאה על ידי כנור התלוי למעלה ממראשותיו של דוד מלך ישראל החי וקים. הג', על ידי קול התרנגול, המכריז ואומר, קומו ישנים מתדרמתכם. הד', על ידי מכונה מעשית, כמו התיקלא, ומשקלי השעות. ולפעמים באים כל הכחות יחד ומעירים, עורי עורי, דבורה, עורי עורי דברי שיר. אף על פי שאין ללמוד סתרי תורה בלילה קודם חצות, מכל מקום אם נפשו עגומה והוא צריך לשמחה דוקא באור העליון של פנימיות התורה, נראה שיש להקל, ומצוה נמי איכא. סוד ד' ליראיו ובריתו להודיעם. עיני תמיד אל ד', כי הוא יוציא מרשת רגלי. לילה נחלק לשתי בחינות, שהם כשני לילות, לפני חצות ולאחר חצות, ליל ולילה. נוטריקון רגלי, גם ליל ראשון ילמוד, כלומר חצי לילה הראשון, כשהוא לצאת מרשת המחשבות, המאפילות את אור קדושת נשמתו.</p>
923	<p>דרך הקודש, פרישות מב (אורה"ק ג עמ' שד)</p> <p>הנהר הנשמה העומק הצופה</p> <p>השינה משחררת את האדם מהשעבוד של העולם החיצוני, ועל ידי זה יכול הוא לפשט את נפשו בהפשטה פנימית, בכל אורך שיעור קומתו הרוחנית. ביחש החיים שכלפי העולם החיצוני נפשו מצטמצמת, אבל ביחש חייה הפנימיים הרי היא מתפשטת, מאריכה את מהותה. ונמצא שהיא יורדת עד כל עומק התחתית שבחיים, מצד זה זמן שהאדם הוא קשור עם העולם החיצוני אין העולם הסביבי מניח אותו לרדת כל כך לעומק התחתית, ולמעלה הרי הוא עולה לעומק הרום של החיים שלו, והרי הוא תופס את כללות החיים כולם. ואיזה צד מתגבר בו ביותר, הצד התחתית, או העליוני, ואיזה מהם נכר בו ביותר בזמן שהוא מתעורר משנתו ובזמן השינה עצמה, זה תלוי לפי מעמדו הרוחני, התלוי במדרגת נשמתו ובבחירתו. כל מה שהוא אחוז יותר בקדושה ובטהרה, באמונה שלמה ובכטחון, ובקדושת ישראל ואהבתם, באהבת הבריות ובצפיית ישועה, הרי הוא מתעלה, והצד העליוני שבו מתגבר, ושולח הוא את השפעתו גם לעומק תחתית, לכל שפלות החיים, וכל האדים העולים וגורמים מחשבות והרהורים, ציורים וטפוסים שונים, הכל נעשה קדוש ונעלה, הכל בא מטללי עדן עליון, ורוח ד'</p>
<p>ויצר לב האדם עד כדי התפתחותה של הערלה, הנה יסול לו האדם את דרכו האצילית בתיקון ברית קודש על ידי המילה, ואז ימצא את כל כחותיו נטויים למטרה כללית, אידיאלית קדושה, ומבשרו יחזה אלוה, ויקדש את קדוש ישראל, ד' אחד.</p> <p>שמונה קבצים א תרו, תרכט</p>	<p>הרשעה שבעולם מוצאה באדם את מכונה, והיא הולכת ומתגלמת בקרבו, מדי יום ביומו מוסיפה היא אומץ, מכשלת היא את כחו להתרומם להתעלות לטוב. יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום. אי אפשר לאדם בלא תפלות תדיריות, שאחד מפרקייהן הם הוידויים. האדם מוכרח להתודות על עונותיו, על חטאיו שבגלוי ושבסתר, ושבסטרי סתרים, על נטיותיו לרעה, ההולכות ומלפפות אותו. כשהטרה של התפלה והוידוי באה מדי יום ביומו, כשחשבון הנפש אינו דבר נשכח מהאדם, אז הוא מנער את הרשעה ממנו, קמעה קמעה, טרם שהספיקה להעשות עליו ערמה גדולה כזאת שלא יוכל להרים ראש. ומארי חושבנא בכל יום מסלקים את הרשעה היומית, מתודים הם לפני שינתם הקבועה, על עצמם ועל כל העולם כולו, לפחות מגלים הם את מחאתם על הרשעה הפרטית, והכללית, בכל מקום שהיא, מעמידים בזה את נפשם נכח הטוב והקודש, מעלים אותה בזה אל שרש חיי קדשה, מחברים את יניקתה מבאר הטוב. בידך אפקיד רוחי. פועלת היא נשמת כל יחיד במערכי ההויה כולה, כשהטוב מרובה בה מכריעה היא את הטוב הכללי בכחה, וכיוצא בזה להיפך. השתקעותה של המציאות הפרטית בפרטיותה, ממעטת את הפעלתה על העולם כולו, הרוחני העליון. בעת השינה, כח החיים הרוחניים שואב הוא ממעיין החיים העליונים, אם נטהר הרצון, והחטא סר ממנו. החטא עצמו גורם חלישות הרוחניות, עד שהשינה סוגרת את כל פעולתו. אמנם יש מדה שהשינה יפה לצדיקים ורעה לרשעים, אף על פי שמצד הגלוי, חלקה החמרי, היא רעה לצדיקים ויפה לרשעים. התשובה לפני השינה מביאה ברכה כמוסה לעולם, ומברכת את הנשמה משפע מקורה.</p>
<p>שמונה קבצים ו יט, מד</p> <p>ארבעה דרכים ישנם לקימת חצות. הא' החזרת הנשמה להגוף בדיוק, הבאה מתוך הרגשה פנימית בעילוי העולמות ויקיצתם בנקודת חצות לילה. הב', על ידי רוח צפונית, הבאה על ידי כנור התלוי למעלה ממראשותיו של דוד מלך ישראל החי וקים. הג', על ידי קול התרנגול, המכריז ואומר קומו ישנים מתדרמתכם. הד', על ידי מכונה מעשית, כמו התיקלא ומשקלי השעות. ולפעמים באים כל הכחות יחד ומעירים, עורי עורי, דבורה, עורי עורי דברי שיר. אף על פי שאין ללמוד סתרי תורה בלילה קודם חצות, מכל מקום אם נפשו עגומה והוא צריך לשמחה דוקא באור העליון של פנימיות התורה, נראה שיש להקל, ומצוה נמי איכא. סוד ד' ליראיו ובריתו להודיעם, עיני תמיד אל ד', כי הוא יוציא מרשת רגלי. לילה נחלק לשתי בחינות, שהם כשני לילות, לפני חצות ולאחר חצות, ליל ולילה. נוטריקון רגלי, גם ליל ראשון ילמוד, כלומר חצי לילה הראשון, כשהוא לצאת מרשת המחשבות המאפילות את אור קדושת נשמתו.</p>	<p>שמונה קבצים ו לג</p> <p>השינה משחררת את האדם מהשעבוד של העולם החיצוני, ועל ידי זה יכול הוא לפשט את נפשו בהפשטה פנימית, בכל אורך שיעור קומתו הרוחנית. ביחש החיים שכלפי העולם החיצוני נפשו מצטמצמת, אבל ביחש חייה הפנימיים הרי היא מתפשטת, מאריכה את מהותה, ונמצא שהיא יורדת עד כל עומק התחתית שבחיים, מצד זה זמן שהאדם הוא קשור עם העולם החיצוני אין העולם הסביבי מניח אותו לרדת כל כך לעומק התחתית, ולמעלה, הרי הוא עולה לעומק הרום של החיים שלו, והרי הוא תופס את כללות החיים כולם. ואיזה צד מתגבר בו ביותר, הצד התחתית או העליוני, ואיזה מהם ניכר בו ביותר בזמן שהוא מתעורר משנתו, ובזמן השינה עצמה, זה תלוי לפי מעמדו הרוחני, התלוי במדרגת נשמתו ובבחירתו. כל מה שהוא אחוז יותר בקדושה ובטהרה, באמונה שלמה ובכטחון, ובקדושת ישראל ואהבתם, באהבת הבריות ובצפיית ישועה, הרי הוא מתעלה, והצד העליוני שבו מתגבר, ושולח הוא את השפעתו גם לעומק תחתית, לכל שפלות החיים, וכל האדים העולים וגורמים מחשבות והרהורים, ציורים וטפוסים שונים, הכל נעשה קדוש ונעלה, הכל בא מטללי עדן עליון, ורוח ד'</p>

	<p>עליון, ורוח ד' חופף עליו. בהתהלךך תנחה אותך, בשכבך תשמר עליון, והקיצות היא תשיחך.</p>	<p>חופף עליו. בהתהלךך תנחה אותך, בשכבך תשמור עליון, והקיצות היא תשיחך.</p>
924	<p>דרך הקודש, פרישות מג' (אורה"ק ג עמ' שה) צדיקים ואהבת הצולט הזה</p> <p>ישנם צדיקים כאלה, שמרוב נטייתם לקדושה עליונה אהבת עולם הזה מתרוקנת כל כך מלבבם, עד שגם אותו חלק האהבה הראוי להיות בלבו של אדם לעולם הזה חסר להם, ובשביל כך הם מוצאים פגמים בתכונתם האישית, ואינם יכולים למשול בעולם, עד שהם מחזירים את האהבה לעולם הזה, על ידי תפלה שהיא חיי שעה, ועל ידי עמקי הלכות, וכל עניני הנגלות שבתורה, בהסתעפות פלפוליהם. ואז נעשית אהבתם לעולם הזה אהבה של קדושה, המתאחדת באהבת תורה, והעולם כולו מתעלה על ידם. אמת גמורה היא, שהצדיקים העליונים, האנשים הרוחניים, שמצד עצמם אין כל עניני עולם הזה תופסים מקום אצלם, מפני שהם משערים יפה את החוסן ואת הזיו העליון, והם מתכוונים לבסמו ולהמשיכו בעולם כולו, אין דרך עבודתם שוה כלל לדרכי העבודה של כל אדם, והשרוים תמיד עולם הזה ותשוקותיו ומאסרי הגוף וכל נטיותיו, וכשרואים מהם דברים תמוהים אין להרהר עליהם כלל, כי כל דרכיהם נובעים מקודש עליון מאד.</p>	<p>שמונה קבצים א תסז, תתג</p> <p>ישנם צדיקים כאלה, שמרוב נטייתם לקדושה עליונה, אהבת עולם הזה מתרוקנת כל כך מלבבם, עד שגם אותו חלק האהבה הראוי להיות בלבו של אדם לעולם הזה, חסר להם, ובשביל כך הם מוצאים פגמים בתכונתם האישית, ואינם יכולים למשול בעולם, עד שהם מחזירים את האהבה לעולם הזה על ידי תפלה, שהיא חיי שעה, ועל ידי עמקי הלכות, וכל עניני הנגלות שבתורה בהסתעפות פלפוליהם. ואז נעשית אהבתם לעולם הזה אהבה של קדושה, המתאחדת באהבת תורה, והעולם כולו מתעלה על ידם. אמת גמורה היא, שהצדיקים העליונים, האנשים הרוחניים, שמצד עצמם אין כל עניני עולם הזה תופסים מקום אצלם, מפני שהם משערים יפה את החוסן ואת הזיו העליון, והם מתכוונים לבסמו ולהמשיכו בעולם כולו, אין דרך עבודתם שוה כלל לדרכי העבודה של כל אדם, והשרוים תמיד עולם הזה ותשוקותיו ומאסרי הגוף וכל נטיותיו, וכשרואים מהם דברים תמוהים, אין להרהר עליהם כלל, כי כל דרכיהם נובעים מקודש עליון מאד.</p>
925	<p>דרך הקודש, פרישות מד' (אורה"ק ג עמ' שז) תפארת צדיקים מופלאים</p> <p>הצדיקים המופלאים שאין עולם הזה תופס אצלם מקום מצד גבוליו שפלותו וצמצומו, דוקא הם מוקירים את העולם ומכבדים אותו, מפני שהם רואים בו עולם עליון, זיו טהור ממקור החיים, ויפיו וטובו מתעלה בעילויים גדולים, והרגשת הנועם והיופי שבו מתגדלת אצלם בגודל של קדושה ועדינות עליונה, עד שהנם תמיד חיים חיים מלאים, שיש בהם כל שיקוי הלשד של כל ההנאות האסתתיות, המענגות את החיים במעלה עליונה מאד. וחושיהם הרוחניים אפילו ביחס להתוכן האסתתי הרגיל, בהכרת היופי שבמראות, שבשירה, שבסדר, שבמדינה ובמוסר, ושכל ערך, מתכפלים בכפלים אדירים, עד שהם הם הנם מקורות היופי והסידור בחיים. והעולם מזדהר ביופיו ומתעלה בתפארתו על ידי השפעת זיו נשמתם, וכל בעלי אומניות שבחכמות היפות מתעלים, מתעדרים ומתברכים על ידי השפעתם. כי הם בעצמם הנם שרויים בספירת התפארת האלהית, הכוללת בחטיבה אחת כל הדרת שמים וארץ, והתפארת הולכת ומתפשטת על כל היצור, ועל כל מעשיהם, על כל רחשי לבם ונטיותיהם, ואור מלך ביפיו הולך ומתגלה עליהם.</p>	<p>שמונה קבצים א תתד</p> <p>הצדיקים המופלאים, שאין עולם הזה תופס אצלם מקום מצד גבוליו, שפלותו וצמצומו, דוקא הם מוקירים את העולם ומכבדים אותו, מפני שהם רואים בו עולם עליון, זיו טהור ממקור החיים, ויפיו וטובו מתעלה בעילויים גדולים, והרגשת הנועם והיופי שבו מתגדלת אצלם בגודל של קדושה ועדינות עליונה, עד שהנם תמיד חיים חיים מלאים, שיש בהם כל שיקוי הלשד של כל ההנאות האסתתיות המענגות את החיים במעלה עליונה מאד. וחושיהם הרוחניים אפילו ביחס להתוכן האסתתי הרגיל, בהכרת היופי שבמראות, שבשירה, שבסדר, שבמדינה ובמוסר, ושכל ערך, מתכפלים בכפלים אדירים, עד שהם הם הנם מקורות היופי והסידור בחיים. והעולם מזדהר ביופיו, ומתעלה בתפארתו על ידי השפעת זיו נשמתם, וכל בעלי אומניות שבחכמות היפות מתעלים, מתעדרים ומתברכים על ידי השפעתם. כי הם בעצמם הנם שרויים בספירת התפארת האלהית, הכוללת בחטיבה אחת כל הדרת שמים וארץ, והתפארת הולכת ומתפשטת על כל היצור, ועל כל מעשיהם, על כל רחשי לבם ונטיותיהם, ואור מלך ביפיו הולך ומתגלה על ידם.</p>
926	<p>דרך הקודש, פרישות מה' (אורה"ק ג עמ' שז-שח) צדיק עילוי</p> <p>הצדיק הקדוש האמיתי הוא מאחד בתוכו את כל ההפכים, וכל הטוב המפוזר בעולם, שבמצב הקטנות כל אחד סותר את חברו, כשהם באים בפגישה במעמד אחד, בכלי אחד, הוא מאחדם בכחו הגדול המקיף והרחב. כי הוא מתעלה תמיד במחשבתו ורצונו לעולם העליון הרוחני, שבו אין מצרים, והכל יכול להכנס שם, וממילא יוכל כל הטוב להתקבץ ביחד. והוא פועל בכחו העליון, שהטוב המפוזר בכל היחידים בישראל, ובכל העולם, ובעולמים כולם, יתאספו יחד. ובמדה זו יש מדרגות לאין חקר. והצדיק היותר עליון הוא מקיף את הרוחב היותר כולל, ואין בו שום צמצום של דין, כי אם כולו מלא חסד ורחמים רבים, וחפץ הוא באמת בטובת הכל, אוהב לזכות את הבריות כולן, ושונא להרשיען ולחייבן. אמנם העולם לא יוכל להכיר את מדת הצדק הזה, ומוכרח כל צדיק עליון להלביש את צדקתו העליונה בלבושים רבים, שאחרי שהם מקטינים את האור יבולות הבריות ליהנות ממנו. הצדיק האמיתי כל תאותו היא הרבקות האלהית, המתעלה מכל רעיון ומחשבה, ומרוממת מכל שאיפה מוגבלת וקצובה. כשהוא מענה את נשמתו על ידי המניעה שמונע ממנה את תשוקתה הכבירה הזאת, על ידי מה שהוא מוטרד ועסוק בענינים מוגבלים, שהם לגביה מילין דהויטא, העינוי הזה הוא מורגש בעולמות רבים מאד, והמון נשמות אין מספר מצטערות בצערו הפנימי. ואחר כן כאשר שערי אורה מתפתחים, והוא שב בתשובה מאהבה, ואור שמחת רוח הקודש מתנוצצת וזורחת עליו, אז בקול מצהלות של רעש גדול, של חדות עולמים, מתנשאות נשמות רבות ממעמקינה, ועולמות רבים עם שמים וארץ שבהם מתמלאים עז וחדוה. ברבות צדיקים ישמח העם.</p>	<p>שמונה קבצים א תקעה-תקעו</p> <p>הצדיק הקדוש האמיתי הוא מאחד בתוכו את כל ההפכים, וכל הטוב המפוזר בעולם, שבמצב הקטנות כל אחד סותר את חברו, כשהם באים בפגישה במעמד אחד, בכלי אחד, הוא מאחדם בכחו הגדול המקיף והרחב. כי הוא מתעלה תמיד במחשבתו ורצונו לעולם העליון הרוחני, שבו אין מצרים, והכל יכול להכנס שם, וממילא יוכל כל הטוב להתקבץ ביחד. והוא פועל בכחו העליון, שהטוב המפוזר בכל היחידים בישראל, ובכל העולם, ובעולמים כולם, יתאספו יחד. ובמדה זו יש מדרגות לאין חקר. והצדיק היותר עליון הוא מקיף את הרוחב היותר כולל, ואין בו שום צמצום של דין, כי אם כולו מלא חסד ורחמים רבים, וחפץ הוא באמת בטובת הכל, אוהב לזכות את הבריות כולן, ושונא להרשיען ולחייבן. אמנם העולם לא יוכל להכיר את מדת הצדק הזה, ומוכרח כל צדיק עליון להלביש את צדקתו העליונה בלבושים רבים, שאחרי שהם מקטינים את האור יבולות הבריות ליהנות ממנו. הצדיק האמיתי, כל תאותו היא הרבקות האלהית, המתעלה מכל רעיון ומחשבה, ומרוממת מכל שאיפה מוגבלת וקצובה. כשהוא מענה את נשמתו על ידי המניעה שמונע ממנה את תשוקתה הכבירה הזאת, על ידי מה שהוא מוטרד ועסוק בענינים מוגבלים, שהם לגביה מילין דהויטא, העינוי הזה הוא מורגש בעולמות רבים מאד, והמון נשמות אין מספר מצטערות בצערו הפנימי. ואחר כן, כאשר שערי אורה מתפתחים, והוא שב בתשובה מאהבה, ואור שמחת רוח הקודש מתנוצצת וזורחת עליו, אז בקול מצהלות של רעש גדול, של חדות עולמים, מתנשאות נשמות רבות ממעמקינה, ועולמות רבים עם שמים וארץ שבהם מתמלאים עז וחדוה. ברבות צדיקים ישמח העם.</p>

<p>שמונה קבצים א קמו</p> <p>החסידות המעשית היא ההתגשמות של קרבת אלהים בחיים בפועל. כשהיא באה מצד ההגיון המוסרי, מתלבשת היא במעשה הטוב והחסד, שטובם מושג אל השכל האנושי על פי מדתו. וכשהיא באה מצד הרגש האלהי, העולה על המדה ההגיונית, המבקש מרגע בקרבת אלהים התיאורית, בצורתה הרוחנית, מתלבשת היא במעשים של קדושה, שלפעמים הם מתמיהים גם כן את ההשקפה ההגיונית, וגם נותנים מקום לשפלי נפש לחקות אותם בלא כל רוח חיים פנימיים, אבל בעצם טהרתם, באותה הנשמה העזיזה, שהיא מתגעגעת על קרבת אלהים המעשית, כשם שהיא צמאה לה בתכונתה התיאורית, הדרכים הללו התמוהים הנם דרכי חיים מלאים אור ד' וטובו. והם הם צינורות יקרים להזיל על ידם טל חיים של שמחת עולמים, של תום אמון בתוכיות הנפש, לרוממה מעל כל ההנחות המוגבלות על דבר הטוב והיושר, שבני אדם נלכדים בהן, ולעתים קרובות מאד רגליהם מתמוטטות על ידן, מפני הלחץ של חקי ההגיון הצר של השכל האנושי, המוגבל ביותר.</p>	<p>927 דרך הקודש, חסידות א (אורה"ק ג עמ' שיא) <i>חסידות החסד והקדושה</i></p> <p>החסידות המעשית היא ההתגשמות של קרבת אלהים בחיים בפועל. כשהיא באה מצד ההגיון המוסרי מתלבשת היא במעשה הטוב והחסד, שטובם מושג אל השכל האנושי על פי מדתו. וכשהיא באה מצד הרגש האלהי, העולה על המדה ההגיונית, המבקש מרגע בקרבת אלהים, התיאורית, בצורתה הרוחנית, מתלבשת היא במעשים של קדושה, שלפעמים הם מתמיהים גם כן את ההשקפה ההגיונית, וגם נותנים מקום לשפלי נפש לחקות אותם בלא כל רוח חיים פנימיים, אבל בעצם טהרתם באותה הנשמה העזיזה, שהיא מתגעגעת על קרבת אלהים המעשית, כשם שהיא צמאה לה בתכונתה התיאורית, הדרכים הללו התמוהים הנם דרכי חיים מלאים אור ד' וטובו. והם הם צינורות יקרים להזיל על ידם טל חיים של שמחת עולמים, של תום אמון בתוכיות הנפש, לרוממה מעל כל ההנחות המוגבלות על דבר הטוב והיושר, שבני אדם נלכדים בהן, ולעתים קרובות מאד רגליהם מתמוטטות על ידן, מפני הלחץ של חקי ההגיון הצר של השכל האנושי, המוגבל ביותר.</p>
<p>שמונה קבצים א תקי</p> <p>הצדקות השכלית וההרגשית היא אמנות מיוחדת, שצריך המוכשר לה לשכללה ולפתחה תמיד, והיא בעצמה תביא את הצדקות המעשית, שהיא עומדת במדרגת מלאכה, ולא במדרגה של אמנות גבוהה כזו של ההרגשה והשכל. אושר העולם תלוי בעצמיות רבות הכשרון של הצדקות, שהוא הלב הטוב, וההשגה הבהירה הפנימית, של צדיקים יסודי עולם, האומה, והעולם כולו, מתבסס הם ביותר בריבוי האיכות הצדקתית. שירת הצדק, כשהיא מתגדלת ומתברכת ממקורה האלהי, היא מביאה ששון עולמים לבני אדם, וכל הקרוב הקרוב ביותר לחוג הצדק הרוחני, הרי הוא מתאשר ביותר.</p>	<p>928 דרך הקודש, חסידות ב (אורה"ק ג עמ' שיב) <i>אמנות הצדקה</i></p> <p>הצדקות השכלית וההרגשית היא אמנות מיוחדת, שצריך המוכשר לה לשכללה ולפתחה תמיד. והיא בעצמה תביא את הצדקות המעשית, שהיא עומדת במדרגת מלאכה, ולא במדרגה של אמנות גבוהה כזו של ההרגשה והשכל. אושר העולם תלוי בעצמיות רבות הכשרון של הצדקות, שהוא הלב הטוב, וההשגה הבהירה הפנימית של צדיקים יסודי עולם, האומה והעולם כולו מתבססים הם ביותר בריבוי האיכות הצדקתית. שירת הצדק, כשהיא מתגדלת ומתברכת ממקורה האלהי, היא מביאה ששון עולמים לבני אדם. וכל הקרוב הקרוב ביותר לחוג הצדק הרוחני הרי הוא מתאשר ביותר.</p>
<p>שמונה קבצים ד מ</p> <p>בכל גאונות רואה העין הבהירה, החודרת אל התוכן הרוחני המסבך את הפעולות, את הוד הרוח הגאוני בעצמותו, בכביריות חילו, בפאר תפארתו. בגאונות החסד של נדיב גדול, שהחסד וההטבה הם משאת נפשו ונזר חייו, מכירה ההסתכלות הפנימית את זיו החסד מצד עצמו, שהוא דבר יותר יקר ומרומם, יותר נשגב ונעלה, מכל הפעולות של החסדים וההטבות המתגשמות במעשה ובפועל. מאושרים אנו כולנו אם אור של חסד זורח בקרבנו. מאושר הוא העולם, מאושרת היא האנושיות, ומאושרת היא האומה, כשחזיון של נדיבות גאונית מתגלה באחד מבניה. רוח הקודש של הנדיבות אוצר חיים הוא, שנותן שיווי אדיר לכל, נשמת חיים לכל נפש יחידית שבאומה, ומעטר אותה בכללותה בעטרת תפארת לנצח. וגאונות החסד הזאת מתגלה לפעמים אצל עניי ארץ, רק שהוד הקודש של חיי החסד שוכן תמיד בלבבם פנימה, ולפעמים יוצא אל הפועל בנדיבות מעשית. כשיפגש הכשרון הנדיבותי את היכולת לזה, בהתגלמו בפועל, יפליא רוח זה יותר, אבל מעריכי החיים בערכם האמיתי, הוגי הדעות וחושבי המחשבות בטהרתן, יכירו את הדר החסד, גם בהיותו מעולף בצעיפים רבים של חסרון יכולת להגלות.</p>	<p>929 דרך הקודש, חסידות ג (אורה"ק ג עמ' שיג) <i>חסד חסד</i></p> <p>בכל גאונות רואה העין הבהירה, החודרת אל התוכן הרוחני, המסבך את הפעולות, את הוד הרוח הגאוני בעצמותו, בכביריות חילו, בפאר תפארתו. בגאונות החסד של נדיב גדול, שהחסד וההטבה הם משאת נפשו ונזר חייו, מכירה ההסתכלות הפנימית את זיו החסד מצד עצמו, שהוא דבר יותר יקר ומרומם, יותר נשגב ונעלה, מכל הפעולות של החסדים וההטבות המתגשמות במעשה ובפועל. מאושרים אנו כולנו אם אור של חסד זורח בקרבנו. מאושר הוא העולם, מאושרת היא האנושיות, ומאושרת היא האומה, כשחזיון של נדיבות גאונית מתגלה באחד מבניה. רוח הקודש של הנדיבות אוצר חיים הוא, שנותן שיווי אדיר לכל, נשמת חיים לכל נפש יחידית שבאומה, ומעטר אותה בכללותה בעטרת תפארת לנצח. וגאונות החסד הזאת מתגלה לפעמים אצל עניי ארץ, רק שהוד הקודש של חיי החסד שוכן תמיד בלבבם פנימה, ולפעמים יוצא אל הפועל בנדיבות מעשית. כשיפגש הכשרון הנדיבותי את היכולת לזה, בהתגלמו בפועל, יפליא רוח זה יותר. אבל מעריכי החיים בערכם האמיתי, הוגי הדעות וחושבי המחשבות בטהרתן, יכירו את הדר החסד, גם בהיותו מעולף בצעיפים רבים של חסרון יכולת להגלות.</p>
<p>שמונה קבצים א לה, תרלא</p> <p>כשמתעלים מעל להגבלות ההגיוניות, מתגדל הערך של הטוב עד כדי לעורר חמדה של שלהבת גדולה בכל קומת הנשמה, האחדות הרוחנית של המציאות, כשהיא מוכרת בהכרה פנימית עליונה, מושכת היא את הנפש אל הטוב, אל המעשים הטובים וההרגשות החמודות, הנעימות נעימות מצד עצמם, האמונה מתגדלת בקרב כליות ולב, וההרגש, שבכל טוב, שהאדם היחיד מרבה בסיגולו מעשים טובים, מחשבות ודיבורים טובים, הוא מנעים בזה את ההויה כולה, מעורר את האדם ומרקייעו לשחקים. יודע הוא האדם בשעה ששפע של רוח הקודש שופע על נשמתו, שבכל עת שהוא מרומם את עצמו על ידי מעשים טובים, על ידי התעוררות עליונה לחשק האלהות, החכמה הצדק, היופי והמשרים, הוא משכלל בזה את התכונה הרוחנית של ההויה כולה. האנשים כולם נעשים יותר טובים בסתר לבם על ידי ההטבה העליונה של אחד</p>	<p>930 דרך הקודש, חסידות ד (אורה"ק ג עמ' שיד-שטו) <i>חמדת מצאה הטוב וצרכו</i></p> <p>כשמתעלים מעל להגבלות ההגיוניות, מתגדל הערך של הטוב, עד כדי לעורר חמדה של שלהבת גדולה בכל קומת הנשמה, האחדות הרוחנית של המציאות, כשהיא מוכרת בהכרה פנימית עליונה, מושכת היא את הנפש אל הטוב, אל המעשים הטובים וההרגשות החמודות, הנעימות נעימות מצד עצמם, האמונה מתגדלת בקרב כליות ולב, וההרגש, שבכל טוב, שהאדם היחיד מרבה בסיגולו מעשים טובים, מחשבות ודיבורים טובים, הוא מנעים בזה את ההויה כולה, מעורר את האדם ומרקייעו לשחקים. יודע הוא האדם בשעה ששפע של רוח הקודש שופע על נשמתו, שבכל עת שהוא מרומם את עצמו על ידי מעשים טובים, על ידי התעוררות עליונה לחשק האלהות, החכמה הצדק, היופי והמשרים, הוא משכלל בזה את התכונה הרוחנית של ההויה כולה. האנשים כולם נעשים יותר טובים בסתר לבם על ידי ההטבה העליונה של אחד</p>

	<p>מהם. כמה עצובי רוח יגונם נעשה נח, ומהול בנטפי נחם, על ידי התעוררות נחמת אל שבנשמה אחת בחזקה, אפילו החיות הטורפות וכל היצורים המזיקים נעשים יותר נחים, ארסם מתרכך מעט על ידי ההכרעה הכללית של הנשמה המתענגת על ד'. והטובים שבבני אדם מתגדלים בטוב, ושמתחם בטוב וביושר מתגדלת. והעולמות כולם העליונים, מלאכי מעלה, מתעוררים בזמרת קודש נעימה, ומתעלים ברננת יפעה וחן, ופמליא של מעלה מתאדרת בגבורה. וכל אלה המחשבות, המגדילות את עז הנפש, אין להן מקום כי אם בנשמה, החפשה חופש גמור מזיקי ההגיון, הכובל את הרעיון וממית את השירה. אחרי כל הרעש של כל מיני ההתחכמות, המביאות לידי כל ההריסות השונות למיניהן, ואחרי כל השיקוע היותר עמוק במערכת רזים וגוני נסתרות, אנו באים לידי מסקנא, שעמל האדם ראוי להיות בכשרון מעשה להרבות טוב בעולם, בין אדם לחברו, ולכל היקום אשר על פני האדמה. והדעה צריכה להיות עסוקה בהמון רב של השכלות מבוררות, הנותנות לעוסקים בהן חיים מאירים. ויסוף טובה יחידית כזאת, שמתקיימת אצל כל יחיד, לחזור על כל ההמון כולו, לעורר את כל אחד לפי מדרתו להכריעו לכף זכות, וממילא נעשה היקום כולו יותר נשגב ונעלה.</p>			
931	<p>דרך הקודש, חסידות ה (אורה"ק ג עמ' שטז) פסל 206 כשמתגבר האיווי להיות טוב לכל, אז יודע האדם, שהארה מעולם העליון באה אליו. ואשריו אם הוא מכין מקום הגון בלבבו, במוחו, בפועל כפיו ובכל רגשותיו לקבל את האורח הנשא הזה, שהוא גדול ועליון מכל נכבדי ארץ, יחזיק בו ואל ירפהו. וכל המניעות והעיוכים, הגשמיים והרוחניים, המעכבים את קבלת הרעיון הקדוש הזה אל תוכיותו, אל יעצרוהו, על כולם ילחם, ובמעוזה יחזיק, וישא דעו למרחוק. להחזיק במדותיו של מקום, הטוב לכל, ורחמיו על כל מעשיו.</p>			
932	<p>דרך הקודש, חסידות ו (אורה"ק ג עמ' שיז) קדושה מלאכה אהבת הכל הקדושה העליונה היא מלאה אהבה, חסד וסבלנות, מרוב יפעת שלמותה. השנאה, הדין והקפדנות הנם תוצאות של שכחת ד', ודעיכת אור הקודש. כל מה שדרישת ד' מתגברת ביותר בלבבו של אדם, אהבת כל הבריות בולן מתרחבת בקרבו, והוא אוהב גם את הרשעים ואת הכופרים, וחפץ בתקנתם, מפני שהוא באמת מתקנם בגדולת אמונתו. אמנם בגלוי אין בכחו של האדם להראות אהבה כי אם למי שמוצאים בו גם כן דבר טוב, שאז יוכל להדביק את אהבתו בצד הטוב, ולא יזיק אותו כלל הצד הרע והמכוער של <u>אותם</u> האנשים, שהוא אוהב אותם מצד מדרתו הטובה של אהבת הבריות, הכוללת בקרבה להיות טוב ומטיב לרעים ולטובים.</p>			
933	<p>דרך הקודש, חסידות ז (אורה"ק ג עמ' שיח) אהבת המלאכה אהבת החסד ממקור החסד צריכה אהבת הבריות להתפרץ, לא בתור חק מצוה, כי אז תאבד חלקה היותר ברור מזהרה, כי אם בתור תנועה נפשית פנימית עזה. והיא צריכה לעמוד בנסיגות קשים מאד, לנצח סתירות רבות, <u>המפוזרות</u> כצורי מכשול, במאמרים בודדים, בשטחיותן של כמה הלכות, ובהמון השקפות, הבאות מהצמצום שבחלק הגלוי של התורה, והמוסר הלאומי. אבל ברור הוא שאך מתרחקת היא האהבה ממקורה האלהי, יקמל פרחו, והמקור האלהי מופיע הוא את אורו על ידי צינורות התורה והמעשה, ועל ידי הצמצום הלאומי המיוחד. ובוזה באה עבודת רוח גדולה, איך לקיים את כל הצינורות במעמדם, ועם זה לשאוב מימי החסד בטהרתם והרחבתם המקורית. כמה פעמים מוכרחים לרדת למעמקי מחשכים, כדי לחפור דוקא משם את האורה היותר חפשית, היותר גדולה ועליונה.</p>			
934	<p>דרך הקודש, חסידות ח (אורה"ק ג עמ' שיט-שכ) אהבת הכל אורח צד הקשור בקשר של אהבה אל הכלל כולו וחפץ בתקנתו וטובתו, הרי הוא מקושר גם כן אל הרעים והחטאים שבו, ובוזה יש מוצא לפגימה בקדושת הנשמה הטהורה, החפצה רק בקודש וטוב אמיתי. ובכל זאת מתעצמת כל כך נפש הצדיק, האוהב את הכלל, באהבת הבריות, אהבת האדם, וביחוד אהבת ישראל, עד שאיננו נסוג אחור משום דבר, ואפילו מפני פגימה רוחנית שלו. וסוף דבר שהוא מברר את עצמו כל כך עד שהוא מתקשר בתמצית הטוב של הכלל כולו, שבאמת כללות הכלל הוא לעולם טוב, טוב ד' לכל, והוא מתרומם עוד יותר על ידי אהבה זו, ועל ידי התרוממות הרוחנית שלו</p>			
<p>מהם. כמה עצובי רוח יגונם נעשה נח, ומהול בנטפי נחם, על ידי התעוררות נחמת אל שבנשמה אחת בחזקה, אפילו החיות הטורפות, וכל היצורים המזיקים נעשים יותר נחים, ארסם מתרכך מעט על ידי ההכרעה הכללית של הנשמה המתענגת על ד'. והטובים שבבני אדם מתגדלים בטוב, ושמתחם בטוב וביושר מתגדלת, והעולמות כולם העליונים, מלאכי מעלה, מתעוררים בזמרת קודש נעימה, ומתעלים ברננת יפעה וחן, ופמליא של מעלה מתאדרת בגבורה. וכל אלה המחשבות המגדילות את עז הנפש, אין להן מקום כי אם בנשמה החפשה חופש גמור מזיקי ההגיון, הכובל את הרעיון וממית את השירה. אחרי כל הרעש של כל מיני ההתחכמות, המביאות לידי כל ההריסות השונות למיניהן, ואחרי כל השיקוע עמוק במערכת רזים וגוני נסתרות, אנו באים לידי מסקנא, שעמל האדם ראוי להיות בכשרון מעשה, להרבות טוב בעולם, בין אדם לחברו, ולכל היקום אשר על פני האדמה, והדעה צריכה להיות עסוקה בהמון רב של השכלות מבוררות, הנותנות לעוסקים בהן חיים מאירים. וסוף טובה יחידית כזאת, שמתקיימת אצל כל יחיד, לחזור על כל ההמון כולו, לעורר את כל אחד לפי מדרתו להכריעו לכף זכות, וממילא נעשה היקום כולו יותר נשגב ונעלה.</p>	<p>שמונה קבצים ח סא</p> <p>כשמתגבר האיווי להיות טוב לכל, אז יודע האדם שהארה מעולם העליון באה אליו. ואשריו אם הוא מכין מקום הגון בלבבו, במוחו, בפועל כפיו ובכל רגשותיו, לקבל את האורח הנשא הזה, שהוא גדול ועליון מכל נכבדי ארץ, יחזיק בו ואל ירפהו. וכל המניעות והעיוכים, הגשמיים והרוחניים, המעכבים את קבלת הרעיון הקדוש הזה אל תוכיותו, אל יעצרוהו, על כולם ילחם, ובמעוזה יחזיק, וישא דעו למרחוק. להחזיק במדותיו של מקום, הטוב לכל ורחמיו על כל מעשיו.</p>	<p>שמונה קבצים א שמו, מח</p> <p>הקדושה העליונה היא מלאה אהבה, חסד וסבלנות, מרוב יפעת שלמותה. השנאה, הדין והקפדנות, הנם תוצאות של שכחת ד', ודעיכת אור הקודש. כל מה שדרישת ד' מתגברת ביותר בלבבו של אדם, אהבת כל הבריות <u>כולם</u> מתרחבת בקרבו, והוא אוהב גם את הרשעים ואת הכופרים, וחפץ בתקנתם, מפני שהוא באמת מתקנם בגדולת אמונתו. אמנם בגלוי, אין בכחו של האדם להראות אהבה כי אם למי שמוצאים בו גם כן דבר טוב, שאז יוכל להדביק את אהבתו בצד הטוב, ולא יזיק אותו כלל הצד הרע והמכוער של <u>אותן</u> האנשים, שהוא אוהב אותם מצד מדרתו הטובה של אהבת הבריות, הכוללת בקרבה להיות טוב ומטיב לרעים ולטובים.</p>	<p>שמונה קבצים א תקסד</p> <p>ממקור החסד צריכה אהבת הבריות להתפרץ, לא בתור חק מצוה, כי אז תאבד חלקה היותר ברור, מזהרה, כי אם בתור תנועה נפשית פנימית עזה. והיא צריכה לעמוד בנסיגות קשים מאד, לנצח סתירות רבות, <u>המפוזרות</u> כצורי מכשול במאמרים בודדים, בשטחיותן של כמה הלכות, ובהמון השקפות הבאות מהצמצום שבחלק הגלוי של התורה והמוסר הלאומי. אבל ברור הוא שאך מתרחקת היא האהבה ממקורה האלהי, יקמל פרחו, והמקור האלהי מופיע הוא את אורו על ידי צינורות התורה והמעשה, ועל ידי הצמצום הלאומי המיוחד. ובוזה באה עבודת רוח גדולה, איך לקיים את כל הצינורות במעמדם, ועם זה לשאוב מימי החסד בטהרתם והרחבתם המקורית. כמה פעמים מוכרחים לרדת למעמקי מחשכים, כדי לחפור דוקא משם את האורה היותר חפשית, היותר גדולה ועליונה.</p>	<p>שמונה קבצים א צד</p> <p>הקשור בקשר של אהבה אל הכלל כולו, וחפץ בתקנתו וטובתו, הרי הוא מקושר גם כן אל הרעים והחטאים שבו. ובוזה יש מוצא לפגימה בקדושת הנשמה הטהורה, החפצה רק בקודש וטוב אמיתי. ובכל זאת מתעצמת כל כך נפש הצדיק, האוהב את הכלל, באהבת הבריות, אהבת האדם, וביחוד אהבת ישראל, עד שאיננו נסוג אחור משום דבר, ואפילו מפני פגימה רוחנית שלו. וסוף דבר שהוא מברר את עצמו כל כך, עד שהוא מתקשר בתמצית הטוב של הכלל כולו, שבאמת כללות הכלל הוא לעולם טוב, טוב ד' לכל, והוא מתרומם עוד יותר על ידי אהבה זו. ועל ידי התרוממות הרוחנית שלו</p>

<p>שלו, מתרומם גם כן הכלל, עד שאפילו הפרטים הרעים של הכלל הולכים ומתבססים על ידי קישור <i>le</i> הנפש של הצדיק, האהוב את הכלל באמת, בהם. אלא שמי שזו היא דרך עבודתו, צריך שיברר את עצמו מאד, ויהיה זריז וזהיר שמעשיו ורעיונותיו וכל הרגשותיו יהיו באמת נתונים לטובת הכלל כולו, שזוהו באמת מה שנוכל להבין מתואר רצון ד', שאז המחשבה הרוחנית שלו היא מתאחדת עם האיחוד של הכלל, ולא תאונה אליה רעה. אבל מי שבא להתקשר אל אהבת הכלל ונפשו עופלה בקרבו בפניות פרטיות שלו, אף על פי שניצוצי טהרה של אהבת הכלל גם כן יש בו, מכל מקום אין הנשמה שלו עצמה מרוכזת ומאוחדת כראוי, וממילא אין קישורו עם הכלל כולו איתן, ויוכל להיות שתכוון סגולת קישורו אל הצד הגרוע והרע שבכלל, והטוב והסגולה שבכלל תתרחק מקשר נשמתו, ואז הוא נפגם באמת, הקשר הזה. ועל כן אנו מוצאים חוש טבעי בהרבה בני אדם בעלי יראה ותורה, שאינם חפצים להתקשר כי אם באהבת הטובים שבבני אדם, ובסגולת האומה. וזהו באמת דרך נכון לפני כל אותם שלא נתבררו כראוי. אבל לא כך הוא דרך ד' הראוי לשלמי הנפש, אשר כח בידם לברר את עצמם ואת נטיותיהם, שהם חייבים, לבד האהבה היתירה לסגולת האומה, לאהוב את הכלל כולו, ולצפות לישועתו בכללו, לישועת כל פרטי הכלל כולו, באין פירוד כלל וכלל. ואם הם מוצאים בנפשם איזה ירידה או לקותא רוחנית על ידי הקישור לכל הכלל מפני חלקיו היורדים, לא יסורו אחר מדרך ד' הכללית הנאותה להם, אלא יודרו להקנות לעצמם את הברור הראוי, באופן שיהיו יכולים להיות מקושרים אל הכלל כולו מצד תמצית טוב ד', הטוב האמיתי, השרוי בו, ואז לא תגרם להם אהבתם האצילית שום פגם וירידה כלל, כי אם עליה ותוספת טהרה גבורה וקדושה.</p>	<p>מתרומם גם כן הכלל, עד שאפילו הפרטים הרעים של הכלל הולכים ומתבססים על ידי קישור הנפש של הצדיק, האהוב את הכלל באמת, בהם. אלא שמי שזו היא דרך עבודתו, צריך שיברר את עצמו מאד, ויהיה זריז וזהיר, שמעשיו ורעיונותיו וכל הרגשותיו יהיו באמת נתונים לטובת הכלל כולו, שזוהו באמת מה שנוכל להבין מתואר רצון ד', שאז המחשבה הרוחנית שלו היא מתאחדת עם האיחוד של הכלל, ולא תאונה אליה רעה. אבל מי שבא להתקשר אל אהבת הכלל ונפשו עופלה בקרבו בפניות פרטיות שלו, אף על פי שניצוצי טהרה של אהבת הכלל <i>le</i> גם כן יש בו, מכל מקום אין הנשמה שלו עצמה מרוכזת ומאוחדת כראוי, וממילא אין קישורו עם הכלל כולו איתן, ויוכל להיות שתכוון סגולת קישורו אל הצד הגרוע והרע שבכלל, והטוב והסגולה שבכלל תתרחק מקשר נשמתו, ואז הוא נפגם באמת הקשר הזה. ועל כן אנו מוצאים חוש טבעי בהרבה בני אדם, בעלי יראה ותורה, שאינם חפצים להתקשר כי אם באהבת הטובים שבבני אדם ובסגולת האומה. וזהו באמת דרך נכון לפני כל אותם שלא נתבררו כראוי. אבל לא כך הוא דרך ד', הראוי לשלמי הנפש, אשר כח בידם לברר את עצמם ואת נטיותיהם, שהם חייבים, לבד האהבה היתירה לסגולת האומה, לאהוב את הכלל כולו, ולצפות לישועתו בכללו, לישועת כל פרטי הכלל כולו, באין פירוד כלל וכלל. ואם הם מוצאים בנפשם איזה ירידה או לקותא רוחנית על ידי הקישור לכל הכלל מפני חלקיו היורדים, לא יסורו אחר מדרך ד' הכללית הנאותה להם, אלא יודרו להקנות לעצמם את הברור הראוי, באופן שיהיו יכולים להיות מקושרים אל הכלל כולו, מצד תמצית טוב ד', הטוב האמיתי, השרוי בו, ואז לא תגרם להם אהבתם האצילית שום פגם וירידה כלל, כי אם עליה ותוספת טהרה גבורה וקדושה.</p>
<p>שמונה קבצים א קלה</p> <p>כשארם הולך על פי תומת חינוכו, עומד במצב הפשטות של אמונה וסדר מוסרי, מחובר ביראת העונש ואהבת שכר בתור דבר העקרי הגורם לכל סיבוב החיים הרוחניים שלו, כל המעשים הטובים והמדות הטובות יונקים אז משרש קטן ושפל זה. כיון שהוא מתעלה, הרי הוא מתחיל לפקח את עיניו להכיר את הטוב והאור באמתת עצמם. שוכח הוא מעט את עצמו, את פרטיותו, והיהו מכניס את עצמו יותר בחיי הכלל, הטוב הכללי מחל לקחת את לבבו. ומתוך הדליגה הרוחנית הזאת, שהוא דולג מתוך החוג המוגבל באהבת עצמו הצרה אל אהבת הכלל הרחבה, הוא עלול לאבד קנינים, שהם אמנם לכאורה קטנים, אבל באמת נכבדים הם מאד. סדרי חיים טובים, שהם מושרשים יפה בהליכותיו בסדרי האמונה, מתאימים הם כולם דוקא אל העליוניות שבמטרה של אהבת הכלל. אבל לא קל הוא הדבר להכיר את כל התוים המדויקים בתוך ההתרוממות הרוחנית הכללית. אבל כמה שקשה זה להתחלתה מוכרחת היא, כי אם יהיה האדם מאבד את הרשמים המעשיים כפי דיקנותם, מטשטש הוא בזה את הסגנון שחיי המעשה, שהוא הבסיס לחיי הרוח היותר רוממים. ומפני שפוגם הוא בעבריות מעשית את האידיאלים הנשאים, שהם המגמות האחרונות של מעשה התורה והמצוה, אף על פי שהוא איננו מרגיש ביחושן של המחשבות העדינות ברוממות המעשים הללו, מכל מקום כך היא המדה שהנשמה נפגמת, האידיאלים מתרחקים בהוייתם המציאותית מההכרה הנפשית הפנימית, כלומר ממהות החיים של הנפש, שהיא כבר שברה את הבסיס המעשי שלהם, ובוהו כבר מתקצצות הכנפים, והמעוף הנשמתי לגודל ושיגוב עליון מתחלש הוא בתוכיותו. יכול להיות שיהגה, שיחשוב, יצייר וידמה שהוא עדיין שט בעולמות אציליים, שהוא שואף לאידיאלים רמים, אבל הכח הפנימי מסולק הוא ומטומטם על ידי הטמטום המעשי. והמסגרת המעשית, שהיתה בטוחה כל כך בהשתמרותה, בהיות כל הנשמה קשורה למרכז של שכר ועונש, בלא התנשאות אידיאלית לחפץ של הכרה פרטית כלל, נעשית רפויה, אחרי ההתרוממות אל עולם האצילות הנפשית וההכרה השכלית. אשר על כן ההכרח מעיק, שכשם שהתעלתה הנפש להיות חיה חיה הכרה בכללותה, השאיפה של חיי הרוח, כן תעמיק עוד יותר בחיפוש רוחני, עד אשר תבוא לאותו המצב שהמקור הכללי של השאיפה האידיאלית יגלה לפניו את כל מכמניו, והקישור הפנימי לפרטיות הדיקנות של ארחות החיים</p>	<p>935</p> <p>דרך הקודש, חסידות ט (אורה"ק ג עמ' שכא-שכב)</p> <p>אהבת הכלל והבסיס הנפשי</p> <p>כשארם הולך על פי תומת חינוכו, עומד במצב הפשטות של אמונה וסדר מוסרי מחובר ביראת העונש ואהבת שכר, בתור דבר העקרי הגורם לכל סיבוב החיים הרוחניים שלו, כל המעשים הטובים והמדות הטובות יונקים אז משרש קטן ושפל זה. כיון שהוא מתעלה, הרי הוא מתחיל לפקח את עיניו, להכיר את הטוב והאור באמתת עצמם, שוכח הוא מעט את עצמו, את פרטיותו, והיהו מכניס את עצמו יותר בחיי הכלל, הטוב הכללי מחל לקחת את לבבו. ומתוך הדליגה הרוחנית הזאת, שהוא דולג מתוך החוג המוגבל באהבת עצמו הצרה אל אהבת הכלל הרחבה, הוא עלול לאבד קנינים, שהם אמנם לכאורה קטנים, אבל באמת נכבדים הם מאד. סדרי חיים טובים, שהם מושרשים יפה בהליכותיו בסדרי האמונה, מתאימים הם כולם דוקא אל העליוניות שבמטרה של אהבת הכלל. אבל לא קל הוא הדבר להכיר את כל התוים המדויקים בתוך ההתרוממות הרוחנית הכללית. אבל כמה שקשה זה להתחלתה מוכרחת היא, כי אם יהיה האדם מאבד את הרשמים המעשיים כפי דיקנותם, מטשטש הוא בזה את הסגנון היותר חזק שחיי המעשה, שהוא הבסיס לחיי הרוח היותר רוממים. ומפני שפוגם הוא בעבריות מעשית את האידיאלים הנשאים, שהם המגמות האחרונות של מעשה התורה והמצוה, אף על פי שהוא איננו מרגיש ביחושן של המחשבות העדינות ברוממות עוזן עם המעשים הללו, מכל מקום כך היא המדה, שהנשמה נפגמת, האידיאלים מתרחקים בהוייתם המציאותית מההכרה הנפשית הפנימית, כלומר ממהות החיים של הנפש, שהיא כבר שברה את הבסיס המעשי שלהם, ובוהו כבר מתקצצות הכנפים, והמעוף הנשמתי לגודל ושיגוב עליון מתחלש הוא בתוכיותו. יכול להיות שיהגה, שיחשוב, יצייר וידמה, שהוא עדיין שט בעולמות אציליים, שהוא שואף לאידיאלים רמים, אבל הכח הפנימי מסולק הוא ומטומטם על ידי הטמטום המעשי. והמסגרת המעשית, שהיתה בטוחה כל כך בהשתמרותה, בהיות כל הנשמה קשורה למרכז של שכר ועונש, בלא התנשאות אידיאלית לחפץ של הכרה פרטית כלל, נעשית רפויה, אחרי ההתרוממות אל עולם האצילות הנפשית וההכרה השכלית. אשר על כן ההכרח מעיק, שכשם שהתעלתה הנפש להיות חיה חיה הכרה בכללותה, השאיפה של חיי הרוח, כן תעמיק עוד יותר בחיפוש רוחני עד אשר תבוא לאותו המצב, שהמקור הכללי של השאיפה האידיאלית יגלה לפניו את כל מכמניו, והקישור הפנימי לפרטיות הדיקנות של ארחות החיים</p>

	<p>המעשיים, שהוא עומד הכן על בסיסו בימי הקטנות, ישאר על עמדו, ועוד יותר הידור וחמדת קודש בימי הגדלות, בעת ביכור המחשבה האצילית העליונה, אשר האמת של שכו ועונש לא יהיה עוד הגורם העיקרי בדחיפת החיים המוסריים, כי אם התשווקה האדיאלית, לחיים שיש בהם תוכן מדעי ומוסרי במלא מובנו.</p>
936	<p>דרך הקודש, חסידות י (אורה"ק ג עמ' שכג-שכד) אָהַבַת אֶת הַיְהוָה אָהַבַת אֶת הַיְהוָה הבינה והציור, המדע והחפץ, הלא רק שביבים קטנים הם מאוצר החיים, האוצר בעצמו מלא הוא במילוי אין חקר בעומק נורא. העיונות של החיים, המתגלה בחפץ החיים, שכל החפצים הם תולדותיה, חזקה היא מאד בחסנה, צורתה קבועה היא, כל הצורות הרוחניות מתטבעות על פי אותה המטבעה הספונה בקרבה פנימה. כשיוצאת מריבה בין כח לכח, בין איש לאיש, בין עם לעם, בין עולם לעולם, המריבה בתוכנה היא תוצאה מהשינוי והניגוד שיש בעצמיות של אוצר החיים. מעט מאד הוא הערך של יסודי ההתנגדות, שהם מתבטאים בבינה ופירוט מדעי, כל אלה הם סימנים קלים, שמפני חולשת ההכרה הם מתבטאים בתור סבות ודרישות, אבל היסוד העליון הוא שנאת החנם, שאוצר החיים מבטא למה שהוא מנגדו. ויצרא דשנאת חנם זה חובק בתוכו את סתר האהבה, שהיא גם כן כמותה אהבת חנם, שאור השלום והאורש רק בה הוא גנוז. וכל הנימוקים המתגלים בגילוי הגיוני ובמערכה צורחית מתוארה, הם רק ניצוצות קלים, שמתוך שאין הספירה המוגבלת של עמדת חיי האדם בהוה יכולה לקבל את שיגוב האור של האוצר במילוי תוכיותו, מסתפק הוא בציורים קלושים, שמכילים רק צללים כהים של המקוריות, אשר לאהבת החנם ושנאת החנם, שיסודן הוא שנאו רע ואהבו טוב. וכאשר עומק הרע ורוממות שרשו הרי הוא עומק הטוב, נמצא שעומק השנאה הרי הוא עומק האהבה. ואם נחרבנו, ונחרב העולם עמנו על ידי שנאת חנם, נשוב להבנות והעולם עמנו יבנה על ידי אהבת חנם, היורדת מראש צורים, וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם, שהיא התיאוריה הנאמנה של העברת כל הטוב על פניו, של זה האיש משה. אבל תיכף בהולדו בא הטוב עמו, ותרא אותו כי טוב הוא, יבא טוב ויקבל טוב מטוב לטובים.</p>
937	<p>דרך הקודש, חסידות יא (אורה"ק ג עמ' שכד) הַסְתַּכְּלִים בְּצַד הַטוֹב הַסְתַּכְּלִים בְּצַד הַטוֹב כשמסתכלים באמת בצד הטוב של כל אחד ואחד, מתאהב האדם על הבריות בחבה פנימית, ואיננו צריך להזדקק לשום אבק של חנופה. כי ההתענינות בצד הטוב, שהוא פוגש תמיד, מכסה ממנו באמת את כל הצדדים הרעים, וכסה קלון ערום.</p>
938	<p>דרך הקודש, חסידות יב (אורה"ק ג עמ' שכה) עֲמֻדַת הַסֵּנְגוּרִיא עֲמֻדַת הַסֵּנְגוּרִיא אהבת ישראל, והעבודה של הסנגוריא על הכלל ועל הפרטים, איננה רק עבודה הרגשית לבדה, כי אם מקצוע גדול בתורה, וחכמה עמוקה ורחבה, רבת הענפים, שכולם צומחים ויונקים מלשד טל אור תורת חסד. מי שמרגיש שמחשבת האחדות היא קרובה לרוחו, והציור של קישור כל העולמות כולם בכל האופנים הוא מעסיק את דמיונו והבנתו, הרי הוא משרשם של גדולי עולם, שעיקר עסקם הרוחני הוא הקישור הכללי של כל ההויה ושלוש העולמים האמתי, ואל יסוג אחור משום מחשבה גדולה, ויגבה לבו בדרכי ד'. אף על פי שלפעמים נראה לו כאלו רודף גדולה וכבוד, יראה כמה דאפשר לזכך את מחשבתו בלתי לדי' לבדו, לעשות רצונו בעבודתו, לגלות אור יחודו בכל העולמים, וממילא יערה עליו רוח ממרום, לזיכך המעשים והתכונות בתכלית הזיכוך.</p>
939	<p>דרך הקודש, חסידות יג (אורה"ק ג עמ' שכו-שכז) הַצִּיּוֹן הַעֲלִיּוֹנָה הַצִּיּוֹן הַעֲלִיּוֹנָה עבודה גדולה ומאירה היא להסיר את הכעס מן הלב לגמרי, להביט על הכל בעין יפה, בחמלה של חסד, שאין לה גבול, להדמות לעין העליונה, עינא עלאה, עינא דכולא חיורא, גם על מה שעושים הרשעים, גם על הרעים היותר מוחלטים ברשעות, לחמול על היותם נשקעים בכוך הרשעה, ולמצא את הצד הטוב שבהם, ולמעט את הערך של החובה, ולהרבות את ערך הזכות גם על המסיתים והמדיחים, שעליהם נאמר לא תחמול ולא תכסה. זהו רק בעת שהמשפט נוגע למעשה, אבל בהצד העיוני יש לדון הרבה, למצא</p>
	<p>המעשיים, שהוא עומד הכן על בסיסו בימי הקטנות, ישאר על עמדו, ועוד יותר הידור וחמדת קודש בימי הגדלות, בעת ביכור המחשבה האצילית העליונה, אשר האמת של שכו ועונש לא יהיה עוד הגורם העיקרי בדחיפת החיים המוסריים, כי אם התשווקה האדיאלית לחיים שיש בהם תוכן מדעי ומוסרי במלא מובנו.</p> <p>שמונה קבצים ח מז</p> <p>הבינה והציור, המדע והחפץ, הלא רק שביבים קטנים הם מאוצר החיים, האוצר בעצמו מלא הוא במילוי אין חקר בעומק נורא. העיונות של החיים, המתגלה בחפץ החיים, שכל החפצים הם תולדותיה, חזקה היא מאד בחסנה, צורתה קבועה היא, כל הצורות הרוחניות מתטבעות על פי אותה המטבעה הספונה בקרבה פנימה. כשיוצאת מריבה בין כח לכח, בין איש לאיש, בין עם לעם, בין עולם לעולם, המריבה בתוכנה היא תוצאה מהשינוי והניגוד שיש בעצמיות של אוצר החיים. מעט מאד הוא הערך של יסודי ההתנגדות, שהם מתבטאים בבינה ופירוט מדעי, כל אלה הם סימנים קלים, שמפני חולשת ההכרה הם מתבטאים בתור סבות ודרישות, אבל היסוד העליון הוא שנאת החנם, שאוצר החיים מבטא למה שהוא מנגדו. ויצרא דשנאת חנם זה חובק בתוכו את סתר האהבה, שהיא גם כן כמותה אהבת חנם, שאור השלום והאורש רק בה הוא גנוז. וכל הנימוקים המתגלים בגילוי הגיוני, ובמערכה צורחית מתוארה, הם רק ניצוצות קלים, שמתוך שאין הספירה המוגבלת של עמדת חיי האדם יכולה לקבל את שיגוב האור של האוצר במילוי תוכיותו, מסתפק הוא בציורים קלושים, שמכילים רק צללים כהים של המקוריות אשר לאהבת החנם ושנאת החנם, שיסודן הוא שנאו רע ואהבו טוב. וכאשר עומק הרע ורוממות שרשו הרי הוא עומק הטוב, נמצא שעומק השנאה הרי הוא עומק האהבה. ואם נחרבנו ונחרב העולם עמנו על ידי שנאת חנם, נשוב להבנות והעולם עמנו יבנה על ידי אהבת חנם, היורדת מראש צורים, וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם, שהיא התיאוריה הנאמנה של העברת כל הטוב על פניו של זה האיש משה. אבל תיכף בהולדו בא הטוב עמו, ותרא אותו כי טוב הוא, יבא טוב ויקבל טוב מטוב לטובים.</p>
	<p>שמונה קבצים ב רצ</p> <p>כשמסתכלים באמת בצד הטוב של כל אחד ואחד, מתאהב האדם על הבריות בחבה פנימית, ואיננו צריך להזדקק לשום אבק של חנופה, כי ההתענינות בצד הטוב שהוא פוגש תמיד, מכסה ממנו באמת את כל הצדדים הרעים, וכוסה קלון ערום.</p>
	<p>שמונה קבצים ב טו-טז</p> <p>אהבת ישראל, והעבודה של הסנגוריא על הכלל ועל הפרטים, איננה כי אם עבודה הרגשית לבדה, כי אם מקצוע גדול בתורה, וחכמה עמוקה ורחבה, רבת הענפים, שכולם צומחים ויונקים מלשד טל אור תורת חסד. מי שמרגיש שמחשבת האחדות היא קרובה לרוחו, והציור של קישור כל העולמות כולם בכל האופנים הוא מעסיק את דמיונו והבנתו, הרי הוא משרשם של גדולי עולם, שעיקר עסקם הרוחני היה הקישור הכללי של כל ההויה, ושלוש העולמים האמתי. ואל יסוג אחור משום מחשבה גדולה, ויגבה לבו בדרכי ד'. אף על פי שלפעמים נראה לו כאלו רודף גדולה וכבוד, יראה כמה דאפשר לזכך את מחשבתו בלתי לדי' לבדו, לעשות רצונו בעבודתו, לגלות אור יחודו בכל העולמים, וממילא יערה עליו רוח ממרום, לזיכך המעשים והתכונות בתכלית הזיכוך.</p>
	<p>שמונה קבצים ג קנח, קפז</p> <p>עבודה גדולה ומאירה היא להסיר את הכעס מן הלב לגמרי, להביט על הכל בעין יפה, בחמלה של חסד, שאין לה גבול, להדמות לעין העליונה, עינא עלאה, עינא דכולא חיורא. גם על מה שעושים הרשעים, גם על הרעים היותר מוחלטים ברשעות, לחמול על היותם נשקעים בכוך הרשעה, ולמצא את הצד הטוב שבהם, ולמעט את הערך של החובה, ולהרבות את ערך הזכות. גם על המסיתים והמדיחים, שעליהם נאמר לא תחמול ולא תכסה. זהו רק בעת שהמשפט נוגע למעשה, אבל בהצד העיוני יש לדון הרבה, למצא</p>

<p>את הכונה הטובה, שהיא יכולה להיות גנוזה גם בהסתה והדחה, וכשמוציאים אותה הנקודה מסלקים בזה את כח הארסי שבהסתה עצמה, וכח המהרס שבה הולך ומתמעט, שסופן של רשעים כאלה גם הם להיות מתתקנים. וכשאנו מתכוונים על האגדה האומרת, מבני בניו של סיסרא למדו תורה בירושלם, מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק, אנו חודרים לעומק החסד, שאין לנו להסתף בורם של שנהא גם על האויב היותר נורא, ומהו אנו דנים דין קל וחומר לאותם שהם גורמים לנו צער בדעותיהם ועניני הריסה שלהם, בשביל מטרות טובות לפי דעתם, וקל וחומר כשהמטרות הטובות הן יוצאות מן הכח אל הפועל ועושות דברים טובים ומתוקנים. אף על פי שעם הטוב יש בו גם כן רע וקלקול, אין הרע מבטל את הטוב. ועל ישרי לב, גבורי כח, העוסקים בעבודת הקודש, באמת ובתמים, לזכך את כל המחשבות, הפועלות בחיים ובמציאותם, ולהעמידן על התוכן היותר צח וברור. ואז, דוקא ממחשבות המעורבות ברשעה וטומאה יוצא אור גדול, שמחדש את החיים, העולה על גבי השמות הרגילים בעולם, ומתאים אל התכנים העצמיים, שהם יותר מבוררים ויותר חזקים במציאות, יותר מאמצים את הרוח, ויותר משפרים את החיים, ומרעננים אותם. מי שחושב בעניני האלהות בטהרתם איננו יכול לשנוא ולבזות שום יצירה ושום כשרון שבעולם, כאשר בכל מתגלה הפועל האלהי ברומו ותעצמותיו, אלא שלפעמים הוא מרגיש את הזריוות הנמצאת באיזה סעיף, שנתגלם בו ביותר הצד ההעדרי, דהיינו מה שמנתק אותו מהאור והחיים הכלליים של מקור הכל. ונמצא שהשנאה והבוז היא לא באה על מה שיש באמת בתנועה ובתרבות איזה שתהיה, אלא על מה שלא יש בה, דהיינו על מה שלא השלימה את חק הבנתה והשלמת חייה עד כדי התקשרותה ברגש ובמדע עם המהלך העליון והחודר של התוכן היסודי של המחשבה הרוממה, של האלהות המוחלטה, בגאון עמדתה.</p>	<p>את הכונה הטובה, שהיא יכולה להיות גנוזה גם בהסתה והדחה, וכשמוציאים אותה הנקודה מסלקים בזה את כח הארסי שבהסתה עצמה, וכח המהרס שבה הולך ומתמעט, שסופן של רשעים כאלה גם הם להיות מתתקנים. וכשאנו מתכוונים על האגדה האומרת, מבני בניו של סיסרא למדו תורה בירושלם, מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק, אנו חודרים לעומק החסד, שאין לנו להסתף בורם של שנהא גם על האויב היותר נורא. ומהו אנו דנים דין קל וחומר לאותם שהם גורמים לנו צער בדעותיהם ועניני הריסה שלהם, בשביל מטרות טובות לפי דעתם, וקל וחומר כשהמטרות הטובות הן יוצאות מן הכח אל הפועל ועושות דברים טובים ומתוקנים. אף על פי שעם הטוב יש בו גם כן רע וקלקול, אין הרע מבטל את הטוב. ועל ישרי לב, גבורי כח, העוסקים בעבודת הקודש, באמת ובתמים, לזכך את כל המחשבות, הפועלות בחיים ובמציאותם, ולהעמידן על התוכן היותר צח וברור. ואז, דוקא ממחשבות המעורבות ברשעה וטומאה יוצא אור גדול, שמחדש את החיים, העולה על גבי השמות הרגילים בעולם, ומתאים אל התכנים העצמיים, שהם יותר מבוררים ויותר חזקים במציאות, יותר מאמצים את הרוח, ויותר משפרים את החיים, ומרעננים אותם. מי שחושב בעניני האלהות בטהרתם איננו יכול לשנוא ולבזות שום יצירה ושום כשרון שבעולם, כאשר בכל מתגלה הפועל האלהי ברומו ותעצמותיו, אלא שלפעמים הוא מרגיש את הזריוות הנמצאת באיזה סעיף, שנתגלם בו ביותר הצד ההעדרי, דהיינו מה שמנתק אותו מהאור והחיים הכלליים של מקור הכל. ונמצא שהשנאה והבוז היא לא באה על מה שיש באמת בתנועה ובתרבות איזה שתהיה, אלא על מה שלא יש בה, דהיינו על מה שלא השלימה את חק הבנתה והשלמת חייה עד כדי התקשרותה ברגש ובמדע עם המהלך העליון והחודר של התוכן היסודי של המחשבה הרוממה, של האלהות המוחלטה, בגאון עמדתה.</p>
<p>שמונה קבצים ג קפט</p> <p>המסתכלים העליונים, אזורי חסד אל תמיד, מכירים את הכיעור שברע בעומק יותר גדול מאותם שהרוגו והכעסנות הוא שלטון רוחם. ומתוך שהם יודעים שהרע מצד עצמו הוא דבר שאי אפשר כלל שיתקיים בעולם, אינם מתיראים לעמוד נגדו בגדולה נפשית פנימית, ודולים הם מעומק תוכיותו את כל נקודות הטובות שנמצאות בקרב. ומתוך שענים תמיד פקוחה לחפש את נקודת הטוב, לא תוכל שום שנאת הבריות לשלוט בהם, כי בכל מקום מוצאים הם נקודת הטוב, שמעריכים את ערכה יותר מכל חפצים, והיא בוהר גדלה מחפה היא על כל הכיעור שברע, עד שאינו נראה כלל לעיניהם, להרשים איזה רושם של קוצר רוח ומיעוט אהבה. על כן גדולי נפש הם הצדיקים, אבות החסד שבעולם, ואין קץ לאהבתם אל כל היצור. ודוקא מתוך האהבה האלהית הגדולה שבלבכם הם דורכים את כל מהלכי המשפט, ויודעים הם לבצר את מעמד העולם, להביא לידי גילוי את נקודות הטוב שלו על ידי עמל גופם ורוחם. והם הם הנם עבדי ד', הדומים למלאכי מרום, ורודפי חסד וצדקה, שלום ומשפט בכל לבבם ובכל נפשם. והם הם מעמידי העולם על בסיס הצדק והמוסר, להפנות אליו את הפנים המאירים של מעלה, בכל עצמת עידוניהם.</p>	<p>940 דרך הקודש, חסידות יד (אורה"ק ג עמ' שכה) חפוי הטוב על הרע</p> <p>המסתכלים העליונים, אזורי חסד אל תמיד, מכירים את הכיעור שברע בעומק יותר גדול מאותם שהרוגו והכעסנות הוא שלטון רוחם. ומתוך שהם יודעים שהרע מצד עצמו הוא דבר שאי אפשר כלל שיתקיים בעולם, אינם מתיראים לעמוד נגדו בגדולה נפשית פנימית, ודולים הם מעומק תוכיותו את כל נקודות הטובות שנמצאות בקרב. ומתוך שענים תמיד פקוחה לחפש את נקודת הטוב, לא תוכל שום שנאת הבריות לשלוט בהם. כי בכל מקום מוצאים הם נקודת הטוב, שמעריכים את ערכה יותר מכל חפצים, והיא בוהר גדלה מחפה היא על כל הכיעור שברע, עד שאינו נראה כלל לעיניהם, להרשים איזה רושם של קוצר רוח ומיעוט אהבה. על כן גדולי נפש הם הצדיקים, אבות החסד שבעולם, ואין קץ לאהבתם אל כל היצור. ודוקא מתוך האהבה האלהית הגדולה שבלבכם הם דורכים את כל מהלכי המשפט ויודעים הם לבצר את מעמד העולם, להביא לידי גילוי את נקודות הטוב שלו על ידי עמל גופם ורוחם. והם הם הנם עבדי ד', הדומים למלאכי מרום, ורודפי חסד וצדקה, שלום ומשפט בכל לבבם ובכל נפשם. והם הם מעמידי העולם על בסיס הצדק והמוסר, להפנות אליו את הפנים המאירים של מעלה בכל עצמת עידוניהם.</p>
<p>שמונה קבצים ג קי</p> <p>הצדיקים העליונים הם מלאים חסד, מפני שהם מרגישים, שאם יעזב עליהם העולם, מתוך האור הגדול שבנשמתם, הרי הם מסולקים מכל עניני החומר וישוב המדיני, ונמצא העולם חרב, וזאת היא בודאי רעה רבה, ונמצא שצריכים גם כן הרשעים משוקעי התאוה להיות בעולם, כדי שעל ידם יתקרה רשף האהבה להעולם העליון, לציורי ההשכלה והדבקות האלהית, עד שהעולם הולך ונבנה ומתבסס, ובוהו הם מלאים אור חסד, ומלמדים זכות גם על הרשעים. אבל הצדיקים שאינם גמורים, שהם מוקשים בקרבת העולם, וחשים שאינם צריכים כלל לכח מפריד בינם ובין הקדושה, בשביל בנין העולם, אדרבא, מרגישים הם בצערם של כל מיני הבלבולים בדעות ובמידות, שבאים להם בעטים של רשעי העולם,</p>	<p>941 דרך הקודש, חסידות טו (אורה"ק ג עמ' שכת-של) הנאטם כלפי חסד</p> <p>הצדיקים העליונים הם מלאים חסד, מפני שהם מרגישים, שאם יעזב עליהם העולם מתוך האור הגדול שבנשמתם, הרי הם מסולקים מכל עניני החומר וישוב המדיני, ונמצא העולם חרב, וזאת היא בודאי רעה רבה, ונמצא שצריכים גם כן הרשעים משוקעי התאוה להיות בעולם, כדי שעל ידם יתקרה רשף האהבה להעולם העליון, לציורי ההשכלה והדבקות האלהית, עד שהעולם הולך ונבנה ומתבסס, ובוהו הם מלאים אור חסד, ומלמדים זכות גם על הרשעים. אבל הצדיקים שאינם גמורים, שהם מרגישים בקרבת העולם, וחשים שאינם צריכים כלל לכח מפריד בינם ובין הקדושה, בשביל בנין העולם, אדרבא מרגישים הם בצערם של כל מיני הבלבולים בדעות ובמידות, שבאים להם בעטים של רשעי העולם,</p>

212. בכתב היד כתוב: "מבני בניו סתירא למדו תורה ברבים". ותוקן בש"ק ובאורה"ק על פי שתי האפשרויות בגמרא בסנהדרין צו ע"ב.

	<p>הם בשביל כך מלאים קצף ושנאה על הרשעים, ואוחזים במדת הדין. אבל הם גם כן צריכים לישב את דעתם, שכל צדקתם ואור הטוב שבהם בא להם רק על ידי קישור הנשמה באורם של הצדיקים העליונים, קדושי עליון ממש, ואלמלא הרשעים היו הללו נפרדים לגמרי מן העולם, ולא היה העולם עומד כלל. על כן אף על פי שמצד צערם הפרטי לפי מדתם מצטערם הם על הרעה הגדולה, שהשיקוע החמרי ושכחת הקודש של הרשעים גורמים להם, מכל מקום מצד הטובה הכללית של אורם של צדיקים, צריכים הם גם להשאיר מקום לנקודות של חסד בלבבם, ולהמליץ לפעמים זכות גם על הטבעים ביון המצולה של הזוהמא החמרית, וזוה יפעלו טוב גם לעצמם גם לעולם כולו. כי הרי האיגוד של רעיון החסד העליון בעצמו מחזק את יחוסם של הצדיקים הבינוניים עם צדיקי עליונים, מלאי אור החסד, כהנים הגדולים לאל עליון, הטוב לכל ורחמי על כל מעשיו, אך אפים לצדיקים ולרשעים, המטים את העולם כולו כלפי חסד.</p>
942	<p>דרך הקודש, חסידות טז (אורה"ק ג עמ' של) צצא אהבה אנפה</p> <p>מה שצדיק סובל עון הדור ומכפר עליהם ביסוריו זהו דבר מורגש. כל אחד ואחד מישראל לפי מדתו מצטער הוא מעון הדור, וכל מה שתכונת הנפש נעשית יותר עדינה ויותר נקיה, נעשה הצער ההוא יותר ממולא באהבה. וכל מה שהצער הבא על ידי האהבה אל הכלל, אל האומה, מדכא יותר את הלב, כך הנפש מתרוממת אל מרום הטהרה העליונה, והיא מתאמצת ללכת בדרך טובה וישרה, בדרך קדושה עליונה, כאילו היא נתבעת להשלים את מה שהוא חסר מצד הדור. וזוה באמת משלמת הנפש הטהורה של הצדיק את המחסור הכללי, ורישומי הטוב, שהם מתגברים על ידי היחיד, שצער הרוחני של הרבים נוגע בלבבו, הולך הוא ופועל על הכלל, פועל הוא גם כן בגלוי להלביש את הקדושה לית חן וחסד, ופועל יותר מכל זה במסתרים, בסגולת הנפש, החבויה מעין כל רואה.</p>
943	<p>דרך הקודש, חסידות יז (אורה"ק ג עמ' שלא) האנחות והפסוה</p> <p>האחדות הגדולה, שצדיקים טובים, אדירי הקודש, מרגישים בעצמם מרוב אהבתם את כל היצור, שהיא הולכת ומתרכזת בצדיקי ישראל באהבת ישראל האידאית, היא ממשכת אליה את אור החיים ויסודו של כל יחיד ויחיד, ומהפכת את כל הנטיות היחידיות והמעשים שלהם לטובה ולקדושה. מרוב תשובה מאהבה של אנשי מופת הללו מתהפכים כל הפשעים לזכיות. ואור החיים היותר רוממים וקדושים מאיר על ידי כל פעולה וכל שיג ושיח של כל יחיד ויחיד בישראל, והוא עומד הכן להתגלות בשעת הכושר, אשר מהרה יבוא ויגלה ויראה, והיה בימים ההם ובעת ההיא נאם ד' יבקש את עון ישראל ואיננו ואת חטאת יהודה ולא תמצאנה כי אסלח לאשר אשאר. בכח עליון של אחדות מאירה זו היא סגולת הסליחה לכל חטא ועון, המיוחדת לצדיקים בני עליה. אמר ר' שמעון בן יוחאי, יכולני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, ואלמלי אלעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואלמלי יותם בן עוזיה עמנו מיום שנברא העולם ועד סופו. וכל בר לבב ידע וישיכיל, כי כל פלא היותר עליון איננו כי אם התגלות ועזירה של חסד האלהי, שאין קץ לטובו, אשר צדיקים רמי מעלה מסירים באור נשמתם את הקיר החוצץ של החולשה האנושית, המבדלת ביניהם ובין האלהים וטובו.</p>
944	<p>דרך הקודש, חסידות יח (אורה"ק ג עמ' שלב-שלג) האנחות והחסד</p> <p>כל מה שהנשמה יותר גבוהה היא ביסודה היא מרגשת יותר את האחדות שיש בכל, והפרידות והשינויים אינם גורמים לה לתן לכל דבר ערך מובדל ומופרד. וביחס להמוסר, נשמות הללו מלאות הן אהבה וחסד עולם, ונחפצן הוא מלא טוב. והם מכירים ומרגישים את הצינורות, ששפע אור החיים הולך על ידם מבריה לחברתה, וכל מה שהבריה יותר קרובה לחוגם, הצינור הוא מתרחב אצלם. ולפעמים מבהיק עליהם אור עליון, המקיף באחדותו את היש כולו ממעל לכל הצינורות, וכח הדמיון הוזה קודש קדשים הוא, וטובה וברכה הוא מביא בעולם. וכשהמחשבה האחדותית מתגברת היא, אור החסד והסליחה מופיע, ועונות ופשעים נמחקים. וכל מי שהוא מתקרב לחוגו של צדיק טוב כזה, הנקודות של הטוב <u>הגנוזות</u> במעמקי נשמתו <u>מתנוצצות ובלולטות</u>, והרע הולך ונאפס לגמרי. והם הם צדיקים יסודי עולם, שהם דנים את כל העולם כולו לכף זכות, ומאירים את אור החסד על כל בריה, אוהבים לצדק את הבריות, ושונאים לחייבם. והם הם תלמידי האמיתיים של אברהם אבינו, ההולכים בדרכיו. ולפעמים יש שאור החסד הוא גדול כל כך</p>
<p>הם בשביל כך מלאים קצף ושנאה על הרשעים, ואוחזים במדת הדין. אבל הם גם כן צריכים לישב את דעתם, שכל צדקתם ואור הטוב שבהם בא להם רק על ידי קישור הנשמה באורם של הצדיקים העליונים, קדושי עליון ממש, ואלמלא הרשעים היו הללו נפרדים לגמרי מן העולם, ולא היה העולם עומד כלל. על כן, אף על פי שמצד צערם הפרטי לפי מדתם, מצטערם הם על הרעה הגדולה, שהשיקוע החמרי ושכחת הקודש של הרשעים גורמים להם, מכל מקום מצד הטובה הכללית של אורם של צדיקים, צריכים הם גם להשאיר מקום לנקודות של חסד בלבבם, ולהמליץ לפעמים זכות גם על הטבעים ביון המצולה של הזוהמא החמרית. וזוה יפעלו טוב גם לעצמם גם לעולם כולו, כי הרי האיגוד של רעיון החסד העליון בעצמו מחזק את יחוסם של הצדיקים הבינוניים עם צדיקי עליונים, מלאי אור החסד, כהנים הגדולים לאל עליון, הטוב לכל ורחמי על כל מעשיו, אך אפים לצדיקים ולרשעים, המטים את העולם כולו כלפי חסד.</p>	<p>שמונה קבצים א קמט</p> <p>מה שצדיק סובל עון הדור, ומכפר עליהם ביסוריו, זהו דבר מורגש. כל אחד ואחד מישראל לפי מדתו, מצטער הוא מעון הדור, וכל מה שתכונת הנפש נעשית יותר עדינה ויותר נקיה, נעשה הצער ההוא יותר ממולא באהבה. וכל מה שהצער הבא על ידי האהבה אל הכלל, אל האומה, מדכא יותר את הלב, כך הנפש מתרוממת אל מרום הטהרה העליונה, והיא מתאמצת ללכת בדרך טובה וישרה, בדרך קדושה עליונה, כאילו היא נתבעת להשלים את מה שהוא חסר מצד הדור. וזוה באמת משלמת הנפש הטהורה של הצדיק את המחסור הכללי, ורישומי הטוב שהם מתגברים על ידי היחיד, שצער הרוחני של הרבים נוגע בלבבו, הולך הוא ופועל על הכלל. פועל הוא גם כן בגלוי להלביש את הקדושה לית חן וחסד, ופועל יותר מכל זה במסתרים, בסגולת הנפש החבויה מעין כל רואה.</p>
<p>שמונה קבצים ג לב</p> <p>האחדות הגדולה, שצדיקים טובים, אדירי הקודש, מרגישים בעצמם מרוב אהבתם את כל היצור, שהיא הולכת ומתרכזת בצדיקי ישראל באהבת ישראל האידאית, היא ממשכת אליה את אור החיים ויסודו של כל יחיד ויחיד, ומהפכת את כל הנטיות היחידיות והמעשים שלהם לטובה ולקדושה. מרוב תשובה מאהבה של אנשי מופת הללו, מתהפכים כל הפשעים לזכיות, ואור החיים היותר רוממים וקדושים מאיר על ידי כל פעולה וכל שיג ושיח של כל יחיד ויחיד בישראל, והוא עומד הכן להתגלות בשעת הכושר, אשר מהרה יבוא ויגלה ויראה. והיה בימים ההם ובעת ההיא נאם ד' יבקש את עון ישראל ואיננו, ואת חטאת יהודה ולא תמצאנה, כי אסלח לאשר אשאר. בכח עליון של אחדות מאירה זו, היא סגולת הסליחה לכל חטא ועון, המיוחדת לצדיקים בני עליה. אמר ר' שמעון בן יוחאי, יכולני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, ואלמלי אלעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואלמלי יותם בן עוזיה עמנו מיום שנברא העולם ועד סופו. וכל בר לבב ידע וישיכיל, כי כל פלא היותר עליון איננו כי אם התגלות ועזירה של חסד האלהי, שאין קץ לטובו, אשר צדיקים רמי מעלה מסירים באור נשמתם את הקיר החוצץ של החולשה האנושית, המבדלת ביניהם ובין האלהים וטובו.</p>	<p>שמונה קבצים א תשח</p> <p>כל מה שהנשמה יותר גבוהה היא ביסודה, היא מרגשת יותר את האחדות שיש בכל, והפרידות והשינויים אינם גורמים לה לתן לכל דבר ערך מובדל ומופרד. וביחס להמוסר, נשמות הללו מלאות הן אהבה וחסד עולם, ונחפצן הוא מלא טוב. והם מכירים ומרגישים את הצינורות, ששפע אור החיים הולך על ידם מבריה לחברתה, וכל מה שהבריה יותר קרובה לחוגם, הצינור הוא מתרחב אצלם. ולפעמים מבהיק עליהם אור עליון, המקיף באחדותו את היש כולו ממעל לכל הצינורות, וכח הדמיון הוזה קודש קדשים הוא, וטובה וברכה הוא מביא בעולם. וכשהמחשבה האחדותית מתגברת היא, אור החסד והסליחה מופיע, ועונות ופשעים נמחקים. וכל מי שהוא מתקרב לחוגו של צדיק טוב כזה, הנקודות של הטוב <u>הגנוזים</u> במעמקי נשמתו <u>מתנוצצות ובלולטות</u>, והרע הולך ונאפס לגמרי. והם הם צדיקים יסודי עולם, שהם דנים את כל העולם כולו לכף זכות, ומאירים את אור החסד על כל בריה, אוהבים לצדק את הבריות, ושונאים לחייבם. והם הם תלמידי האמיתיים של אברהם אבינו, ההולכים בדרכיו. ולפעמים יש שאור החסד הוא גדול כל כך</p>

	<p>בקרבם עד שאי אפשר לו להופיע במעשה, ומרוב שפעו הנם מרגישים חלישות בגופם, מפני שהחומר בטבעו מוכן הוא אל הדינים והגבורות, ומכל מקום הם שואבים אור חיים ואומץ ממקור חסד עליון. ואף על פי שאין העולם יכול לקבל את אורם כמו שהוא, כמו שאין העולם כדאי להשתמש באור של יום הראשון, מכל מקום מתולדותיו של אור זה העולם מתבסס גם כעת.</p>
945	<p>דרך הקודש, חסידות יט (אורה"ק ג עמ' שלג) התחברות צט עסא כחונה כשמחברים עם נפשות פחותות של פורצים ורשעים, נפגמים. אבל אם יש בהם איזה דבר טוב, ומתכוונים בהתחברות רק אל הצד של הטוב, אז אם כחו יפה הרי זה מתעלה. ואפילו ההסתכלות בפני אדם רשע, שאסורה, אם יש בו צדדים של טוב, ומתכוין בהסתכלות רק לקלוט את הטוב, נראה שיש בזה דרך של מצוה. ואפילו כשיש איזו חיבור לרשע לאיזה צדיק בדרך אהבה, כבר מסולק ממנו איסור ההסתכלות, מפני שעל ידי חיבורו אל הצדיק נחשב כאילו יש בו כבר חלק טוב. ואמר אלישע ליהורם בן אחאב, לולא פני יהושפט מלך יהודה אני נושא, אם אביט אליך ואם אראך, משמע הא על ידי נשיאת פנים של יהושפט מלך יהודה שנלוה עמו הביט גם אליו וראהו, ולא חשש לאיסור ההסתכלות בפני רשע, דמהאי קרא ילפינן ליה.</p>
946	<p>דרך הקודש, חסידות כ (אורה"ק ג עמ' שלד) מ'נה מ'ון מ'ל'ות מי שחסר לו החוש של שנת הרשעים, יוכלו התכונות המעשים והדעות הרעות, להדבק בו ולפגמו. ואף על פי שעל ידי גודל מיתוק של חסד הולך האור ונזרח גם על הרשעים, מכל מקום ראוי לאחוז במדה ידועה של גבורה, שהיא מכרת בשנאה פנימית לרשעים הגדולים, מרימי יד בתורה. ומדה זו היא כמו סנדל לנשמה, שלא תטנף רגליה ביון מצולות הקליפות, והיא משומרת על ידי תכונה זו בטוהרה.</p>
947	<p>דרך הקודש, חסידות כא (אורה"ק ג עמ' שלד-שלה) חסא מ'ל'תה מ'נ'ית צריך לזקק את מדת החסד, שלא תהיה טבועה רק ברוך הלב, כי אם על פי מדה מושכלת. הידיעה האצילית במעלת הנשמה החושבת, ההוגה דעה, המציירת ציורי קודש, שהיא מגמת היצירה האנושית, למען יתחזק כל בעל רוח במעונו, ולא ישטוף בשטפי ההמוניות, היא מדה מוכרחת להעמיד את התוכן המאיר של העולם. אי אפשר לרומם את העולם ולהיטיב לכל ההמון כולו, כי אם בידיעה פנימית בהיתרון של הנפשות העדינות, בעלות החכמה התורה והמוסר. וצריכים בשביל כך לפעמים להעמיק בעומק הרע של ההמוניות מצד הגס שבה. אבל ההסתכלות הזאת עיקרה לא לקרר את האהבה הכללית היא באה, אלא לזירוז של הכח הרוחני, הכח העובד והמעלה את העולם, שמציאותו היא קודש קדשים, ופעולתו קודש היא להשפיע חיים ברכה וטובה בעולם כולו. כשאוהבים את האומה בכללותה, בכל כחותיה, כשאוהבים את כלל האדם עם כל חילוקי קיבוציו, כשאוהבים את כל היצור עם כל מדרגותיו, צריכים תמיד להזהר מלהסחף באותו הזרם של השפלות, המצוי בהכללות. שכל תעודותיהם של הכחות הגבוהים, התעוררות המדע המוסר היושר והשירה היא להעלות את הכל, לסמן יפה את מגמת החיים ואת עדינותם וקדשם. על כן צריך מושב חסד להיות מבוסס בגבורה פנימית. וזעף עצמי על הכשלון הרוחני של העולם, וממילא קל וחומר על של עצמו, צריך להיות עצור בתוכיות הלב ופועל על מערכי הלב, ואז יוצאים הדיבורים והמבטאים, ודוגמתם הפעולות והיחוסים, וכל הערכים העולמיים והיחידותיים, במילואם וטובם במדתם ההגונה. וסוף שכל העולם ניזון בזכותם של אותם גבורי כח, אוהבי טוב ושונאי רע. והם הם המוכיחים הגדולים המליצים העצומים, המדברים באהבה מסותרת. ולפעמים בוקע זיו הידידות מבין החרכים לכל, לכל הפרטים, לכל העם, וכל היצור.</p>
948	<p>דרך הקודש, חסידות כב (אורה"ק ג עמ' שלו) התפסות חסא מ'ל'תה מרוב התפשטות החסד יוכל היסוד המוסרי להתרופף. אף על פי שלגבי חסידי עליונים, אשר על פי הדרגה ועבודה נפשית וגופית גדולה, עלו עד למרומי ההכרה של החסד הבלתי גבולי, של אור עליון וטובו, אין לחוש לקלקלה מוסרית, שמורים הם גדולי עולם הללו מכל חטא, ורגלי חסידי ישמור, אבל ההשפעה של הלימוד וההסברה של אור החסד תוכל לטשטש את המחשבה המוסרית, של מקבלי הלימודים הנכבדים. וזהו סוד היסורים הנפשיים, המזדמנים דוקא לאותם המתאמצים לעלות במעלות החסד היותר גבוהות,</p>
<p>בקרבם, עד שאי אפשר לו להופיע במעשה, ומרוב שפעו הנם מרגישים חלישות בגופם, מפני שהחומר בטבעו מוכן הוא אל הדינים והגבורות. ומכל מקום הם שואבים אור חיים ואומץ ממקור חסד עליון. ואף על פי שאין העולם יכול לקבל את אורם כמו שהוא, כמו שאין העולם כדאי להשתמש באור של יום הראשון, מכל מקום מתולדותיו של אור זה העולם מתבסס גם כעת.</p>	<p>שמונה קבצים א תשלג כשמחברים עם נפשות פחותות של פורצים ורשעים, נפגמים. אבל אם יש בהם איזה דבר טוב, ומתכוונים בהתחברות רק אל הצד של הטוב, אז אם כחו יפה, הרי זה מתעלה. ואפילו ההסתכלות בפני אדם רשע, שאסורה, אם יש בו צדדים של טוב, ומתכוין בהסתכלות רק לקלוט את הטוב, נראה שיש בזה דרך של מצוה. ואפילו כשיש איזו חיבור לרשע לאיזה צדיק בדרך אהבה, כבר מסולק ממנו איסור ההסתכלות, מפני שעל ידי חיבורו אל הצדיק נחשב כאילו יש בו כבר חלק טוב. ואמר אלישע ליהורם בן אחאב, לולא פני יהושפט מלך יהודה אני נושא אם אביט אליך ואם אראך, משמע הא על ידי נשיאת פנים של יהושפט מלך יהודה שנלוה עמו הביט גם אליו וראהו, ולא חשש לאיסור ההסתכלות בפני רשע, דמהאי קרא ילפינן ליה.</p>
<p>שמונה קבצים א תעג מי שחסר לו החוש של שנת הרשעים, יוכלו התכונות, המעשים והדעות הרעות, להדבק בו ולפגמו. ואף על פי שעל ידי גודל מיתוק של חסד, הולך האור ונזרח גם על הרשעים, מכל מקום ראוי לאחוז במדה ידועה של גבורה, שהיא נכרת בשנאה פנימית לרשעים הגדולים, מרימי יד בתורה. ומדה זו היא כמו סנדל לנשמה, שלא תטנף רגליה ביון מצולות הקליפות, והיא משומרת על ידי תכונה זו בטוהרה.</p>	<p>שמונה קבצים ה קצה צריך לזקק את מדת החסד, שלא תהיה טבועה רק ברוך הלב, כי אם על פי מדה מושכלת. הידיעה האצילית במעלת הנשמה החושבת, ההוגה דעה, המציירת ציורי קודש, שהיא מגמת היצירה האנושית, למען יתחזק כל בעל רוח במעונו, ולא ישטוף בשטפי ההמוניות, היא מדה מוכרחת להעמיד את התוכן המאיר של העולם. אי אפשר לרומם את העולם ולהיטיב לכל ההמון כולו, כי אם בידיעה פנימית בהיתרון של הנפשות העדינות, בעלות החכמה התורה והמוסר. וצריכים בשביל כך לפעמים להעמיק בעומק הרע של ההמוניות מצד הגס שבה. אבל ההסתכלות הזאת, עיקרה לא לקרר את האהבה הכללית היא באה, אלא לזירוז של הכח הרוחני, הכח העובד והמעלה את העולם, שמציאותו היא קודש קדשים, ופעולתו קודש היא להשפיע חיים, ברכה וטובה, בעולם כולו. כשאוהבים את האומה בכללותה, בכל כחותיה, כשאוהבים את כלל האדם עם כל חילוקי קיבוציו, כשאוהבים את כל היצור עם כל מדרגותיו, צריכים תמיד להזהר מלהסחף באותו הזרם של השפלות המצוי בהכללות. שכל תעודותיהם של הכחות הגבוהים, התעוררות המדע המוסר היושר והשירה היא להעלות את הכל, לסמן יפה את מגמת החיים ואת עדינותם וקדשם. על כן צריך מושב חסד להיות מבוסס בגבורה פנימית, וזעף עצמי על הכשלון הרוחני של העולם, וממילא קל וחומר על של עצמו, צריך להיות עצור בתוכיות הלב, ופועל על מערכי הרוח, ואז יוצאים הדיבורים והמבטאים, ודוגמתם הפעולות והיחוסים, וכל הערכים העולמיים והיחידותיים, במילואם וטובם במדתם ההגונה. וסוף שכל העולם ניזון בזכותם של אותם גבורי כח, אוהבי טוב ושונאי רע, והם הם המוכיחים הגדולים המליצים העצומים, המדברים באהבה מסותרת. ולפעמים בוקע זיו הידידות מבין החרכים לכל, לכל הפרטים, לכל העם וכל היצור.</p>
<p>שמונה קבצים ג לה מרוב התפשטות החסד יוכל היסוד המוסרי להתרופף. אף על פי שלגבי חסידי עליונים, אשר על פי הדרגה ועבודה נפשית וגופית גדולה, עלו עד למרומי ההכרה של החסד הבלתי גבולי, של אור עליון וטובו, אין לחוש לקלקלה מוסרית, שמורים הם גדולי עולם הללו מכל חטא, ורגלי חסידי ישמור, אבל ההשפעה של הלימוד וההסברה של אור החסד תוכל לטשטש את המחשבה המוסרית, של מקבלי הלימודים הנכבדים. וזהו סוד היסורים הנפשיים, המזדמנים דוקא לאותם המתאמצים לעלות במעלות החסד היותר גבוהות,</p>	<p>שמונה קבצים ג לה</p>

<p>לברר להם, שעם כל הכלליות הרחבה, שעל ידה החזיון של ההויה זורח בהדרת טובו ונעימות חסדו, יש עדיין זיקוק פרטי התופס מקום גדול, והוא מוגבל בגבולים, שהם מברילים בין איש לאיש וקניניו, בין עם לעם ושאיפותיו, וקל וחומר בין הטוב והרע, בחיים ובמעשה, בין אור לחושך, בין קודש לחול, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה, ואפילו בין קודש לקודש, בין חיין וחיין דחיין. ועל יסוד הבדלה עמוקה זו הולך הדעת ומתרחב, מתבהר ומתענף, וממלא את כל החדרים בהון יקר ונעים, שעל גביו אור החסד העליון, הממלא זוהר תפארת, הולך וזורח בגאון הודו, והוא נעשה בנין מתקיים לדורי דורות, עמוק מעמקי תהומות, ומושרש בשרשים עצומים. וחסד ד' מעולם ועד עולם על יראיו וצדקתו לבני בנים, לשומרי בריתו ולזוכרי פקדיו לעשותם.</p>	<p>לברר להם, שעם כל הכלליות הרחבה, שעל ידה החזיון של ההויה זורח בהדרת טובו ונעימות חסדו, יש עדיין זיקוק פרטי התופס מקום גדול, והוא מוגבל בגבולים, שהם מברילים בין איש לאיש וקניניו, בין עם לעם ושאיפותיו, וקל וחומר בין הטוב והרע, בחיים ובמעשה, בין אור לחושך, בין קודש לחול, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה, ואפילו בין קודש לקודש, בין חיין וחיין דחיין. ועל יסוד הבדלה עמוקה זו הולך הדעת ומתרחב, מתבהר ומתענף, וממלא את כל החדרים בהון יקר ונעים, שעל גביו אור החסד העליון, הממלא זוהר תפארת, הולך וזורח בגאון הודו, והוא נעשה בנין מתקיים לדורי דורות, עמוק מעמקי תהומות, ומושרש בשרשים עצומים. וחסד ד' מעולם ועד עולם על יראיו וצדקתו לבני בנים, לשומרי בריתו ולזוכרי פקדיו לעשותם.</p>
<p>שמונה קבצים ז קסו</p> <p>חסד של אברהם הוא כולל את כל באי עולם, וחסד של אהרן הוא מרוכז בישראל. ומי שמתדבק במדת החסד לאמתו, באור תורה, צריך שיחבר את שני ענני הכבוד הללו של אברהם ושל אהרן ביחד, ויאירו עליו שני האורות. ואז יאמר, חביב אדם שנברא בצלם, וחביבים ישראל שנתן להם כלי חמדה. ועל ידי האיכות שבחסד אהרן, תתעלה הכמות של חסד של אברהם, והיא גם כן תאיר באור האיכות, כאשר היתה במדת אברהם בעצמו, שהיתה לו בת ובכל שמה, שעל כן הוציא הקדוש ברוך הוא כהונה מאברהם, אתה כהן לעולם, והוא ידע שברכת האדון צריכה תמיד להיות קודמת לברכת העבד, האיכות היא צריכה להיות העטרה של הכמות. ואז יבנה העולם בנין שלם, ביראה ושלום יחד, ויקראו לירושלים כסא ד'.</p>	<p>949 דרך הקודש, חסידות כג (אורה"ק ג עמ' שלז)</p> <p>חסד וכמהנה</p> <p>חסד של אברהם הוא כולל את כל באי עולם, וחסד של אהרן הוא מרוכז בישראל. ומי שמתדבק במדת החסד לאמתו, באור תורה, צריך שיחבר את שני ענני הכבוד הללו של אברהם ושל אהרן ביחד, ויאירו עליו שני האורות. ואז יאמר, חביב אדם שנברא בצלם, וחביבים ישראל שנתן להם כלי חמדה. ועל ידי האיכות שבחסד אהרן, תתעלה הכמות של חסד של אברהם, והיא גם כן תאיר באור האיכות, כאשר היתה במדת אברהם בעצמו, שהיתה לו בת ובכל שמה, שעל כן הוציא הקדוש ברוך הוא כהונה מאברהם, אתה כהן לעולם, והוא ידע שברכת האדון צריכה תמיד להיות קודמת לברכת העבד, האיכות היא צריכה להיות העטרה של הכמות. ואז יבנה העולם בנין שלם, ביראה ושלום יחד, ויקראו לירושלים כסא ד'.</p>
<p>שמונה קבצים ז קסה</p> <p>הצדיק הדבק בד' בכל עומק רצונו ובכל מלא הכרתו, ורצונו הוא רצון אדיר, והכרתו היא הכרה עמוקה, והם הולכים ומתאדרים ומתעמקים מדי יום ביומו, שעומק גדול רוחב וגובה החיים, מתרבה בהם, מפני שאיבתם התדירית ממעין הנצחי של מקור חיי כל החיים, ממקור יסוד חי כל העולמים, כשצדיק זה אוהב הוא את הבריות, מבסס הוא את העולם. באהבתו את הבריות מתמזג חלק יסודי תמציתי מאותו הטוב המעולה שבאופיו הנשגב, בנפשות כל אהוביו, שהם כל הבריות כולן, ובוזה הוא מרומם את ערכם, מזכה אותם ומעלים. וכשהביטוי התפילתי, האור הדיבורי, מבליט את האהבה הזאת, הרי היא מפוצצת הררי עד, והעולם כולו מזדכך. וקל וחומר שהרצון הפרטי, כשהוא מצטמצם באיזו אישיות פרטית, ובאיזה מבוקש פרטי, שהוא נעשה. אמנם אין הרצון הפרטי של המבוקש המפורט העיקר בהאופי התפילתי של צדיק עולמים, אלא הרי הוא אחד מהבקעים, שעל ידם מתגלה הלהב האידיאלי, המקודש בקודש קדשים של אהבת הבריות, של אהבת כל העולמים וכל יצוריהם. ואהבה זו בעצמה הרי היא מרוממת בתוכנה המעורר את המהות של הנשמה, מעלתה על כל המעשים, ומשגבתה בישועות עליונות, מפני שהיא היא השפעה האלהית, האומרת עולם יבנה. אבל בסקירה האלהית בעצמה, המתעלה מכל גבול זמן ותיאור מיוחד, הלא אין שום רע נמצא, ואין שום הירוס מכאיב, כי הרי הכל הולך למישרים, לאושר ולטוב על כל. ²¹³ החסד העליון, בגודל מילואו, נותן הוא מקום לכל מה שאנו סוקרים אותו בתואר של קלקלה, של הירוס, של מיתה, של שבירה, של חלי, של עוני ושל עצבון. ומתוך שהחסד העליון בכל עליונותו הרי הוא משפיל לראות, ויש בכללות האידיאלי גם אותו האושר המפורט של החפצים הפרטיים שבכללות התיאור המוגבל, שיצורים שוקקים אליו במעמדם, אין הרצון מובע בעומק אמתו כי אם על ידי אותה ההגבלה והמחשך של החסד שנמצא בנשמת הצדיקים, השואבים מאור חסד עליון את שביבי אורם, והם מבטאים את חפצם לשמירת התיאור הפרטי של היצור. וחשקת אידיאלים מוגבלים הללו הנה הכלי של עמדת החיים והשלום. בריתו היתה אתו החיים והשלום.</p>	<p>950 דרך הקודש, חסידות כד (אורה"ק ג עמ' שלח-שלט)</p> <p>אהבת הצדיק ותפלתו</p> <p>הצדיק הדבק בד' בכל עומק רצונו ובכל מלא הכרתו, ורצונו הוא רצון אדיר, והכרתו היא הכרה עמוקה, והם הולכים ומתאדרים ומתעמקים מדי יום ביומו, שעומק גדול רוחב וגובה החיים מתרבה בהם, מפני שאיבתם התדירית ממעין הנצחי של מקור חיי כל החיים, ממקור יסוד חי כל העולמים, כשצדיק זה אוהב הוא את הבריות, מבסס הוא את העולם, באהבתו את הבריות מתמזג חלק יסודי תמציתי מאותו הטוב המעולה שבאופיו הנשגב בנפשות כל אהוביו, שהם כל הבריות כולן, ובוזה הוא מרומם את ערכם, מזכה אותם ומעלים. וכשהביטוי התפילתי, האור הדיבורי, מבליט את האהבה הזאת, הרי היא מפוצצת הררי עד, והעולם כולו מזדכך. וקל וחומר שהרצון הפרטי, כשהוא מצטמצם באיזו אישיות פרטית, ובאיזה מבוקש פרטי, שהוא נעשה. אמנם אין הרצון הפרטי של המבוקש המפורט העיקר בהאופי התפילתי של צדיק עולמים, אלא הרי הוא אחד מהבקעים, שעל ידם מתגלה הלהב האידיאלי, המקודש בקודש קדשים, של אהבת הבריות, של אהבת כל העולמים וכל יצוריהם. ואהבה זו בעצמה הרי היא מרוממת בתוכנה המעורר את המהות של הנשמה, מעלתה על כל המעשים, ומשגבתה בישועות עליונות, מפני שהיא היא השפעה האלהית, האומרת עולם יבנה. אבל בסקירה האלהית בעצמה, המתעלה מכל גבול, זמן ותיאור מיוחד, הלא אין שום רע נמצא, ואין שום הירוס מכאיב, כי הרי הכל הולך למישרים, לאושר ולטוב, על כל החסד העליון, בגודל מילואו, נותן הוא מקום לכל מה שאנו סוקרים אותו בתואר של קלקלה, של הירוס, של מיתה, של שבירה, של חלי, של עוני ושל עצבון. ומתוך שהחסד העליון בכל עליונותו הרי הוא משפיל לראות, ויש בכללות האידיאלי גם אותו האושר המפורט של החפצים הפרטיים שבכללות התיאור המוגבל, שיצורים שוקקים אליו במעמדם, אין הרצון מובע בעומק אמתו כי אם על ידי אותה ההגבלה והמחשך של החסד שנמצא בנשמת הצדיקים, השואבים מאור חסד עליון את שביבי אורם, והם מבטאים את חפצם לשמירת התיאור הפרטי של היצור. וחשקת אידיאלים מוגבלים הללו הנה הכלי של עמדת החיים והשלום, בריתו היתה אתו החיים והשלום.</p>
<p>שמונה קבצים א תשנא</p> <p>ישנם צדיקים כאלה שהם מרגישים צמאון פנימי להיות מעוטרים בתפילין כל היום, ואין מספיק להם התפילין שבשעת התפילה. והם צדיקים כאלה, שהדבקות האלהית בהתגלות הנפש היא מדתם הקבועה, ולא רק מזמן לזמן, וכל היום הנם בפנימיות רוחם</p>	<p>951 דרך הקודש, חסידות כה (אורה"ק ג עמ' שמ)</p> <p>אור התפילין והחסד</p> <p>ישנם צדיקים כאלה, שהם מרגישים צמאון פנימי להיות מעוטרים בתפילין כל היום, ואין מספיק להם התפילין שבשעת התפילה. והם צדיקים כאלה, שהדבקות האלהית בהתגלות הנפש היא מדתם הקבועה, ולא רק מזמן לזמן, וכל היום הנם בפנימיות רוחם</p>

<p>מתפללים. וצדיקים יסודי עולם וחכמים עליונים כאלה, אף על פי שידמו להם סיבות שלא יוציאו כל כך מן הכח אל הפועל את חפץ לבכם בהתגלות הקדושה והדבקות העליונה, ולפעמים גם חשקם בהנחת תפלין כל היום לא יעלה בידם מכמה מניעות, מכל מקום, התשווקה הפנימית שבנשמתם לאור התפלין מאירה הרבה בעולם, ואור החסד מתפשט בעולם על ידם, להרבות מחילה וסליחה, וחנינה גדולה. והם הם אוהבי ישראל באמת, שנפשם צמאה לתשועת ד' ולבנין ארץ ישראל, והם נוטים כלפי חסד לכל, ומלמדים זכות על כל הפושעים, אפילו על הכופרים והמכעיסים ביותר גדולים, כי הם רואים בתומת נפשם את הניצוץ של הטוב הגנוז בכל נפש, וקל וחומר בנפשות ישראל, וביותר בנפשות הדוגלים באהבת האומה בכלל והם נוטים אל הטוב והיושר, שזכייתיהם גדולות. והתוכן של הדבקות האלהית הטבעית, שהיא ערכה של קדושת התפלין, היא אהבת ישראל, שהן תפלין דמארי עלמא שכתוב בהם שבחייהו דישראל, מי גוי גדול, ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. ואור התורה מאיר בנפשות הללו בצורה מבהקת, לא לפי מדת ידיעתם כלל, אלא לפי מדת סגולת נפשם הטהורה העליונה.</p>	
<p>שמונה קבצים א תתנז</p> <p>כשהענינים מתפקחות, רואים בתחלה איך שמהחכמה העליונה מתפשטת כל התורה כולה, שבכח ושבעל פה, ואחרי כן סוקרים בעין בהירה איך מהתפשטותה של תורה מסתעף כל העולם כולו, וכל מעשיו ועלילותיו. מי שהוא בקי בהסתכלות הראשונה עוסק הוא בתורה ובמצות לשמה, ומי שהוא בקי גם בסקירה השניה, הוא פועל עם אל תמיד, בכל דרכיו ועלילותיו, וכל שיחתו דברי תורה, וכל פעליו מצות וקדושות הם. זה הוא החסיד, הנוטל אורח חייו מיסוד חסד ד' המלא ארץ.</p>	<p>952 דרך הקודש, חסידות כו (אורה"ק ג עמ' שמא) <i>חסידי סוּפּוּ אַפּוּ</i> כשהענינים מתפקחות רואים בתחלה, איך שמהחכמה העליונה מתפשטת כל התורה כולה, שבכח ושבעל פה, ואחרי כן סוקרים בעין בהירה איך מהתפשטותה של תורה מסתעף כל העולם כולו וכל מעשיו ועלילותיו. מי שהוא בקי בהסתכלות הראשונה עוסק הוא בתורה ובמצות לשמה, ומי שהוא בקי גם בסקירה השניה הוא פועל עם אל תמיד בכל דרכיו ועלילותיו, וכל שיחתו דברי תורה, וכל פעליו מצות וקדושות הם. זה הוא החסיד, הנוטל אורח חייו מיסוד חסד ד' המלא ארץ.</p>
<p>שמונה קבצים א תשמז</p> <p>עבודת ה' היא להמציא בעולם אותה התכונה השלמה, שהיא פעולה יקרה כזאת, שיקרותה גלויה היא רק לד' לבדו. ובשביל המצאתה של תכונה זו וכל אגפיה, הננו נמסרים לכל הטוב והיושר, ולכל מעשה התורה והעבודה וכל פרטי פרטיהם. וכל מה שהארם בכללו ובפרטו מתעלה, מתגלה עליו איזה חלק מהיקרות של התכונה שהוא מהוה על ידי שפעת חייו ופעולותיו המעשיות והרוחניות, וכן מתגדלת נשמתו ואומץ רוחו וצהלתו הפנימית, ביחד עם חרדתו ועריגתו להוסיף עבודה ושכלול. להודיעך קושט אמרי אמת, להשיב אמרים אמת לשלחך.</p>	<p>953 דרך הקודש, חסידות כז (אורה"ק ג עמ' שמא) <i>התכונה הנשמה</i> עבודת ה' היא להמציא בעולם אותה התכונה השלמה, שהיא פעולה יקרה כזאת, שיקרותה גלויה היא רק לד' לבדו. ובשביל המצאתה של תכונה זו וכל אגפיה, הננו נמסרים לכל הטוב והיושר, ולכל מעשה התורה והעבודה, וכל פרטי פרטיהם. וכל מה שהארם בכללו ובפרטו מתעלה, מתגלה עליו איזה חלק מהיקרות של התכונה, שהוא מהוה על ידי שפעת חייו ופעולותיו המעשיות והרוחניות. וכן מתגדלת נשמתו ואומץ רוחו וצהלתו הפנימית, ביחד עם חרדתו ועריגתו להוסיף עבודה ושכלול, להודיעך קושט אמרי אמת, להשיב אמרים אמת לשלחך.</p>
<p>שמונה קבצים ח לא-לב</p> <p>בזיכרון הרוח, כל פגם מוסרי, אפילו רחוק ודק מאד, מורגש הוא על ידי הבטאה פנימית של מוסר כליות, וכל עליו מוסרי מתגלה מעלתו על ידי הארה רוחנית, רוממות נשמה וחדות קודש. בתכונה העליונה מתרשמת התורה כולה וענפיה כולם בהאספקלריא הנשמית. זאת היא מדתו של אברהם אבינו, שקיים את התורה כולה עד שלא נתנה. המביט אל צור חוצב, יכול על כל פנים בנקל לפי הערך להגיע למדה זו, שבסיועה של התורה תחול עליו הופעת אורו של אברהם אבינו. ואז יאמר, הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי, לעשות רצונך אלהי חפצתי ותורתך בתוך מעי. כששני האורות הללו מתכנסים ומתאחדים יחד, יסוד הפנימי ויסוד המקיף, שהוא מתהווה למורשה בישראל על ידי כוחו של יעקב, שנסתגלה אצלו סגולת האבות, להיותה אחוזה בשלשלת הקודש של הדורות כולם, שבטי יה עדות לישראל, מאיר אור התפארת הנשמתי, במלא ברקו מבית ומחוץ, יעקב מלבר ומשה מלגאו. האור המקיף הוא האור הפנימי, מצד כל היקום, זהו אורו של משה הנשאב מתורה של מעלה, חמדה הגנוזה מימות עולם, וזהו אור החיים, לחיי החיים. והאור הפנימי, זהו האור הבסיסי, העומד בתור חומר עליון ונשגב, לקבל את הצורה הרוחנית של האור המקיף, והוא מקור הדעת, שוכן החדרים, בכל ביתי נאמן הוא. המעין העליון של תביעת הקודש והמוסר הנשא, אור החסד של אברהם, הולך הוא ומתגבר. פוגש הוא את אור הדעת בהוד תפארתו, בהגלותו ביקרו, בתורת משה מורשה קהילת יעקב, אשר אמנם רק בתכונת ביטוי והגלותו בא הוא אחרי המעין הראשי של יסוד החסד הנשגב, יסוד משאת נפשו של ראש צורים, אברהם אבינו ע"ה, אבל מצד עומק אצילותו של נשאו מכל הוראת שם ואומר של חסד, וכל נטית נפש, מקור דעת עליון, מאור חיי כל היש, בראשית כל מחשבת יקום ועד אחרית יקום, בו כלולים. ומחיי תורה שבכתב,</p>	<p>954 דרך הקודש, חסידות כח (אורה"ק ג עמ' שמב-שמג) <i>הנורה הנשמה</i> בזיכרון הרוח כל פגם מוסרי אפילו רחוק ודק מאד מורגש הוא על ידי הבטאה פנימית של מוסר כליות, וכל עליו מוסרי מתגלה מעלתו על ידי הארה רוחנית, רוממות נשמה וחדות קודש. בתכונה העליונה מתרשמת התורה כולה וענפיה כולם בהאספקלריא הנשמית. זאת היא מדתו של אברהם אבינו, שקיים את התורה כולה עד שלא נתנה. המביט אל צור חוצב, יכול על כל פנים בנקל לפי הערך להגיע למדה זו, שבסיועה של התורה תחול עליו הופעת אורו של אברהם אבינו. ואז יאמר, הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי, לעשות רצונך אלהי חפצתי ותורתך בתוך מעי. כששני האורות הללו מתכנסים ומתאחדים יחד, יסוד הפנימי ויסוד המקיף, שהוא מתהווה למורשה בישראל על ידי כוחו של יעקב, שנסתגלה אצלו סגולת האבות, להיותה אחוזה בשלשלת הקודש של הדורות כולם, שבטי יה עדות לישראל, מאיר אור התפארת הנשמתי, במלא ברקו מבית ומחוץ, יעקב מלבר ומשה מלגאו. האור המקיף הוא האור הפנימי, מצד כל היקום, זהו אורו של משה הנשאב מתורה של מעלה, חמדה הגנוזה מימות עולם, וזהו אור החיים, לחיי החיים. והאור הפנימי, זהו האור הבסיסי, העומד בתור חומר עליון ונשגב, לקבל את הצורה הרוחנית של האור המקיף, והוא מקור הדעת, שוכן החדרים, בכל ביתי נאמן הוא. המעין העליון של תביעת הקודש והמוסר הנשא, אור החסד של אברהם, הולך הוא ומתגבר. פוגש הוא את אור הדעת בהוד תפארתו, בהגלותו ביקרו, בתורת משה מורשה קהילת יעקב, אשר אמנם רק בתכונת ביטוי והגלותו בא הוא אחרי המעין הראשי של יסוד החסד הנשגב, יסוד משאת נפשו של ראש צורים, אברהם אבינו ע"ה, אבל מצד עומק אצילותו של נשאו מכל הוראת שם ואומר של חסד, וכל נטית נפש, מקור דעת עליון, מאור חיי כל היש, בראשית כל מחשבת יקום ועד אחרית יקום, בו כלולים. ומחיי תורה שבכתב,</p>

<p>כל, בו כלולים. ומחיי תורה שבכתב, זיו התפארת, מתפשטות הארות אידיאיות, מעשיות וסעיפיות, להיות למשקולת חיים לדור דורים, ביסוד הממלכה, המשפחה, האיש ומפעליהם, בתורה שבעל פה. וכן הולכים הם שלשת האורות הללו, תורת החסד, תורת החיים ותורת השלום, ומתאגדים יחד, שולחים הם זה לזה את ברקיהם רצוא ושוב. וכל נשמה אצילית, הנושאת דעה למרחוק בצדק ובמשפט, הרי מתמלאת תמיד טללי חיים, לשדי אורות, להחיות עם רב, להעדין עולמים מהמון חיי נועם, ההולכים ומפכים בגלי אורים, שמשפיעות הן שלשת המערכות זו לזו, הלוך וחזור, הלוך והתגבר, הלוך והתרבה, הלוך והתענף. אור זרוע לצדיק, הולך ומצמיח, עושה פרי לברכה, ולישרי לב שמחה.</p>	<p>זיו התפארת, מתפשטות הארות אידיאיות מעשיות וסעיפיות להיות למשקולת חיים לדור דורים, ביסוד הממלכה, המשפחה, האיש ומפעליהם, בתורה שבעל פה. וכן הולכים הם שלשת האורות הללו, תורת החסד, תורת החיים, ותורת השלום, ומתאגדים יחד, שולחים הם זה לזה את ברקיהם, רצוא ושוב. וכל נשמה אצילית, הנושאת דעה למרחוק בצדק ובמשפט, הרי מתמלאת תמיד טללי חיים, לשדי אורות, להחיות עם רב, להעדין עולמים מהמון חיי נועם, ההולכים ומפכים בגלי אורים, שמשפיעות הן שלשת המערכות זו לזו, הלוך וחזור, הלוך והתגבר, הלוך והתרבה, הלוך והתענף. אור זרוע לצדיק, הולך ומצמיח, עושה פרי לברכה, ולישרי לב שמחה.</p>
<p>שמונה קבצים ז סו</p> <p>היחש הערכי של המצות המוסריות החברתיות, מצות שבין אדם לחבירו, אל המצות הרוחניות, שהן מצות שבין אדם למקום, המדע המהלך הוא על פי הארות השוטפות בביסוס הבנת התורה. המדע העליון הרצינולי מצד אחד, והרזיות הקדושה מצד השני, היותר פנימי, ויותר מאוגד בתוכן העצמי של הופעת הקודש, הם באים עד לידי המסקנא האחרונה של ההויה, שהחברותיות היא רק אחת מחוליותיה, והרוחניות העליונה, האושר הנצחי, הוא היסוד, המגמה התכליתית. ועל פי זה יהיו המצות שבין אדם למקום היסוד העקרי, שהמוסד החברותי הוא רק סולם לעלות אליו, ויהיו המצות שהן עשויות למגמת התגלות האורה האלהית בנשמות, בחיי היחיד והצבור, באומה ובעולם, בטבע ובהויה בכלל, הצינורות היותר עליונים, שואבי החיים המגמתיים, ועמהן הן מקושרות כל המצות החברתיות בתור דרך ד' לעשות צדקה ומשפט. אמנם העין המוגבלת באידיאליה אינה יכולה להציץ יותר הרבה מהתוכן החברותי בפירוט גמור, ומתהוות המצות החברתיות אצלה ליסוד עקרי, אך אף על פי שאינה יכולה להציץ את הפירוט האורי של הגניזה האלהית של אוצר הנצח, התלוי באישור המדע העליון, יודעת ומכרת היא את כללותו, על כן הנבואה אחדה את הלהב המקנא נגד עבודה זרה מצד אחד בכל כללותו, ונגד הפרעות חברותיות מצד השני בעומק הפירוט. וחכם עדיף מנביא, מפני ששאיפת החכמה היא מיסוד התורה, שהיא ההתגלות העליונה, המאירה באספקלריותה המצוחצחת של הנבואה האבית של משה רבינו. היא עסוקה כבר בכל פירוט המצות הרוחניות לסעיפיהן, ותורת החיים שבין אדם למקום ככל המילוא הישראלי, מסתעפת נחלחלה הרבים, ונבנה הבית העליון, שהיסוד התחתית, הוא המכון החברותי, נעשה לו לבסיס חזק, וממילא גם הוא מתאדר למאד. ובאו הישועות לסדר נזיקין, שמוגדות עם יסוד החסידות אשר לאבות ולברכות. והרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות, שאין לך מקצוע בתורה יותר מהם, שהם כמעין הנובע. ומתעלה יסוד הנבואה בהארות, בהצטרפות החכמה התורנית, חכמת סופרים, אליו. ותורה נבואה וחכמה יחד בונים את שכלול העולם, ובית ישראל הולך ומתכונן על ידי עמודיו השלשה, תורה ועבודה וגמילות חסדים, ודין ואמת ושלום שלעומתם.</p>	<p>955 דרך הקודש, חסידות כט (אורה"ק ג עמ' שמד-שמה)</p> <p>המצות החברותיות והרוחניות</p> <p>היחש הערכי של המצות המוסריות החברתיות, מצות שבין אדם לחבירו, אל המצות הרוחניות, שהן מצות שבין אדם למקום, מתחלף הוא על פי הארות השוטפות בביסוס הבנת התורה. המדע העליון הרצינולי מצד אחד, והרזיות הקדושה מצד השני, היותר פנימי, ויותר מאוגד בתוכן העצמי של הופעת הקודש, הם באים עד לידי המסקנא האחרונה של ההויה, שהחברותיות היא רק אחת מחוליותיה, והרוחניות העליונה, האושר הנצחי, הוא היסוד, המגמה התכליתית. ועל פי זה יהיו המצות שבין אדם למקום היסוד העקרי, שהמוסד החברותי הוא רק סולם לעלות אליו, ויהיו המצות שהן עשויות למגמת התגלות האורה האלהית בנשמות, בחיי היחיד והצבור, באומה ובעולם, בטבע ובהויה בכלל, הצינורות היותר עליונים, שואבי החיים המגמתיים, ועמהן הן מקושרות כל המצות החברתיות בתור דרך ד' לעשות צדקה ומשפט. אמנם העין המוגבלת באידיאליה אינה יכולה להציץ יותר הרבה מהתוכן החברותי בפירוט גמור, ומתהוות המצות החברתיות אצלה ליסוד עקרי, אך אף על פי שאינה יכולה להציץ את הפירוט האורי של הגניזה האלהית של אוצר הנצח, התלוי באישור המדע העליון, יודעת ומכרת היא את כללותו, על כן הנבואה אחדה את הלהב המקנא נגד עבודה זרה מצד אחד בכל כללותו, ונגד הפרעות חברותיות מצד השני בעומק הפירוט. וחכם עדיף מנביא, מפני ששאיפת החכמה היא מיסוד התורה, שהיא ההתגלות העליונה, המאירה באספקלריותה המצוחצחת של הנבואה האבית של משה רבינו. היא עסוקה כבר בכל פירוט המצות הרוחניות לסעיפיהן, ותורת החיים שבין אדם למקום ככל המילוא הישראלי, מסתעפת נחלחלה הרבים, ונבנה הבית העליון, שהיסוד התחתית, הוא המכון החברותי, נעשה לו לבסיס חזק, וממילא גם הוא מתאדר למאד. ובאו הישועות לסדר נזיקין ממונות עם יסוד החסידות אשר לאבות ולברכות. והרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות, שאין לך מקצוע בתורה יותר מהם, שהם כמעין הנובע. ומתעלה יסוד הנבואה בהארות בהצטרפות החכמה התורנית, חכמת סופרים אליו. ותורה נבואה וחכמה יחד בונים את שכלול העולם, ובית ישראל הולך ומתכונן על ידי עמודיו השלשה, תורה ועבודה וגמילות חסדים, ודין ואמת ושלום שלעומתם.</p>
<p>שמונה קבצים ז קעו</p> <p>החסידות היא כשרון אמנותי נפלא, שהעולם צריך אליה יותר מכל מיני האמניות שבעולם. היא מבססת את רוח האדם בכללו, ומעמידתו על עמדתו העליונה, שהוא שואף אליה בפנימיות תכנו. להשלמתו של כשרון עליון זה, צריך שיבורך בעליו בכח מדמה עדין, מדויק וחודר. וכל מה שיתגלה אור השכל והצחצחות העליונות של טהרותיו על כחו המדמה, ככה יתברכו ציוריו. או דברת בחזון לחסידיו. והנבואה גם היא מגוע החסידות העליונה מתענפת. ומתוך החיים העצמיים הנאדרים בקודש, ההולכים ושוטפים בקרב נשמותיהם של האמנים העליונים, יחידה הסגולה, חסידי הדורות, כח החיים בכללו, שבכל דור ודור, בישראל ובאנושיות כולה, הולך ומתברך, והתכונות הנפשיות הנשאות, המדות הטובות, הרצון העמוק להיטיב, ולחקות את ההטבה במעשים, בדיבורים, בכתבים, ובכל מהלכי החיים, שאיננו פוסק, והוא כמעין המתגבר בלבם של החסידים המוכתרים בכשרון האמנותי המקודש של אור החסידות האמיתית, הוא שופע בעוזו כחו, ופועל פעולה גנוזה על כל הנפשות כולן, לחזק את מצעדיהם, ולאמץ את רצונם, המתעודד להיות הולך ומתחזק גם הוא לדרך הטובה והישרה. ומטעם זה מוכרחת היא האנושיות להעמיד מכולה חסידים, מיוחדים בסגולתם הנפשית.</p>	<p>956 דרך הקודש, חסידות ל (אורה"ק ג עמ' שמו)</p> <p>החסידות והנפלא</p> <p>החסידות היא כשרון אמנותי נפלא, שהעולם צריך אליה יותר מכל מיני האמניות שבעולם, היא מבססת את רוח האדם בכללו ומעמידתו על עמדתו העליונה, שהוא שואף אליה בפנימיות תכנו, להשלמתו של כשרון עליון זה צריך שיבורך בעליו בכח מדמה עדין, מדויק וחודר. וכל מה שיתגלה אור השכל והצחצחות העליונות של טהרותיו על כחו המדמה, ככה יתברכו ציוריו. או דברת בחזון לחסידיו. והנבואה גם היא מגוע החסידות העליונה מתענפת. ומתוך החיים העצמיים הנאדרים בקודש, ההולכים ושוטפים בקרב נשמותיהם של האמנים העליונים, יחידה הסגולה, חסידי הדורות, כח החיים בכללו, שבכל דור ודור, בישראל ובאנושיות כולה, הולך ומתברך, והתכונות הנפשיות הנשאות, המדות הטובות, הרצון העמוק להיטיב, ולחקות את ההטבה במעשים, בדיבורים, בכתבים, ובכל מהלכי החיים, שאיננו פוסק, והוא כמעין המתגבר בלבם של החסידים המוכתרים בכשרון האמנותי המקודש של אור החסידות האמיתית, הוא שופע בעוזו כחו, ופועל פעולה גנוזה על כל הנפשות כולן, לחזק את מצעדיהם, ולאמץ את רצונם, המתעודד להיות הולך ומתחזק גם הוא לדרך הטובה והישרה. ומטעם זה מוכרחת היא האנושיות להעמיד מכולה חסידים, מיוחדים בסגולתם הנפשית.</p>

<p style="text-align: center;">שמונה קבצים ז קסב-קסג</p> <p>מהו המובן של צדיקים נגלים ושל צדיקים נסתרים, שכל כך דברו על המדרגה האחרונה אבותינו הטובים בהערצה נפלאה. הצדיקים הנגלים הם שהם נתונים אל הטובה הכללית החברותית, הטובה המוגבלת, המעשית והרוחנית, שיכולה להיות משוערה וממודדת. והצדיקים הנסתרים עולים על זה, במה שהם רואים שכל טוב מדוד ושקול, מנוי וספור, הוא באמת רק תוכן של איזה מיעוט רע, לא אור גמור שרוי בתוכו כי אם מיעוט של חושך, לא אורות כי אם מאורות, והמאורות לפעמים יכולים להיות נלקים, ובחסרונם מארת כתוב בהם, ולקללה הם נהפכים. על כן הם שואפים אל הטוב העליון, הטוב שהוא למעלה מכל מדה ושיעור. רק בתור שימוש של מבוא, של כלי, משתמשים הם גם כן בהדברים, שעל ידם מתגלה הטוב המדוד, האורה המוגבלת. אבל כונתם ושאיתם, אופי נפשם, וחפץ חייהם העמוק התדירי היא רק התעלות עצמם, והתעלות כל העולם, כל היש, כל ההויה למעלת יסוד כל המרחבים, לאור כל האורות, לנחלה בלא מצרים. והסביבה, החברה בכל צורותיה, אפילו היותר אציליות, הדיבור לכל סגנונו, אפילו היותר שירי, אינו יכול לספוג אל תוכו את כבירות חפצם, על כן הם נעלמים ונסתרים מכל, וצדקתם, אם תהיה לפעמים גם כן גלויה אינה כי אם מעלמת את זהם העליון. אבל הם צנועי עולמים הם לא נתנו להגלות, וסגולתם הנסתרת היא חבויה תמיד. ממתים מחלד חלקם בחיים וצפונך תמלא בטנם.</p> <p>ישנם צדיקים שהם נגלים לבד, רק שהם יונקים מאור הנסתר דרך צינור מיוחד לדעת ולאמונה, והוא מופיע אור על כל דרכיהם. וישנם גם כן צדיקים נסתרים, שרק דרך בקיע רוחני הם משפיעים על העולם הגלוי שלהם, או לפעמים גם של אחרים. וישנם צדיקים שלמים, כפולים ברוחם, שהם מעוטרים בשני הכתרים, הנגלה והנסתר. ובהם ישנן גם כן מדרגות. יש שהכתרים הללו הם קצת סותרים זה את זה, מקטרגים זה על זה, ומכל מקום בגדול בכח הגדול של אור קדשם הם מטילים שלום ביניהם. ויש שהכתרים מושלמים בחיבור הגון עד שאין שם שום קטיגוריא, והשלום העצמי הוא מנת חלקם, והם שטים בים וביבשה, בארץ ובשמים, בכל מלא שאיתם המרחביהית. וישנם צדיקים מוכפלים, העולים על כל אלה, שכבר אחדו את הכתרים, עד שאין נופל בהם גם שם של חיבור, והנגלה והנסתר נעשה דבר אחד ממש. הם אינם פוגמים בנשיאת שתי אחיות, עלמא דאתגליא ועלמא דאתכסיא, רחל ולאה, כי אינם אצלם שני תוכנים, שני גופים, שיד הקנאה יכולה לשלוט בהם, ותקנא רחל באחותה, אלא פרצוף אחד יסודי מקורי, שהחמדה המוגבלת הגלויה, באדירות כל מרומי קדשה, והחמדה האצילית הבלתי גבולית הגנוזה וכמוסה לעד <u>מתבלטות</u> בו <u>ומתאמות</u> בקרבו בהתאמה אחרותית, עשירה ומכוללה. ועץ יוסף ועץ יהודה נעשים עץ אחד. אורו של משיח הוא זה, ד' צדקנו זה שמו אשר יקראו לו, המלך שהשלום הוא שלו.</p>	<p style="text-align: center;">דרך הקודש, חסידות לא (אורה"ק ג עמ' שמו-שמוח) צדיקים נגלים ונסתרים</p> <p>מהו המובן של צדיקים נגלים ושל צדיקים נסתרים, שכל כך דברו על המדרגה האחרונה אבותינו הטובים בהערצה נפלאה. הצדיקים הנגלים הם שהם נתונים אל הטובה הכללית החברותית, הטובה המוגבלת המעשית והרוחנית, שיכולה להיות משוערה וממודדת. והצדיקים הנסתרים עולים על זה במה שהם רואים, שכל טוב מדוד ושקול, מנוי וספור, הוא באמת רק תוכן של איזה מיעוט רע, לא אור גמור שרוי בתוכו כי אם מיעוט של חושך, לא אורות כי אם מאורות, והמאורות לפעמים יכולים להיות נלקים, ובחסרונם מארת כתוב בהם, ולקללה הם נהפכים. על כן הם שואפים אל הטוב העליון, הטוב שהוא למעלה מכל מדה ושיעור. רק בתור שימוש של מבוא, של כלי, משתמשים הם גם כן בהדברים, שעל ידם מתגלה הטוב המדוד, האורה המוגבלת. אבל כונתם ושאיתם, אופי נפשם, וחפץ חייהם העמוק התדירי היא רק התעלות עצמנו, והתעלות כל העולם, כל היש, כל ההויה למעלת יסוד כל המרחבים, לאור כל האורות, לנחלה בלא מצרים. והסביבה, החברה בכל צורותיה, אפילו היותר אציליות, הדיבור לכל סגנונו, אפילו היותר שירי, אינו יכול לספוג אל תוכו את כבירות חפצם, על כן הם נעלמים ונסתרים מכל, וצדקתם אם תהיה לפעמים גם כן גלויה אינה כי אם מעלמת את זהם העליון. אבל הם צנועי עולמים הם לא נתנו להגלות, וסגולתם הנסתרת היא חבויה תמיד. ממתים מחלד חלקם בחיים וצפונך תמלא בטנם.</p> <p>ישנם צדיקים שהם נגלים לבד, רק שהם יונקים מאור הנסתר דרך צינור מיוחד לדעת ולאמונה, והוא מופיע אור על כל דרכיהם, וישנם גם כן צדיקים נסתרים, שרק דרך בקיע רוחני הם משפיעים על העולם הגלוי שלהם, או לפעמים גם של אחרים. וישנם צדיקים שלמים, כפולים ברוחם, שהם מעוטרים בשני הכתרים, הנגלה והנסתר. ובהם ישנן גם כן מדרגות. יש שהכתרים הללו הם קצת סותרים זה את זה, מקטרגים זה על זה, ומכל מקום בגדול בכח הגדול של אור קדשם הם מטילים שלום ביניהם. ויש שהכתרים מושלמים בחיבור הגון עד שאין שם שום קטיגוריא, והשלום העצמי הוא מנת חלקם, והם שטים בים וביבשה, בארץ ובשמים, בכל מלא שאיתם המרחביהית. וישנם צדיקים מוכפלים, העולים על כל אלה, שכבר אחדו את הכתרים, עד שאין נופל בהם גם שם של חיבור, והנגלה והנסתר נעשה דבר אחד ממש. הם אינם פוגמים בנשיאת שתי אחיות, עלמא דאתגליא ועלמא דאתכסיא, רחל ולאה, כי אינם אצלם שני תוכנים, שני גופים, שיד הקנאה יכולה לשלוט בהם, ותקנא רחל באחותה, אלא פרצוף אחד יסודי מקורי, שהחמדה המוגבלת הגלויה, באדירות כל מרומי קדשה, והחמדה האצילית הבלתי גבולית הגנוזה וכמוסה לעד <u>מתבלטות</u> בו <u>ומתאמות</u> בקרבו בהתאמה אחרותית, עשירה ומכוללה. ועץ יוסף ועץ יהודה נעשים עץ אחד. אורו של משיח הוא זה, ד' צדקנו זה שמו אשר יקראו לו, המלך שהשלום הוא שלו.</p>
<p style="text-align: center;">שמונה קבצים ז ד</p> <p>ישנם צדיקים כאלה, שהם גדולים ועצומים מאד, שאינם יכולים לצמצם עצמם בכנסת ישראל לבדה, והם תמיד דואגים ושוחרים את הטוב בעד כל העולם כולו. ומכל מקום גם הם קשורים בנקודתם הפנימית דוקא בכנסת ישראל, מפני שכנסת ישראל היא התמצית של הטוב והמעולה שבכל העולם כולו, ובאהבה וטובה שתבא לכנסת ישראל חוזרת היא ומקפת את כל היצור, צדיקים הללו אינם יכולים להיות לאומיים על פי התוכן החיצוני של המלה, שהרי אינם יכולים לסבול שום שנאה ושום עולה, שום הצטמצמות ושום התכווצות של הטוב והחסד, והם טובים לכל, כמדותיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא טוב לכל ורחמיו על כל מעשיו. והם בכל זאת צופי ישועה אדירים מאד, מפני שהם יודעים ברור ומאמינים בכל מלא נפשם הטהורה, שישועת ישראל ישועת ד' היא, ישועת העולם ומלואו, וכל אשר בו, ממרומי רום עד עמקי תחת. ולעולם יחזיקו צדיקים עליונים הללו, חסידי עליון, הקשורים בעבותות החסד ואור האהבה העליונה באמת, במדתם הגדולה, מדת החסד הנשגב, ודורשים הם תמיד טובת כל האדם וכל היצור. ומתוך דרישה זו הם מתעסקים בעסק נמרץ ובקשר נשמתי נפלא, בצרכיהם של ישראל, בכל הדורות ובכל הזמנים, בכל הדרכים, בכל הערכים ובכל האופנים. והם הם המטים כלפי חסד, האוהבים לצדק את הבריות</p>	<p style="text-align: center;">דרך הקודש, חסידות לב (אורה"ק ג עמ' שמוט-שנ) צדיקים נגלים ונסתרים</p> <p>ישנם צדיקים כאלה, שהם גדולים ועצומים מאד, שאינם יכולים לצמצם עצמם בכנסת ישראל לבדה, והם תמיד דואגים ושוחרים את הטוב בעד כל העולם כולו. ומכל מקום גם הם קשורים בנקודתם הפנימית דוקא בכנסת ישראל, מפני שכנסת ישראל היא התמצית של הטוב והמעולה שבכל העולם כולו, ובאהבה וטובה שתבא לכנסת ישראל חוזרת היא ומקפת את כל היצור, צדיקים הללו אינם יכולים להיות לאומיים על פי התוכן החיצוני של המלה, שהרי אינם יכולים לסבול שום שנאה ושום עולה, שום הצטמצמות ושום התכווצות של הטוב והחסד, והם טובים לכל, כמדותיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא טוב לכל ורחמיו על כל מעשיו. והם בכל זאת צופי ישועה אדירים מאד, מפני שהם יודעים ברור ומאמינים בכל מלא נפשם הטהורה, שישועת ישראל ישועת ד' היא, ישועת העולם ומלואו, וכל אשר בו, ממרומי רום עד עמקי תחת. ולעולם יחזיקו צדיקים עליונים הללו, חסידי עליון, הקשורים בעבותות החסד ואור האהבה העליונה באמת, במדתם הגדולה, מדת החסד הנשגב, ודורשים הם תמיד טובת כל האדם וכל היצור. ומתוך דרישה זו הם מתעסקים בעסק נמרץ ובקשר נשמתי נפלא בצרכיהם של ישראל, בכל הדורות ובכל הזמנים, בכל הדרכים, בכל הערכים ובכל האופנים. והם הם המטים כלפי חסד, האוהבים לצדק את הבריות</p>

<p>ואינם חפצים לחייבם, אוהבי צדק ושונאי רשע, דבקים במדתו של אברהם אבינו. ומתוך האהבה הרחבה של כל היצור, מתכנסת אהבה נפלאה לישראל בלבבם, ומפני שהיא מצומצמת במקום מרוכז, מתוך התפשטות גדולה של הרחבה מופלגת, היא רבת הכח והעצמה, ומכה גלים גדולים בנשמה, עד שיש בכחה גם לחמם נשמות רבות, ולהכניס אש הקודש של אהבת ישראל במעמקי לבבם ונשמתם, בשיעור גדול ועצום, המביא לידי מעשה, וגם מבלי שום פעולה מצדם. זורמת היא נשמתם אהבה נפלאה לישראל, ומתוך השלהבת הגדולה של אורם הרוחני בא כח החיים של כל הפעולות הטובות של הלאומיים, המסורים לעניני האומה באמת. כי שורש כל חיים וכל טוב הוא בנשמת הצדיקים העליונים, העומדים למעלה מכל הענינים הקטנים, הממלאים את לב רוב בני אדם בתדירות, ובחביון רוחם זרועי האידיאלים מתגדלים, ומאצילתם הם מתפורים אל כל רוח, ונקלטים כל זרע למינהו, במקום שהוא ראוי להיות נקלט ולעשות צמח, והיה צמח ד' לגאון ולתפארת לשאר עמו.</p>	<p>ואינם חפצים לחייבם, אוהבי צדק ושונאי רשע, דבקים במדתו של אברהם אבינו. ומתוך האהבה הרחבה של כל היצור מתכנסת אהבה נפלאה לישראל בלבבם, ומפני שהיא מצומצמת במקום מרוכז, מתוך התפשטות גדולה של הרחבה מופלגת, היא רבת הכח והעצמה, ומכה גלים גדולים בנשמה, עד שיש בכחה גם לחמם נשמות רבות, ולהכניס אש הקודש של אהבת ישראל במעמקי לבבם ונשמתם, בשיעור גדול ועצום, המביא לידי מעשה, וגם מבלי שום פעולה מצדם. זורמת היא נשמתם אהבה נפלאה לישראל, ומתוך השלהבת הגדולה של אורם הרוחני בא כח החיים של כל הפעולות הטובות של הלאומיים, המסורים לעניני האומה באמת. כי שורש כל חיים וכל טוב הוא בנשמת הצדיקים העליונים, העומדים למעלה מכל הענינים הקטנים, הממלאים את לב רוב בני אדם בתדירות, ובחביון רוחם זרועי האידיאלים מתגדלים, ומאצילתם הם מתפורים אל כל רוח, ונקלטים כל זרע למינהו, במקום שהוא ראוי להיות נקלט, ולעשות צמח, והיה צמח ד' לגאון ולתפארת לשאר עמו.</p>
--	--

2.10.5 דרך הקודש, צפיה לישועה

<p>שמונה קבצים א תיט</p> <p>הצפיה הרוחנית מלאה היא בהירות הזכרון הכללי, זכרון גדלה של האומה וכל הודה בעבר, וכמו כן היא מופעת משכלול התקוה בעתיד. ואלה שתי ההופעות משכללות את הנפש כולה, ומזה באה החבה הגדולה למצות התלויות בארץ ובמקדש, וכל הרגשות התלויים בהן.</p>	<p>959 דרך הקודש, צפיה לישועה א (אורה"ק ג עמ' שנג) <i>הצפיה הרוחנית</i></p> <p>הצפיה הרוחנית מלאה היא בהירות הזכרון הכללי, זכרון גדלה של האומה וכל הודה בעבר, וכמו כן היא מופעת משכלול התקוה בעתיד. ואלה שתי ההופעות משכללות את הנפש כולה, ומזה באה החבה הגדולה למצות התלויות בארץ ובמקדש, וכל הרגשות התלויים בהן.</p>
<p>שמונה קבצים ז ריט</p> <p>צפיית הישועה היא מזככת את החיים, מרחבת את הדעת ומעדנת את הרוח.</p>	<p>960 דרך הקודש, צפיה לישועה ב (אורה"ק ג עמ' שנג) <i>צפית הישועה</i></p> <p>צפיית הישועה היא מזככת את החיים, מרחבת את הדעת, ומעדנת את הרוח.</p>
<p>שמונה קבצים ח קמה</p> <p>חכמת האמת, שהיא באה מהתגלות רוח הקודש, היא מבארת את כל ההארות, העולמים כולם, מצד הטוהר השכלי, שהדמיון יש לו רק קצת אחיזה בהן. ומתוך כך החולשה הגופנית עלולה היא לבא אחרי השתקעות גדולה בהופעות העליונות, שאין לזה תקנה כי אם לנשא את כל העולם הדמיוני אל הרוממות השכלית. וזה בא מצד עבודה קדושה של יראה פנימית, שהיא מקור החכמה, המעלה את החכמה התתאה לרומה של החכמה העלאה, ואז לא די שחולשה גופנית אינה באה על ידי ההתגברות השכלית, אלא שזרמי גדולים ומלאים מתגברים ועולים על ידי התגברות הגדולה של ההשתקעות השכלית הטהורה, שהיא מופעה באור של רוח הקודש.</p>	<p>961 דרך הקודש, צפיה לישועה ג (אורה"ק ג עמ' שנג) <i>דמיון כפי רוח הקדש</i></p> <p>חכמת האמת, שהיא באה מהתגלות רוח הקודש, היא מבארת את כל ההארות, העולמים כולם, מצד הטוהר השכלי, שהדמיון יש לו רק קצת אחיזה בהן, ומתוך כך החולשה הגופנית עלולה היא לבא אחרי השתקעות גדולה בהופעות העליונות, שאין לזה תקנה כי אם לנשא את כל העולם הדמיוני אל הרוממות השכלית. וזה בא מצד עבודה קדושה של יראה פנימית, שהיא מקור החכמה, המעלה את החכמה התתאה לרומה של החכמה העלאה. ואז לא די שחולשה גופנית אינה באה על ידי ההתגברות השכלית, אלא שזרמי גדולים ומלאים מתגברים ועולים על ידי התגברות הגדולה של ההשתקעות השכלית הטהורה, שהיא מופעה באור של רוח הקודש.</p>
<p>שמונה קבצים א תתו, תתכ</p> <p>אי אפשר להמנע מלהשתמש בהכרזה למטרות היותר עליונות, לעורר את הטוב ואת החיים בעולם. לגבי ישראל צריכים כעת בזמן הפריחה הלאומית להתחלטה, לעורר את השאיפה למטרה הרוחנית הרוחנית העליונה, שהוא הסיגול לרוח הקודש קבוע ברוב בעלי הכשרון שבאומה. ההכרזה של המלה תעורר את הביאורים השונים שלה, וכל צד מצדדיה יאיר באור מיוחד, ועל פי רוב יגלה כל באור איזה חלק מהאמת הגדולה והחיה של אוצר הטוב והקדוש הזה. באמת חסרון רוח הקודש בישראל הוא לא חסרון שלמות, כי אם מום ומחלה, ובארץ ישראל היא מחלה מכאבת, שהיא מוכרחה להרפא, כי אני ד' רופאך.</p>	<p>962 דרך הקודש, צפיה לישועה ד (אורה"ק ג עמ' שנה) <i>איכה לרוח הקדש</i></p> <p>אי אפשר להמנע מלהשתמש בהכרזה למטרות היותר עליונות, לעורר את הטוב ואת החיים בעולם. לגבי ישראל צריכים כעת בזמן הפריחה הלאומית, להתחלטה, לעורר את השאיפה למטרה הרוחנית העליונה, שהוא הסיגול לרוח הקודש, קבוע ברוב בעלי הכשרון שבאומה. ההכרזה של המלה תעורר את הביאורים השונים שלה, וכל צד מצדדיה יאיר באור מיוחד, ועל פי רוב יגלה כל באור איזה חלק מהאמת הגדולה והחיה של אוצר הטוב והקדוש הזה. באמת חסרון רוח הקודש בישראל הוא לא חסרון שלמות, כי אם מום ומחלה, ובארץ ישראל היא מחלה מכאבת, שהיא מוכרחה להרפא, כי אני ד' רופאך.</p>
<p>שמונה קבצים א תקצא, תכ</p> <p>כל מי שקדושת נפשו עלתה למרומי ההסתכלות של פנימיות ההויה, שואב הוא רוח הקודש ממעמקי נשמתו, כל מה שישתכל יותר בעולם החיצוני, בחכמתו וערכו, ובכל טענות הערות ותביעות של בעלי החיצוניות, יתחדד חושו הרוחני יותר ויותר, ומכל קליפה ישיג אור, מכל כפירה אמונה, וקדושה מכל טומאה. למרומים הללו אפשר להגיע על ידי הדרכה תדירית, בדרכי תורה, בחכמה, בתרבות ודרך ארץ, שנוהרים בהם שלא יהיו סותרים זה את זה, רק יתאחדו יחד באיחוד קבוע, שהוא מתעלה, כל מה שההסתכלות בחכמה העליונה, המביאה להכרת האחדות באור חיים ורוחב דעת, היא</p>	<p>963 דרך הקודש, צפיה לישועה ה (אורה"ק ג עמ' שנו) <i>אימת רוח הקדש</i></p> <p>כל מי שקדושת נפשו עלתה למרומי ההסתכלות של פנימיות ההויה, שואב הוא רוח הקודש ממעמקי נשמתו, כל מה שישתכל יותר בעולם החיצוני, בחכמתו וערכו, ובכל טענות הערות ותביעות של בעלי החיצוניות, יתחדד חושו הרוחני יותר ויותר, ומכל קליפה ישיג אור, מכל כפירה אמונה, וקדושה מכל טומאה. למרומים הללו אפשר להגיע על ידי הדרכה תדירית, בדרכי תורה, בחכמה, בתרבות ודרך ארץ, שנוהרים בהם שלא יהיו סותרים זה את זה, רק יתאחדו יחד באיחוד קבוע, שהוא מתעלה, כל מה שההסתכלות בחכמה העליונה, המביאה להכרת האחדות באור חיים ורוחב דעת, היא</p>

	<p>חיים ובברכת אוהבים נאמנים, להשקות בהם את ערוגות המטעים של נשמותיהם בכל מדרגה ושדרה שהם עומדים בה, ופועלים עליהם לטובה ולברכה, בין מדעתם בין שלא מדעתם.</p>	<p>תוכחת חיים ובברכת אוהבים נאמנים, להשקות בהם את ערוגות המטעים של נשמותיהם בכל מדרגה ושדרה שהם עומדים בה, ופועלים עליהם לטובה ולברכה, בין מדעתם בין שלא מדעתם.</p>
967	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה ט (אורה"ק ג עמ' שס-שסא) האֵיִם אֵל הַקּוֹדֵשׁ</p> <p>כשהולכים אחרי ההרגשה העליונה של הופעת רוח הקודש, ושל כל חכמה והופעה שבעולם, בלא התקשרות אל התורה ומעשיה בפרטיות, ובמידת המדות הטובות המשווערות על פיה, הרי זה חטא נדב ואביהו, הפרדת יסוד אבא מאימא עלאה. חושבים המתנהגים ככה שמתקרבים אל הקודש, מיחדים הם ממרחקים, מקרבים אפילו אש זרה, ובאים אל הקודש שתויי יין, בלא אימתא דשמיא, הנובעת ממקור עליון, הבאה על ידי כיסוי הראש, אלא פרועי ראש, ומתיחדים כל אחד בהשגתו המיוחדת בלא איגוד עליון של תורת משה מורשה, ולא נטלו עצה זה מזה, ומורים הלכה בפני רבם, מתוך הכרה של גדלות פנימית. ועומק גדול של קדושה זו צריכה להתבטל בפני מקור התורה. ונקדש בכבודי. והם מידועי של מקום, אינם יכולים להתגבל בגבולים גדולים ממש ואהרן, בהתפשטותם, נדחים מן העולם, ואינם באים בבנין של משפחה, ובנים לא היו להם. וחוזרים בהולדה שניה, בפינחס זה אליהו, המלא רוח ד' וקנאת הברית. המסורת והעבודה המקודשת על פי הנבואה והתורה המנוחלת, וההתעלות העליונה, המכבדת את הקדושה, ומגבלת את תנאי החיים הרוחניים, ועם זה מנשאת עצמה מכל הערכים העולמיים, נמוגו בישראל, לשאת בכחה העז את משא הגלות וכל עמלו, ולחדור דרך כל עמקי תהומות אור ישועה וגאולה. זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחורב על כל ישראל חקים ומשפטים, הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ד' הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם. רוח הנעורים הסוער, המתעורר בעז ובגבורה, עם רוח הזקנה המסודר, המלא כובד ראש והירות, יחד מתאגדים לאגודה, לפעול פעולתם בחיים, הרוחניים והגשמיים, להחיש ישועה, ולהעשות בסיס לצמח ד', עריכת נר לבן ישי משיח ד', רוח אפינו, אשר בא יבואו אלינו שניהם יחד, אליהו הנביא עם משיח בן דוד.</p>	<p>שמונה קבצים ו רסה</p> <p>כשהולכים אחרי ההרגשה העליונה של הופעת רוח הקודש, ושל כל חכמה והופעה שבעולם, בלא התקשרות אל התורה ומעשיה בפרטיות, ובמידת המדות הטובות המשווערות על פיה, הרי זה חטא נדב ואביהו, הפרדת יסוד אבא מאימא עלאה. חושבים המתנהגים ככה שמתקרבים אל הקודש, מיחדים הם ממרחקים, מקרבים אפילו אש זרה, ובאים אל הקודש שתויי יין, בלא אימתא דשמיא, הנובעת ממקור עליון, הבאה על ידי כיסוי הראש, אלא פרועי ראש, ומתיחדים כל אחד בהשגתו המיוחדת, בלא איגוד עליון של תורת משה מורשה, ולא נטלו עצה זה מזה, ומורים הלכה בפני רבם, מתוך הכרה של גדלות פנימית. ועומק גדול של קדושה זו צריכה להתבטל בפני מקור התורה. ונקדש בכבודי. והם מידועי של מקום, אינם יכולים להתגבל בגבולים, גדולים ממש ואהרן, בהתפשטותם, נדחים מן העולם, ואינם באים בבנין של משפחה, ובנים לא היו להם. וחוזרים בהולדה שניה, בפינחס זה אליהו, המלא רוח ד' וקנאת הברית. המסורת והעבודה המקודשת על פי הנבואה והתורה המנוחלת, וההתעלות העליונה המכבדת את הקדושה ומגבלת את תנאי החיים הרוחניים, ועם זה מנשאת עצמה מכל הערכים העולמיים, נמוגו בישראל, לשאת בכחה העז את משא הגלות וכל עמלו, ולחדור דרך כל עמקי תהומות אור ישועה וגאולה. זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחורב על כל ישראל חקים ומשפטים, הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ד' הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם. רוח הנעורים הסוער, המתעורר בעז ובגבורה, עם רוח הזקנה המסודר, המלא כובד ראש והירות, יחד מתאגדים לאגודה, לפעול פעולתם בחיים הרוחניים והגשמיים, להחיש ישועה, ולהעשות בסיס לצמח ד', עריכת נר לבן ישי משיח ד', רוח אפינו, אשר בא יבואו אלינו שניהם יחד, אליהו הנביא עם משיח בן דוד.</p>
968	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה י (אורה"ק ג עמ' שסב) אֵלֵי אֵלֵינוּ בָּאֵחָ אֵלֵנוּ</p> <p>מי שמדועזע ונופל בעצמו ממדרגתו הרוחנית גם מפגימה קטנה במעשים, במוסר, במחשבה ובנטיה, זה מתנוצץ בו כבר הופעת האור של גילוי אליהו באורח שכל, ואליהו הלא אמר רבי יוסי עליו, אבא אליהו קפדן הוה. ומרוב קדושת הופעת עולמים זו, הארונה בכל אור המחשבה וטוהר המעשה שבעשיה, מגבהי מרומים עד עמקי תהומות, מתרחקת הופעתו מכל פגימה קלה, והנפש מרגשת תיכף. וצריך האדם להתאמץ בשמחת קודש, להשיב את האבדה, ולזכות לשלום מלאך הברית.</p>	<p>שמונה קבצים ו קלט</p> <p>מי שמדועזע ונופל בעצמו ממדרגתו הרוחנית גם מפגימה קטנה במעשים, במוסר, במחשבה ובנטיה, זה מתנוצץ בו כבר הופעת האור של גילוי אליהו באורח שכל, ואליהו הלא אמר רבי יוסי עליו, אבא אליהו קפדן הוה. ומרוב קדושת הופעת עולמים זו, הארונה בכל אור המחשבה וטוהר המעשה שבעשיה, מגבהי מרומים עד עמקי תהומות, מתרחקת הופעתו מכל פגימה קלה, והנפש מרגשת תיכף. וצריך האדם להתאמץ בשמחת קודש, להשיב את האבדה, ולזכות לשלום מלאך הברית.</p>
969	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה יא (אורה"ק ג עמ' שסג) הַתְּלִיָּה אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ</p> <p>התבוננות גדולה צריכה להתכונן בנפש על דבר היחש של החשכת ההשגה השכלית, הבאה מכל דבר שיש בו משום סרך חטא. ביחוד מתיחשים הרברים לכל מיני השגות, הנתלות בתור סעיפים של התגלות אליהו וזכור לטוב, שבדבר מועט לא משתעי אליהו בהדיה. ונראה שמדה טובה מרובה ממדת פורענות, על ידי כל תנועה אמיתית, על ידי כל התגברות של קדושה פנימית, הבאה בטוהר חכמה וקדושת רצון, תכף מתגלה שפעת חיים וברכה בכל אותן ההשגות הבאות מצד זה התוכן של הופעת גילוי אליהו בכל ערכיו ומותיר, השונים מאד בחילופי דרגאותיהם.</p>	<p>שמונה קבצים ח קל</p> <p>התבוננות גדולה צריכה להתכונן בנפש, על דבר היחש של החשכת ההשגה השכלית, הבאה מכל דבר שיש בו משום סרך חטא. ביחוד מתיחשים הרברים לכל מיני השגות, הנתלות בתור סעיפים של התגלות אליהו וזכור לטוב, שבדבר מועט לא משתעי אליהו בהדיה. ונראה שמדה טובה מרובה ממדת פורענות, על ידי כל תנועה אמיתית, על ידי כל התגברות של קדושה פנימית, הבאה בטוהר חכמה וקדושת רצון, תכף מתגלה שפעת חיים וברכה בכל אותן ההשגות הבאות מצד זה התוכן של הופעת גילוי אליהו בכל ערכיו ומותיר, השונים מאד בחילופי דרגאותיהם.</p>
970	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה יב (אורה"ק ג עמ' שסג) הַתְּלִיָּה הַכְּמוּסָה וְהַזְּאֵת הַחֲתוּלָה</p> <p>אומץ ההתגלות הכמוסה, המאוגדת באושר חסיני הקודש, המרוכסת בגילוי אליהו, אגודה היא בהאמוניות הטבעית העזויה ממקור מחצבתה, שם המית רעם גבורתה. ובחוסן טהרתה מלאה היא אותה הרויה החיה של הודאות העליונה אשר לחיים של מילוי גאמת. עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים, היא הקריאה הנצחית שאינה פוסקת, הד קולו של מלאך הברית, מלא השיקוי של הודאות המוחלטה, המקנא המלא קנאת קדשי קדשים. והולכת היא השפעה המקורית ובאה למרום פסגתה ומציירת את כל התיאוריה המעשית של כל חסידות רוממה ומדויקת ברוח של חסיד בלבו ובידיו. ורכוסה היא ההתגלות האליהוית בעומק הדיוק של המוסר הנאדר בכל הקיצוניות המדויקת, ואבא אליהו קפדן הוה, בקפידת קדש העליון, המלא זיו אור החסד היותר נמרץ, היותר פועל ומחיה, היותר מאיר ומחמם כל לב, בקרני אורו. ומעומק החידור ומפירוט</p>	<p>שמונה קבצים ז צו</p> <p>אומץ ההתגלות הכמוסה, המאוגדת באושר חסיני הקודש, המרוכסת בגילוי אליהו, אגודה היא בהאמוניות הטבעית העזויה ממקור מחצבתה, שם המית רעם גבורתה. ובחוסן טהרתה מלאה היא אותה הרויה החיה של הודאות העליונה אשר לחיים של מילוי גאמת. עד מתי אתם פוסחים על שני הסעיפים, היא הקריאה הנצחית שאינה פוסקת, הד קולו של מלאך הברית, מלא השיקוי של הודאות המוחלטה, המקנא המלא קנאת קדשי קדשים. והולכת היא השפעה המקורית ובאה למרום פסגתה ומציירת את כל התיאוריה המעשית של כל חסידות רוממה ומדויקת ברוח של חסיד בלבו ובידיו. ורכוסה היא ההתגלות האליהוית בעומק הדיוק של המוסר הנאדר בכל הקיצוניות המדויקת, ואבא אליהו קפדן הוה, בקפידת קדש העליון, המלא זיו אור החסד היותר נמרץ, היותר פועל ומחיה, היותר מאיר ומחמם כל לב, בקרני אורו. ומעומק החידור ומפירוט</p>

	<p>הפרטיות באה ההכרה של כל היקר הנמרץ הנמצא באוצר הגדול של האומה כולה, שאינה זהה מישראל עדי עד, המתפלשת בכל אורחות החיים, בכל טרדותיהם ודאגותיהם, דאגת הקודש ודאגות החול, טרדת הפרנסה וטרדת הגלות, קיווי הגאולה ופתרונות הספקות, הארת העולם כולו, כונניות שלומו, ופדות הנשמות מכל צרה רוחנית. כי פתאם יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים, ומלאך הברית אשר אתם חפצים, כי הוא כאש מצרף וככרית מכבסים.</p>
971	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה יג (אורה"ק ג עמ' סד) הקנאה והאהבה האלהית האהבה האלהית, כשהיא באה למדרגתה העליונה, מתהפכת היא לתכונה של קנאת ד', במדתה הטהורה. אז אינה עוד כח נפעל מהציור העליון האלהי, אלא מתהפכת לכח פועל, וכל המהות העצמית מתהפכת לתכונת האהבה, ומתפשטת בכל הרוחב של החיים וכל הגיוניהם ופעולותיהם. נשמה פועלת עליונה, כשהיא במדתה הגמורה, אינה צריכה לשום עיבוד וחידוש צורה. מדת הקנאה האלהית שרויה היא בכנסת ישראל בכלל, אל קנא שמו ואין עמו אל נכר. ומתוך כך החיים הנצחיים הם טבועים בכנסת ישראל. מדת האהבה העליונה המהותית הפועלת היא מדת החיים, וכל מאן דקני לקוב"ה לא יכיל סטרא דמותא לשלטאה ביה. באישיות הפרטית היא מדת אליהו. ולפי אותה גבורת האהבה ועומק שכלה, עוצם חילה וקדושתה, כך היא מדת גילוי אליהו האישי. ופנחס זה אליהו, צביוני הקנאה, ראש פסגת האהבה הפועלת. ובכללות כנסת ישראל שרויה היא נפשו של אליהו ואומץ חילו דפינחס קנאה, שהיא השלילה הגדולה, שהאומה שוללת כל עירוב זר. ואליהו הוא מלאך הברית. אף על פי שלא סגלנוהו עדיין בפרטיות, מתוך הסיגול הכללי בא יבא, לפני בא יום ד' הגדול. אף על פי שראשית בואו יהיה עדיין חסר וי"ו, אליה הנביא, ואחר כן יתגלה בכל מילואו, קנאת ד' צבאות תעשה זאת, למרבה המשרה ולשלום אין קץ.</p>
972	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה יד (אורה"ק ג עמ' שסה) הצפאת צופא העציה אליהו, מפני שהוא כולל את הקדושה של עולם העשיה, הרי הוא סופג ברוחו את כל הנטיות הנדרשות לשכלולו של עולם זה, עד כדי הכשרתו אל ההרמוניה השלמה, אל העולמות שלמעלה. כשם שבתחלה, לפני התבסמותו הכיר יותר מכל את עומק הכיעור והזיהום שעולם שפל זה שקוע בתוכו, ומפני כך קנא באש שלהבת לבצר את רוח הטומאה והמחזיקים בו, כן יכיר אחרי ביסומו את כל ניצוץ קודש שבעולם זה, להעלותו ברוח שלום, וישיב לב אבות על בנים, ולב בנים על אבותם.</p>
973	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה טו (אורה"ק ג עמ' שסה) יו"ו אור החיים המחשבה של הדבקות האלהית, כשהיא מתגברת באדם, היא פותחת לפניו פתחים של ציורי אורה, של אומץ העז של השפעת חיים לכל היקום. הולך הוא האדם ומתגדל אז בעוזו רצונו, רואה הוא אז, חש ומרגיש, איך שהוא ברצונו האדיר בהאדיריות האלהית, בהבהקת אור אמונת אלהים חיים, מפשט הוא אז רוח רצונו לכל היקום כולו, וכל החי ומתקיים, וכל ההוה ומצוי שואב הוא ויונק ממנו חפץ קדוש ואידיאלי, הנשגב בקודש. אחרי שהוחשפה מעלת גילוי אליהו בעמקי הנשמה, מתראה אור החיים של תחיית המתים, וברוחו הפנימי, הקשור בקשר הקודש והנשגב של אור החיים, הוא מגביר כח החיים בכל המדרגות, ומשפר את מהות החיים בכל הערכין, ונותן הוא תמיד צורה חדשה לכל המוני מעלה ומטה.</p>
974	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה טז (אורה"ק ג עמ' שסו) ישועות וקואלייות שיחת מלאכי השרת הנה יותר טבעית, נובעת מזרם החיים הרוחניים הקבועים שלהם, וסיפור הנשמות הוא יותר מלאכותית במלאכת מחשבת, נובעת ממקור הבחירה וההתבוננות הפנימית. והריעות של מלאכים ונשמות יחד הוא מרומם את החיים עד קצה גובה עליון, היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. וכשהתורה מתיחדת בנשמתו של אדם, וכל הגיוניה מתהפכים לטבעו הפנימי, אז הוא לובש מלאכיות, תרי מלאכי ברקיע, דוגמת תרי אמוראי בארעא, ומלאכי השרת מאן ניהו רבנן, ותלמידי חכמים שבבבל דומין למלאכי השרת. יתרונו של אליהו הוא, שהוא שני הקנינים יחד בצורה מושלמת, הנשמית והמלאכית, והוא מגלה לנו רזי תורה, ומבשרנו ישועת ד', ושמחת גאולים. מה נאור על ההרים רגלי מבשר, משמיע שלום, מבשר טוב, משמיע ישועה,</p>
<p>הפרטיות, באה ההכרה של כל היקר הנמרץ הנמצא באוצר הגדול של האומה כולה, שאינה זהה מישראל עדי עד, המתפלשת בכל אורחות החיים, בכל טרדותיהם ודאגותיהם, דאגת הקודש ודאגות החול, טרדת הפרנסה וטרדת הגלות, קיווי הגאולה ופתרונות הספקות, הארת העולם כולו, כונניות שלומו, ופדות הנשמות מכל צרה רוחנית. כי פתאם יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים, ומלאך הברית אשר אתם חפצים, כי הוא כאש מצרף וככרית מכבסים.</p>	<p>שמונה קבצים ו רד האהבה האלהית, כשהיא באה למדרגתה העליונה, מתהפכת היא לתכונה של קנאת ד' במדתה הטהורה. אז אינה עוד כח נפעל מהציור העליון האלהי, אלא מתהפכת לכח פועל, וכל המהות העצמית מתהפכת לתכונת האהבה, ומתפשטת בכל הרוחב של החיים וכל הגיוניהם ופעולותיהם. נשמה פועלת עליונה, כשהיא במדתה הגמורה, אינה צריכה לשום עיבוד וחידוש צורה. מדת הקנאה האלהית שרויה היא בכנסת ישראל בכלל, אל קנא שמו, ואין עמו אל נכר, ומתוך כך החיים הנצחיים הם טבועים בכנסת ישראל. מדת האהבה העליונה, המהותית, הפועלת, היא מדת החיים, וכל מאן דקני לקוב"ה לא יכיל סטרא דמותא לשלטאה ביה. באישיות הפרטיות היא מדת אליהו. ולפי אותה גבורת האהבה ועומק שכלה, עוצם חילה וקדושתה, כך היא מדת גילוי אליהו האישי. ופניחס זה אליהו, צביוני הקנאה, ראש פסגת האהבה הפועלת. ובכללות כנסת ישראל שרויה היא נפשו של אליהו ואומץ חילו דפינחס קנאה, שהיא השלילה הגדולה שהאומה שוללת כל עירוב זר. ואליהו הוא מלאך הברית, אף על פי שלא סגלנוהו עדיין בפרטיות, מתוך הסיגול הכללי בא יבא לפני בא יום ד' הגדול, אף על פי שראשית בואו יהיה עדיין חסר וי"ו, אליה הנביא, ואחר כן יתגלה בכל מילואו, קנאת ד' צבאות תעשה זאת, למרבה המשרה ולשלום אין קץ.</p>
<p>שמונה קבצים ג צב אליהו, מפני שהוא כולל את הקדושה של עולם העשיה, הרי הוא סופג ברוחו את כל הנטיות הנדרשות לשכלולו של עולם זה, עד כדי הכשרתו אל ההרמוניה השלמה, אל העולמות שלמעלה. כשם שבתחלה, לפני התבסמותו, הכיר יותר מכל את עומק הכיעור והזיהום שעולם שפל זה שקוע בתוכו, ומפני כך קנא באש שלהבת לבצר את רוח הטומאה והמחזיקים בו, כן יכיר אחרי ביסומו את כל ניצוץ קודש שבעולם זה, להעלותו ברוח שלום, וישיב לב אבות על בנים, ולב בנים על אבותם.</p>	<p>שמונה קבצים ח קלא המחשבה של הדבקות האלהית, כשהיא מתגברת באדם, היא פותחת לפניו פתחים של ציורי אורה, של אומץ העז של השפעת חיים לכל היקום. הולך הוא האדם ומתגדל אז בעוזו רצונו, רואה הוא אז, חש ומרגיש, איך שהוא, ברצונו האדיר בהאדיריות האלהית, בהבהקת אור אמונת אלהים חיים, מפשט הוא אז רוח רצונו לכל היקום כולו. וכל החי ומתקיים, וכל ההוה ומצוי, שואב הוא ויונק ממנו חפץ קדוש ואידיאלי הנשגב בקודש. אחרי שהוחשפה מעלת גילוי אליהו בעמקי הנשמה, מתראה אור החיים של תחיית המתים, וברוחו הפנימי, הקשור בקשר הקודש והנשגב של אור החיים, הוא מגביר כח החיים בכל המדרגות, ומשפר את מהות החיים בכל הערכין, ונותן הוא תמיד צורה חדשה לכל המוני מעלה ומטה.</p>
<p>שמונה קבצים א תשלב שיחת מלאכי השרת הנה יותר טבעית, נובעת מזרם החיים הרוחניים הקבועים שלהם, וסיפור הנשמות הוא יותר מלאכותית במלאכת מחשבת, נובעת ממקור הבחירה וההתבוננות הפנימית. והריעות של מלאכים ונשמות יחד הוא מרומם את החיים עד קצה גובה עליון, היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. וכשהתורה מתיחדת בנשמתו של אדם, וכל הגיוניה מתהפכים לטבעו הפנימי, אז הוא לובש מלאכיות, תרי מלאכי ברקיע, דוגמת תרי אמוראי בארעא, ומלאכי השרת מאן ניהו רבנן, ותלמידי חכמים שבבבל דומין למלאכי השרת. יתרונו של אליהו הוא, שהוא שני הקנינים יחד בצורה מושלמת, הנשמית והמלאכית, והוא מגלה לנו רזי תורה, ומבשרנו ישועת ד' ושמחת גאולים. מה נאור על ההרים רגלי מבשר, משמיע שלום, מבשר טוב, משמיע ישועה,</p>	<p>נאו על ההרים רגלי מבשר, משמיע שלום, מבשר טוב, משמיע ישועה,</p>

<p>ישועה אומר לציון מלך אלהיך. והולכת קוממיות, שתי קומות, קומת הנשמה וקומת המלאך, ושניהם מתגלים בפועל, וכשהם מתקיים ואשבר מוטות עלכם, בתחלה, ואחר כך ואולך קוממיות, והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ, על ידי אליהו בארבע, ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו, כי אל פועל ישועות אתה, שתי ישועות, ישועת קומת הנשמה וישועת קומת המלאך, זרע אדם וזרע בהמה.</p>	<p>אמר לציון מלך אלהיך. והולכת קוממיות, שתי קומות, קומת הנשמה וקומת המלאך, ושניהם מתגלים בפועל, וכשהם מתנוצצים, מתקיים ואשבר מוטות עלכם, בתחלה, ואחר כך ואולך אתכם קוממיות, והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ, על ידי אליהו בארבע, ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו, כי אל פועל ישועות אתה, שתי ישועות, ישועת קומת הנשמה וישועת קומת המלאך, זרע אדם וזרע בהמה.</p>	
<p>שמונה קבצים א תצו</p> <p>ההתקשרות האלהית העליונה והטהורה, אינה מנגדת כלל את העולם ואת החיים, לכל עמקי תוכניהם, אלא גם מכשרת אותם ומרחיבתם. אלמלא חטאו ישראל לא היו צריכים כלל לסגל להם איזה סגולות מן החוץ כדי להשלים את עצמם בכל ערכי החיים. אבל החטא גרם שהמחשבה העליונה הועמה, ומה שנשאר הוא אור של תולדה, שאין לו אותו הבוהק העליון וההכללה הגמורה של העליוניות המוחלטת, של המחשבה האלהית, וממילא אין לו אותה סגולת ההרחבה, עד שבא הדבר שההתייחסות עם התכונה של ההתקשרות האלהית, החסירה את הכשרון לשארי כשרונות. והוצרך הפיזור של הגלות לבא כדי להשלים את החסרונות הללו, לספג את כל היתרונות של כל הגויים אל תוכם, כדי להשלים את צביונם. והשלמת הצביון, והזיכוכן הארוך של הנפש הלאומית בכור הברזל של הגלות, גרם לאפשר את החזרת האורה העליונה. זאת היא תכונת אורו של משיח, המיועדת לנו בכל גדולתה. וגדולים יחידים בכל עת ובכל זמן מפלפלים הם בחכמה ומצפים לישועה, ומסתכלים הם באורו של משיח, ודעתם מתרחבת, עד שבעוצם ההתקשרות האלהית הם זוכים לדברים הרבה, והעולם כולו כדאי הוא להם. זאת היא נחלת העוסקים בתורה לשמה, ההולכים בדרך רבי מאיר, שתורתו היתה אומרת כתנות אור, ואמר הא משיחון, כלומר הארתו של משיח, שתורתו יכולה ומוכרחת להתפשט על כל קהלות גויים וסדרי ממשלותם, ועל כל ארחות החיים והבלטות פרטיהם עם כל מילוי העז וההוד שבהם.</p>	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה יז (אורה"ק ג עמ' שסז) <i>nien se יארו</i></p> <p>ההתקשרות האלהית, העליונה והטהורה, אינה מנגדת כלל את העולם ואת החיים, לכל עמקי תוכניהם, אלא גם מכשרת אותם ומרחיבתם. אלמלא חטאו ישראל לא היו צריכים כלל לסגל להם איזה סגולות מן החוץ כדי להשלים את עצמם בכל ערכי החיים. אבל החטא גרם, שהמחשבה העליונה הועמה, ומה שנשאר הוא אור של תולדה, שאין לו אותו הבוהק העליון וההכללה הגמורה של העליוניות המוחלטת, של המחשבה האלהית, וממילא אין לו אותה סגולת ההרחבה, עד שבא הדבר, שההתייחסות עם התכונה של ההתקשרות האלהית, החסירה את הכשרון לשארי כשרונות. והוצרך הפיזור של הגלות לבוא כדי להשלים את החסרונות הללו, לספג את כל היתרונות של כל הגויים אל תוכם כדי להשלים את צביונם, והשלמת הצביון והזיכוכן הארוך של הנפש הלאומית בכור הברזל של הגלות גרם לאפשר את החזרת האורה העליונה. זאת היא תכונת אורו של משיח, המיועדת לנו, בכל גדולתה. וגדולים יחידים בכל עת ובכל זמן מפלפלים הם בחכמה ומצפים לישועה, ומסתכלים הם באורו של משיח, ודעתם מתרחבת, עד שבעוצם ההתקשרות האלהית הם זוכים לדברים הרבה, והעולם כולו כדאי הוא להם. זאת היא נחלת העוסקים בתורה לשמה, ההולכים בדרך רבי מאיר, שתורתו היתה אומרת כתנות אור, ואמר, הא משיחון, כלומר הארתו של משיח, שתורתו יכולה ומוכרחת להתפשט על כל קהלות גויים וסדרי ממשלותם, ועל כל ארחות החיים והבלטות פרטיהם עם כל מילוי העז וההוד שבהם.</p>	975
<p>שמונה קבצים ג טו</p> <p>אני רואה עולם מלא של נשמות ישנות, נשמות שבגוף, נשמות ששמרי הגוף מתאחזים בהן, שאין להן המעוף הגמור, הטיסה העליונה, שמעל כל שאר וגוף, ממשלה מוחלטת על הגוף ועל כל ערכי הגוף. ואותו האוצר הגדול המלא נשמות שבגוף מוכרח שיכלה. כל הנשמות הללו שלא על גוף הם שורים, עליו הם מקיפים, חונים סביבו, מאירים אותו מכל עברים, ומשתמשים בו לתעודות המעשה וריכוז החיים הפעולתיים בצמצומם, הם מוכרחים לכלות, מוכרחים להשתלם בצביונם המיוחד, להוציא אל הפועל את תפקידם הגופני ולהתעלות אחר כך ממעל לו. ואחרי כן אור חדש יופיע, אוצר חיים חדש ומלא רעננות, נשמות חדשות, מלאות הופעת חיים גאיוניים, ממשלת עולמי עולמים, הפורחת ועולה, המשחקת בכל עת לפני הדר אל עליון, האצולות מזיו החכמה והגבורה של מעלה. אך אז יגיע תור מלכות אל עליון, אל שבגוף, שנאמר כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי. אך אז יגיע תור מלכות אל עליון, אל אלהי ישראל, להגלות, על כסא דוד ועל ממלכתו.</p>	<p>דרך הקודש, צפיה לישועה יח (אורה"ק ג עמ' שסח) <i>נשמות חדשות ותר מלכות</i></p> <p>אנו רואים עולם מלא של נשמות ישנות, נשמות שבגוף, נשמות ששמרי הגוף מתאחזים בהן, שאין להן המעוף הגמור, הטיסה העליונה, שמעל כל שאר וגוף, ממשלה מוחלטת על הגוף ועל כל ערכי הגוף. ואותו האוצר הגדול המלא נשמות שבגוף מוכרח שיכלה. כל הנשמות הללו שלא על גוף הם שורים, עליו הם מקיפים, חונים סביבו, מאירים אותו מכל עברים, ומשתמשים בו לתעודות המעשה וריכוז החיים הפעולתיים בצמצומם, הם מוכרחים לכלות, מוכרחים להשתלם בצביונם המיוחד, להוציא אל הפועל את תפקידם הגופני ולהתעלות אחר כך ממעל לו. ואחרי כן אור חדש יופיע, אוצר חיים חדש ומלא רעננות, נשמות חדשות, מלאות הופעת חיים גאיוניים, ממשלת עולמי עולמים, הפורחת ועולה, המשחקת בכל עת לפני הדר אל עליון, האצולות מזיו החכמה והגבורה של מעלה. אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף, שנאמר כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי. אך אז יגיע תור מלכות אל עליון, אל אלהי ישראל, להגלות, על כסא דוד ועל ממלכתו.</p>	976

3. נספח לפרק ג: מדיניות הפרסום של מכון הרצי"ה

המסקנות שאליהן הגענו בגוף הפרק מעוררות מספר תהיות בנוגע למדיניות העריכה של העוסקים כיום בהוצאתם לאור של פנקסי הראי"ה במסגרת המכון ע"ש הרצי"ה קוק. ראינו בגוף העבודה (סעיף 2 במבוא) שבספרים היוצאים לאור על ידי המכון (כמו פנקס י"ג) אין כתבי היד של הראי"ה מתפרסמים במלואם כלשונם. בחינת מדיניות העריכה של ספרים אלה קובעת מקום למחקר בפני עצמו. במסגרת זו ברצוני רק להצביע על מספר שאלות המתעוררות כבר ממבט ראשון מהשוואה בין הדרך בה נערכו ספרים אלה למגמות העריכה של הרצי"ה כפי שהן עולות מפרקים א ו ג בעבודתנו.

קו המתאר העיקרי של עריכתו של הרצי"ה היה ההחלטה לא לפרסם את כתבי היד בדרך בה נכתבו אלא לערוך מהם קבצים לפי נושאים. בשיקולי העריכה בולט במיוחד הרצון להסתיר את האופי האישי והחזיוני של הכתיבה המקורית – קו עריכה שקיים גם באורה"ק. התיקונים המקומיים של הרצי"ה התמקדו בעיקר ברצון למנוע מאביו עוגמת נפש ומחלוקת – והם פחתו משמעותית לאחר פטירת הראי"ה.

אם נבדוק את שיקולי העריכה העולים מבידיקת כתבי הראי"ה המתפרסמים על ידי המכון ע"ש הרצי"ה, הרי שנראה שהם חורגים ממגמות העריכה של הרצי"ה. ראשית, יש כאן החלטה עקרונית לפרסם את הפנקסים כסדרם, דבר הרמוז בהקדמה לפנקס יג:

הפנקס י"ל כסדר כתיבתו. צורת הדפסה זו עלתה במחשבתו של מרן הראי"ה וכדבריו באגרות הראיה (ח"ב איגרת תרפ"ז): "תקפו עלי רגשי תשוקה להדפיס איזה מרשימותי כסדר כמו שהם... אקוה שהדברים כמו שהם בלא שרק ועיבוד, גם הם יהיו לברכה, ואולי מהם ימצאו שברכתם תבולט דוקא ע"י חסרון העיבוד. לחם חם כיום הלקחור".

מחשבתו התממשה בהדפסת ה"ערפלי טוהר". אמנם לאחר מכן הוחל בסידור ועריכה של הכתבים, אבל לאחרונה כבר נדפסו ה"שמונה קבצים", לכן לרגל יובל המאה להופעת אור הראי"ה בארה"ק ולבקשת רבים וטובים השואפים להוסיף לקח במשנת הראי"ה ומזרזים להוציא לאור רשימותיו שעדיין לא התפרסמו, אנו מפרסמים את רובו ככולו של פנקס י"ג (פנקס יג, עמ' ג).

התנגדותו הנמרצת של הרצי"ה לפרסום עט"א ושילתו את דרך ההוצאה הזו¹ נרמזת כאן רק בעקיפין ("אמנם לאחר מכן..."). השינוי במגמת העריכה מוסבר כאן בכך שכבר יצאו לאור שמונת

1. ראה לעיל, פרק ג, סעיף 4.3.1.

הקבצים – בלי להתייחס לשאלה האם פרסום זה הוא נכון. כביכול מצטרף המכון ע"ש הרצ"ה בלית בררה להחלטה שנפלה בידי אחרים.

השינוי מדרך הפרסום של הרצ"ה מעניק משמעות שונה להשמטת הפסקות שנעשתה בפרסום פנקס יג. בגוף העבודה עמדנו על כך שבמצב בו בחר הרצ"ה לפרסם כמה מאות פסקות מתוך אלפי הפסקות הקיימות, אי אפשר לראות כל פסקה שלא פורסמה כ'מצונזרת'. אולם הדבר שונה מאוד כשאתה בא לפרסם פנקס "כסדר כתיבתו" אבל מפרסמו "רובו ככולו" תוך השמטה אקטיבית של פסקות מתוכו.

גם בנוגע לשיקולי העריכה המקומיים, הרי בדיקה מהירה של הפסקות שהושמטו מפנקס יג (האפשרית מהשוואה לנוסח הפנקס שפורסם בקמ"ק), מעוררת סימני שאלה על מגמות העריכה בהשוואה לאלו של הרצ"ה. ראשית, גם אם חלק מהפסקות בעלות הגוון האישי הושמטו (קי2, קי4), הרי נשארה פסקה שירית-אישית אחת (פסקה קכ). בדיקה של הפסקות שכן הושמטו מראה על מגמות רעיוניות ברורות שאינן בהכרח באות להגן על הרא"ה – מטרה שכמעט ואינה רלוונטית כיום.

רוב הפסקות שהושמטו הן כאלה הנותנות לגיטימציה מסוגים שונים לחופש ולעיסוק בענייני החומר, החול והתרבות החילונית (לה1, לח1-3, פח1), או המסבירות את תפקיד הכפירה והרע בעולם (סא1, פז1, פט1-2, צא1-2), וכן כמה פסקות שיש בהן כדי להחליש את המחויבות ללימוד תורה (קי1-4). מגמות מעין אלה מצאנו גם בתיקונים של הרצ"ה (ראה לעיל, פרק א, סעיפים 2.2.2.2 ו-2.2.2.3), אלא שדומה שהרצון של הרצ"ה להגן על אביו מתחלף אצל תלמידיו למגמות אידאולוגיות עכשוויות, מגמות המלמדות יותר על הויכוחים האקטואליים שיש כיום סביב נושאים אלה.

סוגיה זו מצריכה מחקר עתידי רחב, אבל די בעיון הראשוני שערכנו כאן כדי לעורר את השאלה שמא הקביעה החדה של רוזנק על כך שעורכי כתבי הרא"ה עברו מרצון להגן על הרא"ה לרצון להגן על הקוראים מפני רעיונותיו המהפכניים – ביקורת שניסיתי להראות במחקרי שהיא מופרזת בכל הנוגע לרצ"ה ולנזיר – שמא קביעה זו יפה כוחה כלפי תלמידי הרצ"ה העורכים את פנקסי הרא"ה במסגרת המכון ע"ש הרצ"ה קוק?